Matematika 3 Libri i mësuesit/es

PËR MËSUESIN/EN

dukagjini
shtëpia botuese publishing house

Pleurat Rudi, Vlora Bunjaku,
Antonije Bytyqi, Majlinda Haxhikadrija-Ramadani

MATEMATIKA

Për klasën e tretë të arsimit fillor

3

PËRMBAJTJA

Udhërrëfyes 10
Hyrje 12
Planifikimi vjetor 23
Plani dymujor: shtator—tetor 24
Plani dymujor: nëntor—dhjetor 33
Plani tremujor: janar—shkurt—mars 40
Plani tremujor: prill—maj—qershor 48
Mësimi 1: Numërimi dhe leximi 56
Mësimi 2: Krahasimi dhe renditja e numrave 58
Mësimi 3: Krahasimi dhe renditja e numrave (ushtrime) 60
Mësimi 4: Mbledhja e numrave 62
Mësimi 5: Mbledhja e numrave deri në 100 (ushtrime) 64
Mësimi 6: Zbritja e numrave 66
Mësimi 7: Lidhja ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes 68
Mësimi 8: Mbledhja dhe zbritja (ushtrime) 70
Mësimi 9: Shumëzimi i numrave 72
Mësimi 10: Vetitë e shumëzimit 74
Mësimi 11: Shumëzimi i shumës dhe i ndryshimit - vetia distributive 76
Mësimi 12: Shumëzimi i numrave 78
Mësimi 13: Shumëzimi i numrave 80
Mësim 14: Pjesëtimi. 82
Mësimi 15: Lidhja ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit 84
Mësimi 16: Lidhja ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit (ushtrime) 86
Mësimi 17: Lidhja ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit (ushtrime) 88
Mësimi 18: Modele figurash 90
Mësimi 19: Vargje numrash 92
Mësimi 20: Modelet (ushtrime) 94
Mësimi 21: Modeli kubik dhe plani 96
Mësimi 22: Bashkësitë dhe elementet 98
Mësimi 23: Paraqitja e bashkësive me kllapa 100
Mësimi 24: Nënbashkësia 102
Mësimi 25: Elementet e përbashkëta të dy bashkësive - prerja 104
Mësimi 26: Relacionet 106
Mësimi 27: Prerja, relacionet (ushtrime) 108
Mësimi 28: Drejtëza, gjysmëdrejtëza dhe segmenti 110
Mësimi 29: Drejtëzat prerëse 112
Mësimi 30: Drejtëzat normale 114
Mësimi 31: Drejtëzat paralele 116
Mësimi 32: Ushtrime 118
Mësimi 33: Këndi dhe llojet e këndeve 120
Mësimi 34: Këndi dhe llojet e këndeve (ushtrime) 122
Mësimi 35: Qindëshet e mijëshes së parë 124
Mësimi 36: Krahasimi i qindësheve 126
Mësimi 37: Krahasimi i qindësheve (ushtrime) 128
Mësimi 38: Mbledhja dhe zbritja me qindëshe 130
Mësimi 39: Shkrimi dhe leximi i numrave deri në 1000 132
Mësimi 40: Shkrimi dhe leximi i numrave deri në 1000 134

Mësimi 41: Shkrimi dhe leximi i numrave deri në 1000 (ushtrime) 136
Mësimi 42: Paraqitja e numrave treshifrorë në formë të zgjeruar 138
Mësimi 43: Mbledhja dhe zbritja me qindëshe 140
Mësimi 44: Mbledhja dhe zbritja me qindëshe (ushtrime) 142
Mësimi 45: Euro 144
Mësimi 46: Euro (ushtrime) 146
Mësimi 47: Mbledhja dhe zbritja me qindëshe 148
Mësimi 48: Zbritja e numrit njëshifror nga një numër treshifror 150
Mësimi 49: Mbledhja e numrave treshifrorë me dhjetëshe të plota 152
Mësimi 50: Zbritja e dhjetësheve të plota nga një numër treshifror 154
Mësimi 51: Zbritja e dhjetësheve të plota nga një numër treshifror (ushtrime) 156
Mësimi 52: Mbledhja e numrave treshifrorë me një numër dyshifror 158
Mësimi 53: Zbritja e numrit dyshifror nga numri treshifror 160
Mësimi 54: Zbritja e numrit dyshifror nga numri treshifror (ushtrime) 162
Mësimi 55: Mbledhja e numrave treshifrorë 164
Mësimi 56: Zbritja e numrave treshifrorë 166
Mësimi 57: Mbledhja dhe zbritja e numrave treshifrorë (ushtrime) 168
Mësimi 58: Zbritja e numrave treshifrorë 170
Mësimi 59: Varësia e ndryshimit nga i zbritshmi dhe zbritësi 172
Mësimi 60: Pandryshueshmëria e shumës dhe e ndryshimit. 174
Mësimi 61: Mbledhja e numrave treshifrorë me një numër dyshifror 176
Mësimi 62: Pozita e objekteve në rrjetin koordinativ 178
Mësimi 63: Koordinatat e pikave 180
Mësimi 64: Figurat simetrike ndaj një drejtëze të dhënë 182
Mësimi 65: Zhvendosja e figurave 184
Mësimi 66: Zhvendosja e figurave (ushtrime) 186
Mësimi 67: Metri dhe centimetri 188
Mësimi 68: Decimetri 190
Mësimi 69: Milimetri 192
Mësimi 70: Milimetri (ushtrime) 194
Mësimi 71: Kilometri 196
Mësimi 72: Kilometri 198
Mësimi 73: Mbledhja e numrave treshifrorë pa kalim 200
Mësimi 74: Mbledhja e numrave treshifrorë pa kalim (ushtrime) 202
Mësimi 75: Mbledhja e numrave treshifrorë me një kalim 204
Mësimi 76: Mbledhja e numrave treshifrorë me një kalim (ushtrime) 206
Mësimi 77: Mbledhja e numrave treshifrorë me një kalim (ushtrime) 208
Mësimi 78: Mbledhja e numrave treshifrorë me dy kalime 210
Mësimi 79: Mbledhja e numrave treshifrorë me dy kalime (ushtrime) 212
Mësimi 80: Zbritja e numrave treshifrorë pa prishje të dhjetëshes 214
Mësimi 81: Zbritja e numrave treshifrorë pa prishje të dhjetëshes (ushtrime) 216
Mësimi 82: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes 218
Mësimi 83: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes (ushtrime) 220
Mësimi 84: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të qindëshes 222
Mësimi 85: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të qindëshes (ushtrime) 224
Mësimi 86: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe qindëshes 226
Mësimi 87: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes
dhe qindëshes (ushtrime) 228

Mësimi 88: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes
dhe qindëshes (ushtrime) 230
Mësimi 89: Shumëzimi i numrave me 10 dhe 100 232
Mësimi 90: Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me numrin 10 234
Mësimi 91: Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me numrin 10 (ushtrime) 236
Mësimi 92: Shumëzimi i numrave me dhjetëshe dhe qindëshe të plota 238
Mësimi 93: Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me dhjetëshe të plota 240
Mësimi 94: Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me dhjetëshe të plota 242
Mësimi 95: Vetitë e shumëzimit të numrave 244
Mësimi 96: Vetitë e shumëzimit të numrave 246
Mësimi 97: Vetitë e shumëzimit të numrave 248
Mësimi 98: Vetitë e shumëzimit të numrave 250
Mësimi 99: Vetitë e shumëzimit të numrave 252
Mësimi 100: Vetitë e shumëzimit të numrave 254
Mësimi 101: Kilogrami dhe dekagrami 256
Mësimi 102: Kilogrami dhe dekagrami 258
Mësimi 103: Grami 260
Mësimi 104: Grami 262
Mësimi 105: Tonelata 264
Mësimi 106: Tonelata 266
Mësimi 107: Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror 268
Mësimi 108: Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror me një kalim 270
Mësimi 109: Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror me dy kalime 272
Mësimi 110: Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror me dy kalime 274
Mësimi 111: Shumëzimi i numrit treshifror pa kalim 276
Mësimi 112: Shumëzimi i numrit treshifror me një kalim 278
Mësimi 113: Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime 280
Mësimi 114: Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime 282
Mësimi 115: Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime 284
Mësimi 116: Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime 286
Mësimi 117: Matja e kohës 288
Mësimi 118: Matja e kohës 290
Mësimi 119: Njësitë për matjen e kohës 292
Mësimi 120: Njësitë për matjen e kohës (vazhdim) 294
Mësimi 121: Matja e kohës (ushtrime) 296
Mësimi 122: Pjesëtimi i numrave dyshifrorë me numër njëshifror 298
Mësimi 123: Pjesëtimi i numrave dyshifror me numër njëshifror (vazhdim) 300
Mësimi 124: Pjesëtimi i numrave dyshifrorë me numër njëshifror (ushtrime) 302
Mësimi 125: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror 304
Mësimi 126: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim) 306
Mësimi 127: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim) 308
Mësimi 128: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim) 310
Mësimi 129: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim) 312
Mësimi 130: Pjesëtimi me mbetje 314
Mësimi 131: Pjesëtimi me mbetje (vazhdim) 316
Mësimi 132: Pjesëtimi me mbetje (ushtrime) 318
Mësimi 133: Shprehjet me dy veprime 320
Mësimi 134: Shprehjet me dy veprime (ushtrime) 322

Mësimi 135: Shprehjet shkronjore 324
Mësimi 136: Barazimet (barazimet me mbledhje dhe zbritje) 326
Mësimi 137: Barazimet (barazimet me shumëzim) 328
Mësimi 138: Barazimet (barazimet me pjesëtim) 330
Mësimi 139: Zgjidhje e barazimeve me mbledhje 332
Mësimi 140: Zgjidhja e barazimeve me zbritje 334
Mësimi 141: Zgjidhja e barazimeve me shumëzim dhe pjesëtim 336
Mësimi 142: Zgjidhja e barazimeve me mbledhje, zbritje, shumëzim dhe pjesëtim 338
Mësimi 143: Jobarazimet 340
Mësimi 144: Grumbullimi dhe leximi i të dhënave 342
Mësimi 145: Grumbullimi dhe leximi i të dhënave (vazhdim) 344
Mësimi 146: Paraqitja e të dhënave 346
Mësimi 147: Paraqitja e të dhënave (vazhdim) 348
Mësimi 148: Paraqitja dhe analiza e të dhënave (ushtrime) 350
Mësimi 149: Probabiliteti - Njohuri fillestare 352
Mësimi 150: Eksperimenti dhe rezultatet e pritshme (ngjarjet) 354
Mësimi 151: Eksperimenti dhe rezultatet e pritshme (ngjarjet) (ushtrime) 356
Mësimi 152: Thyesat si pjesë të barabarta të një njësie 358
Mësimi 153: Thyesat ekuivalente (të barabarta) 360
Mësimi 154: Thyesat ekuivalente (të barabarta) (ushtrime) 362
Mësimi 155: Caktimi i pjesës së një tërësie 364
Mësimi 156: Caktimi i pjesës së një tërësie 366
Mësimi 157: Caktimi i pjesës së një tërësie (ushtrime) 368
Mësimi 158: Krahasimi i thyesave 370
Mësimi 159: Krahasimi i thyesave (ushtrime) 372
Mësimi 160: Mbledhja e thyesave me emërues të njëjtë 374
Mësimi 161: Zbritja e thyesave me emërues të njëjtë 376
Mësimi 162: Zbritja e thyesave me emërues të njëjtë 378
Mësimi 163: Mbledhja dhe zbritja e thyesave me emërues të njëjtë (ushtrime) 380
Mësimi 164: Sipërfaqja dhe perimetri 382
Mësimi 165: Centimetri katror 384
Mësimi 166: Centimetri katror (ushtrime) 386
Mësimi 167: Metri katror 388
Mësimi 168: Perimetri 390
Mësimi 169: Sipërfaqja e drejtkëndëshit 392
Mësimi 170: Sipërfaqja e drejtkëndëshit (ushtrime) 394
Mësimi 171: Trupat me qoshe 396
Mësimi 172: Trupat me qoshe (ushtrime) 398
Mësimi 173: Trupat e rrumbullakët 400

Të dashur mësues dhe mësuese,

Ky libër është hartuar me qëllimin për t'ju ardhur në ndihmë për zhvillimin e mësimit, mbështetur në metodologjitë më të përparuara bashkëkohore.

Sistemi arsimor në Kosovë ka kaluar nëpër vështirësi të ndryshme dhe në shkolla janë perdorur metoda tradicionale të mësimdhënies. Sot kemi mundësinë që arsimimi t'i pajisë nxënësit me kompetencat që u nevojiten, për ta formësuar jetën e tyre dhe për të kontribuuar në shoqëri. Për ta realizuar këtë synim, shtëpia botuese "Dukagjini" aplikon metodologji bashkëkohore të mësimdhënies ndërvepruese në librat e mësuesve, që ka për qëllim t'ju ndihmojë të gjeni përgjigje për pyetjen themelore: Çfarë metodologjie do të përdorni për të ndërtuar e krijuar dije, shkathtësi, qëndrime dhe vlera që do t'u nevojiten nxënësve të Republikës së Kosovës për ta formësuar të ardhmen e tyre?

Integrimi në hapësirën arsimore të shekullit të 21-të kërkon, midis të tjerash, modernizimin e metodave ekzistuese të mësimdhënies dhe të të nxënit, futjen e veprimtarive bashkëkohore në mësim, që mundësojnë përgatitjen e një individi aktiv, të pavarur dhe të lirë, të pajisur me shprehi të të menduarit kritik, krijues, komunikues dhe bashkëpunues, i aftë për t'i përmbushur kërkesat e shoqërisë së sotme.

Cilësia e re e të nxënit dhe e mësimdhënies përbën përparësi absolute për arsimin. Ju nuk jeni vetëm burime informacioni, por nga ju kërkohet edhe të përdorni metoda dinamike të mësimdhënies, të quajtura edhe metoda mësimore ndërvepruese, të cilat përbëjnë elementet bazë të këtij modeli, për t'i motivuar nxënësit që të angazhohen maksimalisht në mësim.

Modeli i këtyre librave dhe mësimet janë hartuar me profesionalizëm, përkushtim dhe përgjegjësi maksimale.

UDHËRRËFYES
për konceptimin e mësimeve model

Faqja në të majtë

Këto janë të dhëna identifikuese, të cilat orientojnë për mësimin.

Rezultatet e të nxënit të temës janë në koherencë me ato të fushës.

Mësimi synon që përmes rezultateve të të nxënit të kontribuojë në një ose disa prej kompetencave.

Rezultatet specifike të të nxënit janë ato mbi të cilat ndërtohet mësimi.

Janë zbërthim i rezultateve të të nxënit sipas niveleve të arritjes. Përcaktohen me nxënësit në klasë.

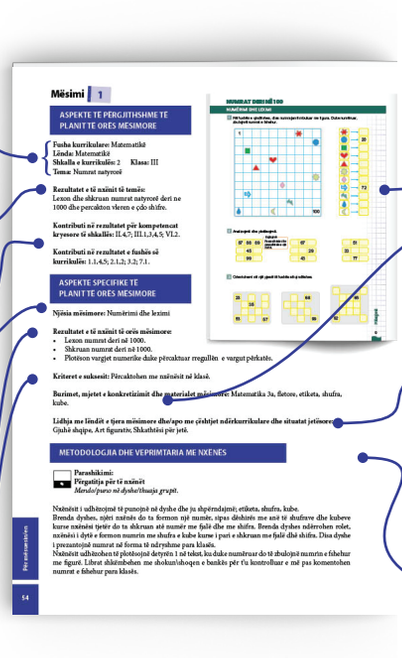
Mësimi 1

ASPEKTE TE PËRGJITHSHME TE PLANIT TE ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 Klasa: III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.4,5; III.1,3,4,5; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1.4,5; 2.1.2; 3.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TE PLANIT TE ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Numërimi dhe leximi

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Lexon numrat deri në 1000.
- Shkruan numrat deri në 1000.
- Plotëson vargjet numerike duke përcaktuar rregullën e vargut përkatës.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Matematika 3a, fletore, etiketa, shufra, kube.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë shqipe, Art figurativ; Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikime:
Përgatitja për të nxënët
Metoda/puno në dyshe/situata grupi.

Nxënësit i udhëzojmë të punojnë në dyshe dhe ju shpërndajmë; etiketa, shufra, kube.
Brenda dyshes, njëri nxënës do ta formon një numër, sipas dëshirës me anë të shufrave dhe kubeve kurse nxënësi tjetër do ta shkruan atë numër me fjalë dhe me shifra. Brenda dyshes ndërrohen rolet, nxënësi i dytë e formon numrin me shufra e kube kurse i pari e shkruan me fjalë dhë shifra. Disa dyshe i prezantojnë numrat në forma të ndryshme para klasës.
Nxënësit udhëzohen të plotësojnë detyrën 1 në tekst, ku duke numëruar do të zbulojnë numrin e fshehur me figurë. Librat shkëmbehen me shokun/shoqen e bankës për t'u kontrolluar e më pas komentohen numrat e fshehur para klasës.

Për mësuesin/en
54

Paraqitja e faqes së librit të nxënësit, ndihmon mësuesin/en gjatë përgatitjes duke ia bërë më të lehtë atë.

Të gjitha mjetet dhe materialet, e çdo lloji, që shërbejnë për konkretizim në ndihmë të të nxënit.

Zakonisht mësimi ka lidhje me lëndë dhe fusha të tjera të cilat evidentohen.

Metodologjia e mësimit ndërtohet në hapa, të cilët mund të jenë tre ose edhe më shumë. Tri figurat jepen së bashku, çka sugjeron që mësimi duhet të ndërtohet mbi të mëparshmen, për të vijuar më pas me dije e shkathtësi të reja.

Faqja në të djathtë

Paraqitja e faqes së librit të nxënësit ndihmon mësuesin/en gjatë përgatitjes duke ia bërë më të lehtë atë.

Figurat, tabelat, diagramet etj., janë ndihmë për të gjithë mësimdhënësit në aspektin pamor, për sukses në zhvillimin e mësimit.

Për të përforcuar dijet dhe shkathtësitë, në fund të mësimit jepen detyra për t'u kryer në shtëpi.

Vetëreflektim dhe vetëvlerësim për orën mësimore në raport me arritjen e rezultateve të nxënësve.

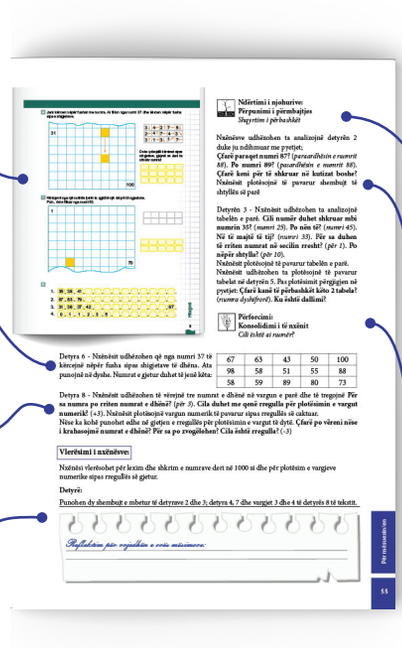
Përfundimi i njohurive:
Përgatitemi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësve udhëzohen ta analizojnë detyrën 2 duke ju ndihmuar me pyetjet;
Çfarë paraqet numri 877 (*paraardhësin e numrit 88*). Po numri 897 (*pasardhësin e numrit 88*).
Çfarë kemi për të shkruar në kutizat boshe?
Nxënësit plotësojnë të pavarur shembujt të shtyllës së parë

Detyrën 3 - Nxënësit udhëzohen ta analizojnë tabelën e parë. Cili numër duhet shkruar mbi numrin 35? (*numri 25*). Po nën të? (*numri 45*). Në të majtë të tij? (*numri 35*). Për sa duhen të rriten numrat në secilin rresht? (*për 1*). Po nëpër shtylla? (*për 10*).
Nxënësit plotësojnë të pavarur tabelën e parë.
Nxënësit udhëzohen ta plotësojnë të pavarur tabelat në detyrën 5. Pas plotësimit përgjigjen në pyetjet: Çfarë kanë të përbashkët këto 2 tabela? (*numra dyshifrorë*). Ku është dallimi?

Përfocimi:
Konsolidimi i të nxënit
Cili është ai numër?

67	63	43	50	100
98	58	51	55	88
58	59	89	80	73

Detyra 6 - Nxënësit udhëzohen që nga numri 37 të kërcejnë nëpër fusha sipas shigjetave të dhëna. Ata punojnë në dyshe. Numrat e gjetur duhet të jenë këta:

Detyra 8 - Nxënësit udhëzohen të vërejnë tre numrat e dhënë në vargun e parë dhe të tregojnë **Për sa numra pa rriten numrat e dhënë?** (*për 3*). **Cila duhet me qenë rregulla për plotësimin e vargut numerik?** (+3). Nxënësit plotësojnë vargun numerik të pavarur sipas rregullës së caktuar.
Nëse ka kohë punohet edhe në gjetjen e rregullës për plotësimin e vargut të dytë. Çfarë po vëreni nëse i krahasojmë numrat e dhënë? Për sa po rriqëhen? Cila është rregulla? (-3)

Vlerësimi i nxënësve:
Nxënësi vlerësohet për lexim dhe shkrim e numrave deri në 1000 si dhe për plotësim e vargjeve numerike sipas rregullës së gjetur.

Detyrë:
Punohen dy shembujt e mbetur të detyrave 2 dhe 3; detyra 4, 7 dhe vargjet 3 dhe 4 të detyrës 8 të tekstit.

Reflektime për rregullën e orës mësimore:

Për mësuesin/en
55

Pas pjesës hyrëse, vijon hapi tjetër për pjesën kryesore të mësimit, ku përmes përdorimit të teknikave të ndryshme, të nxënët bëhet më tërheqës dhe nxënësit janë aktivë në përfshirjen gjatë veprimtarive të ndryshme.

Veprimtaritë në këtë hap, a hapa të mësimit, udhëhiqen nga mësimdhënësi dhe nxënësit i kryejnë sipas udhëzimeve apo duke ndjekur modelin gjysmë të përgatitur.

Hapi i fundit është praktikë e pavarur ku nxënësit inkurajohen që të vazhdojnë veprimtaritë, por tashmë të pavarur dhe inkurajohen duke u dhënë sugjerime kur është e nevojshme.

Përshkrim i rubrikave kryesore të orës së mësimit

Rezultatet e të nxënit të temës: Janë hartuar mbi bazën e koncepteve të përgjithshme, të cilat janë pika referuese në përzgjedhjen e përmbajtjeve mësimore për lëndën dhe të rezultateve të të nxënit për këtë temë. Në këtë rast mund të merren nga tabela e krahasimit të planeve dhe të programeve ekzistuese me Kurrikulën Bërthamë, por edhe mund të hartohen vetë, mund të jenë një, dy, a më shumë rezultate. Një rezultat i të nxënit të lëndës mësimore mund të shërbejë për një apo më shumë njësi mësimore - kjo varet nga përshkrimi i rezultatit të të nxënit dhe nga elementet përbërëse të tij.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: Zhvillimi i kompetencave, përkatësisht në rezultatet e tyre, bëhet përmes fushës kurrikulare e cila kontribuon në arritjen e rezultateve të kompetencave. Të gjitha kompetencat kryesore të kurrikulës zbërthehen në rezultate të të nxënit. Ato janë pjesë e Kurrikulës Bërthamë dhe parashihen të përvetësohen nga nxënësit, me rastin e përfundimit të shkallës së kurrikulës.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: Shprehin kërkesat thelbësore të arritjes në fushën kurrikulare, drejt zotërimit të kompetencave kryesore, në përfundim të shkallës. Ato përshkruajnë atë se çfarë duhet të dijë, të besojë, të vlerësojë dhe të jetë i aftë për të bërë nxënësi në fund të shkallës a nivelit dhe shprehin një varg domenesh, duke përfshirë: njohuritë, shkathtësitë, qëndrimet dhe vlerat. Vendosen rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare, vetëm ato që reflektohen në temën mësimore.

Rezultatet e të nxënit: Rezultatet specifike të të nxënit janë ato mbi të cilat ndërtohet ora e mësimit, të cilat përbëjnë detajimin e rezultateve të të nxënit të temës të cilat janë në koherencë me ato të fushës së kurrikulës.

Kriteret e vlerësimit/suksesit: Janë zbërthim i rezultateve të të nxënit sipas niveleve të arritjes dhe sigurojnë vlerësim të drejtë për shkallën e zotërimit. Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Metodologjia dhe veprimtaritë me nxënës - hapat e zhvillimit të mësimit: Mësimi zhvillohet përmes hapave, duke nxitur të menduarit logjik e kritik te nxënësit, duke pasur parasysh fazat e zhvillimit sipas Piazhesë.

Çfarë simbolizon modeli me tri pamje të ndryshme të ciklit të jetës së bimës së grurit në tri fazat e mësimit?

Mbillet një farë. Pasi është bërë puna themelore e fillimit, mësuesi/ja vazhdon dhe fara e grurit lëshon rrënjë dhe bima rritet. Kalliri i grurit është pjekur dhe përmban fara për shumë bimë të tjera; po kështu, edhe mësimi mund të çojë në shumë veprimtari të tjera. Cikli i jetës së grurit, nga fara në tokë, në bimë, e prapë në farë, sugjeron, gjithashtu, ciklin e vazhdueshëm të shkollimit, përmes mbështetjes në njohuritë ekzistuese, për të ecur më tej përpara.

Parashikimi: Përgatitja për të nxënët
Në fazën e parashikimit mbillet një farë në një truall pjellor. Mësimi duhet të mbështetet edhe në njohuritë ekzistuese të nxënësve, ashtu si fara merr ushqim nga trualli ku është mbjellë.

Kjo është faza e parë e strukturës për zhvillimin e të menduarit dhe të të nxënit; kryhen veprimtari të ndryshme njohëse, nxënësi është i përfshirë gjallërisht në rikujtimin e asaj çka di rreth temës së mësimit, bën lidhjen e njohurive të reja me ato që dihen. Nxënësit ndërtojnë njohuritë, konceptet, kuptimin e ri mbi dukuritë e caktuara nga bazat e njohurive të mëparshme.

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes
Mësimi vazhdon me fazën e ndërtimit të njohurive; fara e grurit lëshon rrënjë dhe bima rritet. Kjo është faza e dytë e strukturës për zhvillimin e të menduarit të nivelit të lartë gjatë të nxënit dhe nxënësi është i përfshirë në procesin e përftimit të kuptimit të njohurive, gjithashtu ruan interesin dhe ritmin e vendosur gjatë fazës së parashikimit.

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit
Mësimi përfundon me fazën e përforcimit. Kalliri i grurit është pjekur dhe përmban fara për shumë bimë të tjera; po kështu, edhe mësimi mund të çojë në shumë veprimtari të tjera. Në këtë fazë, nxënësit konsolidojnë të nxënët e ri dhe, në mënyrë të gjallë, ristrukturojnë skemën e tyre për të përshtatur konceptet e reja dhe për t'i zbatuar ato.

HYRJE

Konceptimi dhe ndërtimi i librit për mësuesin/en

MATEMATIKA 3

Fusha e matematikës ka si qëllim të pajisë nxënësit me modelet e të menduarit matematik, me idetë bazë për strukturat matematikore, si dhe t'u zhvillojë atyre aftësitë për llogaritje dhe zgjidhje të problemeve në jetën e përditshme. Matematika promovon përvetësimin themelor të koncepteve matematikore, përforcim dhe zhvillim, në identifikimin e simboleve, kryerjen e veprimeve themelore, matje me instrumente jostandarde dhe standarde, formën e figurave dhe trupave gjeometrikë, grumbullimin e të dhënave, leximin dhe paraqitjen e grafikëve të thjeshtë, si dhe vendosjen e një baze të njohjes dhe qëndrimeve pozitive ndaj matematikës.

Fusha e matematikës, gjithashtu ka si qëllim zhvillimin e aftësive, të shkathtësive dhe të shprehive të nxënësve për të menduar në mënyrë kritike, zhvillimin e personalitetit të tyre, për të punuar në mënyrë të pavarur dhe sistematike, nxitjen dhe inkurajimin e ndërtimit të njohurive të reja me qëllim të zbatimit dhe integrimit të tyre në fushat e tjera dhe zgjidhjen e situatave problemore në jetën e përditshme.
Po ashtu, edhe një nga qëllimet e fushës së matematikës është funksionalizimi i dijeve përmes integrimit të saj me të gjitha fushat, lidhjes ndërkurrikulare dhe arsimimit të qëndrueshëm përmes të cilave zotërohen kompetencat kryesore.

Udhëzime metodologjike

Përzgjedhja e metodave është kompetencë e mësimdhënësit të fushës. Ajo bëhet në përshtatje me nevojat dhe kërkesat e nxënësve, me natyrën e përmbajtjes tematike mësimore dhe të rezultateve të kompetencave për shkallën e parë kurrikulare, me bazën didaktike dhe me nivelin e formimit të nxënësve, duke i dhënë secilit mundësinë të shfaqë dhe të zhvillojë maksimumin e potencialit që zotëron brenda vetes.

Mësimdhënësi është i lirë të përdorë metoda mësimore bashkëkohore ndërvepruese dhe gjithëpërfshirëse, teknika e forma të shumëllojta të punës dhe një kompleks të tërë procedurash. Këto metoda duhet të jenë në funksion të nxitjes së mendimit të pavarur, kritik e krijues. Metodat dhe teknikat e punës me nxënës lipset të jenë të kombinuara dhe të shumëllojta, në funksion të arritjes së rezultateve të të nxënit dhe të zbatimit në jetën e përditshme.

Metodologjia ndërvepruese në mësimdhënie dhe të nxënët

Libri që keni në duar është hartuar për t'ju pajisur me metodologjinë ndërvepruese në ndërtimin e dijeve dhe formimin e shkathtësive. Ai trajton temat mësimore në përputhje me "Kurrikulën Bërthamë për klasën përgatitore dhe arsimin fillor të Kosovës" (2016), si edhe të gjitha dokumentet dhe udhëzimet administrative në fuqi ku është mbështetur metodologjia me të gjitha elementet përbërëse, duke filluar me kontributin në kompetencat kryesore dhe rezultatet e të nxënit të fushës, rezultatet specifike të të nxënit të njësisë mësimore, mjetet e punës, ecurinë metodologjike të orës së mësimit e deri te vlerësimi i nxënësve. Një nga risitë e këtij libri është se përmban edhe një rubrikë: *Reflektim për rrjedhën e orës mësimore*.
Qëllimi i kësaj rubrike është që t'ju ndihmojë të mbani shënime për punën tuaj në klasë, arritjet, por edhe në rastet kur nuk mund t'i arrini ato, dhe më pas të reflektoni kur të bëni përsëritje, të kontrolloni dijet dhe të bëni vlerësimin e nxënësve, por edhe kur të zhvilloni mësimin një vit apo disa vjet më pas.

Në aspektin metodologjik të hartimit të modeleve orientuese për çdo orë mësimi, është bërë kujdes i veçantë në harmonizimin e të gjitha veprimtarive. Marrëdhëniet midis rezultateve të të nxënit - procedurave të mësimdhënies dhe të nxënit - vlerësimit, përbëjnë atë që në metodologjinë e sotme quhet "trekëndësh magjik". Trekëndëshi paraqet marrëdhënien koherente midis rezultateve të të nxënit, veprimtaritë e mësimdhënies/të nxënit dhe vlerësimin. Këta tre komponentë janë në koherencë me njëritjetrin, me qëllim që nxënësit të inkurajohen për të mësuar, të jenë pjesëmarrës aktivë në ndërtimin e dijes dhe të shkathtësive.

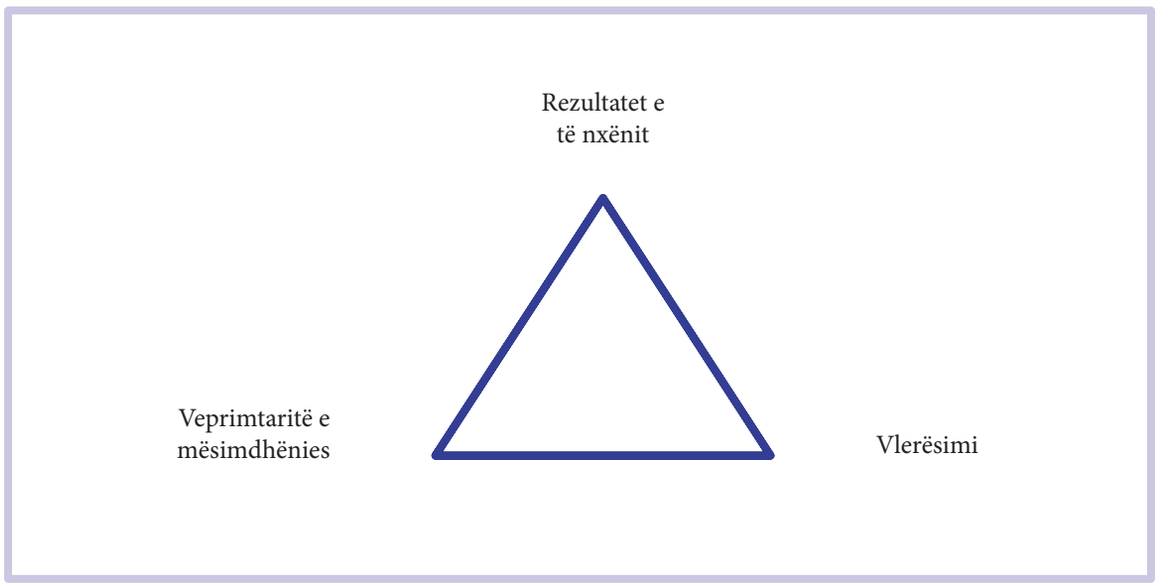

Zgjeroni dhe thelloni dijet *Për më shumë lexoni në: Musai. B. (2014) Metodologji e mësimdhënies.Tiranë: CDE, faqe 101-128.*

Metodologjia e çdo teme zhvillohet në mënyrë pamore rreth mësimit të librit të nxënësit, e cila ju ndihmon ta shikoni atë pa pasur nevojën që ta keni pranë. Përdorimi i kësaj mënyre të paraqitjes metodologjike të mësimit ka dhënë rezultate mjaft të mira.

Metodologjia ndërvepruese ka si qëllim përfshirjen aktive të nxënësve në ndërtimin e dijes dhe formimin e shprehive. Zhvillimi i nxënësve që mendojnë në mënyrë kritike e që janë krijues, është në qendër të metodave të mësimdhënies, të mënyrave të të nxënit e të çdo veprimtarie tjetër, me synim zhvillimin e shprehive të të menduarit të nivelit të lartë. Por, nga ana tjetër, jemi mbështetur edhe në parimet e psikologjisë së edukimit, kryesisht të zhvillimit njohës sipas moshave, me konsideratë të veçantë Zonën e zhvillimit proksimal të Vigotskit, e cila është zona midis nivelit aktual të zhvillimit të fëmijës sipas përcaktimit të aftësive për zgjidhjen e pavarur të problemeve dhe nivelit të zhvillimit që fëmija është në gjendje të arrijë, përmes orientimit të të rriturve, apo në bashkëpunim me bashkëmoshatarët e tij më të aftë. Kjo është një hapësirë dinamike ku mësimdhënia mund të japë rezultate dhe ndodhet diku midis asaj që nxënësi di dhe asaj që nxënësi nuk është gati të mësojë. Zona e zhvillimit proksimal është hapësira e mësimit midis së mërzitshmes dhe të së pamundurës. Në këtë hapësirë, mbështetja nga mësuesi apo nga një bashkëmoshatar mund të bëjë që mësimi të japë rezultat.

Zgjeroni dhe thelloni dijet *Për më shumë lexoni në: Woolfolk. A. (2011) Psikologji edukimi.Tiranë: CDE, faqe 47-51.*

Burimi: Nga Psikologji edukimi, (faqe 47), A. Woolfolk, 2011. Botuar në Tiranë: CDE

Zgjeroni dhe thelloni dijet
Për më shumë lexoni në: Woolfolk. A. (2011) Psikologji edukimi. Tiranë: CDE, faqe 32-36

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës 2

I	Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv
1.	Lexon me zë drejt një tekst letrar apo joletrar, të palexuar më parë.
2.	Shkruan një tekst deri në një faqe (500 fjalë) e më shumë për një temë të caktuar.
3.	Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje: pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë.
4.	Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshtatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërën nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj.
5.	Merr pjesë në organizimin e një shfaqjeje artistike në harmoni me moshën e vet, duke përdorur forma të ndryshme të të shprehurit.
6.	Identifikon personazhet kryesore të një tregimi, drame, filmi, kënge apo ndonjë ngjarjeje nga jeta, bën dallimin e tyre duke bërë një listë me vetitë që i pëlqejnë dhe që nuk i pëlqejnë tek ata, diskuton rreth tyre, performon rolin e njërit prej personazheve në bashkëveprim me moshatarë.
7.	Shpreh në formë verbale dhe të shkruar, fjali të thjeshta në gjuhë të huaj dhe përkthen në gjuhë amtare fjali të tjera të thjeshta që i dëgjon nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësimdhënësi në gjuhë të huaj të dhëna si detyrë.
8.	Prezanton një temë të caktuar para të tjerëve në kohëzgjatje deri në 10 minuta duke përdorur TIK-un apo teknologji tjetër, u përgjigjet pyetjeve të bëra nga të tjerët si dhe bën pyetje gjatë dhe pas prezantimit, për të vazhduar më tej me kërkimin e informatave të tjera.

II.	Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ
1.	Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njërës nga format shprehëse.
2.	Identifikon çështjet e njëjta, dalluese ose kryesore të një teme apo ngjarjeje të njëjtë, por të nxjerra nga dy a më shumë burime të ndryshme të informacionit (tekst mësimor, gazetë, internet, burime njerëzore apo burime të tjera).
3.	Paraqet për diskutim argumentet për pajtueshmërinë ose kundërshtimin për një mendim e qëndrim të shprehur apo sjellje të manifestuar nga një apo më shumë persona (në klasë/shkollë apo jashtë saj).
4.	Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme.
5.	Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjera në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.
6.	Përshkruan dukurinë e caktuar (natyrore, shoqërore-historike) në njërën nga format shprehëse, duke veçuar ndryshimet që ndodhin apo kanë ndodhur në mjedisin që e rrethon e që janë rrjedhojë e kësaj dukurie.
7.	Paraqet dhe arsyeton me argumente mënyrën e zgjidhjes së një problemi/detyre të caktuar të fushave të ndryshme (matematikore, gjuhësore, të shkencave të natyrës, shoqërore, të arteve, shëndetësore etj.) në kohëzgjatje prej 6-10 minutash.
8.	Dallon lëndët, trupat, objektet, dukuritë natyrore apo shoqërore të dhëna në detyrë sipas karakteristikave (përbërjes, vetive, shndërrimeve apo pozitave në kohë e hapësirë) dhe bashkëveprimit të tyre.

III.	Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm
1.	Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njërës nga format e shprehjes.
2.	Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar.
3.	Identifikon dhe krahason informatat e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuar, duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shenjuar me shenja të ndryshme).
4.	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj.
5.	Krahason përparimin e vet me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një aktiviteti të caktuar.
6.	Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme.
7.	Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitetet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët.
8.	Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.
9.	Përdor dhe zbaton në mënyrë efektive informatën/njohurinë për zgjidhjen e një problemi/detyre të caktuar përmes shfrytëzimit të TIK-ut apo teknologjisë tjetër, prezanton përvojën e vet para të tjerëve për 6-10 minuta.

IV.	Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv
1.	Përgatit një autobiografi në të cilën prezanton veten me të dhënat personale dhe me prirjet për fusha të caktuara duke i gjetur të përbashkëtat me profesionet e dëshiruara.
2.	Përgatit një plan pune për një javë dhe specifikon aktivitetet më me prioritet duke arsyetuar përzgjedhjen e tyre.
3.	Përgatit një projekt të vogël duke veçuar aktivitetet kryesore për një çështje që e preokupojnë atë, shkollën apo lagjen dhe përcakton elementet e tjera që e bëjnë më të zbatueshëm, si: kohën, vendin, materialet, mjetet e nevojshme për bërjen/kryerjen e tyre etj.
4.	Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes.
5.	Debaton me moshatarë për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë-laborator, në shkollë dhe në mjedise të tjera apo për një grup të caktuar njerëzish për një situatë të caktuar duke mbrojtur idetë e veta me shembuj konkretë.
6.	Identifikon ushqimet më të shpeshta, materialet e tjera shpenzuese të familjes apo harxhimet vetjake dhe llogarit shpenzimet për një javë, të dhënat e gjetura i paraqet në formë tabelare/grafike apo në një formë tjetër.
7.	Lexon etiketën, udhëzuesin e produkteve të ndryshme (rrobave, ushqimit, barnave apo të teknikës) dhe jep sqarim për prejardhjen, përmbajtjen, përdorimin, mënyrën e mirëmbajtjes apo për rreziqet në rast mospërdorimi të drejtë-adekuat.
8.	Paraqet në formë tabelare, grafike, të vizatimit apo në një formë tjetër, aktivitetet e kujdesit që i bën ndonjë qenieje të gjallë, të cilat i mundësojnë zhvillimin, rritjen apo ruajtjen e shëndetit të tij/saj.

V.	Kompetenca personale – Individ i shëndoshë
1.	Prezanton para të tjerëve mënyrën e zbatimit të rregullave themelore të higjienës personale (fizike, të veshmbathjes, të gjësendeve personale) dhe të higjienës së mjedisit, ku jeton dhe vepron, përmes formave të ndryshme të shprehjes.
2.	Merr pjesë në aktivitete fizike-lojëra lëvizore dhe në lojëra sportive, bën përpjekje për arritjen e standardeve të përcaktuara, luan drejt, menaxhon emocionet e veta dhe prezanton para të tjerëve gjendjen fizike dhe shpirtërore pas realizimit të një aktiviteti fizik apo loje sportive.
3.	Përgatit një listë (me njërën nga format e shprehjes, shkrim, vizatim etj.) me ushqime të cilat i konsumon familja duke i renditur ato sipas kalorisë dhe më pas i klasifikon në ushqime të shëndetshme dhe më pak të shëndetshme.
4.	Lexon të dhënat në paketim të ushqimit dhe diskuton në grup për këto të dhëna (vlerat ushqyese, afatet e prodhimit etj.).
5.	Identifikon përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse.
6.	Propozon alternativa për zgjidhjen konstruktive të një konflikti ndërpersonal, duke i analizuar paraprakisht me kujdes rrethanat që kanë shkaktuar konfliktin, ndan përvojat, mendimet dhe ndjenjat e veta me anëtarët e grupit.
7.	Dallon dhe përshkruan rolet e personave dhe shërbimeve të nevojshme për kërkimin e ndihmës në situata të caktuara të rrezikut të shëndetit të vet, fizik dhe mendor.
8.	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).
9.	Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtje të rregullt të sendeve që e rrethojnë etj.).

VI	Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm
1.	Paraqet në forma të ndryshme të drejtat dhe përgjegjësitë e pjesëtarëve të familjes së vet dhe i diskuton ato me të tjerët, më pas i krahason me të drejtat dhe përgjegjësitë e nxënësve, mësuesve dhe stafit menaxhues në shkollë apo me pjesëtarët e ndonjë institucioni.
2.	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
3.	Propozon vlera shoqërore, që janë të rëndësishme të kultivohen në klasë, në shkollë apo në familje (si p.sh., besimi i ndërsjellë, toleranca, solidariteti, respekti-mirësjellja etj.) dhe me shembull konkret përshkruan ndonjë situatë ku gjen shprehje ndonjëra nga ato.
4.	Manifeston veprime që shprehin mirësjellje në situata të ndryshme dhe me shembull konkret tregon përdorimin e tyre në klasë/shkollë, në familje e në komunitet.
5.	Propozon dhe ndan mendimin me shokët/shoqet e klasës për procedurën e zgjedhjes së anëtarëve të grupeve të aktiviteteve të ndryshme me karakter mësimor, të këshillave në klasë apo në shkollë, përbërjen dhe rolin e tyre.
6.	Merr pjesë në hartimin e rregullave të lojës, në klasë, në shkollë (p.sh., si propozues rregullash, menaxhues i propozimeve nga të tjerët etj.) dhe argumenton rëndësinë e respektimit të ndonjërës rregull të propozuar në forma të ndryshme të shprehjes, duke parashikuar pasojat e moszbatimit të saj.
7.	Identifikon dy e me shumë organizime shoqërore dhe përshkruan (në formë të shkruar apo në ndonjë formë tjetër) mënyrat/mundësitë se si njerëzit e ndryshëm me përvoja të ndryshme mund të organizojnë diçka të përbashkët.
8.	Prezanton në mënyrë kronologjike ndryshimet e familjes dhe të rrethit në aspekte të ndryshme (si: objektet e banimit, festat, veshjet, ushqimet-mënyra e të ushqyerit, menaxhimi i ekonomisë familjare, të drejtat, përgjegjësitë dhe vendimmarrjen në familje etj.) ose disa nga personalitetet dhe ngjarjet kryesore të popullit të vet, duke e dalluar të tashmen nga e kaluara.
9.	Paraqet me shembuj konkretë sjelljet që duhen manifestuar në rast rreziku nga fatkeqësitë natyrore apo të krijuara nga njeriu, si: zjarri, vërshimi, tërmeti, komunikimi me njerëz të panjohur etj.

REZULTATET E TË NXËNIT TË FUSHËS SË MATEMATIKËS Shkalla 2

I.	**NJOHURITË, TË KUPTUARIT DHE SHKATHTËSITË** që zhvillohen te nxënësi/ja përmes përvojave mësimore që ndërlidhen me:
1.	Zgjidhjen e problemave;
2.	Arsyetimet dhe vërtetimet matematike;
3.	Komunikimin në/përmes matematikë/s;
4.	Lidhjet matematike;
5.	Përfaqësimin matematik;
6.	Promovimin e modelimit matematik;
7.	Strukturimin e të menduarit matematik;
8.	Përdorimin e TIK-ut në/për matematikë.

1.	**Zgjidhja e problemave:**
	Zgjidhja e problemave është një proces që zhvillon njohuritë e nxënësve në matematikë përmes detyrave ku rezultati dhe procedura e zgjidhjes nuk është e njohur më parë. Nxënësi ndërton njohuri, përshkruan dhe zgjidh situata problemore që krijohen brenda matematikës dhe në kontekste nga fushat e tjera si dhe nga përvojat e përbashkëta të jetës së përditshme. Nxënësit i mundësohet që të zbatojë dhe të përshtatë një shumëllojshmëri të strategjive për të zgjidhur problemat. **Nxënësi/ja:**
1.	Identifikon kërkesat e problemave të thjeshta.
2.	Përdor mjete dhe metoda themelore për arritje të rezultateve gjatë matjeve të objekteve në klasë dhe në jetën e përditshme.
3.	Kryen veprimet themelore matematikore me numra dyshifrorë.
4.	Zbaton strategji të zgjidhjes së problemave.
5.	Bën vrojtime dhe hetime, që ndihmojnë në të kuptuarit e njohurive dhe zotërimin e shprehive matematike.

2.	**Arsyetimet dhe vërtetimet matematike:**
	Arsyetimi është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësve në matematikë përmes koniunkturave matematike, nxjerrjes së konkluzioneve logjike, hipotezës dhe të të menduarit të tyre kritik, justifikimit të ideve, analizimit të provave dhe ndërtimit të argumenteve. Nxënësve u mundësohet përdorimi për arsyetimin, argumentimin dhe vërtetimin si aspekte themelore të matematikës. **Nxënësi/ja:**
1.	Nxjerr rregullat, arsyeton konceptet dhe modelet e thjeshta matematikore, për të hapur rrugën për koncepte të reja;
2.	Zhvillon dhe zbaton shprehi të arsyetimit, si: klasifikimi, dallimi i marrëdhënieve, përdorimi empirik i kundërshembullit;
3.	Hamendëson dhe gjykon hamendësime;
4.	Argumenton dhe mbron argumentin.

3.	Komunikimi në/përmes matematikë/s
	Komunikimi matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t`i shprehur idetë matematike me rrjedhje logjike, që i justifikon ato në audiencë dhe në shoqëri përmes të folurit dhe të shkruarit për atë që e bëjnë me simbole, terma, grafikë, modele dhe shprehje matematikore. Nxënësve u mundësohet përdorimi i komunikimit nëpërmjet shenjave, të folurit, të lexuarit, të shkruarit, diskutimit, të dëgjuarit dhe të pyeturit për të organizuar dhe qartësuar të menduarin matematik.
	Nxënësi/ja:
1.	Përdor gjuhën natyrore dhe simbolet matematikore për t'i organizuar faktet, konceptet, idetë dhe veprimet themelore në matematikë; për të diskutuar me bashkëmoshatarët për rezultatet dhe sfidat e punës së tij;
2.	Përforcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, të përshtatshme për matematikën duke parashtruar, pranuar dhe përgjigjur pyetjeve;
3.	Përdor algoritmin e veprimeve me numra për të bërë njehsime me mend;
4.	Komunikon të menduarin e tij matematik (nëpërmjet të lexuarit, të shkruarit, diskutimit, të dëgjuarit, të pyeturit) duke përdorur: gjuhën e përditshme, fjalorin fillestar matematik, paraqitje të ndryshme;
5.	Komunikon të menduarin e tij matematik, duke përdorur simbole matematike;
6.	Krijon paraqitje të koncepteve matematike me mjete konkrete, vizatime, numra, simbole, tabela, diagrame;
7.	Lidh konceptet mes tyre dhe i zbaton në zgjidhje problemash.

4.	Lidhjet në matematikë
	Lidhja matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t'i lidhur idetë dhe njohuritë matematike, brenda fushës së matematikës dhe jashtë saj. Nxënësve u mundësohet për të njohur dhe për të përdorur lidhjet e ideve matematikore, për të kuptuar se si idetë matematikore ndërtohen njëra mbi tjetrën dhe për të prodhuar një tërësi koherente, si dhe zbatimi i matematikës në kontekste brenda dhe jashtë fushës së matematikës.
	Nxënësi/ja:
1.	Bën lidhje mes njohurive paraprake dhe të reja për ndërtimin e koncepteve të reja në lidhje me numrat deri në shtatëshifrorë, të formave 2D dhe objekteve 3D;
2.	Bën lidhje të njohurive dhe shprehive matematike me situata ose dukuri të marra nga jeta e përditshme, lëndët e tjera, sportet etj.;
3.	Bën lidhje ndërmjet koncepteve e procedurave matematikore.

5.	Përfaqësimet matematike
	Përfaqësimi matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të përfaqësuar objektet matematikore dhe veprimet, duke përfshirë numra, forma dhe marrëdhëniet. Përfaqëson dhe analizon situata dhe struktura matematikore. Nxënësve u mundësohet për të krijuar dhe për të përdorur përfaqësitë për të organizuar, regjistruar dhe komunikuar idetë matematikore, zgjidhur, përkthyer dhe zbatuar përfaqësimet që kanë të bëjnë me zgjidhje problemash matematikore, përdorur përfaqësimet për modele dhe interpretime të fenomeneve sociale, natyrore dhe matematikore.
	Nxënësi/ja:
1.	Identifikon rregullat themelore për njehsimet me numra; kupton përdorimin e ndryshoreve për zgjidhjen e problemave nga matematika dhe nga jeta e përditshme.

6.	Modelimi matematik
	Modelimi matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të kuptuar format, modelet në kontekste të ndryshme, marrëdhëniet dhe funksionet, paraqitjen dhe analizimin e strukturave matematikore. Nxënësve u mundësohet për të krijuar dhe për të përdorur modele të ndryshme, për të paraqitur modelet dhe rolin e tyre në kontekst, për të përdorur modelet për të përfaqësuar dhe për të kuptuar marrëdhëniet sasiore, interpretuar me modele fenomenet sociale, natyrore dhe matematikore. **Nxënësi/ja:**
1.	Përshkruan dhe krijon modele duke përdorur veprimet themelore matematikore në situata të përditshme (p.sh., ekonomisë familjare, statistika elementare për jetë etj.), që lidhen me numrat deri në gjashtëshifrorë, format 2D dhe objektet 3D;
2.	Identifikon rregullat themelore për njehsimet me numra;
3.	Kupton përdorimin e ndryshoreve për zgjidhjen e problemave nga matematika dhe jeta e përditshme.

7.	Strukturimi i të menduarit matematik
	Të menduarit matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të parashtruar pyetje dhe pritjet nga përgjigjet e mundshme. Nxënësve u mundësohet për t'u ndërgjegjësuar për mënyrën, formën, qasjen dhe për llojet e pyetjeve që e karakterizojnë matematikën si dhe llojet e përgjigjeve të pritshme. **Nxënësi/ja:**
1.	Demonstron të menduarit të pavarur dhe shprehi pune; forcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, relevante për matematikën, duke parashtruar, duke pranuar dhe duke iu përgjigjur pyetjeve.

8.	Përdorimi i TIK-ut në/për matematikë
	Përdorimi i teknologjisë është një proces që zhvillon njohuritë dhe aftësitë e nxënësve për të përmbushur rezultatet e të nxënit të fushës së matematikës dhe ta bëjë të suksesshëm edhe përtej shkollës. Nxënësve u mundësohet për të përdorur teknologjinë si mjet për të zgjidhur apo verifikuar zgjidhjet si dhe për të mbledhur, komunikuar e zbuluar informacione. **Nxënësi/ja:**
1.	Interesimi për matematikën - nëse ata e shohin atë si të dobishme në jetën reale;
2.	Gatishmëria për t'u angazhuar në matematikë ka të bëjë me qëndrimet emocionale dhe besimin personal që e shpie nxënësin drejt përfitimit.

II.	**VLERAT DHE QËNDRIMET** që zhvillohen
	Qëndrimet e individit, bindjet dhe emocionet luajnë një rol të rëndësishëm në interesimin e tij, përgjigjen ndaj matematikës dhe përdorimin e saj në jetën e tij. Qëndrimet e nxënësve ndaj matematikës i vendosin ata drejt angazhimit produktiv të tyre në matematikë, si: 1. Interesimi për matematikën - nëse ata e shohin atë si të dobishme në jetën reale. 2. Gatishmëria për t'u angazhuar në matematikë ka të bëjë me qëndrimet emocionale dhe besimin personal që e shpie nxënësin drejt përfitimit.
	Formimet relevante në këtë fushë janë përfshirë te:
a.	Kurioziteti;
b.	Motivimi për mësim;
c.	Imagjinata në kreativitetin për zgjidhjen e problemeve;
d.	Insistimi, këmbëngulja dhe fuqia në fokusimin e problemave;
e.	Pavarësia në mendime dhe veprime;
f.	Iniciativa dhe interesi për qasje të ndryshme;
g.	Organizimi i të menduarit;
h.	Besimi në forcat vetjake;
i.	Besimi në përdorimin e teknologjisë;
j.	Dëshira për njohuri matetematike;
k.	Formimi human dhe zhvillimi i personalitetit;
l.	Kritikat konstruktive;
m.	Pavarësia në mendime;
n.	Gatishmëria për bashkëpunim;
o.	Prania e kritikave dhe gatishmëria për kritika konstruktive;
p.	Gatishmëria për gara të ndershme;
q.	Kuraja për të kërkuar përkrahje/ndihmë;
r.	Qëndrimi i hapur ndaj përkrahjes së të tjerëve;
s.	Qëndrimi ndaj pyetjeve dhe kërkesave;
t.	Vullneti;
u.	Toleranca;
v.	Respekti për saktësinë, përpjekjet personale dhe ato në grup.

III.	**AFTËSITË DHE SHKATHTËSITË** që zhvillohen:
1.	Identifikim;
2.	Përshkrim;
3.	Zbatim;
4.	Njehsim;
5.	Matje;
6.	Vlerësim;
7.	Skicim;
8.	Krijim modelesh;
9.	Qasje ndaj problemeve nga perspektiva të ndryshme.

IV.	**KONCEPTET SPECIFIKE DHE NJOHURITË**
	Numrat, algjebra dhe funksioni, forma, hapësira, matja dhe gjeometria, përpunimi i shënimeve dhe probabiliteti;
1.	Numrat natyrorë dhe të plotë;
2.	Veprimet themelore me numra;
3.	Ekuacionet, inekuacionet dhe funksionet;
4.	Forma e figurave të regullta (trekëndëshi, katrori, drejtkëndëshi dhe rrethi);
5.	Hapësira – objektet gjeometrike dhe trupat e rregullt gjeometrikë (kubi, kuboidi, piramida, prizmi dhe sfera);
6.	Matjet (e gjatësisë, perimetri dhe syprina) e figurave të rrafshëta;
7.	Të dhënat (elemente themelore të statistikës) grumbullim të shënimeve, mostra, prova, mesi aritmetik.

Planifikimi vjetor i temave mësimore për fushën e kurrikulës: Matematikë Klasa III

Lëndët e fushës kurrikulare	TEMAT MËSIMORE TË SHPËRNDARA GJATË MUAJVE				Rezultatet e kompetencave (Rezultatet e të nxënit për shkallë)
	GJYSMËVJETORI I		GJYSMËVJETORI II		
	shtator—tetor	nëntor—dhjetor	janar—shkurt—mars	prill—maj—qershor	
Matematikë	Numrat natyrorë Modelet Bashkësitë dhe relacionet Figurat gjeometrikë Vlerësim - ushtrime	Numrat natyrorë Ekuacionet dhe inekuacionet lineare me një të panjohur Figurat gjeometrike Vlerësim - ushtrime	Ekuacionet dhe inekuacionet Numrat natyrorë Njësitë matëse Numrat natyrorë Njësitë matëse Numrat natyrorë Vlerësim - ushtrime	Shprehjet shkronjore Të dhënat Probabiliteti Numrat thyesorë Sipërfaqja Trupat gjeometrik Vlerësim - ushtrime	Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit - Komunikues efektiv I.1, I.2, I.3,4, I.5, I.6, I.7, I.8 Kompetenca e të menduarit - Mendimtar kreativ II.1, II.2, II.3, II.4, II.5, II.6, II.7, II.8 Kompetenca e të nxënit - Nxënës i suksesshëm III.1, III.2, III.3, III.4, III.5, III.6, III.7, III.8,9 Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis - Kontribues produktiv IV.1 IV.2, IV.3, IV.4, IV.5, IV.6, IV.7. Kompetenca personale - Individ i shëndoshë V.1, V.2, V.3, V.4, V.5, V.6, V.7, V.8 Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm VI.1, VI.2, VI.3, VI.4, VI.5, VI.6, VI.7, VI.8
	43 orë	40 orë	57 orë	44 orë	

PLANI DYMUJOR: SHTATOR—TETOR

Lënda mësimore: Matematikë

Fusha e kurrikulës: Matematikë **Klasa:** III

Temat mësimore: Numrat natyrorë Bashkësitë dhe relacionet
Modelet Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave: *I. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*	
1.	Lexon me zë drejt një tekst letrar apo joletrar, të palexuar më parë.
2.	Shkruan një tekst deri në një faqe (500 fjalë) e më shumë për një temë të caktuar.
3.	Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje: pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë.
4.	Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshtatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërën nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj.
5.	Merr pjesë në organizimin e një shfaqjeje artistike në harmoni me moshën e vet, duke përdorur forma të ndryshme të të shprehurit.
6.	Identifikon personazhet kryesore të një tregimi, drame, filmi, kënge apo ndonjë ngjarjeje nga jeta, bën dallimin e tyre duke bërë një listë me vetitë që i pëlqejnë dhe që nuk i pëlqejnë tek ata, diskuton rreth tyre, performon rolin e njërit prej personazheve në bashkëveprim me moshatarë.
7.	Shpreh, në formë verbale dhe të shkruar, fjali të thjeshta në gjuhë të huaj dhe përkthen në gjuhë amtare fjali të tjera të thjeshta që i dëgjon nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësimdhënësi në gjuhë të huaj të dhëna si detyrë.
8.	Prezanton një temë të caktuar para të tjerëve në kohëzgjatje deri në 10 minuta duke përdorur TIK-un apo teknologji tjetër, u përgjigjet pyetjeve të bëra nga të tjerët si dhe bën pyetje gjatë dhe pas prezantimit, për të vazhduar më tej me kërkimin e informatave të tjera.

II. Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ	
1.	Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njërës nga format shprehëse.
2.	Identifikon çështjet e njëjta, dalluese ose kryesore të një teme apo ngjarjeje të njëjtë, por të nxjerra nga dy a më shumë burime të ndryshme të informacionit (tekst mësimor, gazetë, internet, burime njerëzore apo burime të tjera).
3.	Paraqet për diskutim argumentet për pajtueshmërinë ose kundërshtimin për një mendim e qëndrim të shprehur apo sjellje të manifestuar nga një apo më shumë persona (në klasë/shkollë apo jashtë saj).
4.	Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme.
5.	Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjetra në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.
6.	Përshkruan dukurinë e caktuar (natyrore, shoqërore - historike) në njërën nga format shprehëse, duke veçuar ndryshimet që ndodhin apo kanë ndodhur në mjedisin që e rrethon e që janë rrjedhojë e kësaj dukurie.
7.	Paraqet dhe arsyeton me argumente mënyrën e zgjidhjes së një problemi/detyre të caktuar të fushave të ndryshme (matematikore, gjuhësore, të shkencave të natyrës, shoqërore, të arteve, shëndetësore etj.) në kohëzgjatje prej 6-10 minutash.
8.	Dallon lëndët, trupat, objektet, dukuritë natyrore apo shoqërore të dhëna në detyrë sipas karakteristikave (përbërjes, vetive, shndërrimeve apo pozitave në kohë e hapësirë dhe bashkëveprimit) të tyre.

III. Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm	
1.	Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njërës nga format e shprehjes.
2.	Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar.
3.	Identifikon dhe krahason informatat e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuar duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shenjuar me shenja të ndryshme).
4.	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj.
5.	Krahason përparimin e vet me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një aktiviteti të caktuar.
6.	Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme.
7.	Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitetet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët.
8.	Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/ aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.
9.	Përdor dhe zbaton në mënyrë efektive informatën/njohurinë për zgjidhjen e një problemi/detyre të caktuar përmes shfrytëzimit të TIK-ut apo teknologjisë tjetër, prezanton përvojën e vet para të tjerëve për 6-10 minuta.

IV. Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv	
1.	Përgatit një autobiografi në të cilën prezanton veten me të dhënat personale dhe me prirjet për fusha të caktuara duke i gjetur të përbashkëtat me profesionet e dëshiruara.
2.	Përgatit një plan pune për një javë dhe specifikon aktivitetet më me prioritet duke arsyetuar përzgjedhjen e tyre.
3.	Përgatit një projekt të vogël duke veçuar aktivitetet kryesore për një çështje që e preokupojnë atë, shkollën apo lagjen dhe përcakton elementet e tjera që e bëjnë më të zbatueshëm, si: kohën, vendin, materialet, mjetet e nevojshme për bërjen/kryerjen e tyre etj.
4.	Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes.
5.	Debaton me moshatarë për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë-laborator, në shkollë dhe në mjedise të tjera apo për një grup të caktuar njerëzish për një situatë të caktuar duke mbrojtur idetë e veta me shembuj konkretë.
6.	Identifikon ushqimet më të shpeshta, materialet e tjera shpenzuese të familjes apo harxhimet vetjake dhe llogarit shpenzimet për një javë, të dhënat e gjetura i paraqet në formë tabelare/grafike apo në një formë tjetër.
7.	Lexon etiketën, udhëzuesin e produkteve të ndryshme (rrobave, ushqimit, barnave apo të teknikës) dhe jep sqarim për prejardhjen, përmbajtjen, përdorimin, mënyrën e mirëmbajtjes apo për rreziqet në rast mospërdorimi të drejtë-adekuat.
8.	Paraqet në formë tabelare, grafike, të vizatimit apo në një formë tjetër, aktivitetet e kujdesit që i bën ndonjë qenieje të gjallë, të cilat i mundësojnë zhvillimin, rritjen apo ruajtjen e shëndetit të tij/saj.

V. Kompetenca personale – Individ i shëndoshë	
1.	Prezanton para të tjerëve mënyrën e zbatimit të rregullave themelore të higjienës personale (fizike, të veshmbathjes, të gjësendeve personale) dhe të higjienës së mjedisit, ku jeton dhe vepron, përmes formave të ndryshme të shprehjes.
2.	Merr pjesë në aktivitete fizike-lojëra lëvizore dhe në lojëra sportive, bën përpjekje për arritjen e standardeve të përcaktuara, luan fer, menaxhon emocionet e veta dhe prezanton para të tjerëve gjendjen fizike dhe shpirtërore pas realizimit të një aktiviteti fizik apo loje sportive.
3.	Përgatit një listë (me njërën nga format e shprehjes, shkrim, vizatim etj.) me ushqime të cilat i konsumon familja duke i renditur ato sipas kalorisë dhe më pas i klasifikon në ushqime të shëndetshme dhe më pak të shëndetshme.
4.	Lexon të dhënat në paketim të ushqimit dhe diskuton në grup për këto të dhëna (vlerat ushqyese, afatet e prodhimit etj.).
5.	Identifikon: përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse, me kujdes, rrethanat që kanë shkaktuar konfliktin, ndan përvojat, mendimet dhe ndjenjat e veta me anëtarët e grupit.
7.	Dallon dhe përshkruan rolet e personave dhe shërbimeve të nevojshme për kërkimin e ndihmës në situata të caktuara të rrezikut të shëndetit të vet, fizik dhe mendor.
8.	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).
9.	Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtja e rregullt e sendeve që e rrethojnë etj.).

VI. Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm	
1.	Paraqet në forma të ndryshme të drejtat dhe përgjegjësitë e pjesëtarëve të familjes së vet dhe i diskuton ato me të tjerët, më pas i krahason me të drejtat dhe përgjegjësitë e nxënësve, mësuesve dhe stafit menaxhues në shkollë apo me pjesëtarët e ndonjë institucioni.
2.	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
3.	Propozon vlera shoqërore, që janë të rëndësishme të kultivohen në klasë, në shkollë apo në familje (si p.sh. besimi i ndërsjellë, toleranca, solidariteti, respekti-mirësjellja etj.) dhe me shembull konkret përshkruan ndonjë situatë ku gjen shprehje ndonjëra nga ato.
3.	Manifeston veprime që shprehin mirësjellje në situata të ndryshme dhe me shembull konkret tregon përdorimin e tyre në klasë/shkollë, në familje e në komunitet.
4.	Propozon dhe ndan mendimin me shokët/shoqet e klasës për procedurën e zgjedhjes së anëtarëve të grupeve të aktiviteteve të ndryshme me karakter mësimor, të këshillave në klasë apo në shkollë, përbërjen dhe rolin e tyre.
5.	Merr pjesë në hartimin e rregullave të lojës, në klasë, në shkollë (p.sh., si propozues rregullash, menaxhues i propozimeve nga të tjerët etj.) dhe argumenton rëndësinë e respektimit të ndonjërës rregull të propozuar në forma të ndryshme të shprehjes, duke parashikuar pasojat e moszbatimit të saj.
6.	Identifikon dy e më shumë organizime shoqërore dhe përshkruan (në formë të shkruar apo në ndonjë formë tjetër) mënyrat/mundësitë se si njerëzit e ndryshëm me përvoja të ndryshme mund të organizojnë diçka të përbashkët.
7.	Prezanton në mënyrë kronologjike ndryshimet e familjes dhe të rrethit në aspekte të ndryshme (si: objektet e banimit, festat, veshjet, ushqimet-mënyra e të ushqyerit, menaxhimi i ekonomisë familjare, të drejtat, përgjegjësitë dhe vendimmarrja në familje etj.) ose disa nga personalitetet dhe ngjarjet kryesore të popullit të vet, duke e dalluar të tashmen nga e kaluara.
8.	Paraqet me shembuj konkretë sjelljet që duhet manifestuar në rast rreziku nga fatkeqësitë natyrore apo të krijuara nga njeriu, si: zjarri, vërshimi, tërmeti, komunikimi me njerëz të panjohur etj.

Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:	
1.	Zgjidhja e problemave është një proces që zhvillon njohuritë e nxënësve në matematikë përmes detyrave ku rezultati dhe procedura e zgjidhjes nuk është e njohur më parë. Nxënësi ndërton njohuri, përshkruan dhe zgjidh situata problemore që krijohen brenda matematikës dhe në kontekste nga fushat e tjera si dhe nga përvojat e përbashkëta të jetës së përditshme. Nxënësit i mundësohet që të zbatojë dhe të përshtatë një shumëllojshmëri të strategjive për të zgjidhur problemat.
1.	Përshkruan kërkesat e problemave të thjeshta; përdor mjete dhe metoda të thjeshta për matjen e formave 2d (d-dimensionale) dhe objekteve 3d; kryen veprimet themelore matematikore me numrat deri në shtatëshifrorë dhe kupton numrat e plotë negativë dhe thyesat; zhvillon, përzgjedh dhe zbaton strategjitë e zgjidhjes së problemave; bën vrojtime, hetime, që ndihmojnë në të kuptuarit e njohurive dhe zotërimin e shprehive matematike.
2.	Arsyetimet dhe vërtetimet matematike: Arsyetimi është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësve në matematikë përmes koniunkturave matematike, nxjerrje e konkluzioneve logjike, hipoteza dhe të menduarit të tyre kritik, justifkim idesh, analizim të provave dhe ndërtim argumentesh. Nxënësve iu mundësohet përdorimi për arsyetimin, argumentimin dhe vërtetimin si aspekte themelore të matematikës.
1.	Nxjerr rregullat, arsyeton konceptet dhe modelet e thjeshta matematikore për të hapur rrugën për koncepte të reja; zhvillon dhe zbaton shprehi të arsyetimit si klasifkimi, dallimi i marrëdhënieve, përdorimi empirik i kundërshembullit; hamendëson dhe gjykon hamendësime; argumenton dhe mbron argumentin.
3.	Komunikimi në/përmes matematikë/s: Komunikimi matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t`i shprehur idetë matematike me rrjedhje logjike që i justifkon ato në audiencë dhe në shoqëri përmes të folurit dhe të shkruarit, për atë që e bëjnë me simbole, terma, grafikë, modele dhe shprehje matematikore. Nxënësve iu mundësohet përdorimi i komunikimit nëpërmjet shenjave, të folurit dhe të lexuarit.
1.	Përdor gjuhën natyrore dhe simbolet matematikore për të organizuar faktet, konceptet, idetë dhe veprimet themelore në matematikë; për të diskutuar me bashkëmoshatarët për rezultatet dhe sfdat e punës së tij; 2. Përforcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, të përshtatshme për matematikën duke parashtruar, pranuar dhe përgjigjur pyetjeve; 3. Përdor algoritmin e veprimeve me numra për të bërë njehsime me mend. 4. Komunikon të menduarin e tij matematik (nëpërmjet të lexuarit, të shkruarit, diskutimit, të dëgjuarit, të pyeturit) duke përdorur: gjuhën e përditshme, fjalorin fillestar matematik, paraqitje të ndryshme; 5. Komunikon të menduarin e tij matematik duke përdorur simbole matematike; 6. Krijon paraqitje të koncepteve matematike me mjete konkrete, vizatime, numra, simbole, tabela, diagrame; 7. Lidh konceptet mes tyre dhe i zbaton në zgjidhje problemash.
4.	Lidhjet në matematikë: Lidhja matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t'i lidhur idetë dhe njohuritë matematike, brenda fushës së matematikës dhe jashtë saj. Nxënësve iu mundësohet për të njohur dhe për të përdorur lidhjet e ideve matematikore, për të kuptuar se si idetë matematikore ndërtohen njëra mbi tjetrën dhe për të prodhuar një tërësi koherente si dhe zbatimi i matematikës në kontekste brenda dhe jashtë fushës së matematikës.
1.	Bën lidhje mes njohurive paraprake dhe të reja për ndërtimin e koncepteve të reja në lidhje me numrat deri në shtatëshifrorë, të formave 2d dhe objekteve 3d; 2. Bën lidhje të njohurive dhe shprehive matematike me situata ose dukuri të marra nga jeta e përditshme, lëndët e tjera, sportet etj.; 3. Bën lidhje ndërmjet koncepteve e procedurave matematikore.
1.	Identifkon rregullat themelore për njehsimet me numra; kupton përdorimin e ndryshoreve për zgjidhjen e problemave nga matematika dhe nga jeta e përditshme.
6.	Modelimi matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të kuptuar format, modelet në kontekste të ndryshme, marrëdhëniet dhe funksionet, paraqitjen dhe analizimin e strukturave matematikore. Nxënësve iu mundësohet për të krijuar dhe për të përdorur modelet e ndryshme, paraqiten modelet dhe roli i tyre në kontekst, përdor modelet për të përfaqësuar dhe për të kuptuar marrëdhëniet sasiore, interpretuar me modele, fenomenet sociale, natyrore dhe matematikore.
7.	Strukturimi i të menduarit matematik: Të menduarit matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të parashtruar pyetje dhe pritjet nga përgjigjet e mundshme. Nxënësve iu mundësohet për të ndërgjegjësuar për mënyrën, formën, qasjen dhe për llojet e pyetjeve që e karakterizojnë matematikën si dhe llojet e përgjigjeve të pritshme.
1.	Demonstron të menduarit të pavarur dhe shprehi pune; forcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, relevante për matematikën duke parashtruar, duke pranuar dhe duke iu përgjigjur pyetjeve.

8.	Përdorimi i TIK-ut në/për matematikë: Përdorimi i teknologjisë është një proces që zhvillon njohuritë dhe aftësitë e nxënësve për të përmbushur rigoroz rezultatet e të nxënit të fushës së matematikës dhe ta bëjë të suksesshëm edhe përtej shkollës. Nxënësve iu mundësohet për të përdorur teknologjinë si mjet për të zgjidhur apo verifkuar zgjidhjet si dhe për të mbledhur, komunikuar e zbuluar informacione.
1.	Verifikon rezultatin e problemave matematikore duke përdorur kalkulatorin për të provuar saktësinë; 2. Përdor kalkulatorin për gjetjen e rezultateve kur ka të bëjë me numra të mëdhenj.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
Numrat natyrorë **Modelet** **Bashkësitë dhe relacionet** **Figurat gjeometrike**	- Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre; - Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000; - Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë; - Njehson herësin ndërmjet numrave dyshifrorë dhe treshifrorë me numra njëshifrorë; - Identifikon qindëshet dhe dhjetëshet e mijëshes së parë; - Tregon paraardhësin, pasardhësin e numrave deri në 1000 si dhe krahason ata numra; - Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhjes, zbritjes, shumëzimit dhe pjesëtimit të numrave deri në 1000; - Përdor vetinë komutative dhe asociative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave; - Zbaton varshmërinë e shumës nga mbledhorët dhe pandryshueshmërinë e shumës; - Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmërinë e ndryshimit; - Analizon varshmërinë e prodhimit nga faktorët;	1. Numërimi dhe leximi 2. Krahasimi dhe renditja e numrave 3. Krahasimi dhe renditja e numrave (ushtrime) 4. Mbledhja e numrave 5. Mbledhja e numrave deri në 100 (ushtrime) 6. Vlerësim - ushtrime kontrolluese 7. Zbritja e numrave 8. Lidhja ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes 9. Mbledhja dhe zbritja (ushtrime) 10. Shumëzimi i numrave 11. Vetitë e shumëzimit 12. Vlerësim - ushtrime kontrolluese 13. Shumëzimi i shumës dhe i ndryshimit - vetia distributive 14. Shumëzimi i numrave 15. Shumëzimi i numrave (ushtrime) 16. Pjesëtimi 17. Lidhja ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit 18. Vlerësim - ushtrime kontrolluese 19. Lidhja në mes shumëzimit dhe pjesëtimit (ushtrime) 20. Lidhja në mes shumëzimit dhe pjesëtimit (ushtrime) 21. Modele figurash 22. Vargje numrash 23. Modelet (ushtrime) 24. Vlerësim - ushtrime kontrolluese	43	Metodologjitë: Mësimdhënia dhe të nxënit me fëmijët në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënia dhe të nxënit e bazuar në arritjen e kompetencave; Mësimdhënia dhe të nxënit e integruar; Mësimdhënia dhe të nxënit e diferencuar.	Vlerësim i vazhdueshëm; Vlerësim përmbledhës (Vendos instrumentet)		"Matematikë 3a" https://emes-imi.rks-gov.net/shq/

	- Analizon varshmërinë e herësit nga i pjesëtueshmi dhe pjesëtuesi; - Zbaton mbledhjen, zbritjen, shumëzimin dhe pjesëtimin në problema; - Argumenton rritjen e kufizave në varg apo vargje numerike; - Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike; - Njehson vlerën e shprehjes duke u bazuar në radhën e veprimeve aritmetike në shprehjet numerike; - Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura; - Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave; - Mbledh dhe zbret paratë (euro deri në 1000); - Vendos shkronjat në vend të numrave; - Paraqet pikat në rrjetin koordinativ; - Shënon koordinatat e pikave të dhëna në rrjetin koordinativ dhe anasjelltas; - Modelet; - Zbaton formula të thjeshta për të plotësuar vargjet numerike dhe prezanton hapat deri te arritja e zgjidhjes; - Zbulon rregullën dhe shkruan kufizat e vargut numerik; - Praktikon modelet e dhëna në jetën e përditshme; - Bashkësitë dhe relacionet; - Përshkruan bashkësinë si një grumbull elementesh duke dhënë shembuj nga jeta e përditshme; - Identifikon elementet që i takojnë/nuk i takojnë bashkësisë; - Krahason bashkësitë sipas numrit të elementeve; - Klasifikon objektet sipas veçorive të tyre;	25. Modeli kubik dhe plani 26. Bashkësitë dhe elementet 27. Paraqitja e bashkësive me kllapa 28. Nënbashkësia 29. Elementet e përbashkëta të dy bashkësive - prerja 30. Vlerësim - ushtrime kontrolluese 31. Relacionet 32. Prerja, relacionet (ushtrime) 33. Drejtëza, gjysmëdrejtëza dhe segmenti 34. Drejtëzat prerëse 35. Drejtëzat normale 36. Vlerësim - ushtrime kontrolluese 37. Drejtëzat paralele 38. Ushtrime 39. Këndi dhe llojet e këndeve 40. Këndi dhe llojet e këndeve (ushtrime) 41. Qindëshet e mijëshes së parë 42. Vlerësim - ushtrime kontrolluese 43. Krahasimi i qindësheve					

	- Krijon nënbashkësi nga bashkësitë e dhëna; - Gjen elementet e përbashkëta të dy bashkësive (prerjen); - Gjen unionin e dy bashkësive të dhëna; - Paraqet bashkësinë me kllapa gjarpërore dhe përmes Diagramit të Venit; - Jep shembuj për bashkësitë nga jeta e përditshme; - Zbaton në praktikë barazinë dhe jo barazinë e bashkësive; - Krijon relacione ndërmjet dy bashkësive të dhëna; - Paraqet shembuj praktikë nga jeta lidhur me relacionet; - Figurat gjeometrike; - Emërton figurat gjeometrike, si: trekëndëshi, drejtkëndëshi, katrori, rrethi etj.; - Përkufizon shumëkëndëshin dhe tregon llojet e tij; - Përcakton brinjët, kulmet dhe këndet e figurave gjeometrike; - Vizaton trekëndëshin, drejtkëndëshin, katrorin dhe rrethin (duke përdorur trekëndëshin, vizoren apo kompasin); - Dallon drejtëzën, gjysmëdrejtëzën dhe segmentin dhe i përkufizon ato; - Dallon këndet dhe llojet e këndeve (kënd i drejtë, i ngushtë, i gjerë); - Krahason segmentet e ndryshme; - Cakton pozitën e dy drejtëzave - drejtëza paralele, drejtëza normale dhe prerjen e drejtëzave;						

	- Ngjyros figurën simetrike dhe krijon figura simetrike; - Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e figurave gjeometrike në jetën e përditshme; - Njehson perimetrin e figurave gjeometrike (trekëndëshit, katërkëndëshit, katrorit); - Zbulon formula të thjeshta për gjetjen më të lehtë të perimetrit të figurave.						

PLANI DYMUJOR: NËNTOR—DHJETOR

Lënda mësimore: Matematikë

Fusha e kurrikulës: Matematikë **Klasa:** III

Temat mësimore: Numrat natyrorë
Ekuacionet dhe inekuacionet lineare me një të panjohur
Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave: *I. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*	
1.	Lexon me zë drejt një tekst letrar apo joletrar, të palexuar më parë.
2.	Shkruan një tekst deri në një faqe (500 fjalë) e më shumë për një temë të caktuar.
3.	Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje: pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë.
4.	Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshtatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërën nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj.
5.	Merr pjesë në organizimin e një shfaqjeje artistike në harmoni me moshën e vet, duke përdorur forma të ndryshme të të shprehurit.
6.	Identifikon personazhet kryesore të një tregimi, drame, filmi, kënge apo ndonjë ngjarjeje nga jeta, bën dallimin e tyre duke bërë një listë me vetitë që i pëlqejnë dhe që nuk i pëlqejnë tek ata, diskuton rreth tyre, performon rolin e njërit prej personazheve në bashkëveprim me moshatarë.
7.	Shpreh, në formë verbale dhe të shkruar, fjali të thjeshta në gjuhë të huaj dhe përkthen në gjuhë amtare fjali të tjera të thjeshta që i dëgjon nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësimdhënësi në gjuhë të huaj të dhëna si detyrë.
8.	Prezanton një temë të caktuar para të tjerëve në kohëzgjatje deri në 10 minuta duke përdorur TIK-un apo teknologji tjetër, u përgjigjet pyetjeve të bëra nga të tjerët si dhe bën pyetje gjatë dhe pas prezantimit, për të vazhduar më tej me kërkimin e informatave të tjera.

II. Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ	
1.	Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njërës nga format shprehëse.
2.	Identifikon çështjet e njëjta, dalluese ose kryesore të një teme apo ngjarjeje të njëjtë, por të nxjerra nga dy a më shumë burime të ndryshme të informacionit (tekst mësimor, gazetë, internet, burime njerëzore apo burime të tjera).
3.	Paraqet për diskutim argumentet për pajtueshmërinë ose kundërshtimin për një mendim e qëndrim të shprehur apo sjellje të manifestuar nga një apo më shumë persona (në klasë/shkollë apo jashtë saj).
4.	Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme.
5.	Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjera në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.
6.	Përshkruan dukurinë e caktuar (natyrore, shoqërore - historike) në njërën nga format shprehëse, duke veçuar ndryshimet që ndodhin apo kanë ndodhur në mjedisin që e rrethon e që janë rrjedhojë e kësaj dukurie.
7.	Paraqet dhe arsyeton me argumente mënyrën e zgjidhjes së një problemi/detyre të caktuar të fushave të ndryshme (matematikore, gjuhësore, të shkencave të natyrës, shoqërore, të arteve, shëndetësore etj.) në kohëzgjatje prej 6-10 minutash.
8.	Dallon lëndët, trupat, objektet, dukuritë natyrore apo shoqërore të dhëna në detyrë sipas karakteristikave (përbërjes, vetive, shndërrimeve apo pozitave në kohë e hapësirë dhe bashkëveprimit) të tyre.

III. Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm	
1.	Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njërës nga format e shprehjes.
2.	Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar.
3.	Identifikon dhe krahason informatat e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuar duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shenjuar me shenja të ndryshme).
4.	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj.
5.	Krahason përparimin e vet me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një aktiviteti të caktuar.
6.	Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme.
7.	Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitetet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët.
8.	Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/ aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.
9.	Përdor dhe zbaton në mënyrë efektive informatën/njohurinë për zgjidhjen e një problemi/detyre të caktuar përmes shfrytëzimit të TIK-ut apo teknologjisë tjetër, prezanton përvojën e vet para të tjerëve për 6-10 minuta.

IV. Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv	
1.	Përgatit një autobiografi në të cilën prezanton veten me të dhënat personale dhe me prirjet për fusha të caktuara duke i gjetur të përbashkëtat me profesionet e dëshiruara.
2.	Përgatit një plan pune për një javë dhe specifikon aktivitetet më me prioritet duke arsyetuar përzgjedhjen e tyre.
3.	Përgatit një projekt të vogël duke veçuar aktivitetet kryesore për një çështje që e preokupojnë atë, shkollën apo lagjen dhe përcakton elementet e tjera që e bëjnë më të zbatueshëm, si: kohën, vendin, materialet, mjetet e nevojshme për bërjen/kryerjen e tyre etj.
4.	Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes.
5.	Debaton me moshatarë për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë-laborator, në shkollë dhe në mjedise të tjera apo për një grup të caktuar njerëzish për një situatë të caktuar duke mbrojtur idetë e veta me shembuj konkretë.
6.	Identifikon ushqimet më të shpeshta, materialet e tjera shpenzuese të familjes apo harxhimet vetjake dhe llogarit shpenzimet për një javë, të dhënat e gjetura i paraqet në formë tabelare/grafike apo në një formë tjetër.
7.	Lexon etiketën, udhëzuesin e produkteve të ndryshme (rrobave, ushqimit, barnave apo të teknikës) dhe jep sqarim për prejardhjen, përmbajtjen, përdorimin, mënyrën e mirëmbajtjes apo për rreziqet në rast mospërdorimi të drejtë-adekuat.
8.	Paraqet në formë tabelare, grafike, të vizatimit apo në një formë tjetër, aktivitetet e kujdesit që i bën ndonjë qenieje të gjallë, të cilat i mundësojnë zhvillimin, rritjen apo ruajtjen e shëndetit të tij/saj.

V. Kompetenca personale – Individ i shëndoshë	
1.	Prezanton para të tjerëve mënyrën e zbatimit të rregullave themelore të higjienës personale (fizike, të veshmbathjes, të gjësendeve personale) dhe të higjienës së mjedisit, ku jeton dhe vepron, përmes formave të ndryshme të shprehjes.
2.	Merr pjesë në aktivitete fizike-lojëra lëvizore dhe në lojëra sportive, bën përpjekje për arritjen e standardeve të përcaktuara, luan fer, menaxhon emocionet e veta dhe prezanton para të tjerëve gjendjen fizike dhe shpirtërore pas realizimit të një aktiviteti fizik apo loje sportive.
3.	Përgatit një listë (me njërën nga format e shprehjes, shkrim, vizatim etj.) me ushqime të cilat i konsumon familja duke i renditur ato sipas kalorisë dhe më pas i klasifikon në ushqime të shëndetshme dhe më pak të shëndetshme.
4.	Lexon të dhënat në paketim të ushqimit dhe diskuton në grup për këto të dhëna (vlerat ushqyese, afatet e prodhimit etj.).
5.	Identifikon: përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse, me kujdes, rrethanat që kanë shkaktuar konfliktin, ndan përvojat, mendimet dhe ndjenjat e veta me anëtarët e grupit.
7.	Dallon dhe përshkruan rolet e personave dhe shërbimeve të nevojshme për kërkimin e ndihmës në situata të caktuara të rrezikut të shëndetit të vet, fizik dhe mendor.
8.	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).
9.	Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtja e rregullt e sendeve që e rrethojnë etj.).

VI. Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm	
1.	Paraqet në forma të ndryshme të drejtat dhe përgjegjësitë e pjesëtarëve të familjes së vet dhe i diskuton ato me të tjerët, më pas i krahason me të drejtat dhe përgjegjësitë e nxënësve, mësuesve dhe stafit menaxhues në shkollë apo me pjesëtarët e ndonjë institucioni.
2.	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
3.	Propozon vlera shoqërore, që janë të rëndësishme të kultivohen në klasë, në shkollë apo në familje (si p.sh., besimi i ndërsjellë, toleranca, solidariteti, respekti-mirësjellja etj.) dhe me shembull konkret përshkruan ndonjë situatë ku gjen shprehje ndonjëra nga ato.
3.	Manifeston veprime që shprehin mirësjellje në situata të ndryshme dhe me shembull konkret tregon përdorimin e tyre në klasë/shkollë, në familje e në komunitet.
4.	Propozon dhe ndan mendimin me shokët/shoqet e klasës për procedurën e zgjedhjes së anëtarëve të grupeve të aktiviteteve të ndryshme me karakter mësimor, të kështillave në klasë apo në shkollë, përbërjen dhe rolin e tyre.
5.	Merr pjesë në hartimin e rregullave të lojës, në klasë, në shkollë (p.sh., si propozues rregullash, menaxhues i propozimeve nga të tjerët etj.) dhe argumenton rëndësinë e respektimit të ndonjërës rregull të propozuar në forma të ndryshme të shprehjes, duke parashikuar pasojat e moszbatimit të saj.
6.	Identifikon dy e me shumë organizime shoqërore dhe përshkruan (në formë të shkruar apo në ndonjë formë tjetër) mënyrat/mundësitë se si njerëzit e ndryshëm me përvoja të ndryshme mund të organizojnë diçka të përbashkët.
7.	Prezanton në mënyrë kronologjike ndryshimet e familjes dhe të rrethit në aspekte të ndryshme (si: objektet e banimit, festat, veshjet, ushqimet-mënyra e të ushqyerit, menaxhimi i ekonomisë familjare, të drejtat, përgjegjësitë dhe vendimmarrja në familje etj.) ose disa nga personalitetet dhe ngjarjet kryesore të popullit të vet, duke e dalluar të tashmen nga e kaluara.
8.	Paraqet me shembuj konkretë sjelljet që duhet manifestuar në rast rreziku nga fatkeqësitë natyrore apo të krijuara nga njeriu, si: zjarri, vërshimi, tërmeti, komunikimi me njerëz të panjohur etj.

Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:	
1.	Zgjidhja e problemave është një proces që zhvillon njohuritë e nxënësve në matematikë përmes detyrave ku rezultati dhe procedura e zgjidhjes nuk është e njohur më parë. Nxënësi ndërton njohuri, përshkruan dhe zgjidh situata problemore që krijohen brenda matematikës dhe në kontekste nga fushat e tjera si dhe nga përvojat e përbashkëta të jetës së përditshme. Nxënësit i mundësohet që të zbatojë dhe të përshtatë një shumëllojshmëri të strategjive për të zgjidhur problemat.
1.	Përshkruan kërkesat e problemave të thjeshta; përdor mjete dhe metoda të thjeshta për matjen e formave 2d (d-dimensionale) dhe objekteve 3d; kryen veprimet themelore matematikore me numrat deri në shtatë shifrorë dhe kupton numrat e plotë negativë dhe thyesat; zhvillon, përzgjedh dhe zbaton strategjitë e zgjidhjes së problemave; bën vrojtime, hetime, që ndihmojnë në të kuptuarit e njohurive dhe zotërimin e shprehive matematike.
2.	Arsyetimet dhe vërtetimet matematike: Arsyetimi është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësve në matematikë përmes koniunkturave matematike, nxjerrje e konkluzioneve logjike, hipoteza dhe të menduarit të tyre kritik, justifkim idesh, analizim të provave dhe ndërtim argumentesh. Nxënësve iu mundësohet përdorimi për arsyetimin, argumentimin dhe vërtetimin si aspekte themelore të matematikes.
1.	Nxjerr rregullat, arsyeton konceptet dhe modelet e thjeshta matematikore, për të hapur rrugën për koncepte të reja; 2. Zhvillon dhe zbaton shprehi të arsyetimit si klasifkimi, dallimi i marrëdhënieve, përdorimi empirik i kundërshembullit; 3. Hamendëson dhe gjykon hamendësime; 4. Argumenton dhe mbron argumentin.
3.	Komunikimi në/përmes matematikë/s: Komunikimi matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t`i shprehur idetë matematike me rrjedhje logjike që i justifkon ato në audiencë dhe në shoqëri përmes të folurit dhe shkruarit për atë që e bëjnë me simbole terma, grafikë, modeleve dhe shprehje matematikore. Nxënësve iu mundësohet përdorimi i komunikimit nëpërmjet shenjave, të folurit, të lexuarit.
1.	Përdor gjuhën natyrore dhe simbolet matematikore për të organizuar faktet, konceptet, idetë dhe veprimet themelore në matematikë; për të diskutuar me bashkëmoshatarët për rezultatet dhe sfdat e punës së tij; 2. Përforcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, të përshtatshme për matematikën duke parashtruar, pranuar dhe përgjigjur pyetjeve; 3. Përdor algoritmin e veprimeve me numra për të bërë njehsime me mend. 4. Komunikon të menduarin e tij matematik (nëpërmjet të lexuarit, të shkruarit, diskutimit, të dëgjuarit, të pyeturit) duke përdorur: gjuhën e përditshme, fjalorin fillestar matematik, paraqitje të ndryshme; 5. Komunikon të menduarin e tij matematik, duke përdorur simbole matematike; 6. Krijon paraqitje të koncepteve matematike me mjete konkrete, vizatime numra, simbole, tabela, diagrame; 7. Lidh konceptet mes tyre dhe i zbaton në zgjidhje problemash.
4.	Lidhjet në matematikë: Lidhja matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t'i lidhur idetë dhe njohuritë matematike, brenda fushës së matematikës dhe jashtë saj. Nxënësve iu mundësohet për të njohur dhe të përdorur lidhjet e ideve matematikore, për të kuptuar se si idetë matematikore ndërtohen njëra mbi tjetrën dhe për të prodhuar një tërësi koherente si dhe zbatimi i matematikës në kontekste brenda dhe jashtë fushës së matematikës.
1.	Bën lidhje mes njohurive paraprake dhe të reja për ndërtimin e koncepteve të reja në lidhje me numrat deri në shtatëshifrorë, të formave 2d dhe objekteve 3d. 2. Bën lidhje të njohurive dhe shprehive matematike me situata ose dukuri të marra nga jeta e përditshme, lëndët e tjera, sportet etj; 3. Bën lidhje ndërmjet koncepteve e procedurave matematikore.
1.	Identifikon rregullat themelore për njehsimet me numra; kupton përdorimin e ndryshoreve për zgjidhjen e problemave nga matematika dhe nga jeta e përditshme.
6.	Modelimi matematik Modelimi matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të kuptuar format, modelet në kontekste të ndryshme, marrëdhëniet dhe funksionet, paraqitjen dhe analizimin e strukturave matematikore. Nxënësve iu mundësohet për të krijuar dhe të përdorur modelet të ndryshme, paraqit modelet dhe roli i tyre në kontekst, përdor modelet për të përfaqësuar dhe për të kuptuar marrëdhëniet sasiore, interpretuar me modele fenomenet, sociale, natyrore dhe matematikore.
7.	Strukturimi i të menduarit matematik: Të menduarit matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të parashtruar pyetje dhe pritjet nga përgjigjet e mundshme. Nxënësve iu mundësohet për të ndërgjegjësuar për mënyrën, formën, qasjen dhe për llojet e pyetjeve që e karakterizojnë matematikën si dhe llojet e përgjigjeve të pritshme.
1.	Demonstron të menduarit të pavarur dhe shprehi pune; forcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, relevante për matematikën duke parashtruar, duke pranuar dhe duke iu përgjigjur pyetjeve.

Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:	
8.	Përdorimi i TIK-ut në/për matematikë: Përdorimi i teknologjisë është një proces që zhvillon njohuritë dhe aftësitë e nxënësve për të përbushur rigoroz rezultatet e të nxënit të fushës së matematikës dhe ta bëjë të suksesshëm edhe përtej shkollës. Nxënësve iu mundësohet për të përdorur teknologjinë si mjet për të zgjidhur apo verifkuar zgjidhjet si dhe për të mbledhur, komunikuar e zbuluar informacione.
1.	Verifikon rezultatin e problemave matematikore duke përdorur kalkulatorin për të provuar saktësinë; 2. Përdor kalkulatorin për gjetjen e rezultateve kur ka të bëjë me numra të mëdhenj.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
Numrat natyrorë **Ekuacionet dhe inekuacionet lineare me një të panjohur** **Figurat gjeometrike**	- Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre; - Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000; - Identifikon qindëshet dhe dhjetëshet e mijëshes së parë; - Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhjes, zbritjes, shumëzimit dhe pjesëtimit të numrave; - Zbaton varshmërinë e shumës nga mbledhorët dhe pandryshueshmërinë e shumës; - Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi dhe zbritësi; - Figurat gjeometrike; - Përcakton pozitën e objekteve; - Zgjidh detyra të ndryshme problemore lidhur me orientimin; - Paraqet pikat në rrjetin koordinativ; - Shënon koordinatat e pikave të dhëna në rrjetin koordinativ.	44. Krahasimi i qindësheve (ushtrime) 45. Mbledhja dhe zbritja me qindëshe 46. Shkrimi dhe leximi i numrave deri në 1000 47. Shkrimi dhe leximi i numrave deri në 1000 48. Vlerësim - ushtrime kontrolluese 49. Shkrimi dhe leximi i numrave deri në 1000 (ushtrime) 50. Paraqitja e numrave treshifrorë në formë të zgjeruar 51. Mbledhja dhe zbritja me qindëshe 52. Mbledhja dhe zbritja me qindëshe (ushtrime) 53. Euro 54. Euro (ushtrime) 55. Mbledhja dhe zbritja me qindëshe 56. Vlerësim - ushtrime kontrolluese 57. Zbritja e numrit njëshifror nga një numër treshifror 58. Mbledhja e numrave treshifrorë me dhjetëshe të plota 59. Zbritja e dhjetësheve të plota nga një numër treshifror 60. Zbritja e dhjetësheve të plota nga një numër treshifror (ushtrime) 61. Mbledhja e numrave treshifrorë me një numër dyshifror 62. Zbritja e numrit dyshifror nga numri treshifror 63. Zbritja e numrit dyshifror nga numri treshifror (ushtrime) 64. Mbledhja e numrave treshifrorë 65. Zbritja e numrave treshifrorë 66. Vlerësim - ushtrime kontrolluese. 67. Mbledhja dhe zbritja e numrave treshifrorë (ushtrime)	40	Metodologjitë: Mësimdhënia dhe të nxënit me fëmijët në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënia dhe të nxënit e bazuar në arritjen e kompetencave; Mësimdhënia dhe të nxënit e integruar; Mësimdhënia dhe të nxënit e diferencuar.	Vlerësim i vazhdueshëm Vlerësim përmbledhës (Vendos instrumentet)	Gjuhë shqipe Matematikë Njeriu dhe natyra Shkathtësi për jetë Edukatë figurative Çështjet ndërkurrikulare: Edukimi për qytetari demokratike; Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.	"Matematika 3A https://emesimi.rks-gov.net/shq/

		68. Zbritja e numrave treshifrorë 69. Varësia e ndryshimit nga i zbritshmi dhe zbritësi 70. Pandryshueshmëria e shumës dhe e ndryshimit 71. Mbledhja e numrave treshifrorë me një numër dyshifror 72. Pozita e objekteve në rrjetin koordinativ 73. Koordinatat e pikave 74. Figurat simetrike ndaj një drejtëze të dhënë 75. Zhvendosja e figurave 76. Zhvendosja e figurave (ushtrime) 77. Metri dhe centimetri 78. Decimetri 79. Milimetri 80. Milimetri (ushtrime) 81. Kilometri 82. Kilometri (ushtrime) 83. Test përmbledhës 1					

PLANI TREMUJOR: JANAR—SHKURT—MARS

Lënda mësimore: Matematikë

Fusha e kurrikulës: Matematikë **Klasa:** III

Temat mësimore: Ekuacionet dhe inekuacionet lineare me një të panjohur
Numrat natyrorë
Njësitë matëse
Numrat natyrorë
Njësitë matëse
Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave: *I. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*	
1.	Lexon me zë drejt një tekst letrar apo joletrar, të palexuar më parë.
2.	Shkruan një tekst deri në një faqe (500 fjalë) e më shumë për një temë të caktuar.
3.	Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje: pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë.
4.	Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshtatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërën nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj.
5.	Merr pjesë në organizimin e një shfaqjeje artistike në harmoni me moshën e vet, duke përdorur forma të ndryshme të të shprehurit.
6.	Identifikon personazhet kryesore të një tregimi, drame, filmi, kënge apo ndonjë ngjarjeje nga jeta, bën dallimin e tyre duke bërë një listë me vetitë që i pëlqejnë dhe që nuk i pëlqejnë tek ata, diskuton rreth tyre, performon rolin e njërit prej personazheve në bashkëveprim me moshatarë.
7.	Shpreh, në formë verbale dhe të shkruar, fjali të thjeshta në gjuhë të huaj dhe përkthen në gjuhë amtare fjali të tjera të thjeshta që i dëgjon nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësimdhënësi në gjuhë të huaj të dhëna si detyrë.
8.	Prezanton një temë të caktuar para të tjerëve në kohëzgjatje deri në 10 minuta duke përdorur TIK-un apo teknologji tjetër, u përgjigjet pyetjeve të bëra nga të tjerët si dhe bën pyetje gjatë dhe pas prezantimit, për të vazhduar më tej me kërkimin e informatave të tjera.

II. Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ	
1.	Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njërës nga format shprehëse.
2.	Identifikon çështjet e njëjta, dalluese ose kryesore të një teme apo ngjarjeje të njëjtë, por të nxjerra nga dy a më shumë burime të ndryshme të informacionit (tekst mësimor, gazetë, internet, burime njerëzore apo burime të tjera).
3.	Paraqet për diskutim argumentet për pajtueshmërinë ose kundërshtimin për një mendim e qëndrim të shprehur apo sjellje të manifestuar nga një apo më shumë persona (në klasë/shkollë apo jashtë saj).
4.	Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme.
5.	Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjetra në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.
6.	Përshkruan dukurinë e caktuar (natyrore, shoqërore - historike) në njërën nga format shprehëse, duke veçuar ndryshimet që ndodhin apo kanë ndodhur në mjedisin që e rrethon e që janë rrjedhojë e kësaj dukurie.
7.	Paraqet dhe arsyeton me argumente mënyrën e zgjidhjes së një problemi/detyre të caktuar të fushave të ndryshme (matematikore, gjuhësore, të shkencave të natyrës, shoqërore, të arteve, shëndetësore etj.) në kohëzgjatje prej 6-10 minutash.
8.	Dallon lëndët, trupat, objektet, dukuritë natyrore apo shoqërore të dhëna në detyrë sipas karakteristikave (përbërjes, vetive, shndërrimeve apo pozitave në kohë e hapësirë dhe bashkëveprimit) të tyre.

III. Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm	
1.	Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njërës nga format e shprehjes.
2.	Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar.
3.	Identifikon dhe krahason informatat e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuar duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shenjuar me shenja të ndryshme).
4.	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj.
5.	Krahason përparimin e vet me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një aktiviteti të caktuar.
6.	Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme.
7.	Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitetet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët.
8.	Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.
9.	Përdor dhe zbaton në mënyrë efektive informatën/njohurinë për zgjidhjen e një problemi/detyre të caktuar përmes shfrytëzimit të TIK-ut apo teknologjisë tjetër, prezanton përvojën e vet para të tjerëve për 6-10 minuta.

IV. Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv	
1.	Përgatit një autobiografi në të cilën prezanton veten me të dhënat personale dhe me prirjet për fusha të caktuara duke i gjetur të përbashkëtat me profesionet e dëshiruara.
2.	Përgatit një plan pune për një javë dhe specifikon aktivitetet më me prioritet duke arsyetuar përzgjedhjen e tyre.
3.	Përgatit një projekt të vogël duke veçuar aktivitetet kryesore për një çështje që e preokupojnë atë, shkollën apo lagjen dhe përcakton elementet e tjera që e bëjnë më të zbatueshëm, si: kohën, vendin, materialet, mjetet e nevojshme për bërjen/kryerjen e tyre etj.
4.	Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes.
5.	Debaton me moshatarë për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë-laborator, në shkollë dhe në mjedise të tjera apo për një grup të caktuar njerëzish për një situatë të caktuar duke mbrojtur idetë e veta me shembuj konkretë.
6.	Identifikon ushqimet më të shpeshta, materialet e tjera shpenzuese të familjes apo harxhimet vetjake dhe llogarit shpenzimet për një javë, të dhënat e gjetura i paraqet në formë tabelare/grafike apo në një formë tjetër.
7.	Lexon etiketën, udhëzuesin e produkteve të ndryshme (rrobave, ushqimit, barnave apo të teknikës) dhe jep sqarim për prejardhjen, përmbajtjen, përdorimin, mënyrën e mirëmbajtjes apo për rreziqet në rast mospërdorimi të drejtë-adekuat.
8.	Paraqet në formë tabelare, grafike, të vizatimit apo në një formë tjetër, aktivitetet e kujdesit që i bën ndonjë qenieje të gjallë, të cilat i mundësojnë zhvillimin, rritjen apo ruajtjen e shëndetit të tij/saj.

V. Kompetenca personale – Individ i shëndoshë	
1.	Prezanton para të tjerëve mënyrën e zbatimit të rregullave themelore të higjienës personale (fizike, të veshmbathjes, të gjësendeve personale) dhe të higjienës së mjedisit, ku jeton dhe vepron, përmes formave të ndryshme të shprehjes.
2.	Merr pjesë në aktivitete fizike-lojëra lëvizore dhe në lojëra sportive, bën përpjekje për arritjen e standardeve të përcaktuara, luan fer, menaxhon emocionet e veta dhe prezanton para të tjerëve gjendjen fizike dhe shpirtërore pas realizimit të një aktiviteti fizik apo loje sportive.
3.	Përgatit një listë (me njërën nga format e shprehjes, shkrim, vizatim etj.) me ushqime të cilat i konsumon familja duke i renditur ato sipas kalorisë dhe më pas i klasifikon në ushqime të shëndetshme dhe më pak të shëndetshme.
4.	Lexon të dhënat në paketim të ushqimit dhe diskuton në grup për këto të dhëna (vlerat ushqyese, afatet e prodhimit etj.).
5.	Identifikon: përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse, me kujdes, rrethanat që kanë shkaktuar konfliktin, ndan përvojat, mendimet dhe ndjenjat e veta me anëtarët e grupit.
7.	Dallon dhe përshkruan rolet e personave dhe shërbimeve të nevojshme për kërkimin e ndihmës në situata të caktuara të rrezikut të shëndetit të vet, fizik dhe mendor.
8.	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).
9.	Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtja e rregullt e sendeve që e rrethojnë etj.).

VI. Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm	
1.	Paraqet në forma të ndryshme të drejtat dhe përgjegjësitë e pjesëtarëve të familjes së vet dhe i diskuton ato me të tjerët, më pas i krahason me të drejtat dhe përgjegjësitë e nxënësve, mësuesve dhe stafit menaxhues në shkollë apo me pjesëtarët e ndonjë institucioni.
2.	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
3.	Propozon vlera shoqërore, që janë të rëndësishme të kultivohen në klasë, në shkollë apo në familje (si p.sh., besimi i ndërsjellë, toleranca, solidariteti, respekti-mirësjellja etj.) dhe me shembull konkret përshkruan ndonjë situatë ku gjen shprehje ndonjëra nga ato.
3.	Manifeston veprime që shprehin mirësjellje në situata të ndryshme dhe me shembull konkret tregon përdorimin e tyre në klasë/shkollë, në familje e në komunitet.
4.	Propozon dhe ndan mendimin me shokët/shoqet e klasës për procedurën e zgjedhjes së anëtarëve të grupeve të aktiviteteve të ndryshme me karakter mësimor, të kështillave në klasë apo në shkollë, përbërjen dhe rolin e tyre.
5.	Merr pjesë në hartimin e rregullave të lojës, në klasë, në shkollë (p.sh., si propozues rregullash, menaxhues i propozimeve nga të tjerët etj.) dhe argumenton rëndësinë e respektimit të ndonjërës rregull të propozuar në forma të ndryshme të shprehjes, duke parashikuar pasojat e moszbatimit të saj.
6.	Identifikon dy e më shumë organizime shoqërore dhe përshkruan (në formë të shkruar apo në ndonjë formë tjetër) mënyrat/mundësitë se si njerëzit e ndryshëm me përvoja të ndryshme mund të organizojnë diçka të përbashkët.
7.	Prezanton në mënyrë kronologjike ndryshimet e familjes dhe të rrethit në aspekte të ndryshme (si: objektet e banimit, festat, veshjet, ushqimet-mënyra e të ushqyerit, menaxhimi i ekonomisë familjare, të drejtat, përgjegjësitë dhe vendimmarrja në familje etj.) ose disa nga personalitetet dhe ngjarjet kryesore të popullit të vet, duke e dalluar të tashmen nga e kaluara.
8.	Paraqet me shembuj konkretë sjelljet që duhet manifestuar në rast rreziku nga fatkeqësitë natyrore apo të krijuara nga njeriu, si: zjarri, vërshimi, tërmeti, komunikimi me njerëz të panjohur etj.

Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:	
1.	Zgjidhja e problemave është një proces që zhvillon njohuritë e nxënësve në matematikë përmes detyrave ku rezultati dhe procedura e zgjidhjes nuk është e njohur më parë. Nxënësi ndërton njohuri, përshkruan dhe zgjidh situata problemore që krijohen brenda matematikës dhe në kontekste nga fushat e tjera si dhe nga përvojat e përbashkëta të jetës së përditshme. Nxënësit i mundësohet që të zbatojë dhe të përshtatë një shumëllojshmëri të strategjive për të zgjidhur problemat.
1.	Përshkruan kërkesat e problemave të thjeshta; përdor mjete dhe metoda të thjeshta për matjen e formave 2d (d-dimensionale) dhe objekteve 3d; kryen veprimet themelore matematikore me numrat deri në shtatë shifrorë dhe kupton numrat e plotë negativë dhe thyesat; zhvillon, përzgjedh dhe zbaton strategjitë e zgjidhjes së problemave; bën vrojtime, hetime, që ndihmojnë në të kuptuarit e njohurive dhe zotërimin e shprehive matematike.
2.	Arsyetimet dhe vërtetimet matematike: Arsyetimi është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësve në matematikë përmes koniunkturave matematike, nxjerrje e konkluzioneve logjike, hipoteza dhe të menduarit të tyre kritik, justifkim idesh, analizim të provave dhe ndërtim argumentesh. Nxënësve iu mundësohet përdorimi për arsyetimin, argumentimin dhe vërtetimin si aspekte themelore të matematikës.
1.	Nxjerr rregullat, arsyeton konceptet dhe modelet e thjeshta matematikore, për të hapur rrugën për koncepte të reja; 2. Zhvillon dhe zbaton shprehi të arsyetimit si klasifkimi, dallimi i marrëdhënieve, përdorimi empirik i kundërshembullit; 3. Hamendëson dhe gjykon hamendësime; 4. Argumenton dhe mbron argumentin.
3.	Komunikimi në/përmes matematikë/s: Komunikimi matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t'i shprehur idetë matematike me rrjedhje logjike që i justifkon ato në audiencë dhe në shoqëri përmes të folurit dhe të shkruarit për atë që e bëjnë me simbole, terma, grafikë, modeleve dhe shprehje matematikore. Nxënësve iu mundësohet përdorimi i komunikimit nëpërmjet shenjave, të folurit dhe të lexuarit.

Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:	
1.	Përdor gjuhën natyrore dhe simbolet matematikore për të organizuar faktet, konceptet, idetë dhe veprimet themelore në matematikë; për të diskutuar me bashkëmoshatarët për rezultatet dhe sfdat e punës së tij; 2. Përforcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, të përshtatshme për matematikën duke parashtruar, pranuar dhe përgjigjur pyetjeve. 3. Përdor algoritmin e veprimeve me numra për të bërë njehsime me mend. 4. Komunikon të menduarin e tij matematik (nëpërmjet të lexuarit, të shkruarit, diskutimit, të dëgjuarit, të pyeturit) duke përdorur: gjuhën e përditshme, fjalorin fllestar matematik, paraqitje të ndryshme; 5. Komunikon të menduarin e tij matematik, duke përdorur simbole matematike; 6. Krijon paraqitje të koncepteve matematike me mjete konkrete, vizatime numra, simbole, tabela, diagrame; 7. lidh konceptet mes tyre dhe i zbaton në zgjidhje problemash.
4.	Lidhjet në matematikë lidhja matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t`i lidhë idetë dhe njohuritë matematike, brenda fushës së matematikës dhe jashtë saj. Nxënësve iu mundësohet për të njohur dhe të përdorur lidhjet e ideve matematikore, për të kuptuar se si idetë matematikore ndërtohen njëra mbi tjetrën dhe për të prodhuar një tërësi koherente si dhe zbatimi i matematikës në kontekste brenda dhe jashtë fushës së matematikës.
1.	Bën lidhje mes njohurive paraprake dhe të reja për ndërtimin e koncepteve të reja në lidhje me numrat deri në shtatëshifrorë, të formave 2d dhe objekteve 3d. 2. Bën lidhje të njohurive dhe shprehive matematike me situata ose dukuri të marra nga jeta e përditshme, lëndët e tjera, sportet etj; 3. Bën lidhje ndërmjet koncepteve e procedurave matematikore.
5.	Bën lidhje mes njohurive paraprake dhe të reja për ndërtimin e koncepteve të reja në lidhje me numrat deri në shtatëshifrorë, të formave 2d dhe objekteve 3d. 2. Bën lidhje të njohurive dhe shprehive matematike me situata ose dukuri të marra nga jeta e përditshme, lëndët e tjera, sportet etj; 3. Bën lidhje ndërmjet koncepteve e procedurave matematikore.
1.	Identifkon rregullat themelore për njehsimet me numra; kupton përdorimin e ndryshoreve për zgjidhjen e problemeve nga matematika dhe nga jeta e përditshm.
6.	Modelimi matematik Modelimi matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të kuptuar format, modelet në kontekste të ndryshme, marrëdhëniet dhe funksionet, paraqitjen dhe analizimin e strukturave matematikore. Nxënësve iu mundësohet për të krijuar dhe të përdorur modelet të ndryshme, paraqit modelet dhe roli i tyre në kontekst, përdor modelet për të përfaqësuar dhe për të kuptuar marrëdhëniet sasiore, interpretuar me modele fenomenet, sociale natyrore dhe matematikore.
1.	Modelimi matematik Modelimi matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të kuptuar format, modelet në kontekste të ndryshme, marrëdhëniet dhe funksionet, paraqitjen dhe analizimin e strukturave matematikore. Nxënësve iu mundësohet për të krijuar dhe të përdorur modelet të ndryshme, paraqit modelet dhe roli i tyre në kontekst, përdor modelet për të përfaqësuar dhe për të kuptuar marrëdhëniet sasiore, interpretuar me modele fenomenet, sociale natyrore dhe matematikore.
7.	Strukturimi i të menduarit matematik Të menduarit matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të parashtruar pyetje dhe pritjet nga përgjigjet e mundshme. Nxënësve iu mundësohet për të ndërgjegjësuar për mënyrën, formën, qasjen dhe për llojet e pyetjeve që e karakterizojnë matematikën si dhe llojet e përgjigjeve të pritshme.
1.	Demonstron të menduar të pavarur dhe shprehi pune; forcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, relevante për matematikën duke parashtruar, duke pranuar dhe duke iu përgjigjur pyetjeve.
8.	Përdorimi i TIK-ut në/për matematikë Përdorimi i teknologjisë është një proces që zhvillon njohuritë dhe aftësitë e nxënësve për të përmbush rigoroz rezultatet e të nxënit të fushës së matematikës dhe ta bëjë të suksesshëm edhe përtej shkollës. Nxënësve iu mundësohet për të përdorë teknologjinë si mjet për të zgjidhur apo verifkuar zgjidhjet si dhe për të mbledhur, komunikuar e zbuluar informacione.
1.	Verifkon rezultatin e problemeve matematikore duke përdorur kalkulatorin për të provuar saktësinë; 2. Përdor kalkulatorin për gjetjen e rezultateve kur ka të bëjë me numra të mëdhenj.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe me situatat jetësore	Burimet
Ekuacionet dhe inekuacionet **Numrat natyrorë** **Njësitë matëse** **Numrat natyrorë** **Njësitë matëse** **Numrat natyrorë**	- Ekuacionet dhe inekuacionet; - Identifikon në shprehje të panjohurën dhe e gjen atë; - Gjen zgjidhjen apo bashkësinë e zgjidhjeve (lidhur me mbledhjen, zbritjen, shumëzimin dhe pjesëtimin) për ekuacionet apo inekuacionet e dhëna (numrat deri në 1000); - Zgjidh problema me fjalë nga jeta e përditshme duke përdorur ekuacionet dhe inekuacionet; - Zbaton algoritmet për zgjidhjen e problemave të dhëna; - Numrat natyrorë; - Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre; - Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000; - Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë; - Njehson herësin ndërmjet numrave dyshifrorë dhe treshifrorë me numra njëshifrorë; - Identifikon qindëshet dhe dhjetëshet e mijëshes së parë; - Tregon paraardhësin, pasardhësin e numrave deri në 1000 si dhe krahason ata numra;	84. Mbledhja e numrave treshifrorë pa kalim 85. Mbledhja e numrave treshifrorë pa kalim (ushtrime) 86. Mbledhja e numrave treshifrorë me kalim 87. Mbledhja e numrave treshifrorë me një kalim (ushtrime) 88. Mbledhja e numrave treshifrorë me një kalim (ushtrime) 89. Mbledhja e numrave treshifrorë me dy kalime 90. Mbledhja e numrave treshifrorë me dy kalime (ushtrime) 91. Zbritja e numrave treshifrorë pa prishje të dhjetëshes 92. Zbritja e numrave treshifrorë pa prishje të dhjetëshes (ushtrime) 93. Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes 94. Zbritja e numrave treshifrorë me kalim të dhjetëshes (ushtrime) 95. Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të qindëshes 96. Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të qindëshes (ushtrime) 97. Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe të qindëshes	57	Metodologjitë: Mësimdhënia dhe të nxënit me fëmijët në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënia dhe të nxënit e bazuar në arritjen e kompetencave; Mësimdhënia dhe të nxënët e integruar; Mësimdhënia dhe të nxënit e diferencuar.	Vlerësim i vazhdueshëm Vlerësim përmbledhës (Vendos instrumentet)	Gjuhë amtare (shqipe) Edukatë figurative Shkathtësi për jetë Çështjet ndërkurrikulare: Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.	Matematika 3b https://emes-imi.rks-gov.net/shq/

	- Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhjes, zbritjes, shumëzimit dhe pjesëtimit të numrave deri në 1000; - Përdor vetinë komutative dhe asociative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave; - Zbaton varshmërinë e shumës nga mbledhorët dhe pandryshueshmërinë e shumës; - Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmërinë e ndryshimit; - Analizon varshmërinë e prodhimit nga faktorët; - Analizon varshmërinë e herësit nga i pjesëtueshmi dhe pjesëtuesi; - Zbaton mbledhjen, zbritjen, shumëzimin dhe pjesëtimin në problema; - Argumenton rritjen e kufizave në varg apo vargje numerike; - Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike; - Njehson vlerën e shprehjes duke u bazuar në radhën e veprimeve aritmetike në shprehjet numerike; - Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura; - Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave; - Mbledh dhe zbret paratë (euro deri në 1000); - Vendos shkronjat në vend të numrave; - Paraqet pikat në rrjetin koordinativ;	98. Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe të qindëshes (ushtrime) 99. Shumëzimi i numrave me 10 dhe 100 100. Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me numrin 10 101. Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me numrin 10 (ushtrime) 102. Shumëzimi i numrave me dhjetëshe dhe qindëshe të plota 103. Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me dhjetëshe të plota 104. Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me dhjetëshe të plota (ushtrime) 105. Vetitë e shumëzimit të numrave 106. Vetitë e shumëzimit të numrave (ushtrime) 107. Vetitë e shumëzimit të numrave (ushtrime) 108. Vetitë e shumëzimit të numrave (ushtrime) 109. Vetitë e shumëzimit të numrave 110. Vetitë e shumëzimit të numrave 111. Kilogrami dhe dekagrami 112. Kilogrami dhe dekagrami (ushtrime) 113. Grami 114. Grami (vazhdim) 115. Tonelata 116. Tonelata (vazhdim) 117. Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror 118. Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror me një kalim 119. Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror me dy kalime 120. Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror me dy kalime 121. Shumëzimi i numrit treshifror pa kalim 122. Shumëzimi i numrit treshifror me një kalim 123. Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime 124. Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime (vazhdim) 125. Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime (vazhdim) 126. Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime 127. Matja e kohës 128. Matja e kohës (vazhdim) 129. Njësitë për matjen e kohës					

	- Shënon koordinatat e pikave të dhëna në rrjetin koordinativ dhe anasjelltas; - Njësitë matëse; - Kryen matje të ndryshme duke përdorur njësitë standarde; - Përdor metrin (m) dhe nënfishat e metrit si dhe kilometrin si njësi matëse të gjatësisë dhe kryen veprime me këto njësi; - Përdor tonelatën (t), kilogramin (kg) dhe gramin (g) si njësi matëse të peshës dhe kryen veprime me këto njësi; - Përdor litrin (l) si njësi për matjen e lëngjeve dhe kryen veprime me këtë njësi; - Krahason objekte të ndryshme bazuar në matjet e bëra; - Përcakton njësitë për matjen e kohës (dita, ora, minuta); - Zgjidh problema me fjalë në lidhje me gjatësinë, peshën dhe kohën; - Krahason vëllimin e trupave bazuar në vëzhgimet që bën.	130. Njësitë për matjen e kohës (vazhdim) 131. Matja e kohës (ushtrime) 132. Pjesëtimi i numrave dyshifrorë me numër njëshifror 133. Pjesëtimi i numrave dyshifrorë me numër njëshifror (vazhdim) 134. Pjesëtimi i numrave dyshifrorë me numër njëshifror (ushtrime) 135. Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror 136. Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim) 137. Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim) 138. Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim) 139. Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim)					

PLANI TREMUJOR: PRILL—MAJ—QERSHOR

Lënda mësimore: Matematikë

Fusha e kurrikulës: Matematikë **Klasa:** III

Temat mësimore:

Shprehjet shkronjore	Numrat thyesorë
Të dhënat	Trupat gjeometrikë
Probabiliteti	Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave: *I. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*	
1.	Lexon me zë drejt një tekst letrar apo joletrar, të palexuar më parë.
2.	Shkruan një tekst deri në një faqe (500 fjalë) e më shumë për një temë të caktuar.
3.	Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje: pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë.
4.	Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshtatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërën nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj.
5.	Merr pjesë në organizimin e një shfaqjeje artistike në harmoni me moshën e vet, duke përdorur forma të ndryshme të të shprehurit.
6.	Identifikon personazhet kryesore të një tregimi, drame, filmi, kënge apo ndonjë ngjarjeje nga jeta, bën dallimin e tyre duke bërë një listë me vetitë që i pëlqejnë dhe që nuk i pëlqejnë tek ata, diskuton rreth tyre, performon rolin e njërit prej personazheve në bashkëveprim me moshatarë.
7.	Shpreh, në formë verbale dhe të shkruar, fjali të thjeshta në gjuhë të huaj dhe përkthen në gjuhë amtare fjali të tjera të thjeshta që i dëgjon nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësimdhënësi në gjuhë të huaj të dhëna si detyrë.
8.	Prezanton një temë të caktuar para të tjerëve në kohëzgjatje deri në 10 minuta duke përdorur TIK-un apo teknologji tjetër, u përgjigjet pyetjeve të bëra nga të tjerët si dhe bën pyetje gjatë dhe pas prezantimit, për të vazhduar më tej me kërkimin e informatave të tjera.

II. Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ	
1.	Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njërës nga format shprehëse.
2.	Identifikon çështjet e njëjta, dalluese ose kryesore të një teme apo ngjarjeje të njëjtë, por të nxjerra nga dy a më shumë burime të ndryshme të informacionit (tekst mësimor, gazetë, internet, burime njerëzore apo burime të tjera).
3.	Paraqet për diskutim argumentet për pajtueshmërinë ose kundërshtimin për një mendim e qëndrim të shprehur apo sjellje të manifestuar nga një apo më shumë persona (në klasë/shkollë apo jashtë saj).
4.	Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme.
5.	Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjetra në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.
6.	Përshkruan dukurinë e caktuar (natyrore, shoqërore - historike) në njërën nga format shprehëse, duke veçuar ndryshimet që ndodhin apo kanë ndodhur në mjedisin që e rrethon e që janë rrjedhojë e kësaj dukurie.
7.	Paraqet dhe arsyeton me argumente mënyrën e zgjidhjes së një problemi/detyre të caktuar të fushave të ndryshme (matematikore, gjuhësore, të shkencave të natyrës, shoqërore, të arteve, shëndetësore etj.) në kohëzgjatje prej 6-10 minutash.
8.	Dallon lëndët, trupat, objektet, dukuritë natyrore apo shoqërore të dhëna në detyrë sipas karakteristikave (përbërjes, vetive, shndërrimeve apo pozitave në kohë e hapësirë dhe bashkëveprimit) të tyre.

III. Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm	
1.	Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njërës nga format e shprehjes.
2.	Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar.
3.	Identifikon dhe krahason informatat e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuar duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shenjuar me shenja të ndryshme).
4.	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj.
5.	Krahason përparimin e vet me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një aktiviteti të caktuar.
6.	Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme.
7.	Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitetet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët.
8.	Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.
9.	Përdor dhe zbaton në mënyrë efektive informatën/njohurinë për zgjidhjen e një problemi/detyre të caktuar përmes shfrytëzimit të TIK-ut apo teknologjisë tjetër, prezanton përvojën e vet para të tjerëve për 6-10 minuta.

IV. Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv	
1.	Përgatit një autobiografi në të cilën prezanton veten me të dhënat personale dhe me prirjet për fusha të caktuara duke i gjetur të përbashkëtat me profesionet e dëshiruara.
2.	Përgatit një plan pune për një javë dhe specifikon aktivitetet më me prioritet duke arsyetuar përzgjedhjen e tyre.
3.	Përgatit një projekt të vogël duke veçuar aktivitetet kryesore për një çështje që e preokupojnë atë, shkollën apo lagjen dhe përcakton elementet e tjera që e bëjnë më të zbatueshëm, si: kohën, vendin, materialet, mjetet e nevojshme për bërjen/kryerjen e tyre etj.
4.	Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes.
5.	Debaton me moshatarë për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë-laborator, në shkollë dhe në mjedise të tjera apo për një grup të caktuar njerëzish për një situatë të caktuar duke mbrojtur idetë e veta me shembuj konkretë.
6.	Identifikon ushqimet më të shpeshta, materialet e tjera shpenzuese të familjes apo harxhimet vetjake dhe llogarit shpenzimet për një javë, të dhënat e gjetura i paraqet në formë tabelare/grafike apo në një formë tjetër.
7.	Lexon etiketën, udhëzuesin e produkteve të ndryshme (rrobave, ushqimit, barnave apo të teknikës) dhe jep sqarim për prejardhjen, përmbajtjen, përdorimin, mënyrën e mirëmbajtjes apo për rreziqet në rast mospërdorimi të drejtë-adekuat.
8.	Paraqet në formë tabelare, grafike, të vizatimit apo në një formë tjetër, aktivitetet e kujdesit që i bën ndonjë qenieje të gjallë, të cilat i mundësojnë zhvillimin, rritjen apo ruajtjen e shëndetit të tij/saj.

V. Kompetenca personale – Individ i shëndoshë	
1.	Prezanton para të tjerëve mënyrën e zbatimit të rregullave themelore të higjienës personale (fizike, të veshmbathjes, të gjësendeve personale) dhe të higjienës së mjedisit, ku jeton dhe vepron, përmes formave të ndryshme të shprehjes.
2.	Merr pjesë në aktivitete fizike-lojëra lëvizore dhe në lojëra sportive, bën përpjekje për arritjen e standardeve të përcaktuara, luan fer, menaxhon emocionet e veta dhe prezanton para të tjerëve gjendjen fizike dhe shpirtërore pas realizimit të një aktiviteti fizik apo loje sportive.
3.	Përgatit një listë (me njërën nga format e shprehjes, shkrim, vizatim etj.) me ushqime të cilat i konsumon familja duke i renditur ato sipas kalorisë dhe më pas i klasifikon në ushqime të shëndetshme dhe më pak të shëndetshme.
4.	Lexon të dhënat në paketim të ushqimit dhe diskuton në grup për këto të dhëna (vlerat ushqyese, afatet e prodhimit etj.).
5.	Identifikon: përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse, me kujdes, rrethanat që kanë shkaktuar konfliktin, ndan përvojat, mendimet dhe ndjenjat e veta me anëtarët e grupit.
7.	Dallon dhe përshkruan rolet e personave dhe shërbimeve të nevojshme për kërkimin e ndihmës në situata të caktuara të rrezikut të shëndetit të vet, fizik dhe mendor.
8.	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).
9.	Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtja e rregullt e sendeve që e rrethojnë etj.).

VI. Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm	
1.	Paraqet në forma të ndryshme të drejtat dhe përgjegjësitë e pjesëtarëve të familjes së vet dhe i diskuton ato me të tjerët, më pas i krahason me të drejtat dhe përgjegjësitë e nxënësve, mësuesve dhe stafit menaxhues në shkollë apo me pjesëtarët e ndonjë institucioni.
2.	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
3.	Propozon vlera shoqërore, që janë të rëndësishme të kultivohen në klasë, në shkollë apo në familje (si p.sh., besimi i ndërsjellë, toleranca, solidariteti, respekti-mirësjellja etj.) dhe me shembull konkret përshkruan ndonjë situatë ku gjen shprehje ndonjëra nga ato.
3.	Manifeston veprime që shprehin mirësjellje në situata të ndryshme dhe me shembull konkret tregon përdorimin e tyre në klasë/shkollë, në familje e në komunitet.
4.	Propozon dhe ndan mendimin me shokët/shoqet e klasës për procedurën e zgjedhjes së anëtarëve të grupeve të aktiviteteve të ndryshme me karakter mësimor, të kështillave në klasë apo në shkollë, përbërjen dhe rolin e tyre.
5.	Merr pjesë në hartimin e rregullave të lojës, në klasë, në shkollë (p.sh., si propozues rregullash, menaxhues i propozimeve nga të tjerët etj.) dhe argumenton rëndësinë e respektimit të ndonjërës rregull të propozuar në forma të ndryshme të shprehjes, duke parashikuar pasojat e moszbatimit të saj.
6.	Identifikon dy e më shumë organizime shoqërore dhe përshkruan (në formë të shkruar apo në ndonjë formë tjetër) mënyrat/mundësitë se si njerëzit e ndryshëm me përvoja të ndryshme mund të organizojnë diçka të përbashkët.
7.	Prezanton në mënyrë kronologjike ndryshimet e familjes dhe të rrethit në aspekte të ndryshme (si: objektet e banimit, festat, veshjet, ushqimet-mënyra e të ushqyerit, menaxhimi i ekonomisë familjare, të drejtat, përgjegjësitë dhe vendimmarrja në familje etj.) ose disa nga personalitetet dhe ngjarjet kryesore të popullit të vet, duke e dalluar të tashmen nga e kaluara.
8.	Paraqet me shembuj konkretë sjelljet që duhet manifestuar në rast rreziku nga fatkeqësitë natyrore apo të krijuara nga njeriu, si: zjarri, vërshimi, tërmeti, komunikimi me njerëz të panjohur etj.

Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:	
1.	Zgjidhja e problemave është një proces që zhvillon njohuritë e nxënësve në matematikë përmes detyrave ku rezultati dhe procedura e zgjidhjes nuk është e njohur më parë. Nxënësi ndërton njohuri, përshkruan dhe zgjidh situata problemore që krijohen brenda matematikës dhe në kontekste nga fushat e tjera si dhe nga përvojat e përbashkëta të jetës së përditshme. Nxënësit i mundësohet që të zbatojë dhe të përshtatë një shumëllojshmëri të strategjive për të zgjidhur problemat.
1.	Përshkruan kërkesat e problemave të thjeshta; përdor mjete dhe metoda të thjeshta për matjen e formave 2d (d-dimensionale) dhe objekteve 3d; kryen veprimet themelore matematikore me numrat deri në shtatë shifrorë dhe kupton numrat e plotë negativë dhe thyesat; zhvillon, përzgjedh dhe zbaton strategjitë e zgjidhjes së problemave; bën vrojtime, hetime, që ndihmojnë në të kuptuarit e njohurive dhe zotërimin e shprehive matematike.
2.	Arsyetimet dhe vërtetimet matematike: Arsyetimi është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësve në matematikë përmes koniunkturave matematike, nxjerrje e konkluzioneve logjike, hipoteza dhe të menduarit të tyre kritik, justifkim idesh, analizim të provave dhe ndërtim argumentesh. Nxënësve iu mundësohet përdorimi për arsyetimin, argumentimin dhe vërtetimin si aspekte themelore të matematikës.
1.	Nxjerr rregullat, arsyeton konceptet dhe modelet e thjeshta matematikore, për të hapur rrugën për koncepte të reja; 2. Zhvillon dhe zbaton shprehi të arsyetimit si klasifkimi, dallimi i marrëdhënieve, përdorimi empirik i kundërshembullit; 3. Hamendëson dhe gjykon hamendësime; 4. Argumenton dhe mbron argumentin.
3.	Komunikimi në/përmes matematikë/s: Komunikimi matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t'i shprehur idetë matematike me rrjedhje logjike që i justifkon ato në audiencë dhe në shoqëri përmes të folurit dhe të shkruarit për atë që e bëjnë me simbole, terma, grafikë, modeleve dhe shprehje matematikore. Nxënësve iu mundësohet përdorimi i komunikimit nëpërmjet shenjave, të folurit dhe të lexuarit.

Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:	
1.	Përdor gjuhën natyrore dhe simbolet matematikore për të organizuar faktet, konceptet, idetë dhe veprimet themelore në matematikë; për të diskutuar me bashkëmoshatarët për rezultatet dhe sfdat e punës së tij; 2. Përforcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, të përshtatshme për matematikën duke parashtruar, pranuar dhe përgjigjur pyetjeve. 3. Përdor algoritmin e veprimeve me numra për të bërë njehsime me mend. 4. Komunikon të menduarin e tij matematik (nëpërmjet të lexuarit, të shkruarit, diskutimit, të dëgjuarit, të pyeturit) duke përdorur: gjuhën e përditshme, fjalorin fllestar matematik, paraqitje të ndryshme; 5. Komunikon të menduarin e tij matematik, duke përdorur simbole matematike; 6. Krijon paraqitje të koncepteve matematike me mjete konkrete, vizatime numra, simbole, tabela, diagrame; 7. lidh konceptet mes tyre dhe i zbaton në zgjidhje problemash.
4.	Lidhjet në matematikë lidhja matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për t`i lidhë idetë dhe njohuritë matematike, brenda fushës së matematikës dhe jashtë saj. Nxënësve iu mundësohet për të njohur dhe të përdorur lidhjet e ideve matematikore, për të kuptuar se si idetë matematikore ndërtohen njëra mbi tjetrën dhe për të prodhuar një tërësi koherente si dhe zbatimi i matematikës në kontekste brenda dhe jashtë fushës së matematikës.
1.	Bën lidhje mes njohurive paraprake dhe të reja për ndërtimin e koncepteve të reja në lidhje me numrat deri në shtatëshifrorë, të formave 2d dhe objekteve 3d. 2. Bën lidhje të njohurive dhe shprehive matematike me situata ose dukuri të marra nga jeta e përditshme, lëndët e tjera, sportet etj; 3. Bën lidhje ndërmjet koncepteve e procedurave matematikore.
5.	Bën lidhje mes njohurive paraprake dhe të reja për ndërtimin e koncepteve të reja në lidhje me numrat deri në shtatëshifrorë, të formave 2d dhe objekteve 3d. 2. Bën lidhje të njohurive dhe shprehive matematike me situata ose dukuri të marra nga jeta e përditshme, lëndët e tjera, sportet etj; 3. Bën lidhje ndërmjet koncepteve e procedurave matematikore.
1.	Identifkon rregullat themelore për njehsimet me numra; kupton përdorimin e ndryshoreve për zgjidhjen e problemeve nga matematika dhe nga jeta e përditshm.
6.	Modelimi matematik Modelimi matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të kuptuar format, modelet në kontekste të ndryshme, marrëdhëniet dhe funksionet, paraqitjen dhe analizimin e strukturave matematikore. Nxënësve iu mundësohet për të krijuar dhe të përdorur modelet të ndryshme, paraqit modelet dhe roli i tyre në kontekst, përdor modelet për të përfaqësuar dhe për të kuptuar marrëdhëniet sasiore, interpretuar me modele fenomenet, sociale natyrore dhe matematikore.
1.	Modelimi matematik Modelimi matematike është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të kuptuar format, modelet në kontekste të ndryshme, marrëdhëniet dhe funksionet, paraqitjen dhe analizimin e strukturave matematikore. Nxënësve iu mundësohet për të krijuar dhe të përdorur modelet të ndryshme, paraqit modelet dhe roli i tyre në kontekst, përdor modelet për të përfaqësuar dhe për të kuptuar marrëdhëniet sasiore, interpretuar me modele fenomenet, sociale natyrore dhe matematikore.
7.	Strukturimi i të menduarit matematik Të menduarit matematik është një proces që zhvillon aftësitë e nxënësit për të parashtruar pyetje dhe pritjet nga përgjigjet e mundshme. Nxënësve iu mundësohet për të ndërgjegjësuar për mënyrën, formën, qasjen dhe për llojet e pyetjeve që e karakterizojnë matematikën si dhe llojet e përgjigjeve të pritshme.
1.	Demonstron të menduar të pavarur dhe shprehi pune; forcon strukturat mendore të ndërtuara më parë, relevante për matematikën duke parashtruar, duke pranuar dhe duke iu përgjigjur pyetjeve.
8.	Përdorimi i TIK-ut në/për matematikë Përdorimi i teknologjisë është një proces që zhvillon njohuritë dhe aftësitë e nxënësve për të përmbush rigoroz rezultatet e të nxënit të fushës së matematikës dhe ta bëjë të suksesshëm edhe përtej shkollës. Nxënësve iu mundësohet për të përdorë teknologjinë si mjet për të zgjidhur apo verifkuar zgjidhjet si dhe për të mbledhur, komunikuar e zbuluar informacione.
1.	Verifkon rezultatin e problemeve matematikore duke përdorur kalkulatorin për të provuar saktësinë; 2. Përdor kalkulatorin për gjetjen e rezultateve kur ka të bëjë me numra të mëdhenj.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore, me çështje ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
Ekuacionet dhe inekuacionet **Numrat natyrorë** **Njësitë matëse** **Numrat natyrorë** **Njësitë matëse** **Numrat natyrorë**	- Ekuacionet dhe inekuacionet; - Identifikon në shprehje të panjohurën dhe e gjen atë; - Gjen zgjidhjen apo bashkësinë e zgjidhjeve (lidhur me mbledhjen, zbritjen, shumëzimin dhe pjesëtimin) për ekuacionet apo inekuacionet e dhëna (numrat deri në 1000); - Zgjidh problema me fjalë nga jeta e përditshme duke përdorur ekuacionet dhe inekuacionet; - Zbaton algoritmet për zgjidhjen e problemave të dhëna; - Numrat natyrorë; - Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre; - Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000; - Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë; - Njehson herësin ndërmjet numrave dyshifrorë dhe treshifrorë me numra njëshifrorë; - Identifikon qindëshet dhe dhjetëshet e mijëshes së parë; - Tregon paraardhësin, pasardhësin e numrave deri në 1000 si dhe krahason ata numra;	140. Pjesëtimi me mbetje 141. Pjesëtimi me mbetje (vazhdim) 142. Pjesëtimi me mbetje (ushtrime) 143. Shprehjet me dy veprime 144. Shprehjet me dy veprime (ushtrime) 145. Shprehjet shkronjore 146. Barazimet (barazimet me mbledhje dhe zbritje) 147. Barazimet (barazimet me shumëzim) 148. Barazimet (barazimet me pjesëtim) 149. Zgjidhja e barazimeve me mbledhje 150. Zgjidhja e barazimeve me zbritje 151. Zgjidhja e barazimeve me shumëzim dhe pjesëtim 152. Zgjidhja e barazimeve me mbledhje, zbtritje, shumëzim dhe pjesëtim 153. Jobarazimet 154. Grumbullimi dhe leximi i të dhënave 155. Grumbullimi dhe leximi i të dhënave (vazhdim) 156. Paraqitja e të dhënave 157. Paraqitja e të dhënave (vazhdim) 158. Paraqitja dhe analiza e të dhënave (ushtrime) 159. Probabiliteti - Njohuri fillestare 160. Eksperimenti dhe rezultatet e pritshme (ngjarjet) 161. Eksperimenti dhe rezultatet e pritshme (ngjarjet) (ushtrime) 162. Thyesat si pjesë të barabarta të një tërësie	44	Metodologjitë: Mësimdhënia dhe të nxënit me fëmijët në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënia dhe të nxënit e bazuar në arritjen e kompetencave; Mësimdhënia dhe të nxënit e integruar; Mësimdhënia dhe të nxënit e diferencuar.	Vlerësim i vazhdueshëm Vlerësim përmbledhës (Vendos instrumentet)		"Matematika 3B" https://emesimi.rks-gov.net/shq/

	- Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhjes, zbritjes, shumëzimit dhe pjesëtimit të numrave deri në 1000; - Përdor vetinë komutative dhe asociative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave; - Zbaton varshmërinë e shumës nga mbledhorët dhe pandryshueshmërinë e shumës; - Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmërinë e ndryshimit; - Analizon varshmërinë e prodhimit nga faktorët; - Analizon varshmërinë e herësit nga i pjesëtueshmi dhe pjesëtuesi; - Zbaton mbledhjen, zbritjen, shumëzimin dhe pjesëtimin në problema; - Argumenton rritjen e kufizave në varg apo vargje numerike; - Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike; - Njehson vlerën e shprehjes duke u bazuar në radhën e veprimeve aritmetike në shprehjet numerike; - Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura; - Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave; - Mbledh dhe zbret paratë (euro deri në 1000); - Vendos shkronjat në vend të numrave; - Paraqet pikat në rrjetin koordinativ; - Shënon koordinatat e pikave të dhëna në rrjetin koordinativ dhe anasjelltas; - Njësitë matëse; - Kryen matje të ndryshme duke përdorur njësitë standarde;	163. Thyesat ekuivalente (të barabarta) 164. Thyesat ekuivalente (të barabarta) (ushtrime) 165. Caktimi i pjesës së një tërësie 166. Caktimi i pjesës së një tërësie 167. Caktimi i pjesës së një tërësie (ushtrime) 168. Krahasimi i thyesave 169. Krahasimi i thyesave (ushtrime) 170. Mjedhja e thyesave me emërues të njëjtë 171. Zbritja e thyesave me emërues të njëjtë 172. Zbritja e thyesave me emërues të njëjtë 173. Mbledhja dhe zbritja e thyesave me emërues të njëjtë (ushtrime) 174. Sipërfaqja dhe perimetri 175. Cetimetri katror 176. Cetimetri katror (ushtrime) 177. Metri katror 178. Perimetri 179. Sipërfaqja e drejtkëndëshit 180. Sipërfaqja e drejtkëndëshit (ushtrime) 181. Trupat me qoshe 182. Trupat me qoshe (ushtrime) 183. Trupat e rrumbullakët					

	- Përdor metrin (m) dhe nënfishat e metrit si dhe kilometrin si njësi matëse të gjatësisë dhe kryen veprime me këto njësi; - Përdor tonelatën (t), kilogramin (kg) dhe gramin (g) si njësi matëse të peshës dhe kryen veprime me këto njësi; - Përdor litrin (l) si njësi për matjen e lëngjeve dhe kryen veprime me këtë njësi; - Krahason objekte të ndryshme bazuar në matjet e bëra; - Përcakton njësitë për matjen e kohës (dita, ora, minuta); - Zgjidh problema me fjalë në lidhje me gjatësinë, peshën dhe kohën; - Krahason vëllimin e trupave bazuar në vëzhgimet që bën.						

Mësimi 1

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.4, II.7, III.1, III.3, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1, 1.4, 2.1, 3.2, 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Numërimi dhe leximi

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Lexon dhe shkruan numrat deri në 1000;
- Identifikon numrat e fshehur me figurat e dhëna;
- Gjen paraardhësin dhe pasardhësin e numrave.

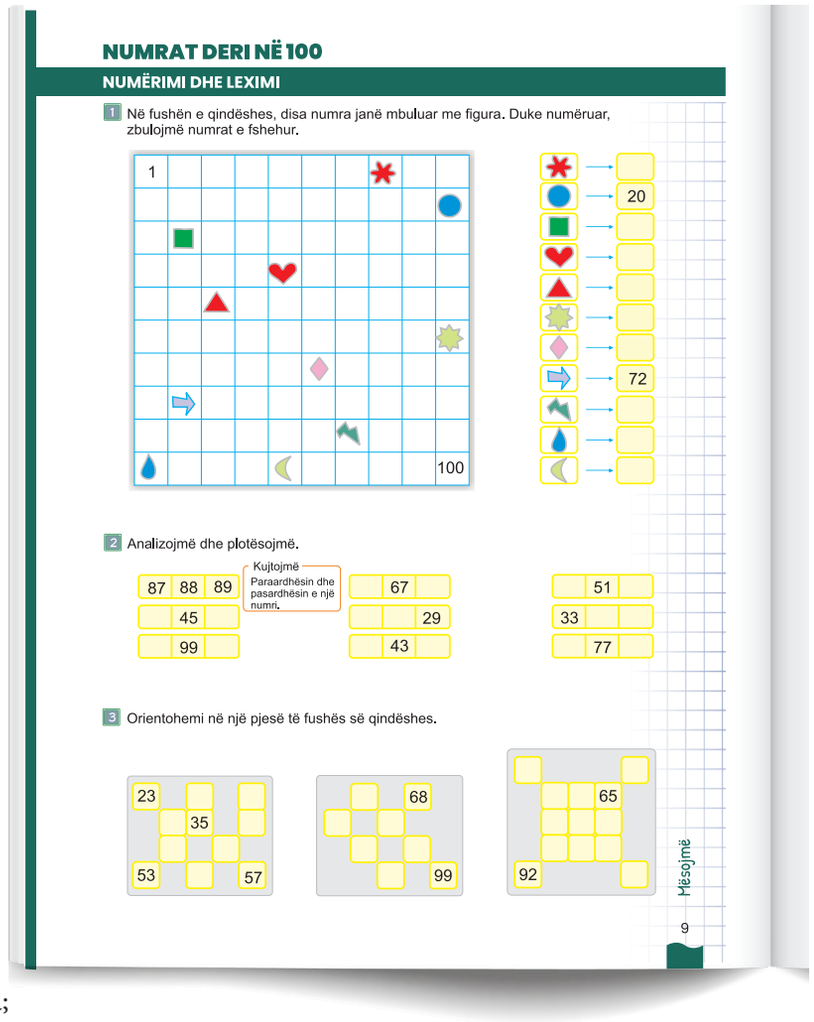

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: etiketa, shufra, kube.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Mendo/puno në dyshe/thuaja grupit.

Nxënësit udhëzohen të punojnë në dyshe dhe u shpërndajmë: etiketa, shufra, kube.
Brenda dyshes, njëri nxënës, me anë të shufrave dhe kubeve do të formojë një numër sipas dëshirës kurse nxënësi tjetër do ta shkruajë atë numër me fjalë dhe me shifra. Brenda dyshes ndërrohen rolet, nxënësi i dytë e formon numrin me shufra e kube kurse i pari e shkruan me fjalë dhe shifra. Disa dyshe i prezantojnë numrat në forma të ndryshme para klasës.
Nxënësit udhëzohen ta plotësojnë detyrën 1 në tekst, ku duke numëruar do ta zbulojnë numrin e fshehur në figurë. Librat shkëmbehen me shokun/shoqen e bankës për t'u kontrolluar e më pas komentohen numrat e fshehur para klasës.

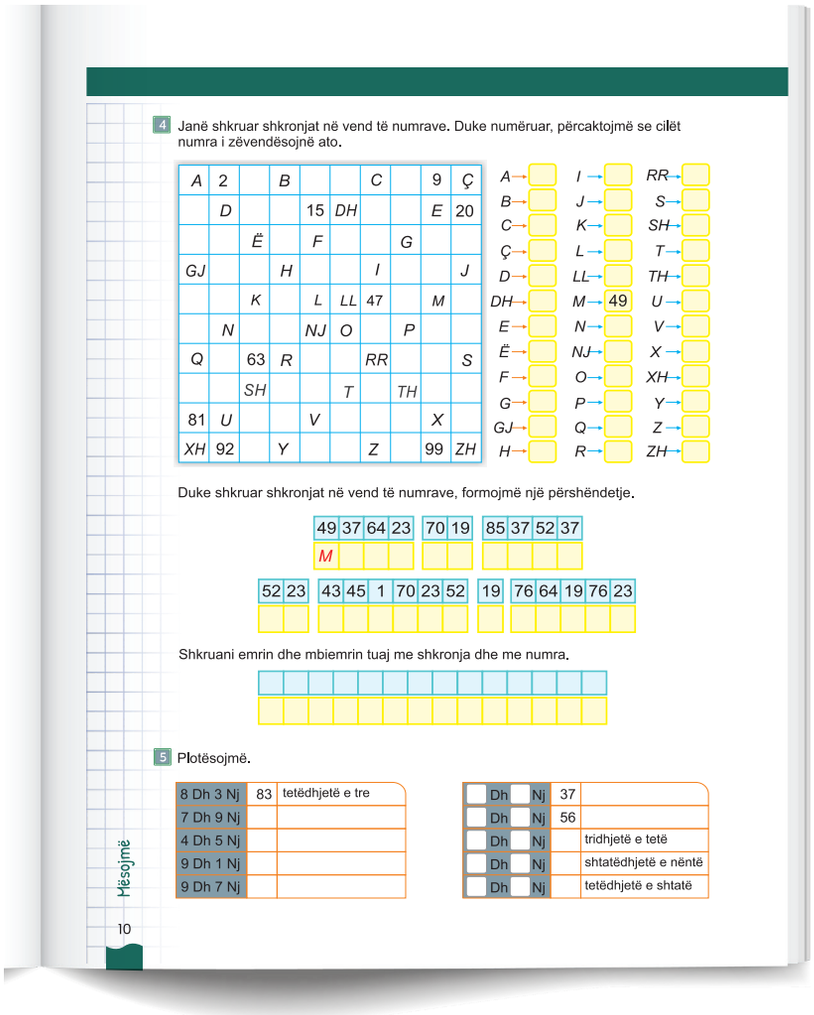

4 Janë shkruar shkronjat në vend të numrave. Duke numëruar, përcaktojmë se cilët numra i zëvendësojnë ato.

A	2		B			C		9	Ç
	D			15	DH			E	20
		Ë		F			G		
GJ			H			I			J
		K		L	LL	47		M	
	N			NJ	O		P		
Q		63	R			RR			S
		SH			T		TH		
81	U			V				X	
XH	92		Y			Z		99	ZH

A → I → RR →
B → J → S →
C → K → SH →
Ç → L → T →
D → LL → TH →
DH → M → 49 U →
E → N → V →
Ë → NJ → X →
F → O → XH →
G → P → Y →
GJ → Q → Z →
H → R → ZH →

Duke shkruar shkronjat në vend të numrave, formojmë një përshëndetje.

49	37	64	23		70	19		85	37	52	37												
M																							
52	23		43	45	1	70	23	52		19		76	64	19	76	23							

Shkruani emrin dhe mbiemrin tuaj me shkronja dhe me numra.

5 Plotësojmë.

8 Dh 3 Nj	83	tetëdhjetë e tre
7 Dh 9 Nj		
4 Dh 5 Nj		
9 Dh 1 Nj		
9 Dh 7 Nj		

Dh	Nj	37	
Dh	Nj	56	
Dh	Nj		tridhjetë e tetë
Dh	Nj		shtatëdhjetë e nëntë
Dh	Nj		tetëdhjetë e shtatë

Mësojmë

10

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Detyra 2: Nxënësit udhëzohen që të gjejnë paraardhësin dhe pasardhësin e numrave të dhënë. Nxënësit pyeten:
Çfarë paraqet numri 87? (Paraardhësin e numrit 88).
Po numri 89? (Pasardhësin e numrit 88).

Detyra 3: Nxënësit identifikojnë numrat që duhen të shkruhen në fushat e zbrazëta.

Detyra 4: Nxënësit udhëzohen që të përcaktojnë se cilët numra i zëvendësojnë shkronjat në figurë.

Detyra 5: Nxënësit shkruajnë me fjalë numrat e dhënë dhe anasjelltas.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Cili është ai numër?

67	63	43	50	100
98	58	51	55	88
58	59	89	80	73

Detyra 6 - Nxënësit udhëzohen që nga numri 37 të kalojnë nëpër fusha sipas shigjetave të dhëna. Ata punojnë në dyshe. Numrat e gjetur duhet të jenë këta:

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në leximin dhe shkrimin e numrave deri në 1000, identifikimin e numrave të fshehur me figura dhe gjetjen e paraardhësit dhe pasardhësit të numrave të dhënë.

Detyrë:

Detyra 7 dhe 8 (faqe 11).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 2

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Krahasimi dhe renditja e numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Krahason numra dyshifrorë;
- Rendit numrat nga më i madhi deri te më i vogli dhe anasjelltas.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shkathtësi për jetë.

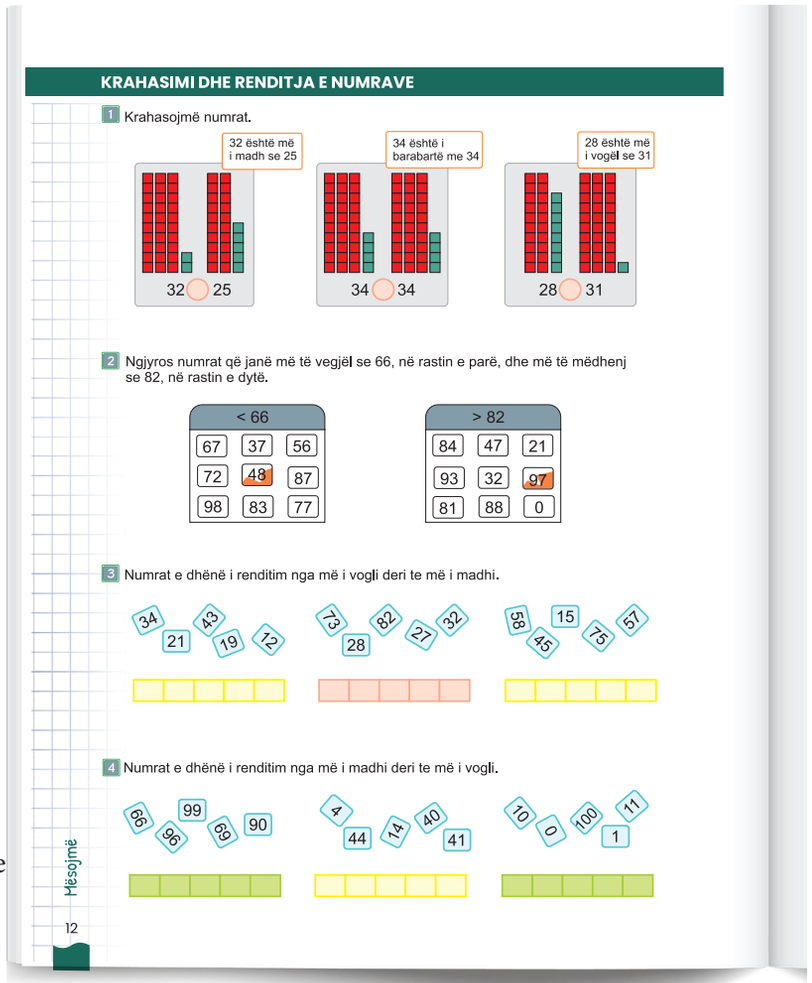
KRAHASIMI DHE RENDITJA E NUMRAVE

1 Krahasojmë numrat.

32 është më i madh se 25 — 32 ◯ 25
34 është i barabartë me 34 — 34 ◯ 34
28 është më i vogël se 31 — 28 ◯ 31

2 Ngjyros numrat që janë më të vegjël se 66, në rastin e parë, dhe më të mëdhenj se 82, në rastin e dytë.

< 66: 67 37 56 / 72 48 87 / 98 83 77
> 82: 84 47 21 / 93 32 97 / 81 88 0

3 Numrat e dhënë i renditim nga më i vogli deri te më i madhi.

34 21 43 19 12
73 28 82 27 32
58 45 15 75 57

4 Numrat e dhënë i renditim nga më i madhi deri te më i vogli.

66 96 99 69 90
4 44 14 40 41
10 0 100 1 11

Mësojmë

12

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Së bashku me nxënësit rikujto krahasimin e numrave njëshifrorë, duke marrë së paku disa shembuj. Nga shembujt e krahasimit të numrave njëshifrorë, potencojmë që, krahasimi te numrat dyshifrorë ka një karakteristikë ndryshe gjatë krahasimit më të lehtë.
Te krahasimi i numrave dyshifrorë sqarojmë se më lehtë është krahasimi së pari i shifrës së dhjetësheve te numri i dhënë, e nëse këto shifra janë të barabarta atëherë e krahasojmë shifrën e njësheve se cila nga to është e më e madhe apo e barabartë.
Fillojmë me zgjidhjen e shembullit 1, fq. 12 së bashku me nxënësit.

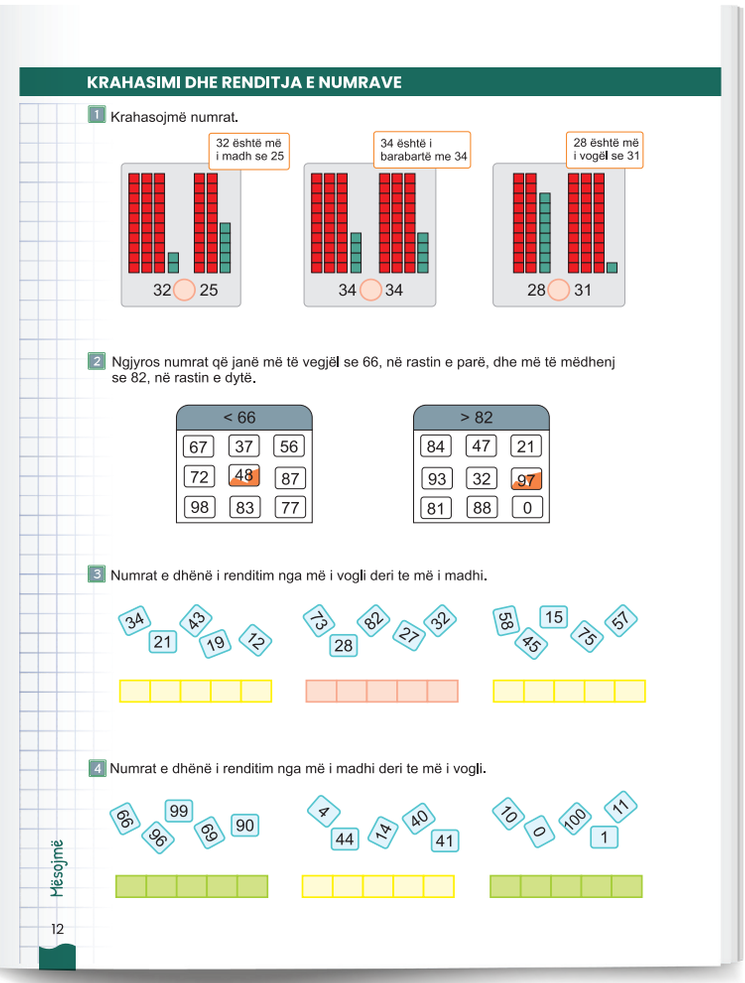

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Shqyrtojmë së bashku me nxënësit shembullin 2, gjithnjë duke e kujtuar shembullin e zgjidhur më herët. Nga pjesa e parë e shembullit 2 kërkojmë ngjyrosjen e numrave më të vegjël se 66, ndërsa nga pjesa e dytë numrat më të mëdhenj se 82.

Gjatë zgjidhjes së shembullit 3 dhe 4 nxënësit në çifte i rendisin numrat së pari nga më i vogli deri te më i madhi dhe pastaj anasjelltas në shembullin e radhës.

Çiftet e nxënësve e zgjidhin detyrën në tabelë dhe saktësojnë detyrën së bashku me nxënësit e klasës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo/ Gjej rezultatin/ Diskuto në grup

Për secilin grup të klasës të përbërë prej 4 nxënësve, përgatisim zarfe me nga 8 numra dyshifrorë të ndryshëm. Nxënësit në grupe së pari kanë për të tërhequr dy numra rastësisht nga zarfi dhe kanë për t'i krahasuar ata ndërmjet vete. Pastaj, si detyrë e dytë ata kanë për t'i nxjerrë të gjithë numrat nga zarfi dhe duhet t'i rendisin: grupi 1 dhe 3 nga më i vogli deri të më i madhi, ndërsa grupet 2, 4 dhe 5 të kundërtën, nga më i madhi deri te më i vogli.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në krahasimin e numrave dyshifrorë dhe renditjen e numrave nga më i vogli deri te më i madh dhe anasjelltas.

Detyrë:

Punohet një detyrë, sipas modelit të detyrës 4.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 3

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1, I.2, I.7, II.I.1, III.2, III.4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Krahasimi dhe renditja e numrave (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Krahaso numrat dyshifrorë ndërmjet vete;
- Rendit numrat nga më i vogli deri te më i madhi;
- Gjen paraardhësin dhe pasardhësin e numrave deri në 100.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shkathtësi për jetë, Edukatë figurative.

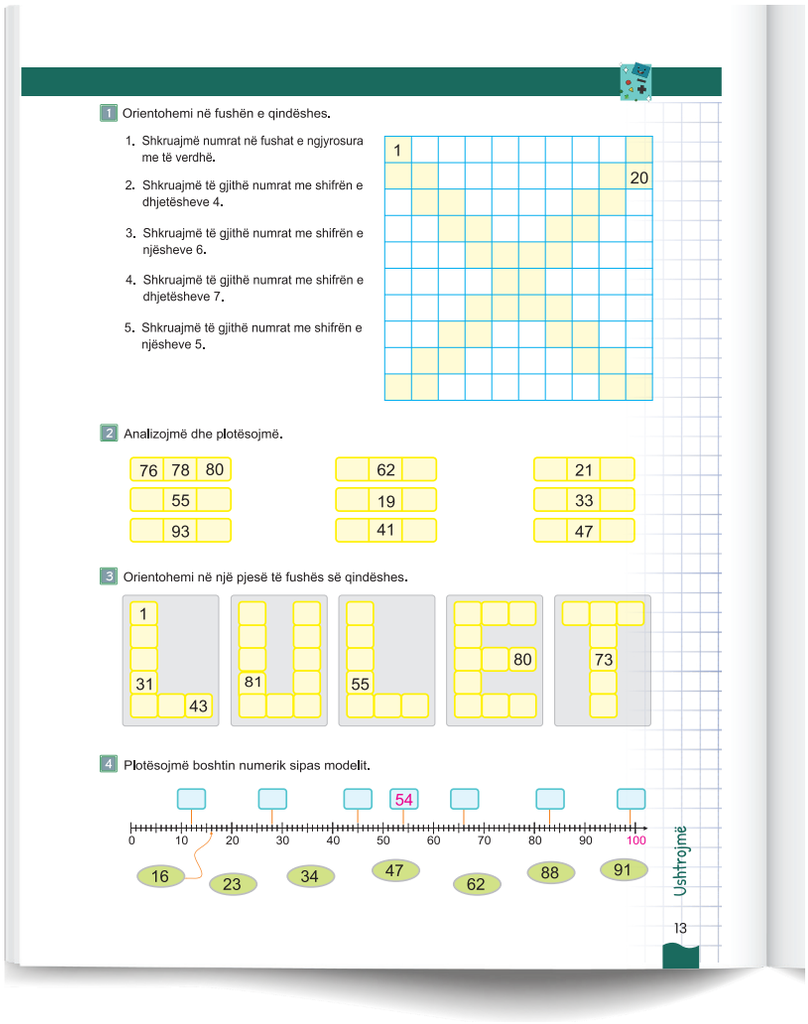
1 Orientohemi në fushën e qindëshes.

1. Shkruajmë numrat në fushat e ngjyrosura me të verdhë.
2. Shkruajmë të gjithë numrat me shifrën e dhjetësheve 4.
3. Shkruajmë të gjithë numrat me shifrën e njësheve 6.
4. Shkruajmë të gjithë numrat me shifrën e dhjetësheve 7.
5. Shkruajmë të gjithë numrat me shifrën e njësheve 5.

1 20

2 Analizojmë dhe plotësojmë.

76 78 80
55
93

62
19
41

21
33
47

3 Orientohemi në një pjesë të fushës së qindëshes.

1 31 43 | 81 | 55 | 80 | 73

4 Plotësojmë boshtin numerik sipas modelit.

0 10 20 30 40 50 54 60 70 80 90 100

16 23 34 47 62 88 91

Ushtrojmë

13

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Së bashku me nxënësit e zgiidhim shembullin 1 në faqe 13. Nga nxënësit kërkohet që zgjidhje nën 1 e ky shembull të realizohet në libër duke e plotësuar me numra sipas radhës horizontalisht në fushat e ngjyrosura me ngjyrë të verdhë. Pjesën e zgjidhjeve nga nën 2 të këtij shembulli e realizojmë në tabelë së bashku me nxënësit si formë e bashkësive, duke u bazuar në numrat e fituar gjatë plotësimit të fushave me ngjyrë të verdhë:
2. A={44, 45, 46, 47}; 3. A={46, 56, 66}; 4. A={73, 74, 77, 78}; 5. A={45, 55, 65}

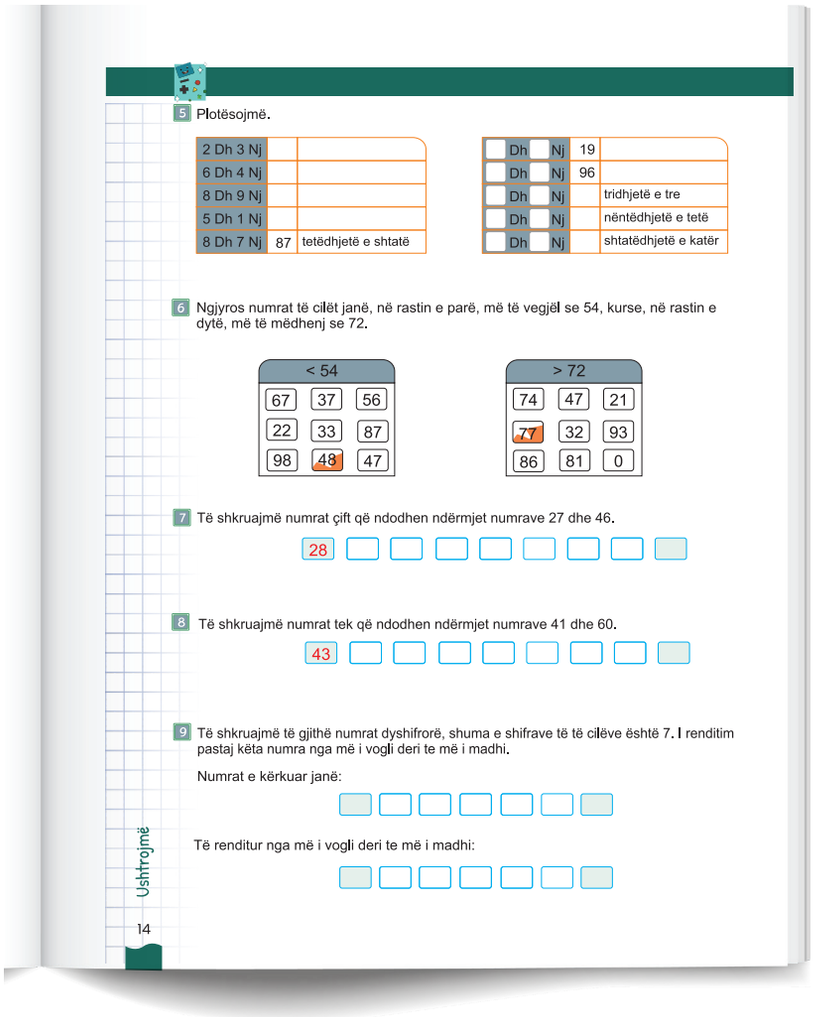

5 Plotësojmë.

2 Dh 3 Nj		
6 Dh 4 Nj		
8 Dh 9 Nj		
5 Dh 1 Nj		
8 Dh 7 Nj	87	tetëdhjetë e shtatë

Dh	Nj	19	
Dh	Nj	96	
Dh	Nj		tridhjetë e tre
Dh	Nj		nëntëdhjetë e tetë
Dh	Nj		shtatëdhjetë e katër

6 Ngjyros numrat të cilët janë, në rastin e parë, më të vegjël se 54, kurse, në rastin e dytë, më të mëdhenj se 72.

< 54		
67	37	56
22	33	87
98	48	47

> 72		
74	47	21
77	32	93
86	81	0

7 Të shkruajmë numrat çift që ndodhen ndërmjet numrave 27 dhe 46.

28

8 Të shkruajmë numrat tek që ndodhen ndërmjet numrave 41 dhe 60.

43

9 Të shkruajmë të gjithë numrat dyshifrorë, shuma e shifrave të të cilëve është 7. I renditim pastaj këta numra nga më i vogli deri te më i madhi.

Numrat e kërkuar janë:

Të renditur nga më i vogli deri te më i madhi:

Ushtrojmë

14

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Shqyrtojmë së bashku me nxënësit shembullin 2, 3 dhe 4, duke e plotësuar shembullin në libër individualisht secili nxënës dhe mësimdhënësi/ja sqaron se treshet e numrave në shembullin 2 në disa raste janë numra tek sipas radhës nga më i vogli te më i madhi dhe në disa raste çift nga më i vogli deri te më i madhi.

Gjithashtu së bashku me nxënësit e zgjidhim edhe shembullin 4 ku katrorët sipër duhet t'i shkruajmë numrat sipas vendit, ndërsa numrat poshtë duhet t'i lidhim me shigjetë për vendin e duhur sipas renditjes në boshtin numerik.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e drejtuar dhe në dyshe

Vazhdojmë më zgjidhjen e shembullit 5 në fq. 14; së pari sqarohet ideja e zgjidhjes në tabelë nga mësimdhënësi/ja dhe pastaj kërkohet nga nxënësit në dyshe të realizojnë zgjidhjen e pjesës së mbetur të këtij shembulli në libër.

Udhëzohen nxënësit që shembullin 7 dhe 8 ta zgjidhin në grupe, ku grupi 1, 3 dhe 5 do ta zgjidhin shembullin 7, ndërsa grupet 2 dhe 4 do ta zgjidhin shembullin 8. Për të saktësuar zgjidhjen dhe për ta plotësuar e gjitha klasa detyrën shembujt e mësipërm i zgjidhin edhe në tabelë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në krahasimin e numrave dyshifrorë, renditjen e tyre nga më i vogli te më i madhi dhe gjetjen e paraardhësit dhe pasaardhësit të tyre.

Detyrë:

Detyra 9 (faqe 14).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 4

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.4.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen shumën e numrave pa kalim të dhjetëshes dhe me kalim të dhjetëshës;
- Zbulon rregullën për të njehsuar shumën e dy numrave;
- Argumenton mbledhjen e numrave në boshtin numerik.

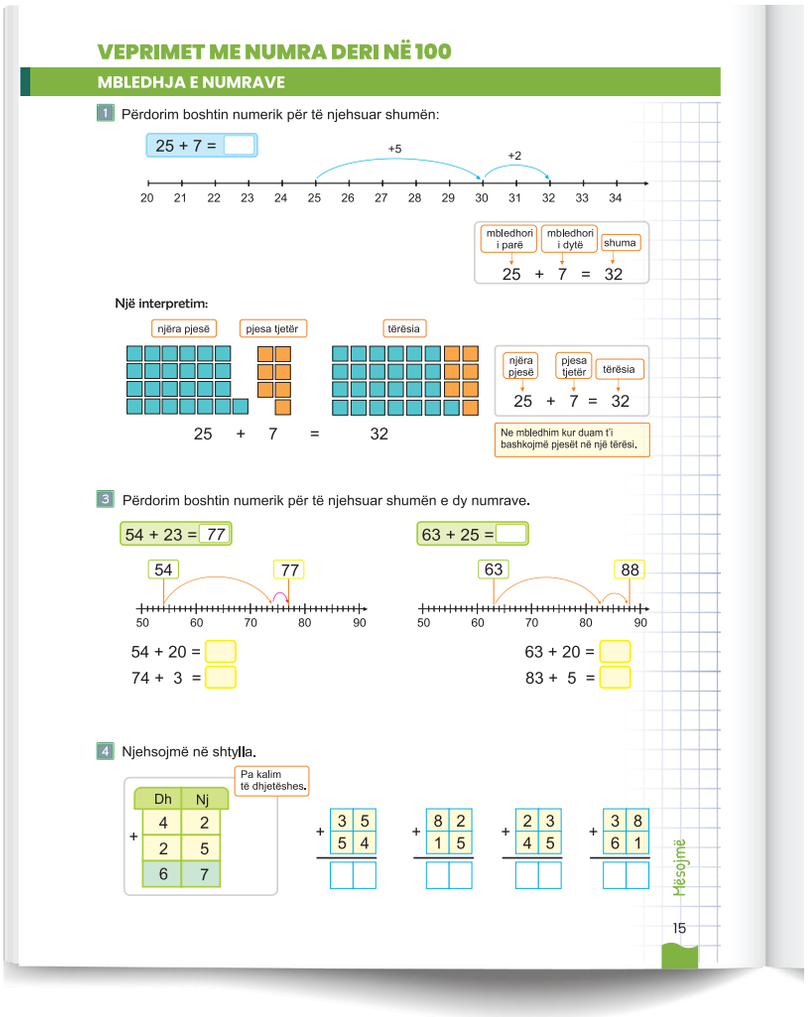

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: kartat e shifrave, formuese me kafshë, lego.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Vizatohet boshti numerik në tabelë, ashtu që numrat në atë bosht të përshtaten me detyrat që duhet të zgjidhen, siç janë të paraqitura në detyrën 1 në faqen 15.
Pra, nëse fillojmë me identifikimin e numrit 25 në boshtin numerik dhe se atij numri duhet t'i shtojmë numrin 7, mund të presim nga nxënësit që t'i japin përgjigjet e tyre në lidhje me atë se deri ku duhet të shkojë ky numër në boshtin e lartcekur.

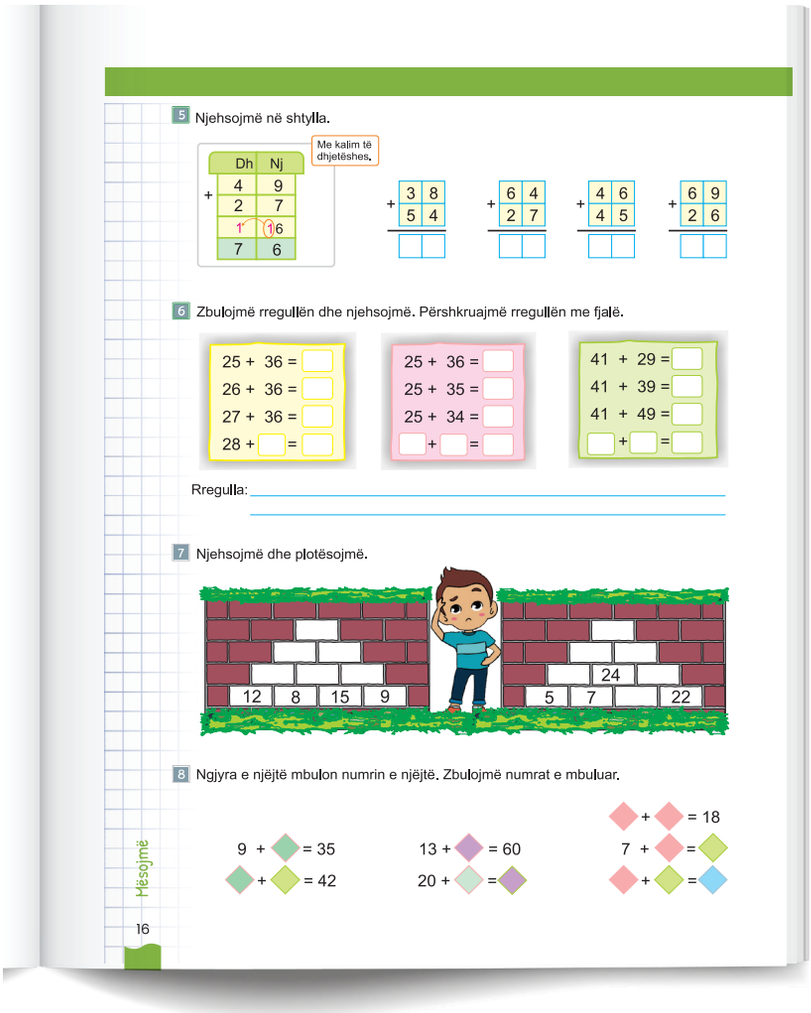
5 Njehsojmë në shtylla.

Me kalim të dhjetëshes.

	Dh	Nj
+	4	9
	2	7
	1'	16
	7	6

3 8 + 5 4 = ☐☐

6 4 + 2 7 = ☐☐

4 6 + 4 5 = ☐☐

6 9 + 2 6 = ☐☐

6 Zbulojmë rregullën dhe njehsojmë. Përshkruajmë rregullën me fjalë.

25 + 36 = ☐
26 + 36 = ☐
27 + 36 = ☐
28 + ☐ = ☐

25 + 36 = ☐
25 + 35 = ☐
25 + 34 = ☐
☐ + ☐ = ☐

41 + 29 = ☐
41 + 39 = ☐
41 + 49 = ☐
☐ + ☐ = ☐

Rregulla: _____

7 Njehsojmë dhe plotësojmë.

12 8 15 9 — 24 — 5 7 22

8 Ngjyra e njëjtë mbulon numrin e njëjtë. Zbulojmë numrat e mbuluar.

9 + ◆ = 35
◆ + ◆ = 42

13 + ◆ = 60
20 + ◇ = ◆

◆ + ◆ = 18
7 + ◆ = ◆
◆ + ◆ = ◇

Mësojmë

16

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Pjesën kryesore të orës e fillojmë me detyrën 2, në të njëjtën faqe, duke e vizatuar boshtin numerik me shkumësa me ngjyra. U sqarohet nxënësve se mbledhori i dytë fillimisht duhet të ndahet në dhjetëshe të plotë dhe në numrin adekuat njëshifror, e pastaj të fillohet me gjetjen e shumës.

Kalohet te detyra 3 ku kërkohet nga nxënësit të mbledhin pa kalim të dhjetëshes në shtyllë, e më pas te detyra 4-të fillohet me sqarimin e mbledhjes në shtyllë.
Për të plotësuar rubrikat e zbrazëta te detyra 5 duhet ta zbulojnë rregullën. Në tabelë i marrim disa shembuj të ngjashëm me njehsimin e shumës duke e zbatuar rregullën dhe pasi nxënësit ta kuptojnë rregullën e përdorur, fillohet me plotësimin e rubrikave në libër.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e drejtuar

Pjesa e reflektimit ndërlidhet më detyrën 6:
Në anën e majtë rubrikat plotësohen nga rreshti i parafundit e duke shkuar lart, ashtu që i mbledhim dy nga dy dhe shumat e tyre i shkruajmë në rubrikën sipër tyre. P.sh., 12 + 8 = 20, numrin 20 e shënojmë në rubrikën e majtë, pastaj në rubrikën e mesme 23, dhe në të djathtën numrin 24. Në këtë mënyrë vazhdohet me rubrikat e tjera.

Në anën e djathtë, së pari mbushet rubrika e zbrazët në rreshtin e fundit, ku kemi të dhënë mbledhorin e parë, që është 7, kemi shumën 24, ndërsa mungon mbledhori i dytë. Nga këtu del se 24 – 7 = 17, prandaj numrin 17 e vendosim në rubrikën e zbrazët. Të gjitha rubrikat e tjera plotësohen njëjtë si në rastin e parë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e shumës së numrave pa dhe me kalim të dhjetëshes, zbulimin e rregullës për të njehsuar shumën e numrave dhe argumentimin e mbledhjes së numrave në bosht numerik.

Detyrë:

Detyra 7 (faqe 16).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Për mësuesin/en

Mësimi 5

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,13; III.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,2,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave deri në 100 (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën e numrave natyrorë deri në 100;
- Plotëson trekëndshin magjik, duke llogaritur shumën e numrave të dhënë;
- Argumenton mbedhjen e numrave duke përdorur boshtin numerik.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: karta të numrave, bosht numerik, shkumësa me ngjyra, fletë A4, lego.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Fillohet me një diskutim rreth detyrave të orës së kaluar dhe më pas paraqitet tabela si në libër e cila plotësohet së bashku me nxënësit.
Kërkohet nga nxënësit të mbledhin numrin dyshifror me një numër njëshifror dhe të zbulojnë rregullën duke analizuar shigjetat.
Numrat dyshifrorë në drejtimin vertikal rriten për numrin njëshifror 3, ndërsa në drejtimin horizontal rriten për numrin 4.

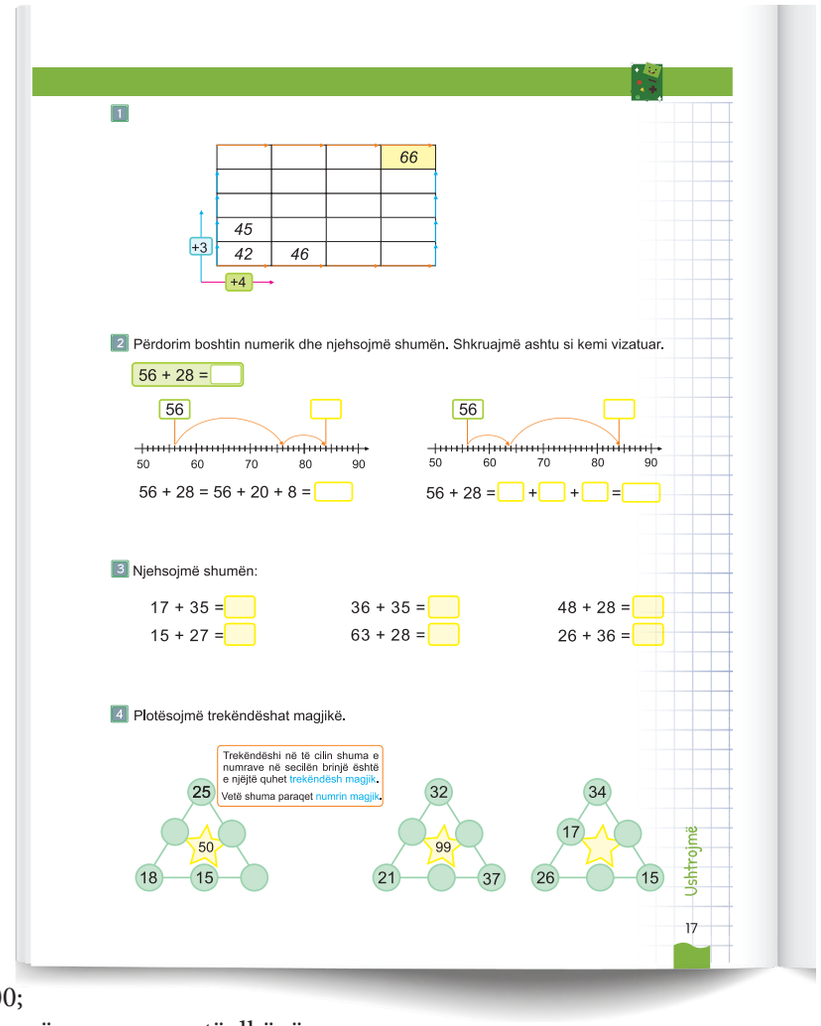

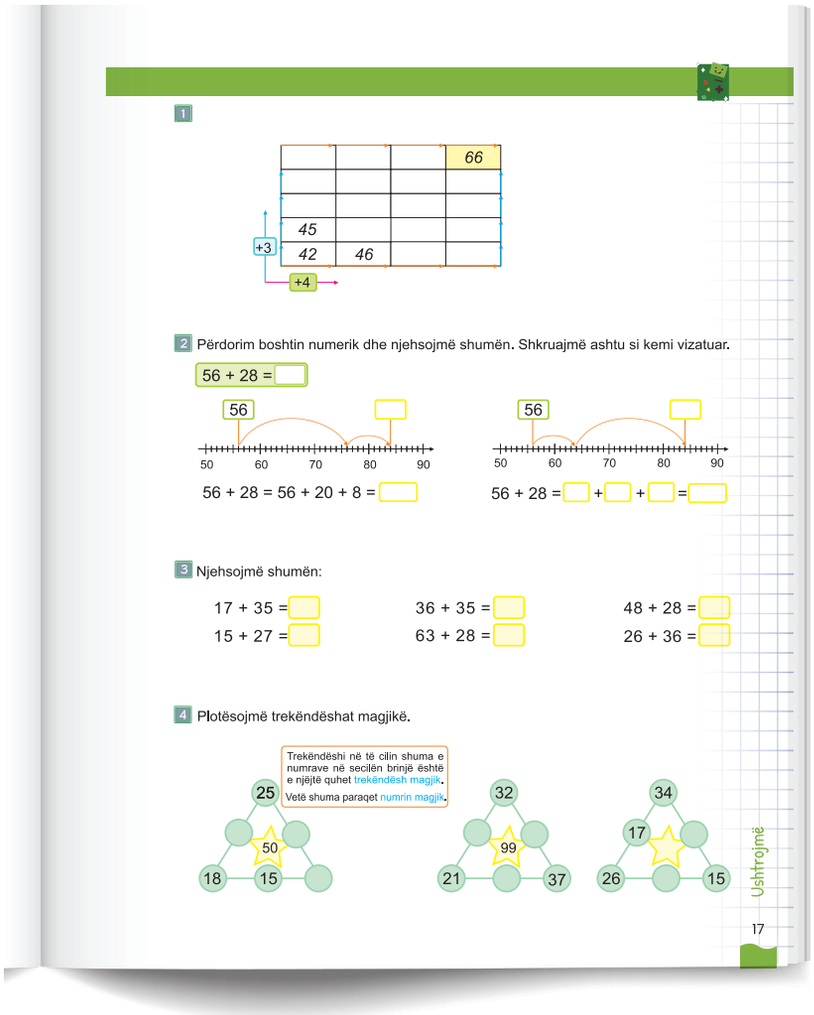

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Ditari dypjesësh

Udhëzohen nxënësit të bëjnë mbledhjen e numrave dyshifrorë në boshtin numerik, e po ashtu bëhet një rikujtim nga ora e kaluar lidhur me rëndësinë e dallimit të njësheve dhe dhjetësheve.

Kërkohet nga nxënësit të njehsojnë shumën e numrave dyshifrorë me kalim të dhjetëshes dhe të përshkruajnë se si e kryejnë veprimin.

Detyra	Përshkrimi
17 + 35 = 52 15 + 27 = 42	

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari në dyshe

Pjesa e mbetur e orës mund të zhvillohet duke i ndarë nxënësit në dyshe dhe duke kërkuar të zgjidhin detyrën 4 (dy shembujt e fundit), përderisa për shembullin e parë jepen udhëzimet për mënyrën se si duhet të zgjidhet. Pra, vizatohet në tabelë:

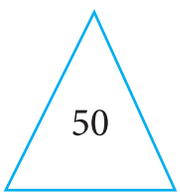

Kërkohet nga dyshet të mendojnë se si mund të plotësohet trekëndëshi magjik në të cilin shuma e numrave në secilën brinjë është e njëjtë, ku vetë shuma paraqet numrin magjik. Pasi merren mendimet e dysheve, plotësojmë brinjët e trekëndëshit në tabelë me numrat e duhur. Pra, kemi këta numra:

Brinja në të majtë: 18 + 7 + 25 = 50
Brinja në pjesën e poshtme: 18 + 15+17 = 50
Brinja në të djathtë: 25 + 8 +17 = 50
Dy trekëndëshat e tjerë që u jepen nxënësve janë të ngjashëm por duhet pasur kujdes.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e shumës së numrave natyrorë deri në 100, plotësimin e trekëndëshit magjik dhe argumentimin e mbledhjes së numrave duke përdorur boshtin numerik.

Detyrë:

Punohet një detyrë, sipas modelit të detyrës 4.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 6

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave deri në 1000.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.3; II.3,7; III.4,5; V.8; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,5; 2.1; 3.4; 5.1; 6.2; 7.1.

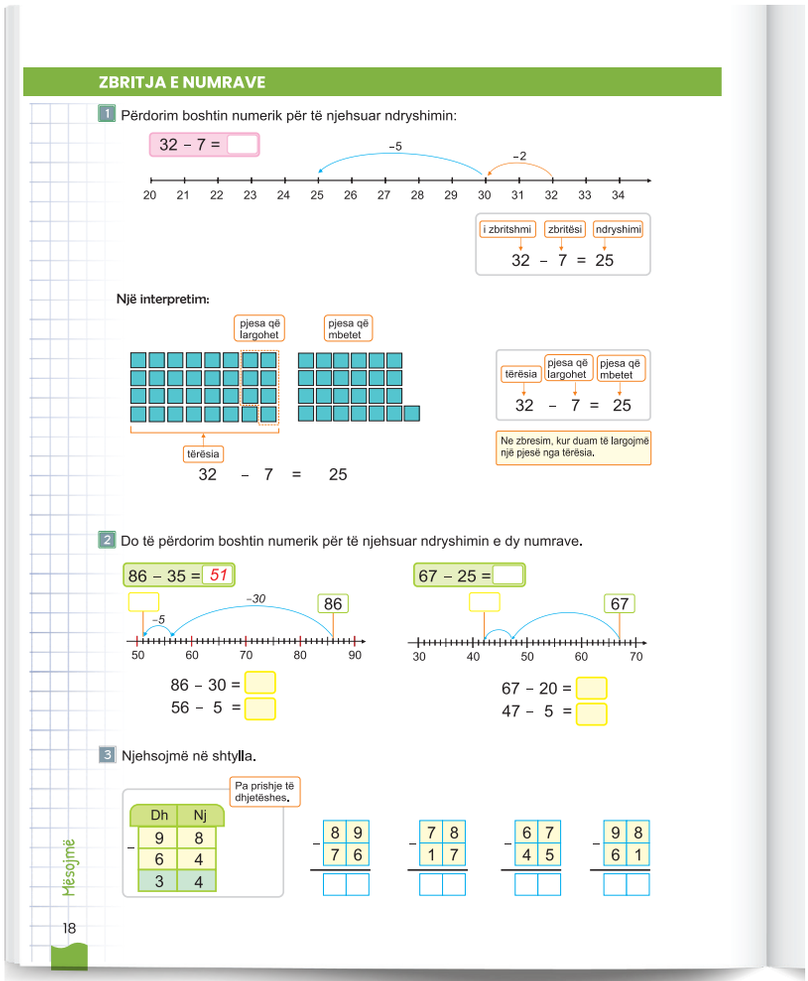

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përdor boshtin numerik për të njehsuar ndryshimin e numrave;
- Llogarit ndryshimin e numrave në shtyllë me dhe pa prishje të dhjetëshes;
- Zbulon rregullën e njehsimit në detyrat e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rrugë për të lexuarit në matematikë

Paraqesim në tabelë detyrën 1 nga teksti, ndryshimin e numrave: 32-7=__ të paraqitur në boshtin numerik dhe analizohet së bashku me nxënësit përmes pyetjeve: **Numri 32 sa dhjetëshe dhe sa njëshe ka? - Numrit 32 cilin numër po ja zbresim së pari?** (*Numrin 2*).- **Pse?** (Që të mbesin 3 dhjetëshe). - **Numrit 30 sa po ja zbresim?** (*5*). **Pra, si po ndahet numri 7?** (në 2+5). - **Sa qenka ndryshimi i numrave 32 - 7?** (*25*). - **Si quhet numri 32?** (*I zbritshmi dhe paraqet tërësinë*). - **Po numri 7 çka paraqet?** (*Zbritësin apo pjesën që largohet*). - **Numri 25 si quhet?** (*Ndryshimi, pjesa që mbetet*).
Nxënësit udhëzohen që në dyshe të punohet detyra 2 në tekst. Udhëzohen që së bashku ta zgjidhin ndryshimin e parë përmes boshtit numerik, pastaj njëri nga ta e shpjegon metodën që e kanë përdorur

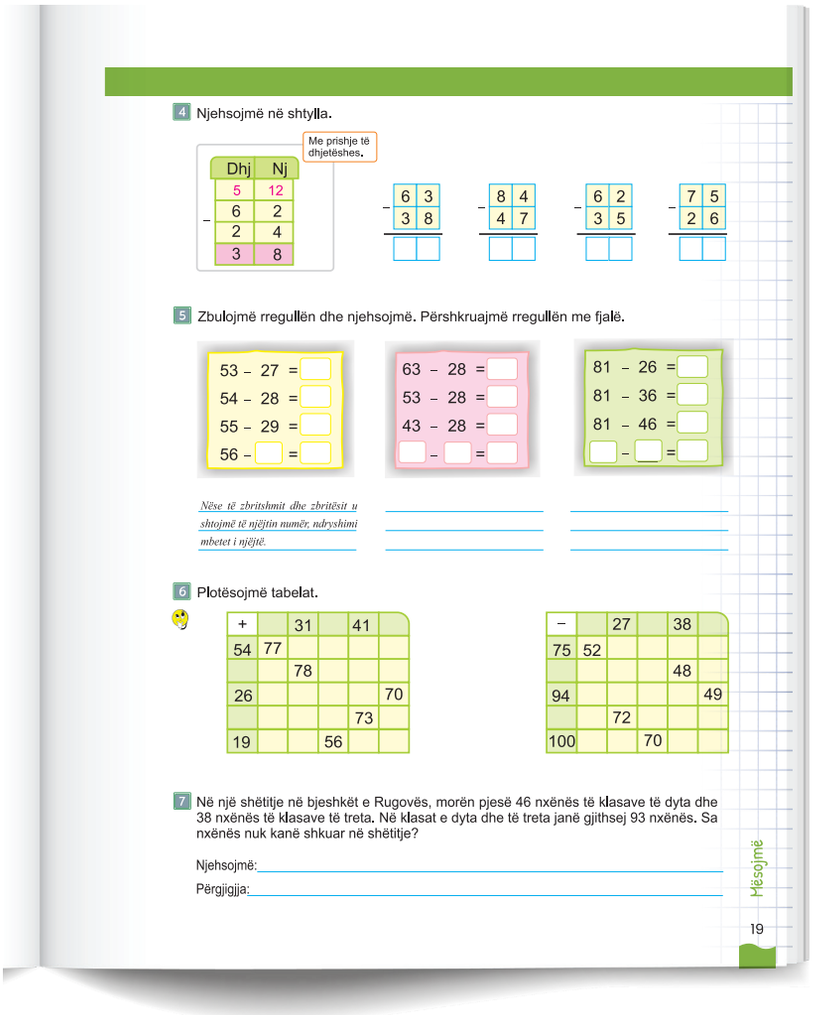

4 Njehsojmë në shtylla.

Me prishje të dhjetëshes.

Dhj	Nj
5	12
6	2
2	4
3	8

− 6 3 / 3 8 = ☐☐

− 8 4 / 4 7 = ☐☐

− 6 2 / 3 5 = ☐☐

− 7 5 / 2 6 = ☐☐

5 Zbulojmë rregullën dhe njehsojmë. Përshkruajmë rregullën me fjalë.

53 − 27 = ☐
54 − 28 = ☐
55 − 29 = ☐
56 − ☐ = ☐

63 − 28 = ☐
53 − 28 = ☐
43 − 28 = ☐
☐ − ☐ = ☐

81 − 26 = ☐
81 − 36 = ☐
81 − 46 = ☐
☐ − ☐ = ☐

Nëse të zbritshmit dhe zbritësit u shtojmë të njëjtin numër, ndryshimi mbetet i njëjtë.

6 Plotësojmë tabelat.

+		31		41	
54	77				
		78			
26					70
				73	
19			56		

−		27		38	
75	52				
				48	
94					49
		72			
100			70		

7 Në një shëtitje në bjeshkët e Rugovës, morën pjesë 46 nxënës të klasave të dyta dhe 38 nxënës të klasave të treta. Në klasat e dyta dhe të treta janë gjithsej 93 nxënës. Sa nxënës nuk kanë shkuar në shëtitje?

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

Mësojmë

19

për njehsimin e detyrës. Gjithashtu veprohet njëjtë edhe me shembullin 2.

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Shkruhet në tabelë ndryshimi i numrave 98-64 në shtyllë dhe njëri nxënës e komenton me fjalë ecurinë e zbritjes. Parashtrohet pyetja: **Çfarë zbritje kemi?** (*Pa prishje të dhjetëshes*). Nxënësve u kërkohet ta njehsojnë ndryshimin në të dy shembujt e detyrës 3 në tekst. Njëjtë veprohet edhe për detyrën 4 duke e analizuar zbritjen me prishje të dhjetëshes.

Te detyra 5 nxënësit e përshkruajnë me fjalë rregullën e zbuluar. **Cila është rregulla te shembulli i dytë?** (*Nëse i zbritshmi zvogëlohet për një numër po për atë numër do të zvogëlohet edhe ndryshimi*). - Cila është rregulla e shembullit 3? (*Nëse zbritësi rritet për një numër, ndyshimi do të zvogëlohet për të njëjtin numër*).

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shkëmbe problemin

Nxënësit u kërkohet ta përdorin mbledhjen dhe zbritjen në zgjidhjen e problemit nga jeta shkollore. Ata i udhëzojmë ta lexojnë problemin me fjalë në detyrën 7, të mundohen ta shkruajnë si barazim dhe ta zgjidhin. Pasi të zgjidhet i shkëmbejnë librat me shokun/shoqen e bankës dhe diskutojnë rreth zgjidhjes. Puna e tyre e pavarur vlerësohet. Në fund, paraqitet zgjidhja nga ana e një nxënësi në tabelë.

Zgjidhja është: 93 - (46+38) = 93-84 = 9. Pra, 9 nxënës nuk kanë shkuar në shëtitje.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përdorimin e boshtit numerik për të njehsuar ndryshimin e numrave, llogaritjen e ndryshimit të numrave në shtyllë dhe zbulimin e rregullës së njehsimit në detyrat e dhëna.

Detyrë:

Detyra 3 dhe 4 (faqe 19)

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 7

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhjes, zbritjes, shumëzimit dhe pjesëtimit të numrave deri në 1000.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1; II.4,7; III.1,3,4,5; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1, 2.1,4; 3.1; 6.1; 7.1.

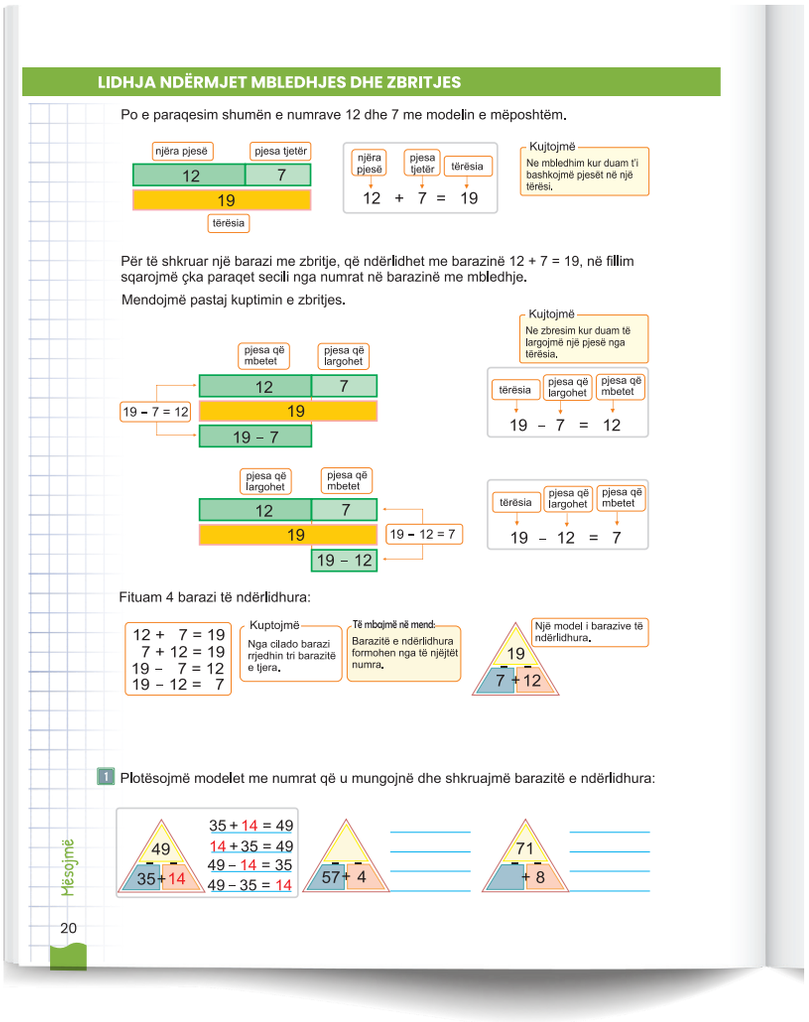
LIDHJA NDËRMJET MBLEDHJES DHE ZBRITJES

Po e paraqesim shumën e numrave 12 dhe 7 me modelin e mëposhtëm.

njëra pjesë, pjesa tjetër, tërësia
12, 7, 19
12 + 7 = 19

Kujtojmë
Ne mbledhim kur duam t'i bashkojmë pjesët në një tërësi.

Për të shkruar një barazi me zbritje, që ndërlidhet me barazinë 12 + 7 = 19, në fillim sqarojmë çka paraqet secili nga numrat në barazinë me mbledhje.

Mendojmë pastaj kuptimin e zbritjes.

pjesa që mbetet, pjesa që largohet
12, 7, 19, 19 – 7
19 – 7 = 12

Kujtojmë
Ne zbresim kur duam të largojmë një pjesë nga tërësia.

tërësia, pjesa që largohet, pjesa që mbetet
19 – 7 = 12

pjesa që largohet, pjesa që mbetet
12, 7, 19, 19 – 12
19 – 12 = 7

tërësia, pjesa që largohet, pjesa që mbetet
19 – 12 = 7

Fituam 4 barazi të ndërlidhura:

12 + 7 = 19
7 + 12 = 19
19 – 7 = 12
19 – 12 = 7

Kuptojmë
Nga cilado barazi rjedhin tri barazitë e tjera.

Të mbajmë në mend:
Barazitë e ndërlidhura formohen nga të njëjtët numra.

Një model i barazive të ndërlidhura.
19, 7, 12

1 Plotësojmë modelet me numrat që u mungojnë dhe shkruajmë barazitë e ndërlidhura:

49, 35 + 14
35 + 14 = 49
14 + 35 = 49
49 – 14 = 35
49 – 35 = 14

57 + 4

71, + 8

Mësojmë

20

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Lidhja ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Argumenton lidhjen mes mbledhjes dhe zbritjes të numrave deri në 1000;
- Shkruan barazitë e ndërlidhura duke plotësuar modelet me numra që mungojnë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Lapsat në mes

Në tabelë shkruajmë tre numra: 19, 7, 12. Nxënësit udhëzohen të punojnë në grupe me nga 4 nxënës. Ata udhëzohen që me këta 3 numra, secili brenda grupit, duhet të shkruajë një barazim duke përdorur një ngjyrë të caktuar sipas dëshirës.
Pasi t'i shkruajnë, përzgjidhet një laps me ngjyrë të caktuar, brenda çdo grupi dhe nxënësi me lapsin e përzgjedhur e lexon barazimin e tij para klasës, ku shoku/shoqja e tij e shkruan në tabelë.
P.sh.: 12 + 7 = 19; 19 - 7 = 12;
7 + 12 = 19; 19 - 12 = 7.

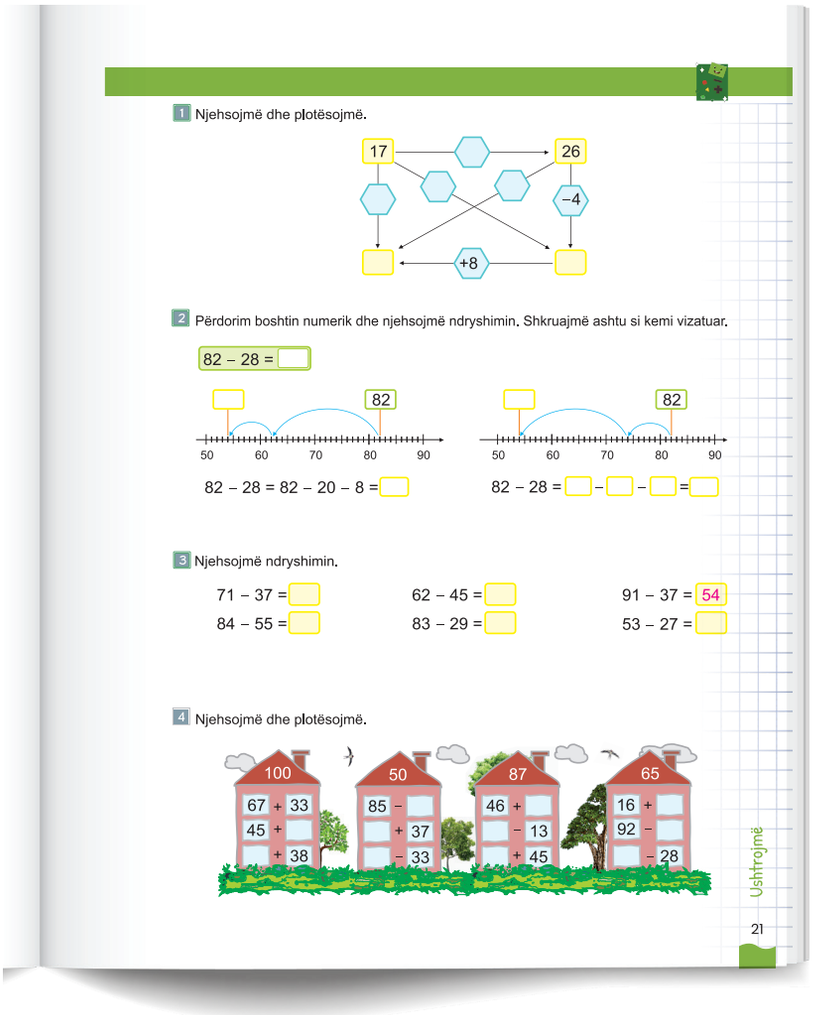

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Pyetja sjell pyetjen

Paraqitet në tabelë modeli i mbledhjes dhe i zbritjes si ai në tekst dhe sqarohet se çka paraqet secili nga numrat në barazimet e shkruara në fillim të orës.

Çka paraqet mbledhori i parë, numri 12? (*Njërën pjesë*).
Çka paraqet mbledhori i dytë, numri 7? (*Pjesa tjetër*).
Po shuma, numri 19? (*Tërësia*).
Çka paraqet i zbritshmi, numri 19 te barazimi 19-7? (*Tërësinë*).
Çfarë paraqet zbritësi, numri 7? (*Pjesën që largohet*).
Po ndryshimi, numri 12? (*Pjesën që mbetet*).
Paraqitet në tabelë modeli i barazive të ndërlidhura, si në tekst.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo/shkruaj/thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen të punojnë të pavarur detyrën 1 në tekst. Ata së pari do t'i plotësojnë modelet me numra që u mungojnë e pastaj do të shkruajnë 4 barazimet e ndërlidhura.

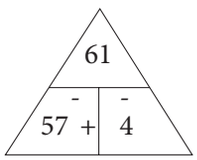

57 + 4 = 61
4 + 57 = 61
61 - 4 = 57
61 - 57 = 4

Nxënësit punojnë në dyshe, ku njëri plotëson shembullin e parë e tjetri shembullin e dytë. Pas plotësimit shkëmbehen librat mes vete që të kontrollohen dhe vlerësohen nga njëri-tjetri.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në argumentimin e ndërlidhjes së mbledhjes dhe zbritjes dhe shkrimin e barazimeve të ndërlidhura duke plotësuar modelet me numra që mungojnë.

Detyrë:

Punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 1.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 8

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1; II.4,7; III.1,3,4,5; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 3.4; 4.2,3; 7.1.

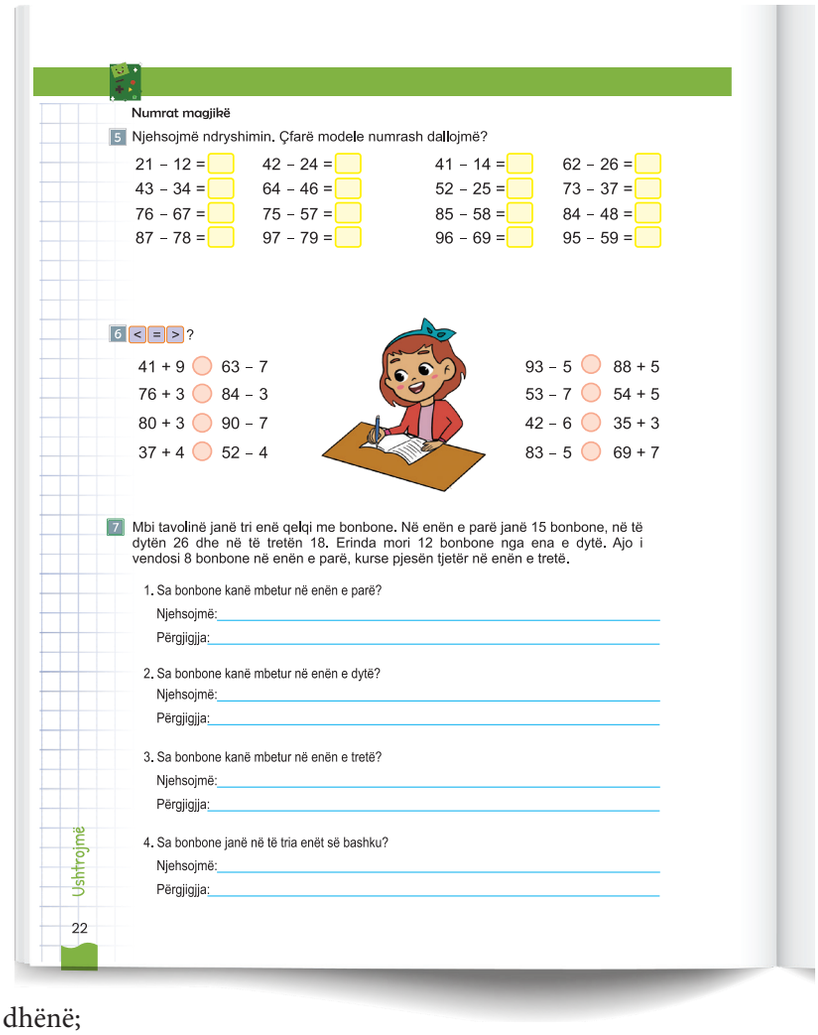
Numrat magjikë

5 Njehsojmë ndryshimin. Çfarë modele numrash dallojmë?

21 – 12 = 42 – 24 = 41 – 14 = 62 – 26 =
43 – 34 = 64 – 46 = 52 – 25 = 73 – 37 =
76 – 67 = 75 – 57 = 85 – 58 = 84 – 48 =
87 – 78 = 97 – 79 = 96 – 69 = 95 – 59 =

6 < = > ?

41 + 9 ○ 63 – 7 93 – 5 ○ 88 + 5
76 + 3 ○ 84 – 3 53 – 7 ○ 54 + 5
80 + 3 ○ 90 – 7 42 – 6 ○ 35 + 3
37 + 4 ○ 52 – 4 83 – 5 ○ 69 + 7

7 Mbi tavolinë janë tri enë qelqi me bonbone. Në enën e parë janë 15 bonbone, në të dytën 26 dhe në të tretën 18. Erinda mori 12 bonbone nga ena e dytë. Ajo i vendosi 8 bonbone në enën e parë, kurse pjesën tjetër në enën e tretë.

1. Sa bonbone kanë mbetur në enën e parë?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

2. Sa bonbone kanë mbetur në enën e dytë?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

3. Sa bonbone kanë mbetur në enën e tretë?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

4. Sa bonbone janë në të tria enët së bashku?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

Ushtrojmë

22

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja dhe zbritja (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson ndryshimin dhe shumën e numrave të dhënë;
- Demonstron shkathtësi në zgjidhjen e problemave duke zbatuar mbledhjen dhe zbritjen.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: etiketa.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Mendo/puno në dyshe/thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen të punojnë në dyshe për plotësimin e skemës në detyrën 1, në tekst. Udhëzohen t'i përcjellin shigjetat. Nëse kanë vështirësi udhëzohen p.sh., së pari plotësohet pjesa e sipërme. **Shigjeta nga cili numër po niset?** (*Numri 17*) - **Te cili numër po arrin?** (*Numri 26*). - **Çfarë paraqet numri 17?** (*Mbledhorin e parë*). - **Po numri 26?** (*Shumën*). - **Çfarë na mungon?** (*Mbledhori i dytë*). Pasi ta njehsojnë vazhdojnë ta plotësojnë skemën. Në fund, një dyshe e komenton radhën e plotësimit.
Nxënësit në dyshe njehsojnë ndryshimin e numrave 82 – 28 =__, në detyrën 2, ku njëri punon njërën mënyrë të njehsimit kurse nxënësi tjetër mënyrën e dytë. Në fund, shkëmbehen librat mes dyshes dhe komentohen dy mënyrat e njehsimit.
Ku dallohen këto 2 mënyra mes vete?

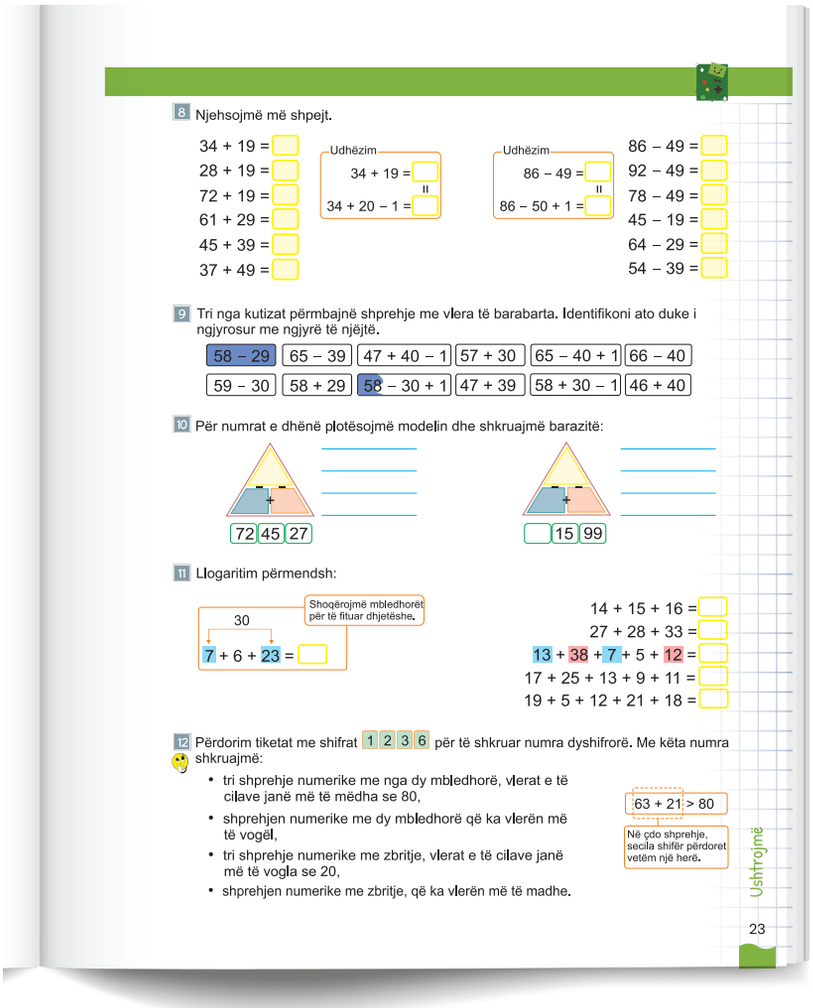

8 Njehsojmë më shpejt.

34 + 19 =
28 + 19 =
72 + 19 =
61 + 29 =
45 + 39 =
37 + 49 =

Udhëzim
34 + 19 = ☐
=
34 + 20 − 1 = ☐

Udhëzim
86 − 49 = ☐
=
86 − 50 + 1 = ☐

86 − 49 =
92 − 49 =
78 − 49 =
45 − 19 =
64 − 29 =
54 − 39 =

9 Tri nga kutizat përmbajnë shprehje me vlera të barabarta. Identifikoni ato duke i ngjyrosur me ngjyrë të njëjtë.

58 − 29	65 − 39	47 + 40 − 1	57 + 30	65 − 40 + 1	66 − 40
59 − 30	58 + 29	58 − 30 + 1	47 + 39	58 + 30 − 1	46 + 40

10 Për numrat e dhënë plotësojmë modelin dhe shkruajmë barazitë:

72 45 27

☐ 15 99

11 Llogaritim përmendsh:

30
Shoqërojmë mbledhorët për të fituar dhjetëshe.
7 + 6 + 23 = ☐

14 + 15 + 16 = ☐
27 + 28 + 33 = ☐
13 + 38 + 7 + 5 + 12 = ☐
17 + 25 + 13 + 9 + 11 = ☐
19 + 5 + 12 + 21 + 18 = ☐

12 Përdorim tiketat me shifrat 1 2 3 6 për të shkruar numra dyshifrorë. Me këta numra shkruajmë:

- tri shprehje numerike me nga dy mbledhorë, vlerat e të cilave janë më të mëdha se 80,
- shprehjen numerike me dy mbledhorë që ka vlerën më të vogël,
- tri shprehje numerike me zbritje, vlerat e të cilave janë më të vogla se 20,
- shprehjen numerike me zbritje, që ka vlerën më të madhe.

63 + 21 > 80
Në çdo shprehje, secila shifër përdoret vetëm një herë.

Ushtrojmë

23

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
D.R.T.A.

Nxënësit udhëzohen të punojnë në dyshe në detyrën 5, ku nxënësi 1 e njehson ndryshimin në 2 shtyllat e para kurse nxënësi 2 në dy të fundit. Pas njehsimit bashkëpunojnë në pyetjet, si: **Çfarë modele numrash dallojmë?** (*9, 18, 27, 36*).
A mendoni që kanë diçka të përbashkët?
Në detyrën 7 kërkohet zgjidhja për 4 raste, por fillimisht duhet njehsuar zhvendosjen e bomboneve nga njëra enë në tjetrën.
Përgjigjet në pyetjet janë:
1. Në enën e parë janë bërë 15 + 8 = 23 bombone.
2. Në enën e dytë kanë mbetur 26 - 12 = 14 bombone.
3. Në enën e tretë janë bërë 18+(12-8) =18+4=22 b.

Nga dy shembujt e detyrës 8 nxënësit njehsojnë më shpejt shumën dhe ndryshimin sipas udhëzimit të dhënë. Komentohet njehsimi para klasës. **Si e njehsuat shumën më shpejt?** (*Duke e rritur mbledhorin e dytë në numër të plotë më të afërt. Pastaj, shumës ia heqim aq për sa e kemi rritur mbledhorin e dytë*).

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Nxënësit udhëzohen që duke shoqëruar mbledhorët për të fituar dhjetëshe, të njehsojnë shumën në tre shembujt e detyrës 11. Ata punojnë të pavarur dhe puna e tyre vlerësohet.
Nxënësit në dyshe i përdorin etiketat e shpërndara me shifrat 1 2 3 6 për të shkruar numra dyshifrorë. Me këta numra do të shkruajnë: tri shprehje numerike me nga dy mbledhorë, vlerat e të cilave janë më të mëdha se 80 (kërkesa e parë në detyrën 12).
Pasi t'i shkruajnë paraqiten para klasës, në tabelë, p.sh., 21 + 63 > 80; 61 + 32 > 80; 62 + 31 > 80.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e ndryshimit dhe shumës së numrave dhe demonstrimin e shkathtësive në zgjidhjen e problemave.

Detyrë:
Detyra 9 dhe 10 (faqe 23)

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 9

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demostron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

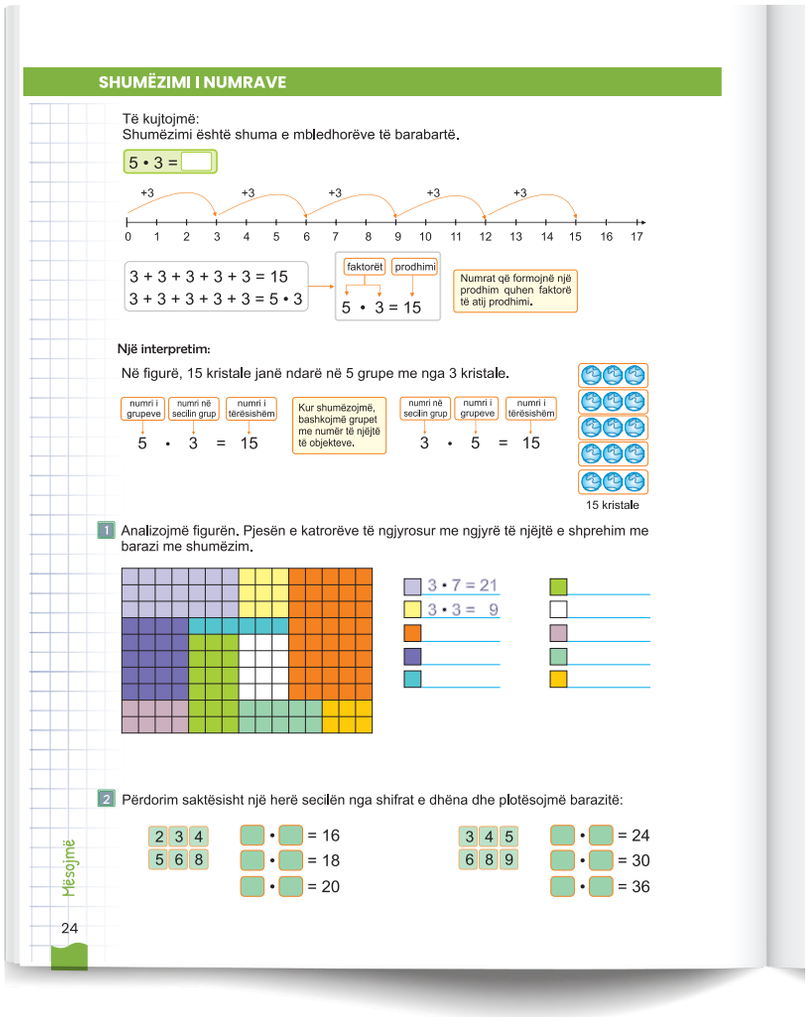
SHUMËZIMI I NUMRAVE

Të kujtojmë:
Shumëzimi është shuma e mbledhorëve të barabartë.

5 • 3 =

+3 +3 +3 +3 +3
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15
3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 5 • 3

faktorët prodhimi
5 • 3 = 15

Numrat që formojnë një prodhim quhen faktorë të atij prodhimi.

Një interpretim:
Në figurë, 15 kristale janë ndarë në 5 grupe me nga 3 kristale.

numri i grupeve | numri në secilin grup | numri i tërësishëm
5 • 3 = 15

Kur shumëzojmë, bashkojmë grupet me numër të njëjtë të objekteve.

numri në secilin grup | numri i grupeve | numri i tërësishëm
3 • 5 = 15

15 kristale

1 Analizojmë figurën. Pjesën e katrorëve të ngjyrosur me ngjyrë të njëjtë e shprehim me barazi me shumëzim.

3 • 7 = 21
3 • 3 = 9

2 Përdorim saktësisht një herë secilën nga shifrat e dhëna dhe plotësojmë barazitë:

2 3 4
5 6 8

= 16
= 18
= 20

3 4 5
6 8 9

= 24
= 30
= 36

Mësojmë

24

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë;
- Shkruan barazi të shumëzimit bazuar në figurën e dhënë;
- Plotëson barazi duke përdorur shifrat e dhëna në detyrë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në këtë fazë të orës, mësimdhënësi/ja e rikujton së bashku me nxënësit tabelën e shumëzimit të mësuar nga viti i kaluar. Ua rikujtojmë nxënësve që shumëzimi i dy numrave njëshifrorë realizohet njëjtë sikurse gjatë realizimit të shumës së mbledhorëve të njëjtë si, p.sh.:

2·5=10 ose 2+2+2+2+2=10 ose 5+5=10

Aludojmë që rasti i parë, numri 2, mblidhet si mbledhor pesë herë me vetveten dhe në rastin e dytë, numri 5, dy herë me vetveten dhe fitohet shumë e njëjtë.

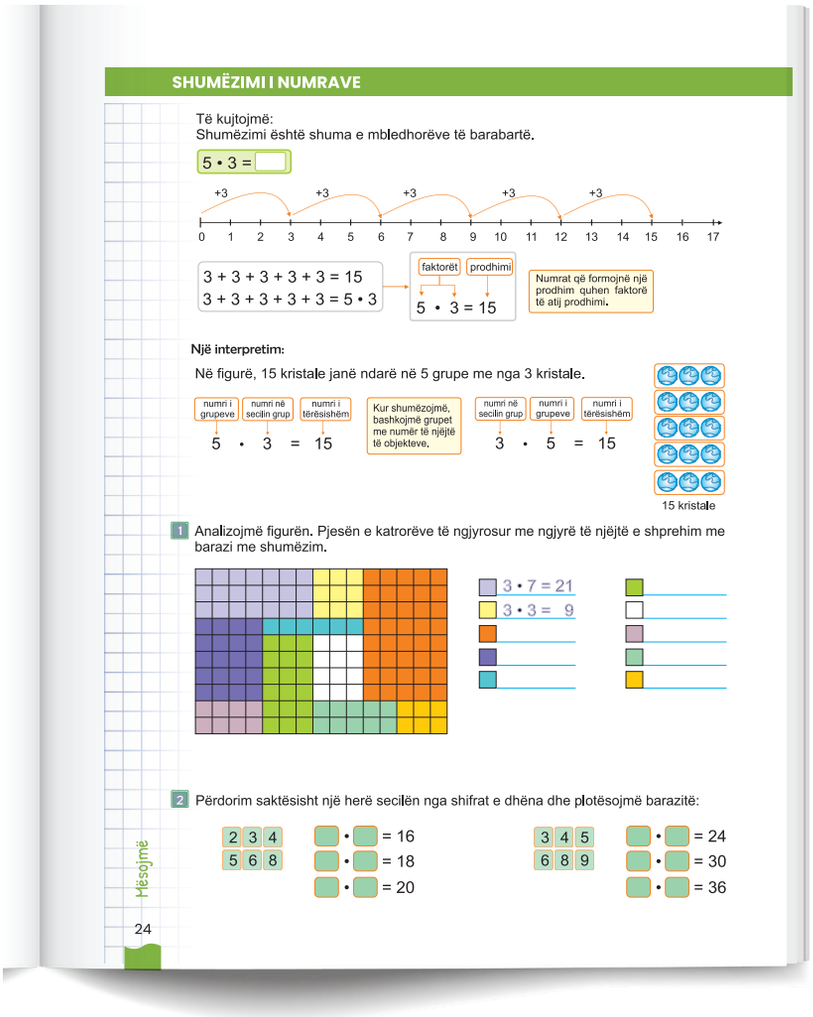
SHUMËZIMI I NUMRAVE

Të kujtojmë:
Shumëzimi është shuma e mbledhorëve të barabartë.

5 • 3 =

+3 +3 +3 +3 +3

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15
3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 5 • 3

faktorët prodhimi

5 • 3 = 15

Numrat që formojnë një prodhim quhen faktorë të atij prodhimi.

Një interpretim:

Në figurë, 15 kristale janë ndarë në 5 grupe me nga 3 kristale.

numri i grupeve | numri në secilin grup | numri i tërësishëm

5 • 3 = 15

Kur shumëzojmë, bashkojmë grupet me numër të njëjtë të objekteve.

numri në secilin grup | numri i grupeve | numri i tërësishëm

3 • 5 = 15

15 kristale

1 Analizojmë figurën. Pjesën e katrorëve të ngjyrosur me ngjyrë të njëjtë e shprehim me barazi me shumëzim.

3 • 7 = 21
3 • 3 = 9

2 Përdorim saktësisht një herë secilën nga shifrat e dhëna dhe plotësojmë barazitë:

2 3 4
5 6 8

• = 16
• = 18
• = 20

3 4 5
6 8 9

• = 24
• = 30
• = 36

Mësojmë

24

Në lidhje me këtë aludim sqarojmë në shembullin fillestar në fq. 24 se si është fituar prodhimi 5·3=15

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Pyetja sjell pyetjen

Nga shembulli 1 në fq. 24 nxënësit në mënyrë individuale duhet që fushat e ngjyrosura me ngjyrë të njëjtë dhe duke numruar katrorët horizontalisht dhe vertikalisht ta kuptojnë për çfarë shumëzimi të numrave bëhet fjalë dhe cili është barazimi.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo/ Gjej rezultatin/ Diskuto në grup

Për secilin grup të klasës të përbërë prej 4 nxënësve, përgatisim zarfe me nga 8 numra dyshifrorë të ndryshëm. Nxënësit në grupe së pari kanë për të tërhequr dy numra rastësisht nga zarfi dhe kanë për t'i krahasuar ata ndërmjet vete. Pastaj si detyrë e dytë ata kanë për t'i nxjerrë të gjithë numrat nga zarfi dhe duhet t'i rendisin: grupi 1 dhe 3, nga më i vogli deri te më i madhi, ndërsa grupet 2, 4 dhe 5 të kundërtën, nga më i madhi deri te më i vogli.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në kryerjen e shumëzimit të numrave njëshifrorë, shkrimin e barazive bazuar në figurë dhe plotësimin e barazive duke përdorur shifrat e dhëna në detyrë.

Detyrë:

Shkruhen pesë barazime të shumëzimit sipas modelit të detyrës 2.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 10

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Vetitë e shumëzimit

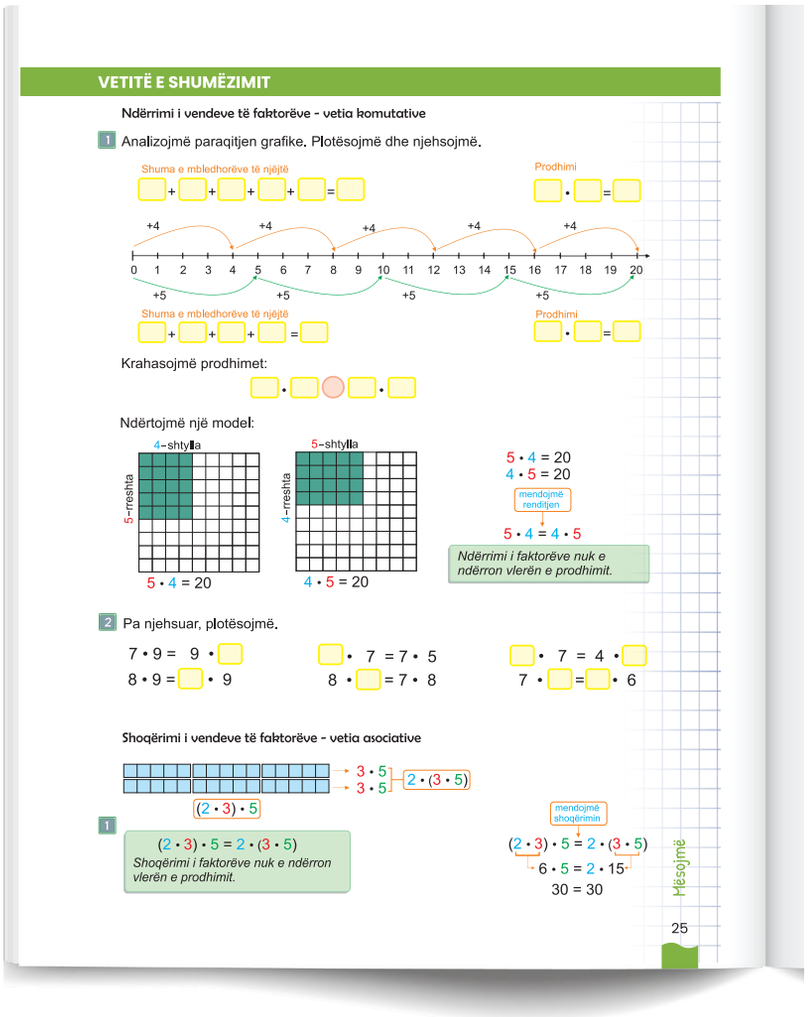

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Zbaton vetinë komutative dhe asociative të shumëzimit në barazimet e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Paraprakisht vizatojmë një bosht numerik në tabelë nga 0 deri në 20. Fillojmë me pyetjen për nxënësit: Nëse fillojmë nga zero dhe kalojmë 5 herë nga 4 njësi, a mund ta kuptoni se te cili numër do të arrijmë? Pra, duhet potencuar para nxënësve që të njëjtën pyetje mund ta realizojmë në dy rrugë të ndryshme, e para duke kaluar 5 herë nga 4 njësi dhe e dyta duke kaluar 4 herë nga 5 njësi.

Pas diskutimeve nga nxënësit fillojmë plotësimin e detyrës 1 në faqe 25. Pas plotësimit të detyrës 1,

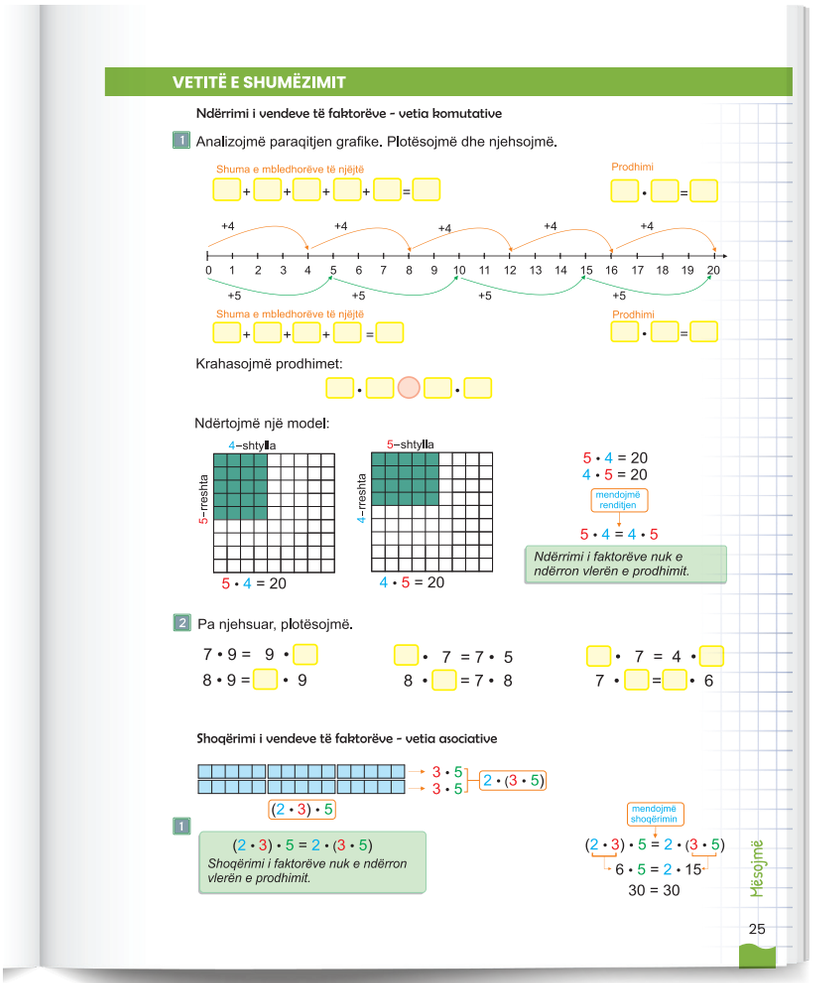
VETITË E SHUMËZIMIT

Ndërrimi i vendeve të faktorëve - vetia komutative

1 Analizojmë paraqitjen grafike. Plotësojmë dhe njehsojmë.

Shuma e mbledhorëve të njëjtë

Prodhimi

Krahasojmë prodhimet:

Ndërtojmë një model:

4–shtylla

5–rreshta

5 • 4 = 20

5–shtylla

4–rreshta

4 • 5 = 20

5 • 4 = 20
4 • 5 = 20
mendojmë renditjen
5 • 4 = 4 • 5

Ndërrimi i faktorëve nuk e ndërron vlerën e prodhimit.

2 Pa njehsuar, plotësojmë.

7 • 9 = 9 • ☐
8 • 9 = ☐ • 9

☐ • 7 = 7 • 5
8 • ☐ = 7 • 8

☐ • 7 = 4 • ☐
7 • ☐ = ☐ • 6

Shoqërimi i vendeve të faktorëve - vetia asociative

3 • 5
3 • 5
2 • (3 • 5)
(2 • 3) • 5

1

(2 • 3) • 5 = 2 • (3 • 5)
Shoqërimi i faktorëve nuk e ndërron vlerën e prodhimit.

mendojmë shoqërimin
(2 • 3) • 5 = 2 • (3 • 5)
6 • 5 = 2 • 15
30 = 30

Hësojmë

25

sqarojmë para nxënësve që barazimi i mësipërm 4·5=5·4 quhet vetia e ndërrimit të vendeve apo vetia komutative.

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Vazhdojmë me pjesën e detyrës 2 nga vetë nxënësit, gjithmonë duke respektuar vetinë e ndërrimit të vendeve apo vetinë komutative që mësuam më sipër. Gjatë zgjidhjes së detyrës 3 së pari ne sqarojmë modelin e blloqeve, ku ky model tregon qartë vetinë e shoqërimit. Pra, u tregojmë nxënësve që numri jashtë kllapave te pjesa e shumëzimit, shoqëron të dy faktorët brenda kllapave. Vetia e dytë e shumëzimit është vetia e shoqërimit apo vetia asociative. Modelojmë një shembull për të parë se a është kuptuar nga nxënësit vetia asociative.

$$2\cdot(5\cdot4)=(2\cdot5)\cdot4$$
$$2\cdot20=10\cdot4$$
$$40=40$$

U tregojmë nxënësve që te vetia asociative, shoqërimi i faktorëve nuk e ndryshon vlerën e prodhimit:

$$2\cdot(5\cdot4)=(2\cdot5)\cdot4$$

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo/ Gjej rezultatin/ Diskuto në grup

Për secilin grup të klasës të përbërë prej 4 nxënësve, përgatisim nga katër detyra që kanë të bëjnë me dy vetitë e mësuara më poshtë:
Duke zbatur vetitë komutative dhe asociative, zgjidhni:

2·8=__·2
6·_=__·6
__·__=__·__
2·(5·__)=(2·5)·__
8·(1·__)=(8·__)·__

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zbatimin e vetisë komutative dhe asociative në barazimet e dhëna.

Detyrë:

Zbatohet vetia komutative dhe asociative në pesë detyra me shumëzim.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 11

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

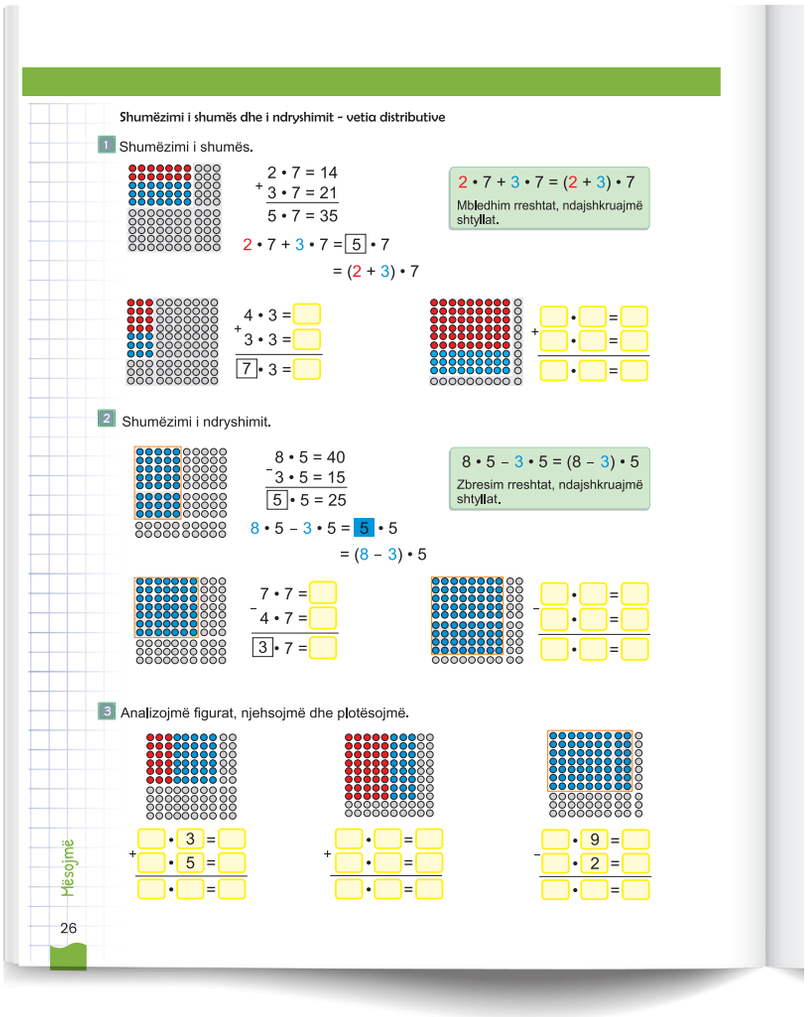
Shumëzimi i shumës dhe i ndryshimit - vetia distributive

1 Shumëzimi i shumës.

2 Shumëzimi i ndryshimit.

3 Analizojmë figurat, njehsojmë dhe plotësojmë.

Mësojmë

26

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i shumës dhe i ndryshimit - vetia distributive

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Zbaton vetinë distributive në barazimet e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në pjesën hyrëse duhet të rikujtohet me ndonjë shembull vetia e ndërrimit të vendeve të faktorëve; nga ky arsyetim nisemi në vetinë që do ta sqarojmë ditën e sotme.

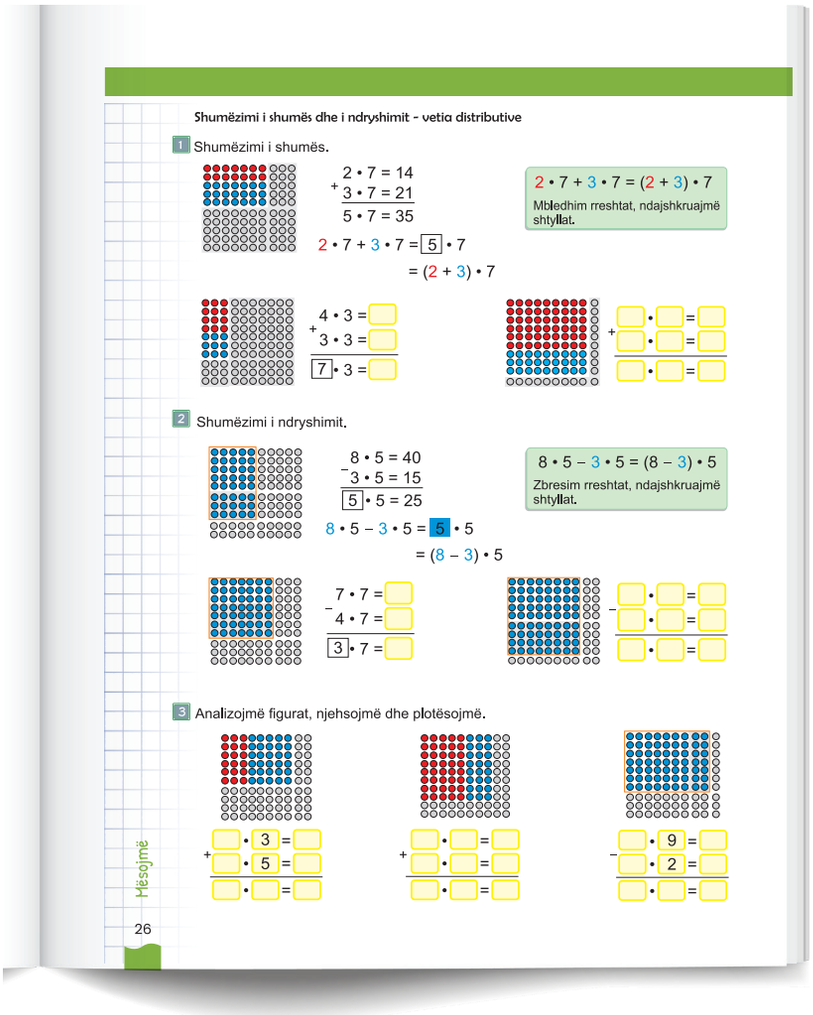

Shumëzimi i shumës dhe i ndryshimit - vetia distributive

1 Shumëzimi i shumës.

2 • 7 = 14
3 • 7 = 21
5 • 7 = 35

2 • 7 + 3 • 7 = 5 • 7
= (2 + 3) • 7

2 • 7 + 3 • 7 = (2 + 3) • 7
Mbledhim rreshtat, ndajshkruajmë shtyllat.

4 • 3 =
3 • 3 =
7 • 3 =

2 Shumëzimi i ndryshimit.

8 • 5 = 40
3 • 5 = 15
5 • 5 = 25

8 • 5 – 3 • 5 = 5 • 5
= (8 – 3) • 5

8 • 5 – 3 • 5 = (8 – 3) • 5
Zbresim rreshtat, ndajshkruajmë shtyllat.

7 • 7 =
4 • 7 =
3 • 7 =

3 Analizojmë figurat, njehsojmë dhe plotësojmë.

• 3 =
• 5 =
• =

• =
• =
• =

• 9 =
• 2 =
• =

Mësojmë

26

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Në këtë pjesë të orës mësimore vazhdojmë me sqarimin e pjesës së parë të detyrës 1 në faqe 26 duke diskutuar hap pas hapi shumëzimin e shumës së numrave të dhënë: (2+3)·7=2·7+3·7=14+21=35.

Që të konstatohet më qartë se sa është kuptuar kjo rregull, i udhëzojmë nxënësit ta zgjidhin pjesën e dytë të detyrës 1.

Zgjidhim së bashku me nxënësit edhe detyrën 2, gjithnjë duke u mbështetur në shembullin e sqaruar në pjesën e parë me anë të shumës dhe duke arsyetuar të njëjtën metodë me anë të ndryshimit të numrave:
(8-3)·5=8·5+3·5=40+15=55.

Që të konstatohet më qartë se sa është kuptuar kjo rregull, i udhëzojmë nxënësit ta zgjidhin pjesën e dytë të detyrës 2. Pas zgjidhjes përkufizojmë që faktori i jashtëm i prodhimit shumëzon dy mbledhorët apo të zbritshmin dhe zbritësin në kllapa, këtë e quajmë vetia distributive e shumës dhe ndryshimit të numrave.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Detyra 3: Nxënësit udhëzohen që duke analizuar figurat, njehsojnë dhe plotësojnë detyrën e dhënë. Pastaj në dyshe kontrollojnë punën e njëri-tjetrit.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zbatimin e vetisë distributive në barazimet e dhëna.

Detyrë:

Njehsohet prodhimi i shumës dhe i ndryshimit të pesë detyrave duke e zbatuar vetinë distributive.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 12

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson prodhimin e numrave njëshifrorë;
- Zbaton vetitë e shumëzimit në barazimet e dhëna;
- Identifikon vlerën e numrave të panjohur për të fituar barazi të sakta.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative

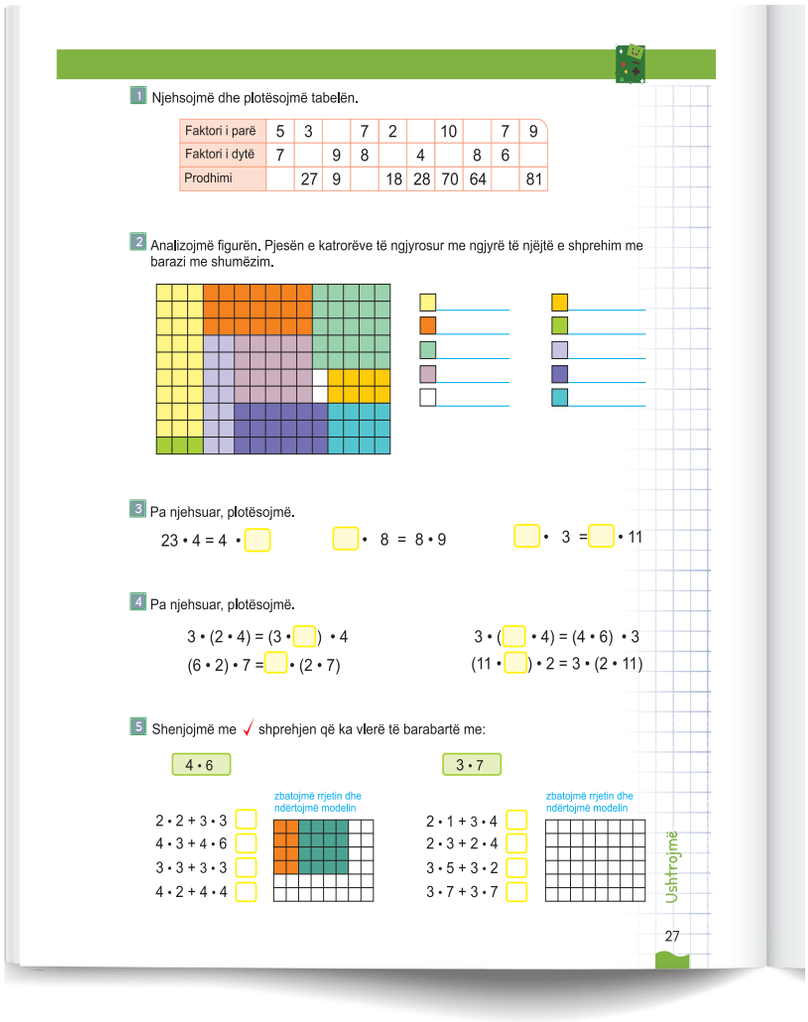
1 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelën.

Faktori i parë	5	3		7	2		10		7	9
Faktori i dytë	7		9	8		4		8	6	
Prodhimi		27	9		18	28	70	64		81

2 Analizojmë figurën. Pjesën e katrorëve të ngjyrosur me ngjyrë të njëjtë e shprehim me barazi me shumëzim.

3 Pa njehsuar, plotësojmë.
23 • 4 = 4 • ☐ ☐ • 8 = 8 • 9 ☐ • 3 = ☐ • 11

4 Pa njehsuar, plotësojmë.
3 • (2 • 4) = (3 • ☐) • 4
(6 • 2) • 7 = ☐ • (2 • 7)
3 • (☐ • 4) = (4 • 6) • 3
(11 • ☐) • 2 = 3 • (2 • 11)

5 Shenjojmë me √ shprehjen që ka vlerë të barabartë me:
4 • 6
2 • 2 + 3 • 3 ☐
4 • 3 + 4 • 6 ☐
3 • 3 + 3 • 3 ☐
4 • 2 + 4 • 4 ☐
zbatojmë rjetin dhe ndërtojmë modelin
3 • 7
2 • 1 + 3 • 4 ☐
2 • 3 + 2 • 4 ☐
3 • 5 + 3 • 2 ☐
3 • 7 + 3 • 7 ☐
zbatojmë rjetin dhe ndërtojmë modelin
Ushtrojmë
27

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Fillojmë mësimin e sotëm duke i udhëzuar nxënësit që ta rikujtojnë shumëzimin e numrave, duke zgjidhur detyrën 1, në mënyrë individuale në libër.

Duke rikujtuar vetinë e ndërrimit të vendeve - vetinë komutative zgjidhim detyrën 2, ku së pari nga mësimdhënësi/ja realizohet punimi i drejtkëndëshit me fusha të ndara sipas ngjyrave dhe nga 10 nxënës në tabelë, duke parë fushën e ngjyrosur ata duhet ta realizojnë shumëzimin e faktorëve.

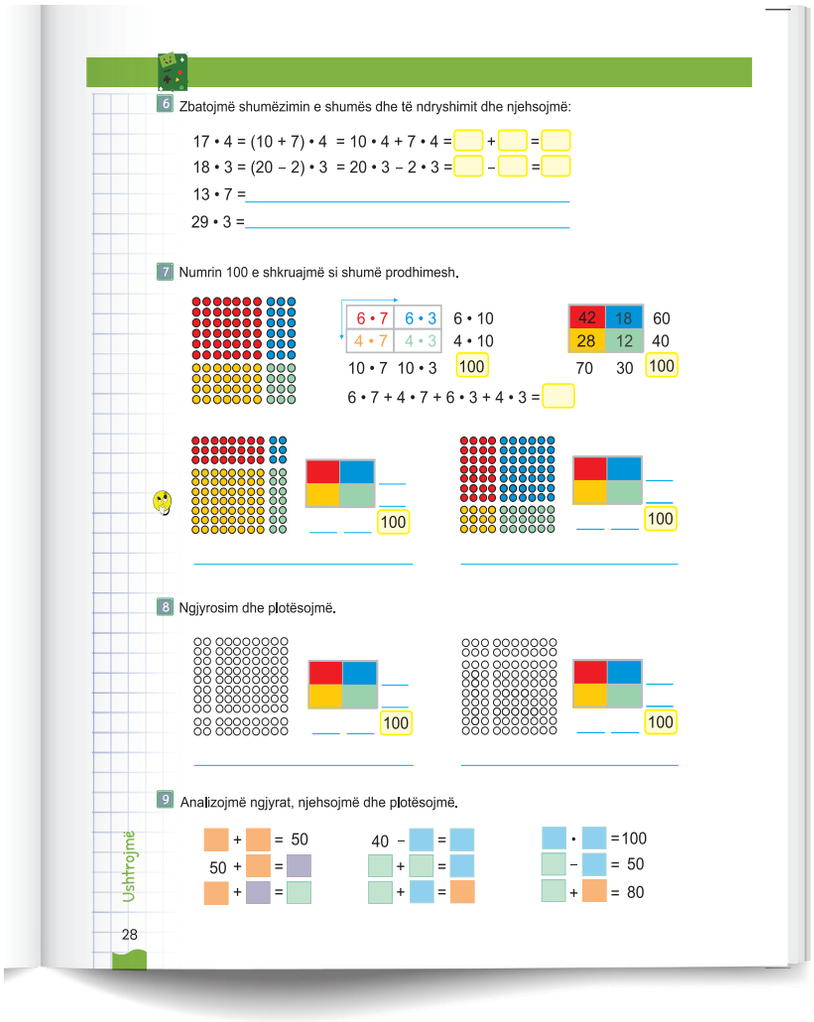

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Duke i respektuar vetitë e shumëzimit, udhëzojmë nxënësit të zgjidhin në dyshe detyrat 3, 4 dhe 6. Detyra 5 në faqe 27 duhet të zgjidhet në shtëpi nga nxënësit.

Detyrën 7 e zgjidhim së bashku me nxënës në tabelë, duke sqaruar se si formohet shuma e prodhimeve për të arritur barazimin 100, pastaj duke analizuar secilën ngjyrë se çfarë prodhimi të faktorëve përfaqëson.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë në dyshe

Këtë pjesë e vazhdojmë me zgjidhjen e detyrës 8 në libër nga nxënësit në dyshe, ku secila dyshe, duke respektuar atë që e sqaruam më sipër, së pari i ngjyrosin sipas dëshirës fushat e ndara me rrathë të vegjël sipas 4 ngjyrave, si: të kuqe, të kaltër, të verdhë dhe të gjelbër; pastaj formojnë shumën e prodhimeve për të nxjerrë barazimin 100.

Detyra 9 zgjidhet në tabelë nga mësimdhënësi/ja, duke sqaruar që katrorët me ngjyrë të njëjtë në kolonën e njëjtë duhet të kenë të përshkruar numër të njëjtë.
Pra, kolona e parë: katrori portokalli 25, katrori vjollcë 75 dhe katrori i gjelbër 100.
Kolona e dytë: katrori i kaltër 20, katrori i gjelbër 10 dhe katrori portokalli 30.
Kolona e tretë: katrori i kaltër 10, katrori i gjelbër 60 dhe katrori portokalli 20.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e prodhimit të numrave njëshifrorë, zbatimin e vetive të shumëzimit dhe identifikimin e vlerës së numrave të panjohur për të fituar barazi të sakta.

Detyrë:

Zgjidhet një detyrë sipas modelit të detyrës 8.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 13

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

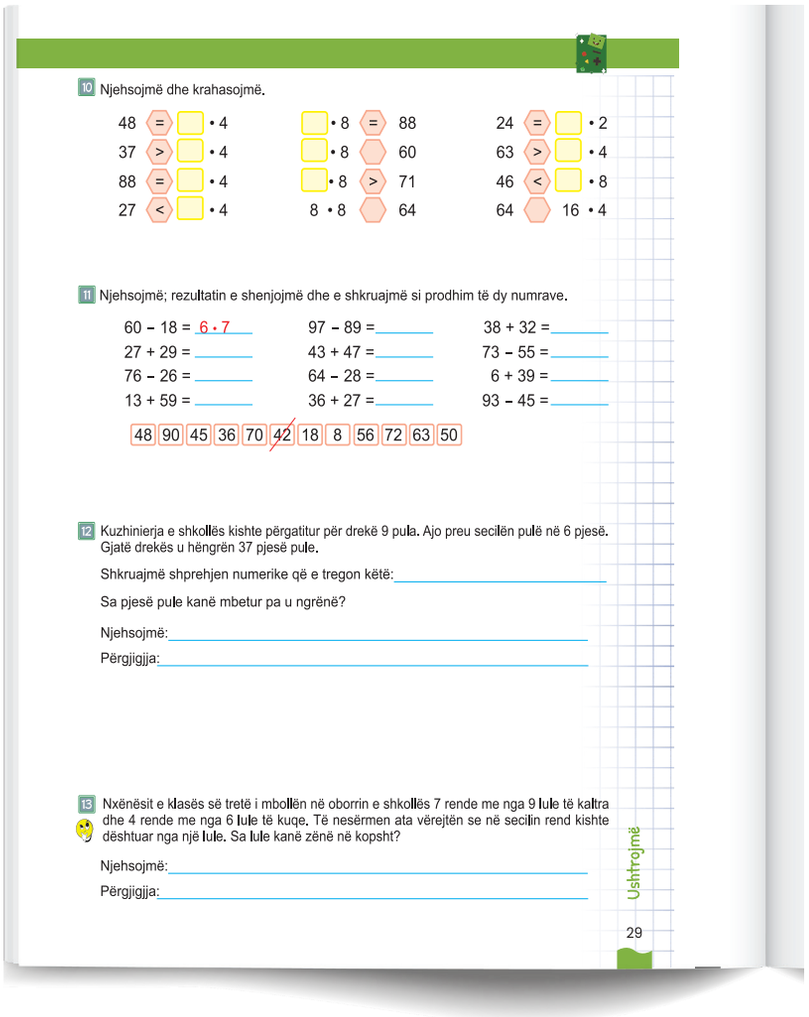

10 Njehsojmë dhe krahasojmë.

48 = □ • 4 | □ • 8 = 88 | 24 = □ • 2
37 > □ • 4 | □ • 8 ⬡ 60 | 63 > □ • 4
88 = □ • 4 | □ • 8 > 71 | 46 < □ • 8
27 < □ • 4 | 8 • 8 ⬡ 64 | 64 ⬡ 16 • 4

11 Njehsojmë; rezultatin e shenjojmë dhe e shkruajmë si prodhim të dy numrave.

60 – 18 = 6 • 7 | 97 – 89 = _____ | 38 + 32 = _____
27 + 29 = _____ | 43 + 47 = _____ | 73 – 55 = _____
76 – 26 = _____ | 64 – 28 = _____ | 6 + 39 = _____
13 + 59 = _____ | 36 + 27 = _____ | 93 – 45 = _____

48 90 45 36 70 42 18 8 56 72 63 50

12 Kuzhinierja e shkollës kishte përgatitur për drekë 9 pula. Ajo preu secilën pulë në 6 pjesë. Gjatë drekës u hëngrën 37 pjesë pule.
Shkruajmë shprehjen numerike që e tregon këtë: _____
Sa pjesë pule kanë mbetur pa u ngrënë?
Njehsojmë: _____
Përgjigjja: _____

13 Nxënësit e klasës së tretë i mbollën në oborrin e shkollës 7 rende me nga 9 lule të kaltra dhe 4 rende me nga 6 lule të kuqe. Të nesërmen ata vërejtën se në secilin rend kishte dështuar nga një lule. Sa lule kanë zënë në kopsht?
Njehsojmë: _____
Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

29

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen faktorin e panjohur në barazimet dhe jobarazimet e dhëna;
- Krahason numrat dyshifrorë;
- Shkruan numrat dyshifrorë si prodhim të dy numrave;
- Zgjidh problema me fjalë;
- Përcakton vlerën e numrave që mbulohen nga figurat e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Fillojmë mësimin e sotëm duke i udhëzuar nxënësit që në mënyrë individuale, duke e rikujtuar shumëzimin e numrave zgjidhin detyrën 10 në faqe 29; në mënyrë individuale në libër, njehsojnë dhe krahasojnë anët e barazimit apo jobarazimit.
Detyrën 11 në faqe 29 e zgjidhim në tabelë së bashku me nxënës, gjithnjë duke sqaruar që rezultatin

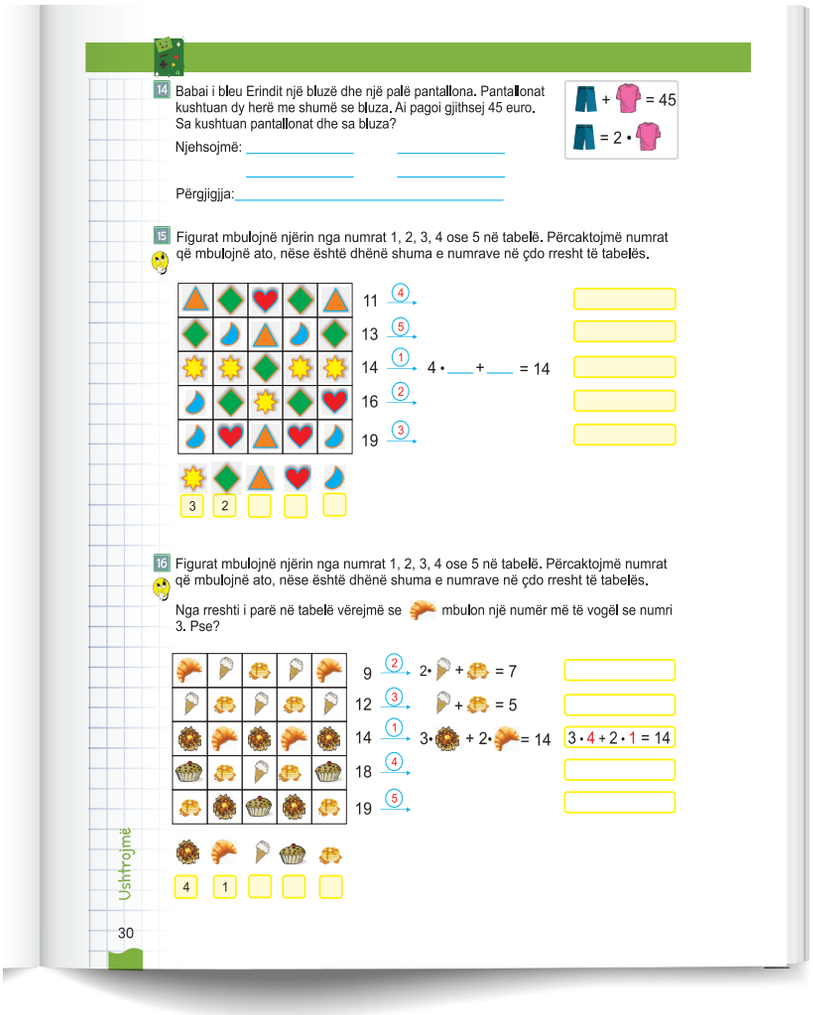

14 Babai i bleu Erindit një bluzë dhe një palë pantallona. Pantallonat kushtuan dy herë me shumë se bluza. Ai pagoi gjithsej 45 euro. Sa kushtuan pantallonat dhe sa bluza?

+ = 45

= 2 •

Njehsojmë: _____ _____

_____ _____

Përgjigjja: _____

15 Figurat mbulojnë njërin nga numrat 1, 2, 3, 4 ose 5 në tabelë. Përcaktojmë numrat që mbulojnë ato, nëse është dhënë shuma e numrave në çdo rresht të tabelës.

11 (4)

13 (5)

14 (1) 4 • ___ + ___ = 14

16 (2)

19 (3)

3 2

16 Figurat mbulojnë njërin nga numrat 1, 2, 3, 4 ose 5 në tabelë. Përcaktojmë numrat që mbulojnë ato, nëse është dhënë shuma e numrave në çdo rresht të tabelës.

Nga rreshti i parë në tabelë vërejmë se mbulon një numër më të vogël se numri 3. Pse?

9 (2) 2• + = 7

12 (3) + = 5

14 (1) 3• + 2• = 14 3 • 4 + 2 • 1 = 14

18 (4)

19 (5)

4 1

Ushtrojmë

30

e fituar e eliminojmë dhe të njëjtin duhet ta shkruajnë si prodhim të të dy numrave, si p.sh.: 27+29=8·7

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Rrugëzgjidhje për të lexuarit matematik

Nxënësit ndahen në tri grupe. Grupi i parë e zgjidh detyrën 12; i dyti detyrën 13 dhe grupi i katërt e zgjidh detyrën 14. Përfaqësuesit e grupeve i paraqesin zgjidhjet përpara klasës.
Detyra 12: 9 *pula nga* 6 *pjesë* = 54 *pjesë pule*
9·6=54 *atëherë* 54-37=17. Kanë mbetur edhe 17 pjesë pule pa ngrënë.

Zgjidhim në tabelë problemat me fjalë:
Detyra 13: 7·9+4·6=63+24=87 *atëherë* 87-11=76.
Kanë zënë 76 lule në kopsht.

Zgjidhim në tabelë problemat me fjalë:
Detyra 14: *pantallonat* + *bluza* = 45 €
pantallona=2·*bluza*
P+B = 45 atëherë 2·B+B = 45 rrjedh 3B = 45 ose B = 15 €

Atëherë P = 2·B = 30 €. Pra gjejmë që pantallonat kushtojnë 30 € dhe bluza 15 €.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari në grupe/Lapsat në mes

Detyra 15: Nxënësit udhëzohen që në grup të përcaktojnë vlerën e numrave që mbulohen nga figurat e dhëna në detyrë. Pastaj, tërhiqet një laps, nxënësi përgjegjës i tij tregon vlerat e numrave që mbulohen nga figurat.
Zgjidhja e detyrës diskutohet edhe me grupet e tjera.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e faktorit të panjohur në barazimet dhe jobarazimet e dhëna, krahasimin e numrave dyshifrorë, shkrimin e tyre si prodhim të dy numrave, zgjidhjen e problemave me fjalë dhe përcaktimin e vlerës së numrave që mbulohen nga figurat e dhëna.
Vlerat: ylli - 3; deltoidi - 2; trekëndëshi - 1; zemra - 5; gjysmëhëna - 4.

Detyrë:

Të punojnë detyrën 16 (faqe 30).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 14

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,13; III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përdor vetinë komutative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave;
- Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhjes, zbritjes, shumëzimit dhe pjesëtimit.

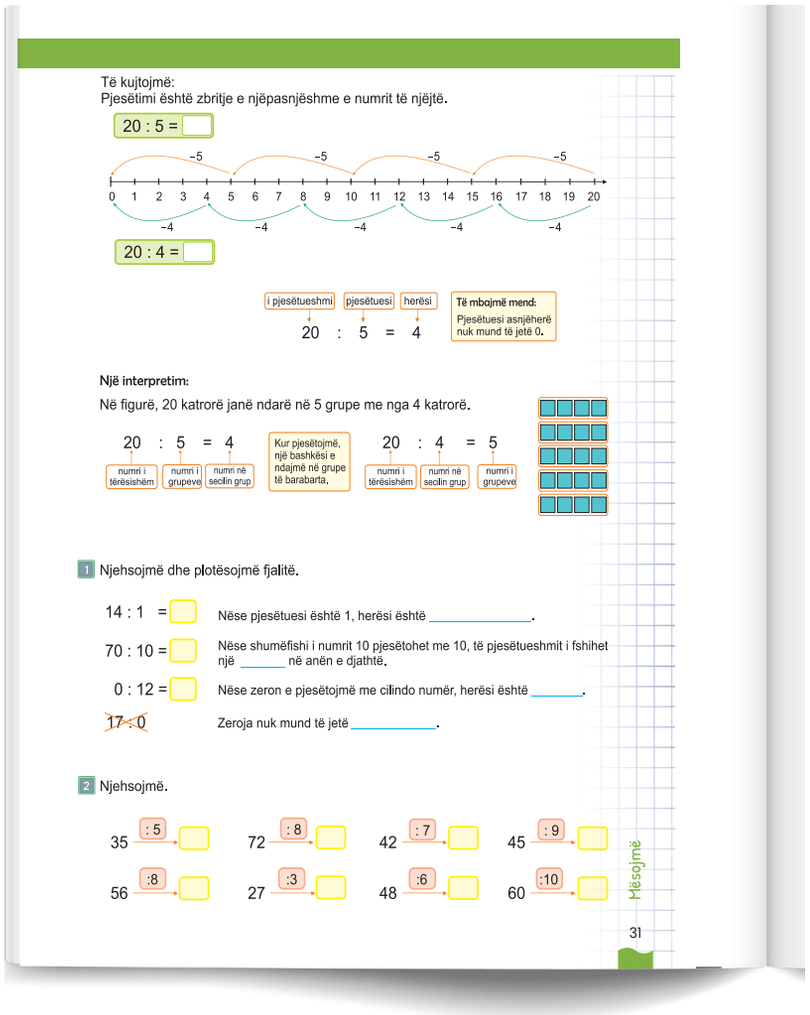
Të kujtojmë:
Pjesëtimi është zbritje e njëpasnjëshme e numrit të njëjtë.
20 : 5 =
20 : 4 =
i pjesëtueshmi pjesëtuesi herësi
20 : 5 = 4
Të mbajmë mend:
Pjesëtuesi asnjëherë nuk mund të jetë 0.
Një interpretim:
Në figurë, 20 katrorë janë ndarë në 5 grupe me nga 4 katrorë.
20 : 5 = 4
numri i tërësishëm numri i grupeve numri në secilin grup
Kur pjesëtojmë, një bashkësi e ndajmë në grupe të barabarta.
20 : 4 = 5
numri i tërësishëm numri në secilin grup numri i grupeve
1 Njehsojmë dhe plotësojmë fjalitë.
14 : 1 = Nëse pjesëtuesi është 1, herësi është _____.
70 : 10 = Nëse shumëfishi i numrit 10 pjesëtohet me 10, të pjesëtueshmit i fshihet një _____ në anën e djathtë.
0 : 12 = Nëse zeron e pjesëtojmë me cilindo numër, herësi është _____.
17 : 0 Zeroja nuk mund të jetë _____.
2 Njehsojmë.
35 :5 72 :8 42 :7 45 :9
56 :8 27 :3 48 :6 60 :10
Mësojmë
31

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Bëhet një rikujtim i njohurive nga ora e kaluar. Pyeten nxënësit:
- *Çfarë është pjesëtimi?*

Shkruhen përgjigjet e tyre në tabelë dhe arrihet në përfundim se:
Pjesëtimi është zbritje e njëpasnjëshme e numrit të njëjtë.
Paraqitet në tabelë boshti numerik (si në detyrën 1 në faqe 31): Për ndryshim nga shumëzimi i cili kishte mbledhje të njëpasnjëshme, këtu llogaritet zbritja e njëpasnjëshme.

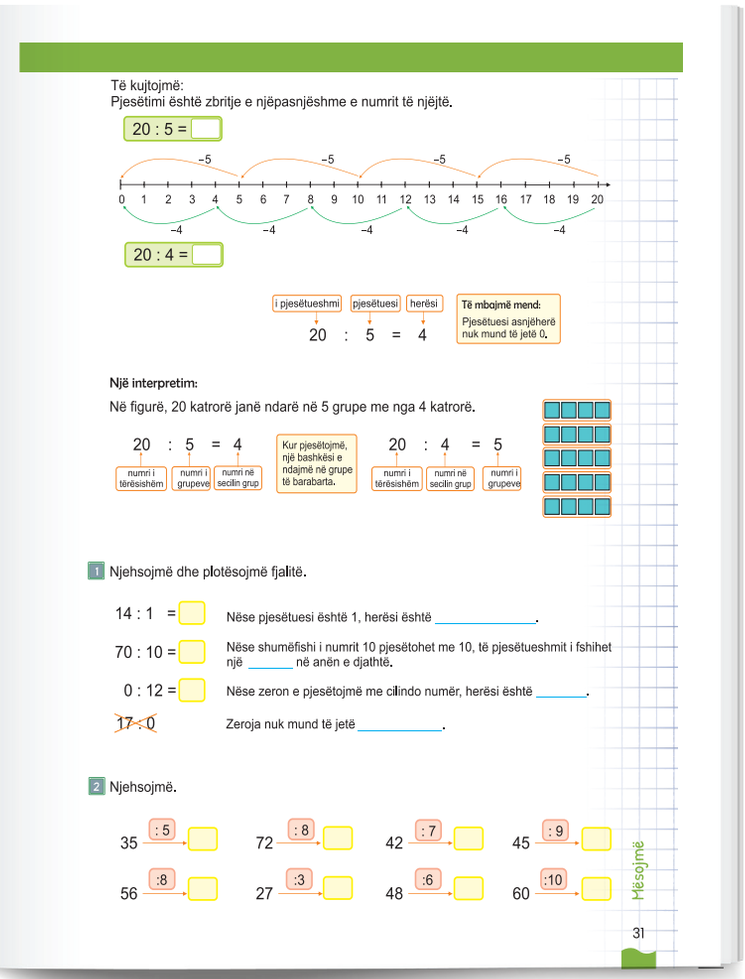

Të kujtojmë:
Pjesëtimi është zbritje e njëpasnjëshme e numrit të njëjtë.

20 : 5 =

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

20 : 4 =

i pjesëtueshmi | pjesëtuesi | herësi

20 : 5 = 4

Të mbajmë mend:
Pjesëtuesi asnjëherë nuk mund të jetë 0.

Një interpretim:
Në figurë, 20 katrorë janë ndarë në 5 grupe me nga 4 katrorë.

20 : 5 = 4 (numri i tërësishëm | numri i grupeve | numri në secilin grup)

Kur pjesëtojmë, një bashkësi e ndajmë në grupe të barabarta.

20 : 4 = 5 (numri i tërësishëm | numri në secilin grup | numri i grupeve)

1 Njehsojmë dhe plotësojmë fjalitë.

14 : 1 = ☐ Nëse pjesëtuesi është 1, herësi është _____.

70 : 10 = ☐ Nëse shumëfishi i numrit 10 pjesëtohet me 10, të pjesëtueshmit i fshihet një _____ në anën e djathtë.

0 : 12 = ☐ Nëse zeron e pjesëtojmë me cilindo numër, herësi është _____.

~~17 : 0~~ Zeroja nuk mund të jetë _____.

2 Njehsojmë.

35 :5 ☐ 72 :8 ☐ 42 :7 ☐ 45 :9 ☐

56 :8 ☐ 27 :3 ☐ 48 :6 ☐ 60 :10 ☐

Mësojmë

31

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Shpjegohet pjesëtimi duke paraqitur disa bashkësi:
Kur pjesëtojmë një bashkësi e ndajmë në grupe të barabarta.

20 : 5 = 4

Numri i tërësishëm
Numri i grupeve
Numri në secilin grup

Fillohet me zgjidhjen e disa detyrave duke filluar nga detyra 1 në faqe 31.
Jepen disa sqarime shtesë në lidhje me disa pjesëtime që kanë veti të veçanta:

- Pjesëtimi i parë: herësi është po aq sa është i pjesëtueshmi, pra 14.
- Pjesëtimi i dytë: të pjesëtueshmit i fshihet një zero.
- Pjesëtimi i tretë: herësi është zero.
- Pjesëtimi i katërt: zeroja nuk mund të jetë në vendin e pjesëtuesit.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Gjej zgjidhje/ Argumento

Ndahen nxënësit në 4 grupe ku secilit grup u caktohen nga dy detyra dhe kërkohet nga nxënësit të prezantojnë zgjidhjet duke përdorur boshtin numerik, bashkësitë dhe ndonjë formë tjetër.
Pas zgjidhjes së detyrave përfaqësuesi i grupit prezanton mënyrën e zgjidhjes para klasës.

Grupi i parë: 35 : 5 =__ Grupi dytë: 72:8 =__ Grupi tretë: 42: 7 = __ Grupi katërt: 45: 9 = __
56 : 8 =__ 27:3 =__ 48: 6 = __ 60:10=__

Përfaqësuesit e grupeve argumentojnë lidhjen e pjesëtimit me zbritjen duke e paraqitur në boshtin numerik dhe me ndarjen e të pjesëtueshmit në pjesë të barabarta për të fituar herësin.
Në varësi të kohës mund të kërkojmë nga grupet të krijojnë një problemë të thjeshtë me pjesëtim. Problemën e krijuar e prezantojnë para klasës dhe e argumentojnë zgjidhjen.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e numrave të dhënë dhe argumentimin e lidhjes së pjesëtimit me zbritjen e njëpasnjëshme.

Detyrë:

Të zgjjidhet një detyrë sipas modelit të detyrës 2.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 15

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,13; III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.4.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Lidhja ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Llogarit herësin dhe prodhimin e numrave në detyrat e dhëna;
- Zbaton lidhjen ndëmjet pjesëtimit dhe shumëzimit.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: karta me numra, letra me ngjyra, puzzle, lego.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Fillohet me një rikujtim nga ora e kaluar lidhur me pjesëtimin e numrave dhe lidhjen e pjesëtimit me mbledhjen, zbritjen dhe shumëzimin.
Jepen tre numra: 5, 15 dhe 3.
Kërkohet nga nxënësit të krijojnë 4 barazi (si në detyrën 1 faqe 32). Diskutohen barazitë e krijuara nga nxënësit dhe plotësohen aty ku ka nevojë.

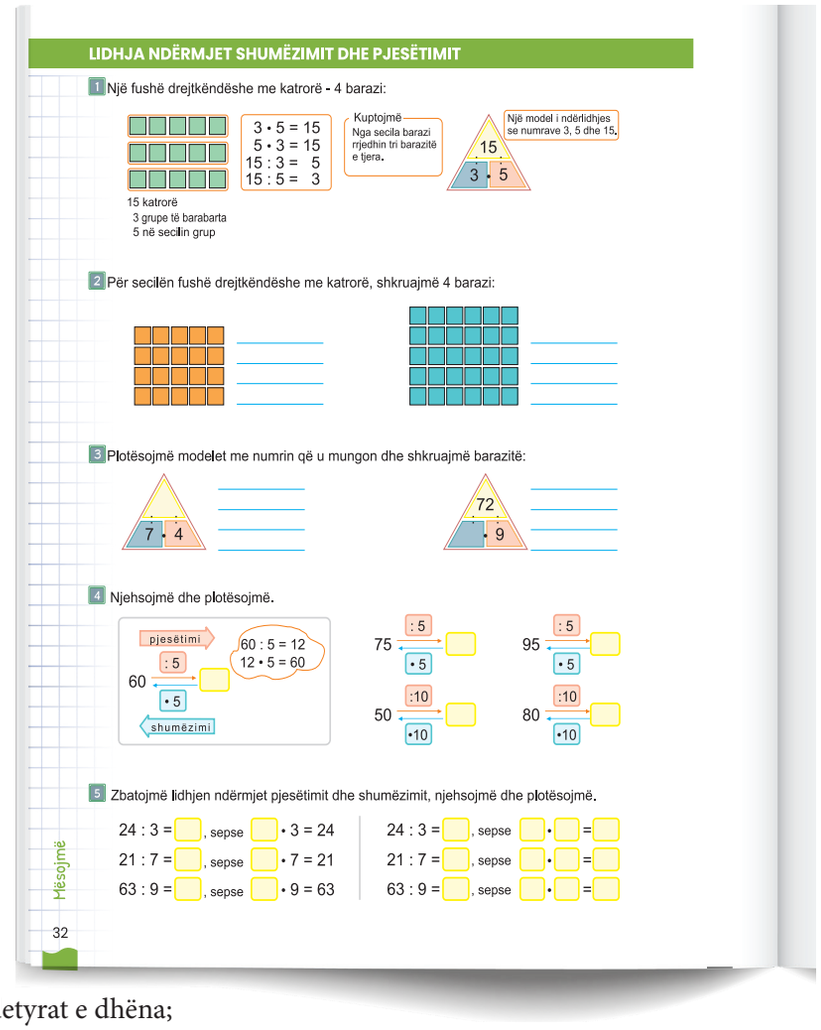

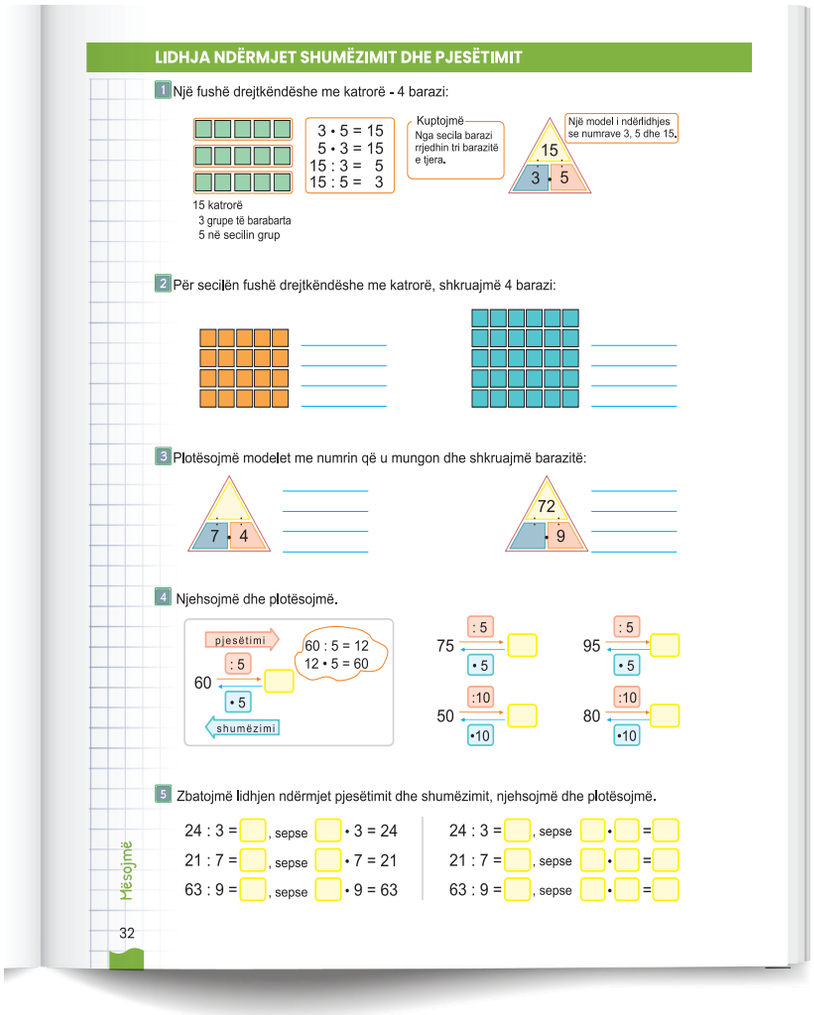

LIDHJA NDËRMJET SHUMËZIMIT DHE PJESËTIMIT

1 Një fushë drejtkëndëshe me katrorë - 4 barazi:

15 katrorë
3 grupe të barabarta
5 në secilin grup

3 • 5 = 15
5 • 3 = 15
15 : 3 = 5
15 : 5 = 3

Kuptojmë
Nga secila barazi rrjedhin tri barazitë e tjera.

Një model i ndërlidhjes se numrave 3, 5 dhe 15.

2 Për secilën fushë drejtkëndëshe me katrorë, shkruajmë 4 barazi:

3 Plotësojmë modelet me numrin që u mungon dhe shkruajmë barazitë:

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

pjesëtimi
: 5
60
• 5
shumëzimi

60 : 5 = 12
12 • 5 = 60

75 : 5 ; • 5
95 : 5 ; • 5
50 :10 ; •10
80 :10 ; •10

5 Zbatojmë lidhjen ndërmjet pjesëtimit dhe shumëzimit, njehsojmë dhe plotësojmë.

24 : 3 = , sepse • 3 = 24
21 : 7 = , sepse • 7 = 21
63 : 9 = , sepse • 9 = 63

24 : 3 = , sepse • =
21 : 7 = , sepse • =
63 : 9 = , sepse • =

Mësojmë

32

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Shpjegohet lidhja në mes shumëzimit dhe pjesëtimit me anë të skemës së paraqitur më poshtë:

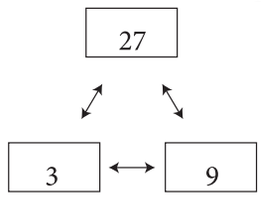

Pra, 27 : 3 = 9, sepse 3 x 9 = 27. Mund të përdoren edhe çfarëdo figure apo skeme tjetër për të demostruar lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit, madje edhe nëpërmjet boshtit numerik me mbledhjet dhe zbritjet e njëpasnjëshme.

Në fund bëhet prova :

60: 5= 12
12 x 5=60

Përveç sqarimit rreth provës, nxënësit duhet ta kenë të qartë se herësi i gjetur (nga i pjesëtueshmi dhe pjesëtuesi), në fakt, gjatë provës, shndërrohet në faktor të prodhimit, i cili shumëzohet pastaj me pjesëtuesin, dhe si rezultat (si provë) duhet të japë vlerën e të pjesëtueshmit.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Lapsat në mes

Detyra 5: Nxënësit në grupe udhëzohen që të njehsojnë dhe plotësojnë detyrën e dhënë duke zbatuar lidhjen në mes shumëzimit dhe pjesëtimit.
Çdo grup tërheq një nga lapsat dhe nxënësi përgjegjës argumenton zgjidhjen e detyrës së dhënë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e herësit dhe prodhimit të numrave dhe zbatimin e lidhjes së tyre në detyrat e dhëna.

Detyrë:

Detyra 5 (faqe 32)

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 16

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,14; III.1,2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.4; 7,1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Lidhja ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen numrin që mungon në tabelën e dhënë;
- Llogarit dhe krahason herësin a prodhimin e numrave dyshifrorë me numër njëshifror;
- Zgjidh problema me fjalë, duke përdorur veprimin e shumëzimit, mbledhjes dhe pjesëtimit.

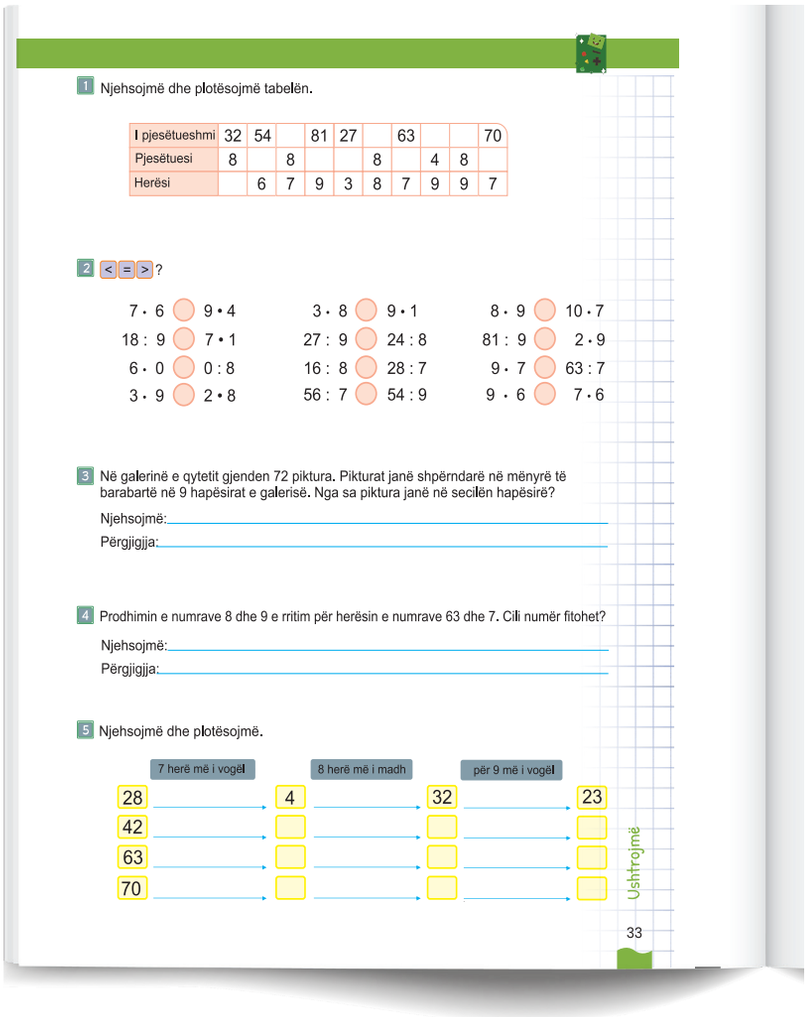
1 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelën.

I pjesëtueshmi	32	54		81	27		63			70
Pjesëtuesi	8		8			8		4	8	
Herësi		6	7	9	3	8	7	9	9	7

2 < = > ?

7 · 6 ◯ 9 · 4 3 · 8 ◯ 9 · 1 8 · 9 ◯ 10 · 7
18 : 9 ◯ 7 · 1 27 : 9 ◯ 24 : 8 81 : 9 ◯ 2 · 9
6 · 0 ◯ 0 : 8 16 : 8 ◯ 28 : 7 9 · 7 ◯ 63 : 7
3 · 9 ◯ 2 · 8 56 : 7 ◯ 54 : 9 9 · 6 ◯ 7 · 6

3 Në galerinë e qytetit gjenden 72 piktura. Pikturat janë shpërndarë në mënyrë të barabartë në 9 hapësirat e galerisë. Nga sa piktura janë në secilën hapësirë?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

4 Prodhimin e numrave 8 dhe 9 e rritim për herësin e numrave 63 dhe 7. Cili numër fitohet?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

5 Njehsojmë dhe plotësojmë.

7 herë më i vogël		8 herë më i madh		për 9 më i vogël	
28	4	32	23		
42					
63					
70					

Ushtrojmë

33

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Karta me numra, fletë me ngjyra, puzzle.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Tabela e koncepteve

U jepen sqarimet e nevojshme dhe provohet nëse nxënësit mund t'i plotësojnë rubrikat e zbrazëta në mënyrë të pavarur.

I pjesëtueshmi	32	54		81	27		63		70
Pjesëtuesi	8		8			8		4	
Herësi		6	7	9	3	8	7	9	7

Siç shihet nga tabela, në shtyllën e parë kemi të bëjmë me pjesëtimin e numrave 32 dhe 8, pra mungon herësi i cili është numri 4.

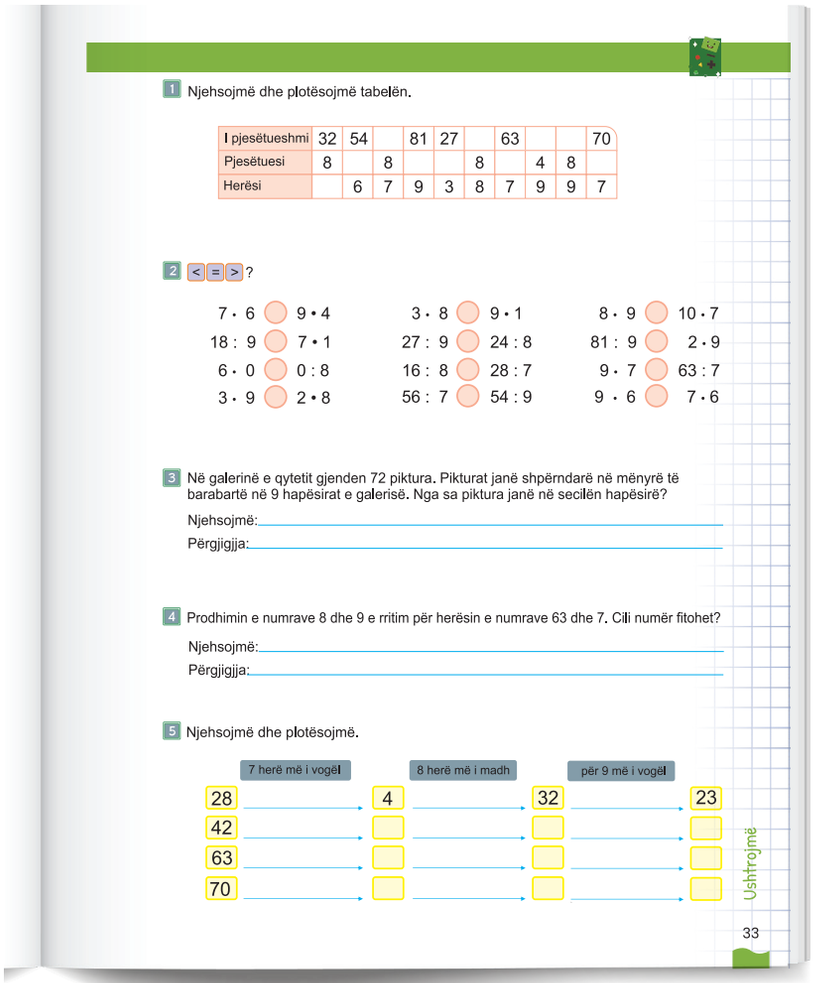

1 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelën.

I pjesëtueshmi	32	54		81	27		63			70
Pjesëtuesi	8		8			8		4	8	
Herësi		6	7	9	3	8	7	9	9	7

2 < = > ?

7 · 6 ◯ 9 · 4	3 · 8 ◯ 9 · 1	8 · 9 ◯ 10 · 7
18 : 9 ◯ 7 · 1	27 : 9 ◯ 24 : 8	81 : 9 ◯ 2 · 9
6 · 0 ◯ 0 : 8	16 : 8 ◯ 28 : 7	9 · 7 ◯ 63 : 7
3 · 9 ◯ 2 · 8	56 : 7 ◯ 54 : 9	9 · 6 ◯ 7 · 6

3 Në galerinë e qytetit gjenden 72 piktura. Pikturat janë shpërndarë në mënyrë të barabartë në 9 hapësirat e galerisë. Nga sa piktura janë në secilën hapësirë?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

4 Prodhimin e numrave 8 dhe 9 e rritim për herësin e numrave 63 dhe 7. Cili numër fitohet?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

5 Njehsojmë dhe plotësojmë.

	7 herë më i vogël		8 herë më i madh		për 9 më i vogël	
28	→	4	→	32	→	23
42	→		→		→	
63	→		→		→	
70	→		→		→	

Ushtrojmë

33

Në shtyllën e dytë mungon pjesëtuesi, kërkohet të pjesëtohet i pjesëtueshmi me herësin që të fitohet pjesëtuesi i cili është 9.

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Fillohet me detyrën 2 në libër, ku së bashku me nxënësit vendosen shenjat : >,<,=.

Gjatë shqyrtimeve dhe zgjidhjeve që gjenden së bashku, ju rikujtohet që në rastin kur zero pjesëtohet me një numër rezultati është zero.

Në vazhdim lexohen detyrat me fjalë dhe kërkohet nga nxënësit të njehsojnë dhe të përshkruajnë mënyrën e gjetjes së zgjidhjes. Krahasohen rezultatet e tyre, përmirësohen sipas nevojës dhe argumentohen ato.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Lapsat në mes

Varësisht prej kohës në dispozicion, detyra 5 mund të zgjidhet nga nxënësit duke i zbatuar njohuritë që i kanë fituar më herët.
Plotësohen rubrikat e zbrazëta në libër, kontrollohen rezultatet nga anëtarët e grupit dhe përmes teknikës "Lapsat në mes", përfaqësuesit e grupeve i paraqesin rezultatet e fituara para klasës.
Diskutohen paqartësitë eventuale, si dhe vështirësitë e hasura gjatë zgjidhjes së detyrave.
Zgjidhet grupi fitues i cili ka arritur me kohë dhe saktë të gjejë rezultatet e kërkuara.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e numrit që mungon në tabelën e dhënë, llogaritjen dhe krahasimin e herësit dhe prodhimit të numrave dyshifrorë me numër njëshifror dhe zgjidhjen e problemave me fjalë duke përdorur veprimin e shumëzimit, pjesëtimit dhe mbledhjes së numrave.

Detyrë:
Të zgjidhet një detyrë sipas modelit të detyrës 5.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 17

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,13; III.1,2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Lidhja ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit (ushtrime)

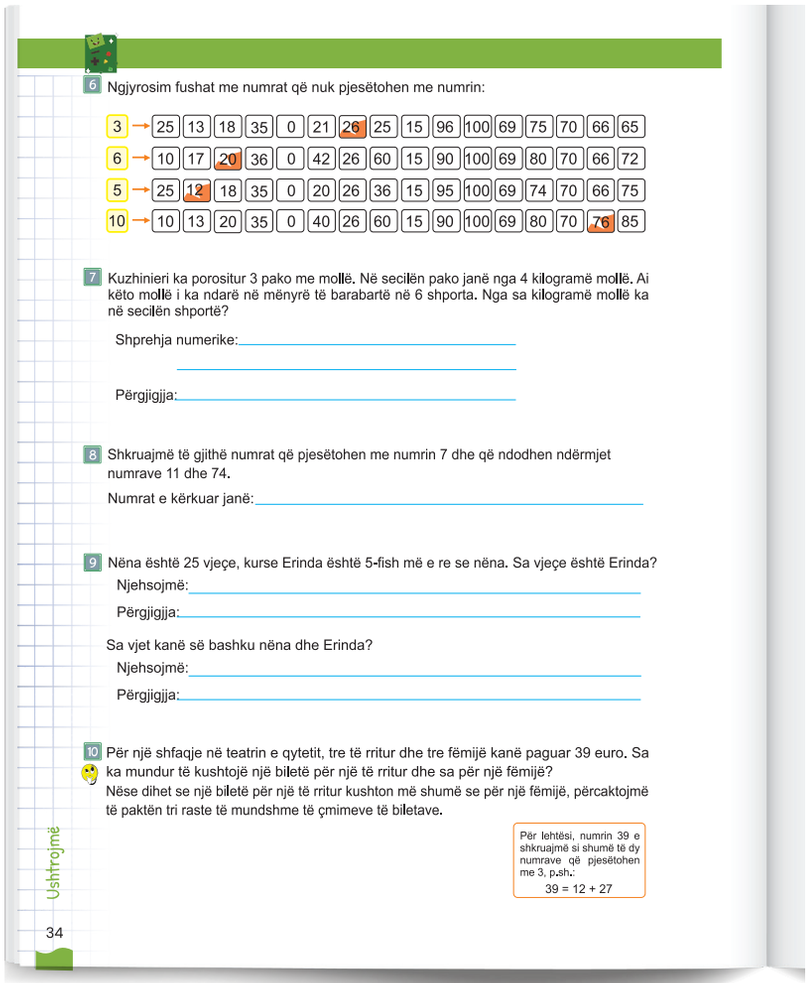
6 Ngjyrosim fushat me numrat që nuk pjesëtohen me numrin:

3 → 25 13 18 35 0 21 26 25 15 96 100 69 75 70 66 65
6 → 10 17 20 36 0 42 26 60 15 90 100 69 80 70 66 72
5 → 25 12 18 35 0 20 26 36 15 95 100 69 74 70 66 75
10 → 10 13 20 35 0 40 26 60 15 90 100 69 80 70 76 85

7 Kuzhinieri ka porositur 3 pako me mollë. Në secilën pako janë nga 4 kilogramë mollë. Ai këto mollë i ka ndarë në mënyrë të barabartë në 6 shporta. Nga sa kilogramë mollë ka në secilën shportë?
Shprehja numerike:
Përgjigjja:

8 Shkruajmë të gjithë numrat që pjesëtohen me numrin 7 dhe që ndodhen ndërmjet numrave 11 dhe 74.
Numrat e kërkuar janë:

9 Nëna është 25 vjeçe, kurse Erinda është 5-fish më e re se nëna. Sa vjeçe është Erinda?
Njehsojmë:
Përgjigjja:
Sa vjet kanë së bashku nëna dhe Erinda?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

10 Për një shfaqje në teatrin e qytetit, tre të rritur dhe tre fëmijë kanë paguar 39 euro. Sa ka mundur të kushtojë një biletë për një të rritur dhe sa për një fëmijë?
Nëse dihet se një biletë për një të rritur kushton më shumë se për një fëmijë, përcaktojmë të paktën tri raste të mundshme të çmimeve të biletave.

Për lehtësi, numrin 39 e shkruajmë si shumë të dy numrave që pjesëtohen me 3, p.sh.:
39 = 12 + 27

Ushtrojmë

34

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Identifikon numrat që nuk pjesëtohen me numrat e dhënë në detyrë;
- Zgjidh problema me fjalë, duke përdorur veprimin e shumëzimit, pjesëtimit dhe mbledhjes;
- Plotëson barazitë duke përdorur vetëm një herë secilën nga shifrat e dhëna;
- Gjen vlerën e shifrës që mbulohet nga figura.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: karta me numra, shkumësa me ngjyra, puzzle.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Në pjesën hyrëse të orës bëhet një përsëritje me pjesëtimin e numrave dyshifrorë me numra njëshifrorë që është punuar më herët.
Gjejmë pjesëtuesit e numrave 7, 8 dhe 10.
Ja disa shembuj të mundshëm:
7 ⟶ (14, 21, 28, 35, 42, 49, 56, 63, 70, 77, 84, ...)

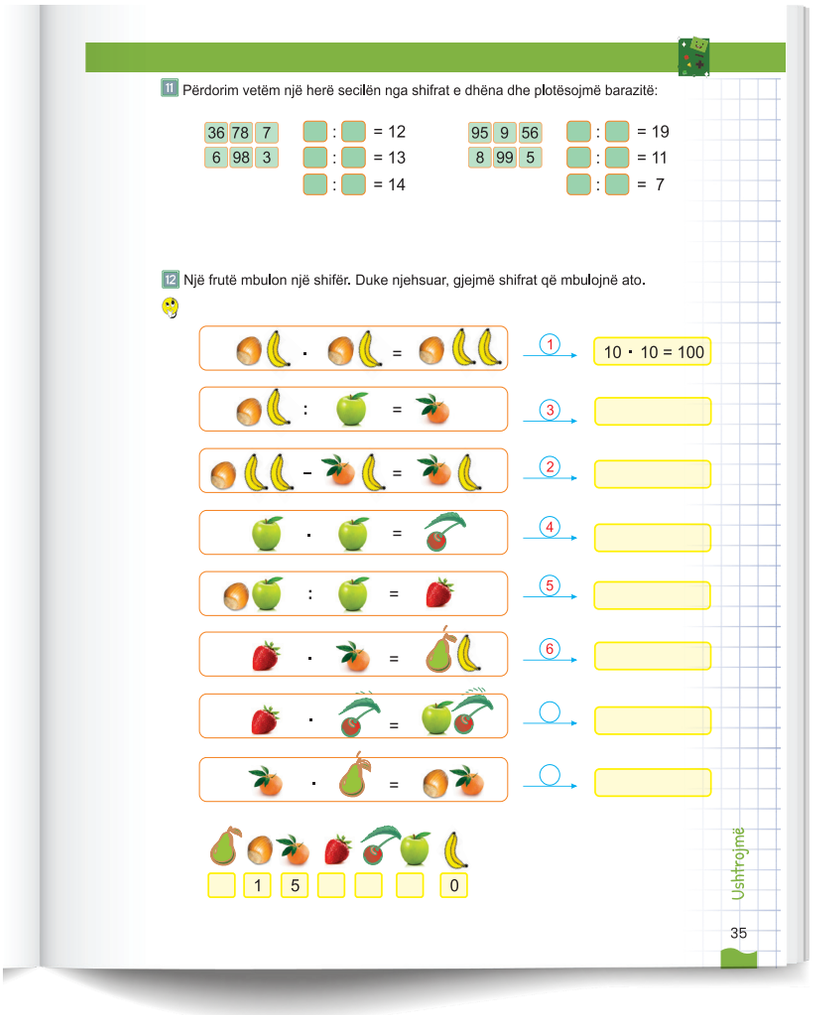

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Në fazën e realizimit fillohet me detyrën 1, faqe 34, ku së bashku me nxënësit duhet të ngjyrosen rubrikat të cilat e plotësojnë kushtin e caktuar në lidhje me pjesëtimin:

3	25, 13, 18, 35, 0, 21, 26, 15, 96, 100, 69, 75, 70
6	
5	

Gjatë shqyrtimit duhet të ceket kërkesa e detyrës që duhet të ngjyrosen numrat që nuk pjesëtohen me numrat e dhënë. Në vazhdim, merret një detyrë logjike për zgjidhjen e së cilës mund të kërkohet edhe ndihma e boshtit numerik.
Detyra 8: Shkruaj të gjithë numrat që pjesëtohen me numrin 7 dhe ndodhen ndërmjet numrave 11 dhe 74. Udhëzohen nxënësit që ta ndërtojnë boshtin numerik, nga 11 deri 74 me njësi-gjatësi 1, e pastaj t'i identifikojnë të gjithë numrat që pjesëtohen me 7. Nëse konsiderohet se ka shumë njësi të tilla të shënohen (boshti numerik na del shumë i gjatë), atëherë, zgjidhjen e detyrës e konsiderojmë si varg numerik. Pra, numri i parë që është më i madh se numri 11 dhe që pjesëtohet me 7, është numri 14. Pastaj, çdo anëtar tjetër i këtij vargu duhet të rritet për 7, sepse edhe ai pjesëtohet me 7, dhe kështu vazhdohet deri te numri 84, i cili gjithashtu pjesëtohet me 7.
Përfundimisht kemi: 7, 14, 21, 28, 35, 42, 49, 56, 63, 70, 77, 84.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Zgjidh një problemë/ Rishikim në dyshe

Nxënësit udhëzohen që në mënyrë të pavarur të gjejnë zgjidhje e problemës së dhënë. Pastaj zgjidhja e bërë, rishikohet në dyshe. Diskutimi bëhet me gjithë klasën.
Detyra 9: Nëna është 25 vjeçe, kurse Erinda është pesëfish më e re se nëna. Sa vjece është Erinda?
Meqë nëna ka 25 vjet ndërsa e bija 5 herë më pak, kjo nënkupton që duhet vepruar me pjesëtimin. Pra, Erinda ka 25 : 5 = 5 vjet. Pyetja e radhës realizohet me mbledhje, pra ato së bashku kanë:
25 + 5 = 30.Vazhdohet me detyrën e 9 në po të njëjtën faqe, duke ua dhënë udhëzimet e nevojshme.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në identifikimin e numrave që nuk pjesëtohen me numrat e dhënë në detyrë, zgjidhjen e problemave me fjalë duke përdorur veprimin e shumëzimit, pjesëtimit dhe mbledhjes, plotësimin e barazive duke përdorur vetëm një herë secilën nga shifrat e dhëna dhe gjetjen e vlerës së shifrës që mbulohet nga figura.

Detyrë:
Detyrat 11 dhe 12 (faqe 37)

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 18

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Modelet

Rezultatet e të nxënit të temës:
Praktikon modelet e dhëna në jetën e përditshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.1,4,7,8; III.3,4,5; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,5; 2.1,2; 3.6; 6.1; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Modele figurash

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet modele figurash të përsëritura;
- Përcakton pjesën kryesore në një model figurash me përsëritje;
- Dallon modele rritëse figurash nga ato zvogëluese.

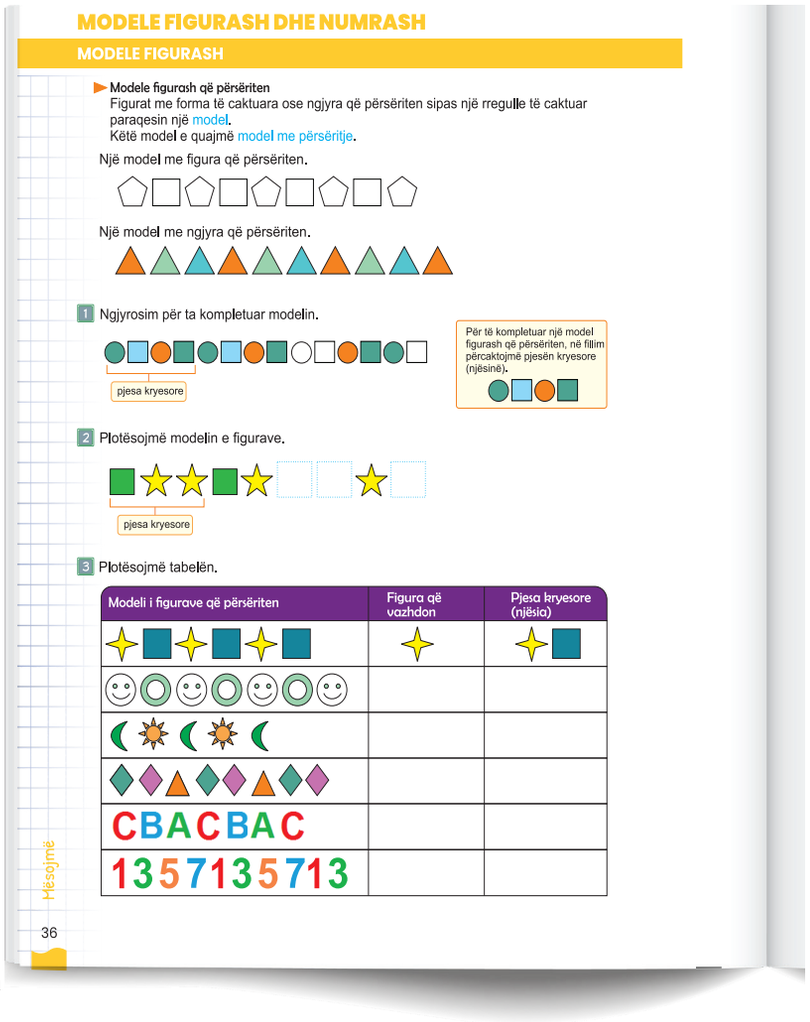
MODELE FIGURASH DHE NUMRASH

MODELE FIGURASH

Modele figurash që përsëriten
Figurat me forma të caktuara ose ngjyra që përsëriten sipas një rregulle të caktuar paraqesin një model.
Këtë model e quajmë model me përsëritje.

Një model me figura që përsëriten.

Një model me ngjyra që përsëriten.

1 Ngjyrosim për ta kompletuar modelin.

pjesa kryesore

Për të kompletuar një model figurash që përsëriten, në fillim përcaktojmë pjesën kryesore (njësinë).

2 Plotësojmë modelin e figurave.

pjesa kryesore

3 Plotësojmë tabelën.

Modeli i figurave që përsëriten	Figura që vazhdon	Pjesa kryesore (njësia)
CBACBAC		
1357135713		

Mësojmë

36

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: petëza, shkopinj, fasule.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Puno në dyshe/thuaja grupit

Nxënësve iu shpërndahen mjete të ndryshme konkretizuese, si: petëza, shkopinj, fasule, shkronja. Ata udhëzohen të punojnë në dyshe, me shokun/shoqen e bankës. Udhëzohen që t'i rendisin ato sipas dëshirës. Pasi disa dyshe shpjegojnë renditjen e bërë, pyeten: **A janë të renditura figurat e juaja sipas një rregulle?**; **Çfarë keni formuar?**

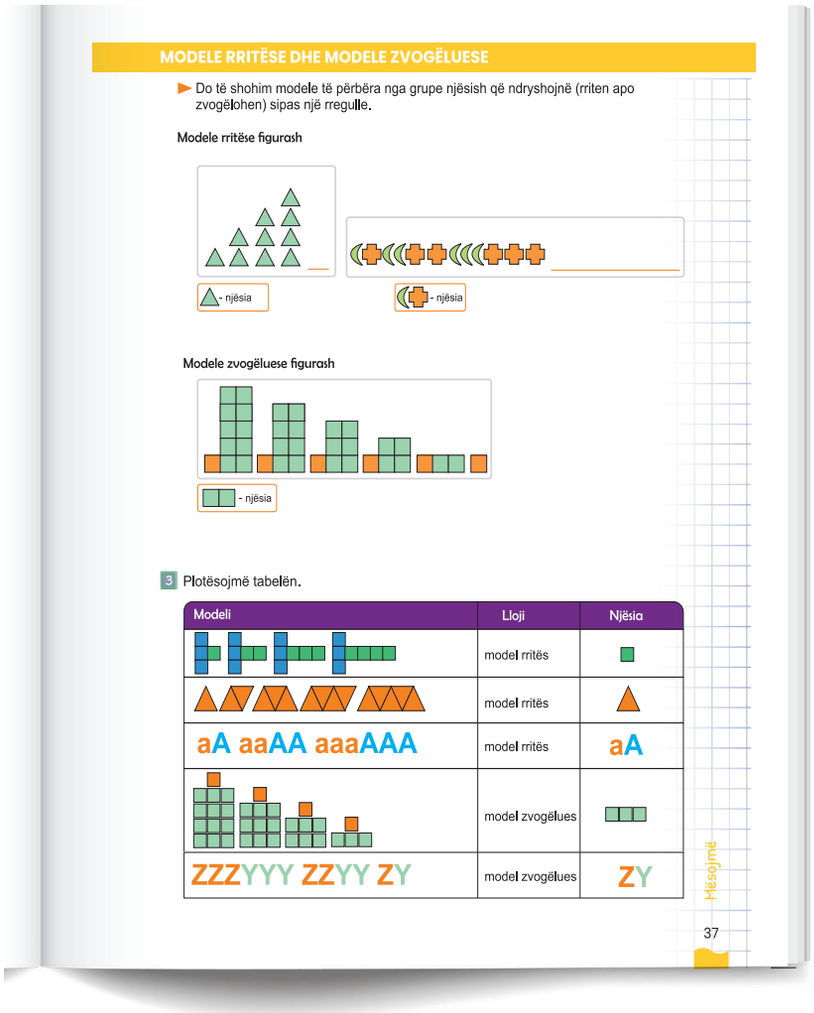

MODELE RRITËSE DHE MODELE ZVOGËLUESE

Do të shohim modele të përbëra nga grupe njësish që ndryshojnë (rriten apo zvogëlohen) sipas një rregulle.

Modele rritëse figurash

- njësia

- njësia

Modele zvogëluese figurash

- njësia

3 Plotësojmë tabelën.

Modeli	Lloji	Njësia
	model rritës	
	model rritës	
aA aaAA aaaAAA	model rritës	aA
	model zvogëlues	
ZZZYYY ZZYY ZY	model zvogëlues	ZY

Mësojmë

37

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

U sqarohet nxënësve që figurat me forma të caktuara ose ngjyra që përsëriten sipas një rregulle paraqesin një model figurash të përsëritur. Vizatohet një model në tabelë dhe përcaktohet pjesa kryesore (njësia) e saj, e ngjashme me detyrën 1 të tekstit. Nxënësve u kërkohet ta caktojnë secila dyshe pjesën kryesore në modelin e formuar në fillim të orës. Vazhdohet me plotësimin e modelit në detyrën 2, në tekst.

Nxënësit udhëzohen të vëzhgojnë modele figurash të paraqitura në tekst, faqe 37 dhe t'i analizojnë. Pasojnë pyetjet: **Ku dallojnë ato mes vete?**; - **Për sa njësi po rriten apo zvogëlohen?** (*Për një njësi*).

Nxënësve u kërkohet ta komentojnë tabelën me modele rritëse/zvogëluese figurash në detyrën 3, faqe 37.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Vëzhgo/plotëso/thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë tabelën në detyrën 3 të tekstit, faqe 36. Ata për çdo model figurash të përsëritur do t'ju caktojnë njësinë si dhe do të vizatojnë figurën përkatëse (vazhduese).

Librat shkëmbehen me shokun/shoqen e bankës për t'i kontrolluar. Plotësimi i pavarur i detyrës vlerësohet. Në fund, komentohen me tërë klasën.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e modeleve të figurave të përsëritura, përcaktimin e pjesës kryesore në një model figurash me përsëritje dhe dallimin e modeleve rritëse dhe zvogëluese.

Detyrë:

Krijohen dy modele me përsëritje.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 19

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Modelet

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zbaton formula të thjeshta për t'i plotësuar vargjet numerike dhe prezanton hapat deri te arritja e zgjidhjes;
Zbulon rregullën dhe shkruan kufizat e vargut numerik.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1; II.4,7; III.1,3,4,5; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5, 2.1,4; 3.1,6; 6.1; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Vargje numrash

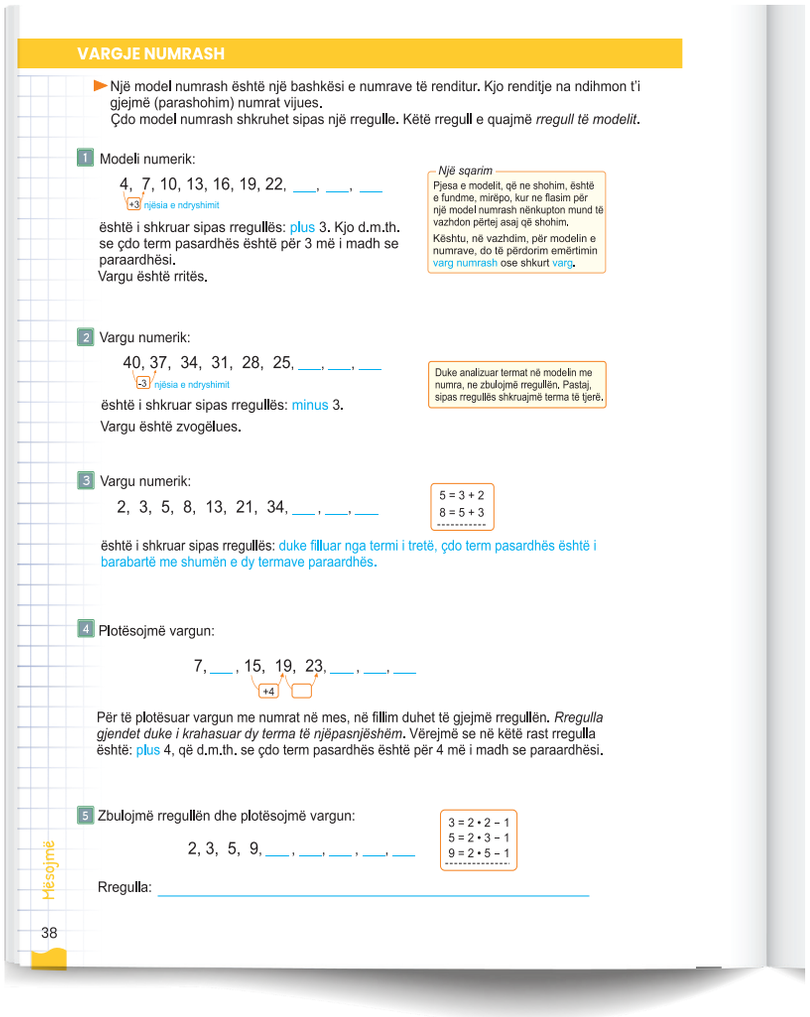

VARGJE NUMRASH

Një model numrash është një bashkësi e numrave të renditur. Kjo renditje na ndihmon t'i gjejmë (parashohim) numrat vijues.
Çdo model numrash shkruhet sipas një rregulle. Këtë rregull e quajmë *rregull të modelit*.

1 Modeli numerik:
4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, ___, ___, ___
+3 njësia e ndryshimit
është i shkruar sipas rregullës: plus 3. Kjo d.m.th. se çdo term pasardhës është për 3 më i madh se paraardhësi.
Vargu është rritës.

Një sqarim
Pjesa e modelit, që ne shohim, është e fundme, mirëpo, kur ne flasim për një model numrash nënkupton mund të vazhdon përtej asaj që shohim.
Kështu, në vazhdim, për modelin e numrave, do të përdorim emërtimin varg numrash ose shkurt varg.

2 Vargu numerik:
40, 37, 34, 31, 28, 25, ___, ___, ___
-3 njësia e ndryshimit
është i shkruar sipas rregullës: minus 3.
Vargu është zvogëlues.

Duke analizuar termat në modelin me numra, ne zbulojmë rregullën. Pastaj, sipas rregullës shkruajmë termat të tjerë.

3 Vargu numerik:
2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, ___, ___, ___
është i shkruar sipas rregullës: duke filluar nga termi i tretë, çdo term pasardhës është i barabartë me shumën e dy termave paraardhës.

5 = 3 + 2
8 = 5 + 3

4 Plotësojmë vargun:
7, ___, 15, 19, 23, ___, ___, ___
+4
Për të plotësuar vargun me numrat në mes, në fillim duhet të gjejmë rregullën. *Rregulla gjendet duke i krahasuar dy terma të njëpasnjëshëm*. Vërejmë se në këtë rast rregulla është: plus 4, që d.m.th. se çdo term pasardhës është për 4 më i madh se paraardhësi.

5 Zbulojmë rregullën dhe plotësojmë vargun:
2, 3, 5, 9, ___, ___, ___, ___, ___, ___
Rregulla: _____

3 = 2 • 2 – 1
5 = 2 • 3 – 1
9 = 2 • 5 – 1

Mësojmë

38

Njësia mësimore: Vargje numrash

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Shpjegon kuptimin e modelit numerik/vargut numerik;
- Zbulon rregullën e vargut duke shpjeguar hapat e tij;
- Plotëson vargun numerik me terma sipas rregullit përkatës.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Nxënësve u kërkohet të rikujtojnë se çfarë paraqet një model figurash. Pas përgjigjes parashtrohet pyetja: **Ç'mendoni a mund të zëvendësohen figurat me numra në një model?**

Nxënësit udhëzohen që në fletore të paraqesin një model me numra. Parashtrohet pyetja:
Ç'mendoni çfarë paraqet ky model numrash?

Nxënësit përgjigjen lirshëm.

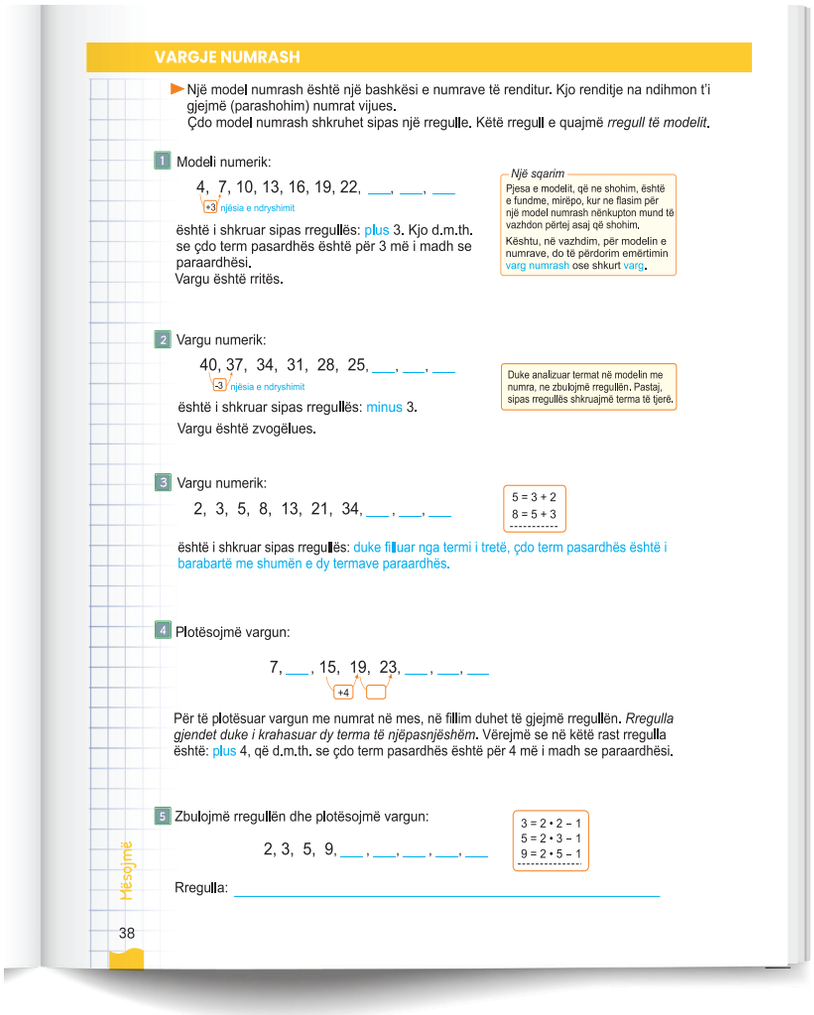

VARGJE NUMRASH

Një model numrash është një bashkësi e numrave të renditur. Kjo renditje na ndihmon t'i gjejmë (parashohim) numrat vijues.
Çdo model numrash shkruhet sipas një rregulle. Këtë rregull e quajmë *rregull të modelit*.

1 Modeli numerik:

4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, ___, ___, ___

+3 njësia e ndryshimit

është i shkruar sipas rregullës: plus 3. Kjo d.m.th. se çdo term pasardhës është për 3 më i madh se paraardhësi.
Vargu është rritës.

Një sqarim
Pjesa e modelit, që ne shohim, është e fundme, mirëpo, kur ne flasim për një model numrash nënkupton mund të vazhdon përtej asaj që shohim.
Kështu, në vazhdim, për modelin e numrave, do të përdorim emërtimin varg numrash ose shkurt varg.

2 Vargu numerik:

40, 37, 34, 31, 28, 25, ___, ___, ___

-3 njësia e ndryshimit

është i shkruar sipas rregullës: minus 3.
Vargu është zvogëlues.

Duke analizuar termat në modelin me numra, ne zbulojmë rregullën. Pastaj, sipas rregullës shkruajmë termat të tjerë.

3 Vargu numerik:

2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, ___, ___, ___

5 = 3 + 2
8 = 5 + 3

është i shkruar sipas rregullës: duke filluar nga termi i tretë, çdo term pasardhës është i barabartë me shumën e dy termave paraardhës.

4 Plotësojmë vargun:

7, ___, 15, 19, 23, ___, ___, ___

+4

Për të plotësuar vargun me numrat në mes, në fillim duhet të gjejmë rregullën. *Rregulla gjendet duke i krahasuar dy terma të njëpasnjëshëm.* Vërejmë se në këtë rast rregulla është: plus 4, që d.m.th. se çdo term pasardhës është për 4 më i madh se paraardhësi.

5 Zbulojmë rregullën dhe plotësojmë vargun:

2, 3, 5, 9, ___, ___, ___, ___, ___

3 = 2 • 2 – 1
5 = 2 • 3 – 1
9 = 2 • 5 – 1

Rregulla: _____

Mësojmë

38

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nga biseda nxiten të arrijnë në përfundim që: *Një model numrash është një bashkësi e numrave të renditur sipas një rregulle të caktuar*. Parashtrohet pyetja: **Si mund të emërtohet ndryshe modeli numerik?** (*Varg numerik ose shkurt varg*). Paraqitet vargu numerik i d.1 të teksit, në tabelë dhe e analizojmë me nxënësit. P.sh., 4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, ____, ____.

Numrat në varg a janë duke u rritur dhe për sa? Cila qenka rregulla e vargut? (*+3., d.m.th. çdo term, numër pasardhës është për 3 më i madh se paraardhësi*). Plotësohet vargu dhe nxënësit udhëzohen ta plotësojnë vargun në d.1,2,3 në tekst. Te detyra 4 sqarohet në tabelë hapat se si duhet të gjendet rregulla e vargut me numrat në mes.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Gjeje rregullën

Nxënësit udhëzohen të zbulojnë rregullën dhe të plotësojnë vargun numerik, në detyrën 5. Pasi të plotësohet vargu, librat shkëmbehen me shokun/shoqen e bankës dhe kontrollojnë saktësinë e plotësimit. Plotësimi i vargut vlerësohet. Më pas tregojnë para klasës rregullën:
2, 3, 5, 9, _17_, _33_, __, __, __.
Rregulla: *Çdo term, numër shumëzohet me 2 dhe prodhimit ia zbresim numrin 1.*

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në shpjegimin e modelit numerik, zbulimin e rregullës së vargut duke shpjeguar hapat e tij dhe plotësimin e vargut numerik me terma sipas rregullit përkatës.

Detyrë:

Shkruhet një varg numerik, sipas një rregulle të caktuar.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 20

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Modelet

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zbulon rregullën dhe shkruan kufizat e vargut numerik.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.4,7; III 3, 4, 5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5; 2.2,4; 3.7; 6.1; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Modelet (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Plotëson modelin e figurave të përsëritura sipas rregullës;
- Zbulon rregullën për të plotësuar vargun numerik.

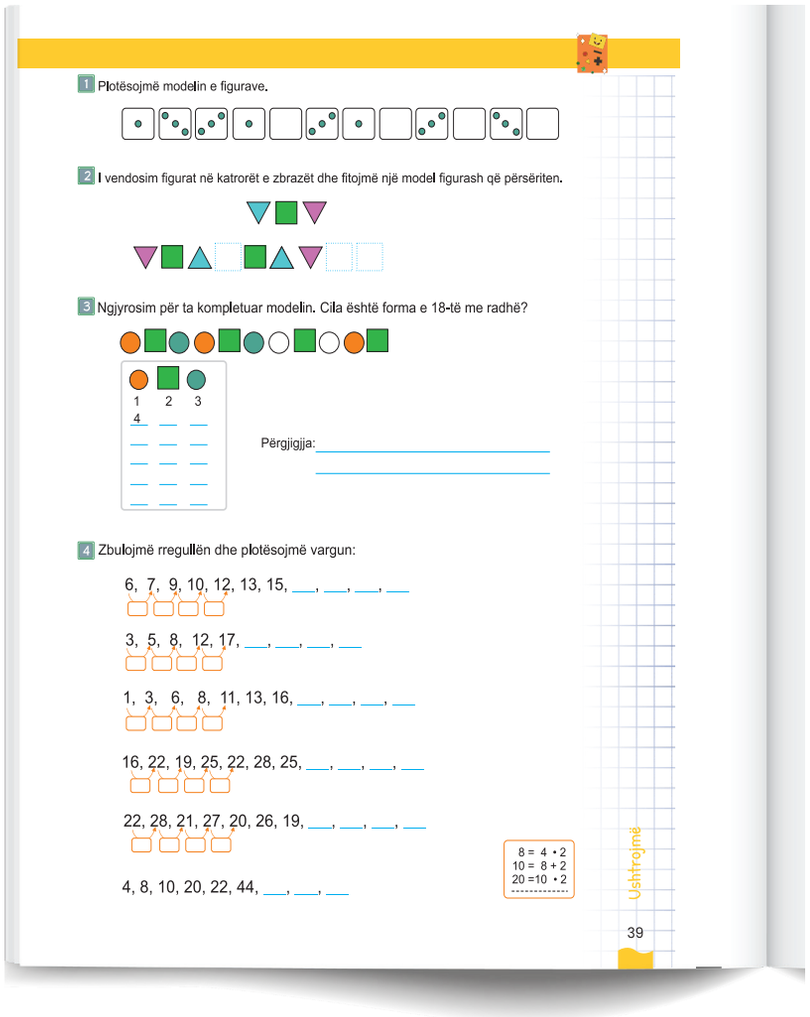

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: zaret, modele figurash.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Loja me zar

Nxënësit nxiten që të sjellin shembuj nga jeta e përditshme ku mund të hasin në modele figurash, si për shembull: në veshmbathje, në qilima me motive popullore, në ndonjë pikturë, mozaik etj.
Nxënësit ndahen në grupe me nga 4 nxënës. Secili grup pajiset me nga një zar. Nxënësit udhëzohen që brenda grupit ta hedhin zarin një herë dhe numrat që do fitojnë i paraqesin si një model numrash që përsëriten. Shembull:
Nxënësi 1 ka hedhur zarin dhe ka fituar numrin 2; nxënësi 2; numrin 5, nxënësi 3; numrin 5; nxënësi 4; numrin 4. Shkruajmë modelin: 2, 5, 5, 4; përsërisin të njëjtin model 2, 5, 5, 4, 2, 5, 5, 4.

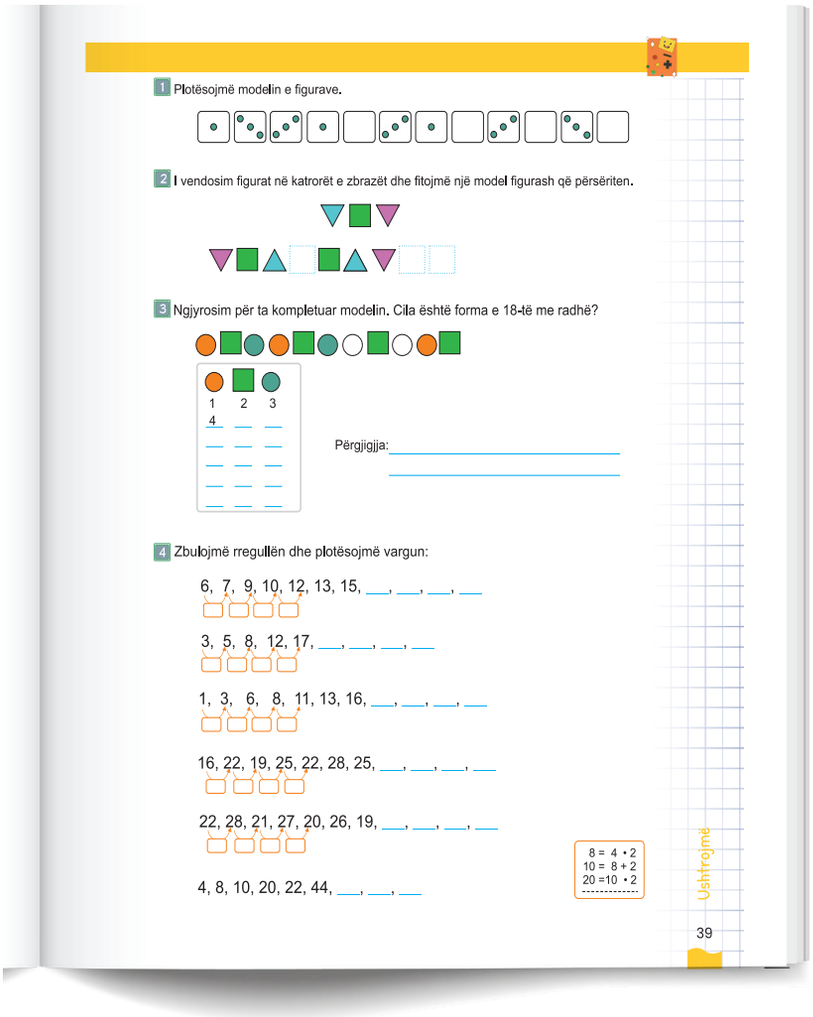
1 Plotësojmë modelin e figurave.

2 I vendosim figurat në katrorët e zbrazët dhe fitojmë një model figurash që përsëriten.

3 Ngjyrosim për ta kompletuar modelin. Cila është forma e 18-të me radhë?

1 2 3
4

Përgjigjja:

4 Zbulojmë rregullën dhe plotësojmë vargun:

6, 7, 9, 10, 12, 13, 15, ___, ___, ___, ___

3, 5, 8, 12, 17, ___, ___, ___, ___

1, 3, 6, 8, 11, 13, 16, ___, ___, ___, ___

16, 22, 19, 25, 22, 28, 25, ___, ___, ___, ___

22, 28, 21, 27, 20, 26, 19, ___, ___, ___, ___

4, 8, 10, 20, 22, 44, ___, ___, ___

8 = 4 • 2
10 = 8 + 2
20 =10 • 2

Ushtrojmë

39

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësit punojnë të pavarur në detyrat 1, 2, 3 në tekst. Në detyrën 1 kështillohen të kenë kujdes gjatë plotësimit në drejtimin e pikave.

Në detyrën 2 duhet vendosur (duke vizatuar) figurën përkatëse në model figurash që përsëriten sipas rregullës.

Në detyrën 3 së pari kështillohen të ngjyrosin për ta kompletuar modelin e më pas të gjejnë formën e 18 me radhë. Për t'ua lehtësuar gjetjen, do të numërojnë me radhë deri në 18, figurat e pjesës kryesore të modelit në drejtkëndëshin e dhënë.

Cila është forma e 18 me radhë? (Rrethi i kaltër).

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo/zbulo/plotëso

Nxënësit punojnë të pavarur dhe në mënyrë individuale në zbulimin e rregullës dhe plotësimin e tri vargjeve sipas dëshirës.
Pas përfundimit të detyrës, vlerësohen dhe komentohen rregullat para klasës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në plotësimin e modelit të figurave të përsëritura sipas rregullës dhe zbulimin e rregullës për të plotësuar vargun numerik.

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 39)

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 21

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II/1, 4, 8.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Modeli kubik dhe plani

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Llogarit numrin e përgjithshëm të kubeve të nevojshme për strukturën e dhënë.

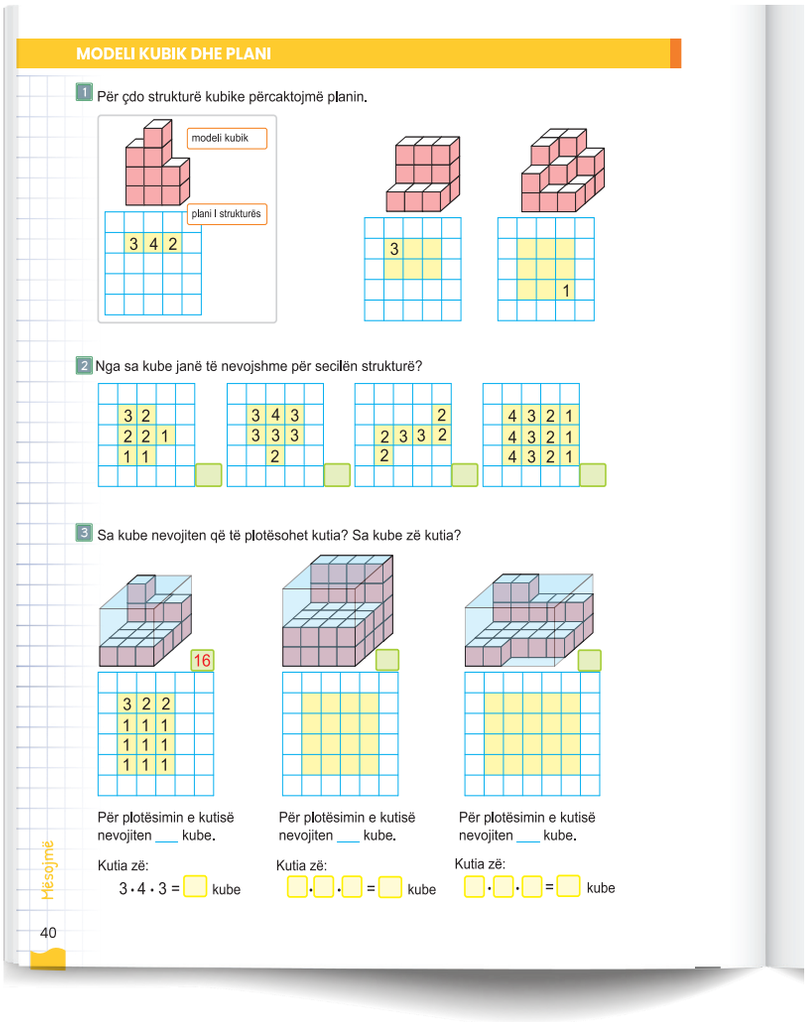

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Rikujtojmë mësimin e fundit vargjet e numrave dhe rikujtojmë për nxënësit që çdo varg i numrave kishte një modelim të vetin si p.sh., vargu: 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, … ky modelim vargu quhet vargu i Fibonaqit dhe si rregull ka shumën e dy termave paraardhës dhe japin termin pasardhës.

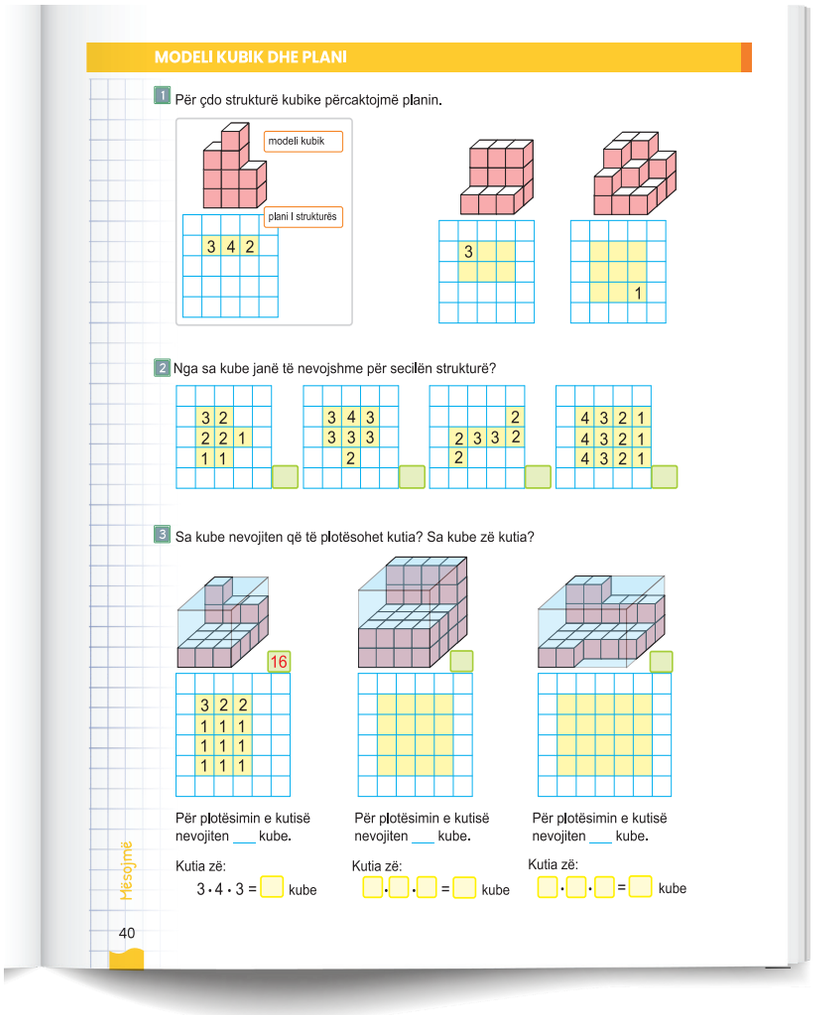
MODELI KUBIK DHE PLANI

1 Për çdo strukturë kubike përcaktojmë planin.

modeli kubik

plani I strukturës

3 4 2

3

1

2 Nga sa kube janë të nevojshme për secilën strukturë?

3 2
2 2 1
1 1

3 4 3
3 3 3
2

2
2 3 3 2
2

4 3 2 1
4 3 2 1
4 3 2 1

3 Sa kube nevojiten që të plotësohet kutia? Sa kube zë kutia?

16

3 2 2
1 1 1
1 1 1
1 1 1

Për plotësimin e kutisë nevojiten ___ kube.

Kutia zë:

3 · 4 · 3 = ☐ kube

Për plotësimin e kutisë nevojiten ___ kube.

Kutia zë:

☐ · ☐ · ☐ = ☐ kube

Për plotësimin e kutisë nevojiten ___ kube.

Kutia zë:

☐ · ☐ · ☐ = ☐ kube

Mësojmë

40

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Sqarojmë detyrën 1 në faqe 40 së bashku me nxënësit për të kuptuar strukturën se si paraqitet modelimi në kube dhe modelimi në plan. Në bazë të figurës 1 nga detyra 1 kuptojmë qasjen e përshkrimit të planit të strukturës apo modelimit në plan të një trupi.

Te figura 2, duke e shikuar modelin e kubit nxjerrim përshkrimin e planit të strukturës:

3 3 3
1 1 1

Te figura 3, duke e shikuar modelin e kubit nxjerrim përshkrimin e planit të strukturës:

3 3 2
3 2 1
2 1 1

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari individuale e orientuar

Nisur nga zgjidhja e detyrës 1 dhe ndërtimi i planit të strukturës duke e vëzhguar trupin apo modelin e kubik, atëherë nxënësit në klasë të ndarë në 4 grupe zgjidhin detyrën 2 dhe secili grup ka për të përcaktuar modelimin kubik, duke u nisur nga plani i strukturës së dhënë. Modelet e krijuara nga grupet e nxënësve paraqiten në tabelë dhe diskutohen me grupet e tjera se a është ndërtuar saktë dhe drejt modelimi kubik. Figurën e parë te detyra 3 e sqaron mësimdhënësi/ja për të gjithë klasën duke iu përmbajtur kërkesës së detyrës ku në bazë të modelimit kubik dhe planit të strukturës, nxënësit duhet të përcaktojnë sa kube mungojnë dhe sa kube zë kutia. Nxënësve ua sqarojmë që për të kuptuar numrin e kubeve në modelimin kubik, mbledhim të gjithë numrat e fituar nga plani i strukturës 3+2+2+1+1+1+1+1+1+1+1+1=16 dhe për të kuptuar sa kube zë kutia atëherë shumëzojmë tri dimensionet e trupi ndërmjet vete p.sh.: *gjatësia · lartësia · gjerësia* nga kemi 3·4·3=12·3=36 *kube*. Pra, 36-16=20 kube mungojnë për të plotësuar kutinë.

Dy pjesët e tjera të detyrës 3 i zgjidhin nxënësit në dyshe dhe zgjidhjet diskutohen në klasë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në llogaritjen e numrit të përgjithshëm të kubeve të nevojshme për strukturën e dhënë.

Detyrë:

Të zgjidhet një detyrë sipas modelit të detyrës 2.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 22

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Bashkësitë dhe relacionet

Rezultatet e të nxënit të temës:
Klasifikon objektet sipas veçorive të tyre.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3, III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2; 2.4,2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Bashkësitë dhe elementet

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përshkruan bashkësinë si një grumbull elementesh;
- Identifikon elementet që i takojnë/nuk i takojnë bashkësisë;
- Gjen elementet e përbashkëta të dy bashkësive (prerjen).

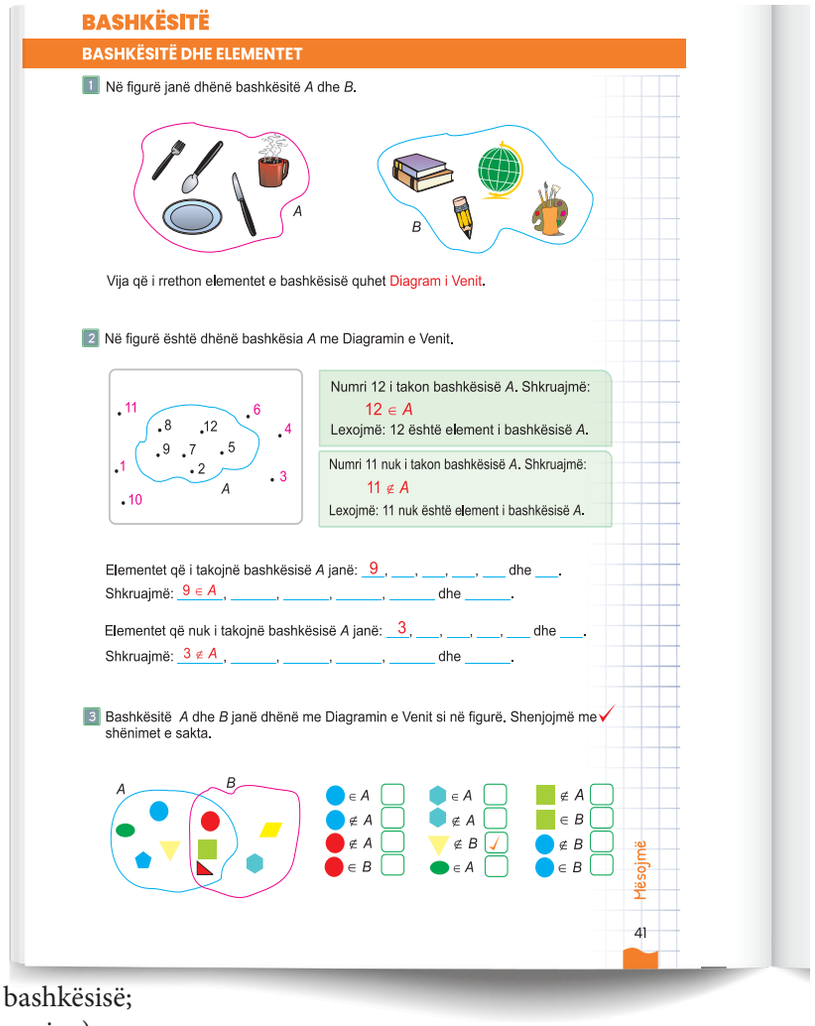
BASHKËSITË

BASHKËSITË DHE ELEMENTET

1 Në figurë janë dhënë bashkësitë *A* dhe *B*.

A B

Vija që i rrethon elementet e bashkësisë quhet Diagram i Venit.

2 Në figurë është dhënë bashkësia *A* me Diagramin e Venit.

11 8 12 6 4 9 7 5 1 2 3 10 A

Numri 12 i takon bashkësisë *A*. Shkruajmë: $12 \in A$
Lexojmë: 12 është element i bashkësisë *A*.

Numri 11 nuk i takon bashkësisë *A*. Shkruajmë: $11 \notin A$
Lexojmë: 11 nuk është element i bashkësisë *A*.

Elementet që i takojnë bashkësisë *A* janë: 9, ___, ___, ___, ___ dhe ___.
Shkruajmë: $9 \in A$, _____, _____, _____, _____ dhe _____.

Elementet që nuk i takojnë bashkësisë *A* janë: 3, ___, ___, ___, ___ dhe ___.
Shkruajmë: $3 \notin A$, _____, _____, _____, _____ dhe _____.

3 Bashkësitë *A* dhe *B* janë dhënë me Diagramin e Venit si në figurë. Shenjojmë me ✓ shënimet e sakta.

A B

$\in A$ $\in A$ $\notin A$
$\notin A$ $\notin A$ $\in B$
$\notin A$ $\notin B$ ✓ $\notin B$
$\in B$ $\in A$ $\in B$

Mësojmë

41

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: petëza, shkopinj, spango, shkumësa me ngjyrat.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Paraqiten në ekran dy bashkësi dhe pyeten nxënësit se çfarë dinë për bashkësitë.
Nxënësit japin përgjigje të ndryshme, por gjithashtu është me rëndësi të dinë se çfarë kuptimi ka vija e mbyllur që i rrethon objektet e ndryshme.

Vija që i rrethon elementet e bashkësisë njihet ndryshe si ***Diagrami i Venit***.

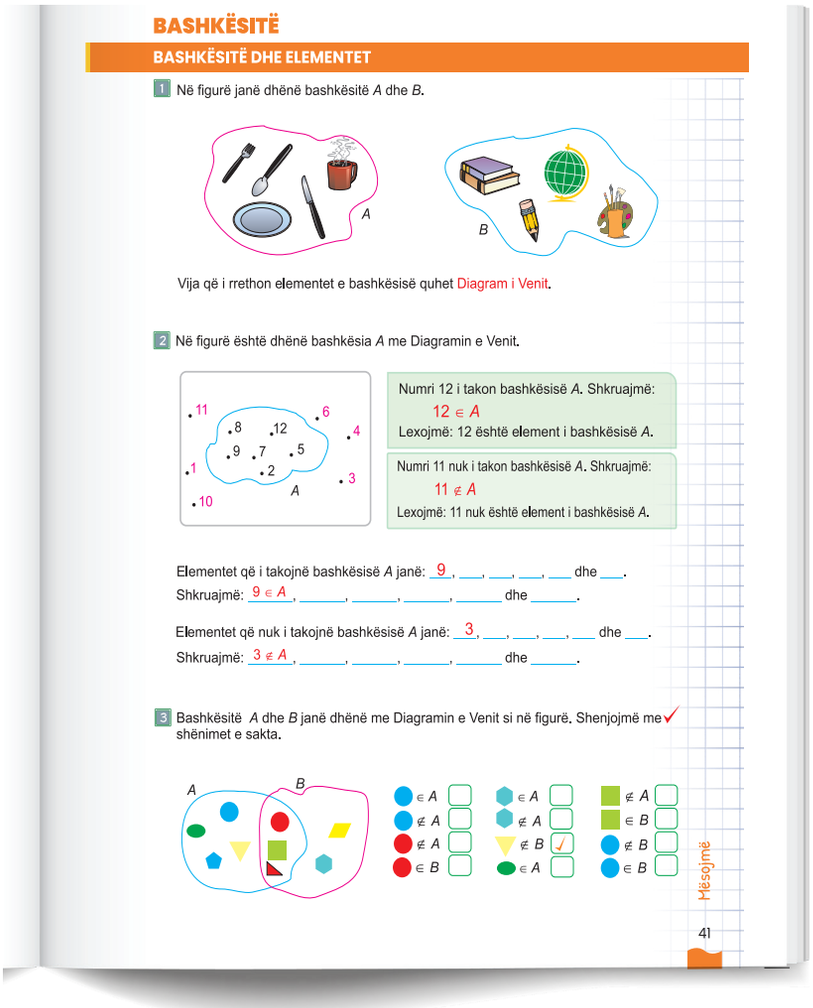

BASHKËSITË

BASHKËSITË DHE ELEMENTET

1 Në figurë janë dhënë bashkësitë *A* dhe *B*.

A B

Vija që i rrethon elementet e bashkësisë quhet Diagram i Venit.

2 Në figurë është dhënë bashkësia *A* me Diagramin e Venit.

11 6 8 12 4 9 7 5 1 2 3 10 A

Numri 12 i takon bashkësisë *A*. Shkruajmë: $12 \in A$
Lexojmë: 12 është element i bashkësisë *A*.

Numri 11 nuk i takon bashkësisë *A*. Shkruajmë: $11 \notin A$
Lexojmë: 11 nuk është element i bashkësisë *A*.

Elementet që i takojnë bashkësisë *A* janë: 9, ___, ___, ___, ___ dhe ___.
Shkruajmë: $9 \in A$, _____, _____, _____, _____ dhe _____.

Elementet që nuk i takojnë bashkësisë *A* janë: 3, ___, ___, ___, ___ dhe ___.
Shkruajmë: $3 \notin A$, _____, _____, _____, _____ dhe _____.

3 Bashkësitë *A* dhe *B* janë dhënë me Diagramin e Venit si në figurë. Shenjojmë me ✓ shënimet e sakta.

A B

$\in A$ $\notin A$ $\notin A$ $\in B$ | $\in A$ $\notin A$ $\notin B$ ✓ $\in A$ | $\notin A$ $\in B$ $\notin B$ $\in B$

Mësojmë

41

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Paraqitet në ekran bashkësia në detyrën 2 në faqe 41.

Nga figura shihet se elementet e një bashkësie mund të shënohen edhe si vlera numerike, dhe se disa prej tyre janë brenda bashkësisë A, e disa të tjera jo.

Shpjegohet sintaksa matematikore se si shënohet kur një element nuk i takon një bashkësie.

Fillohet së pari me elementet që gjenden në brendi të bashkësisë A, prandaj e lexojmë si: *12 është element i bashkësisë A*.
Në rastin kur një element *nuk* i takon bashkësisë, lexohet si: 11 nuk është element i bashkësisë A.

Inkurajohen nxënësit që identifikimin (dhe shënimin) e elementeve ta bëjnë duke u bazuar në një renditje të caktuar p.sh., nga më i vogli deri te më i madhi.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e drejtuar

Në detyrën 3 janë dhënë dy bashkësi, elementet e të cilave janë figura gjeometrike, të dalluara dhe me ngjyra:
Përpara se të kërkohet nga nxënësit të plotësojnë rubrikat e zbrazëta, është mirë t'u rikujtohet se një element mund t'i takojë në të njëjtën kohë më shumë se një bashkësie. Rastin e tillë do ta njohin si prerje të dy bashkësive, nocion ky që do të mësohet më vonë. Në figurë janë tri elemente që i takojnë dy bashkësive.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përshkrimin e bashkësisë si një grumbull elementesh, identifikimin e elementeve që i takojnë ose jo bashkësisë dhe gjetjen e elementeve të përbashkëta të dy bashkësive.

Detyrë:

Të vizatohen dy bashkësi dhe të identifikohen elementet e përbashkëta të tyre.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 23

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Bashkësitë dhe relacionet

Rezultatet e të nxënit të temës:
Paraqet bashkësinë me kllapa gjarpërore dhe përmes Diagramit të Venit;
Jep shembuj për bashkësitë nga jeta e përditshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2; II.1,4,7,8; III.1,3,4,5; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.2; 3.4, 6; 4.2; 6.3; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Paraqitja e bashkësive me kllapa

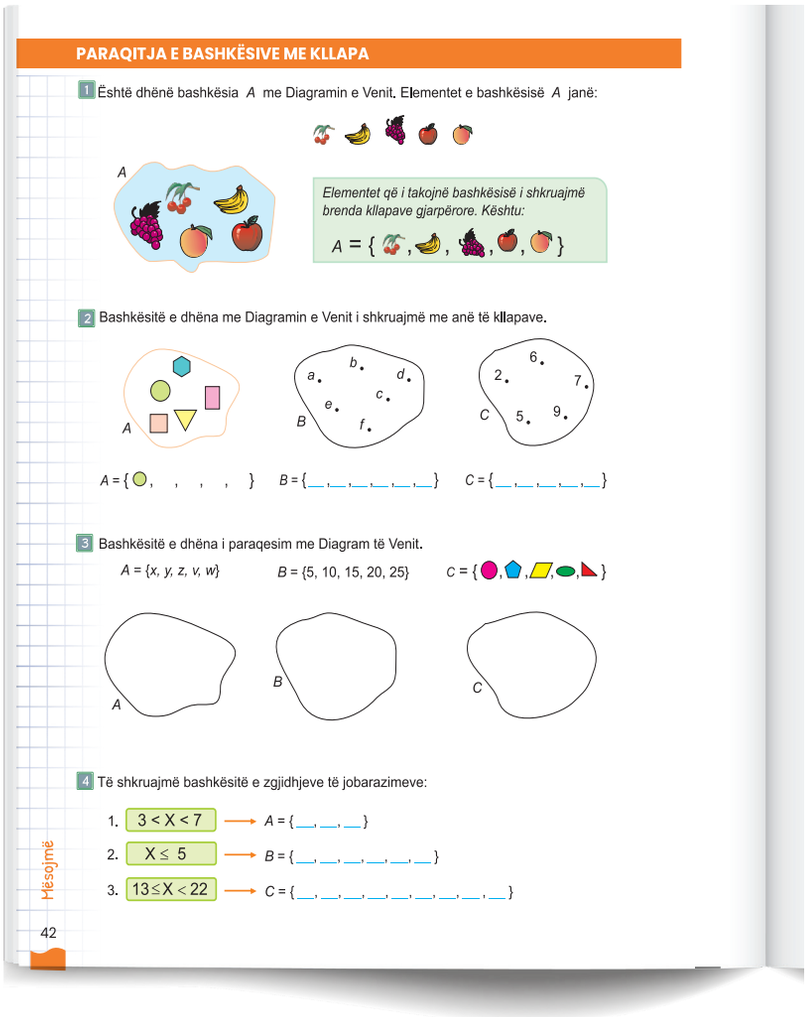

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përshkruan bashkësinë si një grumbull elementesh;
- Paraqet bashkësinë me kllapa gjarpërore dhe përmes Diagramit të Venit;
- Shkruan bashkësinë e zgjidhjeve të jobarazimeve të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: fletore, petëza, shkopinj, fasule, etiketa shkronjash e numrash, spango.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Mendo/Puno në dyshe/Thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen që do të punojnë në dyshe, me shokun/shoqen e bankës. Çdo dyshe do të ketë mjete të ndryshme për të punuar: shkopinj, petëza, fasule, shkronja, numra. Do të përsëriten njohuritë për bashkësitë përmes një aktiviteti. Udhëzohen të tregojnë se çfarë kanë mbi bankë? (*Një grumbull elementesh*). - *Formoni bashkësi! (Nxënësit do të rrethojnë elementet me një spango duke e shndërruar grumbullin e elementeve në bashkësi).* - **Si vepruat për t'i shndërruar në bashkësi**? - **Ç'paraqet bashkësia**? - **Jepni shembuj të bashkësive nga jeta e përditshme**. - **Ç'mendoni si mund t'i paraqesim elementet e një bashkësie**?

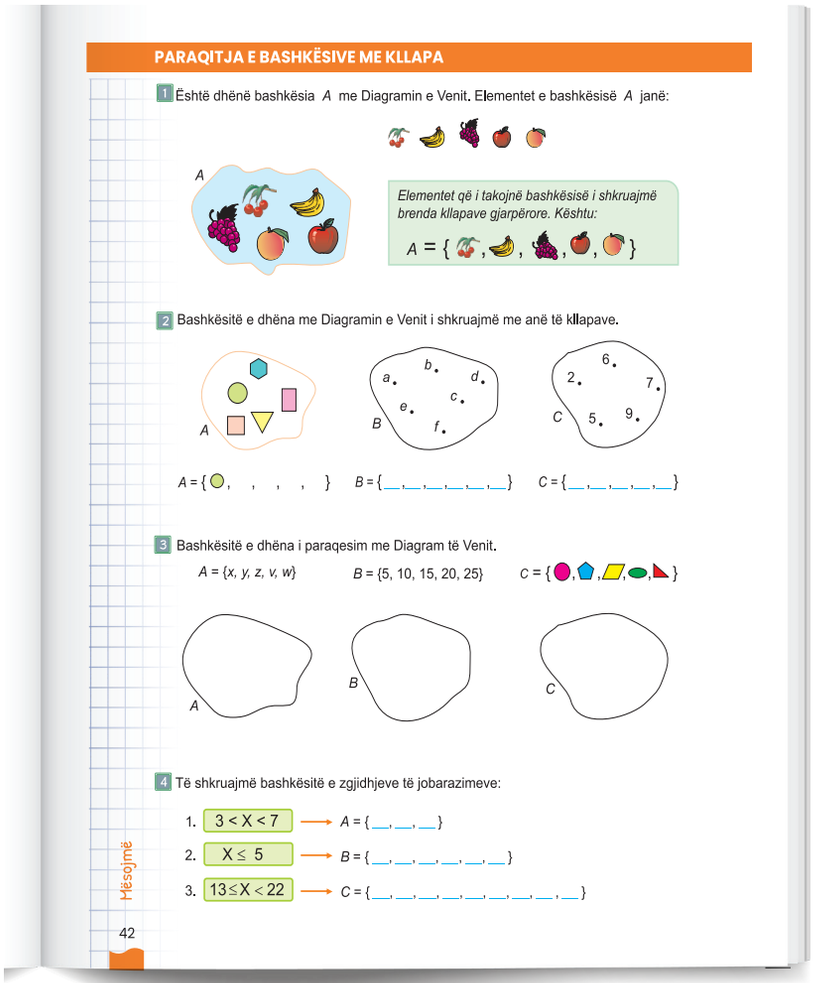

PARAQITJA E BASHKËSIVE ME KLLAPA

1 Është dhënë bashkësia *A* me Diagramin e Venit. Elementet e bashkësisë *A* janë:

Elementet që i takojnë bashkësisë i shkruajmë brenda kllapave gjarpërore. Kështu:

$A = \{$, , , , $\}$

2 Bashkësitë e dhëna me Diagramin e Venit i shkruajmë me anë të kllapave.

$A = \{$, , , , $\}$ $B = \{_, _, _, _, _, _\}$ $C = \{_, _, _, _, _\}$

3 Bashkësitë e dhëna i paraqesim me Diagram të Venit.

$A = \{x, y, z, v, w\}$ $B = \{5, 10, 15, 20, 25\}$ $C = \{$, , , , $\}$

4 Të shkruajmë bashkësitë e zgjidhjeve të jobarazimeve:

1. $3 < X < 7$ → $A = \{_, _, _\}$
2. $X \leq 5$ → $B = \{_, _, _, _, _, _\}$
3. $13 \leq X < 22$ → $C = \{_, _, _, _, _, _, _, _, _\}$

Mësojmë

42

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësit udhëzohen të shikojnë detyrën 1, faqe 42. **Çfarë përdorim për të paraqitur elementet e bashkësisë?** (*Kllapat gjarpërore*). Është më rëndësi t'u ceket se elementet brenda kllapës gjarpërore ndahen me presje mes vete. Udhëzohen të shikojnë bashkësitë e dhëna në detyrën 2 me anë të Diagramit të Venit. Ua cekim që brenda Diagramit të Venit para çdo shkronje apo numri e vendosim një pikë. Po ashtu shkrimi i numrave brenda kllapave gjarpërore bëhet nga më i vogli deri te më i madhi. P.sh., *C={2, 5, 6, 7, 9}*. Nxënësit punojnë detyrën 2 të pavarur. Më pas kalohet te detyra 3. Pasi të lexohet nga nxënësit pyeten: **Ku është dallimi me detyrën 2?** (*Nga bashkësia e dhënë me elemente të dhëna në kllapat gjarpërore duhet të vendosin brenda Diagrami të Venit).* **Kujdes**! *Vendosja e pikës në shemb.1,2.*

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Vëzhgo/ Zbato

Nxënësit udhëzohen të vështrojnë me kujdes detyrën 4, të lexohen me kujdes shenjat e sidomos te jobarazimi i dyfishtë ashtu që bashkësitë e shkruara të jenë zgjidhja e jobarazimeve.

1. $3 < X > 7$ *(Ndryshorja X duhet të jetë më e madhe se 3 dhe më e vogël se 7).* A= {4,5,6}
2. $X \leq 5$ *(Ndryshorja X duhet të jetë më e vogël ose barazi me 5).* B= {0,1,2,3,4,5}
3. $13 \leq X < 22$ *(Ndryshorja X duhet të jetë më e madhe ose barazi me 13 dhe më e vogël se 22).*

Zgjidhja: C= {13,14,15,16,17,18,19,20,21}.

Zgjidhja e pavarur e kësaj detyre vlerësohet.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përshkrimin e bashkësisë si një grumbull elementesh, paraqitjen e bashkësisë me kllapa gjarpërore dhe përmes Diagramit të Venit, si dhe për shkrimin e bashkësisë së zgjidhjeve të jobarazimeve të dhëna.

Detyrë:

Të vizatohen dy bashkësi me elemente të ndryshme, me kllapa gjarpërore dhe me Diagram të Venit.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 24

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Bashkësitë dhe relacionet

Rezultatet e të nxënit të temës:
Klasifikon objektet sipas vecorive te tyre;
Jep shembuj për bashkësitë nga jeta e përditshme;
Paraqet shembuj praktikë nga jeta lidhur me relacionet.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/2,4; II/3,13,14; III/1,7,8.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2; 2.1; 4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Nënbashkësia

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përkufizon nënbashkësinë;
- Shkruan simbolikisht nënbashkësinë;
- Identifikon elementet e nënbashkësisë së bashkësive të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Me qenë se nocioni i nënbashkësisë është përdorur edhe më herët, mësimdhënësi/ja vizaton në tabelë një Diagram të Venit dhe brenda tij mund të vizatojë edhe një diagram tjetër.

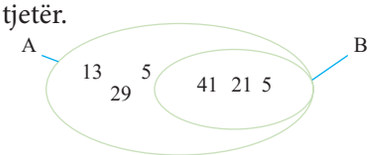

Rikujtojmë nocionin e nënbashkësisë ku elementet të cilat gjenden në vijën rrethore të bashkësisë A janë të gjitha elemente të bashkësisë, ndërsa nënbashkësi (brenda bashkësisë A) është bashkësia B.

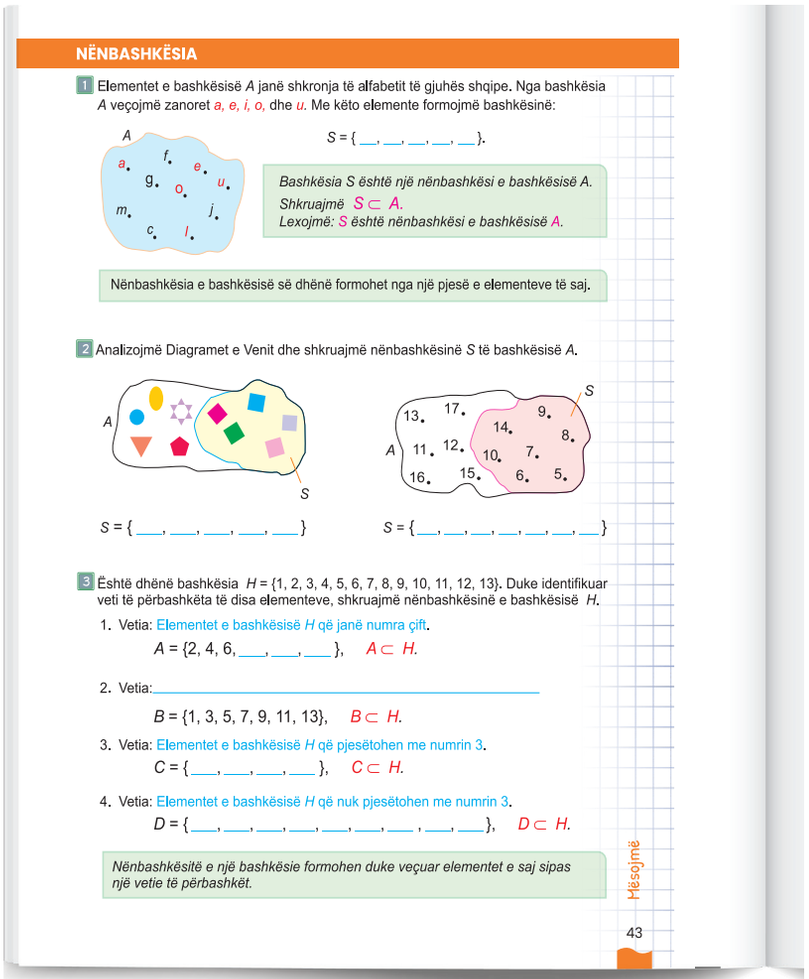
NËNBASHKËSIA

1 Elementet e bashkësisë *A* janë shkronja të alfabetit të gjuhës shqipe. Nga bashkësia *A* veçojmë zanoret *a, e, i, o,* dhe *u*. Me këto elemente formojmë bashkësinë:

A: a, f, e, g, o, u, m, j, c, l

S = { __, __, __, __, __ }.

Bashkësia S është një nënbashkësi e bashkësisë A.
Shkruajmë $S \subset A$.
Lexojmë: S është nënbashkësi e bashkësisë A.

Nënbashkësia e bashkësisë së dhënë formohet nga një pjesë e elementeve të saj.

2 Analizojmë Diagramet e Venit dhe shkruajmë nënbashkësinë *S* të bashkësisë *A*.

A, S

S = { ___, ___, ___, ___, ___ }

A: 13, 17, 9, 14, 8, 11, 12, 10, 7, 16, 15, 6, 5; S

S = { ___, ___, ___, ___, ___, ___, ___ }

3 Është dhënë bashkësia *H* = {1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13}. Duke identifikuar veti të përbashkëta të disa elementeve, shkruajmë nënbashkësinë e bashkësisë *H*.

1. Vetia: Elementet e bashkësisë *H* që janë numra çift.
   A = {2, 4, 6, ___, ___, ___}, $A \subset H$.
2. Vetia: _____
   B = {1, 3, 5, 7, 9, 11, 13}, $B \subset H$.
3. Vetia: Elementet e bashkësisë *H* që pjesëtohen me numrin 3.
   C = { ___, ___, ___, ___ }, $C \subset H$.
4. Vetia: Elementet e bashkësisë *H* që nuk pjesëtohen me numrin 3.
   D = { ___, ___, ___, ___, ___, ___, ___ , ___, ___ }, $D \subset H$.

Nënbashkësitë e një bashkësie formohen duke veçuar elementet e saj sipas një vetie të përbashkët.

Mësojmë

43

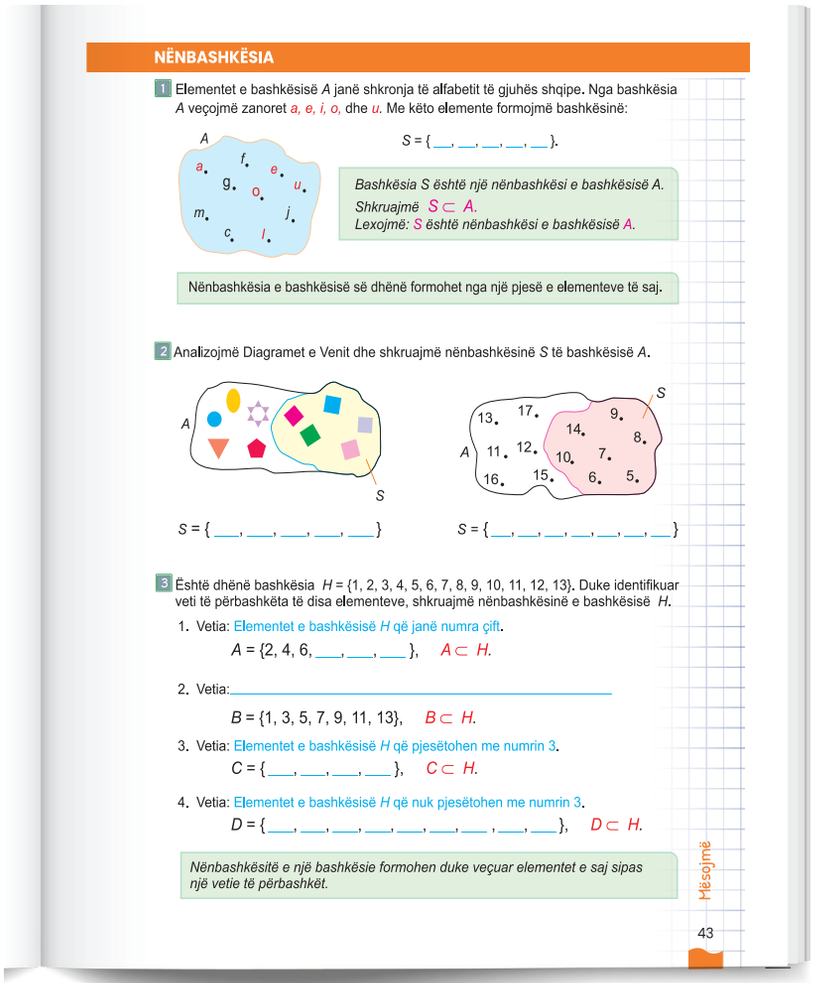

NËNBASHKËSIA

1 Elementet e bashkësisë *A* janë shkronja të alfabetit të gjuhës shqipe. Nga bashkësia *A* veçojmë zanoret *a, e, i, o,* dhe *u*. Me këto elemente formojmë bashkësinë:

A

f, a, e, g, o, u, m, j, c, l

S = { __, __, __, __, __ }.

Bashkësia S është një nënbashkësi e bashkësisë A.
Shkruajmë S ⊂ A.
Lexojmë: S është nënbashkësi e bashkësisë A.

Nënbashkësia e bashkësisë së dhënë formohet nga një pjesë e elementeve të saj.

2 Analizojmë Diagramet e Venit dhe shkruajmë nënbashkësinë *S* të bashkësisë *A*.

A, S

S = { __, __, __, __, __ }

A, S: 13, 17, 9, 14, 8, 11, 12, 10, 7, 16, 15, 6, 5

S = { __, __, __, __, __, __, __ }

3 Është dhënë bashkësia *H* = {1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13}. Duke identifikuar veti të përbashkëta të disa elementeve, shkruajmë nënbashkësinë e bashkësisë *H*.

1. Vetia: Elementet e bashkësisë *H* që janë numra çift.
   A = {2, 4, 6, __, __, __}, *A ⊂ H.*
2. Vetia: _____
   B = {1, 3, 5, 7, 9, 11, 13}, *B ⊂ H.*
3. Vetia: Elementet e bashkësisë *H* që pjesëtohen me numrin 3.
   C = { __, __, __, __ }, *C ⊂ H.*
4. Vetia: Elementet e bashkësisë *H* që nuk pjesëtohen me numrin 3.
   D = { __, __, __, __, __, __, __ , __, __ }, *D ⊂ H.*

Nënbashkësitë e një bashkësie formohen duke veçuar elementet e saj sipas një vetie të përbashkët.

Mësojmë

43

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Detyra 1: Nxënësit udhëzohen që nga bashkësia A të formojnë një bashkësi tjetër, duke veçuar zanoret, me ç'rast formohet bashkësia S, për të cilën themi se është nënbashkësi e bashkësisë A.

Detyra 2: Duke analizuar Diagramet e Venit, shkruajmë nënbashkësinë S të bashkësisë A.

Nxënësit pyeten:
Cilat janë elementet e bashkësisë S te diagrami i dytë? (Elementet 10, 14, 7, 9, 8, 5, 6).

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim i përbashkët

Pjesën e fundit të orës zgjidhim detyrën 3, ku nga bashkësia e dhënë
H={1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13},
brenda kësaj bashkësie nëpërmjet disa vetive duhet të identifikojmë bashkësitë (nënbashkësitë e reja).

a. Elementet e bashkësisë H janë numra çift A={2, 4, 6, 8, 10, 12}
b. B={1, 3, 5, 7, 9, 11, 13} bashkësia e fituar nga elementet e B janë numra tek të bashkësisë H.
c. Elementet e bashkësisë H pjesëtohen me 3: C={3, 6, 9, 12}
d. Elementet e bashkësisë H nuk pjesëtohen me 3: D={1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13}

Vlerësimi i nxënësve:

Mësimdhënësi/ja vlerëson nxënësit përmes kryerjes së drejt të detyrave duke analizuar njohjen e nënbashkësive dhe elementeve të paraqitura dhe përmes vlerësimit formativ.

Detyrë:

Të shkruhen disa shembuj të nënbashkësive nga jeta e përditshme.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 25

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Bashkësitë dhe relacionet

Rezultatet e të nxënit të temës:
Klasifikon objektet sipas veçorive të tyre.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3, III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2; 2.4,2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Elementet e përbashkëta të dy bashkësive - prerja

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përshkruan bashkësinë si një grumbull elementesh;
- Identifikon elementet që i takojnë bashkësisë;
- Gjen elementet e përbashkëta të dy bashkësive (prerjen).

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Numra magnetikë, spango.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

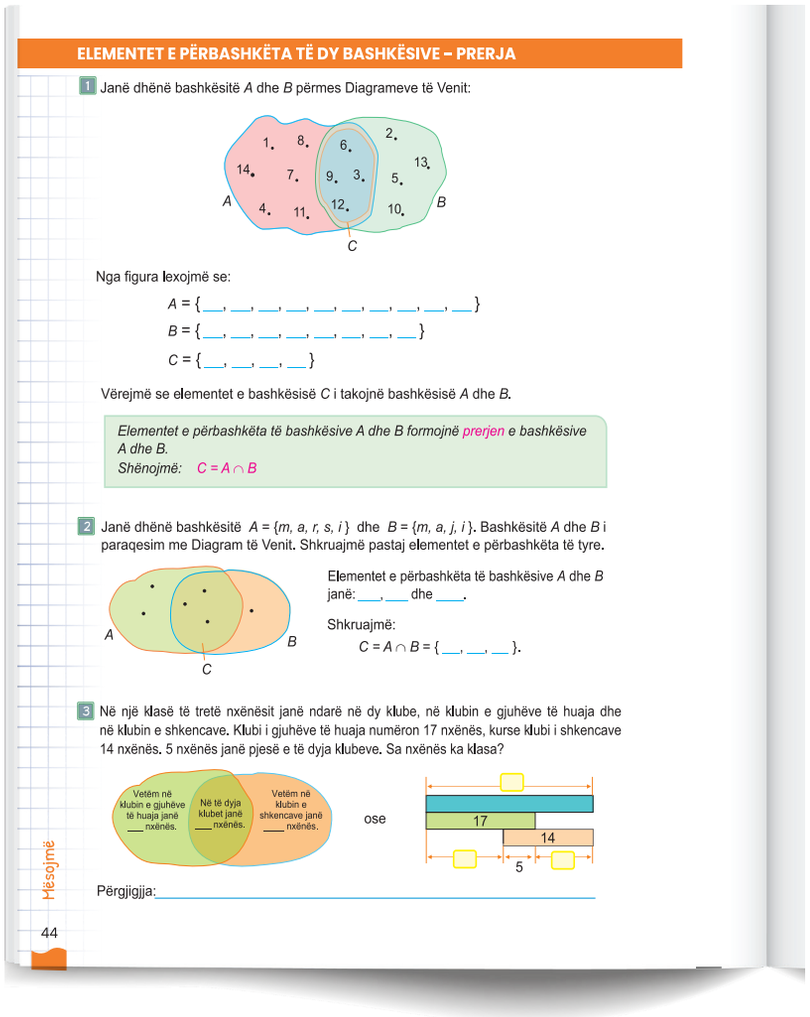
ELEMENTET E PËRBASHKËTA TË DY BASHKËSIVE – PRERJA

1 Janë dhënë bashkësitë A dhe B përmes Diagrameve të Venit:

1. 8. 6. 2. 14. 7. 9. 3. 13. 5. 12. 4. 11. 10. A B C

Nga figura lexojmë se:

A = { __, __, __, __, __, __, __, __, __, __ }
B = { __, __, __, __, __, __, __, __ }
C = { __, __, __, __ }

Vërejmë se elementet e bashkësisë C i takojnë bashkësisë A dhe B.

Elementet e përbashkëta të bashkësive A dhe B formojnë prerjen e bashkësive A dhe B.
Shënojmë: $C = A \cap B$

2 Janë dhënë bashkësitë $A = \{m, a, r, s, i\}$ dhe $B = \{m, a, j, i\}$. Bashkësitë A dhe B i paraqesim me Diagram të Venit. Shkruajmë pastaj elementet e përbashkëta të tyre.

A B C

Elementet e përbashkëta të bashkësive A dhe B janë: ___, ___ dhe ___.

Shkruajmë:
$C = A \cap B = \{ __, __, __ \}$.

3 Në një klasë të tretë nxënësit janë ndarë në dy klube, në klubin e gjuhëve të huaja dhe në klubin e shkencave. Klubi i gjuhëve të huaja numëron 17 nxënës, kurse klubi i shkencave 14 nxënës. 5 nxënës janë pjesë e të dyja klubeve. Sa nxënës ka klasa?

Vetëm në klubin e gjuhëve të huaja janë ___ nxënës. | Në të dyja klubet janë ___ nxënës. | Vetëm në klubin e shkencave janë ___ nxënës.

ose

17 14 5

Përgjigjja: _____

Mësojmë

44

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Marrëdhëniet pyetje-përgjigje

Bëhet një rikujtim rreth njësive të kaluara rreth bashkësive në përgjithësi.
Pyeten nxënësit:
- *Ç'është bashkësia?*
- *Cilat kllapa përdoren për paraqitjen e elementeve të bashkësisë?*
- *Si formohet nënbashkësia e një bashkësie?*
- *Si veprohet nëse në dy bashkësi kemi elemente të njëjta?*

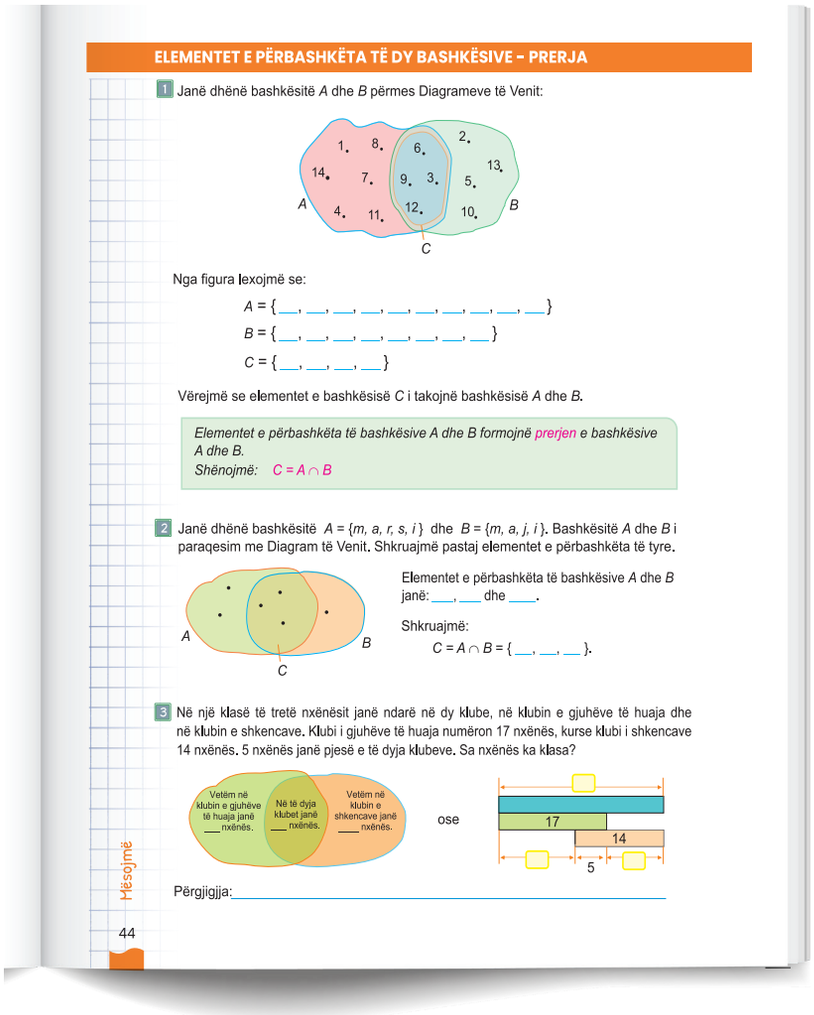

ELEMENTET E PËRBASHKËTA TË DY BASHKËSIVE – PRERJA

1 Janë dhënë bashkësitë *A* dhe *B* përmes Diagrameve të Venit:

Nga figura lexojmë se:

$A = \{__, __, __, __, __, __, __, __, __, __\}$

$B = \{__, __, __, __, __, __, __, __\}$

$C = \{__, __, __, __\}$

Vërejmë se elementet e bashkësisë *C* i takojnë bashkësisë *A* dhe *B*.

Elementet e përbashkëta të bashkësive A dhe B formojnë prerjen e bashkësive A dhe B.
Shënojmë: $C = A \cap B$

2 Janë dhënë bashkësitë $A = \{m, a, r, s, i\}$ dhe $B = \{m, a, j, i\}$. Bashkësitë *A* dhe *B* i paraqesim me Diagram të Venit. Shkruajmë pastaj elementet e përbashkëta të tyre.

Elementet e përbashkëta të bashkësive *A* dhe *B* janë: ___, ___ dhe ____.

Shkruajmë:

$C = A \cap B = \{__, __, __\}$.

3 Në një klasë të tretë nxënësit janë ndarë në dy klube, në klubin e gjuhëve të huaja dhe në klubin e shkencave. Klubi i gjuhëve të huaja numëron 17 nxënës, kurse klubi i shkencave 14 nxënës. 5 nxënës janë pjesë e të dyja klubeve. Sa nxënës ka klasa?

ose

Përgjigjja:_____

Mësojmë

44

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Shqyrtim i përbashkët

Paraqitet në ekran detyra 1, në faqe 44, ku jepen bashkësitë A dhe B sipas Diagramit të Venit. Kërkohet të shënohen elementet e secilës bashkësi të dhënë në figurë. Elementet e përbashkëta të dy bashkësive vendosen në bashkësinë C.

A = {1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14}
B = { 2, 3, 5, 6, 9, 10, 12, 13}
C = { 3, 6, 9, 12}

Theksohet se elementet e përbashkëta të bashkësive A dhe B, formojnë prerjen e bashkësive A dhe B.
Kalohet te detyra 2, e cila është një detyrë logjike sa i përket shpërndarjes së elementeve në bashkësi përkatëse. Për këtë qëllim, nxënësit mund të ndahen në grupe, dhe secili grup të provojë ta zgjidhë detyrën, ku më pas përfaqësuesit e grupeve i prezantojnë zgjidhjet e mundshme.
Meqë detyra kërkon të identifikohen elementet e përbashkëta, atëherë elementet e bashkësisë A duhet të vendosen në bashkësinë me ngjyrë të gjelbër (në anën e majtë), ndërsa në anën e djathtë shkruhen elementet e bashkësisë B.

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e drejtuar

Në këtë pjesë të orës shtjellohet detyra 3, e cila është detyrë logjike që mund të trajtohet nëpërmjet nocionit të bashkësisë.
Në bazë të Diagramit të Venit të dhënë në detyrë dhe skemës së paraqitur shohim se 5 nxënësit që janë pjesë e të dyja klubeve janë numëruar dy herë (në të dy bashkësitë), pra edhe në kuadër të 17, edhe në kuadër të 14, pra numri i nxënësve është: 17 + 14 - 5 = 26 nxënës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përshkrimin e bashkësisë si një grumbull elementesh, identifikimin e elementeve që i takojnë bashkësisë dhe gjetjen e elementeve të përbashkëta të bashkësive.

Detyrë:

Të shkruhen shembuj të elementeve të përbashkëta të bashkësive.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 26

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Bashkësitë dhe relacionet

Rezultatet e të nxënit të temës:
Krijon relacione ndërmjet dy bashkësive të dhëna.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.1,4,7; III.1,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5, 2.1,2; 3.2,4,6; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Relacionet

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Shpjegon fjalë relacion si lidhje, shoqërim;
- Krijon relacione ndërmjet dy bashkësive të dhëna.

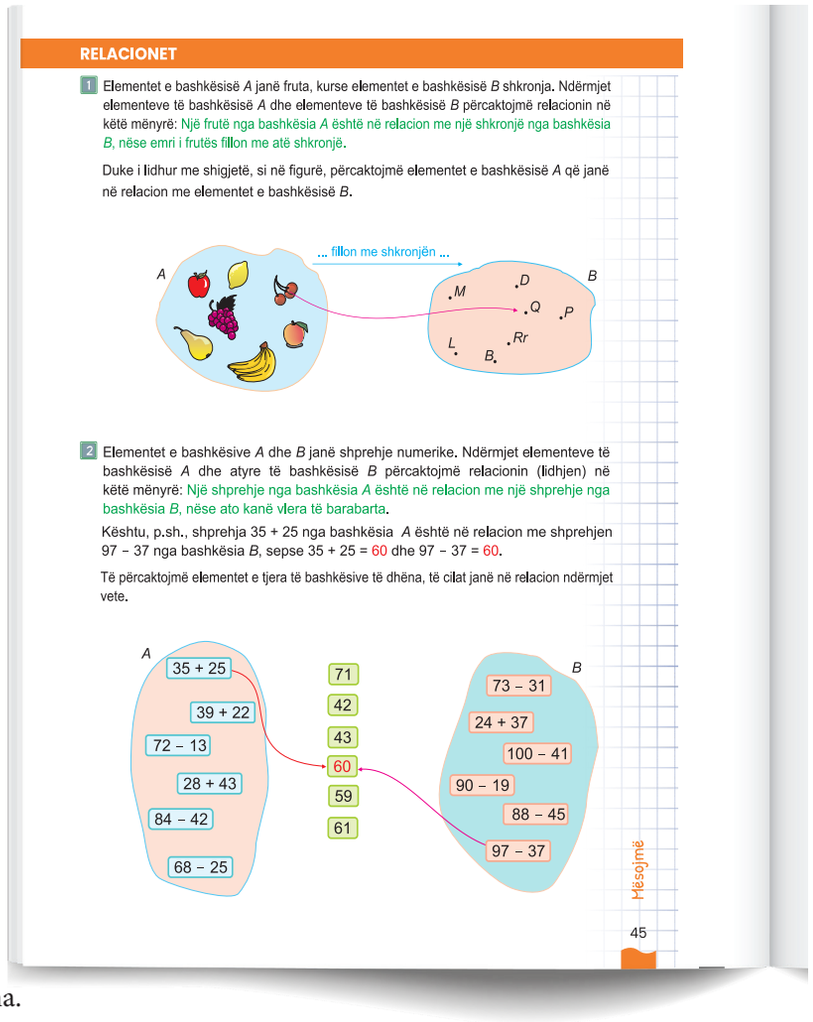
RELACIONET

1 Elementet e bashkësisë *A* janë fruta, kurse elementet e bashkësisë *B* shkronja. Ndërmjet elementeve të bashkësisë *A* dhe elementeve të bashkësisë *B* përcaktojmë relacionin në këtë mënyrë: Një frutë nga bashkësia *A* është në relacion me një shkronjë nga bashkësia *B*, nëse emri i frutës fillon me atë shkronjë.

Duke i lidhur me shigjetë, si në figurë, përcaktojmë elementet e bashkësisë *A* që janë në relacion me elementet e bashkësisë *B*.

2 Elementet e bashkësive *A* dhe *B* janë shprehje numerike. Ndërmjet elementeve të bashkësisë *A* dhe atyre të bashkësisë *B* përcaktojmë relacionin (lidhjen) në këtë mënyrë: Një shprehje nga bashkësia *A* është në relacion me një shprehje nga bashkësia *B*, nëse ato kanë vlera të barabarta.

Kështu, p.sh., shprehja 35 + 25 nga bashkësia *A* është në relacion me shprehjen 97 − 37 nga bashkësia *B*, sepse 35 + 25 = 60 dhe 97 − 37 = 60.

Të përcaktojmë elementet e tjera të bashkësive të dhëna, të cilat janë në relacion ndërmjet vete.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Mendo/ Zbato

Nxënësve u kërkohet që të vendosin mbi bankë dy fletore (një me katrorë, tjetrën me vija) dhe dy libra (Matematikën dhe Gjuhën shqipe). Udhëzohen të shoqërojnë një libër me një fletore dhe të tregojnë arsyen e shoqërimit të bërë.
Paraqiten në tabelë dy bashkësi si në detyrën 1: bashkësia A, e frutave dhe bashkësia B, e shkronjave. Marrëdhëniet mes elementeve të dy bashkësive analizohen përmes bashkëbisedimit. - **Ç'mendoni a ekziston lidhja mes këtyre dy bashkësive? - Nëse po, cila është ajo?**
U sqarohet që kjo lidhje mes elementeve të dy bashkësive, në matematikë quhet *Relacion*.
Relacioni mes këtyre dy bashkësive përcaktohet kështu: *Një frutë nga bashkësia A është në relacion me një shkronjë nga bashkësia B, nëse emri i frutit fillon me atë shkronjë.*

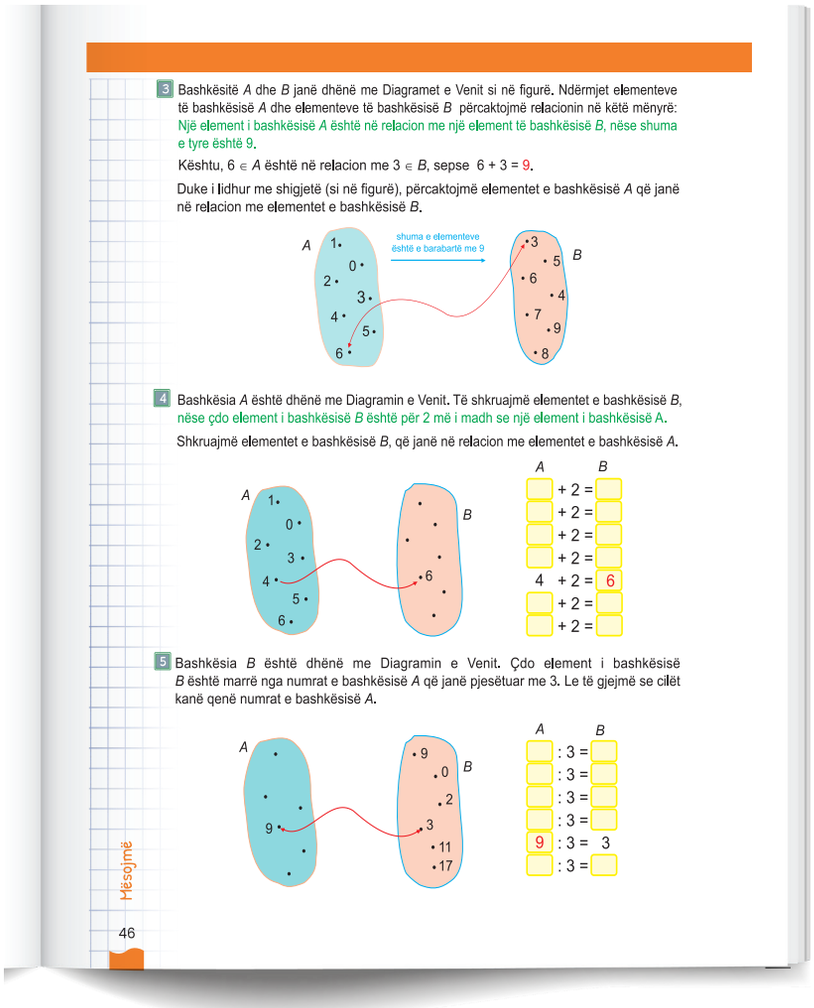

3 Bashkësitë *A* dhe *B* janë dhënë me Diagramet e Venit si në figurë. Ndërmjet elementeve të bashkësisë *A* dhe elementeve të bashkësisë *B* përcaktojmë relacionin në këtë mënyrë: Një element i bashkësisë *A* është në relacion me një element të bashkësisë *B*, nëse shuma e tyre është 9.

Kështu, $6 \in A$ është në relacion me $3 \in B$, sepse $6 + 3 = 9$.

Duke i lidhur me shigjetë (si në figurë), përcaktojmë elementet e bashkësisë *A* që janë në relacion me elementet e bashkësisë *B*.

4 Bashkësia *A* është dhënë me Diagramin e Venit. Të shkruajmë elementet e bashkësisë *B*, nëse çdo element i bashkësisë *B* është për 2 më i madh se një element i bashkësisë A.

Shkruajmë elementet e bashkësisë *B*, që janë në relacion me elementet e bashkësisë *A*.

5 Bashkësia *B* është dhënë me Diagramin e Venit. Çdo element i bashkësisë *B* është marrë nga numrat e bashkësisë *A* që janë pjesëtuar me 3. Le të gjejmë se cilët kanë qenë numrat e bashkësisë *A*.

Mësojmë

Shkruhet relacioni … *fillon me shkronjën* mbi shigjetë mes dy bashkësive. Nxënësit ftohen që t'i lidhin me anë të shigjetave frutin me shkronjën e caktuar.

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Detyra 2 është një shembull i relacionit mes shprehjeve numerike të dy bashkësive, nëse ato kanë vlera të barabarta. Nxënësit llogarisin shprehjet numerike dhe krijojnë relacione mes elementeve të dy bashkësive.

Detyra 4 tregon shembullin kur janë dhënë elementet e bashkësisë A dhe relacioni por, elementet e bashkësisë B duhet të llogariten. Nxënësit ftohen të lexojnë detyrën, të llogarisin,t'i shkruajnë elementet e bashkësisë B, që janë në relacion me elementet e bashkësisë A.

Librat shkëmbehen me shokun/shoqen e bankës për t'u kontrolluar nga njëri-tjetri.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Detyra 5: Nxënësit udhëzohen që të gjejnë elementet që mungojnë në bashkësinë A; duke ditur se secili element i bashkësisë B është marrë nga numrat e bashkësisë A që janë pjesëtuar me 3.
Nga kjo, gjejmë se elementet e A-së janë:
27, 6, 33, 51, 0. Meqë 27:3=9; 0:3=0; 6:3=2; 33:3=11; 51:3=17.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në shpjegimin e fjalës relacion dhe krijimin e relacioneve ndërmjet bashkësive të dhëna.

Detyrë:
Detyra 3 (faqe 46).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 27

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Bashkësitë dhe relacionet

Rezultatet e të nxënit të temës:
Gjen elementet e përbashkëta të dy bashkësive (prerjen);
Krijon relacione ndërmjet dy bashkësive të dhëna;
Paraqet shembuj praktikë nga jeta lidhur me relacionet.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.1,4,7; III.1,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5; 2.2; 3.2.6,7; 4.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Prerja, relacionet (ushtrime)

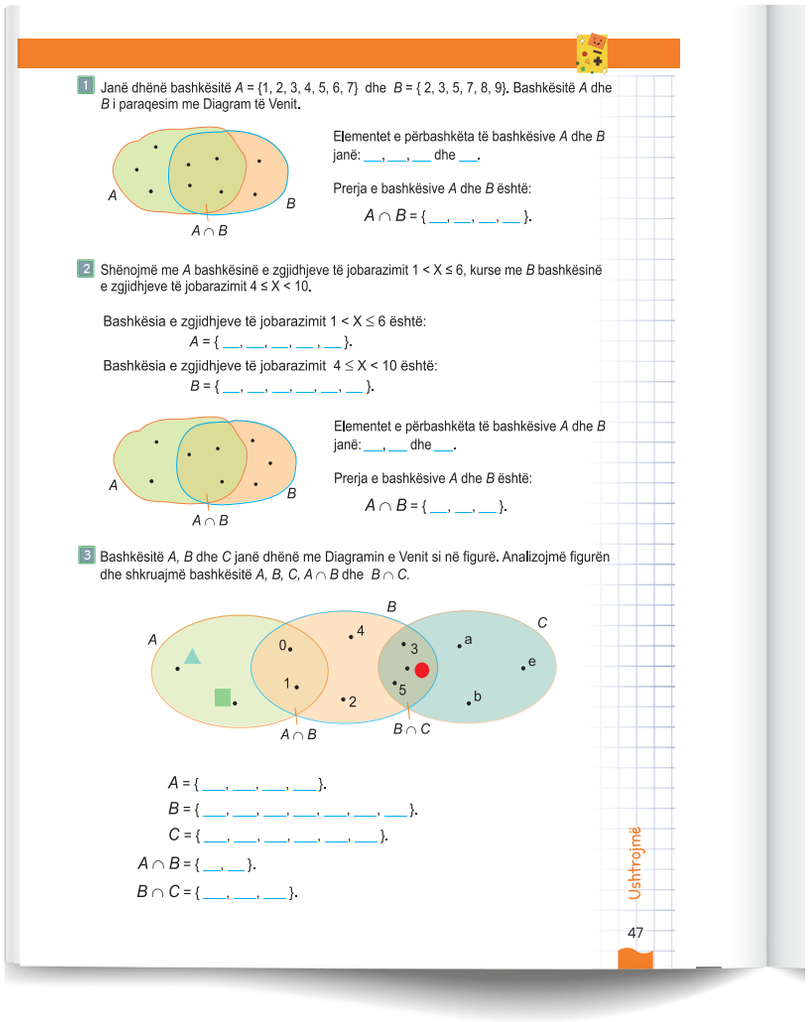
1 Janë dhënë bashkësitë $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$ dhe $B = \{2, 3, 5, 7, 8, 9\}$. Bashkësitë A dhe B i paraqesim me Diagram të Venit.

A B $A \cap B$

Elementet e përbashkëta të bashkësive A dhe B janë: ___, ___, ___ dhe ___.

Prerja e bashkësive A dhe B është:

$A \cap B = \{__, __, __, __\}$.

2 Shënojmë me A bashkësinë e zgjidhjeve të jobarazimit $1 < X \leq 6$, kurse me B bashkësinë e zgjidhjeve të jobarazimit $4 \leq X < 10$.

Bashkësia e zgjidhjeve të jobarazimit $1 < X \leq 6$ është:

$A = \{__, __, __, __, __\}$.

Bashkësia e zgjidhjeve të jobarazimit $4 \leq X < 10$ është:

$B = \{__, __, __, __, __, __\}$.

A B $A \cap B$

Elementet e përbashkëta të bashkësive A dhe B janë: ___, ___ dhe ___.

Prerja e bashkësive A dhe B është:

$A \cap B = \{__, __, __\}$.

3 Bashkësitë A, B dhe C janë dhënë me Diagramin e Venit si në figurë. Analizojmë figurën dhe shkruajmë bashkësitë A, B, C, $A \cap B$ dhe $B \cap C$.

A B C 0 1 2 3 4 5 a b e $A \cap B$ $B \cap C$

$A = \{__, __, __, __\}$.
$B = \{__, __, __, __, __, __, __\}$.
$C = \{__, __, __, __, __, __\}$.
$A \cap B = \{__, __\}$.
$B \cap C = \{__, __, __\}$.

Ushtrojmë

47

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen prerjen e bashkësive;
- Shkruan bashkësinë e zgjidhjeve të jobarazimeve të dhëna;
- Krijon relacion ndërmjet bashkësive të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diagrami i Venit

Nxënësit përsërisin paraprakisht se çfarë ishte prerja e dy bashkësive.
Udhëzohen të kalojnë në libër, për të përfunduar detyrën 1. Elementet e dhëna të bashkësive A dhe B me anë të kllapave gjarpërore i paraqesin së pari me Diagram të Venit e më pas gjejnë prerjen e tyre. Zgjidhja është kjo: $A \cap B = \{2, 3, 5, 7\}$.
Detyra 2 është e shkallës pak më të lartë se detyra 1. Kjo detyrë bart tri kërkesa në vete: të caktojnë elementet e dy bashkësive të dhëna me anë të jobarazimeve; t'i paraqesin në Diagram të Venit dhe të gjejnë prerjen e tyre. Nxënësit udhëzohen të punojnë individualisht.

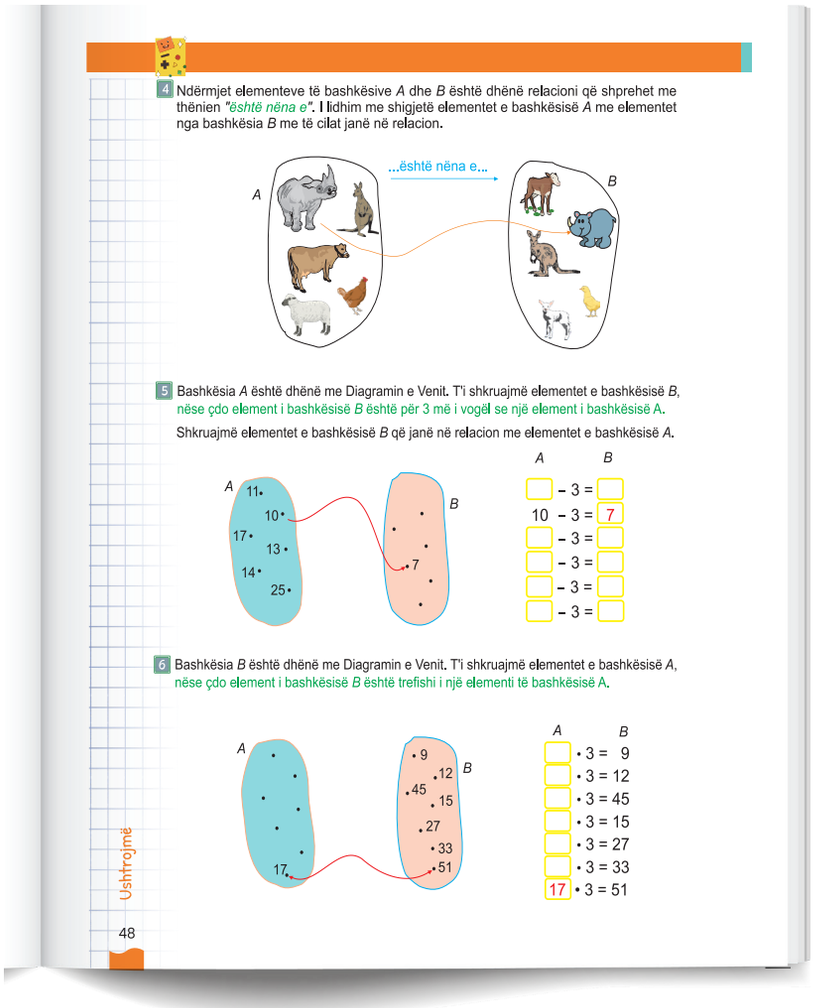

4 Ndërmjet elementeve të bashkësive *A* dhe *B* është dhënë relacioni që shprehet me thënien *"është nëna e"*. I lidhim me shigjetë elementet e bashkësisë *A* me elementet nga bashkësia *B* me të cilat janë në relacion.

A ...është nëna e... B

5 Bashkësia *A* është dhënë me Diagramin e Venit. T'i shkruajmë elementet e bashkësisë *B*, nëse çdo element i bashkësisë *B* është për 3 më i vogël se një element i bashkësisë *A*.

Shkruajmë elementet e bashkësisë *B* që janë në relacion me elementet e bashkësisë *A*.

A: 11, 10, 17, 13, 14, 25 — B: 7

A B
– 3 =
10 – 3 = 7
– 3 =
– 3 =
– 3 =
– 3 =

6 Bashkësia *B* është dhënë me Diagramin e Venit. T'i shkruajmë elementet e bashkësisë *A*, nëse çdo element i bashkësisë *B* është trefishi i një elementi të bashkësisë A.

A: 17 — B: 9, 12, 45, 15, 27, 33, 51

A B
• 3 = 9
• 3 = 12
• 3 = 45
• 3 = 15
• 3 = 27
• 3 = 33
17 • 3 = 51

Ushtrojmë

48

Nga jobarazimi $1<X\leq 6$ fitohet bashkësia e zgjidhjeve $A=\{2,3,4,5,6\}$, ndërsa nga jobarazimi $4\leq X<10$ fitohet bashkësia e zgjidhjeve $B=\{4,5,6,7,8,9\}$. Rrjedhimisht, $A\cap B=\{4,5,6\}$.

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësve u kërkohet të tregojnë kuptimin e relacionit dhe të sjellin ndonjë shembull të relacionit nga jeta. Kalohet në detyrën 4. Pasi të lexohet dhe tregojnë relacionin e dhënë, vendosin me anë të shigjetës relacionin mes kafshëve të të dyja bashkësive (nënës dhe të voglit të tij).

Kalohet në detyrën 6, që ka të bëjë me relacionin mes dy bashkësive, ashtu që elementet e bashkësisë A i gjejnë duke i pjesëtuar me 3 elementet e bashkësisë B. Shkruhen elementet e bashkësisë A dhe vendoset relacioni mes elementeve përkatëse të të dyja bashkësive duke i lidhur me shigjetë.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shkëmbe një detyrë

Nxënësit hartojnë një detyrë, sipas modelit të detyrave të dhëna në tekst.
Nxënësit në dyshe i këmbejnë detyrat me njëri-tjetrin dhe i zgjidhin, rikthehen për të kontrolluar mënyrën e zgjidhjes.
Diskutimi i zgjidhjes së detyrave bëhet me gjithë klasën.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e prerjes së bashkësive, shkrimin e bashkësisë të zgjidhjes së jobarazimit dhe krijimin e relacionit ndërmjet bashkësive të dhëna.

Detyrë:

Detyra 5 (faqe 48)

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 28

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Dallon drejtëzën, gjysmëdrejtëzën dhe segmentin dhe i përkufizon ato;
Dallon këndet dhe llojet e këndeve;
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin figurave gjeometrike në jetën e përditshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/2.,4; II/3,13,14; III/1,5,7,8; IV/5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

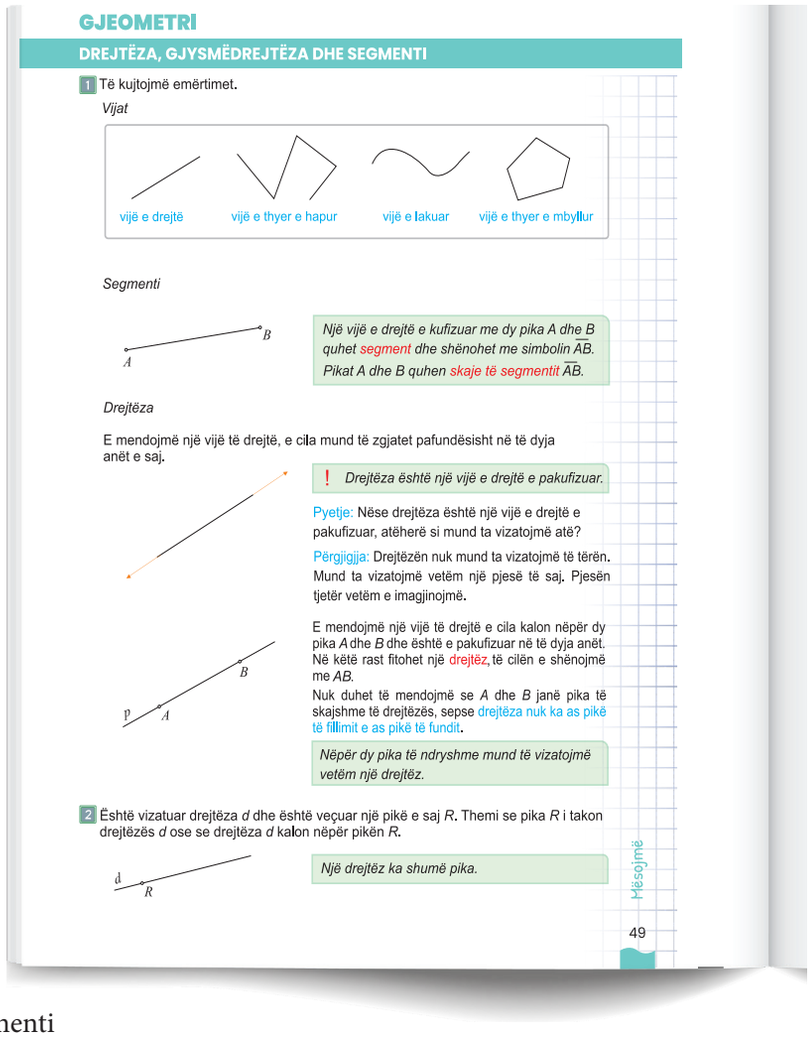
GJEOMETRI

DREJTËZA, GJYSMËDREJTËZA DHE SEGMENTI

1 Të kujtojmë emërtimet.

Vijat

vijë e drejtë — vijë e thyer e hapur — vijë e lakuar — vijë e thyer e mbyllur

Segmenti

Një vijë e drejtë e kufizuar me dy pika A dhe B quhet segment dhe shënohet me simbolin AB.
Pikat A dhe B quhen skaje të segmentit AB.

Drejtëza

E mendojmë një vijë të drejtë, e cila mund të zgjatet pafundësisht në të dyja anët e saj.

! *Drejtëza është një vijë e drejtë e pakufizuar.*

Pyetje: Nëse drejtëza është një vijë e drejtë e pakufizuar, atëherë si mund ta vizatojmë atë?

Përgjigja: Drejtëzën nuk mund ta vizatojmë të tërën. Mund ta vizatojmë vetëm një pjesë të saj. Pjesën tjetër vetëm e imagjinojmë.

E mendojmë një vijë të drejtë e cila kalon nëpër dy pika *A* dhe *B* dhe është e pakufizuar në të dyja anët. Në këtë rast fitohet një drejtëz, të cilën e shënojmë me *AB*.
Nuk duhet të mendojmë se *A* dhe *B* janë pika të skajshme të drejtëzës, sepse drejtëza nuk ka as pikë të fillimit e as pikë të fundit.

Nëpër dy pika të ndryshme mund të vizatojmë vetëm një drejtëz.

2 Është vizatuar drejtëza *d* dhe është veçuar një pikë e saj *R*. Themi se pika *R* i takon drejtëzës *d* ose se drejtëza *d* kalon nëpër pikën *R*.

Një drejtëz ka shumë pika.

Mësojmë

49

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Drejtëza, gjysmëdrejtëza dhe segmenti

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Dallon vijat e ndryshme;
- Identifikon drejtëzat, gjysmëdrejtëzat dhe segmentet.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Mësimdhënësi/ja në pjesën hyrëse të orës mësimore rikujton emërtimet e vijave të ndryshme.

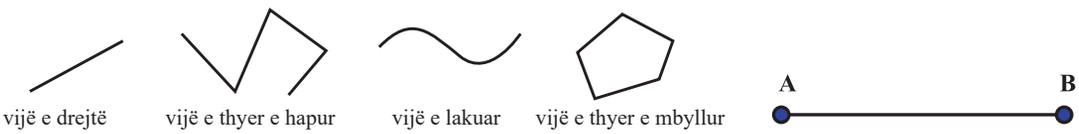

vijë e drejtë — vijë e thyer e hapur — vijë e lakuar — vijë e thyer e mbyllur

Segment quajmë një vijë të drejtë e kufizuar në të dy anët me pikat A dhe B, dhe shënohet me simbolin $\overline{AB}$.

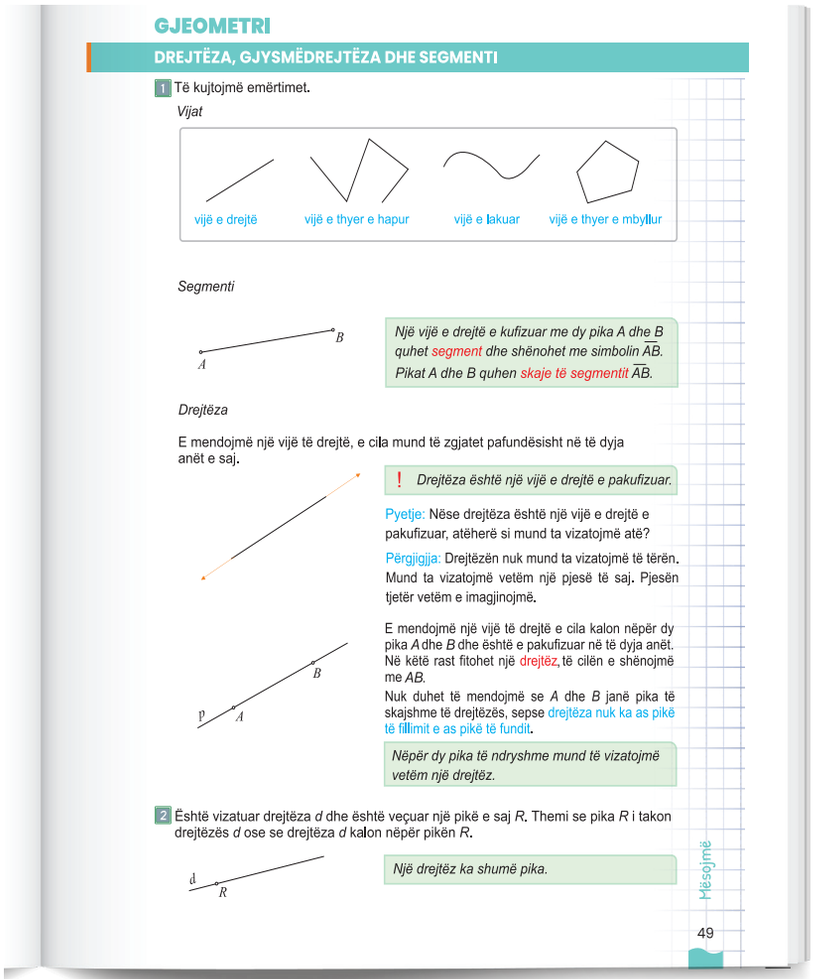

GJEOMETRI

DREJTËZA, GJYSMËDREJTËZA DHE SEGMENTI

1 Të kujtojmë emërtimet.

Vijat

vijë e drejtë | vijë e thyer e hapur | vijë e lakuar | vijë e thyer e mbyllur

Segmenti

Një vijë e drejtë e kufizuar me dy pika A dhe B quhet segment dhe shënohet me simbolin AB. Pikat A dhe B quhen skaje të segmentit AB.

Drejtëza

E mendojmë një vijë të drejtë, e cila mund të zgjatet pafundësisht në të dyja anët e saj.

! *Drejtëza është një vijë e drejtë e pakufizuar.*

Pyetje: Nëse drejtëza është një vijë e drejtë e pakufizuar, atëherë si mund ta vizatojmë atë?

Përgjigjja: Drejtëzën nuk mund ta vizatojmë të tërën. Mund ta vizatojmë vetëm një pjesë të saj. Pjesën tjetër vetëm e imagjinojmë.

E mendojmë një vijë të drejtë e cila kalon nëpër dy pika *A* dhe *B* dhe është e pakufizuar në të dyja anët. Në këtë rast fitohet një drejtëz, të cilën e shënojmë me *AB*.

Nuk duhet të mendojmë se *A* dhe *B* janë pika të skajshme të drejtëzës, sepse drejtëza nuk ka as pikë të fillimit e as pikë të fundit.

Nëpër dy pika të ndryshme mund të vizatojmë vetëm një drejtëz.

2 Është vizatuar drejtëza *d* dhe është veçuar një pikë e saj *R*. Themi se pika *R* i takon drejtëzës *d* ose se drejtëza *d* kalon nëpër pikën *R*.

Një drejtëz ka shumë pika.

Mësojmë

49

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes:
Shqyrtim i përbashkët

Gjatë interpretimit të llojeve të vijave, ne rikujtojmë me nxënës edhe njëherë vijën e drejtë e cila nuk është e kufizuar me asnjërën anë dhe mund të zgjatet pafundësisht në të dy anët e saj. Pra, vija e tillë quhet drejtëz (është një vijë e drejtë e pakufizuar).

Një pyetje që duhet të ua parashtrojmë nxënësve është se si vizatohet një drejtëz.

Detyra 2. Kërkojmë nga nxënësit ta vizatojnë një drejtëz e cila kalon nëper një pikë R.

Një drejtëz ka më shumë se një pikë.
Të sqarohet nga mësimdhënësi/ja se gjysmëdrejtëza është një drejtëz e kufizuar në njërën anë.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e orientuar

Së bashku me nxënësit duhet të zgjidhet detyra 3 në libër ku nxënësve duhet t'u sqarohet kërkesa e detyrës.

Në figurat e mëposhtme nxënësit duhet ta përshkruajnë segmentin, drejtëzën dhe gjysmëdrejtëzën.

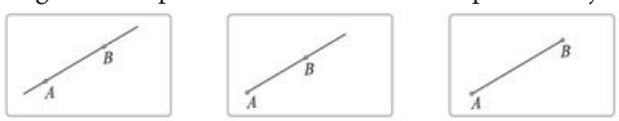

Detyra 4: Nxënësit në grupe me nga katër persona, udhëzohen ta zgjidhin detyrën në libër ku gjatë analizimit të figurës duhet të nxjerrin drejtëzat, gjysmëdrejtëzat dhe segmentet që i vërejnë dhe t'i emërtojnë ato.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në dallimin e vijave të ndryshme dhe identifikimin e drejtëzës, gjysmëdrejtëzës dhe segmentit.

Detyrë:

Të vizatohen dy drejtëza të ndryshme, dy segmente dhe dy gjysmëdrejtëza.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 29

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pozitën e dy drejtëzave: drejtëzën paralele dhe normale si dhe prerjen e tyre.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.4,7; III.4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1,2; 3.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Drejtëzat prerëse

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përkufizon drejtëzat prerëse dhe ato normale;
- Përcakton pozitën e dy drejtëzave;
- Vizaton drejtëza prerëse dhe normale me vizore.

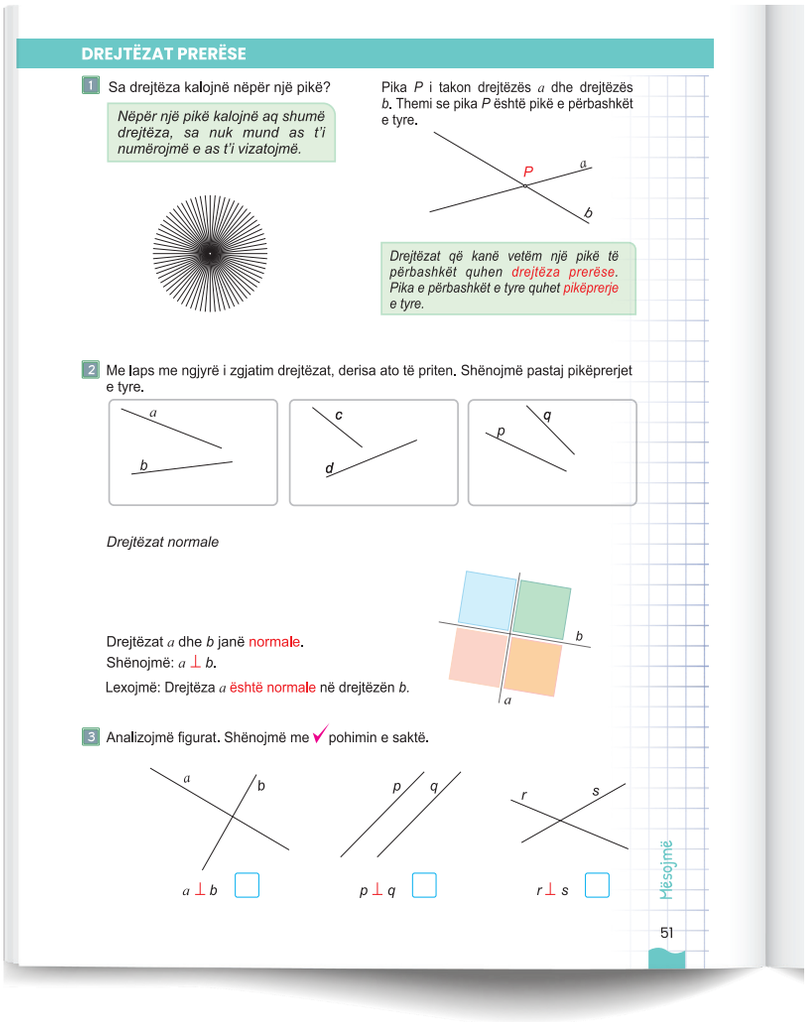
DREJTËZAT PRERËSE

1 Sa drejtëza kalojnë nëpër një pikë?

Nëpër një pikë kalojnë aq shumë drejtëza, sa nuk mund as t'i numërojmë e as t'i vizatojmë.

Pika *P* i takon drejtëzës *a* dhe drejtëzës *b*. Themi se pika *P* është pikë e përbashkët e tyre.

Drejtëzat që kanë vetëm një pikë të përbashkët quhen drejtëza prerëse. Pika e përbashkët e tyre quhet pikëprerje e tyre.

2 Me laps me ngjyrë i zgjatim drejtëzat, derisa ato të priten. Shënojmë pastaj pikëprerjet e tyre.

Drejtëzat normale

Drejtëzat *a* dhe *b* janë normale.
Shënojmë: $a \perp b$.
Lexojmë: Drejtëza *a* është normale në drejtëzën *b*.

3 Analizojmë figurat. Shënojmë me ✓ pohimin e saktë.

$a \perp b$ ☐ $p \perp q$ ☐ $r \perp s$ ☐

Hësojmë

51

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: spango, kapëse letrash.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Vizato/analizo/thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen të punojnë në fletore pa vija. Ata do të punojnë sipas udhëzimeve të dhëna:
- *Vizatoni një pikë në mes të fletores! Pastaj, me anë të vizores, vizatoni sa më shumë drejtëza, të cilat duhet të kalojnë nëpër atë pikë*!
Njëkohësisht këto drejtëza paraqiten me ngjyra të ndryshme në tabelë. Analizohet vizatimi me nxënës përmes pyetjes: - **Sa drejtëza kalojnë nëpër një pikë?** (*Nëpër një pikë kalojnë një numër i madh, i pafund i drejtëzave*).
Këtë e paraqesin me anë të spangos. Dyshet e nxënësve pajisen me spango dhe thirren në mes të klasës. Ata do të qëndrojnë përballë njëri-tjetrit duke e ngritur, tendosur spangon, e cila paraqet drejtëza.
– **Çfarë kanë të përbashkët këto drejtëza?** (*Një pikë të përbashkët*). Në pikën ku ato takohen vendosim një kapëse letrash.

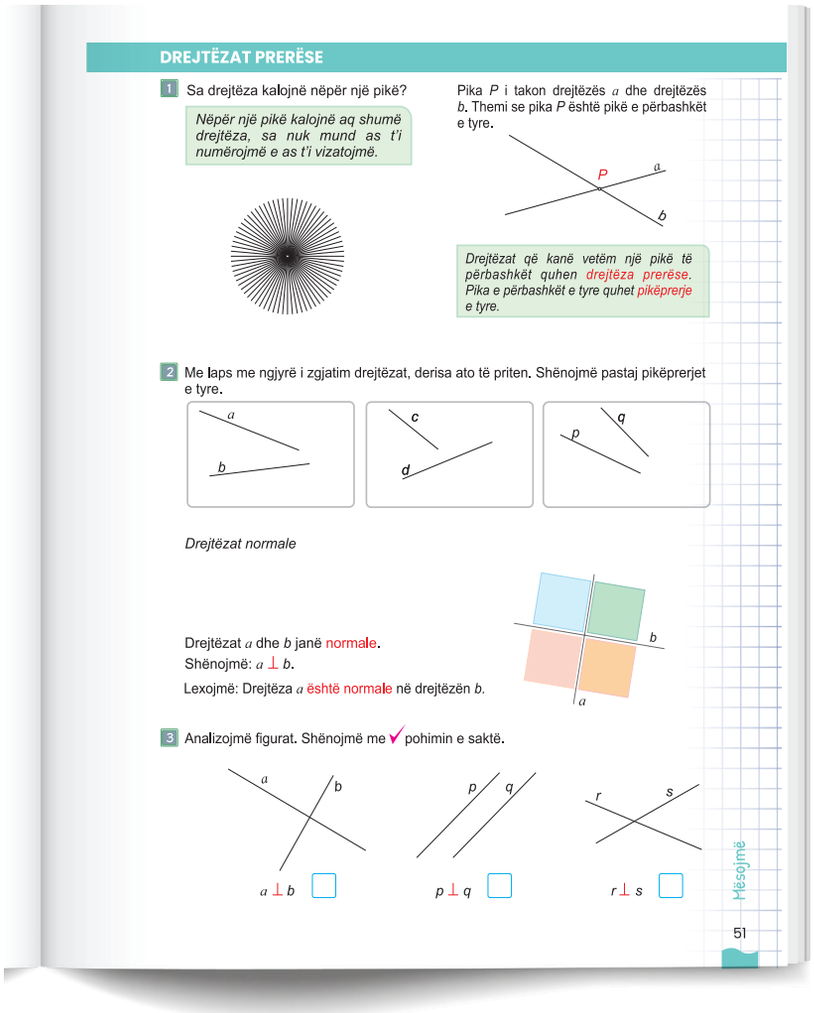

DREJTËZAT PRERËSE

1 Sa drejtëza kalojnë nëpër një pikë?

Nëpër një pikë kalojnë aq shumë drejtëza, sa nuk mund as t'i numërojmë e as t'i vizatojmë.

Pika *P* i takon drejtëzës *a* dhe drejtëzës *b*. Themi se pika *P* është pikë e përbashkët e tyre.

Drejtëzat që kanë vetëm një pikë të përbashkët quhen drejtëza prerëse. Pika e përbashkët e tyre quhet pikëprerje e tyre.

2 Me laps me ngjyrë i zgjatim drejtëzat, derisa ato të priten. Shënojmë pastaj pikëprerjet e tyre.

Drejtëzat normale

Drejtëzat *a* dhe *b* janë normale.
Shënojmë: $a \perp b$.
Lexojmë: Drejtëza *a* është normale në drejtëzën *b*.

3 Analizojmë figurat. Shënojmë me ✓ pohimin e saktë.

$a \perp b$ ☐ $p \perp q$ ☐ $r \perp s$ ☐

Mësojmë

51

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Vizatim i drejtuar

Paraqiten në tabelë dy drejtëza a dhe b, të cilat kalojnë nëpër një pikë. Njëkohësisht edhe nxënësit vizatojnë në fletore. Pikën e përbashkët e shënojmë me P.

U sqarohet që drejtëzat që kanë një P, pikë të përbashkët quhen drejtëza prerëse kurse pika e përbashkët e tyre quhet pikëprerje e tyre.
Nxënësit udhëzohen të punojnë detyrën 2 në tekst. Vizatohen në tabelë 2 drejtëza prerëse a dhe b por, që formojnë mes vete 4 kënde të drejta (përdoret trekëndëshi kënddrejtë për t'i treguar këndet e drejta). Nxënësit i vizatojnë në fletore. Emërtohen *si drejtëza normale* dhe shënohen me simbolet *a* dhe *b*.
Lexohet: *Drejtëza a është normale me drejtëzën b.* Nxënësit udhëzohen të punojnë detyrën 3 në tekst.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Pesëvargësh

Nxënësit në dyshe do të krijojnë një pesëvargësh prej 5 vargjeve rreth drejtëzave të mësuara. Pasi i përfundojnë, përfaqësuesi i çdo grupi e lexon para klasës. Krijimet e tyre vlerësohen nga të tjerët. P.sh.,

Drejtëza
Prerëse Normale
Priten Formojnë kënde Vizatohen
Drejtëzat normale formojnë kënde të drejta
Vija të drejta

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përkufizimin dhe vizatimin e drejtëzave prerëse dhe ato normale dhe përcaktimin e pozitës së dy drejtëzave.

Detyrë:

Shkruhen shembuj nga jeta e përditshme ku hasen drejtëzat prerëse dhe normale.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Për mësuesin/en

Mësimi 30

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Klasifikon objektet sipas veçorive të tyre.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3; 13, 14.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2; 2.4,2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Drejtëzat normale

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përkufizon drejtëzat normale;
- Vizaton drejtëzat normale;
- Paraqet simbolikisht drejtëzat normale.

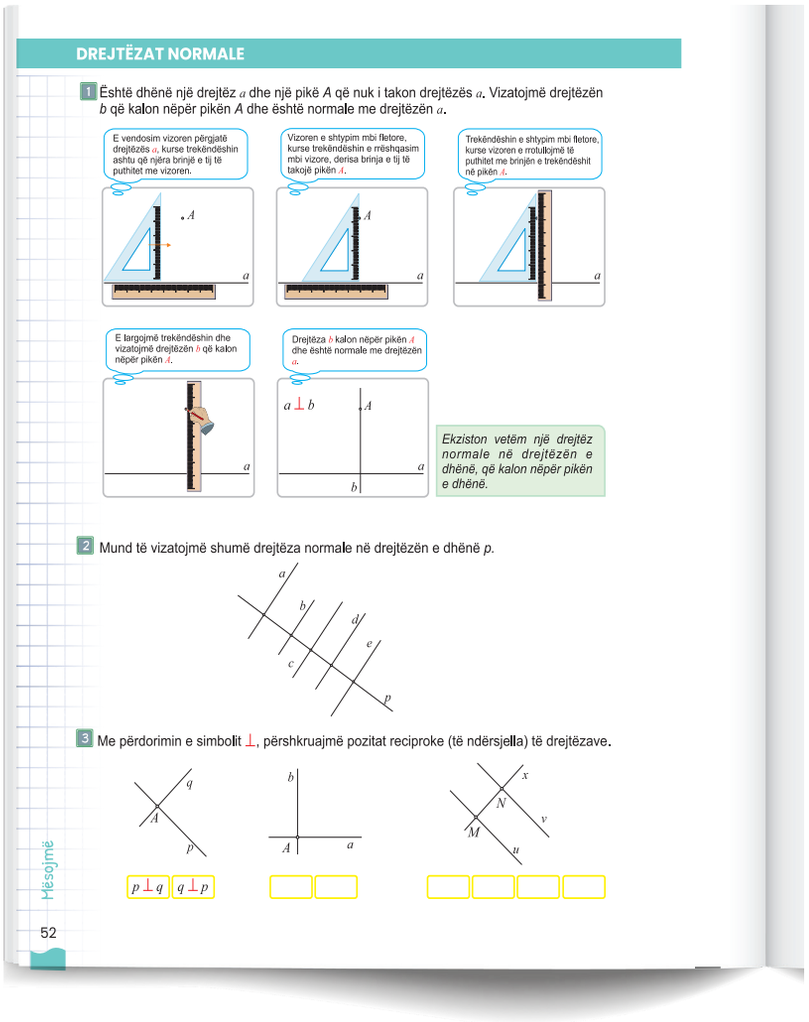

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: shkopinj, spango.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Vizatohen disa raste të drejtëzave prerëse në tabelë, e pastaj mund të nxisim një diskutim në lidhje me atë se çfarë lloje të drejtëzave kemi. Ja disa shembuj të mundshëm:

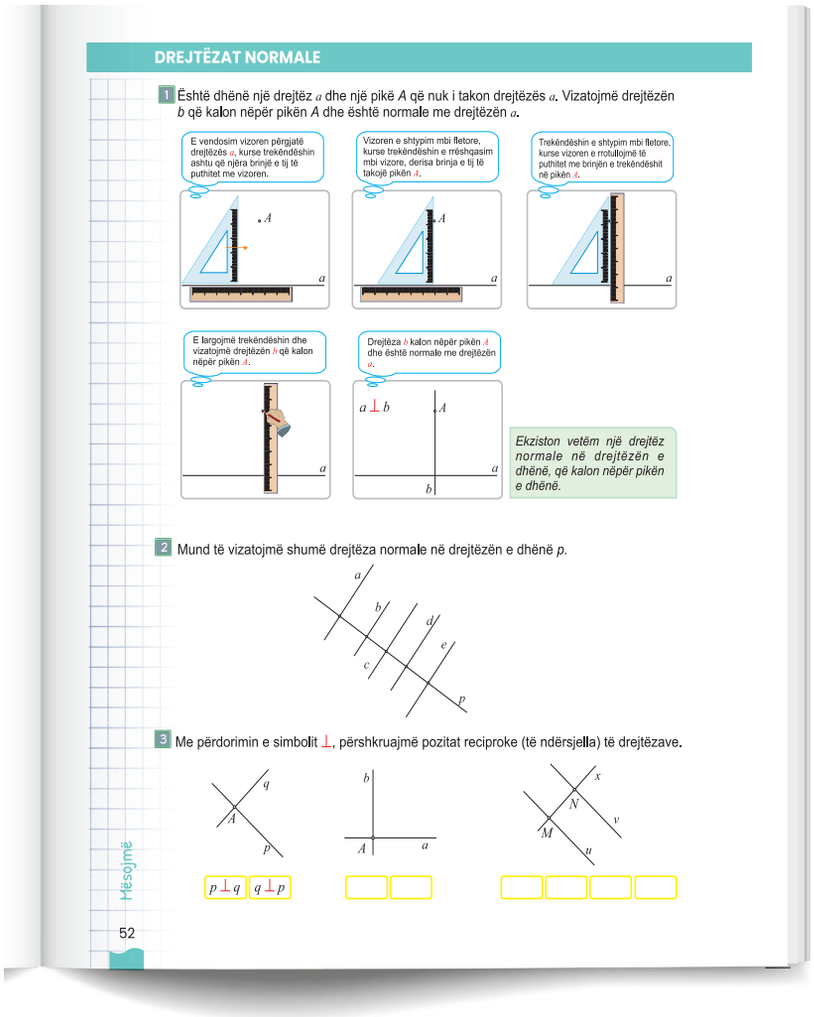
DREJTËZAT NORMALE

1 Është dhënë një drejtëz a dhe një pikë A që nuk i takon drejtëzës a. Vizatojmë drejtëzën b që kalon nëpër pikën A dhe është normale me drejtëzën a.

E vendosim vizoren përgjatë drejtëzës a, kurse trekëndëshin ashtu që njëra brinjë e tij të puthitet me vizoren.

Vizoren e shtypim mbi fletore, kurse trekëndëshin e rrëshqasim mbi vizore, derisa brinja e tij të takojë pikën A.

Trekëndëshin e shtypim mbi fletore, kurse vizoren e rrotullojmë të puthitet me brinjën e trekëndëshit në pikën A.

E largojmë trekëndëshin dhe vizatojmë drejtëzën b që kalon nëpër pikën A.

Drejtëza b kalon nëpër pikën A dhe është normale me drejtëzën a.

$a \perp b$

Ekziston vetëm një drejtëz normale në drejtëzën e dhënë, që kalon nëpër pikën e dhënë.

2 Mund të vizatojmë shumë drejtëza normale në drejtëzën e dhënë p.

3 Me përdorimin e simbolit $\perp$, përshkruajmë pozitat reciproke (të ndërsjella) të drejtëzave.

$p \perp q$ $q \perp p$

Mësojmë

52

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Udhëzohen nxënësit të përdorin dy vizore, siç është rasti me detyrën 1 në faqe 52. Kjo mund të jetë sfidë e vërtetë, sidomos nëse kërkohet edhe saktësi në vizatimin e atyre drejtëzave. Saktësia e vizatimit të atyre drejtëzave nuk është aq me rëndësi sa është krijimi i shprehisë për të vizatuar (konstruktuar) në këtë mënyrë.
Vazhdohet me detyrën 2, në të njëjtën faqe:

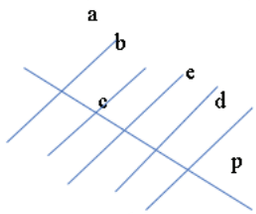

Shpjegohet se në një drejtëz mund të ndërtojmë shumë drejtëza të tjera që mund të jenë normale me të, po ashtu, edhe këtu si në shembullin e mëhershëm, nuk duhet të përdoren dy vizore në të njëjtën kohë. U rikujtohet që simboli që tregon se dy drejtëza janë normale është: $\perp$.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Kërkohet nga nxënësit që të shënojnë simbolikisht drejtëzat normale.

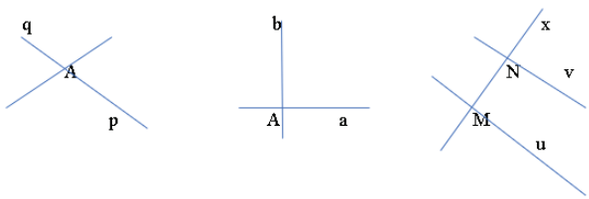

Në rastin e parë kemi: p $\perp$ q, q $\perp$ p (renditja nuk ka rëndësi).
Në rastin e dytë kemi: a $\perp$ b, b $\perp$ a.
Në rastin e tretë kemi: u $\perp$ x, x $\perp$ u, v $\perp$ x, x $\perp$ v.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përkufizimin dhe vizatimin e drejtëzave normale, paraqitjen simbolike të tyre.

Detyrë:

Vizatohen drejtëza normale duke përdorur dy vizore.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 31

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pozitën e dy drejtëzave: drejtëzën paralele dhe normale si dhe prerjen e tyre.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.4,7; III.1,3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5; 2.1,2; 3.6; 4.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Drejtëzat paralele

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përkufizon drejtëzat paralele me fjalë dhe simbol;
- Përcakton llojet e drejtëzave të dhëna në detyrë;
- Vizaton drejtëza paralele me drejtëzën e dhënë në figurë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

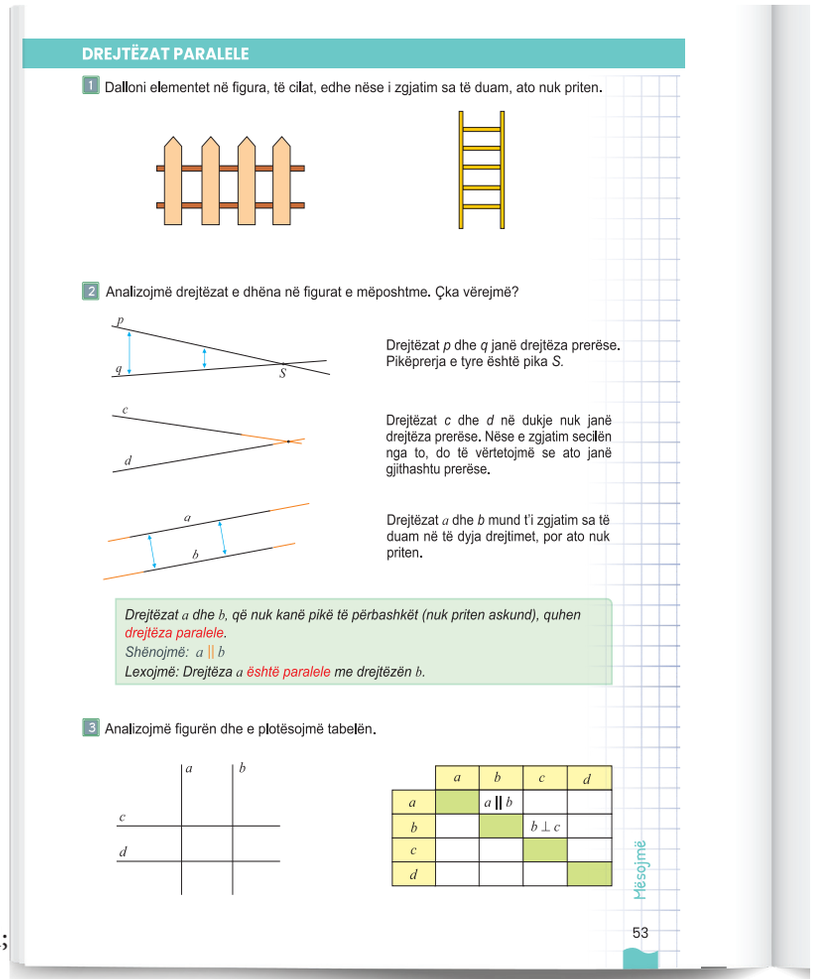
DREJTËZAT PARALELE

1 Dalloni elementet në figura, të cilat, edhe nëse i zgjatim sa të duam, ato nuk priten.

2 Analizojmë drejtëzat e dhëna në figurat e mëposhtme. Çka vërejmë?

Drejtëzat *p* dhe *q* janë drejtëza prerëse. Pikëprerja e tyre është pika *S*.

Drejtëzat *c* dhe *d* në dukje nuk janë drejtëza prerëse. Nëse e zgjatim secilën nga to, do të vërtetojmë se ato janë gjithashtu prerëse.

Drejtëzat *a* dhe *b* mund t'i zgjatim sa të duam në të dyja drejtimet, por ato nuk priten.

Drejtëzat a dhe b, që nuk kanë pikë të përbashkët (nuk priten askund), quhen drejtëza paralele.
Shënojmë: a || b
Lexojmë: Drejtëza a është paralele me drejtëzën b.

3 Analizojmë figurën dhe e plotësojmë tabelën.

	a	b	c	d
a		a ∥ b		
b			b ⊥ c	
c				
d				

Mësojmë

53

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Vështro/ Analizo/ Diskuto

Nxënësit udhëzohen që t'i vështrojnë dhe t'i analizojnë figurat e dhëna në detyrë. Pyeten: A priten figurat e dhëna? Nëse jo, pse? (Janë drejtëza paralele dhe janë gjithmonë të baraslarguara nga njëra-tjetra, andaj nuk priten asnjëherë).

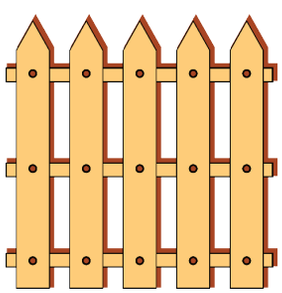

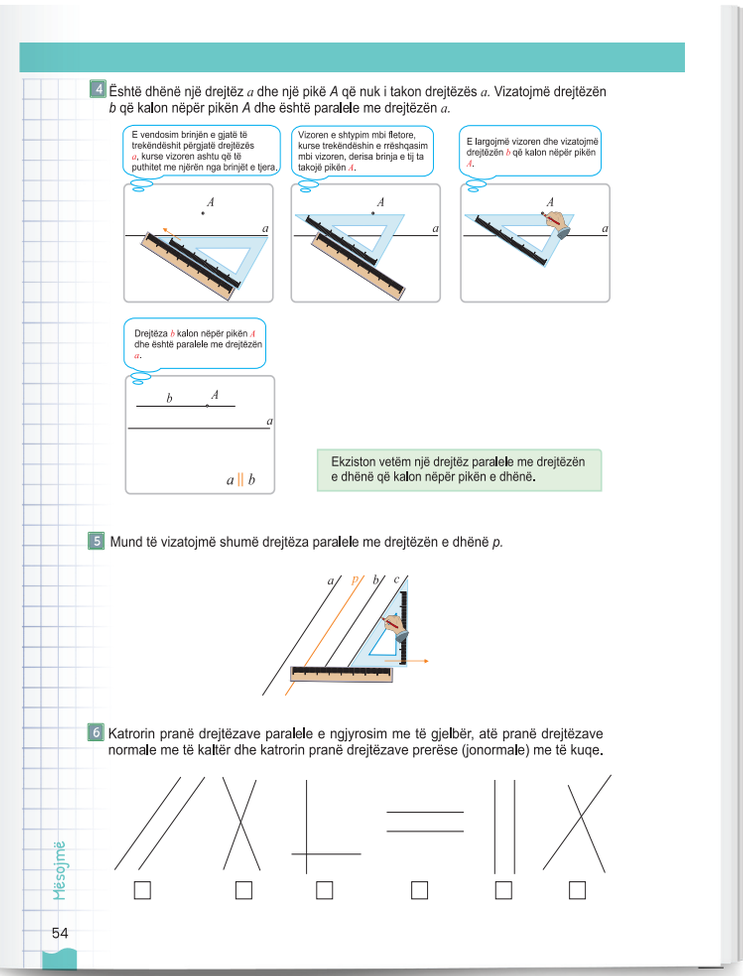

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Vizatohen në tabelë drejtëzat e detyrës 2 nga teksti dhe analizohen me nxënës. Pyeten:
- Si quhen drejtëzat p dhe q? Po nëse zgjaten drejtëzat c dhe d, çfarë drejtëza janë? - A priten drejtëzat a dhe b nëse zgjaten?

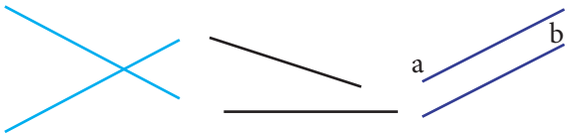

Përkufizohen drejtëzat a dhe b: *drejtëzat a dhe b, që nuk priten askund, quhen drejtëza paralele.* Shkruajmë: a b dhe si lexohen. Nxënësit udhëzohen të punojnë detyrën 3 në libër. Pasi të plotësohet tabela shkëmbehen librat me shokun/shoqen e bankës për t'u kontrolluar. Plotësimi i saj vlerësohet. Lexohet tabela para klasës. Më pas udhëzohen që me anë te dy vizoreve, sipas udhëzimeve në detyrat 4 dhe 5 të vizatojnë drejtëzat paralele në fletore.
Puna e tyre vlerësohet.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo - Vizato - Përgjigju

Nxënësit punojnë individualisht, të pavarur, në detyrën 6 në libër. Pasi t'i dallojnë llojet e drejtëzave me anë të ngjyrave të caktuara bëhet vlerësimi.

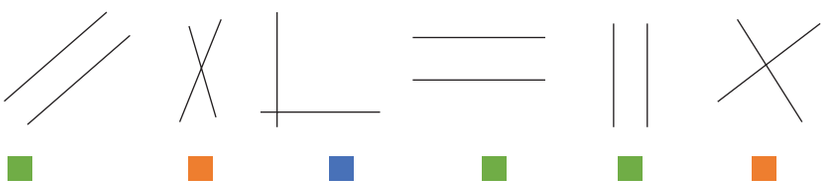

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përkufizimin dhe vizatimin e drejtëzave normale, paraqitjen simbolike të tyre.

Detyrë:

Vizatohet një shtëpi, pastaj identifikojnë drejtëza paralele në të.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 32

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pozitën e dy drejtëzave: drejtëzën paralele dhe normale si dhe prerjen e tyre.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.4,7; III.1,3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.2,4; 3.6,7; 7.1.

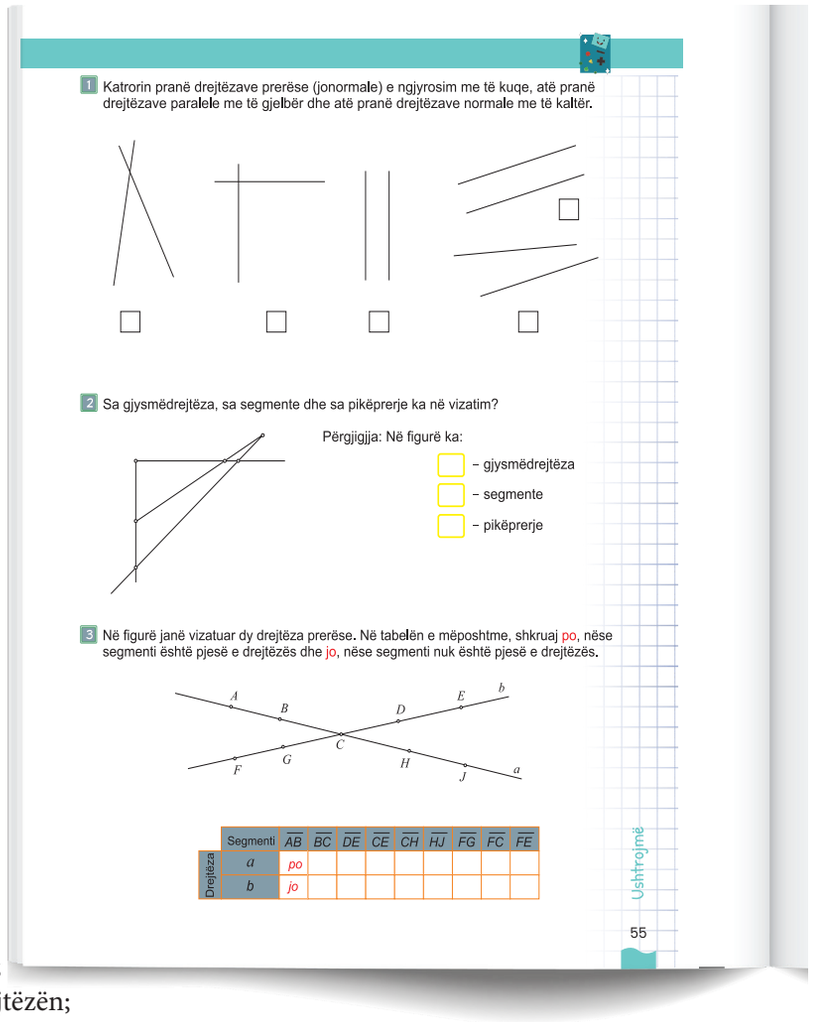
1 Katrorin pranë drejtëzave prerëse (jonormale) e ngjyrosim me të kuqe, atë pranë drejtëzave paralele me të gjelbër dhe atë pranë drejtëzave normale me të kaltër.

2 Sa gjysmëdrejtëza, sa segmente dhe sa pikëprerje ka në vizatim?

Përgjigjja: Në figurë ka:
– gjysmëdrejtëza
– segmente
– pikëprerje

3 Në figurë janë vizatuar dy drejtëza prerëse. Në tabelën e mëposhtme, shkruaj po, nëse segmenti është pjesë e drejtëzës dhe jo, nëse segmenti nuk është pjesë e drejtëzës.

Drejtëza	Segmenti	$\overline{AB}$	$\overline{BC}$	$\overline{DE}$	$\overline{CE}$	$\overline{CH}$	$\overline{HJ}$	$\overline{FG}$	$\overline{FC}$	$\overline{FE}$
	a	po								
	b	jo								

Ushtrojmë
55

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Ushtrime

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përcakton llojin e drejtëzave në detyrën e dhënë;
- Identifikon segmentin, drejtëzën dhe gjysmëdrejtëzën;
- Vizaton drejtëzat paralele dhe normale.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Harta semantike

Nxënësit udhëzohen të punojnë në grupe. Ata do të shkruajnë të gjitha njohuritë që i kanë marrë rreth vijave. Pas përfundimit, çdo përfaqësues i grupit i prezanton para klasës. P.sh.:

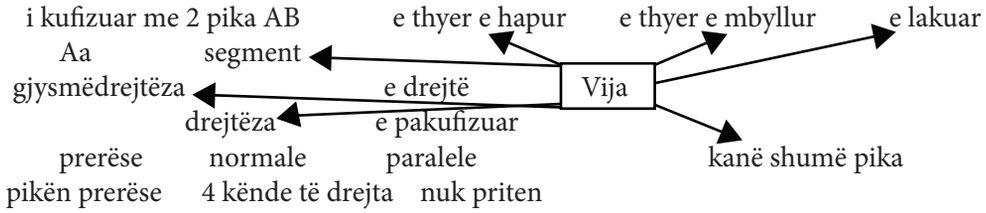

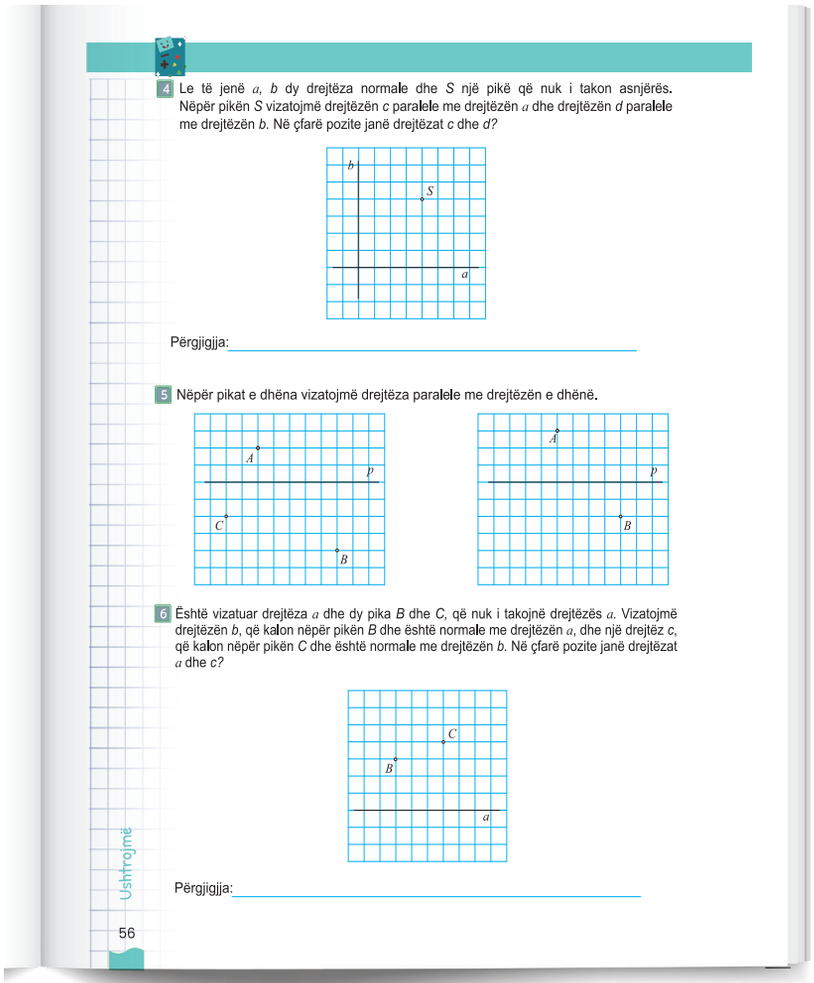

4 Le të jenë a, b dy drejtëza normale dhe S një pikë që nuk i takon asnjërës. Nëpër pikën S vizatojmë drejtëzën c paralele me drejtëzën a dhe drejtëzën d paralele me drejtëzën b. Në çfarë pozite janë drejtëzat c dhe d?

Përgjigjja: _____

5 Nëpër pikat e dhëna vizatojmë drejtëza paralele me drejtëzën e dhënë.

6 Është vizatuar drejtëza a dhe dy pika B dhe C, që nuk i takojnë drejtëzës a. Vizatojmë drejtëzën b, që kalon nëpër pikën B dhe është normale me drejtëzën a, dhe një drejtëz c, që kalon nëpër pikën C dhe është normale me drejtëzën b. Në çfarë pozite janë drejtëzat a dhe c?

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

56

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur

Nxënësit udhëzohen të punojnë të pavarur në detyrat 1 - 5 në tekst.

Në detyrën 1 duhet t'i dallojnë llojet e drejtëzave me ngjyra përkatëse.

Në detyrën 2 duke analizuar figurën e dhënë përcaktohet numri i gjysmëdrejtëzave (9), segmenteve (12) dhe pikëprerjeve (6).

Për detyrën 3, këshillohen nxënësit që duke analizuar segmentet e dhëna në dy drejtëza prerëse, të plotësojnë tabelën duke treguar se pjesë e cilës drejtëz është segmenti përkatës.

Pas përfundimit të çdo detyre vijon komentimi i saj para klasës nga nxënësit.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Vizato/ Përgjigju

Nxënësit udhëzohen që në mënyrë të pavarur të punojnë detyrën 4 dhe 5. Detyrat lexohen me vëmendje, vizatojnë drejtëza sipas kërkesave të detyrave dhe përgjigjen në pyetjen e detyrës 4. Përgjigjja e detyrës 4 është: *Drejtëza c dh d janë drejtëza normale, $c \perp d$.*
Vizatimi i drejtëzave në detyrat 4 dhe 5 vlerësohet.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përcaktimin e llojit të drejtëzave, identifikimin e segmentit, drejtëzës dhe gjysmëdrejtëzës në figurë, vizatimin e drejtëzave paralele dhe normale.

Detyrë:

Detyra 6 (faqe 56)

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 33

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Dallon këndet dhe llojet e këndeve

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3; 13, 14. III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2; 2.1,2,4.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Këndi dhe llojet e këndeve

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përkufizon këndin;
- Përcakton brinjët dhe krahët e këndit;
- Vizaton llojet e këndeve.

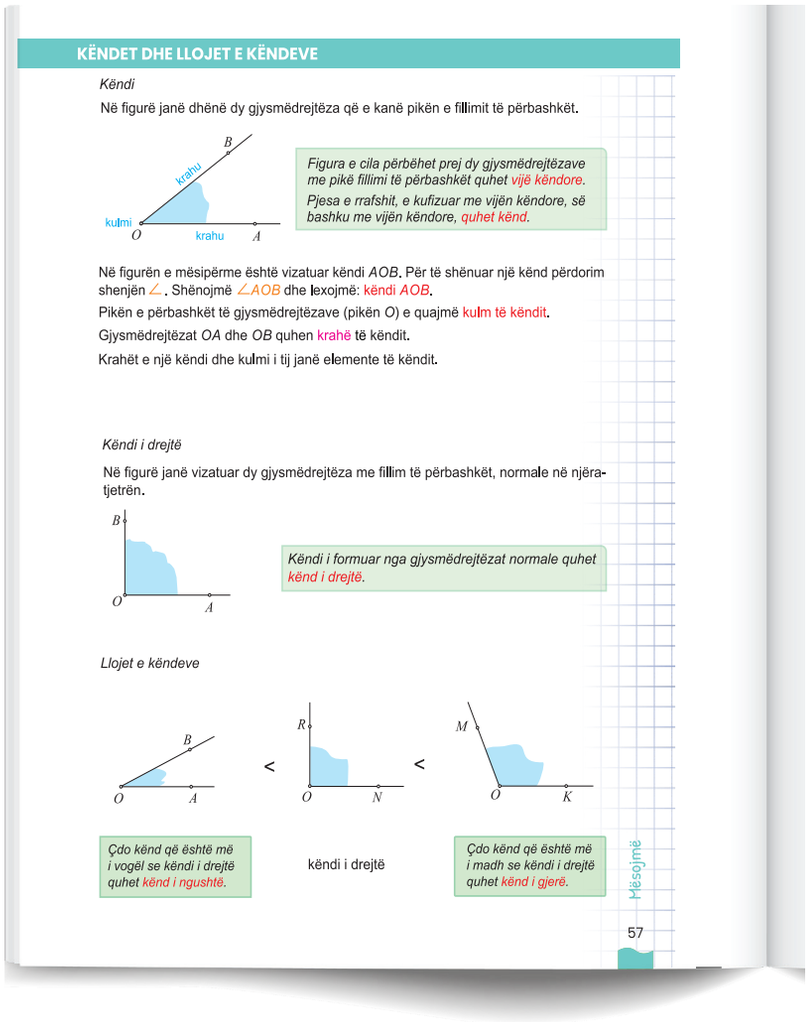
KËNDET DHE LLOJET E KËNDEVE

Këndi

Në figurë janë dhënë dy gjysmëdrejtëza që e kanë pikën e fillimit të përbashkët.

Figura e cila përbëhet prej dy gjysmëdrejtëzave me pikë fillimi të përbashkët quhet vijë këndore.
Pjesa e rrafshit, e kufizuar me vijën këndore, së bashku me vijën këndore, quhet kënd.

Në figurën e mësipërme është vizatuar këndi *AOB*. Për të shënuar një kënd përdorim shenjën ∠. Shënojmë ∠*AOB* dhe lexojmë: këndi *AOB*.
Pikën e përbashkët të gjysmëdrejtëzave (pikën *O*) e quajmë kulm të këndit.
Gjysmëdrejtëzat *OA* dhe *OB* quhen krahë të këndit.
Krahët e një këndi dhe kulmi i tij janë elemente të këndit.

Këndi i drejtë

Në figurë janë vizatuar dy gjysmëdrejtëza me fillim të përbashkët, normale në njëra-tjetrën.

Këndi i formuar nga gjysmëdrejtëzat normale quhet kënd i drejtë.

Llojet e këndeve

Çdo kënd që është më i vogël se këndi i drejtë quhet kënd i ngushtë.

këndi i drejtë

Çdo kënd që është më i madh se këndi i drejtë quhet kënd i gjerë.

Mësojmë

57

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: shkronja magnetike, shkopinj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Udhëzohen nxënësit që në fletoret e tyre të vizatojnë disa drejtëza prerëse dhe dy drejtëza pingule.
I emërtojnë ato dhe dallojnë këndet që formohen nga prerja e tyre.
Drejtohen pyetjet:
- *Ç'është këndi?*
- *Si formohet ai?*
- *A mund të formoni kënde me gjymtyrët tuaja?*

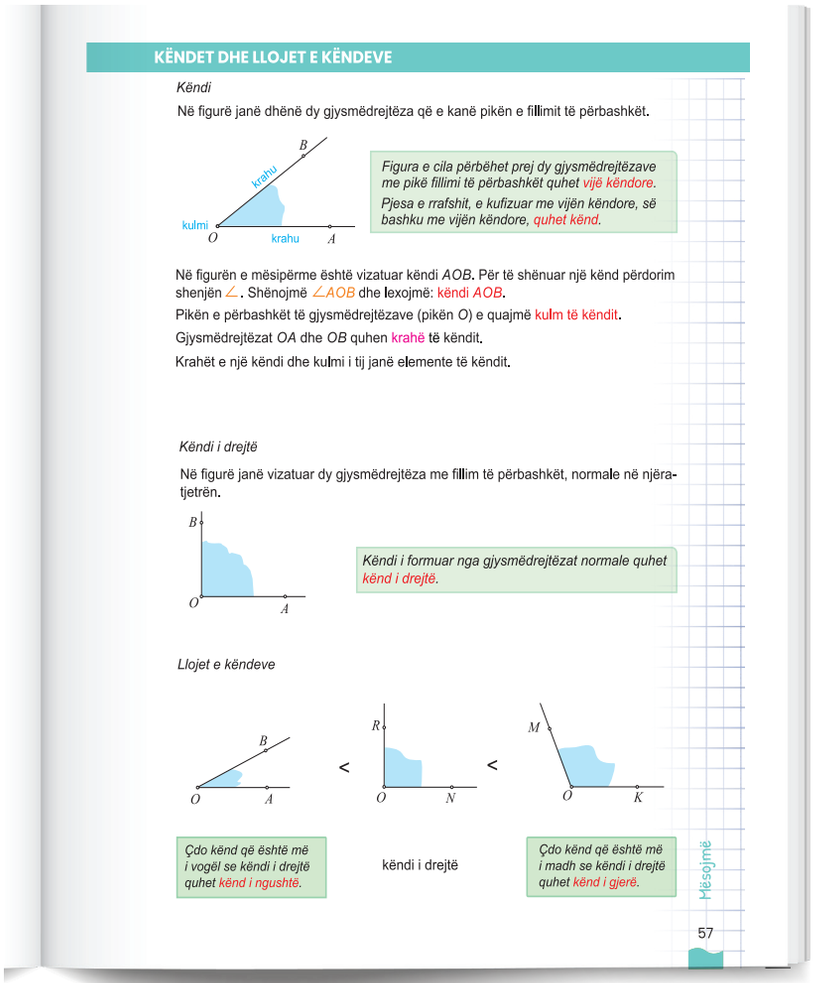

KËNDET DHE LLOJET E KËNDEVE

Këndi

Në figurë janë dhënë dy gjysmëdrejtëza që e kanë pikën e fillimit të përbashkët.

B, krahu, kulmi, O, krahu, A

Figura e cila përbëhet prej dy gjysmëdrejtëzave me pikë fillimi të përbashkët quhet vijë këndore.

Pjesa e rrafshit, e kufizuar me vijën këndore, së bashku me vijën këndore, quhet kënd.

Në figurën e mësipërme është vizatuar këndi *AOB*. Për të shënuar një kënd përdorim shenjën ∠. Shënojmë ∠*AOB* dhe lexojmë: këndi *AOB*.

Pikën e përbashkët të gjysmëdrejtëzave (pikën *O*) e quajmë kulm të këndit.

Gjysmëdrejtëzat *OA* dhe *OB* quhen krahë të këndit.

Krahët e një këndi dhe kulmi i tij janë elemente të këndit.

Këndi i drejtë

Në figurë janë vizatuar dy gjysmëdrejtëza me fillim të përbashkët, normale në njëra-tjetrën.

B, O, A

Këndi i formuar nga gjysmëdrejtëzat normale quhet kënd i drejtë.

Llojet e këndeve

B, O, A, <, R, O, N, <, M, O, K

Çdo kënd që është më i vogël se këndi i drejtë quhet kënd i ngushtë.

këndi i drejtë

Çdo kënd që është më i madh se këndi i drejtë quhet kënd i gjerë.

Mësojmë

57

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Vizatohen në tabelë dy gjysmëdrejtëza me fillim të përbashkët, dhe pyeten nxënësit se çfarë nënkuptojnë me këtë.

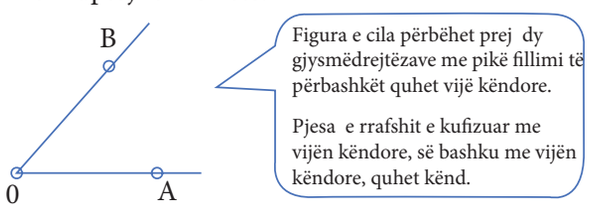

Në figurën e mësipërme është vizatuar këndi AOB. Për të shënuar një kënd përdorim shenjën <. Shënojmë < AOB dhe lexojmë: këndi AOB.

Pikën e përbashkët të gjysmëdrejtëzave e quajmë kulmi i këndit. Gjysmëdrejtëzat OA dhe OB quhen krahë të këndit. Kulmi dhe krahët e një këndi janë elemente të tij.

Pika 2 dhe 3 (në faqen 57) tregojnë rastet kur këndet quhen kënd i drejtë, kënd i ngushtë dhe kënd i gjerë, si dhe raporti në mes tyre (cili më i madh, e cili më i vogël).

Merren edhe shembuj të tjerë nga jeta e përditshme në lidhje me këndet e caktuara, duke filluar p.sh, me qoshet e tavolinave të nxënësve, apo dritaret e klasës (për këndin e drejtë), e kështu me radhë.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Në pjesën përfundimtare të orës kërkohet nga nxënësit që të vizatojnë gjysmëdrejtëzën me fillim në pikën O dhe që duhet të kalojë pastaj nëpër pikën B. Pas vizatimit të tillë, duhet të tregojnë se çfarë këndi është fituar në rastet e lartcekura.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përkufizimin e këndit, përcaktimin e brinjëve dhe krahëve të këndit dhe vizatimin e llojeve të këndeve.

Detyrë:

Të vizatohen llojet e këndeve.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 34

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Dallon këndet dhe llojet e këndeve.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3; 13, 14. III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2; 2.1,2,4.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Këndi dhe llojet e këndeve (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përcakton llojin e këndit të fituar në figurë;
- Identifikon drejtëzat prerëse dhe normale.

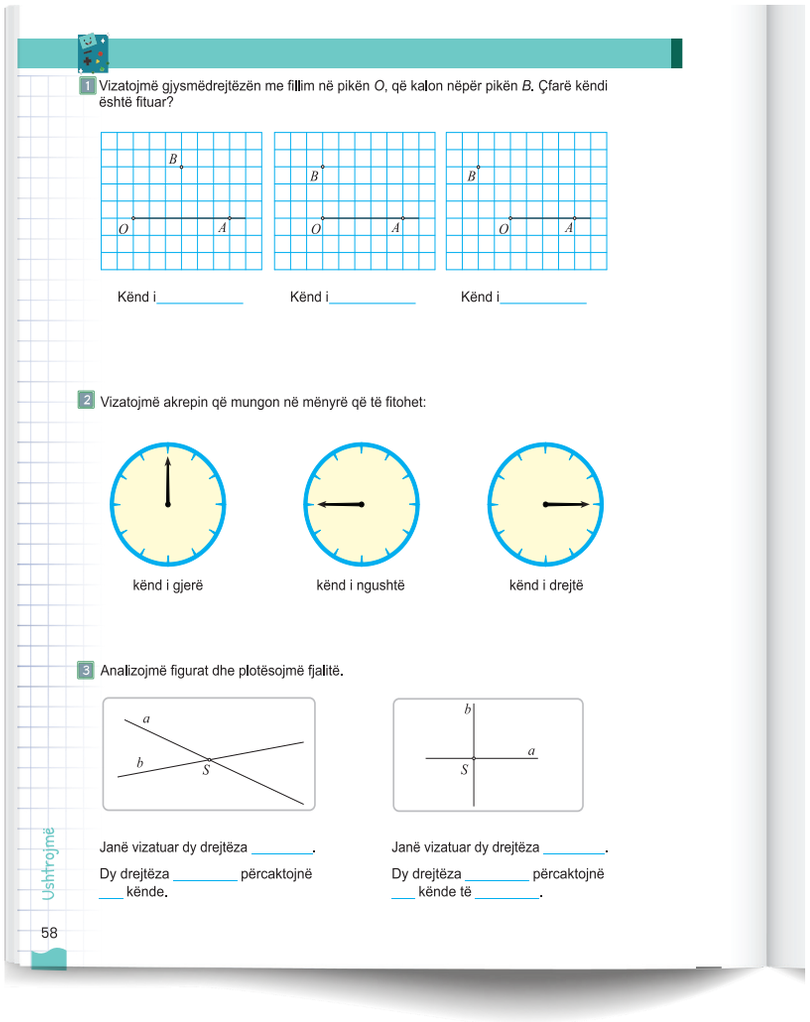
1 Vizatojmë gjysmëdrejtëzën me fillim në pikën *O*, që kalon nëpër pikën *B*. Çfarë këndi është fituar?

Këndi i _____ Këndi i _____ Këndi i _____

2 Vizatojmë akrepin që mungon në mënyrë që të fitohet:

kënd i gjerë kënd i ngushtë kënd i drejtë

3 Analizojmë figurat dhe plotësojmë fjalitë.

Janë vizatuar dy drejtëza _____.
Dy drejtëza _____ përcaktojnë ___ kënde.

Janë vizatuar dy drejtëza _____.
Dy drejtëza _____ përcaktojnë ___ kënde të _____.

Ushtrojmë

58

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimtari e drejtuar

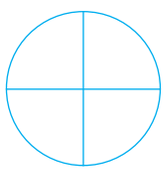

Udhëzohen nxënësit të punojnë sipas hapave të mëposhtëm:
1. Marrin një karton dhe e presin në formë rrethore.
2. E palosin përgjysmë.
3. E palosin dhe njëherë përgjysmë.
4. Pastaj e marrin dhe brinjët e figurës i puthitin me brinjët e skuadrës (vizore trekëndore).

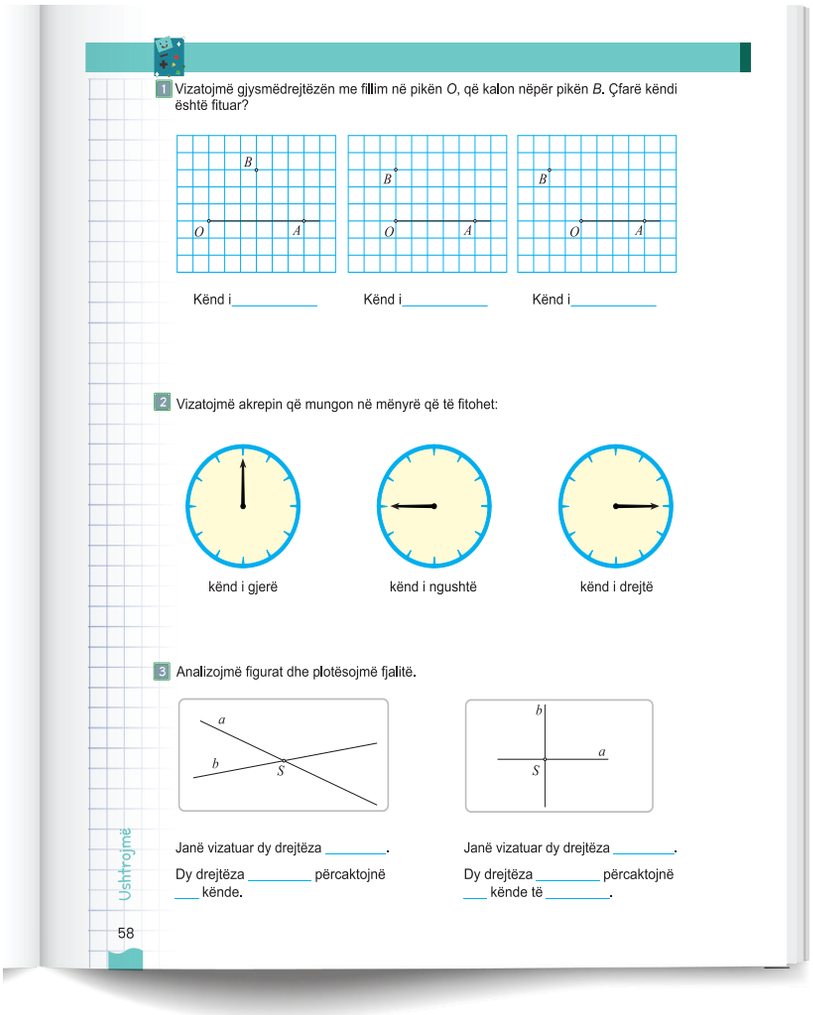

1 Vizatojmë gjysmëdrejtëzën me fillim në pikën *O*, që kalon nëpër pikën *B*. Çfarë këndi është fituar?

Kënd i _____ Kënd i _____ Kënd i _____

2 Vizatojmë akrepin që mungon në mënyrë që të fitohet:

kënd i gjerë kënd i ngushtë kënd i drejtë

3 Analizojmë figurat dhe plotësojmë fjalitë.

Janë vizatuar dy drejtëza _____.
Dy drejtëza _____ përcaktojnë ___ kënde.

Janë vizatuar dy drejtëza _____.
Dy drejtëza _____ përcaktojnë ___ kënde të _____.

Ushtrojmë

58

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Hulumtim/shqyrtim i përbashkët

Së bashku me nxënësit arrihet te këto përfundime:

- Këndi që puthitet me brinjët e skuadrës quhet kënd i drejtë.
- Këndet që janë më të vegjël se këndi i drejtë quhen kënde të ngushta.
- Këndet që janë më të mëdhenj se këndi i drejtë quhen kënde të gjera.

Hapen librat dhe punohet detyra 1 në faqe 58, ku nga nxënësit kërkohet që të vizatojnë gjysmëdrejtëzën me fillim në pikën O dhe që duhet të kalojë pastaj nëpër pikën B. Pas vizatimit të tillë, duhet të tregojnë se çfarë këndi është fituar në rastet e lartcekura.
Në detyrën 2, në të njëjtën faqe paraqitet ora me një akrep, ndërsa akrepi tjetër vizatohet nga nxënësit varësisht se për çfarë këndi bëhet fjalë.
Analizohen mirë këto tri raste, për të fituar këndin e gjerë në orën e parë, nxënësit mund të vendosin akrepin e dytë prej orës 4 deri në orën 8 (cilindo prej tyre).
Rasti i dytë për këndin e ngushtë, akrepi i orës mund të vendoset prej orës 7 deri në orën 11.
Rasti i tretë për këndin e drejtë, akrepi i dytë mund të vendoset në orën 12 ose në orën 6.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Kalohet te detyra e radhës, ku kërkohet që të tregohet se çfarë drejtëza janë dhe nga sa kënde po formohen. Këtë detyrë meqë është e ngjashme me detyrat e kaluara kërkohet nga nxënësit ta zgjidhin individualisht. Pas zgjidhjes prezantohen dhe jepen sqarimet e nevojshme.
Në rastin e parë kemi të bëjmë me drejtëzën prerëse, si dhe formohen 4 kënde (dy të ngushta dhe dy të gjera).
Në rastin e dytë kemi të bëjmë me drejtëza normale, si dhe formohen 4 kënde të drejta.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përcaktimin e llojit të këndit të fituar në figurën e dhënë dhe identifikimin e drejtëzave prerëse dhe normale.

Detyrë:

Vizatohen llojet e këndëve.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 35

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre;
Identifikon qindëshet dhe dhjetëshet e mijëshes së parë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1.3; II.4,7,8; III.1,4,5; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5, 2.1,2; 3.4,6; 7.1.

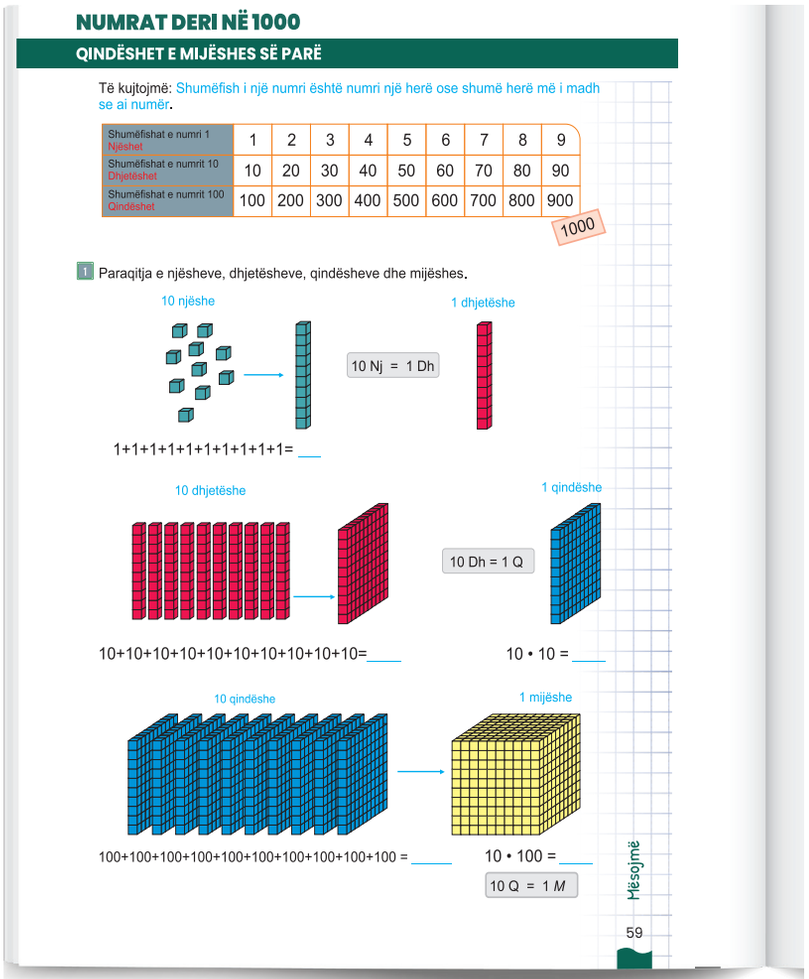

NUMRAT DERI NË 1000

QINDËSHET E MIJËSHES SË PARË

Të kujtojmë: Shumëfish i një numri është numri një herë ose shumë herë më i madh se ai numër.

Shumëfishat e numri 1 Njëshet	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Shumëfishat e numrit 10 Dhjetëshet	10	20	30	40	50	60	70	80	90
Shumëfishat e numrit 100 Qindëshet	100	200	300	400	500	600	700	800	900

1000

1 Paraqitja e njësheve, dhjetësheve, qindësheve dhe mijëshes.

10 njëshe — 10 Nj = 1 Dh — 1 dhjetëshe

1+1+1+1+1+1+1+1+1+1= ___

10 dhjetëshe — 10 Dh = 1 Q — 1 qindëshe

10+10+10+10+10+10+10+10+10+10=____ 10 • 10 = ____

10 qindëshe — 1 mijëshe

100+100+100+100+100+100+100+100+100+100 = _____ 10 • 100 = ____

10 Q = 1 M

Mësojmë

59

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Qindëshet e mijëshes së parë

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Lexon qindëshet e mijëshes së parë;
- Shkruan qindëshet e mijëshes së parë;
- Arsyeton emërtimin e qindësheve të plota.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: etiketa me qindëshe të mijëshes së parë.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskuto tabelën

Nxënësit përkujtojnë se çfarë paraqet shumëfishi i një numri: *Shumëfishi i një numri është numri njëherë ose shumë herë më i madh se ai numër*. Paraqitet tabela e njësheve, dhjetësheve, qindësheve dhe diskutohen raportet mes tyre së bashku me nxënësit.

Shumëfishat e numrit 1 - Njëshet	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Shumëfishat e numrit 10 - Dhjetëshet	10	20	30	40	50	60	70	80	90
Shumëfishat e numrit 100 - Qindëshet	100	200	300	400	500	600	700	800	900

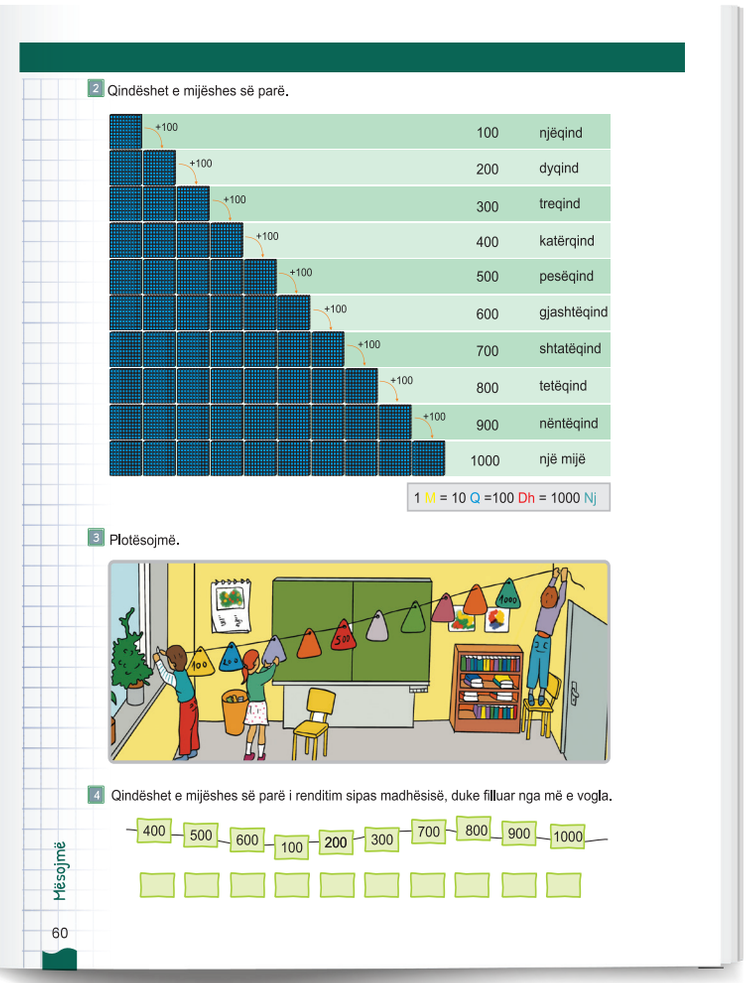

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Shqyrtohen rastet e formimit të dhjetësheve, qindësheve dhe mijësheve. Nxënësit njëkohësisht punojnë me kube, shufra, pllaka dhe kube të mëdha.
Në rastin e parë kemi 10 kube, që paraqesin njëshet, formojnë 1 shtyllë (një dhjetëshe) dhe shënohet: 10 Nj = 1 Dh. **Shufrat ç'paraqesin?** (Dhjetëshet). Shkruhet 10 DH = 1 Q(pllakë). Po 10 pllaka kur të bashkohen e formojnë 1 kub të madh apo 1 mijëshe: 10 Q = 1 M

Nxënësit udhëzohen që në detyrën 2 të analizojnë se si shkruhen dhe lexohen qindëshet e mijëshes së parë. Ata do të arsyetojnë emërtimet e qindësheve të mijëshes së parë. Shkruhet në tabelë barazimi:

1 M = 10 Q = 100 Dh = 1000 Nj.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Gjej qindëshet që mungojnë

Komentohet fotografia e dhënë në detyrën 3, ku nxënësit kanë vendosur një tel dhe në të kemi të vendosur etiketat me disa qindëshe të mijëshes së parë. Nxënësit udhëzohen që të shkruajnë qindëshet e mijëshes së parë, duke filluar nga numri 100.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në leximin, shkrimin dhe arsyetimin e emërimit të qindësheve të mijëshes së parë.

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 60).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 36

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demostron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Krahasimi i qindësheve

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000;
- Përcakton vlerën e çdo shifre te numrat katërshifrorë;
- Krahason numrat natyrorë deri në 1000.

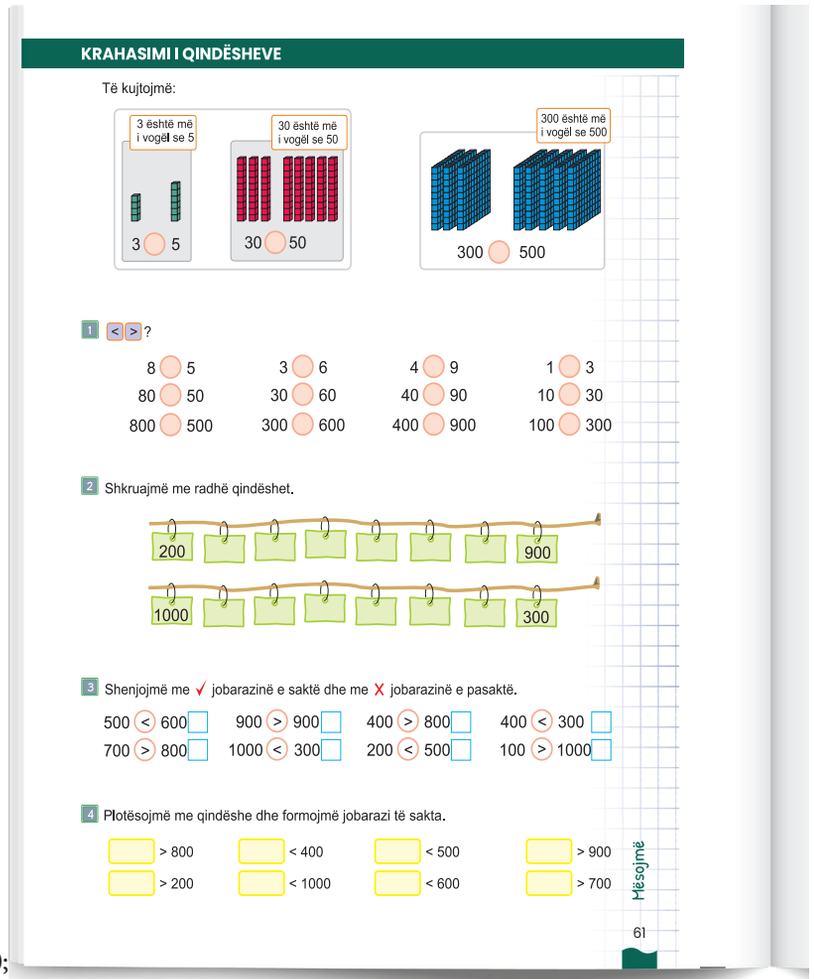

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Pllaka, shufra, kube, spango, tiketa me numra.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Shqyrtim i përbashkët

Shpërndahen në grupe shufra, kube, pllaka dhe shkopinj, ku kërkohet të përcaktojnë vlerën e tyre. Pyeten nxënësit:
- Çfarë përmban një shufër?
- Po pllaka, sa shufra përmban?
- Çka përfaqësojnë kubet?

Pasi bëhet një evokim i shkurtër lidhur me numrat, vazhdohet me krahasimin e tyre.

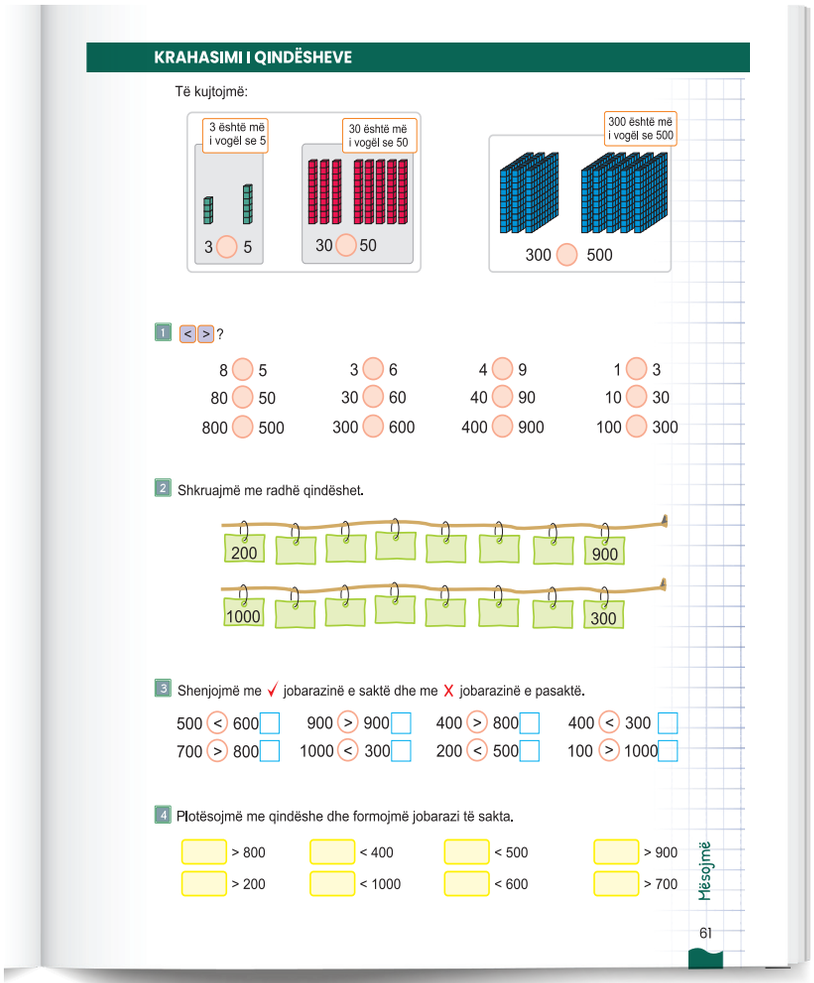

KRAHASIMI I QINDËSHEVE

Të kujtojmë:

3 është më i vogël se 5

30 është më i vogël se 50

300 është më i vogël se 500

3 ◯ 5 30 ◯ 50 300 ◯ 500

1 < > ?

8 ◯ 5	3 ◯ 6	4 ◯ 9	1 ◯ 3
80 ◯ 50	30 ◯ 60	40 ◯ 90	10 ◯ 30
800 ◯ 500	300 ◯ 600	400 ◯ 900	100 ◯ 300

2 Shkruajmë me radhë qindëshet.

200 900 1000 300

3 Shenjojmë me ✓ jobarazinë e saktë dhe me X jobarazinë e pasaktë.

500 < 600 ☐	900 > 900 ☐	400 > 800 ☐	400 < 300 ☐
700 > 800 ☐	1000 < 300 ☐	200 < 500 ☐	100 > 1000 ☐

4 Plotësojmë me qindëshe dhe formojmë jobarazi të sakta.

☐ > 800	☐ < 400	☐ < 500	☐ > 900
☐ > 200	☐ < 1000	☐ < 600	☐ > 700

Mësojmë

61

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes:
Vëzhgo - analizo - zbato

Udhëzohen nxënësit të analizojnë detyrën e dytë në faqe 61, në të cilën duhet vendosur shenja <, >. Orientohen në shembullin e parë e pastaj ata vazhdojnë në zgjidhjen e detyrave të tjera.

Pra, njëherë kemi krahasim të njëshes me njëshe, të dhjetëshes me dhjetëshe e pastaj të qindëshes me qindëshe.
Kalohet te detyra 2, ku numri i rubrikave të zbrazëta korrespondon me qindëshet që mungojnë në mes të qindësheve të dhëna. Rasti i parë me vlerë rritëse, ndërsa rasti i dytë me vlerë zvogëluese.
Në detyrën 3 kërkohet nga nxënësit të vendosin shenjën që është e saktë ose e pasaktë, varësisht se çfarë vlera numerike po krahasojmë.
Në detyrën 4 kërkohet që të plotësohen rubrikat e zbrazëta, dhe meqë jemi duke bërë krahasimin e qindësheve në rubrika duhet të shënohen vetëm qindëshe. Varësisht prej jobarazimit të dhënë, vlerat e qindësheve në rubrikat e tilla mund të jenë të shumta, p.sh., në jobarazimin __ > 200, mund të vendosen qindëshet prej 300 deri në 900, ose eventualisht edhe 1000.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Kërkohet nga nxënësit të lexojnë detyrat 4 dhe 5 të cilat janë detyra logjike, pastaj të gjejnë zgjidhjet e tyre. Pas gjetjes së zgjidhjes prezantohen disa prej tyre dhe plotësohen aty ku kanë pasur vështirësi. Ja zgjidhjet e mundshme:
Rasti i parë: duhet shkruar të gjithë shumëfishat e numrit 100 që janë më të vegjël se numri 500, pra zgjidhjet janë: 200, 300 dhe 400. Ngjashëm veprohet edhe në rastin e dytë, vetëm se duhet shkruar shumëfishat e numrit 100 që janë më të mëdhenj se numri 300 e më të vegjël se 900, pra zgjidhjet janë: 400, 500, 600, 700 dhe 800.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në leximin, shkrimin dhe krahasimin e numrave natyrorë.

Detyrë:

Detyrat 2 dhe 3 (faqe 62).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 37

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Krahasimi i qindësheve (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000;
- Përcakton vlerën e çdo shifre te numrat katërshifrorë;
- Krahason numrat natyrorë deri në 1000.

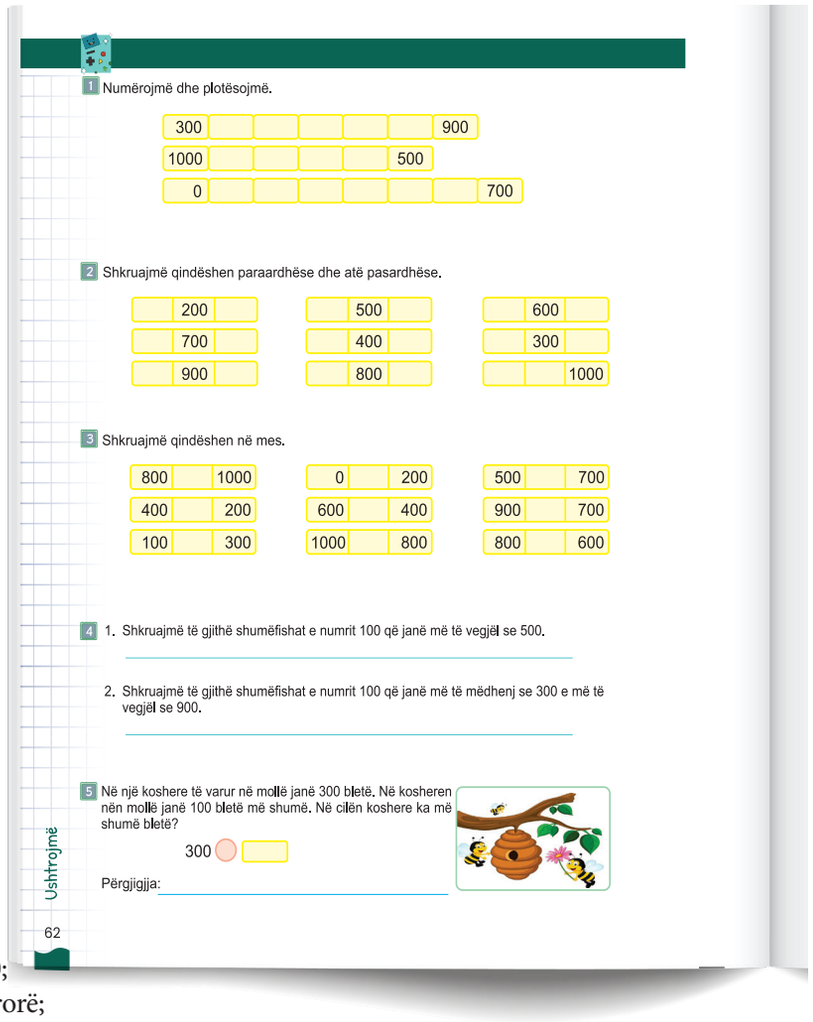
1 Numërojmë dhe plotësojmë.

300							900
1000							500
0							700

2 Shkruajmë qindëshen paraardhëse dhe atë pasardhëse.

	200			500			600	
	700			400			300	
	900			800				1000

3 Shkruajmë qindëshen në mes.

800		1000		0		200	500		700
400		200		600		400	900		700
100		300		1000		800	800		600

4 1. Shkruajmë të gjithë shumëfishat e numrit 100 që janë më të vegjël se 500.

2. Shkruajmë të gjithë shumëfishat e numrit 100 që janë më të mëdhenj se 300 e më të vegjël se 900.

5 Në një koshere të varur në mollë janë 300 bletë. Në kosheren nën mollë janë 100 bletë më shumë. Në cilën koshere ka më shumë bletë?

300 ○

Përgjigjja:

Ushtrojmë

62

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Pllaka, shufra, kube, spango, tiketa me numra.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shoqëria dhe mjedisi, Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraparake

Shpërndahen në grupe shufra, kube, pllaka dhe shkopinj, ku kërkohet të përcaktojnë vlerën e tyre. Pyeten nxënësit:
- Çfarë përmban një shufër?
- Po pllaka sa shufra përmban?
- Çka përfaqësojnë kubet?

Pasi bëhet një evokim i shkurtër lidhur me numrat, vazhdohet me krahasimin e tyre.

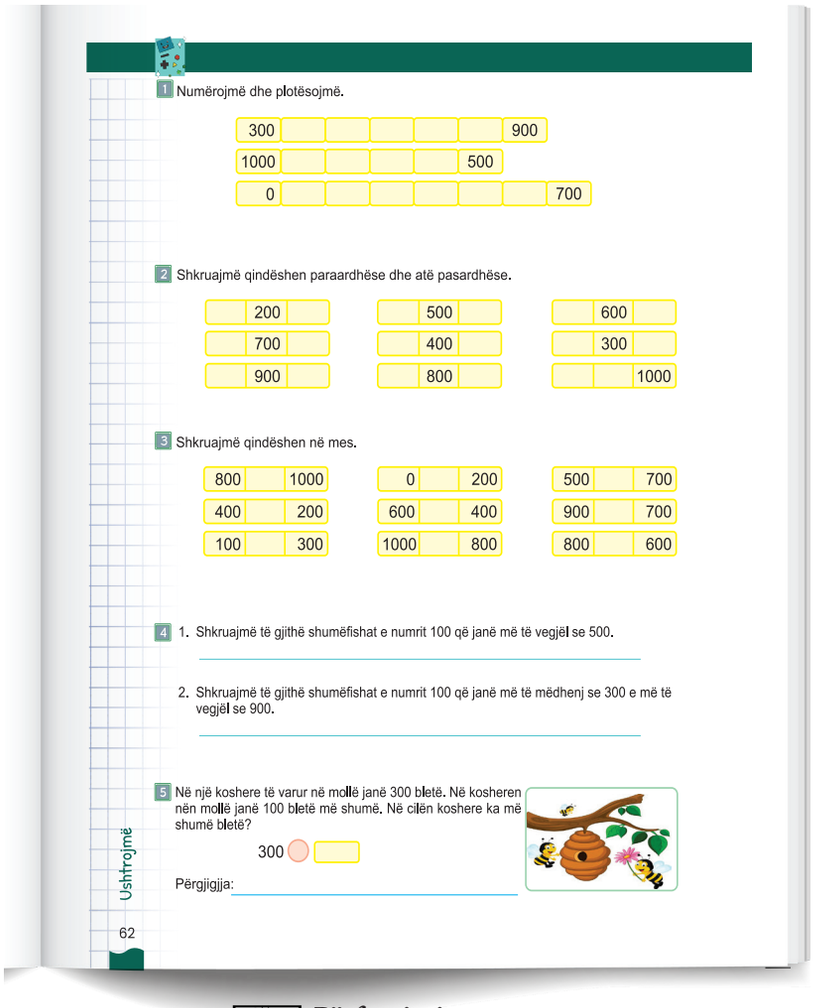

1 Numërojmë dhe plotësojmë.

300						900
1000					500	
0						700

2 Shkruajmë qindëshen paraardhëse dhe atë pasardhëse.

200	500	600
700	400	300
900	800	1000

3 Shkruajmë qindëshen në mes.

800	0	500
400	600	900
100	1000	800

4 1. Shkruajmë të gjithë shumëfishat e numrit 100 që janë më të vegjël se 500.

2. Shkruajmë të gjithë shumëfishat e numrit 100 që janë më të mëdhenj se 300 e më të vegjël se 900.

5 Në një koshere të varur në mollë janë 300 bletë. Në kosheren nën mollë janë 100 bletë më shumë. Në cilën koshere ka më shumë bletë?

300 ○ ☐

Përgjigjja:

Ushtrojmë

62

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Vëzhgo - analizo - zbato

Udhëzohen nxënësit të analizojnë detyrën e dytë në faqe 61, në të cilën duhet vendosur shenja <, >. Orientohen në shembullin e parë e pastaj ata vazhdojnë në zgjidhjen e detyrave të tjera.

Pra, njëherë kemi krahasim të njëshes me njëshe, të dhjetëshes me dhjetëshe e pastaj të qindëshes me qindëshe.
Kalohet te detyra 2, ku numri i rubrikave të zbrazëta korrespondon me qindëshet që mungojnë në mes të qindësheve të dhëna. Rasti i parë me vlerë rritëse, ndërsa rasti i dytë me vlerë zvogëluese.
Në detyrën 3 kërkohet nga nxënësit të vendosin shenjën që është e saktë ose e pasaktë, varësisht se çfarë vlera numerike po krahasojmë.
Në detyrën 4 kërkohet që të plotësohen rubrikat e zbrazëta, dhe meqë jemi duke bërë krahasimin e qindësheve në rubrika duhet të shënohen vetëm qindëshe. Varësisht prej jobarazimit të dhënë, vlerat e qindësheve në rubrikat e tilla mund të jenë të shumta, p.sh., në jobarazimin __ > 200, mund të vendosen qindëshet prej 300 deri në 900, ose eventualisht edhe 1000.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Kërkohet nga nxënësit të lexojnë detyrat 4 dhe 5 të cilat janë detyra logjike, pastaj të gjejnë zgjidhjet e tyre. Pas gjetjes së zgjidhjes prezantohen disa prej tyre dhe plotësohen aty ku kanë pasur vështirësi. Ja zgjidhjet e mundshme:
Rasti i parë: duhet shkruar të gjithë shumëfishat e numrit 100 që janë më të vegjël se numri 500, pra zgjidhjet janë: 200, 300 dhe 400. Ngjashëm veprohet edhe në rastin e dytë, vetëm se duhet shkruar shumëfishat e numrit 100 që janë më të mëdhenj se numri 300 e më të vegjël se 900, pra zgjidhjet janë: 400, 500, 600, 700 dhe 800.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në leximin, shkrimin dhe krahasimin e numrave natyrorë.

Detyrë:

Zgjidhet një detyrë sipas modelit të detyrës 5.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 38

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja dhe zbritja me qindëshe

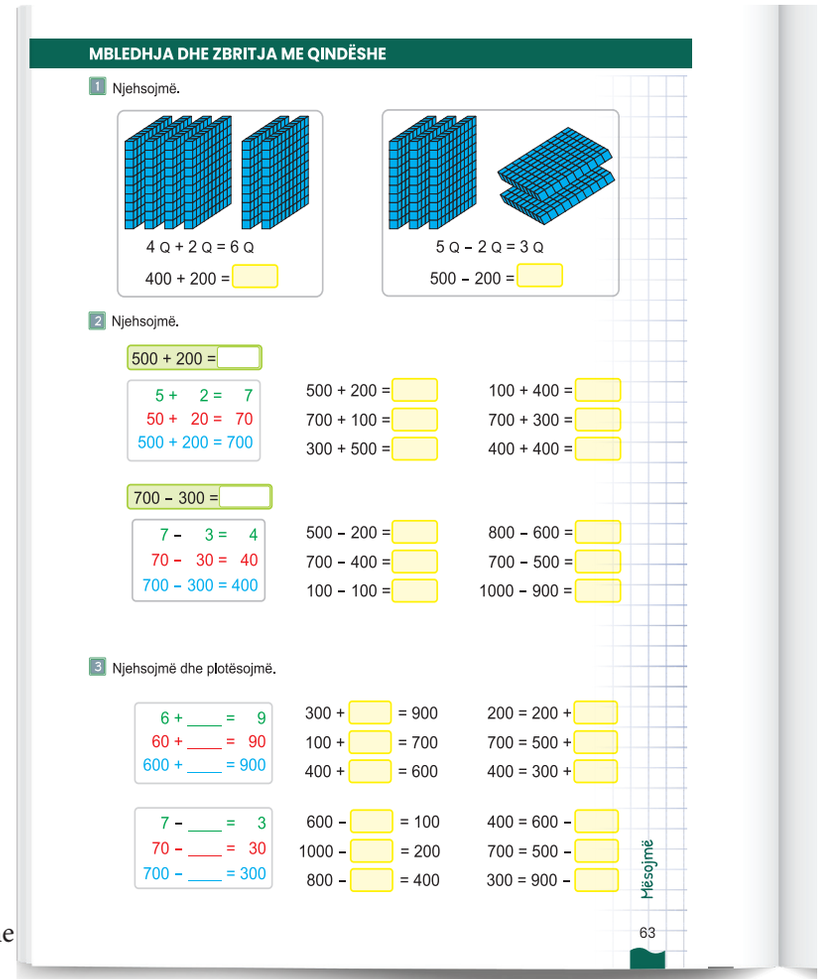
MBLEDHJA DHE ZBRITJA ME QINDËSHE

1 Njehsojmë.

4 Q + 2 Q = 6 Q
400 + 200 =

5 Q – 2 Q = 3 Q
500 – 200 =

2 Njehsojmë.

500 + 200 =

5 + 2 = 7
50 + 20 = 70
500 + 200 = 700

500 + 200 =
700 + 100 =
300 + 500 =

100 + 400 =
700 + 300 =
400 + 400 =

700 – 300 =

7 – 3 = 4
70 – 30 = 40
700 – 300 = 400

500 – 200 =
700 – 400 =
100 – 100 =

800 – 600 =
700 – 500 =
1000 – 900 =

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

6 + ___ = 9
60 + ___ = 90
600 + ___ = 900

300 + ___ = 900
100 + ___ = 700
400 + ___ = 600

200 = 200 + ___
700 = 500 + ___
400 = 300 + ___

7 – ___ = 3
70 – ___ = 30
700 – ___ = 300

600 – ___ = 100
1000 – ___ = 200
800 – ___ = 400

400 = 600 – ___
700 = 500 – ___
300 = 900 – ___

Mësojmë

63

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave të dhënë;
- Gjen numrin e panjohur në barazimet e dhëna;
- Plotëson trekëndëshin magjik duke mbledhur a zbritur numra natyrorë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Shqyrtim i përbashkët

Këtë fazë të orës e fillojmë duke analizuar blloqet nga detyra 1 së bashku me nxënësit.
Mësimdhënësi/ja duhet të tregojë që blloqet janë të krijuara nga 100 katrorë pasi shihet nga figura e parë janë gjithsej 600 katrorë apo 6 blloqe qindëshe. Njëjtë duhet të zgjidhet edhe pjesa e dytë e detyrës së parë.

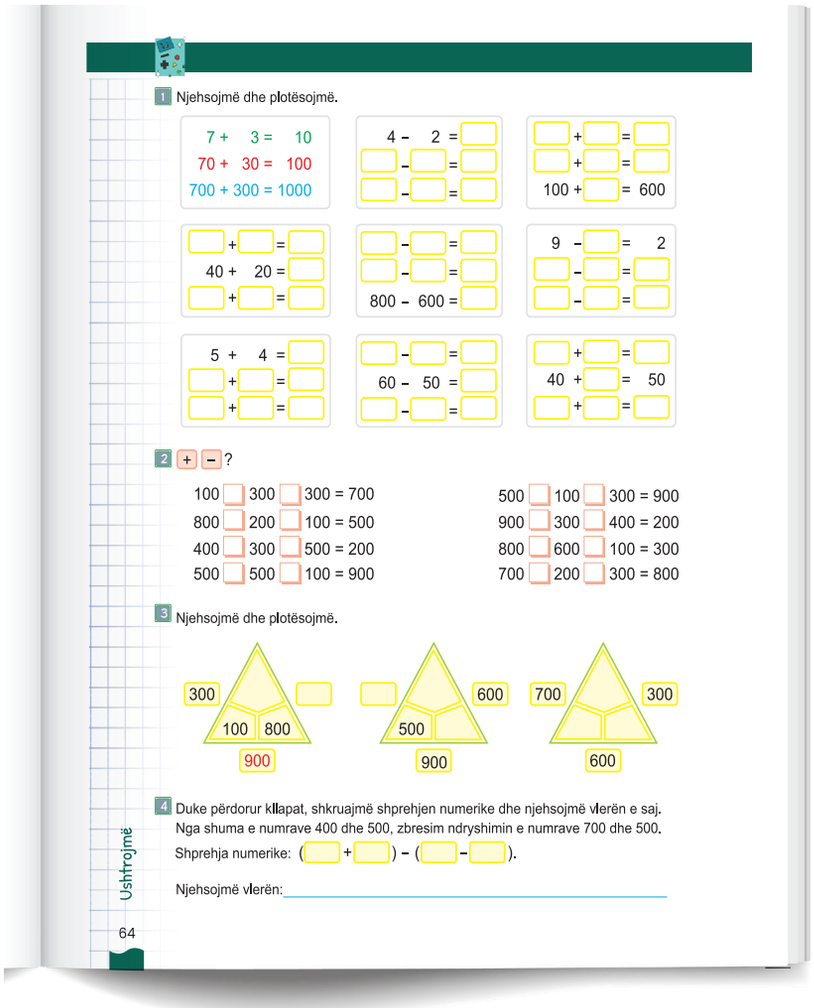

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

7 + 3 = 10
70 + 30 = 100
700 + 300 = 1000

4 – 2 =
100 + = 600
40 + 20 =
800 – 600 =
9 – = 2
5 + 4 =
60 – 50 =
40 + = 50

2 + – ?

100 300 300 = 700
800 200 100 = 500
400 300 500 = 200
500 500 100 = 900
500 100 300 = 900
900 300 400 = 200
800 600 100 = 300
700 200 300 = 800

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

300 100 800 900
500 600 900
700 300 600

4 Duke përdorur kllapat, shkruajmë shprehjen numerike dhe njehsojmë vlerën e saj.
Nga shuma e numrave 400 dhe 500, zbresim ndryshimin e numrave 700 dhe 500.
Shprehja numerike: (+) – (–).
Njehsojmë vlerën:

Ushtrojmë

64

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur

Nxënësit në mënyrë individuale në libër zgjidhin detyrën numër 2 dhe 3 ku sqarohet qartë mbledhja dhe zbritja e qindësheve.
Mësimdhënësi/ja gjatë tërë kohës ndhmon nxënësit në zgjidhjen e detyrave në formë të drejtë.

Detyra 1, faqe 64: Mësimdhënësi/ja së pari duhet ta interpretojë modelimin e zgjidhjes së detyrës ku çdo numër i dhënë duhet të plotësohet më pas me numrat e tjerë ose njëshe ose dhjetëshe ose qindëshe gjatë mbledhjes apo zbritjes.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari në dyshe

Nxënësit në dyshe udhëzohen të zgjidhin detyrën numër 2 në libër, ku katrorët e zbrazët duhet të plotësohen dy prej simboleve matematikore: + ose -.

100 300 300 = 700
800 200 100 = 500
400 300 500 = 200
500 500 100 = 900
500 100 300 = 900
900 300 400 = 200
800 600 100 = 300
700 200 300 = 800

Detyra numër 4 është një problem matematikor i cili duhet të shtrohet si shprehje numerike.
Nxënësit duhet të gjejnë vlerën e shprehjes së dhënë.

Shprehja numerike: (+) – (–).

Njehsojmë vlerën:

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e shumës dhe ndryshimit të numrave të dhënë, gjetjen e numrit të panjohur në barazimet e dhëna dhe plotësimin e trekëndëshit magjik duke kryer mbledhjen a zbritjen e numrave natyrorë.

Detyrë:
Detyra 3 (faqe 64).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 39

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre;
Identifikon qindëshet dhe dhjetëshet e mijëshes së parë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1; II.4,7; III.1,4,5; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,5: 2.1,2; 3.4,6; 6.1: 7.1.

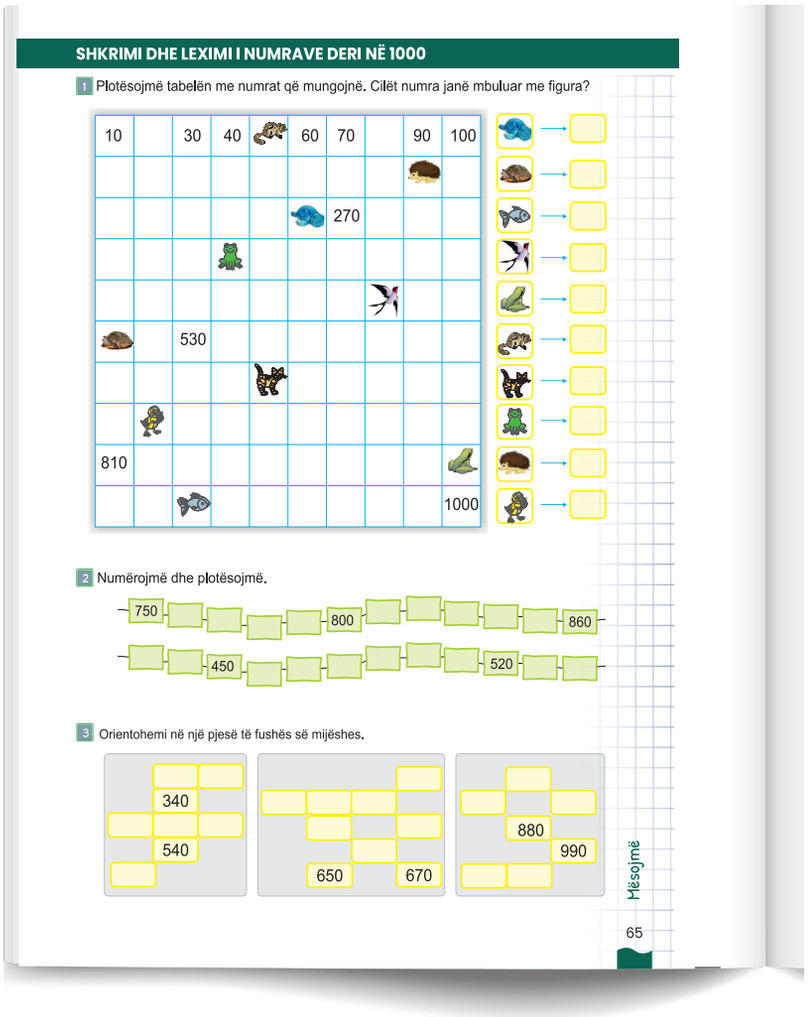

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shkrimi dhe leximi i numrave deri në 1000

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Lexon numrat deri në 1000;
- Shkruan numrat deri në 1000 duke përcaktuar vlerën e çdo shifre;
- Arsyeton emërtimin e qindësheve të plota.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Gjeje numrin e fshehur

Nxënësit udhëzohen të shkruajë në fletore raportet mes njësheve, dhjetësheve, qindësheve dhe mijëshes. Ftohet një nxënës t'i shkruan në tabelë:

10 Nj = 1 Dh ; 10 Dh = 1 Q ; 10 Q = 1 M.
1 M = 10 Q = 100 Dh = 1 M.

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë tabelën me numrat që mungojnë në detyrën 1 në libër. Nxënësit udhëzohen të punojnë në dyshe. Pasi ta vrojtojnë pyeten: **Për sa po ndryshon vlera e çdo numri të dhënë?** (Vlera e çdo kutize të tabelës ndryshon për 10). Disa kafshë që gjenden në pozita të caktuara

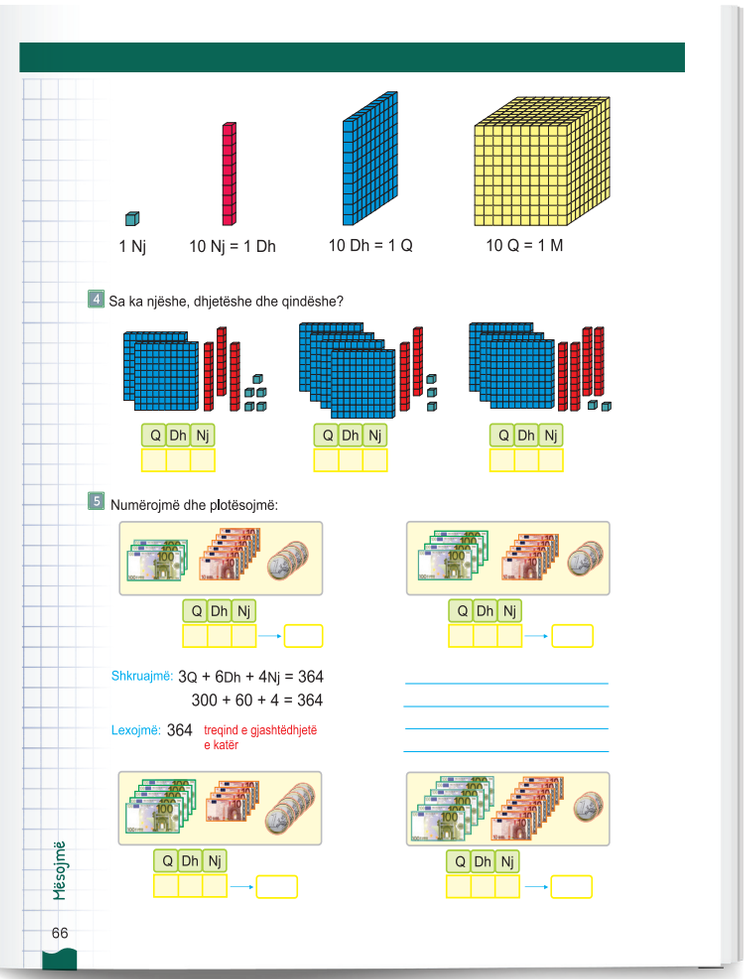

shoqërohen me nga një numër. Prandaj, atyre kafshëve ua shënojmë numrat përkatës. Në fund, lexohen nga disa dyshe para klasës.

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësit në detyrën 2, pasi t'i vështrojnë e analizojnë vargjet numerike bëjnë dallimin mes tyre. **Ku qëndron dallimi mes numrave brenda çdo vargu numerik?** (*Dallimi është te dhjetëshet*). Nxënësit plotësojnë vargjet dhe i lexojnë. Nga nxënësit kërkohet që në detyrën 3 të plotësohen kutizat boshe në bazë të numrave (që janë të shprehura si qindëshe) dhe pozitës në të cilën gjenden. Në tabelën e parë, pasi që në shtyllën e dytë janë paraqitur 340 dhe 540, kjo nënkupton që numrat ndryshojnë për 100. Pra, në shtyllën e dytë kemi: 240, 340, 440 dhe 540. Në shtyllën e parë kemi: 430 dhe 630 ndërsa, në shtyllën e tretë kemi: 250 dhe 450. Ngjashëm veprohet edhe me dy tabelat e tjera. Nxënësit udhëzohen të punojnë në dyshe.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Ditari dypjesësh

Në vazhdim, nxënësit udhëzohen që në fletën e fletores së tyre, me anë të vijës vertikale, ta ndajnë atë në dy shtylla. Ata e vështrojnë detyrën 3, ku nga të hollat e dhëna (me vlera përkatëse) duhet të shënojnë me numra sa qindëshe, sa dhjetëshe dhe sa njëshe janë. Këto shkruhen në shtyllën e parë. Në shtyllën e dytë të shprehen me shkronja. Njëjtë punohet edhe për shembullin e dytë. Udhëzohen të punojnë individualisht.

Shkrimi i numrit	Leximi i numrit
3 Q + 6 Dh + 4 Nj = 364 300 + 60 + 4 = 364	Treqind e gjashtëdhjetë e katër.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në leximin dhe shkrimin e numrave deri në 1000 dhe arsyetimin e emërtimit të qindësheve të plota.

Detyrë:

Detyra 5 (faqe 66).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 40

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1.3; II.4,7,8; III.1,4,5; VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 11,.5; 2.1,2; 3.4,6; 7.1.

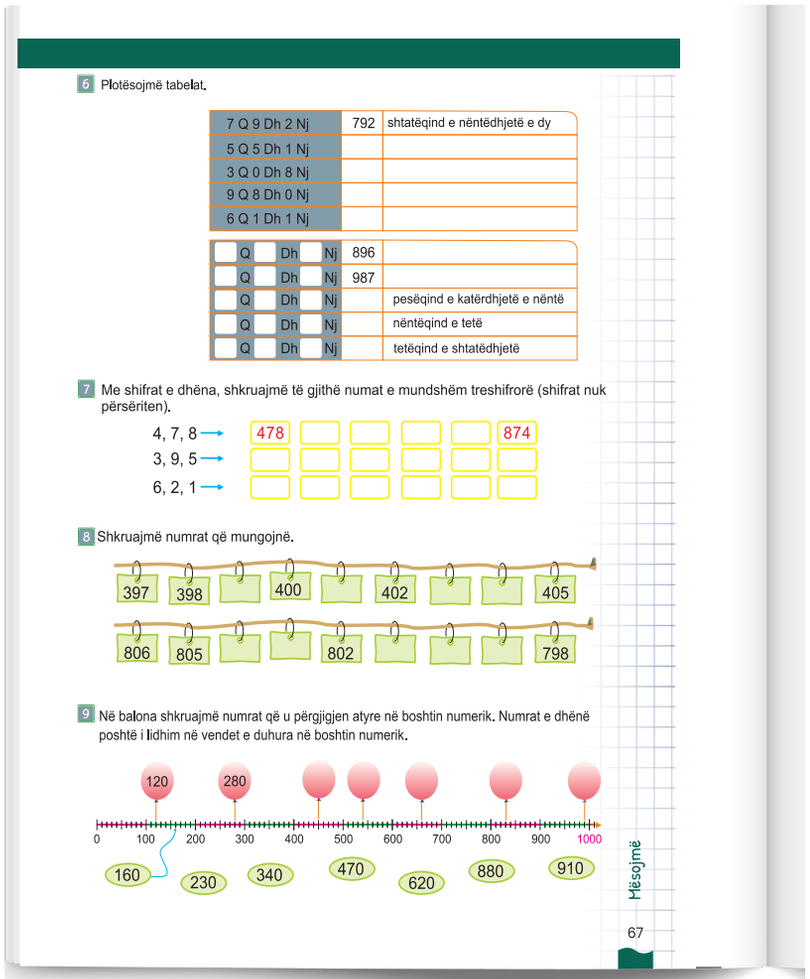
6 Plotësojmë tabelat.

7 Q 9 Dh 2 Nj	792	shtatëqind e nëntëdhjetë e dy
5 Q 5 Dh 1 Nj		
3 Q 0 Dh 8 Nj		
9 Q 8 Dh 0 Nj		
6 Q 1 Dh 1 Nj		

Q Dh Nj	896	
Q Dh Nj	987	
Q Dh Nj		pesëqind e katërdhjetë e nëntë
Q Dh Nj		nëntëqind e tetë
Q Dh Nj		tetëqind e shtatëdhjetë

7 Me shifrat e dhëna, shkruajmë të gjithë numat e mundshëm treshifrorë (shifrat nuk përsëriten).

4, 7, 8 → 478 874
3, 9, 5 →
6, 2, 1 →

8 Shkruajmë numrat që mungojnë.

397 398 400 402 405
806 805 802 798

9 Në balona shkruajmë numrat që u përgjigjen atyre në boshtin numerik. Numrat e dhënë poshtë i lidhim në vendet e duhura në boshtin numerik.

120 280
0 100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000
160 230 340 470 620 880 910

Mësojmë
67

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shkrimi dhe leximi i numrave deri në 1000

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Lexon numrat deri në 1000 duke i shkruar dhe caktuar vlerën e çdo shifre;
- Përcakton paraardhësin, pasardhësin e numrave deri 1000;
- Shkruan numrat deri në 1000 në boshtin numerik.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Zgjidh/ Diskuto në dyshe

Nxënësit udhëzohen të punojnë individualisht në detyrën 6, në libër faqe 67. Në tabelën tripjesëshe janë paraqitur numrat në tri forma: ndarja sipas qindësheve, dhjetësheve dhe njësheve; shkrimi standard i numrit dhe leximi me fjalë.
Ka raste kur numri është dhënë në formën e parë dhe plotësohen dy format e tjera ose është dhënë me fjalë dhe duhet të shkruhet forma standarde sipas rendeve.
Pas përfundimit, librat shkëmbehen mes dysheve dhe kontrollohet detyra.

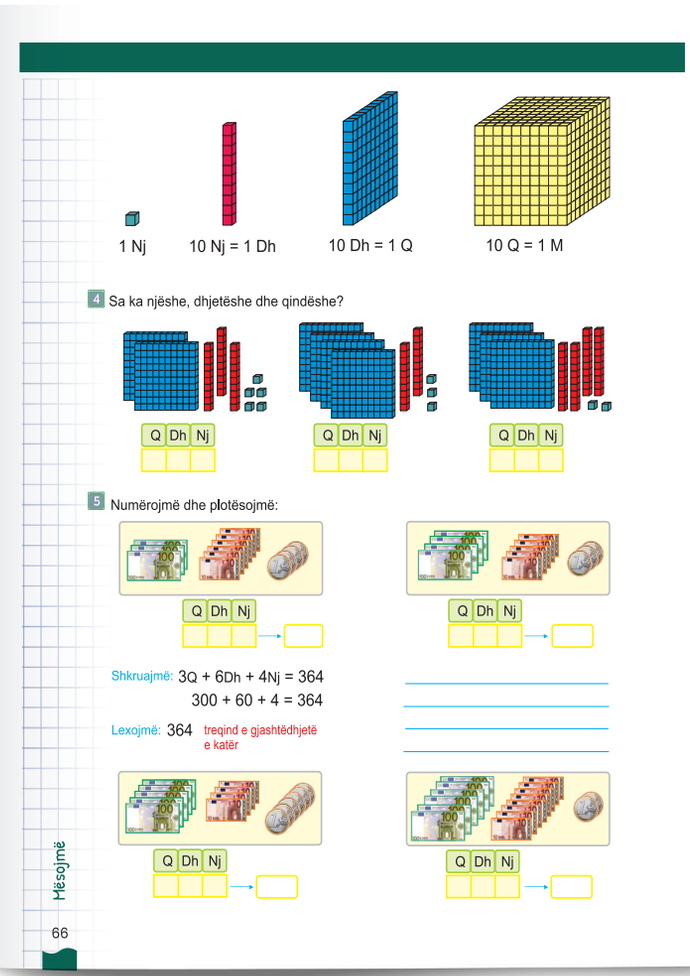

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësit udhëzohen t'i vëzhgojnë dy vargjet numerike në detyrën 7 të tekstit. Pasi t'i plotësojnë vargjet me numra që mungojnë, lexohen dhe i krahasojnë ato me anë të pyetjeve të parashtruara:

- **Për sa ishte rritja te çdo numër pasardhës?**
- **Cili është paraardhësi i numrit 802?**
- **Cili është pasardhësi i numrit 402?**

Vazhdohet me pyetje të ngjashme rreth paraardhësit dhe pasardhësit të numrit të caktuar. Vizatohet një bosht numerik në tabelë, i ngjashëm me atë të detyrës 9 ku u kërkohet nxënësve t'i paraqesin disa numra të caktuar ose edhe t'i shkruajnë ata. Nxënësit udhëzohen t'i analizojnë numrat në boshtin e dhënë numerik dhe të tregojnë për cilën vlerë ata ndryshojnë mes vete. (Për nga 10). Në balona do të shkruajnë numrat që i përgjigjen në bosht e numrat poshtë do t'i lidhin në vendet e duhura në boshtin numerik.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari në dyshe/ Shkëmbe mendime

Nxënësit udhëzohen të punojnë detyrën 9, që është më sfiduese për shkak se duhet të gjejnë të gjithë opcionet e mundshme (të gjithë numrat e mundshëm) të përbërë më shifrat e dhëna.
Shembulli i parë, me shifrat 4, 7, 9 formohen këta numra: 478, 487, 748, 784, 847, 874.
Shembulli i dytë, me shifrat 3, 9, 5 formohen këta numra: 395, 359, 935, 953, 539, 593.
Librat mund të shkëmbehen mes dyshes së nxënësve në bankë, me ç'rast kontrollojnë punën e njëri-tjetrit.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në leximin e numrave deri në 1000, përcaktimin e paraardhësit dhe pasardhësit të tyre dhe shkrimin në boshtin numerik.

Detyrë:

Detyra 7 (faqe 67)

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 41

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e çdo shifre;
Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave deri në 1000.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1.3; II.4,7; III.3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,.5; 2.2; 3.1 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shkrimi dhe leximi i numrave deri në 1000 (ushtrime)

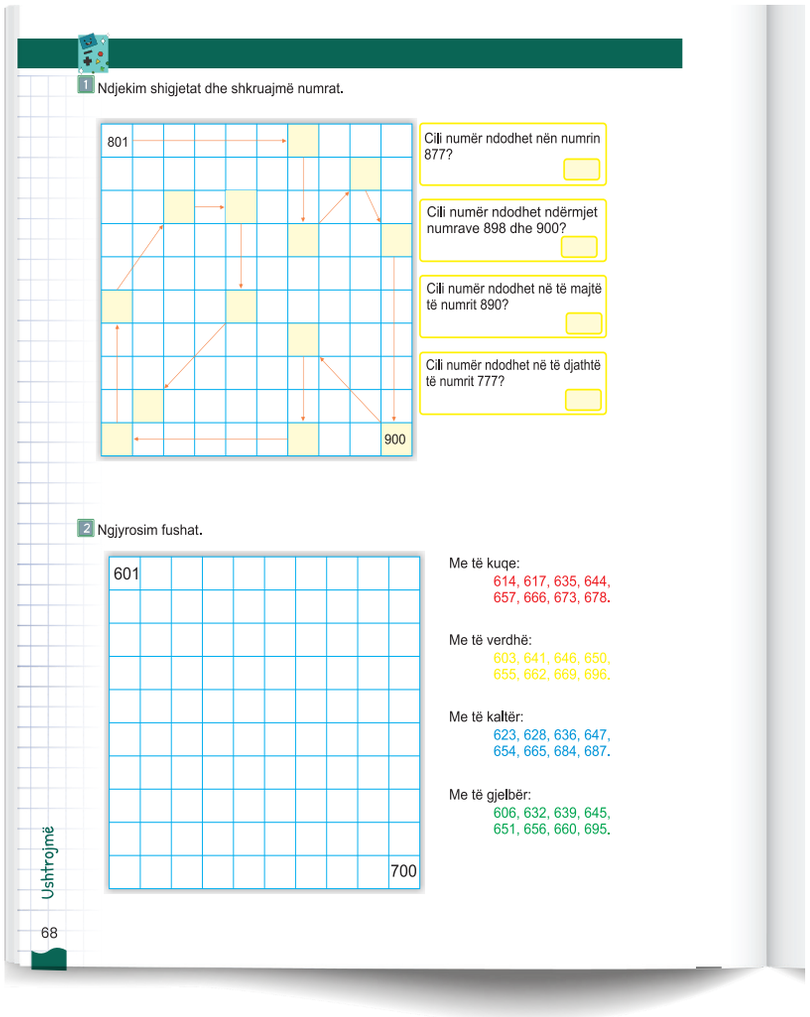
1 Ndjekim shigjetat dhe shkruajmë numrat.

801

900

Cili numër ndodhet nën numrin 877?

Cili numër ndodhet ndërmjet numrave 898 dhe 900?

Cili numër ndodhet në të majtë të numrit 890?

Cili numër ndodhet në të djathtë të numrit 777?

2 Ngjyrosim fushat.

601

700

Me të kuqe:
614, 617, 635, 644, 657, 666, 673, 678.

Me të verdhë:
603, 641, 646, 650, 655, 662, 669, 696.

Me të kaltër:
623, 628, 636, 647, 654, 665, 684, 687.

Me të gjelbër:
606, 632, 639, 645, 651, 656, 660, 695.

Ushtrojmë

68

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Shkruan numrat deri në 1000 duke ua caktuar vlerën e shifrave;
- Përcakton paraardhësin, pasardhësin e numrave deri në 1000.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Mendo/Puno në dyshe/Thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen ta analizojnë detyrën 1 në tekst. Ata duhet t'i gjejnë dhe t'i shkruajnë numrat duke i përcjellë shigjetat. Numrat fillojnë nga 801 dhe mbarojnë te numri 900, d.m.th., secila kutizë do të dallojë nga kutiza paraprake dhe pasardhëse për 1. Duke i ndjekur shigjetat duhet t'i gjejnë vlerat përkatëse numerike të kutizave me ngjyrë.
Nxënësit punojnë në dyshe. Pas plotësimit të tabelës, përgjigjen në pyetjet e dhëna anash tabelës. Ato komentohen para klasës pas përfundimit të detyrës.

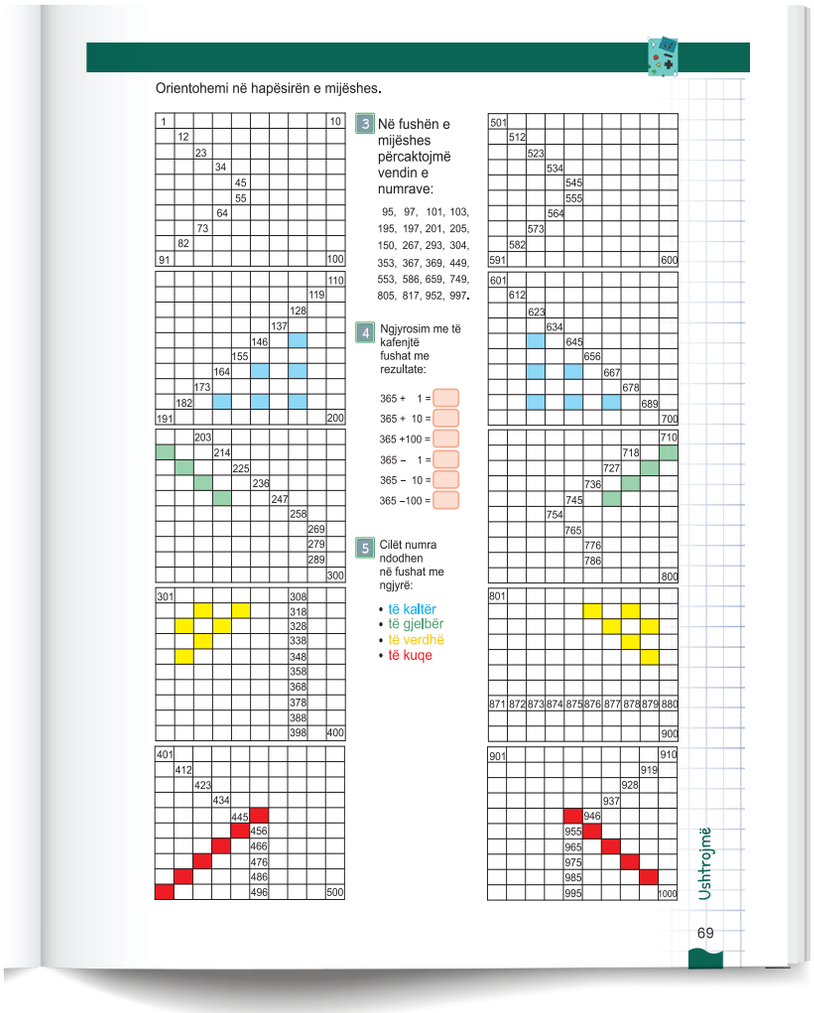
Orientohemi në hapësirën e mijëshes.

3 Në fushën e mijëshes përcaktojmë vendin e numrave:

95, 97, 101, 103, 195, 197, 201, 205, 150, 267, 293, 304, 353, 367, 369, 449, 553, 586, 659, 749, 805, 817, 952, 997.

4 Ngjyrosim me të kafenjtë fushat me rezultate:

365 + 1 =
365 + 10 =
365 +100 =
365 – 1 =
365 – 10 =
365 –100 =

5 Cilët numra ndodhen në fushat me ngjyrë:

- të kaltër
- të gjelbër
- të verdhë
- të kuqe

Ushtrojmë

69

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Nxënësit udhëzohen të punojnë individualisht në plotësimin e tabelës së dhënë në detyrën 2. Kërkohet ngjyrosja e fushave sipas kërkësave të caktuara. Nxënësit duhet të identifikojnë saktë fushat që paraqesin vlerat numerike të dhëna në detyrë. Ata pyeten: **Ç'kuptoni me orientim?** (Drejtim). Udhëzohen të drejtohen në hapësirën e mijëshes sipas kërkesave (udhëzimeve) të dhëna. Në këtë detyrë janë dhënë 10 tabela me nga 100 kutiza secila. Çdo tabelë paraqet numrat e qindëshes së plotë të mijëshes së parë. Pothuajse në çdo tabelë janë dhënë disa numra si pikë orientuese dhe disa fusha me ngjyra përkatëse. Nxënësit punojnë në plotësimin e tabelave sipas kërkesës së detyrës 3.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Gjetja e numrit shenjë

Nxënësit punojnë në tabelat e dhëna sipas kërkesës së detyrës 5, të gjejnë numrat që ndodhen në fushat me ngjyrë të caktuar.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në shkrimin e numrave deri në 1000 dhe përcaktimin e paraardhësit dhe pasardhësit të tyre.

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 69).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 42

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Paraqitja e numrave treshifrorë në formë të zgjeruar

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Lexon dhe shkruan numrat natyrorë deri në 1000;
- Përcakton vlerën e çdo shifre në një numër treshifror;
- Identifikon qindëshet, dhjetëshet dhe njëshet.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Shkronja magnetike, pllaka, shufra, kube, letra me ngjyra.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Numri enigmë

Nxiten nxënësit të mendojnë një numër treshifror dhe ta mbajnë të fshehur. Nxënësit e tjerë me anë të pyetjeve do të zbulojnë se për cilin numër bëhet fjalë. Si p.sh.:
- Sa qindëshe ka ai numër?
- Sa dhjetëshe ka?
- Sa njëshe ka?
- Cili është numri paraardhës? – Po numri pasardhës? etj.

Kur nxënësit me anë të pyetjeve gjejnë *numrin enigmë*, nxënësi që ka menduar atë numër shkruan

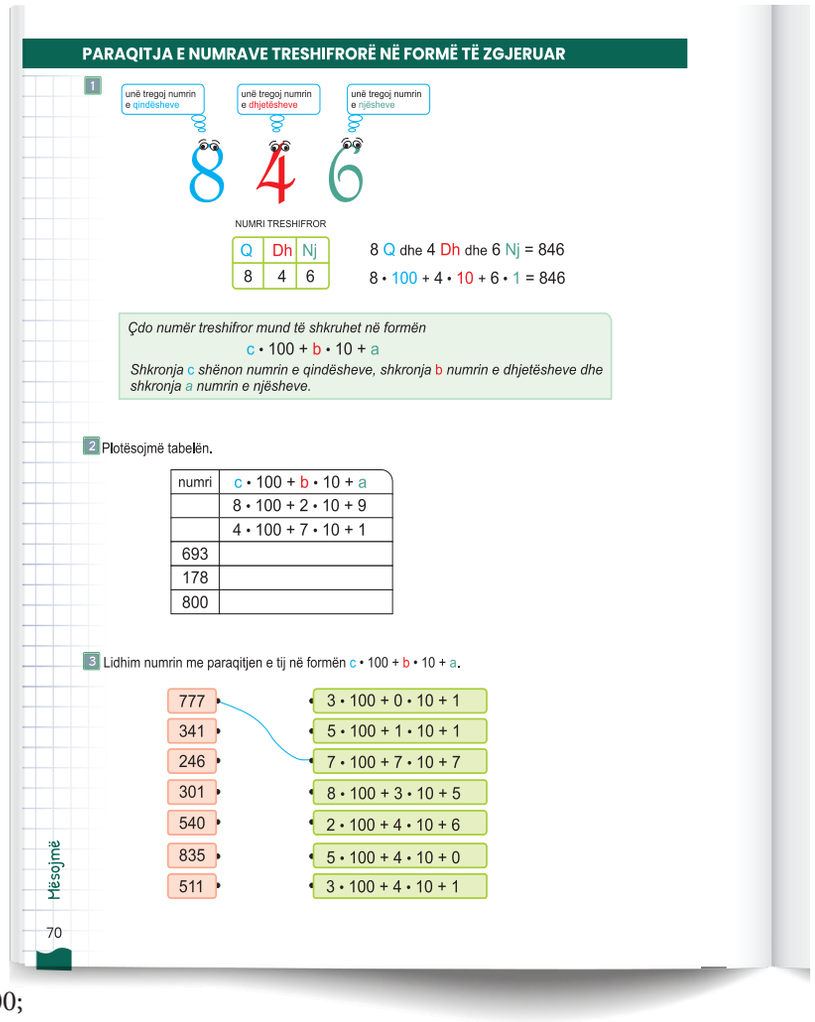

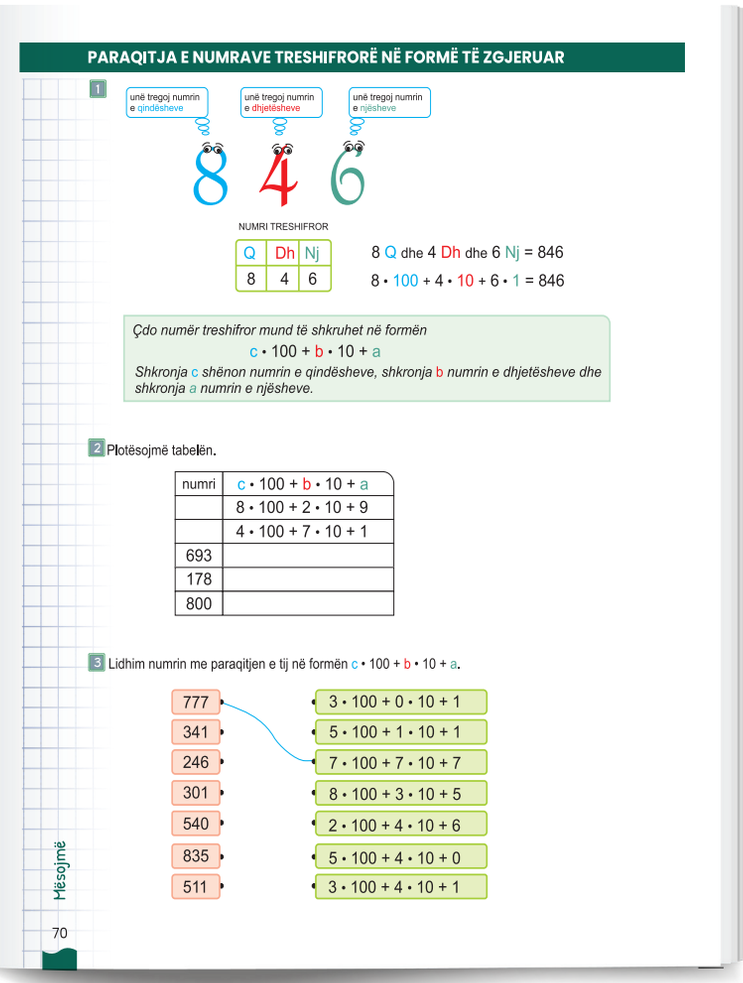
PARAQITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË NË FORMË TË ZGJERUAR

1

unë tregoj numrin e qindësheve | unë tregoj numrin e dhjetësheve | unë tregoj numrin e njësheve

8 4 6

NUMRI TRESHIFROR

Q	Dh	Nj
8	4	6

8 Q dhe 4 Dh dhe 6 Nj = 846

8 • 100 + 4 • 10 + 6 • 1 = 846

Çdo numër treshifror mund të shkruhet në formën

c • 100 + b • 10 + a

Shkronja c shënon numrin e qindësheve, shkronja b numrin e dhjetësheve dhe shkronja a numrin e njësheve.

2 Plotësojmë tabelën.

numri	c • 100 + b • 10 + a
	8 • 100 + 2 • 10 + 9
	4 • 100 + 7 • 10 + 1
693	
178	
800	

3 Lidhim numrin me paraqitjen e tij në formën c • 100 + b • 10 + a.

777	3 • 100 + 0 • 10 + 1
341	5 • 100 + 1 • 10 + 1
246	7 • 100 + 7 • 10 + 7
301	8 • 100 + 3 • 10 + 5
540	2 • 100 + 4 • 10 + 6
835	5 • 100 + 4 • 10 + 0
511	3 • 100 + 4 • 10 + 1

Mësojmë

70

në tabelë në sa më shumë forma që mundet numrin e menduar (me shifra, me fjalë, në formë të zgjeruar etj.). P.sh., për numrin 216, forma e zgjeruar do të ishte (2 · 100 + 1 · 10 + 6 · 1).

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Vëzhgo - analizo - zbato

Fillimisht jepen disa sqarime në lidhje me numrat treshifrorë, ku secila shifër varësisht nga pozita që gjendet (brenda numrit) tregon se a është njëshe, dhjetëshe apo qindëshe. Si p.sh.:

unë tregoj numrin e qindësheve	unë tregoj numrin e dhjetësheve	unë tregoj numrin e njësheve
8	4	6

Çdo numër treshifror mund të shkruhet në formën:

c · 100 + b · 10 + a

Në vazhdim merret detyra 2 në faqe 70, dhe në bashkëpunim me shokun/shoqen e bankës ata provojnë të plotësojnë tabelën e dhënë:

numri	c·100+b·10+a
829	8·100+2·10+9
471	4·100+7·10+1
693	
178	
800	

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Në këtë pjesë të orës zhvillohet detyra e fundit në këtë faqe, ku nxënësit udhëzohen t'i lidhin me vija numrat treshifrorë me format e tyre korresponduese. Nëse ka nevojë, mund të jepen edhe sqarime shtesë nga ana e mësimdhënësit/es.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në leximin, shkrimin dhe përcaktimin e vlerës numerike të çdo shifre në numrin treshifror.

Detyrë:

Shkruhen pesë numra treshifrorë në formë të zgjeruar.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Për mësuesin/en

Mësimi 43

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja dhe zbritja me qindëshe

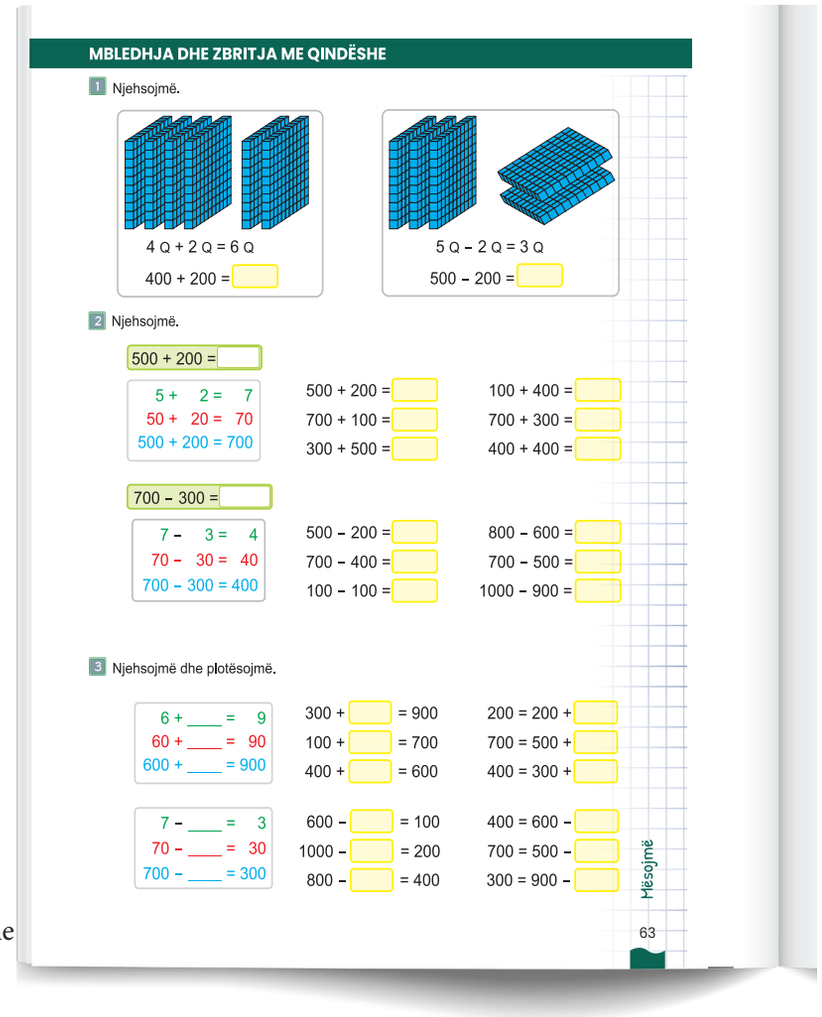
MBLEDHJA DHE ZBRITJA ME QINDËSHE

1 Njehsojmë.

4 Q + 2 Q = 6 Q
400 + 200 =

5 Q – 2 Q = 3 Q
500 – 200 =

2 Njehsojmë.

500 + 200 =

5 + 2 = 7
50 + 20 = 70
500 + 200 = 700

500 + 200 =
700 + 100 =
300 + 500 =

100 + 400 =
700 + 300 =
400 + 400 =

700 – 300 =

7 – 3 = 4
70 – 30 = 40
700 – 300 = 400

500 – 200 =
700 – 400 =
100 – 100 =

800 – 600 =
700 – 500 =
1000 – 900 =

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

6 + ___ = 9
60 + ___ = 90
600 + ___ = 900

300 + ___ = 900
100 + ___ = 700
400 + ___ = 600

200 = 200 + ___
700 = 500 + ___
400 = 300 + ___

7 – ___ = 3
70 – ___ = 30
700 – ___ = 300

600 – ___ = 100
1000 – ___ = 200
800 – ___ = 400

400 = 600 – ___
700 = 500 – ___
300 = 900 – ___

Mësojmë

63

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Mbledh dhe zbret numra natyrorë deri në 1000;
- Krahason numrat treshifrorë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Krijo dyshe/ Shkruaj numrin/ Diskuto

Nga nxënësit kërkohet që të zgjidhin këto kërkesa në dyshe:
1. Shkruani numrin më të vogël treshifror i cili shifrat e tij i ka të gjithë numra tek.
2. Shkruani numrin më të vogël treshifror i cili shifrat e tij i ka të gjithë numra çift.
3. Shkruani numrin më të madh treshifror i cili ka një shifër çift dhe dy tek.
4. Shkruani numrin më të madh treshifror i cili ka një shifër tek e dy shifra çift.

Numrat më poshtë janë: 111, 222, 899, 988.
Nxënësit pas gjetjes së numrave duhet t'i krahasojnë dyshet e gjetura ndërmjet vete.

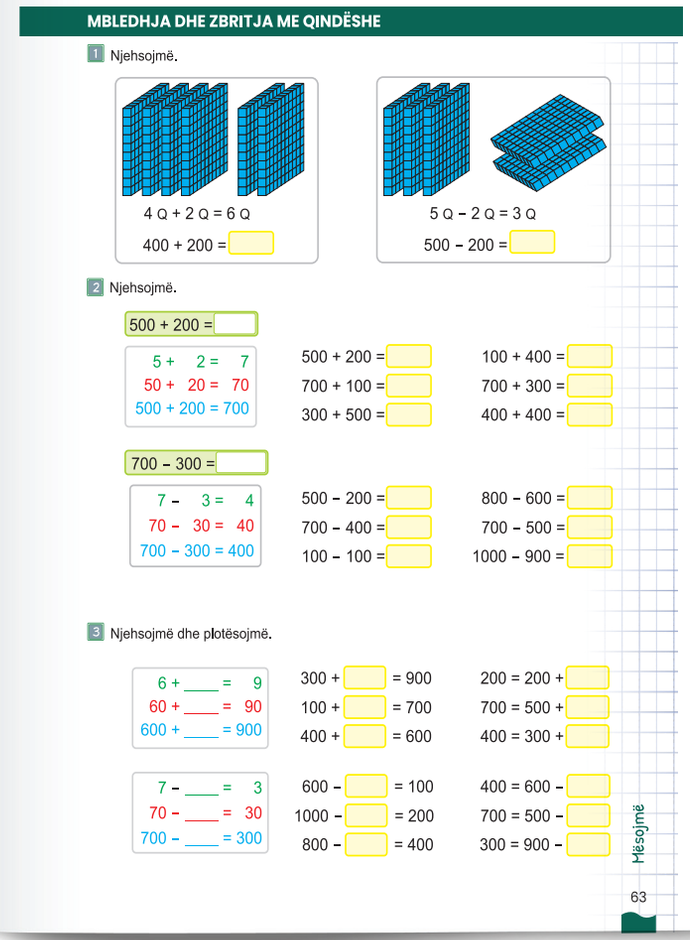

MBLEDHJA DHE ZBRITJA ME QINDËSHE

1 Njehsojmë.

4 Q + 2 Q = 6 Q

400 + 200 =

5 Q – 2 Q = 3 Q

500 – 200 =

2 Njehsojmë.

500 + 200 =

5 + 2 = 7
50 + 20 = 70
500 + 200 = 700

500 + 200 =
700 + 100 =
300 + 500 =

100 + 400 =
700 + 300 =
400 + 400 =

700 – 300 =

7 – 3 = 4
70 – 30 = 40
700 – 300 = 400

500 – 200 =
700 – 400 =
100 – 100 =

800 – 600 =
700 – 500 =
1000 – 900 =

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

6 + ____ = 9
60 + ____ = 90
600 + ____ = 900

300 + ____ = 900
100 + ____ = 700
400 + ____ = 600

200 = 200 + ____
700 = 500 + ____
400 = 300 + ____

7 – ____ = 3
70 – ____ = 30
700 – ____ = 300

600 – ____ = 100
1000 – ____ = 200
800 – ____ = 400

400 = 600 – ____
700 = 500 – ____
300 = 900 – ____

Mësojmë

63

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur për krahasimin e numrave

Në këtë fazë të orës nxënësit në mënyrë individuale zgjidhin pjesën e parë të detyrës 1, ku kanë për të krahasuar dy numrat e dhënë.
Në pjesën e dytë të po kësaj detyre, nxënësit duhet të sqarojnë se kur shifra e qindësheve është numër i njëjtë dhe të krahasohen shifrat e tjera me radhë si dhjetëshet dhe njëshet.

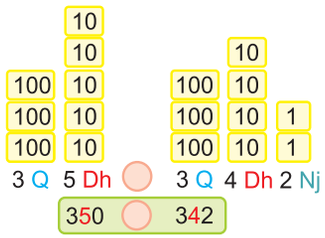

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari përforcuese për njehsimin me numra

Pjesa e fundit e orës shfrytëzohet për të zgjidhur një detyrë me krahasimin e numrave treshifrorë të ndarë në dy raste, ku nxënësve fillimisht u duhet t'i shkruajnë qindëshet, dhjetëshet dhe njëshet dhe pastaj të bëjnë krahasimin e nevojshëm.

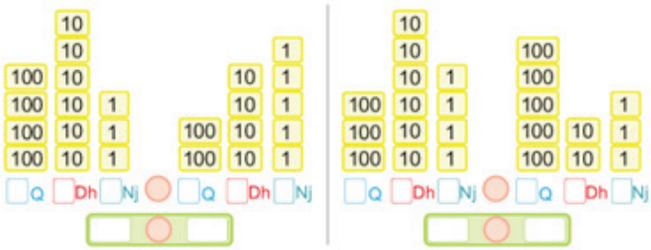

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në mbledhjen dhe zbritjen e numrave deri 1000 dhe krahasimin e tyre.

Detyrë:
Njehsohet shuma a ndryshimi i pesë numrave me qindëshe të plota.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 44

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

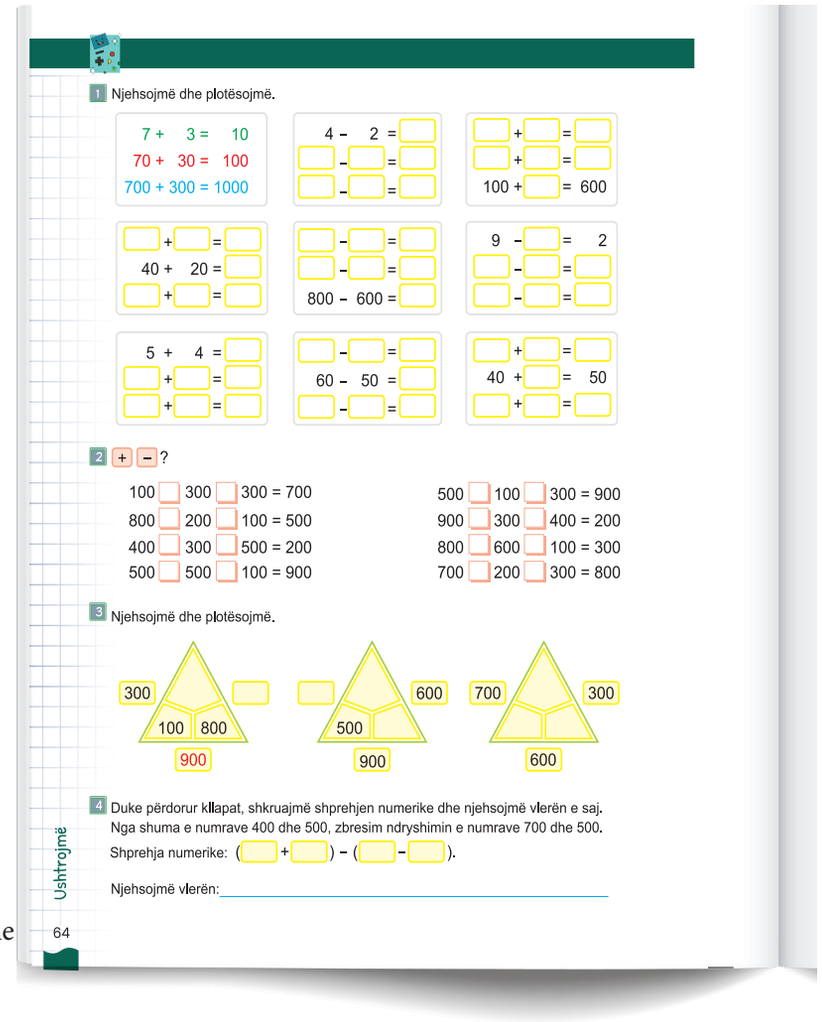

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja dhe zbritja me qindëshe (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Lexon dhe shkruan numra natyrorë deri në 1000 dhe përcakton vlerën e shprehjes;
- Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
- Identifikon qindëshen e mijëshes së parë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rikujtim i njohurive paraprake

Pjesën hyrëse të mësimit të sotme e realizojmë përmes një aktiviteti ku mësimdhënësi/ja në grup shpërndan etiketa me numra treshifrorë ku nxënësve u kërkohet t'i rëndisin nga më i madhi deri te më i vogli dhe anasjelltas.

100	936	224	224	330	623

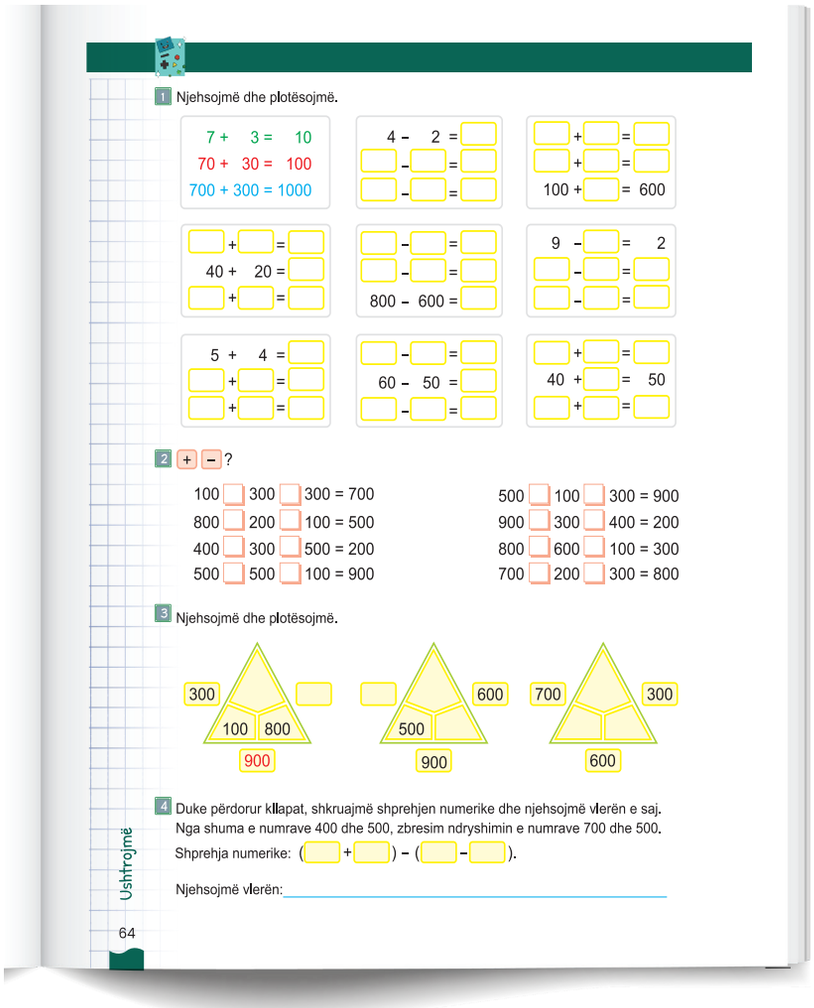

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

7 + 3 = 10
70 + 30 = 100
700 + 300 = 1000

4 – 2 =

100 + = 600

40 + 20 =

800 – 600 =

9 – = 2

5 + 4 =

60 – 50 =

40 + = 50

2 + – ?

100 300 300 = 700
800 200 100 = 500
400 300 500 = 200
500 500 100 = 900

500 100 300 = 900
900 300 400 = 200
800 600 100 = 300
700 200 300 = 800

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

300 100 800 900

500 600 900

700 300 600

4 Duke përdorur kllapat, shkruajmë shprehjen numerike dhe njehsojmë vlerën e saj.
Nga shuma e numrave 400 dhe 500, zbresim ndryshimin e numrave 700 dhe 500.
Shprehja numerike: (+) – (–).
Njehsojmë vlerën: _____

Ushtrojmë

64

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur

Në këtë fazë të orës vazhdojmë më zgjidhjen e detyrës 2 nga nxënësit në mënyrë individuale ku kërkohet plotësimi i katrorit që jobarazimi të jetë i saktë.

5 7 > 3 5 7
3 5 > 3 5 5
7 6 > 7 6 8
5 4 5 > 4 5

3 8 < 5 3 8
6 3 < 6 5 3
8 2 < 8 2 6
2 8 2 > 2 2

4 8 > 7 4 8
7 4 > 7 5 4
9 1 > 9 1 2
1 5 9 > 1 5

Pas zgjidhjes së detyrës 2 nxënësit duhet të zgjidhin detyrën 3 dhe 4 në çifte.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim i përbashkët

Detyra 5 zgjidhet në tabelë së bashku me nxënësit ku ata duhet t'i përzgjedhin numrat nga bashkësia e numrave që janë më të mëdhenj se 482 dhe që janë më të mëdhenj se 563 dhe më të vegjël se 615.

Analizojmë figurën dhe ngjyrosim fushat.

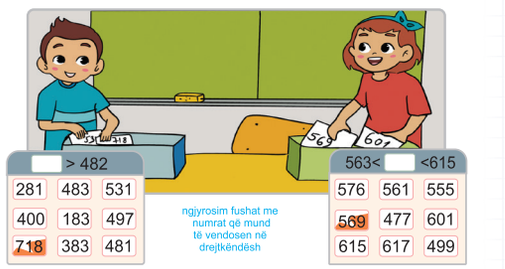

Nxënësit të ndarë në grupe zgjidhin detyrat si më poshtë:
Grui i parë detyrën 6;
Grupi i dytë detyrën 7;
Grupi i tretë dhe i katërt detyrën 8.

Pas 5 minutash grupet i bartin zgjidhjet te grupet e tjera për të rishikur saktësinë e zgjidhjes së detyrave.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në leximin dhe shkrimin e numrave natyrorë, përcaktimin e vlerës së shprehjes, njehsimin e shumës dhe ndryshimit të tyre dhe identifikimin e qindshes së mijëshes së parë.

Detyrë:

Njehsohet një detyrë, sipas modelit të detyrës 3.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

_____

_____

Mësimi 45

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Mbledh dhe zbret paratë (euro deri në 1000).

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1; II.4,7; III.1,3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 3.2,7; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Euro

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen veprimet e mbledhjes dhe zbritjes me para (euro);
- Shndërron eurot në centë dhe anasjelltas.

PARAJA

EURO

1 Sa euro janë në secilin prej katrorëve të mëposhtëm?

€ € €

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

80 € + ☐ € = 200 €	285 € + ☐ € = 500 €	975 € + ☐ € = 1000 €
120 € + ☐ € = 200 €	315 € + ☐ € = 500 €	145 € + ☐ € = 1000 €
70 € + ☐ € = 200 €	75 € + ☐ € = 500 €	265 € + ☐ € = 1000 €

3 Plotësojmë tabelën.

	Çmimi							
	285 €	–	1	–	1	1	1	1
	755 €							
	675 €							
	825 €							
	205 €							

4 Njehsojmë.

180 € + 75 € = ☐ €	480 € – 75 € = ☐ €	287 € + 165 € = ☐ €
270 € + 130 € = ☐ €	620 € – 210 € = ☐ €	359 € + 426 € = ☐ €
650 € + 210 € = ☐ €	860 € – 350 € = ☐ €	724 € + 231 € = ☐ €

Mësojmë

74

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: kartëmonedha letre.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Aktivitet simulues/ Dyqani

Në klasë do të improvizohet një dyqan apo librari ku nxënësit do të blejnë gjësende të ndryshme me para (euro) letre. Ky aktivitet realizohet në grupe të vogla, por që nuk merr më shumë se 5 minuta kohë.

Kalohet në detyrën 1 në tekst, ku nxënësit udhëzohen që të shikojnë sa para janë në secilin prej katrorëve përkatës dhe më pas të shënojnë në drejtkëndëshat e zbrazët. Sqarohet se monedhat prej 1€, 2€ dhe 5€ paraqesin njëshe; monedhat 10€, 20€ dhe 50€ paraqesin dhjetëshe, si dhe 100€ dhe 200€ paraqesin qindëshe.

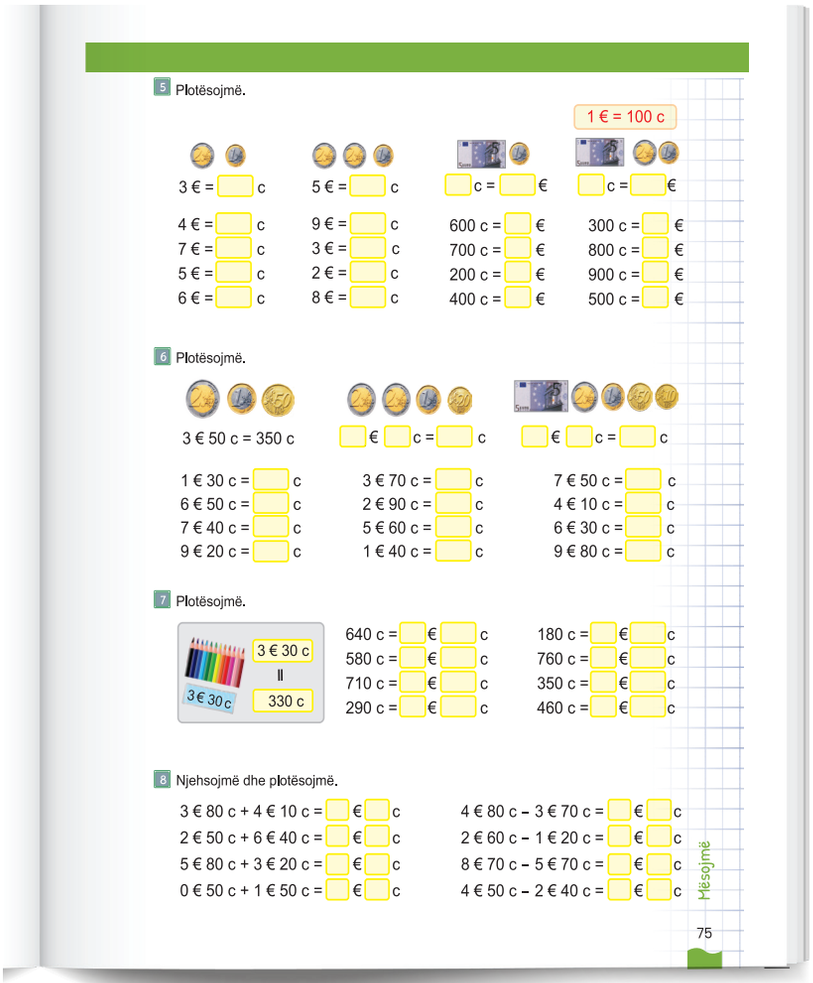

5 Plotësojmë.

1 € = 100 c

3 € = ☐ c
4 € = ☐ c
7 € = ☐ c
5 € = ☐ c
6 € = ☐ c

5 € = ☐ c
9 € = ☐ c
3 € = ☐ c
2 € = ☐ c
8 € = ☐ c

☐ c = ☐ €
600 c = ☐ €
700 c = ☐ €
200 c = ☐ €
400 c = ☐ €

☐ c = ☐ €
300 c = ☐ €
800 c = ☐ €
900 c = ☐ €
500 c = ☐ €

6 Plotësojmë.

3 € 50 c = 350 c
1 € 30 c = ☐ c
6 € 50 c = ☐ c
7 € 40 c = ☐ c
9 € 20 c = ☐ c

☐ € ☐ c = ☐ c
3 € 70 c = ☐ c
2 € 90 c = ☐ c
5 € 60 c = ☐ c
1 € 40 c = ☐ c

☐ € ☐ c = ☐ c
7 € 50 c = ☐ c
4 € 10 c = ☐ c
6 € 30 c = ☐ c
9 € 80 c = ☐ c

7 Plotësojmë.

3 € 30 c = 330 c

640 c = ☐ € ☐ c
580 c = ☐ € ☐ c
710 c = ☐ € ☐ c
290 c = ☐ € ☐ c

180 c = ☐ € ☐ c
760 c = ☐ € ☐ c
350 c = ☐ € ☐ c
460 c = ☐ € ☐ c

8 Njehsojmë dhe plotësojmë.

3 € 80 c + 4 € 10 c = ☐ € ☐ c
2 € 50 c + 6 € 40 c = ☐ € ☐ c
5 € 80 c + 3 € 20 c = ☐ € ☐ c
0 € 50 c + 1 € 50 c = ☐ € ☐ c

4 € 80 c – 3 € 70 c = ☐ € ☐ c
2 € 60 c – 1 € 20 c = ☐ € ☐ c
8 € 70 c – 5 € 70 c = ☐ € ☐ c
4 € 50 c – 2 € 40 c = ☐ € ☐ c

Mësojmë

75

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët/ Përmbledhje në dyshe

Detyra 2 kërkon njehsimin e mbledhorit të dytë, shumën monetare që mungon. Nxënësit njoftohen se mbledhja është e njëjtë si me numra treshifrorë. Detyra 3 paraqet një tabelë e cila duhet të plotësohet. Nxënësit punojnë në dyshe. Njoftohen se në secilën kartmonedhë mund të marrin vetëm njëherë. P.sh.:

675€ = 500€ + 100€ + 50€ + 20€ + 5€

Nxënësit tregojnë raportin mes euros dhe centëve: 1€ = 100 c. Në detyrën 5 nxënësit udhëzohen që t'i shndërrojnë eurot në centë dhe anasjelltas. Punohet në dyshe, ku secili nxënës plotëson një shtyllë. Pasi ta plotësojnë detyrën e lexojnë para klasës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo/Njehso/Thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen të njehsojnë dhe të plotësojnë detyrën 8 në libër. Para se të fillojnë të plotësojnë, nëse ka nevojë ndihmohen me sqarime se si do të bëhet mbledhja apo zbritja e parave kur kemi euro dhe centë bashkë.
- Si bëhet mbledhja ose zbritja e parave? (Eurot mblidhen me euro dhe centët me centë. Kështu veprohet edhe te zbritja).
Nxënësit punojnë individualisht dhe të pavarur. Pas kryerjes së detyrës, librat mund të shkëmbehen me shokun/shoqen e bankës për t'u kontrolluar. Vlerësohen individualisht.
Në fund, komentohet para klasës njehsimi i shumës dhe ndryshimi i eurove.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësi vlerësohet për saktësinë në mbledhjen dhe zbritjen e parave deri në 1000 dhe shndërrimet nga eurot në centë dhe anasjelltas.

Detyrë:

Detyrat 6 dhe 7 (faqe 75).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 46

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Mbledh dhe zbret paratë (euro deri në 1000);
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1; II.4,7; III.3,4,5; 7.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,.5; 2.2; 3.2,7;6.1; 7.1.

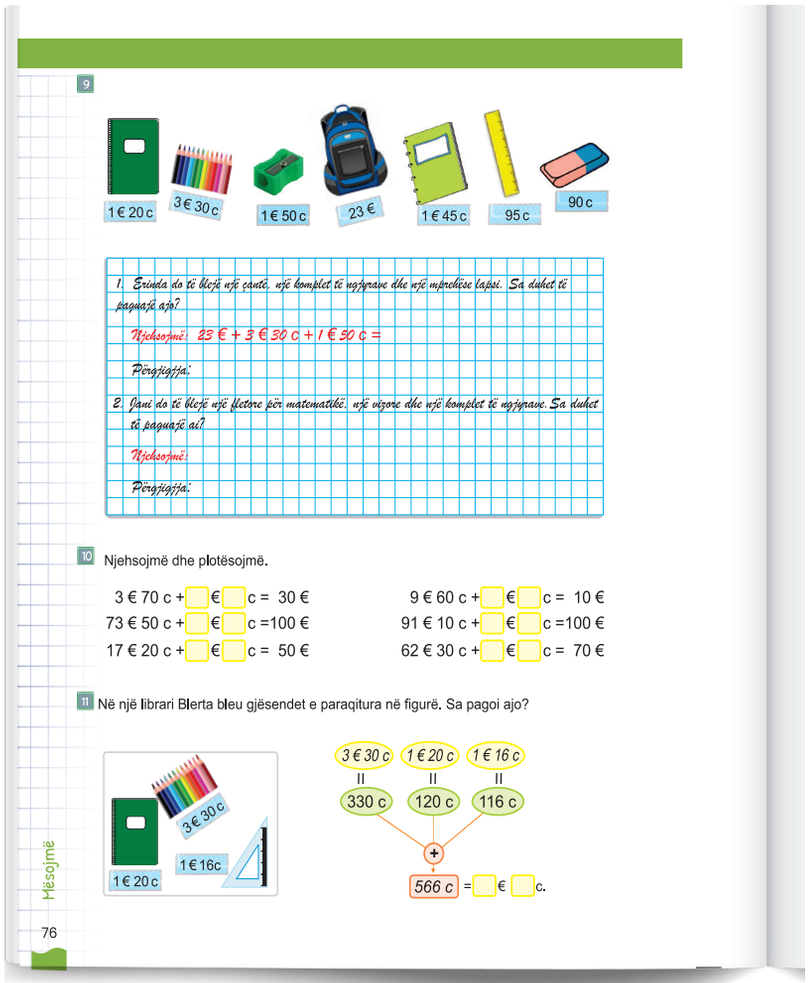

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Euro (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen veprimet e mbledhjes dhe të zbritjes me para (euro);
- Zbaton mbledhjen dhe zbritjen në zgjidhjen e problemave të thjeshta;
- Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Shkëmbe një problemë

Nxënësit udhëzohen t'i vështrojnë artikujt në detyrën 9. Secili prej tyre ka çmimin e vet dhe dy nxënës dëshirojnë t'i blejnë dy artikuj prej tyre.
Nxënësit njoftohen se do të punojnë në dyshe, ku secili nxënës do ta zgjidhë një problemë me fjalë nga përditshmëria. Pasi ta zgjidhin, librat shkëmbehen mes vete, do të kontrollohen dhe do ta sqarojnë ecurinë e zgjidhjes.
Nxënësi 1 do ta lexojë e zgjidhë shembullin 1, kurse nxënësi 2 shembullin 2 të detyrës 9 në faqe 76. Pasi të zgjidhen komentohen para klasës zgjidhjet.

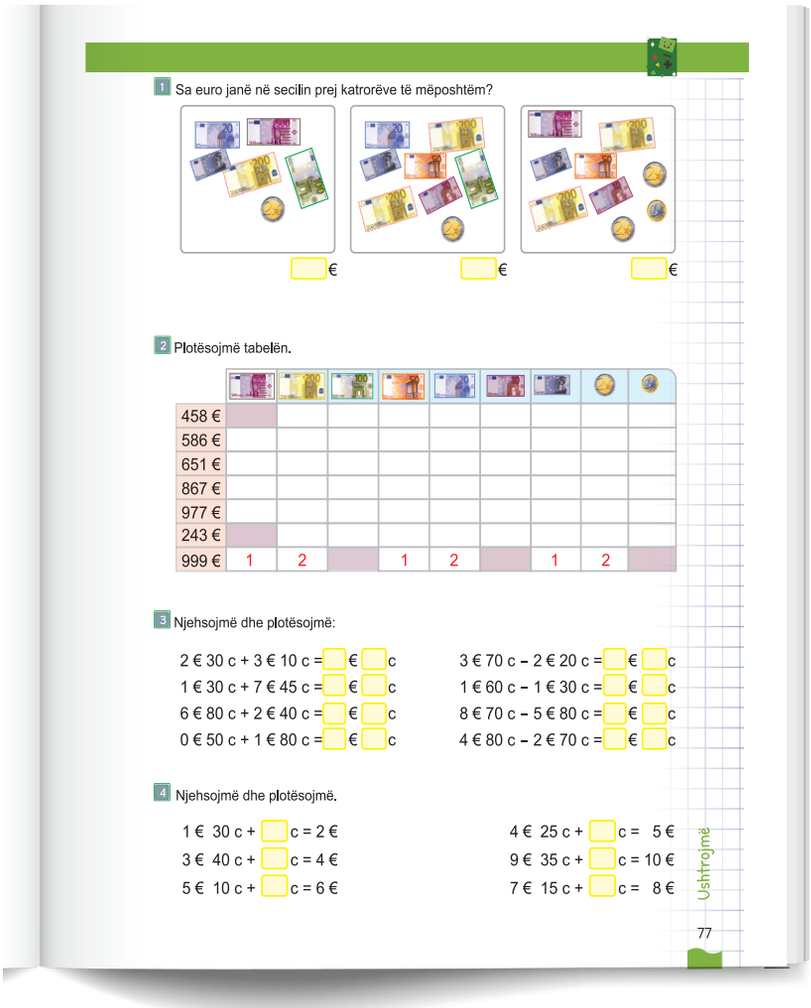

1 Sa euro janë në secilin prej katrorëve të mëposhtëm?

€ € €

2 Plotësojmë tabelën.

458 €								
586 €								
651 €								
867 €								
977 €								
243 €								
999 €	1	2		1	2		1	2

3 Njehsojmë dhe plotësojmë:

2 € 30 c + 3 € 10 c = € c
1 € 30 c + 7 € 45 c = € c
6 € 80 c + 2 € 40 c = € c
0 € 50 c + 1 € 80 c = € c

3 € 70 c – 2 € 20 c = € c
1 € 60 c – 1 € 30 c = € c
8 € 70 c – 5 € 80 c = € c
4 € 80 c – 2 € 70 c = € c

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

1 € 30 c + c = 2 €
3 € 40 c + c = 4 €
5 € 10 c + c = 6 €

4 € 25 c + c = 5 €
9 € 35 c + c = 10 €
7 € 15 c + c = 8 €

Ushtrojmë

77

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Në detyrën 3 sqarohet se kemi shembullin kur eurot kthehen në centë e pastaj gjejmë shumën në centë dhe në fund përsëri kthehen në euro. P.sh.:

3€ 30 c + 1€ 2 c + 1€ 16 c = 330 c + 120 c + 116 c = 556 c = 5 € 66 c.

Në detyrën 3 nxënësit mbledhin dhe zbresin para të pavarur. Në fund, komentohet ecuria e mbledhjes dhe zbritjes para klasës.

Para se të punojnë detyrën 4, nxënësit përsërisin raportin mes euros dhe centit: 1€ = 100 c.

Udhëzohen të llogarisin edhe sa duhet t'i shtohet shumës fillestare për ta arritur vlerën e shumës përfundimtare. Punohet në dyshe, ku secili punon në njërën shtyllë. Librat shkëmbehen pas njehsimit.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë tabelën në detyrën 2 në faqe 77. Për dallim nga detyra e ngjashme me orën e kaluar, këtu mund të përdoret e njëjta kartmonedhë ose monedha metalike më shumë se një herë. Nxënësit punojnë individualisht e të pavarur.
Pas përfundimit, disa nxënës gjatë leximit të përzgjedhjes së parave për shumën e caktuar, do të dalin në pah mundësitë e ndryshme.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në mbledhje dhe zbritje me para, zbatimin e tyre në zgjidhjen e problemave të thjeshta si dhe zgjidhjen e problemave duke u bazuar në modelet e dhëna.

Detyrë:

Detyra 10 (faqe 76).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 47

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

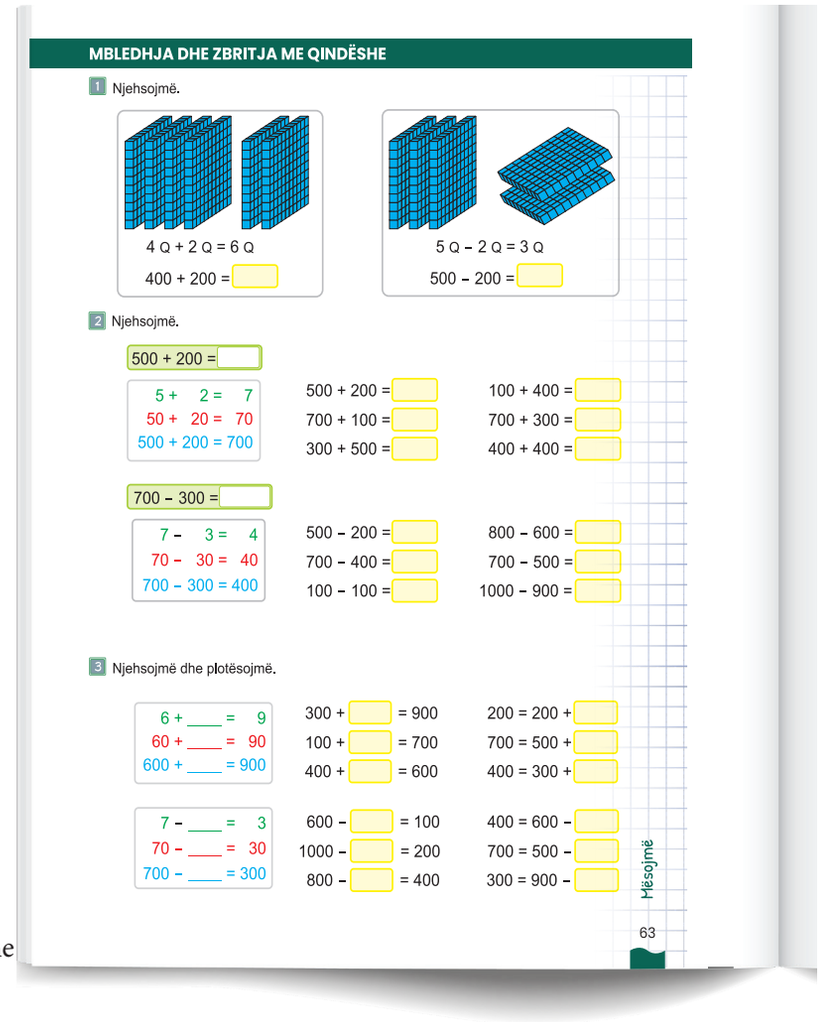
MBLEDHJA DHE ZBRITJA ME QINDËSHE

1 Njehsojmë.

4 Q + 2 Q = 6 Q
400 + 200 =

5 Q – 2 Q = 3 Q
500 – 200 =

2 Njehsojmë.

500 + 200 =

5 + 2 = 7
50 + 20 = 70
500 + 200 = 700

500 + 200 =
700 + 100 =
300 + 500 =

100 + 400 =
700 + 300 =
400 + 400 =

700 – 300 =

7 – 3 = 4
70 – 30 = 40
700 – 300 = 400

500 – 200 =
700 – 400 =
100 – 100 =

800 – 600 =
700 – 500 =
1000 – 900 =

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

6 + ___ = 9
60 + ___ = 90
600 + ___ = 900

300 + ___ = 900
100 + ___ = 700
400 + ___ = 600

200 = 200 + ___
700 = 500 + ___
400 = 300 + ___

7 – ___ = 3
70 – ___ = 30
700 – ___ = 300

600 – ___ = 100
1000 – ___ = 200
800 – ___ = 400

400 = 600 – ___
700 = 500 – ___
300 = 900 – ___

Mësojmë

63

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja dhe zbritja me qindëshe

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson zbritjen e numrave;
- Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmëria e ndryshimit;
- Zgjidh problemën e dhënë me fjalë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në këtë fazë të orës diskutojmë me nxënësit rreth mbledhjes së numrave njëshifrorë, dyshifrorë dhe treshifrorë, për të kuptuar formën se cila është më e lehtë për të ardhur deri te mbledhja më e saktë.

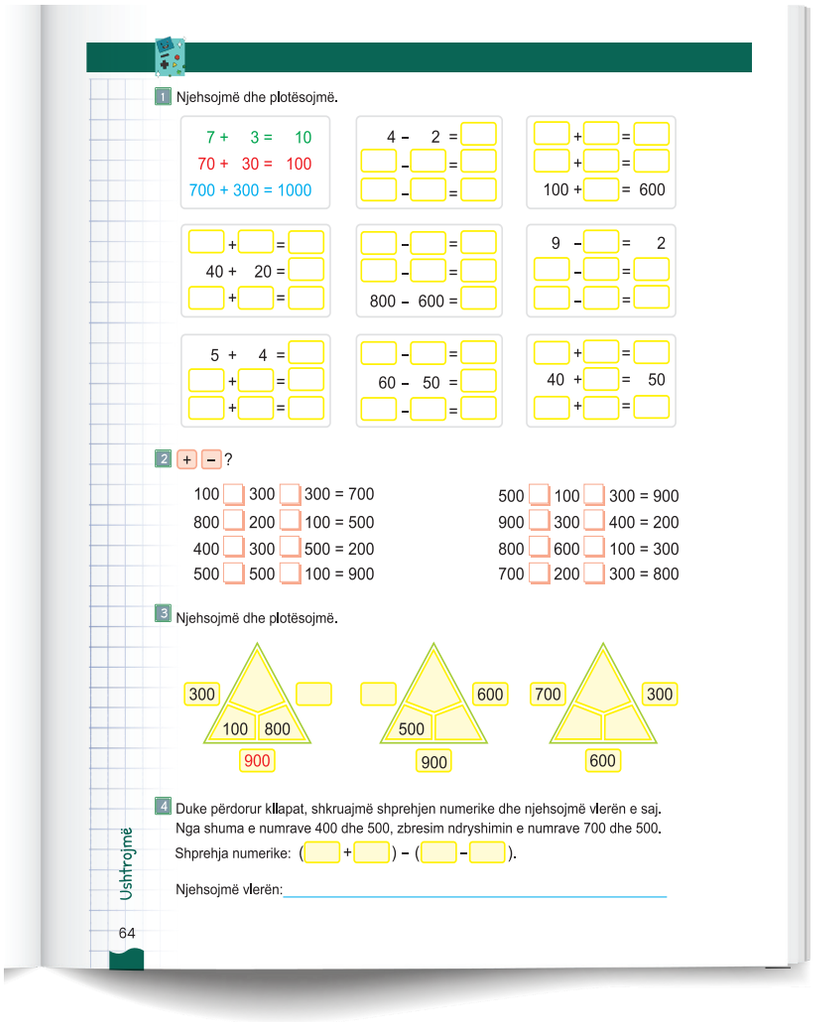

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

7 + 3 = 10
70 + 30 = 100
700 + 300 = 1000

4 – 2 =

100 + ☐ = 600

40 + 20 =

800 – 600 =

9 – ☐ = 2

5 + 4 =

60 – 50 =

40 + ☐ = 50

2 + – ?

100 ☐ 300 ☐ 300 = 700
800 ☐ 200 ☐ 100 = 500
400 ☐ 300 ☐ 500 = 200
500 ☐ 500 ☐ 100 = 900

500 ☐ 100 ☐ 300 = 900
900 ☐ 300 ☐ 400 = 200
800 ☐ 600 ☐ 100 = 300
700 ☐ 200 ☐ 300 = 800

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

300 ☐ 100 800 900

☐ 600 500 900

700 300 ☐ 600

4 Duke përdorur kllapat, shkruajmë shprehjen numerike dhe njehsojmë vlerën e saj.
Nga shuma e numrave 400 dhe 500, zbresim ndryshimin e numrave 700 dhe 500.
Shprehja numerike: (☐ + ☐) – (☐ – ☐).
Njehsojmë vlerën: _____

Ushtrojmë

64

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar dhe e pavarur

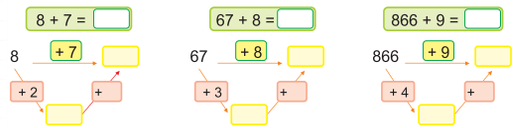

Siç shihet edhe nga skema më sipër forma për të ardhur më lehtë deri te zgjidhja është si më poshtë pra, numrin njëshifror ta ndajmë sipas modelit për të ardhur deri te dhjetëshja apo qindëshja e plotë. Shih më poshtë:

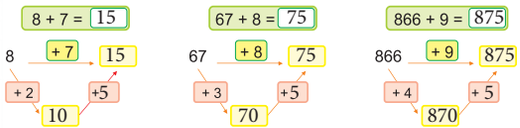

Duke u mbështetur në shembullin e mësipërm, nxënësit në mënyrë individuale në libër dhe në fletore zgjidhin shembullin numër 2 dhe 3.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Nga problema me fjalë nxënësit duhet të vijnë deri tek interpretimi i shprehjes numerike dhe zgjidhja e saj.

Njehsojmë: 357 + ☐ = ☐ + 3 + ☐ = ☐ + ☐ = ☐

Përgjigjja: _____

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për zbritjen e numrave, varshmërinë nga i zbritshmi dhe zbritësi, pandryshueshmërinë e ndryshimit, si dhe zgjidhjen e problemës së dhënë me fjalë.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 48

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demostron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

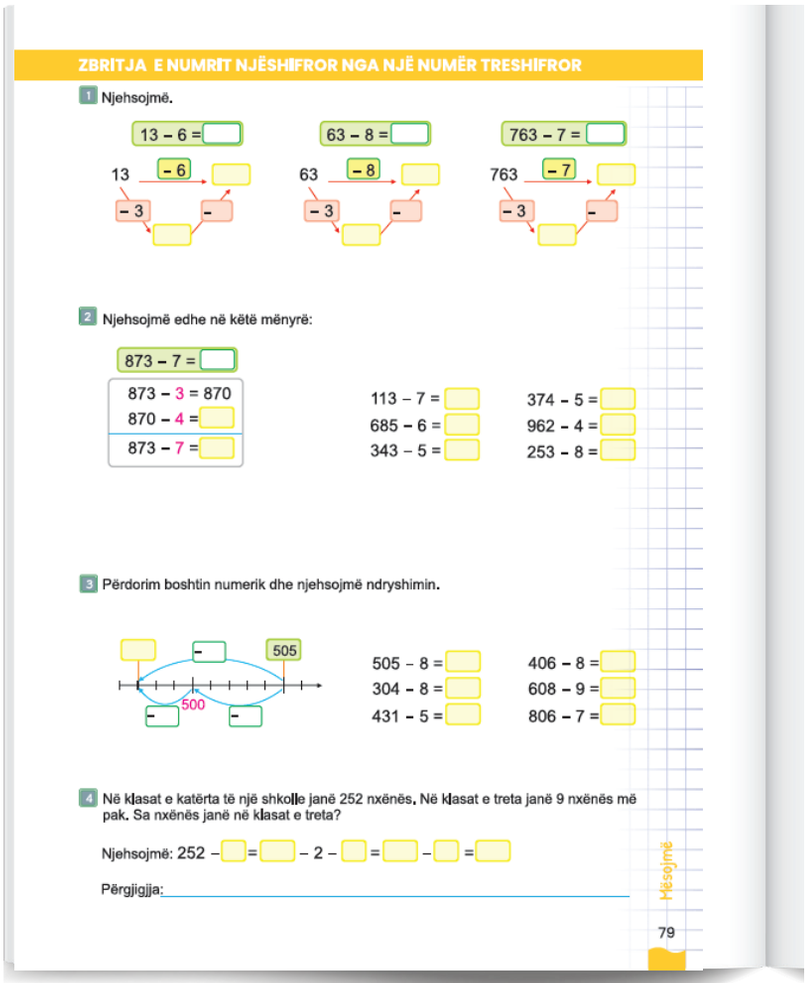
ZBRITJA E NUMRIT NJËSHIFROR NGA NJË NUMËR TRESHIFROR

1 Njehsojmë.

13 – 6 = 63 – 8 = 763 – 7 =

13 – 6 – 3 63 – 8 – 3 763 – 7 – 3

2 Njehsojmë edhe në këtë mënyrë:

873 – 7 =
873 – 3 = 870
870 – 4 =
873 – 7 =

113 – 7 =
685 – 6 =
343 – 5 =

374 – 5 =
962 – 4 =
253 – 8 =

3 Përdorim boshtin numerik dhe njehsojmë ndryshimin.

505 500

505 – 8 =
304 – 8 =
431 – 5 =

406 – 8 =
608 – 9 =
806 – 7 =

4 Në klasat e katërta të një shkolle janë 252 nxënës. Në klasat e treta janë 9 nxënës më pak. Sa nxënës janë në klasat e treta?

Njehsojmë: 252 – = – 2 – = – =

Përgjigjja:

Njehsojmë

79

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrit njëshifror nga një numër treshifror

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson zbritjen e numrit treshifror nga një numër njëshifror;
- Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmëria e ndryshimit;
- Argumenton zbritjen në boshtin numerik.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Karta me numra.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Fillohet me diskutimin e përbashkët në lidhje me zbritjen e numrave që janë punuar në orët e mëhershme.
Paraqitet një detyrë me fjalë:

Liri gjatë një viti ka kursyer 342 euro. Ai shpenzoi 6 euro për blerjen e një libri.
- Sa euro i mbetën Lirit në arkën e kursimeve?
Paraqiten mënyra të ndryshme të zbritjes të cilat shkruhen në tabelë:
Zgjidhja e detyrës: 342 – 6 = 336.

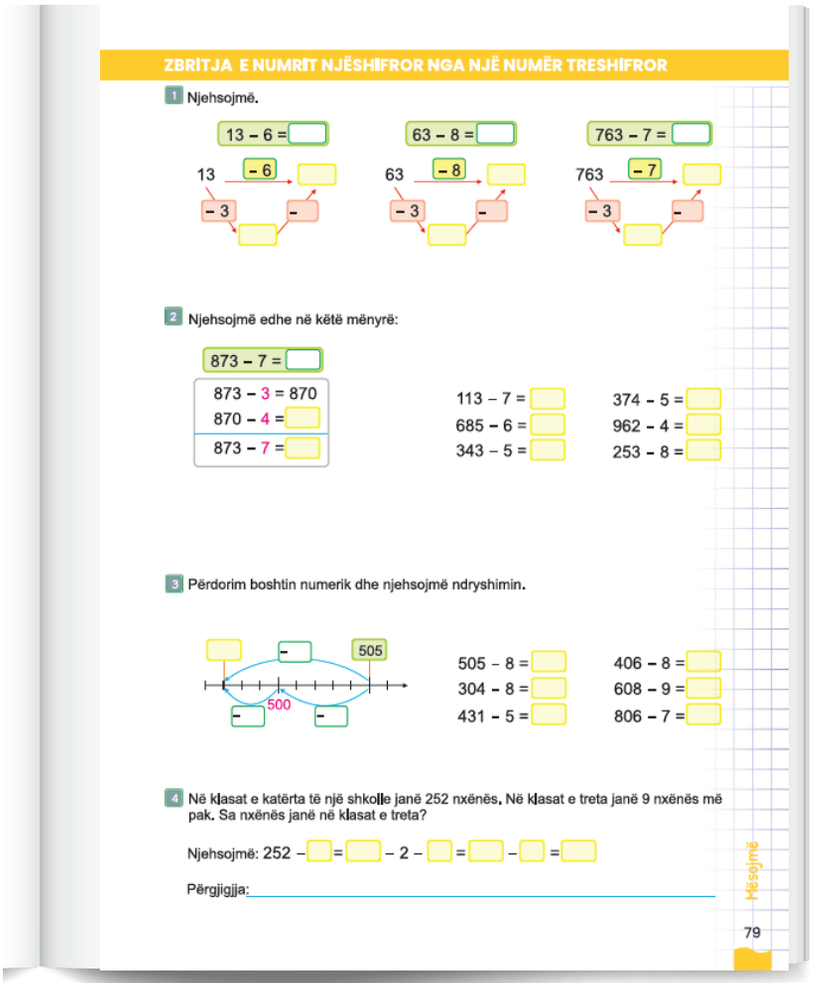

ZBRITJA E NUMRIT NJËSHIFROR NGA NJË NUMËR TRESHIFROR

1 Njehsojmë.

13 – 6 = 13 – 6 – 3 –

63 – 8 = 63 – 8 – 3 –

763 – 7 = 763 – 7 – 3 –

2 Njehsojmë edhe në këtë mënyrë:

873 – 7 =
873 – 3 = 870
870 – 4 =
873 – 7 =

113 – 7 =
685 – 6 =
343 – 5 =

374 – 5 =
962 – 4 =
253 – 8 =

3 Përdorim boshtin numerik dhe njehsojmë ndryshimin.

505 – 8 =
304 – 8 =
431 – 5 =

406 – 8 =
608 – 9 =
806 – 7 =

4 Në klasat e katërta të një shkolle janë 252 nxënës. Në klasat e treta janë 9 nxënës më pak. Sa nxënës janë në klasat e treta?

Njehsojmë: 252 – = – 2 – = – =

Përgjigjja:

Mësojmë

79

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

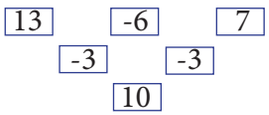

Në rastin e parë, nga i zbritshmi i zbresim vetëm vlerën 3 në mënyrë që të vijmë deri te dhjetëshja e plotë, e pastaj na mbetet të llogarisim sa duhet të zbresim nga ajo dhjetëshe e plotë. Pra, në rastin e parë meqë numrit 13 duhet t'ia zbresim 6, atëherë, në fillim i zbresim vetëm 3, mbesin 10, e pastaj i zbresim edhe vlerën tjetër të mbetur, që në këtë rast është përsëri 3, dhe përfundimisht rezultati është 7.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Zgjidh problemën

Kërkohet nga nxënësit që të zgjidhin detyrën logjike, si në vijim:
Në klasat e katërta të një shkolle janë 252 nxënës. Në klasat e treta janë 9 nxënës më pak. Sa nxënës janë në klasat e treta?

Po të kishte nxënës në klasën e tretë sa ka në klasën e katërt, atëherë, do të kishte 252 nxënëse, por meqë ka 9 nxënës më pak atëherë kemi:

$$252 - 9 = 252 - 2 - 7 = 250 - 7 = 243 \text{ nxënës.}$$

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zbritjen e numrave treshifrorë nga një numër njëshifror dhe për pjesëmarrjen aktive në zgjidhjen e detyrave.

Detyrë:
Jepen fletë punuese me detyra të ngjashme.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 49

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.4; II.4,7; III.3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.1; 3.4,7;4.3;6.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë me dhjetëshe të plota

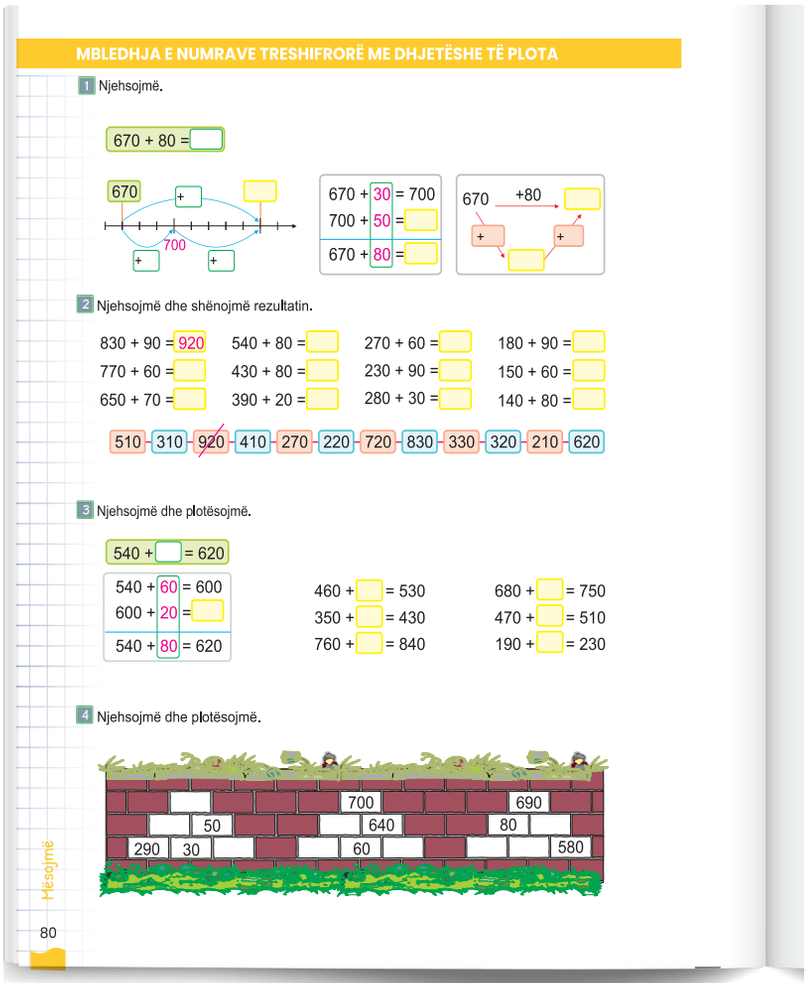

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet mbledhjen e numrave treshifrorë me dhjetëshe të plota në mënyra të ndryshme;
- Shpjegon ecurinë e mbledhjes së numrave treshifrorë me dhjetëshe të plota.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake-Stilolapsat në mes

Nxënësit udhëzohen të formojnë grupe me nga 4 nxënës. Secilit grup u shpërndahet nga një fletë A4, në të cilën do të paraqesin secili prej tyre një mënyrë të mbledhjes së numrave treshifrorë me dhjetëshe të plota.
Në çdo grup përzgjidhet një ngjyrë e caktuar lapsi dhe nxënësi; pronari i lapsit do ta sqarojë mënyrën e tij të zgjidhjes.
Për mënyrat e paraqitura do të kenë njohuri nga ora e kaluar.

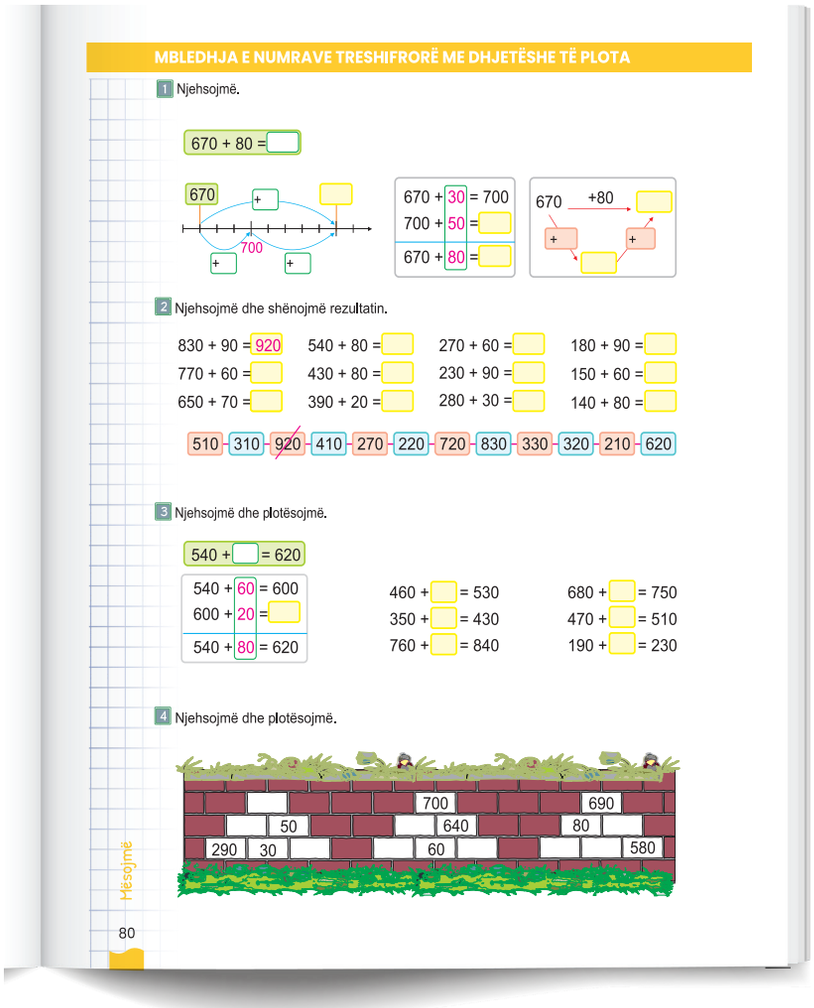

MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME DHJETËSHE TË PLOTA

1 Njehsojmë.

670 + 80 = ☐

670 + 30 = 700
700 + 50 = ☐
670 + 80 = ☐

670 +80 ☐

2 Njehsojmë dhe shënojmë rezultatin.

830 + 90 = 920 | 540 + 80 = ☐ | 270 + 60 = ☐ | 180 + 90 = ☐
770 + 60 = ☐ | 430 + 80 = ☐ | 230 + 90 = ☐ | 150 + 60 = ☐
650 + 70 = ☐ | 390 + 20 = ☐ | 280 + 30 = ☐ | 140 + 80 = ☐

510 310 920 410 270 220 720 830 330 320 210 620

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

540 + ☐ = 620

540 + 60 = 600
600 + 20 = ☐
540 + 80 = 620

460 + ☐ = 530
350 + ☐ = 430
760 + ☐ = 840

680 + ☐ = 750
470 + ☐ = 510
190 + ☐ = 230

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

700 690 50 640 80 290 30 60 580

Mësojmë

80

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Paraqiten në tabelë tri mënyrat e mbledhjes. Në boshtin numerik, mbledhja në shtyllë gjatë dhe si operatorë dhe komentohet nga nxënësit të ndihmuar me pyetje:
Pse është ndarë mbledhori i dytë në atë mënyrë? (30+50=80). Për të formuar qindëshen e plotë: 670+80=670+30+50=700+50=750.
Në të tri rastet mbledhja kryhet duke plotësuar qindëshen.
Detyra 2 punohet në grupe. Secili grup barazimet e njërës shtyllë i njehsojnë sipas mënyrës së përzgjedhur.
Në fund, komentohen para klasës mënyrat e zgjidhjes.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Njehso/Plotëso/ Thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen të njehsojnë dhe plotësojnë fushat e zbrazëta në detyrë. Pas përfundimit, diskutojnë zgjidhje brenda grupit.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen në mënyra të ndryshme të mbledhjes së numrave treshifrorë dhe shpjegimin e ecurisë së mbledhjes së tyre.

Detyrë:
Detyra 3 (faqe 80).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 50

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e dhjetësheve të plota nga një numër treshifror

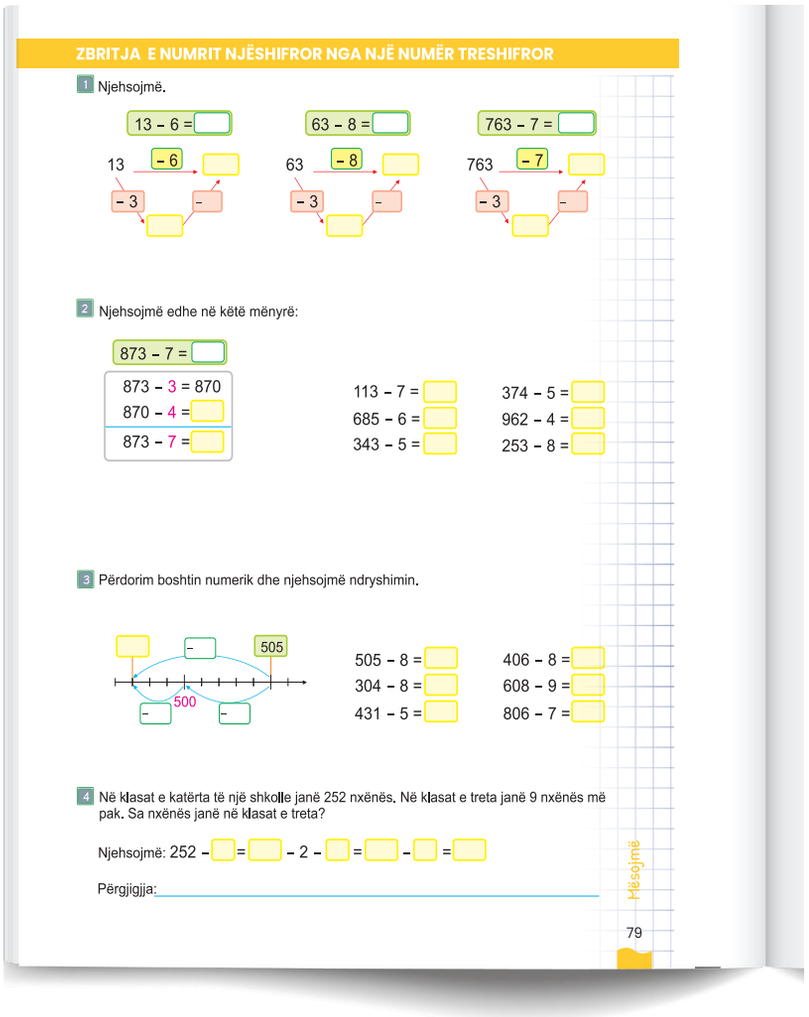

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën e numrave deri në 1000;
- Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhorëve deri në 1000;
- Zbaton varshmërinë e shumës nga mbledhorët dhe pandryshueshmërinë e shumës.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në këtë fazë të orës nga nxënësit kërkojmë që të vështrojnë me kujdes skemën e paraqitur në detyrën numër 1.

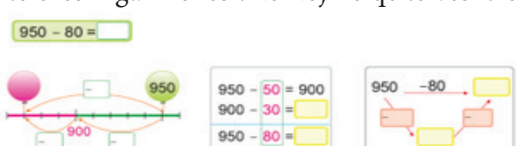

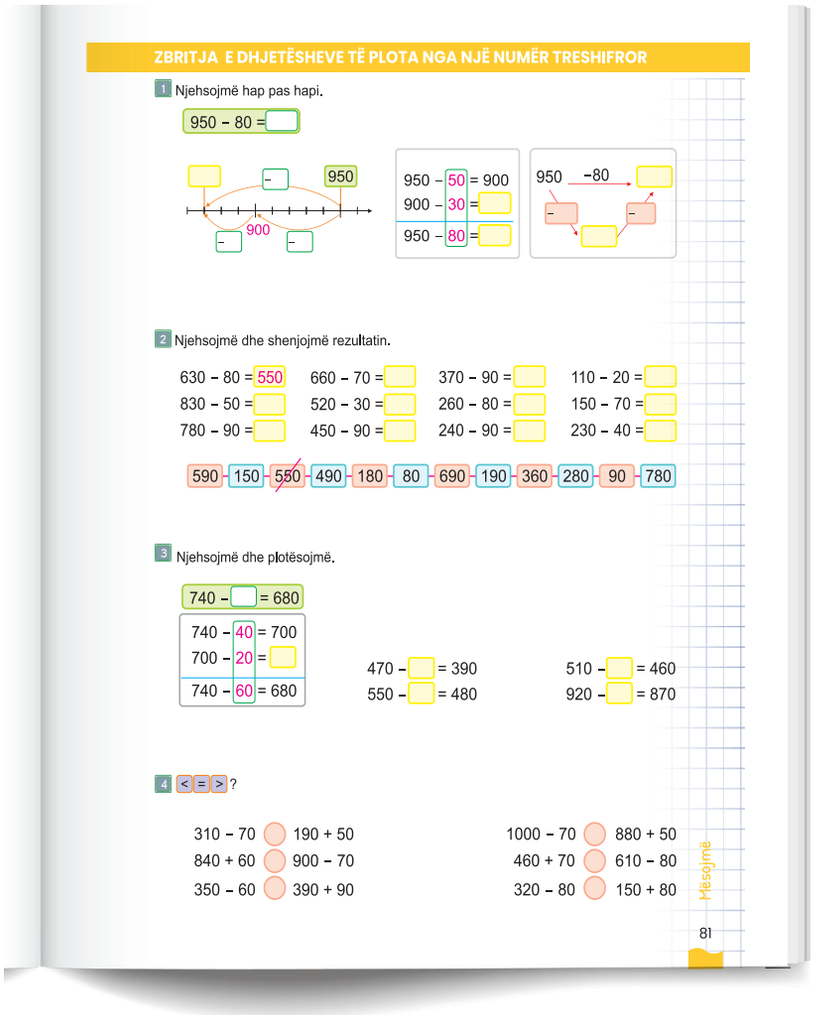
ZBRITJA E DHJETËSHEVE TË PLOTA NGA NJË NUMËR TRESHIFROR

1 Njehsojmë hap pas hapi.

950 – 80 = □

950 – 50 = 900
900 – 30 = □
950 – 80 = □

950 –80 → □

2 Njehsojmë dhe shenjojmë rezultatin.

630 – 80 = 550 | 660 – 70 = □ | 370 – 90 = □ | 110 – 20 = □
830 – 50 = □ | 520 – 30 = □ | 260 – 80 = □ | 150 – 70 = □
780 – 90 = □ | 450 – 90 = □ | 240 – 90 = □ | 230 – 40 = □

590 150 550 490 180 80 690 190 360 280 90 780

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

740 – □ = 680

740 – 40 = 700
700 – 20 = □
740 – 60 = 680

470 – □ = 390
550 – □ = 480

510 – □ = 460
920 – □ = 870

4 < = > ?

310 – 70 ○ 190 + 50
840 + 60 ○ 900 – 70
350 – 60 ○ 390 + 90

1000 – 70 ○ 880 + 50
460 + 70 ○ 610 – 80
320 – 80 ○ 150 + 80

Mësojmë

81

Edhe këtu, në rastin e parë në boshtin numerik tregohet zbritja si ndahet dhjetëshja e plotë dhe si ndodh që kjo ndarje mos të jetë e rastësishme. Për këtë skemë mësimdhënësi/ja u bën pyetje nxënësve se përse zbritëse është ndarë në mënyrë të tillë.

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur

Detyra 2 duhet të zgjidhet nga nxënësit në mënyrë individuale ku ata gjatë njehsimit duhet ta gjejnë se cili rezultat është i saktë nga numrat e mëposhtëm.

630 – 80 = 550 | 660 – 70 = □ | 370 – 90 = □ | 110 – 20 = □
830 – 50 = □ | 520 – 30 = □ | 260 – 80 = □ | 150 – 70 = □
780 – 90 = □ | 450 – 90 = □ | 240 – 90 = □ | 230 – 40 = □

590 150 550 490 180 80 690 190 360 280 90 780

Detyra 3 duhet të zgjidhet sipas skemës së caktuar të zbritjes me dhjetëshe të plotë.

740 – □ = 680

740 – 40 = 700
700 – 20 = □
740 – 60 = 680

470 – □ = 390
550 – □ = 480

510 – □ = 460
920 – □ = 870

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Në këtë fazë të orës nxënësve u kërkohet që në mënyrë të pavarur të zgjidhin detyrën 4 dhe fillimisht ata duhet të kryejnë veprime në të dy anët dhe pastaj duhet të bëjnë krahasimin e zgjidhjeve të kësaj llogaritjeje.

310 – 70 ○ 190 + 50
840 + 60 ○ 900 – 70
350 – 60 ○ 390 + 90

1000 – 70 ○ 880 + 50
460 + 70 ○ 610 – 80
320 – 80 ○ 150 + 80

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zbritjen e numrave treshifrorë nga një numër njëshifror dhe për pjesëmarrjen aktive në zgjidhjen e detyrave.

Detyrë:
Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 4.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 51

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

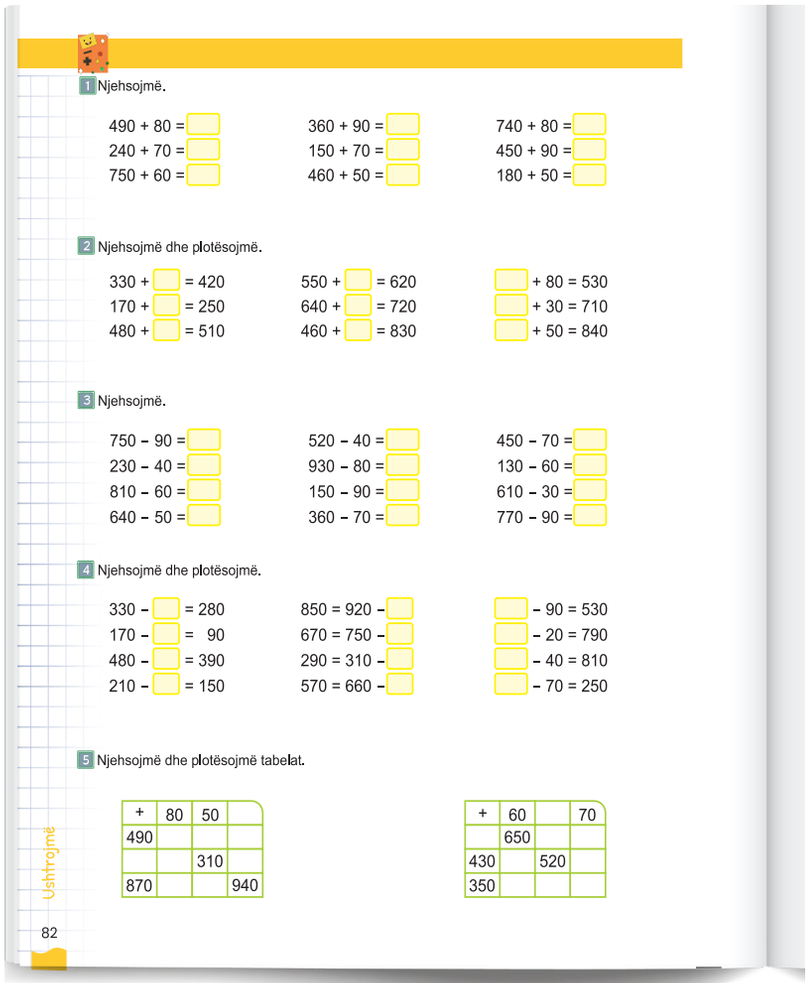

1 Njehsojmë.

490 + 80 = ☐ 360 + 90 = ☐ 740 + 80 = ☐
240 + 70 = ☐ 150 + 70 = ☐ 450 + 90 = ☐
750 + 60 = ☐ 460 + 50 = ☐ 180 + 50 = ☐

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

330 + ☐ = 420 550 + ☐ = 620 ☐ + 80 = 530
170 + ☐ = 250 640 + ☐ = 720 ☐ + 30 = 710
480 + ☐ = 510 460 + ☐ = 830 ☐ + 50 = 840

3 Njehsojmë.

750 – 90 = ☐ 520 – 40 = ☐ 450 – 70 = ☐
230 – 40 = ☐ 930 – 80 = ☐ 130 – 60 = ☐
810 – 60 = ☐ 150 – 90 = ☐ 610 – 30 = ☐
640 – 50 = ☐ 360 – 70 = ☐ 770 – 90 = ☐

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

330 – ☐ = 280 850 = 920 – ☐ ☐ – 90 = 530
170 – ☐ = 90 670 = 750 – ☐ ☐ – 20 = 790
480 – ☐ = 390 290 = 310 – ☐ ☐ – 40 = 810
210 – ☐ = 150 570 = 660 – ☐ ☐ – 70 = 250

5 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelat.

+	80	50	
490			
		310	
870			940

+	60		70
	650		
430		520	
350			

Ushtrojmë

82

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e dhjetësheve të plota nga një numër treshifror (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
- Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmëria e ndryshimit;
- Argumenton zbritjen në boshtin numerik.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Karta me numra, letra me ngjyra.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Diskutohet rreth detyrave të shtëpisë, analizohen ato dhe paraqiten rezultatet në tabelë. Bashkë me nxënësit shqyrtohet ndonjë vështirësi eventuale.

Bëhet një përsëritje e zbritjes së dhjetësheve të plota nga një numër treshifror në rresht dhe në shtyllë duke përdorur tiketa me ngjyra.

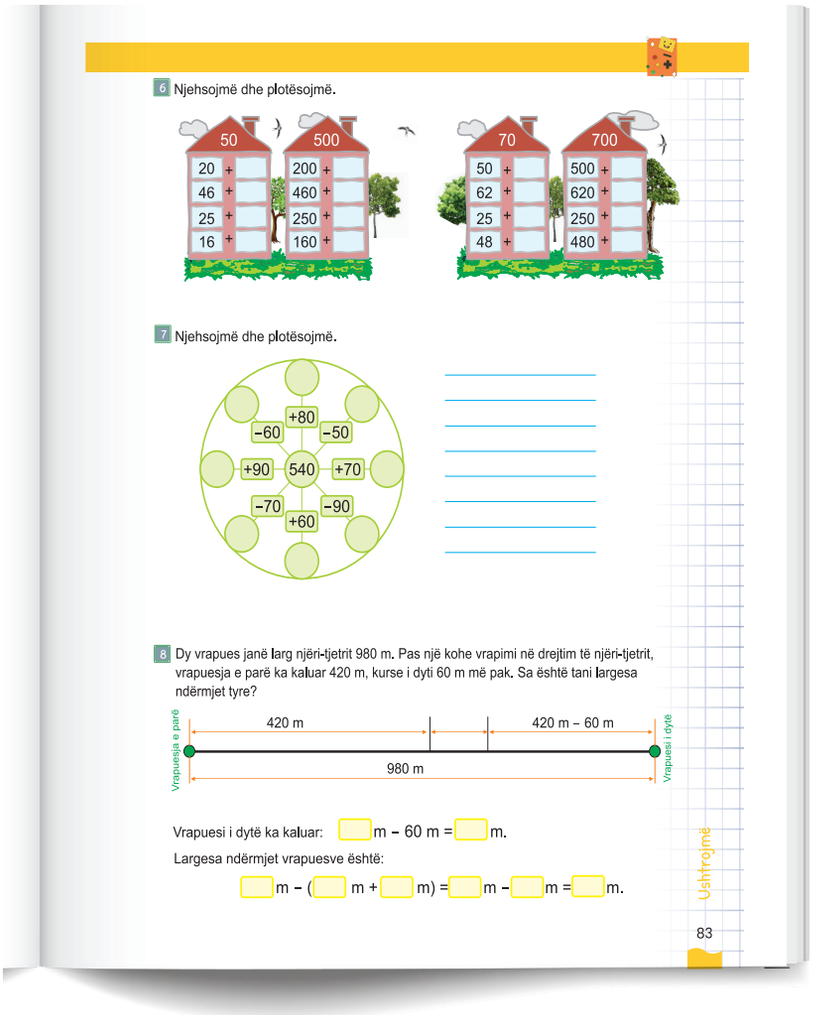

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Vëzhgo - analizo - zbato

Paraqitet në ekran detyra 6; nxënësit vëzhgojnë dhe japin mendime se si duhet të veprohet kur mungon mbledhori i dytë.

Detyra 6 është e ngjashme me një detyrë të mëhershme, prandaj, nxënësit mund ta zgjidhin në mënyrë të pavarur.

Kalohet te detyra 7, në të cilën paraqitet një rreth ku njëri prej mbledhorëve është në qendër të rrethit, dhe është 540, ndërsa mbledhorët e dytë dhe zbritësit janë anash tij.

Nxënësit punojnë në dyshe me shokun/shoqen e bankës, për të gjetur rezultatet. Shkruajnë barazimet e formuara. Nxënësi i parë lexon barazinë, nxënësi i dytë shkruan atë në libër, pastaj ndërrojnë rolet.
Detyra 8 është detyrë logjike, dhe për të ardhur te zgjidhja e saktë, nxënësit udhëzohen që të shikojnë edhe ilustrimin në libër, e pastaj të shënojnë vlerat përkatëse. Në fletoret e tyre shënojnë të dhënat dhe përshkruajnë mënyrën e zgjidhjes. Më pas, shkëmbejnë rezultatet me shokët/shoqet e klasës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Krijo dyshe/ Diskuto/ Argumento

Në dyshe punohen detyrat 9 dhe 10. Rubrikat e zbrazëta janë me ngjyra të caktuara, dhe se zgjidhja përfundimtare vjen pas plotësimit të të gjitha rubrikave sipas atyre ngjyrave. Dyshet diskutojnë së bashku dhe argumentojnë zgjidhjet duke përdorur kalkulatorin.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e ndryshimit të numrave natyrorë deri në 1000, zbatimin e varshmërisë së ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe argumentimin e zbritjes në boshtin numerik.

Detyrë:
Detyrat 11 dhe 12 (faqe 84).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 52

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhjen e problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.4; II.4,7; III.3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.1; 3.4,7; 4,3; 6,2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë me një numër dyshifror

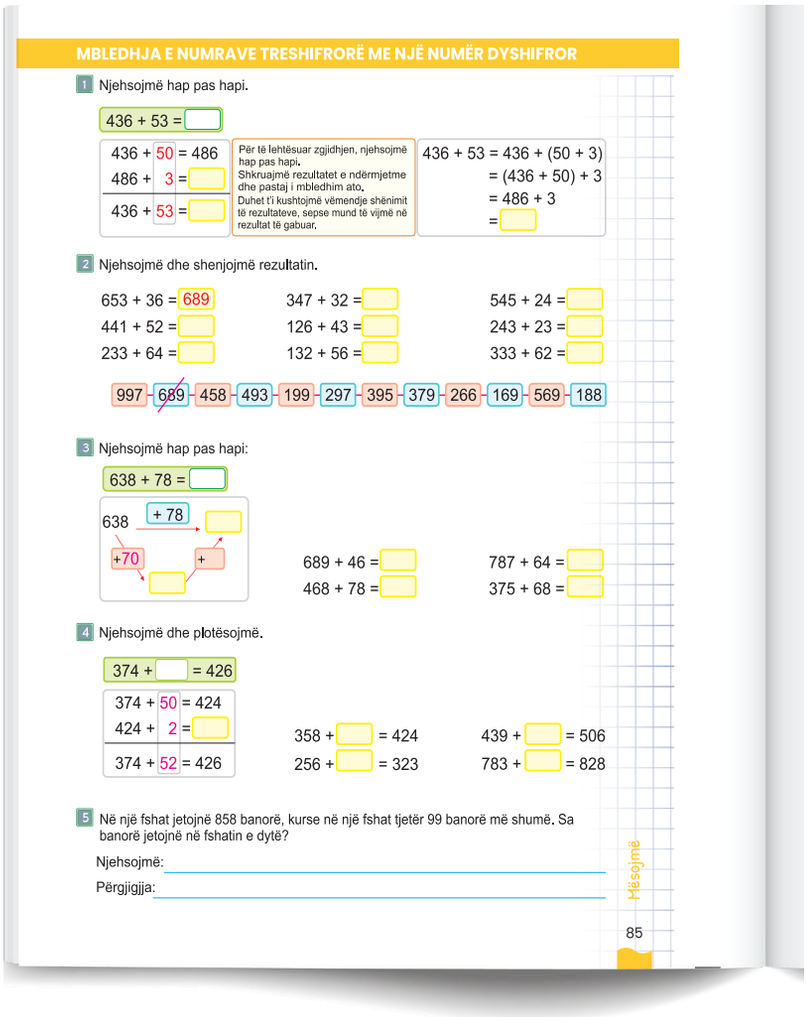
MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME NJË NUMËR DYSHIFROR

1 Njehsojmë hap pas hapi.

436 + 53 = ☐

436 + 50 = 486
486 + 3 = ☐
436 + 53 = ☐

Për të lehtësuar zgjidhjen, njehsojmë hap pas hapi.
Shkruajmë rezultatet e ndërmjetme dhe pastaj i mbledhim ato.
Duhet t'i kushtojmë vëmendje shënimit të rezultateve, sepse mund të vijmë në rezultat të gabuar.

436 + 53 = 436 + (50 + 3)
= (436 + 50) + 3
= 486 + 3
= ☐

2 Njehsojmë dhe shenjojmë rezultatin.

653 + 36 = 689
441 + 52 = ☐
233 + 64 = ☐

347 + 32 = ☐
126 + 43 = ☐
132 + 56 = ☐

545 + 24 = ☐
243 + 23 = ☐
333 + 62 = ☐

997 689 458 493 199 297 395 379 266 169 569 188

3 Njehsojmë hap pas hapi:

638 + 78 = ☐

638 + 78 → ☐
+70 → ☐ → +

689 + 46 = ☐
468 + 78 = ☐

787 + 64 = ☐
375 + 68 = ☐

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

374 + ☐ = 426

374 + 50 = 424
424 + 2 = ☐
374 + 52 = 426

358 + ☐ = 424
256 + ☐ = 323

439 + ☐ = 506
783 + ☐ = 828

5 Në një fshat jetojnë 858 banorë, kurse në një fshat tjetër 99 banorë më shumë. Sa banorë jetojnë në fshatin e dytë?

Njehsojmë: _____
Përgjigjja: _____

Mësojmë

85

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën e numrave treshifrorë me një numër dyshifror;
- Shpjegon ecurinë e mbledhjes;
- Zgjidh probleme me fjalë duke njehsuar shumën e numrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Nxënësve u kërkohet të tregojnë mënyrën e mundshme të mbledhjes së një numri treshifror me një numër dyshifror. Mënyrat e propozuara shënohen në tabelë.

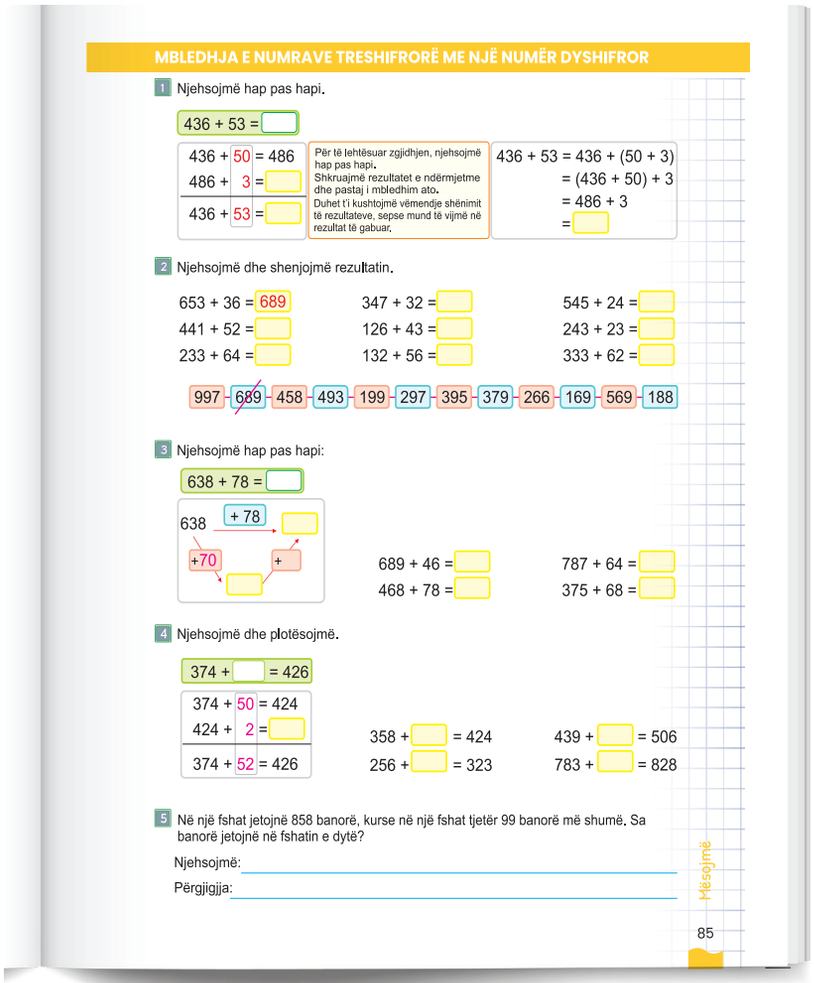

MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME NJË NUMËR DYSHIFROR

1 Njehsojmë hap pas hapi.

436 + 53 = ☐

436 + 50 = 486
486 + 3 = ☐
436 + 53 = ☐

Për të lehtësuar zgjidhjen, njehsojmë hap pas hapi.
Shkruajmë rezultatet e ndërmjetme dhe pastaj i mbledhim ato.
Duhet t'i kushtojmë vëmendje shënimit të rezultateve, sepse mund të vijmë në rezultat të gabuar.

436 + 53 = 436 + (50 + 3)
= (436 + 50) + 3
= 486 + 3
= ☐

2 Njehsojmë dhe shenjojmë rezultatin.

653 + 36 = 689
441 + 52 = ☐
233 + 64 = ☐

347 + 32 = ☐
126 + 43 = ☐
132 + 56 = ☐

545 + 24 = ☐
243 + 23 = ☐
333 + 62 = ☐

997 689 458 493 199 297 395 379 266 169 569 188

3 Njehsojmë hap pas hapi:

638 + 78 = ☐

638 + 78 = ☐
638 +70 = ☐
☐ + ☐

689 + 46 = ☐
468 + 78 = ☐

787 + 64 = ☐
375 + 68 = ☐

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

374 + ☐ = 426

374 + 50 = 424
424 + 2 = ☐
374 + 52 = 426

358 + ☐ = 424
256 + ☐ = 323

439 + ☐ = 506
783 + ☐ = 828

5 Në një fshat jetojnë 858 banorë, kurse në një fshat tjetër 99 banorë më shumë. Sa banorë jetojnë në fshatin e dytë?

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

Mësojmë

85

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Shkruhen tri mënyrat e paraqitura se si mund të mbledhim një numër treshifror me një numër dyshifror. Analizohet ecuria e mbledhjes: mbledhori i dytë ndahet sipas rendeve, në dhjetëshe dhe njëshe, zbatohet vetia e shoqërimit të mbledhorëve dhe njehsohet shuma p.sh.,
436+53=436+(50+3)=(436+50)+3=486+3=489.

Në detyrën 2 udhëzohen nxënësit të njehsojnë shumën e numrave treshifrorë me numër dyshifror dhe rezultatin e vijëzojnë në numrat e dhënë poshtë detyrës. Pasi t'i përfundojnë 3 shembujt, nxënësit udhëzohen ta komentojnë ecurinë e njehsimit të shumës. Po ashtu zgjidhen nga dy shembuj të detyrave 3 dhe 4, njehsimi i shumës si operatorë dhe në shtyllë të gjatë. Po ashtu shqyrtohen hapat e mbledhjes.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shkëmbe problemën

Nxënësit udhëzohen të zgjidhin detyrën 5 individualisht. Kjo detyrë është logjike dhe duhet zbatuar mbledhjen.
Zgjidhja e detyrës është kjo: Fshati i dytë ka:
858 + 99 = 858 + (90 + 9) = (859 + 90) + 9 = 948 + 9 = 948 + 2 + 7 = 950 +7 = 957.
Librat shkëmbehen me shokun/shoqen e bankës për t'u kontrolluar. Kontrollimi bëhet individual.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në mbledhjen e numrave treshifrorë me një numër dyshifror, shpjegimin e ecurisë së mbledhjes dhe zbatimin e saj në zgjidhjen e problemave.

Detyrë:
Detyrat 3 dhe 4 (faqe 85).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 53

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrit dyshifror nga numri treshifror

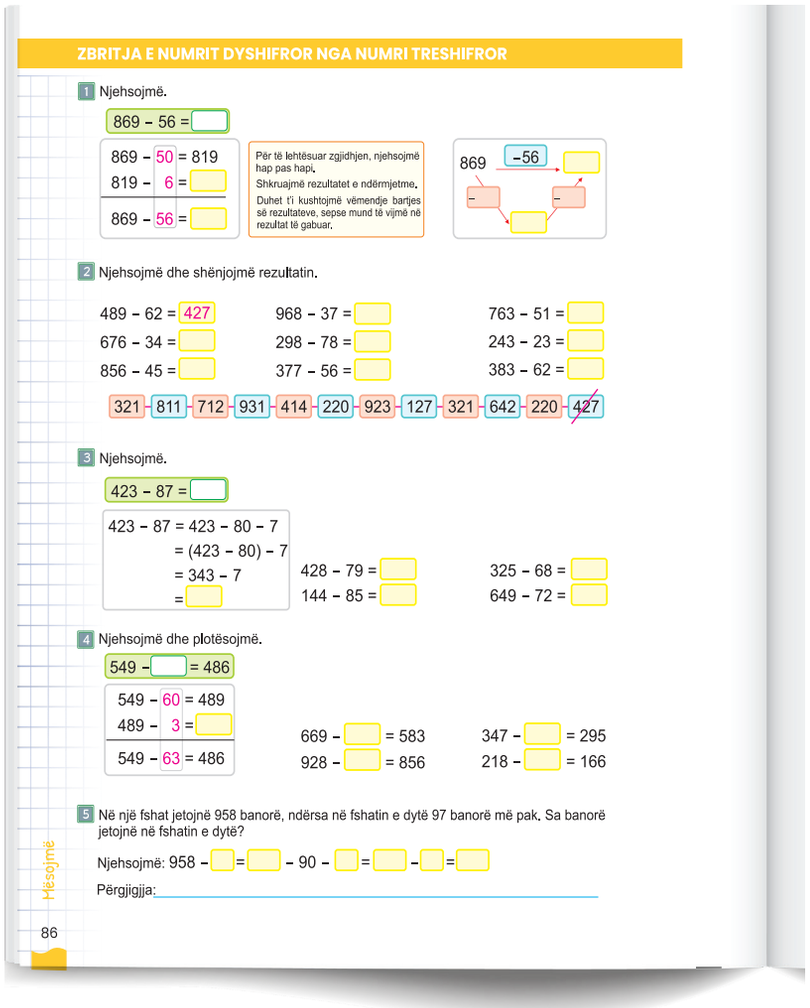
ZBRITJA E NUMRIT DYSHIFROR NGA NUMRI TRESHIFROR

1 Njehsojmë.
869 – 56 =
869 – 50 = 819
819 – 6 =
869 – 56 =
Për të lehtësuar zgjidhjen, njehsojmë hap pas hapi.
Shkruajmë rezultatet e ndërmjetme.
Duhet t'i kushtojmë vëmendje bartjes së rezultateve, sepse mund të vijmë në rezultat të gabuar.
869 –56 – –

2 Njehsojmë dhe shënjojmë rezultatin.
489 – 62 = 427
676 – 34 =
856 – 45 =
968 – 37 =
298 – 78 =
377 – 56 =
763 – 51 =
243 – 23 =
383 – 62 =
321 811 712 931 414 220 923 127 321 642 220 427

3 Njehsojmë.
423 – 87 =
423 – 87 = 423 – 80 – 7
= (423 – 80) – 7
= 343 – 7
=
428 – 79 =
144 – 85 =
325 – 68 =
649 – 72 =

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.
549 – = 486
549 – 60 = 489
489 – 3 =
549 – 63 = 486
669 – = 583
928 – = 856
347 – = 295
218 – = 166

5 Në një fshat jetojnë 958 banorë, ndërsa në fshatin e dytë 97 banorë më pak. Sa banorë jetojnë në fshatin e dytë?
Njehsojmë: 958 – = – 90 – = – =
Përgjigjja:

Mësojmë
86

Njësia mësimore: Zbritja e numrit dyshifror nga numri treshifror

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën e numrave deri në 1000;
- Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmëria e ndryshimit;
- Përdor vetinë asociative për gjetjen e ndryshimit të numrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake
Në këtë fazë të orës kërkohet nga nxënësit të rishikojnë me kujdes skemën e zbritjes së dhënë.

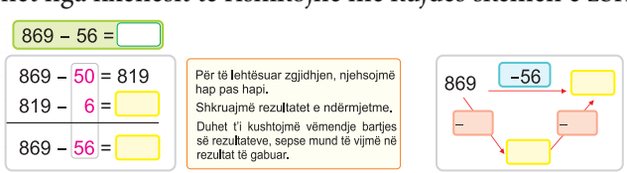

Pyesim nxënësit se përse është ndarë në mënyrë të tillë zbritësi, pra në një dhjetëshe të plotë dhe në një numër njëshifror.

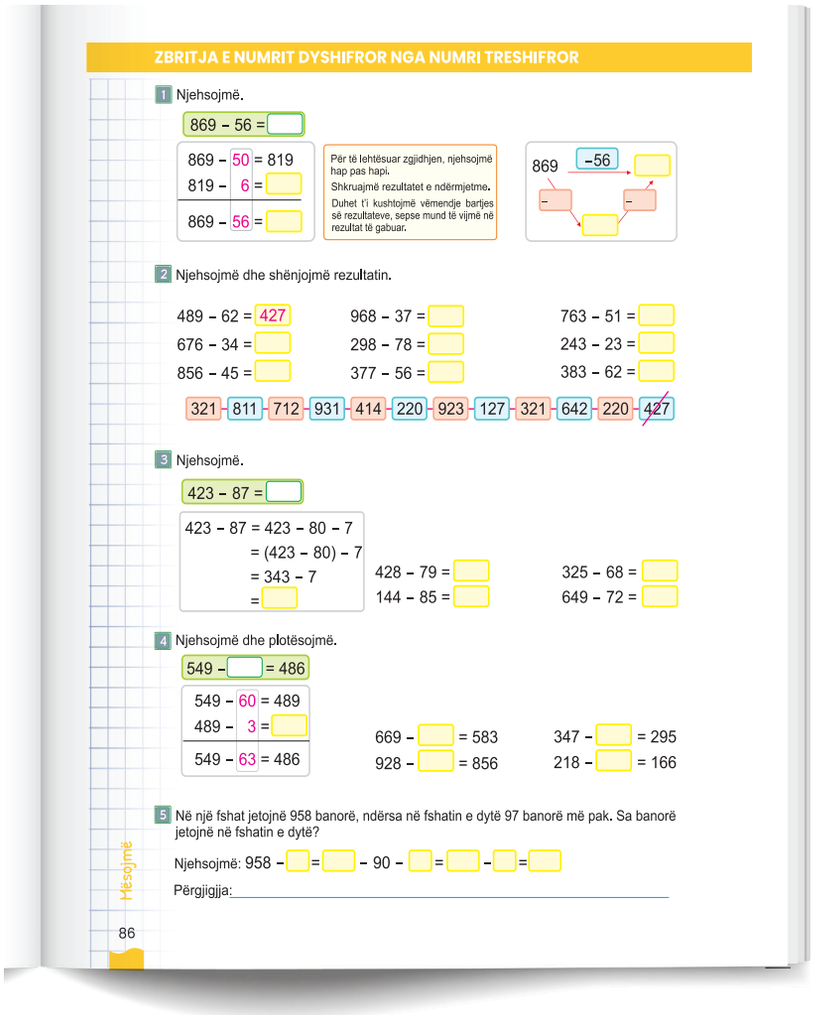

ZBRITJA E NUMRIT DYSHIFROR NGA NUMRI TRESHIFROR

1 Njehsojmë.

869 – 56 =

869 – 50 = 819
819 – 6 =
869 – 56 =

Për të lehtësuar zgjidhjen, njehsojmë hap pas hapi.
Shkruajmë rezultatet e ndërmjetme.
Duhet t'i kushtojmë vëmendje bartjes së rezultateve, sepse mund të vijmë në rezultat të gabuar.

869 –56 – –

2 Njehsojmë dhe shënjojmë rezultatin.

489 – 62 = 427 | 968 – 37 = | 763 – 51 =
676 – 34 = | 298 – 78 = | 243 – 23 =
856 – 45 = | 377 – 56 = | 383 – 62 =

321 811 712 931 414 220 923 127 321 642 220 427

3 Njehsojmë.

423 – 87 =

423 – 87 = 423 – 80 – 7
= (423 – 80) – 7
= 343 – 7
=

428 – 79 = | 325 – 68 =
144 – 85 = | 649 – 72 =

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

549 – = 486

549 – 60 = 489
489 – 3 =
549 – 63 = 486

669 – = 583 | 347 – = 295
928 – = 856 | 218 – = 166

5 Në një fshat jetojnë 958 banorë, ndërsa në fshatin e dytë 97 banorë më pak. Sa banorë jetojnë në fshatin e dytë?

Njehsojmë: 958 – = – 90 – = – =

Përgjigjja:

Mësojmë

86

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur

Detyra 2 duhet të zgjidhet nga nxënësit në mënyrë individuale ku ata gjatë njehsimit duhet të gjejnë se cili rezultat është i saktë nga numrat e mëposhtëm.

Detyra 3 duhet të zgjidhet sipas skemës së caktuar të zbritjes me dhjetëshe të plotë.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Në këtë fazë të orës nxënësve u kërkohet që në mënyrë të pavarur të zgjidhin detyrën 4 dhe fillimisht ata duhet t'i kryejnë veprimet sipas sqarimit të detyrës.

Detyra 5 është një problem matematikor i cili duhet së pari të shtrohet si shprehje numerike e pastaj t'ia gjejmë përgjigjen.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e shumës së numrave deri në 100, zbatimit të varshmërisë së ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe për përdorimin e vetisë asociative për gjetjen e ndryshimit të numrave.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 54

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1, I.2, I.7, II.3, III.1, III.3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrit dyshifror nga numri treshifror (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Mbledh dhe zbret numrat natyrorë deri në 1000;
- Identifikon vlerën e të panjohurës.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

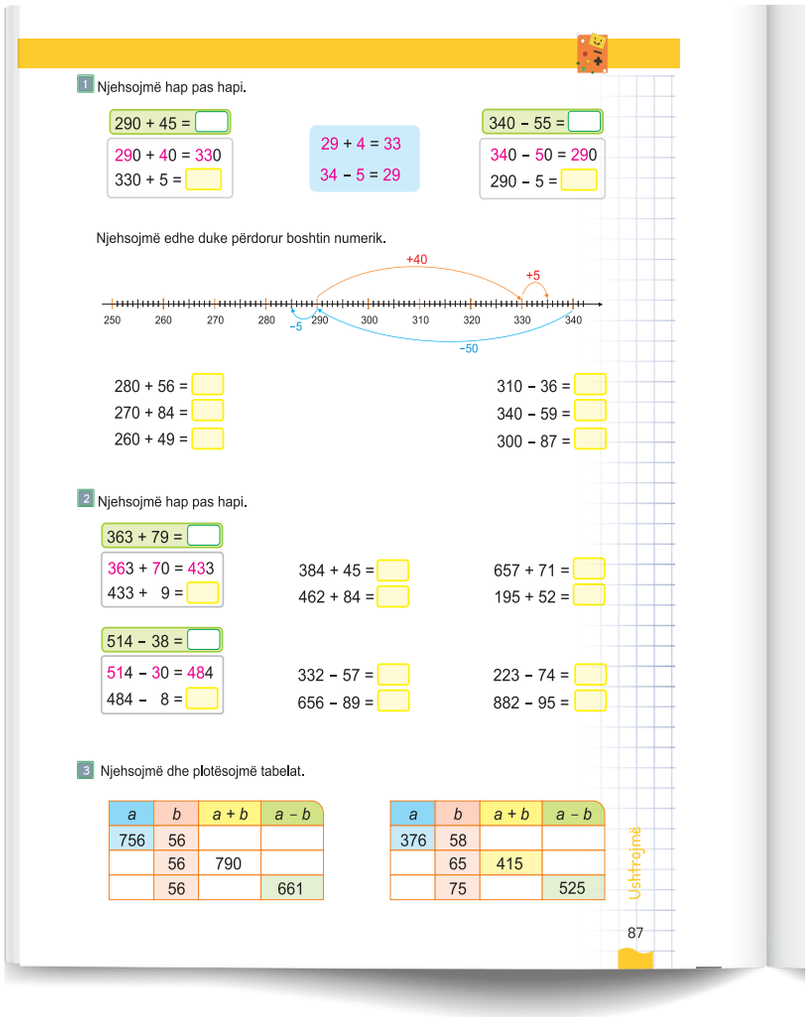
1 Njehsojmë hap pas hapi.

290 + 45 =
290 + 40 = 330
330 + 5 =

29 + 4 = 33
34 – 5 = 29

340 – 55 =
340 – 50 = 290
290 – 5 =

Njehsojmë edhe duke përdorur boshtin numerik.

250 260 270 280 290 300 310 320 330 340
+40 +5 –5 –50

280 + 56 =
270 + 84 =
260 + 49 =

310 – 36 =
340 – 59 =
300 – 87 =

2 Njehsojmë hap pas hapi.

363 + 79 =
363 + 70 = 433
433 + 9 =

384 + 45 =
462 + 84 =

657 + 71 =
195 + 52 =

514 – 38 =
514 – 30 = 484
484 – 8 =

332 – 57 =
656 – 89 =

223 – 74 =
882 – 95 =

3 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelat.

a	b	a + b	a – b
756	56		
	56	790	
	56		661

a	b	a + b	a – b
376	58		
	65	415	
	75		525

Ushtrojmë

87

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

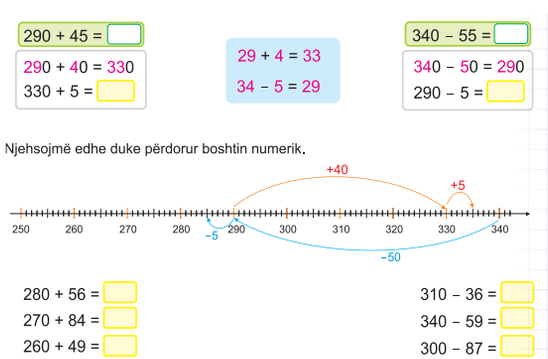
290 + 45 =
290 + 40 = 330
330 + 5 =

29 + 4 = 33
34 – 5 = 29

340 – 55 =
340 – 50 = 290
290 – 5 =

Njehsojmë edhe duke përdorur boshtin numerik.

250 260 270 280 290 300 310 320 330 340
+40 +5 –5 –50

280 + 56 =
270 + 84 =
260 + 49 =

310 – 36 =
340 – 59 =
300 – 87 =

Në këtë fazë të orës udhëzojmë nxënësit që në çifte të zgjidhin detyrën sipas skemës së paraqitur.

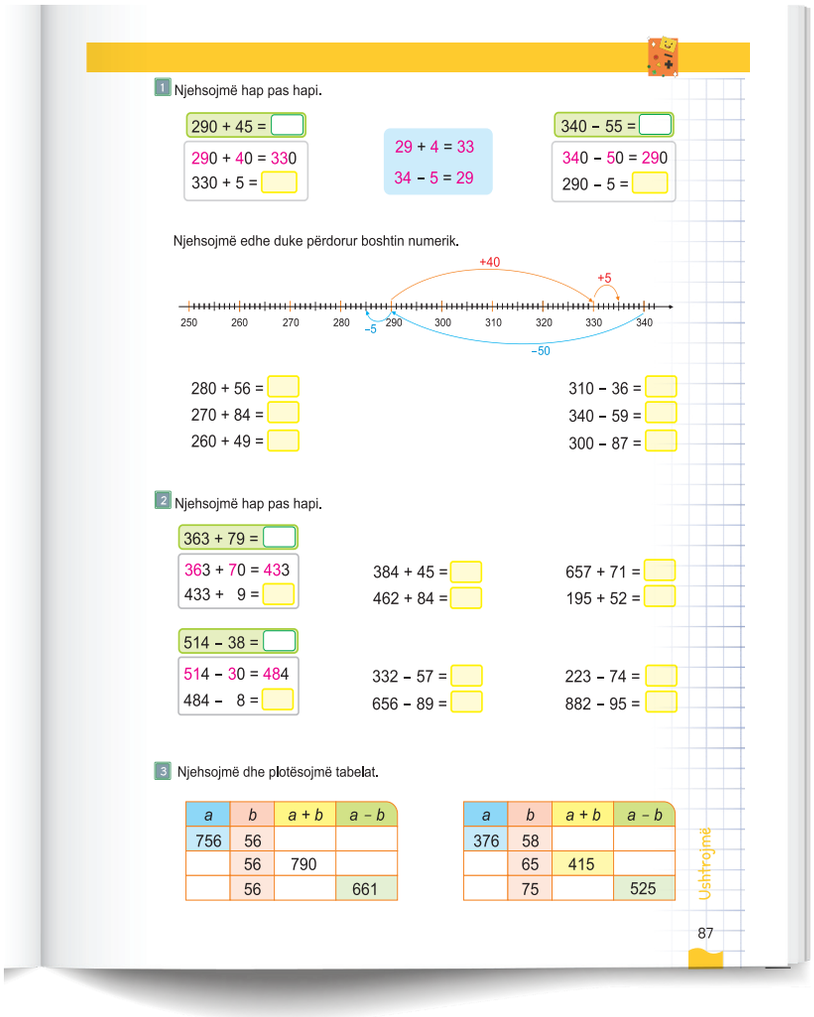

1 Njehsojmë hap pas hapi.

290 + 45 =
290 + 40 = 330
330 + 5 =

29 + 4 = 33
34 – 5 = 29

340 – 55 =
340 – 50 = 290
290 – 5 =

Njehsojmë edhe duke përdorur boshtin numerik.

250 260 270 280 290 300 310 320 330 340
+40 +5 –5 –50

280 + 56 =
270 + 84 =
260 + 49 =

310 – 36 =
340 – 59 =
300 – 87 =

2 Njehsojmë hap pas hapi.

363 + 79 =
363 + 70 = 433
433 + 9 =

384 + 45 =
462 + 84 =

657 + 71 =
195 + 52 =

514 – 38 =
514 – 30 = 484
484 – 8 =

332 – 57 =
656 – 89 =

223 – 74 =
882 – 95 =

3 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelat.

a	b	a + b	a – b
756	56		
	56	790	
	56		661

a	b	a + b	a – b
376	58		
	65	415	
	75		525

Ushtrojmë

87

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Për ta kuptuar njehsimin hap pas hapi nga nxënësit kërkohet që të punojnë në mënyrë individual. Në libër dhe në fletore u kërkohet që ta shqyrtojnë modelin e mëposhtëm të zgjidhjes dhe të vijnë deri te zgjidhja përfundimtare e detyrave të tjera me mbledhje dhe zbritje.

363 + 79 =
363 + 70 = 433
433 + 9 =

384 + 45 =
462 + 84 =

514 – 38 =
514 – 30 = 484
484 – 8 =

332 – 57 =
656 – 89 =

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Gjej numrin e panjohur

Në pjesën përfundimtare të orës nxënësit do të zgjidhin dhe do të plotësojnë tabelat e dhëna.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në mbledhjen dhe zbritjen e numrave deri në 1000 dhe identifikimin e vlerës të së panjohurës.

Detyrë:
Njehsohet shuma dhe ndryshimi i pesë numrave treshifrorë me numër dyshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 55

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë

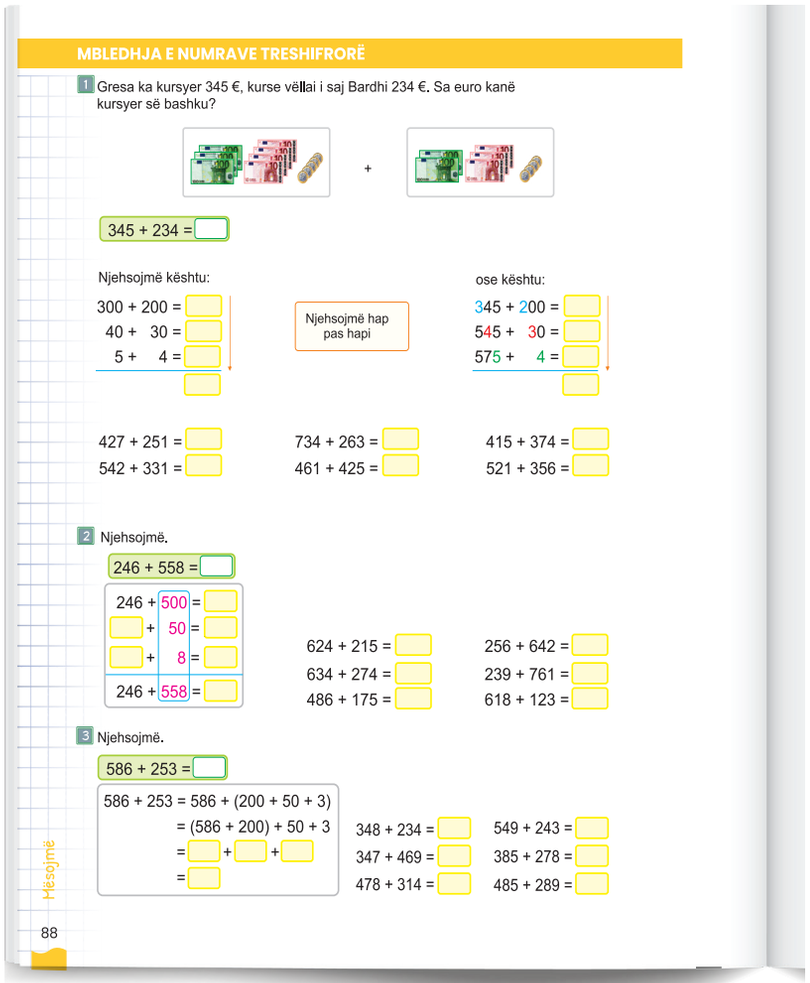
MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË

1 Gresa ka kursyer 345 €, kurse vëllai i saj Bardhi 234 €. Sa euro kanë kursyer së bashku?

345 + 234 =

Njehsojmë kështu:
300 + 200 =
40 + 30 =
5 + 4 =

Njehsojmë hap pas hapi

ose kështu:
345 + 200 =
545 + 30 =
575 + 4 =

427 + 251 =
542 + 331 =

734 + 263 =
461 + 425 =

415 + 374 =
521 + 356 =

2 Njehsojmë.
246 + 558 =
246 + 500 =
+ 50 =
+ 8 =
246 + 558 =

624 + 215 =
634 + 274 =
486 + 175 =

256 + 642 =
239 + 761 =
618 + 123 =

3 Njehsojmë.
586 + 253 =
586 + 253 = 586 + (200 + 50 + 3)
= (586 + 200) + 50 + 3
=

348 + 234 =
347 + 469 =
478 + 314 =

549 + 243 =
385 + 278 =
485 + 289 =

Mësojmë

88

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
- Përdor vetinë asociative për gjetjen e shumës së numrave;
- Argumenton mbledhjen e numrave treshifrorë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Kartëmonedha, monedha metalike, pllaka, shufra, kube.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Kërkim-hulumtim

Paraqiten para nxënësve 3 çelësa me numra treshifrorë dhe 3 kuti prej kartoni. Secili çelës përmban nga një detyrë dhe kutitë përmbajnë zgjidhjet. Kërkohet nga nxënësit që të gjejnë çelësat e duhur që i hapin kutitë.
Kjo veprimtari zhvillohet në formë të garës dhe ata nxënës që i gjejnë çelësat saktë dhe shpejt fitojnë.

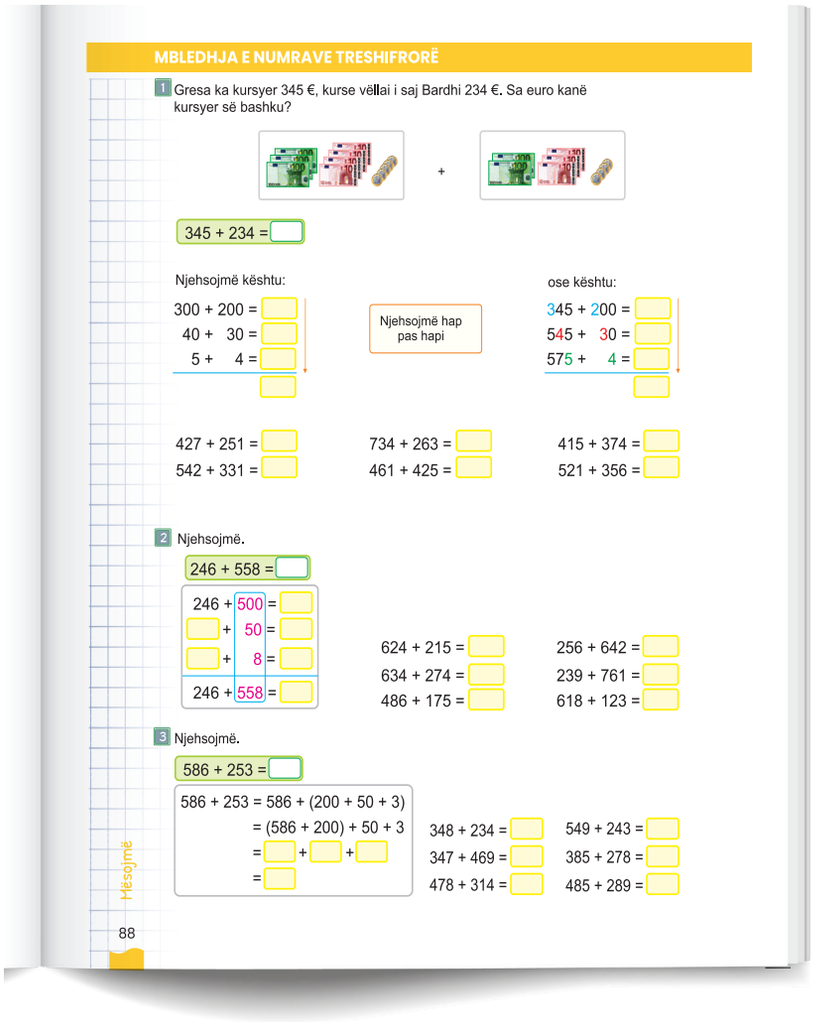

MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË

1 Gresa ka kursyer 345 €, kurse vëllai i saj Bardhi 234 €. Sa euro kanë kursyer së bashku?

345 + 234 =

Njehsojmë kështu:

300 + 200 =
40 + 30 =
5 + 4 =

Njehsojmë hap pas hapi

ose kështu:

345 + 200 =
545 + 30 =
575 + 4 =

427 + 251 =
542 + 331 =

734 + 263 =
461 + 425 =

415 + 374 =
521 + 356 =

2 Njehsojmë.

246 + 558 =

246 + 500 =
+ 50 =
+ 8 =
246 + 558 =

624 + 215 =
634 + 274 =
486 + 175 =

256 + 642 =
239 + 761 =
618 + 123 =

3 Njehsojmë.

586 + 253 =

586 + 253 = 586 + (200 + 50 + 3)
= (586 + 200) + 50 + 3
= + +
=

348 + 234 =
347 + 469 =
478 + 314 =

549 + 243 =
385 + 278 =
485 + 289 =

Mësojmë

88

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Kërkohet nga nxënësit të argumentojnë nga sa para kanë Gresa dhe Bardhi, duke u bazuar në njohuritë e mëhershme në lidhje me identifikim dhe numërimin e kartëmonedhave dhe monedhave metalike. Shtrohet pyetja:

- Sa para kanë së bashku?

Totali i tyre llogaritet kur mbledhim dy numra treshifrorë:

345 + 234 = __

300	+ 200	= 500
40	+ 30	= 70
5	+ 4	= 9
		579

Njehsojmë hap pas hapi

Theksohet se mbledhori i dytë ndahet në qindëshe, dhjetëshe dhe njëshe. Siç shihet nga ilustrimi, që të dy mbledhorët ndahen në qindëshe të plota, pastaj në dhjetëshe të plota dhe në fund në njëshet e mbetura. Shuma totale fitohet kur i bashkojmë qindëshen e fituar me dhjetëshen dhe njëshen e fituar.

Mënyra e dytë e prezantuar në libër është kur mbledhori i dytë mbetet i pazbërthyer, përderisa mbledhori i dytë ndahet në qindëshe të plotë, dhjetëshe të plotë dhe njëshe të mbetur. Ngjashëm vazhdohet me detyrat e tjera.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Udhëzohen nxënësit të shikojnë me kujdes detyrën e tretë në të njëjtën faqe, ku kërkohet të ndajnë mbledhorin e dytë në qindëshe, dhjetëshe dhe njëshe.

Pas përfundimit të detyrës shkëmbejnë librat me shokun/shoqen e bankës, vërtetojnë rezultatet dhe krahasojnë ato.

Me anë të kësaj detyre do të bëhet një vlerësim i ndërsjellë, ku nxënësit do të vlerësojnë njëri-tjetrin.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e rezultateve dhe për pjesëmarrjen aktive gjatë diskutimit.

Detyrë:
Të punohen pesë detyra, sipas modelit të detyrës 3.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 56

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.4,7; III.3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.1; 3.4,7; 4.3; 6.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Zbret numrat treshifrorë në disa mënyra;
- Shpjegon me fjalë hapat e zbritjes.

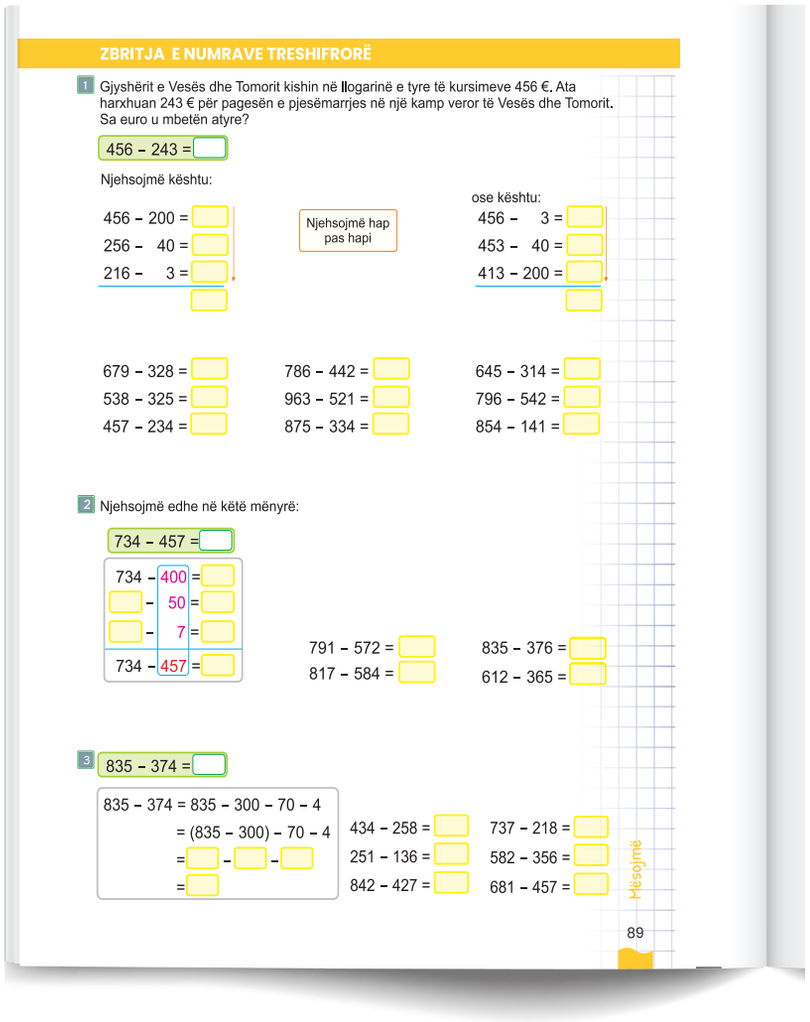
ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË

1 Gjyshërit e Vesës dhe Tomorit kishin në llogarinë e tyre të kursimeve 456 €. Ata harxhuan 243 € për pagesën e pjesëmarrjes në një kamp veror të Vesës dhe Tomorit. Sa euro u mbetën atyre?

456 – 243 =

Njehsojmë kështu:

456 – 200 =
256 – 40 =
216 – 3 =

Njehsojmë hap pas hapi

ose kështu:

456 – 3 =
453 – 40 =
413 – 200 =

679 – 328 =
538 – 325 =
457 – 234 =

786 – 442 =
963 – 521 =
875 – 334 =

645 – 314 =
796 – 542 =
854 – 141 =

2 Njehsojmë edhe në këtë mënyrë:

734 – 457 =

734 – 400 =
– 50 =
– 7 =
734 – 457 =

791 – 572 =
817 – 584 =

835 – 376 =
612 – 365 =

3 835 – 374 =

835 – 374 = 835 – 300 – 70 – 4
= (835 – 300) – 70 – 4
= – –
=

434 – 258 =
251 – 136 =
842 – 427 =

737 – 218 =
582 – 356 =
681 – 457 =

Mësojmë

89

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Nxënësve u kërkohet të shprehin mendimet e tyre rreth mënyrave të mundshme të mbledhjes së dy numrave treshifrorë. Propozimet mbështeten në njohuritë e fituara nga zbritja e numrave treshifrorë me një numër dyshifror. Propozimet e tyre shënohen në tabelë.

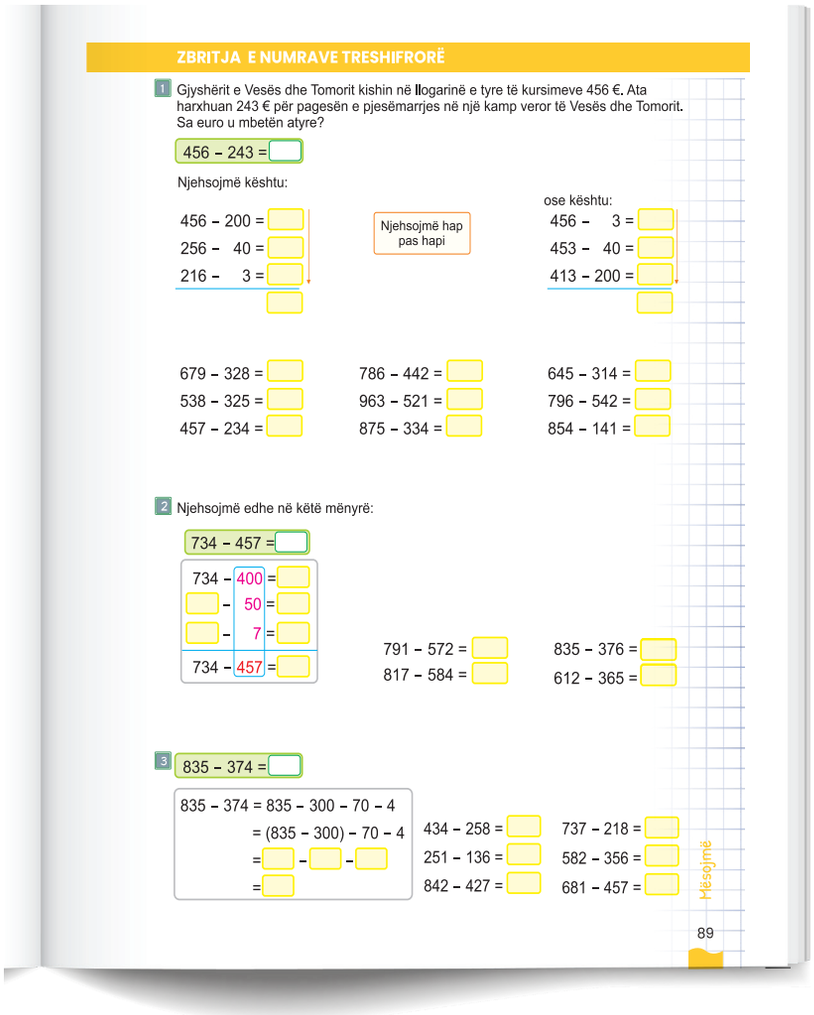

ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË

1 Gjyshërit e Vesës dhe Tomorit kishin në llogarinë e tyre të kursimeve 456 €. Ata harxhuan 243 € për pagesën e pjesëmarrjes në një kamp veror të Vesës dhe Tomorit. Sa euro u mbetën atyre?

456 – 243 =

Njehsojmë kështu:

456 – 200 =
256 – 40 =
216 – 3 =

Njehsojmë hap pas hapi

ose kështu:

456 – 3 =
453 – 40 =
413 – 200 =

679 – 328 =
538 – 325 =
457 – 234 =

786 – 442 =
963 – 521 =
875 – 334 =

645 – 314 =
796 – 542 =
854 – 141 =

2 Njehsojmë edhe në këtë mënyrë:

734 – 457 =

734 – 400 =
– 50 =
– 7 =
734 – 457 =

791 – 572 =
817 – 584 =

835 – 376 =
612 – 365 =

3 835 – 374 =

835 – 374 = 835 – 300 – 70 – 4
= (835 – 300) – 70 – 4
= – – –
=

434 – 258 =
251 – 136 =
842 – 427 =

737 – 218 =
582 – 356 =
681 – 457 =

Mësojmë

89

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur/ Përmbledhje në dyshe

Detyra 1 - Nxënësit lexojnë detyrën dhe argumentojnë hapat e zbritjes. P.sh., 456 – 243 = Zbritësin 243 e zbërthejmë sipas rendeve, në qindëshe, dhjetëshe dhe njëshe. Së pari zbriten nga 243 qindëshet, ndryshimit të fituar i zbriten pastaj dhjetëshet e tij dhe në fund, ndryshimit të fituar ia zbresim njëshet. Mënyra e dytë është e kundërta nga e para: së pari zbriten njëshet, pastaj dhjetëshet dhe në fund zbriten mijëshet. Nxënësit në dyshe zgjidhin edhe dy shembuj të detyrës 2 dhe në fund e komentojnë zgjidhjen para klasës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Ditari dypjesësh

Nxënësit udhëzohen që të komentojnë mënyrën e njehsimit të paraqitur në detyrën 3 në libër.

Zbritja e numrave treshifrorë	Komentimi i hapave të zbritjes
835 – 374 = 835 – 300 – 70 – 4 =	Zbritësi zbërthehet në qindëshe, dhjetëshe dhe njëshe.
= (835 - 300) – 70 – 4=	Zbriten së pari qindëshet nga 835.
= 535 – 70 – 4 =	Zbriten dhjetëshet nga ndryshimi 535.
= 436 – 4 =	Zbriten njëshet nga ndryshimi i fituar.
= 432	Njehsohet ndryshimi përfundimtar, 432.

Me anë të kësaj detyre do të bëhet një vlerësim i ndërsjellë, ku nxënësit do të vlerësojnë njëri-tjetrin.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zbritjen e numrave treshifrorë në disa mënyra dhe për shpjegimin e saj me fjalë.

Detyrë:
Detyra 1 dhe 2 (faqe 89).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 57

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.4,7; III.3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,.5; 2.2; 3.4,7; 4.3;6.3; 7.1.

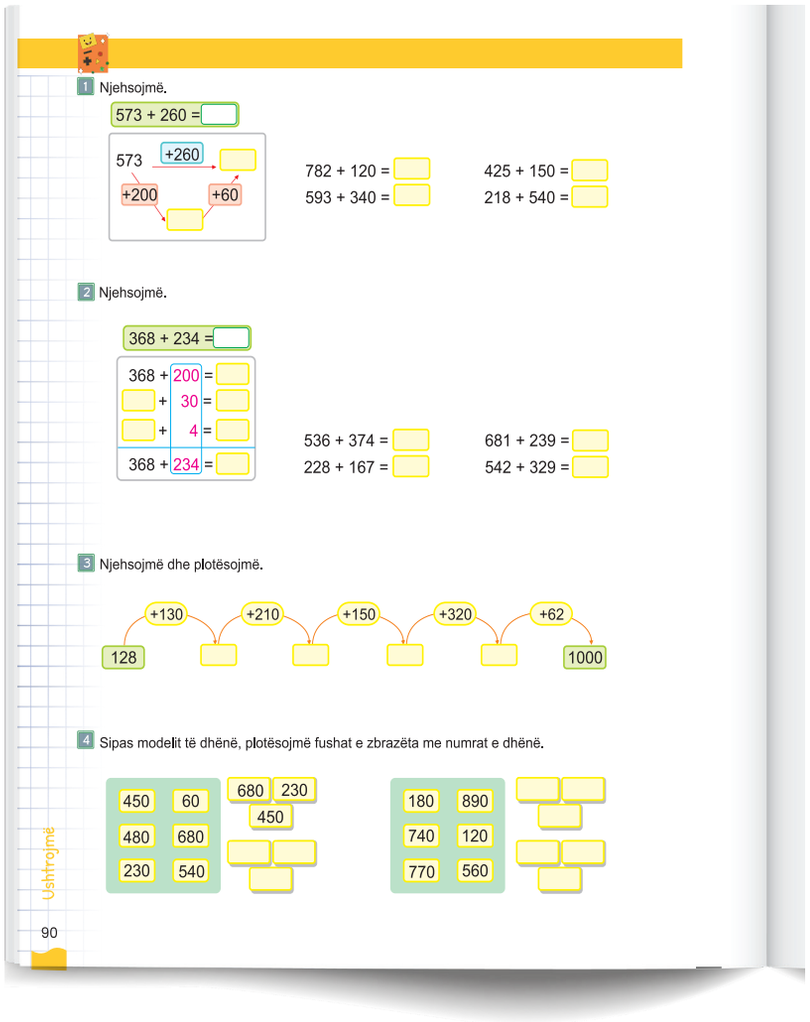

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja dhe zbritja e numrave treshifrorë (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Mbledh dhe zbret numra treshifrorë;
- Përdor vetinë asociative për njehsimin e shumës dhe ndryshimit të numrave;
- Zbaton mbledhjen dhe zbritjen në zgjidhjen e problemave me fjalë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Mendo - Njehso -Thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen të njehsojnë shumën e dy numrave treshifrorë në dy shembuj, sipas modeleve të dhëna në detyrat 1 dhe 2, në libër.

Pasi t'i përfundojnë i komentojnë para klasës.
Pyeten:
- Si janë mbledhur dy numra treshifrorë?

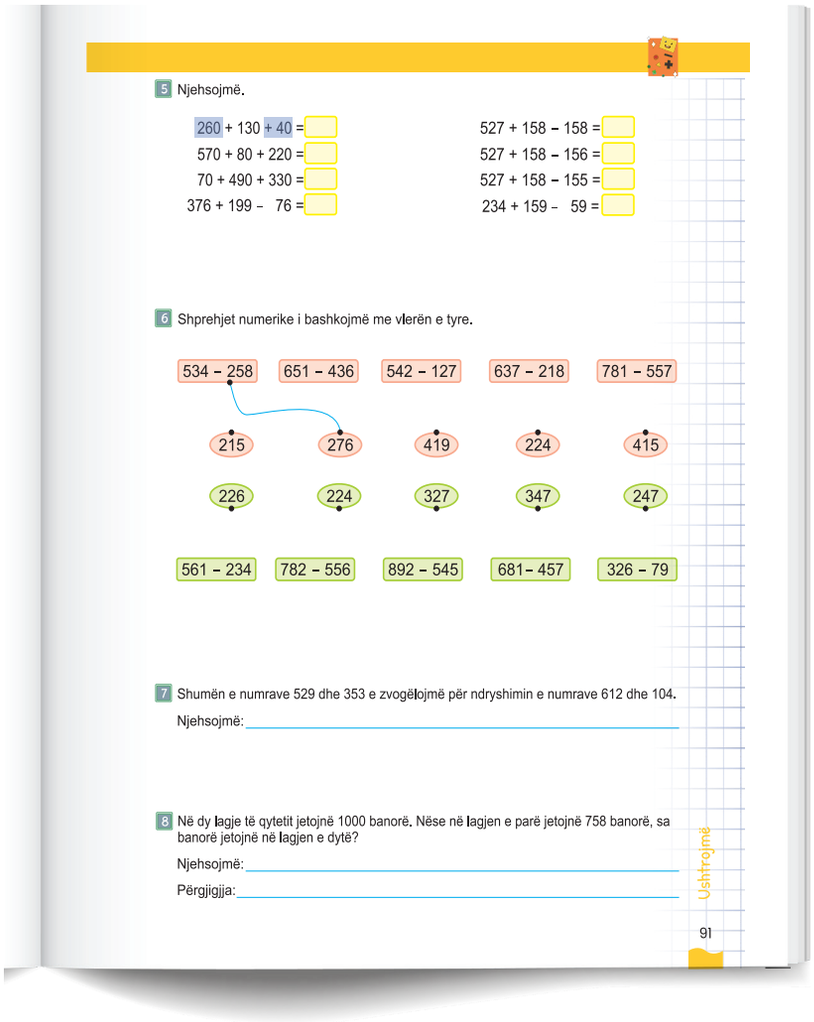

5 Njehsojmë.

260 + 130 + 40 =
570 + 80 + 220 =
70 + 490 + 330 =
376 + 199 – 76 =

527 + 158 – 158 =
527 + 158 – 156 =
527 + 158 – 155 =
234 + 159 – 59 =

6 Shprehjet numerike i bashkojmë me vlerën e tyre.

534 – 258 | 651 – 436 | 542 – 127 | 637 – 218 | 781 – 557

215 | 276 | 419 | 224 | 415

226 | 224 | 327 | 347 | 247

561 – 234 | 782 – 556 | 892 – 545 | 681 – 457 | 326 – 79

7 Shumën e numrave 529 dhe 353 e zvogëlojmë për ndryshimin e numrave 612 dhe 104.

Njehsojmë: _____

8 Në dy lagje të qytetit jetojnë 1000 banorë. Nëse në lagjen e parë jetojnë 758 banorë, sa banorë jetojnë në lagjen e dytë?

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

91

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Analizo - Zbato

Detyra 3 paraqet një skemë në të cilën duhet të gjejnë shumat e njëpasnjëshme. Nxënësit udhëzohen të punojnë të pavarur.
Detyra 4 në të njëjtën faqe paraqet skemën ku përzgjidhen nga dy mbledhorë dhe gjejnë shumën e tyre.
Detyra 6 kërkon gjetjen e ndryshimit të numrave dhe atë rezultat ta lidhin me një vijë me numrin poshtë detyrës.
Detyra 9 - Nxënësit udhëzohen të ndjekin drejtimin e shigjetave për të njehsuar shumat dhe ndryshimet e numrave të caktuar.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shkëmbe një problemë

Nxënësit në dyshe zgjidhin problemën me fjalë, ku njëri nxënës zgjidh detyrën 7 ndërsa tjetri detyrën 8. Në fund i shkëmbejnë librat për t'u kontrolluar zgjidhja e tyre.
Në të dyja detyrat zbatohet mbledhja dhe zbritja e numrave për zgjidhjen e tyre. Pasi të zgjidhen komentohen para klasës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në mbledhjen dhe zbritjen e numrave treshifrorë, përdorimin e vetisë asociative gjatë mbledhjes dhe zbritjes dhe zbatimin e tyre në zgjidhjen e problemave me fjalë.

Detyrë:
Detyra 10 dhe 11 (faqe 92).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 58

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta të bazuara në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën numerike të shprehjeve të përbëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 2.4; 4.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë

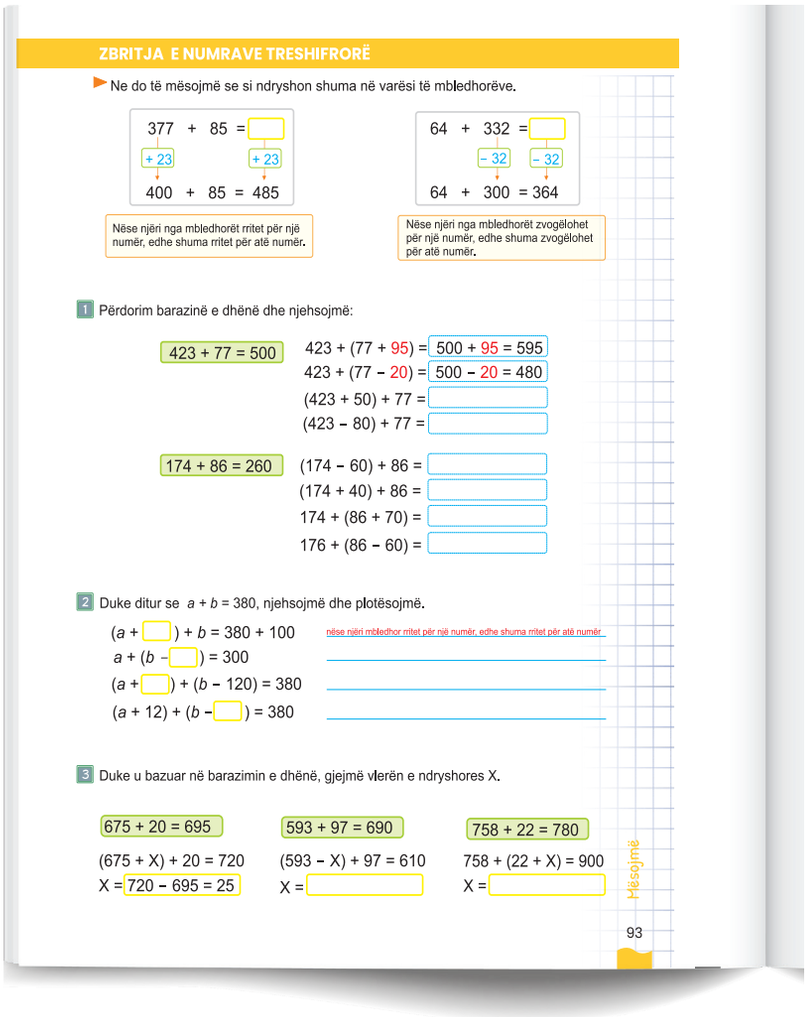
ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË

Ne do të mësojmë se si ndryshon shuma në varësi të mbledhorëve.

377 + 85 = □
+ 23 + 23
400 + 85 = 485

Nëse njëri nga mbledhorët rritet për një numër, edhe shuma rritet për atë numër.

64 + 332 = □
− 32 − 32
64 + 300 = 364

Nëse njëri nga mbledhorët zvogëlohet për një numër, edhe shuma zvogëlohet për atë numër.

1 Përdorim barazinë e dhënë dhe njehsojmë:

423 + 77 = 500
423 + (77 + 95) = 500 + 95 = 595
423 + (77 − 20) = 500 − 20 = 480
(423 + 50) + 77 = □
(423 − 80) + 77 = □

174 + 86 = 260
(174 − 60) + 86 = □
(174 + 40) + 86 = □
174 + (86 + 70) = □
176 + (86 − 60) = □

2 Duke ditur se $a + b = 380$, njehsojmë dhe plotësojmë.

(a + □) + b = 380 + 100 — nëse njëri mbledhor rritet për një numër, edhe shuma rritet për atë numër
a + (b − □) = 300
(a + □) + (b − 120) = 380
(a + 12) + (b − □) = 380

3 Duke u bazuar në barazimin e dhënë, gjejmë vlerën e ndryshores X.

675 + 20 = 695
(675 + X) + 20 = 720
X = 720 − 695 = 25

593 + 97 = 690
(593 − X) + 97 = 610
X = □

758 + 22 = 780
758 + (22 + X) = 900
X = □

Mësojmë

93

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
- Përdor vetinë asociative për gjetjen e ndryshimit të numrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në këtë fazë të orës nga nxënësit kërkojmë që të shikojnë skemën se si vijmë deri te zbritja e numrave treshifrorë.

377 + 85 = □
+ 23 + 23
400 + 85 = 485

Nëse njëri nga mbledhorët rritet për një numër, edhe shuma rritet për atë numër.

64 + 332 = □
− 32 − 32
64 + 300 = 364

Nëse njëri nga mbledhorët zvogëlohet për një numër, edhe shuma zvogëlohet për atë numër.

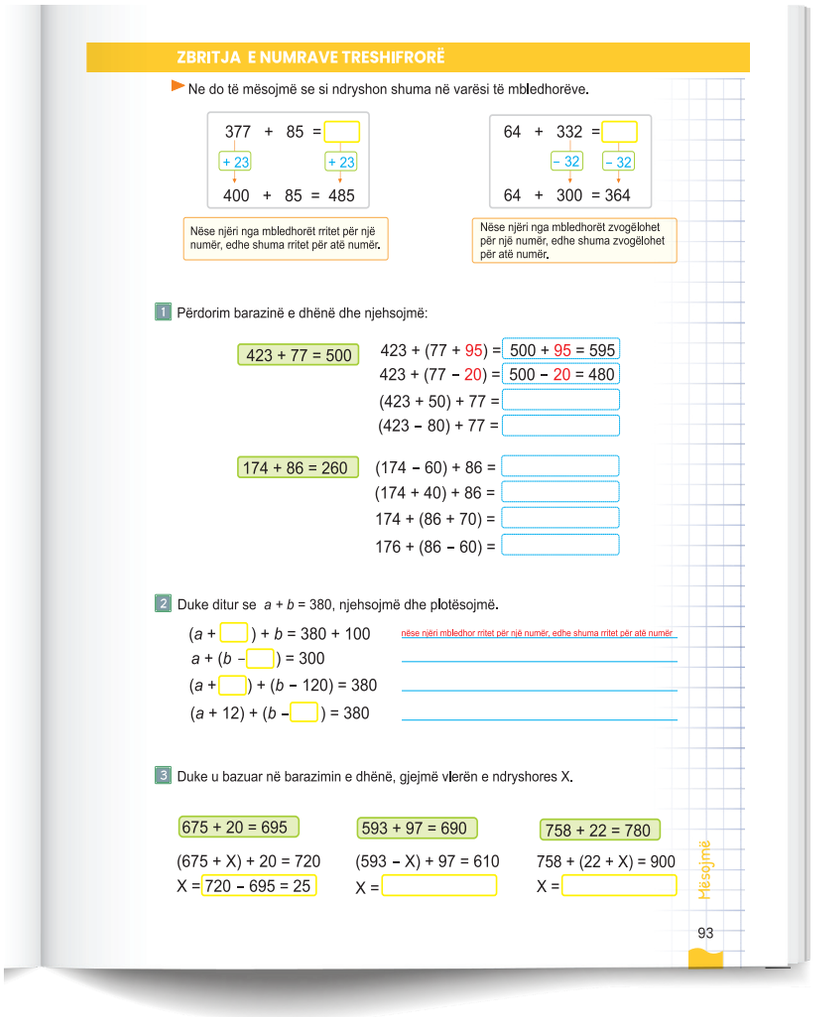

ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË

Ne do të mësojmë se si ndryshon shuma në varësi të mbledhorëve.

377 + 85 = ☐
+ 23 → ☐ + 23
400 + 85 = 485

Nëse njëri nga mbledhorët rritet për një numër, edhe shuma rritet për atë numër.

64 + 332 = ☐
− 32 → ☐ − 32
64 + 300 = 364

Nëse njëri nga mbledhorët zvogëlohet për një numër, edhe shuma zvogëlohet për atë numër.

1 Përdorim barazinë e dhënë dhe njehsojmë:

423 + 77 = 500
423 + (77 + 95) = 500 + 95 = 595
423 + (77 − 20) = 500 − 20 = 480
(423 + 50) + 77 = ☐
(423 − 80) + 77 = ☐

174 + 86 = 260
(174 − 60) + 86 = ☐
(174 + 40) + 86 = ☐
174 + (86 + 70) = ☐
176 + (86 − 60) = ☐

2 Duke ditur se $a + b = 380$, njehsojmë dhe plotësojmë.

(a + ☐) + b = 380 + 100 — nëse njëri mbledhor rritet për një numër, edhe shuma rritet për atë numër
a + (b − ☐) = 300
(a + ☐) + (b − 120) = 380
(a + 12) + (b − ☐) = 380

3 Duke u bazuar në barazimin e dhënë, gjejmë vlerën e ndryshores X.

675 + 20 = 695
(675 + X) + 20 = 720
X = 720 − 695 = 25

593 + 97 = 690
(593 − X) + 97 = 610
X = ☐

758 + 22 = 780
758 + (22 + X) = 900
X = ☐

Mësojmë

93

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Analizo - Zbato

Duke analizuar modelin e mësipërm nxënësit në çifte do të zgjidhin detyrën 1.

423 + 77 = 500
423 + (77 + 95) = 500 + 95 = 595
423 + (77 − 20) = 500 − 20 = 480
(423 + 50) + 77 = ☐
(423 − 80) + 77 = ☐

174 + 86 = 260
(174 − 60) + 86 = ☐
(174 + 40) + 86 = ☐
174 + (86 + 70) = ☐
176 + (86 − 60) = ☐

Për ta analizuar se si ndryshojnë mbledhorët gjatë rritjes apo zvogëlimit të tyre atëherë nxënësit në mënyrë individuale në libër do të zgjidhin detyrën 2:

(a + ☐) + b = 380 + 100 — nëse njëri mbledhor rritet për një numër, edhe shuma rritet për atë numër
a + (b − ☐) = 300
(a + ☐) + (b − 120) = 380
(a + 12) + (b − ☐) = 380

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Mësimdhënësi/ja së bashku me nxënësit zgjidh në tabelë tri ekuacionet e dhëna më poshtë dhe gjejmë vlerën e ndryshores X.

675 + 20 = 695
(675 + X) + 20 = 720
X = 720 − 695 = 25

593 + 97 = 690
(593 − X) + 97 = 610
X = ☐

758 + 22 = 780
758 + (22 + X) = 900
X = ☐

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e ndryshimit të numrave treshifrorë dhe përdorimin e vetisë asociative për gjetjen e ndryshimit të numrave.

Detyrë:

Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 3.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 59

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Varësia e ndryshimit nga i zbritshmi dhe zbritësi

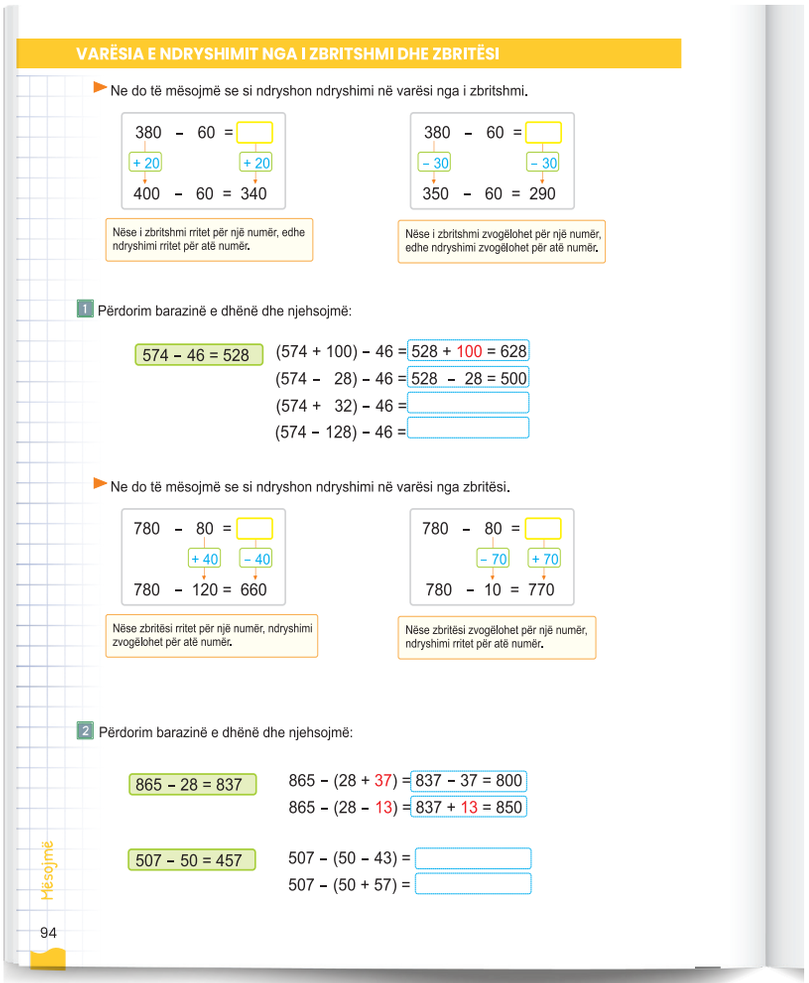
VARËSIA E NDRYSHIMIT NGA I ZBRITSHMI DHE ZBRITËSI

Ne do të mësojmë se si ndryshon ndryshimi në varësi nga i zbritshmi.

380 − 60 = □ (+20, +20) → 400 − 60 = 340

Nëse i zbritshmi rritet për një numër, edhe ndryshimi rritet për atë numër.

380 − 60 = □ (−30, −30) → 350 − 60 = 290

Nëse i zbritshmi zvogëlohet për një numër, edhe ndryshimi zvogëlohet për atë numër.

1 Përdorim barazinë e dhënë dhe njehsojmë:

574 − 46 = 528

(574 + 100) − 46 = 528 + 100 = 628
(574 − 28) − 46 = 528 − 28 = 500
(574 + 32) − 46 = □
(574 − 128) − 46 = □

Ne do të mësojmë se si ndryshon ndryshimi në varësi nga zbritësi.

780 − 80 = □ (+40, −40) → 780 − 120 = 660

Nëse zbritësi rritet për një numër, ndryshimi zvogëlohet për atë numër.

780 − 80 = □ (−70, +70) → 780 − 10 = 770

Nëse zbritësi zvogëlohet për një numër, ndryshimi rritet për atë numër.

2 Përdorim barazinë e dhënë dhe njehsojmë:

865 − 28 = 837

865 − (28 + 37) = 837 − 37 = 800
865 − (28 − 13) = 837 + 13 = 850

507 − 50 = 457

507 − (50 − 43) = □
507 − (50 + 57) = □

Mësojmë

94

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Shpjegon varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi dhe zbritësi;
- Zbaton varësinë e ndryshimit nga i zbritshmi dhe zbritësi në detyrat e dhëna;
- Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes së numrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Karta me numra, letra me ngjyra.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Marrëdhëniet pyetje-përgjigje

Nxiten nxënësit të diskutojnë rreth zgjidhjes së detyrave me mbledhje dhe zbritje me numra treshifrorë me një numër dyshifror. Pyeten nxënësit:
- *Cilat janë kufizat e zbritjes?*
- *Si e shpjegoni varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi?*
- *A mendoni se ka varësi ndryshimi nga zbritësi? Pse?*

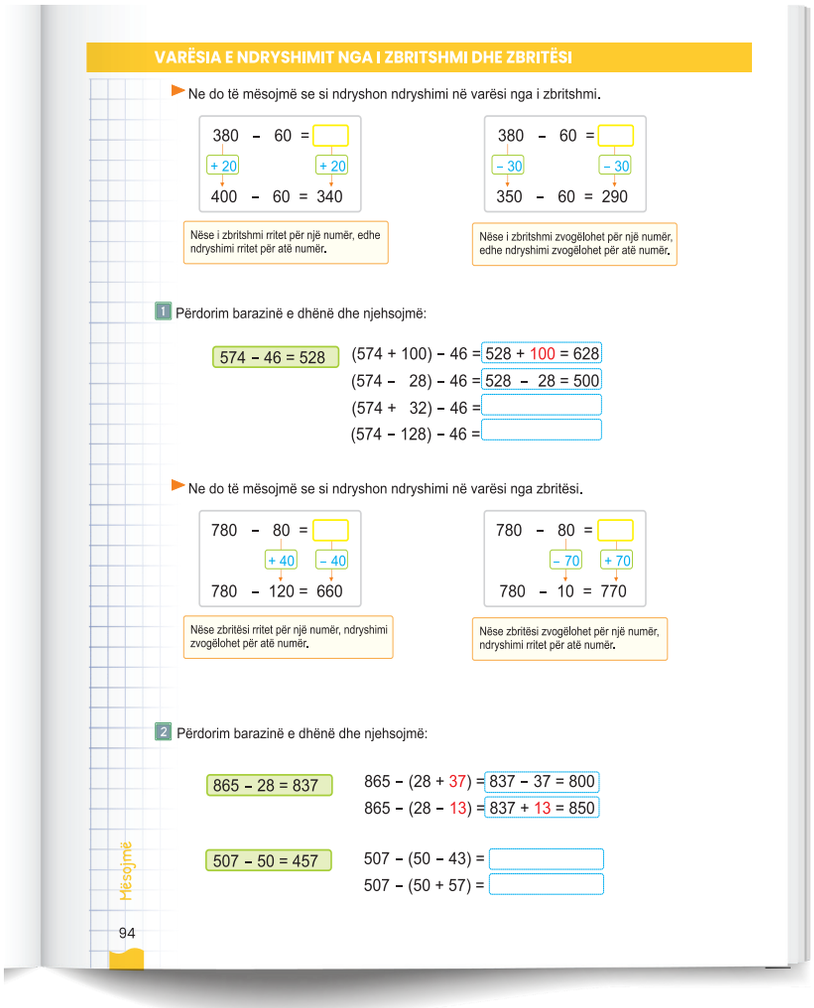

VARËSIA E NDRYSHIMIT NGA I ZBRITSHMI DHE ZBRITËSI

Ne do të mësojmë se si ndryshon ndryshimi në varësi nga i zbritshmi.

380 – 60 = □
+ 20 → 400 – 60 = 340 ← + 20

Nëse i zbritshmi rritet për një numër, edhe ndryshimi rritet për atë numër.

380 – 60 = □
– 30 → 350 – 60 = 290 ← – 30

Nëse i zbritshmi zvogëlohet për një numër, edhe ndryshimi zvogëlohet për atë numër.

1 Përdorim barazinë e dhënë dhe njehsojmë:

574 – 46 = 528

(574 + 100) – 46 = 528 + 100 = 628
(574 – 28) – 46 = 528 – 28 = 500
(574 + 32) – 46 = □
(574 – 128) – 46 = □

Ne do të mësojmë se si ndryshon ndryshimi në varësi nga zbritësi.

780 – 80 = □
+ 40 → 780 – 120 = 660 ← – 40

Nëse zbritësi rritet për një numër, ndryshimi zvogëlohet për atë numër.

780 – 80 = □
– 70 → 780 – 10 = 770 ← + 70

Nëse zbritësi zvogëlohet për një numër, ndryshimi rritet për atë numër.

2 Përdorim barazinë e dhënë dhe njehsojmë:

865 – 28 = 837

865 – (28 + 37) = 837 – 37 = 800
865 – (28 – 13) = 837 + 13 = 850

507 – 50 = 457

507 – (50 – 43) = □
507 – (50 + 57) = □

Mësojmë

94

Nëse zbritësi rritet për një numër, ndryshimi zvogëlohet për atë numër.
Nëse zbritësi zvogëlohet për një numër, ndryshimi rritet për atë numër.

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Analizo - Zbato

Kërkohet nga nxënësit të shikojnë detyrën e parë në faqe 94, dhe të dallojnë se si ndryshon ndryshimi në varësi nga i zbritshmi. Shpjegohet rregulla që duhet të ndiqet:

Nëse i zbritshmi rritet për një numër, edhe ndryshimi do të rritet për atë numër.
Nëse i zbritshmi zvogëlohet për një numër, edhe ndryshimi do të zvogëlohet për atë numër.

Pasi të sqarohen rregullat e lartpërmendur fillohet me plotësimin e rubrikave të zbrazëta.
Detyra e dytë kërkon të zgjidhen disa shembuj duke u bazuar në barazinë e dhënë, pra duhet të bëjnë ndarjet përkatëse. Shembulli i parë sqarohet në tabelë, ndërsa shembujt e tjerë zgjidhen në dyshe. Shjegohet rasti me zbritësin ku kemi të bëjmë me zbritjen e një numri treshifror me një numër dyshifror, e pastaj rasti kur numri treshifror mbetet i njëjtë ndërsa numri dyshifror (zbritësit) i shtohet ose i zbritet një vlerë e caktuar. Paraqitet rregulla:

Nxënësit sipas rregullës së mësuar plotësojnë rubrikat e zbrazëta në rastin e dytë të detyrës 1, ndihmohen sipas nevojës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shkëmbe një detyrë

Në këtë pjesë të orës në bazë të rregullave të mësuara orientohen nxënësit të shikojnë shembujt dhe t'i gjejnë rezultatet.
Rezultatet e fituara diskutohen, krahasohen me shokun/shoqen e bankës dhe argumentohen para klasës.
Në varësi të kohës mund t'u jepen dhe disa detyra të ngjashme sipas rregullave të mësuara.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në shpjegimin e varësisë së ndryshimit nga i zbritshmi dhe zbritësi, zbatimin e tij në detyra të dhëna dhe argumentimin e dhënë.

Detyrë:
Të punohen pesë detyra sipas modelit të detyrës 2.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 60

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zbaton varshmërinë e shumës nga mbledhorët dhe pandryshueshmërinë e shumës;
Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmërinë e ndryshimit.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: II.1.3; II.4,7; III.3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,.5; 2.2; 3.1 7.1.

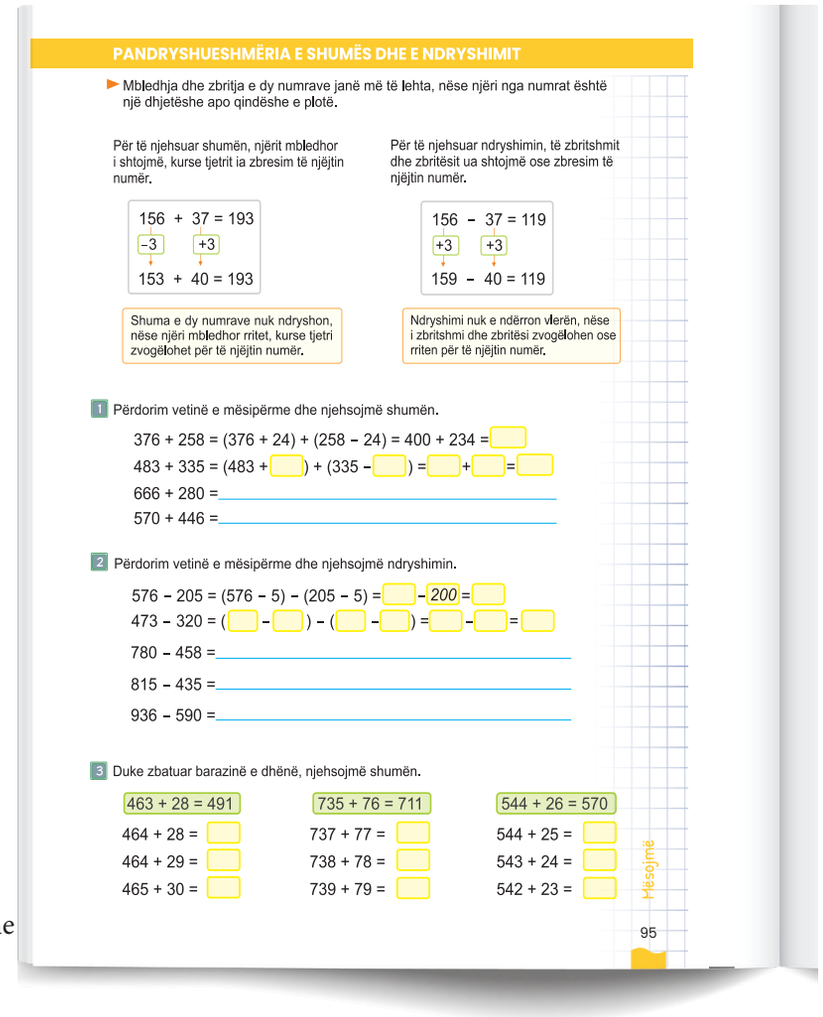

PANDRYSHUESHMËRIA E SHUMËS DHE E NDRYSHIMIT

Mbledhja dhe zbritja e dy numrave janë më të lehta, nëse njëri nga numrat është një dhjetëshe apo qindëshe e plotë.

Për të njehsuar shumën, njërit mbledhor i shtojmë, kurse tjetrit ia zbresim të njëjtin numër.

156 + 37 = 193
−3 +3
153 + 40 = 193

Shuma e dy numrave nuk ndryshon, nëse njëri mbledhor rritet, kurse tjetri zvogëlohet për të njëjtin numër.

Për të njehsuar ndryshimin, të zbritshmit dhe zbritësit ua shtojmë ose zbresim të njëjtin numër.

156 − 37 = 119
+3 +3
159 − 40 = 119

Ndryshimi nuk e ndërron vlerën, nëse i zbritshmi dhe zbritësi zvogëlohen ose rriten për të njëjtin numër.

1 Përdorim vetinë e mësipërme dhe njehsojmë shumën.

376 + 258 = (376 + 24) + (258 − 24) = 400 + 234 = ☐
483 + 335 = (483 + ☐) + (335 − ☐) = ☐ + ☐ = ☐
666 + 280 = _____
570 + 446 = _____

2 Përdorim vetinë e mësipërme dhe njehsojmë ndryshimin.

576 − 205 = (576 − 5) − (205 − 5) = ☐ − 200 = ☐
473 − 320 = (☐ − ☐) − (☐ − ☐) = ☐ − ☐ = ☐
780 − 458 = _____
815 − 435 = _____
936 − 590 = _____

3 Duke zbatuar barazinë e dhënë, njehsojmë shumën.

463 + 28 = 491
464 + 28 = ☐
464 + 29 = ☐
465 + 30 = ☐

735 + 76 = 711
737 + 77 = ☐
738 + 78 = ☐
739 + 79 = ☐

544 + 26 = 570
544 + 25 = ☐
543 + 24 = ☐
542 + 23 = ☐

Mësojmë

95

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pandryshueshmëria e shumës dhe e ndryshimit

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Shpjegon përkufizimin e pandryshueshmërisë së shumës dhe ndryshimit;
- Përdor vetinë e pandryshueshmërisë për njehsimin e shumës dhe zbritjes.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Nxënësit i përsërisin njohuritë rreth varshmërisë së shumës nga mbledhorët dhe varshmërisë së ndryshimit nga i zbritshmi dhe zbritësi.

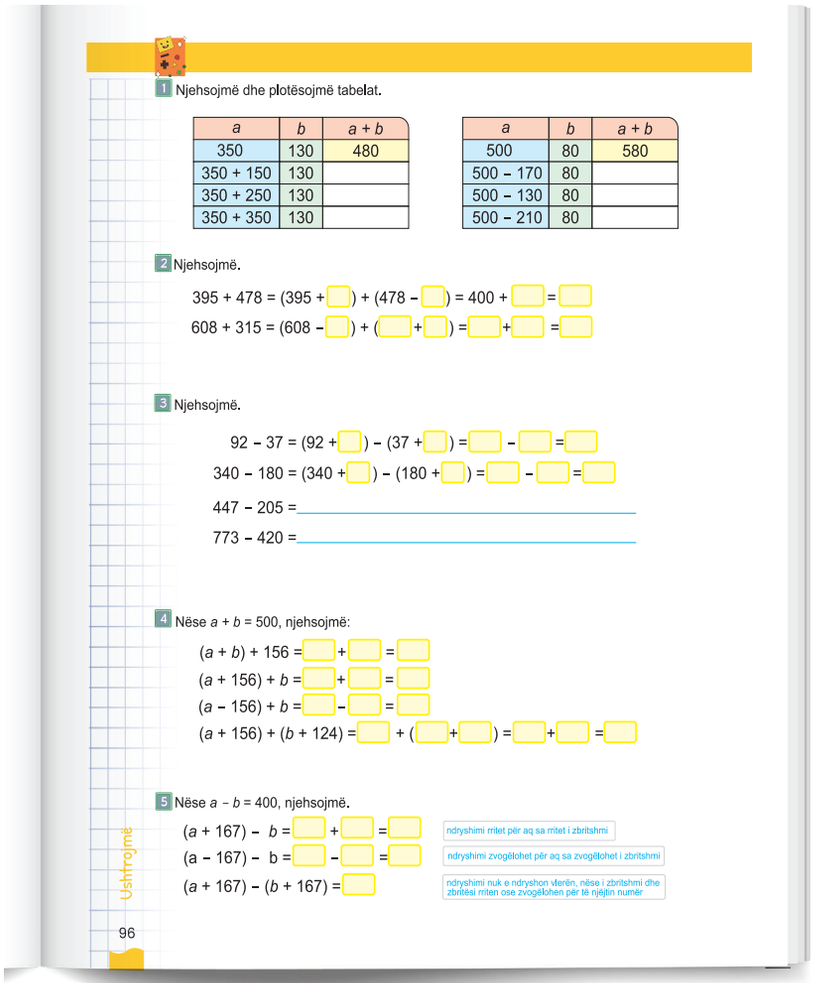

1 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelat.

a	b	a + b
350	130	480
350 + 150	130	
350 + 250	130	
350 + 350	130	

a	b	a + b
500	80	580
500 – 170	80	
500 – 130	80	
500 – 210	80	

2 Njehsojmë.

395 + 478 = (395 +) + (478 –) = 400 + =

608 + 315 = (608 –) + (+) = + =

3 Njehsojmë.

92 – 37 = (92 +) – (37 +) = – =

340 – 180 = (340 +) – (180 +) = – =

447 – 205 =

773 – 420 =

4 Nëse $a + b = 500$, njehsojmë:

(a + b) + 156 = + =

(a + 156) + b = + =

(a – 156) + b = – =

(a + 156) + (b + 124) = + (+) = + =

5 Nëse $a - b = 400$, njehsojmë.

(a + 167) – b = + =

(a – 167) – b = – =

(a + 167) – (b + 167) =

ndryshimi rritet për aq sa rritet i zbritshmi

ndryshimi zvogëlohet për aq sa zvogëlohet i zbritshmi

ndryshimi nuk e ndryshon vlerën, nëse i zbritshmi dhe zbritësi rriten ose zvogëlohen për të njëjtin numër

Ushtrojmë

96

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Punë e drejtuar

Nxënësit udhëzohen të lexojnë rregullën e pandryshueshmërisë së shumës dhe ndryshimit në libër, e cila komentohet.
Detyra 1 - Nxënësit duke përdorur vetinë e pandryshueshmërisë së shumës njehsojnë shumën e numrave, në dy shembuj. Ata punojnë të pavarur. Në fund komentohen nga disa nxënës. Në detyrën 2 përdoret vetia e pandryshueshmërisë së ndryshimit për të njehsuar ndryshimin e dy numrave treshifrorë në dy shembuj. Nxënësit punojnë të pavarur dhe në fund komentohet nga disa nxënës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Nxënësit udhëzohen të punojnë të pavarur në detyrën 3. Ata duke e zbatuar vetinë e pandryshueshmërisë së shumës njehsojnë shumën. Dallojnë rritjen e mbledhorëve nëse është për të njëjtin numër, atëherë shuma nuk ndryshon. Vlerësohet puna e tyre.
Komentohet pas njehsimit me tërë klasën.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në shpjegimin e përkufizimit të pandryshueshmerisë së shumës dhe ndryshimit dhe përdorimin e tyre në njehsimin e shumës dhe ndryshimit.

Detyrë:
Detyra 1 dhe 2 (faqe 95).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 61

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zbaton varshmërinë e shumës nga mbledhorët dhe pandryshueshmërinë e shumës;
Zbaton varshmërinë e ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmëria e ndryshimit.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1.3; II.4,7; III.3,4,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,.5; 2.2; 3.1 7.1.

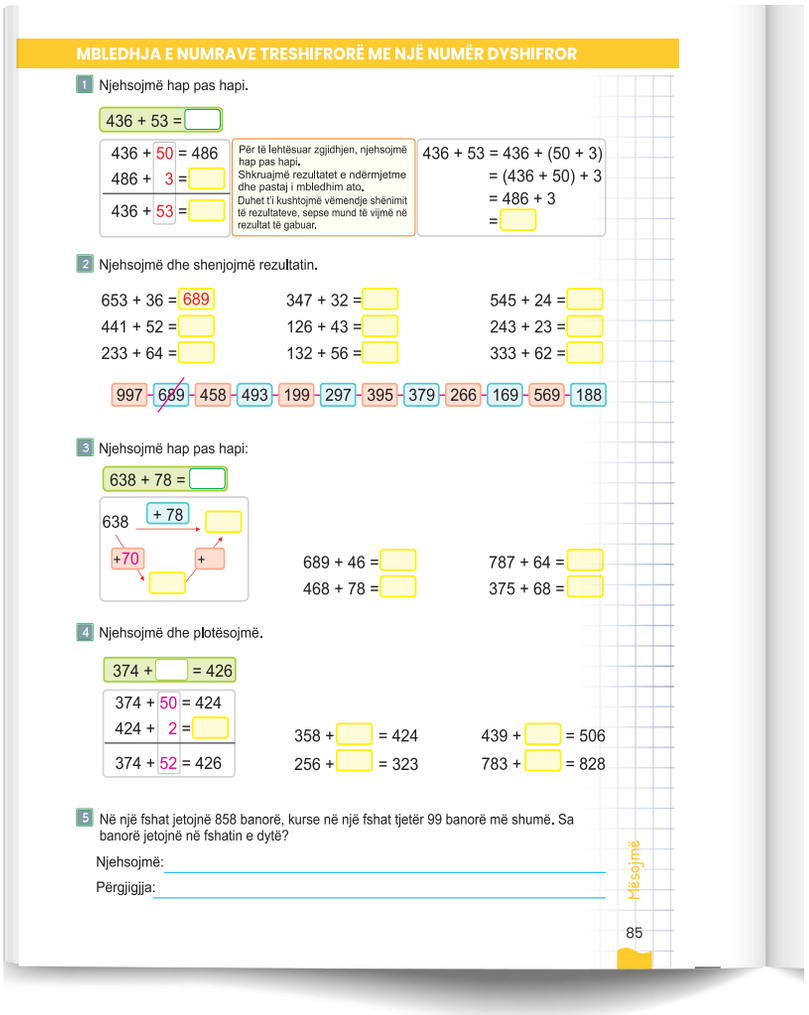

MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME NJË NUMËR DYSHIFROR

1 Njehsojmë hap pas hapi.

436 + 53 =

436 + 50 = 486
486 + 3 =
436 + 53 =

Për të lehtësuar zgjidhjen, njehsojmë hap pas hapi.
Shkruajmë rezultatet e ndërmjetme dhe pastaj i mbledhim ato.
Duhet t'i kushtojmë vëmendje shënimit të rezultateve, sepse mund të vijmë në rezultat të gabuar.

436 + 53 = 436 + (50 + 3)
= (436 + 50) + 3
= 486 + 3
=

2 Njehsojmë dhe shenjojmë rezultatin.

653 + 36 = 689
441 + 52 =
233 + 64 =

347 + 32 =
126 + 43 =
132 + 56 =

545 + 24 =
243 + 23 =
333 + 62 =

997 689 458 493 199 297 395 379 266 169 569 188

3 Njehsojmë hap pas hapi:

638 + 78 =

638 + 78
+70 +

689 + 46 =
468 + 78 =

787 + 64 =
375 + 68 =

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

374 + = 426

374 + 50 = 424
424 + 2 =
374 + 52 = 426

358 + = 424
256 + = 323

439 + = 506
783 + = 828

5 Në një fshat jetojnë 858 banorë, kurse në një fshat tjetër 99 banorë më shumë. Sa banorë jetojnë në fshatin e dytë?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

Mësojmë

85

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë me një numër dyshifror

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën dhe ndryshimin duke zbatuar vetinë e pandryshueshmërisë së shumës dhe ndryshimit;
- Zbaton vetinë e varshmërisë së shumës nga mbledhorët dhe të ndryshimit nga i zbritshmi dhe zbritësi në njehsime.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Mendo - Njehso -Thuaja grupit

Nxënësit në fillim të orës përsërisin rregullat e varshmërisë së shumës nga mbledhorët dhe pandryshueshmërisë së shumës si dhe rregullat e varshmërisë së ndryshimit nga zbritësi, i zbritshmi dhe pandryshueshmëria e ndryshimit.
Ata udhëzohen të plotësojnë tabelat në detyrën 1 në libër. Pas plotësimit pyeten: Cilën veti zbatuat?

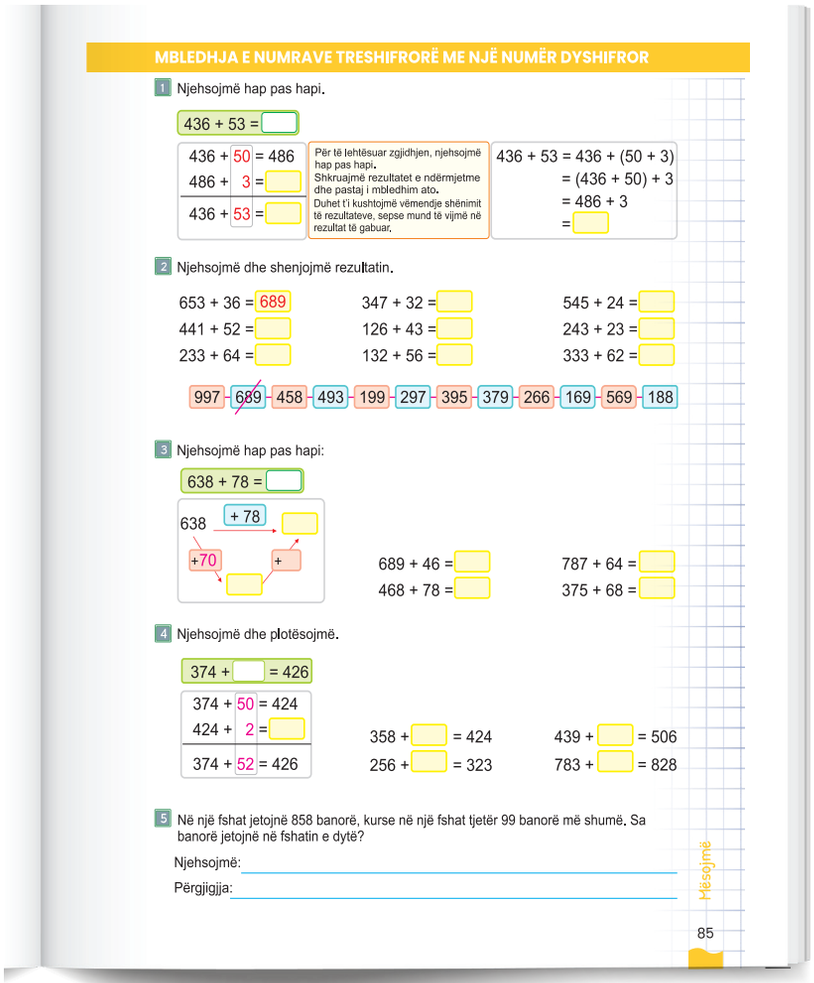

MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME NJË NUMËR DYSHIFROR

1 Njehsojmë hap pas hapi.

436 + 53 = ☐

436 + 50 = 486
486 + 3 = ☐
436 + 53 = ☐

Për të lehtësuar zgjidhjen, njehsojmë hap pas hapi. Shkruajmë rezultatet e ndërmjetme dhe pastaj i mbledhim ato. Duhet t'i kushtojmë vëmendje shënimit të rezultateve, sepse mund të vijmë në rezultat të gabuar.

436 + 53 = 436 + (50 + 3)
= (436 + 50) + 3
= 486 + 3
= ☐

2 Njehsojmë dhe shenjojmë rezultatin.

653 + 36 = 689
441 + 52 = ☐
233 + 64 = ☐

347 + 32 = ☐
126 + 43 = ☐
132 + 56 = ☐

545 + 24 = ☐
243 + 23 = ☐
333 + 62 = ☐

997 689 458 493 199 297 395 379 266 169 569 188

3 Njehsojmë hap pas hapi:

638 + 78 = ☐

638 + 78 = ☐
638 +70 = ☐
☐ + ☐ = ☐

689 + 46 = ☐
468 + 78 = ☐

787 + 64 = ☐
375 + 68 = ☐

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

374 + ☐ = 426

374 + 50 = 424
424 + 2 = ☐
374 + 52 = 426

358 + ☐ = 424
256 + ☐ = 323

439 + ☐ = 506
783 + ☐ = 828

5 Në një fshat jetojnë 858 banorë, kurse në një fshat tjetër 99 banorë më shumë. Sa banorë jetojnë në fshatin e dytë?

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

Mësojmë

85

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Punë e drejtuar

Detyra 3 - Nxënësit zbatojnë pandryshueshmërinë e ndryshimit në njehsimin e ndryshimit. Punohen dy shembuj.
Detyra 4 - Nxënësit njehsojnë shumën dhe ndryshimin në bazë të barazimit të dhënë. Punohet në dyshe. Më pas komentohen para klasës.
Detyra 5 lexohet e komentohet.
Detyra 8 - Nxënësit udhëzohen të plotësojnë tabelën, ku kanë për të njehsuar së pari ndryshimin, e më pas varshmërinë e ndryshimit nga zbritësi. Pas plotësimit komentohet para klasës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo - Zbulo - Njehso

Nxënësit udhëzohen të zbulojnë rregullën përmes njehsimit të barazimeve në detyrën 9.
Rregulla e tabelës së parë është: Nëse i zbritshmi rritet për 1 kurse zbritësi zvogëlohet po për atë numër, ndyshimi rritet për 2.
Plotësohet edhe tabela e dytë duke njehsuar. Rregulla është e dhënë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësi vlerësohet për saktësinë në zbatimin e vetive të varshmërisë së shumës nga mbledhorët e pandryshueshmërisë së saj si dhe të varshmërisë së ndryshimit nga i zbritshmi, zbritësi dhe pandryshueshmëria e tij.

Detyrë:
Detyra 6 dhe 7 (faqe 86).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 62

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhjen të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3; III/1,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pozita e objekteve në rrjetin koordinativ

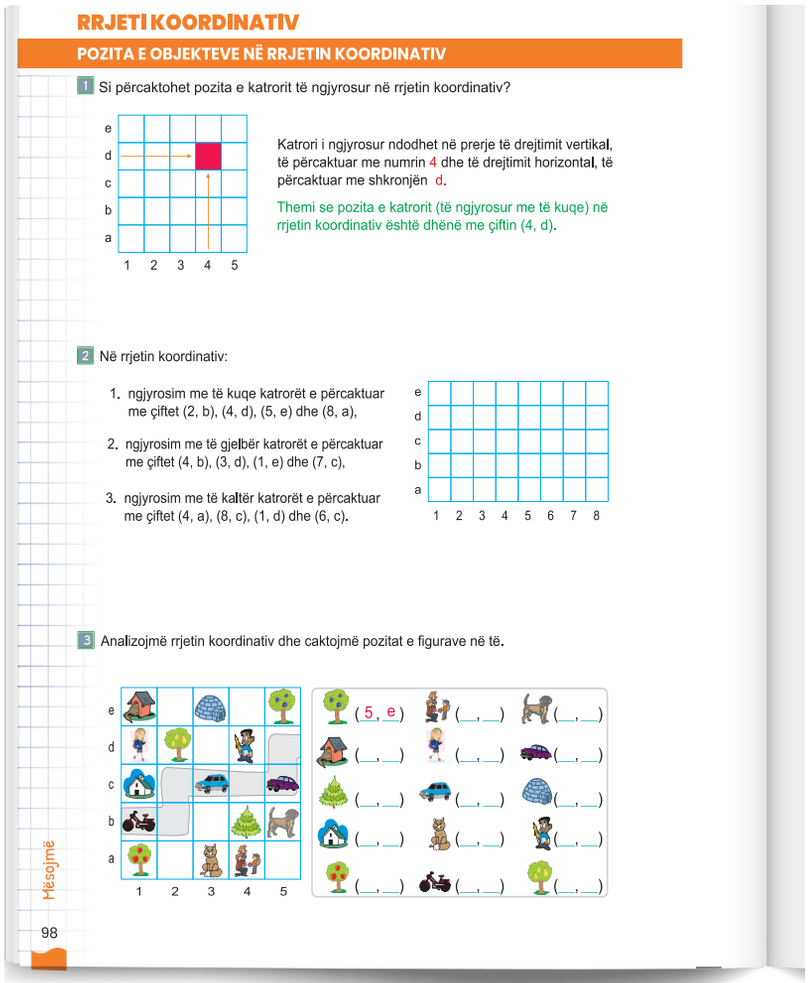
RRJETI KOORDINATIV

POZITA E OBJEKTEVE NË RRJETIN KOORDINATIV

1 Si përcaktohet pozita e katrorit të ngjyrosur në rrjetin koordinativ?

Katrori i ngjyrosur ndodhet në prerje të drejtimit vertikal, të përcaktuar me numrin 4 dhe të drejtimit horizontal, të përcaktuar me shkronjën d.

Themi se pozita e katrorit (të ngjyrosur me të kuqe) në rrjetin koordinativ është dhënë me çiftin (4, d).

2 Në rrjetin koordinativ:

1. ngjyrosim me të kuqe katrorët e përcaktuar me çiftet (2, b), (4, d), (5, e) dhe (8, a),
2. ngjyrosim me të gjelbër katrorët e përcaktuar me çiftet (4, b), (3, d), (1, e) dhe (7, c),
3. ngjyrosim me të kaltër katrorët e përcaktuar me çiftet (4, a), (8, c), (1, d) dhe (6, c).

3 Analizojmë rrjetin koordinativ dhe caktojmë pozitat e figurave në të.

(5, e)

Mësojmë

98

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Identifikon rreshtat dhe shtyllat e rrjetit koordinativ;
- Shënon koordinatat e rubrikave të dhëna në rrjetin koordinativ dhe anasjelltas.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shkathtësi për jetë, Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Mësimdhënësi/ja u parashtron pyetje nxënësve:
Si përcaktohet pozita e katrorit në rrjetin koordinativ?
Pas përgjigjeve të tyre mësimdhënësi/ja sqaron se nga rrjeti koordinativ për të gjetur koordinatën e katrorit veprojmë si në vijim: së pari përcaktojmë drejtimin vertikal dhe pastaj drejtimin horizontal të saj. Pra, saktësojmë se koordinata e katrorit është 4, d.

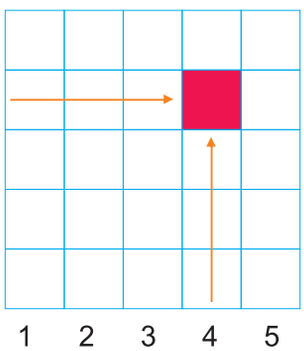

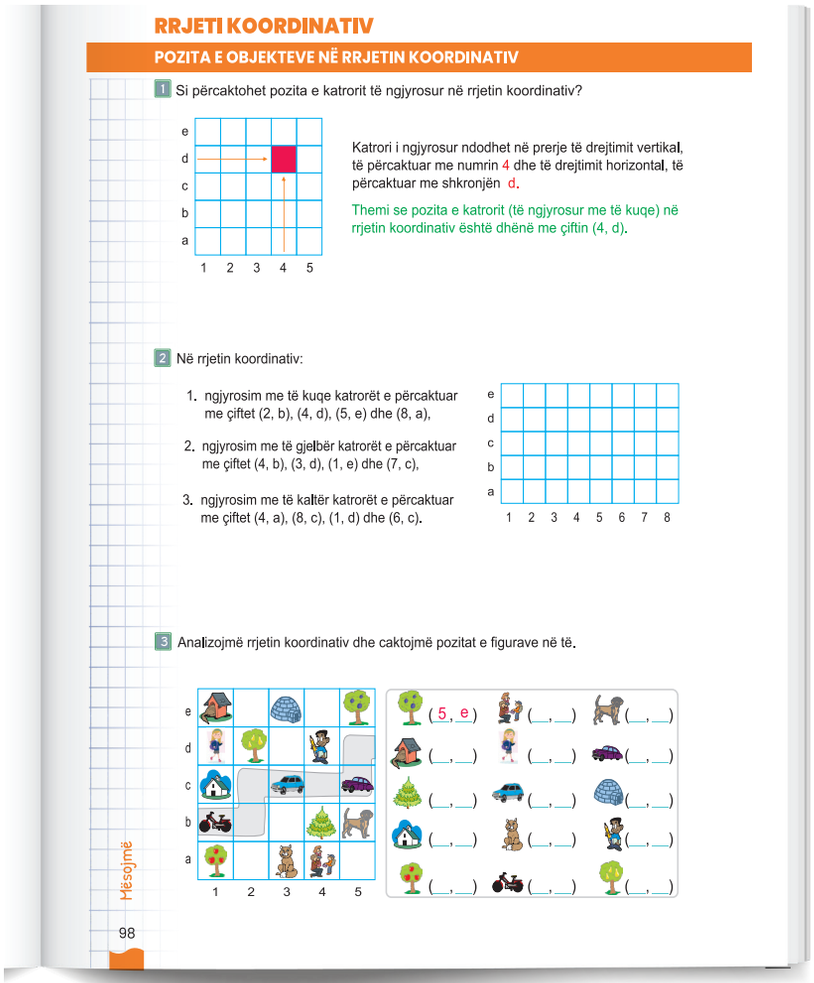

RRJETI KOORDINATIV

POZITA E OBJEKTEVE NË RRJETIN KOORDINATIV

1 Si përcaktohet pozita e katrorit të ngjyrosur në rrjetin koordinativ?

Katrori i ngjyrosur ndodhet në prerje të drejtimit vertikal, të përcaktuar me numrin 4 dhe të drejtimit horizontal, të përcaktuar me shkronjën d.

Themi se pozita e katrorit (të ngjyrosur me të kuqe) në rrjetin koordinativ është dhënë me çiftin (4, d).

2 Në rrjetin koordinativ:

1. ngjyrosim me të kuqe katrorët e përcaktuar me çiftet (2, b), (4, d), (5, e) dhe (8, a),
2. ngjyrosim me të gjelbër katrorët e përcaktuar me çiftet (4, b), (3, d), (1, e) dhe (7, c),
3. ngjyrosim me të kaltër katrorët e përcaktuar me çiftet (4, a), (8, c), (1, d) dhe (6, c).

3 Analizojmë rrjetin koordinativ dhe caktojmë pozitat e figurave në të.

(5, e)

Mësojmë

98

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e drejtuar

Në detyrën e dytë është vendosur një rrjet koordinativ i zbrazët dhe nga nxënësit kërkohet që të ngjyrosin katrorët përkatës me disa ngjyra sipas koordinatave të pikave të dhëna nën detyrën 1, 2 dhe 3.

1. ngjyrosim me të kuqe katrorët e përcaktuar me çiftet (2, b), (4, d), (5, e) dhe (8, a),
2. ngjyrosim me të gjelbër katrorët e përcaktuar me çiftet (4, b), (3, d), (1, e) dhe (7, c),
3. ngjyrosim me të kaltër katrorët e përcaktuar me çiftet (4, a), (8, c), (1, d) dhe (6, c).

Dhe do ta fitojme zgjidhjen si më poshtë:

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Mendo - Zbulo - Njehso

Bazuar në zgjidhjen e detyrës së dytë, nxënësit në librat e tyre do të caktojnë pozitat e figurave dhe do të analizojnë rrjetin koordinativ.

(5, e)

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në identifikimin e drejtë të rreshtave dhe shtyllave të rrjetit koordinativ dhe për saktësinë e shënimit të koordinatave të rubrikave të dhëna në rrjetin koordinativ dhe anasjelltas.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 63

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Koordinatat e pikave

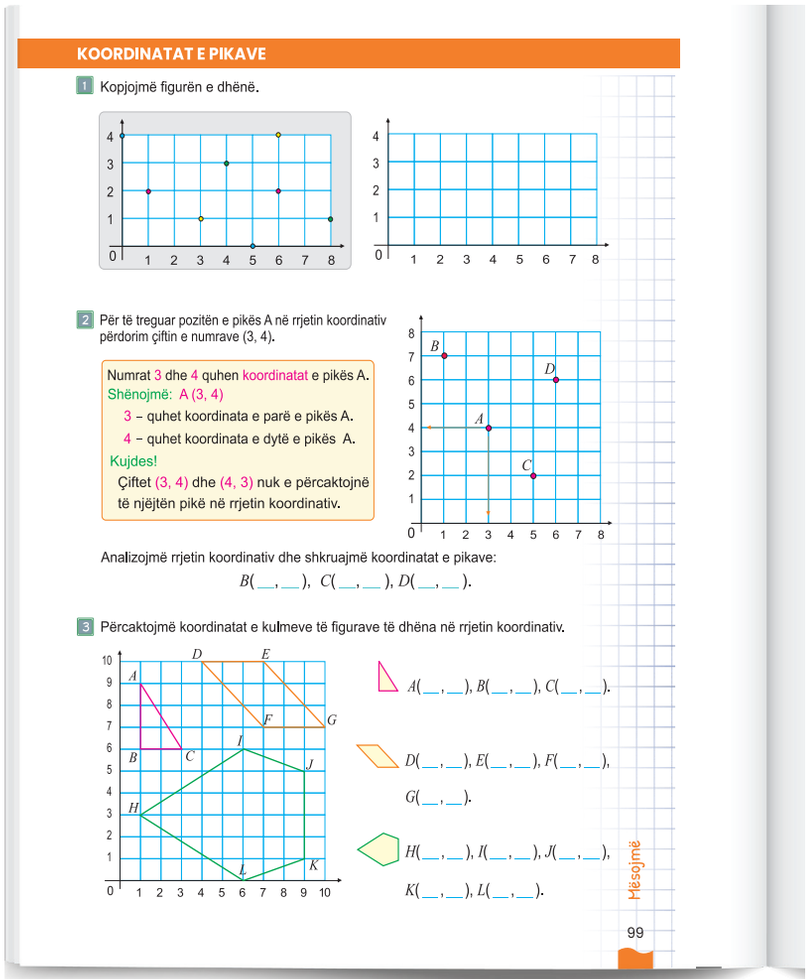
KOORDINATAT E PIKAVE

1 Kopjojmë figurën e dhënë.

2 Për të treguar pozitën e pikës A në rrjetin koordinativ përdorim çiftin e numrave (3, 4).

Numrat 3 dhe 4 quhen koordinatat e pikës A.
Shënojmë: A (3, 4)
3 – quhet koordinata e parë e pikës A.
4 – quhet koordinata e dytë e pikës A.
Kujdes!
Çiftet (3, 4) dhe (4, 3) nuk e përcaktojnë të njëjtën pikë në rrjetin koordinativ.

Analizojmë rrjetin koordinativ dhe shkruajmë koordinatat e pikave:
B(__, __), C(__, __), D(__, __).

3 Përcaktojmë koordinatat e kulmeve të figurave të dhëna në rrjetin koordinativ.

A(__, __), B(__, __), C(__, __).
D(__, __), E(__, __), F(__, __), G(__, __).
H(__, __), I(__, __), J(__, __), K(__, __), L(__, __).

Mësojmë

99

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet pikat në rrjetin koordinativ;
- Identifikon rreshtat dhe shtyllat e rrjetit koordinativ;
- Përcaktojnë koordinatat e kulmeve në figurat e dhëna në rrjetin koordinativ.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: litar, shkronja magnetike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Lojë me numra

Para së të fillohet me detyrat në libër bashkë me nxënësit ndërtohet në dysheme një rrjet koordiantiv. Rrjeti koordiantiv mund të formohet me ngjitës ose edhe me shkumësa me ngjyra.
Kërkohet nga nxënësit e caktuar të pozicionohen në pika të ndryshme.
Një nxënës tjetër gjen koordinatat e pikave. Përsëritet kjo veprimtari me dy ose tre nxënës deri sa të kuptohen nga nxënësit koordinatat e pikave në rrjetin koordinativ. Më pas mund të kërkohet nga nxënësit të kapen për dore dhe të formojnë figura gjeometrike të ndryshme.

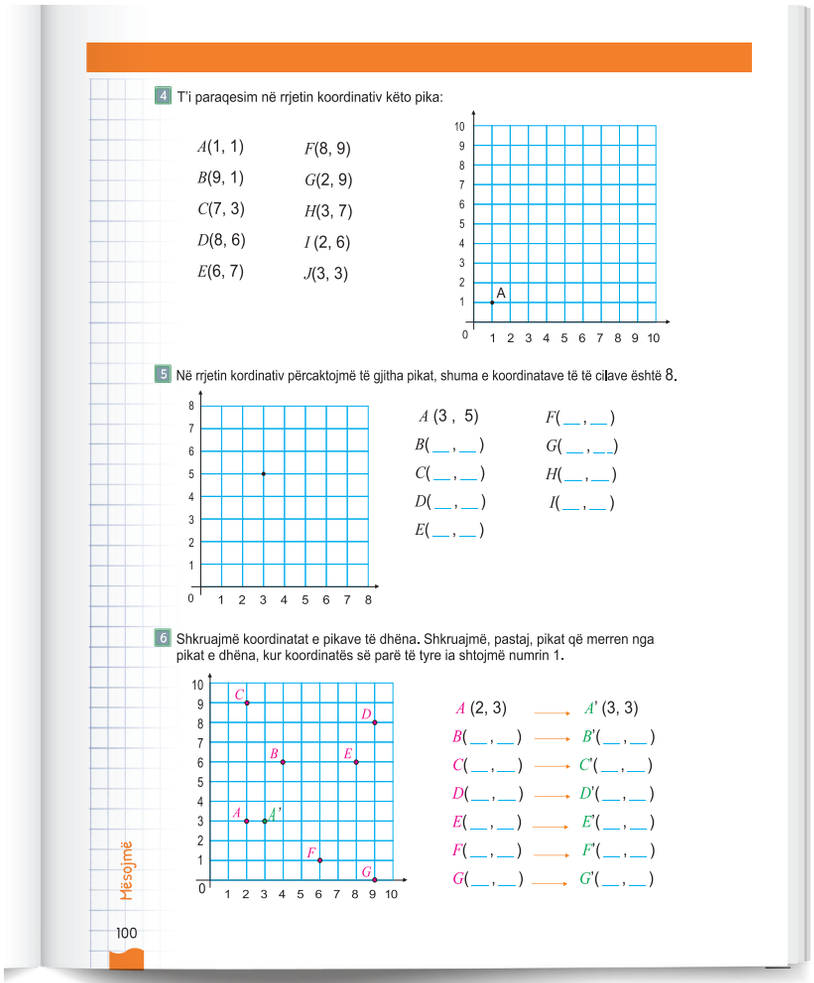

4 T'i paraqesim në rrjetin koordinativ këto pika:

$A(1, 1)$ $F(8, 9)$
$B(9, 1)$ $G(2, 9)$
$C(7, 3)$ $H(3, 7)$
$D(8, 6)$ $I(2, 6)$
$E(6, 7)$ $J(3, 3)$

5 Në rrjetin kordinativ përcaktojmë të gjitha pikat, shuma e koordinatave të të cilave është 8.

$A(3, 5)$ $F(__, __)$
$B(__, __)$ $G(__, __)$
$C(__, __)$ $H(__, __)$
$D(__, __)$ $I(__, __)$
$E(__, __)$

6 Shkruajmë koordinatat e pikave të dhëna. Shkruajmë, pastaj, pikat që merren nga pikat e dhëna, kur koordinatës së parë të tyre ia shtojmë numrin 1.

$A(2, 3) \rightarrow A'(3, 3)$
$B(__, __) \rightarrow B'(__, __)$
$C(__, __) \rightarrow C'(__, __)$
$D(__, __) \rightarrow D'(__, __)$
$E(__, __) \rightarrow E'(__, __)$
$F(__, __) \rightarrow F'(__, __)$
$G(__, __) \rightarrow G'(__, __)$

Mësojmë

100

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Paraqitet në ekran detyra 1 në faqe 99 dhe kërkohet nga nxënësit të analizojnë dhe të kopjojnë pikat në figurën tjetër.
Detyra e radhës prezanton një rrjet koordinativ ku janë të vendosura katër pika, ku për të treguar pozitën e tyre në rrjetin koordinativ përdorim çiftin e numrave (3, 4).
Secila prej pikave shoqërohet me shkronja. Sqarohen koordinatat duke u bazuar në udhëzimet që gjenden në libër. Theksohet se: numrat 3 dhe 4 quhen koordinatat e pikës A.
Shënojmë: A(3, 4)
3 - quhet koordinata e parë e pikës A.
4 - quhet koordinata e dytë e pikës A. Duhet pasur kujdes se çiftet (3,4) dhe (4,3) nuk e përcaktojnë të njëjtën pikë në rrjetin koordinativ.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Vëzhgo - analizo - zbato

Kalohet te detyra 3, në të njëjtën faqe, ku kërkohet nga nxënësit të identifikojnë koordinatat e secilës pikë të secilës figurë dhe ta shqyrtojnë atë.
P.sh., te trekëndëshi kemi kulmet A, B, C, me koordinatat A (1, 9); B (1, 6); C (3, 6).
Në mënyrë të ngjashme paraqesin pikat në rrjetin koordinativ në detyrën 4, faqe 100.

Kalohet te detyra 5, ku nxënësit duhet së pari të gjejnë dy mbledhorë që japin numrin 8. Organizohen në dyshe dhe nëpërmjet lojës me zar gjejnë dy mbledhorët që formojnë numrin 8.
Njëri gjuan zarin p.sh., numri (4), dhe nxënësi tjetër duhet të thotë mbledhorin e dytë, pastaj ndërrohen rolet. Më pas ata mbledhorë i vendosin në rrjetin koordinativ dhe i përcaktojnë pikat.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e pikave në rrjetin koordinativ, identifikimin e rreshtave dhe shtyllave dhe përcaktimin e koordinatave të kulmeve të figurave.

Detyrë:
Detyra 6 (faqe 100).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 64

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Ngjyros figurën simetrike dhe krijon figura simetrike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1.3; II.4,7; III.3,4,5;

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,.5; 2.2; 3.1; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Figurat simetrike ndaj një drejtëze të dhënë

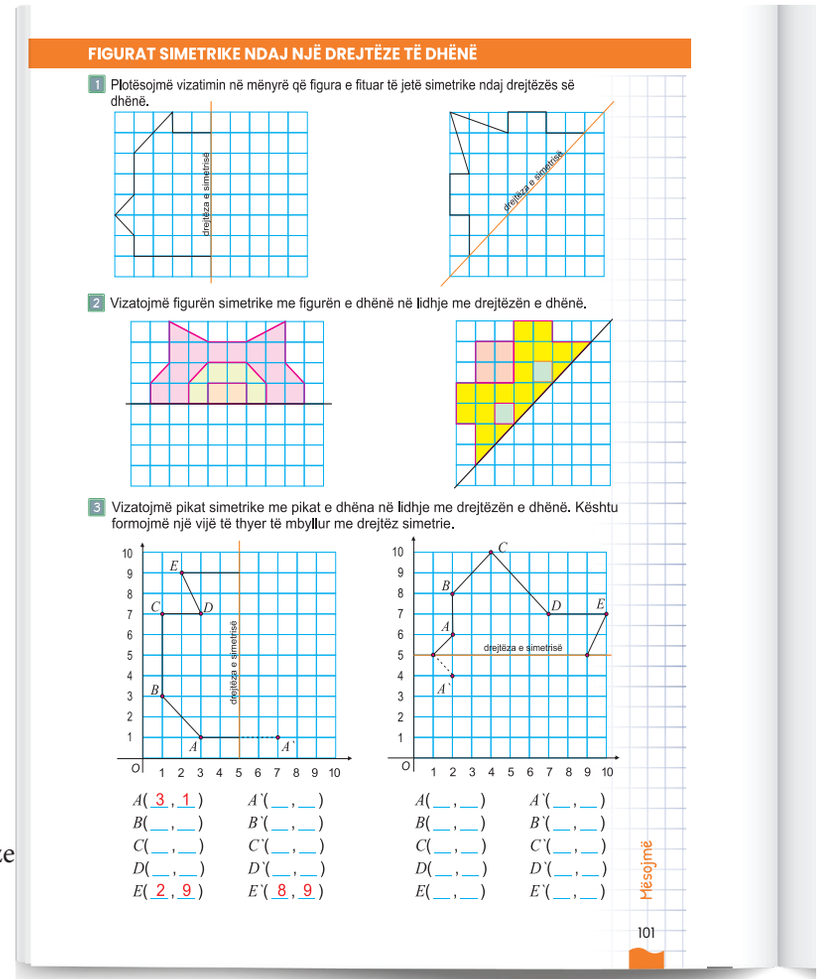

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Vizaton figurën simetrike ndaj drejtëzës së simetrisë;
- Vizaton pikat simetrike me pikat e dhëna në lidhje me drejtëzën simetrike duke ua caktuar koordinatat e pikave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Nxënësve u kërkohet të tregojnë se çfarë paraqet simetria.

Japin shembuj nga jeta.

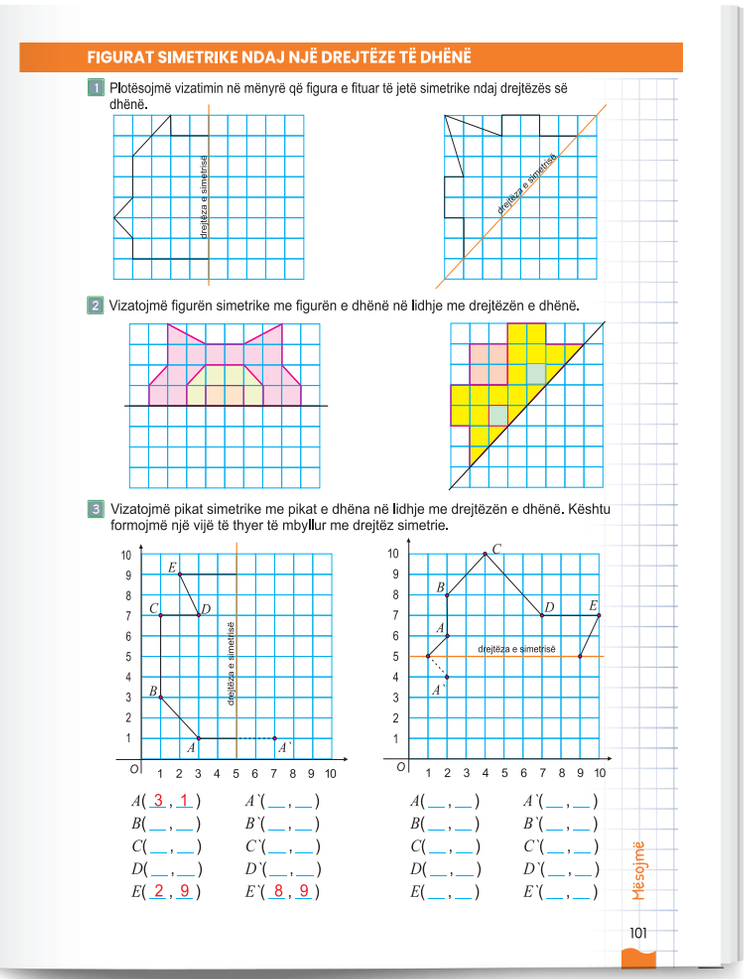

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Vizatim

Detyra 1 - Nxënësit udhëzohen të plotësojnë vizatimin në mënyrë që figura e fituar të jetë simetrike ndaj drejtëzës së dhënë. Udhëzohen të fillojnë nga drejtëza e simetrisë të plotësojnë vizatimin. Përdoret vizorja. Kujdes të veçantë duhet te shembulli i dytë për shkak të pozitës së pjerrët të figurës.
Detyra 2 është e natyrës së njëjtë me detyrën e mësipërme, vetëm që kanë në fund për ta ngjyrosur figurën. Punohet vetëm një shembull.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Vizato - Formo

Nxënësit vizatojnë pikat simetrike me pikat e dhëna në lidhje me drejtëzën e dhënë. Pastaj do të shkruajnë koordinatat e pikave të caktuara. Punohet shembulli 1.
Koordinatat e pikave janë këto: A (3, 1) A' (7, 1)
B (1, 3) B' (9, 3)
C (1, 7) C' (9. 7)
D (3, 7) D' (7, 7)
E (3, 9) E' (8, 9)

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në vizatimin e figurës dhe pikave në lidhje me drejtëzën e simetrisë dhe pikave të dhëna simetrike duke ua caktuar koordinatat e tyre.

Detyrë:
Detyra 3 (faqe 101).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 65

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhjen e problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3; III/1,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zhvendosja e figurave

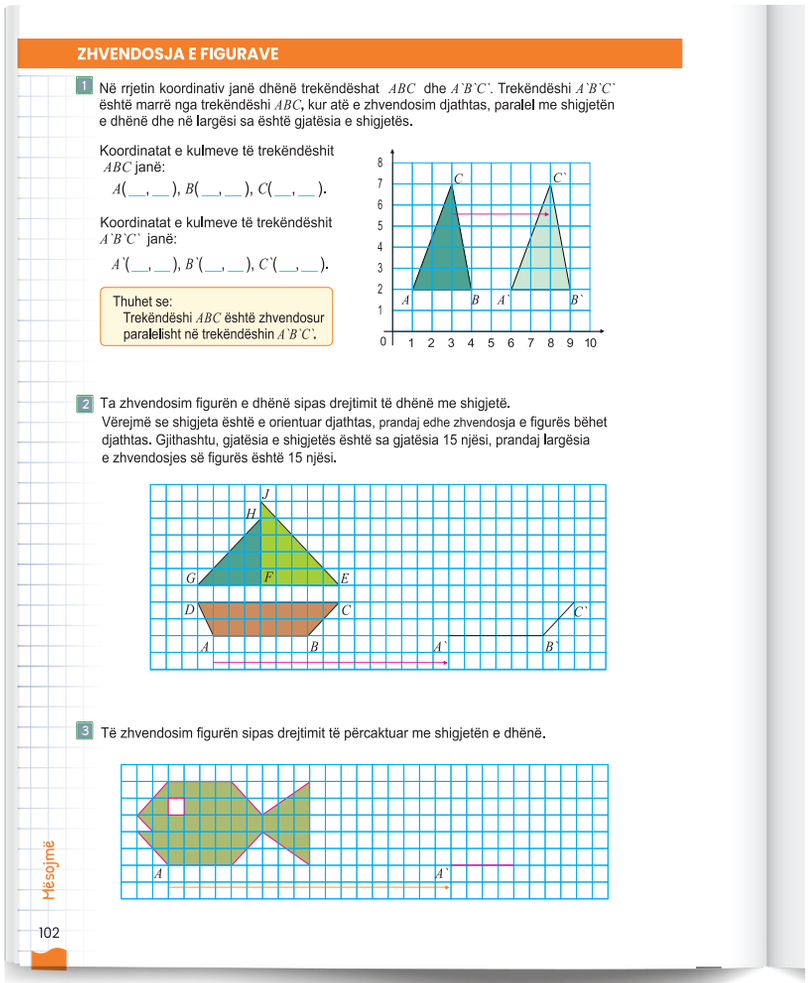
ZHVENDOSJA E FIGURAVE

1 Në rrjetin koordinativ janë dhënë trekëndëshat ABC dhe $A`B`C`$. Trekëndëshi $A`B`C`$ është marrë nga trekëndëshi ABC, kur atë e zhvendosim djathtas, paralel me shigjetën e dhënë dhe në largësi sa është gjatësia e shigjetës.

Koordinatat e kulmeve të trekëndëshit ABC janë:
$A(__,__)$, $B(__,__)$, $C(__,__)$.

Koordinatat e kulmeve të trekëndëshit $A`B`C`$ janë:
$A`(__,__)$, $B`(__,__)$, $C`(__,__)$.

Thuhet se:
Trekëndëshi ABC është zhvendosur paralelisht në trekëndëshin $A`B`C`$.

2 Ta zhvendosim figurën e dhënë sipas drejtimit të dhënë me shigjetë.
Vërejmë se shigjeta është e orientuar djathtas, prandaj edhe zhvendosja e figurës bëhet djathtas. Gjithashtu, gjatësia e shigjetës është sa gjatësia 15 njësi, prandaj largësia e zhvendosjes së figurës është 15 njësi.

3 Të zhvendosim figurën sipas drejtimit të përcaktuar me shigjetën e dhënë.

Mësojmë

102

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Shënon koordinatat e rubrikave të dhëna në rrjetin koordinativ dhe anasjelltas;
- Paraqet pikat në rrjetin koordinativ;
- Zhvendos figurat brenda rrjetit koordinativ.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shkathtësi për jetë, Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Pjesa e parë e orës mund të shfrytëzohet për kontrollim të detyrave të shtëpisë nga figurat simetrike dhe të jepet ndonjë sqarim shtesë.

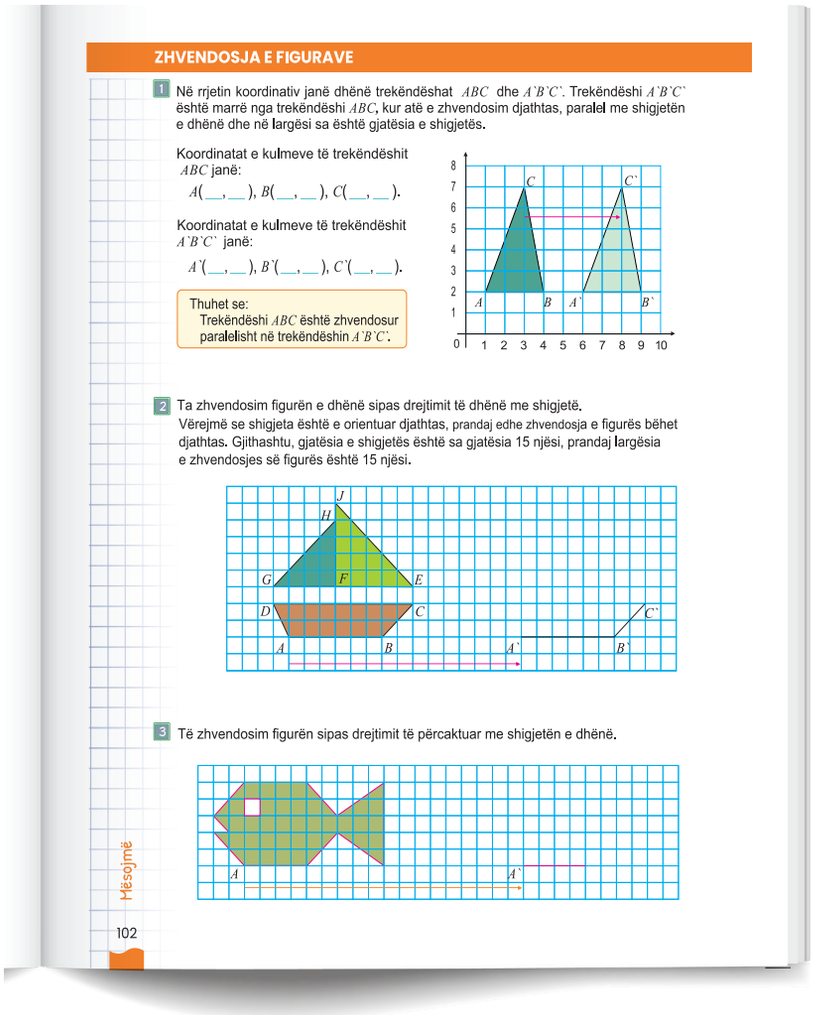

ZHVENDOSJA E FIGURAVE

1 Në rrjetin koordinativ janë dhënë trekëndëshat ABC dhe $A`B`C`$. Trekëndëshi $A`B`C`$ është marrë nga trekëndëshi ABC, kur atë e zhvendosim djathtas, paralel me shigjetën e dhënë dhe në largësi sa është gjatësia e shigjetës.

Koordinatat e kulmeve të trekëndëshit ABC janë:

$A(__,__)$, $B(__,__)$, $C(__,__)$.

Koordinatat e kulmeve të trekëndëshit $A`B`C`$ janë:

$A`(__,__)$, $B`(__,__)$, $C`(__,__)$.

Thuhet se:
Trekëndëshi ABC është zhvendosur paralelisht në trekëndëshin $A`B`C`$.

2 Ta zhvendosim figurën e dhënë sipas drejtimit të dhënë me shigjetë.
Vërejmë se shigjeta është e orientuar djathtas, prandaj edhe zhvendosja e figurës bëhet djathtas. Gjithashtu, gjatësia e shigjetës është sa gjatësia 15 njësi, prandaj largësia e zhvendosjes së figurës është 15 njësi.

3 Të zhvendosim figurën sipas drejtimit të përcaktuar me shigjetën e dhënë.

Mësojmë

102

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Në këtë fazë të orës paraqesim një skemë të rrjetit koordinativ ku një trekëndësh zhvendoset në anën e djathtë të tij duke mos ndryshuar dimensionin por vetëm duke ndryshuar koordinatat në atë rrjet koordinativ.

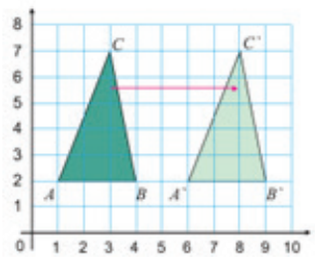

Nga nxënësit kërkojmë që paraprakisht të identifikojnë koordinatat e trekëndëshit të parë dhe pastaj të identifikojnë koordinatat e trekëndëshit të zhvendosur në mënyrë paralele. Në detyrën 2 kërkohet nga nxënësit që në libër t'i zhvendosin figurat e dhëna për 15 njësi nga ana e djathtë.

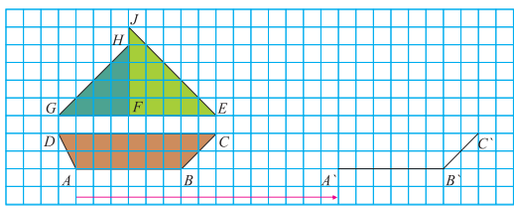

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Në pjesën e mbetur të orës zgjidhet detyra 3 ku kërkohet zhvendosja e figurës së dhënë sipas drejtimit të përcaktuar të shigjetës.
Nxënësit duhet të numërojnë se sa katrorë është e gjatë shigjeta dhe pastaj çdo pikë të figurës duhet ta zhvendosin për gjatësinë e njëjtë nga origjina.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në shënimin e drejtë të koordinatave në rrjetin koordinativ si dhe për paraqitjen e pikave në rrjetin koordinativ duke vlerësuar dhe zhvendosur saktë figurat brenda rrjetit.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 66

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhjen e problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3; III/1,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

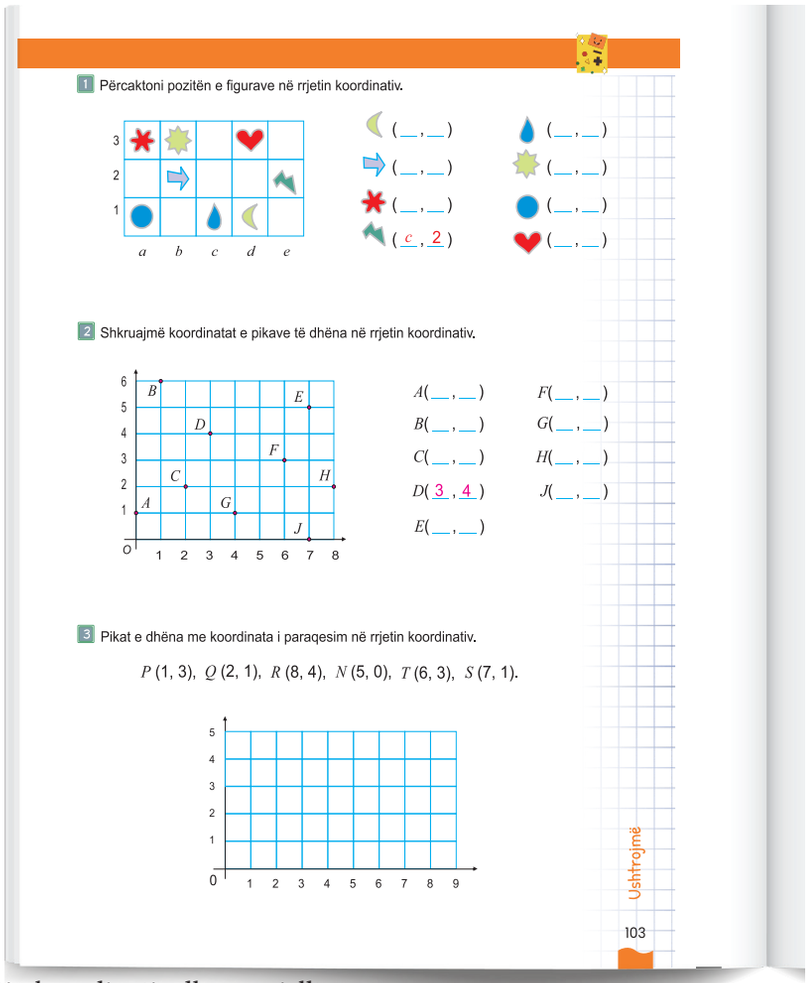

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zhvendosja e figurave (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Shënon koordinatat e rubrikave të dhëna në rrjetin koordinativ dhe anasjelltas;
- Paraqet pikat në rrjetin koordinativ;
- Bën zhvendosjen e figurave brenda rrjetit koordinativ.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Pjesa hyrëse e njësisë mësimore përdoret për të përcaktuar në përgjithësi lidhjet në rrjetin koordinativ, pikat dhe figurat gjeometrike brenda tyre dhe koordinatat e pikave.
Në detyrën 1 është dhënë një rrjet koodinativ dhe kërkohet të përcaktohet pozita e secilës figurë brenda rrjetit koordinativ.

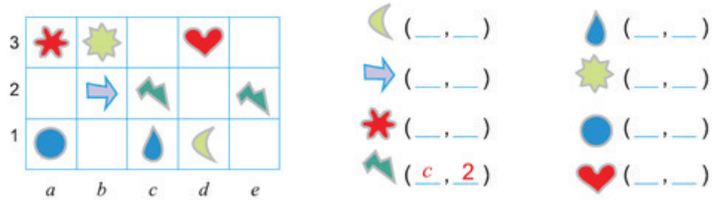

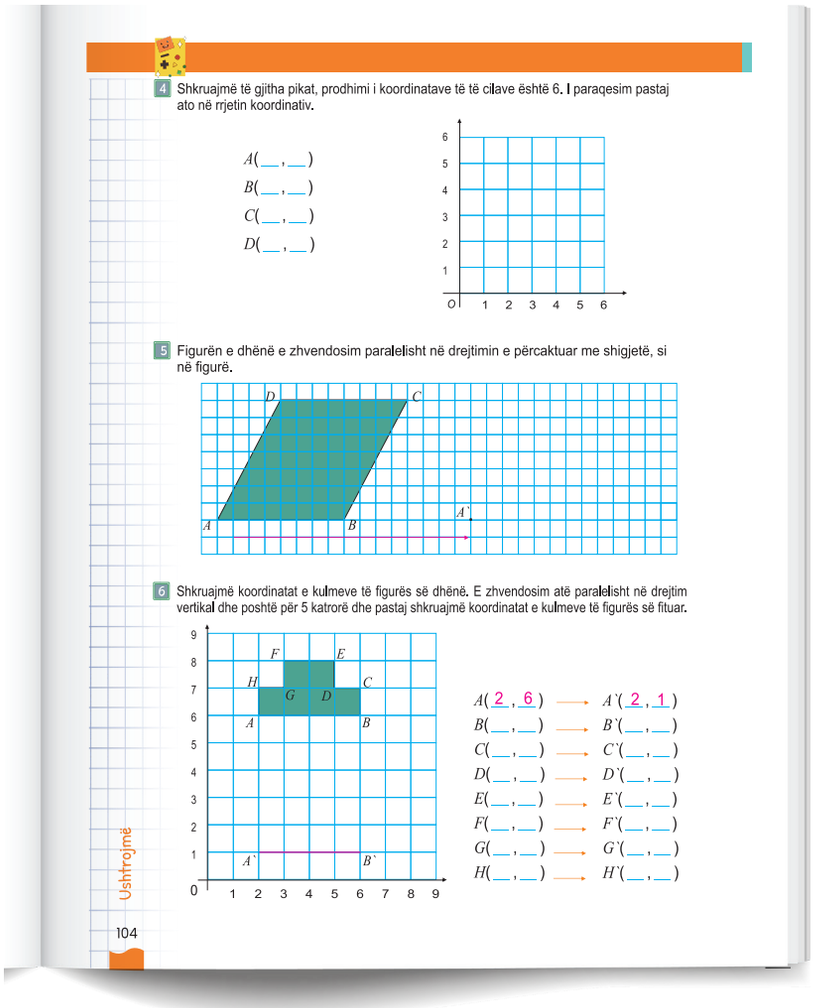

4 Shkruajmë të gjitha pikat, prodhimi i koordinatave të të cilave është 6. I paraqesim pastaj ato në rrjetin koordinativ.

$A(__,__)$
$B(__,__)$
$C(__,__)$
$D(__,__)$

5 Figurën e dhënë e zhvendosim paralelisht në drejtimin e përcaktuar me shigjetë, si në figurë.

6 Shkruajmë koordinatat e kulmeve të figurës së dhënë. E zhvendosim atë paralelisht në drejtim vertikal dhe poshtë për 5 katrorë dhe pastaj shkruajmë koordinatat e kulmeve të figurës së fituar.

$A(2,6) \rightarrow A'(2,1)$
$B(__,__) \rightarrow B'(__,__)$
$C(__,__) \rightarrow C'(__,__)$
$D(__,__) \rightarrow D'(__,__)$
$E(__,__) \rightarrow E'(__,__)$
$F(__,__) \rightarrow F'(__,__)$
$G(__,__) \rightarrow G'(__,__)$
$H(__,__) \rightarrow H'(__,__)$

Ushtrojmë

104

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Detyra 2 paraqet një rrjet koordinativ dhe pikat brenda tij. Nga nxënësit kërkohet që në grupe të vogla t'i identifikojnë koordinatat e këtyre pikave.

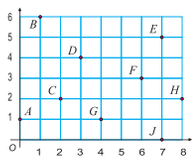

$A(__,__)$ $F(__,__)$
$B(__,__)$ $G(__,__)$
$C(__,__)$ $H(__,__)$
$D(3,4)$ $J(__,__)$
$E(__,__)$

Fitohet:

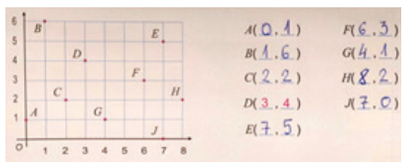

$A(0.1)$ $F(6.3)$
$B(1.6)$ $G(4.1)$
$C(2.2)$ $H(8.2)$
$D(3.4)$ $J(7.0)$
$E(7.5)$

Detyra 3 është rast i anasjellë i detyrës numër 2 sepse këtu janë dhënë koordinatat dhe kërkohet nga nxënësit t'i paraqesin ato në rrjetin koordinativ.

$P(1, 3)$, $Q(2, 1)$, $R(8, 4)$, $N(5, 0)$, $T(6, 3)$, $S(7, 1)$.

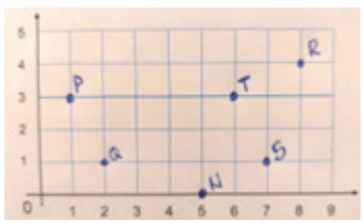

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Nxënësit udhëzohen të zgjidhin detyrën 4 dhe 5 në mënyrë individuale.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në shënimin e koordinatave në rrjetin koordinativ si dhe për paraqitjen e pikave në rrjetin koordinativ duke vlerësuar dhe zhvendosur saktë figurat brenda rrjetit.

Detyrë:
Detyra 6 (faqe 104).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 67

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen matjet e ndryshme duke përdorur njësitë standarde.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Metri dhe centimetri

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Emërton nënfishat dhe shumëfishat e metrit;
- Përdor metrin dhe centimetrin si njësi matëse të gjatësisë;
- Tregon ose përshkruan se si bëhen shndërrimet e nevojshme në detyrat e dhëna.

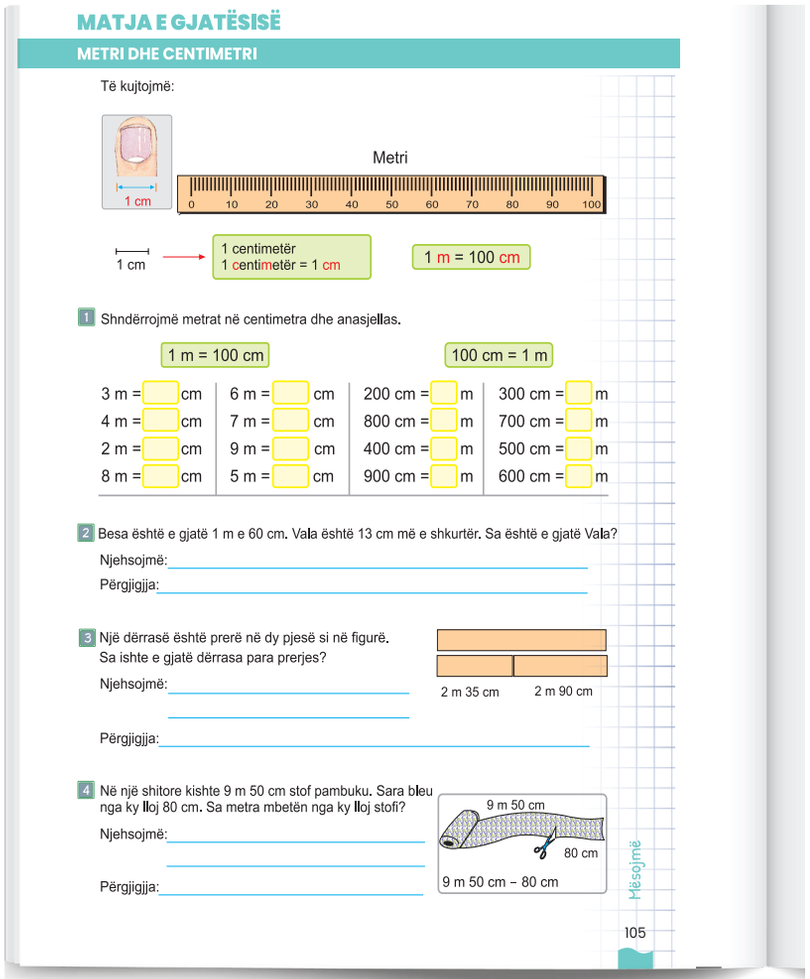
MATJA E GJATËSISË

METRI DHE CENTIMETRI

Të kujtojmë:

1 cm

Metri

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

1 cm → 1 centimetër
1 centimetër = 1 cm

1 m = 100 cm

1 Shndërrojmë metrat në centimetra dhe anasjellas.

1 m = 100 cm				100 cm = 1 m			
3 m = ☐ cm	6 m = ☐ cm	200 cm = ☐ m	300 cm = ☐ m
4 m = ☐ cm	7 m = ☐ cm	800 cm = ☐ m	700 cm = ☐ m
2 m = ☐ cm	9 m = ☐ cm	400 cm = ☐ m	500 cm = ☐ m
8 m = ☐ cm	5 m = ☐ cm	900 cm = ☐ m	600 cm = ☐ m

2 Besa është e gjatë 1 m e 60 cm. Vala është 13 cm më e shkurtër. Sa është e gjatë Vala?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

3 Një dërrasë është prerë në dy pjesë si në figurë. Sa ishte e gjatë dërrasa para prerjes?
2 m 35 cm 2 m 90 cm
Njehsojmë:
Përgjigjja:

4 Në një shitore kishte 9 m 50 cm stof pambuku. Sara bleu nga ky lloj 80 cm. Sa metra mbetën nga ky lloj stofi?
9 m 50 cm
80 cm
9 m 50 cm – 80 cm
Njehsojmë:
Përgjigjja:

Mësojmë

105

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Metër druri.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Kërkohet nga nxënësit të përmendin disa njësi të gjatësisë, duke u nxitur nga pyetjet:
- Si mendoni, cila njësi përdoret për:
1) gjatësinë e klasës;
2) gjatësinë e tavolinës suaj;
3) gjatësinë e librit.
Mund të shfrytëzohet dhe një dërrasë e hollë me gjatësi prej një metër, të vizatuar në të centimetrat dhe decimetrat e nevojshëm, dhe të shpjegojë lidhjen e metrit dhe centimetrit.

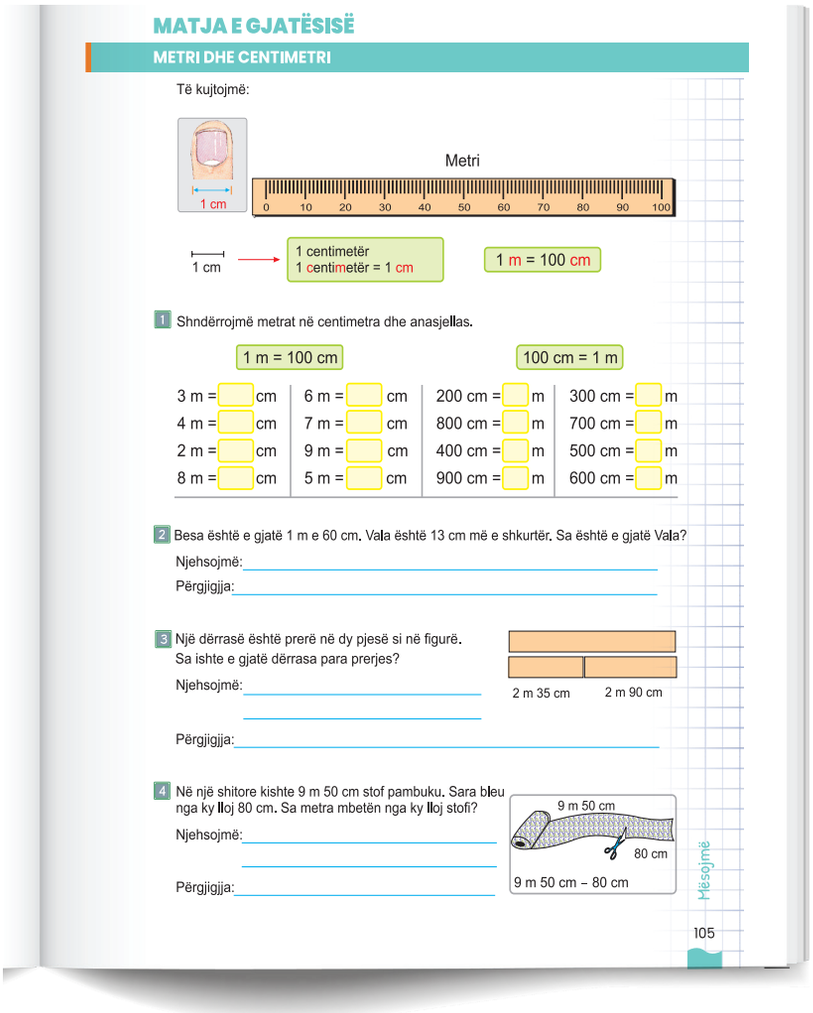

MATJA E GJATËSISË

METRI DHE CENTIMETRI

Të kujtojmë:

1 cm

Metri

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

1 cm → 1 centimetër
1 centimetër = 1 cm

1 m = 100 cm

1 Shndërrojmë metrat në centimetra dhe anasjellas.

1 m = 100 cm

3 m = ☐ cm	6 m = ☐ cm	200 cm = ☐ m	300 cm = ☐ m
4 m = ☐ cm	7 m = ☐ cm	800 cm = ☐ m	700 cm = ☐ m
2 m = ☐ cm	9 m = ☐ cm	400 cm = ☐ m	500 cm = ☐ m
8 m = ☐ cm	5 m = ☐ cm	900 cm = ☐ m	600 cm = ☐ m

100 cm = 1 m

2 Besa është e gjatë 1 m e 60 cm. Vala është 13 cm më e shkurtër. Sa është e gjatë Vala?

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

3 Një dërrasë është prerë në dy pjesë si në figurë. Sa ishte e gjatë dërrasa para prerjes?

2 m 35 cm 2 m 90 cm

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

4 Në një shitore kishte 9 m 50 cm stof pambuku. Sara bleu nga ky lloj 80 cm. Sa metra mbetën nga ky lloj stofi?

9 m 50 cm

80 cm

9 m 50 cm – 80 cm

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

Mësojmë

105

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Fillohet me sqarime elementare duke u nisur nga gjerësia e një gishti, e duke vazhduar me vizoret e tyre.

Detyra e parë në faqe 105 përmban disa shembuj ku kërkohet të bëhet shndërrimi nga metri në centimetër dhe anasjelltas, duke e ditur raportin në mes tyre.

Detyra 3 thotë: Besa është e gjatë 1 m e 60 cm. Vala është 13 cm më e shkurtër. Sa është e gjatë Vala?

Mënyra e të shkruarit mund të bëhet në shumë forma, por për momentin është e rëndësishme që nxënësit të kuptojnë se si bëhet llogaritja. Pra, meqë Vala është për 13 cm më e shkurtër, atëherë, duhet marrë për bazë gjatësinë e Besës, që është 1 m e 60 cm dhe t'i zbresim 13 cm. Prandaj, gjatësia e Valës është 1 m e 47 cm.

Detyra e radhës ilustrohet me një figurë, nga e cila edhe duhet të gjendet zgjidhja -

Një dërrasë është prerë në dy pjesë si në figurë:

2m 35 cm 2m 90 cm

- Sa ishte e gjatë dërrasa para prerjes?

Pra, meqë madhësitë e dy copave të dërrasës janë të dhëna, atëherë, gjatësia e dërrasës para prerjes ka qenë kur i mbledhim gjatësitë e këtyre dy copave:

2 m 35 cm + 2 m 90 cm = 5 m 25 cm.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Vëzhgo - analizo - zbato

Kërkohet nga nxënësit që detyrën e fundit të përpiqen ta zgjidhin individualisht duke e nxjerrë rezultatin e kërkuar. Bëhet prezantimi i tyre para klasës duke e përshkruar mënyrën e zgjidhjes së detyrës me fjalë. P.sh.: 9 m 50 cm – 80 cm = 950 cm – 80 cm = 870 cm ose 8 m e 70 cm.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për emërtimin e nënfishave dhe shumëfishave të metrit, përdorimin e tyre për matjen e gjatësisë dhe zgjidhjen e detyrave duke i kryer shndërrimet e nevojshme.

Detyrë:
Jepen 2 detyra me fjalë lidhur me njësitë matëse.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

_____

_____

Mësimi 68

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema me fjalë në lidhje me gjatësitë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Decimetri

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përdor decimetrin si njësi matëse për të kryer veprime;
- Krahason njësitë matëse të gjatësisë;
- Përshkruan kryerjen e shndërrimeve të bëra në detyrat e dhëna.

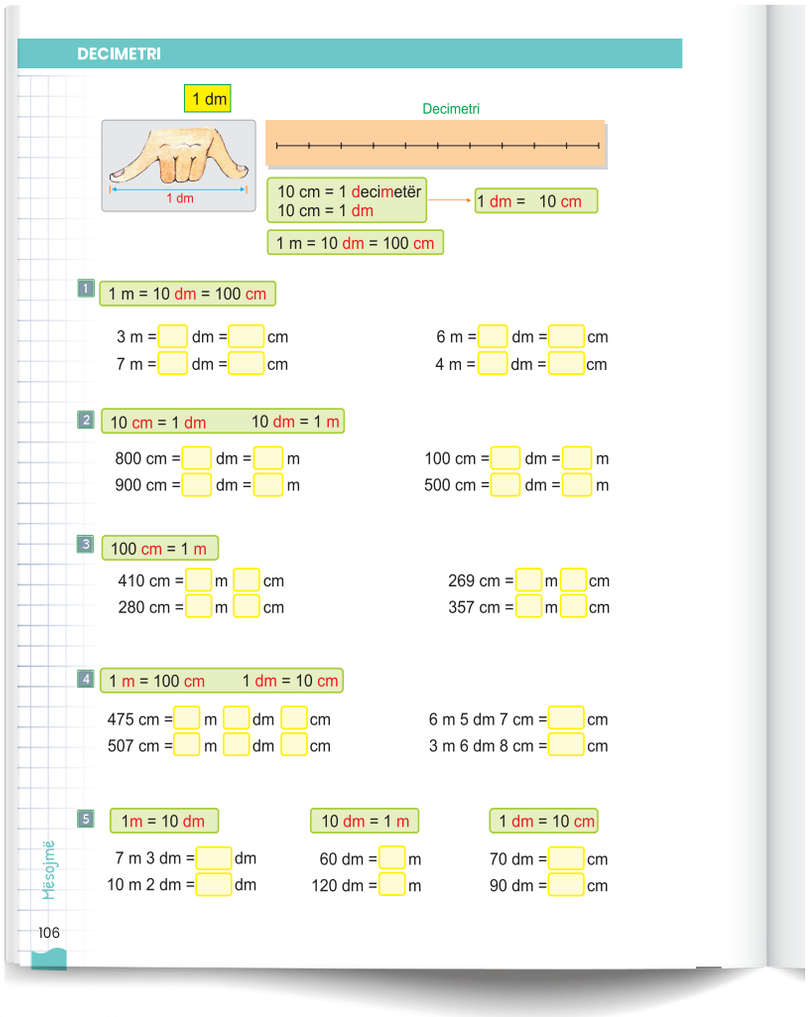
DECIMETRI

1 dm

Decimetri

10 cm = 1 decimetër
10 cm = 1 dm

1 dm = 10 cm

1 m = 10 dm = 100 cm

1 1 m = 10 dm = 100 cm

3 m = dm = cm
7 m = dm = cm

6 m = dm = cm
4 m = dm = cm

2 10 cm = 1 dm 10 dm = 1 m

800 cm = dm = m
900 cm = dm = m

100 cm = dm = m
500 cm = dm = m

3 100 cm = 1 m

410 cm = m cm
280 cm = m cm

269 cm = m cm
357 cm = m cm

4 1 m = 100 cm 1 dm = 10 cm

475 cm = m dm cm
507 cm = m dm cm

6 m 5 dm 7 cm = cm
3 m 6 dm 8 cm = cm

5 1m = 10 dm 10 dm = 1 m 1 dm = 10 cm

7 m 3 dm = dm
10 m 2 dm = dm

60 dm = m
120 dm = m

70 dm = cm
90 dm = cm

Mësojmë

106

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Metër druri.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Marrëdhëniet pyetje-përgjigje

Pyeten nxënësit:
- *Cila është njësia bazë e gjatësisë?*
- *Cilët janë nënfishat e metrit?*
- *Po shumëfishat, cilët janë?*
- *Sa decimetra ka një metër?*
- *Po decimetri, sa centimetra ka?*

Përgjigjet e nxënësve shënohen në tabelë duke dhënë sqarimet e nevojshme, duke theksuar lidhjen që ka metri, decimetri dhe centimetri.

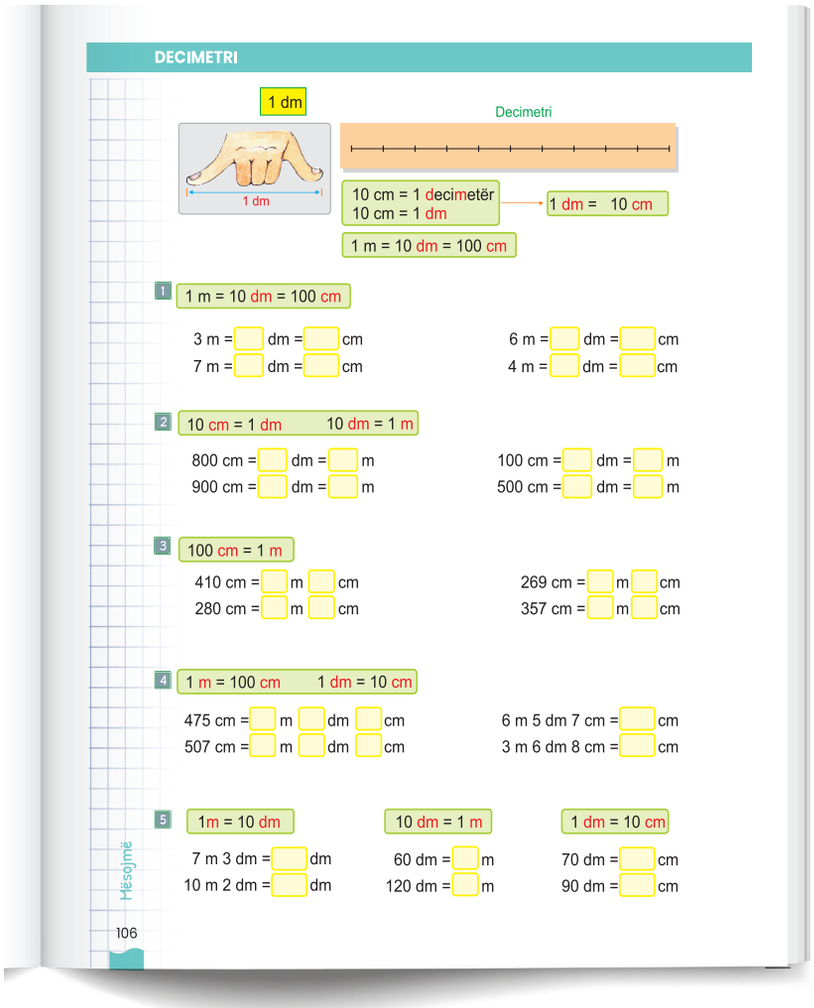

DECIMETRI

1 dm

Decimetri

10 cm = 1 decimetër
10 cm = 1 dm

1 dm = 10 cm

1 m = 10 dm = 100 cm

1 1 m = 10 dm = 100 cm

3 m = ☐ dm = ☐ cm
7 m = ☐ dm = ☐ cm

6 m = ☐ dm = ☐ cm
4 m = ☐ dm = ☐ cm

2 10 cm = 1 dm 10 dm = 1 m

800 cm = ☐ dm = ☐ m
900 cm = ☐ dm = ☐ m

100 cm = ☐ dm = ☐ m
500 cm = ☐ dm = ☐ m

3 100 cm = 1 m

410 cm = ☐ m ☐ cm
280 cm = ☐ m ☐ cm

269 cm = ☐ m ☐ cm
357 cm = ☐ m ☐ cm

4 1 m = 100 cm 1 dm = 10 cm

475 cm = ☐ m ☐ dm ☐ cm
507 cm = ☐ m ☐ dm ☐ cm

6 m 5 dm 7 cm = ☐ cm
3 m 6 dm 8 cm = ☐ cm

5 1m = 10 dm 10 dm = 1 m 1 dm = 10 cm

7 m 3 dm = ☐ dm
10 m 2 dm = ☐ dm

60 dm = ☐ m
120 dm = ☐ m

70 dm = ☐ cm
90 dm = ☐ cm

Hësojmë

106

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Kërkohet nga nxënësit të bëjnë hapjen e gishtave të dorës së tyre, dhe u tregohet se distanca e skajeve të gishtave të tyre është 10 cm. Sqarimet e tilla prezantohen në tabelë.

10 cm = 1 decimetër 1 dm = 10 cm
10 cm = 1dm
1 m = 10 dm = 100 cm

Detyra 1, në faqe 106 fillimisht tregon se 1 m = 10 dm = 100 cm, e pastaj kërkon të zgjidhen disa shembuj:

1 m = 10 dm = 100 cm

3 m = __ dm = __ cm 6 m = __ dm __cm
7 m = __ dm = __ cm 4 m = __ dm __ cm

Ngjashëm me këtë detyrë janë edhe detyrat e tjera në këtë faqe, dhe varësisht prej kohës në dispozicion kërkohen të zgjidhen të gjitha ose pjesërisht.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo - krijo dyshe - diskuto

Nxënësit punojnë me ushtrimet 2, 3 dhe 4 në faqe 106 në libër që kanë të bëjnë me shndërrimet. Më pas diskutohen përgjigjet dhe korrigjohen gabimet e bëra. Më pas vlerësohen nxënësit që e kanë zgjidhur detyrën saktë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e krahasimit të njësive matëse dhe për kryerjen e shndërrimeve në detyrat e dhëna.

Detyrë:
Detyra 5 (faqe 106).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 69

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen matje të ndryshme duke përdorur njësitë standarde;
Krahason objekte të ndryshme bazuar në matjet e bëra;
Zgjidh problema me fjalë në lidhje me gjatësinë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,13; II/1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Milimetri

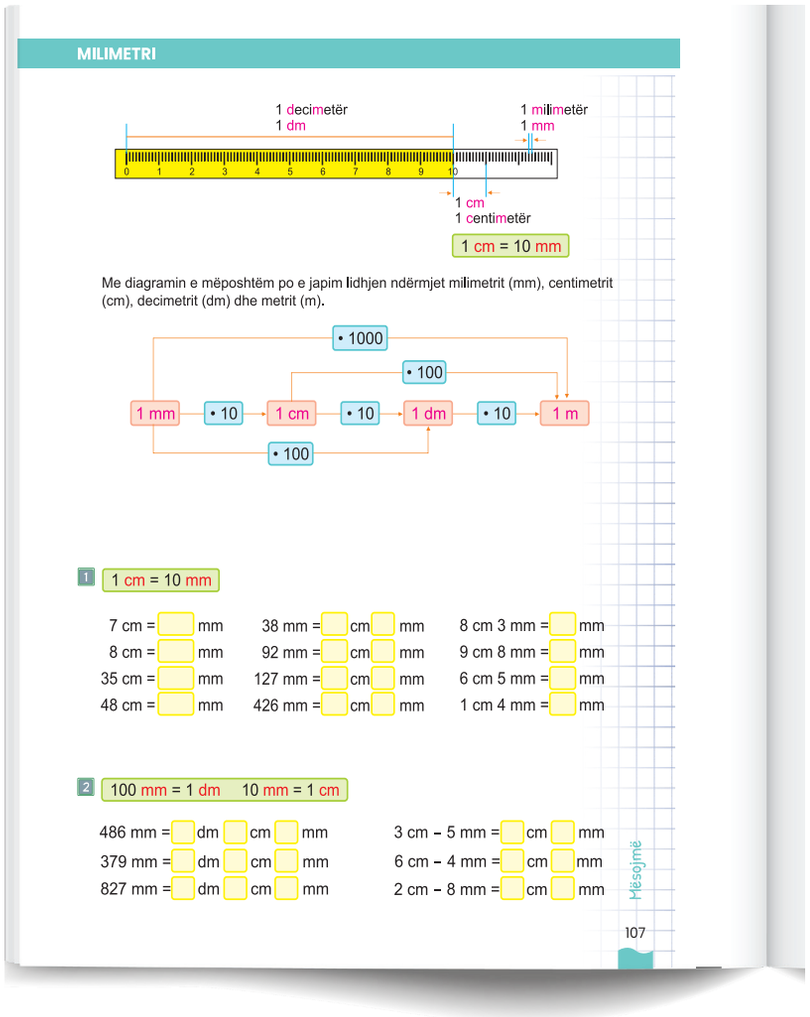
MILIMETRI

1 decimetër
1 dm
1 milimetër
1 mm
1 cm
1 centimetër
1 cm = 10 mm

Me diagramin e mëposhtëm po e japim lidhjen ndërmjet milimetrit (mm), centimetrit (cm), decimetrit (dm) dhe metrit (m).

• 1000
• 100
1 mm • 10 1 cm • 10 1 dm • 10 1 m
• 100

1 1 cm = 10 mm

7 cm = ☐ mm
8 cm = ☐ mm
35 cm = ☐ mm
48 cm = ☐ mm

38 mm = ☐ cm ☐ mm
92 mm = ☐ cm ☐ mm
127 mm = ☐ cm ☐ mm
426 mm = ☐ cm ☐ mm

8 cm 3 mm = ☐ mm
9 cm 8 mm = ☐ mm
6 cm 5 mm = ☐ mm
1 cm 4 mm = ☐ mm

2 100 mm = 1 dm 10 mm = 1 cm

486 mm = ☐ dm ☐ cm ☐ mm
379 mm = ☐ dm ☐ cm ☐ mm
827 mm = ☐ dm ☐ cm ☐ mm

3 cm – 5 mm = ☐ cm ☐ mm
6 cm – 4 mm = ☐ cm ☐ mm
2 cm – 8 mm = ☐ cm ☐ mm

Mësojmë

107

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përdor milimetrin si njësi matëse e gjatësisë dhe kryen veprime me këtë njësi;
- Përdor metrin, decimetrin, centimetrin dhe milimetrin si njësi matëse të gjatësisë dhe kryen veprime me këto njësi.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Ngjashëm si në orën e kaluar edhe këtu mund të bëjmë një përsëritje si hyrje në mes të njësive matëse të gjatësisë duke identifikuar nënfishat e saj të mësuar deri më tani, si: metri, centimetri dhe decimetri.

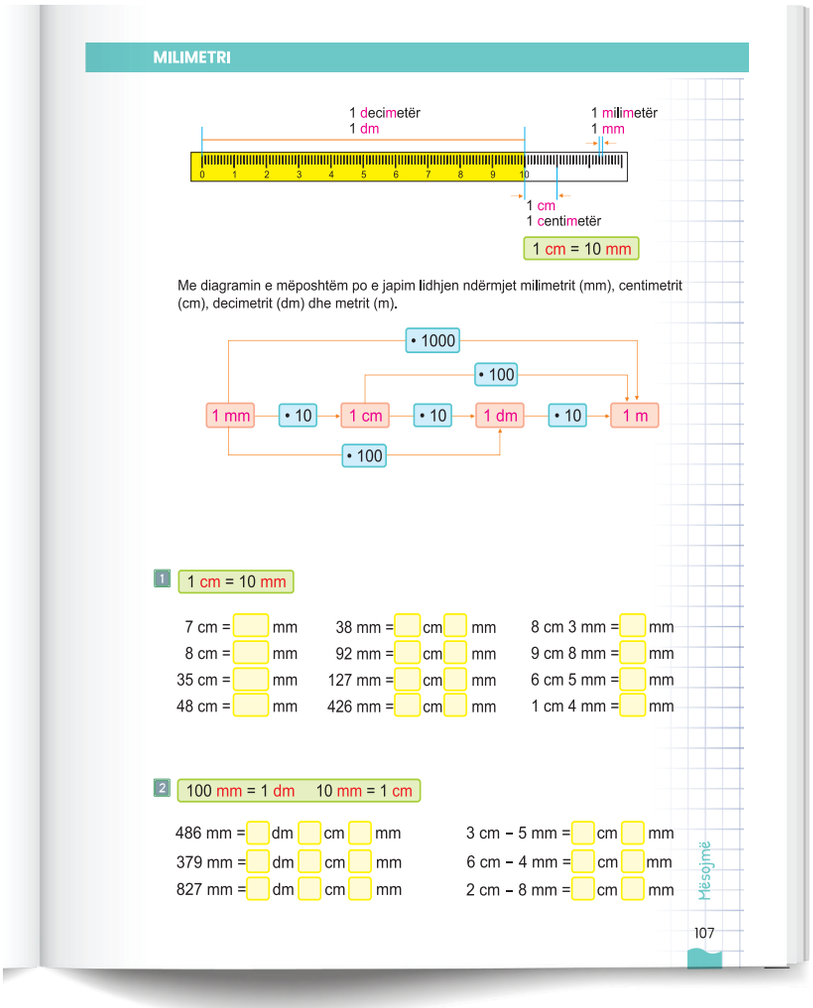

MILIMETRI

1 decimetër
1 dm
1 milimetër
1 mm
1 cm
1 centimetër
1 cm = 10 mm

Me diagramin e mëposhtëm po e japim lidhjen ndërmjet milimetrit (mm), centimetrit (cm), decimetrit (dm) dhe metrit (m).

• 1000
• 100
1 mm • 10 1 cm • 10 1 dm • 10 1 m
• 100

1 1 cm = 10 mm

7 cm = mm
8 cm = mm
35 cm = mm
48 cm = mm

38 mm = cm mm
92 mm = cm mm
127 mm = cm mm
426 mm = cm mm

8 cm 3 mm = mm
9 cm 8 mm = mm
6 cm 5 mm = mm
1 cm 4 mm = mm

2 100 mm = 1 dm 10 mm = 1 cm

486 mm = dm cm mm
379 mm = dm cm mm
827 mm = dm cm mm

3 cm – 5 mm = cm mm
6 cm – 4 mm = cm mm
2 cm – 8 mm = cm mm

Mësojmë

107

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Pjesën kryesore të kësaj ore e fillojmë me përdorimin e vizores në mënyrë të detajuar, ku mësimdhënësi/ja ua tregon nxënësve raportin në mes të milimetrit dhe centimetrit duke vizatuar në tabelë me anë të ilustrimit.

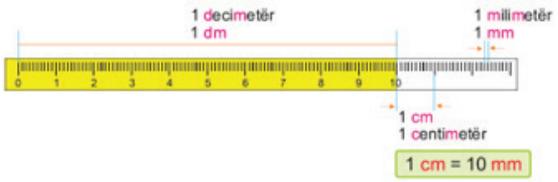

Më pas vazhdojmë me sqarimin e diagramit të mëposhtëm i cili tregon lidhshmërinë ndërmjet nënfishave të cilët i kemi mësuar deri më tani.

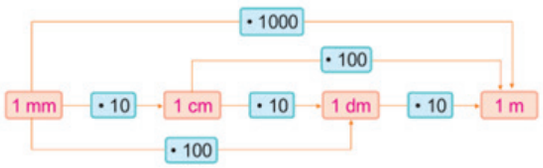

Mësimdhënësi/ja sqaron se për të kuptuar më qartë nënfishat mund t'i përdorim edhe shkallët. Shkalla më e lartë e tregon metrin ndërsa shkalla më e ulët milimetrin.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e orientuar dhe e pavarur

Nxënësit zgjidhin detyrat 1 dhe 2 duke u mbështetur në diagramin e mësipërm të sqaruar për nënfishat e metrit dhe milimetrit e kështu me radhë. Nxënësit punojnë nën ndihmën e mësimdhënësit/es dhe në mënyrë individuale.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për përdorimin e drejtë të metrit, decimetrit, centimetrit, milimetrit si dhe për veprimet me këto njësi matëse.

Detyrë:
Detyra 2 (faqe 107).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 70

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen matje të ndryshme duke përdorur njësitë standarde;
Krahason objekte të ndryshme bazuar në matjet e bëra;
Zgjidh problema me fjalë në lidhje me gjatësinë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2, I.7, II.3, III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.4; 7.1.

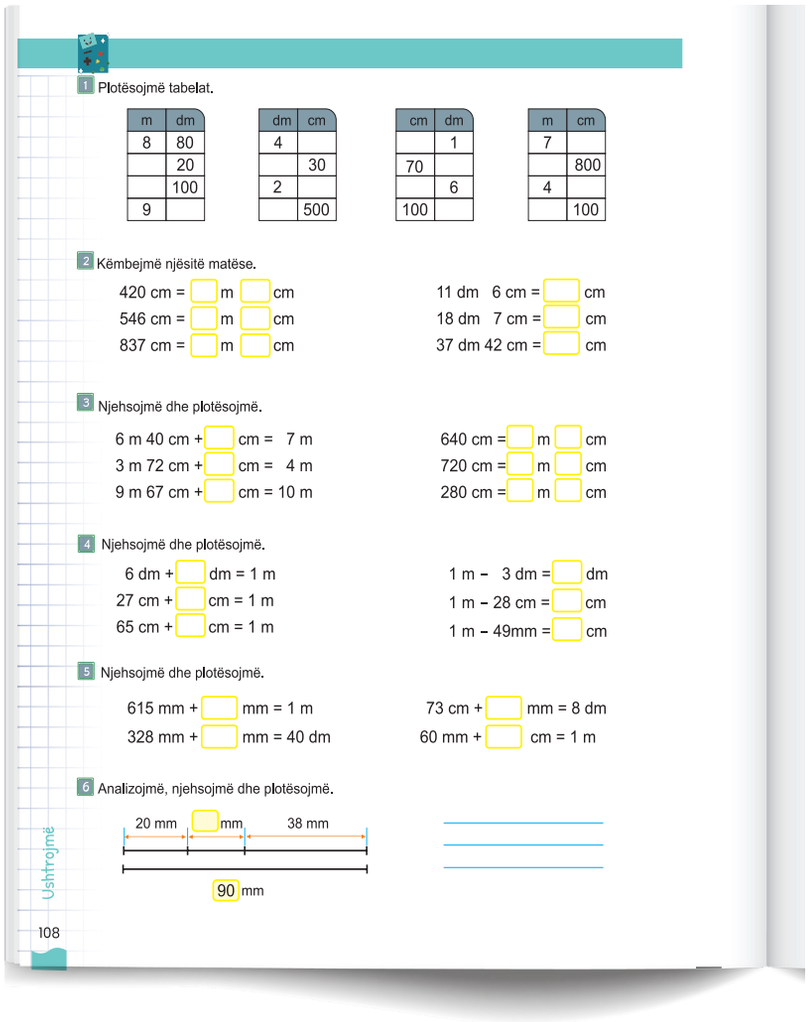
1 Plotësojmë tabelat.

m	dm
8	80
	20
	100
9	

dm	cm
4	
	30
2	
	500

cm	dm
	1
70	
	6
100	

m	cm
7	
	800
4	
	100

2 Këmbejmë njësitë matëse.
420 cm = ☐ m ☐ cm
546 cm = ☐ m ☐ cm
837 cm = ☐ m ☐ cm
11 dm 6 cm = ☐ cm
18 dm 7 cm = ☐ cm
37 dm 42 cm = ☐ cm

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.
6 m 40 cm + ☐ cm = 7 m
3 m 72 cm + ☐ cm = 4 m
9 m 67 cm + ☐ cm = 10 m
640 cm = ☐ m ☐ cm
720 cm = ☐ m ☐ cm
280 cm = ☐ m ☐ cm

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.
6 dm + ☐ dm = 1 m
27 cm + ☐ cm = 1 m
65 cm + ☐ cm = 1 m
1 m – 3 dm = ☐ dm
1 m – 28 cm = ☐ cm
1 m – 49mm = ☐ cm

5 Njehsojmë dhe plotësojmë.
615 mm + ☐ mm = 1 m
328 mm + ☐ mm = 40 dm
73 cm + ☐ mm = 8 dm
60 mm + ☐ cm = 1 m

6 Analizojmë, njehsojmë dhe plotësojmë.
20 mm ☐ mm 38 mm
90 mm

Ushtrojmë

108

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Milimetri (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përdor milimetrin si njësi matëse e gjatësisë dhe kryen veprime me këtë njësi;
- Përdor metrin, decimetrin, centimetrin dhe milimetrin si njësi matëse të gjatësisë dhe kryen veprime me këto njësi.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në pjesën e parë të orës mësimore, së bashku me nxënësit i përsërisim njësitë e gjatësisë që janë mësuar deri më tani, si: metrin, centimetrin e decimetrin, dhe në bazë të skemës së nënfishave plotësojnë tabelën.

m	dm
8	80
	20
	100
9	

dm	cm
4	
	30
2	
	500

cm	dm
	1
70	
	6
100	

m	cm
7	
	800
4	
	100

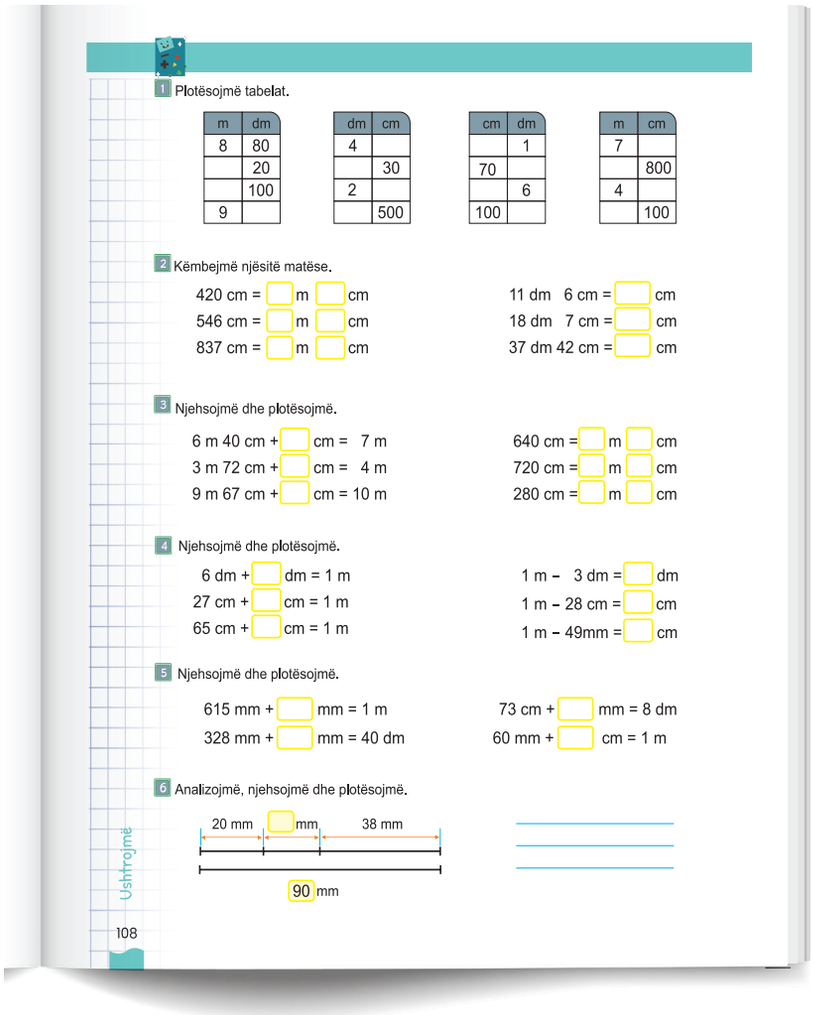

1 Plotësojmë tabelat.

m	dm
8	80
	20
	100
9	

dm	cm
4	
	30
2	
	500

cm	dm
	1
70	
	6
100	

m	cm
7	
	800
4	
	100

2 Këmbejmë njësitë matëse.

420 cm = ☐ m ☐ cm
546 cm = ☐ m ☐ cm
837 cm = ☐ m ☐ cm

11 dm 6 cm = ☐ cm
18 dm 7 cm = ☐ cm
37 dm 42 cm = ☐ cm

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

6 m 40 cm + ☐ cm = 7 m
3 m 72 cm + ☐ cm = 4 m
9 m 67 cm + ☐ cm = 10 m

640 cm = ☐ m ☐ cm
720 cm = ☐ m ☐ cm
280 cm = ☐ m ☐ cm

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

6 dm + ☐ dm = 1 m
27 cm + ☐ cm = 1 m
65 cm + ☐ cm = 1 m

1 m – 3 dm = ☐ dm
1 m – 28 cm = ☐ cm
1 m – 49mm = ☐ cm

5 Njehsojmë dhe plotësojmë.

615 mm + ☐ mm = 1 m
328 mm + ☐ mm = 40 dm

73 cm + ☐ mm = 8 dm
60 mm + ☐ cm = 1 m

6 Analizojmë, njehsojmë dhe plotësojmë.

20 mm ☐ mm 38 mm
90 mm

Ushtrojmë

108

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e pavarur/ Përmbledhje në dyshe

Nxënësit në mënyrë individuale zgjidhin detyrën 2, 3 dhe 4 dhe pas 10 minutave të zgjidhjes në libër, ata do t'i ndërrojnë librat me shokun/shoqen e bankës për të kuptuar se a janë zgjidhur saktë detyrat e mëposhtme.

2 Këmbejmë njësitë matëse.

420 cm = ☐ m ☐ cm
546 cm = ☐ m ☐ cm
837 cm = ☐ m ☐ cm

11 dm 6 cm = ☐ cm
18 dm 7 cm = ☐ cm
37 dm 42 cm = ☐ cm

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

6 m 40 cm + ☐ cm = 7 m
3 m 72 cm + ☐ cm = 4 m
9 m 67 cm + ☐ cm = 10 m

640 cm = ☐ m ☐ cm
720 cm = ☐ m ☐ cm
280 cm = ☐ m ☐ cm

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

6 dm + ☐ dm = 1 m
27 cm + ☐ cm = 1 m
65 cm + ☐ cm = 1 m

1 m – 3 dm = ☐ dm
1 m – 28 cm = ☐ cm
1 m – 49mm = ☐ cm

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e pavarur

Nxënësit udhëzohen që të zgjidhin detyrën 6 në mënyrë të pavarur.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për përdorimin e drejtë të metrit, decimetrit, centimetrit, milimetrit si dhe për veprimet me këto njësi matëse.

Detyrë:
Punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 5.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 71

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Krahason objekte të ndryshme bazuar në mjetet e bëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Kilometri

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Dallon nënfishat dhe shumëfishat e metrit;
- Krahason njësitë matëse të gjatësisë;
- Kryen shndërrimet e nevojshme në detyrat e dhëna.

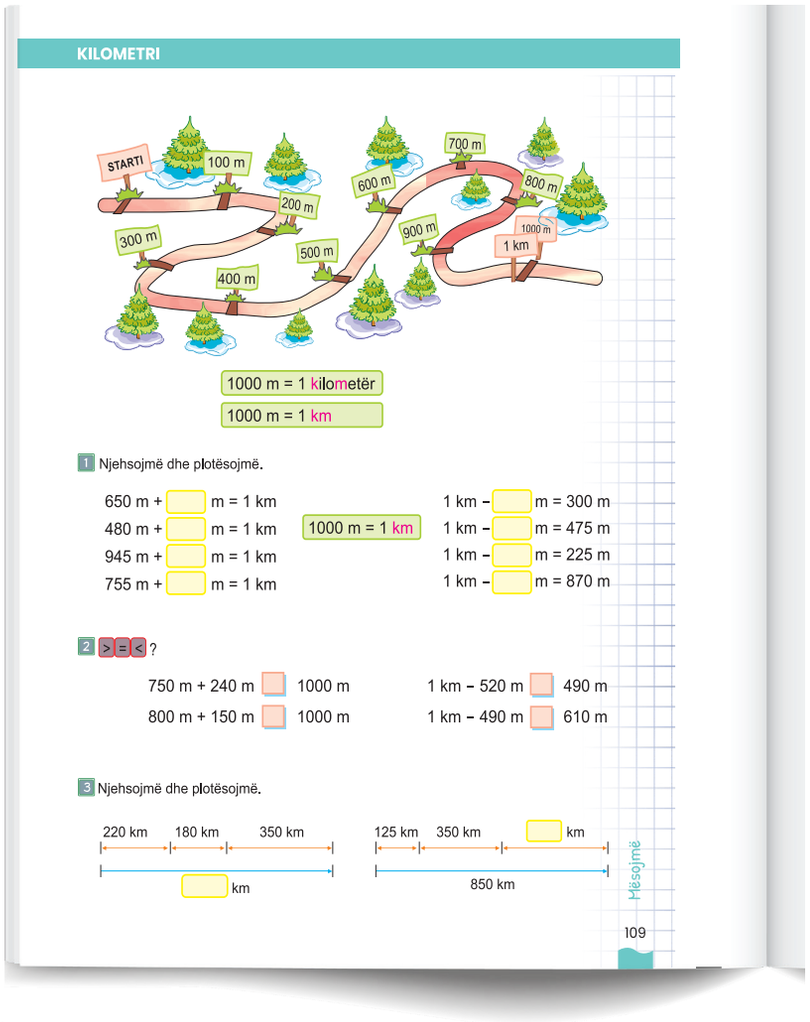
KILOMETRI

START! 100 m 200 m 300 m 400 m 500 m 600 m 700 m 800 m 900 m 1000 m 1 km

1000 m = 1 kilometër
1000 m = 1 km

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

650 m + ☐ m = 1 km
480 m + ☐ m = 1 km
945 m + ☐ m = 1 km
755 m + ☐ m = 1 km

1000 m = 1 km

1 km – ☐ m = 300 m
1 km – ☐ m = 475 m
1 km – ☐ m = 225 m
1 km – ☐ m = 870 m

2 > = < ?

750 m + 240 m ☐ 1000 m
800 m + 150 m ☐ 1000 m
1 km – 520 m ☐ 490 m
1 km – 490 m ☐ 610 m

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

220 km 180 km 350 km ☐ km
125 km 350 km ☐ km 850 km

Njësimë

109

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Shirit gome me njësi matëse.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Përkujtohen shkurtimisht metri si njësi bazë për matjen e gjatësisë dhe nënfishat e tij. Pyeten nxënësit:
- *Me cilën njësi matëse mund ta masim gjatësinë e korridorit të shkollës?*
- *Po rrugën nga Prishtina në Gjakovë, me cilën njësi matëse e masim?*
- *Po librin, lapsin, dollapin me cilat njësi matëse i masim?*

Përsëriten njohuritë e tyre lidhur me njësitë matëse të cilat i kanë mësuar në orët paraprake.

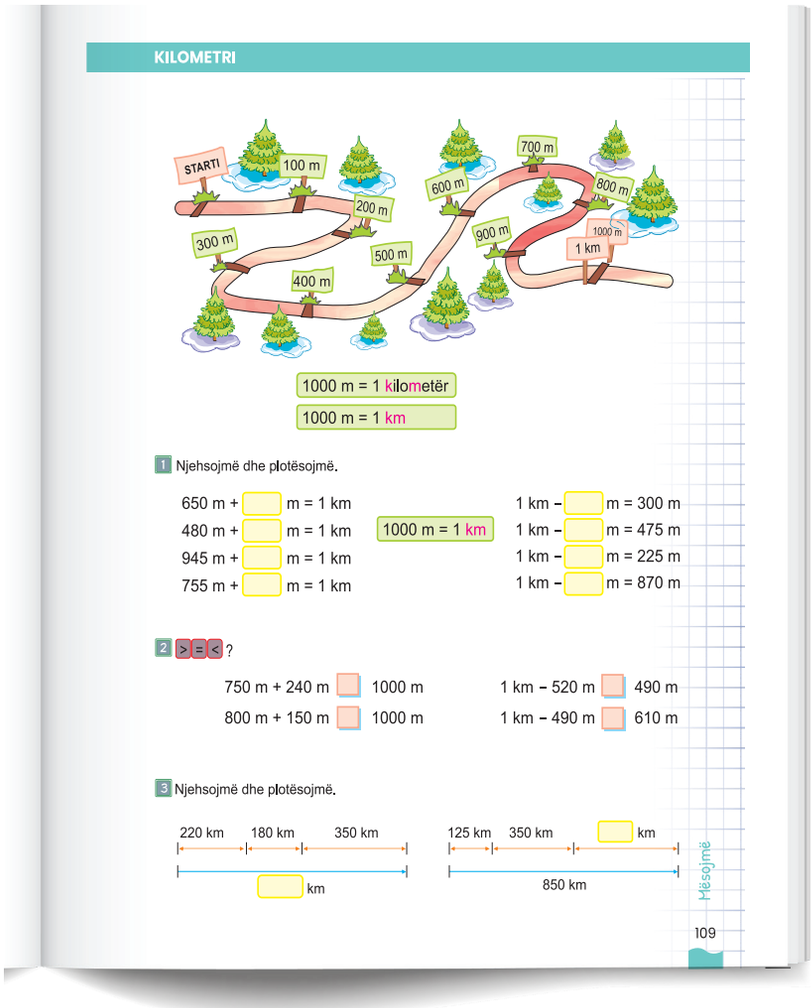

KILOMETRI

STARTI 100 m 200 m 300 m 400 m 500 m 600 m 700 m 800 m 900 m 1000 m 1 km

1000 m = 1 kilometër

1000 m = 1 km

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

650 m + ☐ m = 1 km
480 m + ☐ m = 1 km
945 m + ☐ m = 1 km
755 m + ☐ m = 1 km

1000 m = 1 km

1 km – ☐ m = 300 m
1 km – ☐ m = 475 m
1 km – ☐ m = 225 m
1 km – ☐ m = 870 m

2 > = < ?

750 m + 240 m ☐ 1000 m
800 m + 150 m ☐ 1000 m
1 km – 520 m ☐ 490 m
1 km – 490 m ☐ 610 m

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

220 km 180 km 350 km ☐ km
125 km 350 km ☐ km 850 km

Mësojmë

109

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Udhëzohen nxënësit të shikojnë ilustrimin e paraqitur në faqe 109. Pra, këtu shihet qartë që nëse dëshirojmë të masim gjatësi të mëdha nuk na mjafton metri si njësi matëse.

Duke pasur parasysh raportin në mes të kilometrit dhe metrit, detyra 2 kërkon zgjidhjen e shembujve kur një kilometrit i duhet zbritur një gjatësi e caktuar e shprehur me metër, si më poshtë:

650 m + ___ m = 1 km 1 km - __ = 300 m
480 m + ___ m = 1 km 1 km - __ = 475 m

1000 m = 1 km

Në detyrën e dytë kërkohet të vendosin shenjat: >, <, =, e cila lidhet me jobarazimet, ku fillimisht duhet të bëhen llogaritje të veçanta e pastaj të vendosen shenjat.
Rezultatet paraqiten para klasës, ku diskutohen mënyrat e gjetjes së rezultateve të kërkuara.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Vëzhgo - analizo - zbato

Në detyrën 3, në po të njëjtën faqe, nxënësit vëzhgojnë skemat dhe përpiqen të gjejnë zgjidhjen sipas njohurive të fituara deri tani.

Në rastin e parë duhet të mblidhen gjatësitë e dhëna, ndërsa në rastin e dytë, nga totali prej 850 km duhet të zbritet shuma e 125 km dhe 350 km. Për saktësinë në zgjidhjen e detyrës, nxënësit vlerësohen.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për dallimin e njësive matëse, krahasimin e tyre dhe saktësinë në kryerjen e shndërrimeve të duhura.

Detyrë:
Matet gjatësia e ndonjë objekti që i rrethon.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Për mësuesin/en

Mësimi 72

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Krahason objekte të ndryshme bazuar në mjetet e bëra.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Kilometri

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përdor kilometrin si njësi matëse e gjatësisë dhe kryen veprime me këtë njësi;
- Krahason njësitë matëse të gjatësisë;
- Tregon ose përshkruan se si bëhen shndërrimet e nevojshme në detyrat e dhëna nga mësimdhënësi/ja.

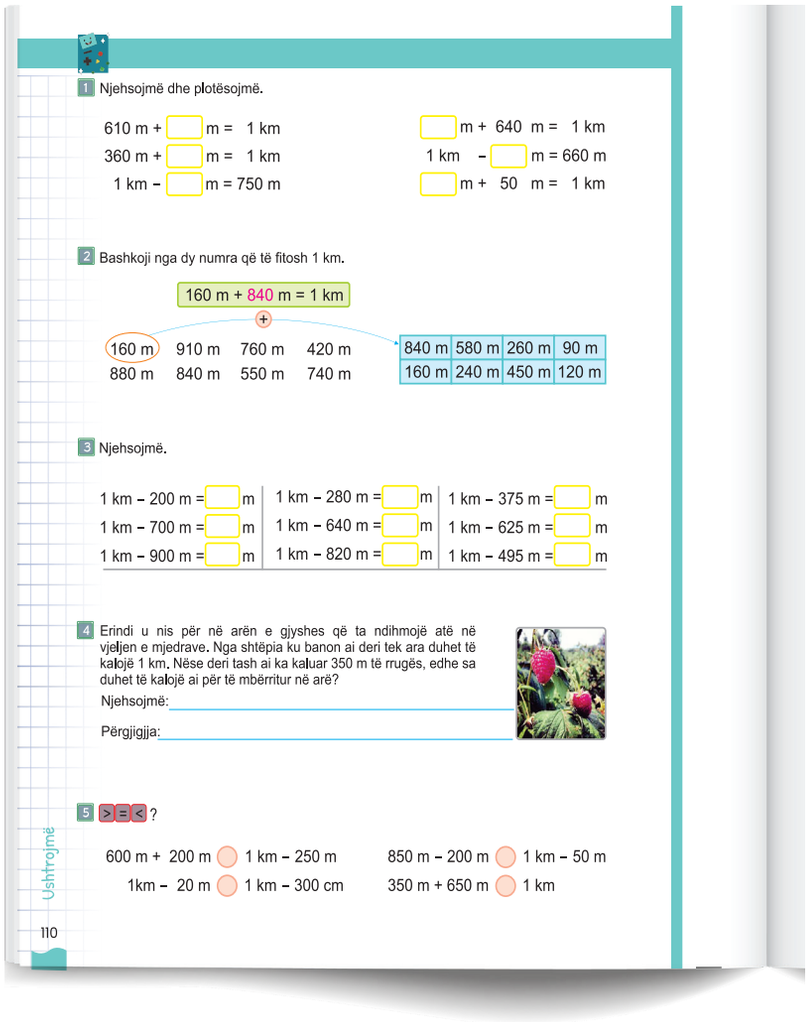
1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

610 m + ☐ m = 1 km
360 m + ☐ m = 1 km
1 km – ☐ m = 750 m

☐ m + 640 m = 1 km
1 km – ☐ m = 660 m
☐ m + 50 m = 1 km

2 Bashkoji nga dy numra që të fitosh 1 km.

160 m + 840 m = 1 km

160 m 910 m 760 m 420 m
880 m 840 m 550 m 740 m

840 m 580 m 260 m 90 m
160 m 240 m 450 m 120 m

3 Njehsojmë.

1 km – 200 m = ☐ m
1 km – 700 m = ☐ m
1 km – 900 m = ☐ m

1 km – 280 m = ☐ m
1 km – 640 m = ☐ m
1 km – 820 m = ☐ m

1 km – 375 m = ☐ m
1 km – 625 m = ☐ m
1 km – 495 m = ☐ m

4 Erindi u nis për në arën e gjyshes që ta ndihmojë atë në vjeljen e mjedrave. Nga shtëpia ku banon ai deri tek ara duhet të kalojë 1 km. Nëse deri tash ai ka kaluar 350 m të rrugës, edhe sa duhet të kalojë ai për të mbërritur në arë?

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

5 > = < ?

600 m + 200 m ◯ 1 km – 250 m
1km – 20 m ◯ 1 km – 300 cm
850 m – 200 m ◯ 1 km – 50 m
350 m + 650 m ◯ 1 km

Ushtrojmë

110

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: skeda me njësi matëse, litar, kapëse.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Bëhet një përsëritje e shkurtër rreth matjeve që i kanë kryer në shtëpi. Prezantojnë veprimtarinë e kryer dhe rezultatet e nxjerra.
Nxiten t'i përshkruajnë njësitë matëse të përdorura gjatë matjeve të gjatësisë së objekteve të ndryshme.
Bëhet një përmbledhje e gjithë asaj që kanë mësuar lidhur me nënfishat dhe shumëfishat e metrit dhe shndërrimet e tyre.

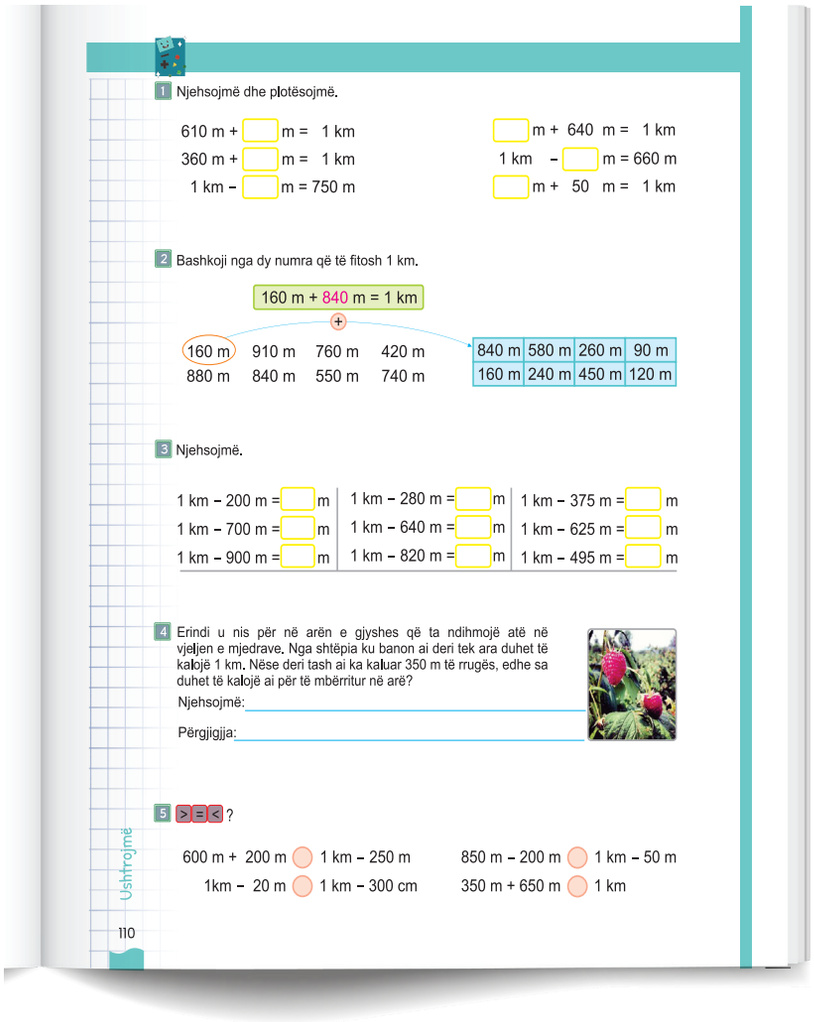

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

610 m + ☐ m = 1 km
360 m + ☐ m = 1 km
1 km – ☐ m = 750 m
☐ m + 640 m = 1 km
1 km – ☐ m = 660 m
☐ m + 50 m = 1 km

2 Bashkoji nga dy numra që të fitosh 1 km.

160 m + 840 m = 1 km

160 m	910 m	760 m	420 m
880 m	840 m	550 m	740 m

840 m	580 m	260 m	90 m
160 m	240 m	450 m	120 m

3 Njehsojmë.

1 km – 200 m = ☐ m
1 km – 700 m = ☐ m
1 km – 900 m = ☐ m
1 km – 280 m = ☐ m
1 km – 640 m = ☐ m
1 km – 820 m = ☐ m
1 km – 375 m = ☐ m
1 km – 625 m = ☐ m
1 km – 495 m = ☐ m

4 Erindi u nis për në arën e gjyshes që ta ndihmojë atë në vjeljen e mjedrave. Nga shtëpia ku banon ai deri tek ara duhet të kalojë 1 km. Nëse deri tash ai ka kaluar 350 m të rrugës, edhe sa duhet të kalojë ai për të mbërritur në arë?

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

5 > = < ?

600 m + 200 m ◯ 1 km – 250 m
1km – 20 m ◯ 1 km – 300 cm
850 m – 200 m ◯ 1 km – 50 m
350 m + 650 m ◯ 1 km

Ushtrojmë

110

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Fillohet me detyrën e parë në libër në faqe 110, e cila është e ngjashme me detyrën e kaluar, prandaj nxënësit mund ta zgjidhin individualisht ose në grupe, por sipas nevojës udhëzohen ata që kanë vështirësi. Detyra e dytë kërkon fillimisht llogaritje, e më pas lidhje me anë të vijave.

160 m + 840 m= 1 km

160 m	910 m	760 m	420 m
880 m	840 m	550 m	740 m

840	580	260	90

Jepen sqarimet fillestare dhe nxiten nxënësit të punojnë në grupe. Më pas përfaqësuesi i grupit prezanton punën e grupit. Detyra e tretë është e ngjashme me detyrat e kaluara, ndërsa detyra e katërt është detyrë logjike, ku nuk duhet të mungojë sqarimi i nevojshëm.
Lexohet detyra me fjalë nga një nxënës dhe kërkohet nga ata të mendojnë zgjidhjet e mundshme në mënyra të ndryshme. Diskutohen rezultatet e nxjerra dhe arrihet në përfundim.
Zgjidhja: 1 km duhet të zbritet 350 m të kaluara. Prandaj, Siëndrra duhet të kalojë edhe 650 m.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Në këtë pjesë të orës punohet detyra e fundit në faqe 110, ku nxënësit të pavarur kryejnë llogaritjet dhe vendosin shenjat <, >, =.
Kjo detyrë mund të shërbejë për vlerësimin e nxënësve lidhur me njësitë matëse.

Vlerësimi i nxënësve:

Vlerësohen nxënësit për përdorimin e kilometrit, krahasimin e njësive matëse dhe saktësinë në kryerjen e shndërrimeve të duhura.

Detyrë:
Jepen fletë punuese lidhur me njësitë matëse.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 73

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,14; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë pa kalim

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën e numrave duke përdorur paratë (euro);
- Zbaton mbledhjen e numrave treshifrorë në shtyllë;
- Zbërthen numrin sipas vendvlerave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

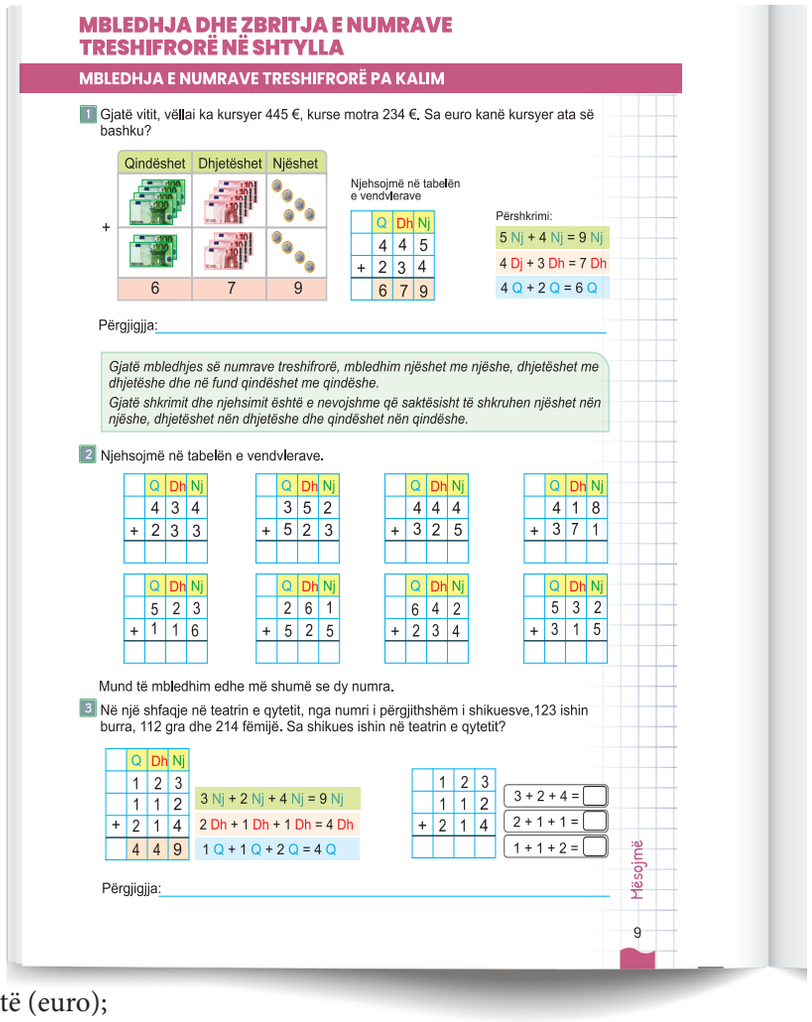

MBLEDHJA DHE ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË NË SHTYLLA

MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË PA KALIM

1 Gjatë vitit, vëllai ka kursyer 445 €, kurse motra 234 €. Sa euro kanë kursyer ata së bashku?

Qindëshet	Dhjetëshet	Njëshet
6	7	9

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave

	Q	Dh	Nj
	4	4	5
+	2	3	4
	6	7	9

Përshkrimi:
5 Nj + 4 Nj = 9 Nj
4 Dj + 3 Dh = 7 Dh
4 Q + 2 Q = 6 Q

Përgjigjja: _____

Gjatë mbledhjes së numrave treshifrorë, mbledhim njëshet me njëshe, dhjetëshet me dhjetëshe dhe në fund qindëshet me qindëshe.
Gjatë shkrimit dhe njehsimit është e nevojshme që saktësisht të shkruhen njëshet nën njëshe, dhjetëshet nën dhjetëshe dhe qindëshet nën qindëshe.

2 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave.

	Q	Dh	Nj
	4	3	4
+	2	3	3

	Q	Dh	Nj
	3	5	2
+	5	2	3

	Q	Dh	Nj
	4	4	4
+	3	2	5

	Q	Dh	Nj
	4	1	8
+	3	7	1

	Q	Dh	Nj
	5	2	3
+	1	1	6

	Q	Dh	Nj
	2	6	1
+	5	2	5

	Q	Dh	Nj
	6	4	2
+	2	3	4

	Q	Dh	Nj
	5	3	2
+	3	1	5

Mund të mbledhim edhe më shumë se dy numra.

3 Në një shfaqje në teatrin e qytetit, nga numri i përgjithshëm i shikuesve,123 ishin burra, 112 gra dhe 214 fëmijë. Sa shikues ishin në teatrin e qytetit?

	Q	Dh	Nj
	1	2	3
	1	1	2
+	2	1	4
	4	4	9

3 Nj + 2 Nj + 4 Nj = 9 Nj
2 Dh + 1 Dh + 1 Dh = 4 Dh
1 Q + 1 Q + 2 Q = 4 Q

	1	2	3
		1	1	2
+	2	1	4

3 + 2 + 4 = ☐
2 + 1 + 1 = ☐
1 + 1 + 2 = ☐

Përgjigjja: _____

Mësojmë

9

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimtari e pavarur

Jepet numri 445. Nxënësve u jepen tri detyra, si:
- Përcakto vendvlerat e çdo shifre.
- Zbërthe në dy mënyra:
  445 – 400 + 40 + 5
  445 - 4 Q + 4Dh + 5 Nj
- Mblidh në shtyllë: 445 + 234 =

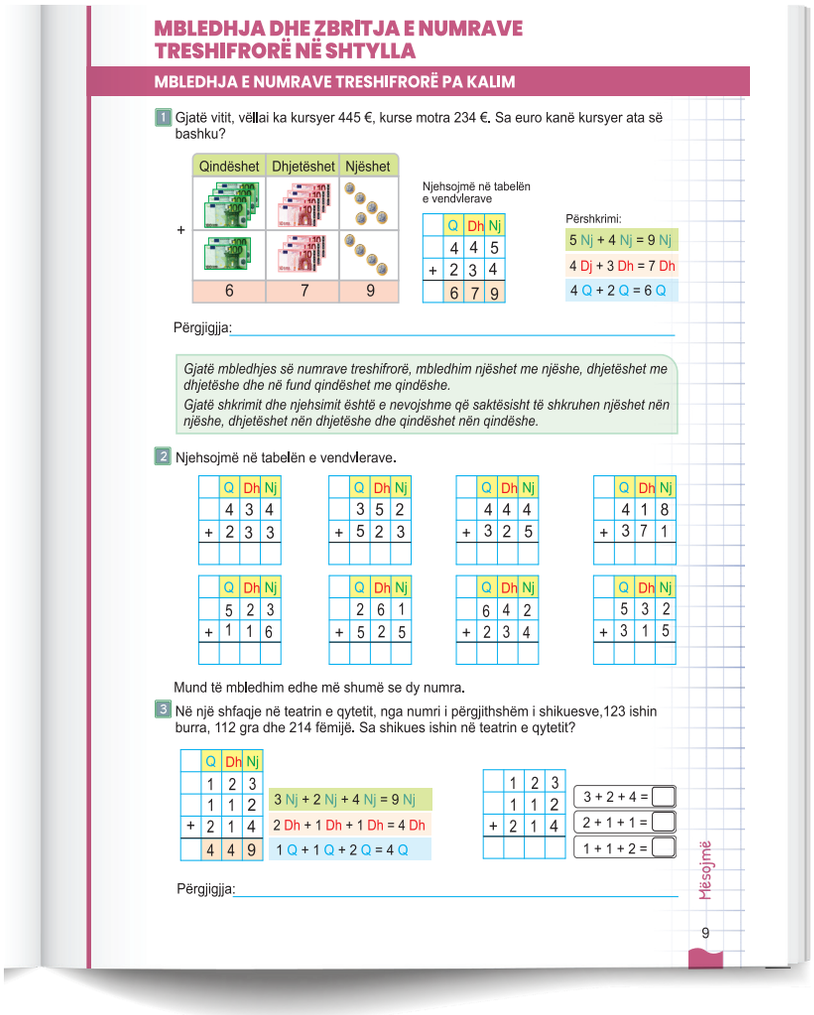

MBLEDHJA DHE ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË NË SHTYLLA

MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË PA KALIM

1 Gjatë vitit, vëllai ka kursyer 445 €, kurse motra 234 €. Sa euro kanë kursyer ata së bashku?

	Qindëshet	Dhjetëshet	Njëshet
+			
	6	7	9

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave

	Q	Dh	Nj
	4	4	5
+	2	3	4
	6	7	9

Përshkrimi:
5 Nj + 4 Nj = 9 Nj
4 Dj + 3 Dh = 7 Dh
4 Q + 2 Q = 6 Q

Përgjigjja: _____

Gjatë mbledhjes së numrave treshifrorë, mbledhim njëshet me njëshe, dhjetëshet me dhjetëshe dhe në fund qindëshet me qindëshe.
Gjatë shkrimit dhe njehsimit është e nevojshme që saktësisht të shkruhen njëshet nën njëshe, dhjetëshet nën dhjetëshe dhe qindëshet nën qindëshe.

2 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave.

	Q	Dh	Nj
	4	3	4
+	2	3	3

	Q	Dh	Nj
	3	5	2
+	5	2	3

	Q	Dh	Nj
	4	4	4
+	3	2	5

	Q	Dh	Nj
	4	1	8
+	3	7	1

	Q	Dh	Nj
	5	2	3
+	1	1	6

	Q	Dh	Nj
	2	6	1
+	5	2	5

	Q	Dh	Nj
	6	4	2
+	2	3	4

	Q	Dh	Nj
	5	3	2
+	3	1	5

Mund të mbledhim edhe më shumë se dy numra.

3 Në një shfaqje në teatrin e qytetit, nga numri i përgjithshëm i shikuesve,123 ishin burra, 112 gra dhe 214 fëmijë. Sa shikues ishin në teatrin e qytetit?

	Q	Dh	Nj
	1	2	3
	1	1	2
+	2	1	4
	4	4	9

3 Nj + 2 Nj + 4 Nj = 9 Nj
2 Dh + 1 Dh + 1 Dh = 4 Dh
1 Q + 1 Q + 2 Q = 4 Q

	1	2	3
		1	1	2
+	2	1	4

3 + 2 + 4 = ☐
2 + 1 + 1 = ☐
1 + 1 + 2 = ☐

Përgjigjja: _____

Mësojmë

9

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shpjegim i përparuar

Në fillim u shpjegohet nxënësve për dy mënyrat e mbledhjes së numrave treshifrorë.
Paraqitet me skicë:

Mbledhja → mbledhja në rresht
Mbledhja → mbledhja në shtyllë

Pyeten:
- Cilat janë hapat që ndiqen në çdo mënyrë?

Ndiqni dy mënyrat dhe përcaktoni se cila është mënyra më e shkurtër që përdoret. Shpjegimi merret me shembullin e librit duke e paraqitur në ekran. Pastaj jepen sqarimet e nevojshme se si bëhet mbledhja e njësheve, dhjetësheve dhe qindësheve në shtylla. Gjithashtu shpjegohet se kemi të bëjmë me mbledhje pa kalim dhe nuk ka nevojë të bëhet bartja e dhjetësheve dhe qindësheve kur të mblidhen. Kalohet te detyra e dytë në të njëjtën faqe, ku nxënësit mund të provojnë të zgjidhin disa prej tyre. Kërkohet të shpjegojnë mënyrën e gjetjes së rezultatit.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim i përbashkët

Në këtë pjesë të orës zgjidhet detyra 3 në faqe 9, e cila është detyrë logjike, nga ku kuptohet se duhet mbledhur nga tre numra në të njëjtën kohë. Udhëzohen ta lexojnë problemën, t'i vendosin numrat sipas klasave të mësuara, të shkruhen saktësisht njëshet nën njëshe, dhjetëshet nën dhjetëshe dhe qindëshet nën qindëshe.
Përcillet puna e tyre se si i renditin numrat treshifrorë para se ata të mblidhen.
Në varësi të kohës në dispozicion, u jepen disa detyra të ngjashme me mbledhje në shtyllë të përgatitura nga mësimdhënësi/ja.
Kontrollohet dhe vlerësohet veprimtaria e përfunduar.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për mbledhjen dhe zbritjen e parave deri në 1000 dhe shndërrimet nga eurot në centë dhe anasjelltas.

Detyrë:

Detyra 6 dhe 7 (faqe 10).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 74

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

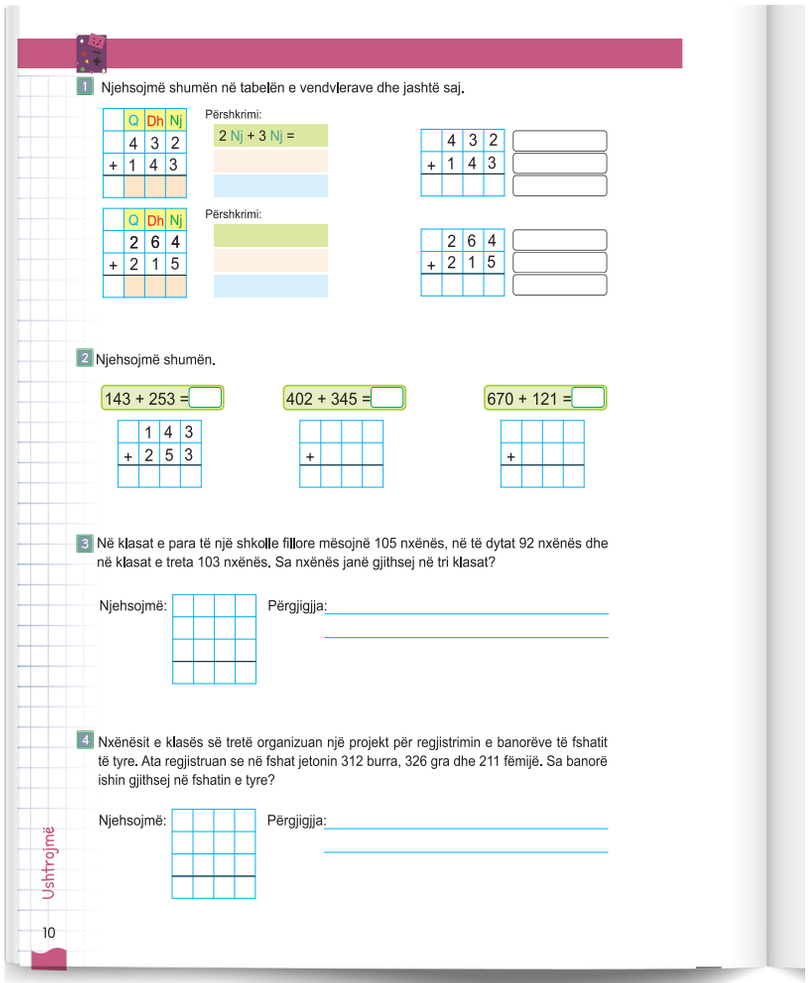
1 Njehsojmë shumën në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

	Q	Dh	Nj
	4	3	2
+	1	4	3

Përshkrimi:
2 Nj + 3 Nj =

	4	3	2
+	1	4	3

	Q	Dh	Nj
	2	6	4
+	2	1	5

Përshkrimi:

	2	6	4
+	2	1	5

2 Njehsojmë shumën.
143 + 253 = 402 + 345 = 670 + 121 =

3 Në klasat e para të një shkolle fillore mësojnë 105 nxënës, në të dytat 92 nxënës dhe në klasat e treta 103 nxënës. Sa nxënës janë gjithsej në tri klasat?
Njehsojmë: Përgjigjja:

4 Nxënësit e klasës së tretë organizuan një projekt për regjistrimin e banorëve të fshatit të tyre. Ata regjistruan se në fshat jetonin 312 burra, 326 gra dhe 211 fëmijë. Sa banorë ishin gjithsej në fshatin e tyre?
Njehsojmë: Përgjigjja:

Ushtrojmë
10

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë pa kalim (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Zbaton mënyrën e mbledhjes në shtyllë në problemat matematikore;
- Vendos numrat sipas rendeve;
- Argumenton mënyrën e gjetjes së shumës së numrave në shtyllë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Nxitet një diskutim me nxënësit lidhur me mbledhjen e numrave treshifrorë në shtyllë pa kalim, me metodat e mësuara në orën e kaluar.
Merret një shembull i mbledhjes së numrave duke vendosur në shtyllë numrat sipas klasave.
Fillohet me detyrën e parë në libër, ku nxënësit duhet të mbledhin numrat dhe të përshkruajnë mënyrën e mbledhjes: 432 Përshkrimi:
+143

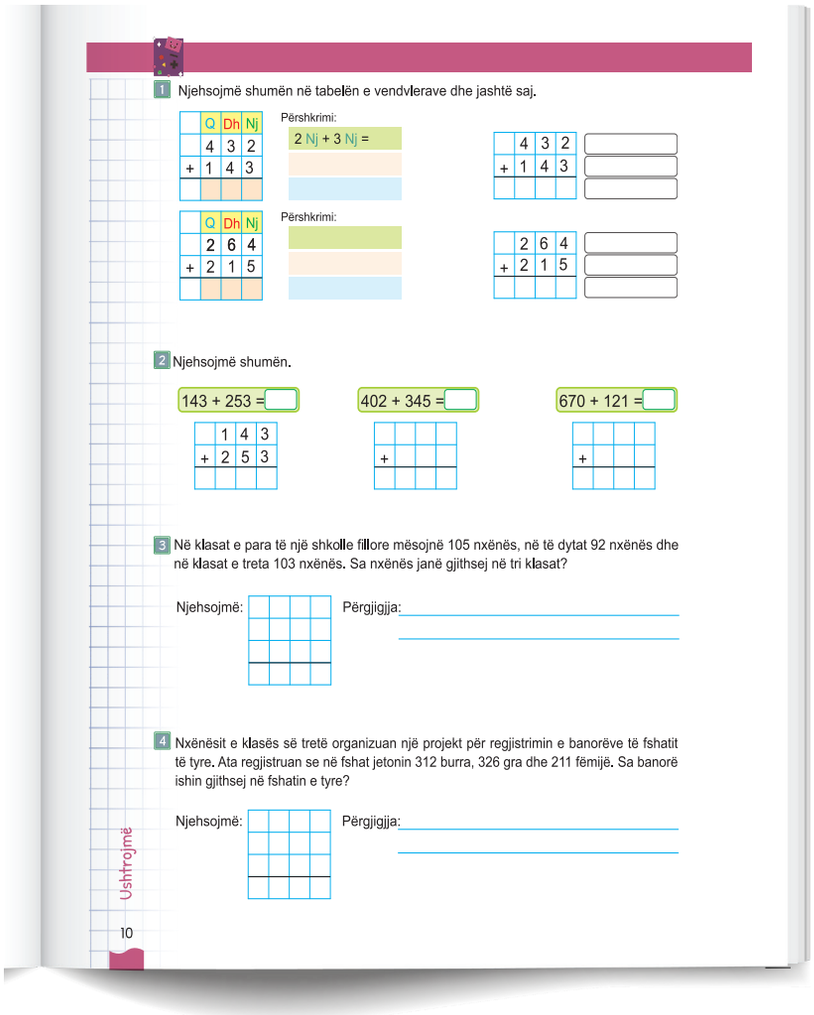

1 Njehsojmë shumën në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

	Q	Dh	Nj
	4	3	2
+	1	4	3

Përshkrimi:
2 Nj + 3 Nj =

	4	3	2
+	1	4	3

	Q	Dh	Nj
	2	6	4
+	2	1	5

Përshkrimi:

	2	6	4
+	2	1	5

2 Njehsojmë shumën.

143 + 253 = ☐

	1	4	3
+	2	5	3

402 + 345 = ☐

+				

670 + 121 = ☐

+				

3 Në klasat e para të një shkolle fillore mësojnë 105 nxënës, në të dytat 92 nxënës dhe në klasat e treta 103 nxënës. Sa nxënës janë gjithsej në tri klasat?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

4 Nxënësit e klasës së tretë organizuan një projekt për regjistrimin e banorëve të fshatit të tyre. Ata regjistruan se në fshat jetonin 312 burra, 326 gra dhe 211 fëmijë. Sa banorë ishin gjithsej në fshatin e tyre?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

Ushtrojmë

10

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Kalohet te detyra 2 në po të njëjtën faqe, dhe kërkohet nga nxënësit të njehsojnë shumën.
Detyrat 3 dhe 4 janë detyra logjike, nga ku kuptohet se duhet lexuar problemën dhe më pas të gjendet zgjidhja. Pra, kërkohet të mbledhin tre numra në shtyllë.

Duhet pasur kujdes të vendosen njëshet nën njëshe, dhjetëshet nën dhjetëshe dhe qindëshet nën qindëshe. Pasi ta njehsojnë shumën e tre numrave kërkohet ta shkruajnë përgjigjen në rubrikat e zbrazëta në libër.
Shkëmbejnë në dyshe zgjidhjet dhe krahasojnë me shokun/shoqen e bankës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Në fletoret e tyre zgjidhin këto detyra duke shpjeguar rrugën që kanë ndjekur gjatë zgjidhjes:

135
+ 123
42

Rrugët:
1. Vendosen në shtyllë sipas rendeve;
2. Mblidhen rendet duke filluar nga njëshet dhe vendosen në shtyllë të radhitura njëra pas tjetrës;
3. Mblidhen shumat e rendeve në shtyllë dhe jepen përgjigje.

U jepen nxënësve 5 detyra të ngjashme dhe u kërkohet të argumentojnë zgjidhjen. Në fund vlerësohen disa nxënës.

Vlerësimi i nxënësve:

Vlerësohen nxënësit për saktësinë në mbledhjen në shtyllë, vendosjen e numrave sipas rendeve dhe argumentimin e mbledhjes së numrave.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 75

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të detyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë me një kalim

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Mbledh paratë (euro) deri në 1000;
- Gjen shumën e numrave sipas algoritmit në shtyllë;
- Zgjidh problemat në mënyrë logjike.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

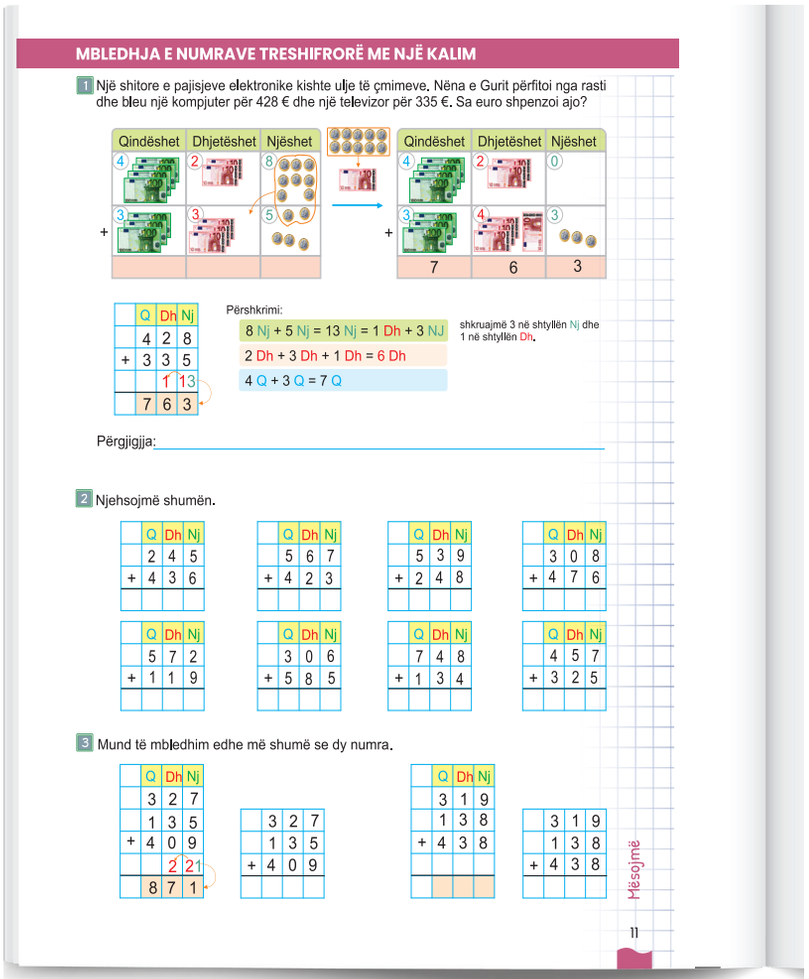
MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME NJË KALIM

1 Një shitore e pajisjeve elektronike kishte ulje të çmimeve. Nëna e Gurit përfitoi nga rasti dhe bleu një kompjuter për 428 € dhe një televizor për 335 €. Sa euro shpenzoi ajo?

Qindësh | Dhjetësh | Njësh

Përshkrimi:
8 Nj + 5 Nj = 13 Nj = 1 Dh + 3 NJ
2 Dh + 3 Dh + 1 Dh = 6 Dh
4 Q + 3 Q = 7 Q
shkruajmë 3 në shtyllën Nj dhe 1 në shtyllën Dh.

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë shumën.

3 Mund të mbledhim edhe më shumë se dy numra.

Mësojmë

11

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rikujtim i njohurive të mëparshme

Merret problema nr.1 e librit dhe zgjidhet së bashku me nxënësit duke kaluar hapat:
1.
- Cilat janë të dhënat?
- Sa kushtoi kompjuteri?
- Sa kushtoi televizori?

2.
- Cilat janë të panjohurat e problemës?
- Sa euro shpenzoi babai i Gurit?

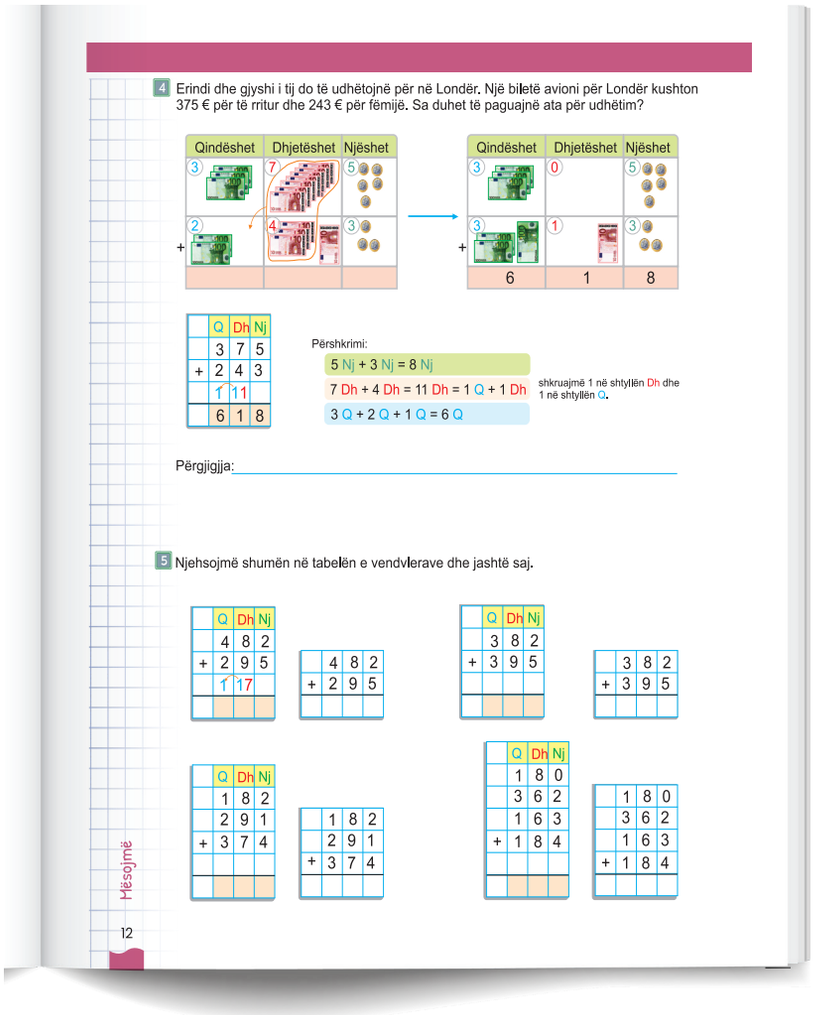

4 Erindi dhe gjyshi i tij do të udhëtojnë për në Londër. Një biletë avioni për Londër kushton 375 € për të rritur dhe 243 € për fëmijë. Sa duhet të paguajnë ata për udhëtim?

Qindëshet | Dhjetëshet | Njëshet

	Q	Dh	Nj
	3	7	5
+	2	4	3
	1	11	
	6	1	8

Përshkrimi:

5 Nj + 3 Nj = 8 Nj

7 Dh + 4 Dh = 11 Dh = 1 Q + 1 Dh

shkruajmë 1 në shtyllën Dh dhe 1 në shtyllën Q.

3 Q + 2 Q + 1 Q = 6 Q

Përgjigjja: _____

5 Njehsojmë shumën në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

	Q	Dh	Nj
	4	8	2
+	2	9	5
	1	17	

	4	8	2
+	2	9	5

	Q	Dh	Nj
	3	8	2
+	3	9	5

	3	8	2
+	3	9	5

	Q	Dh	Nj
	1	8	2
	2	9	1
+	3	7	4

	1	8	2
	2	9	1
+	3	7	4

	Q	Dh	Nj
	1	8	0
	3	6	2
	1	6	3
+	1	8	4

	1	8	0
	3	6	2
	1	6	3
+	1	8	4

Mësojmë

12

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Kalohet te detyra 2 në po të njëjtën faqe dhe kërkohet nga nxënësit të njehsojnë shumën.
Detyrat 3 dhe 4 janë detyra logjike, nga ku kuptohet se duhet lexuar problemën dhe më pas të gjendet zgjidhja. Pra, kërkohet të mbledhin tre numra në shtyllë.

Duhet pasur kujdes të vendosen njëshet nën njëshe, dhjetëshet nën dhjetëshe dhe qindëshet nën qindëshe. Pasi ta njehsojnë shumën e tre numrave kërkohet ta shkruajnë përgjigjen në rubrikat e zbrazëta në libër.
Shkëmbejnë në dyshe zgjidhjet dhe krahasojnë me shokun/shoqen e bankës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Në fletoret e tyre zgjidhin këto detyra duke shpjeguar rrugën që kanë ndjekur gjatë zgjidhjes:

135
+ 123
42

Rrugët:
1. Vendosen në shtyllë sipas rendeve;
2. Mblidhen rendet duke filluar nga njëshet dhe vendosen në shtyllë të radhitura njëra pas tjetrës;
3. Mblidhen shumat e rendeve në shtyllë dhe jepen përgjigje.

U jepen nxënësve 5 detyra të ngjashme dhe u kërkohet të argumentojnë zgjidhjen. Në fund vlerësohen disa nxënës.

Vlerësimi i nxënësve:

Vlerësohen nxënësit për saktësinë në mbledhjen në shtyllë, vendosjen e numrave sipas rendeve dhe argumentimin e mbledhjes së numrave.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 76

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të detyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

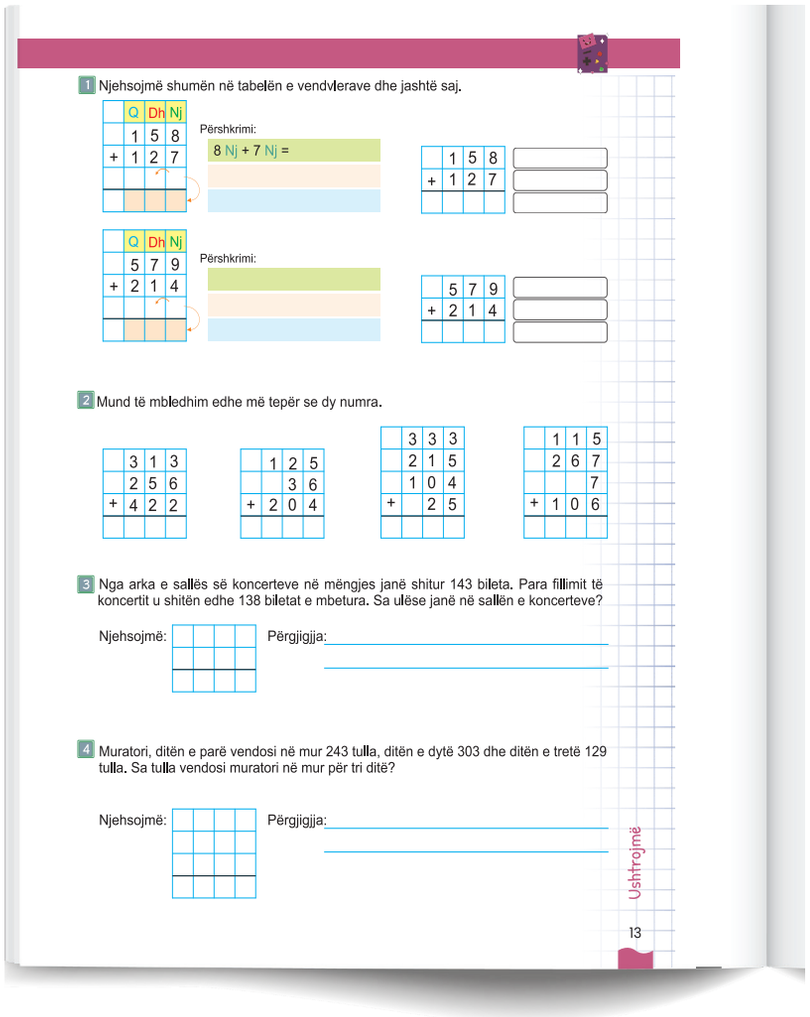
1 Njehsojmë shumën në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Përshkrimi:

8 Nj + 7 Nj =

Përshkrimi:

2 Mund të mbledhim edhe më tepër se dy numra.

3 Nga arka e sallës së koncerteve në mëngjes janë shitur 143 bileta. Para fillimit të koncertit u shitën edhe 138 biletat e mbetura. Sa ulëse janë në sallën e koncerteve?

Njehsojmë: Përgjigjja:

4 Muratori, ditën e parë vendosi në mur 243 tulla, ditën e dytë 303 dhe ditën e tretë 129 tulla. Sa tulla vendosi muratori në mur për tri ditë?

Njehsojmë: Përgjigjja:

Ushtrojmë

13

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë me një kalim (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Mbledh numrat natyrorë deri në 1000;
- Gjen shumën e numrave sipas algoritmit në shtyllë;
- Zgjidh problemat e dhëna me fjalë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Diskutohet rreth mbledhjes së numrave në shtyllë me kalim. Paraqitet para nxënësve në ekran detyra 1 në faqe 13, ku kërkohet të njehsojnë shumën e numrave në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj, p.sh.:

158
+127
285

Përshkrimi:

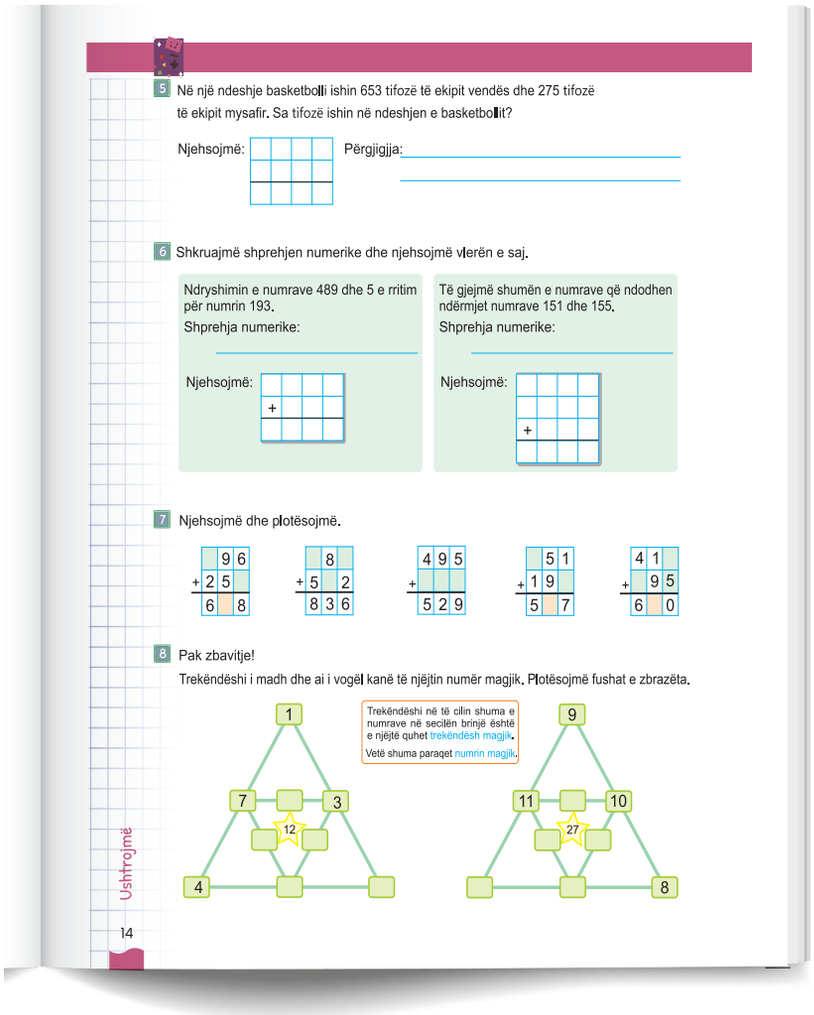

5 Në një ndeshje basketbolli ishin 653 tifozë të ekipit vendës dhe 275 tifozë të ekipit mysafir. Sa tifozë ishin në ndeshjen e basketbollit?

Njehsojmë: Përgjigjja:

6 Shkruajmë shprehjen numerike dhe njehsojmë vlerën e saj.

Ndryshimin e numrave 489 dhe 5 e rritim për numrin 193.
Shprehja numerike:
Njehsojmë:

Të gjejmë shumën e numrave që ndodhen ndërmjet numrave 151 dhe 155.
Shprehja numerike:
Njehsojmë:

7 Njehsojmë dhe plotësojmë.

8 Pak zbavitje!
Trekëndëshi i madh dhe ai i vogël kanë të njëjtin numër magjik. Plotësojmë fushat e zbrazëta.

Trekëndëshi në të cilin shuma e numrave në secilën brinjë është e njëjtë quhet trekëndësh magjik.
Vetë shuma paraqet numrin magjik.

Ushtrojmë

14

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Detyra e dytë ka të bëjë me mbledhjen e numrave në shtylla. Duke e ditur që detyra të ngjashme kanë pasur edhe më herët nuk pritet të kenë vështirësi në këtë drejtim. Duhet pasur kujdes se duhet të mbledhin katër numra.

Detyra e tretë është detyrë logjike, ku së pari duhet të lexohet, të analizohet e pastaj të mblidhen numrat në shtyllë dhe të jepet përgjigje me shkrim. Kërkohet nga nxënësit t'i shkruajnë të dhënat fillimisht pastaj të gjejnë zgjidhjen.

Diskutohen në grup, pastaj përfaqësuesi i grupit shpjegon përgjigjen e dhënë para klasës.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Kërkohet nga nxënësit që detyrën e katërt ta zgjidhin në mënyrë të pavarur dhe të shënojnë përgjigjen e duhur.

P.sh.: Muratori, ditën e parë vendosi në mur 243 tulla
ditën e dytë 303 tulla dhe
ditën e tretë 129 tulla.
- Sa tulla vendosi muratori për tri ditë?

243
+303
129

Përgjigja:

Lexohen përgjigjet e tyre, diskutohen ato dhe vlerësohen me notë.

Vlerësimi i nxënësve:

Vlerësohen nxënësit për mbledhjen e numrave me kalim, vendosjen e tyre në shtyllë dhe zgjidhjen e problemave të dhëna me fjalë.

Detyrë:
U jepen fletë punuese me detyra të ngjashme.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 77

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të detyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

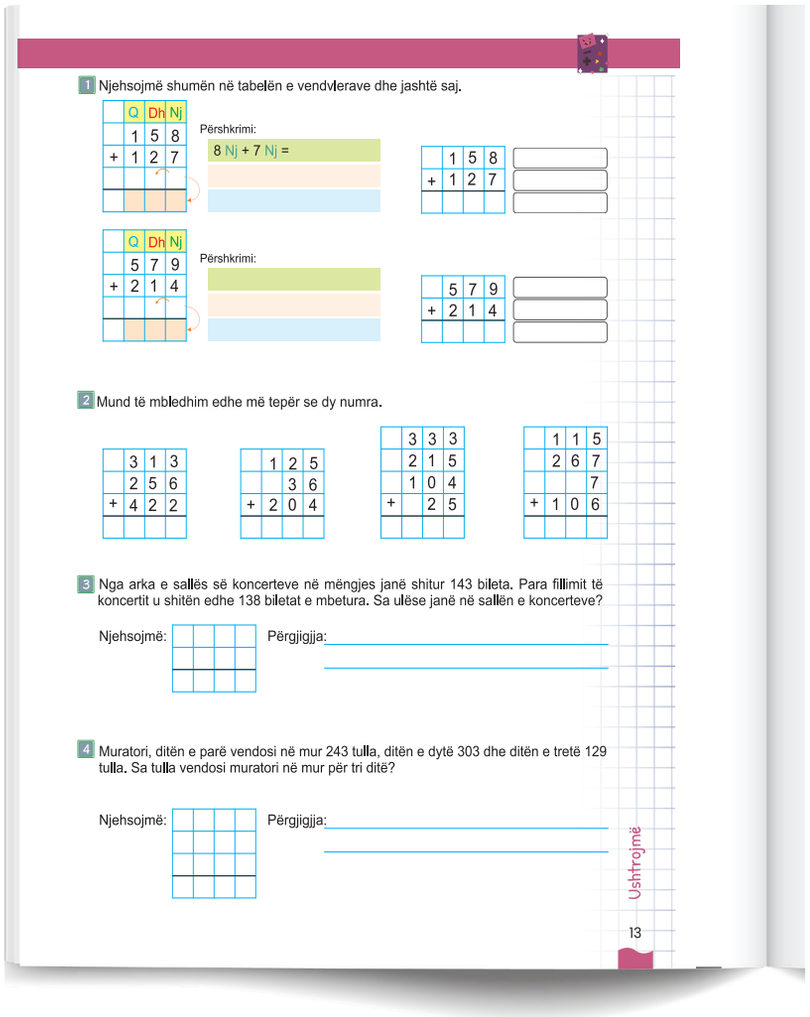

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë me një kalim (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Mbledh numrat natyrorë deri në 1000;
- Gjen shumën e numrave sipas algoritmit në shtyllë;
- Plotëson trekëndëshin magjik.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Edukatë fizike, sportet dhe shëndeti.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Paraqitet në ekran detyra e parë në faqe 14, ku fillimisht nga një nxënës lexohet problema e pastaj pyeten nxënësit se çfarë u kërkohet të gjejnë.
Shënojnë të dhënat në fletoret e tyre, mbledhin në shtyllë e më pas shënojnë përgjigjen në libër. Pyeten nxënësit:
- Si veproni kur keni kalim të dhjetëshes?

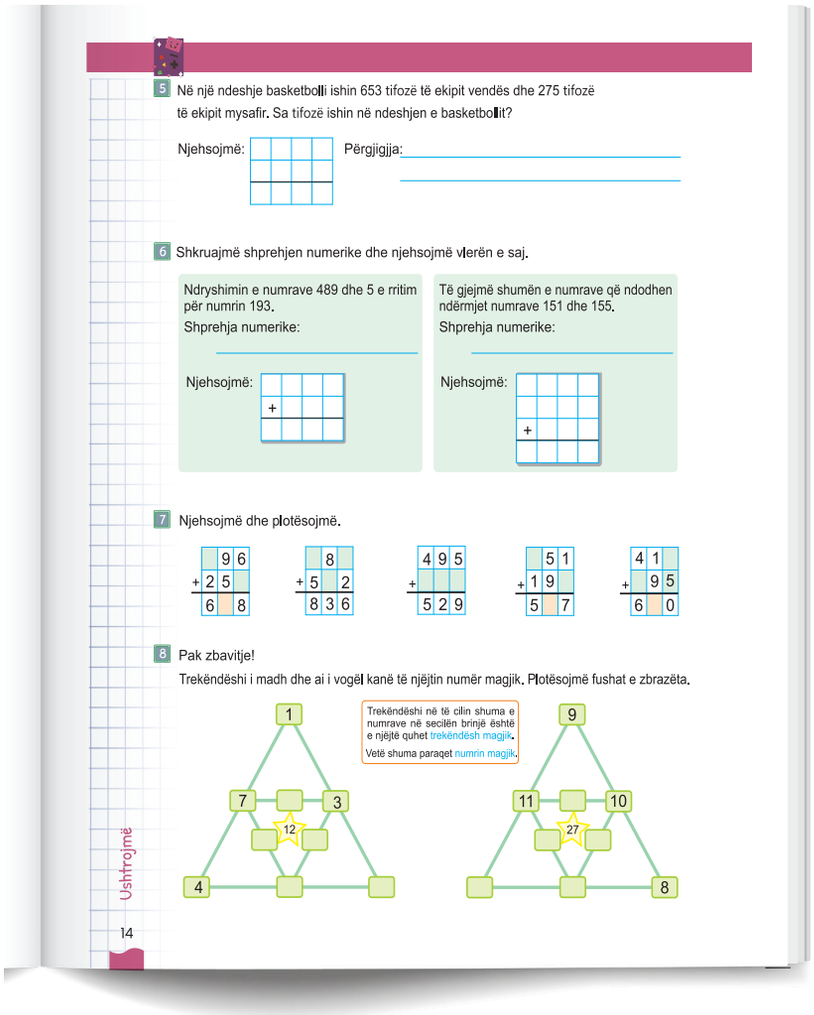

5 Në një ndeshje basketbolli ishin 653 tifozë të ekipit vendës dhe 275 tifozë të ekipit mysafir. Sa tifozë ishin në ndeshjen e basketbollit?

Njehsojmë: Përgjigjja:

6 Shkruajmë shprehjen numerike dhe njehsojmë vlerën e saj.

Ndryshimin e numrave 489 dhe 5 e rritim për numrin 193.
Shprehja numerike:
Njehsojmë:

Të gjejmë shumën e numrave që ndodhen ndërmjet numrave 151 dhe 155.
Shprehja numerike:
Njehsojmë:

7 Njehsojmë dhe plotësojmë.

8 Pak zbavitje!
Trekëndëshi i madh dhe ai i vogël kanë të njëjtin numër magjik. Plotësojmë fushat e zbrazëta.

Trekëndëshi në të cilin shuma e numrave në secilën brinjë është e njëjtë quhet trekëndësh magjik.
Vetë shuma paraqet numrin magjik.

Ushtrojmë

14

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Detyra 6 kërkon vëmendje më të theksuar, sepse mbledhori i parë duhet të fitohet si ndryshim i dy numrave, e pastaj të mblidhet me mbledhorin e dytë, përderisa rasti i dytë (në këtë detyrë) kërkon mbledhjen e numrave që gjinden në mes të 151 dhe 155, d.m.th., mbledhja e tre numrave: 152, 153 dhe 154.

Detyra 7 është më ndryshe, sepse këtu mungojnë disa prej shifrave, qoftë te mbledhorët përkatës apo te shumat e tyre. Sipas nevojës jepen sqarimet e duhura. P.sh.:

3	9	6
2	5	2
6	4	8

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe me mbikëqyrje

Detyra 8: Nxënësit udhëzohen që në dyshe të plotësojnë fushat e zbrazëta, duke ditur se shuma e numrave në secilën brinjë është e njëjtë.
4+7+1=12; njëlloj veprojmë edhe me brinjën tjetër 1+3+x=12, ku x paraqet numrin në fushën e zbrazët, nga kjo gjejmë se x=8.

Vlerësimi i nxënësve:

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 78

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të detyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë me dy kalime

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Mbledh numrat natyrorë deri në 1000 me dy kalime;
- Gjen shumën e numrave sipas algoritmit në shtyllë;
- Shpjegon mbledhjen e numrave në shtyllë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Numra magnetikë, kartëmonedha.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

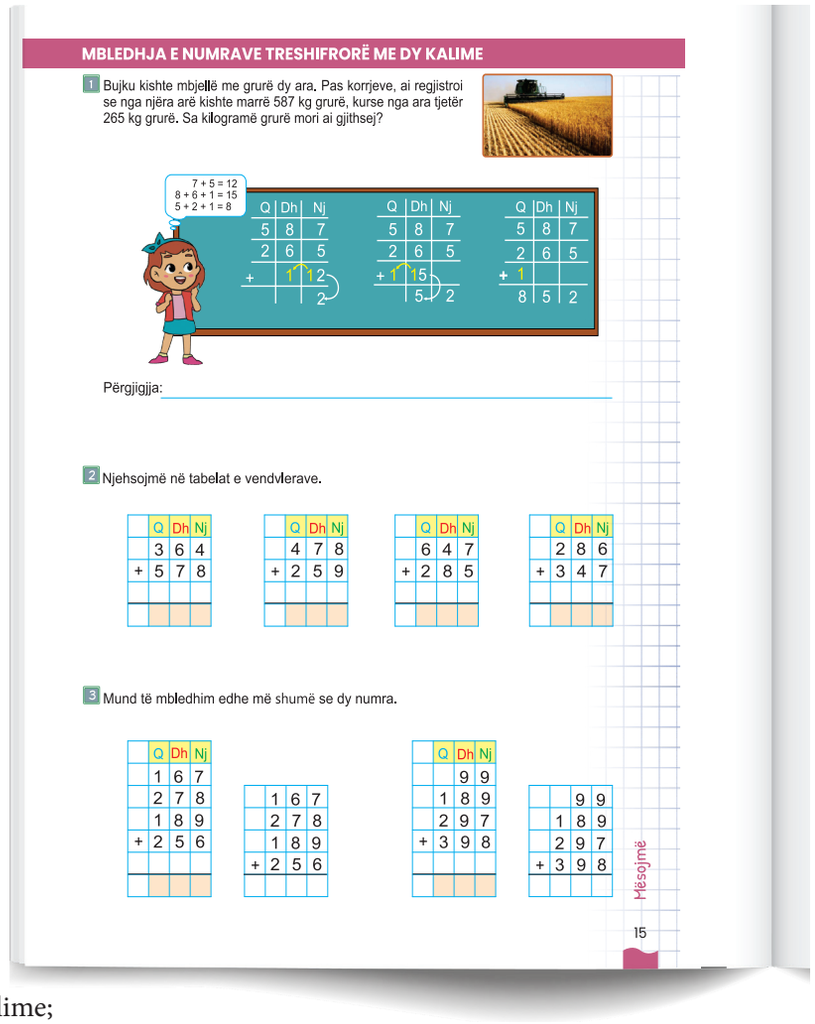
MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME DY KALIME

1 Bujku kishte mbjellë me grurë dy ara. Pas korrjeve, ai regjistroi se nga njëra arë kishte marrë 587 kg grurë, kurse nga ara tjetër 265 kg grurë. Sa kilogramë grurë mori ai gjithsej?

Përgjigjja:

2 Njehsojmë në tabelat e vendvlerave.

3 Mund të mbledhim edhe më shumë se dy numra.

Mësojmë

15

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Lexohet detyra 1, faqe 15: Bujku kishte mbjellë me grurë dy ara. Pas korrjeve, ai regjistroi se nga njëra arë kishte marrë 587 kg grurë, kurse nga ara tjetër 265 kg grurë. Sa kilogramë grurë mori ai gjithsej? Nxiten nxënësit që këto të dhëna t'i mbledhin në shtyllë sipas udhëzimeve nga orët e kaluara. Përcaktohet një nxënës që të dalë në tabelë dhe të shpjegojë mënyrën e mbledhjes në shtyllë me dy kalime, më pas formulojnë përgjigjen e duhur në libër.

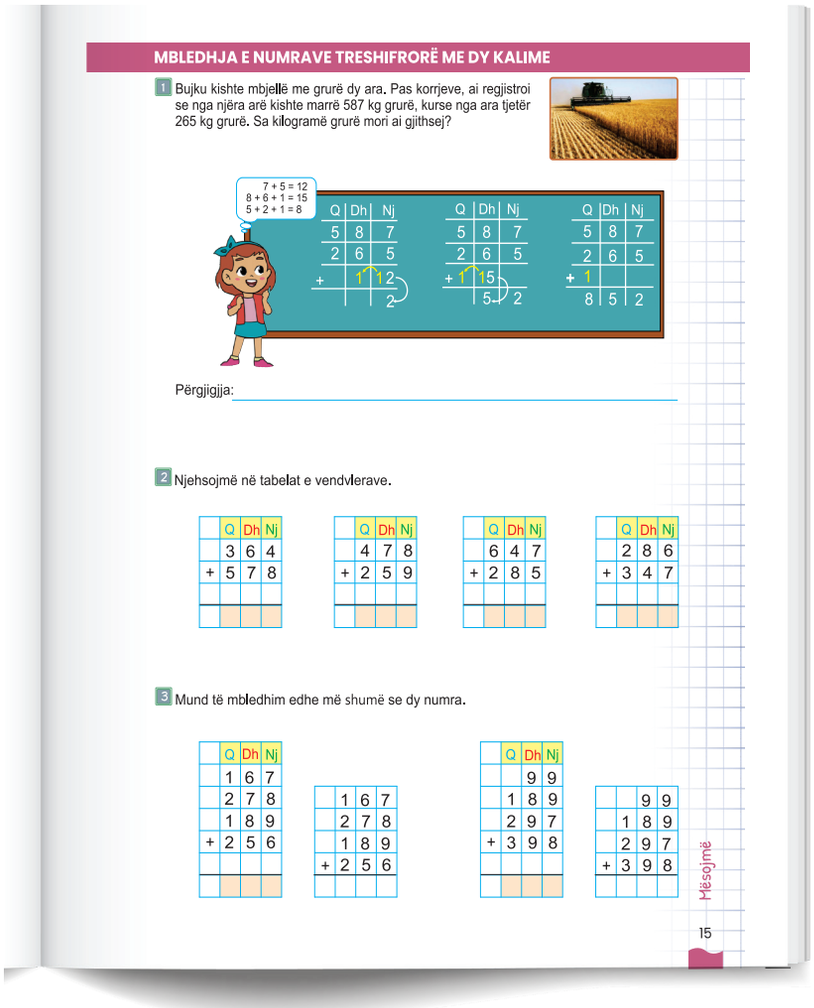

MBLEDHJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME DY KALIME

1 Bujku kishte mbjellë me grurë dy ara. Pas korrjeve, ai regjistroi se nga njëra arë kishte marrë 587 kg grurë, kurse nga ara tjetër 265 kg grurë. Sa kilogramë grurë mori ai gjithsej?

7 + 5 = 12
8 + 6 + 1 = 15
5 + 2 + 1 = 8

	Q	Dh	Nj
	5	8	7
	2	6	5
+	1	1	2
			2

	Q	Dh	Nj
	5	8	7
	2	6	5
+	1	1	5
		5	2

	Q	Dh	Nj
	5	8	7
	2	6	5
+	1		
	8	5	2

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë në tabelat e vendvlerave.

	Q	Dh	Nj
	3	6	4
+	5	7	8

	Q	Dh	Nj
		4	7	8
+		2	5	9

	Q	Dh	Nj
		6	4	7
+		2	8	5

	Q	Dh	Nj
		2	8	6
+		3	4	7

3 Mund të mbledhim edhe më shumë se dy numra.

	Q	Dh	Nj
	1	6	7
	2	7	8
	1	8	9
+	2	5	6

	1	6	7
	2	7	8
	1	8	9
+	2	5	6

	Q	Dh	Nj
		9	9
	1	8	9
	2	9	7
+	3	9	8

		9	9
	1	8	9
	2	9	7
+	3	9	8

Mësojmë

15

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Fillohet me detyrën e dytë e cila po ashtu përmban shembuj dhe secili prej tyre ka nga dy kalime, prandaj, gjatë zgjidhjes së tyre duhet të jepen sqarimet e nevojshme. Këto sqarime janë domethënëse dhe duhet të kërkojmë nga nxënësit edhe të argumentojnë mënyrën e zgjidhjes.

Kalohet te detyra 3, në po të njëjtën faqe ku kërkohet të mbledhin edhe më shumë se dy numra në shtyllë.
Nxënësit punojnë në dyshe, shkëmbejnë fletoret me njëri-tjetrin dhe paraqesin zgjidhjet para klasës duke shpjeguar rrugën që ndjekin gjatë zgjidhjes.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Lojë me numra

Kërkohet nga nxënësit të formojnë numra treshifrorë me numra magnetikë. Secili grup duhet të krijojë nga 4 detyra me mbledhje në shtyllë. Përfaqësuesi i grupit mbikëqyr punën e grupit dhe sigurohet se të gjithë kanë përfunduar detyrat.

Me anë të teknikës "Lapsat në mes", zgjidhet nga një nxënës i secilit grup për prezantim të punës së grupit. Fiton grupi i cili ka mbledhur saktë dhe në kohë të duhur detyrat.

Vihet theksi te formulimi i drejtë i përgjigjes dhe ndjekja e hapave të duhur. Nxënësit vlerësohen me notë për mbledhjen e saktë të numrave treshifrorë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në mbledhjen e numrave me kalim, vendosjen e tyre në shtyllë dhe shpjegimin e rrugës që duhet të ndjekin.

Detyrë:
Të punohen pesë detyra me mbledhje të numrave treshifrorë me dy kalime.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 79

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të detyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

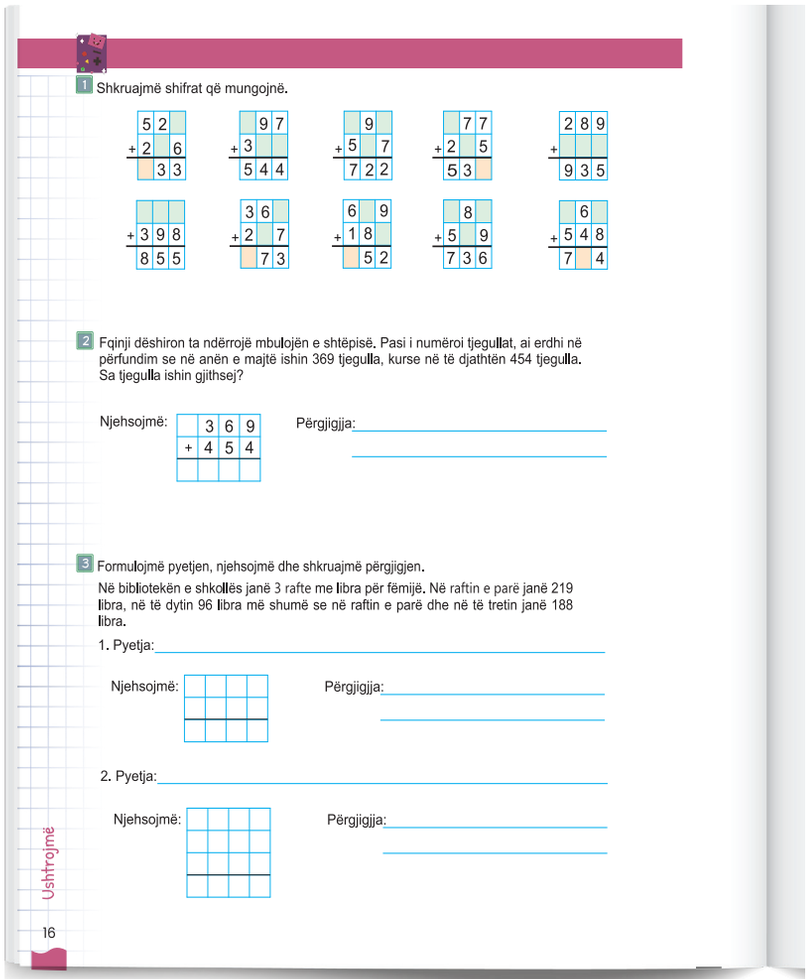
1 Shkruajmë shifrat që mungojnë.

52 + 26 = 33	97 + 3 = 544	9 + 57 = 722	77 + 25 = 53	289 + = 935
+ 398 = 855	36 + 27 = 73	69 + 18 = 52	8 + 59 = 736	6 + 548 = 74

2 Fqinji dëshiron ta ndërrojë mbulojën e shtëpisë. Pasi i numëroi tjegullat, ai erdhi në përfundim se në anën e majtë ishin 369 tjegulla, kurse në të djathtën 454 tjegulla. Sa tjegulla ishin gjithsej?

Njehsojmë: 369 + 454 = ____ Përgjigjja: _____

3 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe shkruajmë përgjigjen.
Në bibliotekën e shkollës janë 3 rafte me libra për fëmijë. Në raftin e parë janë 219 libra, në të dytin 96 libra më shumë se në raftin e parë dhe në të tretin janë 188 libra.

1. Pyetja: _____
Njehsojmë: _____ Përgjigjja: _____

2. Pyetja: _____
Njehsojmë: _____ Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

16

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e numrave treshifrorë me dy kalime (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Mbledh numrat natyrorë deri në 1000 me dy kalime;
- Gjen shumën e numrave sipas algoritmit në shtyllë;
- Argumenton mbledhjen e numrave në shtyllë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Numra magnetikë, kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Pyetje-përgjigje

- Jepet numri 975. U jepen detyrat, si:
- Trego vendvlerat e shifrave.
- Zbërthe në mbledhorë sipas grupvlerave.
- Si veprohet në mbledhjen në shtyllë?
- Çfarë thotë vetia e shoqërimit të mbledhorëve?
- Cilat janë mënyrat e krahasimit të numrave natyrorë?
- Çfarë do të thotë *numrin copëtoje në rresht dhe në shtyllë?*
- Cilat janë hapat që ndiqen për zgjidhjen e një probleme?

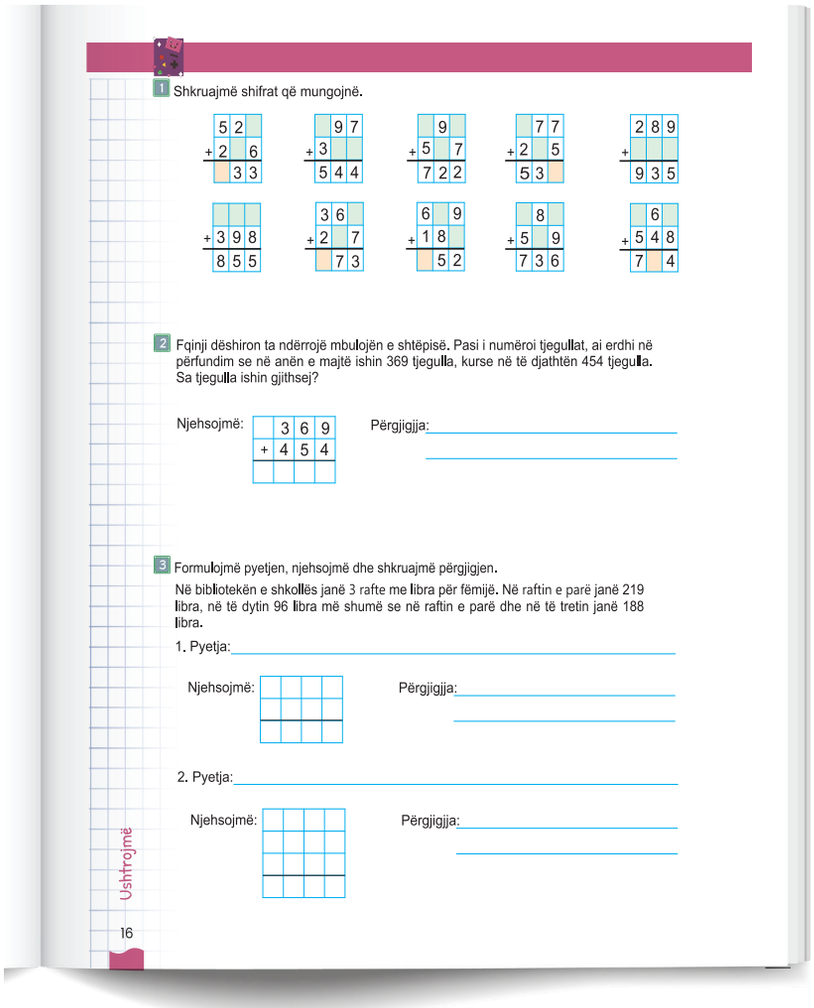

1 Shkruajmë shifrat që mungojnë.

52 + 26 = 33	97 + 3 = 544	9 + 57 = 722	77 + 25 = 53	289 + = 935
398 + = 855	36 + 27 = 73	69 + 18 = 52	8 + 59 = 736	6 + 548 = 74

2 Fqinji dëshiron ta ndërrojë mbulojën e shtëpisë. Pasi i numëroi tjegullat, ai erdhi në përfundim se në anën e majtë ishin 369 tjegulla, kurse në të djathtën 454 tjegulla. Sa tjegulla ishin gjithsej?

Njehsojmë: 369 + 454 = ____ Përgjigjja: _____

3 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe shkruajmë përgjigjen.

Në bibliotekën e shkollës janë 3 rafte me libra për fëmijë. Në raftin e parë janë 219 libra, në të dytin 96 libra më shumë se në raftin e parë dhe në të tretin janë 188 libra.

1. Pyetja: _____

Njehsojmë: _____ Përgjigjja: _____

2. Pyetja: _____

Njehsojmë: _____ Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

16

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Udhëzohen nxënësit të vëzhgojnë detyrën e parë në faqe 16, e cila kërkon të plotësohen rubrikat e zbrazëta me numrat që mungojnë.

5	2		
2			6
	3		3

Në tabelën e parë, diskutimi fillon me pyetjen se çfarë shifre duhet vendosur në vendin e njësheve ashtu që kur të mblidhet me 6 të japë rezultatin 13. (Pse 13?). Përgjigjet mund të jenë të ndryshme, por të gjithë nxënësit duhet të kenë parasysh që shifra 3 përshkruhet ndërsa 1 (dhjetëshe) bartet në vendin e dhjetësheve. Pastaj, 2 + 1 (nga kalimi) është 3, si dhe në rezultat po figuron numri 3, d.m.th., që vendi i zbrazët duhet të jetë 0. Në fund, meqë nuk kemi kalim të qindësheve, kemi 5 + 2 = 7.
Në mënyrë të ngjashme veprohet edhe me tabelat e tjera.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Fomo pyetjen/ Njehso/ Shkruaj përgjigjien

Kalohet te detyra 2, në të njëjtën faqe, e cila kërkon që të bëjë mbledhjen e dy numrave treshifrorë, e që në fakt realizohet me dy kalime.
Detyra 3: Nxënësit kryejnë mbledhjen e numrave treshifrorë me dy kalime, në dy mënyra. Ata nxiten të argumentojnë mbledhjen e numrave në shtyllë.
Mënyra e parë është:
Mbledhori i parë : 219 + (219 + 96) = 219 + 315 = 534
Mbledhori i dytë: 188
Mënyra e dytë: mbledhori i parë (219); mbledhori i dytë (315); mbledhori i tretë (188).

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në mbledhjen e numrave me dy kalime dhe plotësimin e rubrikave me numrat që mungojnë.

Detyrë:
Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 2.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 80

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të detyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë pa prishje të dhjetëshes

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave deri në 1000;
- Gjen dallimet midis mbledhjes dhe zbritjes;
- Argumenton lidhjen midis mbledhjes dhe zbritjes.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Numra magnetikë, kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

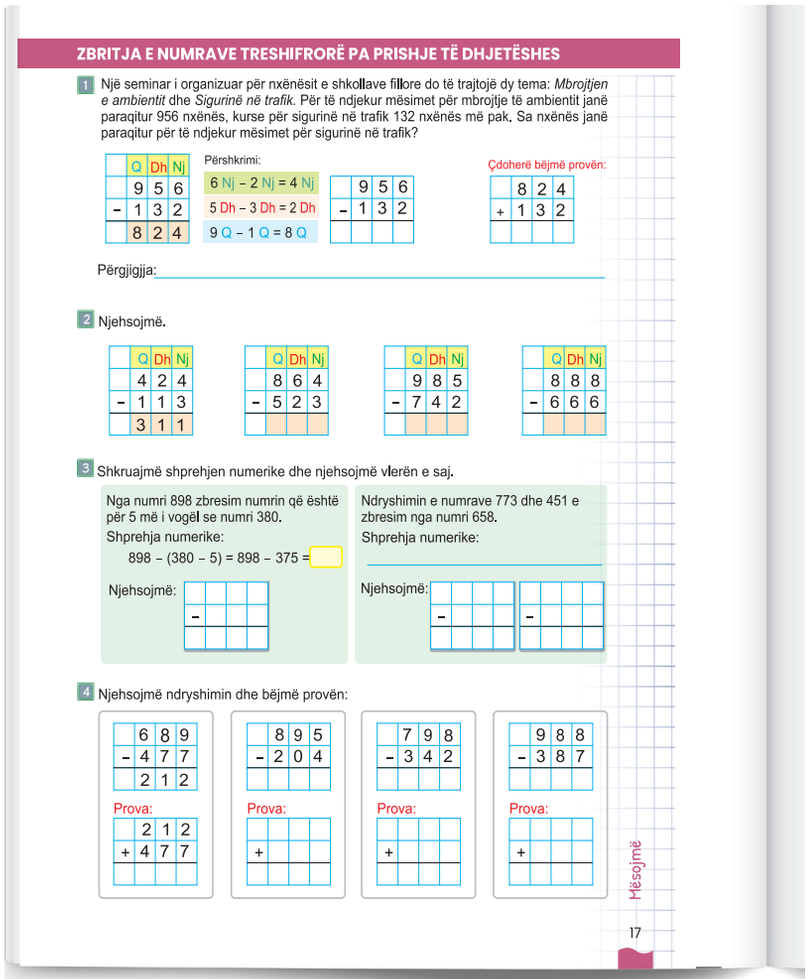
ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË PA PRISHJE TË DHJETËSHES

1 Një seminar i organizuar për nxënësit e shkollave fillore do të trajtojë dy tema: *Mbrojtjen e ambientit* dhe *Sigurinë në trafik*. Për të ndjekur mësimet për mbrojtje të ambientit janë paraqitur 956 nxënës, kurse për sigurinë në trafik 132 nxënës më pak. Sa nxënës janë paraqitur për të ndjekur mësimet për sigurinë në trafik?

Përshkrimi:
6 Nj − 2 Nj = 4 Nj
5 Dh − 3 Dh = 2 Dh
9 Q − 1 Q = 8 Q

Çdoherë bëjmë provën:

Përgjigjja:

2 Njehsojmë.

3 Shkruajmë shprehjen numerike dhe njehsojmë vlerën e saj.

Nga numri 898 zbresim numrin që është për 5 më i vogël se numri 380.
Shprehja numerike:
898 − (380 − 5) = 898 − 375 =
Njehsojmë:

Ndryshimin e numrave 773 dhe 451 e zbresim nga numri 658.
Shprehja numerike:
Njehsojmë:

4 Njehsojmë ndryshimin dhe bëjmë provën:

Prova:

Mësojmë

17

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rikujtim i njohurive të mëparshme
Pyeten:
- Cilat janë dy mënyrat që përdoren për njehsimin e shumës së dy numrave?
- Vepro me: 354 + 235 =

Përcaktohet një nxënës që të dalë në tabelë dhe të shpjegojë dy mënyrat e mbledhjes së numrave treshifrorë.

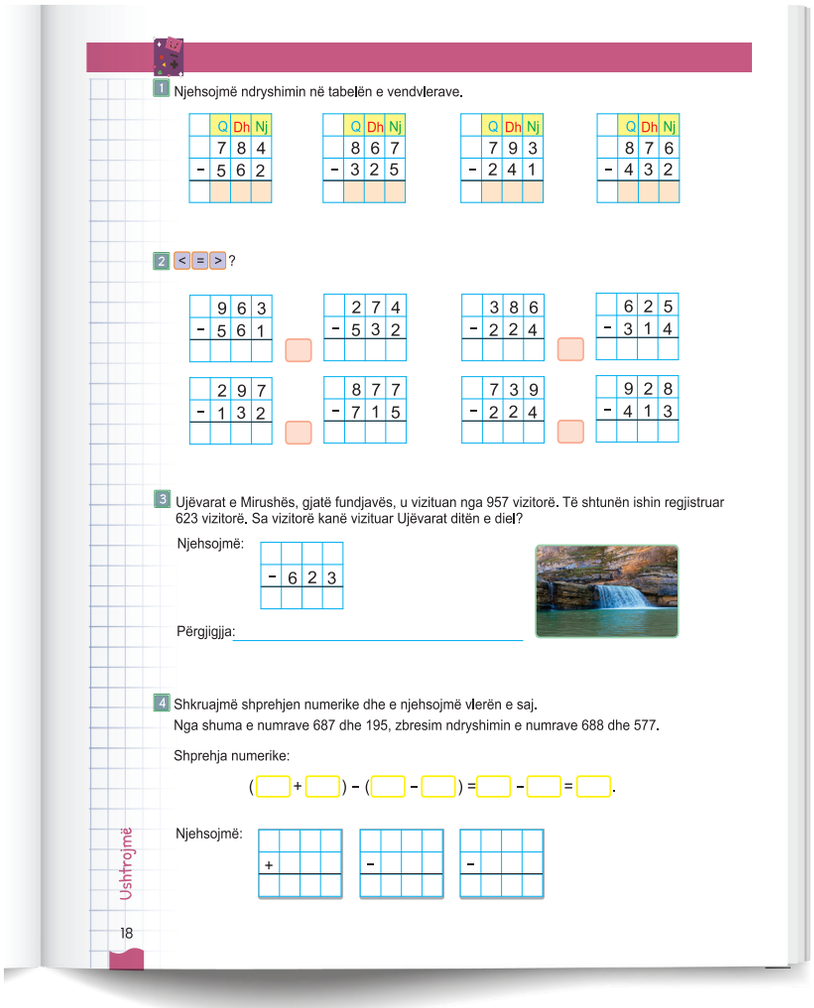

1 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave.

	Q	Dh	Nj
	7	8	4
−	5	6	2

	Q	Dh	Nj
	8	6	7
−	3	2	5

	Q	Dh	Nj
	7	9	3
−	2	4	1

	Q	Dh	Nj
	8	7	6
−	4	3	2

2 < = > ?

	9	6	3		2	7	4		3	8	6		6	2	5
−	5	6	1	−	5	3	2	−	2	2	4	−	3	1	4

	2	9	7		8	7	7		7	3	9		9	2	8
−	1	3	2	−	7	1	5	−	2	2	4	−	4	1	3

3 Ujëvarat e Mirushës, gjatë fundjavës, u vizituan nga 957 vizitorë. Të shtunën ishin regjistruar 623 vizitorë. Sa vizitorë kanë vizituar Ujëvarat ditën e diel?

Njehsojmë:

−	6	2	3

Përgjigjja: _____

4 Shkruajmë shprehjen numerike dhe e njehsojmë vlerën e saj.
Nga shuma e numrave 687 dhe 195, zbresim ndryshimin e numrave 688 dhe 577.

Shprehja numerike:

(☐ + ☐) − (☐ − ☐) = ☐ − ☐ = ☐ .

Njehsojmë:

+			

−			

−			

Ushtrojmë

18

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Organizuesi grafik i analogjisë

Oranizuesi grafik i analogjisë

Koncept i ri — Koncept i njohur

Zbritja ⟷ shuma

Ngjashmëritë — Dallimet

- përdoren të njëjtat mënyra;
- në të dyja veprimet kërkohet zbërthimi i numrave;
- në të dyja veprimet kemi mënyrën e shkurtër.

- në rastin I kemi mbledhje, në rastin II kemi zbritje;
- zbritja fillohet nga njëshet;
- nëse nuk kryhet veprimi i zbritjes nga një grup merret i nga një grup tjetër.

Më pas kalohet te detyrat në libër në faqe 17, lexohet detyra 1, ku së bashku me nxënësit identifikohen kufizat e zbritjes, e pastaj shpjegohet zbritja në shtyllë. Theksohet që duhet të inkuadrohet mbledhja duke bërë provën, pra mbledhim zbritësin me ndryshimin e fituar. 824 + 132, natyrisht mbledhja realizohet në shtylla.
Detyra 2 përmban disa shembuj ku kërkohet zbritja e numrave treshifrorë pa kalim të dhjetëshes ku duke u bazuar në njohuritë e fituara nxënësit do të zgjidhin detyrën.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim i përbashkët

Kalohet te detyra 3, ku së pari shkruhet shprehja numerike e pastaj njehsimi i saj. P.sh., rasti i dytë kërkon fillimisht ndryshimin e numrave 773 dhe 451, e pastaj ky rezultat (ndryshim) të zbritet nga 658.

Në tabelën e parë duhet shënuar: 773
-451 e pastaj të llogaritet ndryshimi : 658
- 322

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zbritjen e numrave në shtylla dhe për argumentimin e lidhjes midis mbledhjes dhe zbritjes.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 17).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Për mësuesin/en

Mësimi 81

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të detyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë pa prishje të dhjetëshes (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen zbritjen e numrave treshifrorë pa prishje të dhjetëshes;
- Gjen dallimet midis mbledhjes dhe zbritjes;
- Argumenton lidhjen midis mbledhjes dhe zbritjes.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Numra magnetikë, kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

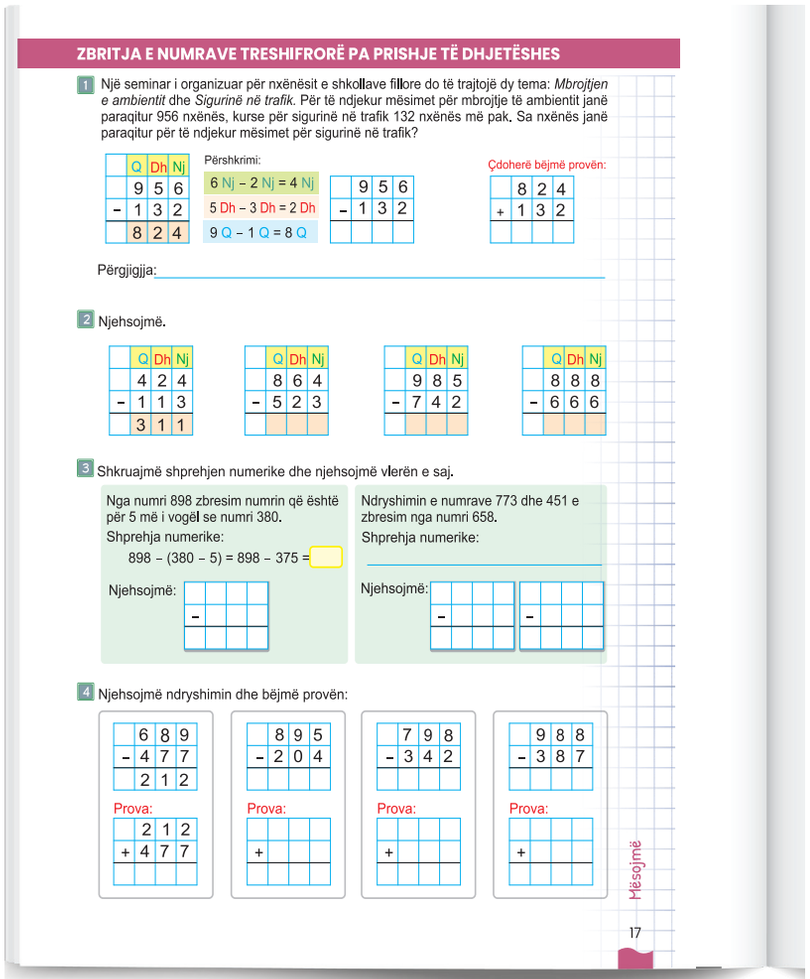
ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË PA PRISHJE TË DHJETËSHES

1 Në seminar i organizuar për nxënësit e shkollave fillore do të trajtojë dy tema: *Mbrojtjen e ambientit* dhe *Sigurinë në trafik*. Për të ndjekur mësimet për mbrojtje të ambientit janë paraqitur 956 nxënës, kurse për sigurinë në trafik 132 nxënës më pak. Sa nxënës janë paraqitur për të ndjekur mësimet për sigurinë në trafik?

Përshkrimi:
6 Nj − 2 Nj = 4 Nj
5 Dh − 3 Dh = 2 Dh
9 Q − 1 Q = 8 Q

Çdoherë bëjmë provën:

Përgjigjja:

2 Njehsojmë.

3 Shkruajmë shprehjen numerike dhe njehsojmë vlerën e saj.

Nga numri 898 zbresim numrin që është për 5 më i vogël se numri 380.
Shprehja numerike:
898 − (380 − 5) = 898 − 375 =
Njehsojmë:

Ndryshimin e numrave 773 dhe 451 e zbresim nga numri 658.
Shprehja numerike:
Njehsojmë:

4 Njehsojmë ndryshimin dhe bëjmë provën:

Prova:

Mësojmë

17

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Në këtë pjesë të orës bëhet një përsëritje e shkurtër e asaj që kanë mësuar nxënësit lidhur me mbledhjen e numrave (pa kalim, me një kalim, me dy kalime), si dhe me zbritjen e numrave pa prishje të dhjetëshes. Diskutohet lidhja ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes.

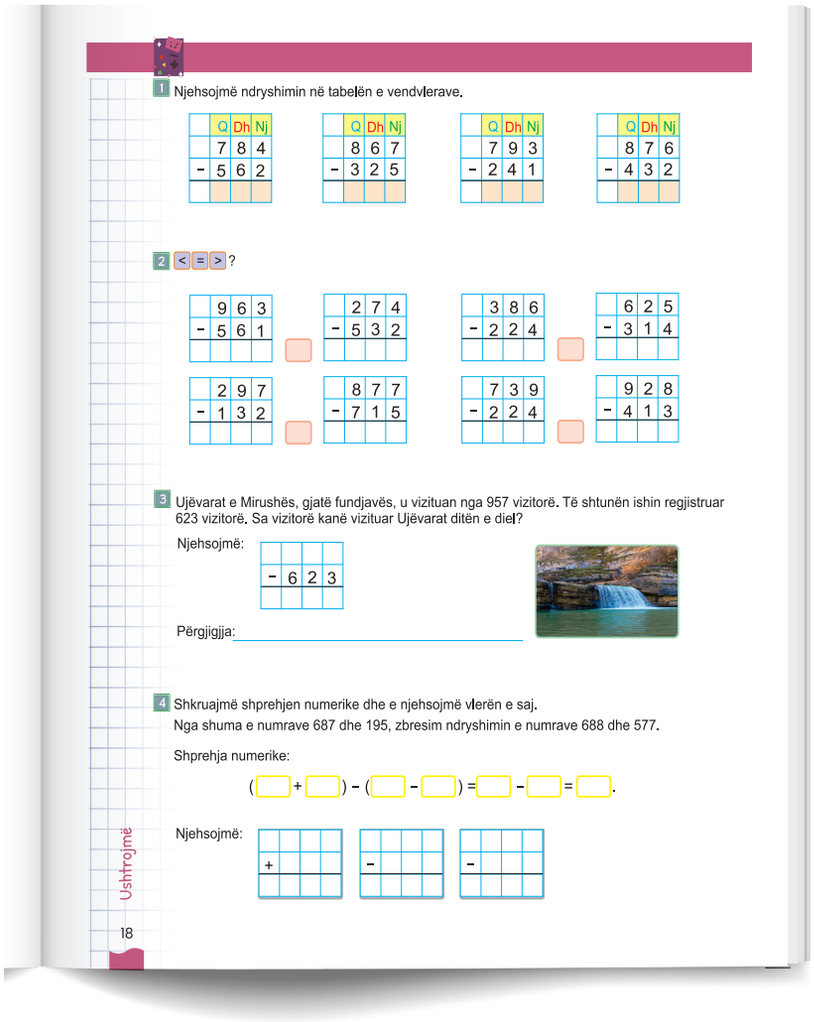

1 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave.

	Q	Dh	Nj
	7	8	4
−	5	6	2

	Q	Dh	Nj
	8	6	7
−	3	2	5

	Q	Dh	Nj
	7	9	3
−	2	4	1

	Q	Dh	Nj
	8	7	6
−	4	3	2

2 < = > ?

	9	6	3		2	7	4		3	8	6	
−	5	6	1		−	5	3	2	−	2	2	4

	6	2	5		2	9	7		8	7	7	
−	3	1	4		−	1	3	2	−	7	1	5

	7	3	9		9	2	8					
−	2	2	4		−	4	1	3				

3 Ujëvarat e Mirushës, gjatë fundjavës, u vizituan nga 957 vizitorë. Të shtunën ishin regjistruar 623 vizitorë. Sa vizitorë kanë vizituar Ujëvarat ditën e diel?

Njehsojmë:

−	6	2	3

Përgjigjja: _____

4 Shkruajmë shprehjen numerike dhe e njehsojmë vlerën e saj.
Nga shuma e numrave 687 dhe 195, zbresim ndryshimin e numrave 688 dhe 577.

Shprehja numerike:

( ) + ( ) − ( ) = ( ) − ( ) = ( ).

Njehsojmë:

+					−				−			

Ushtrojmë

18

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Analizo-zbato

Kalohet te detyra e dytë në faqe 18, ku kërkohet edhe implikimi i jobarazimeve:

Pra, fillimisht realizohen zbritjet, e pastaj ndryshimet përkatëse krahasohen në mes vete. Këto raste mund të shqyrtohen (zgjidhen) nga nxënësit të ndarë në grupe dhe pastaj t'i diskutojnë me grupet e tjera.

Detyra 3 është detyrë logjike, dhe në libër është e evidentuar pjesërisht. Për këtë detyrë pritet që nxënësit ta gjejnë vetë zgjidhjen, por nëse ka ngecje, duhet të orientohen drejt rezultatit të kërkuar.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim i përbashkët

Kalohet te detyra 4, në të njëjtën faqe, e cila kërkon fillimisht të shkruhet shprehja numerike, e pastaj të trajtohet me metodën e mësuar nga ora e kaluar.

Nga shuma e numrave 687 dhe 195 zbresim ndryshimin e numrave 688 dhe 577.

Pra, shprehja numerike: (867 + 195) – (688 – 577) = ….
Kërkohet nga nxënësit të realizojnë mbledhjet me anë të shtyllave. Gjatë zgjidhjes së detyrës shpjegojnë rrugën që duhet ndjekur.
Vlerësohen disa nxënës për gjetjen e rrugës së duhur për të ardhur deri te zgjidhja përfundimtare.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zbritjen e numrave në shtylla dhe për argumentimin e lidhjes midis mbledhjes dhe zbritjes.

Detyrë:
Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 4.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 82

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të detyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

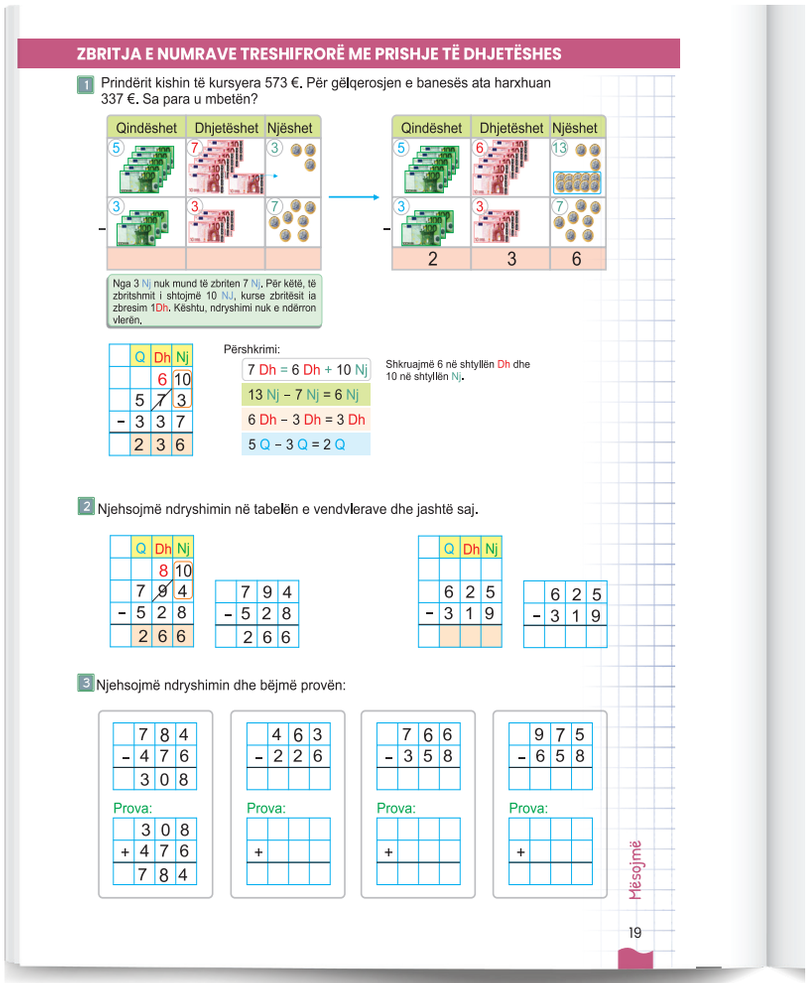

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen zbritjen e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes;
- Gjen ndryshimin e numrave treshifrorë në shtyllë;
- Argumenton lidhjen midis mbledhjes dhe zbritjes.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Numra magnetikë, kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Bëhet një përsëritje e shkurtër rreth zbritjes së numrave treshifrorë pa kalim të dhjetëshes të cilën e kanë mësuar në orët e kaluara. Nxiten nxënësit të shpjegojnë rrugën e zbritjes së numrave treshifrorë në shtyllë dhe vendosjen e tyre nëpër rende.
Paraqesim në tabelë një detyrë me fjalë dhe përcaktohet një nxënës që ta kryejë zbritjen e detyrës së dhënë.

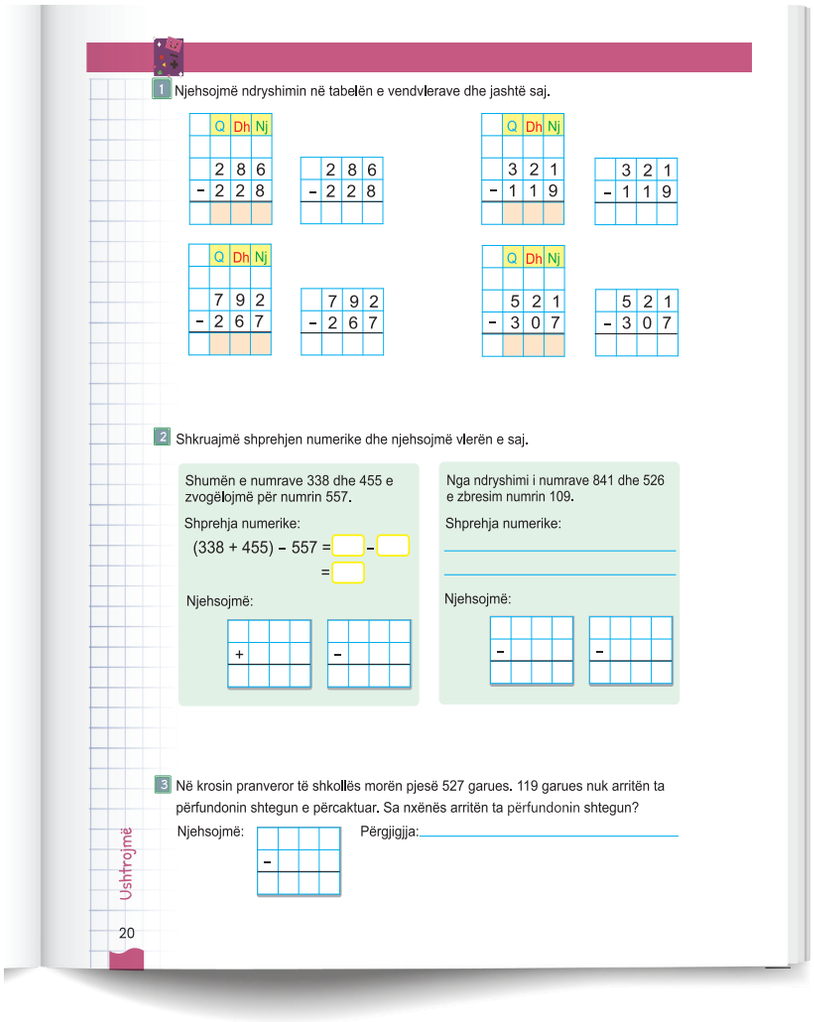

1 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

	Q	Dh	Nj
	2	8	6
−	2	2	8

	2	8	6
−	2	2	8

	Q	Dh	Nj
	3	2	1
−	1	1	9

	3	2	1
−	1	1	9

	Q	Dh	Nj
	7	9	2
−	2	6	7

	7	9	2
−	2	6	7

	Q	Dh	Nj
	5	2	1
−	3	0	7

	5	2	1
−	3	0	7

2 Shkruajmë shprehjen numerike dhe njehsojmë vlerën e saj.

Shumën e numrave 338 dhe 455 e zvogëlojmë për numrin 557.

Shprehja numerike:

(338 + 455) − 557 = □ − □

= □

Njehsojmë:

+			

−			

Nga ndryshimi i numrave 841 dhe 526 e zbresim numrin 109.

Shprehja numerike:

Njehsojmë:

−			

−			

3 Në krosin pranveror të shkollës morën pjesë 527 garues. 119 garues nuk arritën ta përfundonin shtegun e përcaktuar. Sa nxënës arritën ta përfundonin shtegun?

Njehsojmë:

−			

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

20

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Paraqitet në ekran detyra e parë e cila ka të bëjë me zbritjen e numrave treshifrorë, ku shifra e njësheve te i zbritshmi është më e vogël se shifra e njësheve te zbritësi, prandaj jepen sqarimet e nevojshme në lidhje me huazimin e dhjetëshes, duke ilustruar në tabelë me ngjyra të ndryshme.

Pra, pas zbritjes në shtylla me prishje të dhjetëshes, bëhet edhe sqarimi me anë të shkronjave për qindëshe, dhjetëshe dhe njëshe.

Detyra 2 i posedon dy shembuj, ku shembulli i parë është me zgjidhje, me ç'rast jepen sqarimet e nevojshme përderisa shembulli i dytë mund t'i lihet nxënësve ta gjejnë zgjidhjen.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim i përbashkët

Kalohet te detyra 3, e cila përmban katër shembuj, ku shembulli i parë është me zgjidhje si dhe është bërë prova. Shembujt e tjerë mund të punohen nga nxënësit në mënyrë të pavarur. Pas gjetjes së rezultateve nxënësit shkëmbejnë fletoret me shokun/shoqen e bankës dhe krahasojnë zgjidhjet.
Pasi të gjithë nxënësit kanë bërë përpjekje të gjejnë zgjidhjet, kërkohet nga tre nxënës të shpjegojnë mënyrën e zgjidhjes në tabelë.

Pjesa e mbetur e orës mund të shfrytëzohet për të formuluar vetë nxënësit në grupe nga një detyrë me fjalë dhe të zgjidhin atë në fletore. Secili përfaqësues i grupit lexon detyrën para klasës dhe prezanton zgjidhjen në shtyllë duke bërë provën. Kështu, duke bërë provën shpjegohet lidhja në mes të mbledhjes dhe zbritjes.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zbritjen e numrave në shtylla me kalim të dhjetëshes dhe për argumentimin e lidhjes midis mbledhjes dhe zbritjes.

Detyrë:
Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 3.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 83

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të detyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.4; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen zbritjen e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes;
- Gjen ndryshimin e numrave treshifrorë në shtyllë;
- Shpjegon lidhjen në mes të mbledhjes dhe zbritjes.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Numra magnetikë, kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

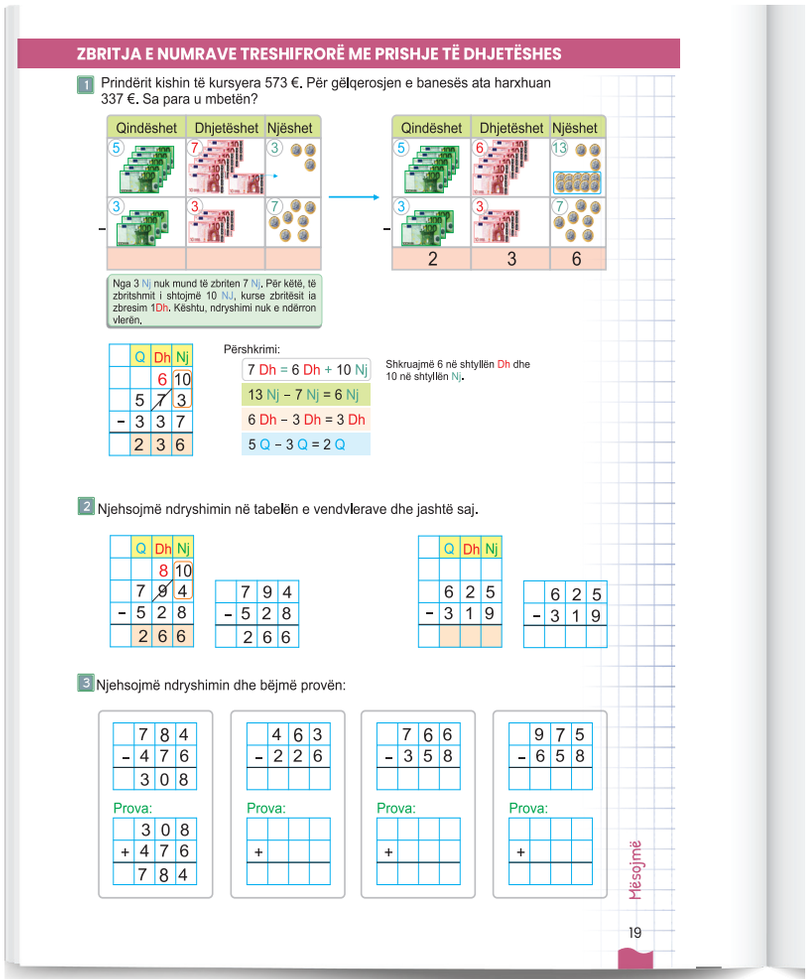
ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME PRISHJE TË DHJETËSHES

1 Prindërit kishin të kursyera 573 €. Për gëlqerosjen e banesës ata harxhuan 337 €. Sa para u mbetën?

Qindëshet | Dhjetëshet | Njëshet

Nga 3 Nj nuk mund të zbriten 7 Nj. Për këtë, të zbritshmit i shtojmë 10 NJ, kurse zbritësit ia zbresim 1Dh. Kështu, ndryshimi nuk e ndërron vlerën.

Përshkrimi:
7 Dh = 6 Dh + 10 Nj
13 Nj – 7 Nj = 6 Nj
6 Dh – 3 Dh = 3 Dh
5 Q – 3 Q = 2 Q

Shkruajmë 6 në shtyllën Dh dhe 10 në shtyllën Nj.

2 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

3 Njehsojmë ndryshimin dhe bëjmë provën:

Prova:

Mësojmë

19

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Marrëdhëniet pyetje-përgjigje
Pyeten nxënësit:
- Cilat janë mënyrat që përdoren në zbritjen e dy numrave?
- Në cilin rast nuk është e mundshme zbritja?
- Cilat janë hapat që duhet të ndiqen në zbritjen në shtyllë?
- Pse e bëjmë provën?

Diskutohen përgjigjet e nxënësve, plotësohen sipas nevojës dhe në fund u kërkohet ta lexojnë numrin 1234 dhe t'i përcaktojnë vendvlerat sipas çdo shifre.

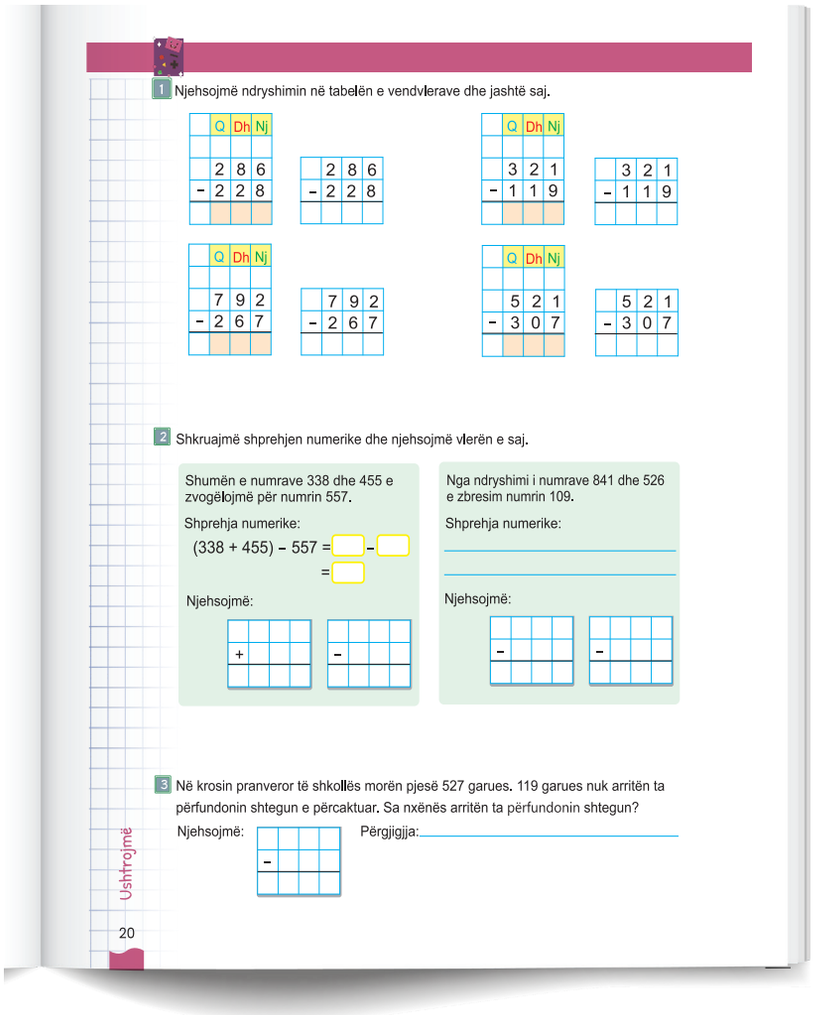

1 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

	Q	Dh	Nj
	2	8	6
-	2	2	8

	2	8	6
-	2	2	8

	Q	Dh	Nj
	3	2	1
-	1	1	9

	3	2	1
-	1	1	9

	Q	Dh	Nj
	7	9	2
-	2	6	7

	7	9	2
-	2	6	7

	Q	Dh	Nj
	5	2	1
-	3	0	7

	5	2	1
-	3	0	7

2 Shkruajmë shprehjen numerike dhe njehsojmë vlerën e saj.

Shumën e numrave 338 dhe 455 e zvogëlojmë për numrin 557.

Shprehja numerike:

(338 + 455) – 557 = ☐ – ☐ = ☐

Njehsojmë:

+			

-			

Nga ndryshimi i numrave 841 dhe 526 e zbresim numrin 109.

Shprehja numerike:

Njehsojmë:

-			

-			

3 Në krosin pranveror të shkollës morën pjesë 527 garues. 119 garues nuk arritën ta përfundonin shtegun e përcaktuar. Sa nxënës arritën ta përfundonin shtegun?

Njehsojmë:

-			

Përgjigja:_____

Ushtrojmë

20

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Analizo - zbato

Udhëzohen nxënësit të analizojnë dhe pastaj t'i zbatojnë njohuritë e fituara më herët për detyrat në faqe 20.
Detyra e parë është shprehur me anë të dy tabelave dhe nxënësit duhet të provojnë individualisht të zgjidhin secilin prej shembujve në këtë detyrë.

	Q	Dh	Nj
	2	8	6
-	2	2	8

Vazhdimisht përcillet puna e nxënësve dhe ofrohen sqarimet e nevojshme. Detyra 2 është e ngjashme me detyrat e kaluara, si dhe nxënësit mund të gjejnë zgjidhjen në dyshe, e pastaj t'i shkëmbejnë me njëri-tjetrin. Duhet pasur kujdes që mbledhorët dhe zbritësin e të zbritshmin t'i vendosin në vendet e caktuara.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim i përbashkët

Lexohet detyra 3: Në krosin pranveror të shkollës morën pjesë 527 garues. 119 garues nuk arritën ta përfundonin shtegun e përcaktuar. Sa nxënës arritën ta përfundonin shtegun?
Kërkohet nga nxënësit të mbledhin të dhënat dhe të paraqesin mënyra të ndryshme të gjetjes së zgjidhjes, p.sh.:

527
- 119
408

Përgjigja:_____.

Vlerësohen nxënësit për gjetjen e ndryshimit të numrave në situata të ndryshme problemore.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zbritjen e numrave në shtylla me kalim të dhjetëshes dhe për argumentimin e lidhjes midis mbledhjes dhe zbritjes.

Detyrë:
Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 3.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 84

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të qindëshes

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Llogarit ndryshimin e numrave treshifrorë në shtyllë;
- Shpjegon lidhjen në mes të mbledhjes dhe zbritjes;
- Njehson ndryshimin e shprehjeve të dhëna numerike.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

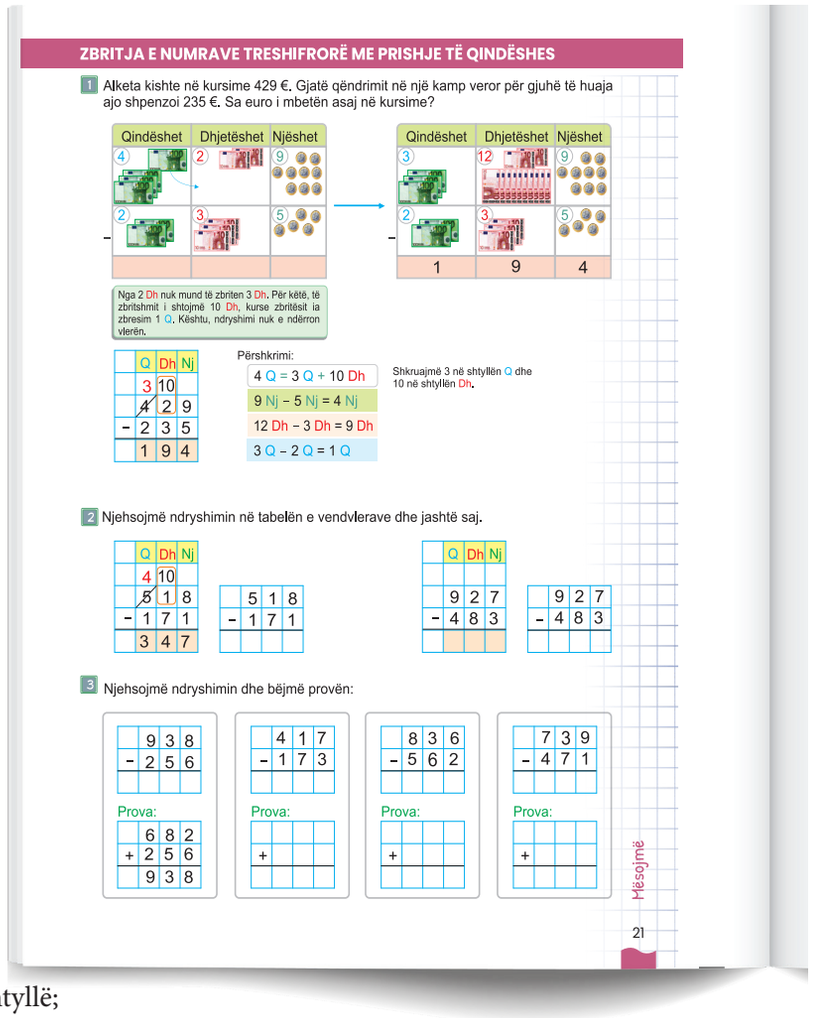
ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME PRISHJE TË QINDËSHES

1 Alketa kishte në kursime 429 €. Gjatë qëndrimit në një kamp veror për gjuhë të huaja ajo shpenzoi 235 €. Sa euro i mbetën asaj në kursime?

Qindëshet | Dhjetëshet | Njëshet

Nga 2 Dh nuk mund të zbriten 3 Dh. Për këtë, të zbritshmit i shtojmë 10 Dh, kurse zbritësit ia zbresim 1 Q. Kështu, ndryshimi nuk e ndërron vlerën.

Përshkrimi:
4 Q = 3 Q + 10 Dh
9 Nj − 5 Nj = 4 Nj
12 Dh − 3 Dh = 9 Dh
3 Q − 2 Q = 1 Q

Shkruajmë 3 në shtyllën Q dhe 10 në shtyllën Dh.

2 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

3 Njehsojmë ndryshimin dhe bëjmë provën:

Prova:

Mësojmë

21

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimatri e drejtuar - Lojë

Zhvillohet një lojë me nxënësit në formë tregu. Vendosen disa lodra dhe secilës lodër iu vendoset çmimi. Nxënësit pajisen me monedha dhe udhëzohen të shkojnë në treg e të blejnë gjëra të ndryshme. Njëri nxënës bëhet shitësi, kurse nxënësi tjetër blerësi.
Nxënësit gjatë blerjes diskutojnë çmimet dhe sigurojnë eurot e nevojshme për lodrat që u pëlqejnë. Kështu bëhet një përsëritje e zbritjes dhe një lidhje me jetën e përditshme.

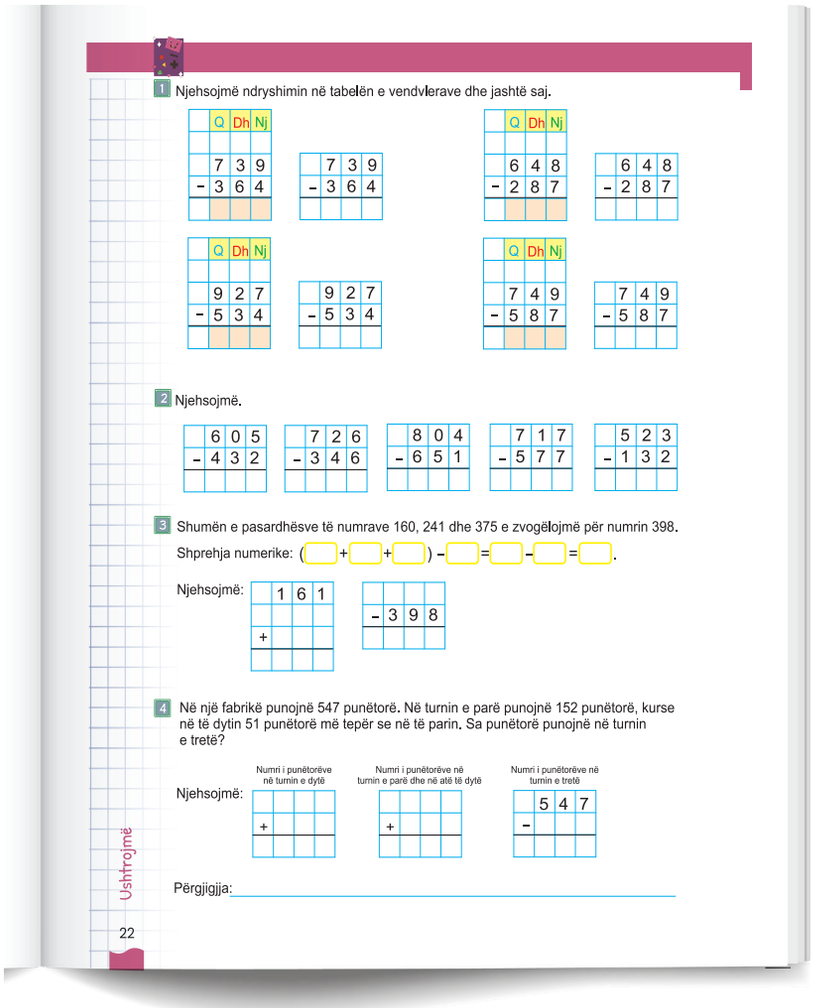

1 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

	Q	Dh	Nj
	7	3	9
-	3	6	4

	7	3	9
-	3	6	4

	Q	Dh	Nj
	6	4	8
-	2	8	7

	6	4	8
-	2	8	7

	Q	Dh	Nj
	9	2	7
-	5	3	4

	9	2	7
-	5	3	4

	Q	Dh	Nj
	7	4	9
-	5	8	7

	7	4	9
-	5	8	7

2 Njehsojmë.

	6	0	5
-	4	3	2

	7	2	6
-	3	4	6

	8	0	4
-	6	5	1

	7	1	7
-	5	7	7

	5	2	3
-	1	3	2

3 Shumën e pasardhësve të numrave 160, 241 dhe 375 e zvogëlojmë për numrin 398.

Shprehja numerike: (+ +) - = - =

Njehsojmë:

	1	6	1
+			

-	3	9	8

4 Në një fabrikë punojnë 547 punëtorë. Në turnin e parë punojnë 152 punëtorë, kurse në të dytin 51 punëtorë më tepër se në të parin. Sa punëtorë punojnë në turnin e tretë?

Njehsojmë:

Numri i punëtorëve në turnin e dytë			
+			

Numri i punëtorëve në turnin e parë dhe në atë të dytë			
+			

Numri i punëtorëve në turnin e tretë			
	5	4	7
-			

Përgjigjja:

Ushtrojmë

22

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Fillohet me detyrën e parë në libër, faqe 21 e cila karakterizohet me çështje që ndërlidhet me para (euro), e pastaj veprimi i zbritjes së atyre mjeteve kthehet në vlera numerike.

Jepen sqarimet e nevojshme në lidhje me huazimet që bëhen te qindëshet. Këto sqarime mund të bëhen edhe me euro e pastaj të shoqërohen me vlera përkatëse numerike.

Detyra e dytë i përmban dy shembuj, ku shembulli i parë është me zgjidhje, dhe nxitet një diskutim me nxënësit se si plotësohet shembulli i dytë.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë në grupe

Ndahen nxënësit në katër grupe.
Secilit grup i jepet nga një fletë me detyrat përkatëse:

Grupi 1 → 754 - 297

Grupi 2 → 864 - 597

Grupi 3 → 684 - 397

Grupi 4 → 534 - 387

Kërkohet nga grupet të gjejnë ndryshimin e numrave treshifrorë me kalim të qindëshes në shtyllë dhe të bëjnë provën. Fiton grupi i cili me saktësi dhe me kohë arrin të gjejë rezultatin.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në llogaritjen e ndryshimit të numrave treshifrorë në shtyllë, shpjegimin e lidhjes në mes të mbledhjes dhe zbritjes dhe njehsimin e ndryshimit të shprehjeve të dhëna numerike.

Detyrë:
Detyra 3 (faqe 21).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 85

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të qindëshes (ushtrime)

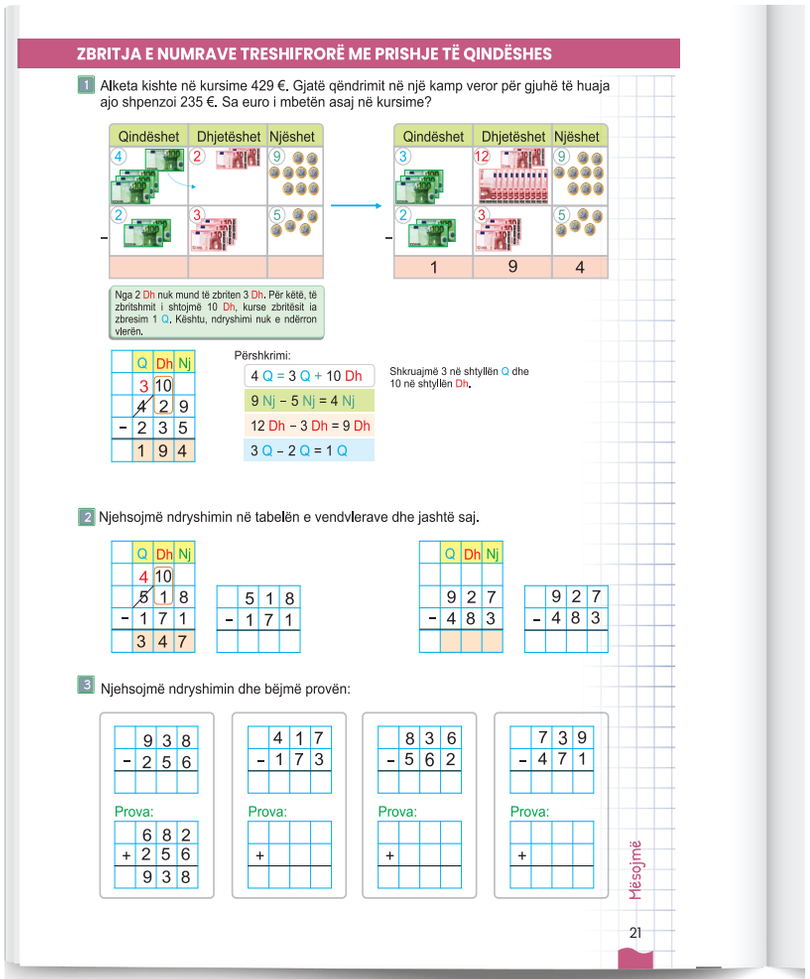
ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME PRISHJE TË QINDËSHES

1 Alketa kishte në kursime 429 €. Gjatë qëndrimit në një kamp veror për gjuhë të huaja ajo shpenzoi 235 €. Sa euro i mbetën asaj në kursime?

Qindëshet Dhjetëshet Njëshet

Nga 2 Dh nuk mund të zbriten 3 Dh. Për këtë, të zbritshmit i shtojmë 10 Dh, kurse zbritësit ia zbresim 1 Q. Kështu, ndryshimi nuk e ndërron vlerën.

Përshkrimi:
4 Q = 3 Q + 10 Dh
9 Nj − 5 Nj = 4 Nj
12 Dh − 3 Dh = 9 Dh
3 Q − 2 Q = 1 Q

Shkruajmë 3 në shtyllën Q dhe 10 në shtyllën Dh.

2 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

3 Njehsojmë ndryshimin dhe bëjmë provën:

Prova:

Mësojmë

21

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Llogarit shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
- Shpjegon lidhjen në mes të mbledhjes dhe zbritjes;
- Argumenton vendosjen e numrave sipas rendeve.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Numra magnetikë, kartëmonedha, monedha metalike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Fillohet me një përsëritje nga ora e kaluar, dhe nxitet një diskutim i shkurtër në lidhje me huazimet e qindëshes duke përdorur euro.

Pyeten nxënësit:
- Cilat janë mënyrat e zbritjes?
- Si duhet t'i zbresim numrat me kalim të qindëshes?

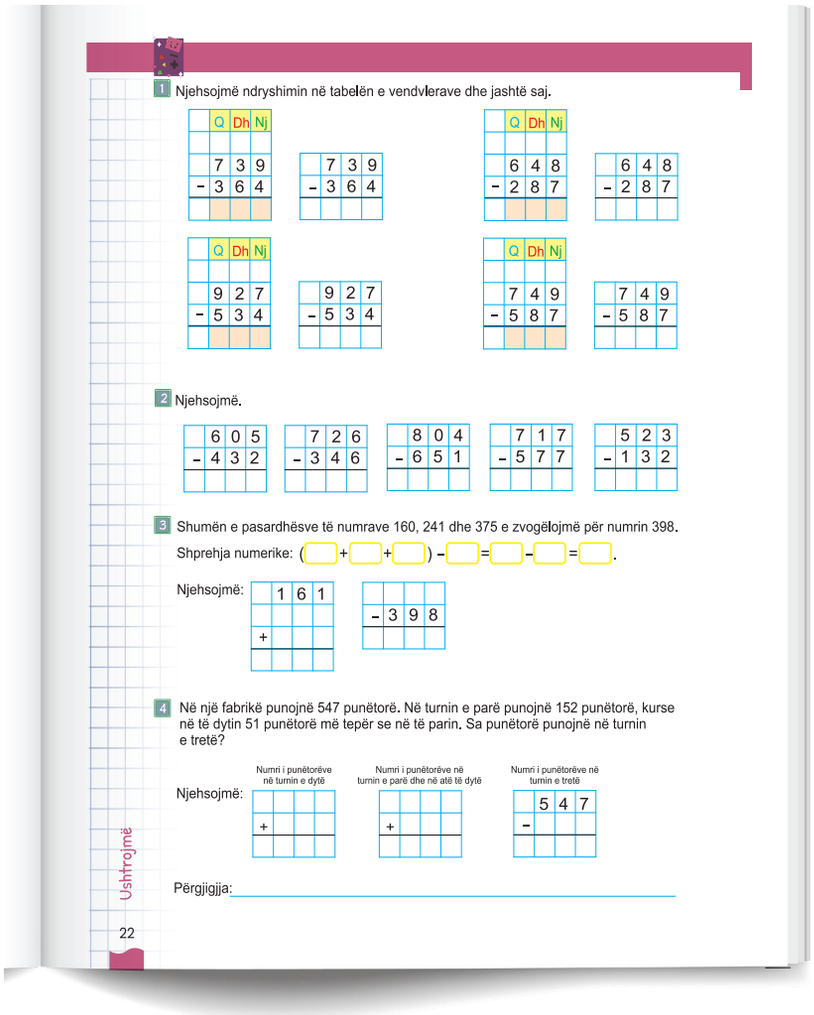

1 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

	Q	Dh	Nj
	7	3	9
−	3	6	4

	7	3	9
−	3	6	4

	Q	Dh	Nj
	6	4	8
−	2	8	7

	6	4	8
−	2	8	7

	Q	Dh	Nj
	9	2	7
−	5	3	4

	9	2	7
−	5	3	4

	Q	Dh	Nj
	7	4	9
−	5	8	7

	7	4	9
−	5	8	7

2 Njehsojmë.

	6	0	5
−	4	3	2

	7	2	6
−	3	4	6

	8	0	4
−	6	5	1

	7	1	7
−	5	7	7

	5	2	3
−	1	3	2

3 Shumën e pasardhësve të numrave 160, 241 dhe 375 e zvogëlojmë për numrin 398.

Shprehja numerike: (+ +) − = − =

Njehsojmë:

	1	6	1
+			

−	3	9	8

4 Në një fabrikë punojnë 547 punëtorë. Në turnin e parë punojnë 152 punëtorë, kurse në të dytin 51 punëtorë më tepër se në të parin. Sa punëtorë punojnë në turnin e tretë?

Njehsojmë:

Numri i punëtorëve në turnin e dytë			
+			

Numri i punëtorëve në turnin e parë dhe në atë të dytë			
+			

Numri i punëtorëve në turnin e tretë			
	5	4	7
−			

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

22

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Fillohet me detyrën e parë në faqe 22, e cila përmban katër shembuj, dhe nxënësit provojnë t'i zgjidhin të pavaruar e pastaj të shpjegojnë zgjidhjen para klasës.

Vërtetimi i saktësisë së detyrave bëhet duke bërë provën dhe argumentuar zgjidhjen. Gjatë shpjegimit të detyrave përmirësohen sipas nevojës.

Detyra e dytë në po të njëjtën faqe kërkon të zgjidhen katër shembuj të ndryshëm. Vlen të theksohet se si duhet të veprohet kur në klasën e dhjetësheve kemi zero.
Detyra e tretë është detyrë logjike, e cila në fakt kërkon edhe zbatimin e njohurive të fituara lidhur me paraardhësin dhe pasardhësin e numrave. Shumën e pasardhësve të numrave 160, 241 dhe 375 e zvogëlojmë për numrin 398.
Shprehja numerike është: (161 + 242 + 376) – 398 = 779 – 398 = 381.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e orientuar dhe e pavarur

Kalohet në detyrën e katërt në të njëjtën faqe, e cila është detyrë logjike, ku zgjidhja realizohet pas kryerjes së veprimeve të njëpasnjëshme:

Në një fabrikë punojnë 547 punëtorë. Në turnin e parë punojnë 152 punëtorë, kurse në të dytin 51 punëtorë më tepër se në ndërrimin e parë. Sa punëtorë janë në turnin e tretë?
Pra, së pari kërkohet numri i punëtorëve në turnin e dytë: 152 punëtorë (sa ka turni i parë) + 51 punëtorë më shumë, d.m.th., 152 + 51 = 203.
Pastaj numri i punëtorëve në turnin e parë dhe të dytë: 152 + 203 = 355 punëtorë.
Në turnin e tretë janë 547 (totali i punëtorëve) zbritur me 355 punëtorë (dy turnet e para), pra:
547 – 355 = 192. Nxënësit argumentojnë zgjidhjen e bërë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në llogaritjen e shumës dhe ndryshimit të numrave natyrorë deri 1000, shpjegimin e lidhjes në mes mbledhjes dhe zbritjes dhe argumentimin në vendosjen e numrave sipas rendeve.

Detyrë:
Jepen detyra të ngjashme në fletore.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

_____

_____

Mësimi 86

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe qindëshes

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Llogarit shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
- Shpjegon zbritjen e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe qindëshes;
- Njehson vlerën e shprehjeve të dhëna numerike.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

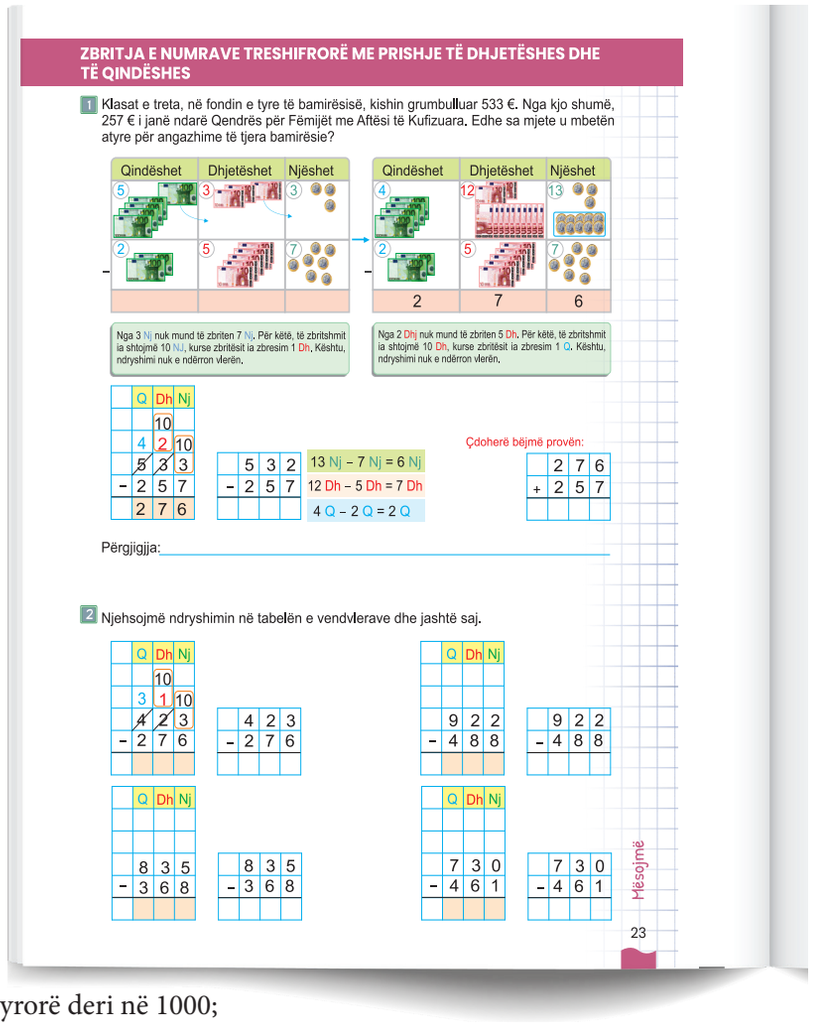
ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME PRISHJE TË DHJETËSHES DHE TË QINDËSHES

1 Klasat e treta, në fondin e tyre të bamirësisë, kishin grumbulluar 533 €. Nga kjo shumë, 257 € i janë ndarë Qendrës për Fëmijët me Aftësi të Kufizuara. Edhe sa mjete u mbetën atyre për angazhime të tjera bamirësie?

Qindëshet Dhjetëshet Njëshet — 5 3 3 − 2 5 7 = 2 7 6

Nga 3 Nj nuk mund të zbriten 7 Nj. Për këtë, të zbritshmit ia shtojmë 10 Nj, kurse zbritësit ia zbresim 1 Dh. Kështu, ndryshimi nuk e ndërron vlerën.

Nga 2 Dhj nuk mund të zbriten 5 Dh. Për këtë, të zbritshmit ia shtojmë 10 Dh, kurse zbritësit ia zbresim 1 Q. Kështu, ndryshimi nuk e ndërron vlerën.

13 Nj − 7 Nj = 6 Nj
12 Dh − 5 Dh = 7 Dh
4 Q − 2 Q = 2 Q

Çdoherë bëjmë provën: 2 7 6 + 2 5 7

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

3 5 2 − 2 7 6 = 8 3 5 − 3 6 8

9 2 2 − 4 8 8 = 7 3 0 − 4 6 1

Mësojmë

23

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Kërkohet nga nxënësit të marrin disa shembuj të zbritjes së numrave treshifrorë të cilët i kanë mësuar në orët e kaluara. Jepen disa detyra ku kërkohet të zbriten numrat me prishje të dhjetëshes dhe qindëshes, ku ndoshta vijnë në një situatë ku nuk dijnë si të veprojnë, pastaj bëhet ndërlidhja me njësinë e re që do të shpjegohet.

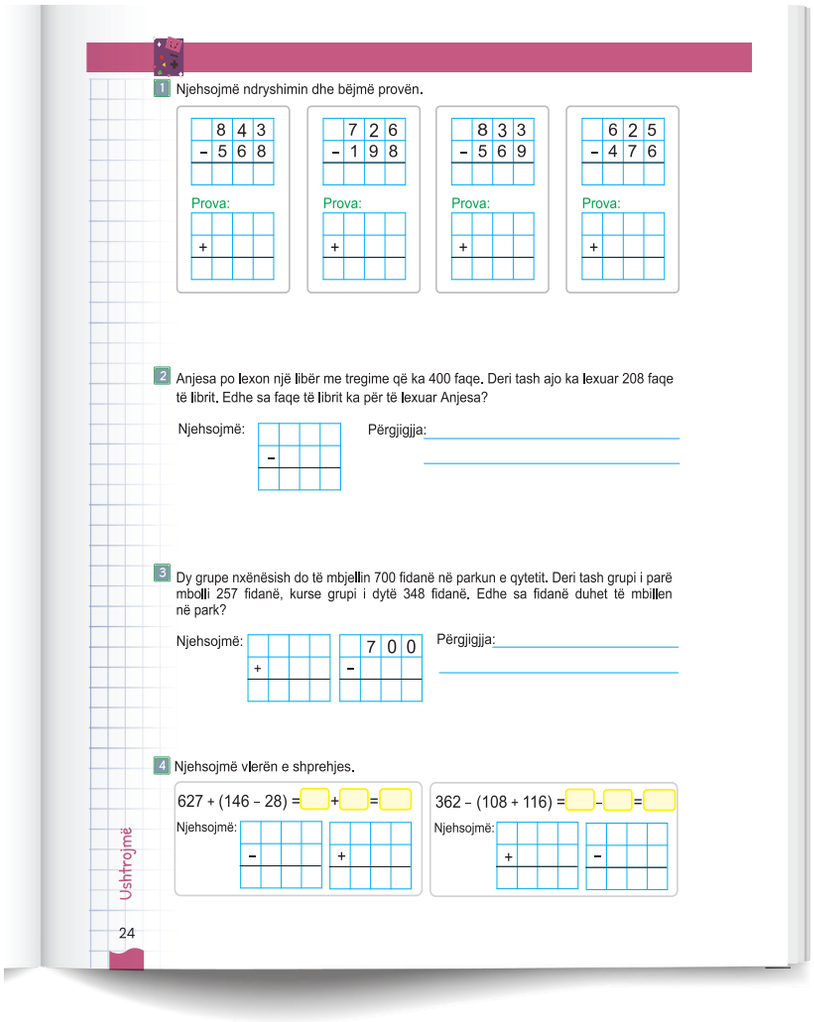

1 Njehsojmë ndryshimin dhe bëjmë provën.

843 − 568	726 − 198	833 − 569	625 − 476
Prova: +	Prova: +	Prova: +	Prova: +

2 Anjesa po lexon një libër me tregime që ka 400 faqe. Deri tash ajo ka lexuar 208 faqe të librit. Edhe sa faqe të librit ka për të lexuar Anjesa?

Njehsojmë: −

Përgjigjja: _____

3 Dy grupe nxënësish do të mbjellin 700 fidanë në parkun e qytetit. Deri tash grupi i parë mbolli 257 fidanë, kurse grupi i dytë 348 fidanë. Edhe sa fidanë duhet të mbillen në park?

Njehsojmë: + 700 −

Përgjigjja: _____

4 Njehsojmë vlerën e shprehjes.

627 + (146 − 28) = ☐ + ☐ = ☐ Njehsojmë: − +

362 − (108 + 116) = ☐ − ☐ = ☐ Njehsojmë: + −

Ushtrojmë

24

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Lexohet detyra e parë në faqe 23, ku nxënësit deshifrojnë të gjitha kartëmonedhat dhe monedhat si më poshtë:

Qindëshet	Dhjetëshet	Njëshet
5	3	3
- 2	5	7

Nga 3 Nj nuk mund të zbriten 7 Nj. Për këtë të zbritshmit ia shtojmë 10 Nj, kurse zbritësit ia zbresim 1 Dh. Kështu, ndryshimi nuk e ndërron vlerën.

Ngjashëm veprohet edhe me kalim të dhjetëshes dhe qindëshes. Mund të merren edhe shembuj të tjerë që u ndihmojnë nxënësve në të kuptuarit e zbritjes.

Sikur në orët e kaluara të gjitha këto mjete monetare kthehen në vlera numerike, e pastaj prezantohet tabela ku bëhet zbritja e lartcekur. Në kuadër të kësaj detyre gjendet edhe shembulli i dhënë me vlera numerike:

Q	Dh	Nj
	10	
4	2	10
5	3	3
2	5	7
2	7	6

13 Nj − 7 Nj = 6 Nj
12 Dh − 5 Dh = 7 Dh
4 Q − 2 Q = 2 Q

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë në dyshe

Kalohet te detyra e dytë e cila përmban katër shembuj, shembulli i parë është pjesërisht i zgjidhur. Nxënësit udhëzohen të zgjidhin në dyshe e më pas t'i shkëmbejnë librat e të krahasojnë zgjidhjet me shokun/shoqen. Përcaktohen disa nxënës të shpjegojnë zgjidhjet në tabelë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në llogaritjen e shumës dhe ndryshimit të numrave natyrorë deri në 1000, shpjegimin e zbritjes së numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe qindëshes si dhe për njehsimin e vlerës së shprehjeve të dhëna numerike.

Detyrë:
Jepen detyra të ngjashme në fletore.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 87

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe qindëshes (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Llogarit shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
- Shpjegon zbritjen e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe qindëshes;
- Njehson vlerën e shprehjeve të dhëna numerike.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Fillohet me detyrën 1 në faqe 23, ku kërkohet nga nxënësit të njehsojnë ndryshimin e numrave dhe të bëjnë provën.
Diskutohen rastet ku kanë pasur vështirësi dhe sqarohen ato. Përcaktohen disa nxënës t'i zgjidhin detyrat në tabelë.

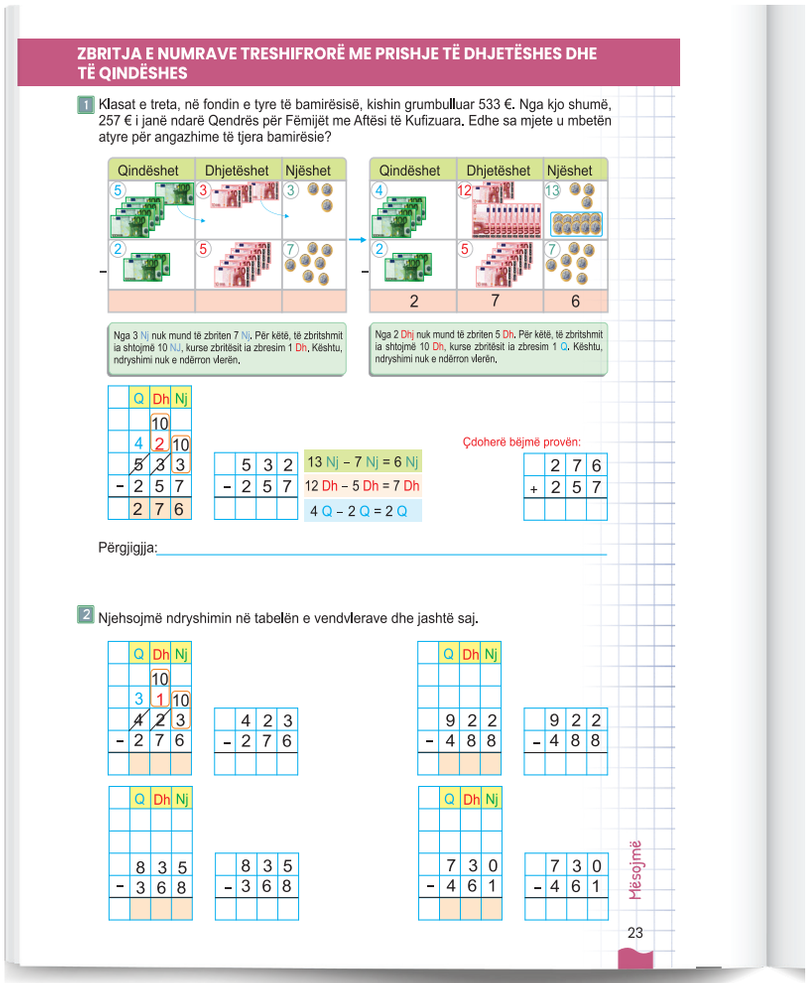
ZBRITJA E NUMRAVE TRESHIFRORË ME PRISHJE TË DHJETËSHES DHE TË QINDËSHES

1 Klasat e treta, në fondin e tyre të bamirësisë, kishin grumbulluar 533 €. Nga kjo shumë, 257 € i janë ndarë Qendrës për Fëmijët me Aftësi të Kufizuara. Edhe sa mjete u mbetën atyre për angazhime të tjera bamirësie?

Qindëshet Dhjetëshet Njëshet

Nga 3 Nj nuk mund të zbriten 7 Nj. Për këtë, të zbritshmit ia shtojmë 10 Nj, kurse zbritësit ia zbresim 1 Dh. Kështu, ndryshimi nuk e ndërron vlerën.

Nga 2 Dhj nuk mund të zbriten 5 Dh. Për këtë, të zbritshmit ia shtojmë 10 Dh, kurse zbritësit ia zbresim 1 Q. Kështu, ndryshimi nuk e ndërron vlerën.

13 Nj − 7 Nj = 6 Nj
12 Dh − 5 Dh = 7 Dh
4 Q − 2 Q = 2 Q

Çdoherë bëjmë provën:

Përgjigjja:

2 Njehsojmë ndryshimin në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Mësojmë

23

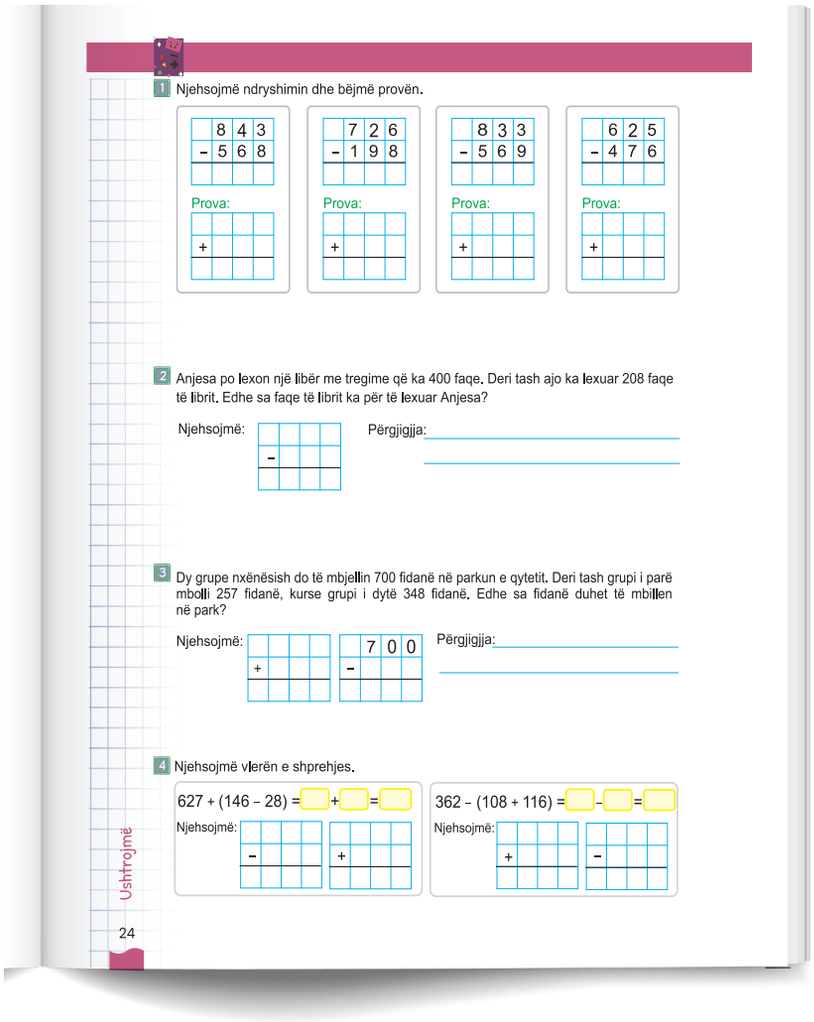

1 Njehsojmë ndryshimin dhe bëjmë provën.

843 − 568	726 − 198	833 − 569	625 − 476
Prova: +	Prova: +	Prova: +	Prova: +

2 Anjesa po lexon një libër me tregime që ka 400 faqe. Deri tash ajo ka lexuar 208 faqe të librit. Edhe sa faqe të librit ka për të lexuar Anjesa?

Njehsojmë: − Përgjigjja: _____

3 Dy grupe nxënësish do të mbjellin 700 fidanë në parkun e qytetit. Deri tash grupi i parë mbolli 257 fidanë, kurse grupi i dytë 348 fidanë. Edhe sa fidanë duhet të mbillen në park?

Njehsojmë: + 700 − Përgjigjja: _____

4 Njehsojmë vlerën e shprehjes.

627 + (146 − 28) = + = Njehsojmë: − +

362 − (108 + 116) = − = Njehsojmë: + −

Ushtrojmë

24

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Kalohet te detyra 2, në po të njëjtën faqe e cila është detyrë logjike:
Anjesa po lexon një libër me tregime që ka 400 faqe. Deri tash ajo ka lexuar 208 faqe të librit. Edhe sa faqe të librit ka për të lexuar?
Fillohet nga numri 400 të zbritet numri 208 dhe ndryshimi i fituar tregon numrin e faqeve të mbetura pa i lexuar.

Më pas kalohet te detyra 3, e cila po ashtu është detyrë logjike, lexohet nga një nxënës dhe nxiten ata të mendojnë dhe të gjejnë zgjidhjen sipas mënyrës së shpjeguar.
Në fund pas arritjes së rezultatit të kërkuar, bëjnë provën për të vërtetuar saktësinë dhe e shkruajnë përgjigjen e detyrës në libër.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari në grupe

Ndahen nxënësit në katër grupe dhe secilit prej grupeve u shpërndahen fletë punuese me zbritje të numrave treshifrorë me kalim. Nxënësit bashkëpunojnë në grup dhe gjejnë zgjidhet. Theksohet që duhet të vërtetojnë zgjidhjet para se t'i dorëzojnë fletët me anë të provës.

Përmes teknikës "Lapsat në mes", zgjidhet një përfaqësues i grupit t'i prezantojë detyrat e zgjidhura; grupet e tjera vlerësojnë me notë grupin e pëlqyer. Pasi të përfundojnë prezantimin të gjitha grupet, zgjidhet grupi fitues.

Në varësi të kohës në dispozicion, kërkohet nga nxënësit të krijojnë një problemë me zbritje, dhe pastaj ta lexojnë para klasës. Udhëzohen nxënësit e tjerë të përpiqen të ofrojnë zgjidhjet e mundshme.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në llogaritjen e shumës dhe ndryshimit të numrave natyrorë deri në 1000, shpjegimin e zbritjes së numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe qindëshes, njehsimin e vlerës së shprehjeve të dhëna numerike.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 24).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 88

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III,1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1,1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e numrave treshifrorë me prishje të dhjetëshes dhe qindëshes (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën dhe ndryshimin e numrave natyrorë deri në 1000;
- Shpjegon zgjidhjen e detyrave me fjalë;
- Argumenton vendosjen e numrave sipas rendeve.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimtari e drejtuar

Udhëzohen nxënësit të koncentrohen në detyrat e paraqitura në ekran, faqe 25, ku kërkohet që me anë të kombinimit të shifrave 1, 2, 3, 4, 5, 6 të formojnë numra të tillë treshifrorë që korrespondojnë me shumat si në libër.
Rasti parë dhe i fundit janë me zgjidhje nga libri, ndërsa detyrat e tjera duhet të zgjidhen nga nxënësit në tabelë, me sqarimet e nevojshme. Nëse e marrim shumën e parë 876, atëherë, varet se çfarë mbledhori po marrim të parin. P.sh., nëse marrim mbledhorin e parë 351, atëherë mbledhori i dytë duhet të jetë 525, gjë që do të ishte gabim sepse ne po tentojmë të gjejmë mbledhorë ku shifrat e tyre nuk përsëriten.

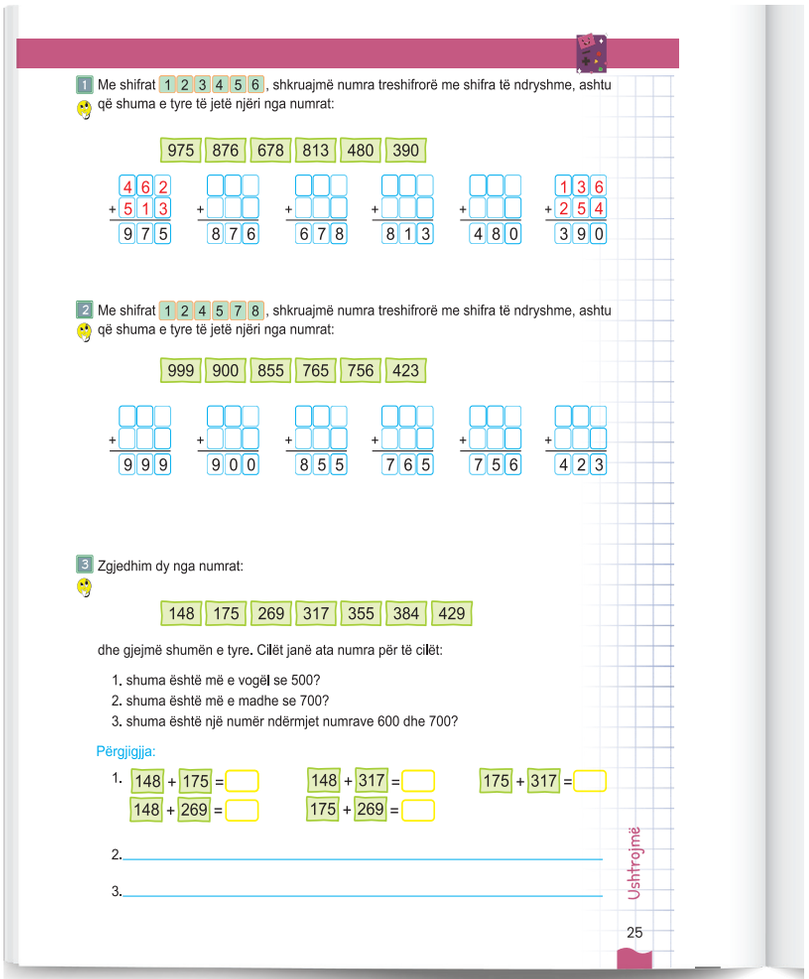
1 Me shifrat 1 2 3 4 5 6, shkruajmë numra treshifrorë me shifra të ndryshme, ashtu që shuma e tyre të jetë njëri nga numrat:

975 876 678 813 480 390

462 + 513 = 975 ; _ _ _ + _ _ _ = 876 ; _ _ _ + _ _ _ = 678 ; _ _ _ + _ _ _ = 813 ; _ _ _ + _ _ _ = 480 ; 136 + 254 = 390

2 Me shifrat 1 2 4 5 7 8, shkruajmë numra treshifrorë me shifra të ndryshme, ashtu që shuma e tyre të jetë njëri nga numrat:

999 900 855 765 756 423

_ _ _ + _ _ _ = 999 ; _ _ _ + _ _ _ = 900 ; _ _ _ + _ _ _ = 855 ; _ _ _ + _ _ _ = 765 ; _ _ _ + _ _ _ = 756 ; _ _ _ + _ _ _ = 423

3 Zgjedhim dy nga numrat:

148 175 269 317 355 384 429

dhe gjejmë shumën e tyre. Cilët janë ata numra për të cilët:

1. shuma është më e vogël se 500?
2. shuma është më e madhe se 700?
3. shuma është një numër ndërmjet numrave 600 dhe 700?

Përgjigjja:

1. 148 + 175 = ☐ ; 148 + 317 = ☐ ; 175 + 317 = ☐ ; 148 + 269 = ☐ ; 175 + 269 = ☐
2. _____
3. _____

Ushtrojmë

25

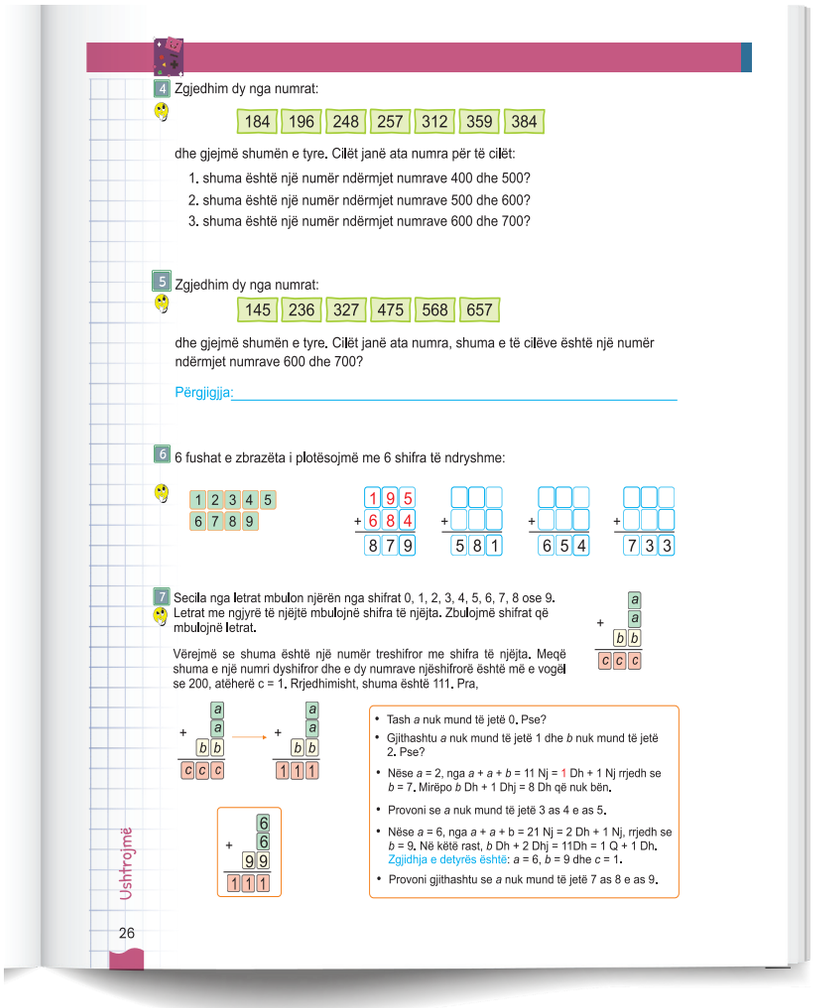

4 Zgjedhim dy nga numrat:

184 | 196 | 248 | 257 | 312 | 359 | 384

dhe gjejmë shumën e tyre. Cilët janë ata numra për të cilët:

1. shuma është një numër ndërmjet numrave 400 dhe 500?
2. shuma është një numër ndërmjet numrave 500 dhe 600?
3. shuma është një numër ndërmjet numrave 600 dhe 700?

5 Zgjedhim dy nga numrat:

145 | 236 | 327 | 475 | 568 | 657

dhe gjejmë shumën e tyre. Cilët janë ata numra, shuma e të cilëve është një numër ndërmjet numrave 600 dhe 700?

Përgjigjja:

6 6 fushat e zbrazëta i plotësojmë me 6 shifra të ndryshme:

1 2 3 4 5
6 7 8 9

1 9 5
+ 6 8 4
8 7 9

+ _ _ _
5 8 1

+ _ _ _
6 5 4

+ _ _ _
7 3 3

7 Secila nga letrat mbulon njërën nga shifrat 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ose 9. Letrat me ngjyrë të njëjtë mbulojnë shifra të njëjta. Zbulojmë shifrat që mbulojnë letrat.

Vërejmë se shuma është një numër treshifror me shifra të njëjta. Meqë shuma e një numri dyshifror dhe e dy numrave njëshifrorë është më e vogël se 200, atëherë c = 1. Rrjedhimisht, shuma është 111. Pra,

a a
+ b b
c c c

a a
+ b b
1 1 1

- Tash *a* nuk mund të jetë 0. Pse?
- Gjithashtu *a* nuk mund të jetë 1 dhe *b* nuk mund të jetë 2. Pse?
- Nëse *a* = 2, nga *a* + *a* + *b* = 11 Nj = 1 Dh + 1 Nj rrjedh se *b* = 7. Mirëpo *b* Dh + 1 Dhj = 8 Dh që nuk bën.
- Provoni se *a* nuk mund të jetë 3 as 4 e as 5.
- Nëse *a* = 6, nga *a* + *a* + b = 21 Nj = 2 Dh + 1 Nj, rrjedh se *b* = 9. Në këtë rast, *b* Dh + 2 Dhj = 11Dh = 1 Q + 1 Dh. Zgjidhja e detyrës është: *a* = 6, *b* = 9 dhe *c* = 1.
- Provoni gjithashtu se *a* nuk mund të jetë 7 as 8 e as 9.

6 6
+ 9 9
1 1 1

Ushtrojmë

26

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Shqyrtim i përbashkët

Kalohet te detyra e dytë e cila është e ngjashme me detyrën paraprake përveç se këtu përfshihen numrat 1, 2, 4, 5, 7, 8.
Kërkohet nga nxënësit të provojnë zgjidhjet dhe t'i paraqesin para klasës.
Kalohet te detyra e tretë në të njëjtën faqe:
Zgjidhim dy nga numrat: 148, 175, 269, 317, 355, 384, 429 dhe formojnë shumën e tyre.
- Cilët janë ata numra për të cilët:
1. shuma është më e vogël se 500;
2. shuma është më e madhe se 700;
3. shuma është një numër ndërmjet numrave 600 dhe 700.

Të pavarur gjejnë zgjidhjet dhe pastaj diskutohen para klasës përgjigjet e mundshme.

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e orientuar

Detyra 4, në faqe 26, është e ngjashme me detyrën paraprake, vetëm se kërkohet të zgjidhen dy numra nga:
145, 236, 327, 475, 568, 657 dhe të formohet shuma e tyre.
- Cilët janë ata numra, shuma e të cilëve është një numër ndërmjet numrave 600 dhe 700?

Pas të gjitha kombinimeve, vetëm numri 145 mund të mblidhet me numrin 475 ashtu që shuma e tyre të jetë ndërmjet 600 dhe 700. Të gjitha kombinimet e tjera rezultojnë me shuma më të vogla se 600 ose më të mëdha se 700.
Në fund ata argumentojnë zgjidhjet, plotësohen sipas nevojës nga shokët e klasës dhe mësuesja.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për njehsimin e mbledhjes dhe zbritjes së numrave me kalim, shpjegimin e zgjidhjes së detyrave me fjalë dhe argumentimin e vendosjes së numrave sipas rendeve.

Detyrë:
Detyrat 6 dhe 7 (faqe 26).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 89

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,3; II.1,2; III.2.3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1, 4, 5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrave me 10 dhe 100

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Emërton faktorët dhe prodhimin e numrave të dhënë;
- Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhjes dhe shumëzimit të numrave deri në 1000;
- Analizon varshmërinë e faktorëve nga prodhimi.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Tabakë letre, etiketa me fjali.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

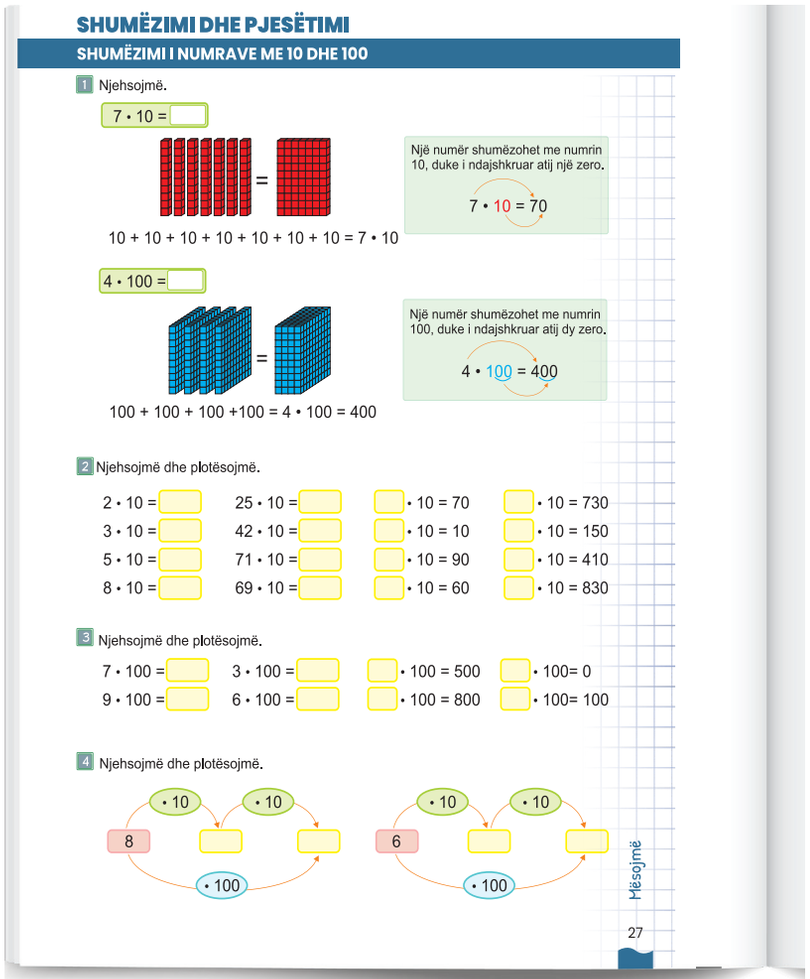
SHUMËZIMI DHE PJESËTIMI

SHUMËZIMI I NUMRAVE ME 10 DHE 100

1 Njehsojmë.

7 • 10 =

10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = 7 • 10

Një numër shumëzohet me numrin 10, duke i ndajshkruar atij një zero.

7 • 10 = 70

4 • 100 =

100 + 100 + 100 +100 = 4 • 100 = 400

Një numër shumëzohet me numrin 100, duke i ndajshkruar atij dy zero.

4 • 100 = 400

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

2 • 10 = 25 • 10 = • 10 = 70 • 10 = 730
3 • 10 = 42 • 10 = • 10 = 10 • 10 = 150
5 • 10 = 71 • 10 = • 10 = 90 • 10 = 410
8 • 10 = 69 • 10 = • 10 = 60 • 10 = 830

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

7 • 100 = 3 • 100 = • 100 = 500 • 100= 0
9 • 100 = 6 • 100 = • 100 = 800 • 100= 100

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

8 • 10 • 10 • 100
6 • 10 • 10 • 100

Mësojmë

27

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimtari e drejtuar

Loja me etiketa.
Nxënësve u shpërndahen etiketat me numra. Çdo grup ka detyra të ndryshme me faktorët nga 1 deri në 10. Tregojnë çfarë dinë për shumëzimin dhe emërtojnë faktorët dhe prodhimin e tyre.

Shembull: 4 x 8 = 32

Faktori i parë — Faktori i dytë — Prodhimi

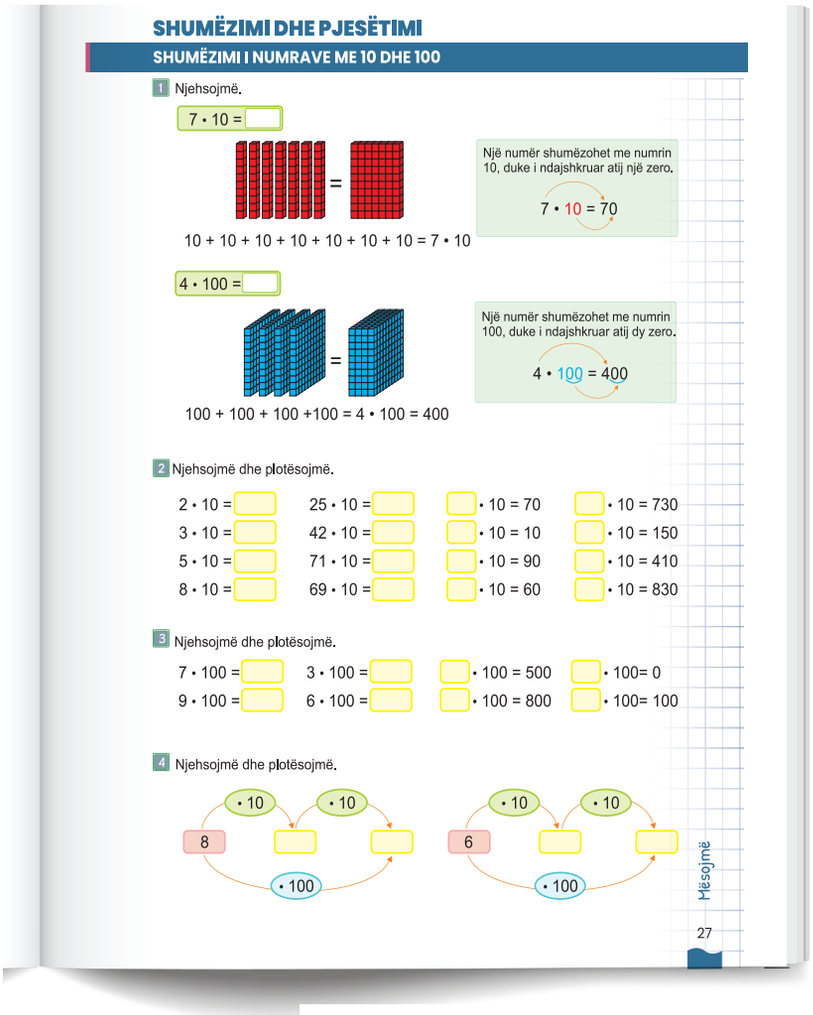

SHUMËZIMI DHE PJESËTIMI

SHUMËZIMI I NUMRAVE ME 10 DHE 100

1 Njehsojmë.

7 • 10 = ☐

10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = 7 • 10

Një numër shumëzohet me numrin 10, duke i ndajshkruar atij një zero.

7 • 10 = 70

4 • 100 = ☐

100 + 100 + 100 +100 = 4 • 100 = 400

Një numër shumëzohet me numrin 100, duke i ndajshkruar atij dy zero.

4 • 100 = 400

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

2 • 10 = ☐	25 • 10 = ☐	☐ • 10 = 70	☐ • 10 = 730
3 • 10 = ☐	42 • 10 = ☐	☐ • 10 = 10	☐ • 10 = 150
5 • 10 = ☐	71 • 10 = ☐	☐ • 10 = 90	☐ • 10 = 410
8 • 10 = ☐	69 • 10 = ☐	☐ • 10 = 60	☐ • 10 = 830

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

7 • 100 = ☐	3 • 100 = ☐	☐ • 100 = 500	☐ • 100= 0
9 • 100 = ☐	6 • 100 = ☐	☐ • 100 = 800	☐ • 100= 100

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

8 • 10 • 10 • 100

6 • 10 • 10 • 100

Mësojmë

27

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësve u shpjegohet rregulla lidhur me shumëzimin e numrave me faktorët 10 dhe 100. Nxënësve u ndahen detyrat lidhur me shumëzimin e numrave me 10 dhe 100.
Analizojnë detyrat e dhëna dhe plotësojnë ato.
Secili grup arsyeton zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Udhëzohen të analizojnë diagramet e dhëna dhe të plotësojnë ata duke zbatuar rregullën e mësuar për shumëzimin e numrave me 10 dhe 100. Kryejnë vlerësim të ndërsjellë duke analizuar zgjidhjet në dyshe.

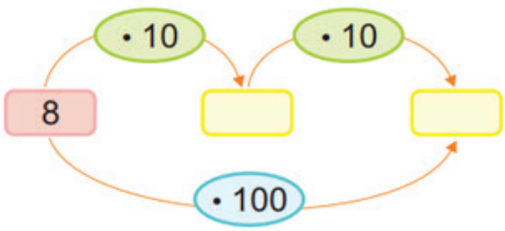

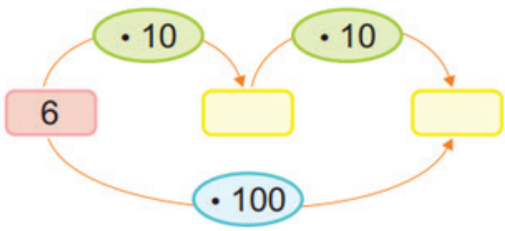

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e emërtimit të faktorëve dhe prodhimit, mënyrën e argumentimit të lidhjes së mbledhjes dhe shumëzimit dhe analizës së varshmërisë së faktorëve nga prodhimi.

Detyrë:
Zgjidhen pesë detyra sipas modelit të detyrës 3.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 90

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Njehson herësin ndërmjet numrave dyshifrorë dhe treshifrorë me numra njëshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,3; II.1,2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me numrin 10

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen herësin e numrave të dhënë;
- Njehson pjesëtimin e shumëfishave të numrit 10 me numrin 10;
- Argumenton zgjidhjen e problemës së dhënë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

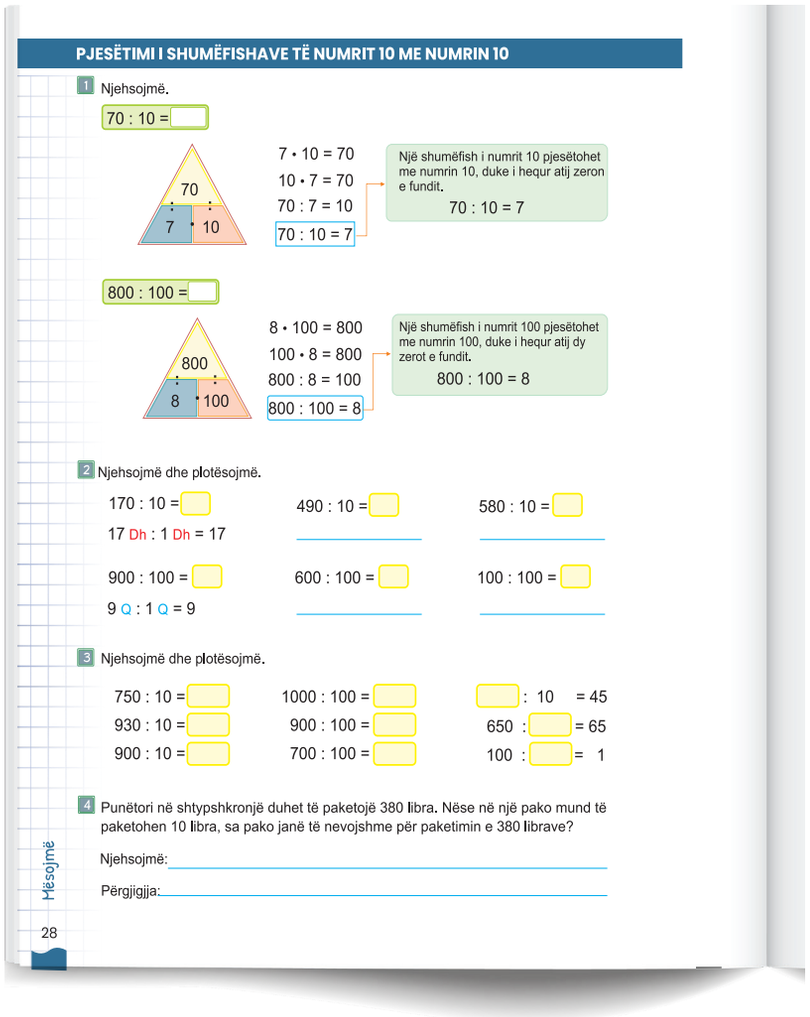

PJESËTIMI I SHUMËFISHAVE TË NUMRIT 10 ME NUMRIN 10

1 Njehsojmë.

70 : 10 =

7 • 10 = 70
10 • 7 = 70
70 : 7 = 10
70 : 10 = 7

Një shumëfish i numrit 10 pjesëtohet me numrin 10, duke i hequr atij zeron e fundit.
70 : 10 = 7

800 : 100 =

8 • 100 = 800
100 • 8 = 800
800 : 8 = 100
800 : 100 = 8

Një shumëfish i numrit 100 pjesëtohet me numrin 100, duke i hequr atij dy zerot e fundit.
800 : 100 = 8

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

170 : 10 =
17 Dh : 1 Dh = 17

490 : 10 =

580 : 10 =

900 : 100 =
9 Q : 1 Q = 9

600 : 100 =

100 : 100 =

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

750 : 10 =
930 : 10 =
900 : 10 =

1000 : 100 =
900 : 100 =
700 : 100 =

: 10 = 45
650 : = 65
100 : = 1

4 Punëtori në shtypshkronjë duhet të paketojë 380 libra. Nëse në një pako mund të paketohen 10 libra, sa pako janë të nevojshme për paketimin e 380 librave?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

Mësojmë

28

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Nxënësve u drejtohen pyetjet:
- Çfarë dini për pjesëtimin e numrave?
- Çfarë fitojmë kur pjesëtojmë dy numra?

U paraqiten detyra me pjesëtim të numrave dyshifrorë me njëshifrorë dhe gjejnë herësin e fshehur.

Shembull: 32 x 8 = 4

Herësi

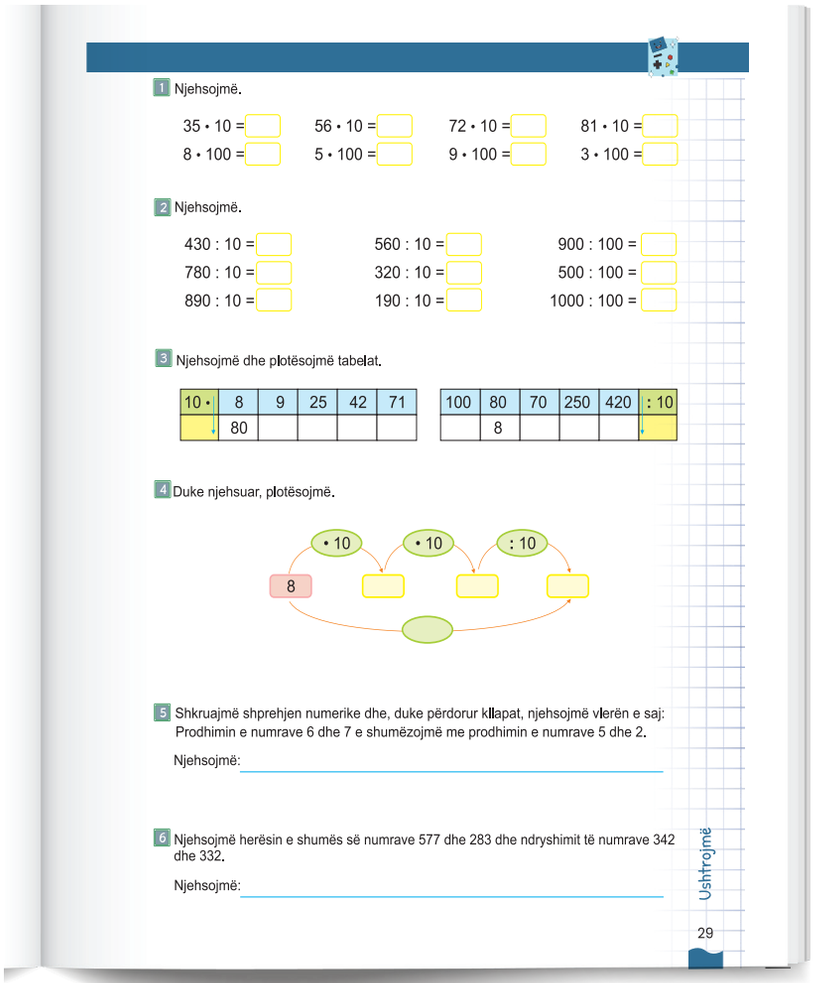

1 Njehsojmë.

35 • 10 = ☐ 56 • 10 = ☐ 72 • 10 = ☐ 81 • 10 = ☐
8 • 100 = ☐ 5 • 100 = ☐ 9 • 100 = ☐ 3 • 100 = ☐

2 Njehsojmë.

430 : 10 = ☐ 560 : 10 = ☐ 900 : 100 = ☐
780 : 10 = ☐ 320 : 10 = ☐ 500 : 100 = ☐
890 : 10 = ☐ 190 : 10 = ☐ 1000 : 100 = ☐

3 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelat.

10 •	8	9	25	42	71
↓	80				

100	80	70	250	420	: 10
	8				↓

4 Duke njehsuar, plotësojmë.

5 Shkruajmë shprehjen numerike dhe, duke përdorur kllapat, njehsojmë vlerën e saj: Prodhimin e numrave 6 dhe 7 e shumëzojmë me prodhimin e numrave 5 dhe 2.

Njehsojmë: _____

6 Njehsojmë herësin e shumës së numrave 577 dhe 283 dhe ndryshimit të numrave 342 dhe 332.

Njehsojmë: _____

Ushtrojmë

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Zbato rregullin/ Gjej rezultatin

Nxënësve u shpjegohet rregulla lidhur me pjesëtimin e numrave me 10 dhe 100.

Nxënësve u ndahen detyrat lidhur me pjesëtimin e numrave me 10 dhe 100 nga detyra 2 dhe 3.

Nxënësit diskutojnë në dyshe dhe zbatojnë rregullën për pjesëtimin e numrave me 10 dhe 100.
Secili grup arsyeton zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 4.
Njehsojnë herësin dhe shkruajnë përgjigjen e duhur.
Kryejnë vlerësim të ndërsjellë dhe përmirësimet e duhura në dyshe.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e gjetjes së herësit, mënyrën e njehsimit dhe argumentimit të zgjidhjes së detyrave.

Detyrë:
Krijohen dy detyra me fjalë duke zbatuar pjesëtimin e numrave me 10 ose 100.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 91

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Njehson herësin ndërmjet numrave dyshifrorë dhe treshifrorë me numra njëshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,1; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me numrin 10 (ushtrime)

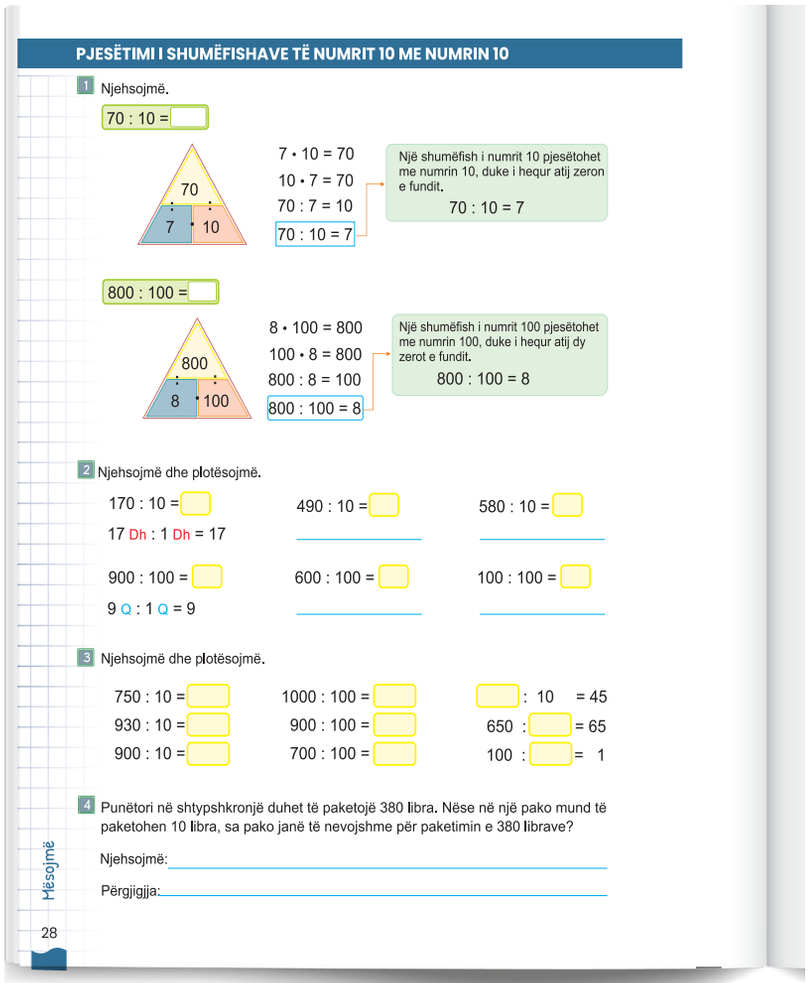
PJESËTIMI I SHUMËFISHAVE TË NUMRIT 10 ME NUMRIN 10

1 Njehsojmë.

70 : 10 =

70 : 7 = 10 ; 70 : 10 = 7

7 • 10 = 70
10 • 7 = 70
70 : 7 = 10
70 : 10 = 7

Një shumëfish i numrit 10 pjesëtohet me numrin 10, duke i hequr atij zeron e fundit.
70 : 10 = 7

800 : 100 =

800 : 8 = 100 ; 800 : 100 = 8

8 • 100 = 800
100 • 8 = 800
800 : 8 = 100
800 : 100 = 8

Një shumëfish i numrit 100 pjesëtohet me numrin 100, duke i hequr atij dy zerot e fundit.
800 : 100 = 8

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

170 : 10 =
17 Dh : 1 Dh = 17

490 : 10 =

580 : 10 =

900 : 100 =
9 Q : 1 Q = 9

600 : 100 =

100 : 100 =

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

750 : 10 =
930 : 10 =
900 : 10 =

1000 : 100 =
900 : 100 =
700 : 100 =

: 10 = 45
650 : = 65
100 : = 1

4 Punëtori në shtypshkronjë duhet të paketojë 380 libra. Nëse në një pako mund të paketohen 10 libra, sa pako janë të nevojshme për paketimin e 380 librave?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

Mësojmë

28

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen prodhimin dhe herësin e numrave të dhënë;
- Njehson pjesëtimin e shumëfishave të numrit 10 me numrin 10;
- Argumenton zgjidhjen e problemës së dhënë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rrjeti i merimangës

Nxënësit formojnë një rreth brenda klasës.
U jepen sqarimet për lojën me shumëzim dhe pjesëtim të numrave. Çdo nxënësi brenda rrethit i hidhet peri apo lëmshi dhe për çdo hedhje një nxënësi i caktohet një detyrë me shumëzim e tjetrit me pjesëtim.

Nxënësit ia caktojnë njëri-tjetrit detyrat dhe bëjnë përmirësimet e duhura.

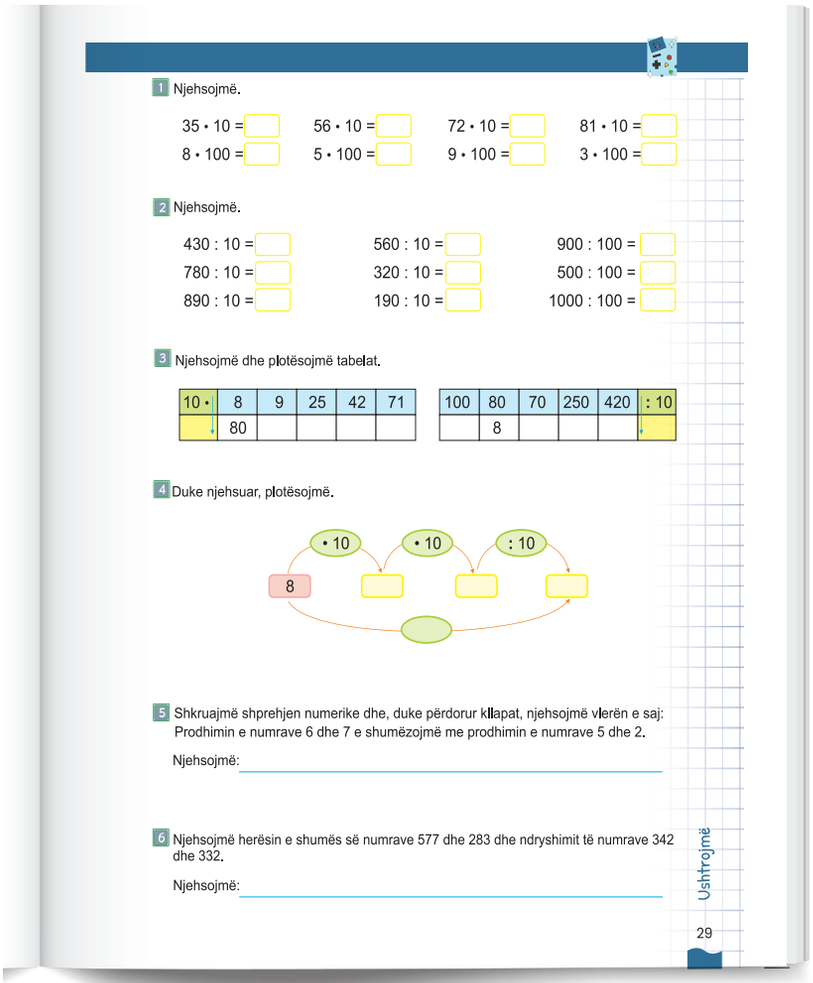

1 Njehsojmë.

35 • 10 = 56 • 10 = 72 • 10 = 81 • 10 =
8 • 100 = 5 • 100 = 9 • 100 = 3 • 100 =

2 Njehsojmë.

430 : 10 = 560 : 10 = 900 : 100 =
780 : 10 = 320 : 10 = 500 : 100 =
890 : 10 = 190 : 10 = 1000 : 100 =

3 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelat.

10 •	8	9	25	42	71
↓	80				

100	80	70	250	420	: 10
	8				↓

4 Duke njehsuar, plotësojmë.

5 Shkruajmë shprehjen numerike dhe, duke përdorur kllapat, njehsojmë vlerën e saj: Prodhimin e numrave 6 dhe 7 e shumëzojmë me prodhimin e numrave 5 dhe 2.

Njehsojmë: _____

6 Njehsojmë herësin e shumës së numrave 577 dhe 283 dhe ndryshimit të numrave 342 dhe 332.

Njehsojmë: _____

Ushtrojmë

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
R. A. F. T.

Nxënësve u ndahen detyrat lidhur me shumëzimin dhe pjesëtimin e numrave nga detyra 1 dhe 2.
Çdo grup ka nga dy detyra me shumëzim dhe tri detyra me pjesëtim.
Nxënësit mendojnë, diskutojnë në dyshe e pastaj analizojnë dhe plotësojnë bashkë me grupin.
Secili grup arsyeton zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo - Plotëso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 3, 4 dhe 5.
Njehsojnë prodhimin dhe herësin dhe shkruajnë përgjigjen e duhur.
Kryejnë vlerësim të ndërsjellë duke bërë përmirësimet e duhura.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e gjetjes së prodhimit dhe herësit, mënyrën e njehsimit dhe argumentimit të zgjidhjes së detyrave.

Detyrë:
Detyra 6 (faqe 29).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 92

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrave me dhjetëshe dhe qindëshe të plota

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen faktorin e fshehur në detyrat e dhëna;
- Shoqëron faktorët e dhënë për të gjetur prodhimin;
- Argumenton zgjidhjen e detyrave të dhëna.

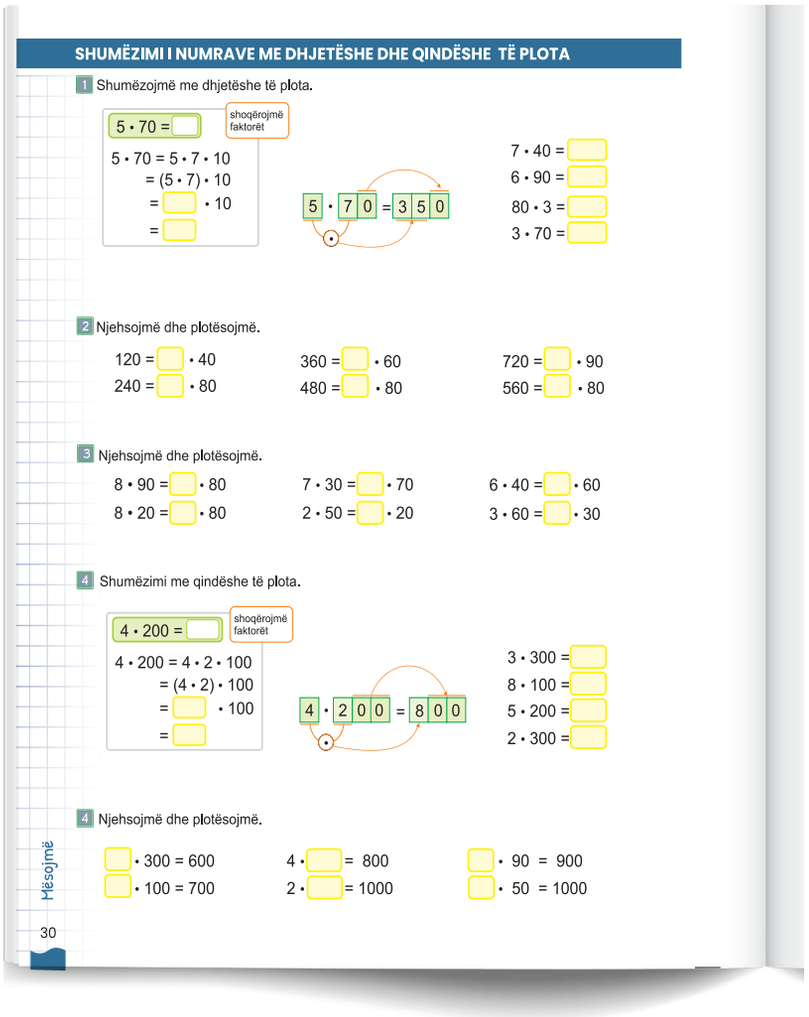
SHUMËZIMI I NUMRAVE ME DHJETËSHE DHE QINDËSHE TË PLOTA

1 Shumëzojmë me dhjetëshe të plota.

5 • 70 = ☐ (shoqërojmë faktorët)

5 • 70 = 5 • 7 • 10
= (5 • 7) • 10
= ☐ • 10
= ☐

5 • 7 0 = 3 5 0

7 • 40 = ☐
6 • 90 = ☐
80 • 3 = ☐
3 • 70 = ☐

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

120 = ☐ • 40
240 = ☐ • 80

360 = ☐ • 60
480 = ☐ • 80

720 = ☐ • 90
560 = ☐ • 80

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

8 • 90 = ☐ • 80
8 • 20 = ☐ • 80

7 • 30 = ☐ • 70
2 • 50 = ☐ • 20

6 • 40 = ☐ • 60
3 • 60 = ☐ • 30

4 Shumëzimi me qindëshe të plota.

4 • 200 = ☐ (shoqërojmë faktorët)

4 • 200 = 4 • 2 • 100
= (4 • 2) • 100
= ☐ • 100
= ☐

4 • 2 0 0 = 8 0 0

3 • 300 = ☐
8 • 100 = ☐
5 • 200 = ☐
2 • 300 = ☐

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

☐ • 300 = 600
☐ • 100 = 700

4 • ☐ = 800
2 • ☐ = 1000

☐ • 90 = 900
☐ • 50 = 1000

Mësojmë

30

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrave me dhjetëshe dhe qindëshe të plota

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen faktorin e fshehur në detyrat e dhëna;
- Shoqëron faktorët e dhënë për të gjetur prodhimin;
- Argumenton zgjidhjen e detyrave të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Tabakë letre, etiketa me fjali.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Gjej numrin e fshehur

Nxënësve në grupe u ndahen fletët me detyra me shumëzim të numrave ku mungon njëri faktor, të cilin ata duhet ta gjejnë.
Shembull:
7 x ☐ = 560. Numri i fshehur është 80 sepse 7 x 80 = 560.

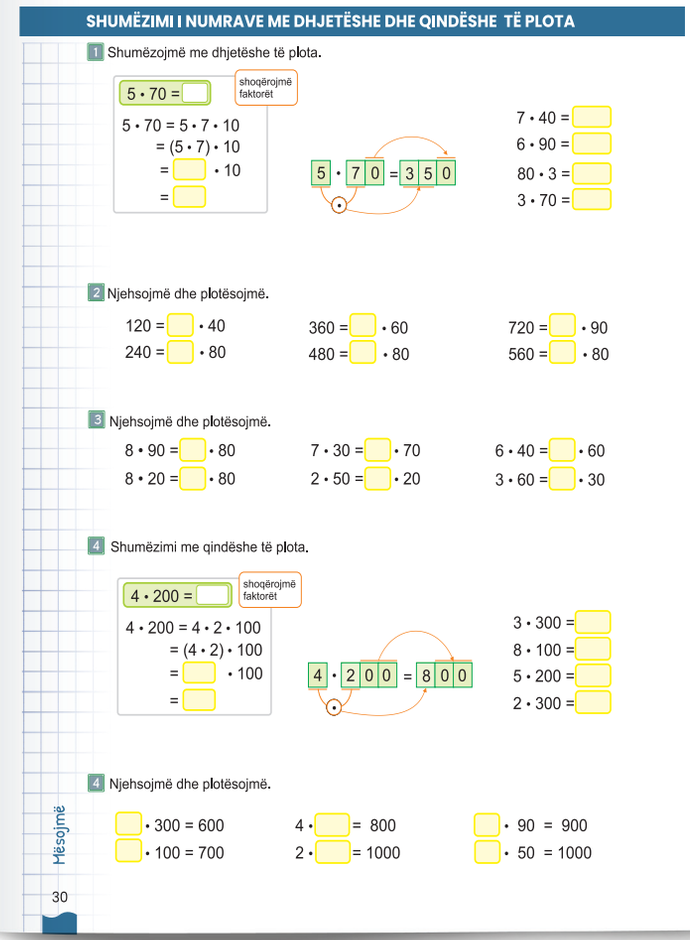

SHUMËZIMI I NUMRAVE ME DHJETËSHE DHE QINDËSHE TË PLOTA

1 Shumëzojmë me dhjetëshe të plota.

5 · 70 = □ (shoqërojmë faktorët)

5 · 70 = 5 · 7 · 10
= (5 · 7) · 10
= □ · 10
= □

5 · 7 0 = 3 5 0

7 · 40 = □
6 · 90 = □
80 · 3 = □
3 · 70 = □

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

120 = □ · 40
240 = □ · 80

360 = □ · 60
480 = □ · 80

720 = □ · 90
560 = □ · 80

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

8 · 90 = □ · 80
8 · 20 = □ · 80

7 · 30 = □ · 70
2 · 50 = □ · 20

6 · 40 = □ · 60
3 · 60 = □ · 30

4 Shumëzimi me qindëshe të plota.

4 · 200 = □ (shoqërojmë faktorët)

4 · 200 = 4 · 2 · 100
= (4 · 2) · 100
= □ · 100
= □

4 · 2 0 0 = 8 0 0

3 · 300 = □
8 · 100 = □
5 · 200 = □
2 · 300 = □

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

□ · 300 = 600
□ · 100 = 700

4 · □ = 800
2 · □ = 1000

□ · 90 = 900
□ · 50 = 1000

Mësojmë

30

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo/Puno në dyshe/Ndaje me grupin

Nxënësve u jepen sqarime për shoqërimin e faktorëve dhe udhëzohen të plotësojnë detyrën 1. Nxënësit mendojnë, diskutojnë në dyshe e pastaj analizojnë dhe plotësojnë bashkë me grupin. Secili grup arsyeton zgjidhjet e tyre para të tjerëve. U paraqitet detyra si vijon:

$$120 = \square \cdot 40$$

Dhe zgjidhjet me tri opcione, si:
A. 3
B. 30
C. 60
Në sajë të përgjigjeve të sakta të tyre, nxënësit vazhdojnë me plotësimin e detyrave 2 dhe 3 dhe paraqesin zgjidhjet.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Aktiviteti: Unë jam Tutori

Aktiviteti: Unë jam Tutori
Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 4. Njehsojnë prodhimin duke shoqëruar faktorët sipas shembullit të dhënë. Nxënësi që gjen zgjidhjet i pari i paraqet ato para të tjerëve duke u dhënë sqarimet e nevojshme nxënësve të tjerë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e gjetjes së prodhimit, mënyrën e shoqërimit dhe argumentimit të zgjidhjes së detyrave.

Detyrë:
Detyra 6 (faqe 30).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 93

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Njehson herësin ndërmjet numrave dyshifrorë dhe treshifrorë me numra njëshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.2,3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me dhjetëshe të plota

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Identifikon herësin e fshehur në detyrat e dhëna;
- Zbaton lidhjen e pjesëtimit me shumëzimin;
- Argumenton zgjidhjen e detyrave të dhëna.

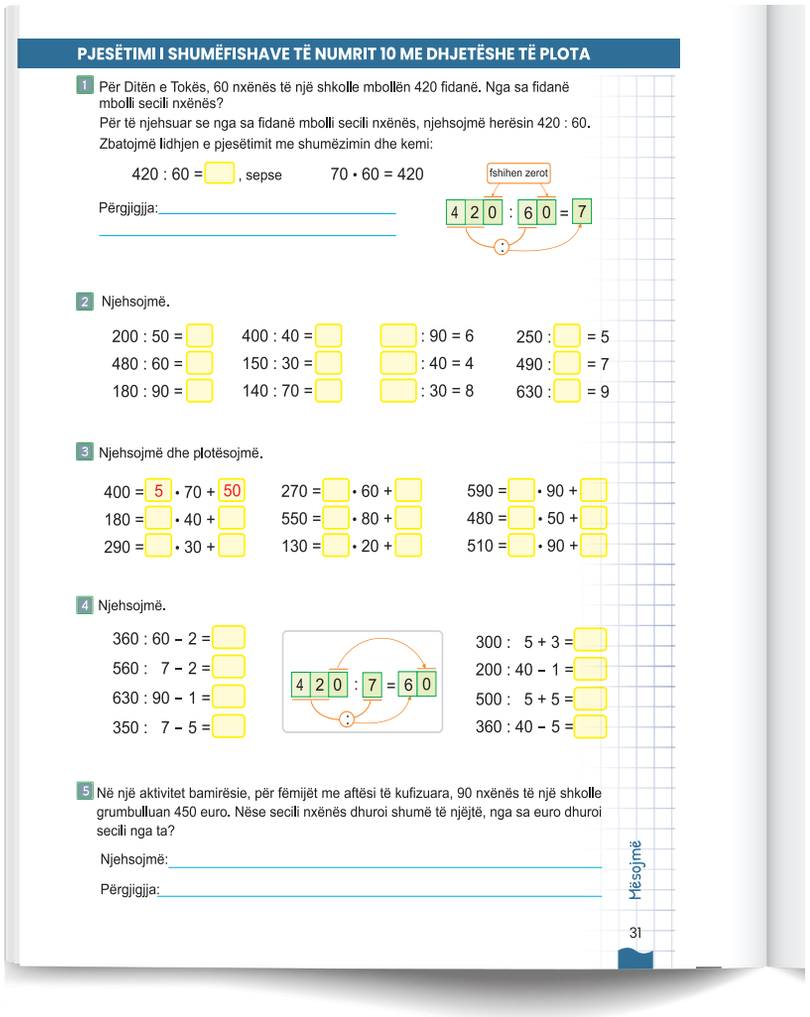

PJESËTIMI I SHUMËFISHAVE TË NUMRIT 10 ME DHJETËSHE TË PLOTA

1 Për Ditën e Tokës, 60 nxënës të një shkolle mbollën 420 fidanë. Nga sa fidanë mbolli secili nxënës?
Për të njehsuar se nga sa fidanë mbolli secili nxënës, njehsojmë herësin 420 : 60.
Zbatojmë lidhjen e pjesëtimit me shumëzimin dhe kemi:
420 : 60 = ☐ , sepse 70 • 60 = 420
Përgjigjja: _____
fshihen zerot
4 2 0 : 6 0 = 7

2 Njehsojmë.
200 : 50 = ☐ 400 : 40 = ☐ ☐ : 90 = 6 250 : ☐ = 5
480 : 60 = ☐ 150 : 30 = ☐ ☐ : 40 = 4 490 : ☐ = 7
180 : 90 = ☐ 140 : 70 = ☐ ☐ : 30 = 8 630 : ☐ = 9

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.
400 = 5 • 70 + 50 270 = ☐ • 60 + ☐ 590 = ☐ • 90 + ☐
180 = ☐ • 40 + ☐ 550 = ☐ • 80 + ☐ 480 = ☐ • 50 + ☐
290 = ☐ • 30 + ☐ 130 = ☐ • 20 + ☐ 510 = ☐ • 90 + ☐

4 Njehsojmë.
360 : 60 – 2 = ☐ 300 : 5 + 3 = ☐
560 : 7 – 2 = ☐ 200 : 40 – 1 = ☐
630 : 90 – 1 = ☐ 500 : 5 + 5 = ☐
350 : 7 – 5 = ☐ 360 : 40 – 5 = ☐
4 2 0 : 7 = 6 0

5 Në një aktivitet bamirësie, për fëmijët me aftësi të kufizuara, 90 nxënës të një shkolle grumbulluan 450 euro. Nëse secili nxënës dhuroi shumë të njëjtë, nga sa euro dhuroi secili nga ta?
Njehsojmë: _____
Përgjigjja: _____

Mësojmë

31

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: etiketa me detyra

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Fletushkat e përziera

Nxënësve në grupe u shpërndahen copëzat e letrave me detyra në mënyrë që herësi të jetë i saktë. Secili grup bashkon detyrat me herësin e duhur. Paraqesin detyrat para të tjerëve.

Shembull:

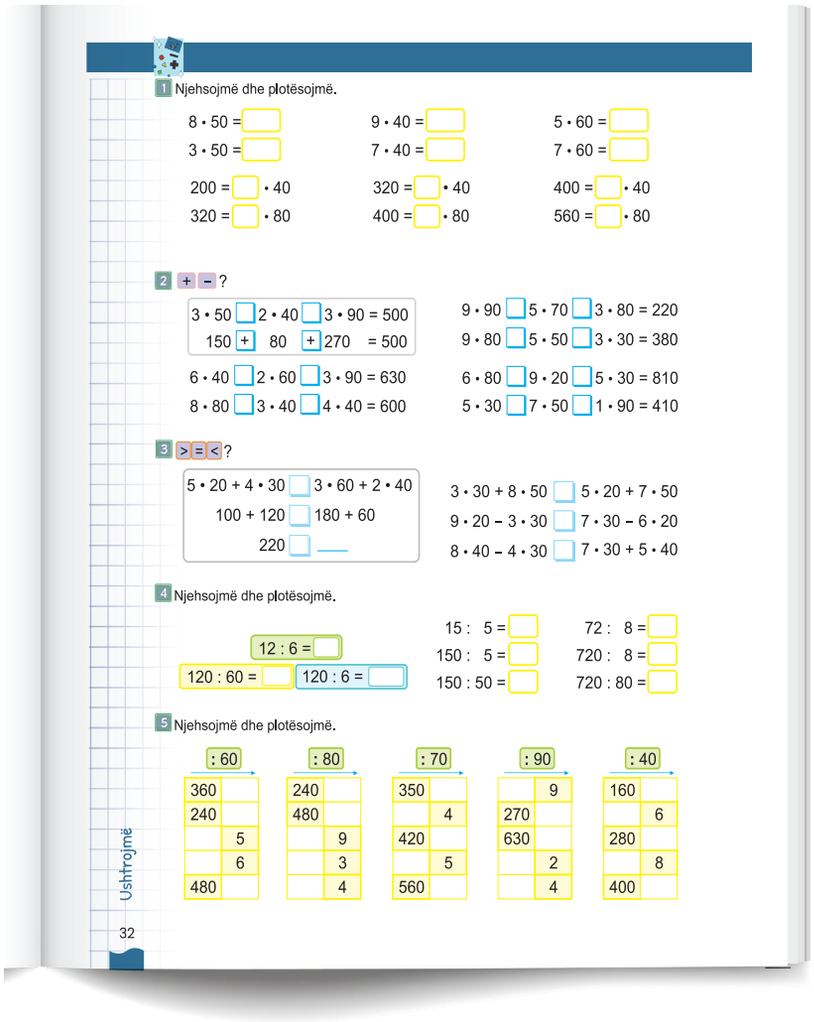

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

8 • 50 = □ 9 • 40 = □ 5 • 60 = □
3 • 50 = □ 7 • 40 = □ 7 • 60 = □

200 = □ • 40 320 = □ • 40 400 = □ • 40
320 = □ • 80 400 = □ • 80 560 = □ • 80

2 + – ?

3 • 50 □ 2 • 40 □ 3 • 90 = 500
150 + 80 + 270 = 500

9 • 90 □ 5 • 70 □ 3 • 80 = 220
9 • 80 □ 5 • 50 □ 3 • 30 = 380

6 • 40 □ 2 • 60 □ 3 • 90 = 630
8 • 80 □ 3 • 40 □ 4 • 40 = 600

6 • 80 □ 9 • 20 □ 5 • 30 = 810
5 • 30 □ 7 • 50 □ 1 • 90 = 410

3 > = < ?

5 • 20 + 4 • 30 □ 3 • 60 + 2 • 40
100 + 120 □ 180 + 60
220 □ ___

3 • 30 + 8 • 50 □ 5 • 20 + 7 • 50
9 • 20 – 3 • 30 □ 7 • 30 – 6 • 20
8 • 40 – 4 • 30 □ 7 • 30 + 5 • 40

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

12 : 6 = □
120 : 60 = □ 120 : 6 = □

15 : 5 = □ 72 : 8 = □
150 : 5 = □ 720 : 8 = □
150 : 50 = □ 720 : 80 = □

5 Njehsojmë dhe plotësojmë.

: 60		: 80		: 70		: 90		: 40	
360		240		350			9	160	
240		480			4	270			6
	5		9	420		630		280	
	6		3		5		2		8
480			4	560			4	400	

Ushtrojmë

32

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mësimdhënia e ndërsjellë

Nxënësve u paraqitet detyra 1 dhe u jepen sqarime për zbatimin e lidhjes së pjesëtimit me shumëzimin. Shkruajnë përgjigjen e duhur. Udhëzohen të plotësojnë detyrën 2.
Nxënësit mendojnë, diskutojnë në dyshe dhe plotësojnë bashkë me grupin. Secili grup arsyeton zgjidhjet e tyre para të tjerëve. U drejtohen pyetje orientuese, si:

$$270 = \square \cdot 60 + \square$$

Dhe zgjidhjet me tri opcione, si:
A. $4 \cdot 60 + 30$
B. $5 \cdot 60 + 20$
C. $6 \cdot 60 + 40$
Varësisht nga përgjigjet e sakta të tyre, u jepen sqarimet e nevojshme dhe nxënësit vazhdojnë me plotësimin e detyrës 3 dhe paraqesin zgjidhjet e tyre.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo/Puno në dyshe

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 4.
Njehsojnë prodhimin duke njehsuar rezultatin e saktë bazuar në shembullin e dhënë. Nxënësit diskutojnë në dyshe dhe kryejnë vlerësim të ndërsjellë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e gjetjes së prodhimit, mënyrën e shoqërimit dhe argumentimit të zgjidhjes së detyrave.

Detyrë:
Detyra 5 (faqe 31).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 94

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Argumenton lidhjen ndërmjet mbledhjes, zbritjes, shumëzimit dhe pjesëtimit të numrave deri në 1000.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i shumëfishave të numrit 10 me dhjetëshe të plota

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen numrin e duhur në detyrat e dhëna;
- Vendos shenjës + apo – për të formuar barazi të sakta;
- Krahason barazimet e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shoqëria dhe mjedisi.

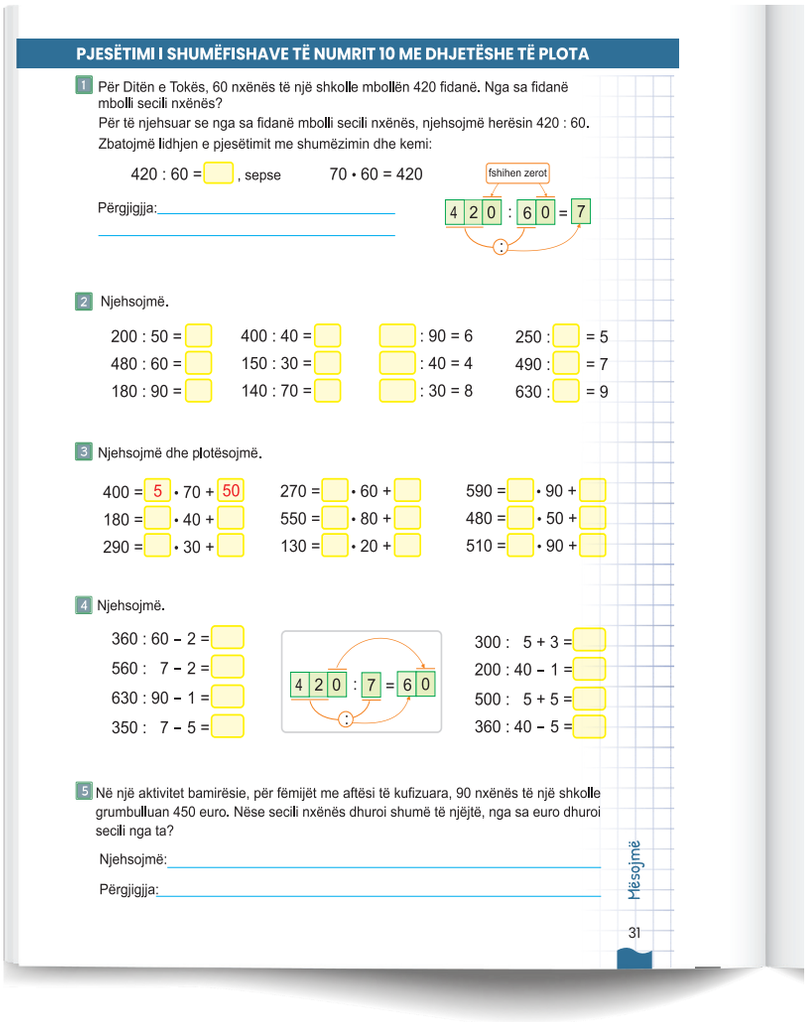

PJESËTIMI I SHUMËFISHAVE TË NUMRIT 10 ME DHJETËSHE TË PLOTA

1 Për Ditën e Tokës, 60 nxënës të një shkolle mbollën 420 fidanë. Nga sa fidanë mbolli secili nxënës?
Për të njehsuar se nga sa fidanë mbolli secili nxënës, njehsojmë herësin 420 : 60.
Zbatojmë lidhjen e pjesëtimit me shumëzimin dhe kemi:
420 : 60 = ☐ , sepse 70 • 60 = 420
Përgjigjja: _____
fshihen zerot
4 2 0 : 6 0 = 7

2 Njehsojmë.
200 : 50 = ☐ 400 : 40 = ☐ ☐ : 90 = 6 250 : ☐ = 5
480 : 60 = ☐ 150 : 30 = ☐ ☐ : 40 = 4 490 : ☐ = 7
180 : 90 = ☐ 140 : 70 = ☐ ☐ : 30 = 8 630 : ☐ = 9

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.
400 = 5 • 70 + 50 270 = ☐ • 60 + ☐ 590 = ☐ • 90 + ☐
180 = ☐ • 40 + ☐ 550 = ☐ • 80 + ☐ 480 = ☐ • 50 + ☐
290 = ☐ • 30 + ☐ 130 = ☐ • 20 + ☐ 510 = ☐ • 90 + ☐

4 Njehsojmë.
360 : 60 – 2 = ☐ 300 : 5 + 3 = ☐
560 : 7 – 2 = ☐ 4 2 0 : 7 = 6 0 200 : 40 – 1 = ☐
630 : 90 – 1 = ☐ 500 : 5 + 5 = ☐
350 : 7 – 5 = ☐ 360 : 40 – 5 = ☐

5 Në një aktivitet bamirësie, për fëmijët me aftësi të kufizuara, 90 nxënës të një shkolle grumbulluan 450 euro. Nëse secili nxënës dhuroi shumë të njëjtë, nga sa euro dhuroi secili nga ta?
Njehsojmë: _____
Përgjigjja: _____

Mësojmë

31

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Gjej numrin

Nxënësve në grupe udhëzohen të gjejnë numrin e duhur - prodhimin, faktorin e parë apo faktorin e dytë, aty ku mungon. Secili grup paraqet zgjidhjet para të tjerëve.

Shembull:

8 • 50 = 400
3 • 50 = 150

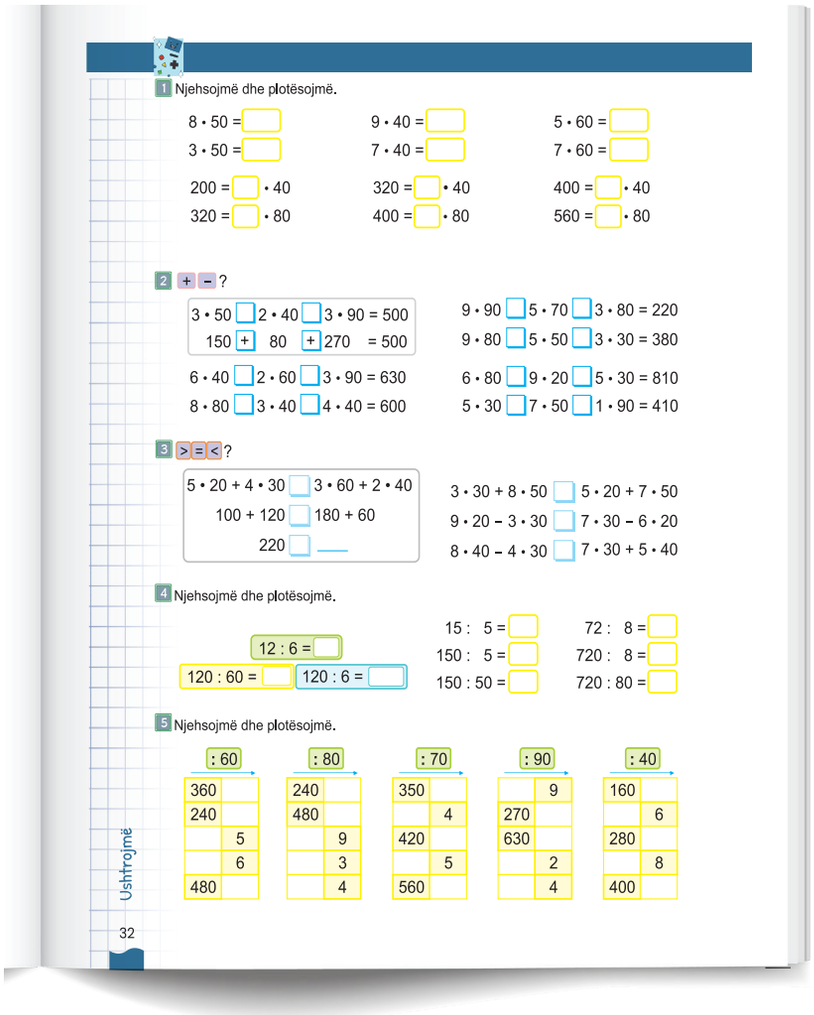

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

8 • 50 = □ 9 • 40 = □ 5 • 60 = □
3 • 50 = □ 7 • 40 = □ 7 • 60 = □

200 = □ • 40 320 = □ • 40 400 = □ • 40
320 = □ • 80 400 = □ • 80 560 = □ • 80

2 + – ?

3 • 50 □ 2 • 40 □ 3 • 90 = 500
150 + 80 + 270 = 500

9 • 90 □ 5 • 70 □ 3 • 80 = 220
9 • 80 □ 5 • 50 □ 3 • 30 = 380

6 • 40 □ 2 • 60 □ 3 • 90 = 630
8 • 80 □ 3 • 40 □ 4 • 40 = 600

6 • 80 □ 9 • 20 □ 5 • 30 = 810
5 • 30 □ 7 • 50 □ 1 • 90 = 410

3 > = < ?

5 • 20 + 4 • 30 □ 3 • 60 + 2 • 40
100 + 120 □ 180 + 60
220 □ ___

3 • 30 + 8 • 50 □ 5 • 20 + 7 • 50
9 • 20 – 3 • 30 □ 7 • 30 – 6 • 20
8 • 40 – 4 • 30 □ 7 • 30 + 5 • 40

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

12 : 6 = □
120 : 60 = □ 120 : 6 = □

15 : 5 = □ 72 : 8 = □
150 : 5 = □ 720 : 8 = □
150 : 50 = □ 720 : 80 = □

5 Njehsojmë dhe plotësojmë.

: 60	
360	
240	
	5
	6
480	

: 80	
240	
480	
	9
	3
	4

: 70	
350	
	4
420	
	5
560	

: 90	
	9
270	
630	
	2
	4

: 40	
160	
	6
280	
	8
400	

Ushtrojmë

32

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo/Puno në dyshe

Nxënësve u paraqitet detyra 2 dhe u jepen sqarime për vendosjen e shenjës + apo – për të formuar barazi të sakta.
Nxënësit mendojnë, diskutojnë në dyshe dhe plotësojnë zgjidhjet.
Krahason barazimet e dhëna. Zgjidhjet e tyre i diskutojnë në dyshe, duke ndihmuar njëri-tjetrin.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim kategorizues

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 4.
Njehsojnë prodhimin duke njehsuar herësin e saktë.
Diskutojnë zgjidhjet e tyre mes vete.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e gjetjes së prodhimit, mënyrën e shoqërimit dhe argumentimit të zgjidhjes së detyrave.

Detyrë:
Detyra 5 (faqe 31).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 95

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor vetinë komutative dhe asociative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Vetitë e shumëzimit të numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen numrin e duhur në detyrat e dhëna;
- Formulon detyra me shumëzim të numrave;
- Zbaton vetitë komutative dhe asociative të shumëzimit.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: projektor

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

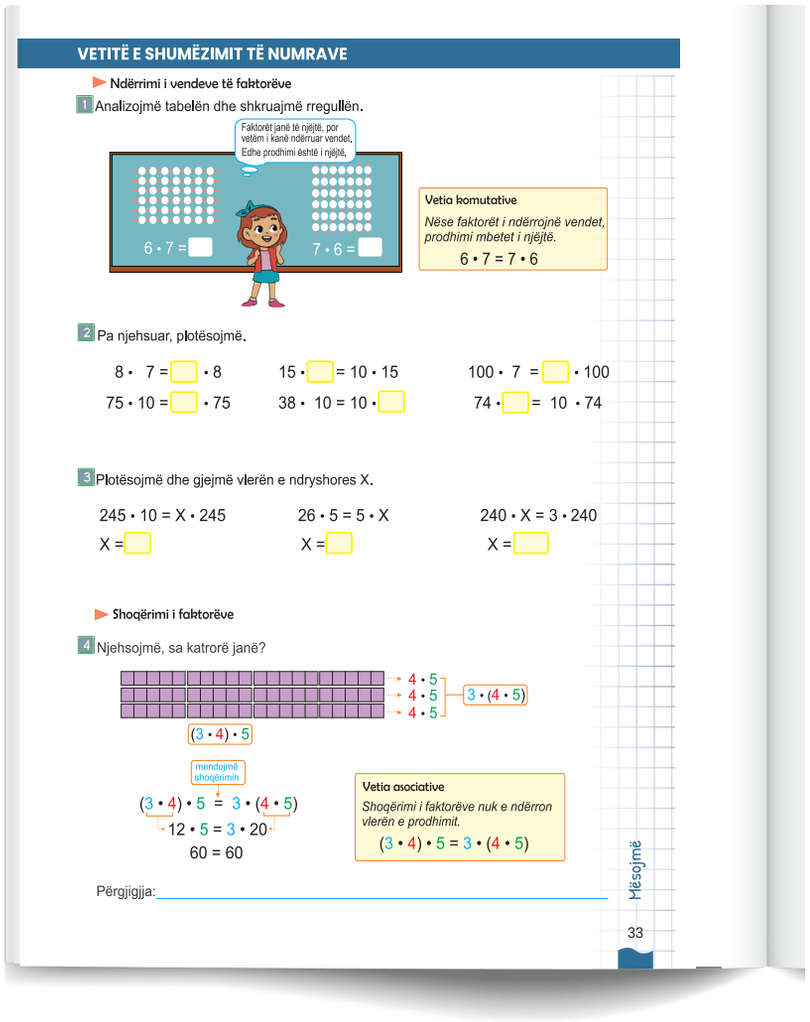
VETITË E SHUMËZIMIT TË NUMRAVE

Ndërrimi i vendeve të faktorëve

1 Analizojmë tabelën dhe shkruajmë rregullën.

Faktorët janë të njëjtë, por vetëm i kanë ndërruar vendet. Edhe prodhimi është i njëjtë.

6 • 7 = 7 • 6 =

Vetia komutative
Nëse faktorët i ndërrojnë vendet, prodhimi mbetet i njëjtë.
6 • 7 = 7 • 6

2 Pa njehsuar, plotësojmë.

8 • 7 = • 8 15 • = 10 • 15 100 • 7 = • 100
75 • 10 = • 75 38 • 10 = 10 • 74 • = 10 • 74

3 Plotësojmë dhe gjejmë vlerën e ndryshores X.

245 • 10 = X • 245 26 • 5 = 5 • X 240 • X = 3 • 240
X = X = X =

Shoqërimi i faktorëve

4 Njehsojmë, sa katrorë janë?

4 • 5
4 • 5
4 • 5
3 • (4 • 5)
(3 • 4) • 5
mendojmë shoqërimin
(3 • 4) • 5 = 3 • (4 • 5)
12 • 5 = 3 • 20
60 = 60

Vetia asociative
Shoqërimi i faktorëve nuk e ndërron vlerën e prodhimit.
(3 • 4) • 5 = 3 • (4 • 5)

Përgjigjja:

Mësojmë

33

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimtari në grupe

Nxënësve përmes projektorit u paraqiten detyra me faktorë deri në 10. Në kolona vendosim detyrat e njëjta ku faktorëve ua ndërrojmë vendet. Çdo grup paraqet zgjidhjet e tyre.

Shembull: A 1 ☐ 7 x 8 = 56
B 1 ☐ 8 x 7 = 56

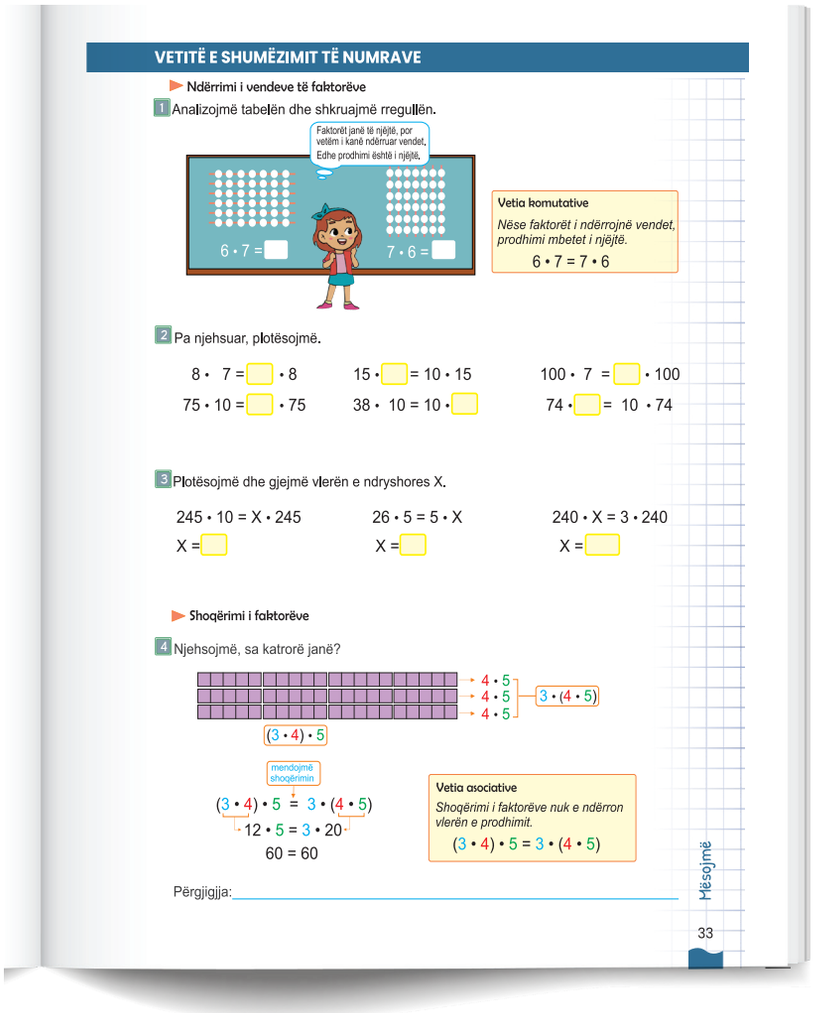

VETITË E SHUMËZIMIT TË NUMRAVE

Ndërrimi i vendeve të faktorëve

1 Analizojmë tabelën dhe shkruajmë rregullën.

Faktorët janë të njëjtë, por vetëm i kanë ndërruar vendet. Edhe prodhimi është i njëjtë.

6 • 7 = ☐ 7 • 6 = ☐

Vetia komutative

Nëse faktorët i ndërrojnë vendet, prodhimi mbetet i njëjtë.

6 • 7 = 7 • 6

2 Pa njehsuar, plotësojmë.

8 • 7 = ☐ • 8 15 • ☐ = 10 • 15 100 • 7 = ☐ • 100

75 • 10 = ☐ • 75 38 • 10 = 10 • ☐ 74 • ☐ = 10 • 74

3 Plotësojmë dhe gjejmë vlerën e ndryshores X.

245 • 10 = X • 245 26 • 5 = 5 • X 240 • X = 3 • 240

X = ☐ X = ☐ X = ☐

Shoqërimi i faktorëve

4 Njehsojmë, sa katrorë janë?

4 • 5
4 • 5
4 • 5
3 • (4 • 5)
(3 • 4) • 5

mendojmë shoqërimin

(3 • 4) • 5 = 3 • (4 • 5)
12 • 5 = 3 • 20
60 = 60

Vetia asociative

Shoqërimi i faktorëve nuk e ndërron vlerën e prodhimit.

(3 • 4) • 5 = 3 • (4 • 5)

Përgjigjja: _____

Mësojmë

33

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Analio - Plotëso

Nxënësve u paraqiten informacionet lidhur me ndërrimin e vendeve të faktorëve.

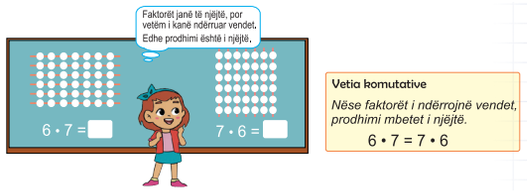

Analizojnë tabelën e dhënë dhe shkruajnë rregullën.
Udhëzohen të plotësojnë detyrën 1 dhe 2, pa njehsuar.
Vazhdojnë me detyrën 3 dhe shkruajnë rregullën e vetisë.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Letra sekrete

Grupet e nxënësve formulojnë njëri-tjetrit dy detyra me shumëzim, në njërën detyrë zbatojnë vetinë komutative të shumëzimit dhe në tjetrën vetinë asociative.
Shkëmbejnë detyrat mes vete dhe paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e gjetjes së prodhimit, mënyrën e shoqërimit dhe argumentimit të zgjidhjes së detyrave.

Detyrë:
Detyra 5 (faqe 33).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Për mësuesin/en

Mësimi 96

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor vetinë komutative dhe asociative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Vetitë e shumëzimit të numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Shoqëron faktorët për të gjetur prodhimin e tre faktorëve;
- Zbaton vetinë asociative për të gjetur prodhimin;
- Përdor shumëzimin e shumës ose të ndryshimit për të njehsuar prodhimin e numrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

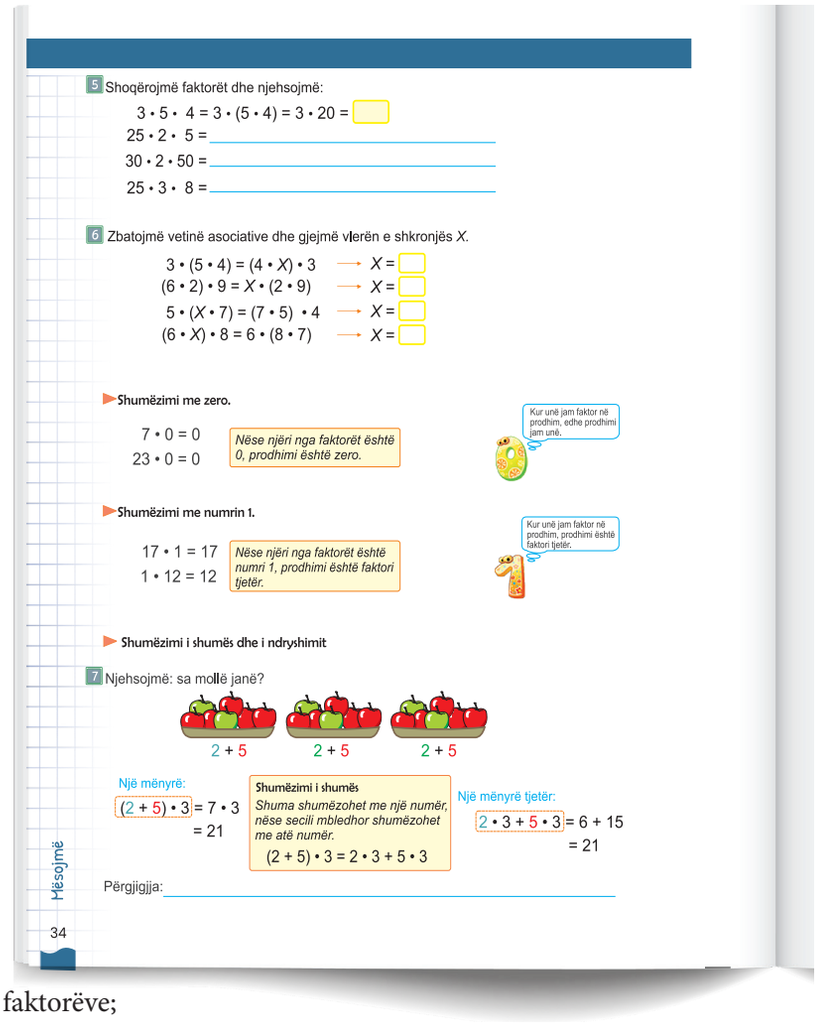
5 Shoqërojmë faktorët dhe njehsojmë:
3 • 5 • 4 = 3 • (5 • 4) = 3 • 20 =
25 • 2 • 5 =
30 • 2 • 50 =
25 • 3 • 8 =
6 Zbatojmë vetinë asociative dhe gjejmë vlerën e shkronjës X.
3 • (5 • 4) = (4 • X) • 3 → X =
(6 • 2) • 9 = X • (2 • 9) → X =
5 • (X • 7) = (7 • 5) • 4 → X =
(6 • X) • 8 = 6 • (8 • 7) → X =
Shumëzimi me zero.
7 • 0 = 0
23 • 0 = 0
Nëse njëri nga faktorët është 0, prodhimi është zero.
Kur unë jam faktor në prodhim, edhe prodhimi jam unë.
Shumëzimi me numrin 1.
17 • 1 = 17
1 • 12 = 12
Nëse njëri nga faktorët është numri 1, prodhimi është faktori tjetër.
Kur unë jam faktor në prodhim, prodhimi është faktori tjetër.
Shumëzimi i shumës dhe i ndryshimit
7 Njehsojmë: sa mollë janë?
2 + 5 2 + 5 2 + 5
Një mënyrë:
(2 + 5) • 3 = 7 • 3
= 21
Shumëzimi i shumës
Shuma shumëzohet me një numër, nëse secili mbledhor shumëzohet me atë numër.
(2 + 5) • 3 = 2 • 3 + 5 • 3
Një mënyrë tjetër:
2 • 3 + 5 • 3 = 6 + 15
= 21
Përgjigjja:
Mësojmë
34

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Lapsat në mes

Nxënësit udhëzohen ta njehsojnë detyrën 5 e cila përmban detyra me tre faktorë. Ata duke shoqëruar faktorët gjejnë prodhimin. Vendosin lapsat në mes, nxënësit që i merret lapsi del dhe paraqet zgjidhjet.
Shembull: 3 x 5 x 4 = (3 x 5) x 4 = 15 x 4 = 60

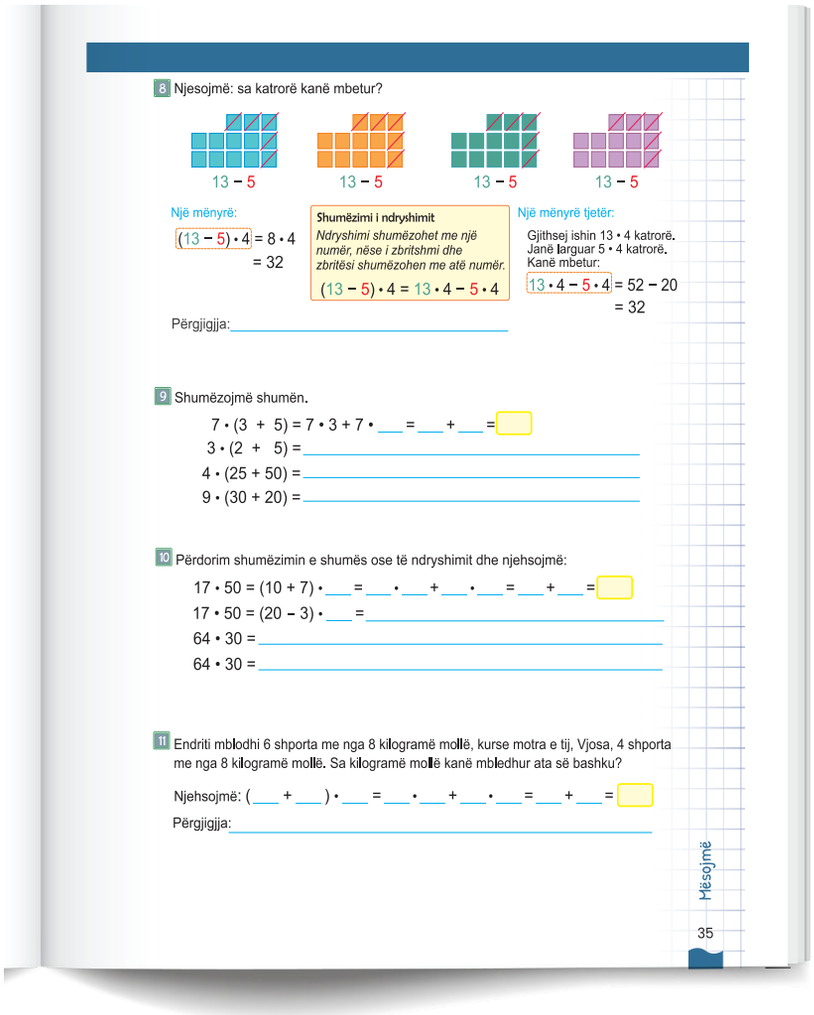

8 Njesojmë: sa katrorë kanë mbetur?

13 − 5 13 − 5 13 − 5 13 − 5

Një mënyrë:
(13 − 5) • 4 = 8 • 4
= 32

Shumëzimi i ndryshimit
Ndryshimi shumëzohet me një numër, nëse i zbritshmi dhe zbritësi shumëzohen me atë numër.
(13 − 5) • 4 = 13 • 4 − 5 • 4

Një mënyrë tjetër:
Gjithsej ishin 13 • 4 katrorë.
Janë larguar 5 • 4 katrorë.
Kanë mbetur:
13 • 4 − 5 • 4 = 52 − 20
= 32

Përgjigjja: _____

9 Shumëzojmë shumën.

7 • (3 + 5) = 7 • 3 + 7 • ___ = ___ + ___ = ___
3 • (2 + 5) = _____
4 • (25 + 50) = _____
9 • (30 + 20) = _____

10 Përdorim shumëzimin e shumës ose të ndryshimit dhe njehsojmë:

17 • 50 = (10 + 7) • ___ = ___ • ___ + ___ • ___ = ___ + ___ = ___
17 • 50 = (20 − 3) • ___ = _____
64 • 30 = _____
64 • 30 = _____

11 Endriti mblodhi 6 shporta me nga 8 kilogramë mollë, kurse motra e tij, Vjosa, 4 shporta me nga 8 kilogramë mollë. Sa kilogramë mollë kanë mbledhur ata së bashku?

Njehsojmë: (___ + ___) • ___ = ___ • ___ + ___ • ___ = ___ + ___ = ___

Përgjigjja: _____

Mësojmë

35

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Rrugëzgjidhje për të lexuarit në matematikë

Nxënësit udhëzohen të zbatojnë vetinë asociative për të gjetur prodhimin.
Lexojnë rregullat për shumëzimin e numrave me 0, 1, shumëzimin e shumës dhe ndryshimit.
Diskutojmë rreth tyre dhe analizojmë shembujt e dhënë.
Udhëzohen të shumëzojnë shumën e numrave të dhënë dhe të gjejnë prodhimin e tyre.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur me mbikëqyrje

Nxënësit udhëzohen që të përdorin shumëzimin e shumës ose të ndryshimit dhe të njehsojnë në të dyja mënyrat. Paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

- Shoqëron faktorët për të gjetur prodhimin e tre faktorëve;
- Zbaton vetinë asociative për të gjetur prodhimin;
- Përdor shumëzimin e shumës ose të ndryshimit për të njehsuar prodhimin e numrave.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e gjetjes së prodhimit, mënyrën e shoqërimit dhe përdorimit të shumës dhe ndryshimit për të njehsuar prodhimin.

Detyrë:
Detyra 11 (faqe 35).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 97

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor vetinë komutative dhe asociative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

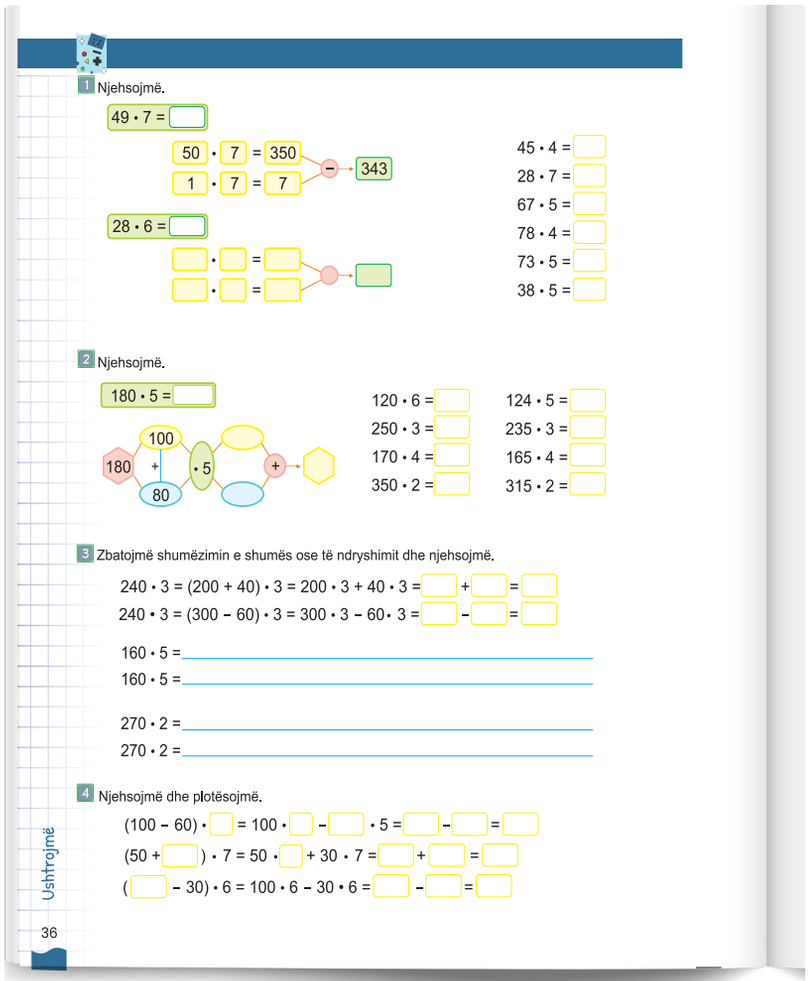

Njësia mësimore: Vetitë e shumëzimit të numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Zbaton shumëzimin e ndryshimit për të njehsuar prodhimin;
- Gjen prodhimin e numrave duke përdorur shumëzimin e shumës;
- Shpjegon llogaritjen e prodhimit të numrave të dhënë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Shkëmbe një problemë

Çdo grupi u shpërndahet nga një detyrë për gjetjen e prodhimit duke zbatuar shumëzimin e ndryshimit.

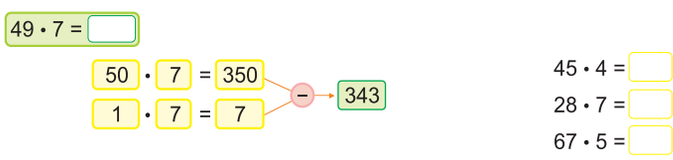

Shembull:
Grupet shkëmbejnë zgjidhjet e tyre dhe paraqesin zgjidhjet.

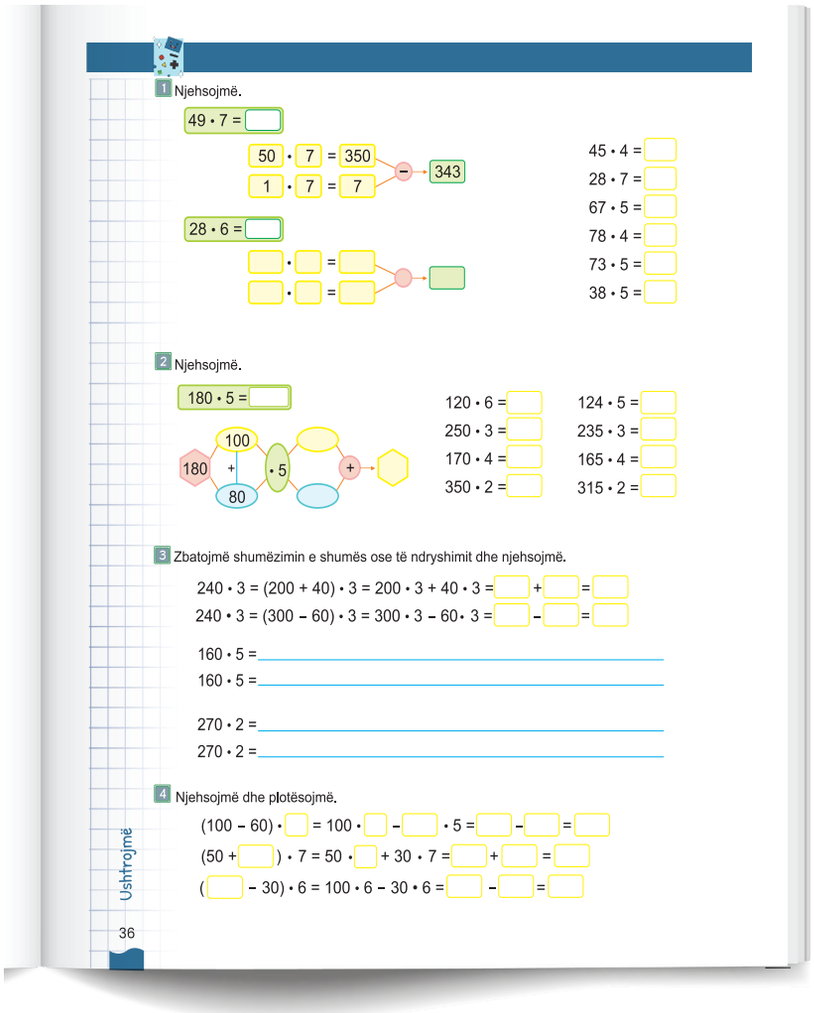

1 Njehsojmë.

49 • 7 =

50 • 7 = 350 − 343

1 • 7 = 7

28 • 6 =

45 • 4 =
28 • 7 =
67 • 5 =
78 • 4 =
73 • 5 =
38 • 5 =

2 Njehsojmë.

180 • 5 =

100 + 80 = 180 · 5 + = 180 • 5 =

120 • 6 =
250 • 3 =
170 • 4 =
350 • 2 =

124 • 5 =
235 • 3 =
165 • 4 =
315 • 2 =

3 Zbatojmë shumëzimin e shumës ose të ndryshimit dhe njehsojmë.

240 • 3 = (200 + 40) • 3 = 200 • 3 + 40 • 3 = + =

240 • 3 = (300 − 60) • 3 = 300 • 3 − 60 • 3 = − =

160 • 5 =

160 • 5 =

270 • 2 =

270 • 2 =

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

(100 − 60) • = 100 • − • 5 = − =

(50 +) • 7 = 50 • + 30 • 7 = + =

(− 30) • 6 = 100 • 6 − 30 • 6 = − =

Ushtrojmë

36

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Udhëzohen të plotësojnë detyrën 2 duke përdorur diagramet për gjetjen e shumëzimit të shumës.

180 • 5 =

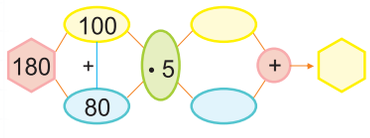

Paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikimi në dyshe

Nxënësit punojnë të pavarur detyrën 3.
Shkëmbejnë detyrat mes vete dhe diskutojnë zgjidhjet.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e gjetjes së prodhimit, mënyrën e shoqërimit dhe shpjegimit të zgjidhjes së detyrave.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 36).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 98

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor vetinë komutative dhe asociative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Vetitë e shumëzimit të numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen shumëzimin e numrave të dhënë;
- Zbaton rregullën e shumëzimit të shumës ose të ndryshimit;
- Përshkruan formën e njehsimit të prodhimit të numrave të dhënë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Cili është numri?

Nxënësve u paraqitet një problemë.
Shembull: 27 nxënësit e klasës së tretë sollën nga dy euro për mbjelljen e luleve në oborr të shkollës. Sa para kishin tubuar ata?
Grupet paraqesin zgjidhjet dhe krahasojnë rezultatet.

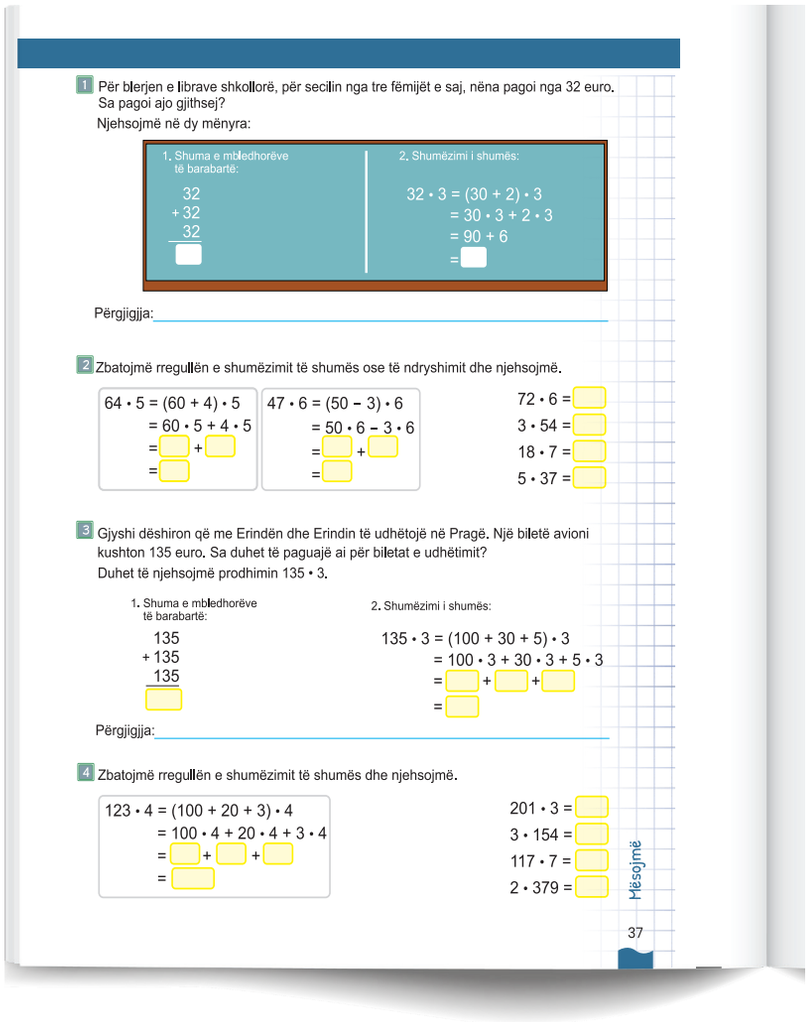
1 Për blerjen e librave shkollorë, për secilin nga tre fëmijët e saj, nëna pagoi nga 32 euro. Sa pagoi ajo gjithsej?
Njehsojmë në dy mënyra:
1. Shuma e mbledhorëve të barabartë: 32 + 32 + 32 = □
2. Shumëzimi i shumës: 32 · 3 = (30 + 2) · 3 = 30 · 3 + 2 · 3 = 90 + 6 = □
Përgjigjja: _____
2 Zbatojmë rregullën e shumëzimit të shumës ose të ndryshimit dhe njehsojmë.
64 · 5 = (60 + 4) · 5 = 60 · 5 + 4 · 5 = □ + □ = □
47 · 6 = (50 − 3) · 6 = 50 · 6 − 3 · 6 = □ + □ = □
72 · 6 = □
3 · 54 = □
18 · 7 = □
5 · 37 = □
3 Gjyshi dëshiron që me Erindën dhe Erindin të udhëtojë në Pragë. Një biletë avioni kushton 135 euro. Sa duhet të paguajë ai për biletat e udhëtimit?
Duhet të njehsojmë prodhimin 135 · 3.
1. Shuma e mbledhorëve të barabartë: 135 + 135 + 135 = □
2. Shumëzimi i shumës: 135 · 3 = (100 + 30 + 5) · 3 = 100 · 3 + 30 · 3 + 5 · 3 = □ + □ + □ = □
Përgjigjja: _____
4 Zbatojmë rregullën e shumëzimit të shumës dhe njehsojmë.
123 · 4 = (100 + 20 + 3) · 4 = 100 · 4 + 20 · 4 + 3 · 4 = □ + □ + □ = □
201 · 3 = □
3 · 154 = □
117 · 7 = □
2 · 379 = □
Mësojmë
37

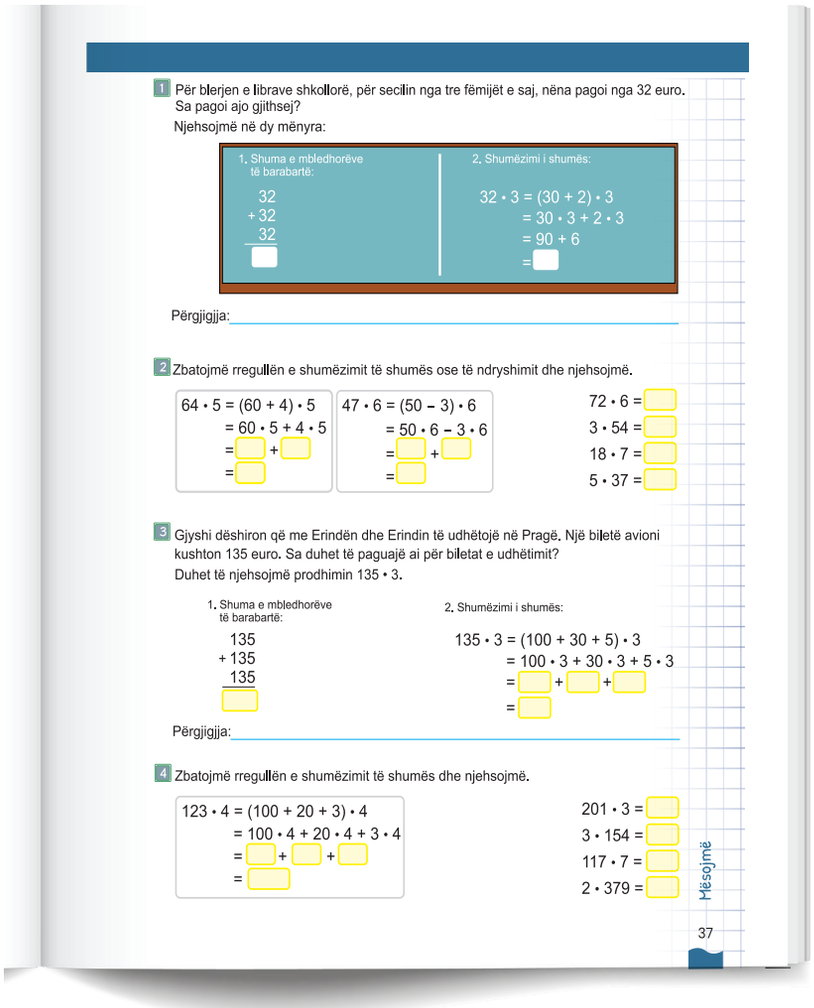

1 Për blerjen e librave shkollorë, për secilin nga tre fëmijët e saj, nëna pagoi nga 32 euro. Sa pagoi ajo gjithsej?
Njehsojmë në dy mënyra:

1. Shuma e mbledhorëve të barabartë:	2. Shumëzimi i shumës:
32 + 32 32 □	32 • 3 = (30 + 2) • 3 = 30 • 3 + 2 • 3 = 90 + 6 = □

Përgjigjja: _____

2 Zbatojmë rregullën e shumëzimit të shumës ose të ndryshimit dhe njehsojmë.

64 • 5 = (60 + 4) • 5
= 60 • 5 + 4 • 5
= □ + □
= □

47 • 6 = (50 – 3) • 6
= 50 • 6 – 3 • 6
= □ + □
= □

72 • 6 = □
3 • 54 = □
18 • 7 = □
5 • 37 = □

3 Gjyshi dëshiron që me Erindën dhe Erindin të udhëtojë në Pragë. Një biletë avioni kushton 135 euro. Sa duhet të paguajë ai për biletat e udhëtimit?
Duhet të njehsojmë prodhimin 135 • 3.

1. Shuma e mbledhorëve të barabartë:
135
+ 135
135
□

2. Shumëzimi i shumës:
135 • 3 = (100 + 30 + 5) • 3
= 100 • 3 + 30 • 3 + 5 • 3
= □ + □ + □
= □

Përgjigjja: _____

4 Zbatojmë rregullën e shumëzimit të shumës dhe njehsojmë.

123 • 4 = (100 + 20 + 3) • 4
= 100 • 4 + 20 • 4 + 3 • 4
= □ + □ + □
= □

201 • 3 = □
3 • 154 = □
117 • 7 = □
2 • 379 = □

Mësojmë

37

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Nxënësve u paraqitet detyra 1 dhe u ofrohen sqarimet e nevojshme për dy mënyrat e njehsimit të saj.

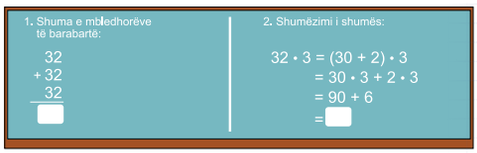

Zbatojnë rregullën e shumëzimit të shumës ose të ndryshimit dhe njehsojnë detyrën 2.
Paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Bileta e daljes

Nxënësit punojnë të pavarur detyrën 3.
Paraqesin zgjidhjet e tyre në fletëzat me ngjyra dhe i ngjesin në tabelat e bardha. Diskutohen përgjigjet e sakta.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e gjetjes së prodhimit, mënyrën e shoqërimit dhe argumentimit të zgjidhjes së detyrave.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 37).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 99

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor vetinë komutative dhe asociative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Vetitë e shumëzimit të numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Analizon shprehjen e dhënë me fjalë;
- Gjen përgjigjen në pyetjet e dhëna;
- Zbaton rregullën për shumëzimin e shumës.

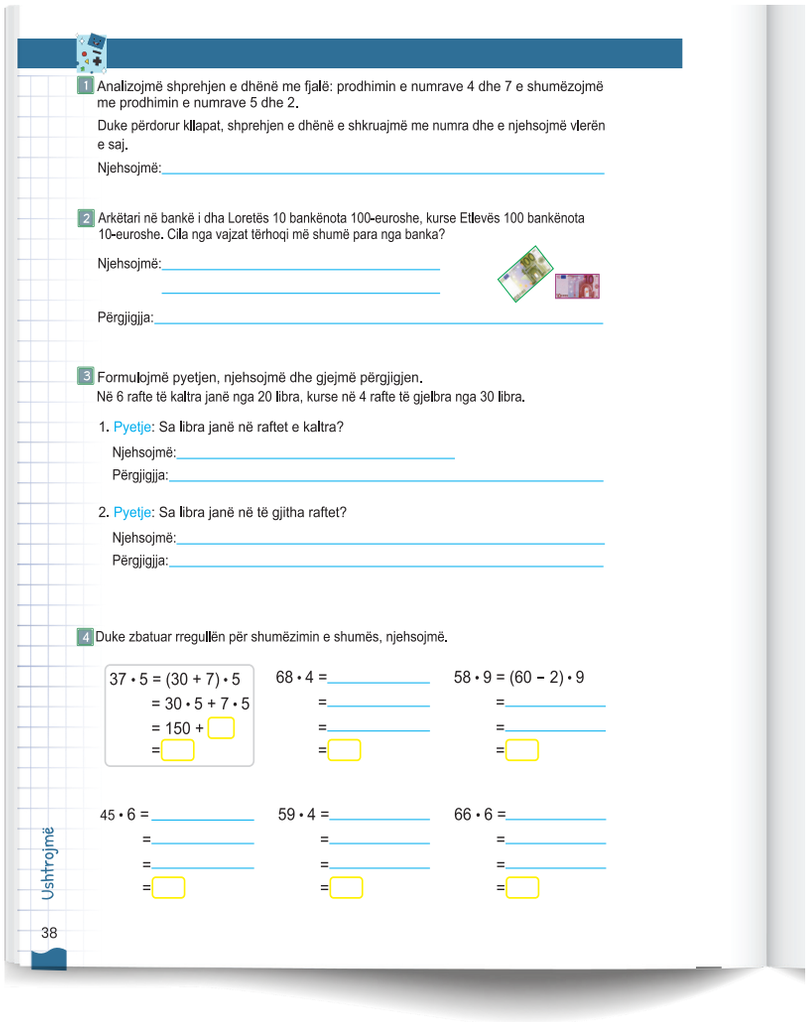
1 Analizojmë shprehjen e dhënë me fjalë: prodhimin e numrave 4 dhe 7 e shumëzojmë me prodhimin e numrave 5 dhe 2.
Duke përdorur kllapat, shprehjen e dhënë e shkruajmë me numra dhe e njehsojmë vlerën e saj.
Njehsojmë:

2 Arkëtari në bankë i dha Loretës 10 banknota 100-euroshe, kurse Etlevës 100 banknota 10-euroshe. Cila nga vajzat tërhoqi më shumë para nga banka?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

3 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.
Në 6 rafte të kaltra janë nga 20 libra, kurse në 4 rafte të gjelbra nga 30 libra.
1. Pyetje: Sa libra janë në raftet e kaltra?
Njehsojmë:
Përgjigjja:
2. Pyetje: Sa libra janë në të gjitha raftet?
Njehsojmë:
Përgjigjja:

4 Duke zbatuar rregullën për shumëzimin e shumës, njehsojmë.
37 • 5 = (30 + 7) • 5
= 30 • 5 + 7 • 5
= 150 +
=
68 • 4 =
58 • 9 = (60 – 2) • 9
45 • 6 =
59 • 4 =
66 • 6 =
Ushtrojmë
38

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Cili është numri?

Nxënësve u paraqitet detyra 1. Udhëzohen të analizojnë shprehjen e dhënë me fjalë për të njehsuar vlerën e saj.
Grupet paraqesin zgjidhjet dhe krahasojnë rezultatet.

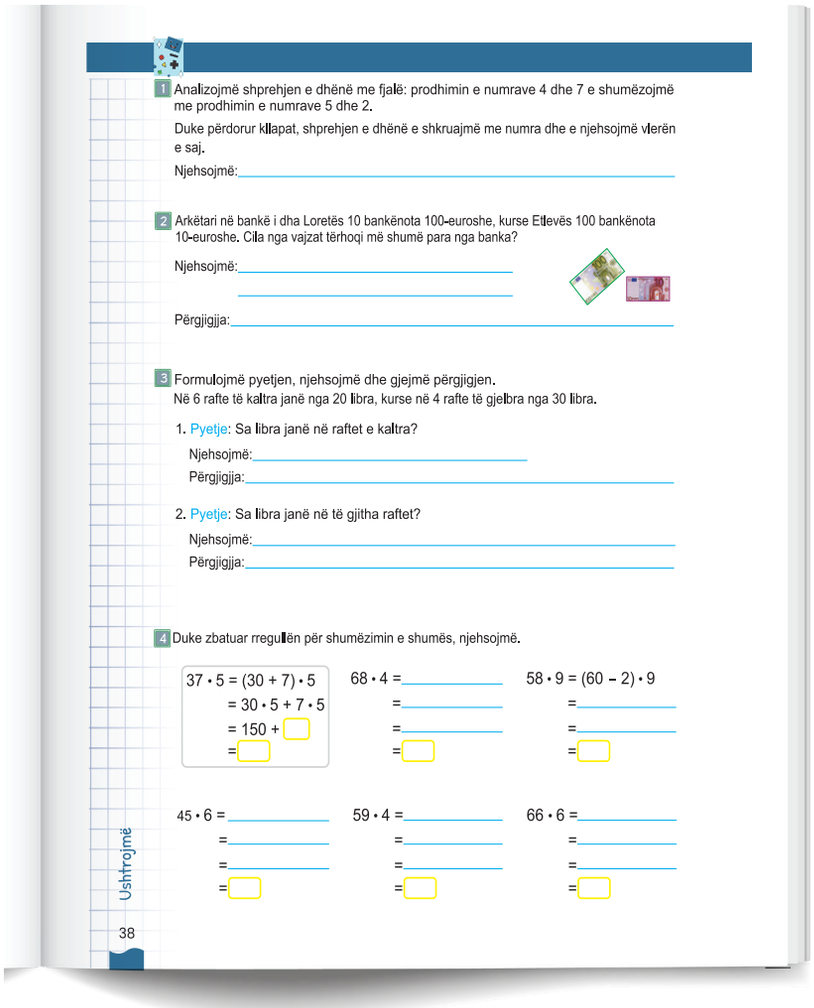

1 Analizojmë shprehjen e dhënë me fjalë: prodhimin e numrave 4 dhe 7 e shumëzojmë me prodhimin e numrave 5 dhe 2.

Duke përdorur kllapat, shprehjen e dhënë e shkruajmë me numra dhe e njehsojmë vlerën e saj.

Njehsojmë: _____

2 Arkëtari në bankë i dha Loretës 10 bankënota 100-euroshe, kurse Etlevës 100 bankënota 10-euroshe. Cila nga vajzat tërhoqi më shumë para nga banka?

Njehsojmë: _____

_____

Përgjigjja: _____

3 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.
Në 6 rafte të kaltra janë nga 20 libra, kurse në 4 rafte të gjelbra nga 30 libra.

1. Pyetje: Sa libra janë në raftet e kaltra?

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

2. Pyetje: Sa libra janë në të gjitha raftet?

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

4 Duke zbatuar rregullën për shumëzimin e shumës, njehsojmë.

37 • 5 = (30 + 7) • 5
= 30 • 5 + 7 • 5
= 150 + ☐
= ☐

68 • 4 = _____
= _____
= _____
= ☐

58 • 9 = (60 – 2) • 9
= _____
= _____
= ☐

45 • 6 = _____
= _____
= _____
= ☐

59 • 4 = _____
= _____
= _____
= ☐

66 • 6 = _____
= _____
= _____
= ☐

Ushtrojmë

38

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Diskuto në grup/ Përmblidh në grup

Nxënësve në grupe u shpërndahen bankënota të improvizuara nga letra, 10 kartëmonedha 100 euro dhe 100 kartëmonedha 10 euroshe.

Praktikisht i numërojnë ato dhe grupohen nxënësit për të paraqitur vlerën e parave të Loretës dhe Etlevës.

Gjejnë zgjidhjen e detyrës se cila nga vajzat tërhoqi më shumë para nga banka.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim kategorizues

Pasi lexojnë formulimin e pyetjeve, njehsojnë dhe përgjigjen.
Paraqesin zgjidhjet e tyre dhe diskutohen përgjigjet e sakta.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e analizës së detyrave, mënyrën e njehsimit dhe përgjigjeve të detyrave.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 38).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

_____

_____

Mësimi 100

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor vetinë komutative dhe asociative për gjetjen e shumës, ndryshimit, prodhimit dhe herësit të numrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Vetitë e shumëzimit të numrave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen prodhimin e numrave të dhënë;
- Formulon pyetjen për të njehsuar shumëzimin;
- Argumenton përgjigjet e dhëna.

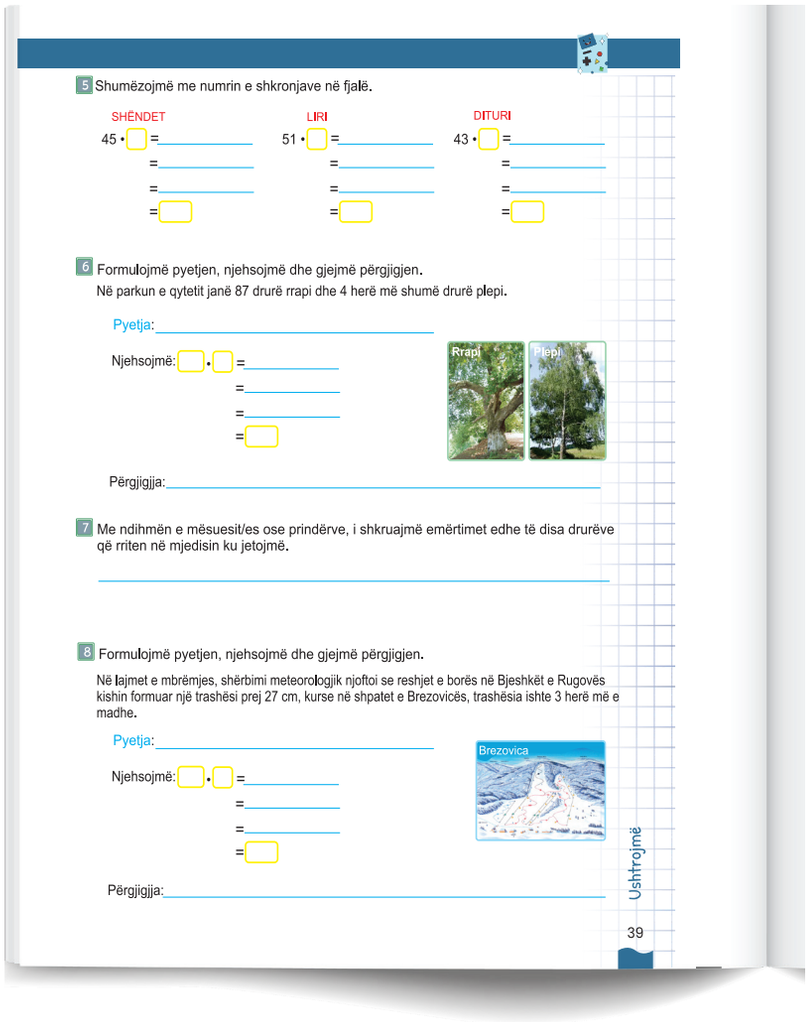
5 Shumëzojmë me numrin e shkronjave në fjalë.

SHËNDET 45 • ☐ = _____ = _____ = _____ = ☐

LIRI 51 • ☐ = _____ = _____ = _____ = ☐

DITURI 43 • ☐ = _____ = _____ = _____ = ☐

6 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.
Në parkun e qytetit janë 87 drurë rrapi dhe 4 herë më shumë drurë plepi.

Pyetja: _____

Njehsojmë: ☐ • ☐ = _____ = _____ = _____ = ☐

Rrapi Plepi

Përgjigjja: _____

7 Me ndihmën e mësuesit/es ose prindërve, i shkruajmë emërtimet edhe të disa drurëve që rriten në mjedisin ku jetojmë.

_____

8 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.
Në lajmet e mbrëmjes, shërbimi meteorologjik njoftoi se reshjet e borës në Bjeshkët e Rugovës kishin formuar një trashësi prej 27 cm, kurse në shpatet e Brezovicës, trashësia ishte 3 herë më e madhe.

Pyetja: _____

Njehsojmë: ☐ • ☐ = _____ = _____ = _____ = ☐

Brezovica

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

39

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: etiketa me numra

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Copëzat e përziera

Nxënësve u shpërndahen fletët me numra dhe me fjalë, udhëzohen të shumëzojnë me numrin e shkronjave të fjalës.
Shembull: fjala "nëna"; numri = 20; zgjidhja: 4 x 20 = 80
Grupet paraqesin zgjidhjet dhe krahasojnë rezultatet.

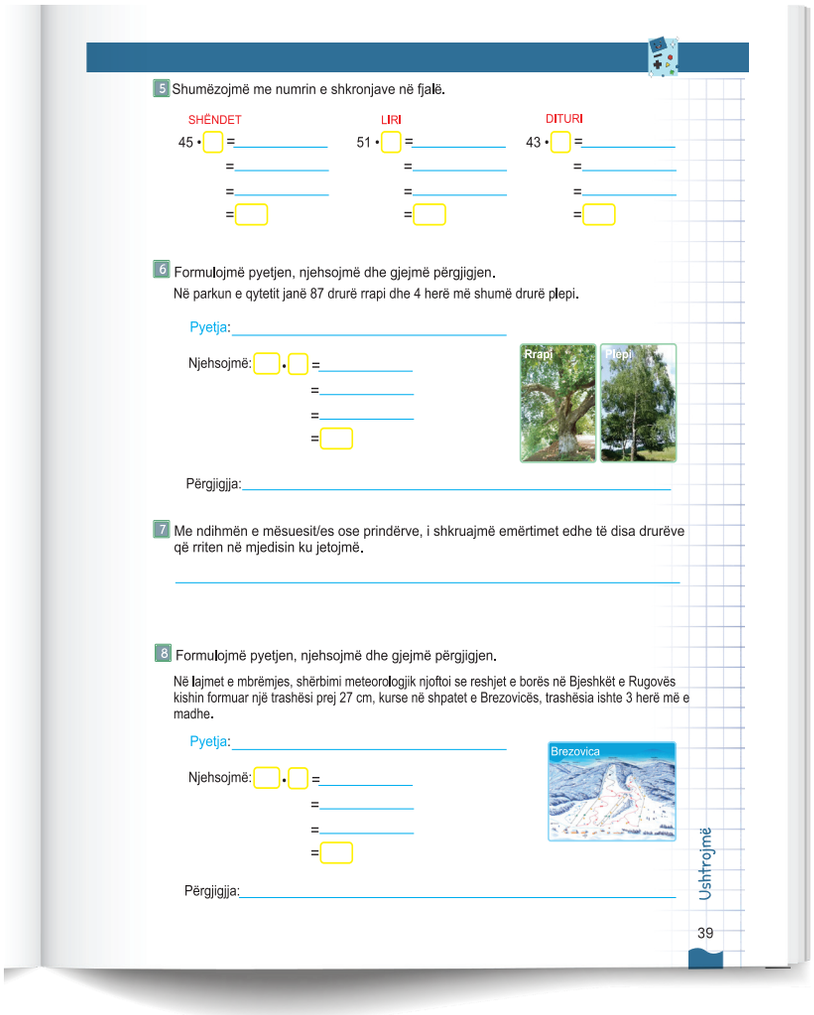

5 Shumëzojmë me numrin e shkronjave në fjalë.

SHËNDET: 45 • ☐ = ____ = ____ = ____ = ☐

LIRI: 51 • ☐ = ____ = ____ = ____ = ☐

DITURI: 43 • ☐ = ____ = ____ = ____ = ☐

6 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.

Në parkun e qytetit janë 87 drurë rrapi dhe 4 herë më shumë drurë plepi.

Pyetja: ____

Njehsojmë: ☐ • ☐ = ____ = ____ = ____ = ☐

Rrapi

Plepi

Përgjigjja: ____

7 Me ndihmën e mësuesit/es ose prindërve, i shkruajmë emërtimet edhe të disa drurëve që rriten në mjedisin ku jetojmë.

____

8 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.

Në lajmet e mbrëmjes, shërbimi meteorologjik njoftoi se reshjet e borës në Bjeshkët e Rugovës kishin formuar një trashësi prej 27 cm, kurse në shpatet e Brezovicës, trashësia ishte 3 herë më e madhe.

Pyetja: ____

Njehsojmë: ☐ • ☐ = ____ = ____ = ____ = ☐

Brezovica

Përgjigjja: ____

Ushtrojmë

39

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo/Puno në dyshe/Ndaje me grupin

Nxënësit udhëzohen të formulojnë pyetjen te detyra 2, njehsojnë dhe gjejnë përgjigjen.

Gjejnë zgjidhjen e detyrës dhe paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Plotëso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 4 dhe të plotësojnë sipas kërkesës së dhënë.
Diskutojnë zgjidhjet e detyrave.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e prodhimit të numrave të dhënë, formulimin e pyetjes për të njehsuar prodhimin dhe argumentimin e përgjigjieve të dhëna.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 39).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 101

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor tonelatën (t), kilogramin (kg) dhe gramin (g) si njësi matëse të peshës, dhe kryen veprime me këto njësi.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,1; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Kilogrami dhe dekagrami

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Tregon njësitë matëse të masës;
- Shndërron njësitë matëse nga kilogrami në dekagram;
- Kthen dekagramët në kilogramë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shoqëria dhe mjedisi, Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Nxënësve u drejtohen pyetjet:
- Me çfarë masin masën e lëndëve? Cila është njësia matëse e masës?

Nxënësit japin përgjigjet e tyre të cilat i paraqesim në tabelë.

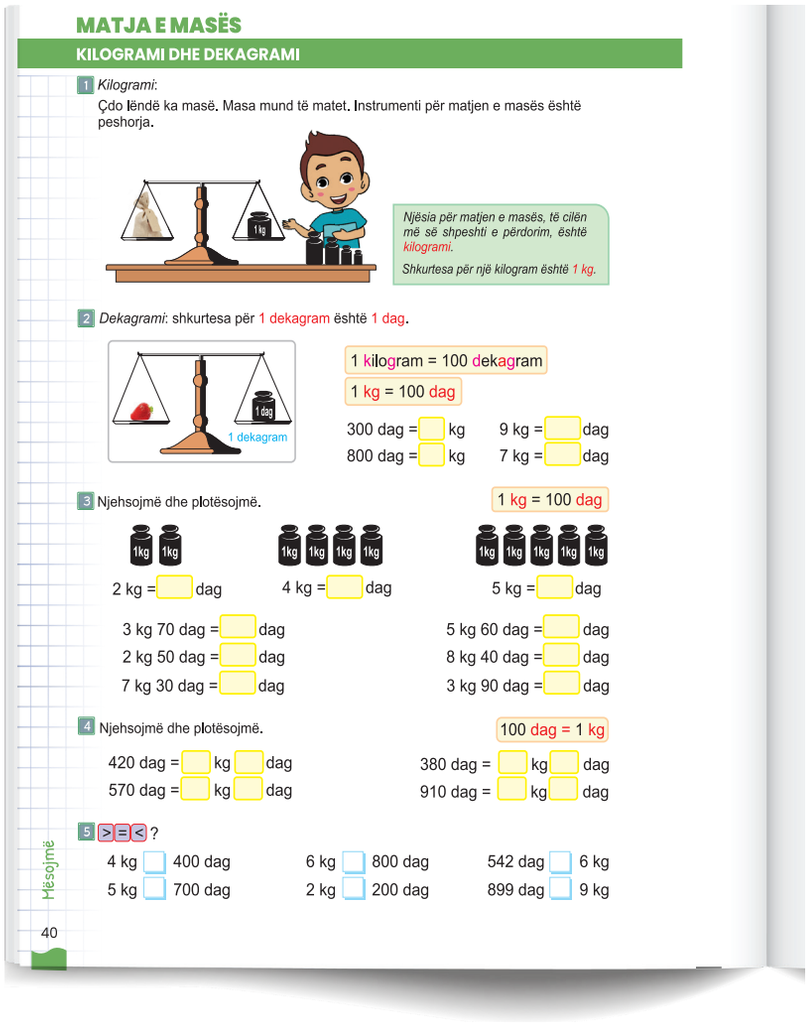
MATJA E MASËS

KILOGRAMI DHE DEKAGRAMI

1 *Kilogrami:*
Çdo lëndë ka masë. Masa mund të matet. Instrumenti për matjen e masës është peshorja.

Njësia për matjen e masës, të cilën më së shpeshti e përdorim, është kilogrami.
Shkurtesa për një kilogram është 1 kg.

2 *Dekagrami:* shkurtesa për 1 dekagram është 1 dag.

1 dekagram

1 kilogram = 100 dekagram
1 kg = 100 dag

300 dag = ☐ kg 9 kg = ☐ dag
800 dag = ☐ kg 7 kg = ☐ dag

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

1 kg = 100 dag

2 kg = ☐ dag 4 kg = ☐ dag 5 kg = ☐ dag

3 kg 70 dag = ☐ dag 5 kg 60 dag = ☐ dag
2 kg 50 dag = ☐ dag 8 kg 40 dag = ☐ dag
7 kg 30 dag = ☐ dag 3 kg 90 dag = ☐ dag

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

100 dag = 1 kg

420 dag = ☐ kg ☐ dag 380 dag = ☐ kg ☐ dag
570 dag = ☐ kg ☐ dag 910 dag = ☐ kg ☐ dag

5 >=< ?

4 kg ☐ 400 dag 6 kg ☐ 800 dag 542 dag ☐ 6 kg
5 kg ☐ 700 dag 2 kg ☐ 200 dag 899 dag ☐ 9 kg

Mësojmë

40

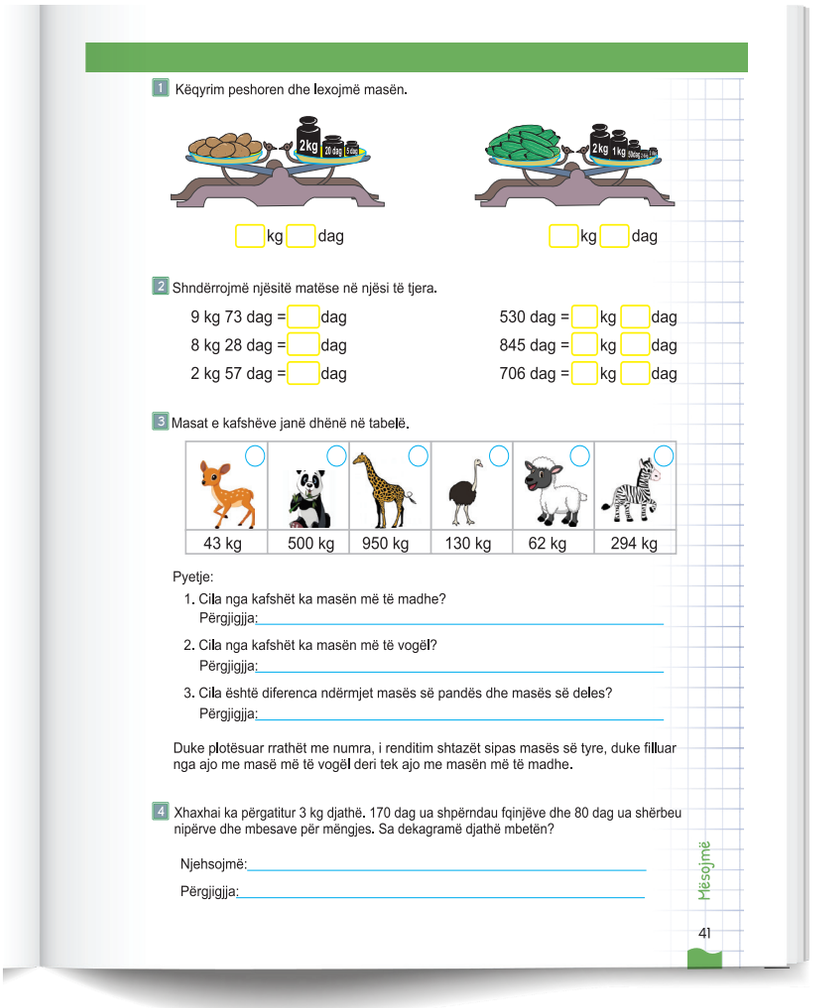

1 Këqyrim peshoren dhe lexojmë masën.

kg dag kg dag

2 Shndërrojmë njësitë matëse në njësi të tjera.

9 kg 73 dag = dag
8 kg 28 dag = dag
2 kg 57 dag = dag
530 dag = kg dag
845 dag = kg dag
706 dag = kg dag

3 Masat e kafshëve janë dhënë në tabelë.

43 kg	500 kg	950 kg	130 kg	62 kg	294 kg

Pyetje:

1. Cila nga kafshët ka masën më të madhe?
   Përgjigjja:
2. Cila nga kafshët ka masën më të vogël?
   Përgjigjja:
3. Cila është diferenca ndërmjet masës së pandës dhe masës së deles?
   Përgjigjja:

Duke plotësuar rrathët me numra, i renditim shtazët sipas masës së tyre, duke filluar nga ajo me masë më të vogël deri tek ajo me masën më të madhe.

4 Xhaxhai ka përgatitur 3 kg djathë. 170 dag ua shpërndau fqinjëve dhe 80 dag ua shërbeu nipërve dhe mbesave për mëngjes. Sa dekagramë djathë mbetën?

Njehsojmë:
Përgjigjja:

Mësojmë

41

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo/Puno në dyshe/Ndaje me grupin

Nxënësve u jepen informacione për njësitë matëse të masës. Me peshore të cilën e marrim nga shtëpia kryejmë matjen e masës së disa lëndëve në klasë, si: 1 kg sheqer, 2 kg mollë.
Nxënësit udhëzohen të shndërrojnë kilogramët në dekagram dhe të plotësojnë detyrën 2. Fillimisht analizojnë detyrat e dhëna, punojnë në dyshe e pastaj së bashku në grup i kryejnë shndërrimet.
Gjejnë zgjidhjen e detyrës dhe paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 4 dhe të plotësojnë sipas kërkesës së dhënë. Kthejnë dekagramët në kilogramë. Shkëmbejnë librat me njëri-tjetrin dhe kryejnë vlerësim të ndërsjellë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve dhe mënyrën e shndërrimit të njësive matëse.

Detyrë:
Detyra 5 (faqe 40).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 102

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor tonelatën (t), kilogramin (kg) dhe gramin (g) si njësi matëse të peshës, dhe kryen veprime me këto njësi.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,1; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Kilogrami dhe dekagrami

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Tregon njësitë matëse të masës;
- Shndërron njësitë matëse nga kilogrami në dekagram;
- Kthen dekagramët në kilogramë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shoqëria dhe mjedisi, Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

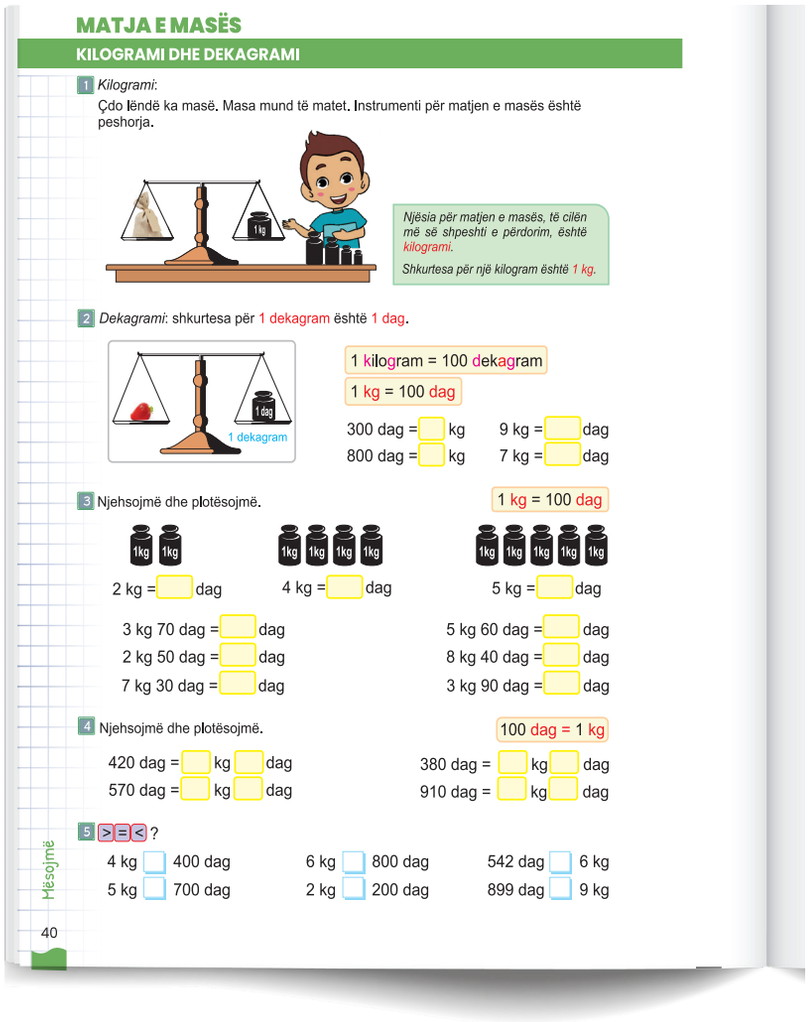
MATJA E MASËS

KILOGRAMI DHE DEKAGRAMI

1 *Kilogrami:*
Çdo lëndë ka masë. Masa mund të matet. Instrumenti për matjen e masës është peshorja.

Njësia për matjen e masës, të cilën më së shpeshti e përdorim, është *kilogrami*.
Shkurtesa për një kilogram është *1 kg*.

2 *Dekagrami:* shkurtesa për 1 dekagram është 1 dag.

1 dekagram

1 kilogram = 100 dekagram
1 kg = 100 dag

300 dag = kg 9 kg = dag
800 dag = kg 7 kg = dag

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

1 kg = 100 dag

2 kg = dag 4 kg = dag 5 kg = dag

3 kg 70 dag = dag 5 kg 60 dag = dag
2 kg 50 dag = dag 8 kg 40 dag = dag
7 kg 30 dag = dag 3 kg 90 dag = dag

4 Njehsojmë dhe plotësojmë.

100 dag = 1 kg

420 dag = kg dag 380 dag = kg dag
570 dag = kg dag 910 dag = kg dag

5 >=< ?

4 kg 400 dag 6 kg 800 dag 542 dag 6 kg
5 kg 700 dag 2 kg 200 dag 899 dag 9 kg

Mësojmë

40

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim rreth njohurive paraprake

Nxënësve u drejtohen pyetjet:
- Cilat janë njësitë matëse të masës? Për çfarë shërbejnë ato në jetën tonë të përditshme?

Nxënësit japin përgjigjet e tyre të cilat i paraqesim në tabelë.

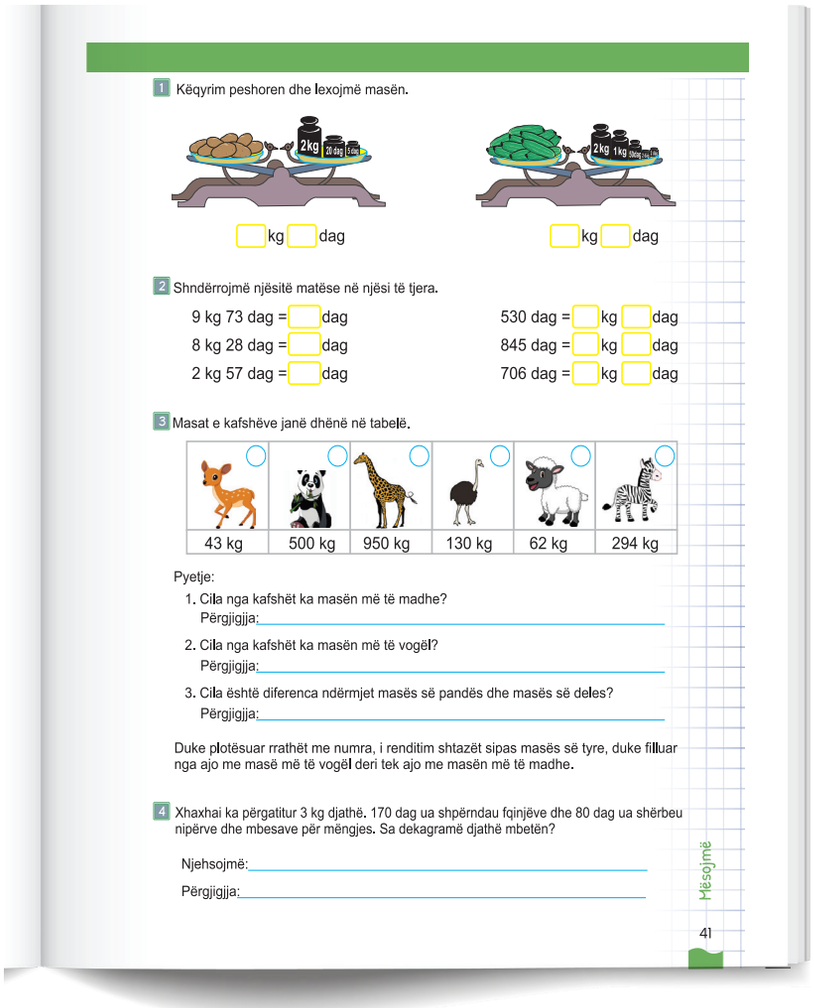

1 Këqyrim peshoren dhe lexojmë masën.

kg dag kg dag

2 Shndërrojmë njësitë matëse në njësi të tjera.

9 kg 73 dag = dag
8 kg 28 dag = dag
2 kg 57 dag = dag
530 dag = kg dag
845 dag = kg dag
706 dag = kg dag

3 Masat e kafshëve janë dhënë në tabelë.

43 kg	500 kg	950 kg	130 kg	62 kg	294 kg

Pyetje:

1. Cila nga kafshët ka masën më të madhe?
   Përgjigjja:
2. Cila nga kafshët ka masën më të vogël?
   Përgjigjja:
3. Cila është diferenca ndërmjet masës së pandës dhe masës së deles?
   Përgjigjja:

Duke plotësuar rrathët me numra, i renditim shtazët sipas masës së tyre, duke filluar nga ajo me masë më të vogël deri tek ajo me masën më të madhe.

4 Xhaxhai ka përgatitur 3 kg djathë. 170 dag ua shpërndau fqinjëve dhe 80 dag ua shërbeu nipërve dhe mbesave për mëngjes. Sa dekagramë djathë mbetën?

Njehsojmë:
Përgjigjja:

Mësojmë

41

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo/Puno në dyshe/Ndaje me grupin

Nxënësit udhëzohen të shndërrojmë njësitë matëse në njësi të tjera te detyra 2.
Analizojnë detyrat, punojnë në dyshe e pastaj plotësojnë bashkërisht në grup.

Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Krahaso/Rendit

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 3 dhe të plotësojnë sipas kërkesës së dhënë.
Njehsojnë masën e kafshëve të dhëna në tabelë dhe krahasojnë atë. Më pas, renditin kafshët sipas masës së tyre, duke filluar nga ajo me masë më të vogël deri tek ajo me masën më të madhe.
Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve dhe mënyrën e shndërrimit, krahasimit dhe renditjes së njësive matëse.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 41).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 103

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor tonelatën (t), kilogramin (kg) dhe gramin (g) si njësi matëse të peshës, dhe kryen veprime me këto njësi.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,1; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Grami

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen matjen e lëndëve të caktuara;
- Formon njësinë matëse të kilogramit me anë të mbledhjes së njësive të dhëna;
- Njehson ndryshimin e njësive të dhëna matëse.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shoqëria dhe mjedisi, Edukatë figurative, Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimtari praktike për matjen

Ftohen nxënësit që me ndihmën e peshores elektronike të cilën e kemi siguruar në klasë, të kryejnë matjet e lëndëve me masë më të vogël.
Secili grup i nxënësve kryen matjet e caktuara dhe paraqesin ato.

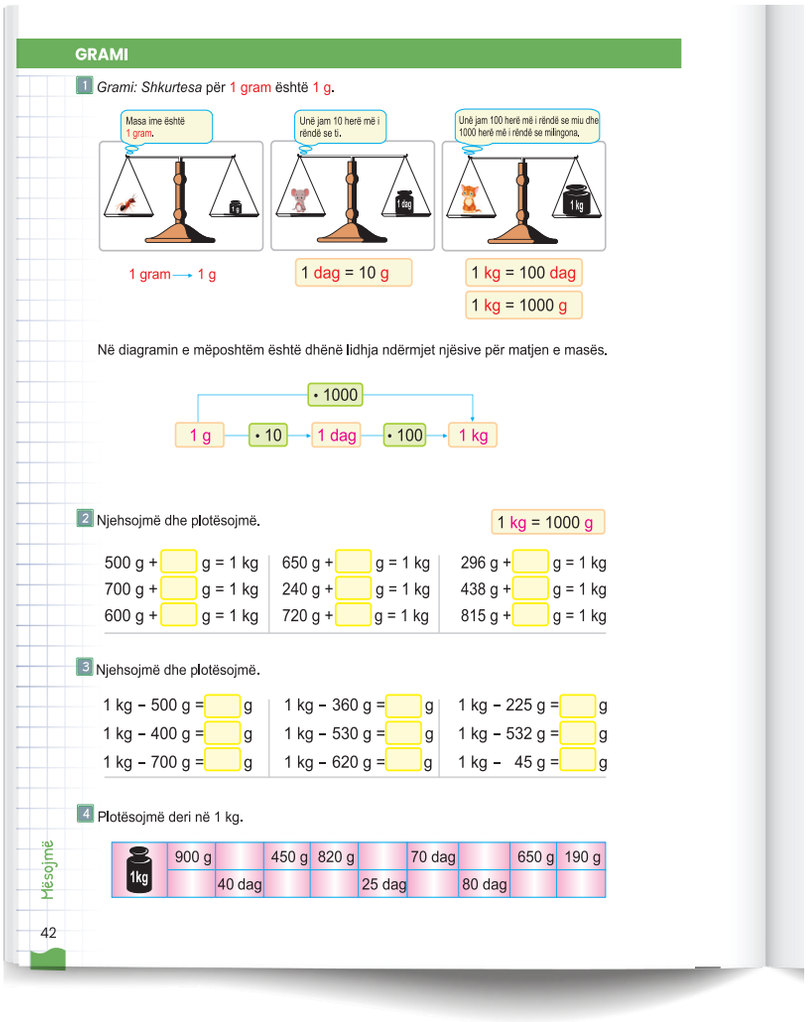

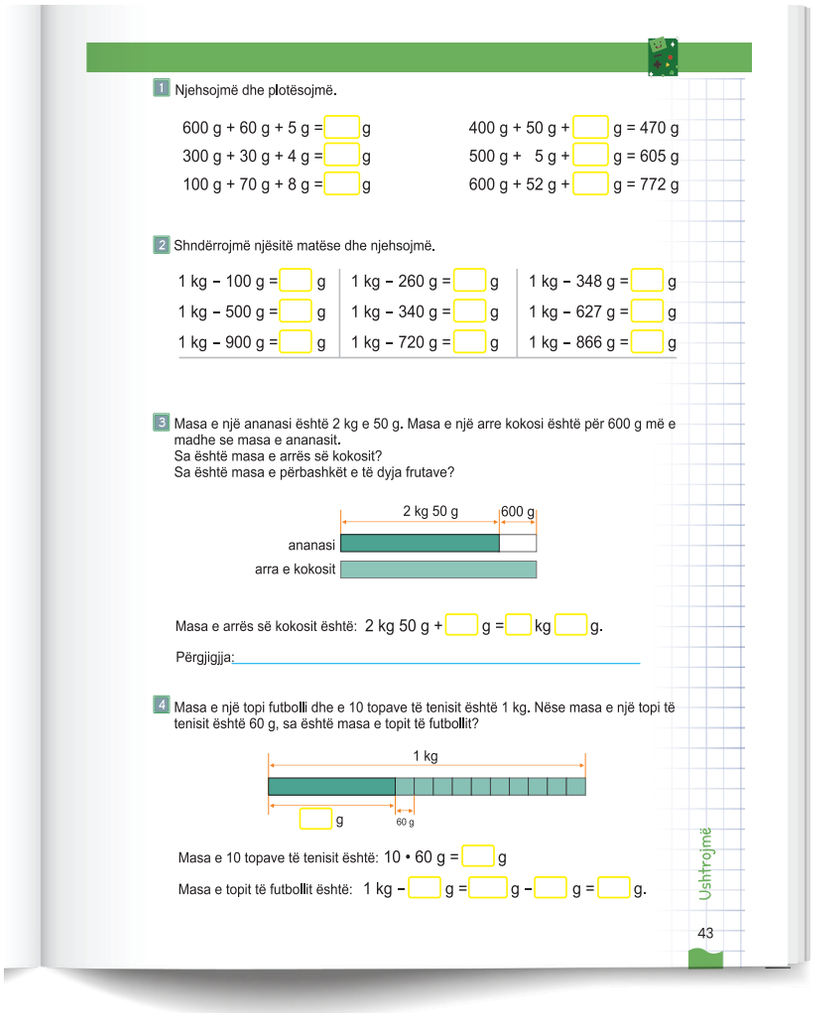

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

600 g + 60 g + 5 g = ☐ g
300 g + 30 g + 4 g = ☐ g
100 g + 70 g + 8 g = ☐ g

400 g + 50 g + ☐ g = 470 g
500 g + 5 g + ☐ g = 605 g
600 g + 52 g + ☐ g = 772 g

2 Shndërrojmë njësitë matëse dhe njehsojmë.

1 kg – 100 g = ☐ g | 1 kg – 260 g = ☐ g | 1 kg – 348 g = ☐ g
1 kg – 500 g = ☐ g | 1 kg – 340 g = ☐ g | 1 kg – 627 g = ☐ g
1 kg – 900 g = ☐ g | 1 kg – 720 g = ☐ g | 1 kg – 866 g = ☐ g

3 Masa e një ananasi është 2 kg e 50 g. Masa e një arre kokosi është për 600 g më e madhe se masa e ananasit.
Sa është masa e arrës së kokosit?
Sa është masa e përbashkët e të dyja frutave?

2 kg 50 g
600 g
ananasi
arra e kokosit

Masa e arrës së kokosit është: 2 kg 50 g + ☐ g = ☐ kg ☐ g.

Përgjigjja: _____

4 Masa e një topi futbolli dhe e 10 topave të tenisit është 1 kg. Nëse masa e një topi të tenisit është 60 g, sa është masa e topit të futbollit?

1 kg
☐ g
60 g

Masa e 10 topave të tenisit është: 10 • 60 g = ☐ g

Masa e topit të futbollit është: 1 kg – ☐ g = ☐ g – ☐ g = ☐ g.

Ushtrojmë

43

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo/Puno në dyshe/Ndaje me grupin

Nxënësve u paraqitet diagrami ku është bërë lidhja mes njësive matëse të masës.

Nxënësit udhëzohen të formojnë njësinë matëse të kilogramit me anë të mbledhjes së njësive te detyra 2.
Analizojnë detyrat, punojnë në dyshe e pastaj plotësojnë bashkërisht në grup.
Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Plotëso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 3 dhe të plotësojnë sipas kërkesës së dhënë. Njehsojnë ndryshimin e njësive të dhëna matëse.
Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve dhe mënyrën e shndërrimit, krahasimit dhe renditjes së njësive matëse.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 42).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Për mësuesin/en

Mësimi 104

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor tonelatën (t), kilogramin (kg) dhe gramin (g) si njësi matëse të peshës, dhe kryen veprime me këto njësi.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,1; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Grami

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Tregon çfarë di për njësitë matëse të masës;
- Kryen mbledhjen e njësive të dhëna;
- Shndërron njësitë matëse nga kilogrami në gram për të kryer ndryshimin.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shoqëria dhe mjedisi, Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Organizuesi grafik

Nxënësve u drejtohen pyetjet:
- Çfarë dini për njësitë matëse të masës? Për çfarë shërben grami? Çfarë mund të masim me të?

Përgjigjet e nxënësve i paraqesim në tabelë me anë të diagramit. Shembull:

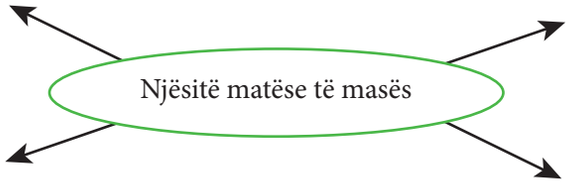

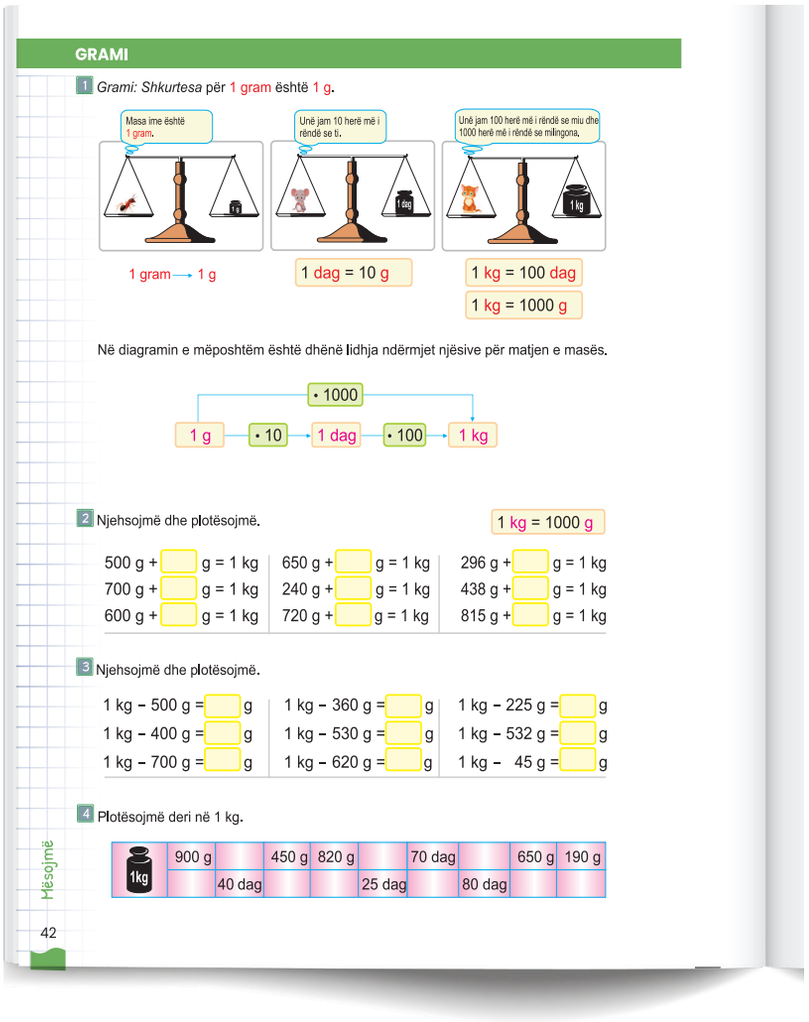
GRAMI

1 *Grami: Shkurtesa* për 1 gram është 1 g.

Masa ime është 1 gram.

Unë jam 10 herë më i rëndë se ti.

Unë jam 100 herë më i rëndë se miu dhe 1000 herë më i rëndë se milingona.

1 gram → 1 g

1 dag = 10 g

1 kg = 100 dag

1 kg = 1000 g

Në diagramin e mëposhtëm është dhënë lidhja ndërmjet njësive për matjen e masës.

1 g · 10 → 1 dag · 100 → 1 kg · 1000

2 Njehsojmë dhe plotësojmë. 1 kg = 1000 g

500 g + ☐ g = 1 kg | 650 g + ☐ g = 1 kg | 296 g + ☐ g = 1 kg
700 g + ☐ g = 1 kg | 240 g + ☐ g = 1 kg | 438 g + ☐ g = 1 kg
600 g + ☐ g = 1 kg | 720 g + ☐ g = 1 kg | 815 g + ☐ g = 1 kg

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

1 kg − 500 g = ☐ g | 1 kg − 360 g = ☐ g | 1 kg − 225 g = ☐ g
1 kg − 400 g = ☐ g | 1 kg − 530 g = ☐ g | 1 kg − 532 g = ☐ g
1 kg − 700 g = ☐ g | 1 kg − 620 g = ☐ g | 1 kg − 45 g = ☐ g

4 Plotësojmë deri në 1 kg.

1kg	900 g		450 g	820 g		70 dag		650 g	190 g
		40 dag			25 dag		80 dag		

Mësojmë

42

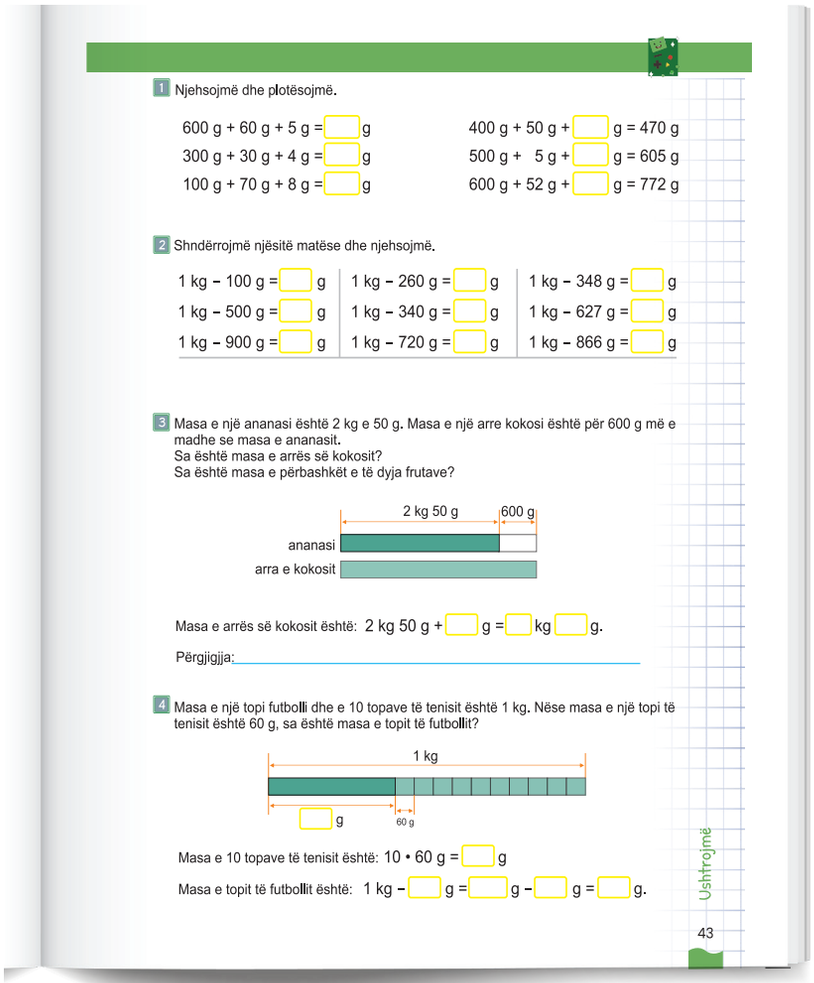

1 Njehsojmë dhe plotësojmë.

600 g + 60 g + 5 g = ☐ g
300 g + 30 g + 4 g = ☐ g
100 g + 70 g + 8 g = ☐ g

400 g + 50 g + ☐ g = 470 g
500 g + 5 g + ☐ g = 605 g
600 g + 52 g + ☐ g = 772 g

2 Shndërrojmë njësitë matëse dhe njehsojmë.

1 kg – 100 g = ☐ g | 1 kg – 260 g = ☐ g | 1 kg – 348 g = ☐ g
1 kg – 500 g = ☐ g | 1 kg – 340 g = ☐ g | 1 kg – 627 g = ☐ g
1 kg – 900 g = ☐ g | 1 kg – 720 g = ☐ g | 1 kg – 866 g = ☐ g

3 Masa e një ananasi është 2 kg e 50 g. Masa e një arre kokosi është për 600 g më e madhe se masa e ananasit.
Sa është masa e arrës së kokosit?
Sa është masa e përbashkët e të dyja frutave?

2 kg 50 g
600 g
ananasi
arra e kokosit

Masa e arrës së kokosit është: 2 kg 50 g + ☐ g = ☐ kg ☐ g.

Përgjigjja: _____

4 Masa e një topi futbolli dhe e 10 topave të tenisit është 1 kg. Nëse masa e një topi të tenisit është 60 g, sa është masa e topit të futbollit?

1 kg
☐ g
60 g

Masa e 10 topave të tenisit është: 10 • 60 g = ☐ g

Masa e topit të futbollit është: 1 kg – ☐ g = ☐ g – ☐ g = ☐ g.

Ushtrojmë

43

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo/Puno në dyshe/Ndaje me grupin

Nxënësve u paraqitet diagrami ku është bërë lidhja mes njësive matëse të masës.

Nxënësit udhëzohen të njehsojnë mbledhjen e njësive matëse te detyra 1.
Analizojnë detyrat, punojnë në dyshe dhe plotësojnë bashkërisht në grup.
Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Shndërro/Plotëso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 3 dhe të plotësojnë sipas kërkesës së dhënë. Kryejnë shndërrimet dhe njehsojnë ndryshimin e numrave të dhënë. Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Nxënësve u paraqitet detyra 4 si detyrë sfiduese.

Nxënësit që arrijnë të gjejnë zgjidhjen e paraqesin atë para të tjerëve.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve dhe mënyrën e shndërrimit, krahasimit dhe renditjes së njësive matëse.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 43).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 105

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor tonelatën (t), kilogramin (kg) dhe gramin (g) si njësi matëse të peshës, dhe kryen veprime me këto njësi.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,1; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

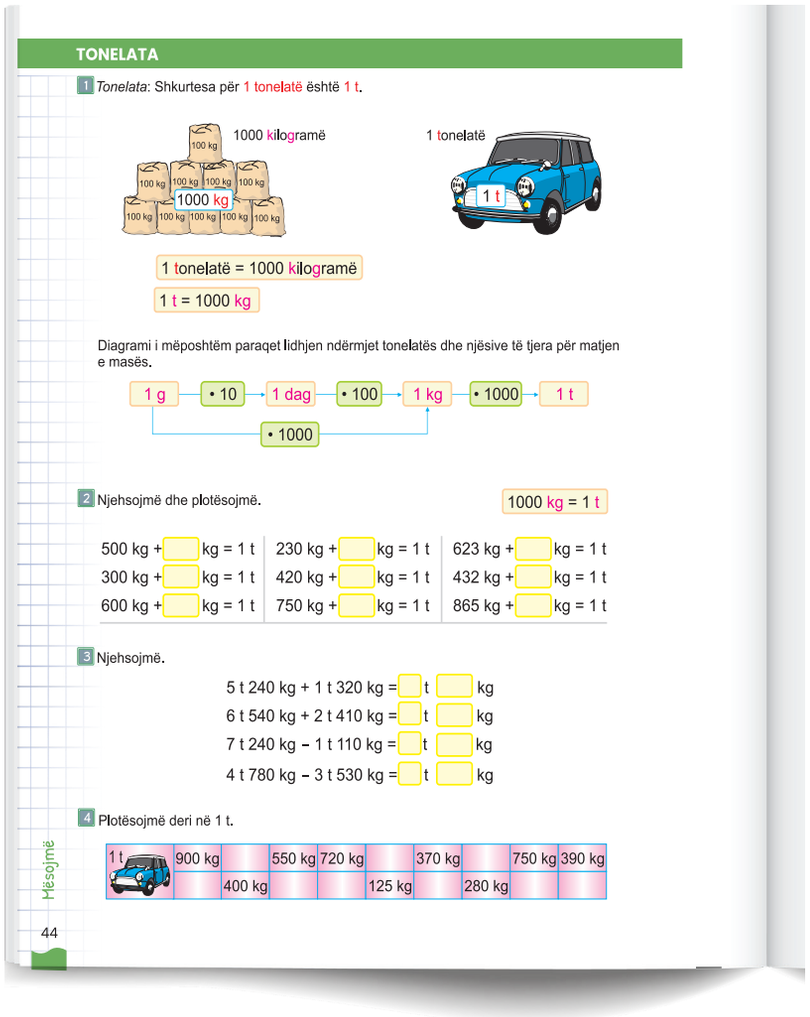
TONELATA

1 *Tonelata*: Shkurtesa për 1 tonelatë është 1 t.

1000 kilogramë

1 tonelatë

1 tonelatë = 1000 kilogramë

1 t = 1000 kg

Diagrami i mëposhtëm paraqet lidhjen ndërmjet tonelatës dhe njësive të tjera për matjen e masës.

1 g → • 10 → 1 dag → • 100 → 1 kg → • 1000 → 1 t

• 1000

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

1000 kg = 1 t

500 kg + ☐ kg = 1 t	230 kg + ☐ kg = 1 t	623 kg + ☐ kg = 1 t
300 kg + ☐ kg = 1 t	420 kg + ☐ kg = 1 t	432 kg + ☐ kg = 1 t
600 kg + ☐ kg = 1 t	750 kg + ☐ kg = 1 t	865 kg + ☐ kg = 1 t

3 Njehsojmë.

5 t 240 kg + 1 t 320 kg = ☐ t ☐ kg
6 t 540 kg + 2 t 410 kg = ☐ t ☐ kg
7 t 240 kg – 1 t 110 kg = ☐ t ☐ kg
4 t 780 kg – 3 t 530 kg = ☐ t ☐ kg

4 Plotësojmë deri në 1 t.

1 t	900 kg		550 kg	720 kg		370 kg		750 kg	390 kg
		400 kg			125 kg		280 kg		

Mësojmë

44

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Tonelata

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përcakton njësitë matëse të masave të mëdha;
- Formon njësinë matëse të tonelatës me anë të mbledhjes së njësive të dhëna;
- Kryen mbledhjen dhe zbritjen e njësive të dhëna matëse.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shoqëria dhe mjedisi, Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i përbashkët

Në videoprojektor paraqiten objektet që kanë masë të madhe; makina, kamionë, aeroplanë etj. Nxënësit pyeten: Si mund ta masin masën e këtyre objekteve?

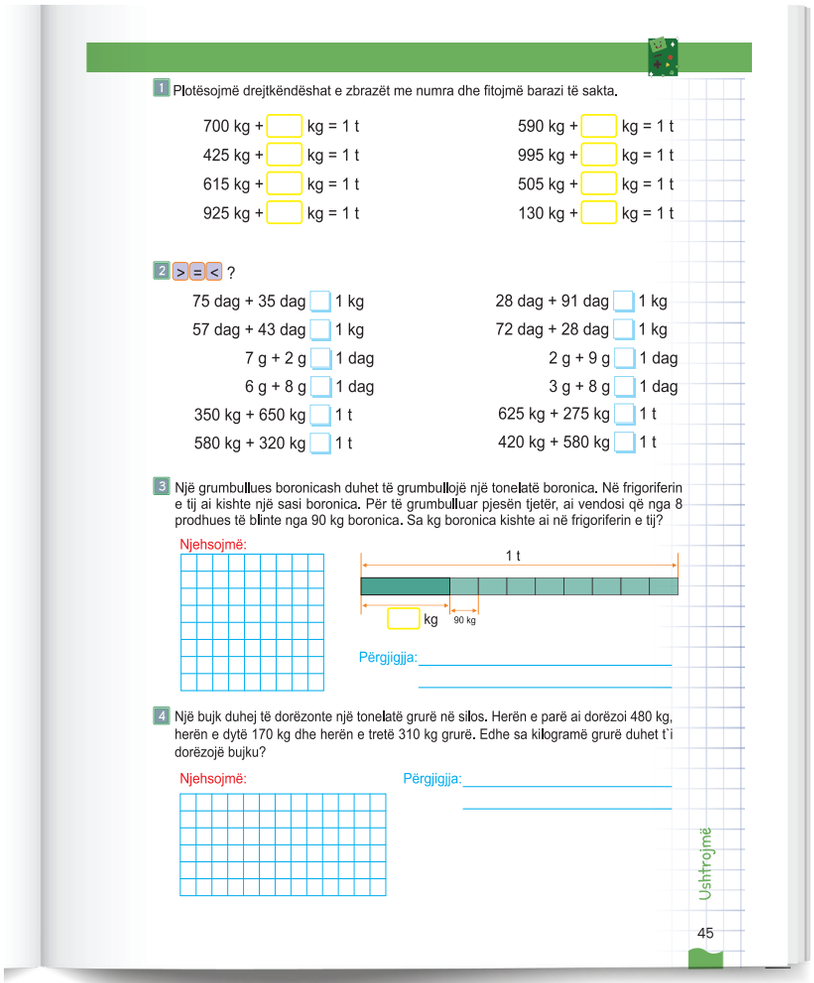

1 Plotësojmë drejtkëndëshat e zbrazët me numra dhe fitojmë barazi të sakta.

700 kg + ☐ kg = 1 t
425 kg + ☐ kg = 1 t
615 kg + ☐ kg = 1 t
925 kg + ☐ kg = 1 t

590 kg + ☐ kg = 1 t
995 kg + ☐ kg = 1 t
505 kg + ☐ kg = 1 t
130 kg + ☐ kg = 1 t

2 > = < ?

75 dag + 35 dag ☐ 1 kg
57 dag + 43 dag ☐ 1 kg
7 g + 2 g ☐ 1 dag
6 g + 8 g ☐ 1 dag
350 kg + 650 kg ☐ 1 t
580 kg + 320 kg ☐ 1 t

28 dag + 91 dag ☐ 1 kg
72 dag + 28 dag ☐ 1 kg
2 g + 9 g ☐ 1 dag
3 g + 8 g ☐ 1 dag
625 kg + 275 kg ☐ 1 t
420 kg + 580 kg ☐ 1 t

3 Një grumbullues boronicash duhet të grumbullojë një tonelatë boronica. Në frigoriferin e tij ai kishte një sasi boronica. Për të grumbulluar pjesën tjetër, ai vendosi që nga 8 prodhues të blinte nga 90 kg boronica. Sa kg boronica kishte ai në frigoriferin e tij?

Njehsojmë:

1 t
☐ kg 90 kg

Përgjigjja:

4 Një bujk duhej të dorëzonte një tonelatë grurë në silos. Herën e parë ai dorëzoi 480 kg, herën e dytë 170 kg dhe herën e tretë 310 kg grurë. Edhe sa kilogramë grurë duhet t'i dorëzojë bujku?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

Ushtrojmë

45

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mësimdhënia e ndërsjellë

Nxënësve u jepen informacionet lidhur me njësinë matëse të tonelatës dhe u paraqitet diagrami i mëposhtëm.

Udhëzohen të njehsojnë mbledhjen e njësive matëse te detyra 1.
Analizojnë detyrat, punojnë në dyshe e pastaj plotësojnë bashkërisht në grup.
Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Shndërro/Plotëso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 3 dhe plotësojnë sipas kërkesës së dhënë. Njehsojnë shumën dhe ndryshimin e numrave të dhënë.
Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve dhe mënyrën e shndërrimit, krahasimit dhe renditjes së njësive matëse.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 44).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 106

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Përdor tonelatën (t), kilogramin (kg) dhe gramin (g) si njësi matëse të peshës, dhe kryen veprime me këto njësi.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3,1; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Tonelata

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përcakton njësitë matëse të masave të mëdha;
- Plotësojnë drejtkëndëshat e zbrazët me numra për të fituar barazi të sakta;
- Krahason njësitë matëse të fituara.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Lapsat në mes

Nxënësve u drejtohen pyetjet:
- Cilat njësi matëse për matjen e masave të mëdha i keni mësuar?
- Kur përdoren ato në jetën tonë të përditshme?

Nxënësit vendosin lapsat në mes dhe atij që i merret lapsi paraqet përgjigjen para të tjerëve.

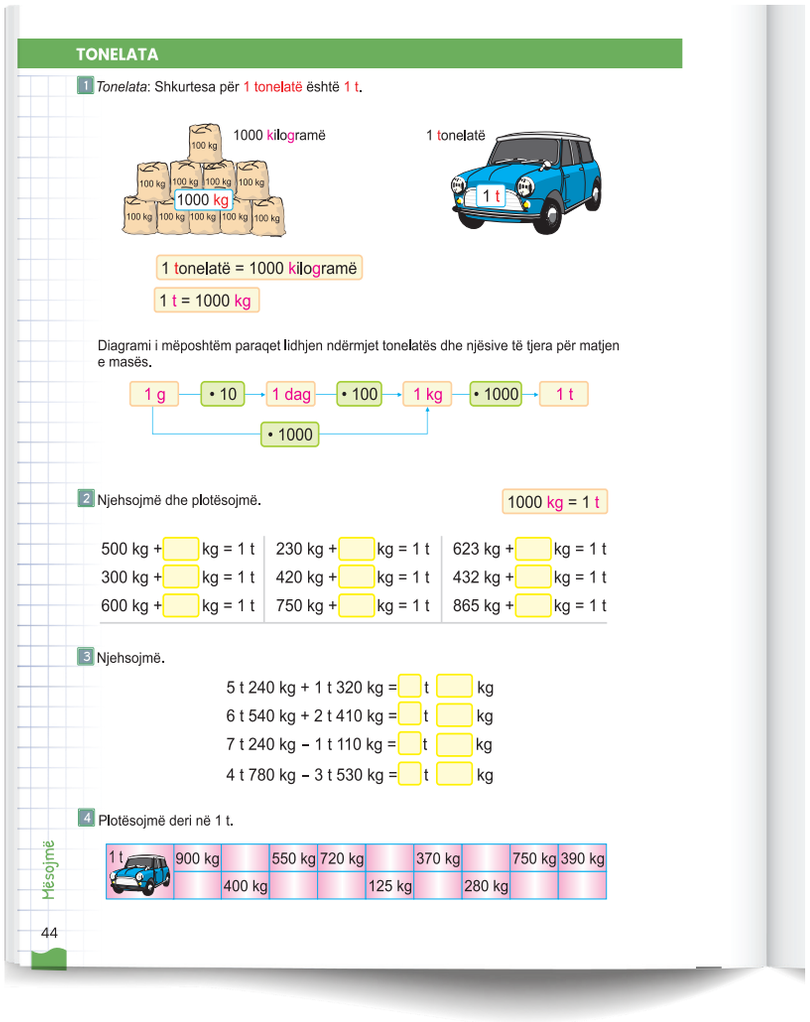
TONELATA

1 *Tonelata*: Shkurtesa për 1 tonelatë është 1 t.

1000 kilogramë

1 tonelatë

1 tonelatë = 1000 kilogramë

1 t = 1000 kg

Diagrami i mëposhtëm paraqet lidhjen ndërmjet tonelatës dhe njësive të tjera për matjen e masës.

1 g • 10 1 dag • 100 1 kg • 1000 1 t

• 1000

2 Njehsojmë dhe plotësojmë.

1000 kg = 1 t

500 kg + ☐ kg = 1 t	230 kg + ☐ kg = 1 t	623 kg + ☐ kg = 1 t
300 kg + ☐ kg = 1 t	420 kg + ☐ kg = 1 t	432 kg + ☐ kg = 1 t
600 kg + ☐ kg = 1 t	750 kg + ☐ kg = 1 t	865 kg + ☐ kg = 1 t

3 Njehsojmë.

5 t 240 kg + 1 t 320 kg = ☐ t ☐ kg
6 t 540 kg + 2 t 410 kg = ☐ t ☐ kg
7 t 240 kg – 1 t 110 kg = ☐ t ☐ kg
4 t 780 kg – 3 t 530 kg = ☐ t ☐ kg

4 Plotësojmë deri në 1 t.

1 t	900 kg		550 kg	720 kg		370 kg		750 kg	390 kg
		400 kg			125 kg		280 kg		

Mësojmë

44

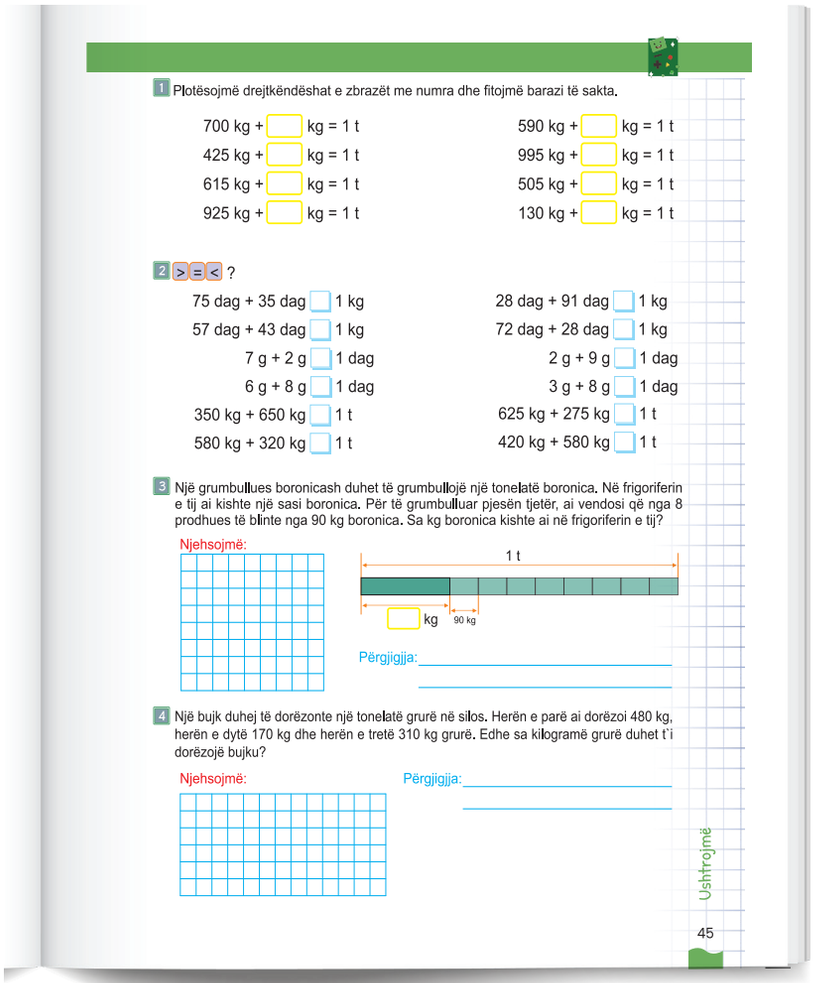

1 Plotësojmë drejtkëndëshat e zbrazët me numra dhe fitojmë barazi të sakta.

700 kg + ☐ kg = 1 t
425 kg + ☐ kg = 1 t
615 kg + ☐ kg = 1 t
925 kg + ☐ kg = 1 t

590 kg + ☐ kg = 1 t
995 kg + ☐ kg = 1 t
505 kg + ☐ kg = 1 t
130 kg + ☐ kg = 1 t

2 > = < ?

75 dag + 35 dag ☐ 1 kg
57 dag + 43 dag ☐ 1 kg
7 g + 2 g ☐ 1 dag
6 g + 8 g ☐ 1 dag
350 kg + 650 kg ☐ 1 t
580 kg + 320 kg ☐ 1 t

28 dag + 91 dag ☐ 1 kg
72 dag + 28 dag ☐ 1 kg
2 g + 9 g ☐ 1 dag
3 g + 8 g ☐ 1 dag
625 kg + 275 kg ☐ 1 t
420 kg + 580 kg ☐ 1 t

3 Një grumbullues boronicash duhet të grumbullojë një tonelatë boronica. Në frigoriferin e tij ai kishte një sasi boronica. Për të grumbulluar pjesën tjetër, ai vendosi që nga 8 prodhues të blinte nga 90 kg boronica. Sa kg boronica kishte ai në frigoriferin e tij?

Njehsojmë:

1 t
☐ kg
90 kg

Përgjigjja: _____

4 Një bujk duhej të dorëzonte një tonelatë grurë në silos. Herën e parë ai dorëzoi 480 kg, herën e dytë 170 kg dhe herën e tretë 310 kg grurë. Edhe sa kilogramë grurë duhet t'i dorëzojë bujku?

Njehsojmë:

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

45

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mësimdhënia e ndërsjellë

Rikujtojnë lidhjen ndërmjet tonelatës dhe njësive të tjera matëse të masës.

1 g → • 10 → 1 dag → • 100 → 1 kg → • 1000 → 1 t
1 kg → • 1000

Udhëzohen të plotësojnë drejtkëndëshat e zbrazët me numra dhe fitojnë barazi të sakta.
Analizojnë detyrat, punojnë në dyshe e pastaj plotësojnë bashkërisht në grup.
Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Mbledh/Krahaso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 2 dhe të plotësojnë sipas kërkesës së dhënë. Njehsojnë shumën dhe krahasojnë njësitë matëse të fituara.
Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.
Nxënësve u paraqitet detyra 3 si detyrë sfiduese.
Nxënësit që gjejnë zgjidhjen e paraqesin atë para të tjerëve.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve dhe mënyrën e shndërrimit dhe krahasimit të njësive matëse të masës.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 45).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 107

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Emërton faktorët dhe prodhimin gjatë shumëzimit;
- Njehson prodhimet në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj;
- Analizon detyrën për të kryer shumëzimin e numrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shoqëria dhe mjedisi.

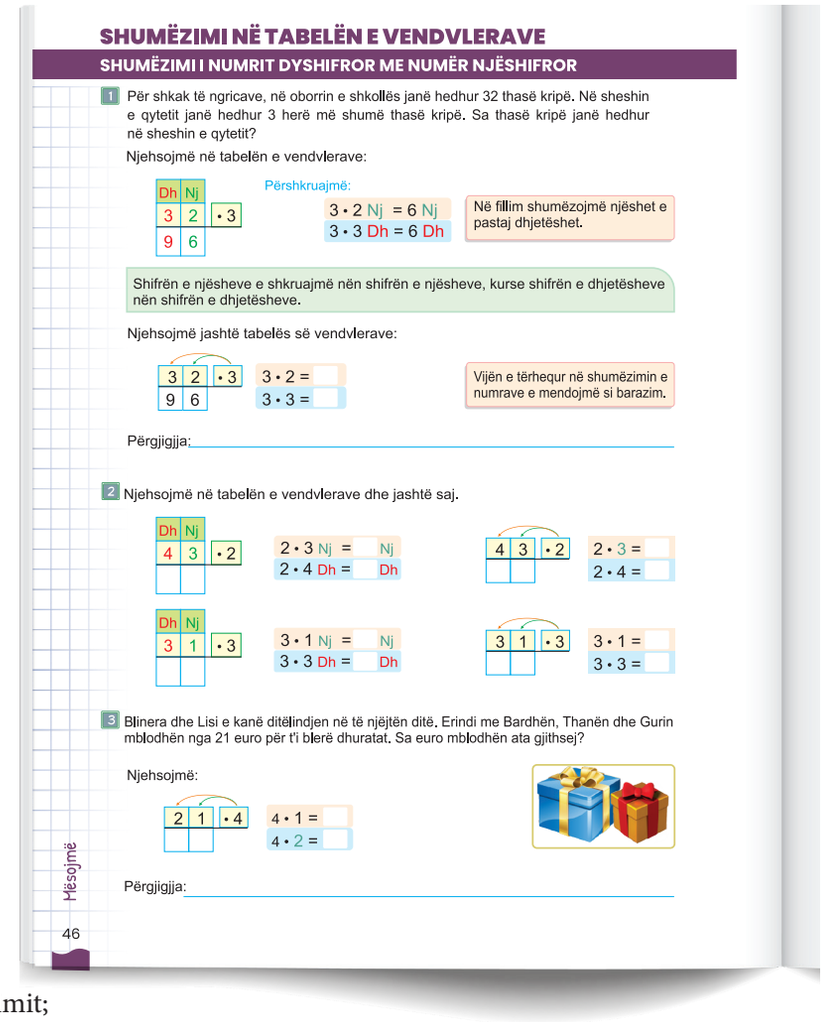

SHUMËZIMI NË TABELËN E VENDVLERAVE

SHUMËZIMI I NUMRIT DYSHIFROR ME NUMËR NJËSHIFROR

1 Për shkak të ngricave, në oborrin e shkollës janë hedhur 32 thasë kripë. Në sheshin e qytetit janë hedhur 3 herë më shumë thasë kripë. Sa thasë kripë janë hedhur në sheshin e qytetit?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Dh	Nj	
3	2	· 3
9	6	

Përshkruajmë:
3 · 2 Nj = 6 Nj
3 · 3 Dh = 6 Dh

Në fillim shumëzojmë njëshet e pastaj dhjetëshet.

Shifrën e njësheve e shkruajmë nën shifrën e njësheve, kurse shifrën e dhjetësheve nën shifrën e dhjetësheve.

Njehsojmë jashtë tabelës së vendvlerave:

3	2	· 3
9	6	

3 · 2 =
3 · 3 =

Vijën e tërhequr në shumëzimin e numrave e mendojmë si barazim.

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Dh	Nj	
4	3	· 2

2 · 3 Nj = Nj
2 · 4 Dh = Dh

4	3	· 2

2 · 3 =
2 · 4 =

Dh	Nj	
3	1	· 3

3 · 1 Nj = Nj
3 · 3 Dh = Dh

3	1	· 3

3 · 1 =
3 · 3 =

3 Blinera dhe Lisi e kanë ditëlindjen në të njëjtën ditë. Erindi me Bardhën, Thanën dhe Gurin mblodhën nga 21 euro për t'i blerë dhuratat. Sa euro mblodhën ata gjithsej?

Njehsojmë:

2	1	· 4

4 · 1 =
4 · 2 =

Përgjigjja: _____

Mësojmë

46

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rrjeti i merimangës

Nxënësit formojnë një rreth brenda klasës.
Hedhin perin njëri-tjetrit dhe për çdo hedhje drejtojnë një detyrë me shumëzim të numrave dyshifrorë me një numër njëshifror.
Emërtojnë faktorët dhe prodhimin e numrave të dhënë.

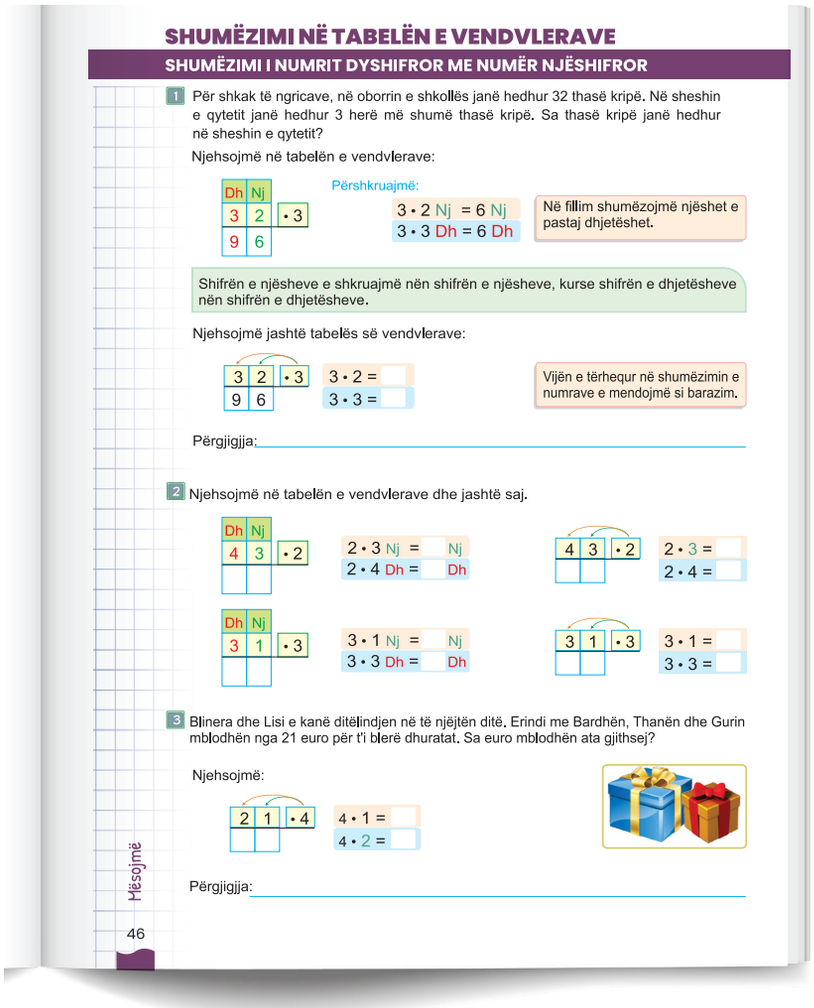

SHUMËZIMI NË TABELËN E VENDVLERAVE

SHUMËZIMI I NUMRIT DYSHIFROR ME NUMËR NJËSHIFROR

1 Për shkak të ngricave, në oborrin e shkollës janë hedhur 32 thasë kripë. Në sheshin e qytetit janë hedhur 3 herë më shumë thasë kripë. Sa thasë kripë janë hedhur në sheshin e qytetit?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Dh	Nj	
3	2	• 3
9	6	

Përshkruajmë:

3 • 2 Nj = 6 Nj
3 • 3 Dh = 6 Dh

Në fillim shumëzojmë njëshet e pastaj dhjetëshet.

Shifrën e njësheve e shkruajmë nën shifrën e njësheve, kurse shifrën e dhjetësheve nën shifrën e dhjetësheve.

Njehsojmë jashtë tabelës së vendvlerave:

3	2	• 3
9	6	

3 • 2 =
3 • 3 =

Vijën e tërhequr në shumëzimin e numrave e mendojmë si barazim.

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Dh	Nj	
4	3	• 2

2 • 3 Nj = Nj
2 • 4 Dh = Dh

4	3	• 2

2 • 3 =
2 • 4 =

Dh	Nj	
3	1	• 3

3 • 1 Nj = Nj
3 • 3 Dh = Dh

3	1	• 3

3 • 1 =
3 • 3 =

3 Blinera dhe Lisi e kanë ditëlindjen në të njëjtën ditë. Erindi me Bardhën, Thanën dhe Gurin mblodhën nga 21 euro për t'i blerë dhuratat. Sa euro mblodhën ata gjithsej?

Njehsojmë:

2	1	• 4

4 • 1 =
4 • 2 =

Përgjigjja: _____

Mësojmë

46

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mësimdhënia e ndërsjellë

Nxënësve u ofrohen informacione lidhur me shumëzimin e numrave dyshifrorë me një numër njëshifror.

Udhëzohen të njehsojnë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.
Analizojnë detyrat, punojnë në dyshe e pastaj plotësojnë bashkërisht në grup.

Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Plotëso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 3 dhe të plotësojnë sipas kërkesës së dhënë. Njehsojnë prodhimin e numrave të dhënë.

Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e njehsimit të prodhimit.

Detyrë:
Detyra 3 (faqe 46).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 108

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror me një kalim

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen prodhimin e numrave të dhënë;
- Njehson prodhimin e numrave me një kalim;
- Analizon detyrën për të kryer shumëzimin e numrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shoqëria dhe mjedisi, Edukatë figurative.

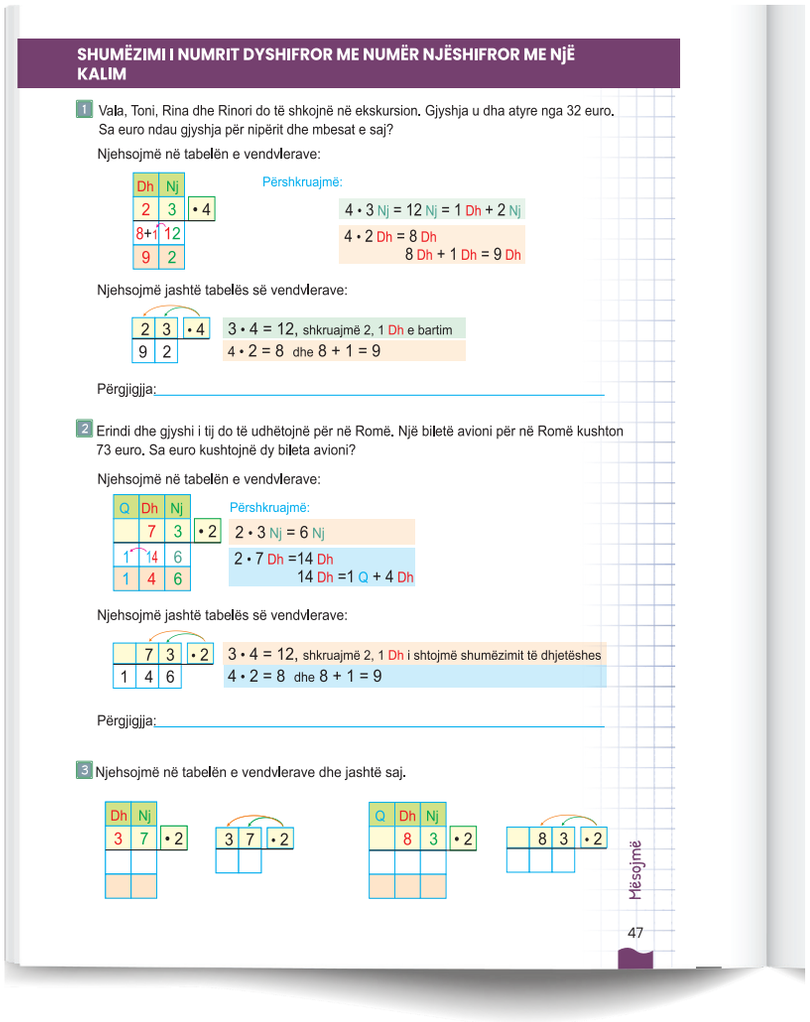
SHUMËZIMI I NUMRIT DYSHIFROR ME NUMËR NJËSHIFROR ME NJË KALIM

1 Vala, Toni, Rina dhe Rinori do të shkojnë në ekskursion. Gjyshja u dha atyre nga 32 euro. Sa euro ndau gjyshja për nipërit dhe mbesat e saj?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Dh	Nj	
2	3	• 4
8+1	12	
9	2	

Përshkruajmë:

4 • 3 Nj = 12 Nj = 1 Dh + 2 Nj
4 • 2 Dh = 8 Dh
8 Dh + 1 Dh = 9 Dh

Njehsojmë jashtë tabelës së vendvlerave:

2 3 • 4
9 2

3 • 4 = 12, shkruajmë 2, 1 Dh e bartim
4 • 2 = 8 dhe 8 + 1 = 9

Përgjigjja: _____

2 Erindi dhe gjyshi i tij do të udhëtojnë për në Romë. Një biletë avioni për në Romë kushton 73 euro. Sa euro kushtojnë dy bileta avioni?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Q	Dh	Nj	
	7	3	• 2
1	14	6	
1	4	6	

Përshkruajmë:

2 • 3 Nj = 6 Nj
2 • 7 Dh =14 Dh
14 Dh =1 Q + 4 Dh

Njehsojmë jashtë tabelës së vendvlerave:

7 3 • 2
1 4 6

3 • 4 = 12, shkruajmë 2, 1 Dh i shtojmë shumëzimit të dhjetëshes
4 • 2 = 8 dhe 8 + 1 = 9

Përgjigjja: _____

3 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Dh	Nj	
3	7	• 2

3 7 • 2

Q	Dh	Nj	
	8	3	• 2

8 3 • 2

Mësojmë

47

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Aktiviteti: Kush jam unë?

Nxënësve u paraqitet një formë e librit të vogël, ku shpalosim secilën pjesë ku kemi paraqitur detyra me shumëzim për çdo grup.

Udhëzohen të gjejnë prodhimet e faktorëve dhe çdo grup paraqet zgjidhjet e tyre.

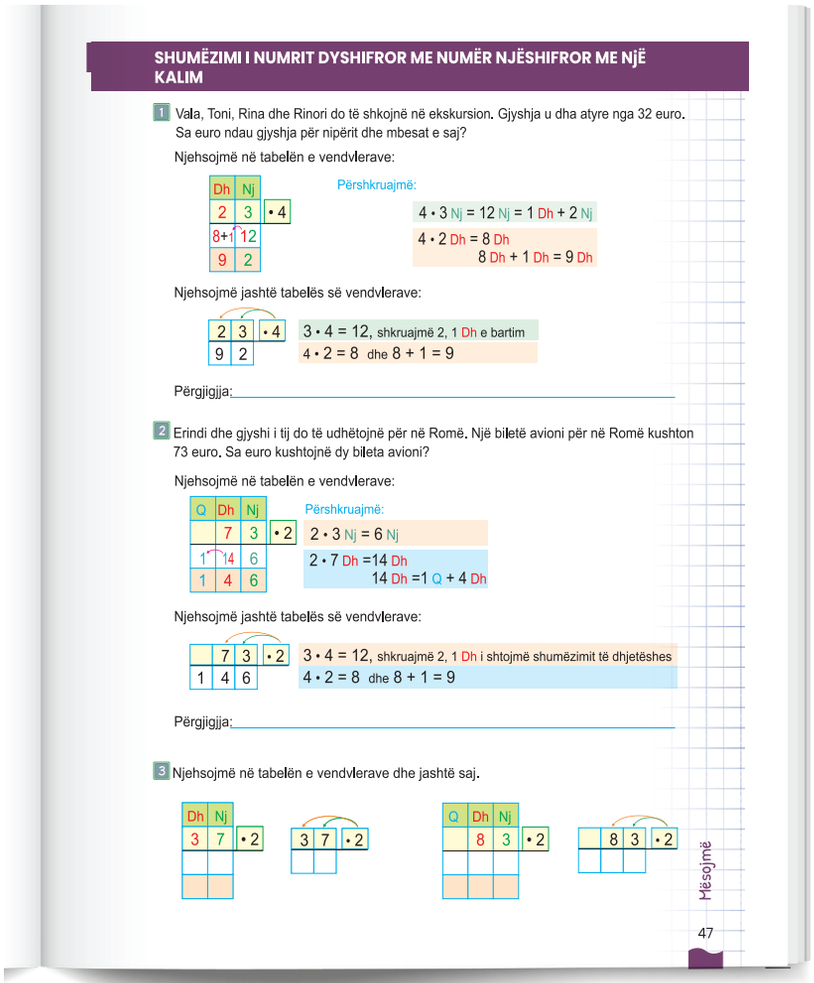

SHUMËZIMI I NUMRIT DYSHIFROR ME NUMËR NJËSHIFROR ME NJË KALIM

1 Vala, Toni, Rina dhe Rinori do të shkojnë në ekskursion. Gjyshja u dha atyre nga 32 euro. Sa euro ndau gjyshja për nipërit dhe mbesat e saj?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Dh	Nj	
2	3	• 4
8+1	12	
9	2	

Përshkruajmë:

4 • 3 Nj = 12 Nj = 1 Dh + 2 Nj

4 • 2 Dh = 8 Dh

8 Dh + 1 Dh = 9 Dh

Njehsojmë jashtë tabelës së vendvlerave:

2	3	• 4
9	2	

3 • 4 = 12, shkruajmë 2, 1 Dh e bartim

4 • 2 = 8 dhe 8 + 1 = 9

Përgjigjja: _____

2 Erindi dhe gjyshi i tij do të udhëtojnë për në Romë. Një biletë avioni për në Romë kushton 73 euro. Sa euro kushtojnë dy bileta avioni?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Q	Dh	Nj	
	7	3	• 2
1	14	6	
1	4	6	

Përshkruajmë:

2 • 3 Nj = 6 Nj

2 • 7 Dh =14 Dh

14 Dh =1 Q + 4 Dh

Njehsojmë jashtë tabelës së vendvlerave:

	7	3	• 2
1	4	6	

3 • 4 = 12, shkruajmë 2, 1 Dh i shtojmë shumëzimit të dhjetëshes

4 • 2 = 8 dhe 8 + 1 = 9

Përgjigjja: _____

3 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Dh	Nj	
3	7	• 2

3	7	• 2

Q	Dh	Nj	
	8	3	• 2

8	3	• 2

Mësojmë

47

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrto/ Analizo/ Përmblidh në grup

Nxënësve u ofrohen informacione lidhur me shumëzimin e numrave dyshifrorë me një numër njëshifror me një kalim.

Udhëzohen të njehsojnë detyrën 1.

Analizojnë detyrën, punojnë në dyshe e pastaj plotësojnë bashkërisht në grup.

Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Plotëso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 3 dhe të plotësojnë sipas kërkesës së dhënë.
Njehsojnë prodhimin e numrave të dhënë.

Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e njehsimit të prodhimit.

Detyrë:

Zgjidhen tri detyra, sipas modelit të detyrës 3.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

_____

_____

Mësimi 109

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror me dy kalime

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen prodhimin e numrave të dhënë;
- Njehson prodhimin e numrave me një kalim;
- Analizon detyrën për të kryer shumëzimin e numrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shoqëria dhe mjedisi, Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

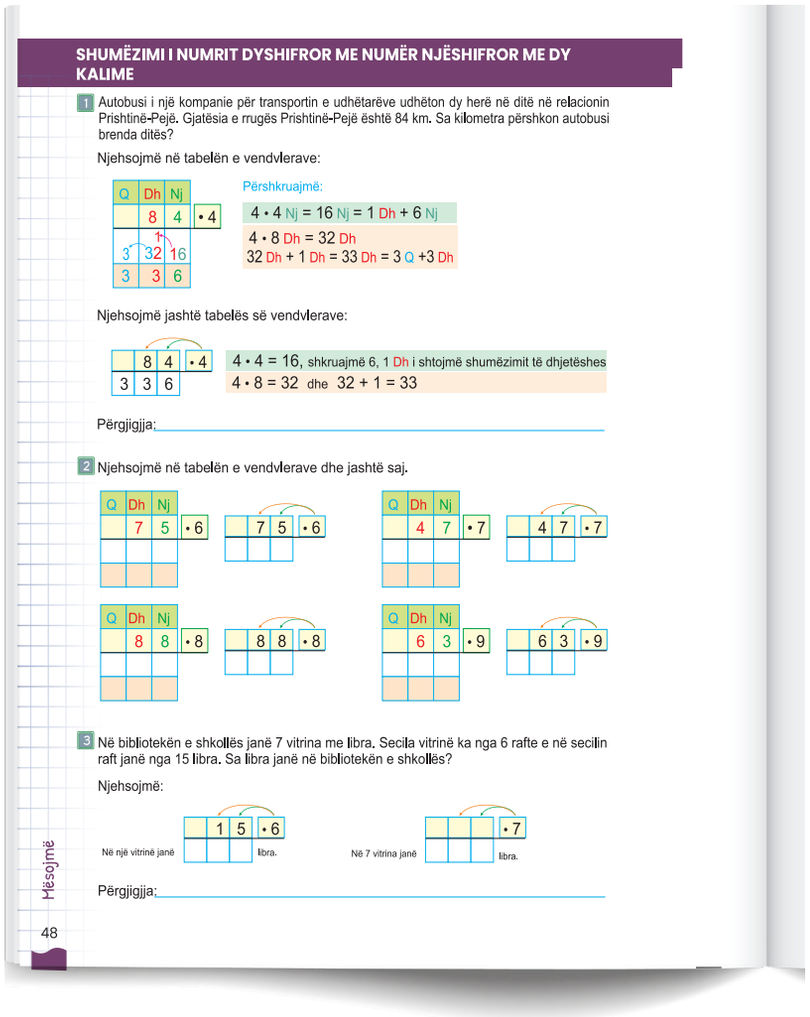

SHUMËZIMI I NUMRIT DYSHIFROR ME NUMËR NJËSHIFROR ME DY KALIME

1 Autobusi i një kompanie për transportin e udhëtarëve udhëton dy herë në ditë në relacionin Prishtinë-Pejë. Gjatësia e rrugës Prishtinë-Pejë është 84 km. Sa kilometra përshkon autobusi brenda ditës?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Q	Dh	Nj	
	8	4	• 4
3	32	16	
3	3	6	

Përshkruajmë:
4 • 4 Nj = 16 Nj = 1 Dh + 6 Nj
4 • 8 Dh = 32 Dh
32 Dh + 1 Dh = 33 Dh = 3 Q +3 Dh

Njehsojmë jashtë tabelës së vendvlerave:

	8	4	• 4
3	3	6	

4 • 4 = 16, shkruajmë 6, 1 Dh i shtojmë shumëzimit të dhjetëshes
4 • 8 = 32 dhe 32 + 1 = 33

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Q	Dh	Nj	
	7	5	• 6

	7	5	• 6

Q	Dh	Nj	
	4	7	• 7

	4	7	• 7

Q	Dh	Nj	
	8	8	• 8

	8	8	• 8

Q	Dh	Nj	
	6	3	• 9

	6	3	• 9

3 Në bibliotekën e shkollës janë 7 vitrina me libra. Secila vitrinë ka nga 6 rafte e në secilin raft janë nga 15 libra. Sa libra janë në bibliotekën e shkollës?

Njehsojmë:

Në një vitrinë janë | 1 | 5 | • 6 | libra.

Në 7 vitrina janë • 7 libra.

Përgjigjja: _____

Mësojmë

48

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Punë në grupe

Nxënësve u paraqiten detyrat me shumëzim me një kalim në fletët e punës. Çdo grup ka aq detyra sa ka nxënës.

Udhëzohen të gjejnë prodhimin e faktorëve dhe paraqesin zgjidhjet e tyre. Grupi që ka të gjitha rezultatet e sakta merr titullin "Shkëlqeve si yll".

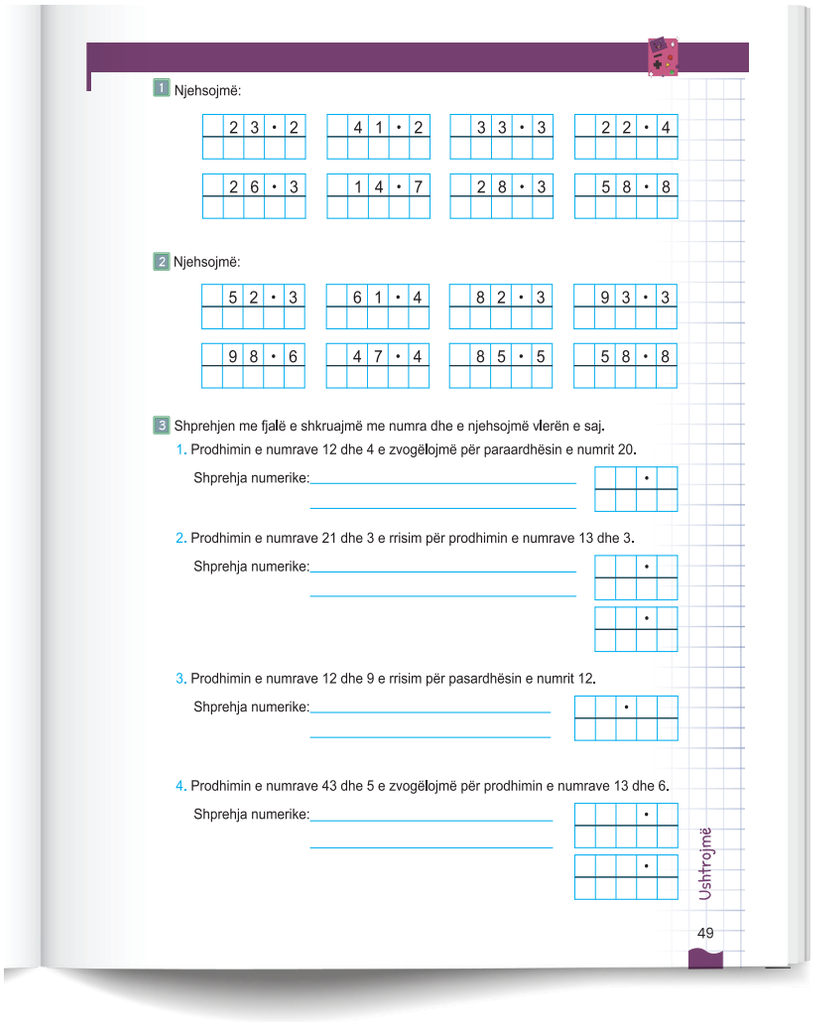

1 Njehsojmë:

23 · 2	41 · 2	33 · 3	22 · 4
26 · 3	14 · 7	28 · 3	58 · 8

2 Njehsojmë:

52 · 3	61 · 4	82 · 3	93 · 3
98 · 6	47 · 4	85 · 5	58 · 8

3 Shprehjen me fjalë e shkruajmë me numra dhe e njehsojmë vlerën e saj.

1. Prodhimin e numrave 12 dhe 4 e zvogëlojmë për paraardhësin e numrit 20.

Shprehja numerike: _____ · _____

2. Prodhimin e numrave 21 dhe 3 e rrisim për prodhimin e numrave 13 dhe 3.

Shprehja numerike: _____ · _____

_____ · _____

3. Prodhimin e numrave 12 dhe 9 e rrisim për pasardhësin e numrit 12.

Shprehja numerike: _____ · _____

4. Prodhimin e numrave 43 dhe 5 e zvogëlojmë për prodhimin e numrave 13 dhe 6.

Shprehja numerike: _____ · _____

_____ · _____

Ushtrojmë

49

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Nxënësve u ofrohen informacione lidhur me shumëzimin e numrave dyshifrorë me një numër njëshifror me dy kalime.
Analizojmë detyrën 1.

Udhëzohen të përgjigjen me shkrim te detyra 1.

Disa nxënës paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Plotëso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 3 dhe plotësojnë sipas kërkesës së dhënë.

Njehsojnë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e njehsimit të prodhimit.

Detyrë:
Detyra 3 (faqe 48).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

_____

_____

Mësimi 110

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit dyshifror me numër njëshifror me dy kalime

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen prodhimin e numrave të dhënë;
- Plotëson prodhimin e numrave me dy kalime;
- Shndërron në numra shprehjen e dhënë me fjalë për të gjetur vlerën e saj.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: rrotullues

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

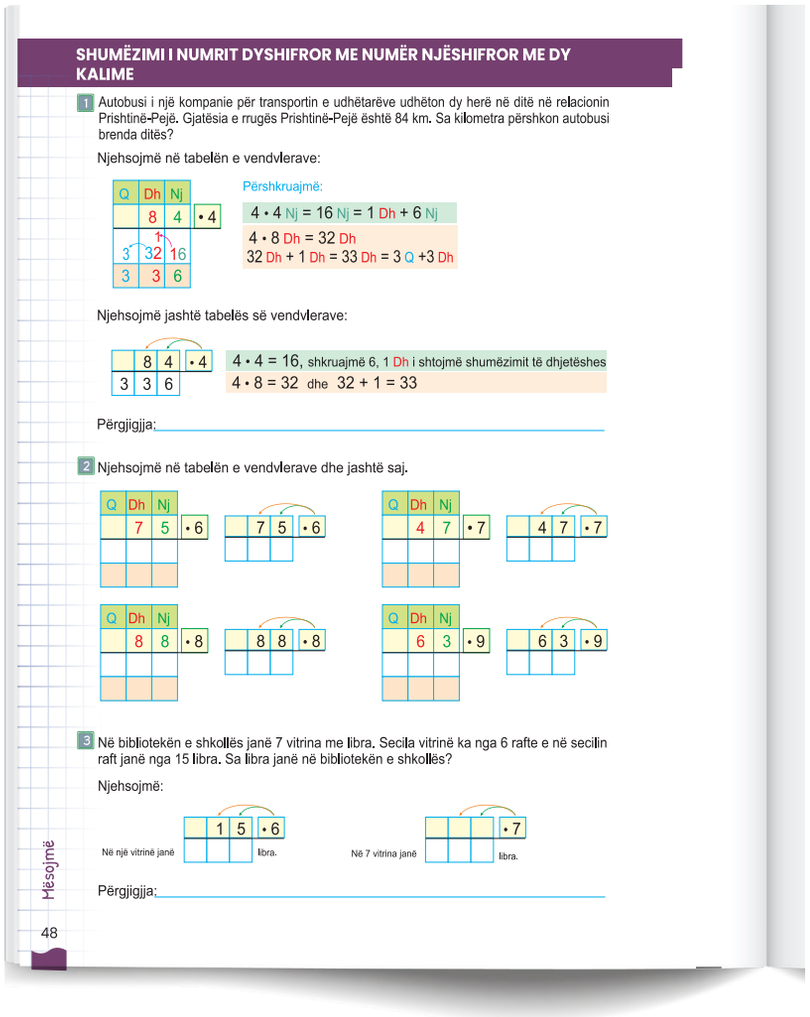

SHUMËZIMI I NUMRIT DYSHIFROR ME NUMËR NJËSHIFROR ME DY KALIME

1 Autobusi i një kompanie për transportin e udhëtarëve udhëton dy herë në ditë në relacionin Prishtinë-Pejë. Gjatësia e rrugës Prishtinë-Pejë është 84 km. Sa kilometra përshkon autobusi brenda ditës?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Q	Dh	Nj	
	8	4	• 4
3	32	16	
3	3	6	

Përshkruajmë:
4 • 4 Nj = 16 Nj = 1 Dh + 6 Nj
4 • 8 Dh = 32 Dh
32 Dh + 1 Dh = 33 Dh = 3 Q +3 Dh

Njehsojmë jashtë tabelës së vendvlerave:

	8	4	• 4
3	3	6	

4 • 4 = 16, shkruajmë 6, 1 Dh i shtojmë shumëzimit të dhjetëshes
4 • 8 = 32 dhe 32 + 1 = 33

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Q	Dh	Nj	
	7	5	• 6

7 5 • 6

Q	Dh	Nj	
	4	7	• 7

4 7 • 7

Q	Dh	Nj	
	8	8	• 8

8 8 • 8

Q	Dh	Nj	
	6	3	• 9

6 3 • 9

3 Në bibliotekën e shkollës janë 7 vitrina me libra. Secila vitrinë ka nga 6 rafte e në secilin raft janë nga 15 libra. Sa libra janë në bibliotekën e shkollës?

Njehsojmë:

Në një vitrinë janë 1 5 • 6 libra.

Në 7 vitrina janë • 7 libra.

Përgjigjja: _____

Mësojmë

48

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Aktiviteti: Rrotullimi në numër

Nxënësve u paraqiten detyrat me shumëzim me një kalim në një hamer. Në mes të hamerit vendosim rrotulluesin. Nxënësit radhazi hedhin rrotulluesin dhe gjejnë prodhimin me numrave sipas rastit.

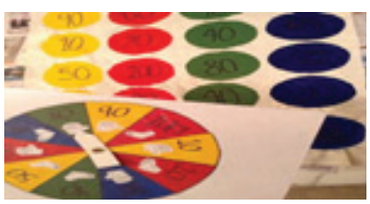

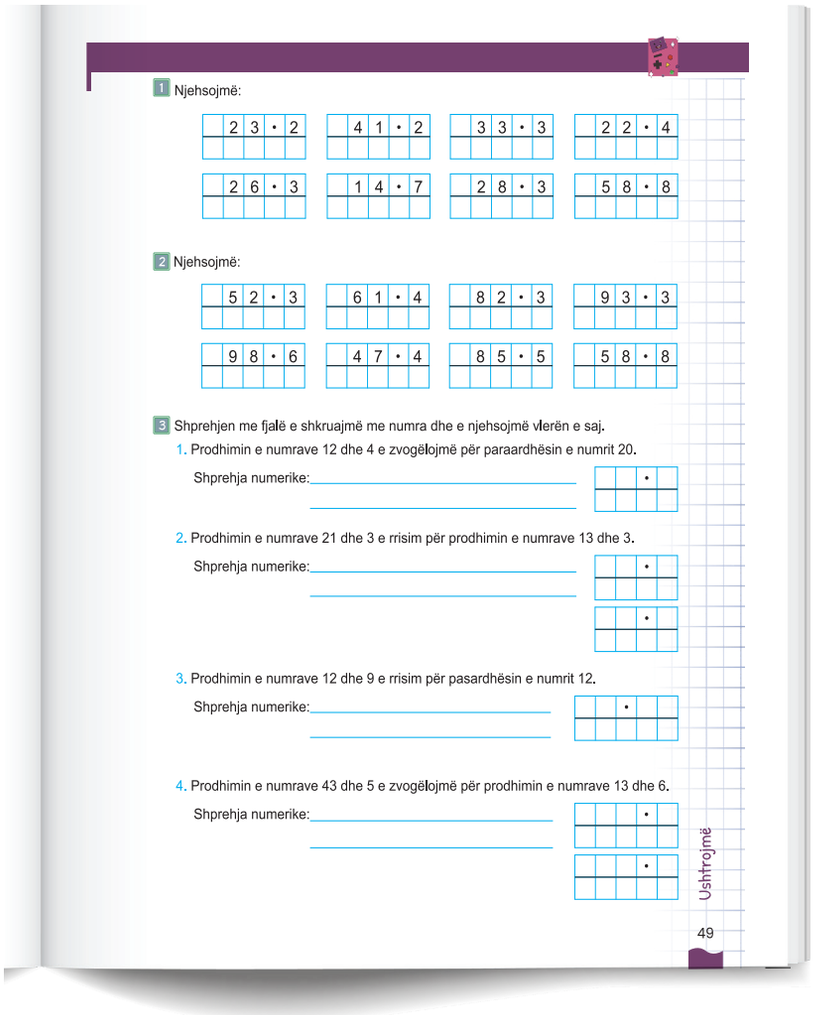

1 Njehsojmë:

23 · 2	41 · 2	33 · 3	22 · 4
26 · 3	14 · 7	28 · 3	58 · 8

2 Njehsojmë:

52 · 3	61 · 4	82 · 3	93 · 3
98 · 6	47 · 4	85 · 5	58 · 8

3 Shprehjen me fjalë e shkruajmë me numra dhe e njehsojmë vlerën e saj.

1. Prodhimin e numrave 12 dhe 4 e zvogëlojmë për paraardhësin e numrit 20.

Shprehja numerike: _____ · _____

2. Prodhimin e numrave 21 dhe 3 e rrisim për prodhimin e numrave 13 dhe 3.

Shprehja numerike: _____ · _____

_____ · _____

3. Prodhimin e numrave 12 dhe 9 e rrisim për pasardhësin e numrit 12.

Shprehja numerike: _____ · _____

4. Prodhimin e numrave 43 dhe 5 e zvogëlojmë për prodhimin e numrave 13 dhe 6.

Shprehja numerike: _____ · _____

_____ · _____

Ushtrojmë

49

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Dora e fshehur

Nxënësve u ndahen pjesët nga detyra 1, sipas grupeve.

Diskutojnë me njëri-tjetrin brenda grupit dhe gjejnë prodhimin e numrave të dhënë.

Paraqesin zgjidhjet e tyre para të tjerëve.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Plotëso

Nxënësit udhëzohen që shprehjen me fjalë ta shkruajnë me numra dhe ta njehsojnë vlerën e saj.

Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e njehsimit të prodhimit.

Detyrë:

Detyrat 3 dhe 4 (faqe 49).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

_____

_____

Mësimi 111

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Analizon varshmërinë e prodhimit nga faktorët;

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit treshifror pa kalim

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson prodhimin e numrave të dhënë;
- Plotëson prodhimin e numrave pa kalim;
- Shndërron në numra shprehjen e dhënë me fjalë për të gjetur vlerën e saj.

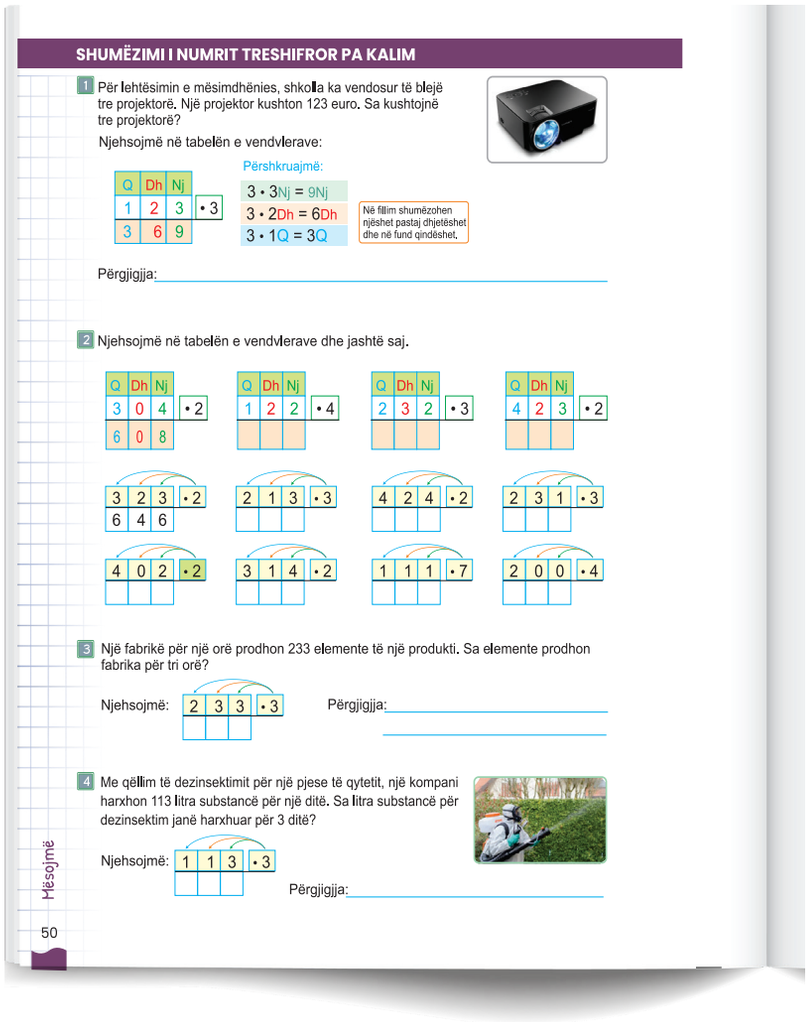

SHUMËZIMI I NUMRIT TRESHIFROR PA KALIM

1 Për lehtësimin e mësimdhënies, shkolla ka vendosur të blejë tre projektorë. Një projektor kushton 123 euro. Sa kushtojnë tre projektorë?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Q	Dh	Nj	
1	2	3	• 3
3	6	9	

Përshkruajmë:
3 • 3Nj = 9Nj
3 • 2Dh = 6Dh
3 • 1Q = 3Q

Në fillim shumëzohen njëshet pastaj dhjetëshet dhe në fund qindëshet.

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Q	Dh	Nj	
3	0	4	• 2
6	0	8	

Q	Dh	Nj	
1	2	2	• 4

Q	Dh	Nj	
2	3	2	• 3

Q	Dh	Nj	
4	2	3	• 2

3	2	3	• 2
6	4	6	

2	1	3	• 3

4	2	4	• 2

2	3	1	• 3

4	0	2	• 2

3	1	4	• 2

1	1	1	• 7

2	0	0	• 4

3 Një fabrikë për një orë prodhon 233 elemente të një produkti. Sa elemente prodhon fabrika për tri orë?

Njehsojmë: | 2 | 3 | 3 | • 3 |

Përgjigjja: _____

4 Me qëllim të dezinsektimit për një pjese të qytetit, një kompani harxhon 113 litra substancë për një ditë. Sa litra substancë për dezinsektim janë harxhuar për 3 ditë?

Njehsojmë: | 1 | 1 | 3 | • 3 |

Përgjigjja: _____

Mësojmë

50

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Gjeje numrin

Nxënësve në grupe u shpërndahen fletëzat me shumëzim të numrave pa kalim.

Udhëzohen të gjejnë prodhimin e numrave.

Inkurajohen të jenë të saktë.

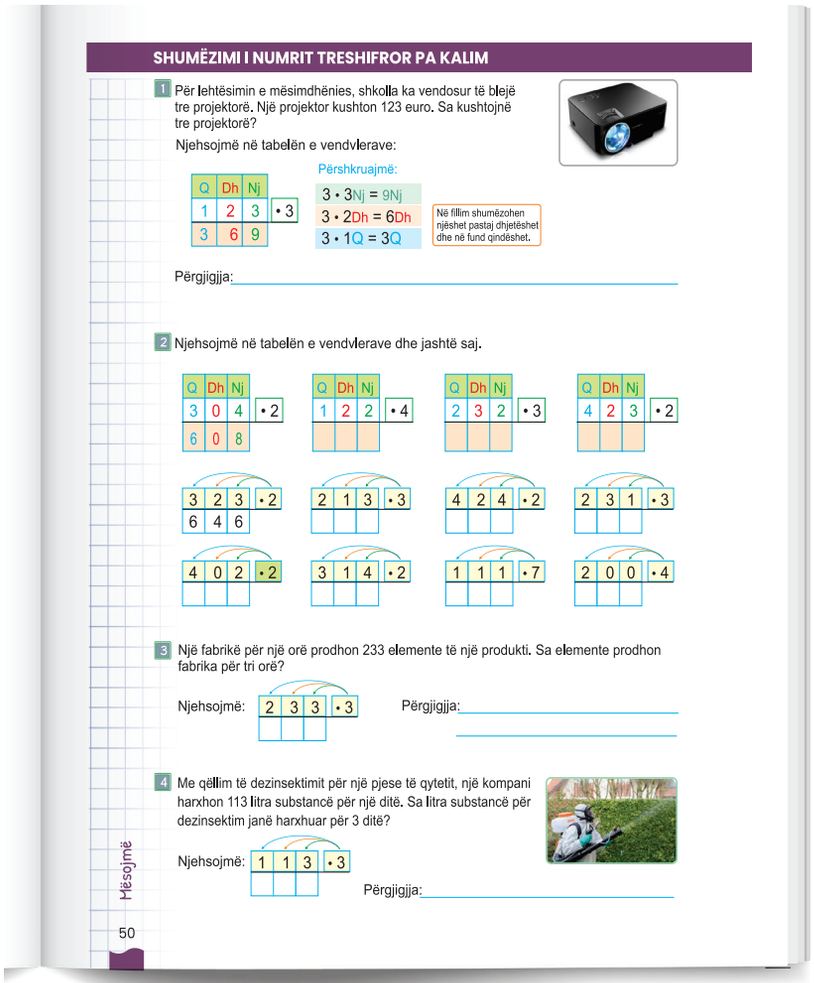

SHUMËZIMI I NUMRIT TRESHIFROR PA KALIM

1 Për lehtësimin e mësimdhënies, shkolla ka vendosur të blejë tre projektorë. Një projektor kushton 123 euro. Sa kushtojnë tre projektorë?

Njehsojmë në tabelën e vendvlerave:

Q	Dh	Nj	
1	2	3	• 3
3	6	9	

Përshkruajmë:

3 • 3Nj = 9Nj

3 • 2Dh = 6Dh

3 • 1Q = 3Q

Në fillim shumëzohen njëshet pastaj dhjetëshet dhe në fund qindëshet.

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë në tabelën e vendvlerave dhe jashtë saj.

Q	Dh	Nj	
3	0	4	• 2
6	0	8	

Q	Dh	Nj	
1	2	2	• 4

Q	Dh	Nj	
2	3	2	• 3

Q	Dh	Nj	
4	2	3	• 2

3 2 3 • 2 | 6 4 6 | 2 1 3 • 3 | 4 2 4 • 2 | 2 3 1 • 3

4 0 2 • 2 | 3 1 4 • 2 | 1 1 1 • 7 | 2 0 0 • 4

3 Një fabrikë për një orë prodhon 233 elemente të një produkti. Sa elemente prodhon fabrika për tri orë?

Njehsojmë: 2 3 3 • 3 Përgjigjja: _____

4 Me qëllim të dezinsektimit për një pjese të qytetit, një kompani harxhon 113 litra substancë për një ditë. Sa litra substancë për dezinsektim janë harxhuar për 3 ditë?

Njehsojmë: 1 1 3 • 3 Përgjigjja: _____

Mësojmë

50

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Grupet e ekspertëve

Nxënësve u ndahen pjesët nga detyra 2, sipas grupeve.

Diskutojnë me njëri-tjetrin brenda grupit dhe gjejnë prodhimin e numrave të dhënë.

Nxënësit ndërrojnë rolet nëpër grupe dhe diskutojnë zgjidhjet e detyrave.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Analizo/Plotëso

Nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën 3 dhe të llogaritin prodhimin e numrave të dhënë.

Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e njehsimit të prodhimit.

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 50).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 112

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Analizon varshmërinë e prodhimit nga faktorët.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit treshifror me një kalim

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson prodhimin e numrave dyshifrorë me një kalim;
- Plotëson prodhimin e numrit treshifror me një kalim;
- Shndërron në numra shprehjen e dhënë me fjalë për të gjetur vlerën e saj.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

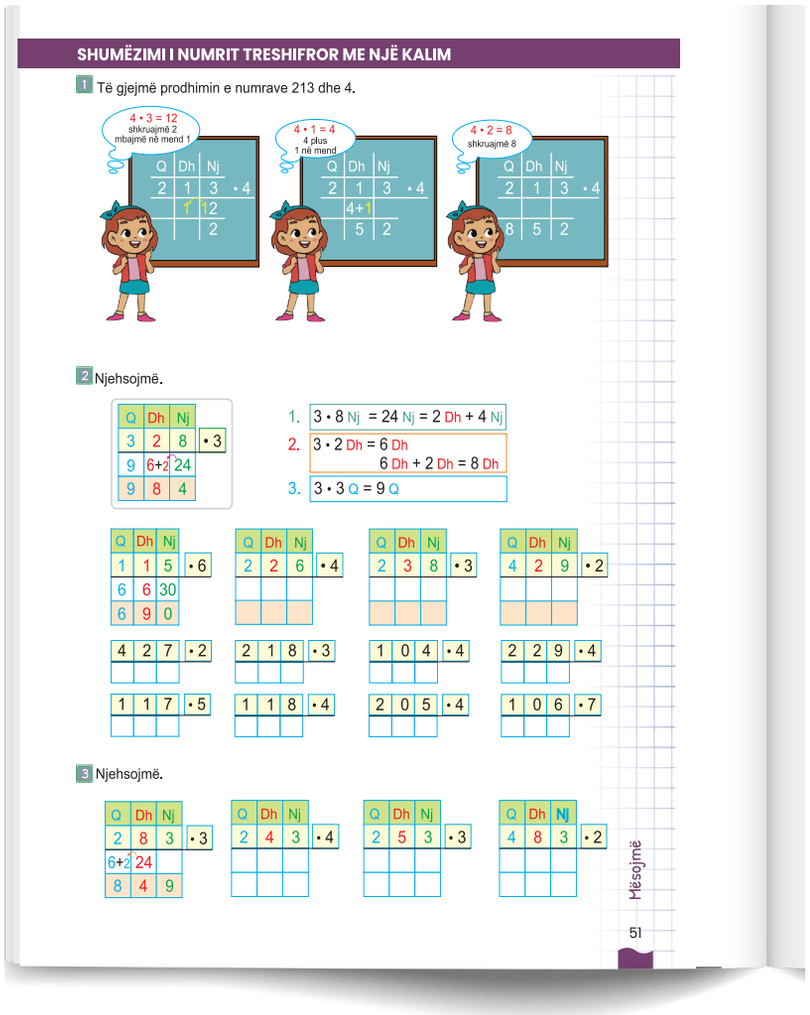

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Di - Dua të di - Mësova

Nxënësve u shpërndahen fletët e ndara në tri kolona. Nxiten të plotësojnë kolonën e parë te rubrika Di, shkruajnë çfarë dinë për shumëzimin e numrave me një kalim.

Paraqesin një shembull të detyrave të lartpërmendura.

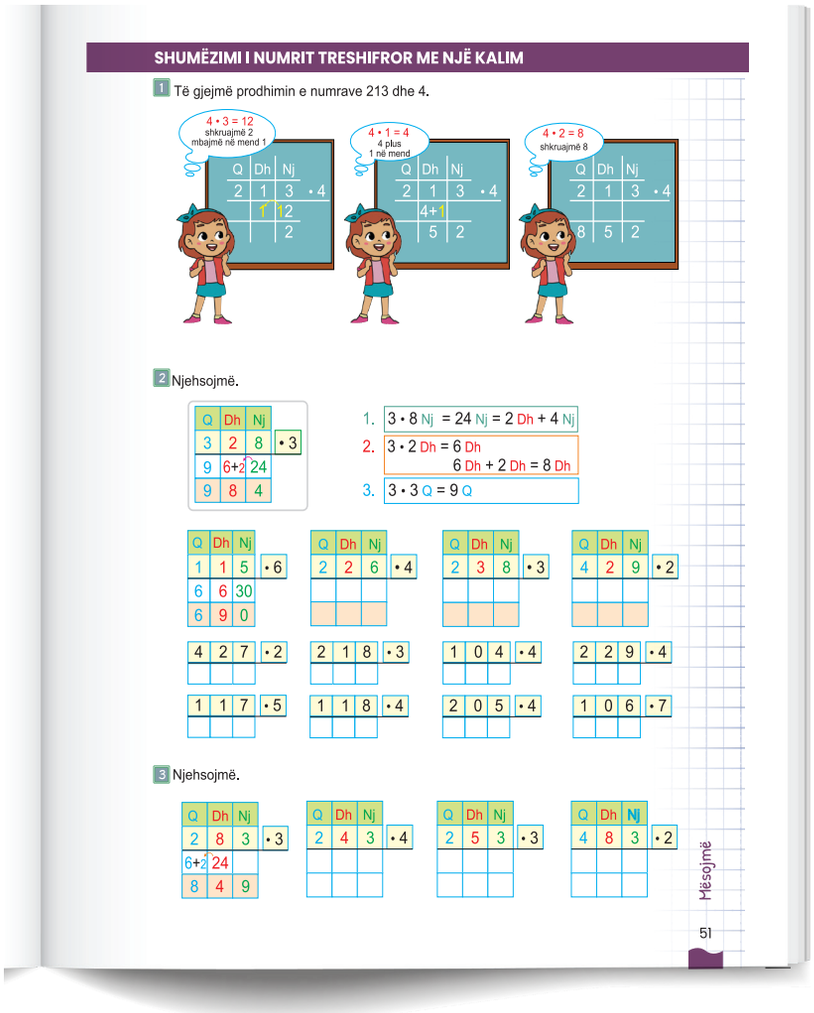

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Di - Dua të di - Mësova

Te rubrika *Dua të di*, paraqesin pyetjet të cilat së bashku në grup shkruajnë se çfarë duan të dinë për shumëzimin e numrit treshifror me një kalim. Mund të paraqesin edhe ndonjë shembull numerik që nuk dinë të llogaritin.
Çdo grup paraqet pyetjet e përpiluara.

Udhëzohen nxënësit të ndjekin udhëzimet e dhëna në libër lidhur me shumëzimin e numrit treshifror me një kalim.

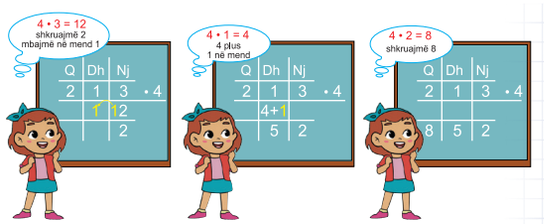

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Di - Dua të di - Mësova

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë rubrikën e tretë pas informacioneve të nxjerra nga teksti dhe diskutimet e përbashkëta. Grupet paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vazhdojnë me plotësimin e detyrës 2, ku më pas nxënësit paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e njehsimit të prodhimit.

Detyrë:

Detyra 3 (faqe 51).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 113

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson prodhimin e numrave treshifrorë me një kalim;
- Plotëson prodhimin e numrit treshifror me një kalim;
- Kryen shumëzimin e numrit treshifror me dy kalime në shtyllë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Gjeje numrin

Nxënësve në grupe u shpërndahen etiketa me numra.

Udhëzohen të gjejnë prodhimin e numrave treshifrorë me njëshifrorë me një kalim.

Nxiten të jenë të shpejtë, të saktë dhe paraqesin zgjidhjet e tyre.

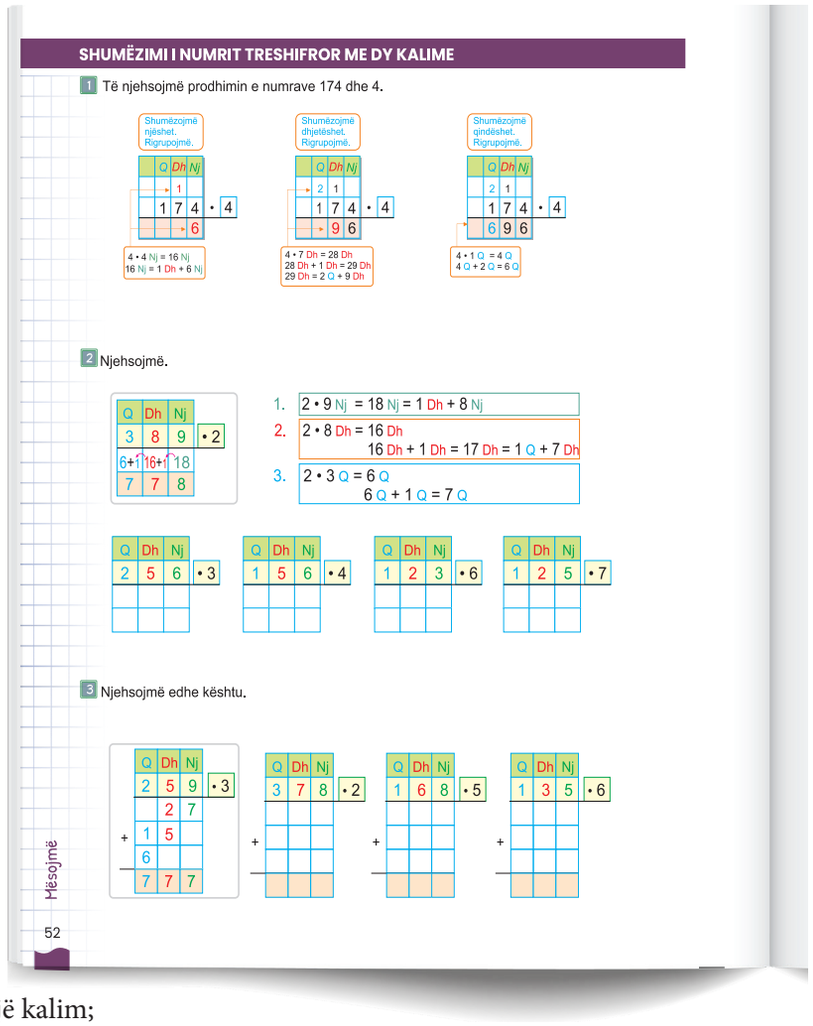
SHUMËZIMI I NUMRIT TRESHIFROR ME DY KALIME

1 Të njehsojmë prodhimin e numrave 174 dhe 4.

Shumëzojmë njëshet. Rigrupojmë.
4 • 4 Nj = 16 Nj
16 Nj = 1 Dh + 6 Nj

Shumëzojmë dhjetëshet. Rigrupojmë.
4 • 7 Dh = 28 Dh
28 Dh + 1 Dh = 29 Dh
29 Dh = 2 Q + 9 Dh

Shumëzojmë qindëshet. Rigrupojmë.
4 • 1 Q = 4 Q
4 Q + 2 Q = 6 Q

2 Njehsojmë.

1. 2 • 9 Nj = 18 Nj = 1 Dh + 8 Nj
2. 2 • 8 Dh = 16 Dh
   16 Dh + 1 Dh = 17 Dh = 1 Q + 7 Dh
3. 2 • 3 Q = 6 Q
   6 Q + 1 Q = 7 Q

3 Njehsojmë edhe kështu.

Mësojmë

52

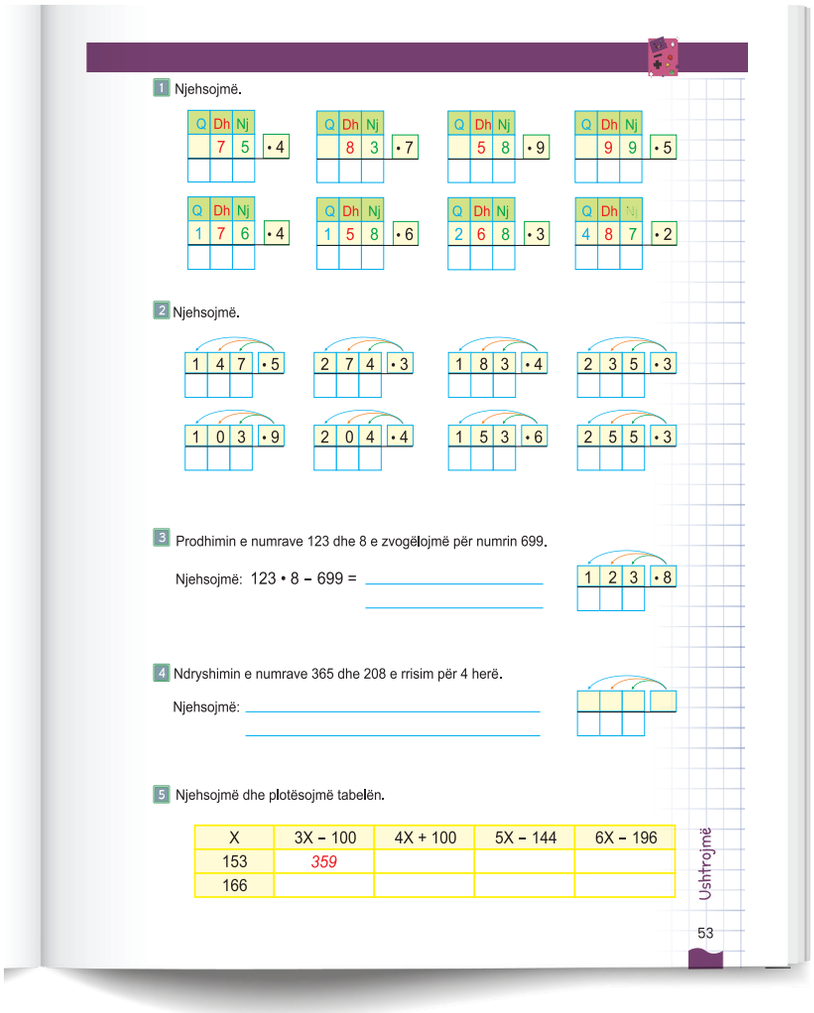

1 Njehsojmë.

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj	
	7	5	• 4		8	3	• 7		5	8	• 9		9	9	• 5
Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj	
1	7	6	• 4	1	5	8	• 6	2	6	8	• 3	4	8	7	• 2

2 Njehsojmë.

1 4 7 • 5	2 7 4 • 3	1 8 3 • 4	2 3 5 • 3
1 0 3 • 9	2 0 4 • 4	1 5 3 • 6	2 5 5 • 3

3 Prodhimin e numrave 123 dhe 8 e zvogëlojmë për numrin 699.

Njehsojmë: 123 • 8 – 699 = _____

1 2 3 • 8

4 Ndryshimin e numrave 365 dhe 208 e rrisim për 4 herë.

Njehsojmë: _____

5 Njehsojmë dhe plotësojmë tabelën.

X	3X – 100	4X + 100	5X – 144	6X – 196
153	*359*			
166				

Ushtrojmë

53

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Nxënësve u jepen informacione lidhur me kryerjen e shumëzimit të numrit treshifror me dy kalime.

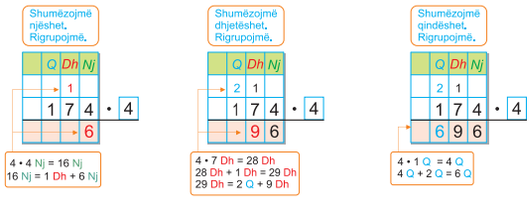

Udhëzohen të plotësojnë detyrën 2.

Punojnë në grupe sipas roleve të ndara. Paraqesin zgjidhjet e tyre.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e orientuar

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë nëndetyrën e parë te detyra 3. Shumëzojnë në shtyllë.

Mund të paraqesin edhe nga një shembull grupet mes vete. Paraqesin zgjidhjet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e njehsimit të prodhimit.

Detyrë:

Detyra 3 (faqe 52).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 114

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen prodhimin e numrave treshifrorë me dy kalime;
- Plotëson prodhimin e numrit treshifror me një kalim;
- Shkruan me numra shprehjen e dhënë me fjalë për të gjetur vlerën e saj.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

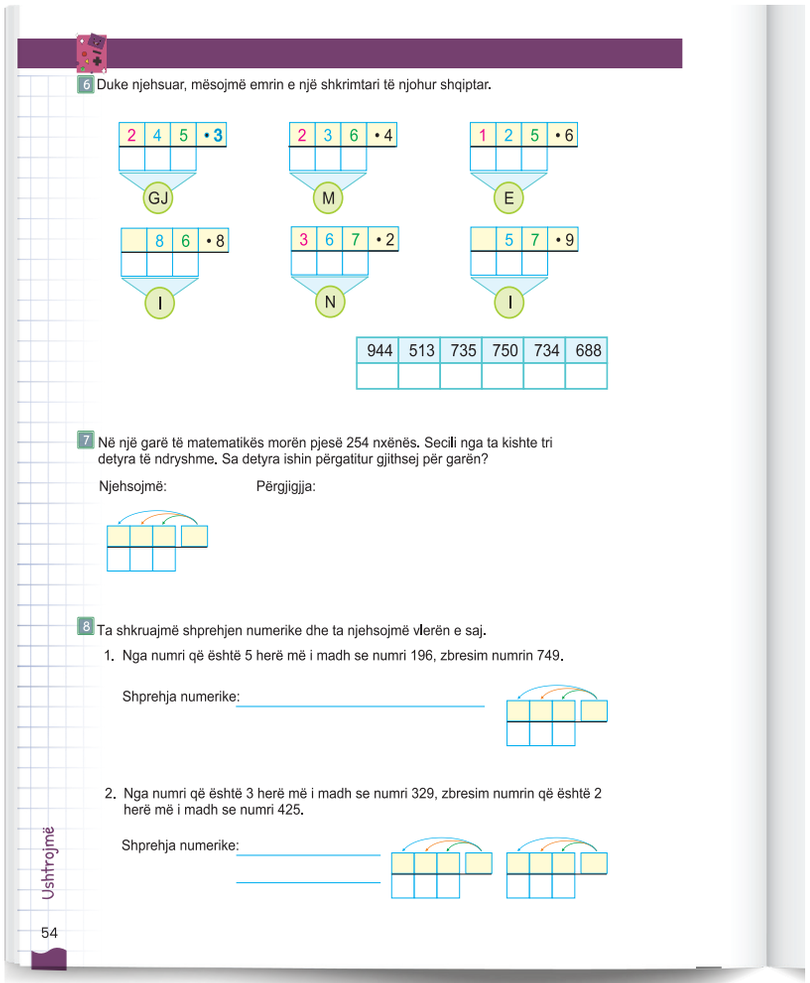
6 Duke njehsuar, mësojmë emrin e një shkrimtari të njohur shqiptar.

2 4 5 • 3 GJ | 2 3 6 • 4 M | 1 2 5 • 6 E
8 6 • 8 I | 3 6 7 • 2 N | 5 7 • 9 I

944	513	735	750	734	688

7 Në një garë të matematikës morën pjesë 254 nxënës. Secili nga ta kishte tri detyra të ndryshme. Sa detyra ishin përgatitur gjithsej për garën?
Njehsojmë: Përgjigjja:

8 Ta shkruajmë shprehjen numerike dhe ta njehsojmë vlerën e saj.
1. Nga numri që është 5 herë më i madh se numri 196, zbresim numrin 749.
Shprehja numerike:
2. Nga numri që është 3 herë më i madh se numri 329, zbresim numrin që është 2 herë më i madh se numri 425.
Shprehja numerike:

Ushtrojmë
54

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Cili është numri?

Nxënësve në grupe u shpërndahen fletëzat me numra.

Udhëzohen të gjejnë prodhimin e numrave treshifrorë me njëshifrorë me dy kalime në shtyllë.

Nxiten të jenë të shpejtë dhe të saktë dhe paraqesin zgjidhjet e tyre.

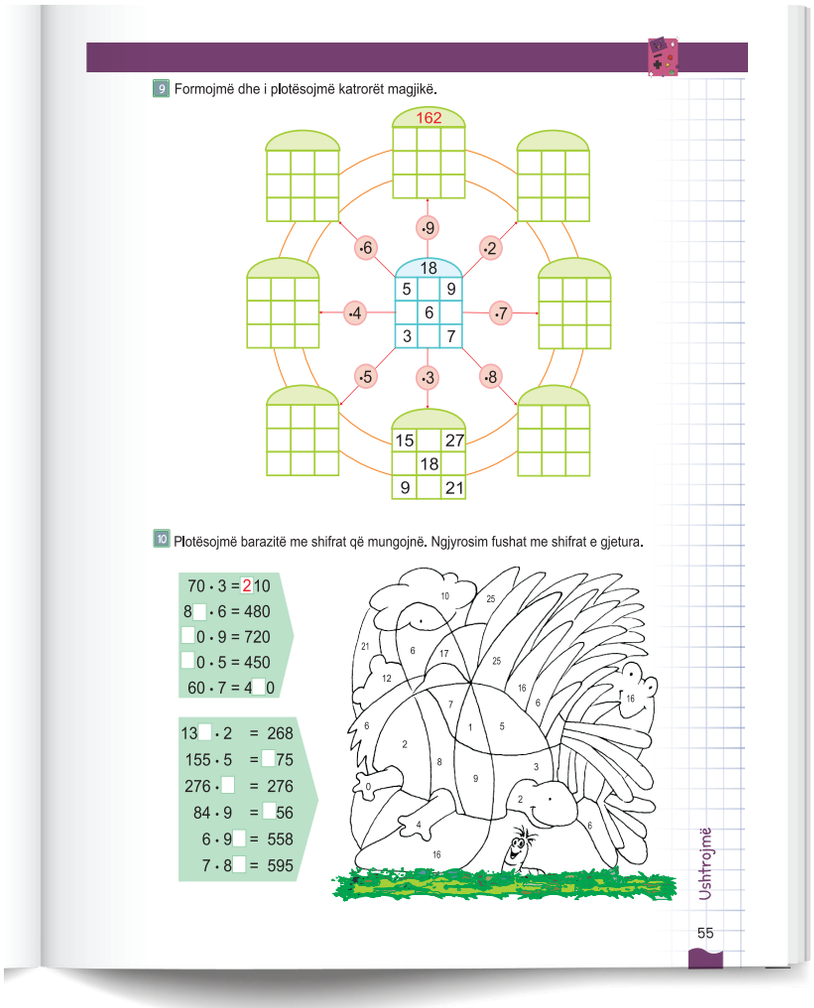
9 Formojmë dhe i plotësojmë katrorët magjikë.

162
·9
·6
·2
18
5 9
·4
6
·7
3 7
·5
·3
·8
15 27
18
9 21

10 Plotësojmë barazitë me shifrat që mungojnë. Ngjyrosim fushat me shifrat e gjetura.

70 · 3 = 210
8 · 6 = 480
0 · 9 = 720
0 · 5 = 450
60 · 7 = 40

13 · 2 = 268
155 · 5 = 775
276 · = 276
84 · 9 = 756
6 · 9 = 558
7 · 8 = 595

Ushtrojmë

55

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo/Puno në dyshe/Diskuto

Q	Dh	Nj													
	7	5	· 4												
Q	Dh	Nj													
	8	3	· 7												
Q	Dh	Nj													
	5	8	· 9												
Q	Dh	Nj													
	9	9	· 5												
Q	Dh	Nj													
1	7	6	· 4												
Q	Dh	Nj													
1	5	8	· 6												
Q	Dh	Nj													
2	6	8	· 3												
Q	Dh	Nj													
4	8	7	· 2												

Nxënësit në dyshe udhëzohen të plotësojnë detyrën 1.

Diskutojnë dhe paraqesin zgjidhjet e tyre.
Vazhdojnë me detyrën 2. Krahasojnë mes vete rezultatet e fituara.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë detyrën 3 dhe 4.

Nxënësi i cili gjen zgjidhjen i pari e paraqet atë para të tjerëve.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e prodhimit të numrave treshifrorë me dy kalime, zbatimin e prodhimit të numrave treshifrorë me një kalim si dhe shkruarjen e drejtë me numra të shprehjeve të dhëna me fjalë duke gjetur vlerën e tyre.

Detyrë:

Detyra 5 (faqe 53).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 115

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen prodhimin e numrave për të mësuar emrin e shkrimtarit shqiptar;
- Plotëson prodhimin e numrit treshifror me dy kalime;
- Njehson prodhimin e numrave treshifrorë me dy kalime.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

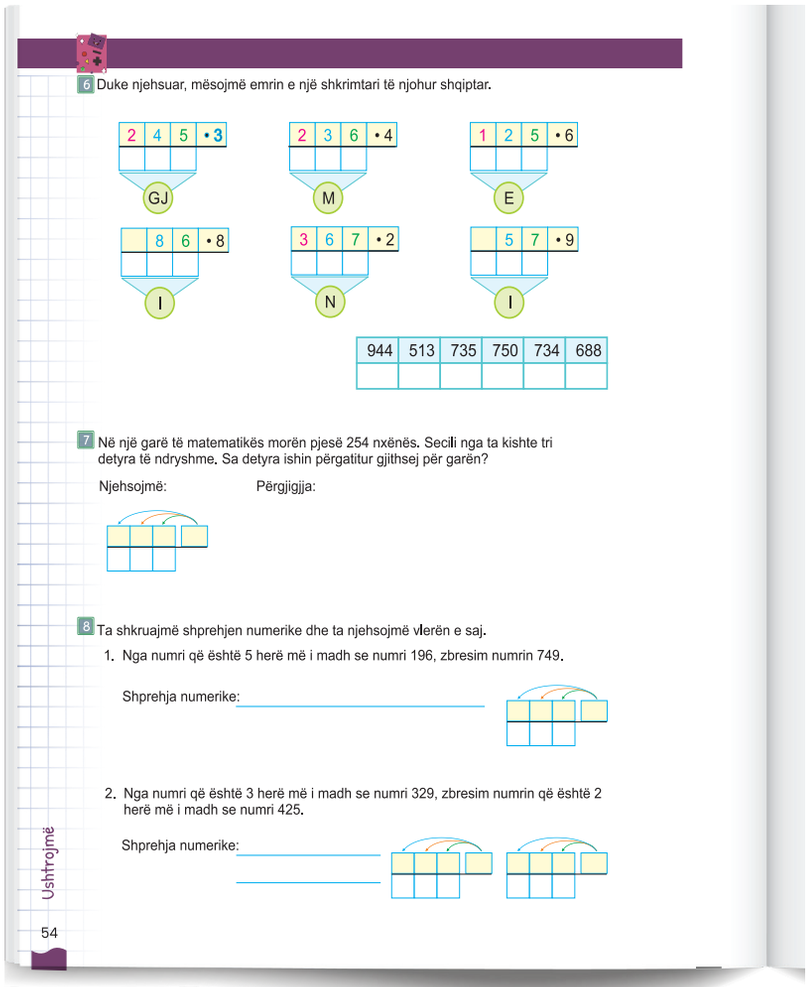
6 Duke njehsuar, mësojmë emrin e një shkrimtari të njohur shqiptar.

2 4 5 • 3	2 3 6 • 4	1 2 5 • 6	8 6 • 8	3 6 7 • 2	5 7 • 9
GJ	M	E	I	N	I

944	513	735	750	734	688

7 Në një garë të matematikës morën pjesë 254 nxënës. Secili nga ta kishte tri detyra të ndryshme. Sa detyra ishin përgatitur gjithsej për garën?

Njehsojmë: Përgjigjja:

8 Ta shkruajmë shprehjen numerike dhe ta njehsojmë vlerën e saj.

1. Nga numri që është 5 herë më i madh se numri 196, zbresim numrin 749.

Shprehja numerike: _____

2. Nga numri që është 3 herë më i madh se numri 329, zbresim numrin që është 2 herë më i madh se numri 425.

Shprehja numerike: _____

Ushtrojmë

54

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Gjej numrin/Zbulo emrin

Nxënësit në grupe udhëzohen të analizojnë detyrën 6.

Udhëzohen të gjejnë prodhimin e numrave dhe të gjejnë emrin e shkrimtarit tonë Migjeni.

Grupet e nxënësve paraqesin zgjidhjet e tyre.

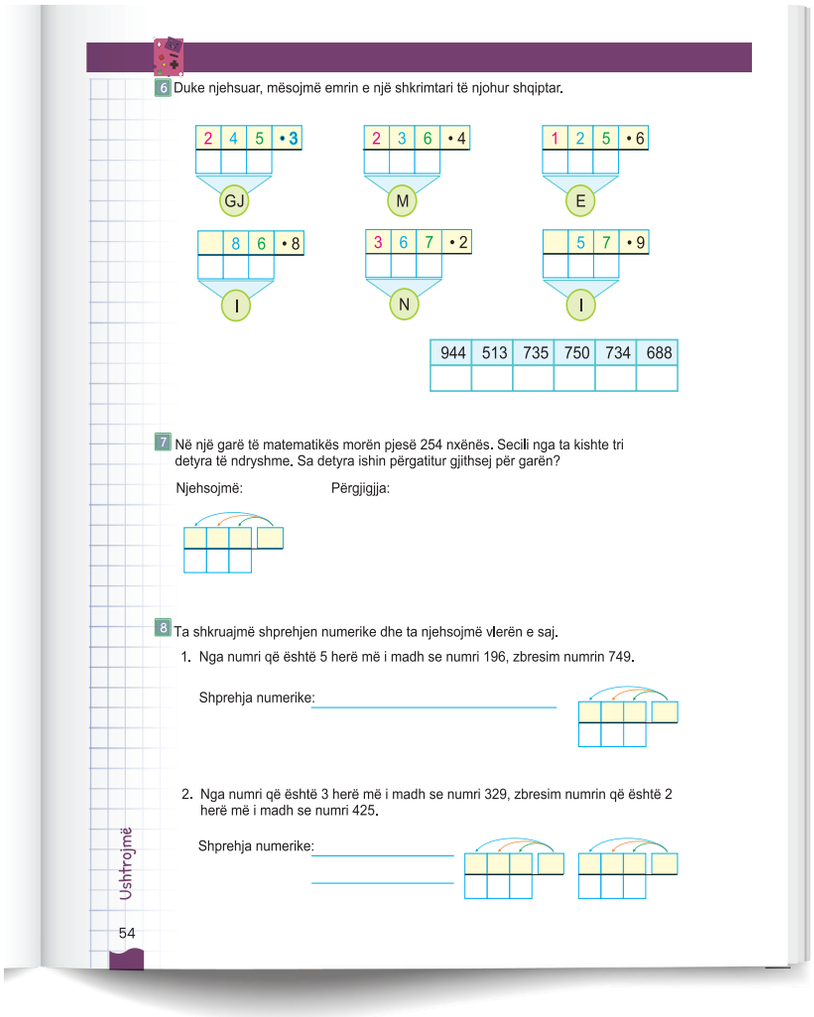

6 Duke njehsuar, mësojmë emrin e një shkrimtari të njohur shqiptar.

2 4 5 • 3	2 3 6 • 4	1 2 5 • 6
GJ	M	E

8 6 • 8	3 6 7 • 2	5 7 • 9
I	N	I

944	513	735	750	734	688

7 Në një garë të matematikës morën pjesë 254 nxënës. Secili nga ta kishte tri detyra të ndryshme. Sa detyra ishin përgatitur gjithsej për garën?

Njehsojmë: Përgjigjja:

8 Ta shkruajmë shprehjen numerike dhe ta njehsojmë vlerën e saj.

1. Nga numri që është 5 herë më i madh se numri 196, zbresim numrin 749.

Shprehja numerike: _____

2. Nga numri që është 3 herë më i madh se numri 329, zbresim numrin që është 2 herë më i madh se numri 425.

Shprehja numerike: _____

Ushtrojmë

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Rrugëzgjidhje gjatë të lexuarit në matematikë

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë detyrën 7.

Lexojnë detyrën e paraqitur dhe kryejnë prodhimin e numrave.

Paraqesin zgjidhjet e tyre dhe krahasojnë rezultatet e fituara.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë detyrën 8.

Nxënësi i cili gjen zgjidhjen i pari e paraqet atë para të tjerëve.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e njehsimit të prodhimit.

Detyrë:

Detyra 8 (faqe 54).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 116

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen shumëzimin e numrave njëshifrorë me numra njëshifrorë dhe dyshifrorë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shumëzimi i numrit treshifror me dy kalime

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Dallon faktorët në detyrat e dhëna;
- Plotëson prodhimin e numrave në katrorët magjikë;
- Njehson barazimet me shifrat që mungojnë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

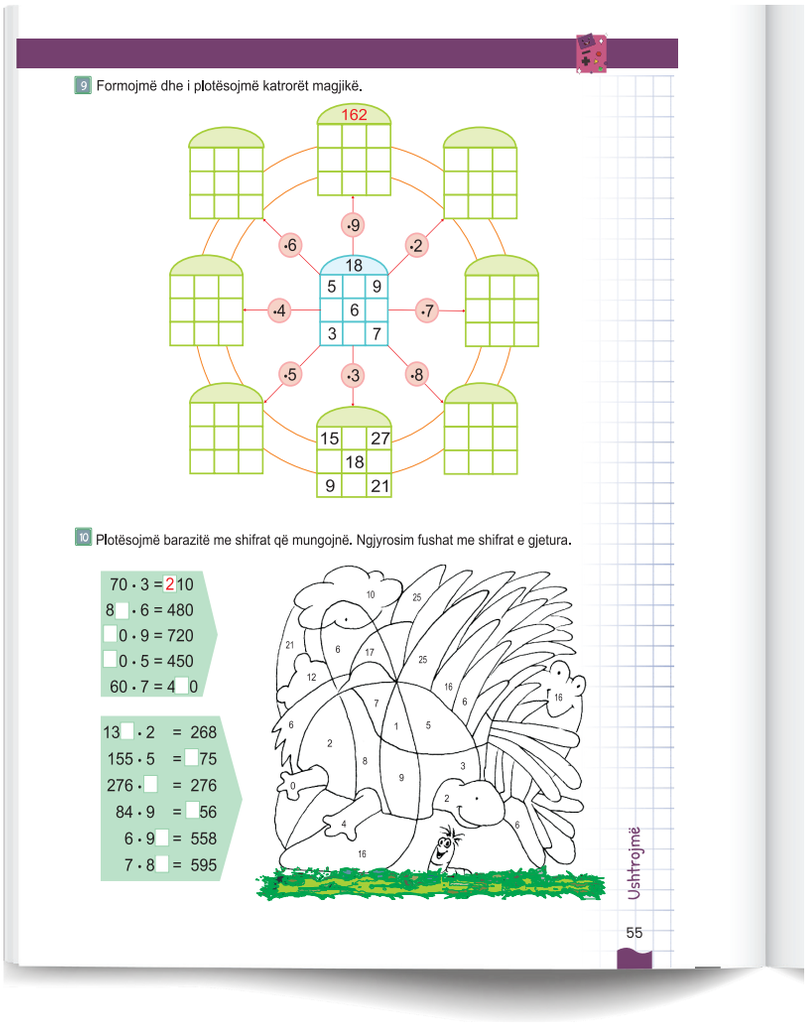

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Formo/Dallo/Njehso

Nxënësve në grupe u shpërndahen etiketa me numra. Udhëzohen të formojnë detyra me shumëzim. Me ngjyrë të kuqe dallojnë faktorin e parë dhe me ngjyrë të kaltër faktorin e dytë.

Udhëzohen të gjejnë prodhimin e numrave.
Grupet e nxënësve paraqesin zgjidhjet e tyre.

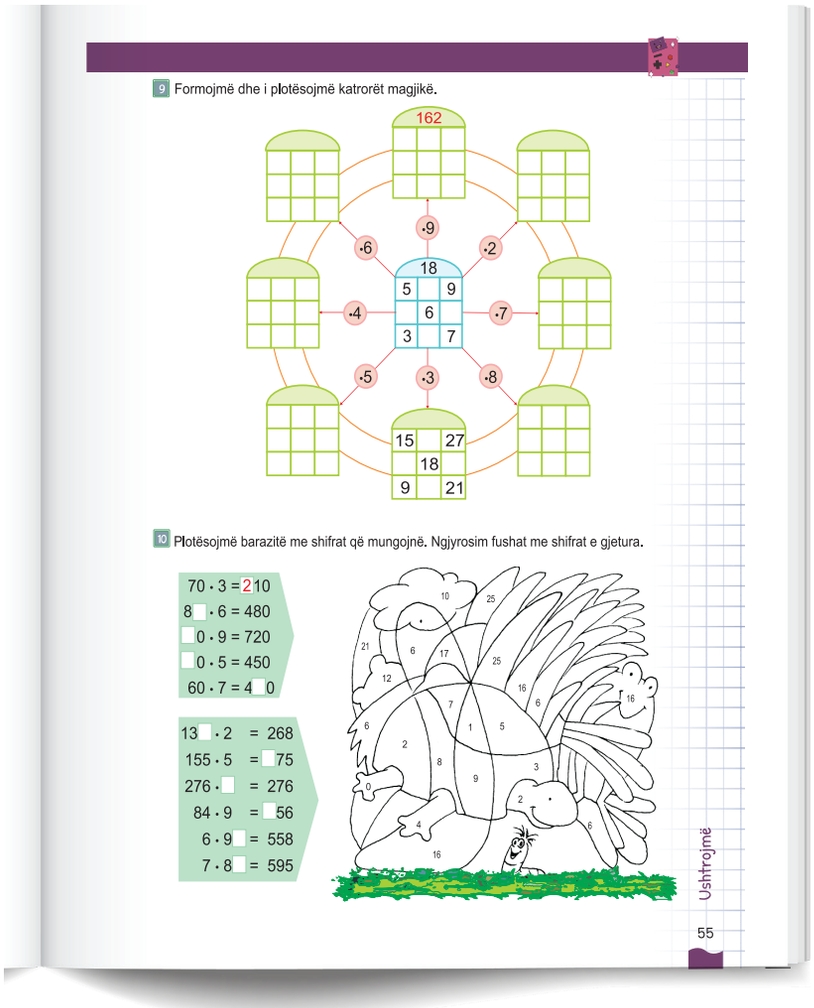

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Analizo/Plotëso/Krahaso

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë detyrën 9. Formojnë dhe i plotësojnë katrorët magjikë.

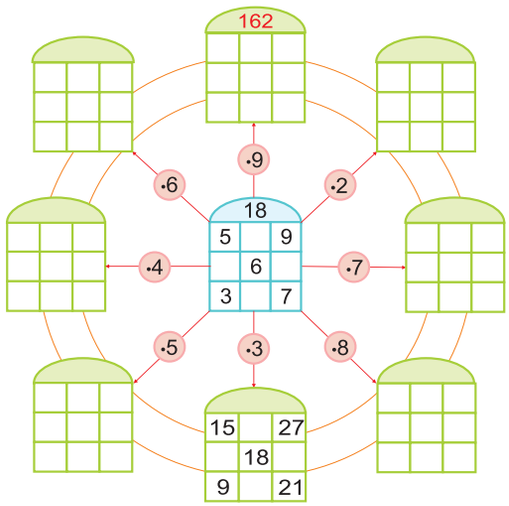

Analizojnë detyrën e paraqitur dhe kryejnë prodhimin e numrave. Paraqesin zgjidhjet e tyre dhe krahasojnë rezultatet e fituara.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Cili është numri?

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë detyrën 10.
Plotësojnë barazitë me shifrat që mungojnë.
Nxënësi i cili gjen zgjidhjen i pari e paraqet atë para të tjerëve.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e njehsimit të prodhimit.

Detyrë:

Detyra 10 (faqe 55).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 117

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen matje të ndryshme duke përdorur njësitë standarde.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Matja e kohës

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Emërton njësitë matëse të kohës;
- Llogarit kohën në detyrat e dhëna;
- Llogarit orën për kohën e fillimit dhe mbarimit të mësimit gjatë një dite.

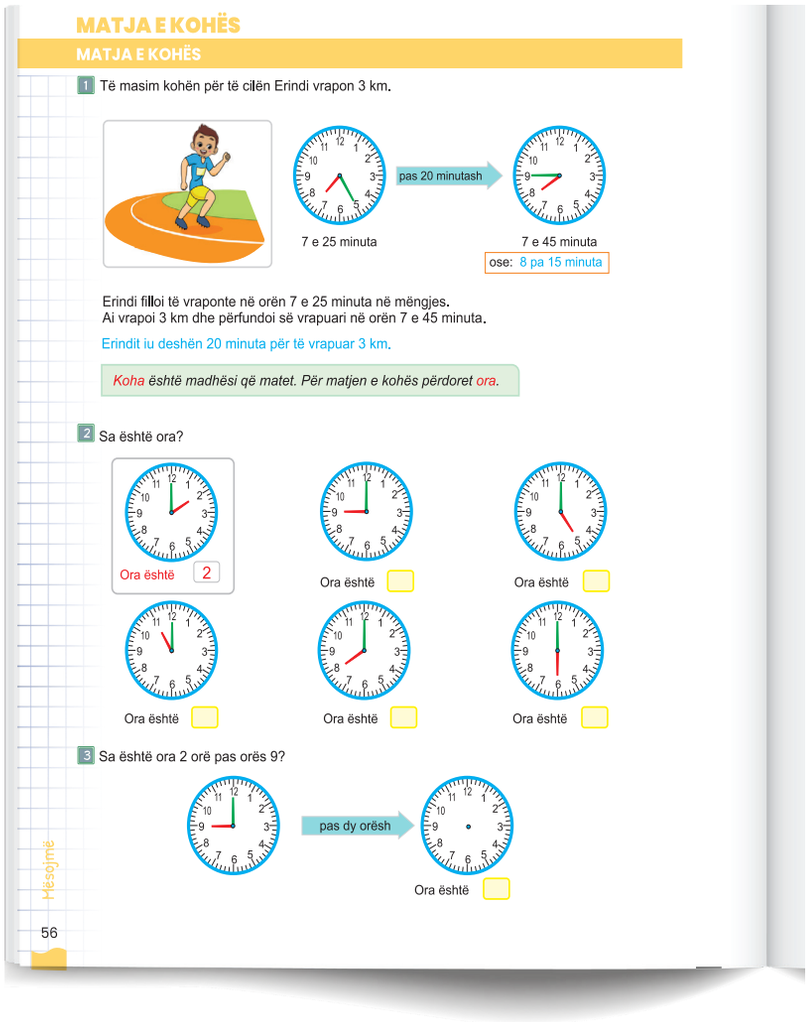
MATJA E KOHËS

MATJA E KOHËS

1 Të masim kohën për të cilën Erindi vrapon 3 km.

7 e 25 minuta

pas 20 minutash

7 e 45 minuta

ose: 8 pa 15 minuta

Erindi filloi të vraponte në orën 7 e 25 minuta në mëngjes.
Ai vrapoi 3 km dhe përfundoi së vrapuari në orën 7 e 45 minuta.

Erindit iu deshën 20 minuta për të vrapuar 3 km.

Koha është madhësi që matet. Për matjen e kohës përdoret ora.

2 Sa është ora?

Ora është 2

Ora është

Ora është

Ora është

Ora është

Ora është

3 Sa është ora 2 orë pas orës 9?

pas dy orësh

Ora është

Mësojmë

56

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i përbashkët

Nxënësve u drejtohen pyetjet:
- Me çka e masim kohën?
- Cilat janë njësitë matëse të kohës?
- Në sa ora niseni për në shkollë?

Nxënësit japin përgjigjet e tyre dhe disa prej tyre i paraqesin në tabelë.

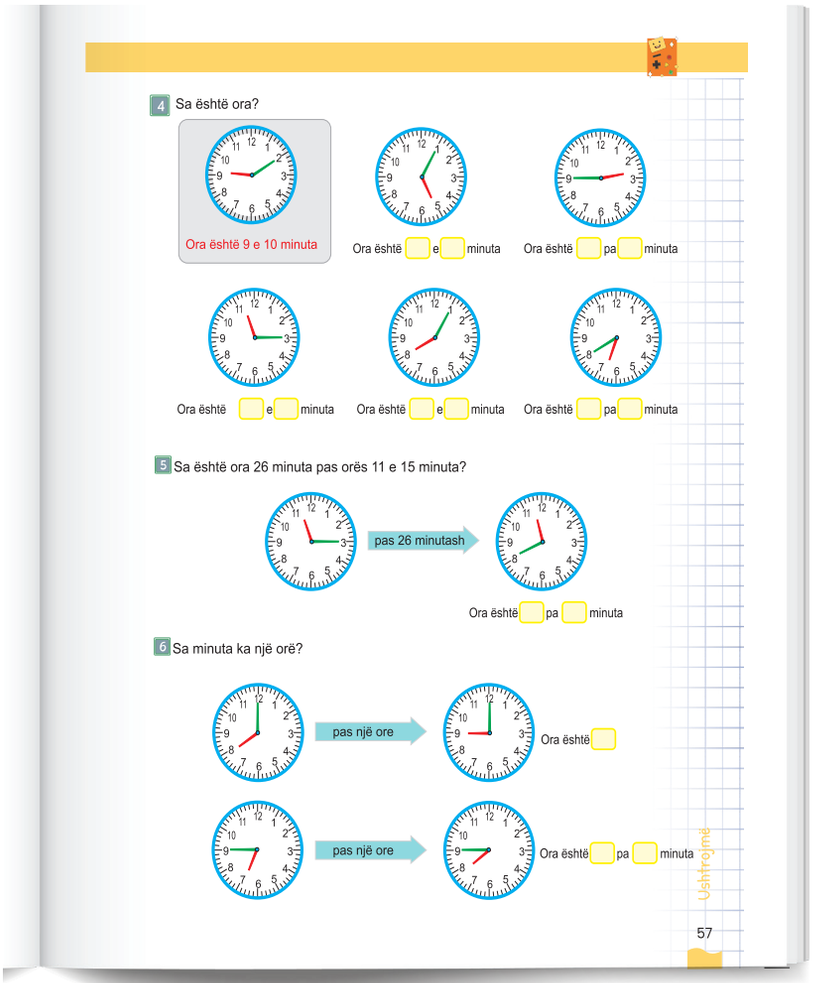
4 Sa është ora?

Ora është 9 e 10 minuta

Ora është e minuta

Ora është pa minuta

Ora është e minuta

Ora është e minuta

Ora është pa minuta

5 Sa është ora 26 minuta pas orës 11 e 15 minuta?

pas 26 minutash

Ora është pa minuta

6 Sa minuta ka një orë?

pas një ore

Ora është

pas një ore

Ora është pa minuta

Ushtrojmë

57

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mësimdhënia e ndërsjellë

Nxënësve u paraqitet me videoprojektor detyra 1. Rikujtojmë se koha është madhësi që matet me orë.

Koha është madhësi që matet. Për matjen e kohës përdoret ora.

Analizojnë detyrën 2 dhe llogaritin kohën. Paraqesin zgjidhjet e tyre dhe krahasojnë rezultatet e fituara.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Nxënësve u shpërndahen fletë me orë. Udhëzohen të vizatojnë akrepat që tregojnë kohën e fillimit dhe atë të mbarimit të mësimit.

Kontrollojnë punimet e tyre dhe bëjnë përmirësimet e nevojshme.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e llogaritjes së kohës.

Detyrë:

Detyra 3 (faqe 56).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 118

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen matje të ndryshme duke përdorur njësitë standarde.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Matja e kohës

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Tregon njësitë matëse të kohës;
- Llogarit kohën në detyrat e dhëna;
- Krahason zgjidhjet me të tjerët.

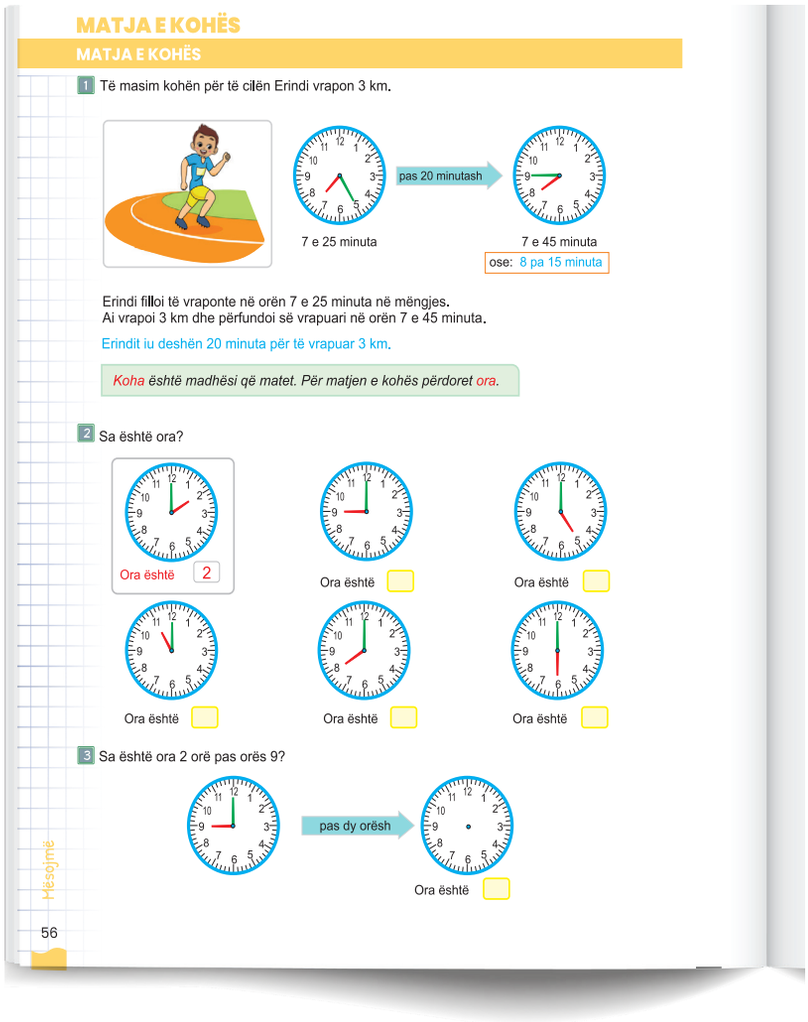
MATJA E KOHËS

MATJA E KOHËS

1 Të masim kohën për të cilën Erindi vrapon 3 km.

7 e 25 minuta — pas 20 minutash — 7 e 45 minuta

ose: 8 pa 15 minuta

Erindi filloi të vraponte në orën 7 e 25 minuta në mëngjes.
Ai vrapoi 3 km dhe përfundoi së vrapuari në orën 7 e 45 minuta.

Erindit iu deshën 20 minuta për të vrapuar 3 km.

Koha është madhësi që matet. Për matjen e kohës përdoret ora.

2 Sa është ora?

Ora është 2

Ora është

Ora është

Ora është

Ora është

Ora është

3 Sa është ora 2 orë pas orës 9?

pas dy orësh

Ora është

Mësojmë

56

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim rreth njohurive paraprake

Nxënësve u drejtohen pyetjet:
- Për çka shërben ora?
- Cilat janë njësitë matëse të kohës?

Nxënësit paraqesin përgjigjet e tyre.

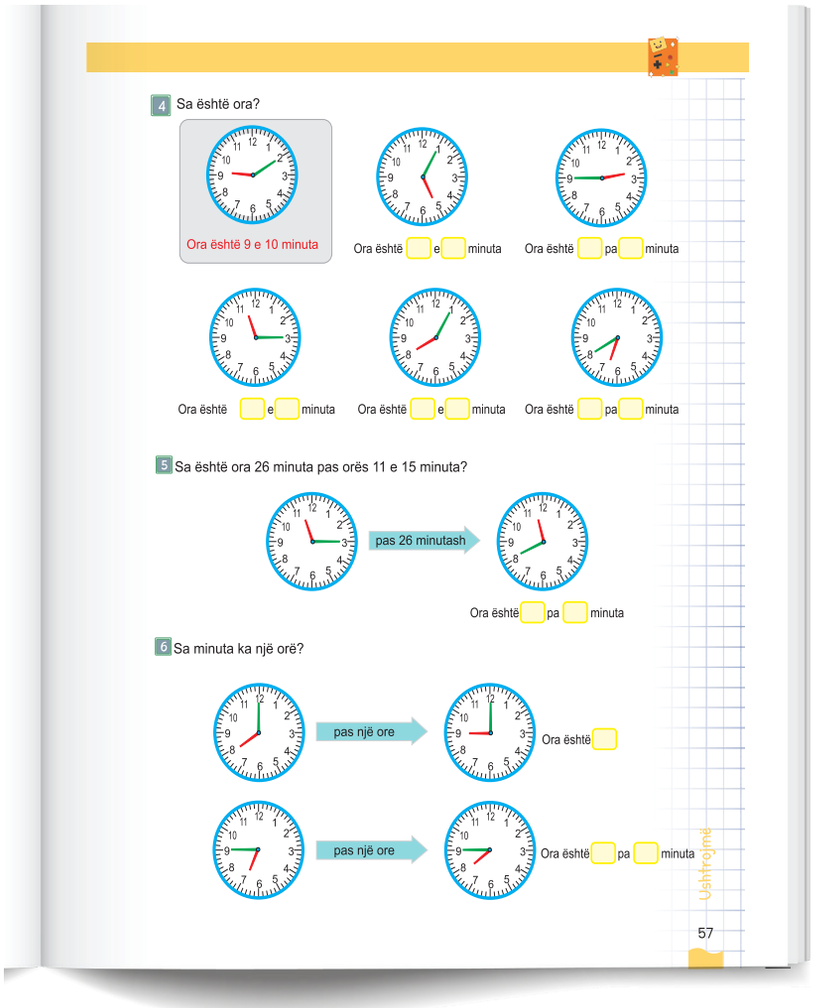

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo/Puno në dyshe/Ndaj me të tjerët

Analizojnë detyrën 4 dhe llogaritin kohën.

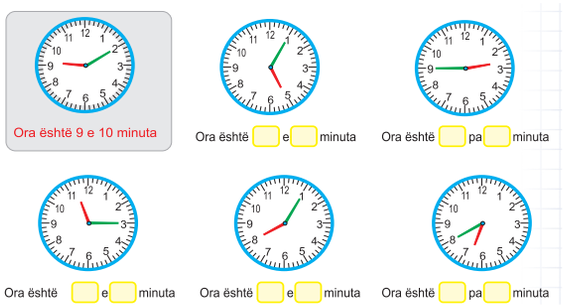

Nxënësit udhëzohen të analizojnë orët e paraqitura, të diskutojnë në dyshe e pastaj të krahasojnë zgjidhjet me të tjerët.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë detyrën 5.

Kontrollojnë punimet e tyre dhe bëjnë përmirësimet e nevojshme.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e llogaritjes së kohës.

Detyrë:

Detyra 6 (faqe 57).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 119

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen matje të ndryshme duke përdorur njësitë standarde.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Njësitë për matjen e kohës

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen orën e rutinave ditore;
- Shndërron njësitë matëse të kohës nga minutat në orë dhe anasjelltas;
- Kryen mbledhjen dhe zbritjen e njësive matëse të kohës për të llogaritur kohën.

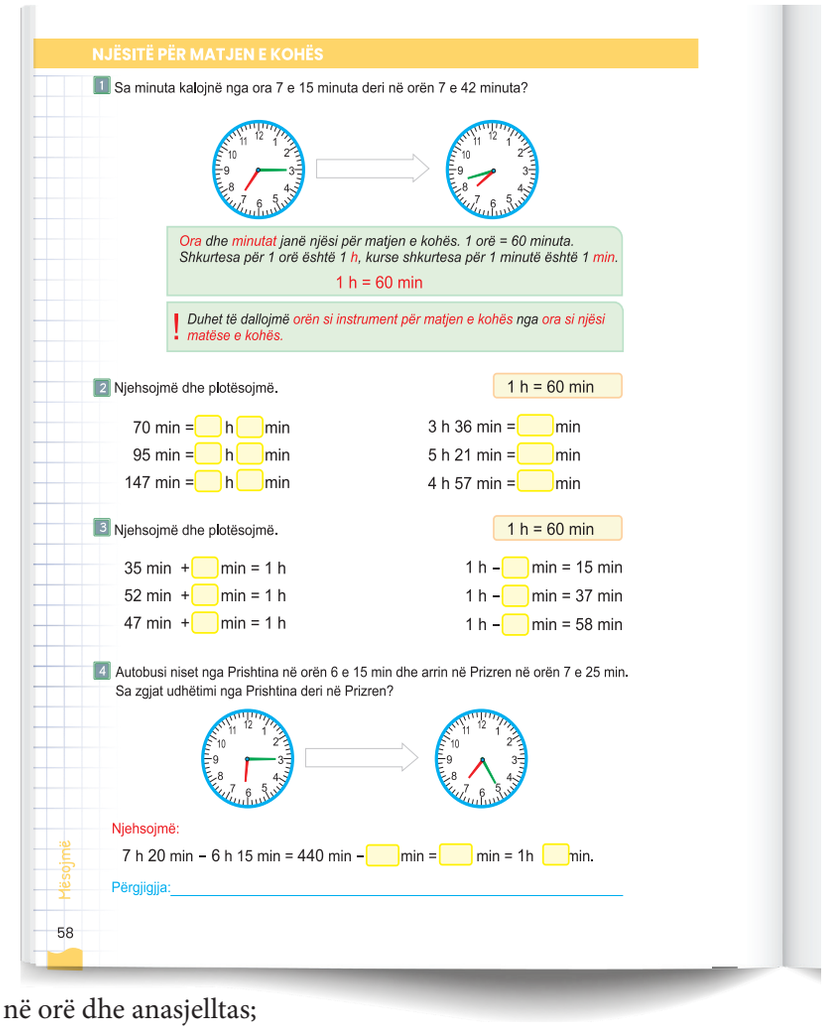

NJËSITË PËR MATJEN E KOHËS

1 Sa minuta kalojnë nga ora 7 e 15 minuta deri në orën 7 e 42 minuta?

Ora dhe *minutat* janë njësi për matjen e kohës. 1 orë = 60 minuta.
Shkurtesa për 1 orë është 1 *h*, kurse shkurtesa për 1 minutë është 1 *min*.

1 h = 60 min

! *Duhet të dallojmë orën si instrument për matjen e kohës* nga *ora si njësi matëse e kohës.*

2 Njehsojmë dhe plotësojmë. 1 h = 60 min

70 min = ☐ h ☐ min
95 min = ☐ h ☐ min
147 min = ☐ h ☐ min

3 Njehsojmë dhe plotësojmë. 1 h = 60 min

35 min + ☐ min = 1 h
52 min + ☐ min = 1 h
47 min + ☐ min = 1 h

3 h 36 min = ☐ min
5 h 21 min = ☐ min
4 h 57 min = ☐ min

1 h – ☐ min = 15 min
1 h – ☐ min = 37 min
1 h – ☐ min = 58 min

4 Autobusi niset nga Prishtina në orën 6 e 15 min dhe arrin në Prizren në orën 7 e 25 min.
Sa zgjat udhëtimi nga Prishtina deri në Prizren?

Njehsojmë:
7 h 20 min – 6 h 15 min = 440 min – ☐ min = ☐ min = 1h ☐ min.

Përgjigjja: _____

Mësojmë

58

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim rreth njohurive paraprake

Nxënësve u paraqitet një orë mekanike e cila sigurohet nga shtëpia.
Lëviz akrepat e saj dhe nxënësit gjejnë orën e paraqitur dhe ndërlidhin me përditshmëritë e tyre si: ora 7:10 koha e zgjimit; ora 11:40 koha e nisjes për në shkollë e të tjera.

Nxënësit paraqesin përgjigjet e tyre.

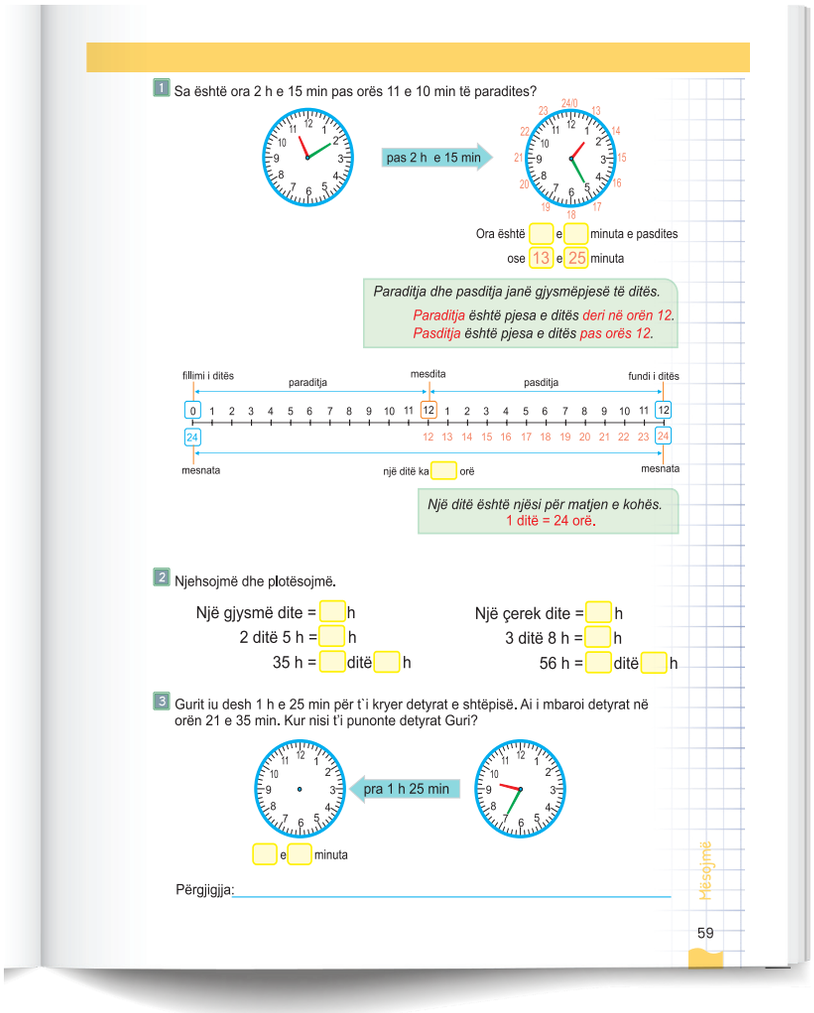

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Nxënësit llogaritin kohën në detyrën 1.
U rikujtohen informacionet lidhur me njësitë matëse të kohës.

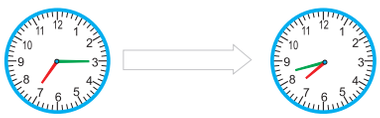

Ora dhe *minutat* janë njësi për matjen e kohës. 1 orë = 60 minuta.
Shkurtesa për 1 orë është 1 *h*, kurse shkurtesa për 1 minutë është 1 *min*.

1 h = 60 min

! *Duhet të dallojmë orën si instrument për matjen e kohës nga ora si njësi matëse e kohës.*

Analizojnë detyrën 2 dhe kryejnë shndërrimet e njësive matëse të kohës, minutat i shndërrojnë në orë dhe anasjelltas.
Diskutojnë në dyshe dhe krahasojnë zgjidhjet me të tjerët.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë detyrën 3. Kryen mbledhjen dhe zbritjen e njësive matëse të kohës për të llogaritur kohën.
Kontrollojnë zgjidhjet e tyre dhe bëjnë përmirësimet e nevojshme.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e shndërrimit dhe llogaritjes së kohës.

Detyrë:

Punohet ora mekanike. Materiali zgjidhet sipas dëshire.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore.

Mësimi 120

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Kryen matje të ndryshme duke përdorur njësitë standarde.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.1.2; III.1, 3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Njësitë për matjen e kohës

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përcakton kohën e kryerjes së përgatitjeve shkollore;
- Shndërron njësitë matëse të kohës në orë;
- Llogarit kohën e realizimit të saktë të detyrës.

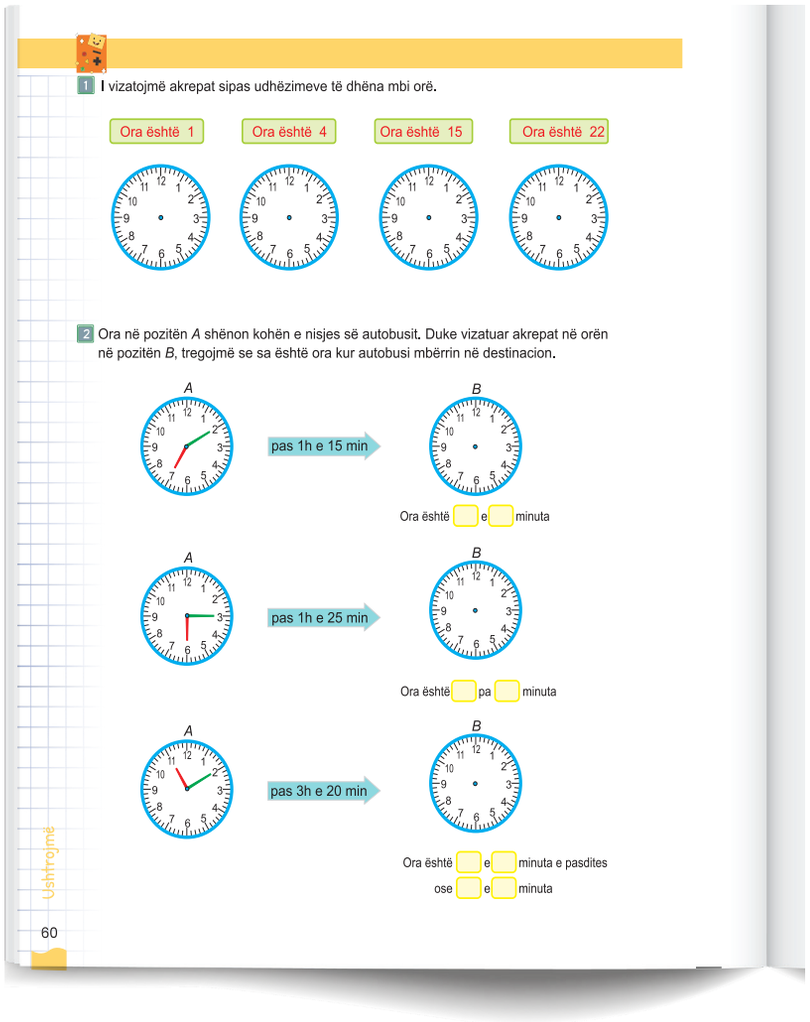
1 I vizatojmë akrepat sipas udhëzimeve të dhëna mbi orë.

Ora është 1 | Ora është 4 | Ora është 15 | Ora është 22

2 Ora në pozitën *A* shënon kohën e nisjes së autobusit. Duke vizatuar akrepat në orën në pozitën *B*, tregojmë se sa është ora kur autobusi mbërrin në destinacion.

A → pas 1h e 15 min → B
Ora është ☐ e ☐ minuta

A → pas 1h e 25 min → B
Ora është ☐ pa ☐ minuta

A → pas 3h e 20 min → B
Ora është ☐ e ☐ minuta e pasdites
ose ☐ e ☐ minuta

Ushtrojmë

60

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim

Nxënësit paraqesin orët e punuara nga shtëpia.
Lëvizin akrepat e tyre dhe tregojnë kohën kur kryejnë detyrat dhe përgatitjet për shkollë.

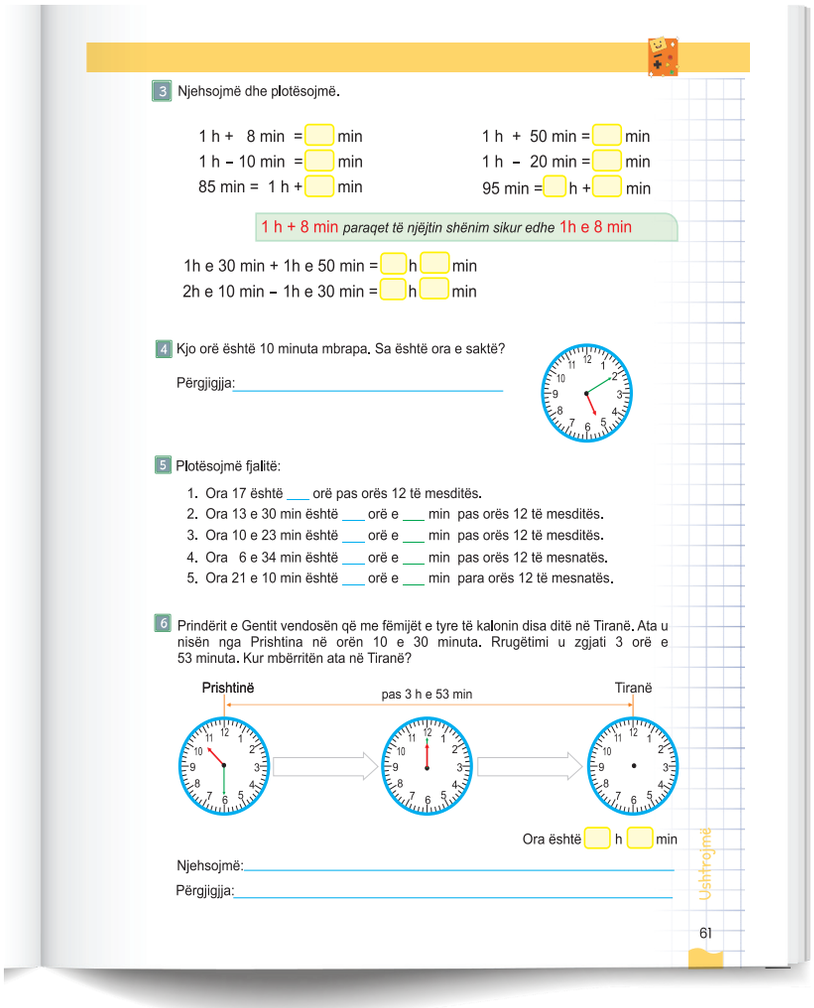

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

1 h + 8 min = ☐ min
1 h – 10 min = ☐ min
85 min = 1 h + ☐ min

1 h + 50 min = ☐ min
1 h – 20 min = ☐ min
95 min = ☐ h + ☐ min

1 h + 8 min *paraqet të njëjtin shënim sikur edhe* 1h e 8 min

1h e 30 min + 1h e 50 min = ☐ h ☐ min
2h e 10 min – 1h e 30 min = ☐ h ☐ min

4 Kjo orë është 10 minuta mbrapa. Sa është ora e saktë?

Përgjigjja: _____

5 Plotësojmë fjalitë:

1. Ora 17 është ___ orë pas orës 12 të mesditës.
2. Ora 13 e 30 min është ___ orë e ___ min pas orës 12 të mesditës.
3. Ora 10 e 23 min është ___ orë e ___ min pas orës 12 të mesditës.
4. Ora 6 e 34 min është ___ orë e ___ min pas orës 12 të mesnatës.
5. Ora 21 e 10 min është ___ orë e ___ min para orës 12 të mesnatës.

6 Prindërit e Gentit vendosën që me fëmijët e tyre të kalonin disa ditë në Tiranë. Ata u nisën nga Prishtina në orën 10 e 30 minuta. Rrugëtimi u zgjati 3 orë e 53 minuta. Kur mbërritën ata në Tiranë?

Prishtinë — pas 3 h e 53 min — Tiranë

Ora është ☐ h ☐ min

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

61

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Nxënësit llogaritin kohën në detyrën 1. U paraqiten informacionet lidhur me njësitë matëse të kohës.

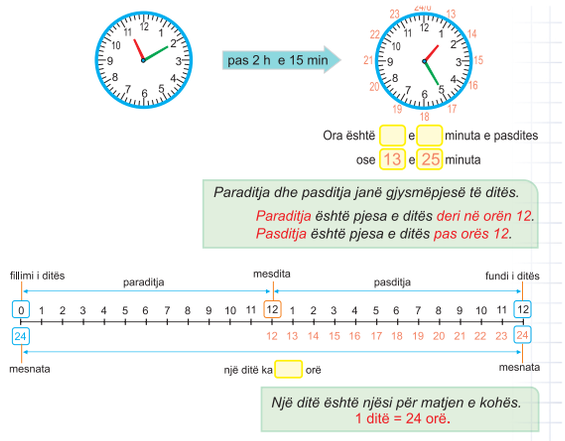

Analizojnë detyrën 2 dhe kryejnë shndërrimet e njësive matëse të kohës në orë.

Diskutojnë në dyshe dhe krahasojnë zgjidhjet me të tjerët.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Nxënësit udhëzohen të plotësojnë detyrën 3. Pas llogaritjes përgjigjen se kur nisi Guri të bënte detyrat.

Kontrollojnë zgjidhjet e tyre dhe bëjnë përmirësimet e nevojshme.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve, pjesëmarrjen aktive në diskutim dhe mënyrën e shndërrimit dhe llogaritjes së kohës.

Detyrë:

Punohet një orë mekanike, me cilindo material.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 121

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7 III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.4.4.

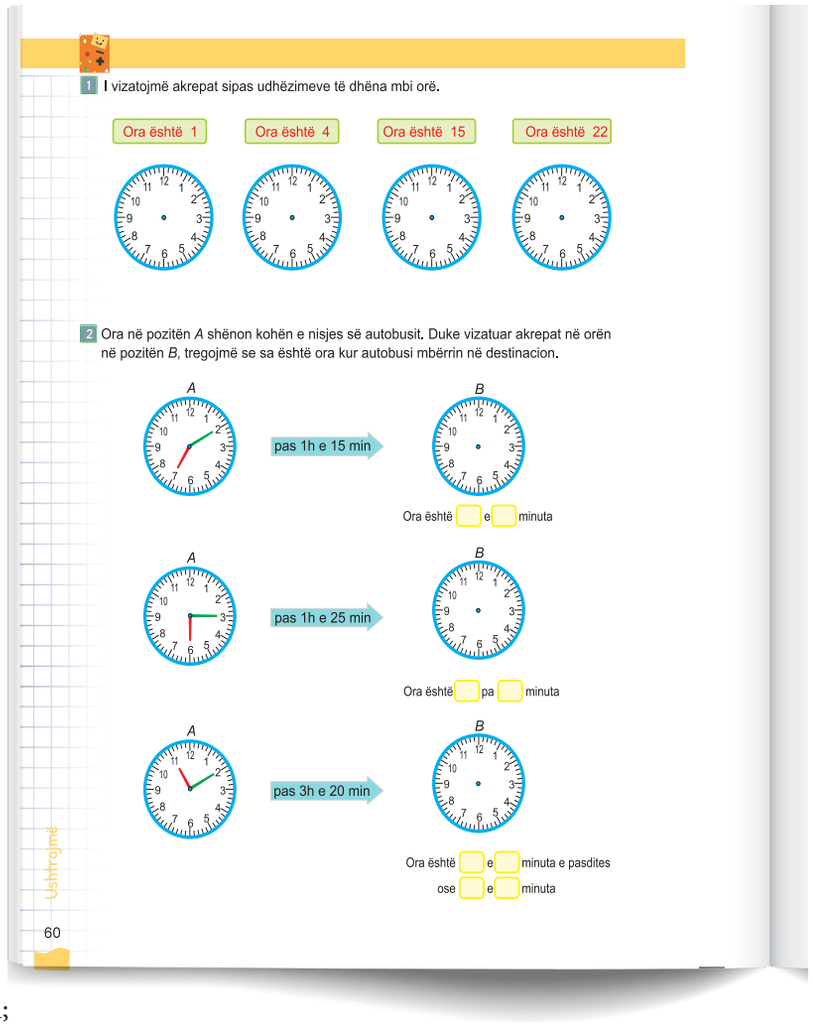

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Matja e kohës (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Krahason numrat dyshifrorë ndërmjet vete;
- Rendit numrat nga më i vogli deri te më i madhi;
- Identifikon paraardhësin dhe pasardhësin e numrave deri në 100.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rikujtimi i paranjohurive për temën
Në këtë fazë të orës bëjmë një rikujtim të asaj çka mësuam orën e fundit, dhe menjëherë pas këtij rikujtimi nxënësit zgjidhin detyrën 1 ku kanë për detyrë ta vizatojnë se si duken akrepat në orën e caktuar.

Ora është 1 Ora është 4 Ora është 15 Ora është 22

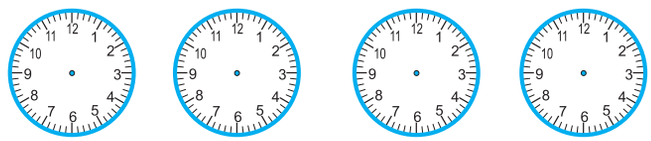

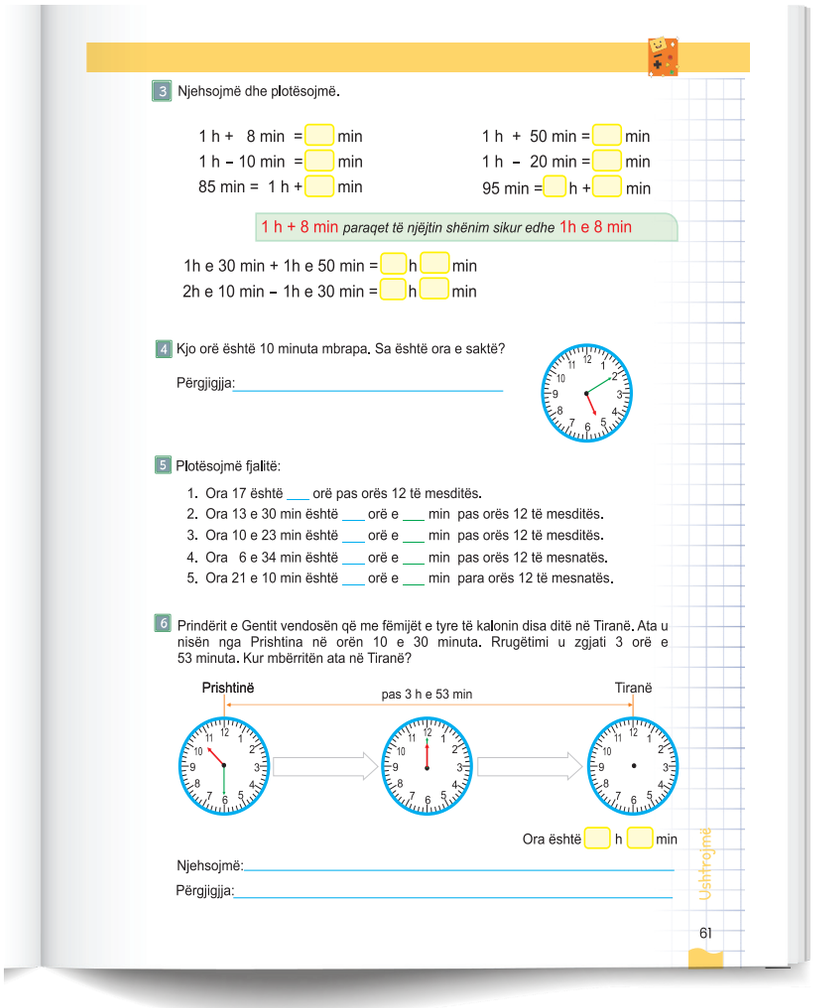

3 Njehsojmë dhe plotësojmë.

1 h + 8 min = ☐ min
1 h – 10 min = ☐ min
85 min = 1 h + ☐ min

1 h + 50 min = ☐ min
1 h – 20 min = ☐ min
95 min = ☐ h + ☐ min

1 h + 8 min *paraqet të njëjtin shënim sikur edhe* 1h e 8 min

1h e 30 min + 1h e 50 min = ☐ h ☐ min
2h e 10 min – 1h e 30 min = ☐ h ☐ min

4 Kjo orë është 10 minuta mbrapa. Sa është ora e saktë?

Përgjigjja: _____

5 Plotësojmë fjalitë:

1. Ora 17 është ___ orë pas orës 12 të mesditës.
2. Ora 13 e 30 min është ___ orë e ___ min pas orës 12 të mesditës.
3. Ora 10 e 23 min është ___ orë e ___ min pas orës 12 të mesditës.
4. Ora 6 e 34 min është ___ orë e ___ min pas orës 12 të mesnatës.
5. Ora 21 e 10 min është ___ orë e ___ min para orës 12 të mesnatës.

6 Prindërit e Gentit vendosën që me fëmijët e tyre të kalonin disa ditë në Tiranë. Ata u nisën nga Prishtina në orën 10 e 30 minuta. Rrugëtimi u zgjati 3 orë e 53 minuta. Kur mbërritën ata në Tiranë?

Prishtinë — pas 3 h e 53 min — Tiranë

Ora është ☐ h ☐ min

Njehsojmë: _____

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

61

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Rishikim në dyshe

Vazhdojmë me detyrën 2 ku nxënësit në çifte kanë për të zgjidhur detyrën, ku si udhëzim i detyrës është kuptimi i ndryshimit të orës pas një kohe të caktuar.

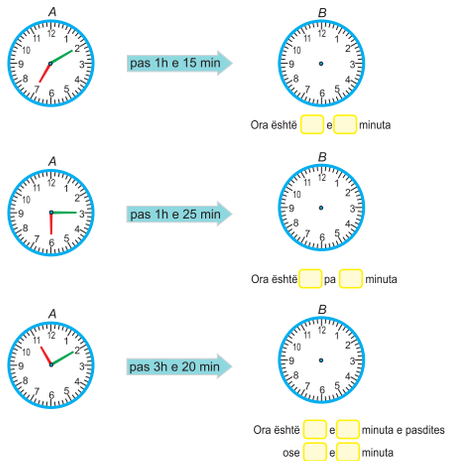

Mësimdhënësi/ja së bashku me nxënësit e zgjidh në tabelë detyrën 3 dhe 4, ku ua shpjegon atyre se si duhet të bëhet mbledhja dhe kthimi i orëve në minuta, minutave në sekonda etj.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë e pavarur

Nxënësit në mënyrë individuale vazhdojnë zgjidhjen e detyrës së pestë duke plotësuar fjalitë në detyrë.

Detyra 6 duhet të zgjidhet në tabelë dhe mësimdhënësi/ja këtë detyrë e zgjidh në formë të garës ndërmjet nxënësve të klasës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në krahasimin e numrave dyshifrorë, renditjen e numrave nga me i vogli deri te më i madhi dhe identifikimin e paraardhësit dhe pasardhësit të numrave deri në 100.

Detyrë:

Detyra 8 dhe 9 (faqe 62).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 122

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.42.4.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i numrave dyshifrorë me numër njëshifror

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave dyshifrorë me numër njëshifror duke përshkruar me fjalë.

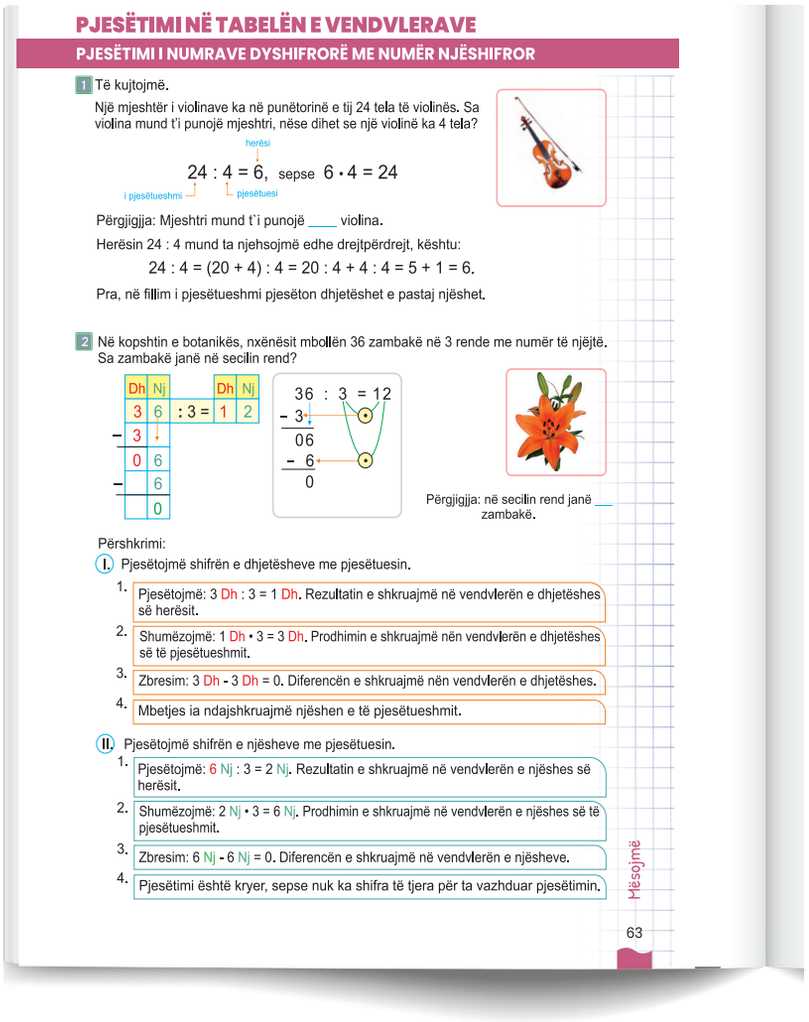

PJESËTIMI NË TABELËN E VENDVLERAVE

PJESËTIMI I NUMRAVE DYSHIFRORË ME NUMËR NJËSHIFROR

1 Të kujtojmë.

Një mjeshtër i violinave ka në punëtorinë e tij 24 tela të violinës. Sa violina mund t'i punojë mjeshtri, nëse dihet se një violinë ka 4 tela?

24 : 4 = 6, sepse 6 · 4 = 24 (herësi; i pjesëtueshmi; pjesëtuesi)

Përgjigjja: Mjeshtri mund t'i punojë ____ violina.

Herësin 24 : 4 mund ta njehsojmë edhe drejtpërdrejt, kështu:

24 : 4 = (20 + 4) : 4 = 20 : 4 + 4 : 4 = 5 + 1 = 6.

Pra, në fillim i pjesëtueshmi pjesëton dhjetëshet e pastaj njëshet.

2 Në kopshtin e botanikës, nxënësit mbollën 36 zambakë në 3 rende me numër të njëjtë. Sa zambakë janë në secilin rend?

Dh	Nj		Dh	Nj
3	6	: 3 =	1	2
− 3				
0	6			
−	6			
	0			

36 : 3 = 12; − 3; 06; − 6; 0

Përgjigjja: në secilin rend janë ____ zambakë.

Përshkrimi:

I. Pjesëtojmë shifrën e dhjetësheve me pjesëtuesin.

1. Pjesëtojmë: 3 Dh : 3 = 1 Dh. Rezultatin e shkruajmë në vendvlerën e dhjetëshes së herësit.
2. Shumëzojmë: 1 Dh · 3 = 3 Dh. Prodhimin e shkruajmë nën vendvlerën e dhjetëshes së të pjesëtueshmit.
3. Zbresim: 3 Dh - 3 Dh = 0. Diferencën e shkruajmë nën vendvlerën e dhjetëshes.
4. Mbetjes ia ndajshkruajmë njëshen e të pjesëtueshmit.

II. Pjesëtojmë shifrën e njësheve me pjesëtuesin.

1. Pjesëtojmë: 6 Nj : 3 = 2 Nj. Rezultatin e shkruajmë në vendvlerën e njëshes së herësit.
2. Shumëzojmë: 2 Nj · 3 = 6 Nj. Prodhimin e shkruajmë në vendvlerën e njëshes së të pjesëtueshmit.
3. Zbresim: 6 Nj - 6 Nj = 0. Diferencën e shkruajmë në vendvlerën e njëshes.
4. Pjesëtimi është kryer, sepse nuk ka shifra të tjera për ta vazhduar pjesëtimin.

Mësojmë

63

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Meqenëse këtu fillojmë me një kapitull të ri atëherë mësimdhënësi/ja bën një përsëritje të shkurtër lidhur me pjesëtimin e numrave dyshifrorë më saktësisht me dhjetëshe të plota me numër njëshifror.

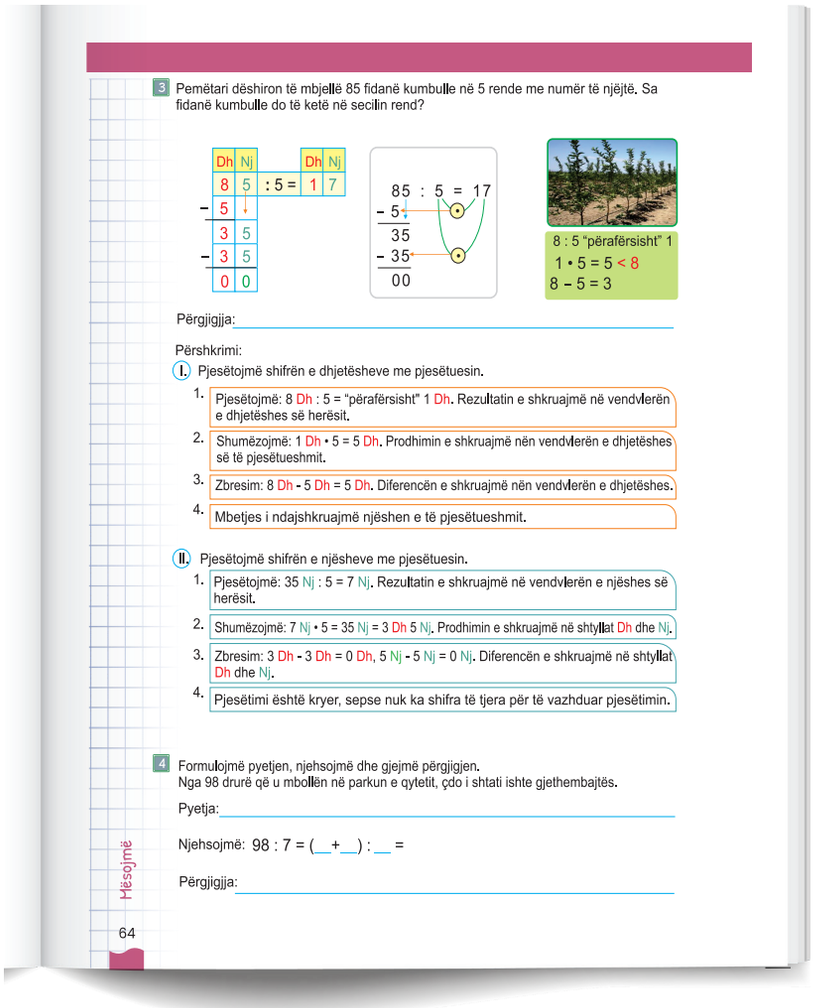

3 Pemëtari dëshiron të mbjellë 85 fidanë kumbulle në 5 rende me numër të njëjtë. Sa fidanë kumbulle do të ketë në secilin rend?

Dh	Nj		Dh	Nj
8	5	: 5 =	1	7
− 5				
3	5			
− 3	5			
0	0			

85 : 5 = 17
− 5
35
− 35
00

8 : 5 "përafërsisht" 1
1 • 5 = 5 < 8
8 − 5 = 3

Përgjigjja: _____

Përshkrimi:

I. Pjesëtojmë shifrën e dhjetësheve me pjesëtuesin.

1. Pjesëtojmë: 8 Dh : 5 = "përafërsisht" 1 Dh. Rezultatin e shkruajmë në vendvlerën e dhjetëshes së herësit.
2. Shumëzojmë: 1 Dh • 5 = 5 Dh. Prodhimin e shkruajmë nën vendvlerën e dhjetëshes së të pjesëtueshmit.
3. Zbresim: 8 Dh - 5 Dh = 5 Dh. Diferencën e shkruajmë nën vendvlerën e dhjetëshes.
4. Mbetjes i ndajshkruajmë njëshen e të pjesëtueshmit.

II. Pjesëtojmë shifrën e njësheve me pjesëtuesin.

1. Pjesëtojmë: 35 Nj : 5 = 7 Nj. Rezultatin e shkruajmë në vendvlerën e njëshes së herësit.
2. Shumëzojmë: 7 Nj • 5 = 35 Nj = 3 Dh 5 Nj. Prodhimin e shkruajmë në shtyllat Dh dhe Nj.
3. Zbresim: 3 Dh - 3 Dh = 0 Dh, 5 Nj - 5 Nj = 0 Nj. Diferencën e shkruajmë në shtyllat Dh dhe Nj.
4. Pjesëtimi është kryer, sepse nuk ka shifra të tjera për të vazhduar pjesëtimin.

4 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.
Nga 98 drurë që u mbollën në parkun e qytetit, çdo i shtati ishte gjethembajtës.

Pyetja: _____

Njehsojmë: 98 : 7 = (__+__) : __ =

Përgjigjja: _____

Mësojmë

64

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Në këtë fazë të orës, detyra e parë do të na rikujtojë se si realizohet pjesëtimi i një numri dyshifror me një numër njëshifror. Nga nxënësit kërkohet që të lexohet kjo pjesë dhe ta kuptojnë qartë se si është vepruar në këtë shembull.

Detyra 2 është problem matematikor, ku së pari duhet të realizohet shprehja numerike e pastaj nxënësit në shtyllë duhet ta kuptojnë realizimin e pjesëtimit.

Dh	Nj		Dh	Nj
3	6	: 3 =	1	2
− 3				
0	6			
−	6			
	0			

36 : 3 = 12
− 3
06
− 6
0

Nxënësit duhet ta ndjekin hap pas hapi përshkrimin e dhënë për këtë pjesëtim të numrave në libër, faqe 63.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shkëmbe një detyrë

Nxënësit udhëzohen që në dyshe të shkëmbejnë një detyrë me pjesëtim dhe ta zgjidhin atë. Zgjidhjet e detyrës diskutohen në dyshe pastaj me të gjithë klasën.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në kryerjen e pjesëtimit të numrave dyshifrorë me numër njëshifror duke përshkruar atë me fjalë.

Detyrë:

Njehsohet herësi i pesë numrave dyshifrorë me numër njëshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 123

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i numrave dyshifrorë me numër njëshifror (vazhdim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përshkruan pjesëtimin e numrave dyshifrorë me numër njëshifror;
- Gjen herësin e numrave dyshifrorë me numër njëshifror.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Meqenëse këtu fillojmë me një kapitull të ri, atëherë mësimdhënësi/ja bën një përsëritje të shkurtër lidhur me pjesëtimin e numrave dyshifrorë, më saktësisht me dhjetëshe të plota me numër njëshifror.

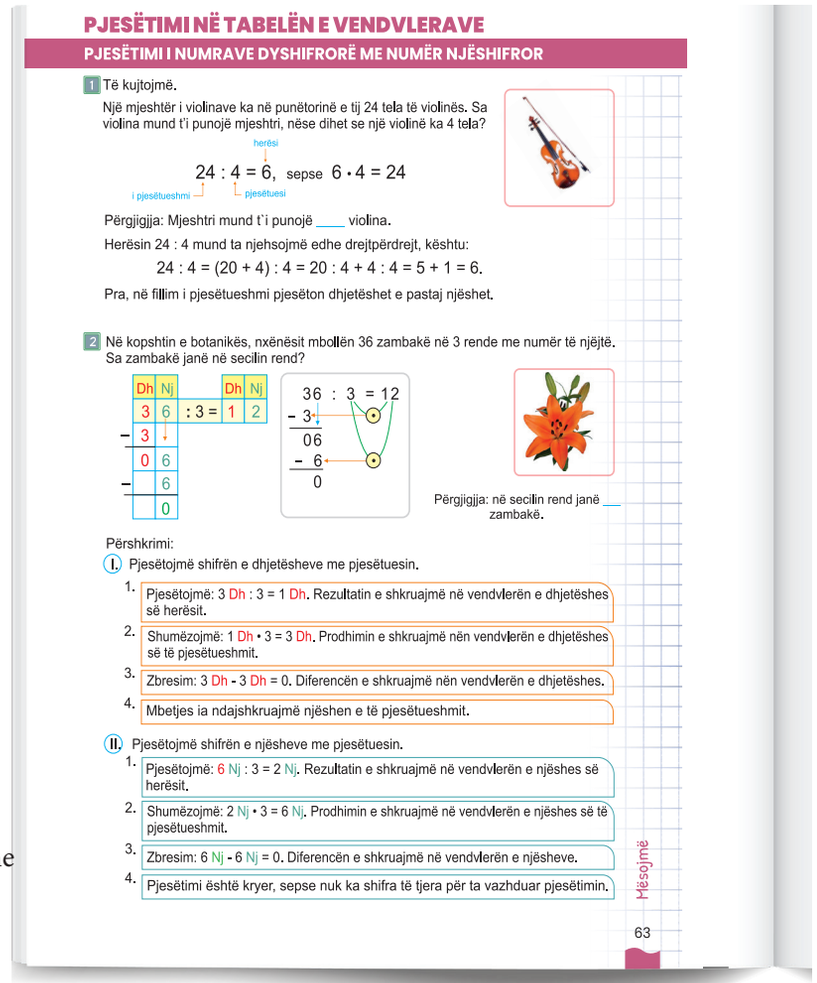

PJESËTIMI NË TABELËN E VENDVLERAVE

PJESËTIMI I NUMRAVE DYSHIFRORË ME NUMËR NJËSHIFROR

1 Të kujtojmë.

Një mjeshtër i violinave ka në punëtorinë e tij 24 tela të violinës. Sa violina mund t'i punojë mjeshtri, nëse dihet se një violinë ka 4 tela?

herësi

24 : 4 = 6, sepse 6 · 4 = 24

i pjesëtueshmi — pjesëtuesi

Përgjigjja: Mjeshtri mund t'i punojë ____ violina.

Herësin 24 : 4 mund ta njehsojmë edhe drejtpërdrejt, kështu:

24 : 4 = (20 + 4) : 4 = 20 : 4 + 4 : 4 = 5 + 1 = 6.

Pra, në fillim i pjesëtueshmi pjesëton dhjetëshet e pastaj njëshet.

2 Në kopshtin e botanikës, nxënësit mbollën 36 zambakë në 3 rende me numër të njëjtë. Sa zambakë janë në secilin rend?

Dh	Nj		Dh	Nj
3	6	: 3 =	1	2
− 3				
0	6			
−	6			
	0			

36 : 3 = 12
− 3
06
− 6
0

Përgjigjja: në secilin rend janë ___ zambakë.

Përshkrimi:

I. Pjesëtojmë shifrën e dhjetësheve me pjesëtuesin.

1. Pjesëtojmë: 3 Dh : 3 = 1 Dh. Rezultatin e shkruajmë në vendvlerën e dhjetëshes së herësit.
2. Shumëzojmë: 1 Dh · 3 = 3 Dh. Prodhimin e shkruajmë nën vendvlerën e dhjetëshes së të pjesëtueshmit.
3. Zbresim: 3 Dh - 3 Dh = 0. Diferencën e shkruajmë nën vendvlerën e dhjetëshes.
4. Mbetjes ia ndajshkruajmë njëshen e të pjesëtueshmit.

II. Pjesëtojmë shifrën e njësheve me pjesëtuesin.

1. Pjesëtojmë: 6 Nj : 3 = 2 Nj. Rezultatin e shkruajmë në vendvlerën e njëshes së herësit.
2. Shumëzojmë: 2 Nj · 3 = 6 Nj. Prodhimin e shkruajmë në vendvlerën e njëshes së të pjesëtueshmit.
3. Zbresim: 6 Nj - 6 Nj = 0. Diferencën e shkruajmë në vendvlerën e njëshes.
4. Pjesëtimi është kryer, sepse nuk ka shifra të tjera për ta vazhduar pjesëtimin.

Mësojmë

63

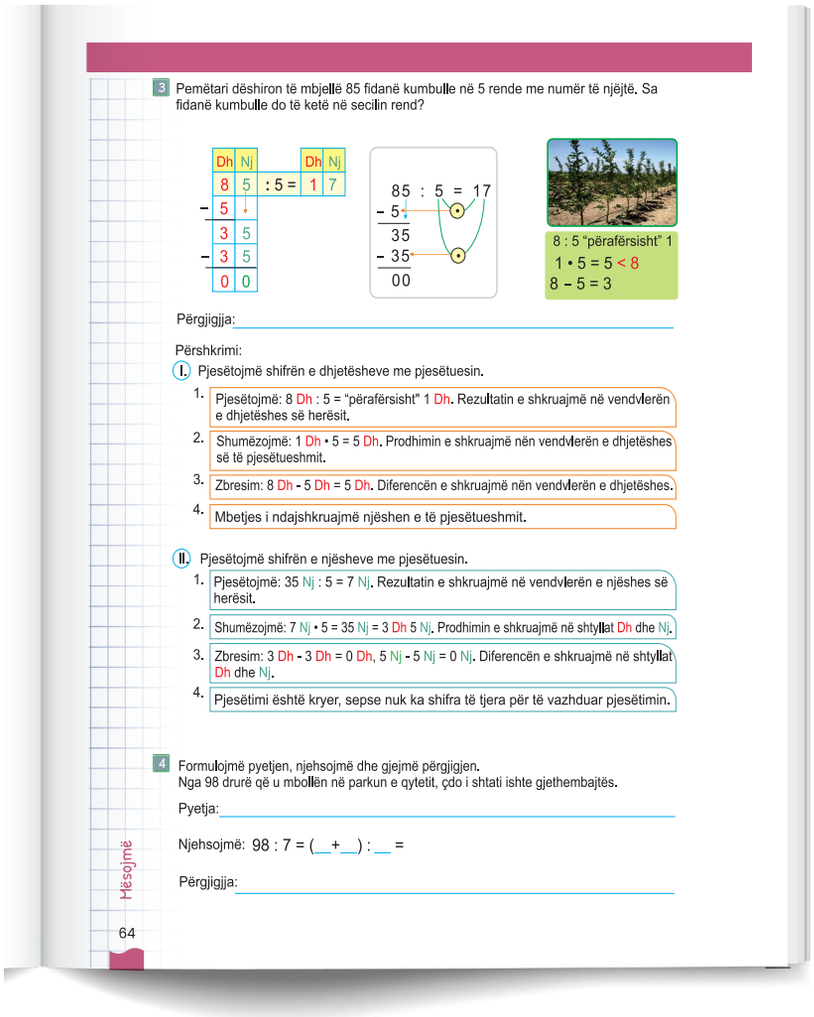

3 Pemëtari dëshiron të mbjellë 85 fidanë kumbulle në 5 rende me numër të njëjtë. Sa fidanë kumbulle do të ketë në secilin rend?

Dh	Nj		Dh	Nj
8	5	: 5 =	1	7
− 5				
3	5			
− 3	5			
0	0			

85 : 5 = 17
− 5
35
− 35
00

8 : 5 "përafërsisht" 1
1 • 5 = 5 < 8
8 − 5 = 3

Përgjigjja: _____

Përshkrimi:

I. Pjesëtojmë shifrën e dhjetësheve me pjesëtuesin.

1. Pjesëtojmë: 8 Dh : 5 = "përafërsisht" 1 Dh. Rezultatin e shkruajmë në vendvlerën e dhjetëshes së herësit.
2. Shumëzojmë: 1 Dh • 5 = 5 Dh. Prodhimin e shkruajmë nën vendvlerën e dhjetëshes së të pjesëtueshmit.
3. Zbresim: 8 Dh - 5 Dh = 5 Dh. Diferencën e shkruajmë nën vendvlerën e dhjetëshes.
4. Mbetjes i ndajshkruajmë njëshen e të pjesëtueshmit.

II. Pjesëtojmë shifrën e njësheve me pjesëtuesin.

1. Pjesëtojmë: 35 Nj : 5 = 7 Nj. Rezultatin e shkruajmë në vendvlerën e njëshes së herësit.
2. Shumëzojmë: 7 Nj • 5 = 35 Nj = 3 Dh 5 Nj. Prodhimin e shkruajmë në shtyllat Dh dhe Nj.
3. Zbresim: 3 Dh - 3 Dh = 0 Dh, 5 Nj - 5 Nj = 0 Nj. Diferencën e shkruajmë në shtyllat Dh dhe Nj.
4. Pjesëtimi është kryer, sepse nuk ka shifra të tjera për të vazhduar pjesëtimin.

4 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.
Nga 98 drurë që u mbollën në parkun e qytetit, çdo i shtati ishte gjethembajtës.

Pyetja: _____

Njehsojmë: 98 : 7 = (__+__) : __ =

Përgjigjja: _____

Mësojmë

64

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Në këtë fazë të orës, detyra e parë do të na rikujtojë se si realizohet pjesëtimi i një numri dyshifror me një numër njëshifror. Nga nxënësit kërkohet që të lexohet kjo pjesë dhe ta kuptojnë qartë se si është vepruar në këtë shembull.

Detyra 3 është problem matematikor, ku së pari duhet të realizohet shprehja numerike e pastaj nxënësit në shtyllë duhet ta kuptojnë realizimin e pjesëtimit.

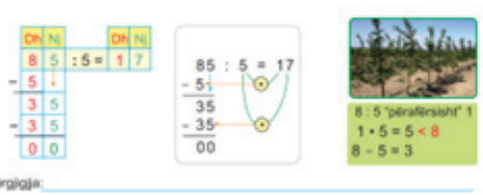

Nxënësit duhet ta ndjekin hap pas hapi përshkrimin e dhënë për këtë pjesëtim të numrave në libër, faqe 64.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Në këtë fazë të orës, mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit që në mënyrë individuale t'i përgjigjen zgjidhjes së detyrës 4 me fjalë. Ku së pari duhet të krijohet shprehja numerike e pastaj arrijmë deri te përgjigja e detyrës me fjalë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përshkrimin e pjesëtimit të numrave dyshifrorë me numër njëshifror dhe gjetjen e herësit të tyre.

Detyrë:

Të njehsohet herësi i pesë numrave dyshifrorë me numër njëshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 124

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i numrave dyshifrorë me numër njëshifror (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave dyshifrorë me një numër njëshifror;
- Zbaton pjesëtimin në problema me fjalë;
- Njehson vlerën e shprehjeve numerike të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Shkruhet në tabelë shprehja numerike 84:6. Nxënësit udhëzohen ta gjejnë herësin dhe zgjidhja diskutohet me gjithë klasën.

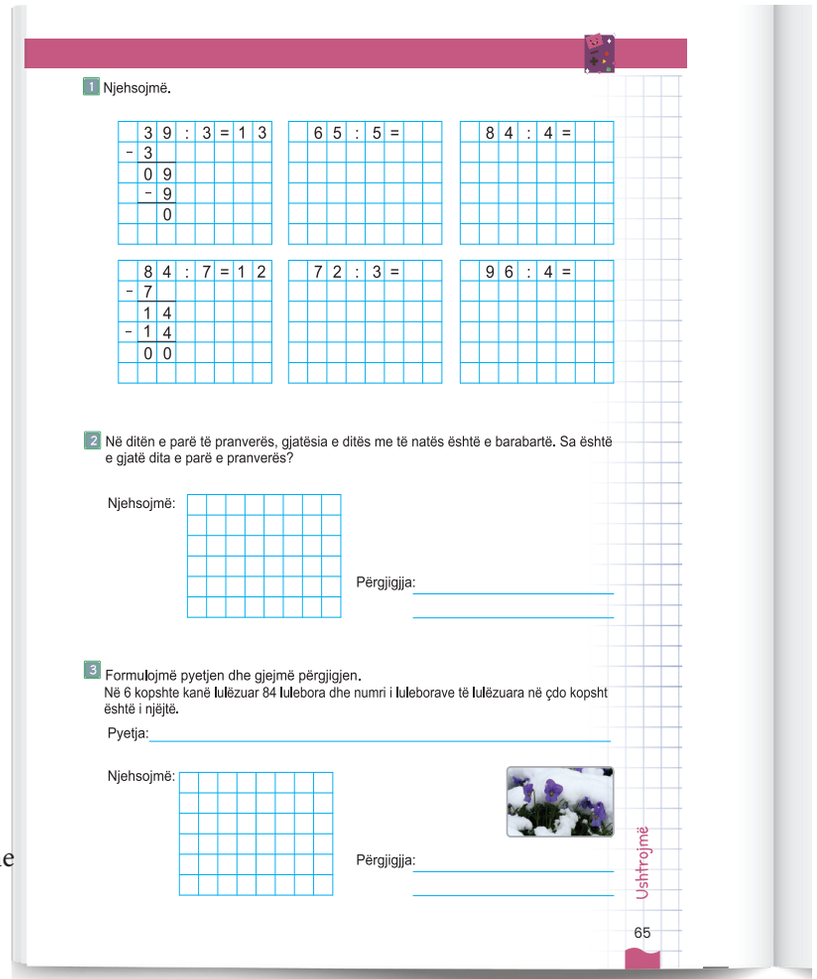
1 Njehsojmë.

39 : 3 = 13 −3 09 −9 0	65 : 5 =	84 : 4 =
84 : 7 = 12 −7 14 −14 00	72 : 3 =	96 : 4 =

2 Në ditën e parë të pranverës, gjatësia e ditës me të natës është e barabartë. Sa është e gjatë dita e parë e pranverës?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

3 Formulojmë pyetjen dhe gjejmë përgjigjen.
Në 6 kopshte kanë lulëzuar 84 lulebora dhe numri i luleborave të lulëzuara në çdo kopsht është i njëjtë.

Pyetja:

Njehsojmë:

Përgjigjja:

Ushtrojmë

65

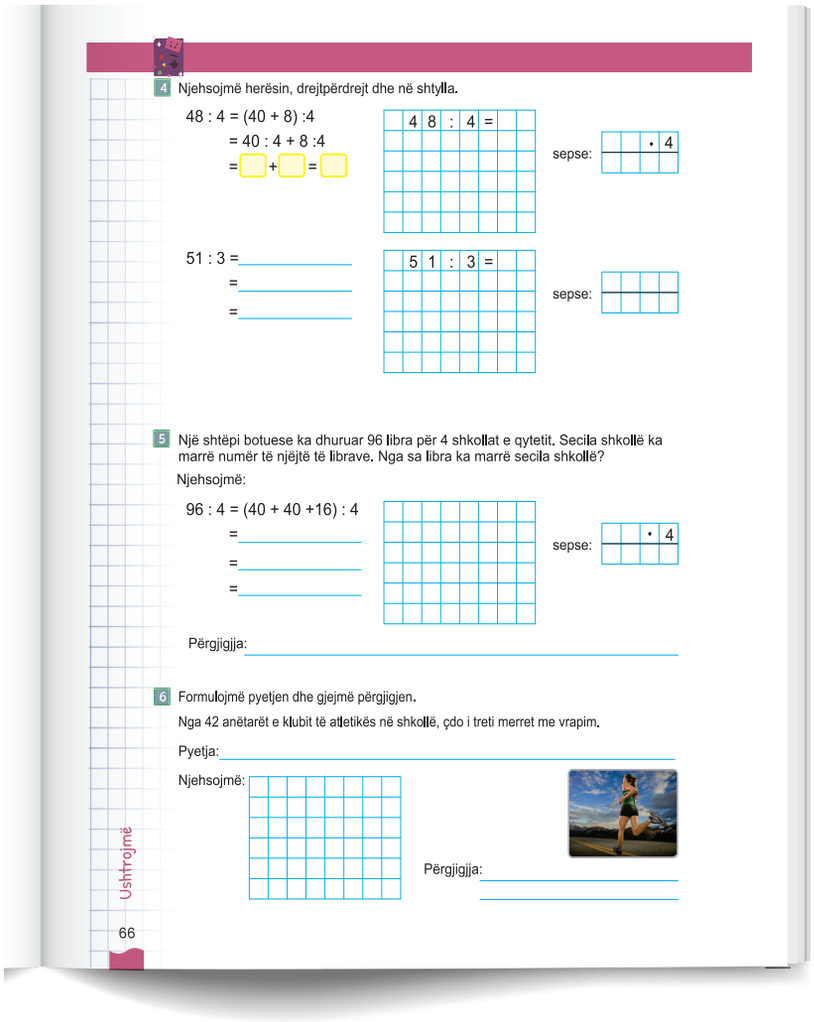

4 Njehsojmë herësin, drejtpërdrejt dhe në shtylla.

48 : 4 = (40 + 8) :4
= 40 : 4 + 8 :4
= ☐ + ☐ = ☐

4	8	:	4	=		

sepse: ☐☐ · 4

51 : 3 = _____
= _____
= _____

5	1	:	3	=		

sepse: ☐☐☐

5 Një shtëpi botuese ka dhuruar 96 libra për 4 shkollat e qytetit. Secila shkollë ka marrë numër të njëjtë të librave. Nga sa libra ka marrë secila shkollë?

Njehsojmë:

96 : 4 = (40 + 40 +16) : 4
= _____
= _____
= _____

sepse: ☐☐ · 4

Përgjigjja: _____

6 Formulojmë pyetjen dhe gjejmë përgjigjen.

Nga 42 anëtarët e klubit të atletikës në shkollë, çdo i treti merret me vrapim.

Pyetja: _____

Njehsojmë:

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

66

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur

Udhëzohen nxënësit të punojnë në mënyrë individuale në zgjidhjen e detyrës 1, faqe 65 në libër.

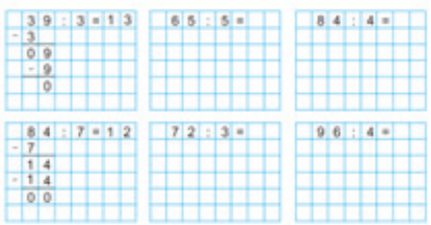

Detyrën 2, 3, 4 dhe 5 i ndajmë në katër grupe të nxënësve dhe secili grup do të zgjidhë njërën nga detyrat e caktuara nga mësimdhënësi/ja në afatin kohor të përcaktuar dhe pastaj e paraqesin në tabelë zgjidhjen e tyre.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Formo pyetje/ Gjej përgjigjen

Në këtë fazë të orës, mësimdhënësi/ja përsëri në formë të garës udhëzon nxënësit të zgjidhin detyrën 6, ku nga formulimi i detyrës nxënësit duhet të krijojnë pyetje, ta zgjidhin detyrën dhe të nxjerrin përgjigje.

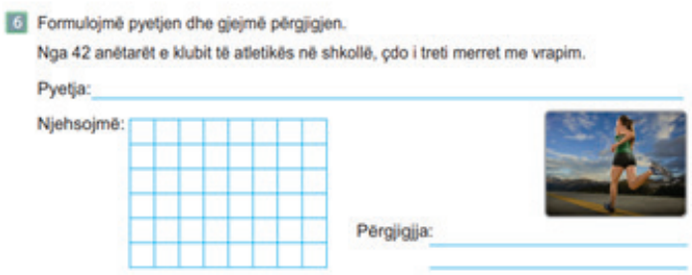

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për kryerjen e pjesëtimit të numrave dyshifrorë me numër njëshifror, zbatimin e pjesëtimit në problema me fjalë dhe njehsimin e vlerës së shprehjeve të dhëna numerike.

Detyrë:

Të njehsohet herësi i pesë numrave dyshifrorë me numër njëshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 125

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1; I.2; I.7; III.1; III.3; III.4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave treshifrorë me një numër njëshifror.

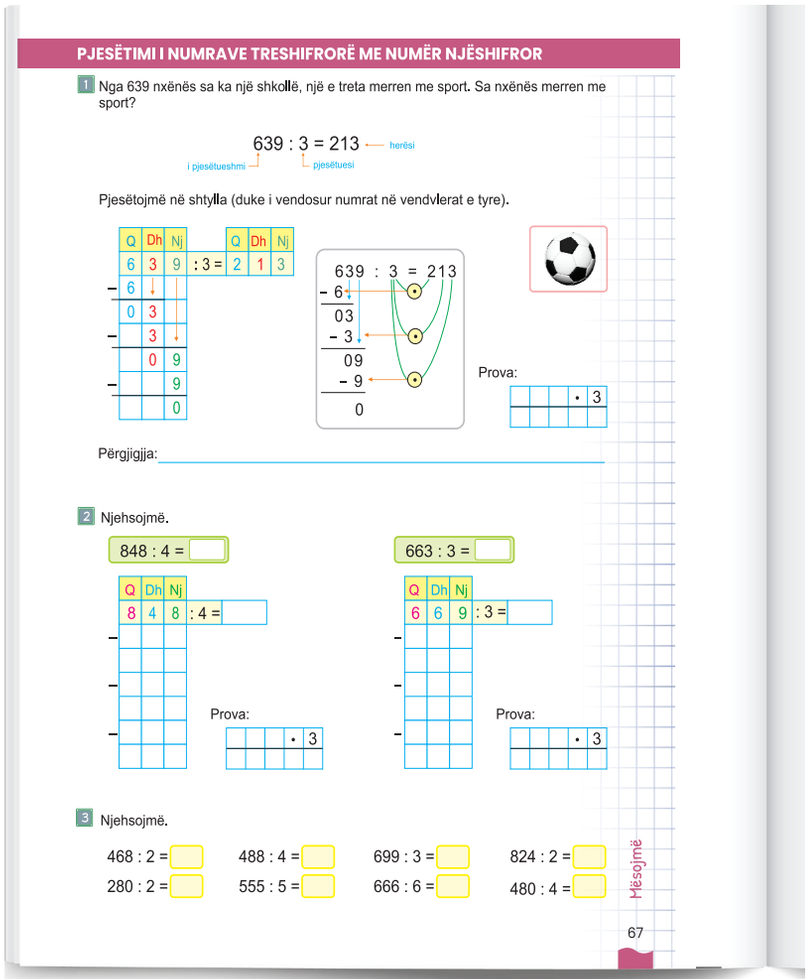
PJESËTIMI I NUMRAVE TRESHIFRORË ME NUMËR NJËSHIFROR

1 Nga 639 nxënës sa ka një shkollë, një e treta merren me sport. Sa nxënës merren me sport?

639 : 3 = 213 ← herësi
i pjesëtueshmi — pjesëtuesi

Pjesëtojmë në shtylla (duke i vendosur numrat në vendvlerat e tyre).

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj
6	3	9	: 3 =	2	1	3
− 6						
0	3					
−	3					
	0	9				
−		9				
		0				

639 : 3 = 213
− 6
03
− 3
09
− 9
0

Prova: · 3

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë.

848 : 4 =

Q	Dh	Nj	
8	4	8	: 4 =

Prova: · 3

663 : 3 =

Q	Dh	Nj	
6	6	9	: 3 =

Prova: · 3

3 Njehsojmë.

468 : 2 = 488 : 4 = 699 : 3 = 824 : 2 =
280 : 2 = 555 : 5 = 666 : 6 = 480 : 4 =

Mësojmë

67

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Nxënësve u kërkohet të gjejnë herësin e numrit dyshifror me një numër njëshifror.
Shembull: 84:4
Në mënyrë të rastësishme zgjidhet një nxënës të kryejë këtë llogaritje para klasës.

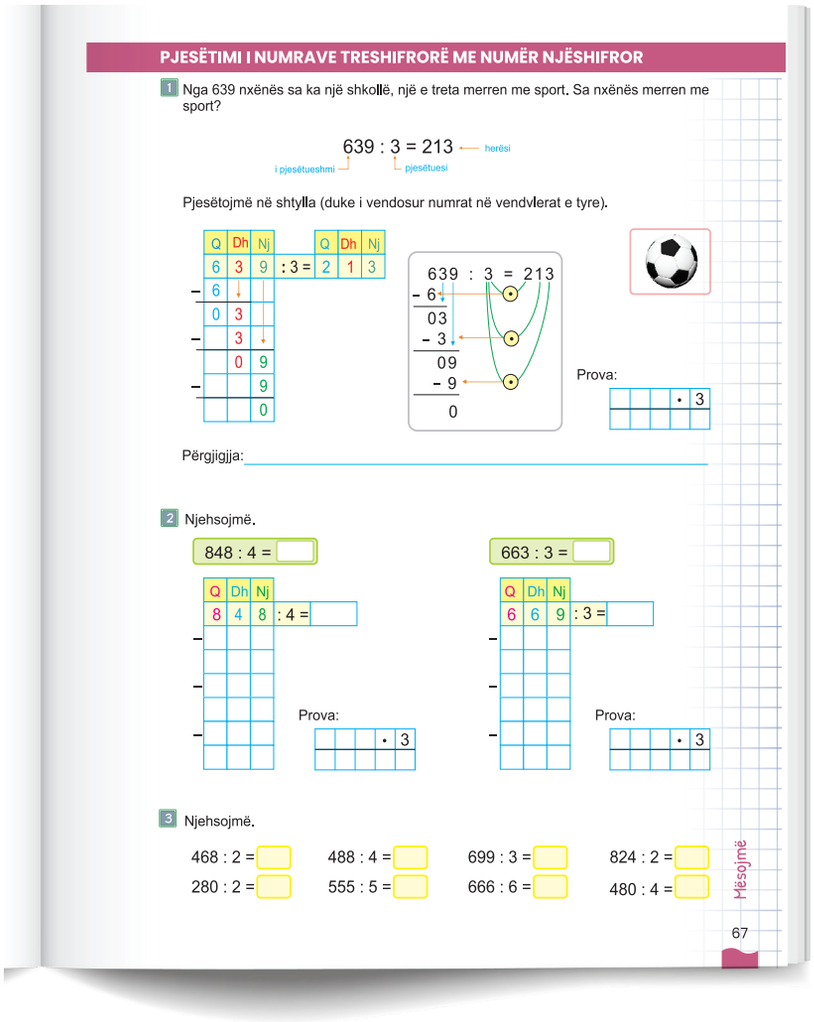

PJESËTIMI I NUMRAVE TRESHIFRORË ME NUMËR NJËSHIFROR

1 Nga 639 nxënës sa ka një shkollë, një e treta merren me sport. Sa nxënës merren me sport?

639 : 3 = 213 ← herësi
i pjesëtueshmi — pjesëtuesi

Pjesëtojmë në shtylla (duke i vendosur numrat në vendvlerat e tyre).

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj
6	3	9	: 3 =	2	1	3
− 6						
0	3					
−	3					
	0	9				
−		9				
		0				

639 : 3 = 213
− 6
03
− 3
09
− 9
0

Prova: · 3

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë.

848 : 4 =

Q	Dh	Nj	
8	4	8	: 4 =

Prova: · 3

663 : 3 =

Q	Dh	Nj	
6	6	9	: 3 =

Prova: · 3

3 Njehsojmë.

468 : 2 = 488 : 4 = 699 : 3 = 824 : 2 =
280 : 2 = 555 : 5 = 666 : 6 = 480 : 4 =

Mësojmë

67

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Shqyrtim i përbashkët

Në detyrën 1, nxënësit do të njoftohen me mënyrën e pjesëtimit të një numri treshifror me një numër njëshifror dhe normalisht do të bëjnë provën se a është realizuar mirë pjesëtimi.

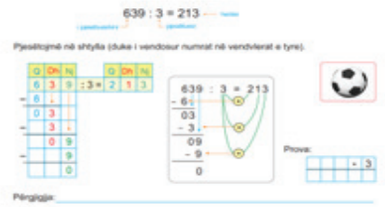

Pas sqarimit të pjesëtimit të një numri treshifror me një numër njëshifror bëjmë zgjidhjen e detyrës 2 në të njëjtën formë si në sqarimin e mësipërm.

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Lapsat në mes

Nxënësit udhëzohen që në grup të njehsojnë herësin e detyrave të dhëna. Pas njehsimit, nxënësit vendosin lapsin në mes. Brenda grupit, tërhiqet një laps dhe kërkohet nga nxënësi përgjegjës të tregojë ecurinë e gjetjes së herësit te detyra e dhënë.

468 : 2 = 488 : 4 = 699 : 3 = 824 : 2 =
280 : 2 = 555 : 5 = 666 : 6 = 480 : 4 =

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në kryerjen e numrave treshifrorë me numër njëshifror.

Detyrë:

Të njehsohet herësi i pesë numrave treshifrorë me numër njëshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 126

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Pjesëton numrat treshifrorë me numër njëshifror.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

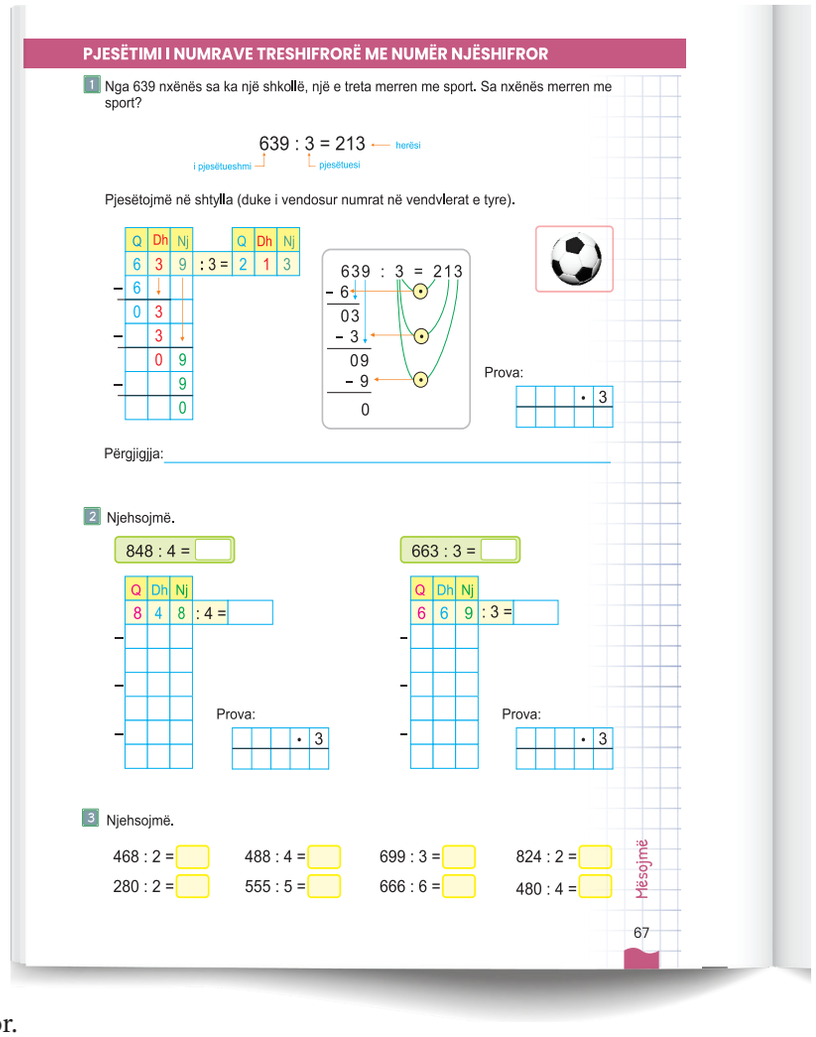

PJESËTIMI I NUMRAVE TRESHIFRORË ME NUMËR NJËSHIFROR

1 Nga 639 nxënës sa ka një shkollë, një e treta merren me sport. Sa nxënës merren me sport?

639 : 3 = 213 ← herësi
↑ i pjesëtueshmi ↑ pjesëtuesi

Pjesëtojmë në shtylla (duke i vendosur numrat në vendvlerat e tyre).

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj
6	3	9	: 3 =	2	1	3
− 6						
0	3					
−	3					
	0	9				
−		9				
		0				

639 : 3 = 213
− 6
03
− 3
09
− 9
0

Prova: · 3

Përgjigjja: _____

2 Njehsojmë.

848 : 4 =

Q	Dh	Nj	
8	4	8	: 4 =

Prova: · 3

663 : 3 =

Q	Dh	Nj	
6	6	9	: 3 =

Prova: · 3

3 Njehsojmë.

468 : 2 = 488 : 4 = 699 : 3 = 824 : 2 =
280 : 2 = 555 : 5 = 666 : 6 = 480 : 4 =

Mësojmë

67

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rikujtim i njohurive paraprake

Nxënësve u kërkohet ta gjejnë herësin e numrit 448:4. Pastaj zgjidhja diskutohet me gjithë klasën.

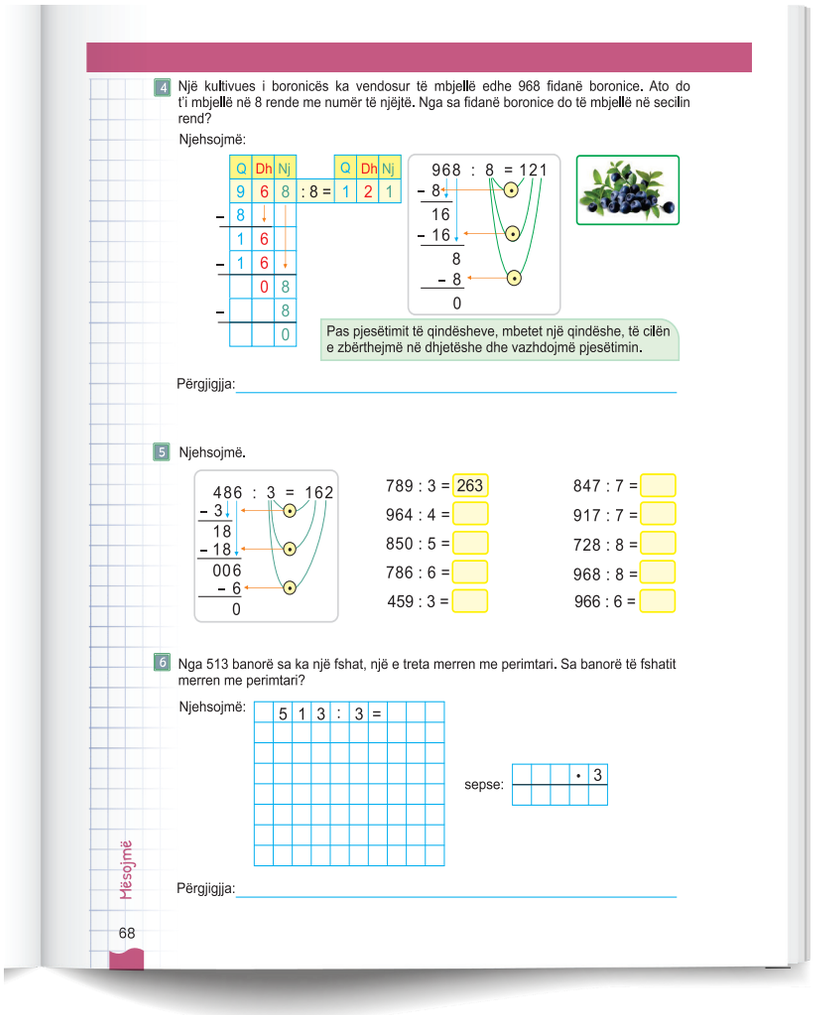

4 Një kultivues i boronicës ka vendosur të mbjellë edhe 968 fidanë boronice. Ato do t'i mbjellë në 8 rende me numër të njëjtë. Nga sa fidanë boronice do të mbjellë në secilin rend?

Njehsojmë:

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj
9	6	8	: 8 =	1	2	1
− 8						
1	6					
− 1	6					
	0	8				
−		8				
		0				

968 : 8 = 121
− 8
16
− 16
8
− 8
0

Pas pjesëtimit të qindësheve, mbetet një qindëshe, të cilën e zbërthejmë në dhjetëshe dhe vazhdojmë pjesëtimin.

Përgjigjja: _____

5 Njehsojmë.

486 : 3 = 162
− 3
18
− 18
006
− 6
0

789 : 3 = 263
964 : 4 = ____
850 : 5 = ____
786 : 6 = ____
459 : 3 = ____

847 : 7 = ____
917 : 7 = ____
728 : 8 = ____
968 : 8 = ____
966 : 6 = ____

6 Nga 513 banorë sa ka një fshat, një e treta merren me perimtari. Sa banorë të fshatit merren me perimtari?

Njehsojmë: 5 1 3 : 3 =

sepse: ____ · 3

Përgjigjja: _____

Hësojmë

68

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Shqyrtim i përbashkët

Në detyrën 4 nxënësit do të njoftohen me mënyrën e pjesëtimit të një numri treshifror me një numër njëshifror dhe normalisht do të bëjnë provën se a është realizuar mirë pjesëtimi.

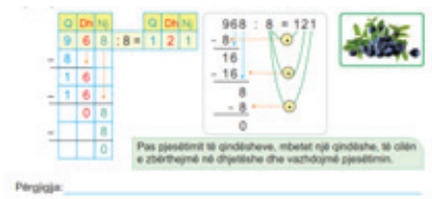

Pas sqarimit të pjesëtimit të një numri treshifror me një numër njëshifror bëjmë zgjidhjen e detyrës 5, në të njëjtën formë si në sqarimin e mësipërm.

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e orientuar

Mësimdhënësi/ja së bashku me nxënësit e zgjidhin detyrën 6 në tabelë, gjithnjë duke kujtuar metodën e realizimit të pjesëtimit të një numri treshifror me një numër njëshifror.

Njehsojmë: 5 1 3 : 3 =

sepse: ____ · 3

Përgjigjja: _____

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në pjesëtimin e numrave treshifrorë me numër njëshifror.

Detyrë:

Të njehsohet herësi i katër numrave treshifrorë me numër njëshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 127

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Pjesëton numrat treshifrorë me numër njëshifror.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në këtë fazë të orës, te detyra 7 ne rikujtojmë pjesëtimin e numrave treshifrorë me një numër njëshifror.

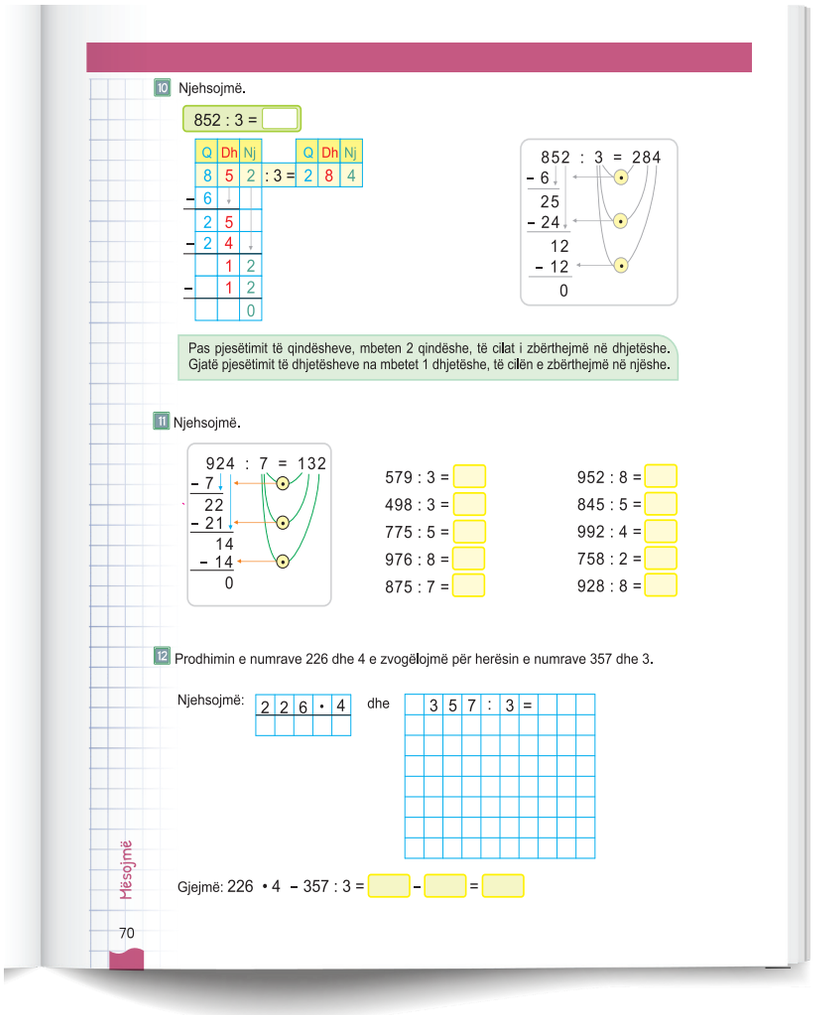

10 Njehsojmë.

852 : 3 =

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj
8	5	2	: 3 =	2	8	4
− 6						
2	5					
− 2	4					
	1	2				
−	1	2				
		0				

852 : 3 = 284
− 6
25
− 24
12
− 12
0

Pas pjesëtimit të qindësheve, mbeten 2 qindëshe, të cilat i zbërthejmë në dhjetëshe. Gjatë pjesëtimit të dhjetësheve na mbetet 1 dhjetëshe, të cilën e zbërthejmë në njëshe.

11 Njehsojmë.

924 : 7 = 132
− 7
22
− 21
14
− 14
0

579 : 3 =
498 : 3 =
775 : 5 =
976 : 8 =
875 : 7 =

952 : 8 =
845 : 5 =
992 : 4 =
758 : 2 =
928 : 8 =

12 Prodhimin e numrave 226 dhe 4 e zvogëlojmë për herësin e numrave 357 dhe 3.

Njehsojmë: 2 2 6 · 4 dhe 3 5 7 : 3 =

Gjejmë: 226 · 4 − 357 : 3 = − =

Hësojmë

70

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Pas sqarimit të pjesëtimit të një numri treshifror me një numër njëshifror, së bashku me nxënësit bëjmë zgjidhjen e detyrës 8, në të njejtën formë si në sqarimin e mësipërm në tabelë.

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj
6	7	2	: 6 =	1	1	2
− 6						
0	7					
−	6					
	1	2				
−	1	2				
		0				

· 3

234 : 2 =
642 : 3 =
472 : 4 =
565 : 5 =
896 : 8 =
651 : 3 =

354 : 3 =
864 : 4 =
951 : 3 =
642 : 6 =
874 : 2 =
945 : 3 =

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë në grupe

Nxënësit në grupe udhëzohen që të njehsojnë pjesëtimin përkatësisht shumëzimin e numrit treshifror me numër njëshifror.

Zgjidhja e saktë është në katrorin e parë 125, në të dytin 25, në të tretin 5 dhe në të fundit 1.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në pjesëtimin e numrave treshifrorë me numër njëshifror.

Detyrë:

Të njehsohet herësi i pesë numrave treshifrorë me numër njëshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Për mësuesin/en

Mësimi 128

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave treshifrorë me një numër njëshifror;
- Zbaton pjesëtimin në problema me fjalë;
- Njehson vlerën e shprehjeve numerike të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në këtë fazë të orës, te detyra 10 ne rikujtojmë pjesëtimin e numrave treshifrorë me një numër njëshifror.

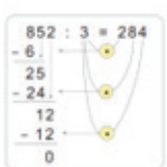

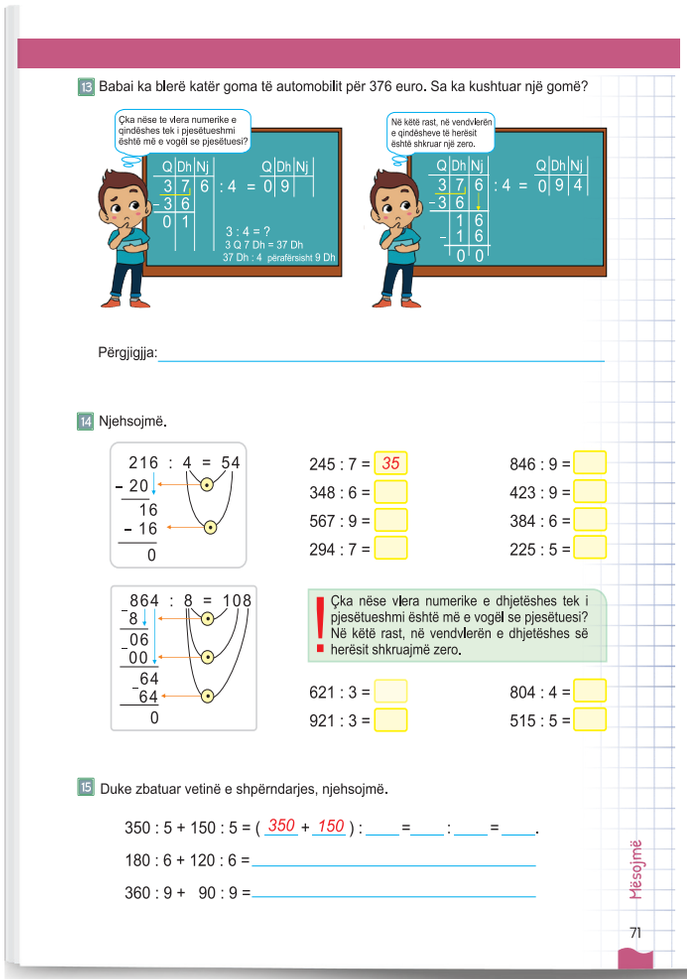

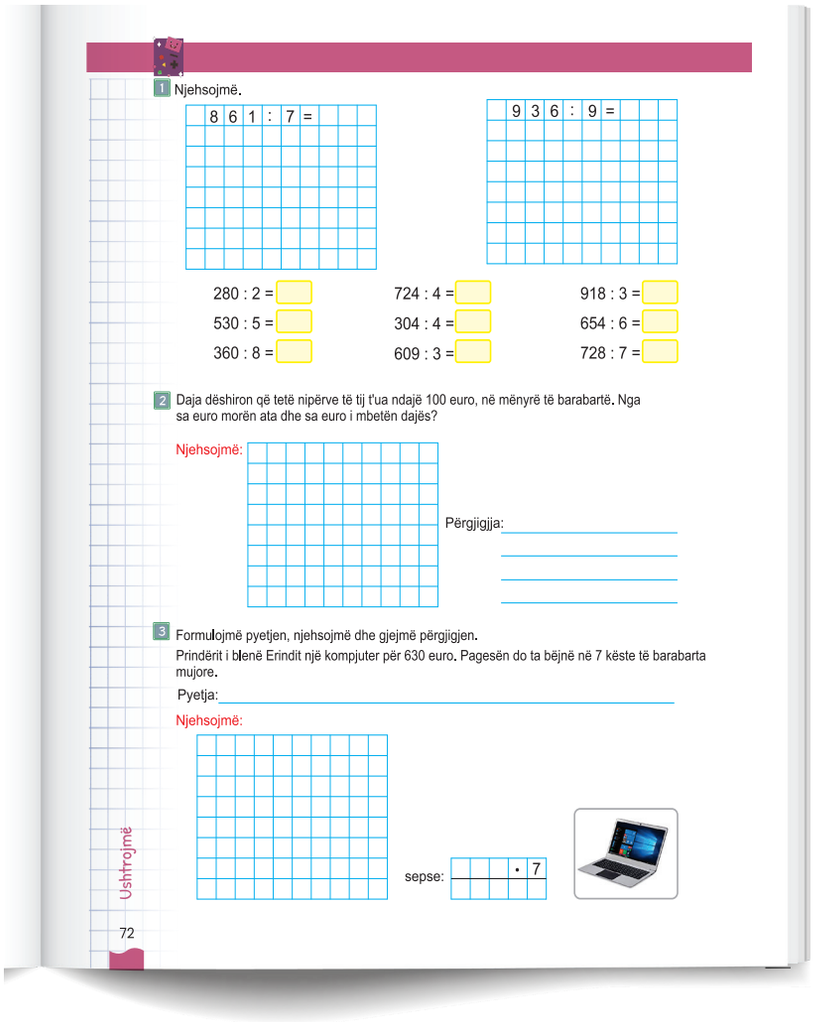

1 Njehsojmë.

8 6 1 : 7 =

9 3 6 : 9 =

280 : 2 = 724 : 4 = 918 : 3 =

530 : 5 = 304 : 4 = 654 : 6 =

360 : 8 = 609 : 3 = 728 : 7 =

2 Daja dëshiron që tetë nipërve të tij t'ua ndajë 100 euro, në mënyrë të barabartë. Nga sa euro morën ata dhe sa euro i mbetën dajës?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

3 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.

Prindërit i blenë Erindit një kompjuter për 630 euro. Pagesën do ta bëjnë në 7 këste të barabarta mujore.

Pyetja:

Njehsojmë:

sepse: · 7

Ushtrojmë

72

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur me mbikëqyrje

Pas sqarimit të pjesëtimit të një numri treshifror me një numër njëshifror, së bashku me nxënësit bëjmë zgjidhjen e detyrës 11, në të njëjtën formë si në sqarimin e mësipërm në tabelë.

924 : 7 = 132
− 7
22
− 21
14
− 14
0

579 : 3 =
498 : 3 =
775 : 5 =
976 : 8 =
875 : 7 =

952 : 8 =
845 : 5 =
992 : 4 =
758 : 2 =
928 : 8 =

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në dyshe

Nxënësit udhëzohen që të njehsojnë vlerën e shprehjes së dhënë. Pas njehsimit, nxënësit në dyshe kontrollojnë detyrën. Më pas zgjidhja e detyrës diskutohet me gjithë klasën.

Njehsojmë: 226 · 4 dhe 357 : 3 =

Gjejmë: 226 · 4 − 357 : 3 = − =

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në kryerjen e pjesëtimit të numrit treshifrorë me numër njëshifror, zbatimin e pjesëtimit në zgjidhjen e problemave me fjalë dhe njehsimin e vlerës së shprehjeve të dhëna numerike.

Detyrë:

Njehsohet herësi i pesë numrave treshifrorë me numër njëshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 129

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi i numrave treshifrorë me numër njëshifror (vazhdim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave treshifrorë me një numër njëshifror;
- Zbaton pjesëtimin në problema me fjalë;
- Njehson vlerën e shprehjeve numerike të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

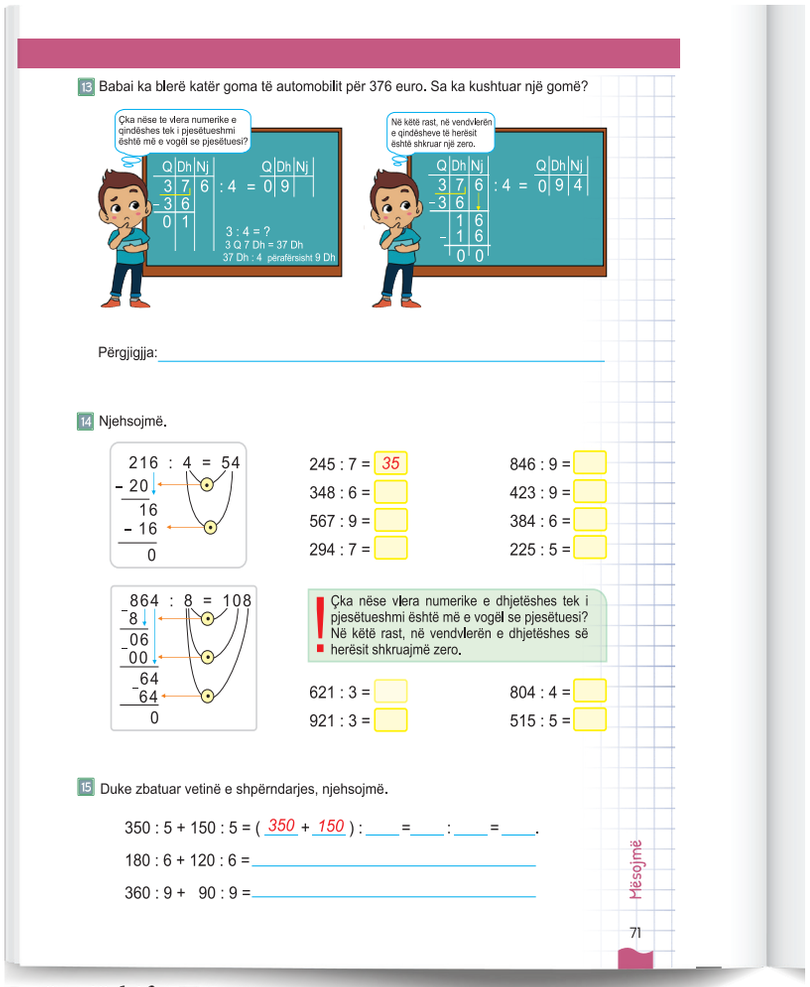
13 Babai ka blerë katër goma të automobilit për 376 euro. Sa ka kushtuar një gomë?

Çka nëse te vlera numerike e qindëshes tek i pjesëtueshmi është më e vogël se pjesëtuesi?

Në këtë rast, në vendvlerën e qindëshes të herësit është shkruar një zero.

Përgjigjja: _____

14 Njehsojmë.

216 : 4 = 54
- 20
16
- 16
0

245 : 7 = 35
348 : 6 = ____
567 : 9 = ____
294 : 7 = ____
846 : 9 = ____
423 : 9 = ____
384 : 6 = ____
225 : 5 = ____

864 : 8 = 108
- 8
06
- 00
64
- 64
0

Çka nëse vlera numerike e dhjetëshes tek i pjesëtueshmi është më e vogël se pjesëtuesi? Në këtë rast, në vendvlerën e dhjetëshes së herësit shkruajmë zero.

621 : 3 = ____
921 : 3 = ____
804 : 4 = ____
515 : 5 = ____

15 Duke zbatuar vetinë e shpërndarjes, njehsojmë.

350 : 5 + 150 : 5 = (350 + 150) : ____ = ____ : ____ = ____.
180 : 6 + 120 : 6 = _____
360 : 9 + 90 : 9 = _____

Mësojmë

71

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në këtë fazë të orës, te detyra 13 ne sqarojmë formën e pjesëtimit dhe nga nxënësit kërkojmë nga një përgjigje rreth detyrës së dhënë.

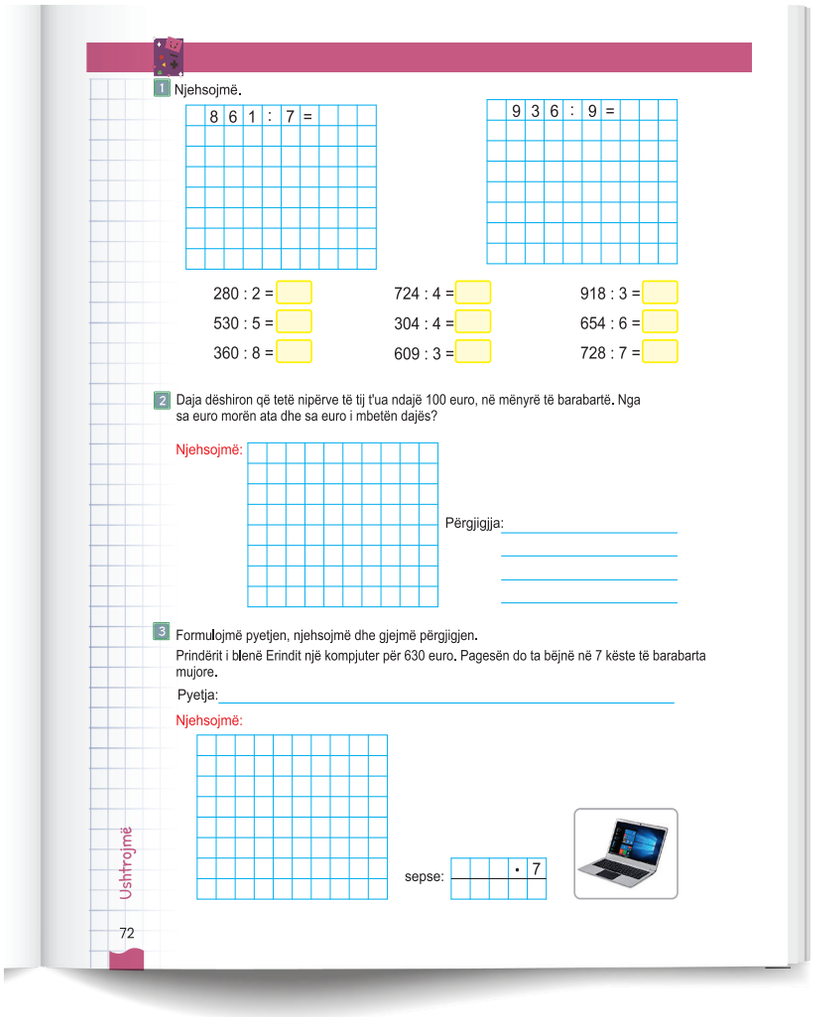

1 Njehsojmë.

8 6 1 : 7 =

9 3 6 : 9 =

280 : 2 = 724 : 4 = 918 : 3 =

530 : 5 = 304 : 4 = 654 : 6 =

360 : 8 = 609 : 3 = 728 : 7 =

2 Daja dëshiron që tetë nipërve të tij t'ua ndajë 100 euro, në mënyrë të barabartë. Nga sa euro morën ata dhe sa euro i mbetën dajës?

Njehsojmë:

Përgjigjja:

3 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.

Prindërit i blenë Erindit një kompjuter për 630 euro. Pagesën do ta bëjnë në 7 këste të barabarta mujore.

Pyetja:

Njehsojmë:

sepse: · 7

Ushtrojmë

72

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Shqyrtim i përbashkët

Pas sqarimit dhe marrjes së përgjigjes nga nxënësit, në këtë fazë të orës vazhdojmë me zgjidhjen e detyrës 14.

216 : 4 = 54

245 : 7 = 35 846 : 9 =

348 : 6 = 423 : 9 =

567 : 9 = 384 : 6 =

294 : 7 = 225 : 5 =

864 : 8 = 108

Çka nëse vlera numerike e dhjetëshes tek i pjesëtueshmi është më e vogël se pjesëtuesi? Në këtë rast, në vendvlerën e dhjetëshes së herësit shkruajmë zero.

621 : 3 = 804 : 4 =

921 : 3 = 515 : 5 =

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e pavarur

Në këtë fazë të orës, mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit që duke zbatuar vetinë e shpërndarjes të bëjnë zgjidhjen e detyrës 15.

350 : 5 + 150 : 5 = (350 + 150) : ___ = ___ : ___ = ___.

180 : 6 + 120 : 6 = _____

360 : 9 + 90 : 9 = _____

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në krahasimin e numrave dyshifrorë në mes vete, renditjen e numrave në formë të drejtë nga më i vogli te më i madhi si dhe për paraqitjen e paraardhësit dhe pasardhësit të numrave deri në 100.

Detyrë:

Detyrat 2 dhe 3 (faqe 72).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 130

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi me mbetje

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave me mbetje;
- Zbaton rregullën që mbetja çdo herë është më e vogël se pjesëtuesi;
- Njehson vlerën e shprehjeve numerike të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Nxënësit pyeten:
Si quhen numrat që marrin pjesë në pjesëtim? (I pjesëtueshmi, pjesëtuesi dhe herësi).
Te shprehja 32:8=4, cili është herësi? (Numri 4).
Po pjesëtuesi? (Numri 8).
Po i pjesëtueshmi? (Numri 32).

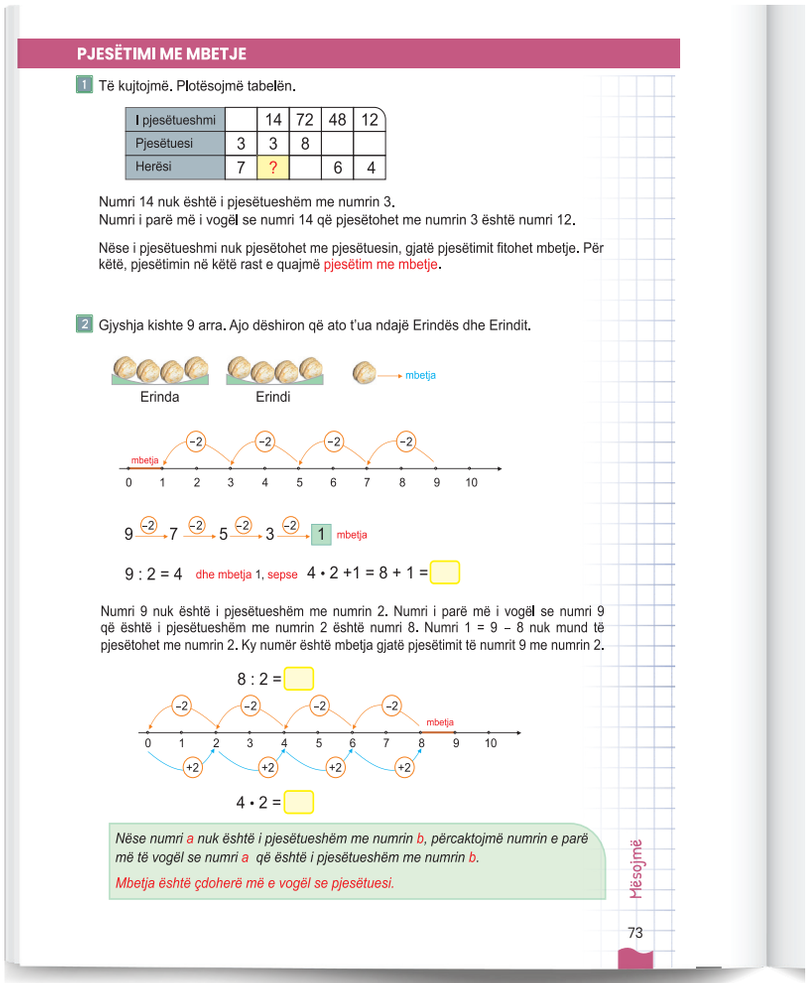

PJESËTIMI ME MBETJE

1 Të kujtojmë. Plotësojmë tabelën.

I pjesëtueshmi		14	72	48	12
Pjesëtuesi	3	3	8		
Herësi	7	?		6	4

Numri 14 nuk është i pjesëtueshëm me numrin 3.
Numri i parë më i vogël se numri 14 që pjesëtohet me numrin 3 është numri 12.

Nëse i pjesëtueshmi nuk pjesëtohet me pjesëtuesin, gjatë pjesëtimit fitohet mbetje. Për këtë, pjesëtimin në këtë rast e quajmë pjesëtim me mbetje.

2 Gjyshja kishte 9 arra. Ajo dëshiron që ato t'ua ndajë Erindës dhe Erindit.

Erinda Erindi mbetja

mbetja -2 -2 -2 -2
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9 -2→ 7 -2→ 5 -2→ 3 -2→ 1 mbetja

9 : 2 = 4 dhe mbetja 1, sepse 4 · 2 +1 = 8 + 1 =

Numri 9 nuk është i pjesëtueshëm me numrin 2. Numri i parë më i vogël se numri 9 që është i pjesëtueshëm me numrin 2 është numri 8. Numri 1 = 9 – 8 nuk mund të pjesëtohet me numrin 2. Ky numër është mbetja gjatë pjesëtimit të numrit 9 me numrin 2.

8 : 2 =

-2 -2 -2 -2 mbetja
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
+2 +2 +2 +2

4 · 2 =

Nëse numri a nuk është i pjesëtueshëm me numrin b, përcaktojmë numrin e parë më të vogël se numri a që është i pjesëtueshëm me numrin b.

Mbetja është çdoherë më e vogël se pjesëtuesi.

Mësojmë

73

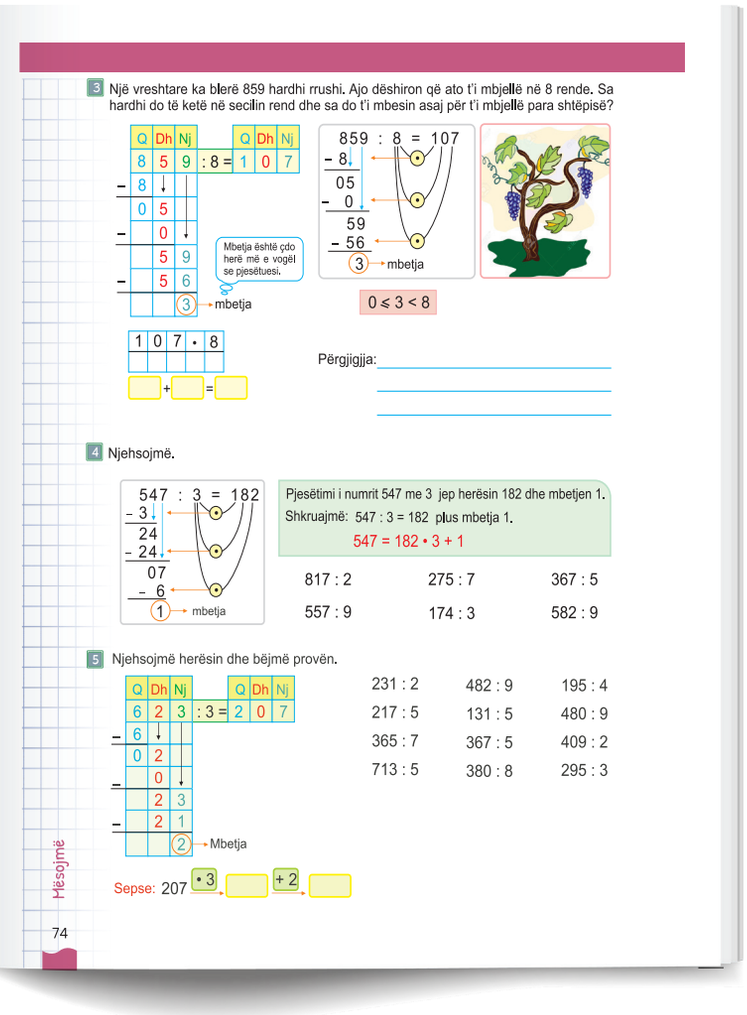

3 Një vreshtare ka blerë 859 hardhi rrushi. Ajo dëshiron që ato t'i mbjellë në 8 rende. Sa hardhi do të ketë në secilin rend dhe sa do t'i mbesin asaj për t'i mbjellë para shtëpisë?

Q Dh Nj : 8 = Q Dh Nj
8 5 9 : 8 = 1 0 7
− 8
0 5
− 0
5 9
− 5 6
3 → mbetja

Mbetja është çdo herë më e vogël se pjesëtuesi.

859 : 8 = 107
− 8
05
− 0
59
− 56
3 → mbetja

0 ≤ 3 < 8

1 0 7 • 8
+ =

Përgjigjja:

4 Njehsojmë.

547 : 3 = 182
− 3
24
− 24
07
− 6
1 → mbetja

Pjesëtimi i numrit 547 me 3 jep herësin 182 dhe mbetjen 1.
Shkruajmë: 547 : 3 = 182 plus mbetja 1.
547 = 182 • 3 + 1

817 : 2 275 : 7 367 : 5
557 : 9 174 : 3 582 : 9

5 Njehsojmë herësin dhe bëjmë provën.

Q Dh Nj : 3 = Q Dh Nj
6 2 3 : 3 = 2 0 7
− 6
0 2
− 0
2 3
− 2 1
2 → Mbetja

231 : 2 482 : 9 195 : 4
217 : 5 131 : 5 480 : 9
365 : 7 367 : 5 409 : 2
713 : 5 380 : 8 295 : 3

Sepse: 207 • 3 + 2

Hësojmë

74

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Vazhdojmë mësimin me detyrën 1 ku kërkohet nga nxënësit që duke kujtuar pjesëtimin dhe shumëzimin të plotësojnë tabelën.

I pjesëtueshmi		14	72	48	12
Pjesëtuesi	3	3	8		
Herësi	7	?		6	4

Pas plotësimit të tabelës nxënësve u kërkohet të sqarojnë përse në rastin e pjesëtimit 14 : 3 nuk kemi numër të plotë si në rastet e tjera.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim i përbashkët

Mësimdhënësi/ja vazhdon me zgjidhjen e detyrës 2 së bashku me nxënësit duke kujtuar se nuk kemi vetëm pjesëtim me herës të plotë por kemi edhe pjesëtim me mbetje.

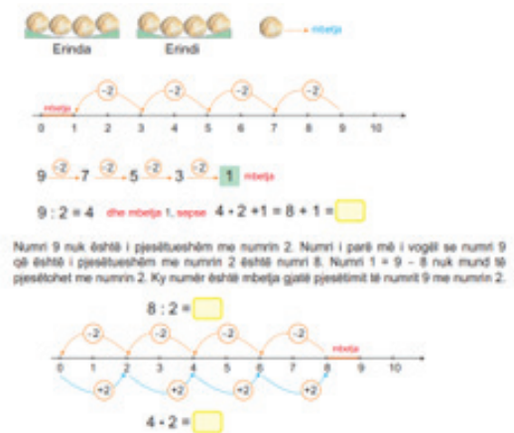

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në krahasimin e numrave dyshifrorë në mes vete, renditjen e numrave në formë të drejtë nga më i vogli te më i madhi si dhe për paraqitjen e paraardhësit dhe pasardhësit të numrave deri në 100.

Detyrë:

Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 2.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 131

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi me mbetje (vazhdim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave me mbetje;
- Zbaton rregullën që mbetja çdo herë është më e vogël se pjesëtuesi;
- Njehson vlerën e shprehjeve numerike të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimtari e orientuar

Në këtë fazë të orës, para nxënësve sqarojmë detyrën 3 të nxjerrë nga problema me fjalë.

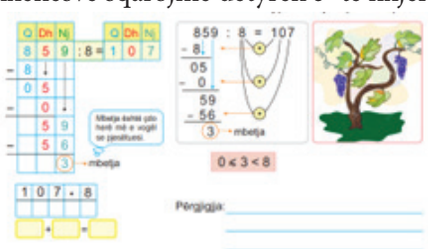

Në fund të detyrës nxënësit duhet të japin përgjigje për pyetjen e dhënë.

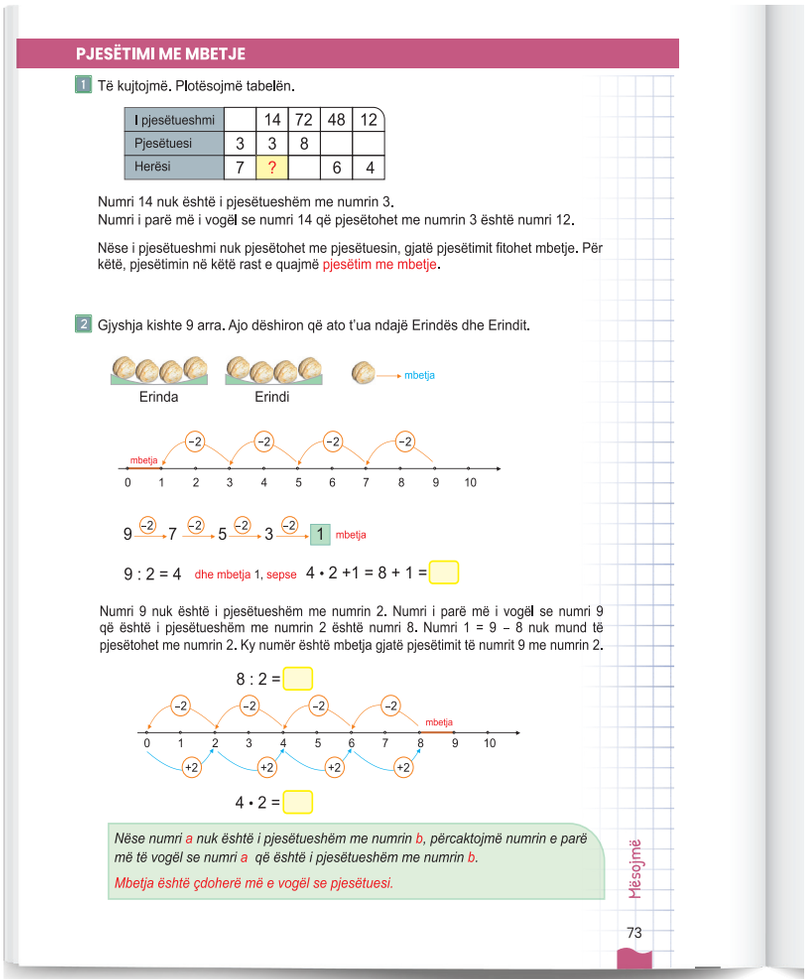
PJESËTIMI ME MBETJE

1 Të kujtojmë. Plotësojmë tabelën.

I pjesëtueshmi		14	72	48	12
Pjesëtuesi	3	3	8		
Herësi	7	?		6	4

Numri 14 nuk është i pjesëtueshëm me numrin 3.
Numri i parë më i vogël se numri 14 që pjesëtohet me numrin 3 është numri 12.

Nëse i pjesëtueshmi nuk pjesëtohet me pjesëtuesin, gjatë pjesëtimit fitohet mbetje. Për këtë, pjesëtimin në këtë rast e quajmë pjesëtim me mbetje.

2 Gjyshja kishte 9 arra. Ajo dëshiron që ato t'ua ndajë Erindës dhe Erindit.

Erinda Erindi mbetja

mbetja -2 -2 -2 -2
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9 -2→ 7 -2→ 5 -2→ 3 -2→ 1 mbetja

9 : 2 = 4 dhe mbetja 1, sepse 4 · 2 +1 = 8 + 1 =

Numri 9 nuk është i pjesëtueshëm me numrin 2. Numri i parë më i vogël se numri 9 që është i pjesëtueshëm me numrin 2 është numri 8. Numri 1 = 9 – 8 nuk mund të pjesëtohet me numrin 2. Ky numër është mbetja gjatë pjesëtimit të numrit 9 me numrin 2.

8 : 2 =

-2 -2 -2 -2 mbetja
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
+2 +2 +2 +2

4 · 2 =

Nëse numri a nuk është i pjesëtueshëm me numrin b, përcaktojmë numrin e parë më të vogël se numri a që është i pjesëtueshëm me numrin b.

Mbetja është çdoherë më e vogël se pjesëtuesi.

Mësojmë

73

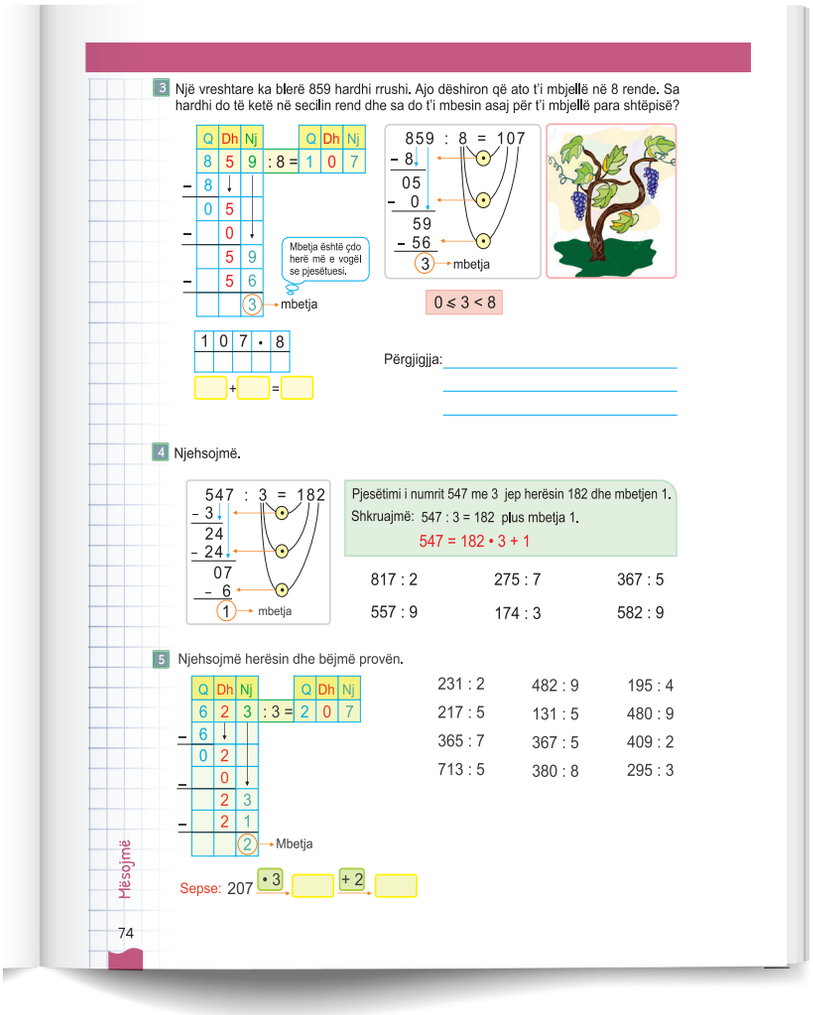

3 Një vreshtare ka blerë 859 hardhi rrushi. Ajo dëshiron që ato t'i mbjellë në 8 rende. Sa hardhi do të ketë në secilin rend dhe sa do t'i mbesin asaj për t'i mbjellë para shtëpisë?

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj
8	5	9	: 8 =	1	0	7
− 8						
0	5					
−	0					
	5	9				
−	5	6				
		3	→ mbetja			

Mbetja është çdo herë më e vogël se pjesëtuesi.

859 : 8 = 107
− 8
05
− 0
59
− 56
3 → mbetja

0 ≤ 3 < 8

1	0	7	•	8

□ + □ = □

Përgjigjja: _____

4 Njehsojmë.

547 : 3 = 182
− 3
24
− 24
07
− 6
1 → mbetja

Pjesëtimi i numrit 547 me 3 jep herësin 182 dhe mbetjen 1.
Shkruajmë: 547 : 3 = 182 plus mbetja 1.
547 = 182 • 3 + 1

817 : 2	275 : 7	367 : 5
557 : 9	174 : 3	582 : 9

5 Njehsojmë herësin dhe bëjmë provën.

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj
6	2	3	: 3 =	2	0	7
− 6						
0	2					
−	0					
	2	3				
−	2	1				
		2	→ Mbetja			

231 : 2	482 : 9	195 : 4
217 : 5	131 : 5	480 : 9
365 : 7	367 : 5	409 : 2
713 : 5	380 : 8	295 : 3

Sepse: 207 • 3 □ + 2 □

Hësojmë

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e orientuar dhe e pavarur

Pas sqarimit të pjesëtimit me mbetje, mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit të zgjidhin detyrën 4 në mënyrë individuale duke u bazuar te shembulli i mësipërm.

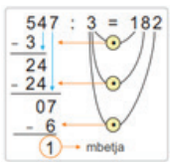

Pjesëtimi i numrit 547 me 3 jep herësin 182 dhe mbetjen 1.
Shkruajmë: 547 : 3 = 182 plus mbetja 1.
547 = 182 • 3 + 1

817 : 2	275 : 7	367 : 5
557 : 9	174 : 3	582 : 9

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e pavarur

Mësimdhënësi/ja vazhdon me zgjidhjen e detyrës 5 në formë grupore ku secili grup do të zgjidh nga 3 pjesëtime të numrave të caktuara nga mësimdhënësi/ja. Pastaj zgjidhjet do të paraqiten në tabelë.

Q	Dh	Nj		Q	Dh	Nj
6	2	3	: 3 =	2	0	7
− 6						
0	2					
−	0					
	2	3				
−	2	1				
		2	→ Mbetja			

Sepse: 207 • 3 □ + 2 □

231 : 2	482 : 9	195 : 4
217 : 5	131 : 5	480 : 9
365 : 7	367 : 5	409 : 2
713 : 5	380 : 8	295 : 3

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në krahasimin e numrave dyshifrorë në mes vete, renditjen e numrave në formë të drejtë nga më i vogli te më i madhi si dhe për paraqitjen e paraardhësit dhe pasardhësit të numrave deri në 100.

Detyrë:

Të njehsohet herësi i pesë numrave treshifrorë me numër njëshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 132

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

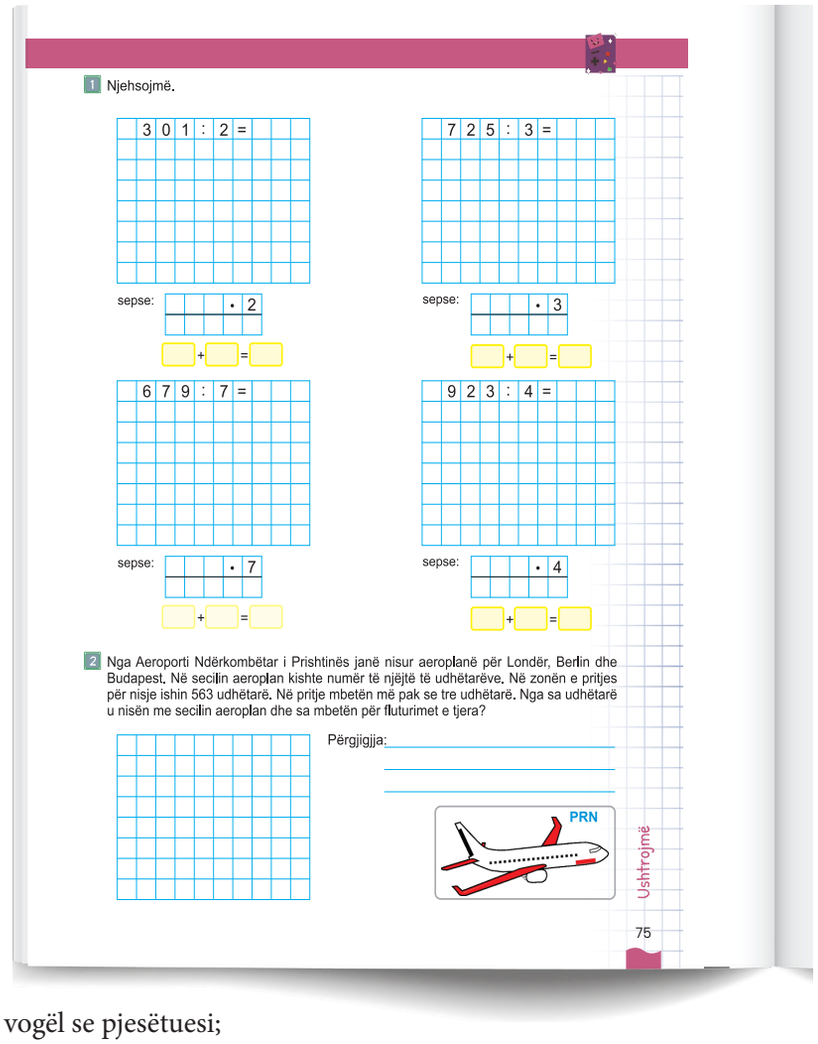
1 Njehsojmë.

301 : 2 =

sepse: · 2

+ =

725 : 3 =

sepse: · 3

+ =

679 : 7 =

sepse: · 7

+ =

923 : 4 =

sepse: · 4

+ =

2 Nga Aeroporti Ndërkombëtar i Prishtinës janë nisur aeroplanë për Londër, Berlin dhe Budapest. Në secilin aeroplan kishte numër të njëjtë të udhëtarëve. Në zonën e pritjes për nisje ishin 563 udhëtarë. Në pritje mbetën më pak se tre udhëtarë. Nga sa udhëtarë u nisën me secilin aeroplan dhe sa mbetën për fluturimet e tjera?

Përgjigjja:

PRN

Ushtrojmë

75

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pjesëtimi me mbetje (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave me mbetje;
- Zbaton rregullën që mbetja çdo herë është më e vogël se pjesëtuesi;
- Njehson vlerën e shprehjeve numerike të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimtari e orientuar

Në pjesën hyrëse të mësimit, mësimdhënësi/ja përcakton katër nxënës që në katër pjesët e tabelës njëkohësisht t'i zgjidhin detyrat e mëposhtme.

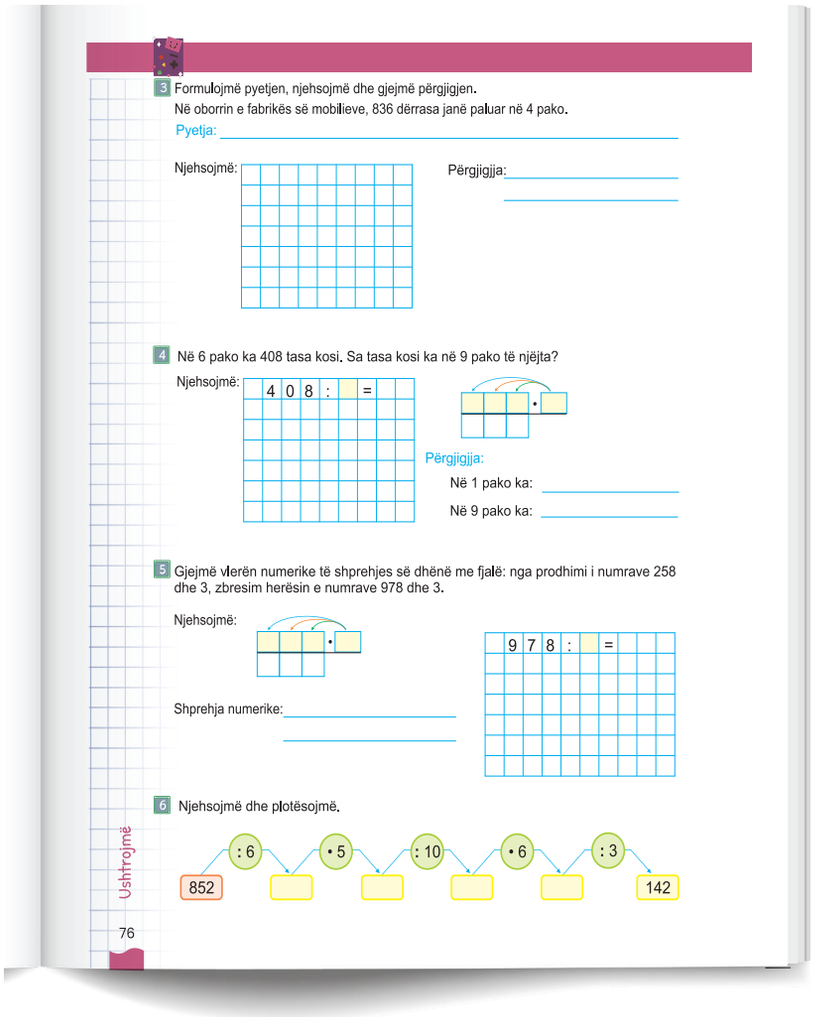

3 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.
Në oborrin e fabrikës së mobilieve, 836 dërrasa janë paluar në 4 pako.
Pyetja: _____
Njehsojmë: Përgjigjja: _____

4 Në 6 pako ka 408 tasa kosi. Sa tasa kosi ka në 9 pako të njëjta?
Njehsojmë: 4 0 8 : = ·
Përgjigjja:
Në 1 pako ka: _____
Në 9 pako ka: _____

5 Gjejmë vlerën numerike të shprehjes së dhënë me fjalë: nga prodhimi i numrave 258 dhe 3, zbresim herësin e numrave 978 dhe 3.
Njehsojmë: ·
Shprehja numerike: _____
9 7 8 : =

6 Njehsojmë dhe plotësojmë.
852 → : 6 → • 5 → : 10 → • 6 → : 3 → 142

Ushtrojmë
76

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Punë në grupe

Klasa e ndarë në katër grupe fillojnë zgjidhjen e detyrave 2, 3, 4 dhe 5 dhe të njëjtat detyra pas një kohë prej 10 minutash fillojnë zgjidhjen e tyre në tabelë për të parë se a janë zgjidhur në mënyrë të saktë këto detyra.

2 Nga Aeroporti Ndërkombëtar i Prishtinës janë nisur aeroplanë për Londër, Berlin dhe Budapest. Në secilin aeroplan kishte numër të njëjtë të udhëtarëve. Në zonën e pritjes për nisje ishin 563 udhëtarë. Në pritje mbetën më pak se tre udhëtarë. Nga sa udhëtarë u nisën me secilin aeroplan dhe sa mbetën për fluturimet e tjera?

3 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.
Në oborrin e fabrikës së mobilieve, 836 dërrasa janë paluar në 4 pako.

4 Në 6 pako ka 408 tasa kosi. Sa tasa kosi ka në 9 pako të njëjta?

Gjejmë vlerën numerike të shprehjes së dhënë me fjalë: nga prodhimi i numrave 258 dhe 3, zbresim herësin e numrave 978 dhe 3.

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Shqyrtim i përbashkët

Mësimdhënësi/ja bashkë me nxënësin e zgjidhin detyrën 6 në tabelë dhe mësimdhënësi/ja sipas nevojës bën sqarimin e detyrës.

852 → : 6 → • 5 → : 10 → • 6 → : 3 → 142

Në fund të detyrës kërkohet nga nxënësit të shënojnë në libër zgjidhjen e saktë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në pjesëtimin e numrave treshifrorë me njëshifrorë me mbetje.

Detyrë:

Të punohet herësi i pesë numrave treshifrorë me numër njëshifror.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 133

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shprehjet me dy veprime

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave treshifrorë, dyshifrorë me numër njëshifror;
- Zgjidh problemat me fjalë;
- Njehson vlerën e shprehjeve numerike të dhëna.

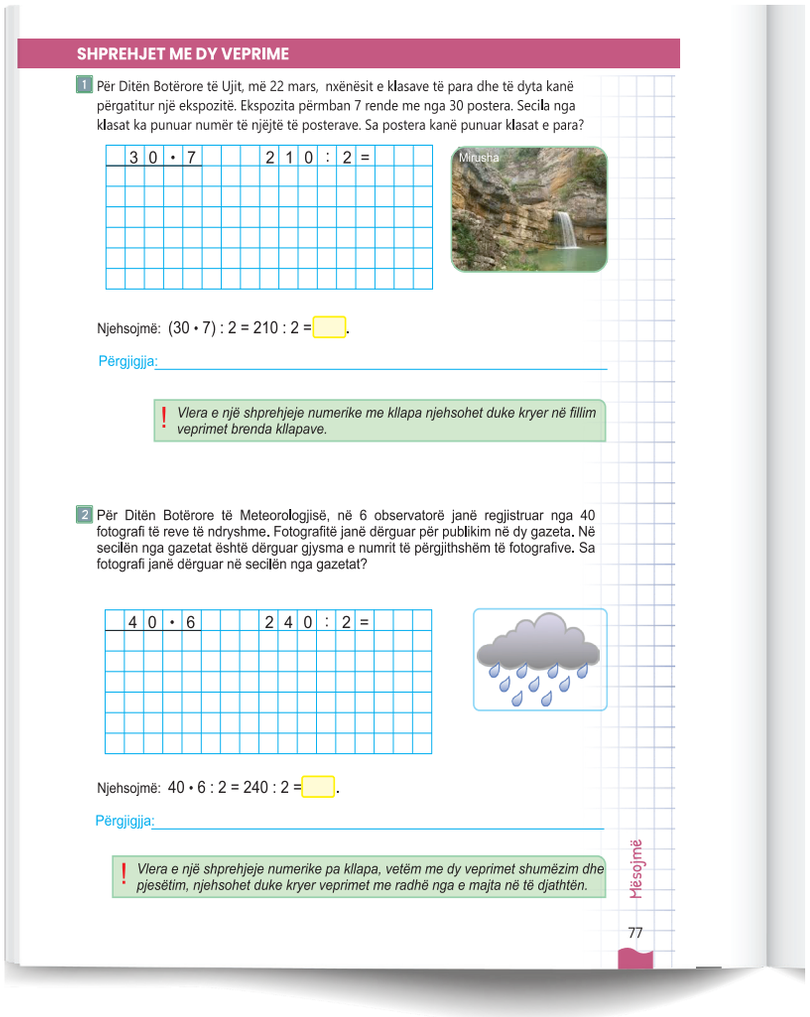
SHPREHJET ME DY VEPRIME

1 Për Ditën Botërore të Ujit, më 22 mars, nxënësit e klasave të para dhe të dyta kanë përgatitur një ekspozitë. Ekspozita përmban 7 rende me nga 30 postera. Secila nga klasat ka punuar numër të njëjtë të posterave. Sa postera kanë punuar klasat e para?

30 • 7 = 210 : 2 =

Njehsojmë: (30 • 7) : 2 = 210 : 2 = .

Përgjigjja:

! *Vlera e një shprehjeje numerike me kllapa njehsohet duke kryer në fillim veprimet brenda kllapave.*

2 Për Ditën Botërore të Meteorologjisë, në 6 observatorë janë regjistruar nga 40 fotografi të reve të ndryshme. Fotografitë janë dërguar për publikim në dy gazeta. Në secilën nga gazetat është dërguar gjysma e numrit të përgjithshëm të fotografive. Sa fotografi janë dërguar në secilën nga gazetat?

40 • 6 = 240 : 2 =

Njehsojmë: 40 • 6 : 2 = 240 : 2 = .

Përgjigjja:

! *Vlera e një shprehjeje numerike pa kllapa, vetëm me dy veprimet shumëzim dhe pjesëtim, njehsohet duke kryer veprimet me radhë nga e majta në të djathtën.*

Mësojmë

77

Njehsimi i vlerës së shprehjeve numerike me dy veprime pa kllapa

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rikujtim i njohurive paraprake

Nxënësit udhëzohen që të llogarisin prodhimin e dy numrave me dhjetëshe të plota.

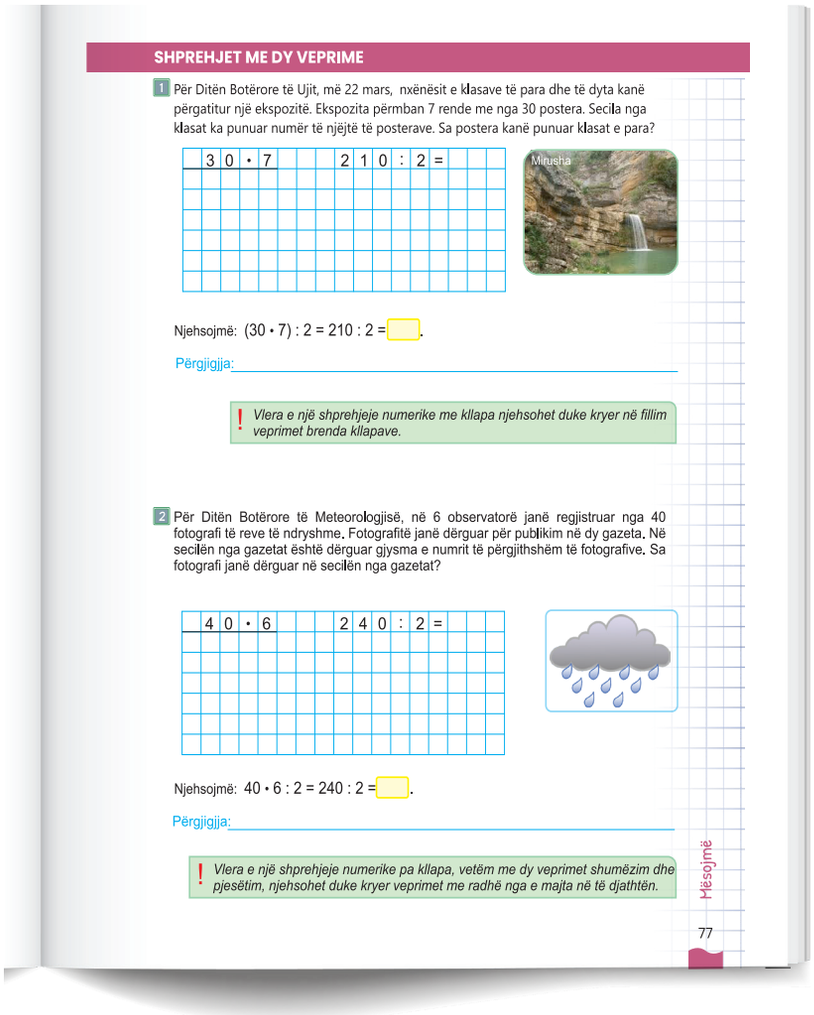

SHPREHJET ME DY VEPRIME

1 Për Ditën Botërore të Ujit, më 22 mars, nxënësit e klasave të para dhe të dyta kanë përgatitur një ekspozitë. Ekspozita përmban 7 rende me nga 30 postera. Secila nga klasat ka punuar numër të njëjtë të posterave. Sa postera kanë punuar klasat e para?

3 0 • 7 2 1 0 : 2 =

Njehsojmë: (30 • 7) : 2 = 210 : 2 = .

Përgjigjja:

! *Vlera e një shprehjeje numerike me kllapa njehsohet duke kryer në fillim veprimet brenda kllapave.*

2 Për Ditën Botërore të Meteorologjisë, në 6 observatorë janë regjistruar nga 40 fotografi të reve të ndryshme. Fotografitë janë dërguar për publikim në dy gazeta. Në secilën nga gazetat është dërguar gjysma e numrit të përgjithshëm të fotografive. Sa fotografi janë dërguar në secilën nga gazetat?

4 0 • 6 2 4 0 : 2 =

Njehsojmë: 40 • 6 : 2 = 240 : 2 = .

Përgjigjja:

! *Vlera e një shprehjeje numerike pa kllapa, vetëm me dy veprimet shumëzim dhe pjesëtim, njehsohet duke kryer veprimet me radhë nga e majta në të djathtën.*

Mësojmë

77

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur

Së pari mësimdhënësi/ja lexon tekstin e detyrës 1 dhe mundohet së bashku me nxënësit të krijojë shprehjen numerike për këtë tekst të detyrës.

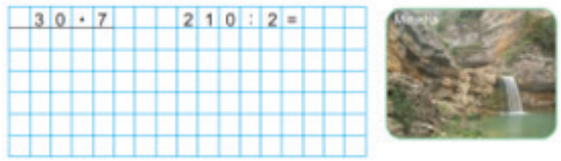

Njehsojmë: (30 • 7) : 2 = 210 : 2 = .

Përgjigjja:

Mësimdhënësi/ja pas zgjidhjes së detyrës përkufizon rregullën:

! *Vlera e një shprehjeje numerike me kllapa njehsohet duke kryer në fillim veprimet brenda kllapave.*

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Njejtë si detyrën e zgjidhur më sipër, mësimdhënësi/ja kërkon nga nxënësit të zgjidhin detyrën e dytë dhe në fund ta krijojnë shprehjen numerike në kuadër të këtij teksti dhe t'i përgjigjen pyetjes përfundimtare.

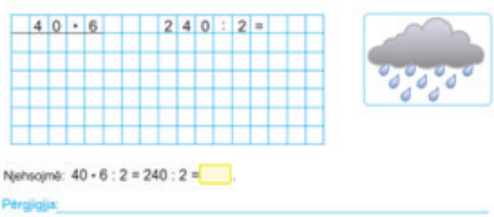

Njehsojmë: 40 • 6 : 2 = 240 : 2 = .

Përgjigjja:

Mësimdhënësi/ja pas zgjidhjes së detyrës përkufizon rregullën:

! *Vlera e një shprehjeje numerike pa kllapa, vetëm me dy veprimet shumëzim dhe pjesëtim, njehsohet duke kryer veprimet me radhë nga e majta në të djathtën.*

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për kryerjen e pjesëtimit të numrave treshifrorë dhe dyshifrorë me numra njëshifrorë, zgjidhjen e problemave me fjalë dhe njehsimin e vlerës së shprehjeve të dhëna numerike.

Detyrë:

Të punohen dy detyra sipas modelit të detyrës 2.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 134

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

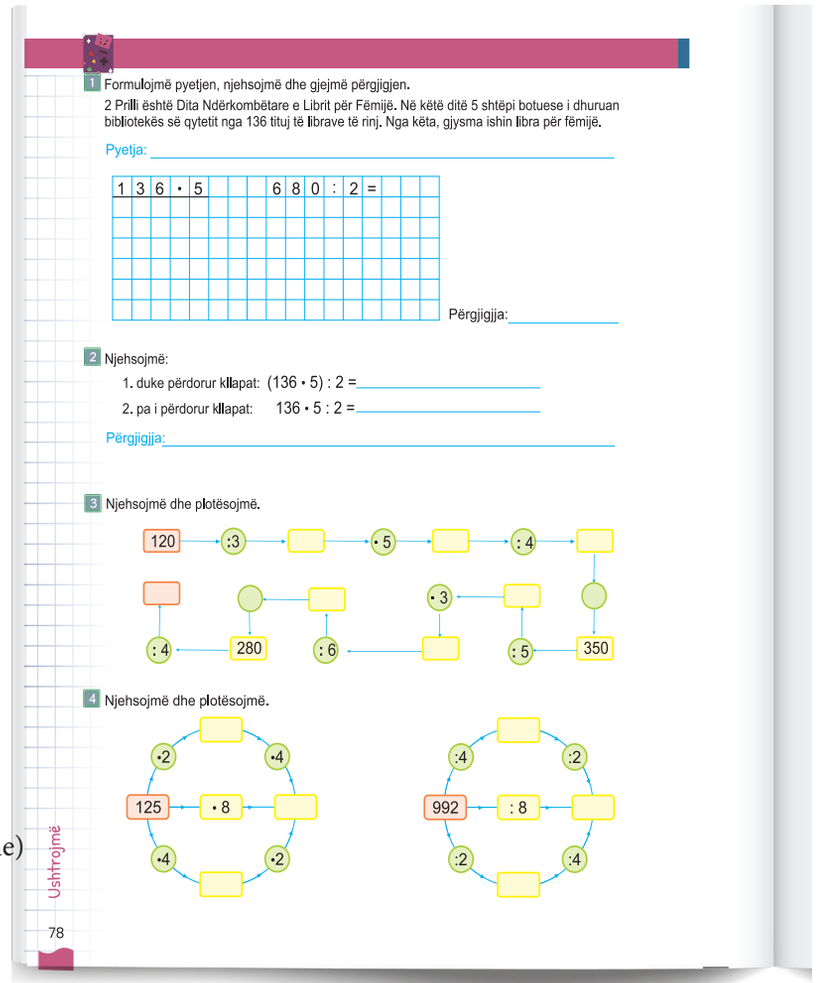

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shprehjet me dy veprime (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Kryen pjesëtimin e numrave treshifrorë, dyshifrorë me numër njëshifror;
- Zbaton shumëzimin dhe pjesëtimin e numrave në problema me fjalë;
- Njehson vlerën e shprehjeve numerike të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Shqyrtim i përbashkët

Pas sqarimit të mësimit paraprak nga mësimdhënësi/ja, nxënësve u kërkohet në formën e njëjtë të zgjidhin detyrën e parë.

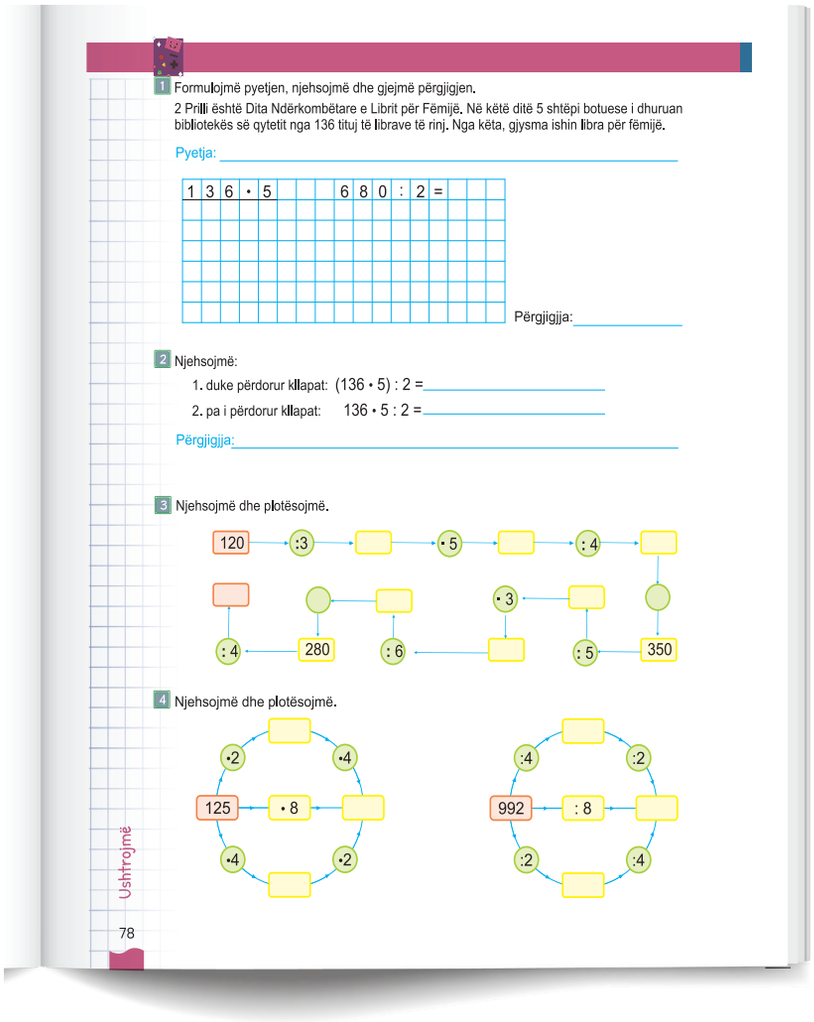

1 Formulojmë pyetjen, njehsojmë dhe gjejmë përgjigjen.
2 Prilli është Dita Ndërkombëtare e Librit për Fëmijë. Në këtë ditë 5 shtëpi botuese i dhuruan bibliotekës së qytetit nga 136 tituj të librave të rinj. Nga këta, gjysma ishin libra për fëmijë.
Pyetja:
1 3 6 • 5 6 8 0 : 2 =
Përgjigjja:
2 Njehsojmë:
1. duke përdorur kllapat: (136 • 5) : 2 =
2. pa i përdorur kllapat: 136 • 5 : 2 =
Përgjigjja:
3 Njehsojmë dhe plotësojmë.
120 :3 • 5 : 4 • 3 : 5 350 : 6 280 : 4
4 Njehsojmë dhe plotësojmë.
125 • 8 ·2 ·4 ·4 ·2
992 : 8 :4 :2 :2 :4
Ushtrojmë
78

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur

Për të parë dy format e veprimeve me kllapa dhe pa kllapa, mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit që në mënyrë individuale të zgjidhin detyrën 2 sipas instruksioneve të dhëna edhe në detyrat e tjera paraprake.

Mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit që duke ndjekur rrugën e shigjetës dhe duke analizuar veprimet sipas radhës të zgjidhin detyrën 3.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Krijo dyshe/ Shkëmbe mendime

Nxënësit të ndarë në dyshe zgjidhin detyrën 4 por gjithmonë duke u nisur nga ajo që nxënësi në të djathtë, zgjidh detyrën djathtas ndërsa nxënësi në të majtë, zgjidh detyrën majtas.
Pas pesë minutave, dyshet e nxënësve shkëmbejnë librat e tyre për të bërë një vlerësim të ndërsjelltë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në kryerjen e pjesëtimit të numrave treshifrorë, zbatimin e shumëzimit dhe pjesëtimit të numrave në problema me fjalë dhe njehsimin e vlerës së shprehjeve të dhëna numerike.

Detyrë:

Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 4.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 135

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Shprehjet shkronjore

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Formon shprehje numerike duke emërtuar ato;
- Përdor metodën e shndërrimit të shprehjes shkronjore në shprehje numerike,
- Njehson vlerën e shprehjeve shkronjore të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe).

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në këtë fazë të orës mësimdhënësi/ja u rikujton nxënësve veprimet e njohura matematikore si mbledhja, zbritja, shumëzimi dhe pjesëtimi, ku nga këto shprehje formohen shprehjet numerike.

Mësimdhënësi/ja ua rikujton nxënësve që varësisht prej shprehjes numerike se çka përmban brenda saj ajo edhe quhet, p.sh.: shprehje numerike të thjeshta (përmbajnë vetëm një veprim matematikor) dhe shprehje numerike të përbëra (përmbajnë disa veprime matematikore).

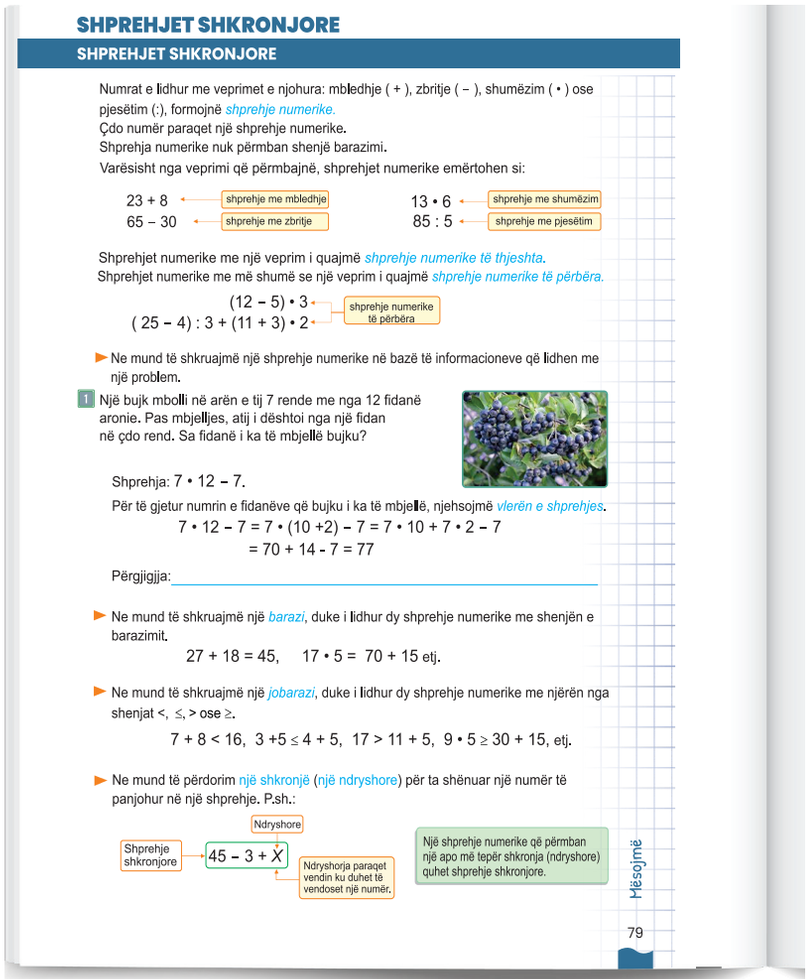

SHPREHJET SHKRONJORE

SHPREHJET SHKRONJORE

Numrat e lidhur me veprimet e njohura: mbledhje (+), zbritje (−), shumëzim (•) ose pjesëtim (:), formojnë *shprehje numerike.*
Çdo numër paraqet një shprehje numerike.
Shprehja numerike nuk përmban shenjë barazimi.
Varësisht nga veprimi që përmbajnë, shprehjet numerike emërtohen si:

23 + 8 ← shprehje me mbledhje
65 − 30 ← shprehje me zbritje
13 • 6 ← shprehje me shumëzim
85 : 5 ← shprehje me pjesëtim

Shprehjet numerike me një veprim i quajmë *shprehje numerike të thjeshta.*
Shprehjet numerike me më shumë se një veprim i quajmë *shprehje numerike të përbëra.*

(12 − 5) • 3
(25 − 4) : 3 + (11 + 3) • 2 ← shprehje numerike të përbëra

► Ne mund të shkruajmë një shprehje numerike në bazë të informacioneve që lidhen me një problem.

1 Një bujk mbolli në arën e tij 7 rende me nga 12 fidanë aronie. Pas mbjelljes, atij i dështoi nga një fidan në çdo rend. Sa fidanë i ka të mbjellë bujku?

Shprehja: 7 • 12 − 7.
Për të gjetur numrin e fidanëve që bujku i ka të mbjellë, njehsojmë *vlerën e shprehjes.*
7 • 12 − 7 = 7 • (10 +2) − 7 = 7 • 10 + 7 • 2 − 7
= 70 + 14 - 7 = 77
Përgjigjja: _____

► Ne mund të shkruajmë një *barazi*, duke i lidhur dy shprehje numerike me shenjën e barazimit.
27 + 18 = 45, 17 • 5 = 70 + 15 etj.

► Ne mund të shkruajmë një *jobarazi*, duke i lidhur dy shprehje numerike me njërën nga shenjat <, ≤, > ose ≥.
7 + 8 < 16, 3 +5 ≤ 4 + 5, 17 > 11 + 5, 9 • 5 ≥ 30 + 15, etj.

► Ne mund të përdorim një shkronjë (një ndryshore) për ta shënuar një numër të panjohur në një shprehje. P.sh.:

Ndryshore
Shprehje shkronjore → 45 − 3 + X
Ndryshorja paraqet vendin ku duhet të vendoset një numër.

Një shprehje numerike që përmban një apo më tepër shkronja (ndryshore) quhet shprehje shkronjore.

Mësojmë

79

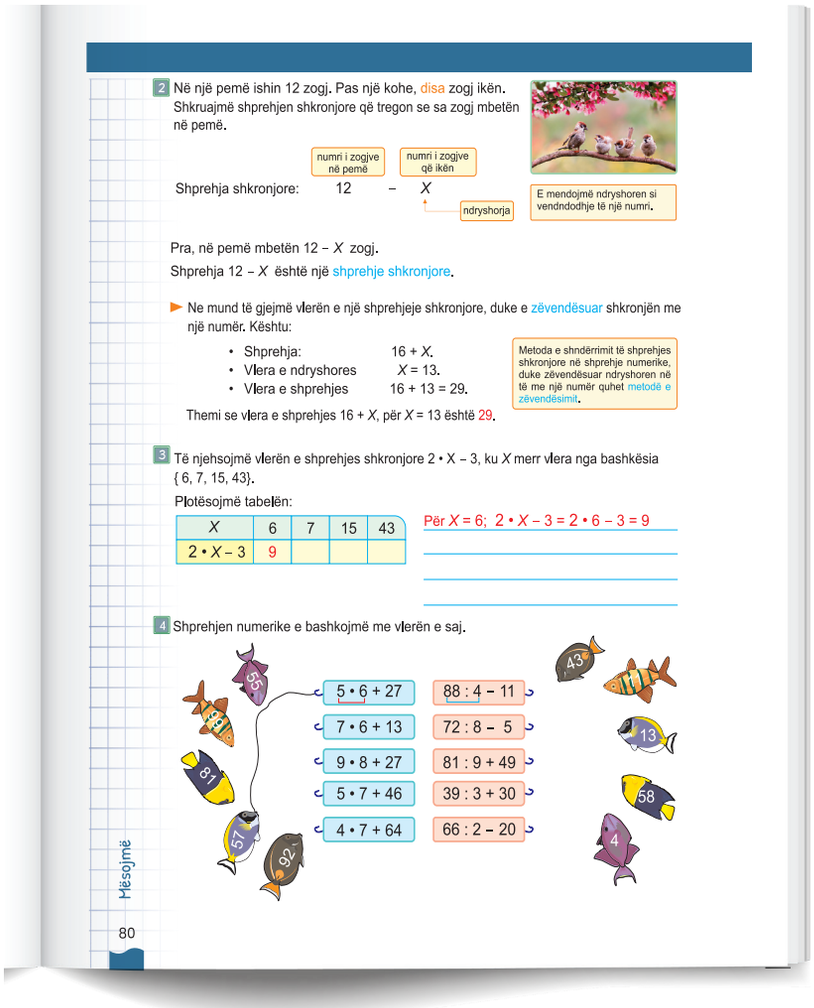

2 Në një pemë ishin 12 zogj. Pas një kohe, disa zogj ikën. Shkruajmë shprehjen shkronjore që tregon se sa zogj mbetën në pemë.

numri i zogjve në pemë | numri i zogjve që ikën

Shprehja shkronjore: 12 – X

ndryshorja

E mendojmë ndryshoren si vendndodhje të një numri.

Pra, në pemë mbetën 12 – X zogj.

Shprehja 12 – X është një shprehje shkronjore.

► Ne mund të gjejmë vlerën e një shprehjeje shkronjore, duke e zëvendësuar shkronjën me një numër. Kështu:

- Shprehja: 16 + X.
- Vlera e ndryshores X = 13.
- Vlera e shprehjes 16 + 13 = 29.

Themi se vlera e shprehjes 16 + X, për X = 13 është 29.

Metoda e shndërrimit të shprehjes shkronjore në shprehje numerike, duke zëvendësuar ndryshoren në të me një numër quhet metodë e zëvendësimit.

3 Të njehsojmë vlerën e shprehjes shkronjore 2 • X – 3, ku X merr vlera nga bashkësia {6, 7, 15, 43}.

Plotësojmë tabelën:

X	6	7	15	43
2 • X – 3	9			

Për X = 6; 2 • X – 3 = 2 • 6 – 3 = 9

4 Shprehjen numerike e bashkojmë me vlerën e saj.

5 • 6 + 27 — 55
7 • 6 + 13 — 68
9 • 8 + 27 — 99
5 • 7 + 46 — 81
4 • 7 + 64 — 92

88 : 4 – 11 — 43
72 : 8 – 5 — 13
81 : 9 + 49 — 58
39 : 3 + 30 — 57
66 : 2 – 20 — 4

Mësojmë

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Rrugëzgjidhje për të lexuarit matematik

Për të ilustruar atë çka thamë më herët zgjidhim detyrën 1.

1 Një bujk mbolli në arën e tij 7 rende me nga 12 fidanë aronie. Pas mbjelljes, atij i dështoi nga një fidan në çdo rend. Sa fidanë i ka të mbjellë bujku?

Shprehja: 7 • 12 – 7.

Për të gjetur numrin e fidanëve që bujku i ka të mbjellë, njehsojmë vlerën e shprehjes.

7 • 12 – 7 = 7 • (10 +2) – 7 = 7 • 10 + 7 • 2 – 7
= 70 + 14 - 7 = 77

Përgjigja: _____

► Ne mund të shkruajmë një barazi, duke i lidhur dy shprehje numerike me shenjën e barazimit.

27 + 18 = 45, 17 • 5 = 70 + 15 etj.

► Ne mund të shkruajmë një jobarazi, duke i lidhur dy shprehje numerike me njërën nga shenjat <, ≤, > ose ≥.

7 + 8 < 16, 3 +5 ≤ 4 + 5, 17 > 11 + 5, 9 • 5 ≥ 30 + 15, etj.

Nga detyra e mësipërme u vërejt që, gjatë përdorimit të ndryshoreve brenda shprehjeve numerike atëherë vijmë deri te krijimi i shprehjeve shkronjore.

► Ne mund të përdorim një shkronjë (një ndryshore) për ta shënuar një numër të panjohur në një shprehje. P.sh.:

Ndryshore

Shprehje shkronjore: 45 – 3 • X

Ndryshorja paraget vendin ku duhet të vendoset një numër.

Një shprehje numerike që përmban një apo më tepër shkronja (ndryshore) quhet shprehje shkronjore.

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e drejtuar

Në të njejtën formë mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë detyrën 2, faqe 80 dhe pas leximit në mënyrë individuale, të zgjidhin detyrën 3 në fletoret e tyre.

3 Të njehsojmë vlerën e shprehjes shkronjore 2 • X – 3, ku X merr vlera nga bashkësia {6, 7, 15, 43}.

Plotësojmë tabelën:

X	6	7	15	43
2 • X – 3	9			

Për X = 6; 2 • X – 3 = 2 • 6 – 3 = 9

Vlerësimi i nxënësve:

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 80).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 136

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Barazimet (barazimet me mbledhje dhe zbritje)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Formon barazime me dy veprime matematikore (mbledhje dhe zbritje);
- Zgjidh barazime të ndryshme të dhëna me fjalë;
- Njehson vlerën e shprehjeve shkronjore të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

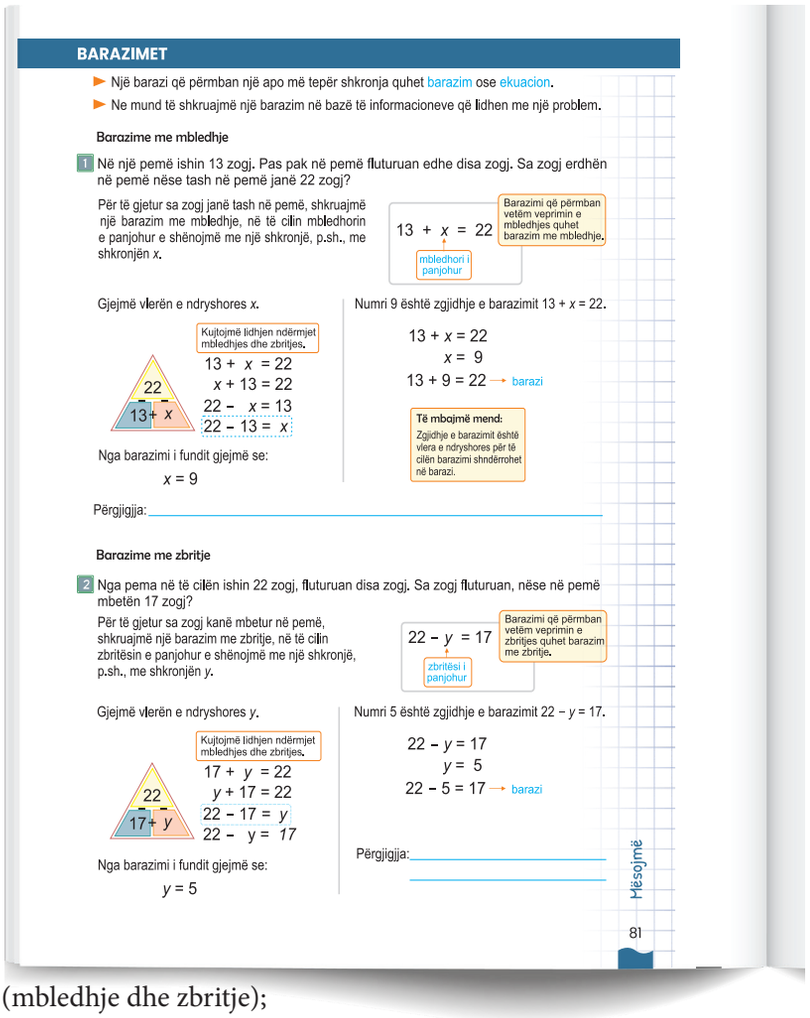

BARAZIMET

► Një barazi që përmban një apo më tepër shkronja quhet barazim ose ekuacion.
► Ne mund të shkruajmë një barazim në bazë të informacioneve që lidhen me një problem.

Barazime me mbledhje

1 Në një pemë ishin 13 zogj. Pas pak në pemë fluturuan edhe disa zogj. Sa zogj erdhën në pemë nëse tash në pemë janë 22 zogj?

Për të gjetur sa zogj janë tash në pemë, shkruajmë një barazim me mbledhje, në të cilin mbledhorin e panjohur e shënojmë me një shkronjë, p.sh., me shkronjën *x*.

$13 + x = 22$ — mbledhori i panjohur

Barazimi që përmban vetëm veprimin e mbledhjes quhet barazim me mbledhje.

Gjejmë vlerën e ndryshores *x*.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes.

$13 + x = 22$
$x + 13 = 22$
$22 - x = 13$
$22 - 13 = x$

Nga barazimi i fundit gjejmë se:
$x = 9$

Numri 9 është zgjidhje e barazimit $13 + x = 22$.

$13 + x = 22$
$x = 9$
$13 + 9 = 22$ → barazi

Të mbajmë mend:
Zgjidhje e barazimit është vlera e ndryshores për të cilën barazimi shndërrohet në barazi.

Përgjigjja: _____

Barazime me zbritje

2 Nga pema në të cilën ishin 22 zogj, fluturuan disa zogj. Sa zogj fluturuan, nëse në pemë mbetën 17 zogj?

Për të gjetur sa zogj kanë mbetur në pemë, shkruajmë një barazim me zbritje, në të cilin zbritësin e panjohur e shënojmë me një shkronjë, p.sh., me shkronjën *y*.

$22 - y = 17$ — zbritësi i panjohur

Barazimi që përmban vetëm veprimin e zbritjes quhet barazim me zbritje.

Gjejmë vlerën e ndryshores *y*.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes.

$17 + y = 22$
$y + 17 = 22$
$22 - 17 = y$
$22 - y = 17$

Nga barazimi i fundit gjejmë se:
$y = 5$

Numri 5 është zgjidhje e barazimit $22 - y = 17$.

$22 - y = 17$
$y = 5$
$22 - 5 = 17$ → barazi

Përgjigjja: _____

Mësojmë

81

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Rikujtojmë te nxënësit që barazimi që përmban një a më tepër shkronja quhet ekuacion apo barazim.

Barazimet apo ekuacionet mund të shënohen nga informacionet që marrim ne nga detyrat e ndryshme.

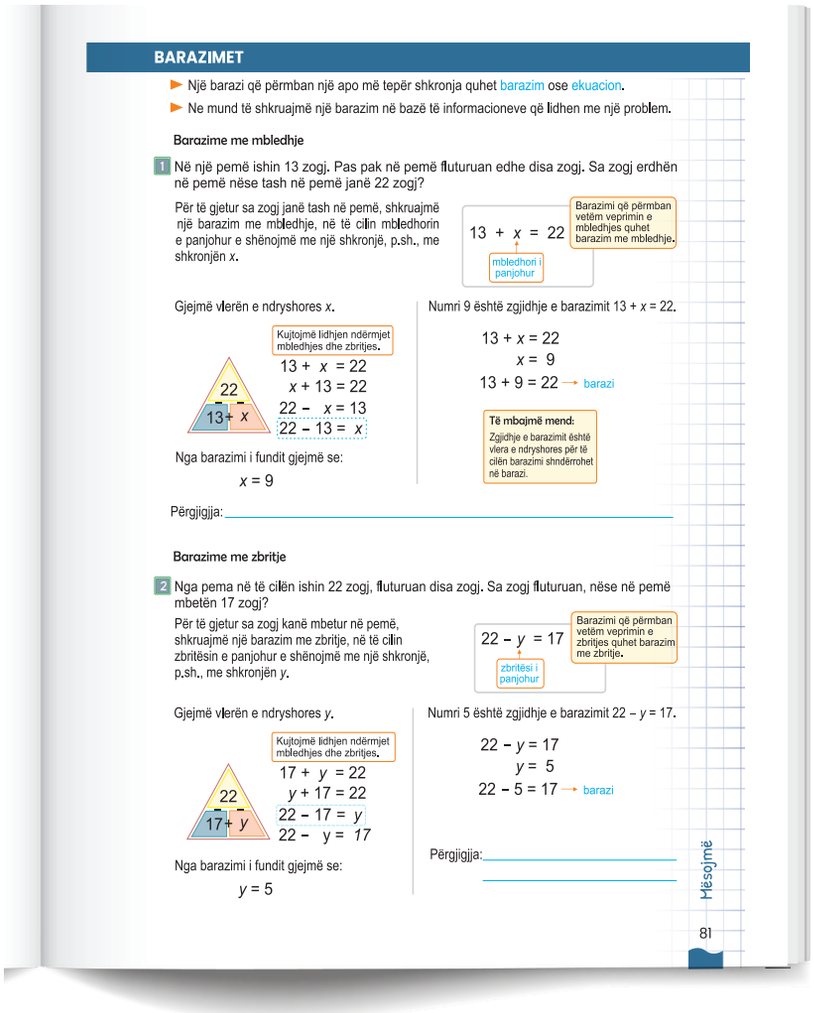

BARAZIMET

- Një barazi që përmban një apo më tepër shkronja quhet barazim ose ekuacion.
- Ne mund të shkruajmë një barazim në bazë të informacioneve që lidhen me një problem.

Barazime me mbledhje

1 Në një pemë ishin 13 zogj. Pas pak në pemë fluturuan edhe disa zogj. Sa zogj erdhën në pemë nëse tash në pemë janë 22 zogj?

Për të gjetur sa zogj janë tash në pemë, shkruajmë një barazim me mbledhje, në të cilin mbledhorin e panjohur e shënojmë me një shkronjë, p.sh., me shkronjën *x*.

$13 + x = 22$ — Barazimi që përmban vetëm veprimin e mbledhjes quhet barazim me mbledhje. — mbledhori i panjohur

Gjejmë vlerën e ndryshores *x*.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes.

22, 13 + *x*

$13 + x = 22$
$x + 13 = 22$
$22 - x = 13$
$22 - 13 = x$

Nga barazimi i fundit gjejmë se:

$x = 9$

Numri 9 është zgjidhje e barazimit $13 + x = 22$.

$13 + x = 22$
$x = 9$
$13 + 9 = 22$ → barazi

Të mbajmë mend:
Zgjidhje e barazimit është vlera e ndryshores për të cilën barazimi shndërrohet në barazi.

Përgjigjja: _____

Barazime me zbritje

2 Nga pema në të cilën ishin 22 zogj, fluturuan disa zogj. Sa zogj fluturuan, nëse në pemë mbetën 17 zogj?

Për të gjetur sa zogj kanë mbetur në pemë, shkruajmë një barazim me zbritje, në të cilin zbritësin e panjohur e shënojmë me një shkronjë, p.sh., me shkronjën *y*.

$22 - y = 17$ — Barazimi që përmban vetëm veprimin e zbritjes quhet barazim me zbritje. — zbritësi i panjohur

Gjejmë vlerën e ndryshores *y*.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes.

22, 17 + *y*

$17 + y = 22$
$y + 17 = 22$
$22 - 17 = y$
$22 - y = 17$

Nga barazimi i fundit gjejmë se:

$y = 5$

Numri 5 është zgjidhje e barazimit $22 - y = 17$.

$22 - y = 17$
$y = 5$
$22 - 5 = 17$ → barazi

Përgjigjja: _____

Mësojmë

81

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur

Mësimdhënësi/ja vizaton një bosht numerik në tabelë dhe nga nxënësit kërkon që të tregojnë si më poshtë:

Si gjendet vlera e X nga ekuacionit 47+X = 85

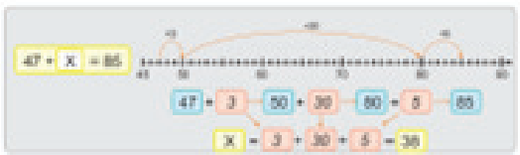

E njëjta formë e zgjidhjes mund të shihet edhe nga detyra 1 në libër ku nga një problemë me fjalë vijmë deri te krijimi i një ekuacioni apo barazimi me mbledhje.

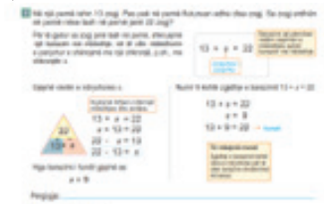

E njëjta formë e zgjidhjes mund të shihet edhe te detyra 2 ku nga problema me fjalë vijmë te krijimi i një ekuacioni apo barazimi me zbritje.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë e pavarur

Zgjidhin detyrat:

1. $X + 16 = 32$
2. $64 + Y = 88$
3. $Y - 14 = 60$

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për leximin në boshtin koordinativ dhe njehsimin e barazimeve.

Detyrë:

Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 2.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 137

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Barazimet (barazimet me shumëzim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Formon barazime me shumëzim;
- Zgjidh problema me fjalë.

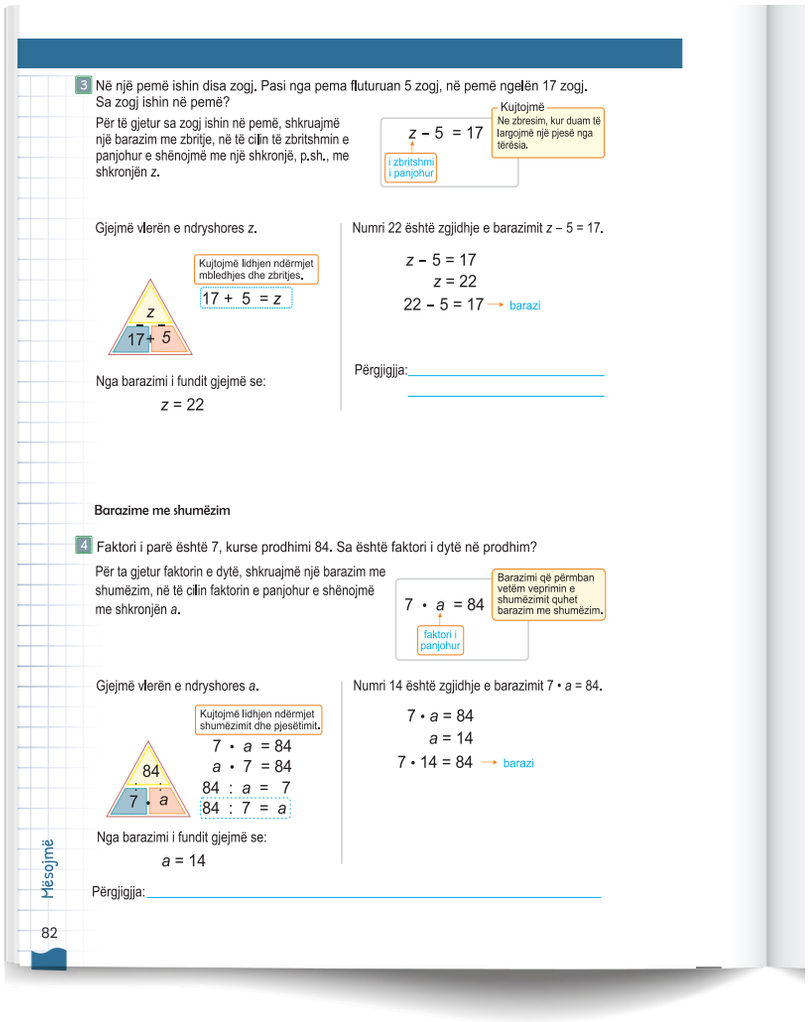
3 Në një pemë ishin disa zogj. Pasi nga pema fluturuan 5 zogj, në pemë ngelën 17 zogj. Sa zogj ishin në pemë?
Për të gjetur sa zogj ishin në pemë, shkruajmë një barazim me zbritje, në të cilin të zbritshmin e panjohur e shënojmë me një shkronjë, p.sh., me shkronjën z.
z − 5 = 17
i zbritshmi i panjohur
Kujtojmë
Ne zbresim, kur duam të largojmë një pjesë nga tërësia.
Gjejmë vlerën e ndryshores z.
Kujtojmë lidhjen ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes.
17 + 5 = z
z
17 5
Nga barazimi i fundit gjejmë se:
z = 22
Numri 22 është zgjidhje e barazimit z − 5 = 17.
z − 5 = 17
z = 22
22 − 5 = 17 → barazi
Përgjigjja:
Barazime me shumëzim
4 Faktori i parë është 7, kurse prodhimi 84. Sa është faktori i dytë në prodhim?
Për ta gjetur faktorin e dytë, shkruajmë një barazim me shumëzim, në të cilin faktorin e panjohur e shënojmë me shkronjën a.
7 • a = 84
faktori i panjohur
Barazimi që përmban vetëm veprimin e shumëzimit quhet barazim me shumëzim.
Gjejmë vlerën e ndryshores a.
Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.
7 • a = 84
a • 7 = 84
84 : a = 7
84 : 7 = a
84
7 a
Nga barazimi i fundit gjejmë se:
a = 14
Numri 14 është zgjidhje e barazimit 7 • a = 84.
7 • a = 84
a = 14
7 • 14 = 84 → barazi
Përgjigjja:
Mësojmë
82

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Shqyrtim i përbashkët

Në këtë fazë të orës shohim se si është realizuar zgjidhja e detyrës 3, ku mësimdhënësi/ja jep sqarimet e nevojshme te nxënësit lidhur me detyrën me qëllim për ta ripërsëritur atë që bënë në orën e kaluar me barazimet me mbledhje dhe zbritje.

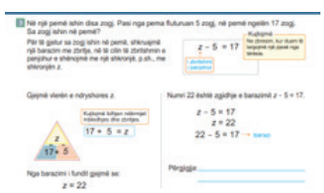

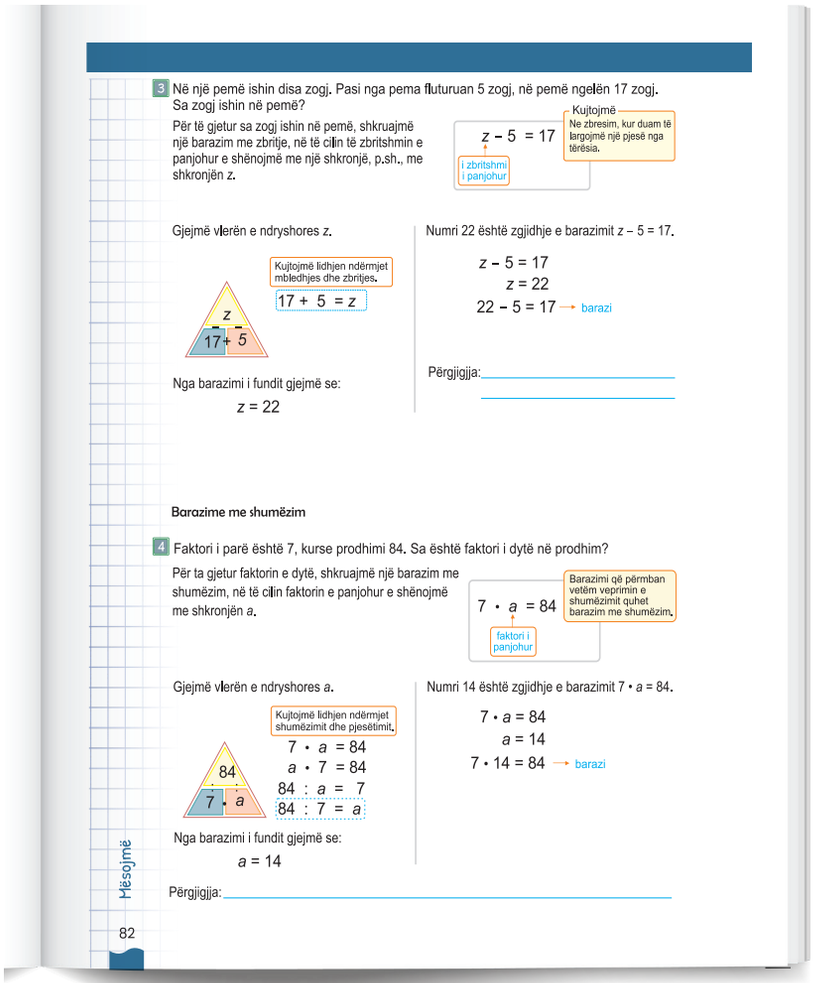

3 Në një pemë ishin disa zogj. Pasi nga pema fluturuan 5 zogj, në pemë ngelën 17 zogj. Sa zogj ishin në pemë?

Për të gjetur sa zogj ishin në pemë, shkruajmë një barazim me zbritje, në të cilin të zbritshmin e panjohur e shënojmë me një shkronjë, p.sh., me shkronjën z.

z − 5 = 17

Kujtojmë: Ne zbresim, kur duam të largojmë një pjesë nga tërësia.

i zbritshmi / i panjohur

Gjejmë vlerën e ndryshores z.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet mbledhjes dhe zbritjes.

17 + 5 = z

z | 17 | 5

Nga barazimi i fundit gjejmë se:

z = 22

Numri 22 është zgjidhje e barazimit z − 5 = 17.

z − 5 = 17
z = 22
22 − 5 = 17 → barazi

Përgjigjja: _____

Barazime me shumëzim

4 Faktori i parë është 7, kurse prodhimi 84. Sa është faktori i dytë në prodhim?

Për ta gjetur faktorin e dytë, shkruajmë një barazim me shumëzim, në të cilin faktorin e panjohur e shënojmë me shkronjën a.

7 · a = 84

Barazimi që përmban vetëm veprimin e shumëzimit quhet barazim me shumëzim.

faktori i panjohur

Gjejmë vlerën e ndryshores a.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

7 · a = 84
a · 7 = 84
84 : a = 7
84 : 7 = a

84 | 7 | a

Nga barazimi i fundit gjejmë se:

a = 14

Numri 14 është zgjidhje e barazimit 7 · a = 84.

7 · a = 84
a = 14
7 · 14 = 84 → barazi

Përgjigjja: _____

Mësojmë

82

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Shqyrtim i përbashkët

Mësimdhënësi/ja sqaron se si barazimet me mbledhje dhe zbritje që i diskutuam dhe zgjidhëm orën e fundit, nga informacionet e problemave me fjalë mund të krijohen edhe barazime me shumëzim, siç shihet në detyrën 4.

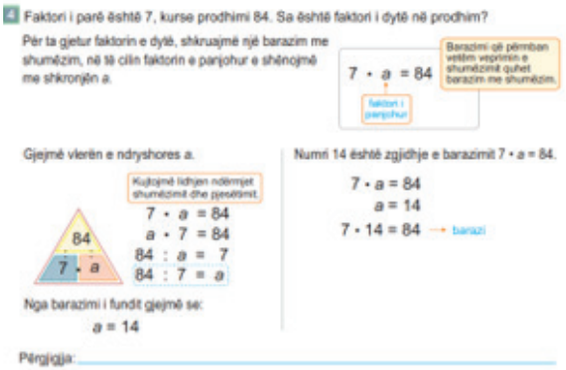

4 Faktori i parë është 7, kurse prodhimi 84. Sa është faktori i dytë në prodhim?

Për ta gjetur faktorin e dytë, shkruajmë një barazim me shumëzim, në të cilin faktorin e panjohur e shënojmë me shkronjën a.

7 · a = 84

Barazimi që përmban vetëm veprimin e shumëzimit quhet barazim me shumëzim.

faktori i panjohur

Gjejmë vlerën e ndryshores a.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

7 · a = 84
a · 7 = 84
84 : a = 7
84 : 7 = a

84 | 7 | a

Nga barazimi i fundit gjejmë se:

a = 14

Numri 14 është zgjidhje e barazimit 7 · a = 84.

7 · a = 84
a = 14
7 · 14 = 84 → barazi

Përgjigjja: _____

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e pavarur

Zgjidhim detyrat:

1. Faktori i parë është 2, kurse prodhimi është 24. Sa është faktori i dytë i këtij prodhimi?
2. Faktori i parë është 4, kurse prodhimi është katër herë më i madh se faktori i parë. Sa është faktori i dytë i këtij prodhimi?

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në formimin e barazimeve me shumëzim dhe zgjidhjen e problemave me fjalë.

Detyrë:

Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 4.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 138

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5.

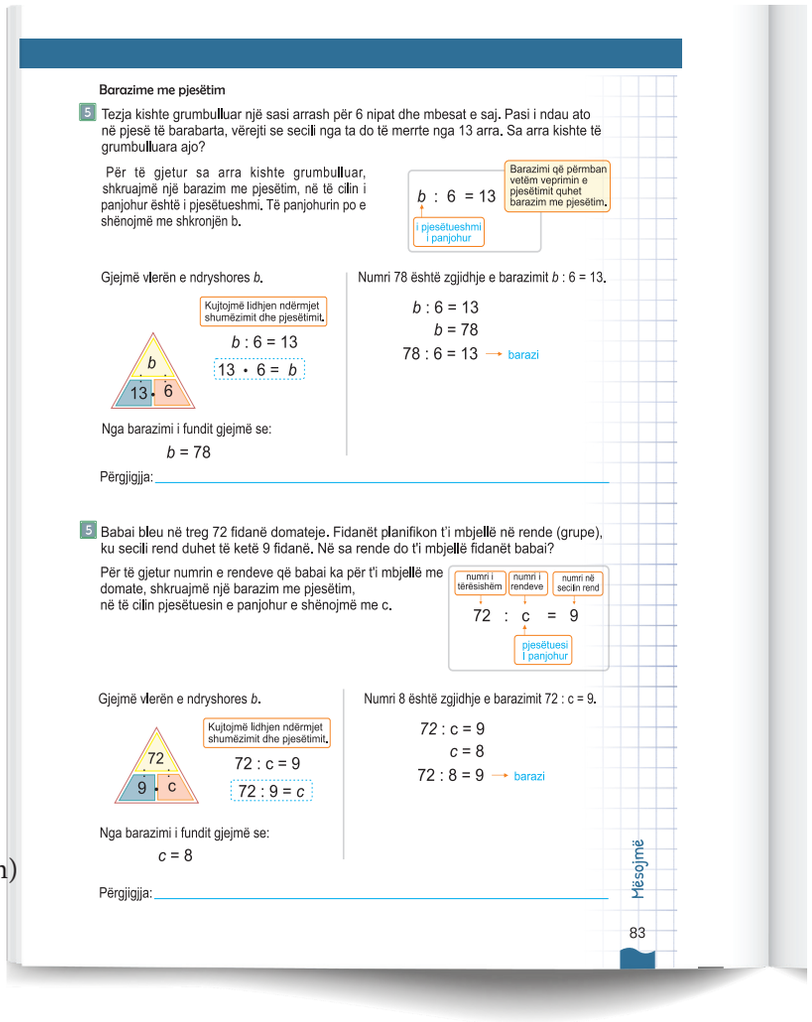

Barazime me pjesëtim

5 Tezja kishte grumbulluar një sasi arrash për 6 nipat dhe mbesat e saj. Pasi i ndau ato në pjesë të barabarta, vërejti se secili nga ta do të merrte nga 13 arra. Sa arra kishte të grumbulluara ajo?

Për të gjetur sa arra kishte grumbulluar, shkruajmë një barazim me pjesëtim, në të cilin i panjohur është i pjesëtueshmi. Të panjohurin po e shënojmë me shkronjën b.

$b : 6 = 13$ — i pjesëtueshmi i panjohur; Barazimi që përmban vetëm veprimin e pjesëtimit quhet barazim me pjesëtim.

Gjejmë vlerën e ndryshores *b*.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

$b : 6 = 13$

$13 \cdot 6 = b$

$b = 78$

Numri 78 është zgjidhje e barazimit $b : 6 = 13$.

$b : 6 = 13$
$b = 78$
$78 : 6 = 13$ → barazi

Përgjigjja: _____

5 Babai bleu në treg 72 fidanë domateje. Fidanët planifikon t'i mbjellë në rende (grupe), ku secili rend duhet të ketë 9 fidanë. Në sa rende do t'i mbjellë fidanët babai?

Për të gjetur numrin e rendeve që babai ka për t'i mbjellë me domate, shkruajmë një barazim me pjesëtim, në të cilin pjesëtuesin e panjohur e shënojmë me c.

numri i tërësishëm : numri i rendeve = numri në secilin rend; 72 : c = 9; pjesëtuesi i panjohur

Gjejmë vlerën e ndryshores *b*.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

$72 : c = 9$

$72 : 9 = c$

$c = 8$

Numri 8 është zgjidhje e barazimit $72 : c = 9$.

$72 : c = 9$
$c = 8$
$72 : 8 = 9$ → barazi

Përgjigjja: _____

Mësojmë

83

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Barazimet (barazimet me pjesëtim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen vlerën e të panjohurës në barazimet e dhëna me pjesëtim.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Rikujtim i njohurive paraprake

Në këtë fazë të orës rikujtojmë edhe njëherë të gjitha barazimet e mësuara nga orët e kaluara, si barazimet me mbledhje, zbritje dhe shumëzim përmes zgjidhjes së detyrave të ndryshme.

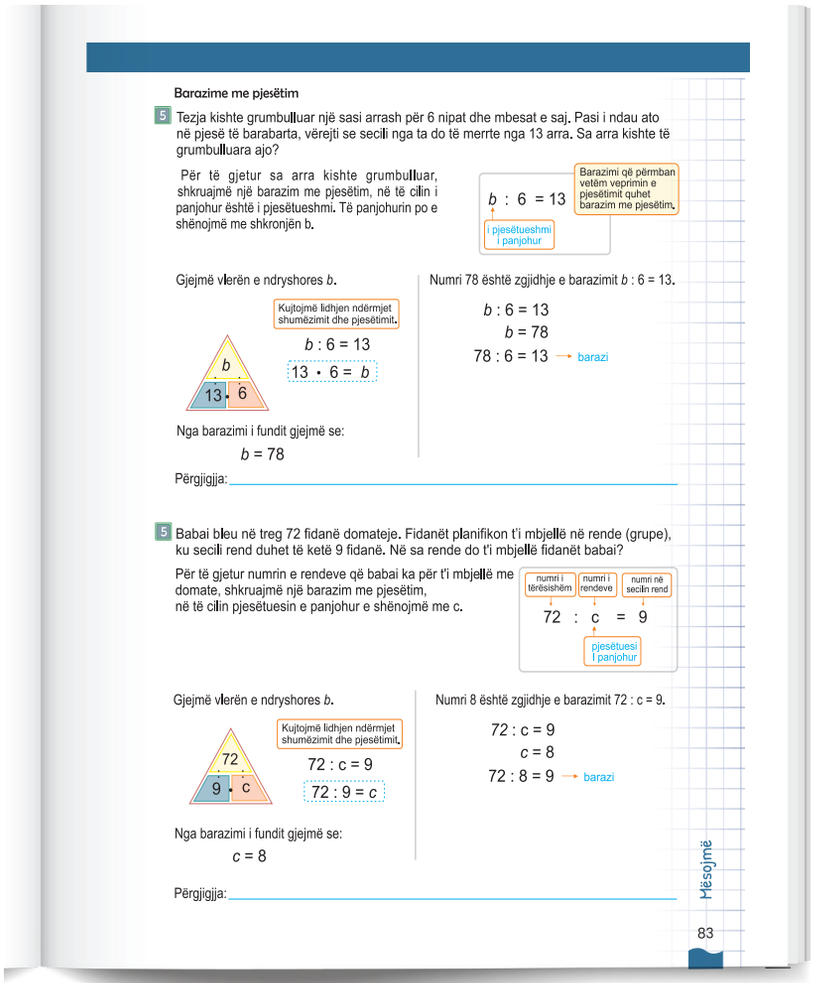

Barazime me pjesëtim

5 Tezja kishte grumbulluar një sasi arrash për 6 nipat dhe mbesat e saj. Pasi i ndau ato në pjesë të barabarta, vërejti se secili nga ta do të merrte nga 13 arra. Sa arra kishte të grumbulluara ajo?

Për të gjetur sa arra kishte grumbulluar, shkruajmë një barazim me pjesëtim, në të cilin i panjohur është i pjesëtueshmi. Të panjohurin po e shënojmë me shkronjën b.

b : 6 = 13 — Barazimi që përmban vetëm veprimin e pjesëtimit quhet barazim me pjesëtim. — i pjesëtueshmi i panjohur

Gjejmë vlerën e ndryshores b.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

b : 6 = 13
13 · 6 = b

Nga barazimi i fundit gjejmë se:
b = 78

Përgjigja: _____

Numri 78 është zgjidhje e barazimit b : 6 = 13.

b : 6 = 13
b = 78
78 : 6 = 13 → barazi

5 Babai bleu në treg 72 fidanë domateje. Fidanët planifikon t'i mbjellë në rende (grupe), ku secili rend duhet të ketë 9 fidanë. Në sa rende do t'i mbjellë fidanët babai?

Për të gjetur numrin e rendeve që babai ka për t'i mbjellë me domate, shkruajmë një barazim me pjesëtim, në të cilin pjesëtuesin e panjohur e shënojmë me c.

numri i tërësishëm | numri i rendeve | numri në secilin rend
72 : c = 9
pjesëtuesi i panjohur

Gjejmë vlerën e ndryshores b.

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

72 : c = 9
72 : 9 = c

Nga barazimi i fundit gjejmë se:
c = 8

Përgjigja: _____

Numri 8 është zgjidhje e barazimit 72 : c = 9.

72 : c = 9
c = 8
72 : 8 = 9 → barazi

Mësojmë

83

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Shqyrtim i përbashkët

Mësimdhënësi/ja u sqaron nxënësve që barazimet e diskutuara më poshtë, ekzistojnë edhe barazimet me pjesëtim, siç ceket në detyrën 5 dhe 6.

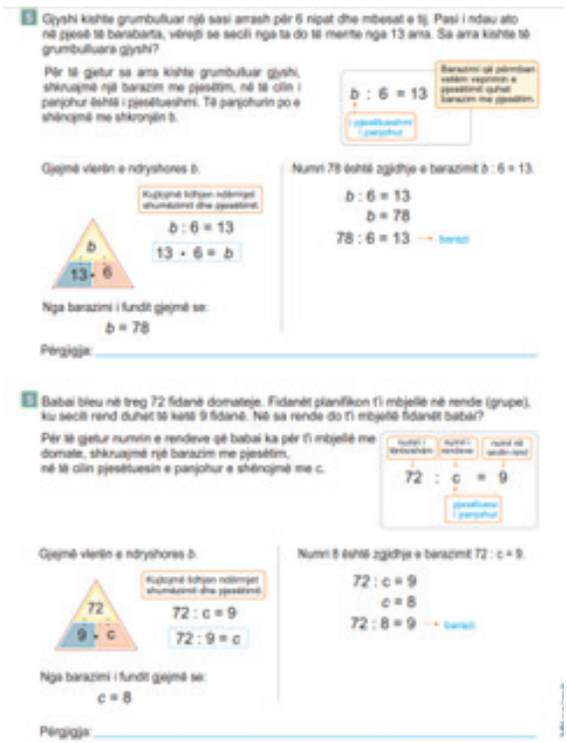

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e pavarur

Nxënësit udhëzohen që të gjejnë zgjidhjen e detyrave të mëposhtme.

1. Babai kishte disa topa dhe ato i shpërndau te 3 djemtë dhe 3 vajzat e tij në mënyrë të barabartë. Në fund babai e kuptoi që secili nga fëmijët e tij kishte nga 8 topa. Sa topa kishte gjithsej babai?
2. Zana bleu në treg 16 fidanë të specave. Zana planifikoi që fidanët t'i mbjellë në grupe dhe secili grup të ketë nga katër fidanë. Në sa grupe duhet t'i mbjellë Zana?

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e vlerës së panjohur në barazimet me pjesëtim.

Detyrë:

Të shkruhet një detyrë sipas modelit të detyrës 5.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 139

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

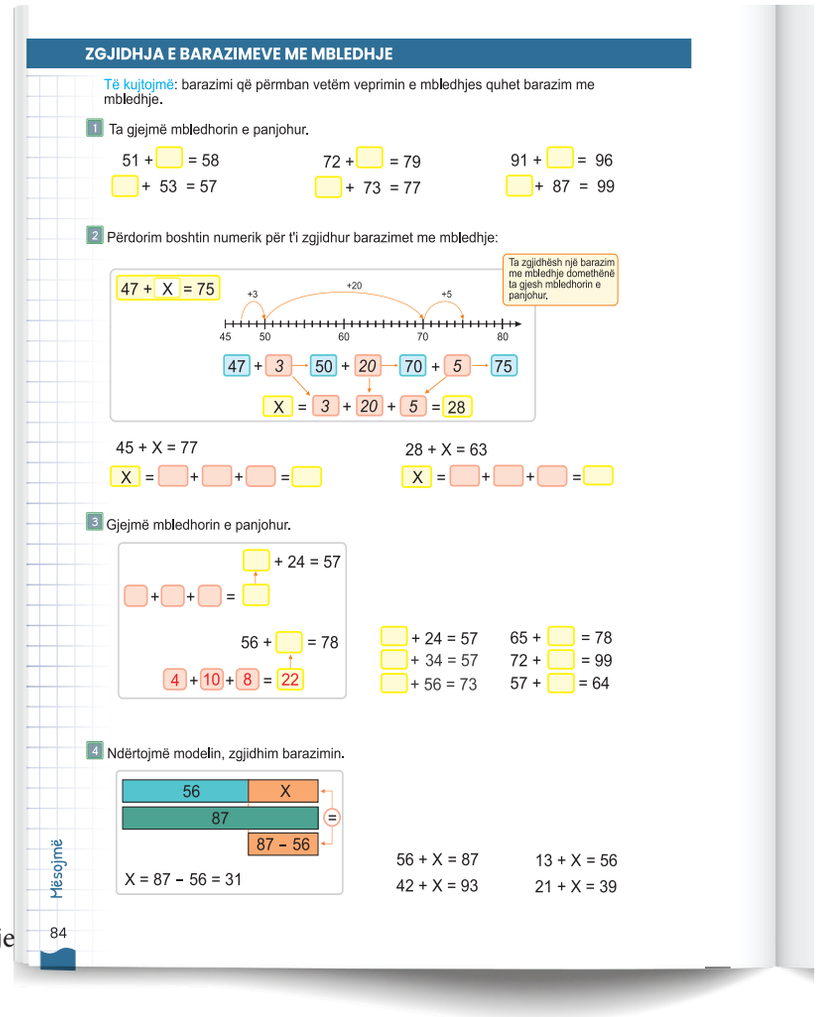

ZGJIDHJA E BARAZIMEVE ME MBLEDHJE

Të kujtojmë: barazimi që përmban vetëm veprimin e mbledhjes quhet barazim me mbledhje.

1 Ta gjejmë mbledhorin e panjohur.

51 + □ = 58 72 + □ = 79 91 + □ = 96
□ + 53 = 57 □ + 73 = 77 □ + 87 = 99

2 Përdorim boshtin numerik për t'i zgjidhur barazimet me mbledhje:

47 + X = 75

Ta zgjidhësh një barazim me mbledhje domethënë ta gjesh mbledhorin e panjohur.

+3 +20 +5
45 50 60 70 80
47 + 3 50 + 20 70 + 5 75
X = 3 + 20 + 5 = 28

45 + X = 77 28 + X = 63
X = □ + □ + □ = □ X = □ + □ + □ = □

3 Gjejmë mbledhorin e panjohur.

□ + 24 = 57
□ + □ + □ = □
56 + □ = 78
4 + 10 + 8 = 22

□ + 24 = 57 65 + □ = 78
□ + 34 = 57 72 + □ = 99
□ + 56 = 73 57 + □ = 64

4 Ndërtojmë modelin, zgjidhim barazimin.

56 X
87
87 – 56
X = 87 – 56 = 31

56 + X = 87 13 + X = 56
42 + X = 93 21 + X = 39

Mësojmë

84

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zgjidhja e barazimeve me mbledhje

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Formon barazime me mbledhje;
- Zgjidh problemat me fjalë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Veprimtari e orientuar

Vazhdojmë këtë fazë të orës me zgjidhjen e detyrës 1 së bashku me nxënës në tabelë, si ekuacione me një të panjohur.

1 Ta gjejmë mbledhorin e panjohur.

51 + □ = 58 72 + □ = 79 91 + □ = 96
□ + 53 = 57 □ + 73 = 77 □ + 87 = 99

Për mësuesin/en

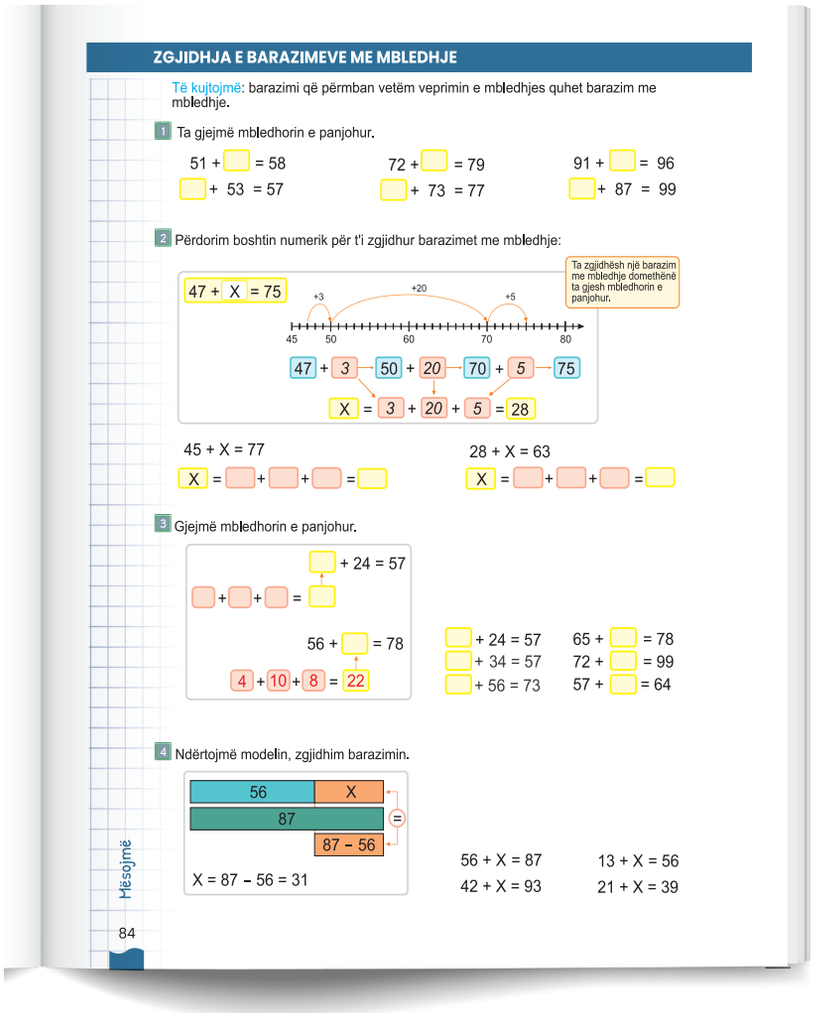

ZGJIDHJA E BARAZIMEVE ME MBLEDHJE

Të kujtojmë: barazimi që përmban vetëm veprimin e mbledhjes quhet barazim me mbledhje.

1 Ta gjejmë mbledhorin e panjohur.

51 + □ = 58 72 + □ = 79 91 + □ = 96

□ + 53 = 57 □ + 73 = 77 □ + 87 = 99

2 Përdorim boshtin numerik për t'i zgjidhur barazimet me mbledhje:

47 + X = 75

Ta zgjidhësh një barazim me mbledhje domethënë ta gjesh mbledhorin e panjohur.

45 50 60 70 80 (+3, +20, +5)

47 + 3 → 50 + 20 → 70 + 5 → 75

X = 3 + 20 + 5 = 28

45 + X = 77

X = □ + □ + □ = □

28 + X = 63

X = □ + □ + □ = □

3 Gjejmë mbledhorin e panjohur.

□ + 24 = 57

□ + □ + □ = □

56 + □ = 78

4 + 10 + 8 = 22

□ + 24 = 57 65 + □ = 78

□ + 34 = 57 72 + □ = 99

□ + 56 = 73 57 + □ = 64

4 Ndërtojmë modelin, zgjidhim barazimin.

56 X

87 =

87 − 56

X = 87 − 56 = 31

56 + X = 87 13 + X = 56

42 + X = 93 21 + X = 39

Hësojmë

84

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e pavarur dhe e orientuar

Në këtë fazë të orës kërkojmë nga nxënësit që të vizatojnë boshtin numerik në tabelë dhe në fletoret e tyre dhe në atë bosht të mundohen t'i shënojnë vetëm dhjetëshet e plota.

Për ta sqaruar këtë diagram mësimdhënësi/ja ua shpjegon se së pari nisemi nga numri 47 e deri te dhjetëshja më e afërt e tij, si dhjetëshe e plotë e në këtë rast te numri përfundimtar i tij që është numri 85.

Sqarojmë që diferenca ndërmjet numrit 47 dhe 85 është vlera e identifikuar në boshtin numerik që i përket të panjohurës X.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë e pavarur

Për të gjetur mbledhorin e panjohur i udhëzojmë nxënësit të zgjidhin detyrën 3 në mënyrë individuale dhe pas 5 minutave fillojmë zgjidhjen e detyrës në tabelë.

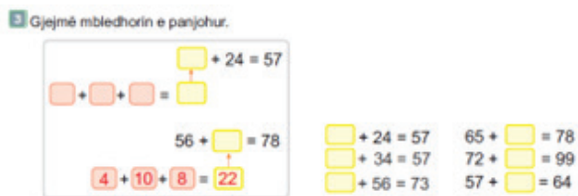

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në formimin e barazimeve me mbledhje dhe zgjidhjen e problemave me fjalë.

Detyrë:

Përcaktohet nga mësimdhënësi/ja.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 140

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zgjidhja e barazimeve me zbritje

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Zgjidh barazime me zbritjen e numrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

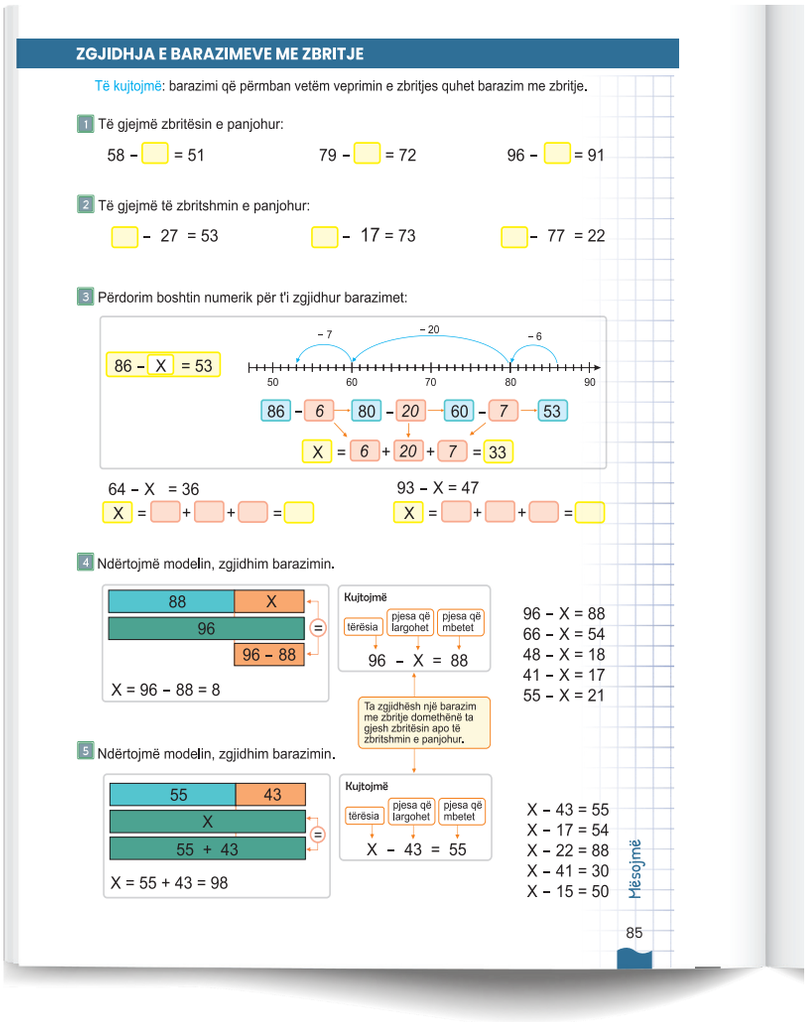
ZGJIDHJA E BARAZIMEVE ME ZBRITJE

Të kujtojmë: barazimi që përmban vetëm veprimin e zbritjes quhet barazim me zbritje.

1 Të gjejmë zbritësin e panjohur:

58 – ☐ = 51 79 – ☐ = 72 96 – ☐ = 91

2 Të gjejmë të zbritshmin e panjohur:

☐ – 27 = 53 ☐ – 17 = 73 ☐ – 77 = 22

3 Përdorim boshtin numerik për t'i zgjidhur barazimet:

86 – X = 53

64 – X = 36
X = ☐ + ☐ + ☐ = ☐

93 – X = 47
X = ☐ + ☐ + ☐ = ☐

4 Ndërtojmë modelin, zgjidhim barazimin.

96 – X = 88
66 – X = 54
48 – X = 18
41 – X = 17
55 – X = 21

5 Ndërtojmë modelin, zgjidhim barazimin.

X – 43 = 55
X – 17 = 54
X – 22 = 88
X – 41 = 30
X – 15 = 50

Mësojmë

85

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Për të kujtuar zgjidhjen e barazimeve me zbritje, së bashku me nxënësit i zgjidhim detyrat 1 dhe 2 në fletore.

1 Të gjejmë zbritësin e panjohur:

58 – ☐ = 51 79 – ☐ = 72 96 – ☐ = 91

2 Të gjejmë të zbritshmin e panjohur:

☐ – 27 = 53 ☐ – 17 = 73 ☐ – 77 = 22

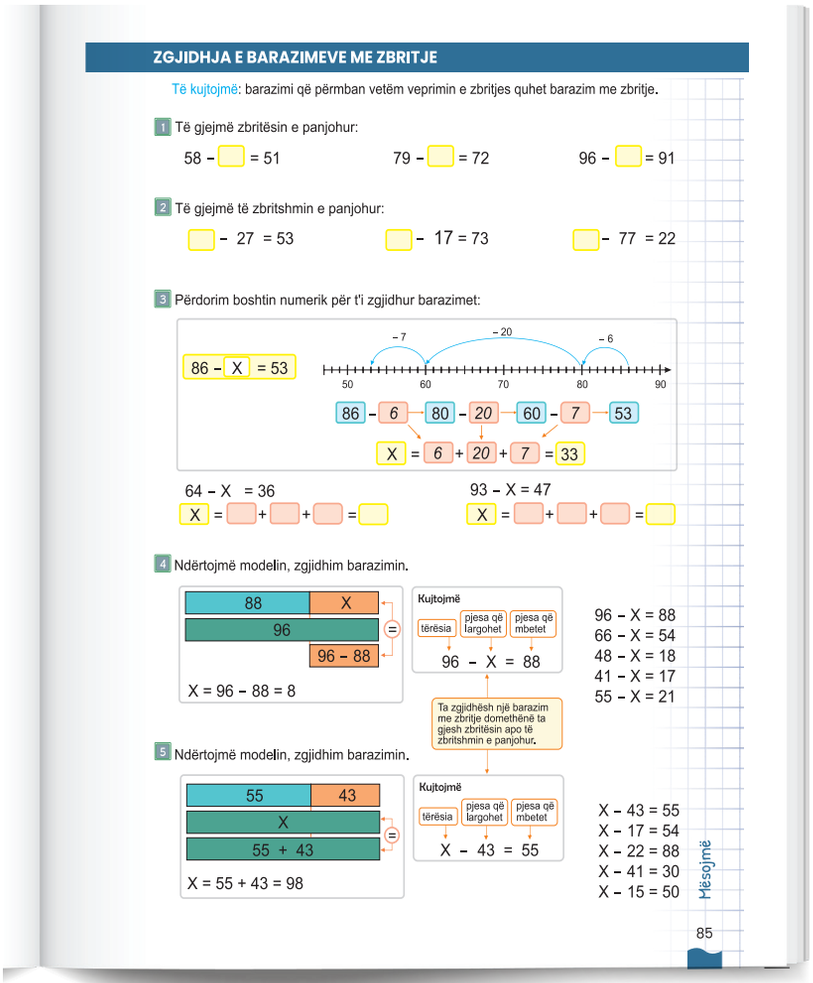

ZGJIDHJA E BARAZIMEVE ME ZBRITJE

Të kujtojmë: barazimi që përmban vetëm veprimin e zbritjes quhet barazim me zbritje.

1 Të gjejmë zbritësin e panjohur:

58 – ☐ = 51 79 – ☐ = 72 96 – ☐ = 91

2 Të gjejmë të zbritshmin e panjohur:

☐ – 27 = 53 ☐ – 17 = 73 ☐ – 77 = 22

3 Përdorim boshtin numerik për t'i zgjidhur barazimet:

86 – X = 53

– 7 – 20 – 6

50 60 70 80 90

86 – 6 80 – 20 60 – 7 53

X = 6 + 20 + 7 = 33

64 – X = 36

X = ☐ + ☐ + ☐ = ☐

93 – X = 47

X = ☐ + ☐ + ☐ = ☐

4 Ndërtojmë modelin, zgjidhim barazimin.

88 X

96

96 – 88

X = 96 – 88 = 8

Kujtojmë

tërësia pjesa që largohet pjesa që mbetet

96 – X = 88

Ta zgjidhësh një barazim me zbritje domethënë ta gjesh zbritësin apo të zbritshmin e panjohur.

96 – X = 88

66 – X = 54

48 – X = 18

41 – X = 17

55 – X = 21

5 Ndërtojmë modelin, zgjidhim barazimin.

55 43

X

55 + 43

X = 55 + 43 = 98

Kujtojmë

tërësia pjesa që largohet pjesa që mbetet

X – 43 = 55

X – 43 = 55

X – 17 = 54

X – 22 = 88

X – 41 = 30

X – 15 = 50

Mësojmë

85

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Në këtë fazë të orës kërkojmë nga nxënësit që të vizatojnë boshtin numerik në tabelë dhe në fletoret e tyre dhe në atë bosht të mundohen t'i shënojnë vetëm dhjetëshet e plota.

Për ta sqaruar këtë diagram mësimdhënësi/ja shpjegon se së pari nisemi nga numri 86 e deri te dhjetëshja më e afërt e tij, si dhjetëshe e plotë e në këtë rast te numri përfundimtar i tij është numri 53.

Sqarojmë që diferenca ndërmjet numrit 86 dhe 53 është vlera e identifikuar në boshtin numerik që i përket të panjohurës X.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë e pavarur

Për të gjetur mbledhorin e panjohur i udhëzojmë nxënësit të zgjidhin detyrën 4 në menyrë individuale dhe pas 5 minutave fillojmë zgjidhjen e detyrës në tabelë.

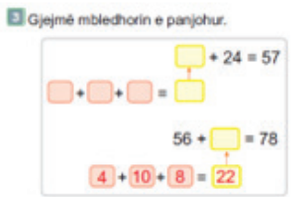

☐ + 24 = 57 65 + ☐ = 78

☐ + 34 = 57 72 + ☐ = 99

☐ + 56 = 73 57 + ☐ = 64

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në zgjidhjen e barazimeve me zbritjen e numrave.

Detyrë:

Detyra 5 (faqe 85).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 141

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zgjidhja e barazimeve me shumëzim dhe pjesëtim

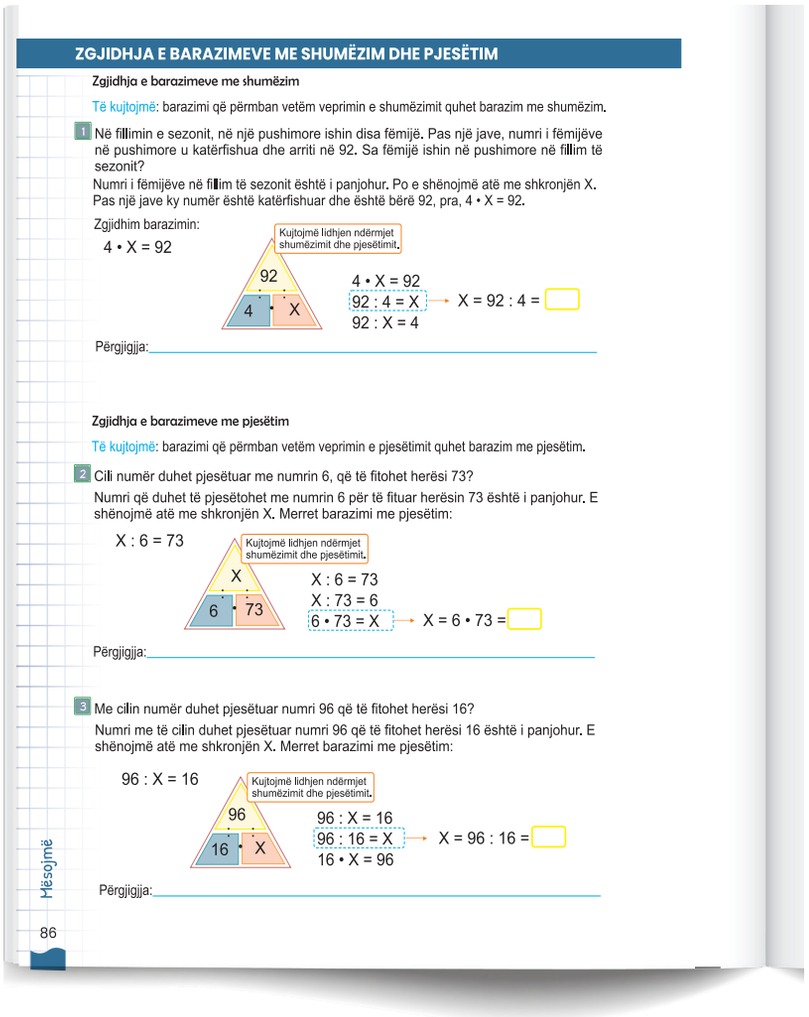

ZGJIDHJA E BARAZIMEVE ME SHUMËZIM DHE PJESËTIM

Zgjidhja e barazimeve me shumëzim

Të kujtojmë: barazimi që përmban vetëm veprimin e shumëzimit quhet barazim me shumëzim.

1 Në fillimin e sezonit, në një pushimore ishin disa fëmijë. Pas një jave, numri i fëmijëve në pushimore u katërfishua dhe arriti në 92. Sa fëmijë ishin në pushimore në fillim të sezonit?
Numri i fëmijëve në fillim të sezonit është i panjohur. Po e shënojmë atë me shkronjën X.
Pas një jave ky numër është katërfishuar dhe është bërë 92, pra, 4 • X = 92.

Zgjidhim barazimin:
4 • X = 92

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

92
4 • X

4 • X = 92
92 : 4 = X → X = 92 : 4 =
92 : X = 4

Përgjigjja: _____

Zgjidhja e barazimeve me pjesëtim

Të kujtojmë: barazimi që përmban vetëm veprimin e pjesëtimit quhet barazim me pjesëtim.

2 Cili numër duhet pjesëtuar me numrin 6, që të fitohet herësi 73?
Numri që duhet të pjesëtohet me numrin 6 për të fituar herësin 73 është i panjohur. E shënojmë atë me shkronjën X. Merret barazimi me pjesëtim:

X : 6 = 73

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

X
6 • 73

X : 6 = 73
X : 73 = 6
6 • 73 = X → X = 6 • 73 =

Përgjigjja: _____

3 Me cilin numër duhet pjesëtuar numri 96 që të fitohet herësi 16?
Numri me të cilin duhet pjesëtuar numri 96 që të fitohet herësi 16 është i panjohur. E shënojmë atë me shkronjën X. Merret barazimi me pjesëtim:

96 : X = 16

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

96
16 • X

96 : X = 16
96 : 16 = X → X = 96 : 16 =
16 • X = 96

Përgjigjja: _____

Mësojmë

86

Njësia mësimore: Zgjidhja e barazimeve me shumëzim dhe pjesëtim

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përdor vetitë e shumëzimit për zgjidhjen e detyrave;
- Argumenton zgjidhjen e ekuacioneve me shumëzim dhe pjesëtim.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Për të rikujtuar barazimet me shumëzim mësimdhënësi/ja së bashku me nxënësit interperton detyrën 1.

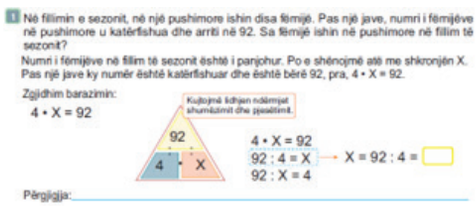

1 Në fillimin e sezonit, në një pushimore ishin disa fëmijë. Pas një jave, numri i fëmijëve në pushimore u katërfishua dhe arriti në 92. Sa fëmijë ishin në pushimore në fillim të sezonit?
Numri i fëmijëve në fillim të sezonit është i panjohur. Po e shënojmë atë me shkronjën X.
Pas një jave ky numër është katërfishuar dhe është bërë 92, pra, 4 • X = 92.
Zgjidhim barazimin:
4 • X = 92
Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.
92
4 • X
4 • X = 92
92 : 4 = X → X = 92 : 4 =
92 : X = 4
Përgjigjja: _____

Nga ky shembull mësimdhënësi/ja duhet të sqarojë, hap pas hapi, qartë, se si vijmë deri te gjetja e të panjohurës nga barazimi me shumëzim.

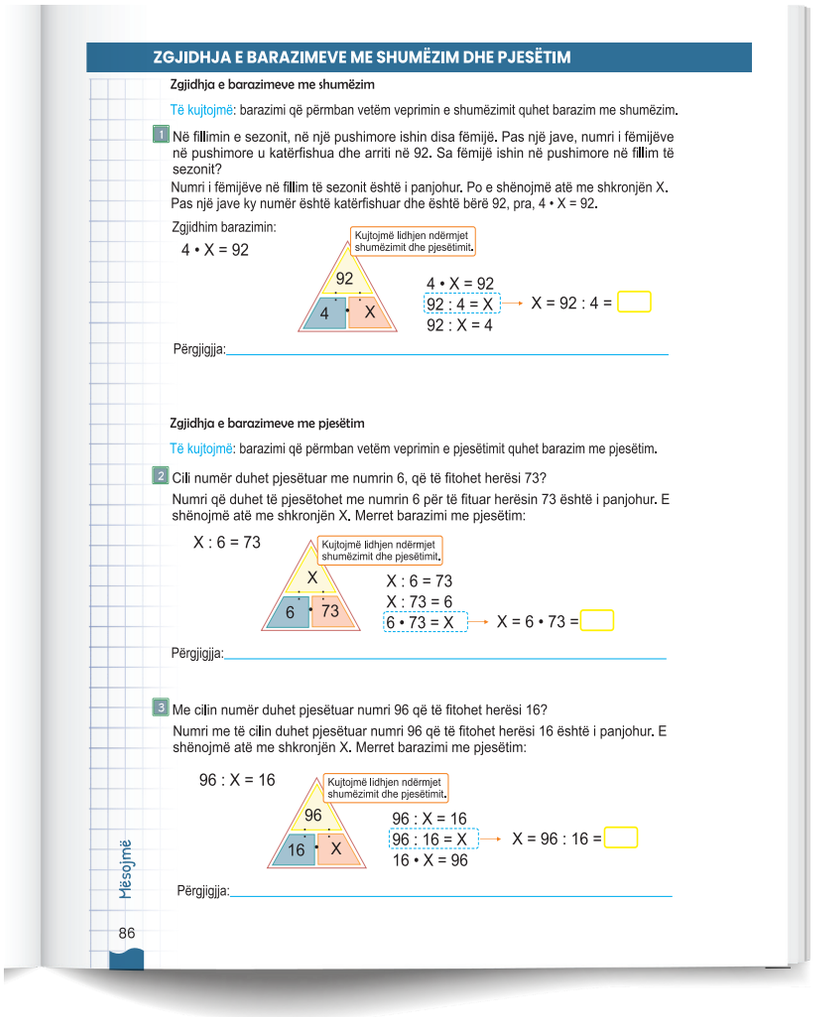

ZGJIDHJA E BARAZIMEVE ME SHUMËZIM DHE PJESËTIM

Zgjidhja e barazimeve me shumëzim

Të kujtojmë: barazimi që përmban vetëm veprimin e shumëzimit quhet barazim me shumëzim.

1 Në fillimin e sezonit, në një pushimore ishin disa fëmijë. Pas një jave, numri i fëmijëve në pushimore u katërfishua dhe arriti në 92. Sa fëmijë ishin në pushimore në fillim të sezonit?

Numri i fëmijëve në fillim të sezonit është i panjohur. Po e shënojmë atë me shkronjën X. Pas një jave ky numër është katërfishuar dhe është bërë 92, pra, 4 • X = 92.

Zgjidhim barazimin:

4 • X = 92

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

92 : 4 = X → X = 92 : 4 =

4 • X = 92

92 : X = 4

Përgjigjja: _____

Zgjidhja e barazimeve me pjesëtim

Të kujtojmë: barazimi që përmban vetëm veprimin e pjesëtimit quhet barazim me pjesëtim.

2 Cili numër duhet pjesëtuar me numrin 6, që të fitohet herësi 73?

Numri që duhet të pjesëtohet me numrin 6 për të fituar herësin 73 është i panjohur. E shënojmë atë me shkronjën X. Merret barazimi me pjesëtim:

X : 6 = 73

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

X : 6 = 73

X : 73 = 6

6 • 73 = X → X = 6 • 73 =

Përgjigjja: _____

3 Me cilin numër duhet pjesëtuar numri 96 që të fitohet herësi 16?

Numri me të cilin duhet pjesëtuar numri 96 që të fitohet herësi 16 është i panjohur. E shënojmë atë me shkronjën X. Merret barazimi me pjesëtim:

96 : X = 16

Kujtojmë lidhjen ndërmjet shumëzimit dhe pjesëtimit.

96 : X = 16

96 : 16 = X → X = 96 : 16 =

16 • X = 96

Përgjigjja: _____

Hësojmë

86

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Shqyrtim i përbashkët

Për të rikujtuar barazimet me shumëzim mësimdhënësi/ja së bashku me nxënësit interperton detyrën 2.

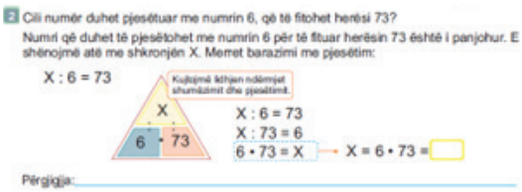

Nga ky shembull mësimdhënësi/ja duhet të sqarojë, hap pas hapi, qartë, se si vijmë deri te gjetja e të panjohurës nga barazimi me shumëzim.

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Zgjidh problemën

Nxënësit udhëzohen që të zgjidhin problemat e dhëna, duke përdorur veprimin e shumëzimit dhe pjesëtimit.

1. Nga shkolla jonë në një shëtitje ishin disa nxënës. Pas dy javë numri i nxënësve në shëtitje u dyfishua dhe arriti 86 nxënës. Sa fëmijë ishin në shëtitje në fillim?

2. Nëse numrin X e pjesëtojmë me numrin 5 fitojmë numrin 125. Cili është ai numër?

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përdorimin e vetive të shumëzimit në zgjidhjen e detyrave dhe argumentimin e zgjidhjes së ekuacioneve.

Detyrë:

Detyra 3 (faqe 86).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 142

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

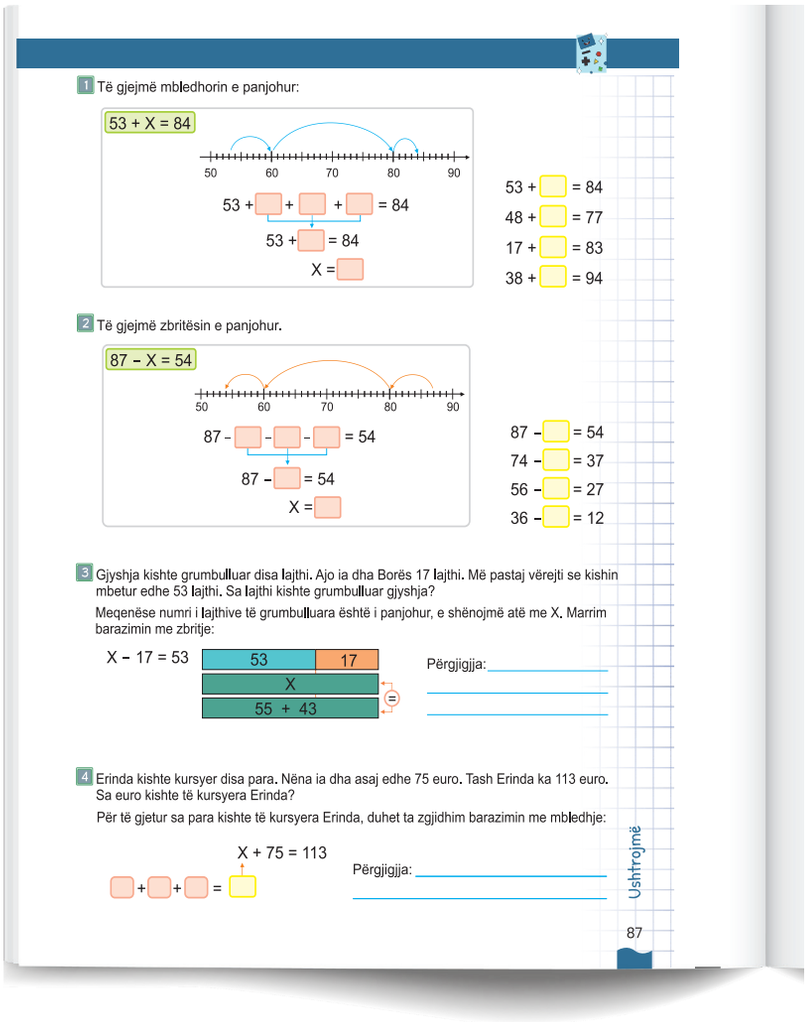
1 Të gjejmë mbledhorin e panjohur:

53 + X = 84

50 60 70 80 90

53 + ☐ + ☐ + ☐ = 84

53 + ☐ = 84

X = ☐

53 + ☐ = 84
48 + ☐ = 77
17 + ☐ = 83
38 + ☐ = 94

2 Të gjejmë zbritësin e panjohur.

87 – X = 54

50 60 70 80 90

87 – ☐ – ☐ – ☐ = 54

87 – ☐ = 54

X = ☐

87 – ☐ = 54
74 – ☐ = 37
56 – ☐ = 27
36 – ☐ = 12

3 Gjyshja kishte grumbulluar disa lajthi. Ajo ia dha Borës 17 lajthi. Më pastaj vërejti se kishin mbetur edhe 53 lajthi. Sa lajthi kishte grumbulluar gjyshja?
Meqenëse numri i lajthive të grumbulluara është i panjohur, e shënojmë atë me X. Marrim barazimin me zbritje:

X – 17 = 53

53 | 17
X
55 + 43

Përgjigjja: _____

4 Erinda kishte kursyer disa para. Nëna ia dha asaj edhe 75 euro. Tash Erinda ka 113 euro. Sa euro kishte të kursyera Erinda?
Për të gjetur sa para kishte të kursyera Erinda, duhet ta zgjidhim barazimin me mbledhje:

X + 75 = 113

☐ + ☐ + ☐ = ☐

Përgjigjja: _____

Ushtrojmë

87

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zgjidhja e barazimeve me mbledhje, zbritje, shumëzim dhe pjesëtim

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen vlerën e të panjohurës në detyrat e dhëna;
- Zgjidh problema me fjalë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Si fazë hyrëse nxënësit ndahen në 4 grupe të klasës dhe zgjidhin detyrat 1 dhe 2.
Mësimdhënësi/ja u ndan grupeve detyrat sipas dëshirës. Dy grupe detyrën 1 dhe dy grupet e tjera detyrën 2.

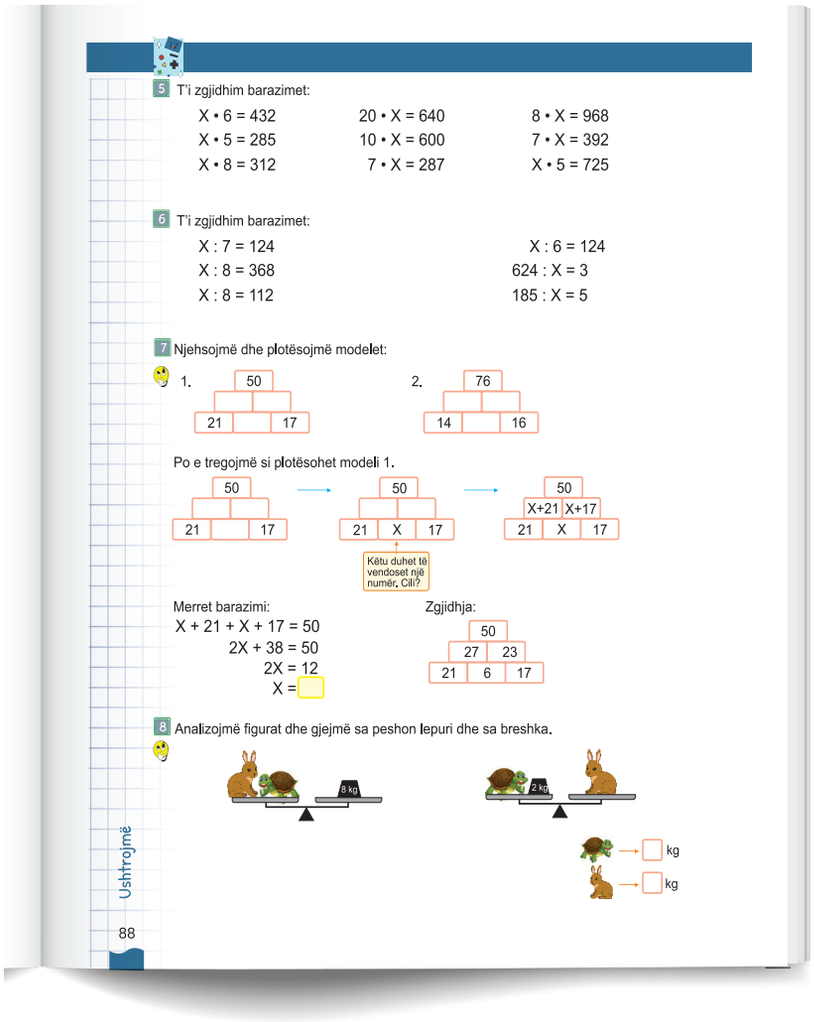

5 T'i zgjidhim barazimet:

X • 6 = 432	20 • X = 640	8 • X = 968
X • 5 = 285	10 • X = 600	7 • X = 392
X • 8 = 312	7 • X = 287	X • 5 = 725

6 T'i zgjidhim barazimet:

X : 7 = 124	X : 6 = 124
X : 8 = 368	624 : X = 3
X : 8 = 112	185 : X = 5

7 Njehsojmë dhe plotësojmë modelet:

1. 50 / 21 ? 17 — 2. 76 / 14 ? 16

Po e tregojmë si plotësohet modeli 1.

50 / 21 ? 17 → 50 / 21 X 17 → 50 / X+21 X+17 / 21 X 17

Këtu duhet të vendoset një numër, Cili?

Merret barazimi:

X + 21 + X + 17 = 50
2X + 38 = 50
2X = 12
X = ?

Zgjidhja:

50 / 27 23 / 21 6 17

8 Analizojmë figurat dhe gjejmë sa peshon lepuri dhe sa breshka.

Ushtrojmë

88

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Mësimdhënësi/ja së bashku me nxënësit i zgjidhin në tabelë detyrat 3 dhe 4 si problema me fjalë të lidhura me barazime me mbledhje dhe zbritje.

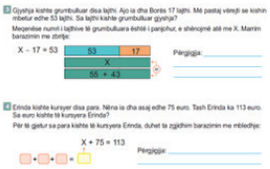

Nga ky shembull mësimdhënësi/ja duhet të sqarojë, hap pas hapi, qartë, se si vijmë deri te gjetja e të panjohurës nga barazimi me shumëzim.

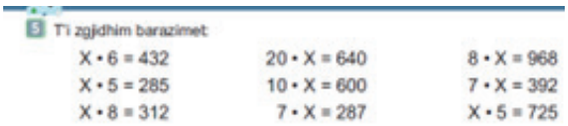

5 T'i zgjidhim barazimet

X • 6 = 432	20 • X = 640	8 • X = 968
X • 5 = 285	10 • X = 600	7 • X = 392
X • 8 = 312	7 • X = 287	X • 5 = 725

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e drejtuar

Mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit që zgjidhjen e barazimeve me pjesëtim ta realizojnë në çifte në fletoret e tyre.

6 T'i zgjidhim barazimet

X : 7 = 124	X : 6 = 124
X : 8 = 368	624 : X = 3
X : 8 = 112	185 : X = 5

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e të panjohurës në detyrat e dhëna dhe zgjidhjen e problemave me fjalë.

Detyrë:

Detyrat 7 dhe 8 (faqe 88).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 143

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Numrat natyrorë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave;
Përcakton vlerën e shprehjeve të përbëra numerike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,14; III/1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

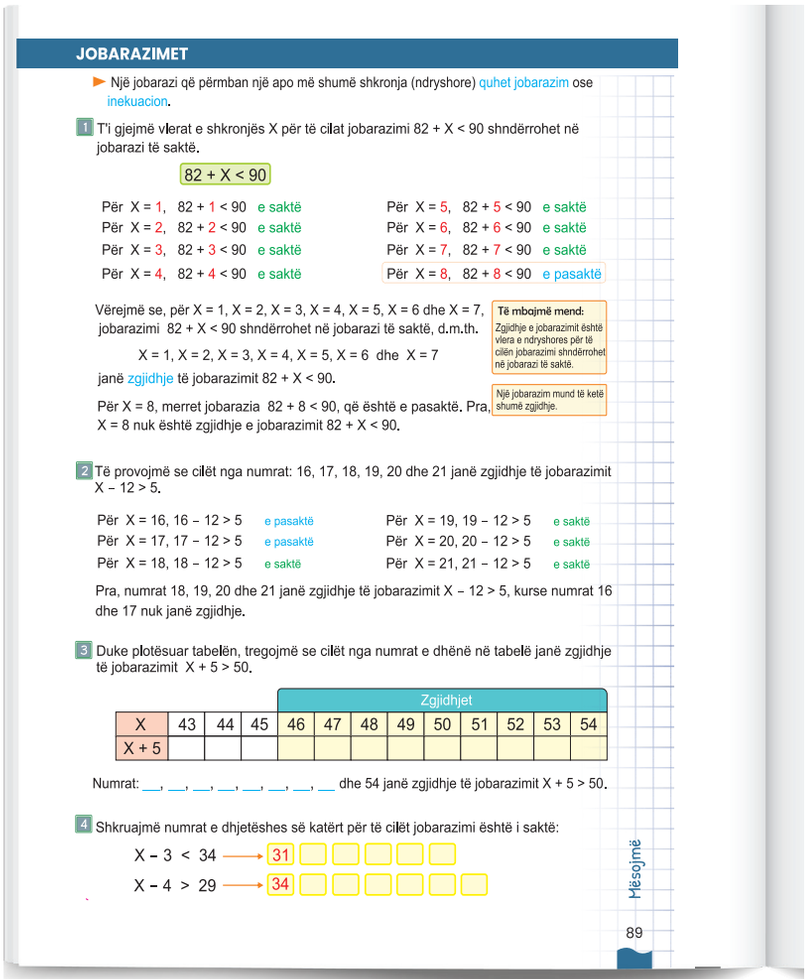

JOBARAZIMET

► Një jobarazi që përmban një apo më shumë shkronja (ndryshore) quhet jobarazim ose inekuacion.

1 T'i gjejmë vlerat e shkronjës X për të cilat jobarazimi 82 + X < 90 shndërrohet në jobarazi të saktë.

82 + X < 90

Për X = 1, 82 + 1 < 90 e saktë
Për X = 2, 82 + 2 < 90 e saktë
Për X = 3, 82 + 3 < 90 e saktë
Për X = 4, 82 + 4 < 90 e saktë
Për X = 5, 82 + 5 < 90 e saktë
Për X = 6, 82 + 6 < 90 e saktë
Për X = 7, 82 + 7 < 90 e saktë
Për X = 8, 82 + 8 < 90 e pasaktë

Vërejmë se, për X = 1, X = 2, X = 3, X = 4, X = 5, X = 6 dhe X = 7, jobarazimi 82 + X < 90 shndërrohet në jobarazi të saktë, d.m.th.

X = 1, X = 2, X = 3, X = 4, X = 5, X = 6 dhe X = 7

janë zgjidhje të jobarazimit 82 + X < 90.

Të mbajmë mend: Zgjidhje e jobarazimit është vlera e ndryshores për të cilën jobarazimi shndërrohet në jobarazi të saktë.

Një jobarazim mund të ketë shumë zgjidhje.

Për X = 8, merret jobarazia 82 + 8 < 90, që është e pasaktë. Pra, X = 8 nuk është zgjidhje e jobarazimit 82 + X < 90.

2 Të provojmë se cilët nga numrat: 16, 17, 18, 19, 20 dhe 21 janë zgjidhje të jobarazimit X – 12 > 5.

Për X = 16, 16 – 12 > 5 e pasaktë
Për X = 17, 17 – 12 > 5 e pasaktë
Për X = 18, 18 – 12 > 5 e saktë
Për X = 19, 19 – 12 > 5 e saktë
Për X = 20, 20 – 12 > 5 e saktë
Për X = 21, 21 – 12 > 5 e saktë

Pra, numrat 18, 19, 20 dhe 21 janë zgjidhje të jobarazimit X – 12 > 5, kurse numrat 16 dhe 17 nuk janë zgjidhje.

3 Duke plotësuar tabelën, tregojmë se cilët nga numrat e dhënë në tabelë janë zgjidhje të jobarazimit X + 5 > 50.

	Zgjidhjet											
X	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
X + 5												

Numrat: __, __, __, __, __, __, __, __ dhe 54 janë zgjidhje të jobarazimit X + 5 > 50.

4 Shkruajmë numrat e dhjetëshes së katërt për të cilët jobarazimi është i saktë:

X – 3 < 34 → 31
X – 4 > 29 → 34

Mësojmë

89

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Jobarazimet

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përkufizon nocionin jobarazi në shprehje numerike;
- Zgjidh jobarazime me një të panjohur.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Term i ri

Mësimdhënësi/ja ua sqaron nxënësve që një jobarazim që përmban 1 e më shumë shkronja quhet jobarazim ose inekuacion.

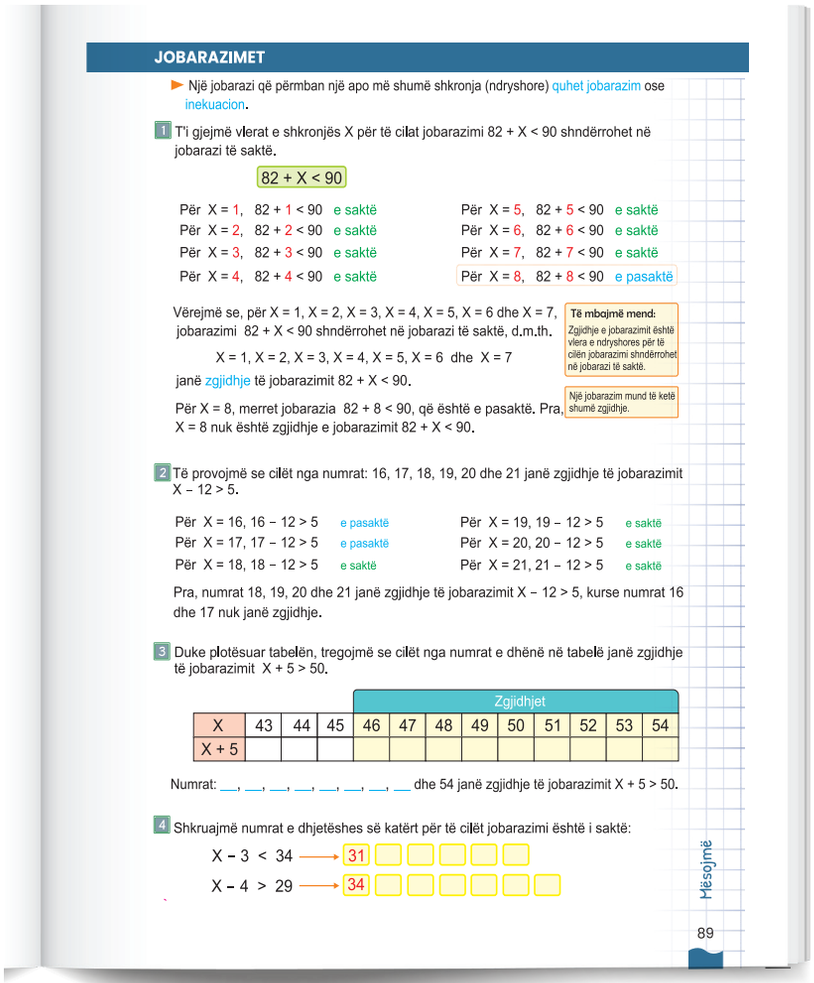

JOBARAZIMET

► Një jobarazi që përmban një apo më shumë shkronja (ndryshore) quhet jobarazim ose inekuacion.

1 T'i gjejmë vlerat e shkronjës X për të cilat jobarazimi 82 + X < 90 shndërrohet në jobarazi të saktë.

82 + X < 90

Për X = 1, 82 + 1 < 90 e saktë
Për X = 2, 82 + 2 < 90 e saktë
Për X = 3, 82 + 3 < 90 e saktë
Për X = 4, 82 + 4 < 90 e saktë
Për X = 5, 82 + 5 < 90 e saktë
Për X = 6, 82 + 6 < 90 e saktë
Për X = 7, 82 + 7 < 90 e saktë
Për X = 8, 82 + 8 < 90 e pasaktë

Vërejmë se, për X = 1, X = 2, X = 3, X = 4, X = 5, X = 6 dhe X = 7, jobarazimi 82 + X < 90 shndërrohet në jobarazi të saktë, d.m.th.

X = 1, X = 2, X = 3, X = 4, X = 5, X = 6 dhe X = 7

janë zgjidhje të jobarazimit 82 + X < 90.

Për X = 8, merret jobarazia 82 + 8 < 90, që është e pasaktë. Pra, X = 8 nuk është zgjidhje e jobarazimit 82 + X < 90.

Të mbajmë mend:
Zgjidhje e jobarazimit është vlera e ndryshores për të cilën jobarazimi shndërrohet në jobarazi të saktë.

Një jobarazim mund të ketë shumë zgjidhje.

2 Të provojmë se cilët nga numrat: 16, 17, 18, 19, 20 dhe 21 janë zgjidhje të jobarazimit X – 12 > 5.

Për X = 16, 16 – 12 > 5 e pasaktë
Për X = 17, 17 – 12 > 5 e pasaktë
Për X = 18, 18 – 12 > 5 e saktë
Për X = 19, 19 – 12 > 5 e saktë
Për X = 20, 20 – 12 > 5 e saktë
Për X = 21, 21 – 12 > 5 e saktë

Pra, numrat 18, 19, 20 dhe 21 janë zgjidhje të jobarazimit X – 12 > 5, kurse numrat 16 dhe 17 nuk janë zgjidhje.

3 Duke plotësuar tabelën, tregojmë se cilët nga numrat e dhënë në tabelë janë zgjidhje të jobarazimit X + 5 > 50.

	Zgjidhjet										
X	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
X + 5												

Numrat: __, __, __, __, __, __, __, __ dhe 54 janë zgjidhje të jobarazimit X + 5 > 50.

4 Shkruajmë numrat e dhjetëshes së katërt për të cilët jobarazimi është i saktë:

X – 3 < 34 ⟶ 31 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
X – 4 > 29 ⟶ 34 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Mësojmë

89

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Për ta kuptuar qartë se si e gjejmë vlerën e të panjohurës X nga jobarazimi, atëherë duhet ta interpretojmë qartë te nxënësit detyrën 1 ku sqaron saktë se si zgjidhet një inekuacion.

Për të kuptuar qartë se nxënësit dijnë ta zgjidhin një inekuacion, atëherë zgjidhim detyrën 3 dhe gjejmë zgjidhjen e jobarazimit.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shqyrtim i përbashkët

Në fund të mësimit bëjmë një përforcim duke kuptuar nga nxënësit se sa shpejt ata mund ta bëjnë zgjidhjen e një jobarazimi dhe si mund ta kuptojnë zgjidhjen e saktë të tij.
Detyra zgjidhet në tabelë nga dy nxënës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përkufizimin e nocionit jobarazi në shprehje numerike dhe zgjidhjen e jobarazive me një të panjohur.

Detyrë:

Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 4.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 144

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Grumbullon dhe sistemon të dhënat në tabelën përkatëse;
Lexon dhe analizon të dhënat e grumbulluara.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,10; III/1,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

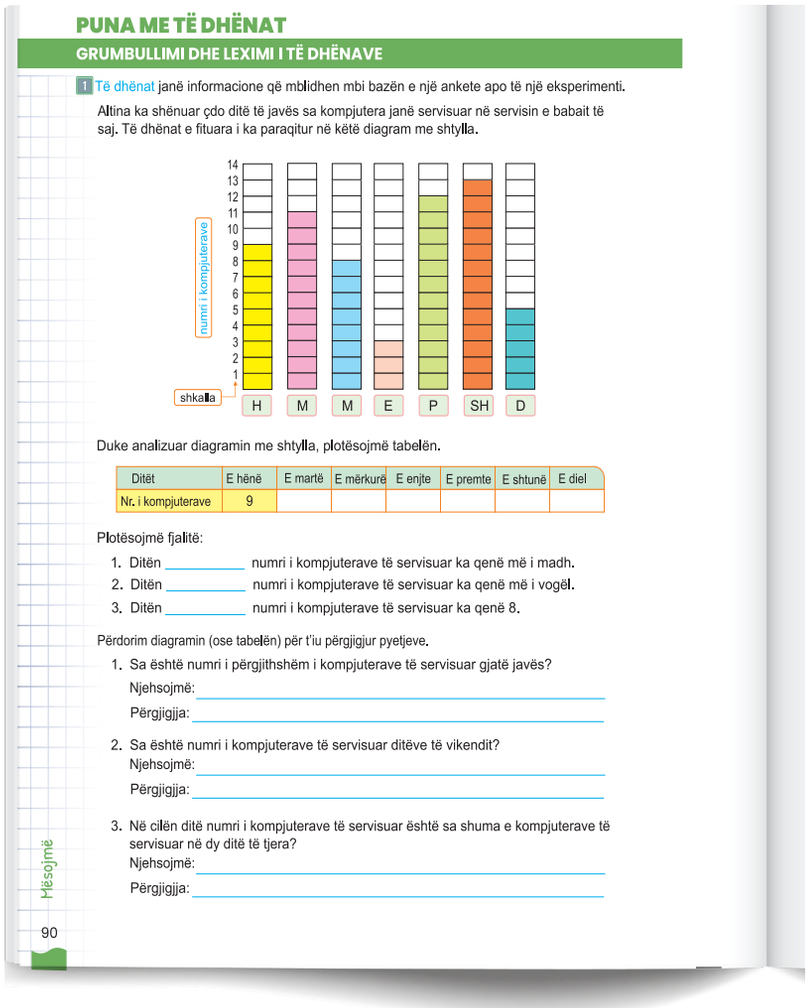

PUNA ME TË DHËNAT

GRUMBULLIMI DHE LEXIMI I TË DHËNAVE

1 Të dhënat janë informacione që mblidhen mbi bazën e një ankete apo të një eksperimenti.

Altina ka shënuar çdo ditë të javës sa kompjutera janë servisuar në servisin e babait të saj. Të dhënat e fituara i ka paraqitur në këtë diagram me shtylla.

numri i kompjuterave

shkalla

H M M E P SH D

Duke analizuar diagramin me shtylla, plotësojmë tabelën.

Ditët	E hënë	E martë	E mërkurë	E enjte	E premte	E shtunë	E diel
Nr. i kompjuterave	9						

Plotësojmë fjalitë:

1. Ditën _____ numri i kompjuterave të servisuar ka qenë më i madh.
2. Ditën _____ numri i kompjuterave të servisuar ka qenë më i vogël.
3. Ditën _____ numri i kompjuterave të servisuar ka qenë 8.

Përdorim diagramin (ose tabelën) për t'iu përgjigjur pyetjeve.

1. Sa është numri i përgjithshëm i kompjuterave të servisuar gjatë javës?
   Njehsojmë: _____
   Përgjigjja: _____
2. Sa është numri i kompjuterave të servisuar ditëve të vikendit?
   Njehsojmë: _____
   Përgjigjja: _____
3. Në cilën ditë numri i kompjuterave të servisuar është sa shuma e kompjuterave të servisuar në dy ditë të tjera?
   Njehsojmë: _____
   Përgjigjja: _____

Njehsojmë

90

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Grumbullimi dhe leximi i të dhënave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet të dhënat me tabelë dhe me diagrame;
- Interpreton të dhënat e paraqitura në tabelë dhe diagram.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Meqenëse në këtë orë mësimore do të zhvillohet një temë e re atëherë mësimdhënësi/ja në hyrje duhet të marrë shembuj që lidhen me notat në ditar, p.sh., si mund të organizohen notat 5 që ka klasa, notat 4 e kështu me radhë.

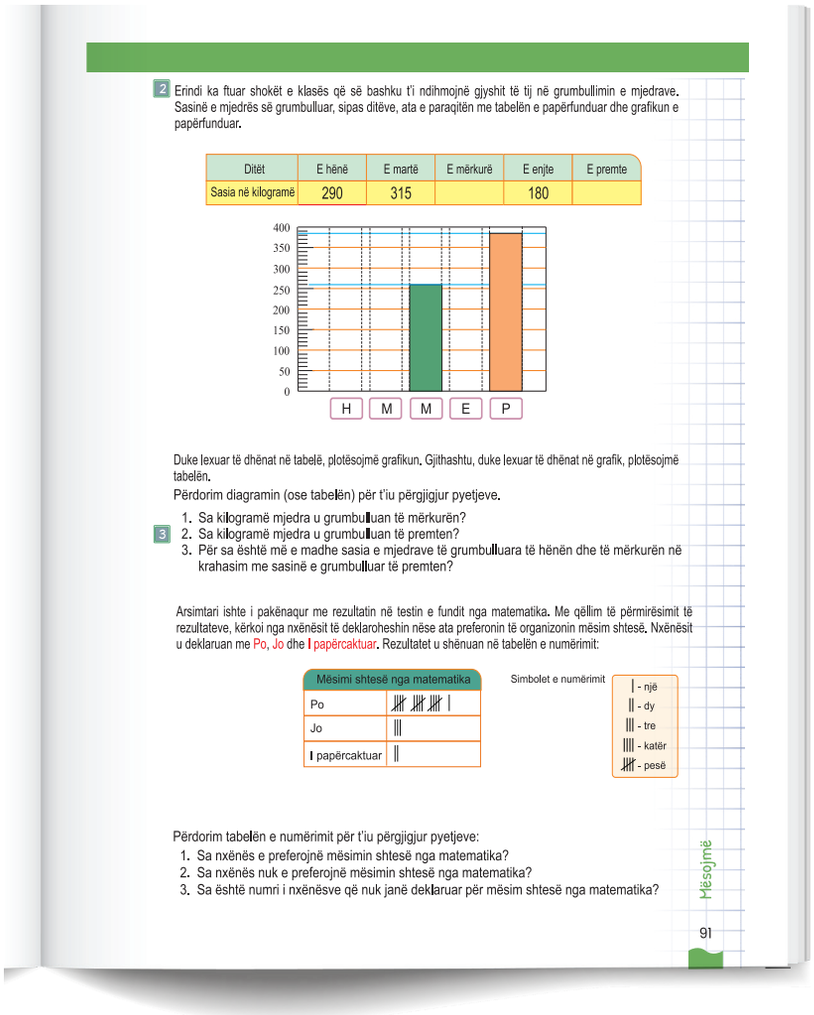

2 Erindi ka ftuar shokët e klasës që së bashku t'i ndihmojnë gjyshit të tij në grumbullimin e mjedrave. Sasinë e mjedrës së grumbulluar, sipas ditëve, ata e paraqitën me tabelën e papërfunduar dhe grafikun e papërfunduar.

Ditët	E hënë	E martë	E mërkurë	E enjte	E premte
Sasia në kilogramë	290	315		180	

Duke lexuar të dhënat në tabelë, plotësojmë grafikun. Gjithashtu, duke lexuar të dhënat në grafik, plotësojmë tabelën.

Përdorim diagramin (ose tabelën) për t'iu përgjigjur pyetjeve.

3 1. Sa kilogramë mjedra u grumbulluan të mërkurën?
2. Sa kilogramë mjedra u grumbulluan të premten?
3. Për sa është më e madhe sasia e mjedrave të grumbulluara të hënën dhe të mërkurën në krahasim me sasinë e grumbulluar të premten?

Arsimtari ishte i pakënaqur me rezultatin në testin e fundit nga matematika. Me qëllim të përmirësimit të rezultateve, kërkoi nga nxënësit të deklaroheshin nëse ata preferonin të organizonin mësim shtesë. Nxënësit u deklaruan me Po, Jo dhe I papërcaktuar. Rezultatet u shënuan në tabelën e numërimit:

Mësimi shtesë nga matematika	
Po	𝍸 𝍸 I
Jo	III
I papërcaktuar	II

Simbolet e numërimit

I - një
II - dy
III - tre
IIII - katër
𝍸 - pesë

Përdorim tabelën e numërimit për t'iu përgjigjur pyetjeve:

1. Sa nxënës e preferojnë mësimin shtesë nga matematika?
2. Sa nxënës nuk e preferojnë mësimin shtesë nga matematika?
3. Sa është numri i nxënësve që nuk janë deklaruar për mësim shtesë nga matematika?

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit që të hapin librin në faqe 90 dhe te detyra e parë të marrin informacione që mbledhin të dhëna rreth një ankete apo një eksperimenti dhe ta shohin si janë vendosur këto të dhëna.

Nxënësit duke shikuar diagramin e dhënë duhet të përgjigjen në disa nga pyetjet e mëposhtme.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Pyetje/ përgjigje

Mësimdhënësi/ja në kuadër të diagramit të mësipërm krijon edhe disa pyetje shtesë, si:
- Cila ka qenë mesatarja ditore e rregullimit të kompjuterëve brenda javës?
- Sa ka qenë dallimi i servisimit të kompjuterëve ndërmjet ditës së hënë dhe ditës së diel?

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e të dhënave në diagram dhe tabelë, si dhe interpretimin e tyre.

Detyrë:

Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 3.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 145

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Grumbullon dhe sistemon të dhënat në tabelën përkatëse;
Lexon dhe analizon të dhënat e grumbulluara.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,10; III/1,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

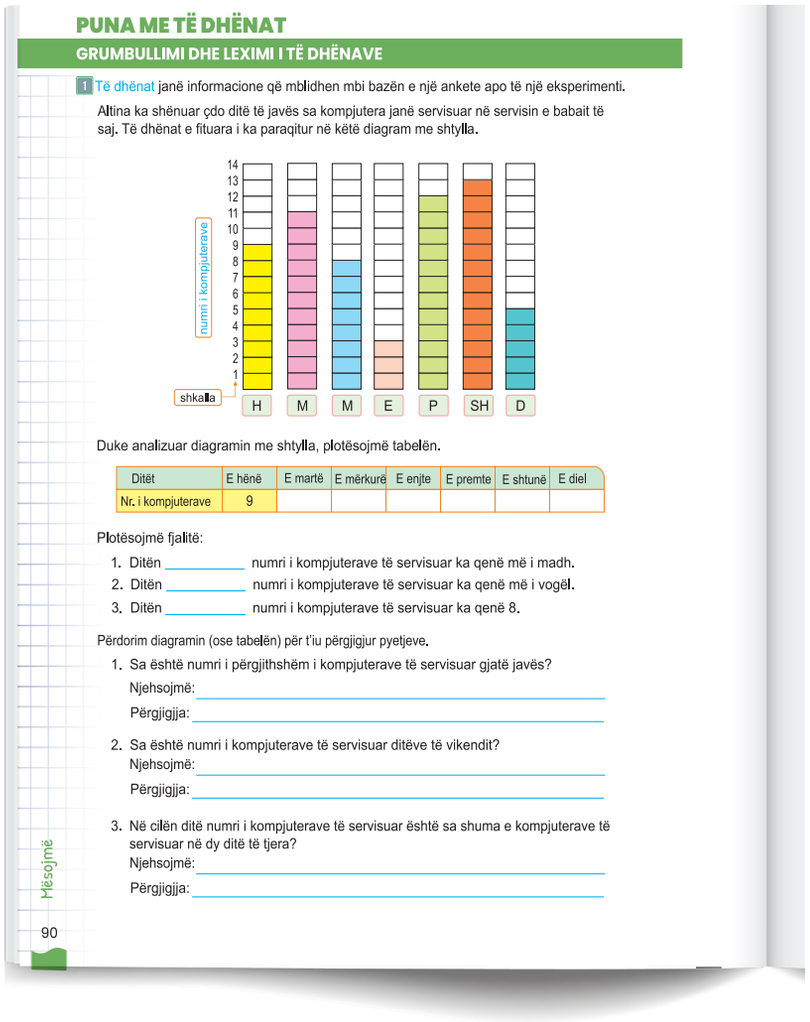

PUNA ME TË DHËNAT

GRUMBULLIMI DHE LEXIMI I TË DHËNAVE

1 Të dhënat janë informacione që mblidhen mbi bazën e një ankete apo të një eksperimenti.
Altina ka shënuar çdo ditë të javës sa kompjutera janë servisuar në servisin e babait të saj. Të dhënat e fituara i ka paraqitur në këtë diagram me shtylla.

Duke analizuar diagramin me shtylla, plotësojmë tabelën.

Ditët	E hënë	E martë	E mërkurë	E enjte	E premte	E shtunë	E diel
Nr. i kompjuterave	9						

Plotësojmë fjalitë:
1. Ditën _____ numri i kompjuterave të servisuar ka qenë më i madh.
2. Ditën _____ numri i kompjuterave të servisuar ka qenë më i vogël.
3. Ditën _____ numri i kompjuterave të servisuar ka qenë 8.

Përdorim diagramin (ose tabelën) për t'iu përgjigjur pyetjeve.
1. Sa është numri i përgjithshëm i kompjuterave të servisuar gjatë javës?
   Njehsojmë: _____
   Përgjigjja: _____
2. Sa është numri i kompjuterave të servisuar ditëve të vikendit?
   Njehsojmë: _____
   Përgjigjja: _____
3. Në cilën ditë numri i kompjuterave të servisuar është sa shuma e kompjuterave të servisuar në dy ditë të tjera?
   Njehsojmë: _____
   Përgjigjja: _____

Mësojmë

90

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Grumbullimi dhe leximi i të dhënave (vazhdim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet të dhënat me tabelë dhe me diagrame;
- Interpreton të dhënat e paraqitura në tabelë dhe diagram.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Vazhdojmë mësimin e sotëm me zgjidhjen e detyrës 2 dhe në bazë të diagramit dhe tabelës së dhënë i përgjigjemi pyetjeve të paraqitura në librin 3b në faqe 91, detyra 3.

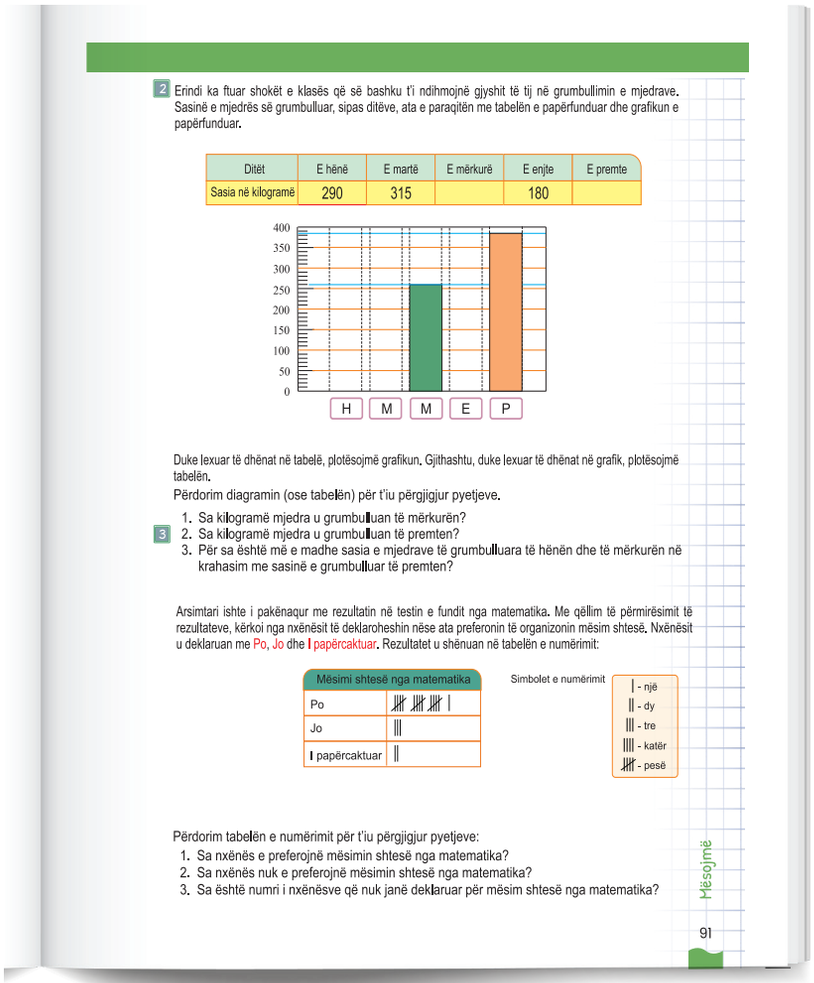

2 Erindi ka ftuar shokët e klasës që së bashku t'i ndihmojnë gjyshit të tij në grumbullimin e mjedrave. Sasinë e mjedrës së grumbulluar, sipas ditëve, ata e paraqitën me tabelën e papërfunduar dhe grafikun e papërfunduar.

Ditët	E hënë	E martë	E mërkurë	E enjte	E premte
Sasia në kilogramë	290	315		180	

400 350 300 250 200 150 100 50 0

H M M E P

Duke lexuar të dhënat në tabelë, plotësojmë grafikun. Gjithashtu, duke lexuar të dhënat në grafik, plotësojmë tabelën.

Përdorim diagramin (ose tabelën) për t'iu përgjigjur pyetjeve.

1. Sa kilogramë mjedra u grumbulluan të mërkurën?
2. Sa kilogramë mjedra u grumbulluan të premten?
3. Për sa është më e madhe sasia e mjedrave të grumbulluara të hënën dhe të mërkurën në krahasim me sasinë e grumbulluar të premten?

3 Arsimtari ishte i pakënaqur me rezultatin në testin e fundit nga matematika. Me qëllim të përmirësimit të rezultateve, kërkoi nga nxënësit të deklaroheshin nëse ata preferonin të organizonin mësim shtesë. Nxënësit u deklaruan me Po, Jo dhe I papërcaktuar. Rezultatet u shënuan në tabelën e numërimit:

Mësimi shtesë nga matematika	
Po	𝍸 𝍸 |
Jo	|||
I papërcaktuar	||

Simbolet e numërimit: | - një, || - dy, ||| - tre, |||| - katër, 𝍸 - pesë

Përdorim tabelën e numërimit për t'iu përgjigjur pyetjeve:

1. Sa nxënës e preferojnë mësimin shtesë nga matematika?
2. Sa nxënës nuk e preferojnë mësimin shtesë nga matematika?
3. Sa është numri i nxënësve që nuk janë deklaruar për mësim shtesë nga matematika?

Mësojmë

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari në dyshe

Për të kuptuar më qartë paraqitjen e të dhënave, mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit që në çifte të zgjidhin detyrën 3 dhe në fund t'u përgjigjen pyetjeve rreth këtij diagrami apo tabele.

Arsimtari ishte i pakënaqur me rezultatin në testin e fundit nga matematika. Me qëllim të përmirësimit të rezultateve, kërkoi nga nxënësit të deklaroheshin nëse ata preferonin të organizonin mësim shtesë. Nxënësit u deklaruan me Po, Jo dhe I papërcaktuar. Rezultatet u shënuan në tabelën e numërimit:

Mësimi shtesë nga matematika	
Po	𝍸 𝍸 |
Jo	|||
I papërcaktuar	||

Simbolet e numërimit: | - një, || - dy, ||| - tre, |||| - katër, 𝍸 - pesë

Përdorim tabelën e numërimit për t'iu përgjigjur pyetjeve:

1. Sa nxënës e preferojnë mësimin shtesë nga matematika?
2. Sa nxënës nuk e preferojnë mësimin shtesë nga matematika?
3. Sa është numri i nxënësve që nuk janë deklaruar për mësim shtesë nga matematika?

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Shqyrtim i përbashkët

Mësimdhënësi/ja krijon një detyrë ku si bazë e të dhënave merren statistikat e notave nga gjysmëvjetori i parë në lëndën e matematikës për të gjithë klasën dhe krijon pyetje, si:

- Sa nota 5 ka klasa?
- Cila notë është më së shumti e përsëritur në klasë në lëndën e matematikës?
- Cila notë është më e ulëta në klasë në lëndën e matematikës?

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e të dhënave në tabelë dhe në diagram dhe për interpretimin e tyre.

Detyrë:

Të punohet një detyrë sipas modelit të detyrës 3.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 146

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Grumbullon dhe sistemon të dhënat në tabelën përkatëse;
Lexon dhe analizon të dhënat e grumbulluara.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,10; III/1,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

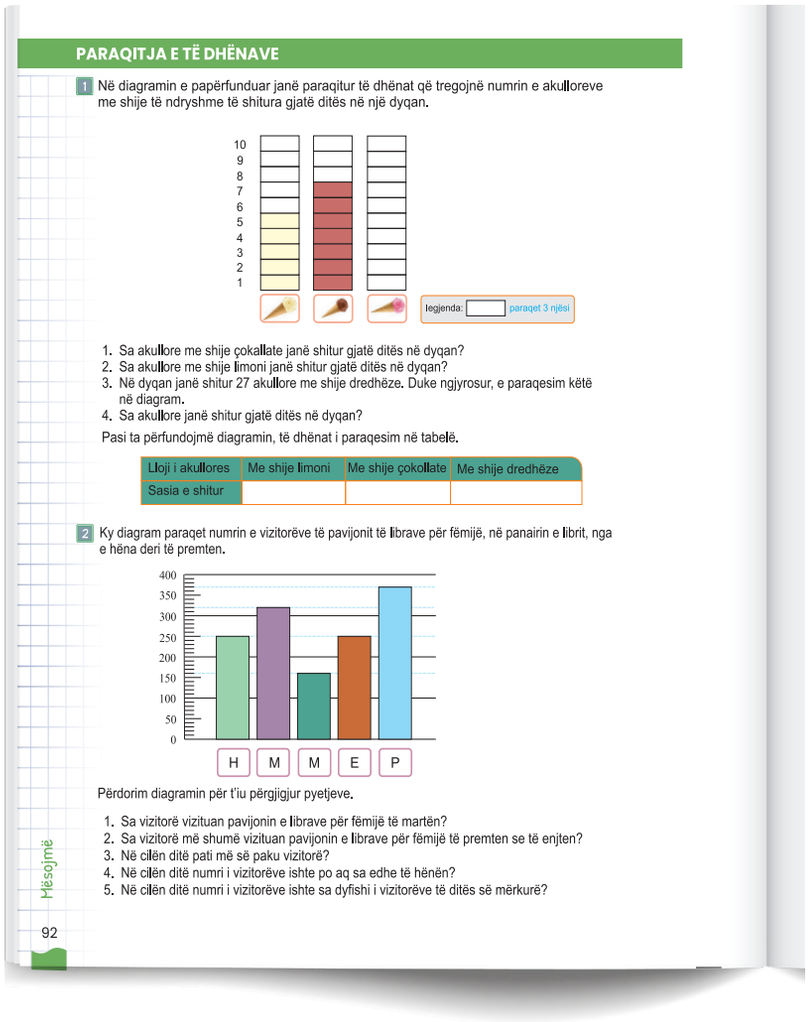

PARAQITJA E TË DHËNAVE

1 Në diagramin e papërfunduar janë paraqitur të dhënat që tregojnë numrin e akulloreve me shije të ndryshme të shitura gjatë ditës në një dyqan.

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

legjenda: ☐ paraqet 3 njësi

1. Sa akullore me shije çokollate janë shitur gjatë ditës në dyqan?
2. Sa akullore me shije limoni janë shitur gjatë ditës në dyqan?
3. Në dyqan janë shitur 27 akullore me shije dredhëze. Duke ngjyrosur, e paraqesim këtë në diagram.
4. Sa akullore janë shitur gjatë ditës në dyqan?

Pasi ta përfundojmë diagramin, të dhënat i paraqesim në tabelë.

Lloji i akullores	Me shije limoni	Me shije çokollate	Me shije dredhëze
Sasia e shitur			

2 Ky diagram paraqet numrin e vizitorëve të pavijonit të librave për fëmijë, në panairin e librit, nga e hëna deri të premten.

400 350 300 250 200 150 100 50 0

H M M E P

Përdorim diagramin për t'iu përgjigjur pyetjeve.

1. Sa vizitorë vizituan pavijonin e librave për fëmijë të martën?
2. Sa vizitorë më shumë vizituan pavijonin e librave për fëmijë të premten se të enjten?
3. Në cilën ditë pati më së paku vizitorë?
4. Në cilën ditë numri i vizitorëve ishte po aq sa edhe të hënën?
5. Në cilën ditë numri i vizitorëve ishte sa dyfishi i vizitorëve të ditës së mërkurë?

Mësojmë

92

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Paraqitja e të dhënave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet të dhënat në tabelë dhe me diagrame;
- Analizon të dhënat e grumbulluara;
- Interpreton të dhënat e paraqitura në tabelë dhe diagram.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në fazën hyrëse të mësimit bëhet një përsëritje nga mësimi i kaluar; më shumë duhet të ndalemi te vendosja e të dhënave në rreshta dhe në shtylla.

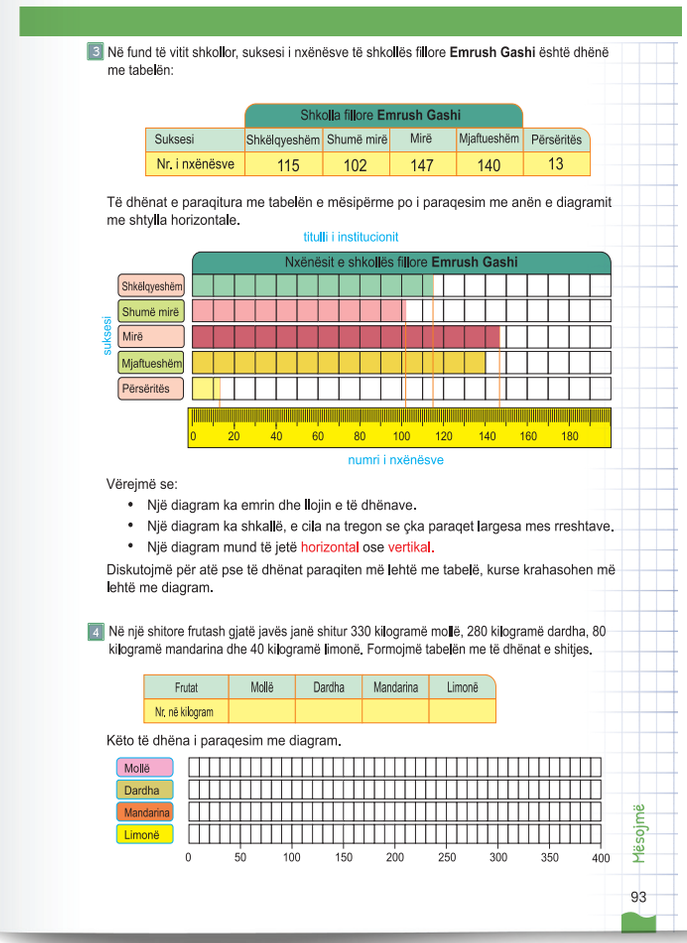

3 Në fund të vitit shkollor, suksesi i nxënësve të shkollës fillore **Emrush Gashi** është dhënë me tabelën:

	Shkolla fillore Emrush Gashi				
Suksesi	Shkëlqyeshëm	Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Përsëritës
Nr. i nxënësve	115	102	147	140	13

Të dhënat e paraqitura me tabelën e mësipërme po i paraqesim me anën e diagramit me shtylla horizontale.

titulli i institucionit

Nxënësit e shkollës fillore **Emrush Gashi**

Shkëlqyeshëm
Shumë mirë
Mirë
Mjaftueshëm
Përsëritës

suksesi

0 20 40 60 80 100 120 140 160 180

numri i nxënësve

Vërejmë se:

- Një diagram ka emrin dhe llojin e të dhënave.
- Një diagram ka shkallë, e cila na tregon se çka paraqet largesa mes rreshtave.
- Një diagram mund të jetë horizontal ose vertikal.

Diskutojmë për atë pse të dhënat paraqiten më lehtë me tabelë, kurse krahasohen më lehtë me diagram.

4 Në një shitore frutash gjatë javës janë shitur 330 kilogramë mollë, 280 kilogramë dardha, 80 kilogramë mandarina dhe 40 kilogramë limonë. Formojmë tabelën me të dhënat e shitjes.

Frutat	Mollë	Dardha	Mandarina	Limonë
Nr. në kilogram				

Këto të dhëna i paraqesim me diagram.

Mollë
Dardha
Mandarina
Limonë

0 50 100 150 200 250 300 350 400

Mësojmë

93

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Në këtë fazë të orës udhëzojmë nxënësit që me kujdes ta vështrojnë diagramin në detyrën 1 dhe t'i përgjigjen pyetjeve, e në fund t'i plotësojnë të dhënat në tabelë.

Udhëzohen nxënësit që në mënyrë individuale të zgjidhin detyrën 2 në fletoret e tyre duke iu përgjigjur pyetjeve të ndërlidhura me diagramin e mësipërm.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë e pavarur

Mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit që në libër, faqe 93 të zgjidhin detyrën 3 dhe pas disa minutave zgjidhje e diskutojmë atë detyrë për saktësinë e saj.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e të dhënave në tabelë dhe diagrame, analizën e të dhënave dhe përshkrimin, komentimin e të dhënave të paraqitura.

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 93).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 147

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Grumbullon dhe sistemon të dhënat në tabelën përkatëse;
Lexon dhe analizon të dhënat e grumbulluara.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,10; III/1,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

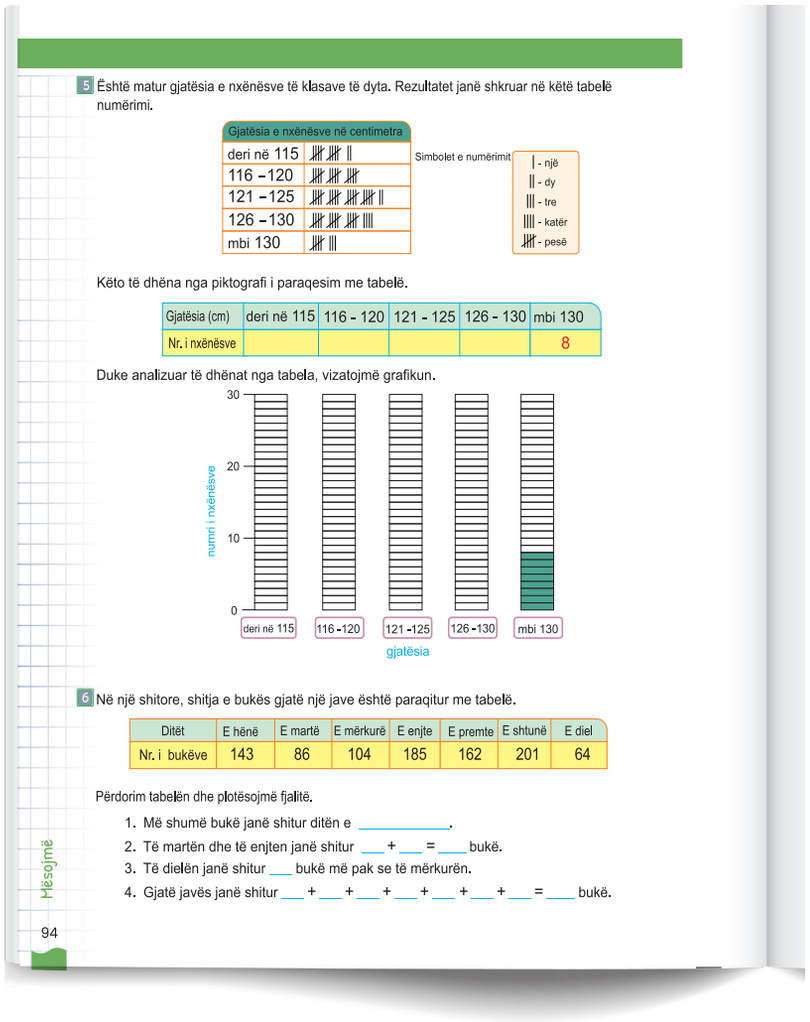

5 Është matur gjatësia e nxënësve të klasave të dyta. Rezultatet janë shkruar në këtë tabelë numërimi.

Gjatësia e nxënësve në centimetra	
deri në 115	𝍸 𝍸 ||
116 – 120	𝍸 𝍸 𝍸
121 – 125	𝍸 𝍸 𝍸 𝍸 ||
126 – 130	𝍸 𝍸 𝍸 ||||
mbi 130	𝍸 |||

Simbolet e numërimit: \| - një; \|\| - dy; \|\|\| - tre; \|\|\|\| - katër; 𝍸 - pesë

Këto të dhëna nga piktografi i paraqesim me tabelë.

Gjatësia (cm)	deri në 115	116 - 120	121 - 125	126 - 130	mbi 130
Nr. i nxënësve					8

Duke analizuar të dhënat nga tabela, vizatojmë grafikun.

6 Në një shitore, shitja e bukës gjatë një jave është paraqitur me tabelë.

Ditët	E hënë	E martë	E mërkurë	E enjte	E premte	E shtunë	E diel
Nr. i bukëve	143	86	104	185	162	201	64

Përdorim tabelën dhe plotësojmë fjalitë.

1. Më shumë bukë janë shiturditën e _____.
2. Të martën dhe të enjten janë shitur ___ + ___ = ____ bukë.
3. Të dielën janë shitur ___ bukë më pak se të mërkurën.
4. Gjatë javës janë shitur ___ + ___ + ___ + ___ + ___ + ___ + ___ = ____ bukë.

Mësojmë

94

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Paraqitja e të dhënave (vazhdim)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet të dhënat në tabelë dhe me diagrame;
- Analizon të dhënat e grumbulluara;
- Interpreton të dhënat e paraqitura në tabelë dhe diagram.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Në pjesën hyrëse të orës, ne së bashku me nxënës i rikujtojmë ato që kemi mësuar nga orët e kaluara dhe japim sqarime shtesë nëse është e nevojshme për nxënësit.

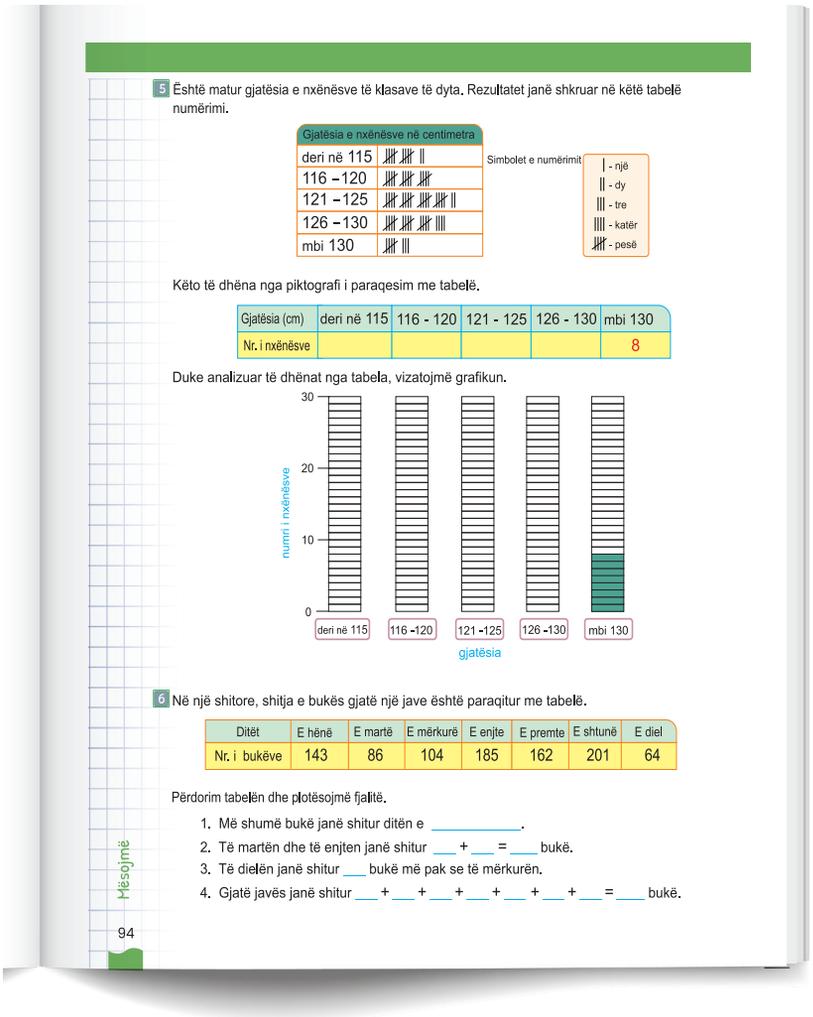

5 Është matur gjatësia e nxënësve të klasave të dyta. Rezultatet janë shkruar në këtë tabelë numërimi.

Gjatësia e nxënësve në centimetra	
deri në 115	𝍸 𝍸 ||
116 – 120	𝍸 𝍸 𝍸
121 – 125	𝍸 𝍸 𝍸 ||
126 – 130	𝍸 𝍸 𝍸 ||||
mbi 130	𝍸 |||

Simbolet e numërimit: | - një; || - dy; ||| - tre; |||| - katër; 𝍸 - pesë

Këto të dhëna nga piktografi i paraqesim me tabelë.

Gjatësia (cm)	deri në 115	116 - 120	121 - 125	126 - 130	mbi 130
Nr. i nxënësve					8

Duke analizuar të dhënat nga tabela, vizatojmë grafikun.

6 Në një shitore, shitja e bukës gjatë një jave është paraqitur me tabelë.

Ditët	E hënë	E martë	E mërkurë	E enjte	E premte	E shtunë	E diel
Nr. i bukëve	143	86	104	185	162	201	64

Përdorim tabelën dhe plotësojmë fjalitë.

1. Më shumë bukë janë shitur ditën e _____.
2. Të martën dhe të enjten janë shitur ___ + ___ = ___ bukë.
3. Të dielën janë shitur ___ bukë më pak se të mërkurën.
4. Gjatë javës janë shitur ___ + ___ + ___ + ___ + ___ + ___ + ___ = ___ bukë.

Mësojmë

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Zgjidhim së bashku me nxënës detyrën 5 për të kuptuar se sa nxënësit mund t'i interpretojnë të dhënat dhe paraqesin ato në diagrame të ndryshme.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë e pavarur

Nga detyrat e dhëna mësimdhënësi/ja kërkon që nxënësit në fletoret e tyre, në mënyrë individuale t'i përgjigjen detyrës 6 dhe t'i plotësojnë fjalitë që dalin nga të dhënat në tabelë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e të dhënave në tabelë dhe diagrame, analizën e të dhënave dhe përshkrimin, komentimin e të dhënave të paraqitura.

Detyrë:

Të zgjidhet një detyrë sipas modelit të detyrës 6.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 148

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Njësitë matëse

Rezultatet e të nxënit të temës:
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Grumbullon dhe sistemon të dhënat në tabelën përkatëse;
Lexon dhe analizon të dhënat e grumbulluara.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I/1,2,7; II/3,10; III/1,5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1; 4.5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Paraqitja dhe analiza e të dhënave (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet të dhënat në tabelë dhe me diagrame;
- Analizon të dhënat e grumbulluara;
- Përdor piktogramin në zgjidhjen e detyrave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

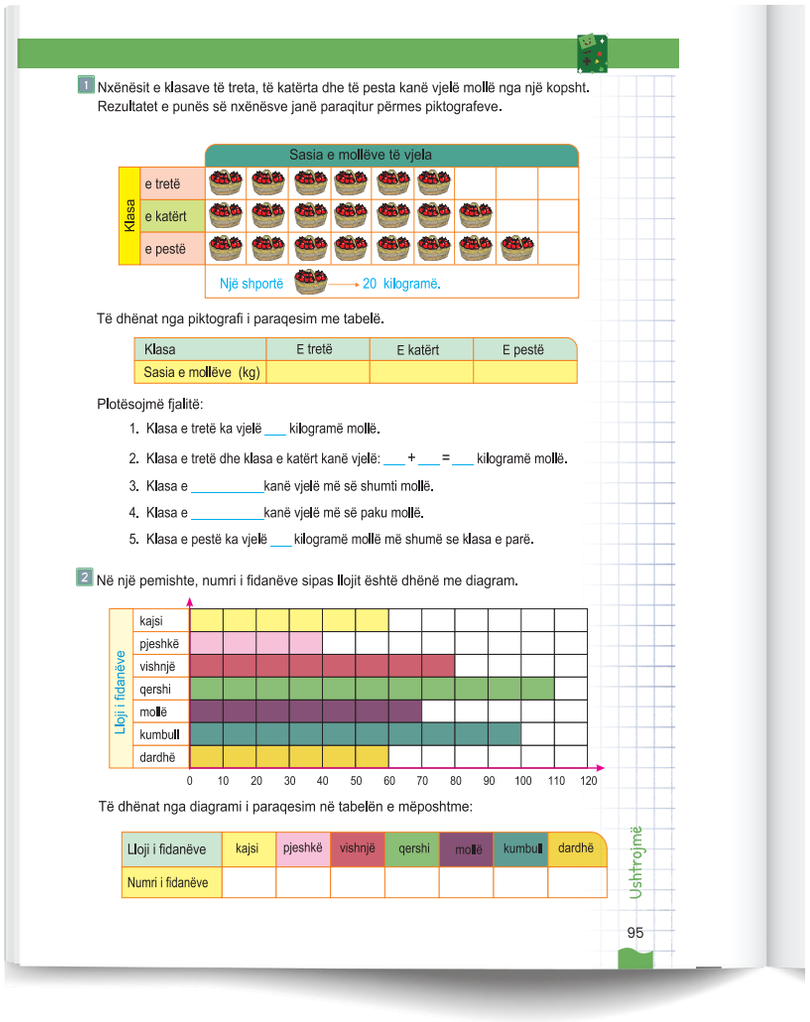
1 Nxënësit e klasave të treta, të katërta dhe të pesta kanë vjelë mollë nga një kopsht. Rezultatet e punës së nxënësve janë paraqitur përmes piktografeve.

Sasia e mollëve të vjela

Klasa: e tretë, e katërt, e pestë

Një shportë → 20 kilogramë.

Të dhënat nga piktografi i paraqesim me tabelë.

Klasa	E tretë	E katërt	E pestë
Sasia e mollëve (kg)			

Plotësojmë fjalitë:

1. Klasa e tretë ka vjelë ___ kilogramë mollë.
2. Klasa e tretë dhe klasa e katërt kanë vjelë: ___ + ___ = ___ kilogramë mollë.
3. Klasa e _____ kanë vjelë më së shumti mollë.
4. Klasa e _____ kanë vjelë më së paku mollë.
5. Klasa e pestë ka vjelë ___ kilogramë mollë më shumë se klasa e parë.

2 Në një pemishte, numri i fidanëve sipas llojit është dhënë me diagram.

Lloji i fidanëve: kajsi, pjeshkë, vishnjë, qershi, mollë, kumbull, dardhë

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 110 120

Të dhënat nga diagrami i paraqesim në tabelën e mëposhtme:

Lloji i fidanëve	kajsi	pjeshkë	vishnjë	qershi	mollë	kumbull	dardhë
Numri i fidanëve							

Ushtrojmë

95

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Pjesën hyrëse të orës mund ta shfrytëzojmë për një përsëritje të shkurtër të të gjitha detyrave që janë zhvilluar në orët e fundit.

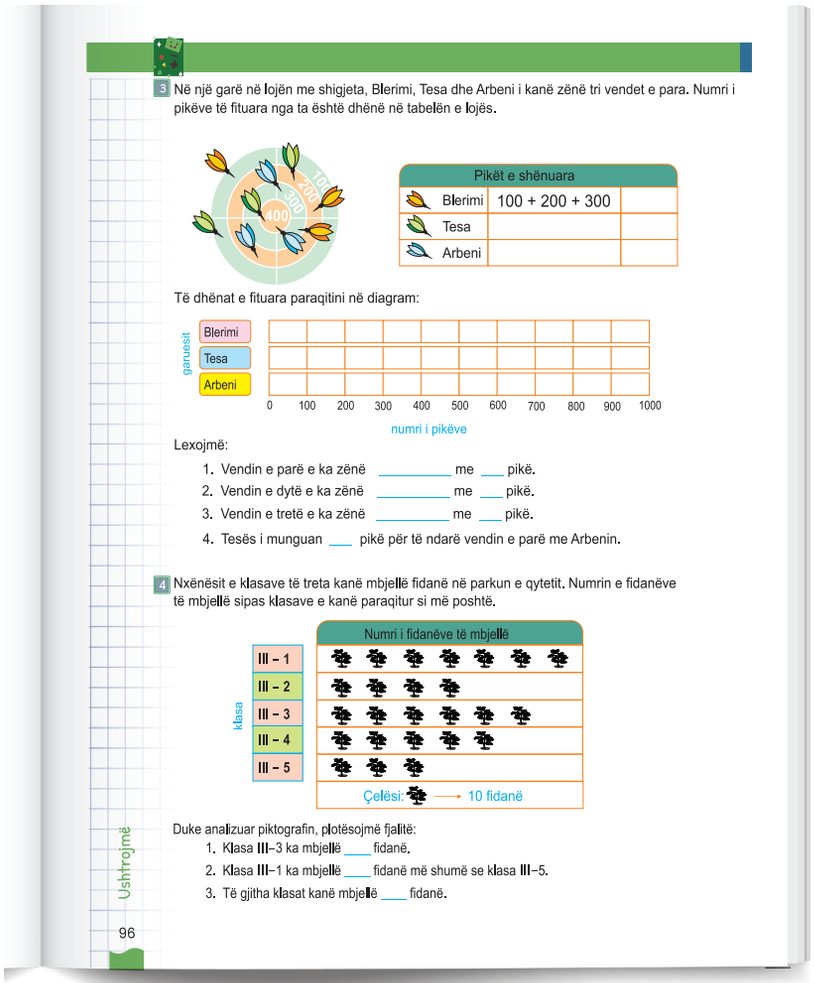

3 Në një garë në lojën me shigjeta, Blerimi, Tesa dhe Arbeni i kanë zënë tri vendet e para. Numri i pikëve të fituara nga ta është dhënë në tabelën e lojës.

Pikët e shënuara		
Blerimi	100 + 200 + 300	
Tesa		
Arbeni		

Të dhënat e fituara paraqitini në diagram:

Lexojmë:

1. Vendin e parë e ka zënë _____ me ___ pikë.
2. Vendin e dytë e ka zënë _____ me ___ pikë.
3. Vendin e tretë e ka zënë _____ me ___ pikë.
4. Tesës i munguan ___ pikë për të ndarë vendin e parë me Arbenin.

4 Nxënësit e klasave të treta kanë mbjellë fidanë në parkun e qytetit. Numrin e fidanëve të mbjellë sipas klasave e kanë paraqitur si më poshtë.

Klasa	Numri i fidanëve të mbjellë
III – 1	
III – 2	
III – 3	
III – 4	
III – 5	

Çelësi: → 10 fidanë

Duke analizuar piktografin, plotësojmë fjalitë:

1. Klasa III–3 ka mbjellë ___ fidanë.
2. Klasa III–1 ka mbjellë ___ fidanë më shumë se klasa III–5.
3. Të gjitha klasat kanë mbjellë ___ fidanë.

Ushtrojmë

96

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e pavarur

Në pjesën kryesore të orës vazhdojmë me detyrën e parë ku nxënësit duhet ta zgjidhin në mënyrë individuale.

3 Nxënësit e klasave të treta, të katërta dhe të pesta kanë vjelë mollë nga një kopsht. Rezultatet e punës së nxënësve janë paraqitur përmes piktografeve.

Të dhënat nga piktografi i paraqesim me tabelë.

Klasa	E tretë	E katërt	E pestë
Sasia e mollëve (kg)			

Plotësojmë fjalitë:

1. Klasa e tretë ka vjelë ___ kilogramë mollë.
2. Klasa e tretë dhe klasa e katërt kanë vjelë: ___ + ___ = ___ kilogramë mollë.
3. Klasa e _____ kanë vjelë më së shumti mollë.
4. Klasa e _____ kanë vjelë më së paku mollë.
5. Klasa e pestë ka vjelë ___ kilogramë mollë më shumë se klasa e parë.

Në detyrën tjetër janë paraqitur disa të dhëna të grumbulluara në një diagram dhe udhëzojmë nxënësit të zgjidhin detyrën 2.

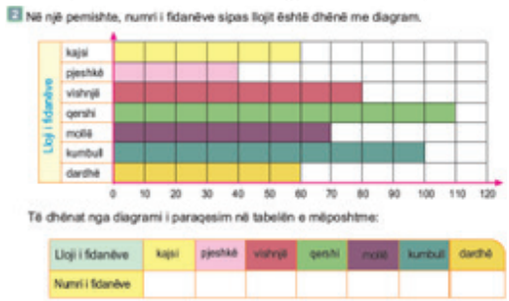

2 Në një pemishte, numri i fidanëve sipas llojit është dhënë me diagram.

Të dhënat nga diagrami i paraqesim në tabelën e mëposhtme:

Lloji i fidanëve	kajsi	pjeshkë	vishnjë	qershi	mollë	kumbull	dardhë
Numri i fidanëve							

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e pavarur

Në pjesën e fundit të orës, nxënësit në formë individuale në libër, faqe 96 zgjidhin detyrën 3 ku duhet t'i plotësojnë edhe fjalitë e dhëna. Ata marrin përkrahje për zgjidhjen e detyrave gjatë tërë kohës nga mësimdhënësi/ja.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e të dhënave në tabelë dhe diagrame, analizën e të dhënave dhe përshkrimin, komentimin e të dhënave të paraqitura.

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 96).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 149

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Probabiliteti

Rezultatet e të nxënit të temës:
Parashikon mundësinë;
Bën provën e mundshme, e pamundshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: III.1,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Probabiliteti - Njohuri fillestare

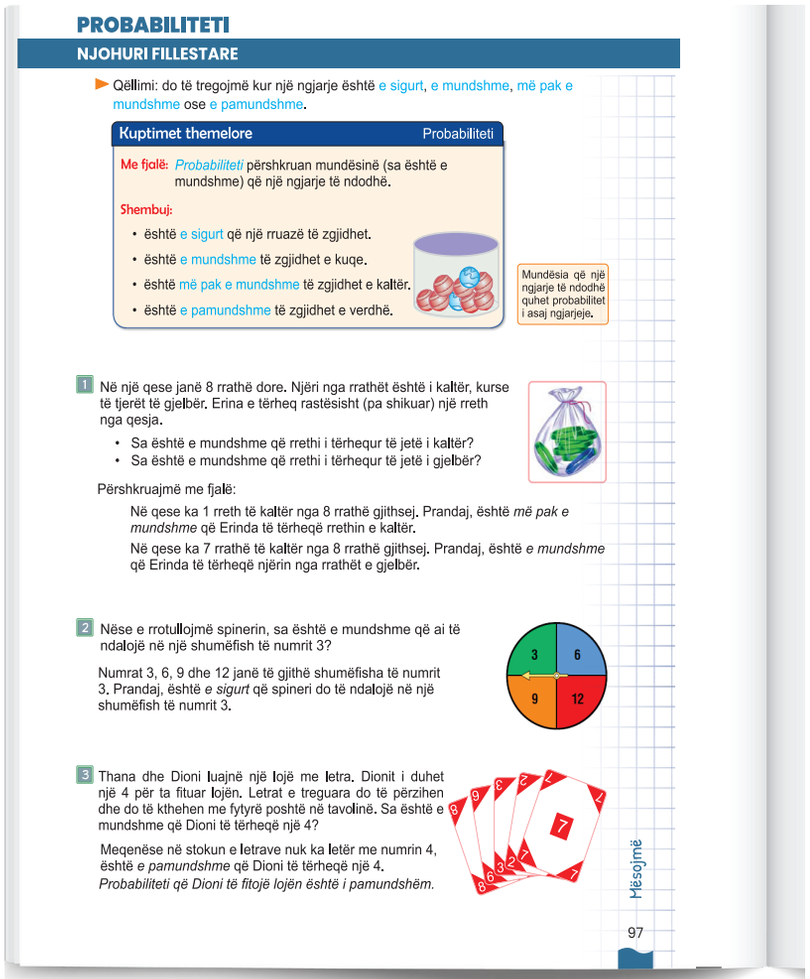

PROBABILITETI

NJOHURI FILLESTARE

Qëllimi: do të tregojmë kur një ngjarje është e sigurt, e mundshme, më pak e mundshme ose e pamundshme.

Kuptimet themelore — Probabiliteti

Me fjalë: *Probabiliteti* përshkruan mundësinë (sa është e mundshme) që një ngjarje të ndodhë.

Shembuj:

- është e sigurt që një rruazë të zgjidhet.
- është e mundshme të zgjidhet e kuqe.
- është më pak e mundshme të zgjidhet e kaltër.
- është e pamundshme të zgjidhet e verdhë.

Mundësia që një ngjarje të ndodhë quhet probabilitet i asaj ngjarjeje.

1 Në një qese janë 8 rrathë dore. Njëri nga rrathët është i kaltër, kurse të tjerët të gjelbër. Erina e tërheq rastësisht (pa shikuar) një rreth nga qesja.

- Sa është e mundshme që rrethi i tërhequr të jetë i kaltër?
- Sa është e mundshme që rrethi i tërhequr të jetë i gjelbër?

Përshkruajmë me fjalë:

Në qese ka 1 rreth të kaltër nga 8 rrathë gjithsej. Prandaj, është *më pak e mundshme* që Erinda të tërheqë rrethin e kaltër.

Në qese ka 7 rrathë të kaltër nga 8 rrathë gjithsej. Prandaj, është *e mundshme* që Erinda të tërheqë njërin nga rrathët e gjelbër.

2 Nëse e rrotullojmë spinerin, sa është e mundshme që ai të ndalojë në një shumëfish të numrit 3?

Numrat 3, 6, 9 dhe 12 janë të gjithë shumëfisha të numrit 3. Prandaj, është *e sigurt* që spineri do të ndalojë në një shumëfish të numrit 3.

3 Thana dhe Dioni luajnë një lojë me letra. Dionit i duhet një 4 për ta fituar lojën. Letrat e treguara do të përzihen dhe do të kthehen me fytyrë poshtë në tavolinë. Sa është e mundshme që Dioni të tërheqë një 4?

Meqenëse në stokun e letrave nuk ka letër me numrin 4, është *e pamundshme* që Dioni të tërheqë një 4.

Probabiliteti që Dioni të fitojë lojën është i pamundshëm.

Mësojmë

97

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Dallon ngjarjen e mundshme nga ngjarja e pamundshme;
- Arsyeton rreth ngjarjeve të sigurta, të mundshme, pak të mundshme apo të pamundshme.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: zari

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Nxënësit nxiten të tregojnë se çfarë ngjarje janë të sigurta të ndodhin në klasë atë ditë, çfarë është e mundshme, më pak e mundshme dhe e pamundshme.
Idetë e tyre shkruhen në tabelë, p.sh.:
E sigurt - mësojmë diçka të re;
E mundshme - marrim notën 5;
Më pak e mundshme - bëjmë 6 orë mësim;
E pamundshme - dalim në klasë të katërt.

PROBABILITETI

NJOHURI FILLESTARE

Qëllimi: do të tregojmë kur një ngjarje është e sigurt, e mundshme, më pak e mundshme ose e pamundshme.

Kuptimet themelore — Probabiliteti

Me fjalë: *Probabiliteti* përshkruan mundësinë (sa është e mundshme) që një ngjarje të ndodhë.

Shembuj:

- është e sigurt që një rruazë të zgjidhet.
- është e mundshme të zgjidhet e kuqe.
- është më pak e mundshme të zgjidhet e kaltër.
- është e pamundshme të zgjidhet e verdhë.

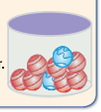

Mundësia që një ngjarje të ndodhë quhet probabilitet i asaj ngjarjeje.

1 Në një qese janë 8 rrathë dore. Njëri nga rrathët është i kaltër, kurse të tjerët të gjelbër. Erina e tërheq rastësisht (pa shikuar) një rreth nga qesja.

- Sa është e mundshme që rrethi i tërhequr të jetë i kaltër?
- Sa është e mundshme që rrethi i tërhequr të jetë i gjelbër?

Përshkruajmë me fjalë:

Në qese ka 1 rreth të kaltër nga 8 rrathë gjithsej. Prandaj, është *më pak e mundshme* që Erinda të tërheqë rrethin e kaltër.

Në qese ka 7 rrathë të kaltër nga 8 rrathë gjithsej. Prandaj, është *e mundshme* që Erinda të tërheqë njërin nga rrathët e gjelbër.

2 Nëse e rrotullojmë spinerin, sa është e mundshme që ai të ndalojë në një shumëfish të numrit 3?

Numrat 3, 6, 9 dhe 12 janë të gjithë shumëfisha të numrit 3. Prandaj, është *e sigurt* që spineri do të ndalojë në një shumëfish të numrit 3.

3 Thana dhe Dioni luajnë një lojë me letra. Dionit i duhet një 4 për ta fituar lojën. Letrat e treguara do të përzihen dhe do të kthehen me fytyrë poshtë në tavolinë. Sa është e mundshme që Dioni të tërheqë një 4?

Meqenëse në stokun e letrave nuk ka letër me numrin 4, është *e pamundshme* që Dioni të tërheqë një 4.

Probabiliteti që Dioni të fitojë lojën është i pamundshëm.

Mësojmë

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Hidhe zarin

Merret një zar dhe paraqitet para nxënësve. Pyeten nxënësit se nga sa pika ka në secilën faqe të tij. Pastaj pyeten se a është e mundshme që kur të hedhim zarin të na bie numri 4. Pse? Pastaj iu bëhet pyetja:

- A është e mundshme të bie numri 10 kur e hedhim zarin? Pse?

Udhëzohen t' hapin librat në njësinë përkatëse dhe të shohin figurën, të lexojnë informacionet dhe të tregojnë se çfarë kuptojnë me fjalën probabilitet.

Detyra 1 - shohin figurën, lexojnë tekstin, përshkruajnë me fjalë mundësinë.

Detyra 2 - arsyetojnë rreth idesë se pse është e sigurt të ndodhë ajo ngjarje.

Detyra 3 - arsyetojnë rreth idesë se pse është e pamundshme të ndodhë ajo ngjarje.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Shkrim i lirë

Në fletore shkruajnë se çfarë është e sigurt, e mundshme, më pak e mundshme apo e pamundshme të kenë në çantat e tyre.

E sigurt

E mundshme

Më pak e mundshme

E pamundshme

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në dallimin e ngjarjeve të mundshme nga ato të pamundshme dhe arsyetimin për ngjarjet e sigurta, të mundshme, më pak të mundshme apo të pamundshme.

Detyrë:

Shkruhen nga katër shembuj për mundësinë që të ndodhë ndonjë ngjarje.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 150

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Probabiliteti

Rezultatet e të nxënit të temës:
Parashikon mundësinë;
Bën provën e mundshme, e pamundshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: III.1,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Eksperimenti dhe rezultatet e pritshme (ngjarjet)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përkufizon termin eksperiment i probabilitetit;
- Analizon rezultatet e eksperimenteve të dhëna;
- Shpjegon mundësinë e ngjarjeve-rezultatave nga eksperimentet.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: monedhë, zar

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shkathtësi për jetë.

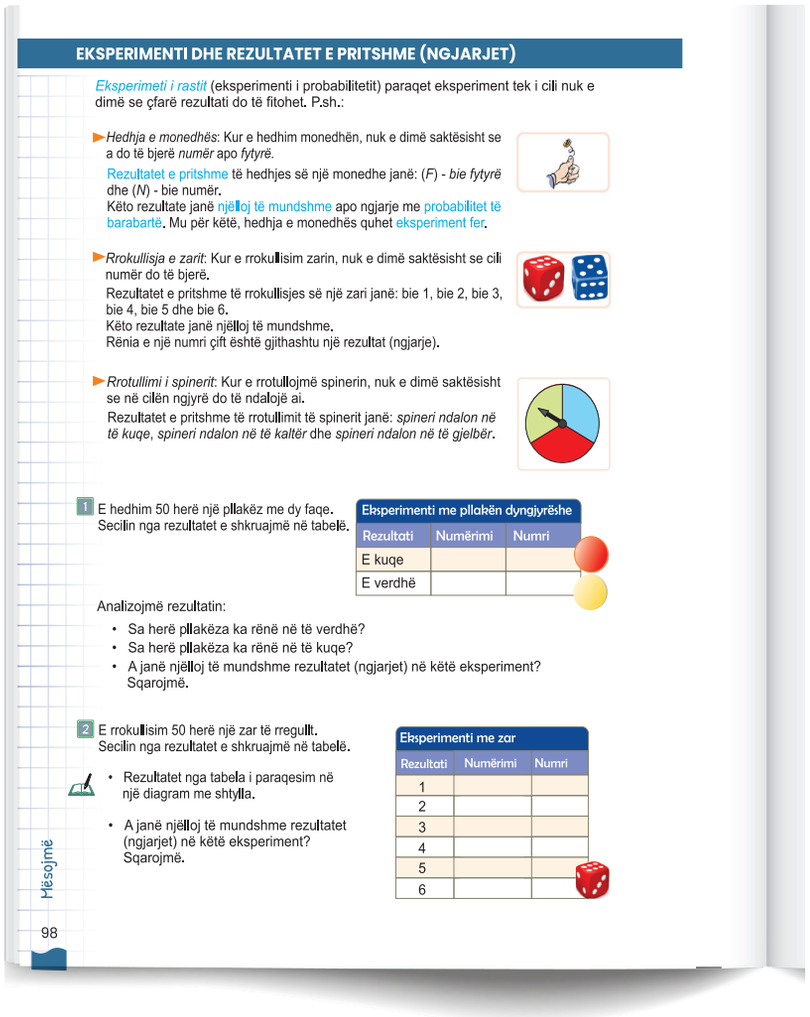

EKSPERIMENTI DHE REZULTATET E PRITSHME (NGJARJET)

Eksperimeti i rastit (eksperimenti i probabilitetit) paraqet eksperiment tek i cili nuk e dimë se çfarë rezultati do të fitohet. P.sh.:

▶ *Hedhja e monedhës*: Kur e hedhim monedhën, nuk e dimë saktësisht se a do të bjerë *numër* apo *fytyrë*.
Rezultatet e pritshme të hedhjes së një monedhe janë: (*F*) - *bie fytyrë* dhe (*N*) - bie numër.
Këto rezultate janë njëlloj të mundshme apo ngjarje me probabilitet të barabartë. Mu për këtë, hedhja e monedhës quhet eksperiment fer.

▶ *Rrokullisja e zarit*: Kur e rrokullisim zarin, nuk e dimë saktësisht se cili numër do të bjerë.
Rezultatet e pritshme të rrokullisjes së një zari janë: bie 1, bie 2, bie 3, bie 4, bie 5 dhe bie 6.
Këto rezultate janë njëlloj të mundshme.
Rënia e një numri çift është gjithashtu një rezultat (ngjarje).

▶ *Rrotullimi i spinerit*: Kur e rrotullojmë spinerin, nuk e dimë saktësisht se në cilën ngjyrë do të ndalojë ai.
Rezultatet e pritshme të rrotullimit të spinerit janë: *spineri ndalon në të kuqe*, *spineri ndalon në të kaltër* dhe *spineri ndalon në të gjelbër*.

1 E hedhim 50 herë një pllakëz me dy faqe. Secilin nga rezultatet e shkruajmë në tabelë.

Eksperimenti me pllakën dyngjyrëshe

Rezultati	Numërimi	Numri
E kuqe		
E verdhë		

Analizojmë rezultatin:
- Sa herë pllakëza ka rënë në të verdhë?
- Sa herë pllakëza ka rënë në të kuqe?
- A janë njëlloj të mundshme rezultatet (ngjarjet) në këtë eksperiment? Sqarojmë.

2 E rrokullisim 50 herë një zar të rregullt. Secilin nga rezultatet e shkruajmë në tabelë.

- Rezultatet nga tabela i paraqesim në një diagram me shtylla.
- A janë njëlloj të mundshme rezultatet (ngjarjet) në këtë eksperiment? Sqarojmë.

Eksperimenti me zar

Rezultati	Numërimi	Numri
1		
2		
3		
4		
5		
6		

Mësojmë

98

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Nxënësit nxiten të tregojnë se për çfarë njerëzit bëjnë eksperimente dhe a dihen gjithmonë rezultatet që do të fitohen. Tregojnë ndonjë shembull të ndonjë eksperimenti.

Ata shembuj shkruhen në tabelë, p.sh.:
- mbajtja e topit me këmbë pa e lëshuar në tokë;
- kapërcimi i litarit pa e prekur me trup;
- leximi i një teksti pa asnjë gabim etj.

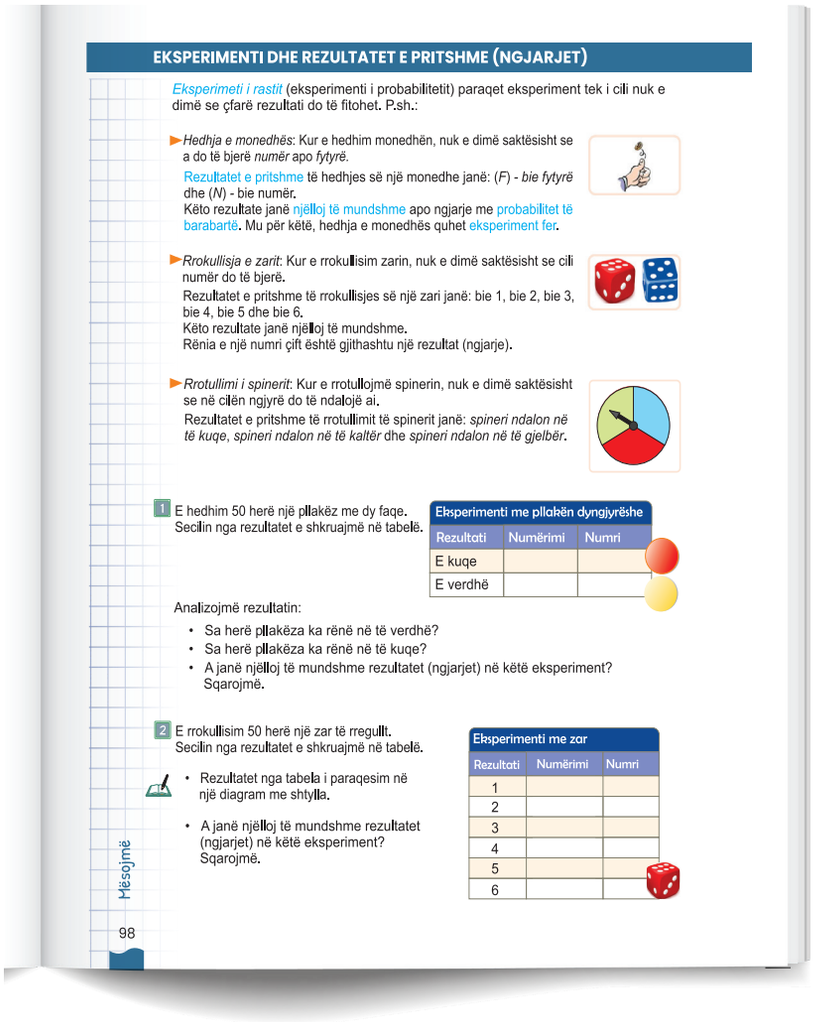

EKSPERIMENTI DHE REZULTATET E PRITSHME (NGJARJET)

Eksperimeti i rastit (eksperimenti i probabilitetit) paraqet eksperiment tek i cili nuk e dimë se çfarë rezultati do të fitohet. P.sh.:

▶ *Hedhja e monedhës*: Kur e hedhim monedhën, nuk e dimë saktësisht se a do të bjerë *numër* apo *fytyrë*.
Rezultatet e pritshme të hedhjes së një monedhe janë: (*F*) - *bie fytyrë* dhe (*N*) - bie numër.
Këto rezultate janë njëlloj të mundshme apo ngjarje me probabilitet të barabartë. Mu për këtë, hedhja e monedhës quhet eksperiment fer.

▶ *Rrokullisja e zarit*: Kur e rrokullisim zarin, nuk e dimë saktësisht se cili numër do të bjerë.
Rezultatet e pritshme të rrokullisjes së një zari janë: bie 1, bie 2, bie 3, bie 4, bie 5 dhe bie 6.
Këto rezultate janë njëlloj të mundshme.
Rënia e një numri çift është gjithashtu një rezultat (ngjarje).

▶ *Rrotullimi i spinerit*: Kur e rrotullojmë spinerin, nuk e dimë saktësisht se në cilën ngjyrë do të ndalojë ai.
Rezultatet e pritshme të rrotullimit të spinerit janë: *spineri ndalon në të kuqe*, *spineri ndalon në të kaltër* dhe *spineri ndalon në të gjelbër*.

1 E hedhim 50 herë një pllakëz me dy faqe. Secilin nga rezultatet e shkruajmë në tabelë.

Eksperimenti me pllakën dyngjyrëshe		
Rezultati	Numërimi	Numri
E kuqe		
E verdhë		

Analizojmë rezultatin:
- Sa herë pllakëza ka rënë në të verdhë?
- Sa herë pllakëza ka rënë në të kuqe?
- A janë njëlloj të mundshme rezultatet (ngjarjet) në këtë eksperiment? Sqarojmë.

2 E rrokullisim 50 herë një zar të rregullt. Secilin nga rezultatet e shkruajmë në tabelë.

Eksperimenti me zar		
Rezultati	Numërimi	Numri
1		
2		
3		
4		
5		
6		

- Rezultatet nga tabela i paraqesim në një diagram me shtylla.
- A janë njëlloj të mundshme rezultatet (ngjarjet) në këtë eksperiment? Sqarojmë.

Mësojmë

98

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
D.R.T.A.

Udhëzohen nxënësit t'i hapin librat dhe t'i lexojnë tre shembujt e dhënë nga tre nxënës për eksperimentet e probabilitetit. Bëhen pyetje për të analizuar dhe parashikuar.
Shembulli 1 - Cilat janë rezultatet e pritshme te hedhja e monedhës? Pse quhet ky eksperiment fer?
Shembulli 2 - A e dimë gjithmonë se cili numër do të bjerë kur e rrokullisim zarin? Cilat mund të jenë rezultatet?
Shembulli 3 - Cilat janë rezultatet e pritshme gjatë rrotullimit të spinerit? A mund të ndodhë diçka tjetër?
Bëhen pastaj dy eksperimentet e kërkuara: hedhja e pllakës me dy faqe ose e monedhës dhe hedhja e zarit. Të gjithë nxënësit hedhin monedhën dhe zarin derisa të shkojë hedhja në 50 herë. Mbajnë shënime dhe rezultatet i shkruajnë në tabelat përkatëse.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e orientuar
Në fletore me një diagram shtyllor paraqesin rezultatet nga tabela e hedhjes së zarit. Sqarojnë me shkrim rezultatet e fituara p.sh.:

Rezultati	Numërimi	Numri
1	///////	7
2	/////	5
3	//////////	10
4	////////	8
5	///////////	11
6	/////////	9

Gjatë hedhjes së zarit ka pasur mundësi të barabarta për të rënë secili numër, por më së shumti ka rënë numri 5 e më së paku numri 2.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në pëkufizimin e termit eksperiment i probabilitetit, analizimin dhe shpjegimin e mundësisë së ngjarjeve-rezultateve nga eksperimentet.

Detyrë:

Të paraqiten rezultatet në tabelë të hedhjes së zarit pesë herë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 151

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Probabiliteti

Rezultatet e të nxënit të temës:
Parashikon mundësinë;
Bën provën e mundshme, e pamundshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: III.1,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Eksperimenti dhe rezultatet e pritshme (ngjarjet) (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përshkruan mundësinë e ndodhjes së ngjarjes;
- Shpjegon kur ngjarja është më pak e mundshme apo e mundshme të ndodhë.

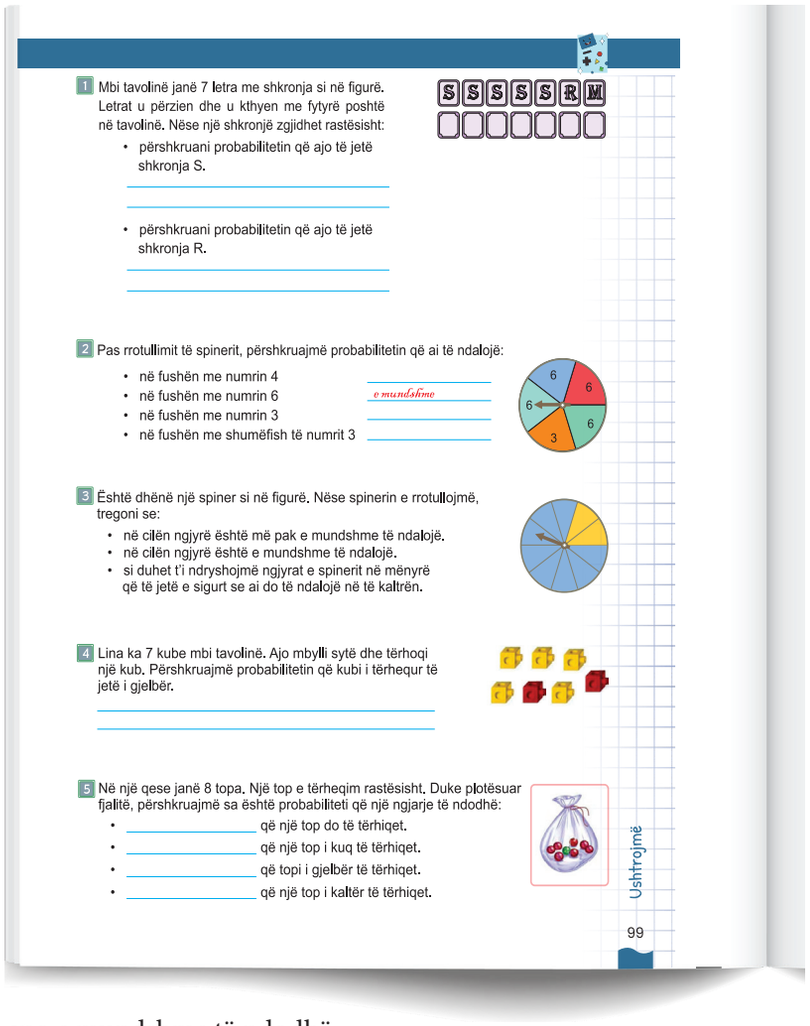
1 Mbi tavolinë janë 7 letra me shkronja si në figurë. Letrat u përzien dhe u kthyen me fytyrë poshtë në tavolinë. Nëse një shkronjë zgjidhet rastësisht:
• përshkruani probabilitetin që ajo të jetë shkronja S.
• përshkruani probabilitetin që ajo të jetë shkronja R.
S S S S S R M
2 Pas rrotullimit të spinerit, përshkruajmë probabilitetin që ai të ndalojë:
• në fushën me numrin 4
• në fushën me numrin 6 e mundshme
• në fushën me numrin 3
• në fushën me shumëfish të numrit 3
6 6 6 6 3
3 Është dhënë një spiner si në figurë. Nëse spinerin e rrotullojmë, tregoni se:
• në cilën ngjyrë është më pak e mundshme të ndalojë.
• në cilën ngjyrë është e mundshme të ndalojë.
• si duhet t'i ndryshojmë ngjyrat e spinerit në mënyrë që të jetë e sigurt se ai do të ndalojë në të kaltrën.
4 Lina ka 7 kube mbi tavolinë. Ajo mbylli sytë dhe tërhoqi një kub. Përshkruajmë probabilitetin që kubi i tërhequr të jetë i gjelbër.
5 Në një qese janë 8 topa. Një top e tërheqim rastësisht. Duke plotësuar fjalitë, përshkruajmë sa është probabiliteti që një ngjarje të ndodhë:
• _____ që një top do të tërhiqet.
• _____ që një top i kuq të tërhiqet.
• _____ që topi i gjelbër të tërhiqet.
• _____ që një top i kaltër të tërhiqet.
Ushtrojmë
99

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Pesëvargësh

Nxënësit nxiten të kujtojnë për ato që kanë mësuar rreth probabilitetit dhe të krijojnë një pesëvargësh individualisht. Pasi të kryejnë detyrën e dhënë disa nxënës lexojnë atë që kanë shkruar. Për të ndihmuar të tjerët që nuk kanë arritur të kryejnë detyrën, mësimdhënësi/ja shkruan në tabelë një pesëvargësh me idetë që japin nxënësit, p.sh.:

Probabiliteti
I madh I vogël
Parashikohet Arsyetohet Përshkruhet
Probabiliteti paraqitet me anë të eksperimenteve
Mundësia

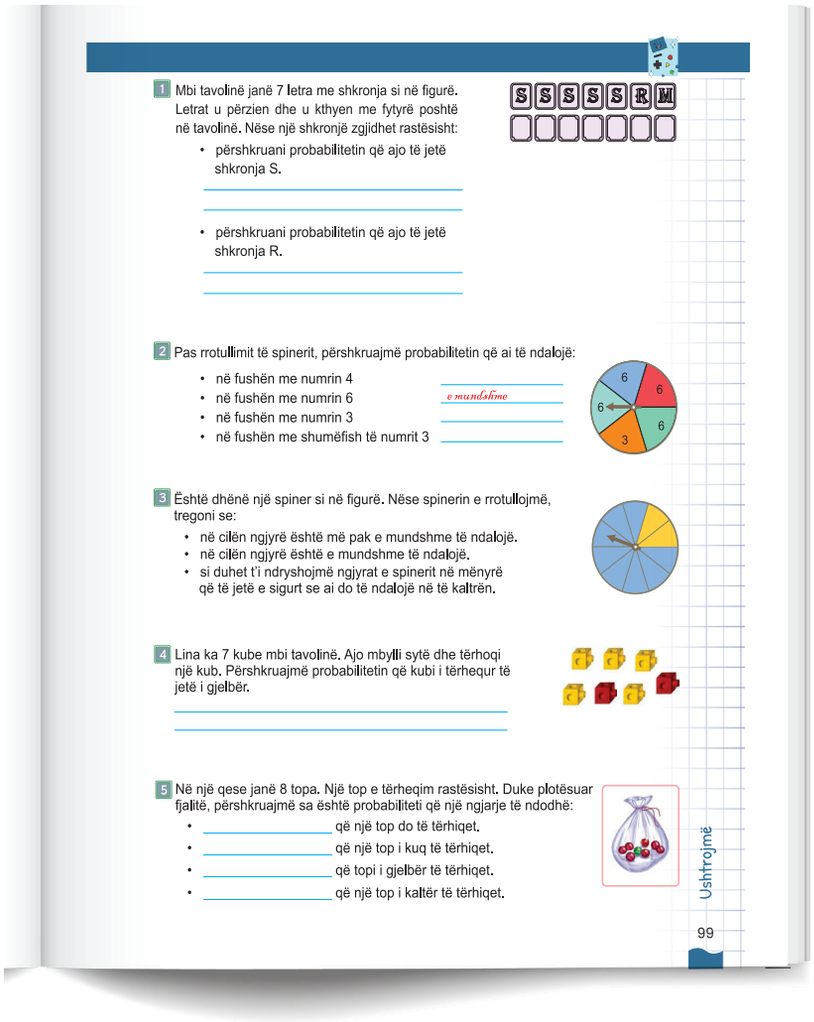

1 Mbi tavolinë janë 7 letra me shkronja si në figurë. Letrat u përzien dhe u kthyen me fytyrë poshtë në tavolinë. Nëse një shkronjë zgjidhet rastësisht:

S S S S S R M

- përshkruani probabilitetin që ajo të jetë shkronja S.
- përshkruani probabilitetin që ajo të jetë shkronja R.

2 Pas rrotullimit të spinerit, përshkruajmë probabilitetin që ai të ndalojë:

- në fushën me numrin 4
- në fushën me numrin 6 — *e mundshme*
- në fushën me numrin 3
- në fushën me shumëfish të numrit 3

6 6 6 6 3

3 Është dhënë një spiner si në figurë. Nëse spinerin e rrotullojmë, tregoni se:

- në cilën ngjyrë është më pak e mundshme të ndalojë.
- në cilën ngjyrë është e mundshme të ndalojë.
- si duhet t'i ndryshojmë ngjyrat e spinerit në mënyrë që të jetë e sigurt se ai do të ndalojë në të kaltrën.

4 Lina ka 7 kube mbi tavolinë. Ajo mbylli sytë dhe tërhoqi një kub. Përshkruajmë probabilitetin që kubi i tërhequr të jetë i gjelbër.

5 Në një qese janë 8 topa. Një top e tërheqim rastësisht. Duke plotësuar fjalitë, përshkruajmë sa është probabiliteti që një ngjarje të ndodhë:

- _____ që një top do të tërhiqet.
- _____ që një top i kuq të tërhiqet.
- _____ që topi i gjelbër të tërhiqet.
- _____ që një top i kaltër të tërhiqet.

Ushtrojmë

99

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
D.R.T.A.

Udhëzohen t'i hapin librat dhe të lexojnë kërkesën te detyra 1. Bëhen pyetje për të analizuar dhe parashikuar.
Sa letra janë me shkronjën S? Po me shkronjën R? Cila nga shkronjat ka më shumë mundësi të zgjidhet? Pse? Përshkruajnë probabilitetin për të dy rastet.
Lexohet kërkesa te detyra 2. Pyeten nxënësit: A është numri 4 në këtë spiner? A ka mundësi që spineri të ndalojë te ky numër? Cilët janë shumëfishat e numrit 3? Sa është e mundshme që spineri të ndalojë te numri 3? Po te shumëfishat e numrit 3? Pse? Përshkruajnë probabilitetin me fjalë.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur dhe individualisht do të punojnë detyrat 4 dhe 5 ku do të përshkruajnë me fjalë sa është probabiliteti të ndodhin ngjarjet përkatëse. Lexojnë përshkrimet para të tjerëve.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përshkrimin e mundësisë së ndodhjes së ngjarjes dhe shpjegimin kur ngjarja është më pak e mundshme apo e mundshme të ndodhë.

Detyrë:

Detyra 3 (faqe 99).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 152

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3; III.1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Thyesat si pjesë të barabarta të një tërësie

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet numrat thyesorë - thyesat;
- Cakton pjesën e një tërësie;
- Paraqet përmes ilustrimit - ngjyrosjes thyesat e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Organizues grafik

Nxënësit nxiten t'i tregojnë të gjitha idetë që i kanë në mend për thyesat të cilat i kanë mësuar në klasën e dytë.
Idetë e tyre shkruhen në tabelë në formë të organizuesit grafik.

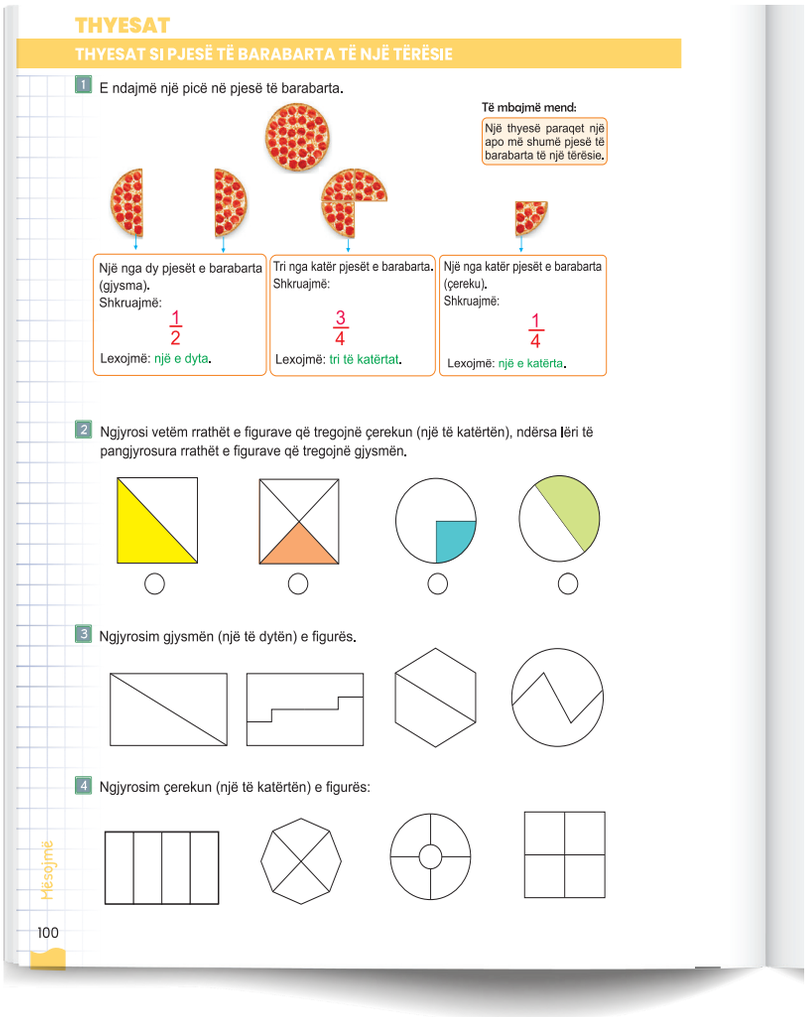
THYESAT

THYESAT SI PJESË TË BARABARTA TË NJË TËRËSIE

1 E ndajmë një picë në pjesë të barabarta.

Të mbajmë mend:
Një thyesë paraqet një apo më shumë pjesë të barabarta të një tërësie.

Një nga dy pjesët e barabarta (gjysma).
Shkruajmë: $\frac{1}{2}$
Lexojmë: një e dyta.

Tri nga katër pjesët e barabarta.
Shkruajmë: $\frac{3}{4}$
Lexojmë: tri të katërtat.

Një nga katër pjesët e barabarta (çereku).
Shkruajmë: $\frac{1}{4}$
Lexojmë: një e katërta.

2 Ngjyrosi vetëm rrathët e figurave që tregojnë çerekun (një të katërtën), ndërsa lëri të pangjyrosura rrathët e figurave që tregojnë gjysmën.

3 Ngjyrosim gjysmën (një të dytën) e figurës.

4 Ngjyrosim çerekun (një të katërtën) e figurës:

Mësojmë

100

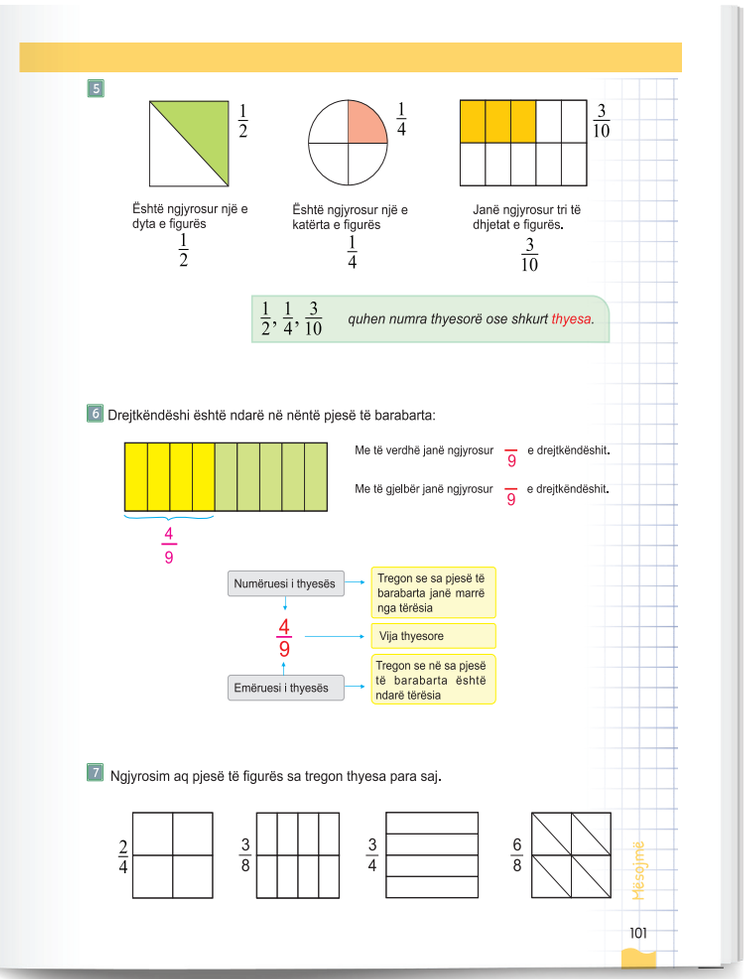

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësve iu shpërndahen fletë A4 me ngjyra të ndryshme. Secila fletë është e ndarë me vizatim në gjashtë pjesë të barabarta. Në anën e pasme të fletës shkruhen udhëzimet p.sh., ngjyros një nga gjashtë pjesët dhe paraqit pjesën e ngjyrosur me thyesë etj. Pasi të kryejnë këtë veprim, nxënësit me ngjyrë të njëjtë të fletës mblidhen dhe diskutojnë. Tregojnë para të tjerëve sa pjesë kanë ngjyrosur dhe cila thyesë tregon atë. Përmenden emërtimet numërues - sa pjesë u ngjyrosën dhe emërues - në sa pjesë ishte ndarë.
Nxënësit udhëzohen te detyra 1 t'i shohin figurat dhe lexojnë sqarimet. Kuptojnë që thyesa mund të paraqesë vetëm pjesë të barabarta të një tërësie. Te detyra 2 udhëzohen t'i ngjyrosin rrathët te figurat ku tregohet çereku. Te detyra 3 dhe 4 udhëzohen t'i ngjyrosin gjysmën dhe çerekun e figurave. Detyra 5 ka karakter informues andaj këtu duhet të jepen sqarime nga mësimdhënësi/ja.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Nxënësit punojnë të pavarur detyrën 7. Tregojnë se në sa pjesë është ndarë figura dhe si quhet ai numër, sa pjesë janë të ngjyrosura me të verdhë e sa me të gjelbër dhe si quhen ata numra. Pastaj ngjyrosin aq pjesë sa tregon thyesa para figurës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e numrave thyesorë, caktimin e pjesës së një tërësie dhe paraqitjen e tyre përmes vizatimit.

Detyrë:

Detyra 6 (faqe 103).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 153

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7 ; II.3 ; III.1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 7.1.

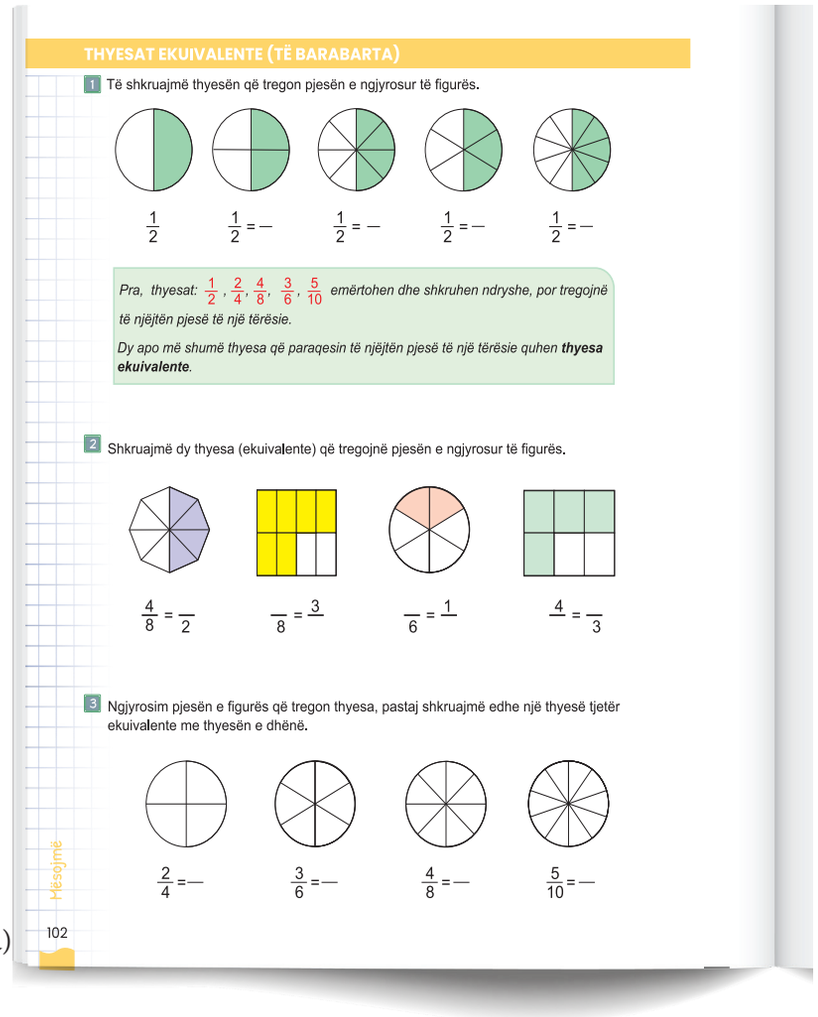

THYESAT EKUIVALENTE (TË BARABARTA)

1 Të shkruajmë thyesën që tregon pjesën e ngjyrosur të figurës.

$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2} = \frac{\ }{\ }$ $\frac{1}{2} = \frac{\ }{\ }$ $\frac{1}{2} = \frac{\ }{\ }$ $\frac{1}{2} = \frac{\ }{\ }$

Pra, thyesat: $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{4}{8}$, $\frac{3}{6}$, $\frac{5}{10}$ emërtohen dhe shkruhen ndryshe, por tregojnë të njëjtën pjesë të një tërësie.

*Dy apo më shumë thyesa që paraqesin të njëjtën pjesë të një tërësie quhen **thyesa ekuivalente**.*

2 Shkruajmë dy thyesa (ekuivalente) që tregojnë pjesën e ngjyrosur të figurës.

$\frac{4}{8} = \frac{\ }{2}$ $\frac{\ }{8} = \frac{3}{\ }$ $\frac{\ }{6} = \frac{1}{\ }$ $\frac{4}{\ } = \frac{\ }{3}$

3 Ngjyrosim pjesën e figurës që tregon thyesa, pastaj shkruajmë edhe një thyesë tjetër ekuivalente me thyesën e dhënë.

$\frac{2}{4} = \frac{\ }{\ }$ $\frac{3}{6} = \frac{\ }{\ }$ $\frac{4}{8} = \frac{\ }{\ }$ $\frac{5}{10} = \frac{\ }{\ }$

Mësojmë

102

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Thyesat ekuivalente (të barabarta)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet numrat thyesorë - thyesat;
- Cakton pjesën e një tërësie;
- Shkruan thyesë ekuivalente me thyesën e dhënë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: fletë A4

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Punë praktike

Nxënësit marrin nga një rreth prej letre dhe e palosin në gjysmë me ç'rast krijohen dy pjesë të barabarta. Njërën nga këto dy pjesë e ngjyrosin. Nxiten të tregojnë se çfarë ngjyrosën dhe si paraqitet me thyesë ajo pjesë. Të njëjtën fletë e palosin prapë duke krijuar katër pjesë të barabarta. Tregojnë a ndryshoi madhësia e pjesës së ngjyrosur, a ndryshoi numri i pjesëve dhe a ndryshoi thyesa që paraqet ato pjesë të ngjyrosura. Vazhdojnë me palosje të tjera dhe pyeten nëse mund të japin ndonjë përfundim për ato që bënë, nëse jo atëherë vazhdohet me punën në libër.

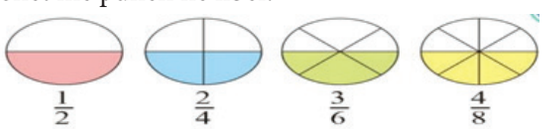

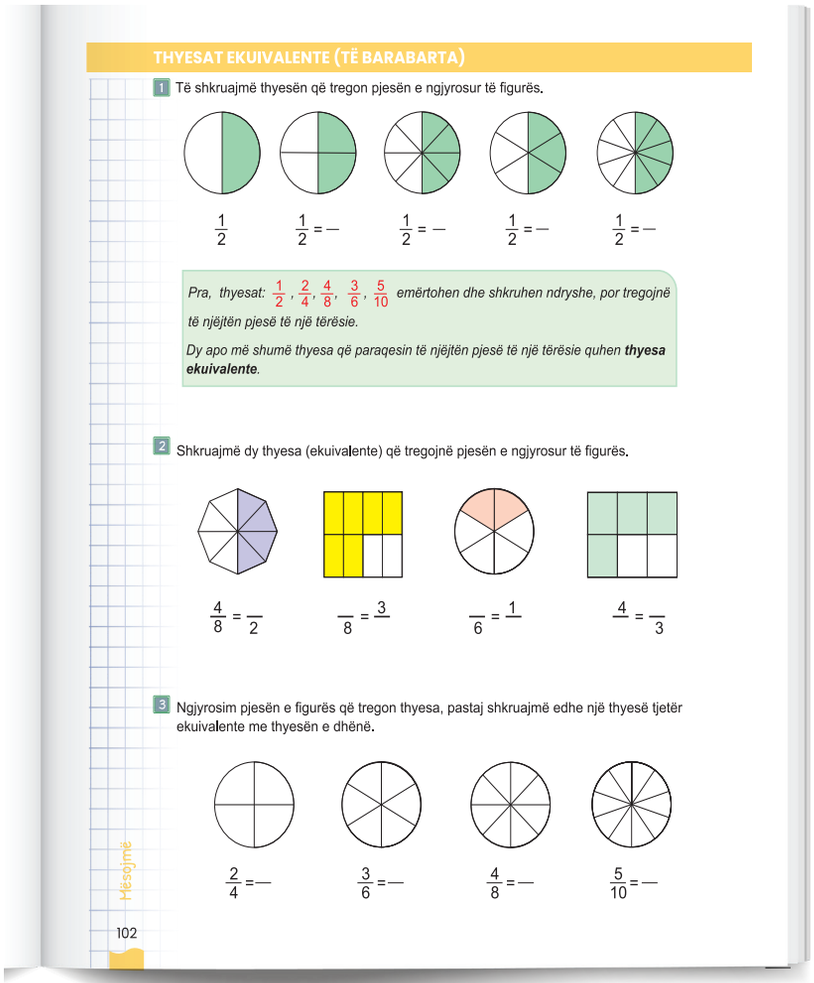

THYESAT EKUIVALENTE (TË BARABARTA)

1 Të shkruajmë thyesën që tregon pjesën e ngjyrosur të figurës.

$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2} = \frac{\quad}{\quad}$ $\frac{1}{2} = \frac{\quad}{\quad}$ $\frac{1}{2} = \frac{\quad}{\quad}$ $\frac{1}{2} = \frac{\quad}{\quad}$

Pra, thyesat: $\frac{1}{2}, \frac{2}{4}, \frac{4}{8}, \frac{3}{6}, \frac{5}{10}$ emërtohen dhe shkruhen ndryshe, por tregojnë të njëjtën pjesë të një tërësie.

Dy apo më shumë thyesa që paraqesin të njëjtën pjesë të një tërësie quhen ***thyesa ekuivalente****.*

2 Shkruajmë dy thyesa (ekuivalente) që tregojnë pjesën e ngjyrosur të figurës.

$\frac{4}{8} = \frac{\quad}{2}$ $\frac{\quad}{8} = \frac{3}{\quad}$ $\frac{\quad}{6} = \frac{1}{\quad}$ $\frac{4}{\quad} = \frac{\quad}{3}$

3 Ngjyrosim pjesën e figurës që tregon thyesa, pastaj shkruajmë edhe një thyesë tjetër ekuivalente me thyesën e dhënë.

$\frac{2}{4} = \frac{\quad}{\quad}$ $\frac{3}{6} = \frac{\quad}{\quad}$ $\frac{4}{8} = \frac{\quad}{\quad}$ $\frac{5}{10} = \frac{\quad}{\quad}$

Mësojmë

102

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Të nxënit në bashkëpunim

Nxënësit udhëzohen t'i hapin librat dhe te detyra 1 t'i shohin figurat dhe të shkruajnë thyesën që tregon pjesën e ngjyrosur. Pyeten:
- Cila pjesë është ngjyrosur te të gjitha figurat?
- A paraqitet gjysma në të gjitha figurat me të njëjtën thyesë? Sqarohet se thyesat që paraqesin pjesë të njëjtë të tërësisë edhe pse shkruhen dhe emërtohen ndryshe, quhen thyesa ekuivalente ose të barabarta.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrën 2. Janë dhënë figurat me pjesët e ngjyrosura. Atë pjesë nxënësit e paraqesin me thyesë e pastaj gjejnë dhe shkruajnë edhe një thyesë tjetër që është ekuivalente me të. Për këtë ndihmohen nga prezenca e numëruesit apo emëruesit të cilët janë dhënë. Tregojnë para klasës se cilat thyesa i kanë gjetur.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e thyesave, caktimin e pjesës së një tërësie dhe shkrimin e thyesave ekuivalente me thyesën e dhënë.

Detyrë:

Detyra 3 (faqe 102).

Reflektim për vrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 154

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3 ; III.1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Thyesat ekuivalente (të barabarta) (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet thyesat si figurë dhe anasjelltas;
- Shkruan thyesat ekuivalente me thyesat e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim për njohuritë paraprake

Së pari diskutohet rreth detyrës së shtëpisë. Nxënësit tregojnë se çfarë kanë vërejtur pasi që kanë ngjyrosur pjesën e figurës që ka treguar thyesa e dhënë.
Pyeten:
- Çfarë mund të përfundojmë lidhur me këto thyesa?
- Çfarë janë thyesat e barabarta?

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4} = \frac{3}{6} = \frac{4}{8} = \frac{5}{10}$$

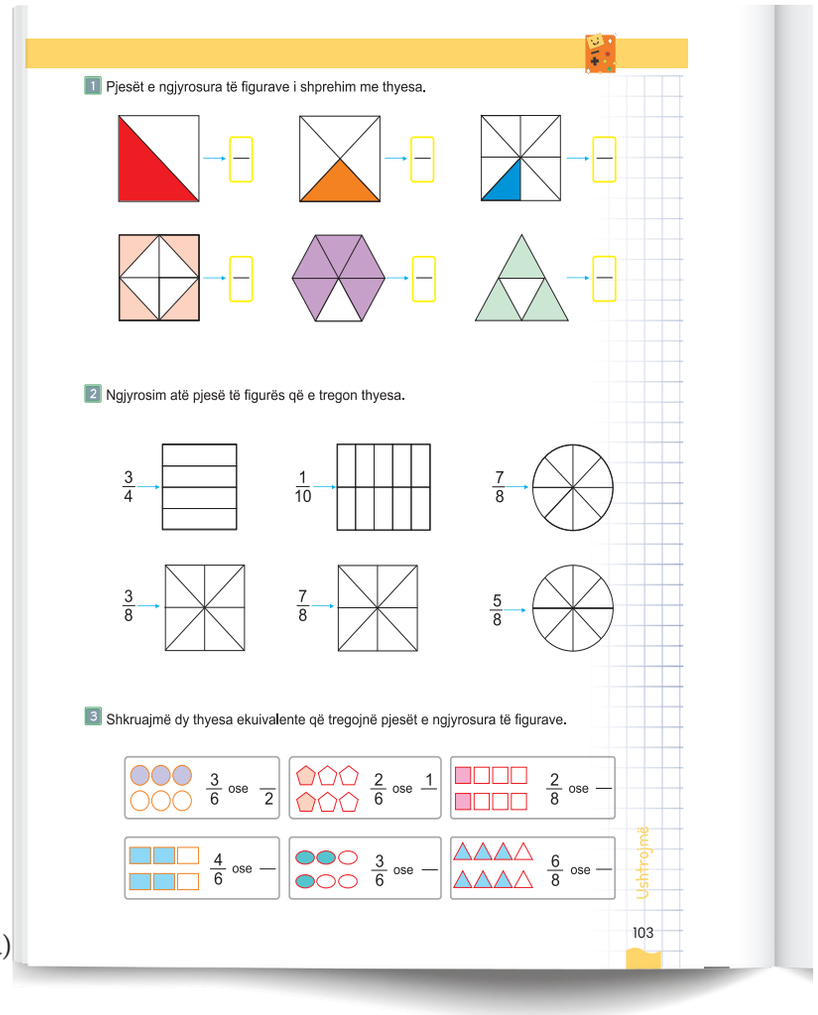

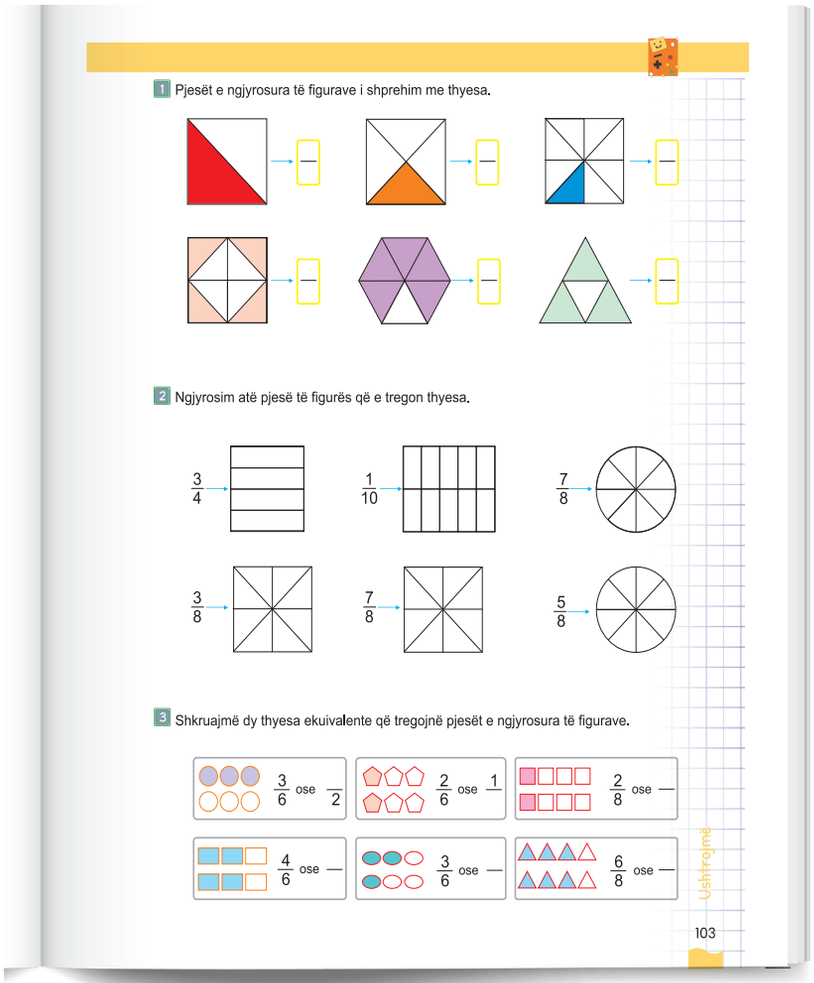
1 Pjesët e ngjyrosura të figurave i shprehim me thyesa.

2 Ngjyrosim atë pjesë të figurës që e tregon thyesa.

3 Shkruajmë dy thyesa ekuivalente që tregojnë pjesët e ngjyrosura të figurave.

Ushtrojmë

103

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i pëbashkët

Nxënësit udhëzohen t'i hapin librat dhe te detyra 1 t'i shohin figurat dhe të shkruajnë thyesën që tregon pjesën e ngjyrosur. Pyeten:
- A janë ndonjë nga thyesat që shkruat të barabarta me njëra-tjetrën? Pse?
Detyra 2. Ngjyrosin pjesët e figurës që tregon thyesa. Veçohet njëra prej tyre p.sh., 3/4 dhe rikujtojnë si quhen pjesët përbërëse të këtij numri thyesor, pasi duhet të bëjnë pjesë të fjalorit matematikor termat numërues, emërues dhe me vijë thyesore.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrën 3. Te secila figurë është paraqitur me thyesë pjesa e ngjyrosur. Atë pjesë nxënësit e paraqesin me thyesë tjetër që është ekuivalente me të parën. Për këtë ndihmohen nga mësimdhënësi/ja duke i këshilluar që t'i ndajnë me laps pjesët e ngjyrosura nga të tjerat apo dy nga dy. Tregojnë para klasës se cilat thyesa i kanë gjetur.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e thyesave si figurë ose anasjelltas dhe shkrimin e thyesave ekuivalente me thyesat e dhëna.

Detyrë:

Shkruhen tri thyesa ekuivalente njëra me tjetrën.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 155

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3 ; III.1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Caktimi i pjesës së një tërësie

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet numrat thyesorë - thyesat;
- Cakton pjesën e një tërësie;
- Krahason thyesat me emërues e numërues të njëjtë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Me anë të pyetjeve dhe përgjigjeve të shpejta bëhet një përsëritje e njohurive që kanë për thyesat deri në këtë fazë, p.sh.:
- Çfarë janë thyesat?
- Çfarë paraqesin thyesat?
- Cilat thyesa quhen të barabarta?
- Nga çka përbëhet një thyesë?
- Çfarë tregojnë numëruesi e emëruesi?

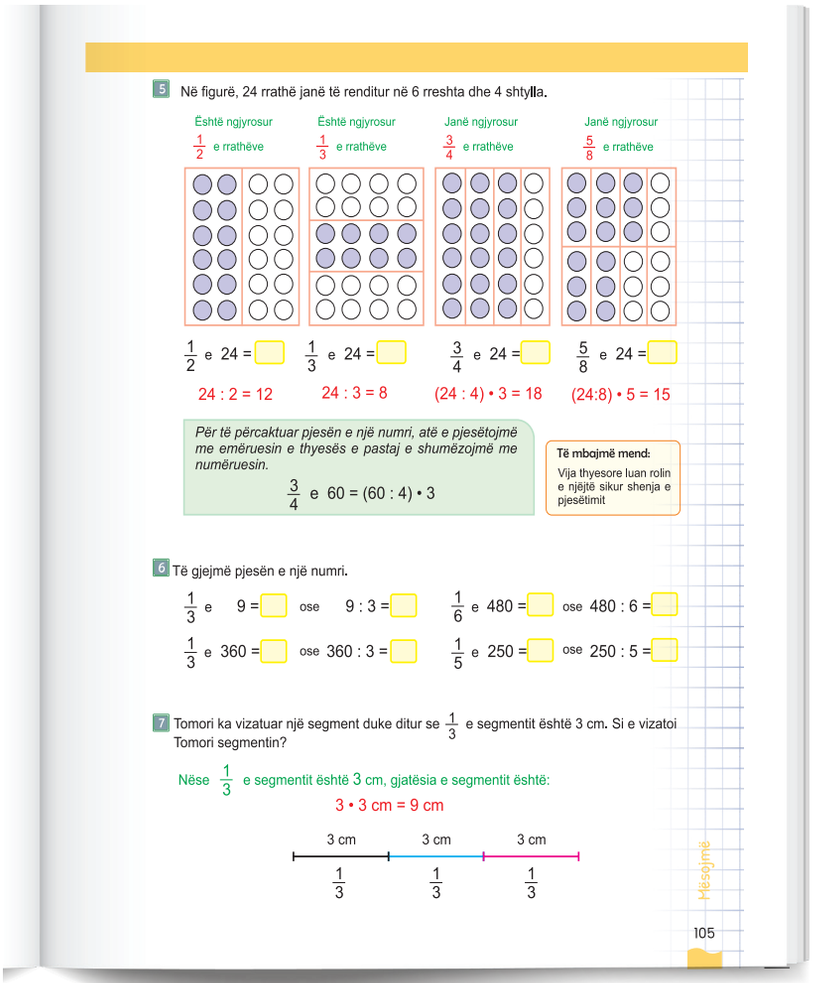

5 Në figurë, 24 rrathë janë të renditur në 6 rreshta dhe 4 shtylla.

Është ngjyrosur $\frac{1}{2}$ e rrathëve — $\frac{1}{2}$ e 24 = 12, 24 : 2 = 12

Është ngjyrosur $\frac{1}{3}$ e rrathëve — $\frac{1}{3}$ e 24 = 8, 24 : 3 = 8

Janë ngjyrosur $\frac{3}{4}$ e rrathëve — $\frac{3}{4}$ e 24 = 18, (24 : 4) • 3 = 18

Janë ngjyrosur $\frac{5}{8}$ e rrathëve — $\frac{5}{8}$ e 24 = 15, (24:8) • 5 = 15

Për të përcaktuar pjesën e një numri, atë e pjesëtojmë me emëruesin e thyesës e pastaj e shumëzojmë me numëruesin.

$\frac{3}{4}$ e 60 = (60 : 4) • 3

Të mbajmë mend:
Vija thyesore luan rolin e njëjtë sikur shenja e pjesëtimit

6 Të gjejmë pjesën e një numri.

$\frac{1}{3}$ e 9 = ☐ ose 9 : 3 = ☐ $\frac{1}{6}$ e 480 = ☐ ose 480 : 6 = ☐

$\frac{1}{3}$ e 360 = ☐ ose 360 : 3 = ☐ $\frac{1}{5}$ e 250 = ☐ ose 250 : 5 = ☐

7 Tomori ka vizatuar një segment duke ditur se $\frac{1}{3}$ e segmentit është 3 cm. Si e vizatoi Tomori segmentin?

Nëse $\frac{1}{3}$ e segmentit është 3 cm, gjatësia e segmentit është:

3 • 3 cm = 9 cm

3 cm (1/3) 3 cm (1/3) 3 cm (1/3)

Mësojmë

105

Ndërtimi i njohurive: Përpunimi i përmbajtjes

Shqyrtim i përbashkët

Së pari u sqarohet edhe një herë fjala tërësi që është diçka e plotë e që mund të ndahet në pjesë, të cilat vetëm nëse janë të barabarta formojnë thyesa.

Nxënësit udhëzohen t'i hapin librat dhe te detyra 1 t'i shohin figurat dhe të përshkruajnë mënyrën e ndarjes së tortës. Edhe pse ajo është ndarë në dy, katër apo tetë pjesë, asnjë pjesë nuk është hequr, ende është e plotë. Por tani tortën e plotë mund ta paraqesim si thyesë që ka numëruesin dhe emëruesin e njëjtë. Tërësinë (numrin 1) e ndarë e paraqesim si thyesë.

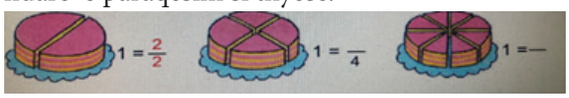

$$1=\frac{2}{2}\ \frac{4}{4}\ \frac{8}{8}$$

Numri 1 mund të shkruhet si thyesë me numërues dhe emërues të barabartë.

Përforcimi: Konsolidimi i të nxënit

Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrat 2 dhe 4. Në detyrën 2 te secila figurë duhet të paraqitet me thyesë pjesa e ngjyrosur. Tërësia paraqitet me thyesë me numërues e emërues të njëjtë.

Detyra 4 është pak më e ndërlikuar dhe nevojitet ndihma dhe sqarimi nga ana e mësimdhënësit/es.

Për t'u bërë një e plotë duhet të bëhen bashkë dy nga dy pjesë të ndara, katër nga katër pjesë të ndara apo tetë nga tetë pjesë të ndara. Plotësohen barazimet në të djathtë duke u bazuar në figurë nga vetë nxënësit.

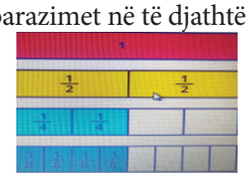

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e thyesave, caktimin e pjesës së një tërësie dhe krahasimin e thyesave me emërues e numërues të njëjtë.

Detyrë:

Detyra 3 (faqe 104).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 156

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3 ; III.1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 7.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Caktimi i pjesës së një tërësie

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet figurat e dhëna në formë thyese;
- Shkruan thyesa të ndryshme që tregojnë një tërësi;
- Cakton pjesën e një tërësie.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: fletë A4

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Organizues grafik

Në mes të tabelës shkruhet termi *Tërësia* dhe kërkohet nga nxënësit të japin mendimet e tyre lidhur me të. Idetë e nxënësve shkruhen rreth termit të dhënë. Nxiten për të dhënë ide me anë të pyetjeve, p.sh.:
- Çfarë është tërësia?
- Me cilin numër të plotë paraqitet ajo?
- A mund të ndahet tërësia?
- Me çfarë thyesash mund të paraqitet tërësia?

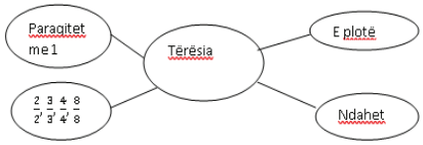

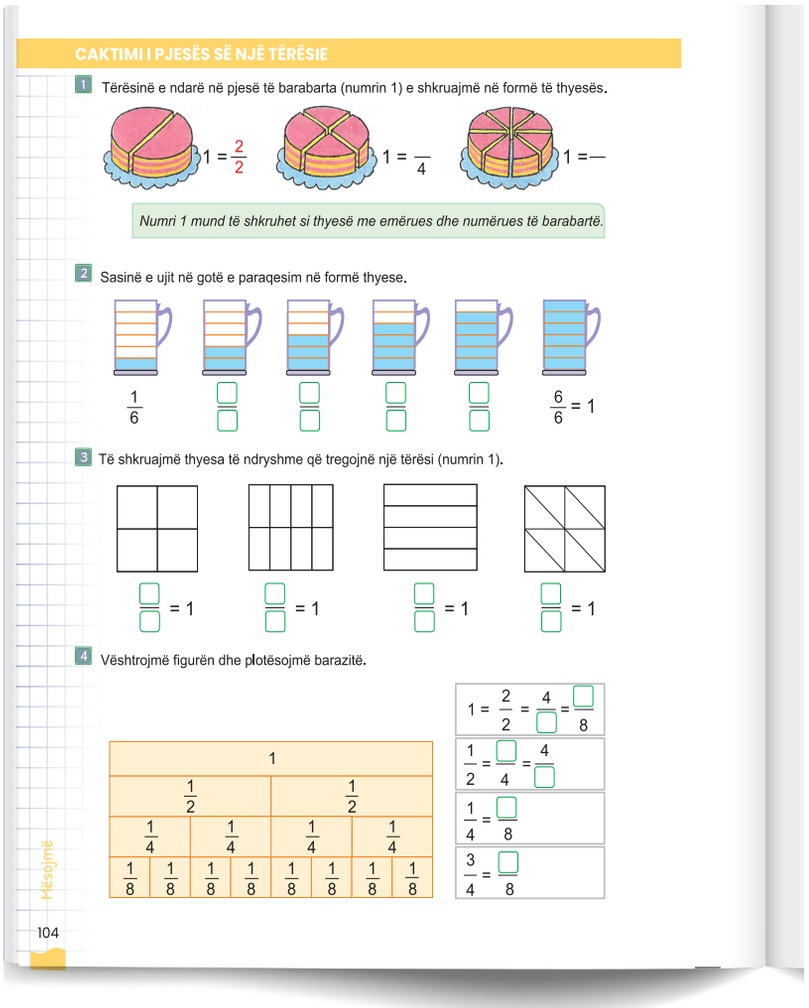
CAKTIMI I PJESËS SË NJË TËRËSIE

1 Tërësinë e ndarë në pjesë të barabarta (numrin 1) e shkruajmë në formë të thyesës.

1 = 2/2 1 = — 1 = —

Numri 1 mund të shkruhet si thyesë me emërues dhe numërues të barabartë.

2 Sasinë e ujit në gotë e paraqesim në formë thyese.

1/6 6/6 = 1

3 Të shkruajmë thyesa të ndryshme që tregojnë një tërësi (numrin 1).

= 1 = 1 = 1 = 1

4 Vështrojmë figurën dhe plotësojmë barazitë.

1 = 2/2 = 4/□ = □/8

1/2 = □/4 = 4/□

1/4 = □/8

3/4 = □/8

Mësojmë

104

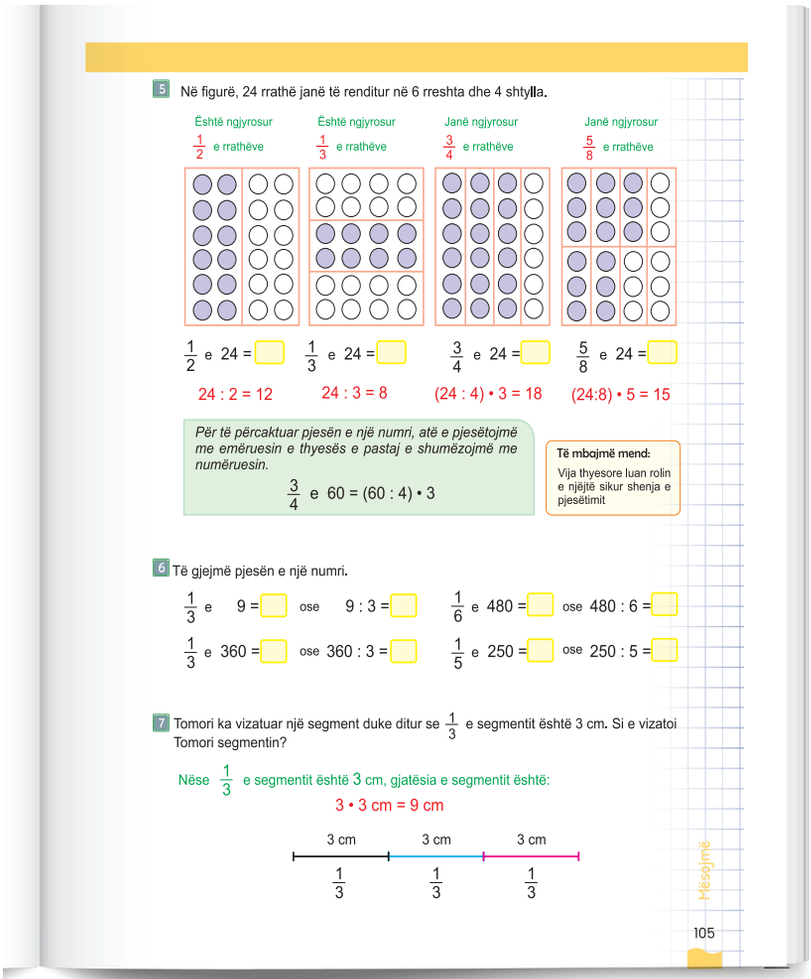

5 Në figurë, 24 rrathë janë të renditur në 6 rreshta dhe 4 shtylla.

Është ngjyrosur $\frac{1}{2}$ e rrathëve — $\frac{1}{2}$ e 24 = 12, sepse 24 : 2 = 12

Është ngjyrosur $\frac{1}{3}$ e rrathëve — $\frac{1}{3}$ e 24 = 8, sepse 24 : 3 = 8

Janë ngjyrosur $\frac{3}{4}$ e rrathëve — $\frac{3}{4}$ e 24 = 18, sepse (24 : 4) • 3 = 18

Janë ngjyrosur $\frac{5}{8}$ e rrathëve — $\frac{5}{8}$ e 24 = 15, sepse (24:8) • 5 = 15

Për të përcaktuar pjesën e një numri, atë e pjesëtojmë me emëruesin e thyesës e pastaj e shumëzojmë me numëruesin.

$\frac{3}{4}$ e 60 = (60 : 4) • 3

Të mbajmë mend:
Vija thyesore luan rolin e njëjtë sikur shenja e pjesëtimit

6 Të gjejmë pjesën e një numri.

$\frac{1}{3}$ e 9 = ☐ ose 9 : 3 = ☐ $\frac{1}{6}$ e 480 = ☐ ose 480 : 6 = ☐

$\frac{1}{3}$ e 360 = ☐ ose 360 : 3 = ☐ $\frac{1}{5}$ e 250 = ☐ ose 250 : 5 = ☐

7 Tomori ka vizatuar një segment duke ditur se $\frac{1}{3}$ e segmentit është 3 cm. Si e vizatoi Tomori segmentin?

Nëse $\frac{1}{3}$ e segmentit është 3 cm, gjatësia e segmentit është:

3 • 3 cm = 9 cm

3 cm (1/3) 3 cm (1/3) 3 cm (1/3)

Mësojmë

105

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësit udhëzohen t'i hapin librat dhe t'i shohin figurat dhe të përshkruajnë mënyrën e ndarjes së rrathëve.
Në secilën numri i rrathëve është i njëjtë, 24, dhe i ndarë në 6 rreshta e 4 shtylla, por ngjyrosja e tyre ndryshon. Sqarohet për nxënësit që për të gjetur gjysmën e tërësisë, ajo pjesëtohet me 2, për të gjetur një të tretën tërësia pjesëtohet me 3 sepse vija thyesore luan rolin e njëjtë sikur shenja e pjesëtimit.
Nga shembujt e dhënë përfundojmë se:
Për të përcaktuar pjesën e një numri, atë e pjesëtojmë me emëruesin e thyesës e pastaj e shumëzojmë me numëruesin.
3/4 e 24= (24 : 4) 3 = 6 3=18

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrën 6. Gjejnë pjesët e numrave të dhënë. Ua rikujtojmë se nëse numëruesi është 1 nuk ka nevojë të shumëzojmë por vetëm e pjesëtojmë tërësinë (numrin e dhënë) me emëruesin.
Shembull :

$\frac{1}{5}$ e 300 = 300:5=60

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e figurave të dhëna në formë thyese, shkrimin e thyesave të ndryshme që tregojnë një tërësi dhe caktimin e pjesës së një tërësie.

Detyrë:
Detyra 7 (faqe 105).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 157

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3 ; III.1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 7.1.

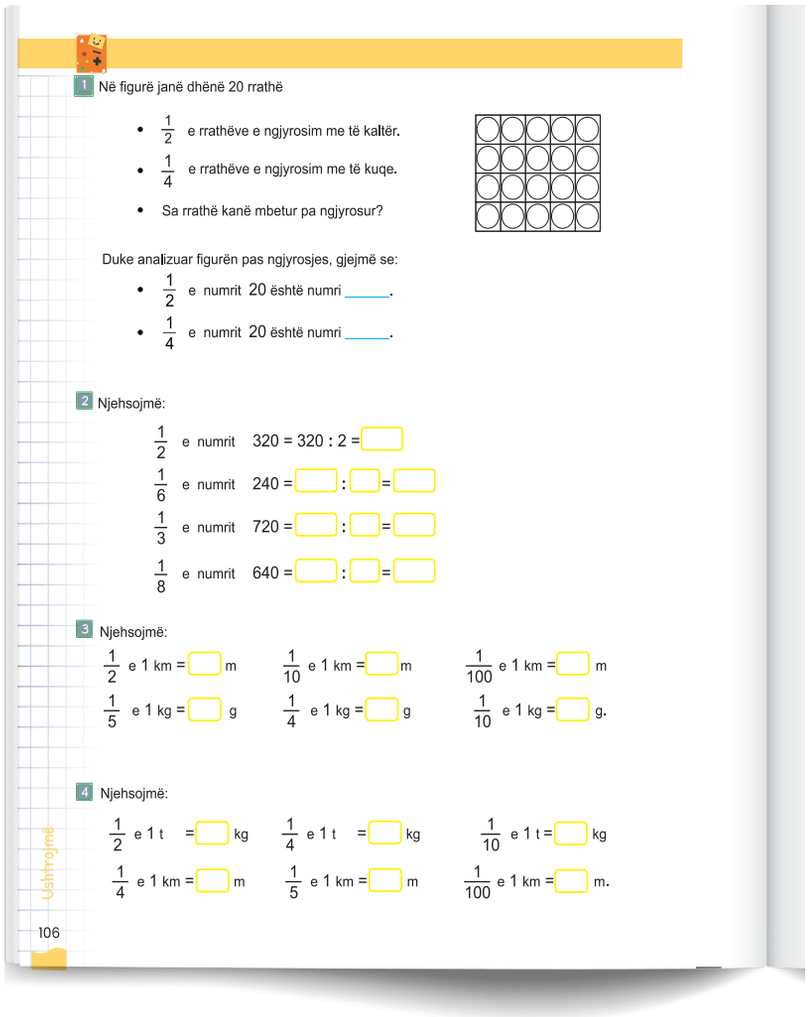

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Caktimi i pjesës së një tërësie (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Cakton pjesën e një tërësie.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim rreth detyrave të shtëpisë

Bashkë me nxënësit diskutohet rreth detyrës 7 nga faqja 105. Pyeten se pse gjatësia e segmentit doli të jetë 9 cm. Nxënësit komentojnë në mënyrën e tyre zgjidhjen e detyrës. Pastaj diskutohen edhe detyrat e tjera të shtëpisë dhe sqarohen në tabelë ato detyra në të cilat kanë hasur në vështirësi.

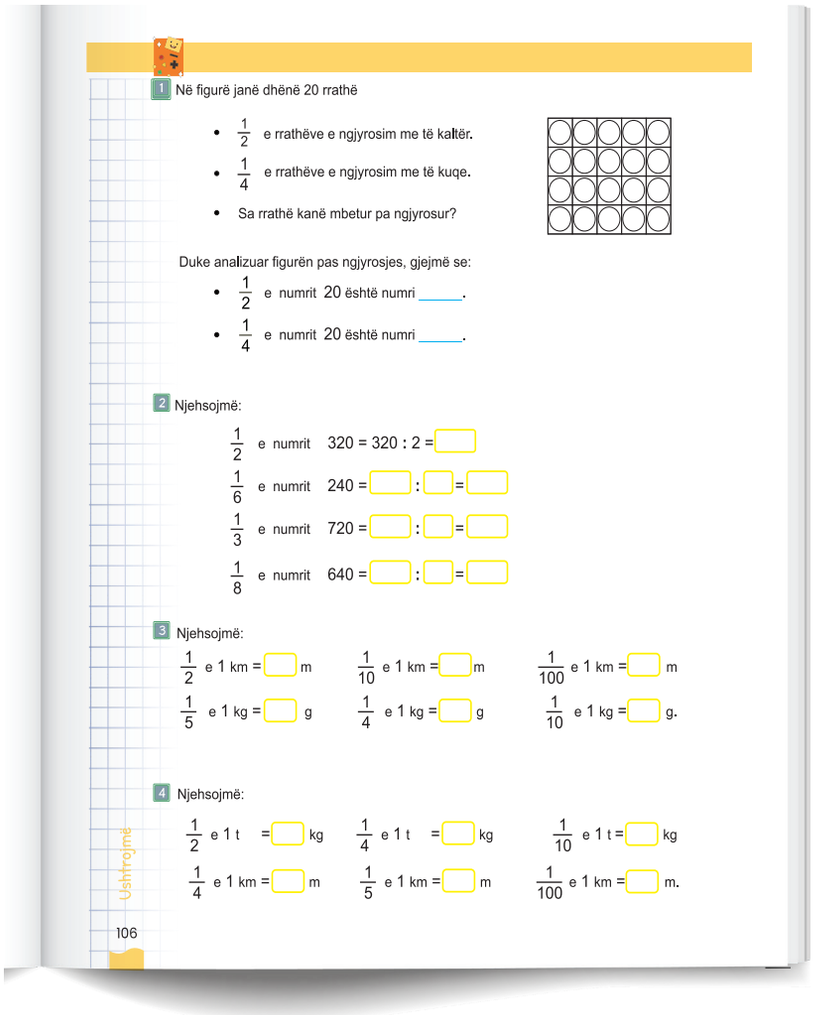

1 Në figurë janë dhënë 20 rrathë

- $\frac{1}{2}$ e rrathëve e ngjyrosim me të kaltër.
- $\frac{1}{4}$ e rrathëve e ngjyrosim me të kuqe.
- Sa rrathë kanë mbetur pa ngjyrosur?

Duke analizuar figurën pas ngjyrosjes, gjejmë se:

- $\frac{1}{2}$ e numrit 20 është numri _____.
- $\frac{1}{4}$ e numrit 20 është numri _____.

2 Njehsojmë:

$\frac{1}{2}$ e numrit 320 = 320 : 2 = ☐

$\frac{1}{6}$ e numrit 240 = ☐ : ☐ = ☐

$\frac{1}{3}$ e numrit 720 = ☐ : ☐ = ☐

$\frac{1}{8}$ e numrit 640 = ☐ : ☐ = ☐

3 Njehsojmë:

$\frac{1}{2}$ e 1 km = ☐ m $\frac{1}{10}$ e 1 km = ☐ m $\frac{1}{100}$ e 1 km = ☐ m

$\frac{1}{5}$ e 1 kg = ☐ g $\frac{1}{4}$ e 1 kg = ☐ g $\frac{1}{10}$ e 1 kg = ☐ g.

4 Njehsojmë:

$\frac{1}{2}$ e 1 t = ☐ kg $\frac{1}{4}$ e 1 t = ☐ kg $\frac{1}{10}$ e 1 t = ☐ kg

$\frac{1}{4}$ e 1 km = ☐ m $\frac{1}{5}$ e 1 km = ☐ m $\frac{1}{100}$ e 1 km = ☐ m.

Ushtrojmë

106

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo - Puno në dyshe - Thuaja grupit

Nxënësit udhëzohen t'i hapin librat dhe ta shohin figurën, të lexojnë kërkesën dhe mendojnë për zgjidhjen. Pastaj punojnë së bashku me shokun/shoqen e bankës për të zgjidhur së bashku detyrën. Zgjidhet një nga klasa për të thënë zgjidhjen para të tjerëve. Nëse ndonjë nga dyshet nuk kanë arritur të gjejnë zgjidhjen, ndihmohen nga të tjerët.

$\frac{1}{2}$ e 20 =20:2=10
$\frac{1}{4}$ e 20 = 20:4= 5

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrat 2 dhe 3. Gjejnë pjesët e numrave të dhënë. Ua rikujtojmë se nëse numëruesi është 1 nuk ka nevojë të shumëzojmë por vetëm e pjesëtojmë tërësinë (numrin e dhënë) me emëruesin.

Te detyra 3 nxënësit udhëzohen të kthejnë km ⟶ m ; kg ⟶ g e pastaj t'i gjejnë pjesët e tërësisë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në caktimin e pjesës së një tërësie.

Detyrë:
Detyra 4 (faqe 106).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 158

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3 ; III.1, 3, 4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 7.1.

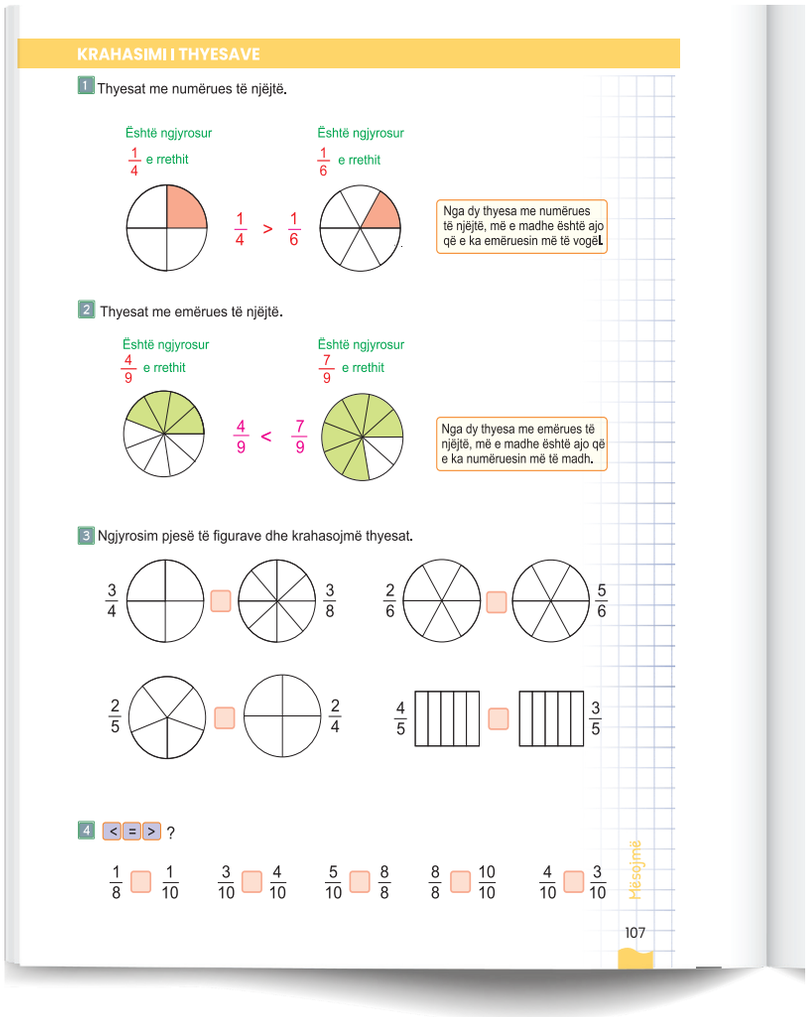
KRAHASIMI I THYESAVE

1 Thyesat me numërues të njëjtë.

Është ngjyrosur $\frac{1}{4}$ e rrethit

Është ngjyrosur $\frac{1}{6}$ e rrethit

$\frac{1}{4} > \frac{1}{6}$

Nga dy thyesa me numërues të njëjtë, më e madhe është ajo që e ka emëruesin më të vogël.

2 Thyesat me emërues të njëjtë.

Është ngjyrosur $\frac{4}{9}$ e rrethit

Është ngjyrosur $\frac{7}{9}$ e rrethit

$\frac{4}{9} < \frac{7}{9}$

Nga dy thyesa me emërues të njëjtë, më e madhe është ajo që e ka numëruesin më të madh.

3 Ngjyrosim pjesë të figurave dhe krahasojmë thyesat.

$\frac{3}{4} \square \frac{3}{8}$ $\frac{2}{6} \square \frac{5}{6}$

$\frac{2}{5} \square \frac{2}{4}$ $\frac{4}{5} \square \frac{3}{5}$

4 < = > ?

$\frac{1}{8} \square \frac{1}{10}$ $\frac{3}{10} \square \frac{4}{10}$ $\frac{5}{10} \square \frac{8}{8}$ $\frac{8}{8} \square \frac{10}{10}$ $\frac{4}{10} \square \frac{3}{10}$

Mësojmë

107

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Krahasimi i thyesave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet thyesat përmes vizatimit;
- Krahason thyesat me emërues të njëjtë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: fletë A4.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Nxënësve në grupe me nga katër iu shpërndahen fletë A4 me ngjyrë të bardhë. Secila fletë është e ndarë me vizatim në dy, katër, gjashtë apo tetë pjesë të barabarta. Secila fletë ka madhësi të njëjtë. Nxënësit ngjyrosin një prej pjesëve nga fleta që kanë p.sh., njëri një të dytën, tjetri një të katërtën, tjetri një të gjashtën dhe i fundit një të tetën. Pasi t'i kenë ngjyrosur i vendosin fletët njërën afër tjetrës. Cila pjesë ka më shumë hapësirë të ngjyrosur themi që është thyesë më e madhe.

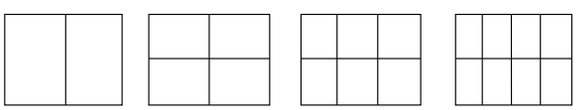

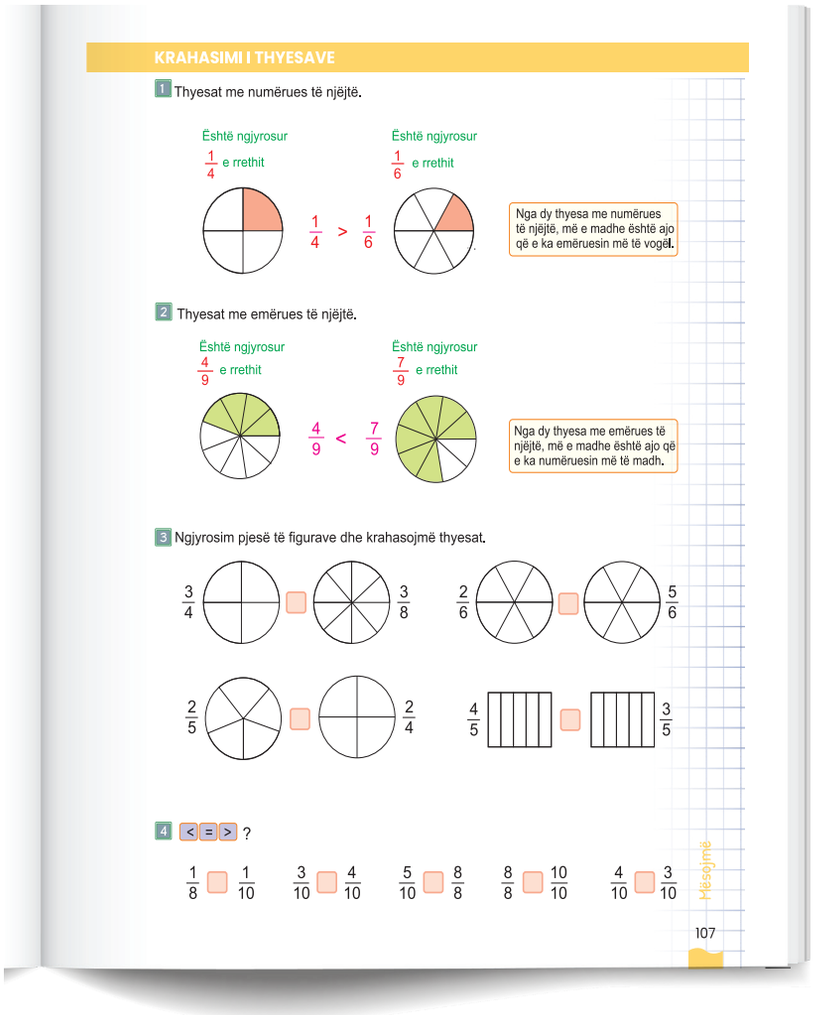

KRAHASIMI I THYESAVE

1 Thyesat me numërues të njëjtë.

Është ngjyrosur $\frac{1}{4}$ e rrethit

Është ngjyrosur $\frac{1}{6}$ e rrethit

$\frac{1}{4} > \frac{1}{6}$

Nga dy thyesa me numërues të njëjtë, më e madhe është ajo që e ka emëruesin më të vogël.

2 Thyesat me emërues të njëjtë.

Është ngjyrosur $\frac{4}{9}$ e rrethit

Është ngjyrosur $\frac{7}{9}$ e rrethit

$\frac{4}{9} < \frac{7}{9}$

Nga dy thyesa me emërues të njëjtë, më e madhe është ajo që e ka numëruesin më të madh.

3 Ngjyrosim pjesë të figurave dhe krahasojmë thyesat.

$\frac{3}{4} \square \frac{3}{8}$ $\frac{2}{6} \square \frac{5}{6}$

$\frac{2}{5} \square \frac{2}{4}$ $\frac{4}{5} \square \frac{3}{5}$

4 < = > ?

$\frac{1}{8} \square \frac{1}{10}$ $\frac{3}{10} \square \frac{4}{10}$ $\frac{5}{10} \square \frac{8}{8}$ $\frac{8}{8} \square \frac{10}{10}$ $\frac{4}{10} \square \frac{3}{10}$

Mësojmë

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Vëzhgo - Analizo - Zbato

Nxënësit udhëzohen t'i hapin librat dhe t'i shohin figurat dhe të analizojnë se sa pjesë të figurës janë ngjyrosur dhe cila thyesë tregon atë. Po ashtu duke shikuar thyesat tregojnë se çfarë kanë të njëjtë ato thyesa.

1/4 > 1/6

Përfundojmë që nga dy thyesa me numërues të njëjtë më e madhe është ajo me emërues më të vogël.
Te detyra 2 vazhdojnë njëjtë sikur në të parën, analizojnë figurat dhe thyesat, krahasojnë pjesët e ngjyrosura.
Përfundojmë që dy thyesa me emërues të njëjtë më e madhe është ajo me numëruesin më të madh.

4/9 < 7/9

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrat 3. Ngjyrosin pjesët që tregon thyesa dhe në bazë të pjesës së ngjyrosur dhe rregullës së mësuar vendosin shenjën për të treguar se se cila thyesë është më e madhe.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e thyesave përmes vizatimit dhe krahasimin e thyesave me emërues të njëjtë.

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 107).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 159

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3 ; III.1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 7.1.

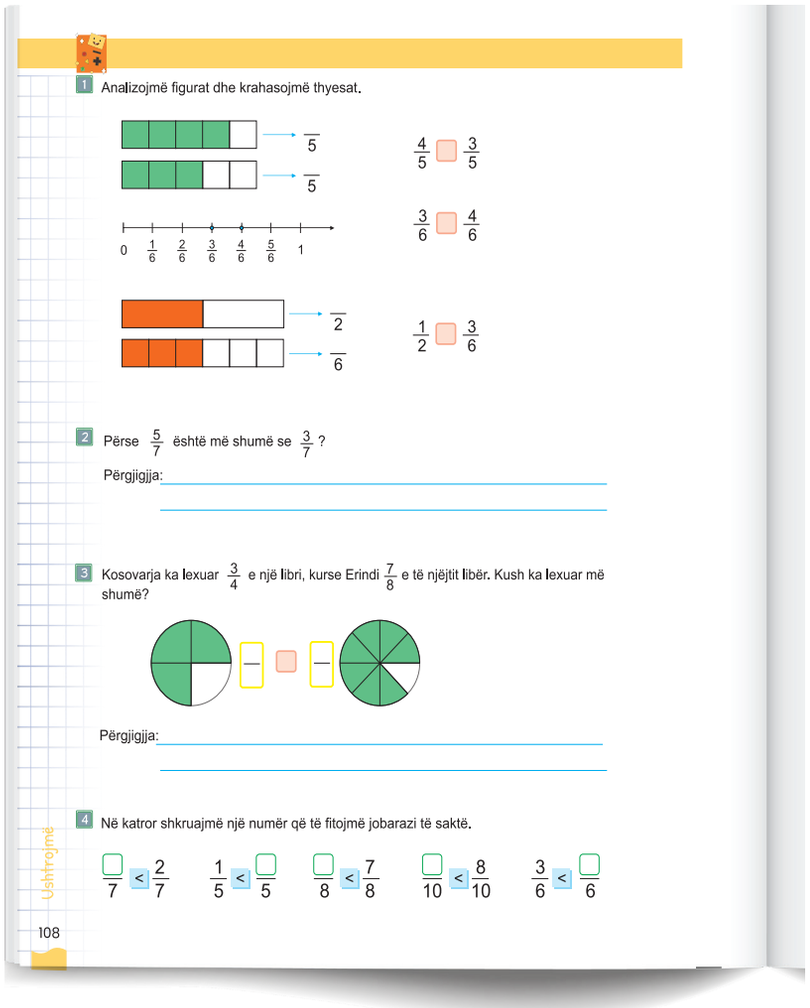

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Krahasimi i thyesave (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Krahason thyesat me emërues të njëjtë
- Gjen numrin e panjohur që të fitohet jobarazi e saktë

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh
Nxënësve iu drejtohen pyetjet:
- Si krahasohen thyesat me numërues të njëjtë dhe si krahasohen thyesat me emërues të njëjtë?
Nxënësit mendojnë, përgjigjen në pyetje dhe japin ndonjë shembull konkret.
Përgjigjet dhe shembujt shkruhen në tabelë.

Dy thyesa me numërues të njëjtë më e madhe është ajo me emërues më të vogël.
$\frac{1}{2} > \frac{1}{3}$

Dy thyesa me emërues të njëjtë më e madhe është ajo me numëruesin më të madh.
$\frac{2}{5} < \frac{4}{5}$

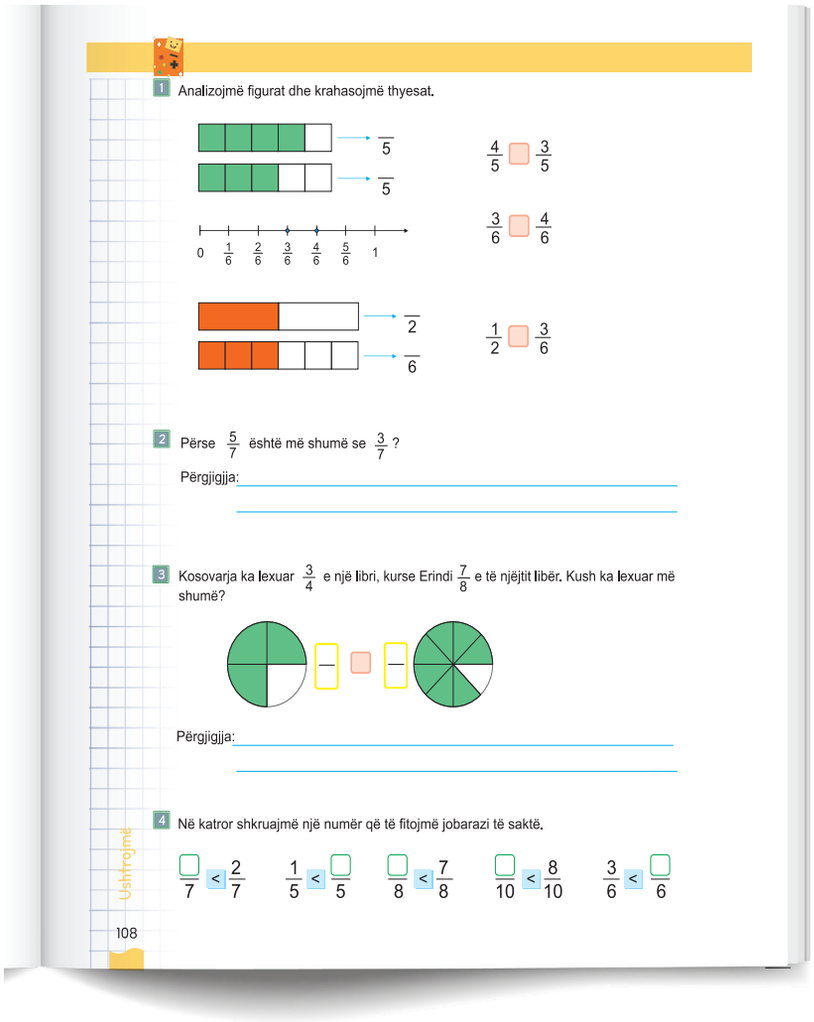

1 Analizojmë figurat dhe krahasojmë thyesat.

$\frac{4}{5} \square \frac{3}{5}$

$\frac{3}{6} \square \frac{4}{6}$

$\frac{1}{2} \square \frac{3}{6}$

2 Përse $\frac{5}{7}$ është më shumë se $\frac{3}{7}$?

Përgjigjja:

3 Kosovarja ka lexuar $\frac{3}{4}$ e një libri, kurse Erindi $\frac{7}{8}$ e të njëjtit libër. Kush ka lexuar më shumë?

Përgjigjja:

4 Në katror shkruajmë një numër që të fitojmë jobarazi të saktë.

$\square < \frac{2}{7}$ $\quad \frac{1}{5} < \square$ $\quad \square < \frac{7}{8}$ $\quad \square < \frac{8}{10}$ $\quad \frac{3}{6} < \square$

Ushtrojmë

108

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Vëzhgo - analizo - zbato

Nxënësit udhëzohen t'i hapin librat dhe t'i shohin figurat dhe të analizojnë se sa pjesë të figurës janë ngjyrosur dhe cila thyesë tregon atë. Po ashtu duke shikuar thyesat dhe pjesën e ngjyrosur të figurave tregojnë se cila nga thyesat është më e madhe.

$\frac{4}{5} > \frac{3}{5}$

$\frac{3}{6} < \frac{4}{6}$

$\frac{1}{2} = \frac{3}{6}$

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrat 2 dhe 3. Analizojnë thyesat, krahasojnë pjesët e ngjyrosura, vendosin shenjat dhe japin arsyetimet e veta se pse njëra thyesë është më e madhe apo më e vogël se tjetra.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në krahasimin e thyesave me emëues të njëjtë dhe gjetjen e numrit të panjohur që të fitohet jobarazi e saktë.

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 108).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 160

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.1,2,7; II.3 ; III.1,3,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.1,4,5; 2.2; 7.1.

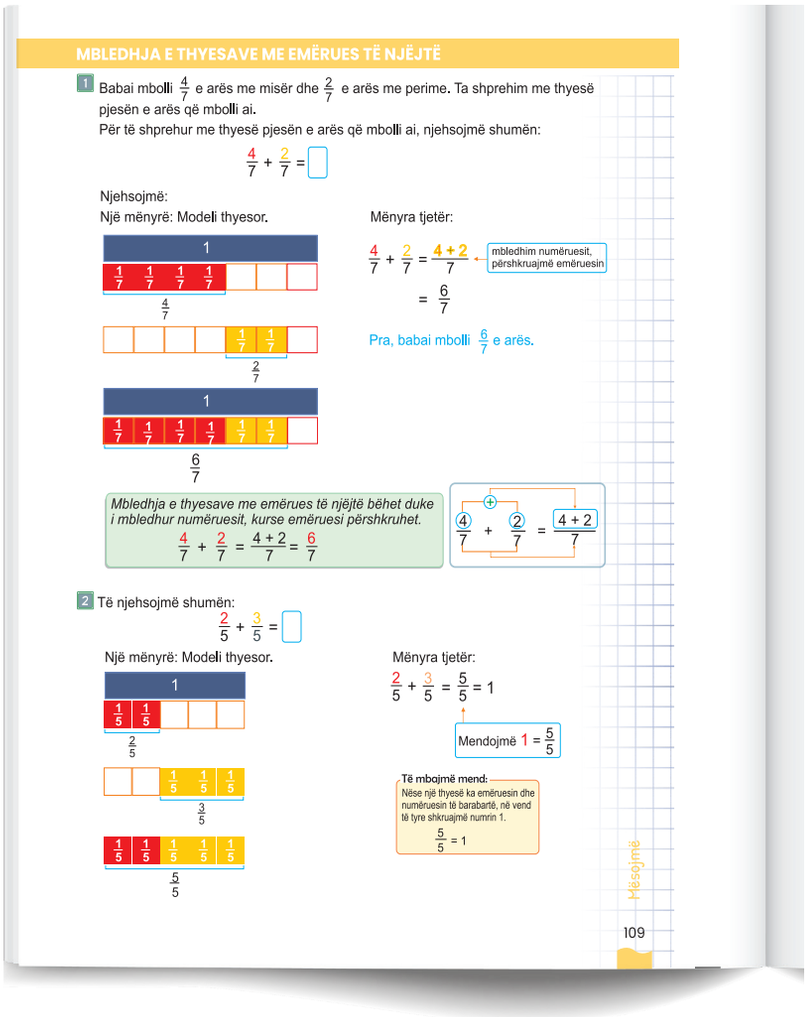
MBLEDHJA E THYESAVE ME EMËRUES TË NJËJTË

1 Babai mbolli $\frac{4}{7}$ e arës me misër dhe $\frac{2}{7}$ e arës me perime. Ta shprehim me thyesë pjesën e arës që mbolli ai.
Për të shprehur me thyesë pjesën e arës që mbolli ai, njehsojmë shumën:

$\frac{4}{7} + \frac{2}{7} = \square$

Njehsojmë:
Një mënyrë: Modeli thyesor.

Mënyra tjetër:

$\frac{4}{7} + \frac{2}{7} = \frac{4+2}{7}$ ← mbledhim numëruesit, përshkruajmë emëruesin

$= \frac{6}{7}$

Pra, babai mbolli $\frac{6}{7}$ e arës.

Mbledhja e thyesave me emërues të njëjtë bëhet duke i mbledhur numëruesit, kurse emëruesi përshkruhet.

$\frac{4}{7} + \frac{2}{7} = \frac{4+2}{7} = \frac{6}{7}$

2 Të njehsojmë shumën:

$\frac{2}{5} + \frac{3}{5} = \square$

Një mënyrë: Modeli thyesor.

Mënyra tjetër:

$\frac{2}{5} + \frac{3}{5} = \frac{5}{5} = 1$

Mendojmë $1 = \frac{5}{5}$

Të mbajmë mend:
Nëse një thyesë ka emëruesin dhe numëruesin të barabartë, në vend të tyre shkruajmë numrin 1.

$\frac{5}{5} = 1$

Mësojmë

109

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja e thyesave me emërues të njëjtë

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson shumën e thyesave me emërues të njëjtë;
- Shkruan barazi duke analizuar paraqitjen e thyesave në bosht numerik;
- Gjen vlerën e ndryshores x në barazimet e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Para nxënësve paraqiten dy shirita të letrës të ndarë në 6 pjesë të barabarta. Te shiriti i parë janë ngjyrosur tri pjesë të cilat kur paraqiten me thyesë tregojnë thyesën 3/6. Te shiriti i dytë janë ngjyrosur dy pjesë që tregojnë thyesën 2/6. Pyeten nxënësit:
- A paraqet thyesa e parë një tërësi? Po e dyta?
Pastaj pyeten nëse mund të bashkohen këto dy thyesa për ta krijuar një më të madhe. Nxënësit mund të kenë dyshime por mësimdhënësi/ja bashkon pjesë të ngjyrosura te të dyja figurat (shiritat) duke formuar një pjesë më të madhe të figurës apo një thyesë më të madhe.

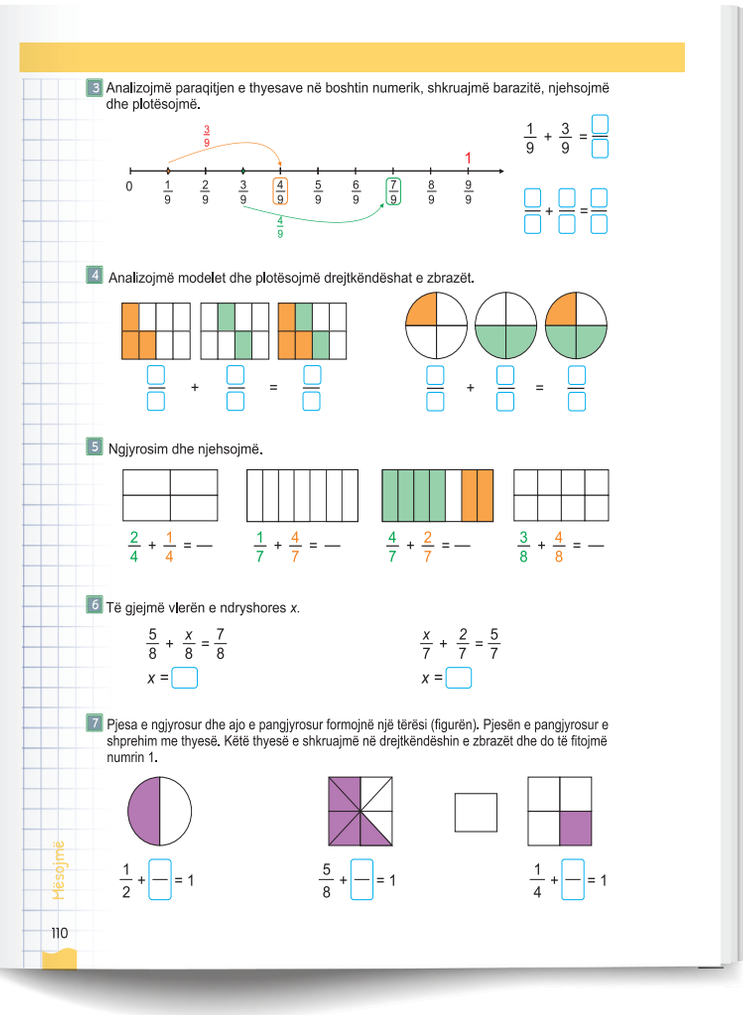

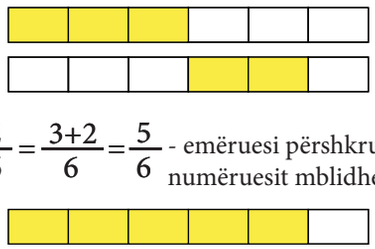

$\frac{3}{6}+\frac{2}{6}=\frac{3+2}{6}=\frac{5}{6}$ - emëruesi përshkruhet, numëruesit mblidhen.

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Vëzhgo - Analizo - Zbato

Mësimdhënësi/ja lexon tekstin te detyra 1. Udhëzohen nxënësit t'i vëzhgojnë figurat dhe sipas modelit thyesor të kuptojnë se pjesët e tërësisë mund të mblidhen nëse janë të njëjta. Atë çka shohim te modeli thyesor mund ta paraqesim me mënyrë tjetër. Bazuar në të dyja mënyrat vijmë në përfundim se:
Mbledhja e thyesave me emërues të njëjtë bëhet duke i mbledhur numëruesit dhe duke përshkruar emëruesit.
Detyra 2. Duke vëzhguar modelin thyesor shohim se pas bashkimit të këtyre dy thyesave formohet një tërësi dhe pasi janë të ndara në 5 pjesë, pas bashkimit formohet thyesa 5/5 që ka numëruesin dhe emëruesin e barabartë dhe në vend të saj shkruajmë 1.

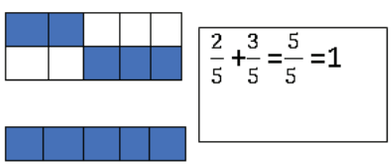

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë e pavarur

Të pavarur punojnë detyrat 3 dhe 4. Para se të fillojnë u sqarohet se boshti numerik është i ndarë në 9 pjesë të barabarta dhe se çdo hapësirë paraqet 1/9 e tij. Te detyra 4 bazohen te pjesët e ngjyrosura të figurave.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e shumës së thyesave me emërues të njëjtë, shkrimin e barazimeve duke analizuar paraqitjen e thyesave në bosht numerik dhe gjetjen e vlerës së ndryshores x.

Detyrë:

Detyrat 6 dhe 7 (faqe 110).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 161

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.5, ; II.4 ; III.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5; 2.4; 3.2.

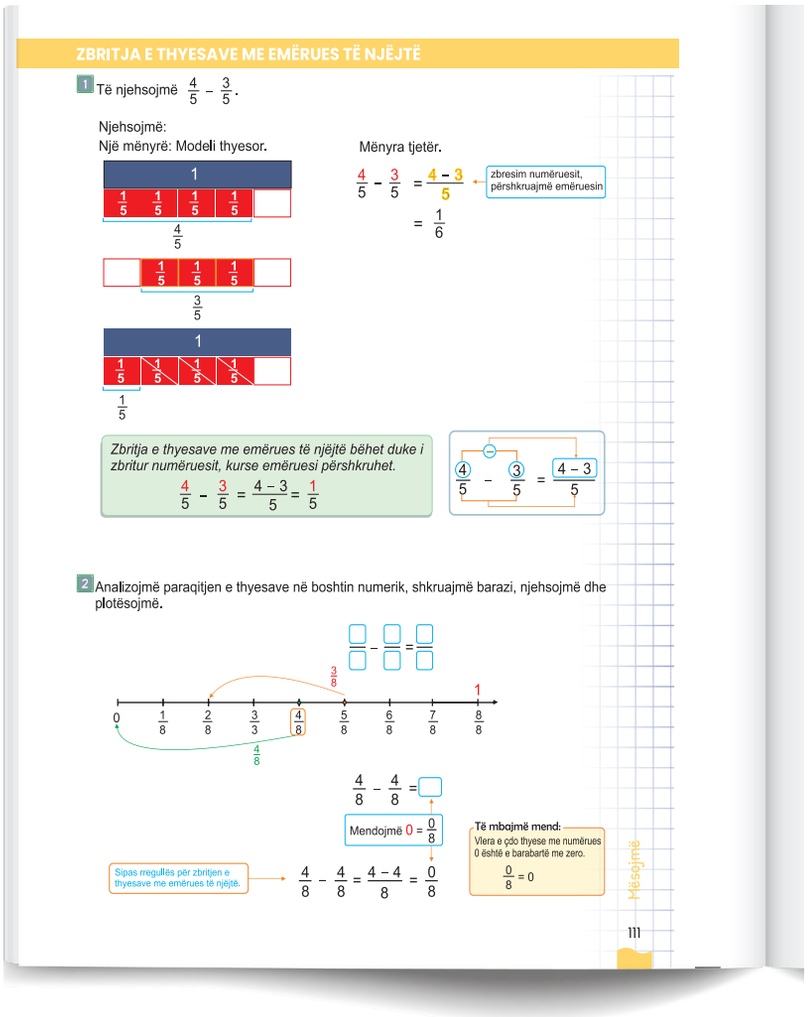

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e thyesave me emërues të njëjtë

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Paraqet thyesat përmes vizatimit;
- Njehson ndryshimin e thyesave me emërues të njejtë;
- Njehson ndyshimin sipas modelit thyesor dhe modelit tjetër.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Para nxënësve paraqitet një shirit letre i ndarë në 6 pjesë të barabarta. Te shiriti janë ngjyrosur 5 pjesë të cilat kur paraqiten me thyesë tregojnë thyesën 5/6.
Pyeten nxënësit:
- A mund ta zvogëlojmë këtë thyesë apo ta zbresim me ndonjë thyesë tjetër? Për të thjeshtuar si mund të ndodhë kjo me një stilolaps vizatohet nga një vijë në dy pjesë të ngjyrosura. Pyeten:
- Sa pjesë mbetën tani?

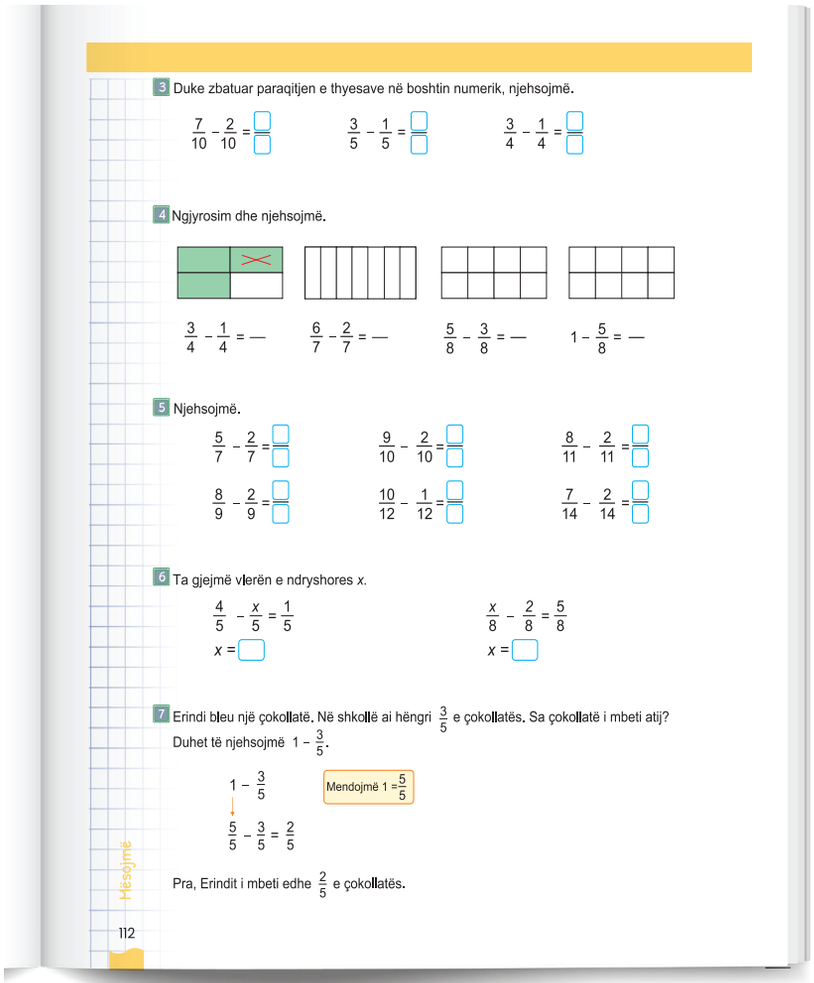

3 Duke zbatuar paraqitjen e thyesave në boshtin numerik, njehsojmë.

$\frac{7}{10} - \frac{2}{10} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{3}{5} - \frac{1}{5} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{3}{4} - \frac{1}{4} = \frac{\square}{\square}$

4 Ngjyrosim dhe njehsojmë.

$\frac{3}{4} - \frac{1}{4} = —$ $\frac{6}{7} - \frac{2}{7} = —$ $\frac{5}{8} - \frac{3}{8} = —$ $1 - \frac{5}{8} = —$

5 Njehsojmë.

$\frac{5}{7} - \frac{2}{7} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{9}{10} - \frac{2}{10} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{8}{11} - \frac{2}{11} = \frac{\square}{\square}$

$\frac{8}{9} - \frac{2}{9} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{10}{12} - \frac{1}{12} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{7}{14} - \frac{2}{14} = \frac{\square}{\square}$

6 Ta gjejmë vlerën e ndryshores *x*.

$\frac{4}{5} - \frac{x}{5} = \frac{1}{5}$ $x = \square$ $\frac{x}{8} - \frac{2}{8} = \frac{5}{8}$ $x = \square$

7 Erindi bleu një çokollatë. Në shkollë ai hëngri $\frac{3}{5}$ e çokollatës. Sa çokollatë i mbeti atij?

Duhet të njehsojmë $1 - \frac{3}{5}$.

$1 - \frac{3}{5}$ Mendojmë $1 = \frac{5}{5}$

$\frac{5}{5} - \frac{3}{5} = \frac{2}{5}$

Pra, Erindit i mbeti edhe $\frac{2}{5}$ e çokollatës.

Mësojmë

112

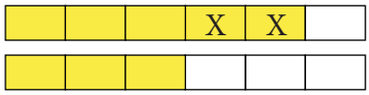

$$\frac{5}{6} - \frac{2}{6} = \frac{5-2}{6} = \frac{3}{6}$$

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësit udhëzohen ta lexojnë kërkesën e detyrës 1. Ata duhet t'i vëzhgojnë figurat dhe sipas modelit thyesor të kuptojnë se pjesët e tërësisë mund të zbriten nëse janë të njëjta. Atë çka shohim te modeli thyesor mund ta paraqesim me mënyrën tjetër. Bazuar në të dyja mënyrat përfundojmë se:
Zbritja e thyesave me emërues të njëjtë bëhet duke i zbritur numëruesit dhe duke përshkruar emëruesit.

$$\frac{4}{5} - \frac{3}{5} = \frac{4-3}{5} = \frac{1}{5}$$

Detyra 2. Lexohet kërkesa e detyrës. Vëzhgohet boshti numerik i cili është ndarë në tetë pjesë të barabarta, duke formuar thyesën 2/2.

Çdo hapësirë është 1/2 e boshtit. Në vendin ku fillon shigjeta ndodhet thyesa e parë e cila zbritet për aq hapësira sa kalon shigjeta. Fitohen barazimet:

$$\frac{5}{8} - \frac{3}{8} = \frac{2}{8} \quad \text{dhe} \quad \frac{4}{8} - \frac{4}{8} = \frac{0}{8} = 0$$

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Lapsat në mes

Nxënësve u shpërndahet një fletë pune me pesë detyra, në të cilat duhet të llogarisin ndryshimin e thyesave me emëues të njëjtë.
Pas përfundimit, nga grupi tërhiqet një laps dhe nxënësi përgjegjës tregon zgjidhjen e detyrës përkatëse.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në paraqitjen e thyesave përmes vizatimit, njehsimin e ndryshimit të thyesave me emërues të njëjtë.

Detyrë:
Zgjidhen katër detyra në lidhje me ndryshimin e thyesave me emërues të njëjtë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 162

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.5, ; II.4 ; III.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5; 2.4; 3.2.

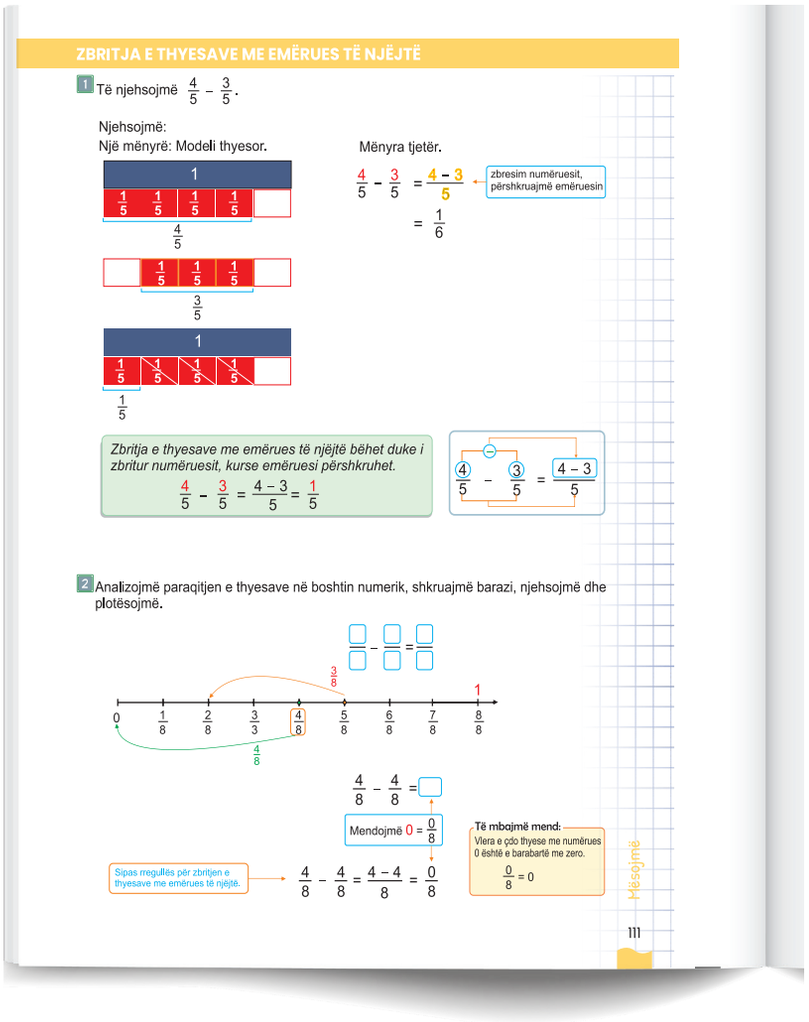

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Zbritja e thyesave me emërues të njëjtë

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e thyesave me emërues të njëjtë, argumentimin e paraqitjes së tyre në bosht numerik dhe gjetjen e ndryshores x në barazimet e dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Shqyrtim i përbashkët

Nxënësit udhëzohen që të njehsojnë ndryshimin e dy thyesave me emërues të njëjtë. Pastaj e paraqesin atë në bosht numerik. I shkëmbejnë fletoret dhe secili punon detyrat që ka krijuar shoku/shoqja e bankës. I rikthejnë dhe korrigjojnë punën e njëri-tjetrit.
Nxënësit pyeten:
Si e njehsojmë ndryshimin e thyesave me emërues të njëjtë?
Si mund t'i paraqesim ato në bosht numerik?
Nxënësit nxiten t'i argumentojnë përgjigjet e dhëna.

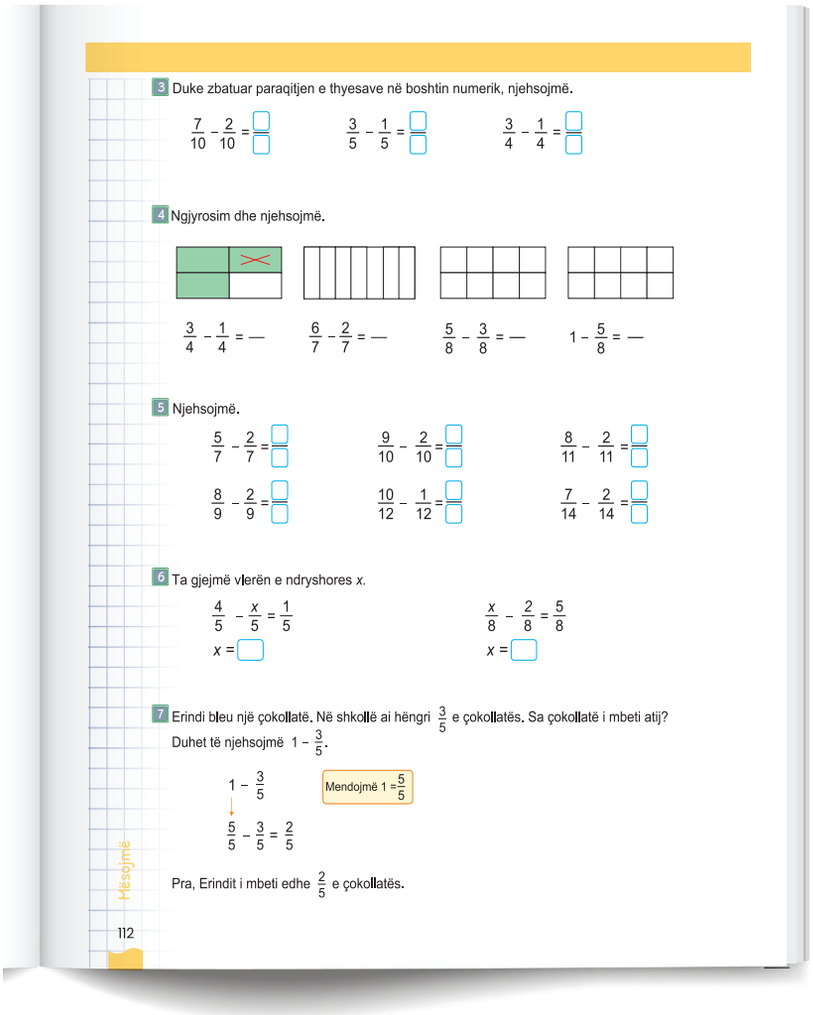

3 Duke zbatuar paraqitjen e thyesave në boshtin numerik, njehsojmë.

$\frac{7}{10} - \frac{2}{10} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{3}{5} - \frac{1}{5} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{3}{4} - \frac{1}{4} = \frac{\square}{\square}$

4 Ngjyrosim dhe njehsojmë.

$\frac{3}{4} - \frac{1}{4} = —$ $\frac{6}{7} - \frac{2}{7} = —$ $\frac{5}{8} - \frac{3}{8} = —$ $1 - \frac{5}{8} = —$

5 Njehsojmë.

$\frac{5}{7} - \frac{2}{7} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{9}{10} - \frac{2}{10} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{8}{11} - \frac{2}{11} = \frac{\square}{\square}$

$\frac{8}{9} - \frac{2}{9} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{10}{12} - \frac{1}{12} = \frac{\square}{\square}$ $\frac{7}{14} - \frac{2}{14} = \frac{\square}{\square}$

6 Ta gjejmë vlerën e ndryshores *x*.

$\frac{4}{5} - \frac{x}{5} = \frac{1}{5}$ $x = \square$ $\frac{x}{8} - \frac{2}{8} = \frac{5}{8}$ $x = \square$

7 Erindi bleu një çokollatë. Në shkollë ai hëngri $\frac{3}{5}$ e çokollatës. Sa çokollatë i mbeti atij?
Duhet të njehsojmë $1 - \frac{3}{5}$.

$1 - \frac{3}{5}$ Mendojmë $1 = \frac{5}{5}$

$\frac{5}{5} - \frac{3}{5} = \frac{2}{5}$

Pra, Erindit i mbeti edhe $\frac{2}{5}$ e çokollatës.

Njësojmë

112

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Në këtë njësi do të punohen së pari detyra 6 dhe 7, pasi te këto detyra nxënësit mund të kenë vështirësi dhe në këto dy detyra ka informacione të reja. Detyra 6 përmban dy shembuj ku kemi edhe ndryshoren x. Iu kërkohet nxënësve të rikujtojnë rregullën e zbritjes së thyesave me emërues të njëjtë e pastaj do ta kenë më të lehtë gjetjen e x-it. Duke e ditur që numëruesit zbriten, pyeten se cilin numër duhet t'ia heqim numrit 4 për të fituar 1 (3) prej nga del se x=3.

Te shembulli i dytë gjejnë se cilit numër duhet hequr 2 për të mbetur 5 (7) prej nga del se x=7

Detyra 7. Lexohet kërkesa e detyrës. Për të zbritur një thyesë nga një numër i plotë, në këtë rast nga 1, atëherë numrin 1 duhet ta kthejmë në thyesë me emërues dhe numërues të njëjtë. Në këtë rast, pasi thyesa tjetër e ka emëruesin 5 atëherë edhe numri 1 kthehet në thyesë me emërues 5, respektivisht në thyesën 5/5.

Në tabelë mund t'iu sqarohet kjo zbritje edhe grafikisht.

		X	X	X

$$1 - \frac{3}{5} = \frac{5}{5} - \frac{3}{5} = \frac{2}{5}$$

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrat 3 dhe 4. Te detyra 4 së pari paraqesin thyesat me ngjyrosje të figurës, duke lehtësuar zbritjen e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e ndryshimit të thyesave me emërues të njëjtë, argumentimin e paraqitjes së thyesave në bosht numerik dhe gjetjen e ndryshores x në barazimet e dhëna.

Detyrë:

Detyra 5 (faqe 112).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 163

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Cakton pjesën e një tërësie;
Zgjidh problema të thjeshta bazuar në modelet e paraqitura;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi në zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.5; II.4 ; III.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.5; 2.4; 3.2.

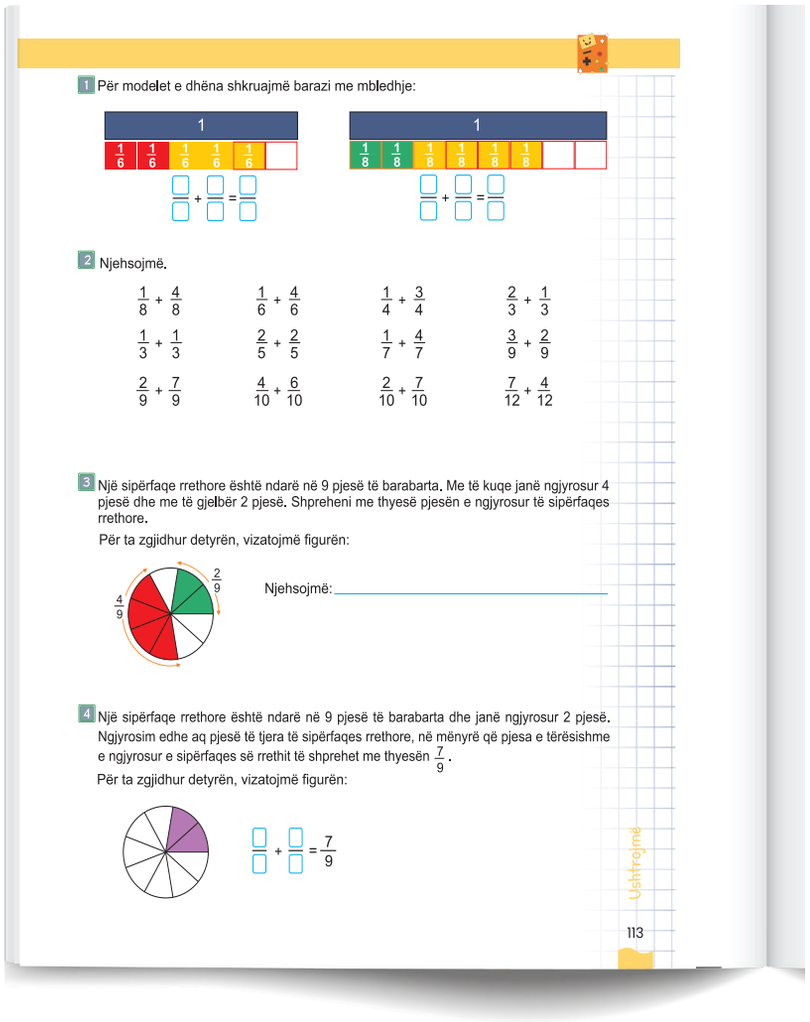
1 Për modelet e dhëna shkruajmë barazi me mbledhje:

1 Njehsojmë.

$\frac{1}{8}+\frac{4}{8}$ $\frac{1}{6}+\frac{4}{6}$ $\frac{1}{4}+\frac{3}{4}$ $\frac{2}{3}+\frac{1}{3}$

$\frac{1}{3}+\frac{1}{3}$ $\frac{2}{5}+\frac{2}{5}$ $\frac{1}{7}+\frac{4}{7}$ $\frac{3}{9}+\frac{2}{9}$

$\frac{2}{9}+\frac{7}{9}$ $\frac{4}{10}+\frac{6}{10}$ $\frac{2}{10}+\frac{7}{10}$ $\frac{7}{12}+\frac{4}{12}$

3 Një sipërfaqe rrethore është ndarë në 9 pjesë të barabarta. Me të kuqe janë ngjyrosur 4 pjesë dhe me të gjelbër 2 pjesë. Shpreheni me thyesë pjesën e ngjyrosur të sipërfaqes rrethore.
Për ta zgjidhur detyrën, vizatojmë figurën:
Njehsojmë: _____

4 Një sipërfaqe rrethore është ndarë në 9 pjesë të barabarta dhe janë ngjyrosur 2 pjesë. Ngjyrosim edhe aq pjesë të tjera të sipërfaqes rrethore, në mënyrë që pjesa e tërësishme e ngjyrosur e sipërfaqes së rrethit të shprehet me thyesën $\frac{7}{9}$.
Për ta zgjidhur detyrën, vizatojmë figurën:

Ushtrojmë

113

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mbledhja dhe zbritja e thyesave me emërues të njëjtë (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Gjen vlerën e thyesave bazuar në figura;
- Njehson shumën dhe ndryshimin e thyesave me emërues të njëjtë;
- Përdor boshtin numerik për të kryer mbledhje dhe zbritje të thyesave.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Organizuesi grafik

Kërkohet nga nxënësit që të përgjigjen në pyetjen:
- Çfarë kanë të përbashkët e me çfarë ndryshojnë mbledhja dhe zbritja e thyesave me emërues të njëjtë?
Nxënësit përgjigjen dhe përgjigjet e tyre shkruhen në tabelë.

Të përbashkët: Te mbledhja dhe te zbritja e thyesave me emërues të njëjtë, emëruesit përshkruhen.

Dallimet: Te mbledhja e thyesave me emërues të njëjtë numëruesit mblidhen ndërsa te zbritja ata zbriten.

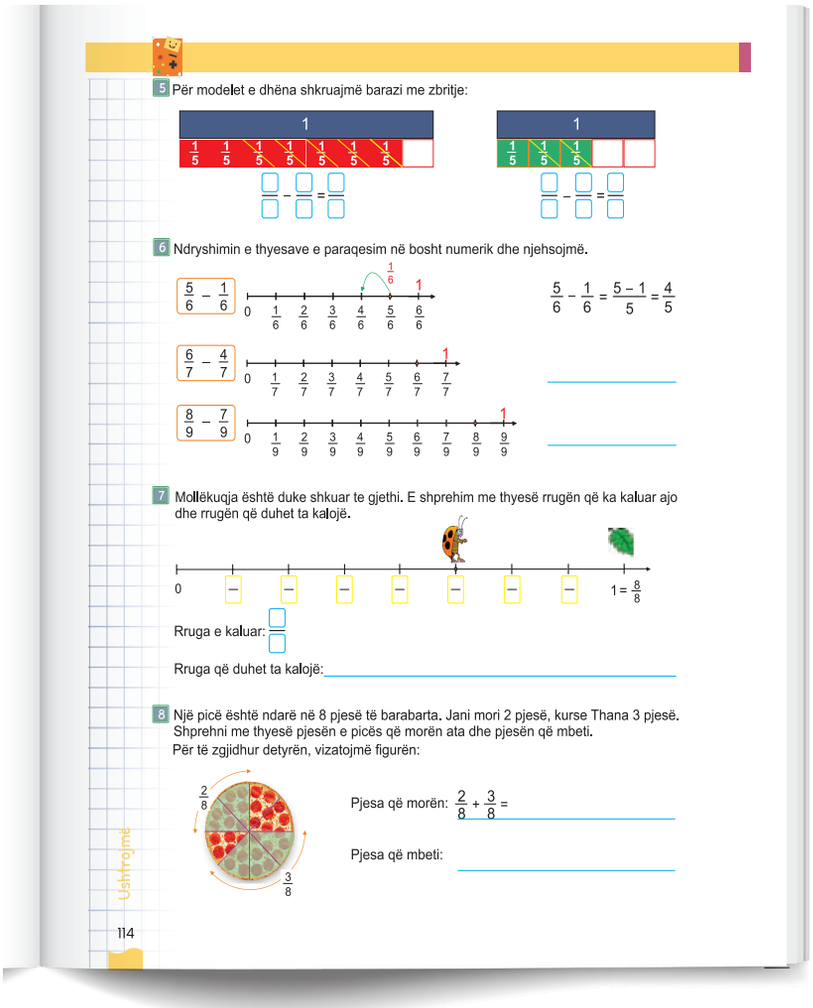

5 Për modelet e dhëna shkruajmë barazi me zbritje:

1 | 1/5 1/5 1/5 1/5 1/5 1/5 1/5 | □/□ − □/□ = □/□

1 | 1/5 1/5 1/5 | □/□ − □/□ = □/□

6 Ndryshimin e thyesave e paraqesim në bosht numerik dhe njehsojmë.

5/6 − 1/6 = 5 − 1 / 6 = 4/5

6/7 − 4/7 = _____

8/9 − 7/9 = _____

7 Mollëkuqja është duke shkuar te gjethi. E shprehim me thyesë rrugën që ka kaluar ajo dhe rrugën që duhet ta kalojë.

0 – – – – – – – 1 = 8/8

Rruga e kaluar: □/□

Rruga që duhet ta kalojë: _____

8 Një picë është ndarë në 8 pjesë të barabarta. Jani mori 2 pjesë, kurse Thana 3 pjesë. Shprehni me thyesë pjesën e picës që morën ata dhe pjesën që mbeti.
Për të zgjidhur detyrën, vizatojmë figurën:

2/8 … 3/8

Pjesa që morën: 2/8 + 3/8 = _____

Pjesa që mbeti: _____

Ushtrojmë

114

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Vëzhgo - Analizo - Zbato

Udhëzohen nxënësit që me kujdes të lexojnë kërkesat e detyrës 3 dhe 4.
Ata duhet t'i analizojnë të dhënat dhe të fillojnë ta njehsojnë shumën pasi t'i vëzhgojnë figurat. Rezultatet e fituara i tregojnë para të tjerëve dhe përshkruajnë ecurinë e punës.

Më pas vazhdohet me detyrën 6, ku duke u bazuar te shembulli i parë, kryejnë zbritjet në mes të thyesave të dhëna. Ndryshimin e paraqesin edhe në boshtin numerik.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrat 1, 2 dhe 5. Te detyrat 1 dhe 5 bazohen te paraqitja grafike e thyesave për të shkruar pastaj barazi me mbledhje dhe zbritje. Detyrën 2 e punojnë drejtpërdrejt bazuar në rregullën për mbledhjen e thyesave me emërues të njëjtë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në gjetjen e vlerës së thyesave bazuar në figura, njehsimin e shumës dhe ndryshimit të thyesave me emëues të njëjtë dhe pëdorimin e boshtit numerik për të kryer mbedhjen dhe zbritjen e thyesave.

Detyrë:

Detyrat 7 dhe 8 (faqe 114).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 164

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Thyesat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e figurave gjeometrike në jetën e përditshme;
Emërton figurat gjeometrike;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

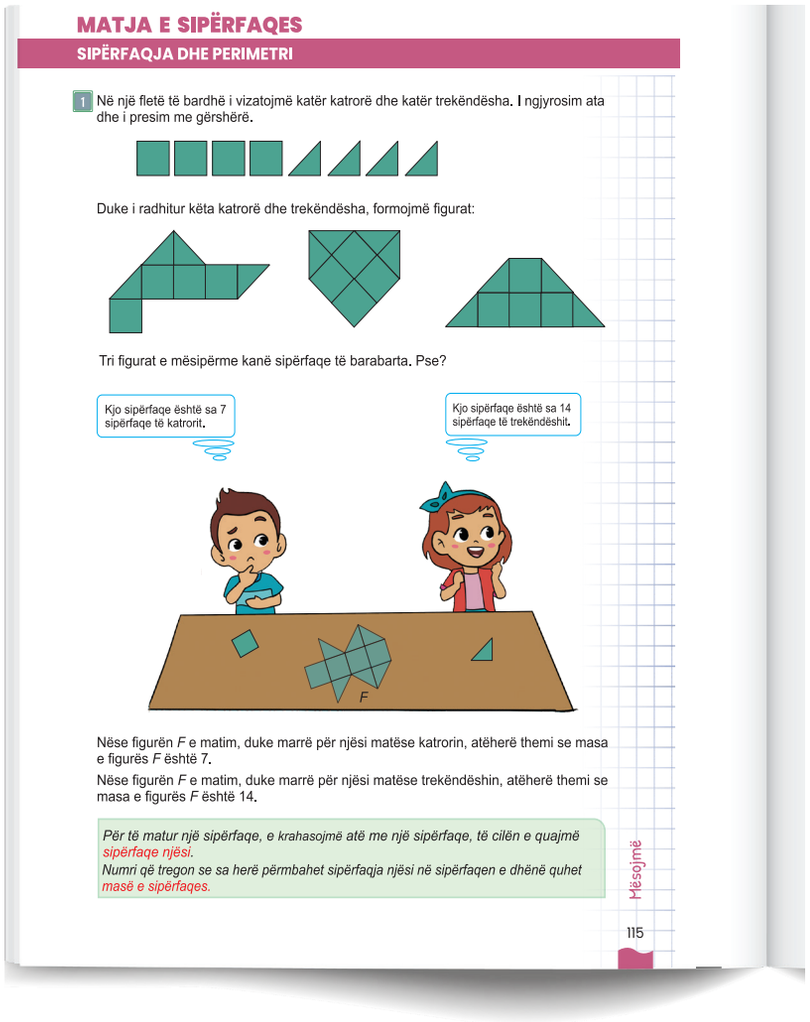

MATJA E SIPËRFAQES

SIPËRFAQJA DHE PERIMETRI

1 Në një fletë të bardhë i vizatojmë katër katrorë dhe katër trekëndësha. I ngjyrosim ata dhe i presim me gërshërë.

Duke i radhitur këta katrorë dhe trekëndësha, formojmë figurat:

Tri figurat e mësipërme kanë sipërfaqe të barabarta. Pse?

Kjo sipërfaqe është sa 7 sipërfaqe të katrorit.

Kjo sipërfaqe është sa 14 sipërfaqe të trekëndëshit.

F

Nëse figurën *F* e matim, duke marrë për njësi matëse katrorin, atëherë themi se masa e figurës *F* është 7.

Nëse figurën *F* e matim, duke marrë për njësi matëse trekëndëshin, atëherë themi se masa e figurës *F* është 14.

Për të matur një sipërfaqe, e krahasojmë atë me një sipërfaqe, të cilën e quajmë sipërfaqe njësi.
Numri që tregon se sa herë përmbahet sipërfaqja njësi në sipërfaqen e dhënë quhet masë e sipërfaqes.

Mësojmë

115

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Sipërfaqja dhe perimetri

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Vizaton dhe ngjyros katrorët dhe trekëndshat e dhënë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Stuhi mendimesh

Pasi që në këtë orë mësimore dallon teknika nga orët e kaluara, mësimdhënësi/ja shfrytëzon rastin për të nxitur një diskutim në lidhje me figurat e ndryshme gjeometrike, format e tyre, e kështu me radhë.

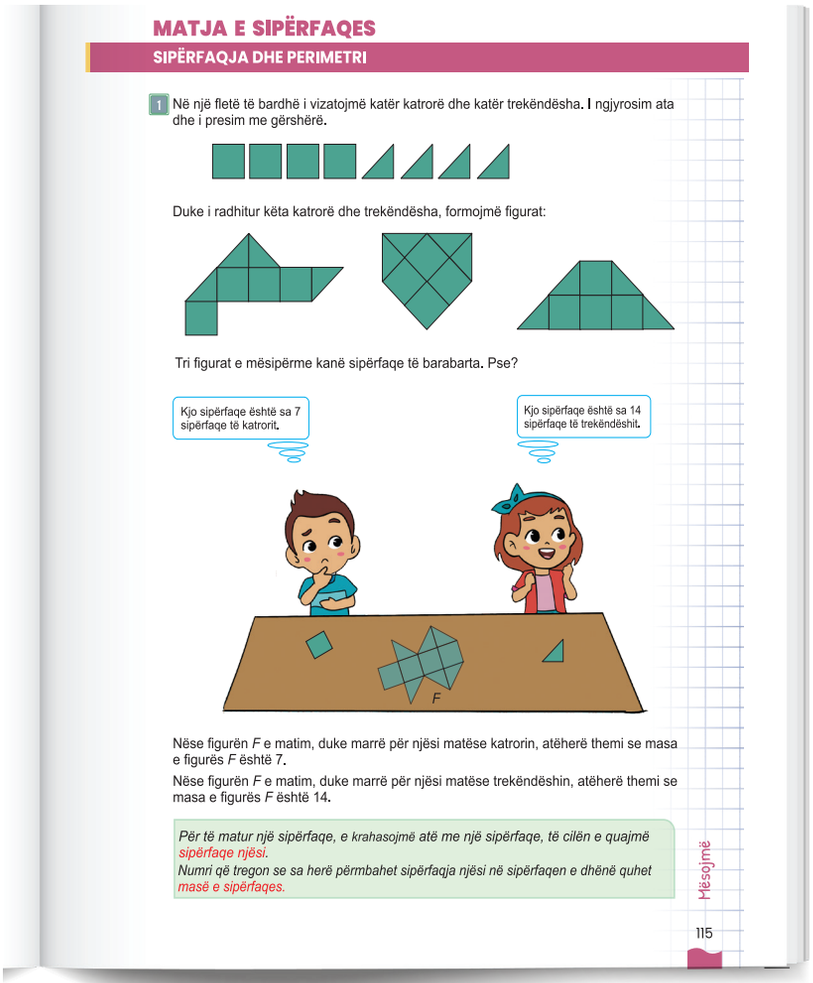

MATJA E SIPËRFAQES

SIPËRFAQJA DHE PERIMETRI

1 Në një fletë të bardhë i vizatojmë katër katrorë dhe katër trekëndësha. I ngjyrosim ata dhe i presim me gërshërë.

Duke i radhitur këta katrorë dhe trekëndësha, formojmë figurat:

Tri figurat e mësipërme kanë sipërfaqe të barabarta. Pse?

Kjo sipërfaqe është sa 7 sipërfaqe të katrorit.

Kjo sipërfaqe është sa 14 sipërfaqe të trekëndëshit.

F

Nëse figurën *F* e matim, duke marrë për njësi matëse katrorin, atëherë themi se masa e figurës *F* është 7.

Nëse figurën *F* e matim, duke marrë për njësi matëse trekëndëshin, atëherë themi se masa e figurës *F* është 14.

Për të matur një sipërfaqe, e krahasojmë atë me një sipërfaqe, të cilën e quajmë sipërfaqe njësi.
Numri që tregon se sa herë përmbahet sipërfaqja njësi në sipërfaqen e dhënë quhet masë e sipërfaqes.

Mësojmë

115

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Punë praktike

Kjo orë do të karakterizohet me aktivitete të ndryshme të cilat janë edhe zbavitëse për nxënësit.
Fillimisht, nxënësit udhëzohen që t'i hapin librat në faqe 115, dhe të analizojnë detyrën e vetme që ndodhet në këtë faqe, e cila ka një sërë aktivitetesh:
Në një fletë të bardhë i vizatojnë katër katrorë dhe katër trekëndësha. I ngjyrosim ato dhe i prejmë me gërshërë.

Duke i radhitur këto katrorë dhe trekëndësha formojmë figura të ndryshme të cilat kanë numër të njëjtë të katrorëve.
Vizatimet, prerjet dhe radhitjet e kërkuara marrin shumë kohë, por me rëndësi është që nxënësit të kuptojnë rëndësinë e katrorëve dhe trekëndëshave prej të cilëve pastaj krijohen figura të tjera gjeometrike, dhe se nga ato pastaj mund të matet edhe sipërfaqja e tyre.
Për t'u përgjigjur në pyetjen e vendosur në libër, mësimdhënësi/ja mund të nxitë diskutim me nxënësit për të marrë sa më shumë mendime nga ata/ato.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë e pavarur

Në fletore shkruajnë informacionet e reja që morën për masën e sipërfaqes dhe njësitë matëse të sipërfaqes.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në vizatimin dhe ngjyrosjen e katrorëve dhe trekëndëshave të dhënë.

Detyrë:

Vizatohen objekte duke përdorur katrorët në fletore si njësi matëse.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 165

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e figurave gjeometrike në jetën e përditshme;
Emërton figurat gjeometrike;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

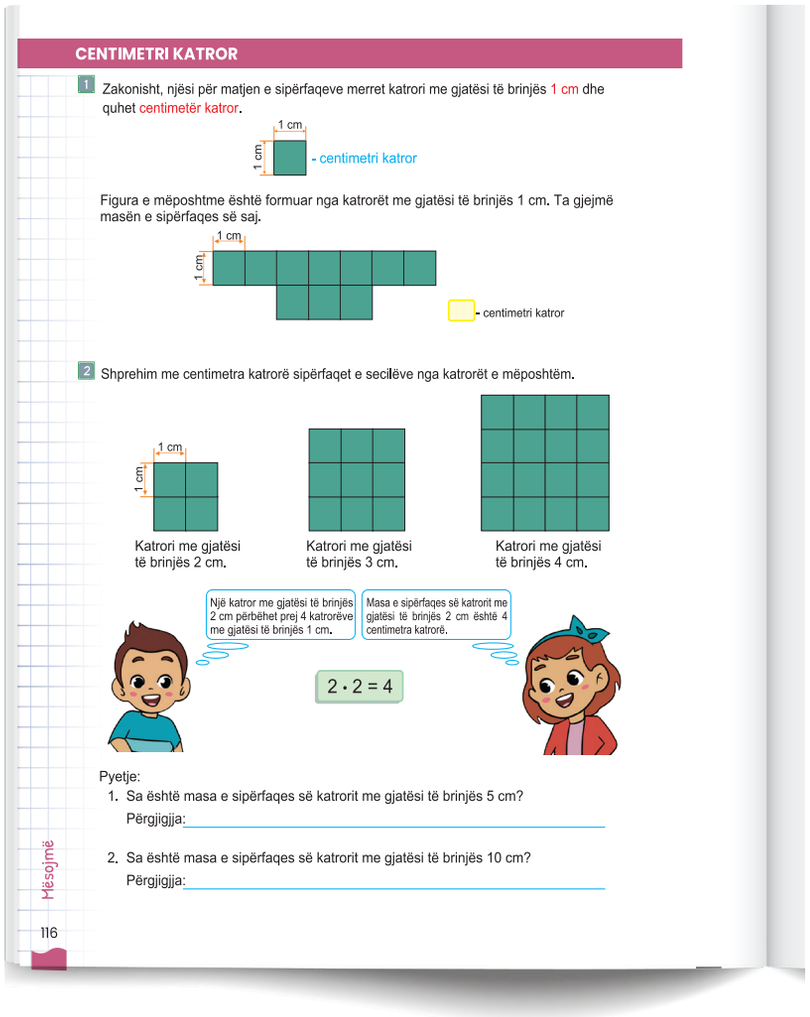

CENTIMETRI KATROR

1 Zakonisht, njësi për matjen e sipërfaqeve merret katrori me gjatësi të brinjës 1 cm dhe quhet centimetër katror.

1 cm
1 cm - centimetri katror

Figura e mëposhtme është formuar nga katrorët me gjatësi të brinjës 1 cm. Ta gjejmë masën e sipërfaqes së saj.

1 cm
1 cm - centimetri katror

2 Shprehim me centimetra katrorë sipërfaqet e secilëve nga katrorët e mëposhtëm.

1 cm
1 cm
Katrori me gjatësi të brinjës 2 cm.
Katrori me gjatësi të brinjës 3 cm.
Katrori me gjatësi të brinjës 4 cm.

Një katror me gjatësi të brinjës 2 cm përbëhet prej 4 katrorëve me gjatësi të brinjës 1 cm.
Masa e sipërfaqes së katrorit me gjatësi të brinjës 2 cm është 4 centimetra katrorë.
2 · 2 = 4

Pyetje:
1. Sa është masa e sipërfaqes së katrorit me gjatësi të brinjës 5 cm?
Përgjigjja:
2. Sa është masa e sipërfaqes së katrorit me gjatësi të brinjës 10 cm?
Përgjigjja:

Mësojmë
116

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Centrimetri katror

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përcakton masën e sipërfaqes së figurave të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Nxënësit pyeten:
Çka është sipërfaqja njësi?
Po masa e sipërfaqes?

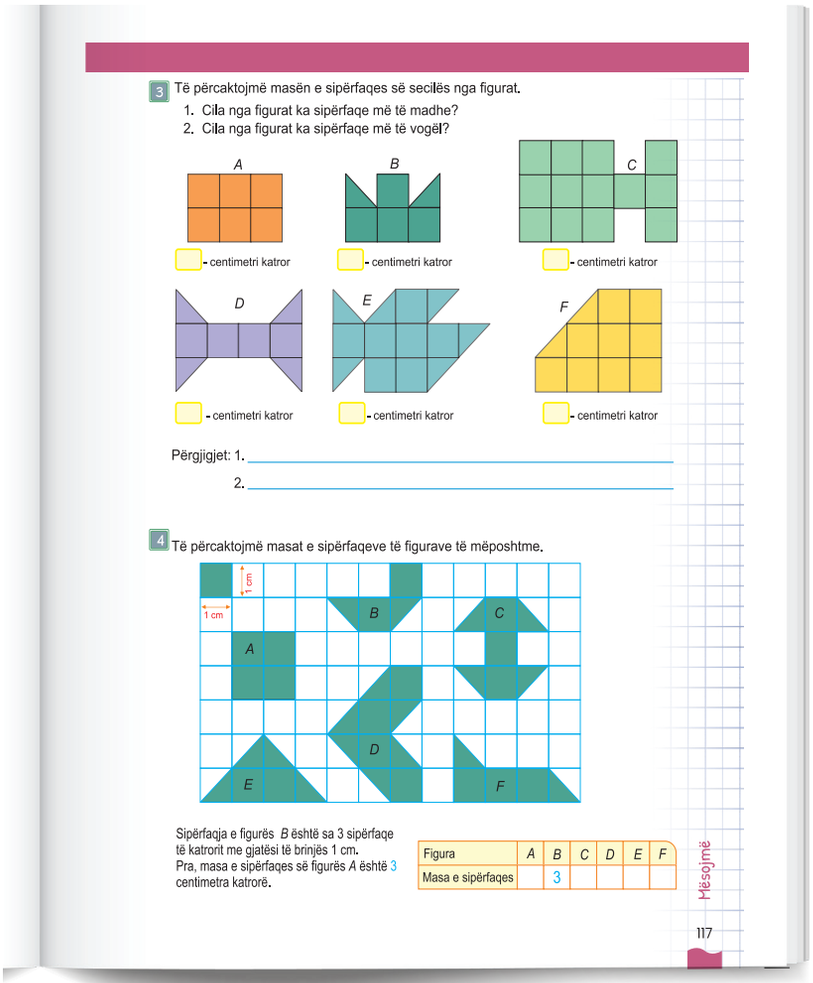

3 Të përcaktojmë masën e sipërfaqes së secilës nga figurat.

1. Cila nga figurat ka sipërfaqe më të madhe?
2. Cila nga figurat ka sipërfaqe më të vogël?

A - centimetri katror
B - centimetri katror
C - centimetri katror
D - centimetri katror
E - centimetri katror
F - centimetri katror

Përgjigjet: 1. _____

2. _____

4 Të përcaktojmë masat e sipërfaqeve të figurave të mëposhtme.

1 cm

Sipërfaqja e figurës *B* është sa 3 sipërfaqe të katrorit me gjatësi të brinjës 1 cm. Pra, masa e sipërfaqes së figurës *A* është 3 centimetra katrorë.

Figura	A	B	C	D	E	F
Masa e sipërfaqes		3				

Mësojmë

117

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Në pjesën kryesore të orës trajtohen detyrat në faqe 200. Në këtë orë nuk preferohet që të ketë aktivitet sikur në orën e kaluar për shkak të shfrytëzimit sa më racional të kohës.

Detyra e parë mund të shfrytëzohet nga mësuesi/ja që t'i japë sqarimet në lidhje me centimetrin katror, e pastaj figurës gjeometrike të dhënë, bashkërisht me nxënësit i gjendet masa e sipërfaqes së saj.

Detyra e dytë jep tre katrorë: katrori me gjatësi të brinjës 2 cm, katrori me gjatësi të brinjës 3 cm, katrori me gjatësi të brinjës 4 cm, dhe duke pasur për bazë centimetrin katror si dhe gjatësinë e brinjës së katrorit përkatës, masa e sipërfaqes mund të gjendet edhe me anë të shumëzimit (siç ilustrohet në libër) përveç numrit të katrorëve njësi.
Nxënësit mund të fillojnë një provë të tillë por shpejt do ta kuptojnë që katrori me gjatësi të brinjës 40 cm nuk ka mundësi të vizatohet në fletore.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Rishikim në grup

Nxënësit llogarisin individualisht masën e sipërfaqes së figurave të dhëna, duke ditur raportin në mes dy trekëndëshave dhe një katrori.
Pastaj zgjidhja e detyrës diskutohet në grup.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përcaktimin e masës së sipërfaqes së figurave të dhëna.

Detyrë:

Detyra 4 (faqe 201).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 166

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e figurave gjeometrike në jetën e përditshme;
Emërton figurat gjeometrike;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1;

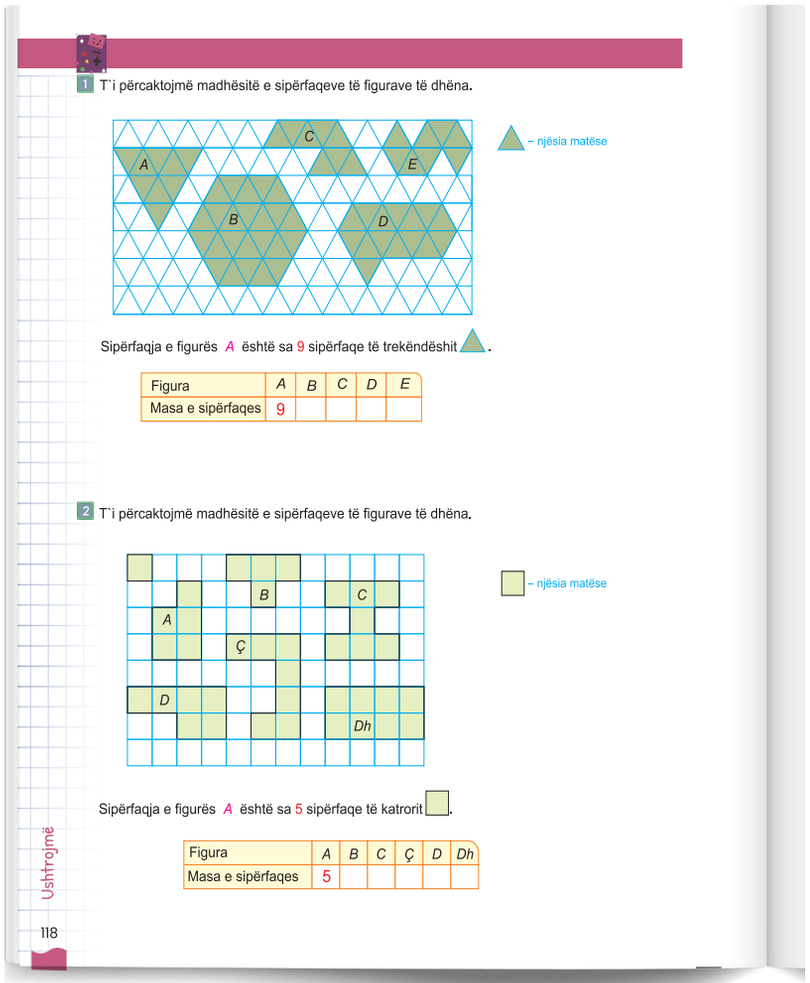
1 T`i përcaktojmë madhësitë e sipërfaqeve të figurave të dhëna.

Sipërfaqja e figurës A është sa 9 sipërfaqe të trekëndëshit.

Figura	A	B	C	D	E
Masa e sipërfaqes	9				

2 T`i përcaktojmë madhësitë e sipërfaqeve të figurave të dhëna.

Sipërfaqja e figurës A është sa 5 sipërfaqe të katrorit.

Figura	A	B	C	Ç	D	Dh
Masa e sipërfaqes	5					

Ushtrojmë

118

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Centimetri katror (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Përcakton madhësinë e sipërfaqeve të figurave të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Shkëmbe një detyrë

Punë në dyshe: Nxënësit vizatojnë një drejtkëndësh dhe u kërkohet ta njehsojnë masën e sipërfaqes së tij. Për ta njehsuar atë, udhëzohen ta përdorin katrorin e fletores, si njësi matëse. Pastaj dyshet e nxënësve kontrollojnë zgjidhjen e njëri-tjetrit dhe zgjidhja diskutohet me tërë klasën.

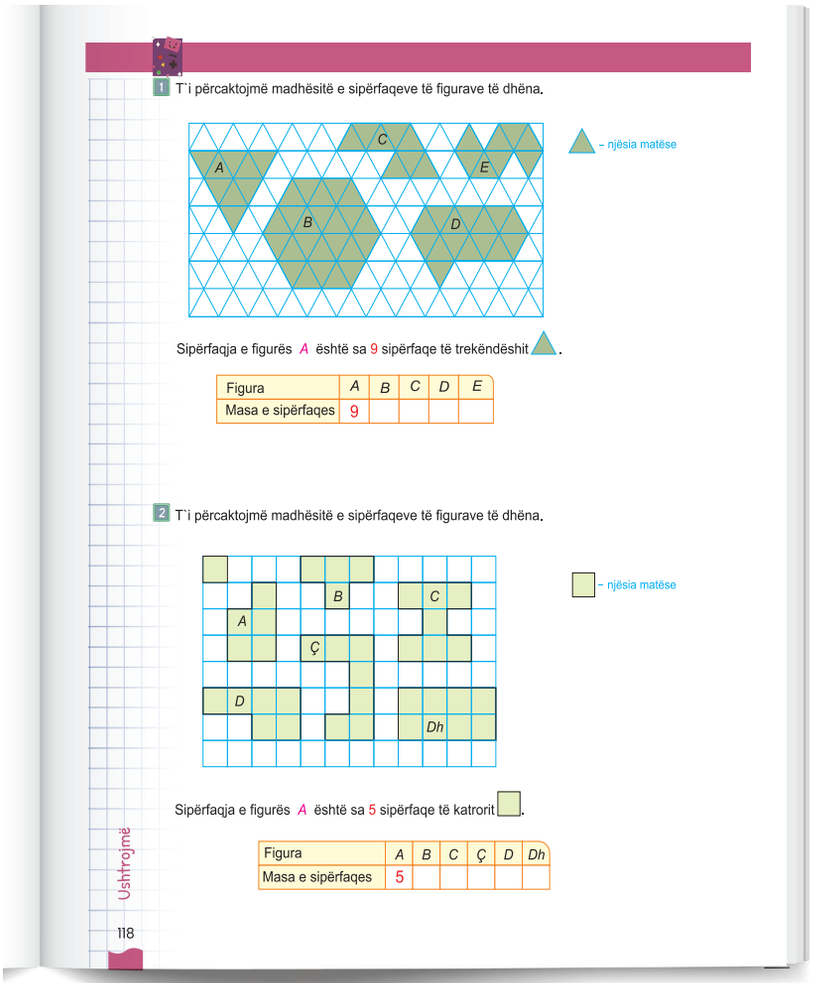

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Punë në grupe

Në vazhdim të orës, nxënësit udhëzohen të hapin librin në faqe 202 dhe të shikojnë fillimisht detyrën e parë ku kërkohet përcaktimi i masës së sipërfaqes së figurave të dhëna në libër, ku njësi matëse tani nuk është centimetri katror për trekëndëshin. Pra, këtu nxënësit duhet të llogaritin madhësinë e sipërfaqeve duke numëruar se sa trekëndësha përmban një figurë përkatëse, e pastaj në fund e plotësojnë edhe tabelën e dhënë në libër.

Rezultatet e fituara mund t'i shkëmbejnë në grupet e tjera.

Detyra e dytë është e ngjashme me detyrën e parë, por dallimi këtu është se njësi matëse është katrori.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Mendo/ Krijo grupe/ Diskuto

Në pjesën e fundit të orës, mësuesi/ja kërkon nga nxënësit që të vizatojnë një rrjet koordinativ në disa rreshta dhe disa shtylla (mund të jenë 10 rreshta dhe 14 shtylla), dhe pastaj secili prej grupeve të nxënësve të ngjyrosë katrorë të caktuar për të formuar figura të ndryshme gjeometrike. Në fund nevojitet të llogaritin masën e sipërfaqeve të tyre ku si njësi matëse merret katrori.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në përcaktimin e madhësive të sipërfaqeve të figurave të dhëna.

Detyrë:

Caktohet madhësia e sipërfaqës së librit të matematikës.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 167

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e figurave gjeometrike në jetën e përditshme;
Emërton figurat gjeometrike;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

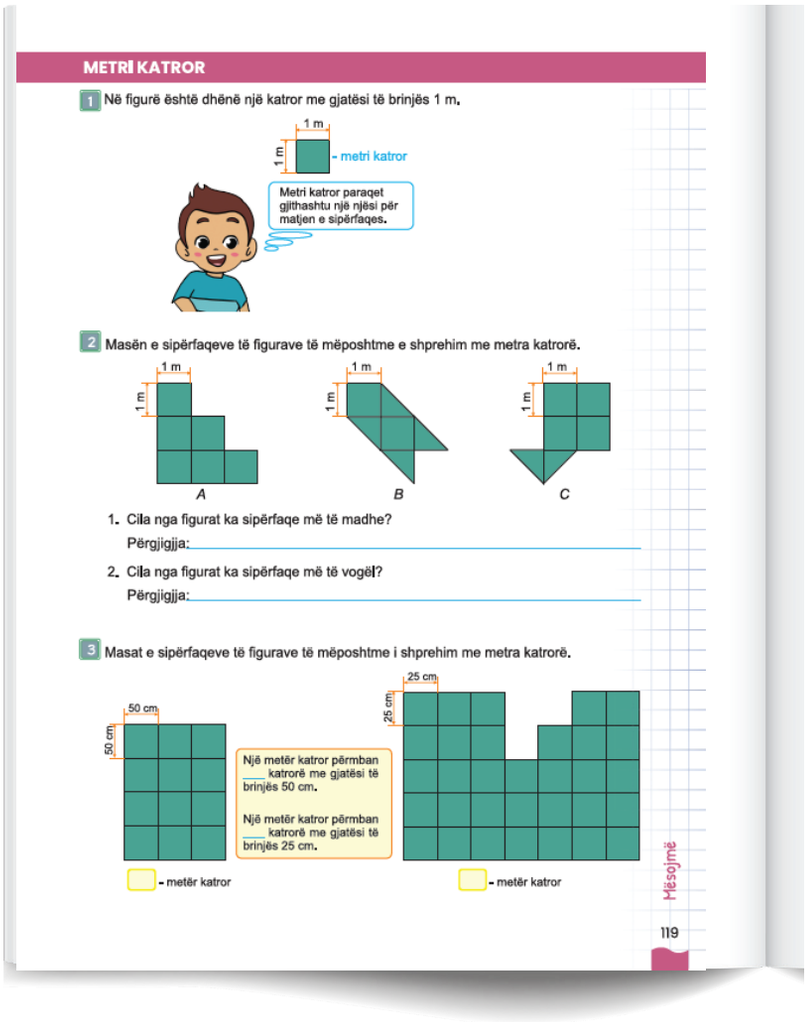
METRI KATROR

1 Në figurë është dhënë një katror me gjatësi të brinjës 1 m.

1 m
1 m
- metri katror

Metri katror paraqet gjithashtu një njësi për matjen e sipërfaqes.

2 Masën e sipërfaqeve të figurave të mëposhtme e shprehim me metra katrorë.

1 m
1 m
A
B
C

1. Cila nga figurat ka sipërfaqe më të madhe?
Përgjigjja:
2. Cila nga figurat ka sipërfaqe më të vogël?
Përgjigjja:

3 Masat e sipërfaqeve të figurave të mëposhtme i shprehim me metra katrorë.

50 cm
50 cm
25 cm
25 cm

Një metër katror përmban ___ katrorë me gjatësi të brinjës 50 cm.

Një metër katror përmban ___ katrorë me gjatësi të brinjës 25 cm.

- metër katror
- metër katror

Hësojmë

119

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Metri katror

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson masën e sipërfaqes së figurave të dhëna;
- Krahason figurat ndërmjet vete.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në këtë orë mësimore nevojitet të bëhet një diskutim i njohurive të fituara deri më tani për këtë tematikë, por që nuk merr shumë kohë.

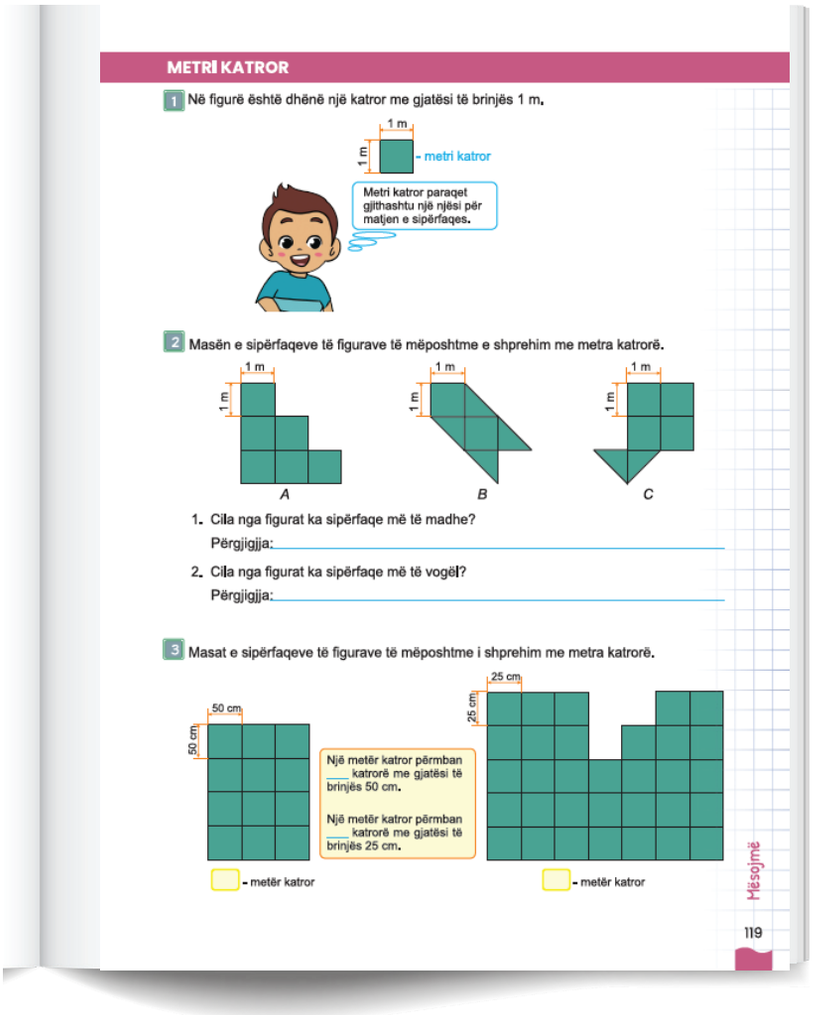
METRI KATROR

1 Në figurë është dhënë një katror me gjatësi të brinjës 1 m.

1 m
1 m
- metri katror

Metri katror paraqet gjithashtu një njësi për matjen e sipërfaqes.

2 Masën e sipërfaqeve të figurave të mëposhtme e shprehim me metra katrorë.

A B C

1. Cila nga figurat ka sipërfaqe më të madhe?
Përgjigjja:
2. Cila nga figurat ka sipërfaqe më të vogël?
Përgjigjja:

3 Masat e sipërfaqeve të figurave të mëposhtme i shprehim me metra katrorë.

50 cm
25 cm

Një metër katror përmban ___ katrorë me gjatësi të brinjës 50 cm.

Një metër katror përmban ___ katrorë me gjatësi të brinjës 25 cm.

- metër katror
- metër katror

Masat

119

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Detyra 2: Nxënësit udhëzohen që të njehsojnë masën e sipërfaqeve të figurave të dhëna dhe t'i krahasojnë ato.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Vëzhgo/ Analizo/ Gjej rezultatin

Në pjesën e fundit të orës mbetet detyra e tretë. Kjo detyrë është pak më specifike, dhe udhëzimet duhen patjetër të jepen nga ana e mësuesit/es. Pra, këtu kemi dy figura të ndryshme dhe në fund duhet llogaritur masën e sipërfaqes të tyre të shprehura me metër katror. Mirëpo, njësia matëse e tyre nuk është e njëjtë (shiko se sa është gjatësia e brinjëve së katrorit në të dyja rastet).

Që të gjendet (llogaritet) masa e sipërfaqes së figurës së parë, fillimisht duhet ditur se sa katrorë të tillë bëjnë një metër katror. Meqë metri katror është katrori me gjatësi të brinjëve 100 cm, atëherë duhet 4 katrorë të tillë (të dhënë nga detyra). Mësuesi/ja mund t'i pyes nxënësit pse është një gjë e tillë. Pas këtyre sqarimeve, fillojmë zgjidhjen e detyrave.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e masës së sipërfaqeve të figurave të dhëna dhe krahasimin e tyre.

Detyrë:

Llogaritet masa e sipërfaqes së një figure me përmasë 45cm me 60cm.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 168

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e figurave gjeometrike në jetën e përditshme;
Emërton figurat gjeometrike;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

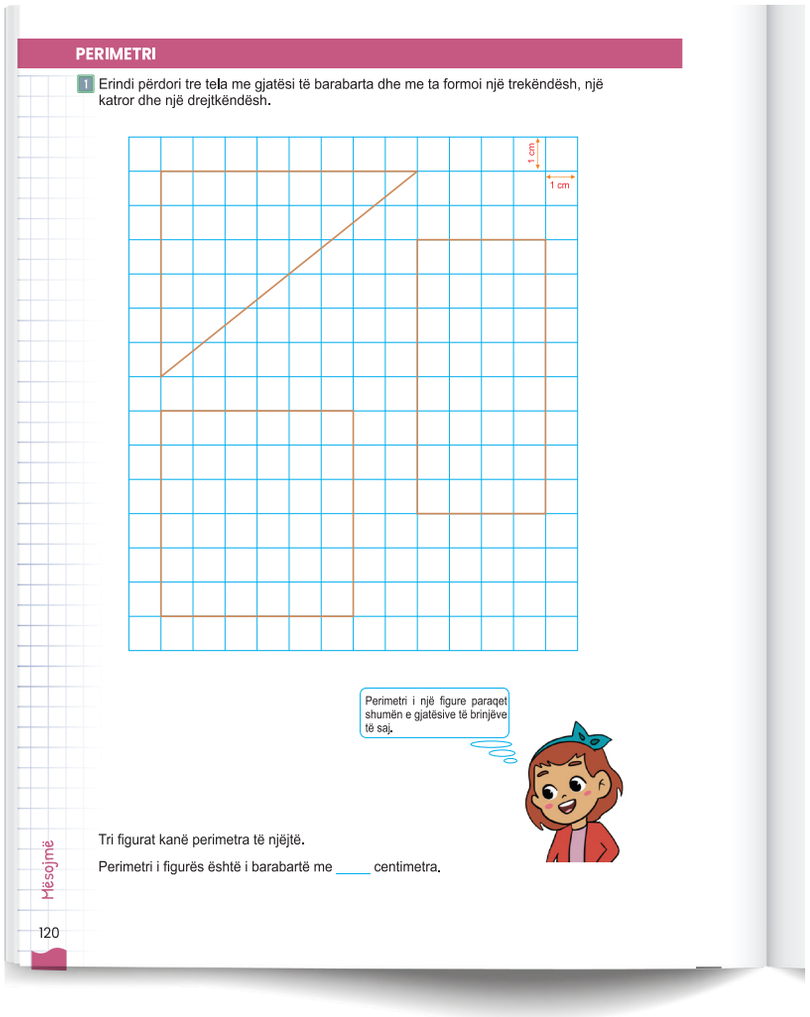

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Perimetri

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson masën e sipërfaqes së figurave gjeometrike;
- Llogarit perimetrin e figurave të dhëna.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore:

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Shkëmbe një detyrë

Nxënësit udhëzohen që të vizatojnë një figurë gjeometrike (trekëndësh, katror, drejtkëndësh...). Në dyshe shkëmbejnë detyrën, në të cilën pastaj duhet të njehsojnë perimetrin e figurës.
Dyshet e nxënësve kontrollojnë detyrën e njëri-tjetrit, pastaj dikutimi bëhet me gjithë klasën.

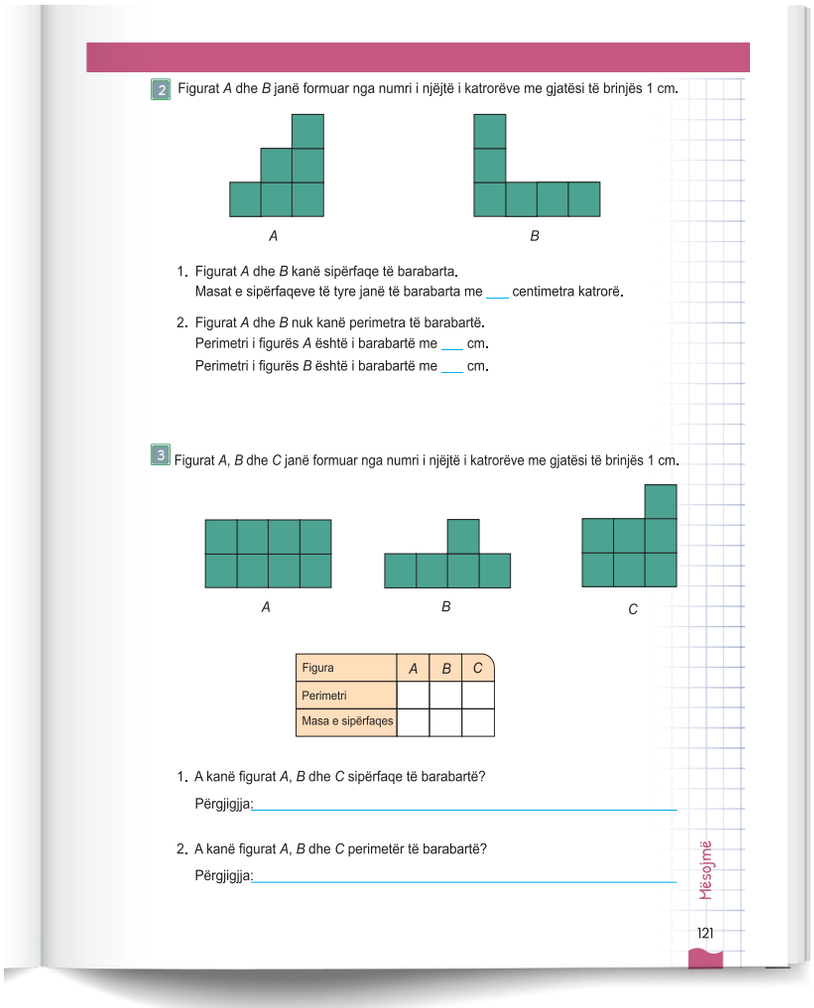

2 Figurat *A* dhe *B* janë formuar nga numri i njëjtë i katrorëve me gjatësi të brinjës 1 cm.

A *B*

1. Figurat *A* dhe *B* kanë sipërfaqe të barabarta.
   Masat e sipërfaqeve të tyre janë të barabarta me ___ centimetra katrorë.
2. Figurat *A* dhe *B* nuk kanë perimetra të barabartë.
   Perimetri i figurës *A* është i barabartë me ___ cm.
   Perimetri i figurës *B* është i barabartë me ___ cm.

3 Figurat *A*, *B* dhe *C* janë formuar nga numri i njëjtë i katrorëve me gjatësi të brinjës 1 cm.

A *B* *C*

Figura	*A*	*B*	*C*
Perimetri			
Masa e sipërfaqes			

1. A kanë figurat *A*, *B* dhe *C* sipërfaqe të barabartë?
   Përgjigjja: _____
2. A kanë figurat *A*, *B* dhe *C* perimetër të barabartë?
   Përgjigjja: _____

Mësojmë

121

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e orientuar

Në pjesën kryesore e orës nxënësit udhëzohen të analizojnë detyrën e parë në faqe 120, dhe duke pasur për bazë centimetrin katror si njësi matëse për sipërfaqen, ne kuptojmë se gjatësia e katrorit të tillë është 1 cm. Mësuesi/ja jep sqarimet shtesë se përveç masës së sipërfaqes, na duhet të dimë se edhe sa është gjatësia e të gjitha brinjëve të asaj figure gjeometrike, të cilën e quajmë perimetër.

Në detyrën e lartcekur thuhet se të gjitha figurat e prezantuara kanë perimetër të njëjtë. Në këtë rast, mësuesi/ja mund të kërkon nga nxënësit të argumentojnë pse është një gjë e tillë, e pastaj se sa është perimetri i tyre.

Detyra e dytë në faqe 121 ka për qëllim se përveç llogaritjeve përkatëse, të tregojë edhe një rast specifik ku dy figura mund të kenë masën e sipërfaqeve të tyre të barabartë por jo edhe perimetrin e tyre. Detyra e tillë është mirë që të zgjidhet bashkërisht me nxënësit duke diskutuar (pyetje-përgjigje) vazhdimisht me ta.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Punë në grupe

Për pjesën e fundit të orës, nxënësit mund të ndahen në grupe dhe të provojnë zgjidhjen e detyrës së tretë në të njëjtën faqe, ku gjenden tri figurat gjeometrike, dhe kërkohet llogaritja e masës së sipërfaqeve të tyre së bashku me perimetrat përkatës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e masës së sipërfaqes së figurave gjeometrike dhe llogaritjen e perimetrit të tyre.

Detyrë:

Matet perimetri i librit të Matematikës.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 169

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e figurave gjeometrike në jetën e përditshme;
Emërton figurat gjeometrike;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

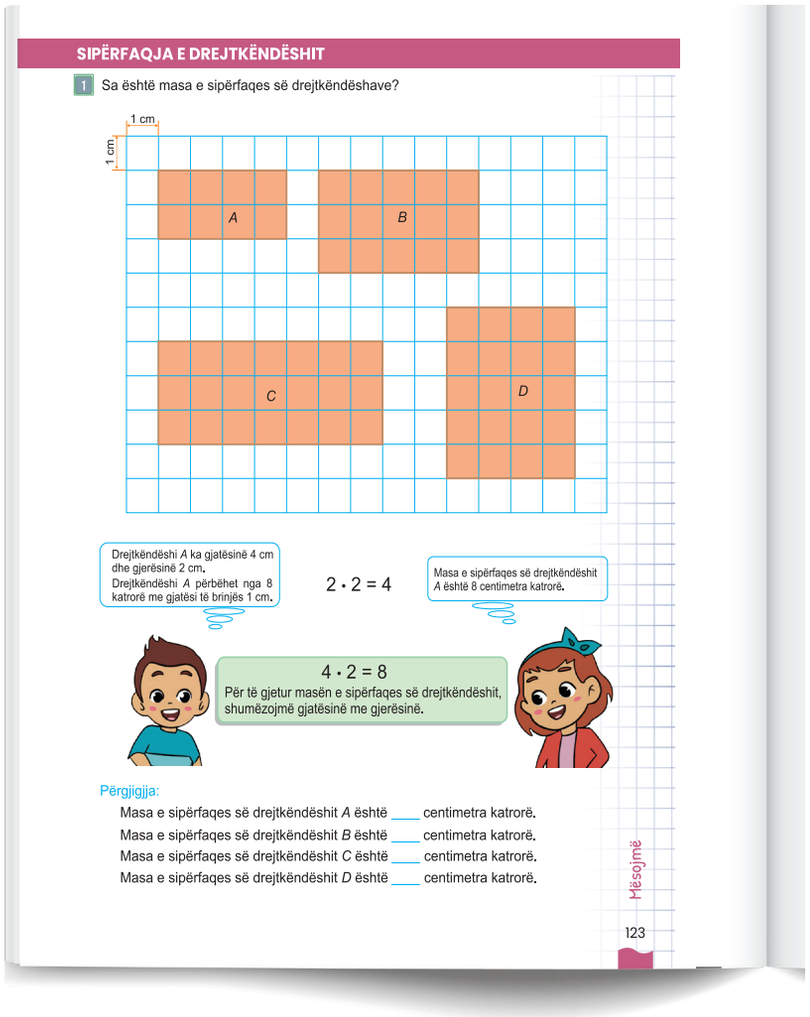

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Sipërfaqja e drejtkëndëshit

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson masën e sipërfaqes së drejtkëndëshit.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: fletë A4.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Pjesa e parë e orës shfrytëzohet për përsëritje të mësimit të mësuar nga ora e kaluar në lidhje me sipërfaqen njësi dhe masën e sipërfaqes.

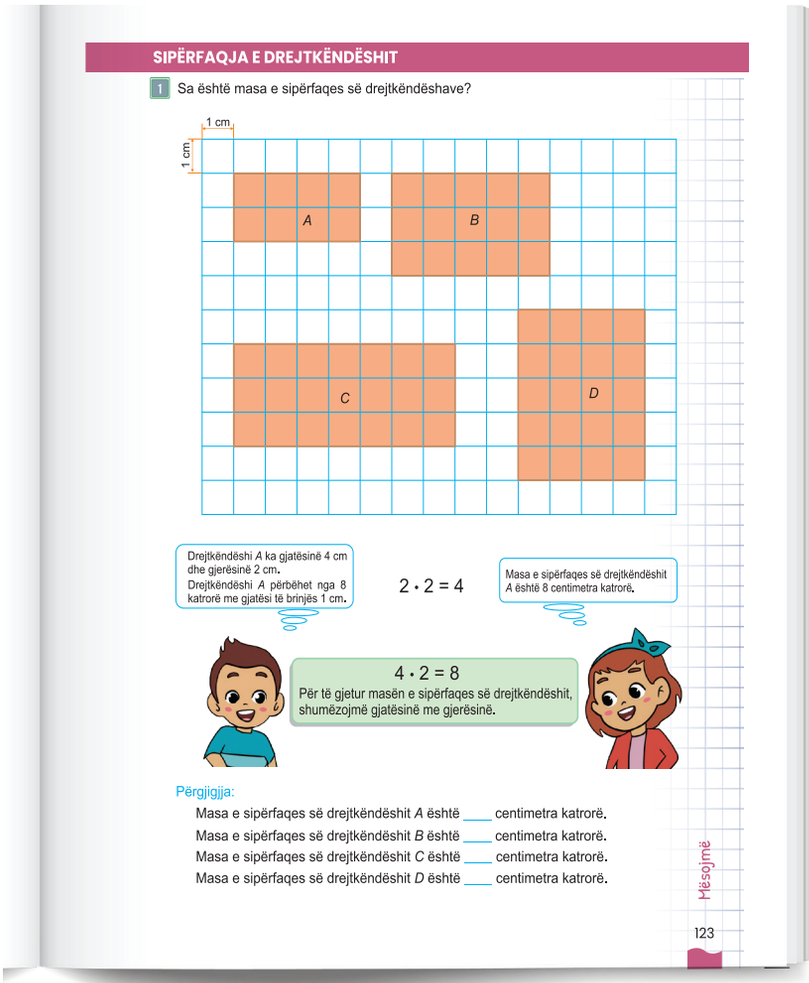
SIPËRFAQJA E DREJTKËNDËSHIT

1 Sa është masa e sipërfaqes së drejtkëndëshave?

1 cm

1 cm

A

B

C

D

Drejtkëndëshi A ka gjatësinë 4 cm dhe gjerësinë 2 cm. Drejtkëndëshi A përbëhet nga 8 katrorë me gjatësi të brinjës 1 cm.

2 • 2 = 4

Masa e sipërfaqes së drejtkëndëshit A është 8 centimetra katrorë.

4 • 2 = 8

Për të gjetur masën e sipërfaqes së drejtkëndëshit, shumëzojmë gjatësinë me gjerësinë.

Përgjigjja:

Masa e sipërfaqes së drejtkëndëshit A është ____ centimetra katrorë.

Masa e sipërfaqes së drejtkëndëshit B është ____ centimetra katrorë.

Masa e sipërfaqes së drejtkëndëshit C është ____ centimetra katrorë.

Masa e sipërfaqes së drejtkëndëshit D është ____ centimetra katrorë.

Matja

123

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Në pjesën kryesore të orës trajtohet detyra në faqe 123. Në këtë detyrë mësuesi/ja jep sqarimet në lidhje me centimetrin katror, e pastaj kërkon nga nxënësit të gjejnë masat e sipërfaqeve të figurave të dhëna. Bashkërisht me nxënësit i gjendet masa e sipërfaqes së tyre.

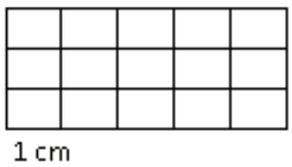

Për të gjetur masën e sipërfaqes udhëzohen të masin gjatësinë dhe gjerësinë e pastaj t'i shumëzojnë ato.
5◦3=15 centimetra katrorë.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Pjesën e fundit të detyrës e kryejnë individualisht, duke gjetur kështu masën e sipërfaqes të katër figurave të dhëna.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e masës së sipërfaqes së drejtkëndëshit.

Detyrë:

Njehsohet masa e sipërfaqes së tre drejtkëndëshave të ndryshëm.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 170

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Figurat gjeometrike

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e figurave gjeometrike në jetën e përditshme;
Emërton figurat gjeometrike;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

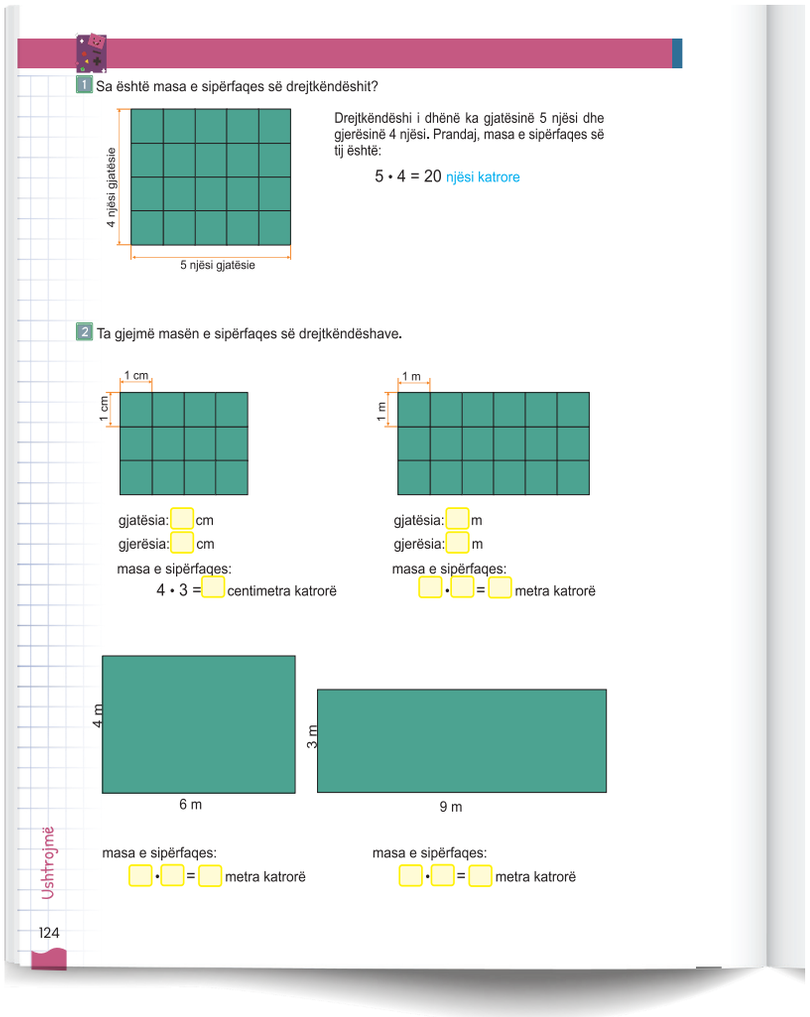
1 Sa është masa e sipërfaqes së drejtkëndëshit?

4 njësi gjatësie

5 njësi gjatësie

Drejtkëndëshi i dhënë ka gjatësinë 5 njësi dhe gjerësinë 4 njësi. Prandaj, masa e sipërfaqes së tij është:

5 • 4 = 20 njësi katrore

2 Ta gjejmë masën e sipërfaqes së drejtkëndëshave.

1 cm

1 cm

gjatësia: cm
gjerësia: cm
masa e sipërfaqes:
4 • 3 = centimetra katrorë

1 m

1 m

gjatësia: m
gjerësia: m
masa e sipërfaqes:
• = metra katrorë

4 m

6 m

3 m

9 m

masa e sipërfaqes:
• = metra katrorë

masa e sipërfaqes:
• = metra katrorë

Ushtrojmë

124

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Sipërfaqja e drejtkëndëshit (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Njehson masën e sipërfaqes së figurave gjeometrike;
- Përdor shumëzimin për llogaritjen e masës së sipërfaqes së drejtkëndëshit;
- Identifikon dallimet ndërmjet figurave gjeometrike.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: fletë A4.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Për të bërë një përsëritje të gjetjes së masës së sipërfaqes, nxënësve iu parashtrohen disa pyetje, p.sh.:
- Si gjendet masa e sipërfaqes së drejtkëndëshit?
- A është masa e sipërfaqes e njëjtë me perimetrin?
- A gjendet njëjtë edhe masa e sipërfaqes së katrorit?

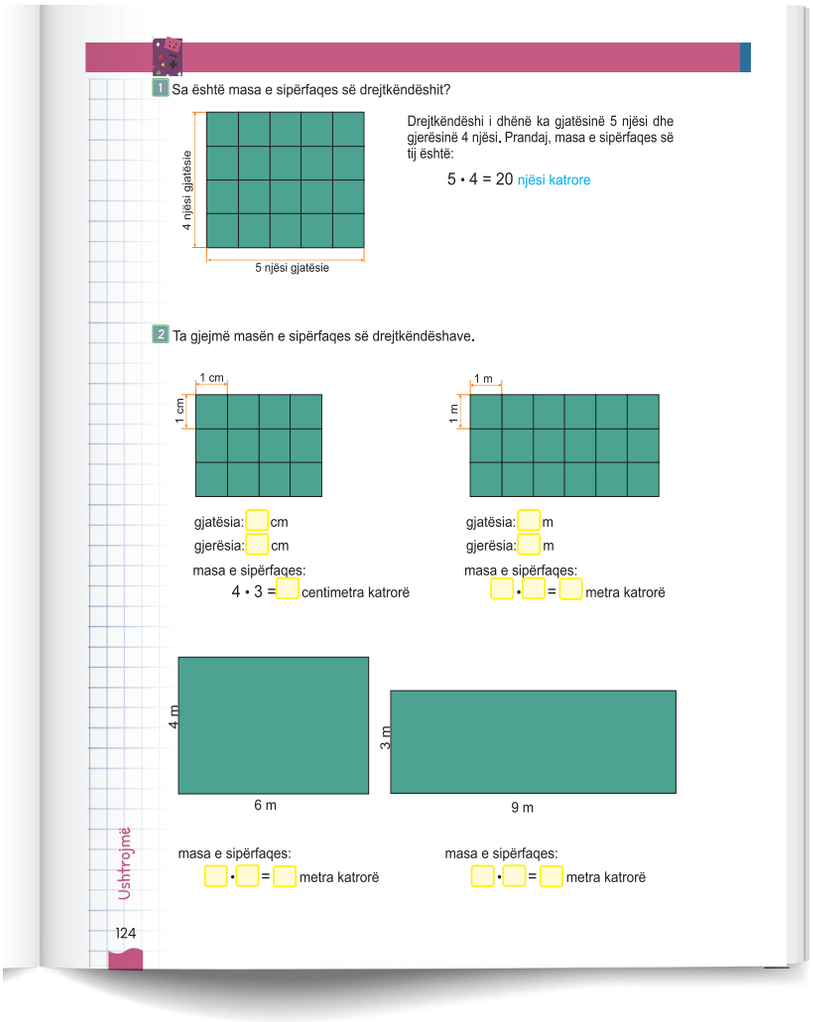
1 Sa është masa e sipërfaqes së drejtkëndëshit?

4 njësi gjatësie

5 njësi gjatësie

Drejtkëndëshi i dhënë ka gjatësinë 5 njësi dhe gjerësinë 4 njësi. Prandaj, masa e sipërfaqes së tij është:

5 • 4 = 20 njësi katrore

2 Ta gjejmë masën e sipërfaqes së drejtkëndëshave.

1 cm

1 cm

gjatësia: cm

gjerësia: cm

masa e sipërfaqes:

4 • 3 = centimetra katrorë

1 m

1 m

gjatësia: m

gjerësia: m

masa e sipërfaqes:

• = metra katrorë

4 m

6 m

3 m

9 m

masa e sipërfaqes:

• = metra katrorë

masa e sipërfaqes:

• = metra katrorë

Ushtrojmë

124

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Te detyra 1 lexohet kërkesa dhe diskutohet mënyra e gjetjes së masës së sipërfaqes.

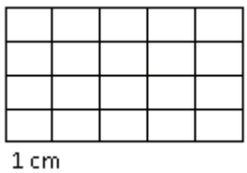

Për të gjetur masën e sipërfaqes duhet të maten gjatësia dhe gjerësia e pastaj të shumëzohen ato. 5◦4=20 centimetra katrorë.
Në dyshe punojnë detyrën 2.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Detyrën 3 e kryejnë individualisht, duke gjetur kështu masën e sipërfaqes të të dyja figurave të dhëna.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në njehsimin e masës së sipërfaqes së figurave gjeometrike dhe identifikimin e dallimeve në mes figurave gjeometrike.

Detyrë:

Njehsohet masa e sipërfaqes së dy drejtkëndëshave të ndryshëm.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 171

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Trupat gjeometrikë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e trupave gjeometrikë në jetën e përditshme;
Emërton trupat gjeometrikë;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

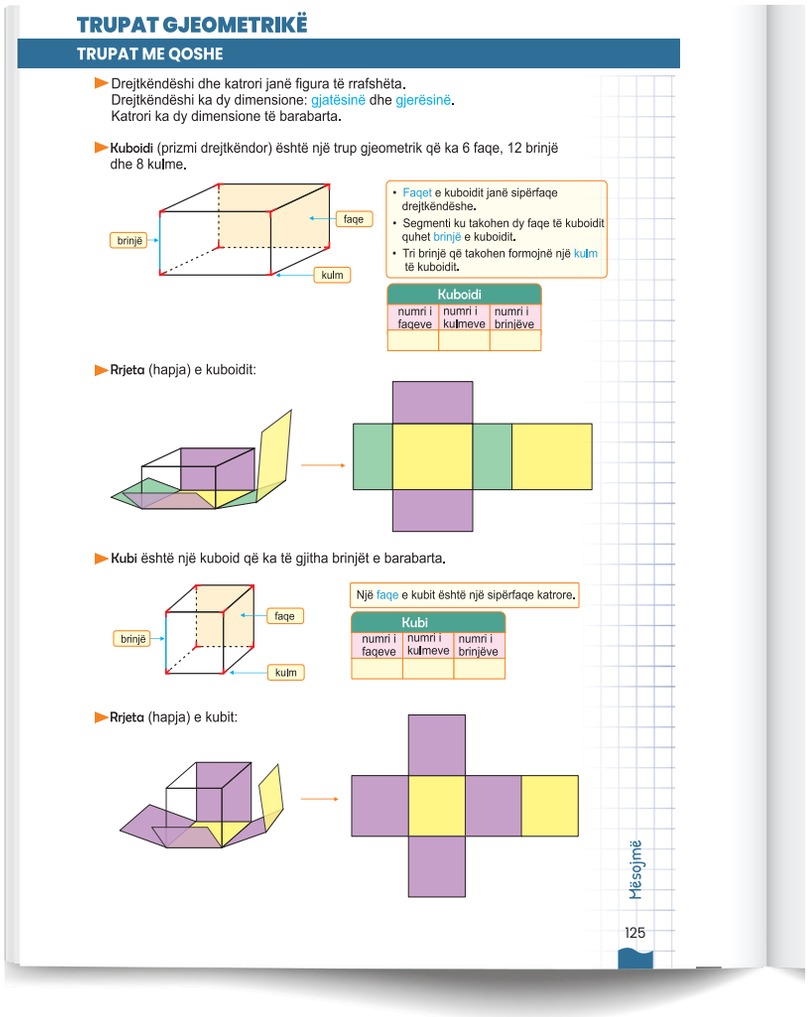
TRUPAT GJEOMETRIKË

TRUPAT ME QOSHE

Drejtkëndëshi dhe katrori janë figura të rrafshëta.
Drejtkëndëshi ka dy dimensione: gjatësinë dhe gjerësinë.
Katrori ka dy dimensione të barabarta.

Kuboidi (prizmi drejtkëndor) është një trup gjeometrik që ka 6 faqe, 12 brinjë dhe 8 kulme.

brinjë, faqe, kulm

- Faqet e kuboidit janë sipërfaqe drejtkëndëshe.
- Segmenti ku takohen dy faqe të kuboidit quhet brinjë e kuboidit.
- Tri brinjë që takohen formojnë një kulm të kuboidit.

Kuboidi		
numri i faqeve	numri i kulmeve	numri i brinjëve

Rrjeta (hapja) e kuboidit:

Kubi është një kuboid që ka të gjitha brinjët e barabarta.

brinjë, faqe, kulm

Një faqe e kubit është një sipërfaqe katrore.

Kubi		
numri i faqeve	numri i kulmeve	numri i brinjëve

Rrjeta (hapja) e kubit:

Mësojmë

125

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Trupat me qoshe

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Emërton trupat gjeometrikë;
- Përcakton faqet, brinjët dhe kulmet e trupave gjeometrikë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: fletë A4.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Në pjesën e parë të orës mësuesi/ja shfrytëzon rastin që të diskutojë me nxënësit lidhur me objektet e ndryshme (kuti të ndryshme, dollapë), pastaj për materiale mësimore që i ngjasojnë trupave gjeometrikë si shkumësi, shpuza etj.

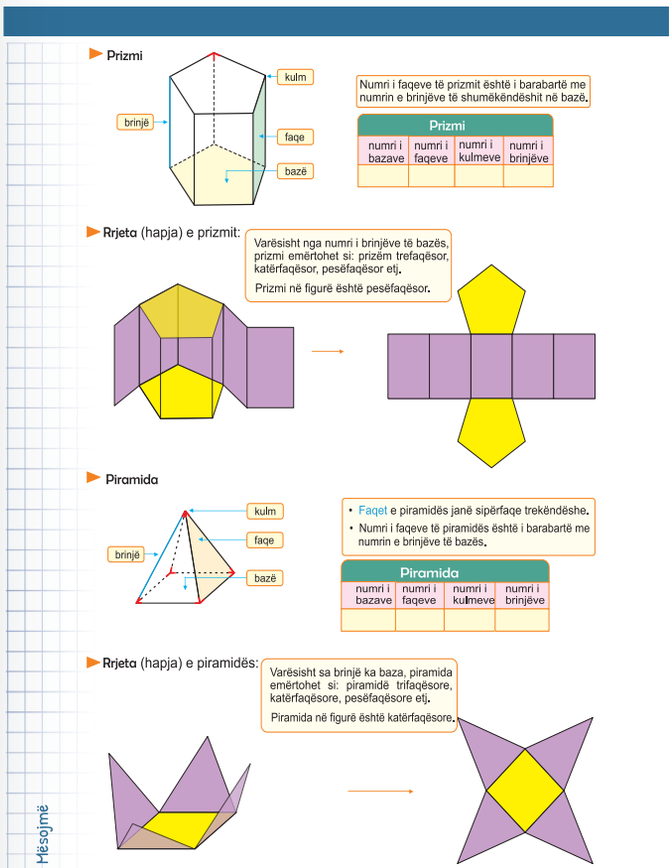

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Nxënësit pajisen me fletë A4 dhe u kërkohet që në fletë të vizatojnë hapjen e trupave gjeometrikë që janë paraqitur në tekst. Nxënësit pyeten:

Sa faqe ka kubi? (6 faqe)
Sa kulme ka kubi? (8 kulme)
Sa brinjë ka kubi? (12 brinjë)
Sa baza ka prizmi pesëfaqësor? (2 baza)
Sa faqe ka prizmi pesëfaqësor? (5 faqe)
Sa kulme ka prizmi pesëfaqësor? (10 kulme)
Sa brinjë ka prizmi pesëfaqësor? (15 brinjë)
Nxënësit pyeten edhe për trupat e tjerë gjeometrikë.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Të pavarur punojnë detyrat 1 dhe 2 në faqë 127.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në emërtimin e trupave gjeometrikë dhe përcaktimin e faqeve, brinjëve dhe kulmeve të tyre.

Detyrë:

Detyra 3 (faqe 127).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 172

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Trupat gjeometrikë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e trupave gjeometrikë në jetën e përditshme;
Emërton trupat gjeometrikë;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

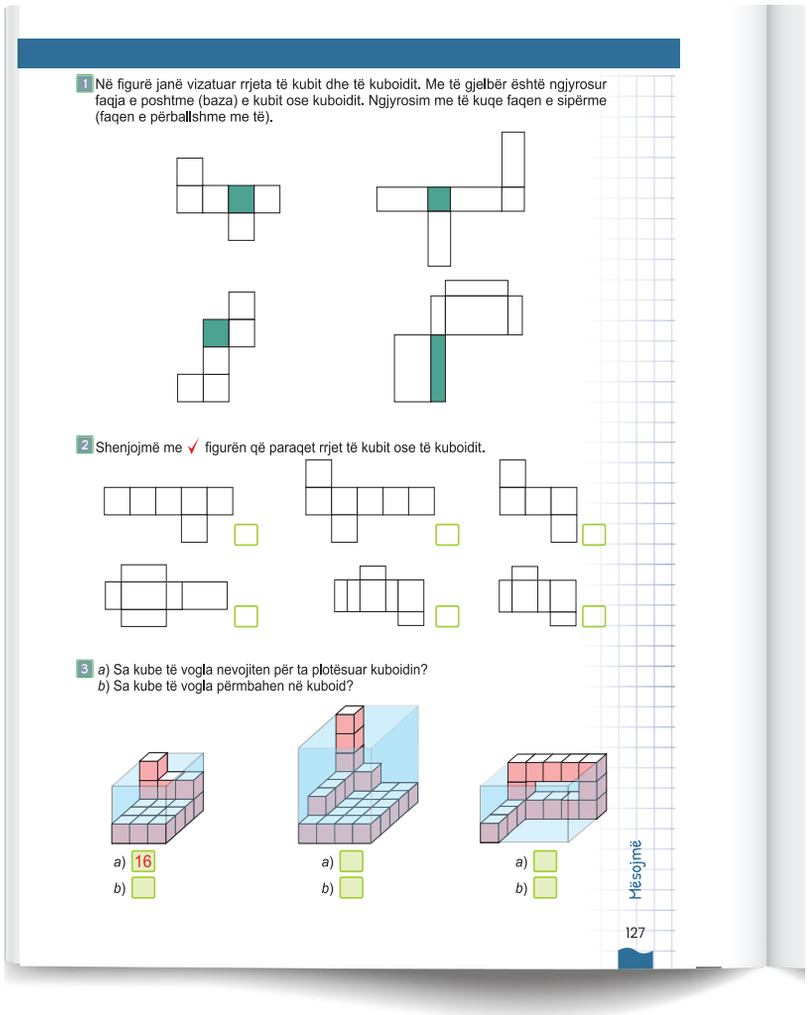
1 Në figurë janë vizatuar rrjeta të kubit dhe të kuboidit. Me të gjelbër është ngjyrosur faqja e poshtme (baza) e kubit ose kuboidit. Ngjyrosim me të kuqe faqen e sipërme (faqen e përballshme me të).

2 Shenjojmë me ✓ figurën që paraqet rrjet të kubit ose të kuboidit.

3 *a*) Sa kube të vogla nevojiten për ta plotësuar kuboidin?
b) Sa kube të vogla përmbahen në kuboid?

a) 16
b)

a)
b)

a)
b)

Mësojmë

127

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Trupat me qoshe (ushtrime)

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Vizaton kubin dhe kuboidin;
- Plotëson trupin e nisur me kube për të formuar kuboidë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: fletë A4.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diagrami i Venit

Për të krahasuar kubin dhe kuboidin plotësojnë Diagramin e Venit.

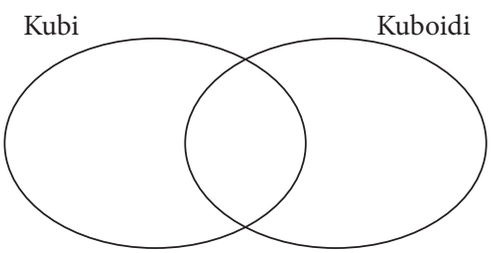

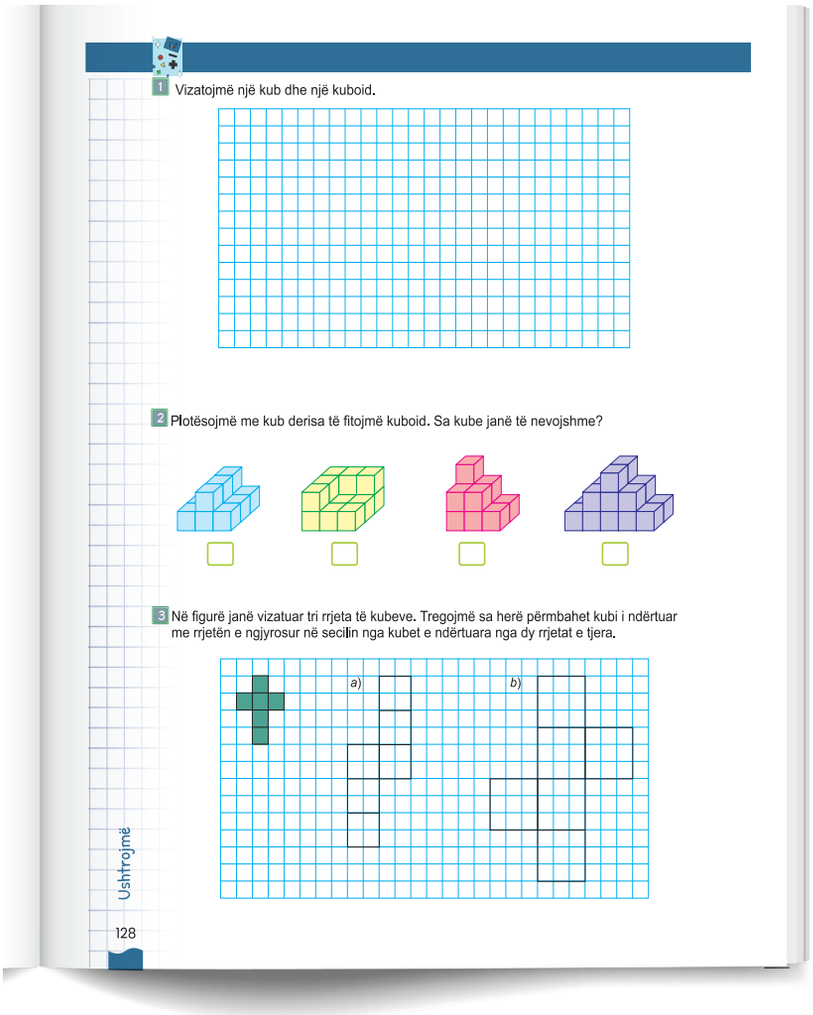
1 Vizatojmë një kub dhe një kuboid.

2 Plotësojmë me kub derisa të fitojmë kuboid. Sa kube janë të nevojshme?

3 Në figurë janë vizatuar tri rrjeta të kubeve. Tregojmë sa herë përmbahet kubi i ndërtuar me rrjetën e ngjyrosur në secilin nga kubet e ndërtuara nga dy rrjetat e tjera.

a) b)

Ushtrojmë

128

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Mendo - Puno në dyshe - Thuaja grupit

Në detyrën 1 kërkohet të vizatojnë kubin dhe kuboidin. Mësuesi/ja jep sqarimet në lidhje me këtë e pastaj nxënësit punojnë në dyshe. Modelet më të mira paraqiten para klasës.

Në dyshe vazhdojnë edhe detyrën 2 për të gjetur edhe sa kube duhet shtuar trupit të nisur për të formuar kuboid. Zgjidhjet janë:

6	4	7	32

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Zbatimi i njohurive

Detyrën e fundit e kryejnë individualisht, duke numëruar katrorët në figurën e ngjyrosur dhe duke treguar sa herë përmbahet ai në dy rrjetat e paraqitura.

Zgjidhjet janë 4 herë dhe nëntë herë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në vizatimin e trupave gjeometrikë (kubit dhe kuboidit) dhe plotësimin e kuboidit me kuba.

Detyrë:

Modelohet njëri nga trupat gjeometrikë (kubi a kubiodi) me material që zgjidhet sipas dëshirës.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Mësimi 173

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Matematikë
Lënda: Matematikë
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Trupat gjeometrikë

Rezultatet e të nxënit të temës:
Jep shembuj praktikë lidhur me përdorimin e trupave gjeometrikë në jetën e përditshme;
Emërton trupat gjeometrikë;
Demonstron shkathtësi dhe shprehi për zgjidhje të problemave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës: I.2,4; II.3,13,14; III.1,5,7,8; IV.5.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.2.2; 1.4.1.

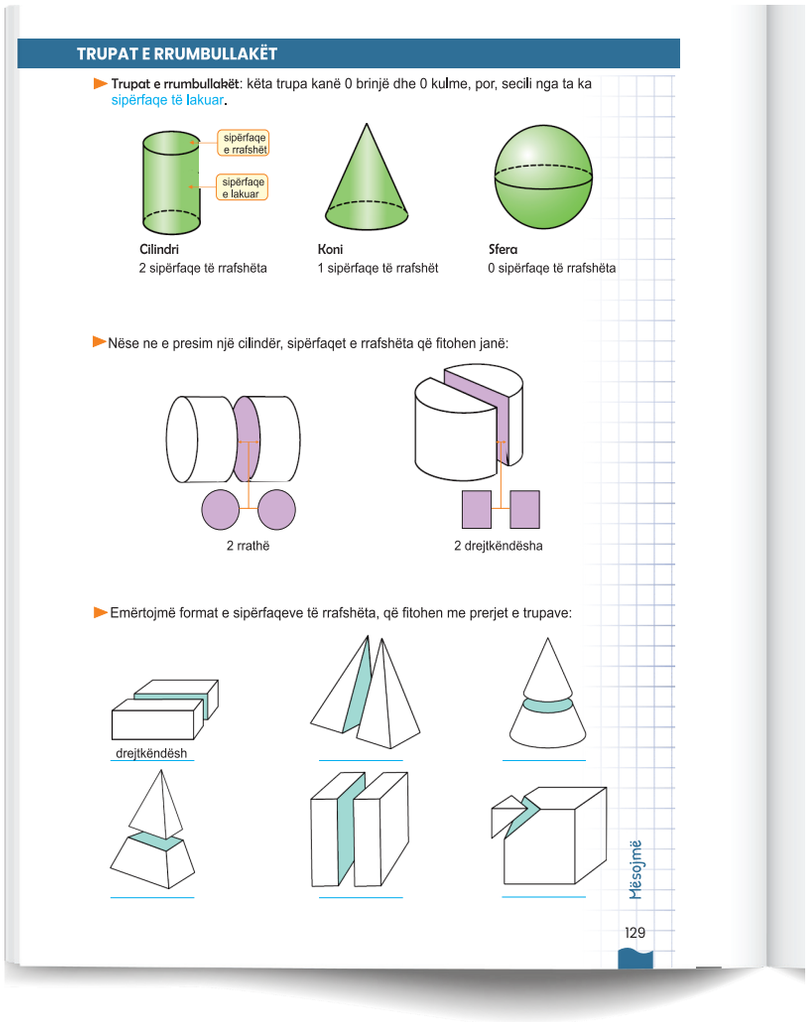

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Trupat e rrumbullakët

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:
- Emërton trupat e rrumbullakët;
- Përshkruan trupat e rrumbullakët;
- Analizon trupat gjeometrikë pas prerjes.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: kuti kartoni, trupa gjeometrikë prej druri ose plastike.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë amtare (shqipe), Edukatë figurative, Shkathtësi për jetë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënët
Diskutim i njohurive paraprake

Kërkohet nga nxënësit të tregojnë dallimet në mes të trupave me qoshe dhe atyre të rrumbullakët. Tregojnë emrat e atyre trupave të rrumbullakët që iu kujtohen.

Në një kuti futen trupa të ndryshëm dhe nxënësit fusin dorën, prekin trupat dhe mundohen t'ia qëllojnë se cilët janë pa i parë.

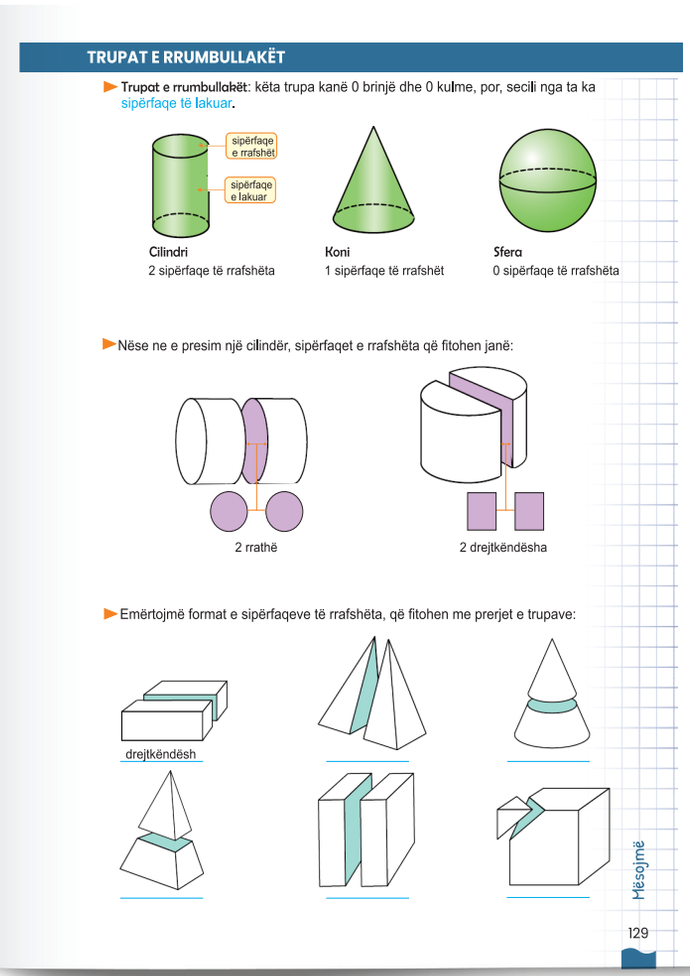
TRUPAT E RRUMBULLAKËT

▶ **Trupat e rrumbullakët**: këta trupa kanë 0 brinjë dhe 0 kulme, por, secili nga ta ka sipërfaqe të lakuar.

sipërfaqe e rrafshët
sipërfaqe e lakuar

Cilindri
2 sipërfaqe të rrafshëta

Koni
1 sipërfaqe të rrafshët

Sfera
0 sipërfaqe të rrafshëta

▶ Nëse ne e presim një cilindër, sipërfaqet e rrafshëta që fitohen janë:

2 rrathë

2 drejtkëndësha

▶ Emërtojmë format e sipërfaqeve të rrafshëta, që fitohen me prerjet e trupave:

drejtkëndësh

Mësojmë

129

Ndërtimi i njohurive:
Përpunimi i përmbajtjes
Shqyrtim i përbashkët

Hapen librat. Para nxënësve paraqiten cilindri, koni e sfera e nga ata kërkohet që t'i përshkruajnë dhe t'i analizojnë ata.

Tregojnë nëse kanë kulme, brinjë, kënde etj. Punohen detyrat 1 dhe 2 në dyshe.

Përforcimi:
Konsolidimi i të nxënit
Veprimtari e pavarur

Detyrën e fundit e kryejnë individualisht duke emërtuar figurat që formohen pas prerjes së trupave gjeometrikë të dhënë.

Trupat gjeometrikë të marrë nga libri faqe 129 të emërtohen në vijat e zbrazëta afër trupave.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në emërtimin e trupave të rrumbullakët, përshkrimin e tyre dhe analizën e trupave gjeometrikë pas prerjes së tyre.

Detyrë:

Modelohet njëri nga trupat gjeometrikë. (Materiali zgjidhet sipas dëshirës).

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

LITERATURA

Musai, Bardhyl. *Metodologji e mësimdhënies*. Tiranë (2014).

Temple, Charles & L. Steele, Jeannie & S. Meredith, Kurtis. *Reading & writing for critical thinking Project. (1998)*

Woolfolk, Anita. *Educational Psychology*. Pearson Education (Edicioni: 13) (2015).

Zejnullahu, Ramadan. *Matematika 3*: ushtrime kontrolluese. Shtëpia botuese "Dukagjini" (2023).

Zejnullahu, Ramadan. *Matematika 3a*. Shtëpia botuese "Dukagjini" (2023).

Zejnullahu, Ramadan. *Matematika 3b*. Shtëpia botuese "Dukagjini" (2023).

Materiale

Strategji të reja të mësimdhënies dhe të nxënit, KEC.

Vrapi, Asllan. *Mësimdhënia e diferencuar dhe ndikimi i saj në mësimnxënie në klasa heterogjene*. (2015)